DR Cevdet Ahmet
557 Tarih-i Cevdet
C48
1858
v.10-12

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

13/10 - 12

فهرست جلد عاشر

صحیفه	
٣	بقیهٔ وقایع سنه ١٢٢٦
٤	روسیه لونك مطالبی
٥	روسیه وفرانسه دولتلرینك یکدیکری علیهنه تدارکات سفریه لری
٦	عساکر اسلامیه نك افلاق یقه‌سنه عبوری
٧	افلاق یقه‌سنده وقوع بولان محاربه‌لر
٨	روسجق طرفنده عساکر اسلامیه نك انهزامی
٩	روسیه لونك تکالیفنی تخفیف ایله مصالحه‌یه رغبتی اوزرینه
٠٠	متارکه اولندیغی
١٠	غریبه
١١	عقد مجلس مکالمه
١٧	مکالمه‌نك انقطاعی
١٨	وقایع سنه ١٢٢٧
١٩	دولتعلیه‌نك تدارکات سفریه‌سی
٢٠	عقد مجلس مشورت
٢١	اعادهٔ محاربه‌یه قرار ویرلدیکی
٢٢	وقایع شتی
٢٣	اناپه طرفنده عساکر اسلامیه‌نك مظفریتی
٢٤	دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده عقد مصالحه اولندیغی
٣٣	تصدیقنامه‌لرك کیفیت مبادله‌سی
٣٤	ایرانه دائر بعض مطالعات
٣٥	فرانسه وروسیه دولتلری بیننده ظهوره کلان مشهور موسقوه محاربه‌سنك فذلکهٔ مبادیسی ونتائج عجیبه‌سی
٤٧	دولتعلیه‌نك ناپلیوندن مسلوب الامنیه اولدیغی
٥١	اسوجلونك روسیه‌یه تمایلی
٥٣	ناپلیونك پروسیا واوستریا ایله اتفاقی کیفیتی
٥٥	روسیه امپراطورینك اسوج ایله اتفاقی وار دوسنه عزیمتی

صحیفه	
٥٦	ناپلیونك بعض تشبثات نابجاسی والمانیایه عزیمتی
٦٠	فرانسز اردولرینك نیمن نهرینی تجاوز ایلدکاری
٦١	روسیه نك ترتیباتی
٦٣	ناپلیونك تدابیری
٦٥	لهلولرك حال وحرکتی
٦٧	روسیه وانکلتره دولتلرینك اتفاقلری
٧٢	ایسمولنسق محاربه سی
٧٤	موسقوه محاربه سی
٧٦	ناپلیونك موسقوه شهرینه دخولی وشهرك احتراقی
٧٨	ناپلیونك موسقوه دن رجعتی
٨٥	بره زنیا وقعه سی
٩٠	اسپانیا وقایعی
٩٣	پروسیالونك روسیه یه تمایلی
٩٤	وقایع داخلیه
٩٤	عمر خلوصی افندینك عزلیله دری زاده عبدالله افندینك مشیختی
٠٠	و بعض علمانك تأدیبی
٩٤	شهزاده بایزید ایله شهزاده مرادك وفاتلری
٩٥	تپه دلنلی علی پاشانك بعض اطواری واوغلی ولی پاشادن موره لیلرك
٠٠	اشتکالری
٩٦	خورشید پاشانك صدارتی ورشدی پاشانك قائممقاملغی
٩٨	قپودان پاشانك عودتی . وعزت پاشانك وفاتیله ترجمهٔ حالی
٠٠	وشیخ شرقاوینك وفاتی
٩٨	توجیهات
٩٩	متغلبه وظلمه دن بعضیلرینك ترتیب جزالری
١٠٠	صمانی زاده نك وفاتیله ترجمهٔ حالی
١٠١	دیوان همایون ترجمانك اعدامی
١٠١	جهادیه نامیله سکه کسلدیکی

صحیفه	
۱۰۲	قره عثمان اوغلی ایله خادم زاده‌نك وفاتلری
۱۰۲	اردوی همایونك ادرنه‌یه عودتی و صربستان حقنده تدارکاته ابتدار اولندیغی
۱۰۳	بعض وقایع عراق
۱۰۵	ظهور طاعون
۱۰۹	مصرده قرنتنه اصولنك احداثی ودیکر وقایع مصر وعربستان
۱۱۲	مدینهٔ منوره‌نك فتح اولندیغی
۱۱۳	وقایع سنه ۱۲۲۸
۱۱٤	مدینهٔ منوره قلعه‌سی مفتاحنك درسعادته ورودی
۱۱٥	شتانك شدتی
۱۱٦	جده ایله مکهٔ مکرمه‌نك ضبط اولندیغی . وشهزاده عبدالحمیدك
۰۰۰	ولادتی . وبرکه‌لرك تعمیری ایچون بنا امینی تعیین قیلندیغی . وجبه جیلر
۰۰۰	قشله‌سنه تمل آتلدیغی . وکعبهٔ مکرمه مفتاحنك ورودی
۱۱۷	خطبه‌لرده غازی اوقوندیغی وشهزاده سلطان عثمانك ولادتی .
۰۰۰	ومحمد علی پاشانك بیوك اوغلی ابراهیم پاشایه صعید ایالتنك احاله‌سی .
۰۰۰	وامینه سلطانك ولادتی . واسمعیل پاشانك درسعادتدن عودتی
۱۱۷	محمد علی پاشانك جانب حجازه عزیمتی . ولطیف پاشا وقعه‌سی
۱۲۰	وقایع عراق وایران
۱۲۲	احوال صربستان
۱۲٥	بعض وفیات
۱۲٥	ملاجق زاده عطا افندینك ترجمهٔ حالی
۱۲٦	مکتوبی احیا افندینك وفاتی
۱۲۷	قدسی ابوالسعود افندینك وفاتی
۱۲۷	شهرامینی ابراهیم افندینك وفاتی وحالت افندینك مخابرهٔ خفیه مأموریتی
۱۲۹	وقایع شتی
۱۲۹	خاصکویلی امین اغانك ورامز وشاهین پاشالرك اعداملری
۱۳۰	سیروزی اسمعیل بكك وفاتی وابوبكر بكك وزارتی
۱۳۰	ادریس پاشانك وفاتی
۱۳۱	بیلیق اوغلنك ودیورکلی یوسف پاشانك وصاریجه اوغلنك

صحیفه

...	اعداملری وصقاریه کولنك کشفی ومصطفی بکك وزارتی
۱۳۱	وقایع اوروپا
۱۳۹	وقایع حربیه
۱۳۷	ناپلیون ایله روسیه و پروسیا دولتلری بیننده عقد متارکه ایله
...	مکالمه یه ابتدار اولندیغی
۱۳۹	مجلس مکالمه نك فسخیله اوستریالونك دخی فرانسه یه اعلان حرب ایلدیکی
۱٤۰	فرانسزلرك اسپانیاده مغلوب اوله رق فرانسه حدودینه چکلدکلری
۱٤۱	ناپلیون ایله دول متفقه بیننده محاربه یه ابتدار اولندیغی
۱٤۲	فرانسز اردولرینك مغلوبیتی
۱٤٥	وستفالیه قرالغنك الغاسی ۰ وباویاره دولتنك دول متفقه یه التحاقی
۱٤٦	لیسقه محاربه سی ۰ وناپلیون اردوسنك بوزلدیغی
۱٤۷	فرانسزلرك ایتالیاده واسپانیاده کی حاللری
۱٤۸	ناپولی قرالی مورانك دول متفقه یه دخالتی وفلمنك اهالیسنك قیامی
۱٤۹	وقایع سنه ۱۲۲۹
۱٤۹	دول متفقه اردولرینك فرانسه یه دخوللری
۱٥۰	دول متفقه طرفندن مصالحه یه وضع اولنان اساس
۱٥۲	دول متفقه نك تجدید اتفاقلری
۱٥۳	انکلیزلرك بوردو بلده سنی ضبط ایلدکلری
۱٥٤	دول متفقه اردولرینك پارس اوزرینه یوریدکلری وایمپراطوربچه نك
...	پارسدن فراری
۱٥٦	دول متفقه اردولرینك پارسه دخولی
۱٥۸	ناپلیونك استعفاسی والبا اطه سنه اعزامی واون سکزنجی لوینك
...	فرانسه قرالی اولدیغی
۱٦۰	وقایع داخلیه
۱٦۱	اردوی همایونك درسعادته عودتی ۰ وقائمقام پاشانك نفیی وعزیز
...	پاشانك وفاتی و بعض توجیهات وقوعی ۰ وحیاتی افندینك وفاتی
۱٦۲	غریبه ۰ وقول کتخداسنك نفیی ویکیچری اوسته لرندن بعضیلرینك

صحیفه	
...	اعدامی و حلیمکرایك چفتلکنده اقامته مأموریتی ۰ و ترجمهٔ قاموسك
...	طبیعی ۰ و بعض توجیهات علمیه
١٦٣	موالی و مشایخدن بعضیلرینك نفیی
١٦٤	ریاست و بکلکجیلك مأموریتلرینك تبدلی
١٦٥	بعض اشقیانك تأدیبی و روم قلعه‌نك تخریبی ۰ وشهزاده سلطان
...	احمدك ولادتی ۰ و محمودیه‌نك دریایه نزولی ۰ وشهزاده سلطان
...	محمدك ولادتی
١٦٦	قپودان پاشانك تکه‌لی اوغلی اوزرینه مأموریتی و علی پاشانك نفیی
...	و وحید افندینك وزارتی ۰ و رشدی پاشانك سلستره والیلکی
...	و اناطولی قاضیعسکرینك تبدیلی
١٦٧	غریبه ۰ و بعض وقایع صربستان
١٦٨	جزائر و تونس و بغداد وقوعاتی ۰ و وقایع مصر و حجاز
١٧١	وقایع سنه ١٢٣٠
١٧٢	مصرده اختلال ظهور و اندفاعی
١٧٥	وقایع خارجیه
١٧٦	ویانه قونغره سنك کشادی و صور مذاکراتی
١٨٦	وارشاویا و ساقسونیا مباحثه‌لرینك امتدادی و دول متفقه‌نك تدارکاتی
١٩٠	انکلتره و اوستریا دولتلرینك اتفاق خفیلری
١٩٢	تشریفات دولیه مذاکراتی
١٩٣	زنجی تجارتنك ممنوعیتی
١٩٥	فلمنك دولتنك تعیین حدودی
١٩٦	دانیمارقه دولتنك ادعا و استدعاسی
١٩٧	وارشاویا و ساقسونیا مسئله‌لری حقنده و یریلان قرارلر
١٩٨	بوناپارته‌نك فرانسه‌یه عودتی و بعده مغلوبیتی اوزرینه نفی و تبعیدی
٢٠٢	قونغره‌نك مذاکراته دوامی کیفیتی
٢٠٣	وارشاویا و ساقسونیا مسئله‌لرینك صور تسویه‌سی ۰ و پروسیا

صحيفه	
٠٠٠	وهانوره ودانيمارقه دولتلرى بينلرنده اجرا اولنان استبدال
٠٠٠	اراضى كيفيتى
٢٠٤	تشريفات دوليه حقنده ويريلان قرار
٢٠٤	وقايع داخليه
٢٠٥	متغلبه نك صورت تأديبى
٢٠٦	يكيچرى اختلالى
٢٠٧	زين العابدين افندينك مشيختى
٢٠٨	رؤف پاشانك صدارتى ٠ وحالت افنديڭ بعض احوالى
٢٠٩	شهزاده سلطان عثمانك وفاتى ٠ و بعض مأمورينك مجازاتى ٠
٠٠٠	و عربه يساغى
٢١٠	حالت افنديڭ نشانجيلغى وديكر بعض توجيهات و بعض مأمورين
٠٠٠	حقنده اجرا اولنان مجازات
٢١١	اطه قلعه سى وقعه سى
٢١٢	وقايع سنه ١٢٣١
٢١٤	وقايع صربستان
٢١٦	طشره لرده بعض متعينانك تأديبى
٢١٧	اسكان مهاجرين
٢١٨	طونه سواحلنده كى قلعه لرك انشا واعمارى
٢١٩	رازغراد ودينتوقه اعيانلرينك اعدامى
٢٢٠	پياس جاده سنده امنيتك منسلب اولديغى ٠ وشام واليسنك عزلى
٢٢١	موره جهتنده اشقيانك تأديبى
٢٢٢	درامه ناظرينك درسعادته دعوت اولنديغى
٢٢٣	طربزون ايالتى داخلنده كى متغلبه نك تأديبى ٠ وچلدر ايالتنك اختلالى
٢٢٤	وقايع استانبول
٢٢٦	شريف غالب افنديڭ وفاتى
٢٢٨	غرب اوجاقلرينك احوالى
٢٣٤	وقايع مصريه

صحیفه	
٢٣٨	جلد عاشره تذییل اولنان صور اوراق
٢٣٨	بكرش مصالحه نامه‌سی
٢٤٨	تپه‌دلنلی علی پاشایه یازیلان قائمهٔ سردار اکرمی
٢٥٠	مصر والیسنك قائمه‌سی
٢٥١	پرات نام مؤلف طرفندن قلمه النان رساله‌نك خلاصه‌سی
٢٦٨	جزایر بکلر بکیسیله انکلیز امیرالی بیننده یاپیلان مقاوله نامه
٢٦٨	جزایر بکلر بکیسیله فلمنك امیرالی بیننده مقاوله‌نامه

صواب	خطا	صحیفه	سطر
توحیه	توصیه	١٢٩	١

تاريخ جودت

جلد عاشر

من بقية وقايع سنه ١٢٢٦
الى غاية وقايع سنه ١٢٣١

Cevdet Ahmet, paşa

Tārīḫ-i Cevdet

جلد عاشر
از تاریخ جودت

بسم الله الرحمن الرحیم

واجبهٔ حمد وثنای خدا لسان صدق واخلاص ایله ادا وحبیبنه وانك آل واصحابنه صلوات وتسلیمات وافیه اهدا اولندقدنصکره دعای واجب الادای حضرت شهریاری بو وجهله زیور زبان ثنا وشکر کذاری قیلنورکه مقدما انجمن دانشك قراری اوزره تألیفنه مأمور اولدیغم تاریخك طقوز جلدی اقدمجه طبع ونشر اولنمشیدی ・

اورنك آرای شوکت وسلطنت ورونق افزای مقام خلافت خلیفهٔ بی مثل وبی همتای السلطان بن السلطان بن السلطان السلطان الغازی (عبدالحمید) خان ثانی افندیمز حضرتلری لیل ونهار تنظیم امور دولت ایله اعمار مملکته وسیلهٔ اثیله اولان علوم ومعارفك ترویجنه صرف افکار بیورمقده اولدیغندن بندکان صداقتنشانلری دخی الناس علی سلوك ملوکهم مؤداسنجه او یولده ابراز اثاره بذل مجهود ایله اثبات وجود ایده کلمشدر ・ بوعبد کمینه لری ایسه بحر الطاف وعنایات جلیلهٔ ملوکانه لرینه مستغرق اولدیغم جهتله دعای بی ریای جناب ظل اللهیلرینه دوام ایله برابر فرصت الویردکجه رضای همایون خلافتپناهیلرینی تحصیله وسیله اوله جق اموره اقدام ایلمك فریضهٔ ذمت اخلاص ووجیبهٔ عبودیت واختصاص اولمقدن ناشی بو اثناده اختلاس اولنان ایام خالیه ده تاریخك اوننجی جلدی اتمام ونام همایون شهریاریلریله بنام قیلندی ・

اللهم متعه بالعمر المدید ・ وانعم علیه مایرید ・ بحرمة اسمائك الحمید ・

DR
557
C48
1858
v.10-12

LIBRARY
MAY 20 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

جلد عاشر

از تاریخ جودت

بقیهٔ وقایع سنه ۱۲۲۶

دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده خیلی مدتدنبرو جاری وممتد اولان محاربه طرفین حقنده موجب خسارات عظیمه اولدیغی حالده روسیه‌لونك مطالبی دولتعلیه‌جه قبول اولنه‌میه‌جق مرتبه اغر اولدیغنه مبنی برطرفده مصالحه استعدادی کوریله‌میوردی ·

شویله‌که روسیه‌لو اناطولی جهتنده فاش نهرندن قطع حدود ایله اناپه‌دن کمعاله قدر بتون چرکس وابازه وکرجی ممالکنك وروم ایلی جهتنده بوجاق تعبیر اولنور بسارابیا قطعه‌سیله برابر افلاق و بغدان مملکتلرینك کندوسنه ترکنی وصربلولرك استقلالنی طلب وادعا ایدوب دولتعلیه ایسه هیچ برشیء ضایع ایتمکسزین عقد مصالحه املنده بولنه‌رق روسیه‌لونك بوتکالیف عنیفه‌سنی موضوع بحث ایتمك بیله ایستمیوردی ·

چونکه کرجیلر فی‌الاصل تبعهٔ دولتعلیه‌دن معدود اولوب حتی کوتایس و بغدادجق قضالری اهالیسی مقدما اسلامی قبول ایتمکله ایچلرینه طرف دولتعلیه‌دن حاکم وضابط نصبیله اداره اولنه‌کلورکن (۱۱۸۲) سنه‌سی سفرنده تفلیس خانی ارکلی خان روسیه‌لویه تابع اولمغله کرجیلر عصیان ایدرك برتقریبله کوتایس و بغدادجق قضالرینی ضبط ایتمشلر ایدی ·

واکرچه مؤخراً عقداولنان قینارجه معاهده‌سنده کرجستان ازقدیم نه‌طرفدن

ضبط و اداره اولنه کلمش ایسه ینه اول طرفدن ضبط و اداره اولنمسی شرط ایدلمش ایسه ده کوتایس و بغدادجق قضالری اهالیسی پراکنده بولندقلری حالده بعض اسبابه مبنی طوپلانوبده اسکان اولنه مدقلرندن ایش حالی اوزره متروك و منسی قالمشیدی روسیه لو ایسه تفلیس ایالتنی کاملا قبضهٔ تصرفنه الدقدن صکره مکریل و کوریل قطعه سنه یعنی آچیق باش مملکتلرینه دخی کوز دیکمش والحاصل بتون کرجستانی قبضهٔ تسخیره آلمق املنه دوشمش ایدی حتی ۱۲۱۹ سنه سنده کحال و اناقره طرفندن کندوسنه برایسکله کوسترلمسنی تکلیف ایدوب اولوقتك حکمنجه دولتعلیه دخی اکا ایسکله تخصیصنه مجبور اولدی و بو محاربه اثناسنده روسیه لو کوریل ومکریل مملکتلرینی استیلا ایتدیسه ده جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره آچیق باش خانی سالومان خان اخسخه یه فرار ایدرك و بر چوق کرجیلری باشنه برکدیره رك عساکر اسلامیه ایله برلکده روسیه لو علیهنه حرکت ایتمکده بولنمشدر ٠ شو احواله نظراً اناطولی جهتنده دولتعلیه ایله روسیه لونك افکار و آمالی یکدیکره پك مباین ایدی ٠ روم ایلی جهتنه کلنجه دولتعلیه بوجاق تاتارلرینی ایجابنه کوره خفیف سواری ایشلرنده استخدام ایده کلدیکندن و افلاق و بغدانك خزینه یه کلی عائداتی اولدیغندن بو اوچ مملکتك بردن روسیه لویه ترکی سلطان محمود خان عدلی حضرتلری کبی هنوز تخت عثمانی یه جلوس ایتمش بر نوجوان و غیور پادشاهه کوره پك کوچ بر کیفیت اولدقدن بشقه بو وسیله ایله روسیه لولرك طونه نهرنده اشتراکلری دولتعلیه جه پك مضر ایدی و صربلولرك از قدیم افلاق و بغدان اهالیسی کبی امتیازلری اولمیوب روم ایلینك سائر رعایاسندن اصلا فرقلری اولمدیغی حالده بو محاربه اثناسنده روسیه لونك تحریکیله عصیان ایلمش اولدقلرندن انلرك استقلالنی طانیق روم ایلیجه بر سوء مثال اوله رق پك مضر بر کیفیت ایدی ٠ بناء علی ذلك عقد مصالحه اولنه بیلمسی طرفیندن برینك غلبهٔ کلیه یه مظهر اولمسنه متوقف ایدی ٠

حالبوکه جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره فرانسزلرك ایمپراطوری ناپلیون بوناپارته ایله روسیه ایمپراطوری آلکساندری بیننده مسائل معلومه دن طولایی تحدث ایدن برودت کوندن کونه کسب شدت ایدرك طرفین قارشولقلی تدارکات حربیه ایله مشغول اولوب ناپلیون لهستانده جاری

(اودر) و (ویستول) نهرلری سواحلنه و آلکساندری (دوینا) نهری و (دینیه پر) یعنی اوزی صویی جوارلرینه طوغری سوق عسکر ایتمکده ایدیلر . پترسبورغده فرانسز ایلچیسی اولان موسیو دولورستون دولتین بیننده وقوعی ملحوظ اولان محاربه‌نك نه درجه‌لرده شدتلو و هولناك اوله‌جغنی روش حالدن استدلال ایله صلحك بقاسی ایچون الکساندری‌یی اقناعه چالشدیغی کبی بوراسنی ناپلیونه دخی عرض و اخطاردن خالی اولمازدی . پروسیا و آوستریا دولتلری دخی محاربه ظهورنده مع‌الکراهه ناپلیون ایله اتفاقه مجبور اوله‌جقلرندن صلحك بوزلمامسی ایچون بذل مساعی ایدیورلردی . لکن ناپلیونك بصر بصیرتنی حرص و شان بوریمش اولدیغندن کسنه‌نك نصایح و اخطاراتنه قولاق اصمازدی . الکساندری اگرچه مقدما کورمش اولدیغی مغلوبیتلری درخاطر ایدرك ناپلیون ایله جنکه کیرشمك ایستمزدی و بو اثناده دولتعلیه ایله متحارب بولندیغندن دیگر بر محاربه قپوسی دها آچمق ایشنه الویرمزدی لکن اوستریا و پروسیا دولتلری کبی بتون بتون ناپلیونه بیون اکمکی و انك خاطری ایچون بی‌طرف دولتلر سفینه‌لری روسیه لیمانلرینه قبول اولنمامق راده‌سنه قدر تنزل ایله دولتنك شاننی و ملتنك منافع تجارتنی اخلال ایتمکی قبول ایده‌مزدی شو حاله نظراً ناپلیون ایله بینلرنده محاربه وقوعی ملحوظ قوی اولدیغندن هر نصل اولورسه اولسون عثمانلو محاربه‌سنی برطرف ایدوبده ناپلیونك دهشتلو تدارکاتنه قارشو چاره ارامغه مجبور ایدی فقط یالواررجه سنه مصالحه طلبنه دخی تنزل ایتمزدی .

صدر جدید لاز احمد پاشا ایسه جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره اشبو بیك ایکیوز یکرمی التی سنه‌سی جمادی‌الآخره‌سنده طونه یالیسنده روسیه‌لولره غلبه ایدرك روسچغی استخلاص ایلمش اولدیغندن بو مغلوبیتك اوزرینه طلب مصالحه‌یه آلکساندرینك کبر و تعظمی مانع اولمغله بر وقعه قازانوبده صورت غالبیتده عقد مصالحه ایتمك ایستردی متعاقباً افلاقده روسیه باش قوماندانی اولان جنرال قوتوزوفك قازاندیغی بر غلبه روسیه‌لو ایچون طلب صلحه وسیلهٔ قویه اولمشدر .

شویله‌که سنهٔ مرقومه رجبنك اواخرنده مشهور سیروزی اسماعیل بك عساکر کلیه ایله ودین جوارینه واروب برمقدار عسکر امراریله ودینك

قارشـوسنده‌کی اطه‌یی طوتدقدن صکره مجموع قوتیله قارشـو طرفه کذار ایدوب برشـدتلو محاربه و روسیه‌لونك اوراده‌کی فرقه‌سـنه غلبه ایدرك قلفات نام محلده نصب خیام مظفریت ایلمشیدی . بونك اوزرینه سردار اکرم دخی اردوی همایون ایله روسجقدن یرکوکی یقه‌سنه کچمك عزمنده اولوب انجق روسیه‌لونك بوراده‌کی قوتنی تقلیل ایتدیرمك اوزره کویا کندوسی دخی ودین طرفنه چیقوب‌ده اورادن قارشویه کچه‌جك کبی برکوسترش ایتدی حتی اول طرفه کیتمك اوزره شهریه ایکیشر یوز غروش معاش ایله سواری و یوزر غروش معاش ایله پیاده تحریرینـه تشبث ایلدی . روسـیه‌لو دخی جاسوسلری واسطه‌سیله بوتشبثاته مطلع اولدیغی کبی یرکوکی جانبنـده‌کی اردوسندن برمقدار عسکر افراز ایله قلفـات طرفنه کوندردی . سردار اکرم ایسه بوفرصتی غنیمت بیله‌رك همـان برمقـدار روم ایلی عسـکری و یکیچری دالقلیچلری وچند قطعه طوپ ایله اغالر اغاسی خلیل اغایی کیجه‌لین آچیقـلر وچته قایقلری ایله روسجغك قارشوسـنده‌کی اطه‌یه سـوق ایدیوردی . روسـیه‌لی بوکا واقف اولیجق اطه‌یه برمقدار عسـکر وطوپ کوندروب ودوبه‌لرینی اول طرفه دوندروب وساحله برقاچ طوپ ایندیروب ممانعت قیدینه دوشدی ایسه‌ده عساکر اسلامیه کیجه‌لین کچیویرمش اولدیلر وعلی الصباح جنکه قویولدیلر .

شـانی زاده تاریخنـده دیرکه طوفان حرب وستیز کرکی کبی موج انکیز اولدیغی اثناده اغالر اغاسی خلیل اغا قورشون ایله اوریلوب عزم دار بقا ایدیجك یکیچریلره یأس وحیرت الو برمش ایکن روم ایلی ارلری وطوپچی دلاورلری ابراز غیرت و شجاعت ایدرك روسیه‌لونك برقاچ قطعه طوپلرینی اخذ وضبط ایلملری اوزرینه روسیه‌لی ثبات ایده‌میوب اطه‌ده‌کی عسکرلرینی دوبه‌لر ایله قارشو یقه‌یه کچورمکه باشلادی .

اول اثناده روسجقده‌کی عساکر اسـلامیه دخی آچیقلره وسائر قایقلره راکباً قارشـو یقه‌یه کچمکه باشـلایوب اکرچه روسـیه‌لونك دوبه‌لری ممانعت قیدینه دوشدیلر ایسـه‌ده اطه‌ده‌کی طوپلر ایله محافظه اولنه‌رق برطاقمی قارشو یقه‌یه اولاشدیلر و برمناسب ساحله یاناشـدیلر و یانلرنده‌کی طوپلر ایله مدافعه ایدرك قره‌یه چیقمغه وچیقانلر همان طوپلرینی تعبیه ایله موقع طوتمغه باشلادیلر بوصورتله طونه‌نك قارشو یقه‌سـنده عساکر اسـلامیه

چوغالدی وکیر ودن بقیهٔ عساکرك عبوری اثناسنده سردار اکرم دخی دائره‌سی خلقیله کذار ایدیجك قارشو یقه‌ده اردوی همایون قوت بولدی ٭ بعده یرکوکی یه بر ساعت مسافه‌سی اولوب انبارلر دینلان محله وارلدی وطوپلر وضعیله استحکام و یرلدی ومواجههٔ اعداده دلیرانه نصب خیام اقامت ایله مهابت کوسترلدی ٭ بونك اوزرینه روسیه‌لی برازکیروچکلدی و برموقع طوتوب اردوسنه استحکام و یرمکله مشغول اولدی

بویله ایکی اردونك یکدیکره قارشو استحکام التنه کیروب طوردقلری خبری شعبانك یکرمی التنجی کونی درسعادته وصول بولدی بوندن صکره هرکس اول طرفدن کله‌جك خبرلره درت کوزله منتظر اولوب قالدی

بعده برمجار به وقوعیله روسیه‌لودن یوز قدراسیر الندیغی وروسیه ضابطاننددن وفی الاصل له بکزادکانندن براوفچیال روسیه قومندانانك معاملات غلیظه‌سندن انفعال ایله اول محار به اثناسنده فرار ایدرك اردوی همایون طرفنه کچدیکی واصحاب معلوماندن ایشه یرار برضابط ایدوکی خبرلری اواخر رمضانده درسعادته وارد اولدی

متعاقباً ضابط مومی الیه دخی کلدی کندوسنه اکرام والتفات بیورلدی و کچوك تذکره‌جی افندی یه مسافر و یرلدی و برایکی آی صکره کندو ایستکیله مسلمان اولوب هدایت تسمیه ایدلدی وطرف شاهانه‌دن کندوسنه سنوی ایکی بیك غروشلق برتیمار احسان بیورلدی بزینه صدده کله‌لم بر وجه بالا افلاق یقه‌سنده طرفین قارشولقلی اردولرین قوروب واستحکام و یروب اره صره یکدیکره حمله وهجوم ایدرلکن یکدیکرینی یرندن قالدیره مزایدی ٭ ایشته بوصره‌ده جنرال قوتوزوف برخدعهٔ حربیه تصور وتدبیر ایلمشدر ٭ شویله‌که سردار اکرم ایشه یرایه‌جق عسکری انتخاب واستصحاب ایله یرکوکی یقه‌سنه کچوب روسچق طرفنده تپه دلنلی علی پاشازاده ولی پاشا وکتخدای صدرعالی غالب افندی ایله دیوان همایون ترجمانی دیمتراشقو بکزاده و برمقدار پراکنده عسکر قالمشیدی وروسچغك اوست طرفنده ولی پاشا وآلت طرفنده غالب افندی برر مقدار دیرنتی عسکرایله خیمه‌نشین غفلت ایدیلر ٭ قوتوزوف بوحاله مطلع اولیجق انلرك قیدسزلغندن استفاده ایتمك اوزره رمضانك یکرمی التنجی بازارایرتسی کیجه‌سی دوبه‌لره برمقدار عسکر ارکاب وروسچغك اوست طرفنده دیکیلی

طاش نام محله امرار ایدوب بوفرقهٔ مفرزه کیجه لین خندق وطابیه انشاسیله قرارکاهنی احکام ایتمش اولدیغی علی الصباح طویولنجه اردونك قسم اعظمی اولان اصناف کروهی اموال واشیالرینی درون شهره ادخال ایتمك اوزره تلاشه دوشملریله بغتةً هرج ومرج صورتلری نمایان اولدی ٭ وصالی کونی ساعت ایکی صولرنده روسیه لو ایکی بیك قدر قازاق عسکریله ابتداولی پاشا اوزرینه هجوم ایدرك انی قاچردقدن صکره غالب افندی طرفنه یوریدکده انك معیتنده کی عسکر دخی همان مهمات وسائره یی ترك ایله افتان وخیزان روسجق درونه کیرمکه شتابان اولملریله قازاقلر بولدقلری اشیایی غارت وروسجغی محاصره یه مبادرت ایلدیلر ٭

بوصورتله روسجق محصور اولدقدن بشقه قارشوده کی سردار اکرم اردوسنه بوطرفدن زاد وذخیره نقلی مشکل اولدیغندن اودخی اولطرفده محصور حکمنده قالدی وروسجقده کی محصورین کبی قارشوده کی طوائف عسکریه دخی وهم ووسوسه یه دوچار اولدی ٭

سردار اکرم روسجق طرفنده کی غائله نك دفعنی اهم واقدم بیله رك بوطرفه چکمك مراد ایدوب انجق طونه ده لزومی قدر شالوبه وچته قایقلری وجنك شایقه لری اولمدیغندن سردار اکرم عسکرك برمقدارینی جبار زاده جلال الدین پاشا ومرعشلی قلندر پاشا ایله برلکده یرکوکی جانبنده ترك ایدرك کندوسی بقیهٔ عسکری الوب کوچ حال ایله روسجق طرفنه کذار ایده بیلدی ٭

بوحالده روسیه لو یه کوره روسجق طرفنده کی عسکرینه ذخیره ولوازمات سائره یتشدرمك امر دشوار ایسه ده قارشوطرفده قالان عساکر اسلامیه نك حالی دها مشکل ایدی ٭

ایشته بوحالی روسیه لو متارکه یه وسیله اتخاذ ایدرك سردار اکرمه مأمور مخصوص ارسالیله ایش برقالبه افراغ اولنجیه دك یرکوکی طرفنده کی عساکر اسلامیه یه اول طرفدن وروسجق طرفنده کی روسیه عساکرینه بوطرفدن آقچه سیله ذخیره اعطاسنی تکلیف ایدوب بوطرفدن دخی قبول اولنه رق بویولده برمقاوله یاپلدی ٭

بوکیفیت مکدره طرف سردار اکرمیدن اولدیغی کبی رکاب همایونه عرض اولنوب استیذان مصالحه واستعلام رأی عالی ضمننده چاوشباشی موره لی ابوبکر بك دخی تلخیص ایله درسعادته کوندرلدی ٭

بوقضایای سالبة الشعور شوالك سكزنجی كونی درسعادتده معلـوم اولیای امور وهركسه مورث یأس وفتور اولدی فرداسی ابو بكر بك دخی درسعادته وصول بولدی ٠

قوتوزوفك بووقعـه یه دائر اولان تحریراتی دخی خـلال تشرین ثانیـده پترسبورغه واصل اولیحق ایمپراطور الكساندری ارتق دولتعلیه یی ایستدیكی كبی مصالحه یه مجبور ایده بیلمك امیدیله فوق العاده ممنون اولمش ومع مافیه تسهیل وتسریع مصلحت ایچون تكالیف سـابقه سنك چوغنـدن و از كچمش ایدی ٠ شویله كه روسیه لو اناطولی جهتندن فاش نهرینك دكزه منصب اولدیغی یرده برکچوك قطعـه نك كندوسنه ترك ایدلمسی وروم ایلی جهتنده بغداندن معدود اولان بسـارابیا قطعه سیله بغدانك برمقداری كندوسنده قالمق اوزره سیرت نهرندن حدود كسلمسی وطرف دولتعلیـه دن یكرمی ملیـون غروش تضمینـات حربیه ویرلمسی وصرب بسـتانك بردرجه یه قدر مسـتقل اولمسی خصوصلرینه قناعت ایدرك بو وجهله عقد مصالحه اولنمق اوزره چند ماه مدت ایله عقد متاركه اولنمسی ایچون قوتوزوفه رخصت ویرمش ایدی ٠ بوشرائط ایله مصالحه الكساندرینك دلخواهنه موافق دكل ایسه ده احوال حاضره اقتضاسنجه وارقوتنی ناپلیونه قارشو جمع ایتمكه مجبور اولدیغندن بوقدرجقله اكتفا كندوسنجه اولی كورنمش وهمان انعقاد مصالحه خبرینك ورودینه منتظر بولنمش ایدی ٠

دولتعلیـه دخی حدود وشروط سـابقه اوزره عقـد مصالحه املنده ایكن اردوی همایونك پریشـانلغی حسبیله صلح وصلاح اوغورنده بردرجه یه قدر فداكارلق اختیـارینه باب عالیجه مجبوریت كورلمش وبروجه بالا ابو بكر بكك درسعادته ورودنده درعقب شیخ الاسلام قوناغنده عقد انجمن مشورت ایله تصویر مسئله اولندقده بحسب الضروره قیدیله جواز مصالحه حقنده فتوی دخی ویرلمش ایدی ٠

روسجقـده كی یكیچریلر ایسـه بزم یولداشـلرمزی قارشوده براقدیـكز نه یاپه جق ایسه كز یاپكز انلری قورتاریكز دیو رجا ونیـاز وادیسنده برطاقم قیل وقال بی مأله اغاز ایتملریله كیدرك برعربده چیقارملری ملحوظ اولمقـدن ناشی سردار اكرم همان جنرال قوتوزوف ایله عقد متاركه ایدوب مذاكرۀ شروط مصالحه یه دخی قرار ویریله رك كتخدا غالب افندی واردوی همایون

قاضیسی مفتی زاده سلیم افندی ویکیچری افندیسی حید افندی سفارتله
یرکوکی جانبنه کوندرلدی وهنوز کندولرینه رخصتنامهٔ همایون کلمدین
سیرت نهری حدود اولمق اساسی اوزرینه مواد مصالحه‌نك مذاکره سنه
طرف سردار اکرمیدن رخصت ویرلدی ٠
ایشته بو اثناده برغریبه ظهوره کلدی ٠ شویله که میر میراندن مشهور
قاندیره لی محمد پاشا افلاق یقه‌سنده قالان عساکر ایچنده بولنوب کرات ایله
یولداشلرینی جهاد وغزایه تشویق وتشجیع ایدرك (به یولداشلر بز بورا ده
اون‌بیکدن زیاده حرب وضربه قادر والمزده‌کی طوپ وتفنك واسلحهٔ
سائره‌یی قوللانمغه مقتدر سچمه یکتلر و پهلوان قیافتلو ارلرز برکره
غیرت ایله کوز یومو بده شوقارشومزده بزدن از اولان اعدا اوزرینه
براوغوردن هجوم ایلسك بعون‌الله تعالی برحمله‌ده انلری یرندن قوپاروب
تارمار ایدرز اولوقت قارشو طرفده‌کی دشمن دخی طوره‌میوب ایکی
ار دومزك طریق اختلاطی آچیلور ارسلان طوزاق ایله شاهین
قپانجه ایله طوتلماز) دیه کورمش ایسه‌ده نصیحتی اصغا اولنمق
شویله طورسون عسکری کروهنك کندواوزرینه هجوم ایده‌جکلری روش
حال وحرکتلرندن مستبان اولمغله کندوسنه یأس تام کلیجك ارتق انلره پند
ونصیحتدن واز کچوب همان کندوتبعه وعونه سندن یتمش قدر فدایی یکتلر
ایله کیز لوجه مشاوره ومقاوله ایدرك برکیجه روسیه‌لونك طونه ساحلنده
مربوط اولان دوبه‌لرندن برینی علی‌الغفله باصوب ایچنده‌کی روسیه‌لولری
اعدام ایتدکدن صکره پالاماری کسوب چاله کورك روسجق طرفنه فرار
ایتدکلرنده بوطراقهٔ عظمادن روسیه‌لونك سائردوبه‌لری خبرداراولیجق
اول دوبه‌نك ارقه‌سنه دوشوب واطرافنه اوشوب اخذوکرفتنه چالشدیلر
ایسه‌ده اول فداییلر طوپ وتفنك ایله مدافعه ایدوب وصیق صیق یه کورك
چکوب یالکز برایکیسی مجروح اوله‌رق روسجق ساحلنه یاناشدیلر
یتمش قدر فداینك بوطور قهرمان پیشه‌لری روسیه‌لولرك موجب فکر
واندیشه‌لری اولدی زیرا کوز حبسنده قالوب دلتنك اولان سائر عساکر
اسلامیه‌نك برقاچ بیکی قاندیره لو کبی جاندن اوصانوب واولوم اری
اولو یده بویله فداکارانه حرکت ایده‌جك اولورلر ایسه دها غریب وقعه‌لر
احداث ایده بیله جکلری اکلاشلدی ٠ واکرچه موسم شتا حلول وبرف

و باران نزول ایله اول طرفده کی عساکر اسلامیه نك حیوانلری تلف وکندولری انواع تعب ومشقته هدف اوله رق ضعیف دوشمشلر ایسه ده بوحال اوزره تك طوره میوب مأیوسیت ایله بعض حرکات فوق العادهیه تصدی ایتملری ملاحظه دن بعید دکل ایدی

روسیه لو ایسه ناپلیونه قارشو تدارکات عظیمه ایله مشغول اولدیغندن بروجه بالادولتعلیه ایله عقد مصالحه املنده اولوب انجق مافی الضمیرینی کتم ایله حقوق بشریه یه رعایت وافراد عسکریه یه مرحمت بحثلرندن دم اوره رق اوائل کانون اولده جبار زاده جلال الدین پاشا وقلندر پاشا وسائر رؤسا عسکرلریله برابر پترسبورغدن واستانبولدن خبر کلنجیه دك مسافرلر من اولسونلر دیوجمله سنی افلاق کویلرینه یرلشدردی وروسجق طرفنده کی عسکرلرینی افلاق یقه سنه یکوردی سردار اکرم دخی اردوی همایون ایله مشتا نشین اولمق اوزره شمنی یه عودت بیوردی کلهلم مرخصلر میانه لرنده جریان ایدن مکالماته

﴿ یرکوکی و بکرش قصبه لرنده واقع اولان مکالمات ﴾

بروجه بالا یرکوکی جانبنه اعزام اولنان مرخص افندیلر اشبو بیك ایکیوز یکرمی التی سنه سی شوالنك اون دردنجی پنجشنبه کونی یرکوکی قصبه سنده روسیه لو طرفندن تهیئه اولنان چادرده روسیه مرخصلریله برنجی دفعه اوله رق اجتماع ایله عقد مجلس مکالمه ایتدیلر ومجرد سردار اکرمك اراده سنه اعتماداً مذاکره یه کیریشیله رك رخصتنامه لرك ور ودینه قدر مواد مصالحه یی مذاکره واولدقجه تعدیل وتسویه ایتمك اوزره قرار ویردیلر

روسیه مرخصلری ابتدا روم ایلی جهتنده کی حدودك تعیینه ابتدار ایله بسارابیا و بغدان اراضیسی تمامیله روسیه دولتنده قالمق اوزره افلاق و بغدان ایالتلری بیننده اوته دنبرو معتبر اولان حدود ایله طونه ده حضر الیاس بوغازی دولتین بیننده حد فاصل اولمسی باشقوماندانك مطلوبی اولدیغنی سویلدیلر • حالبوکه مقدمجه سردار اکرم طرفندن روسیه باش قوماندانی قوتوزوف ایله جریان ایدن مخابره ده مصالحه یه اساس اولمق اوزره سیرت نهری دینلمش اولدیغنه مبنی مرخص افندیلر نهر مذکوردن قطع حدود اولنمق لازم کله جکنی قطعیا بیان ایتمکله روسیه لولر بونك مذاکره سنی فردایه تعلیق ایلدیلر • سیرت نهرندن قطع حدود اولندیغی

تقدیرده بغدانك برقطعه‌سی بو طرفده قاله‌رق ینه بغدان بكلكی باقی اوله‌جغی جهتیله سردار اكرم طرفندن بوكا موافقت اولنمشیدی حالبوكه بغدانك بیوك پارچه‌سی روسیه‌لو طرفنده قاله‌جغندن بو صورت روسیه‌لونك جانبنه منت ایدی لكن روسیه مرخصلری بونی برنوع سماحت ومروت بولنده برمساعده وموافقت قبیلندن كوستره‌مك اوزره بردن بره قبول ایتدیلر

فرداسی جمعه كونی عقد اولنان مجلس مكالمه‌ده روسیه مرخصلری سیرت نهرینك حد فاصل اولمسی قوتوزوفك افكارینه موافق دكل ایسه‌ده ابتدا بومسئله میدانه چیقمش اولدیغندن امراهم مصالحه‌یی تصعیب ایتمش اولمامق ایچون چاره‌سز بوكا موافقت ایلدی دیمك كبی سوزلر ایله بونی خیلیجه طاتلی صاتدیلر و بوكا متقابل طونه‌ده حضرالیاس بوغازندن قطع حدود اولنمسنه دخی مرخص افندیلر طرفندن موافقت اولنمسی مأمول اولدیغی درمیان ایتدیلر . برو طرفدن ایسه كلی بوغازینك حد فاصل اولمسی درمیان اولنمغله جریان ایدن مباحثات كثیره‌نك نتیجه‌سنده انا طونه‌نك آقندیسی حدود اولمق اوزره ایكی بوغازك اورته‌سنده واقع سنه بوغازینك حد فاصل اولمسی خصوصنده اتفاق آرا حاصل اولدی فقط قلاصك قارشوسنده بولنان و ایام شتاده صو التنده قالان برصغیر اطه‌نك روسیه‌لویه ترك اولنمسی قوقوزوف طرفندن مصرانه تكلیف اولنمغله برو طرفدن دخی موافقت كوسترلدی .

بو اثناده هوالر كسب برودت ایدوب چادرده مكالمه قابل اولمدیغنه مبنی روسیه‌لو طرفندن مكالمه ایچون یركوكی قصبه‌سنده چارشو ایچنده براوطه تخصیص قلنمغله اوراده اوچنجی دفعه اوله‌رق شوالك اون یدنجی پازار كونی عقد اولنان مجلس مكالمه‌ده روسیه‌لو طرفندن رد اولنه‌جق قلعه‌لرك كیفیت تسلیمی اوزون اوزادی‌یه مذاكره اولندی . بعده روسیه مرخصلری طرفندن مملكتینك یعنی افلاق و بغدانك تجدید و توسیع امتیازاتی خصوصی تكلیف و مملكتین بكلرینك انتخابی حقنده بر نظامنامه یاپلمسی درمیان قلندی برو طرفدن توسیع سوزینه اعتراض اولنه‌رق امتیازات قدیمه‌نك ابقاسندن بشقه برشی قبول اولنمیه‌جغی بیان اولندی . ینه بومجلسده روسیه مرخصلری طرفندن اناطولی جانبنده طرفین عسكرلرینك بولندقلری محلدن قطع حدود اولنمسی درمیان ایدلدی برو طرفدن دخی

حدود سابقه‌نك ابقاسنده اصرار كوسترلدی و بو بحثده طرفينك سوزلری
بر يره كلمك قابل اوله‌ميه‌جغی اكلاشلدی و نهايت سردار اكرمدن استيذان
اولنمق اوزره مباحثه‌يه ختام ويرلدی ٠
شوالك اون سكزنجی بازار ايرتسی كونی عقد اولنان دردنجی مجلسده
روسيه مرخصلری طرفندن ينه مملكتينك تجديد و توسيع امتيازاتی بحثی
ميدانه قونلدی و بوكا دائر خيلی مباحثه‌لر وقوع بولدی فرداسی
صالی كونی عقد اولنان مجلسده ينه بو بحثلر تكرار اولندقدن بشقه بوندن
اقدم عقد اولنديغی اوزره مملكتين بكلرينك مدتی اولان سكز سنه‌نك تأكيدی
ايله مدتك انقضاسندن اقدم بكلرك استعفالری دخی قبول اولنمامق مسئله‌سی
درميان اولندقده بكلرك سكز سنه‌دن اقدم عزل اولنمامرينه برشی دنيله‌ميوب
امالعذر استعفالری وقوعنده دخی قبول اولنمامق نصل اولوردنيلوب روسيه
مرخصلری طرفندن دخی استعفايه مجبور ايدلمك خاطره‌سی درميان اولنمغله
بونك اوزرينه پك چوق مباحثه‌لر جريان ايلمشدر ٠ كذلك روسيه
مرخصلری مملكتين اهاليسنك سنوی دولتعليه‌يه ويره‌جكلری اجناس
ذخائردن فضله قاله‌جق محصولات مملكتی سربست اوله‌رق ايستدكلرينه
صاتمغه مأذون اولملرينی ايراد ايلديلر ٠ اولوقت ايسه ممالك دولتعليه‌ده
اصول انحصاريه جاری ايدی اصحاب زراعت كديمين و عرق جبين
ايله حصوله كتوردكلری ذخائری ديلدكلرينه ديلدكلری فيئات ايله
صاته‌مازلردی ٠ بلكه معين فيئات ايله مبايعه‌جيلره و استانبولك قپان
تجارينه صاتمغه مجبور اولورلر ايدی اكمكجيلر دخی ميری فيأتيله ذخيره
الوب اكمكی جانب حكومتدن تعيين اولنان فيأت ايله صاتارلردی بودخی
مجرد استانبولده اوجوز فيأت ايله اكمك صاتلمق ايچون اختيار اولنمش بر
كيفيت ايدی و اكرچه علی العموم يد واحد اصولی پك يولسز برشی
اولوب بونك يالكز مملكتيندن دكل بلكه هر يردن رفع و الغاسی واجب
واخذ و اعطانك سربستيتی نه مرتبه ثروت و معموريتی جالب اولديغی
واضحاتدن ايسه‌ده بو اصول انحصاريه اولوقت بر عادت مرعيه اولوب
دفعةً الغاسی استانبولجه پك زياده كوزه چارپه‌جق بر كيفيت اولديغندن
اولوقتك حكمنجه روسيه‌لونك بو تكليفنه موافقت دولعليه‌جه مشكل
اولمسيله مرخص افنديلر بو ماده دولتعليه‌نك امور داخليه‌سندن معدود

اولدیغنه مبنی بوکا دائر مصالحه نامه یه بر ماده درج اولنه‌ماز دیو مدافعه ایدرك بو مسئله دخی قرارسز قالدی ٠

بعده درت دفعه عقد اولنان مکالمه مجلسلرنده ابحاث سابقه تکرار و روسیه مرخصلری طرفندن فرانسزجه و برو طرفدن ترجمه اوله‌رق قلمه النان ماده‌لر مقابله و تعدیل و ممکن مرتبه طرفینك افکارینی یکدیکره تقریب ایله اوغراشلدی ٠

و بعده ذی القعده‌نك ایکنجی بازار ایرتسی کونی اون برنجی دفعه اوله‌رق بر مختصر مجلس اولدی ٠

بو مکالمه‌لر ایسه هپ سردار اکرمك امرینه مستند اولوب هنوز صورت رسمیه‌ده رخصتنامه‌لر مبادله اولنمامش ایدی ٠

و اکرچه بو اثناده مرخص افندیلرك رخصتنامه‌لری کلمش ایسه‌ده طرف همایوندن اساس مصالحه تغییر و تبدیل اولنه‌رق اکا کوره سردار اکرمه تعلیمات سنیه کوندرلمش ایدی ٠

شویله‌که سیرت نهرندن قطع حدود اولندیغی تقدیرده خوتین و بندر واقکرمان قلعه‌لریله برابر کلی و اسمعیل قلعه‌لری دخی روسیه طرفندن قالمق و بو وسیله ایله روسیه‌لو طونه اغزلرینه مالك اولمق لازمکلوب بو ایسه دولتعلیه جه‌پك مضر وقبول وتحملی آغر برشرط اولدیغی حالده باب‌عالی فرانسه ایله روسیه دولتلرینك یکدیکری علیهنه محاربه‌یه حاضرلانمقده اولدقلرینه کرکی کبی تحصیل وقوف ومعلومات ایلمش اولدیغنه مبنی بوندن استفاده ایتمك اوزره شرط مذکور تغییر اولنه‌رق کلی واسمعیل قلعه وقضالری دولتعلیه‌ده قالمق اوزره پروت نهرینك برمقداری طرفین ممالکنی فاصل اوله‌رق بر نقطه‌سندن دکزه قدر بر خط حدود تعیین اولنمسنك مصالحه‌یه اساس اتخاذ قیلنمسی سردار اکرمه فرمان بیورلمش ایدی ٠

بناء علی ذلك اون ایکنجی مجلسده رخصتنامه‌لر مبادله اولنمش ایسه‌ده اساس دکشمش اولدیغندن مذاکره‌یه کیریشیله‌میوب روسیه مرخصلری باش قوماندانلرندن استیذان ایتمك اوزره سوزی کسدردیلر ٠

وطونه نهرینك اغزلرینه مالك اولمق روسیه لوجه پك مهم برمسئله اوله‌رق اساسك اولوجهله تبدیل اولنمسندن ناشی مغبر و متأثر اولدیغندن ذی القعده‌نك اون التنجی بازار ایرتسی کونی اون چنجی دفعه اوله‌رق عقد اولنان مجلس

مكالمه ده روسیه مرخصلری بوندن طولایی شکایت سیاقنده برطاقم تعریضات
واعتراضاته ابتدار ایتدیلر و (اولا بو بابده جریان ایدن حالات مغایر
حقانیتدر زیرا صدر اعظم حضرتلری طرفندن ابتدا متارکه طلب اولنوب
بزم طرفمزدن مصالحه ایراد اولندقده تنظیمنه مباشرت اولندی بعده طرفمزدن
بغدان ایالتی تمامیله طلب اولنمشیکن سیرت نهری دینلسنه موافقت اولندی
حرکات خصمانه‌نك دفعی وحربا مأمول اولان منافعك تأخری وموسمك
چکمسی هپ بزم علیهمزه واقع اولدی وباش قوماندان هربر تعهدنده ثابت
قدم اولمشیکن صدر اعظم حضرتلرینك هیچ برینه موافقت ایتماسی باعث
استغرابدر ثانیا رخصتنامه‌لرك وقت ورودی مغایر مصافات برصورتده
درکه صدر اعظم حضرتلرینك استانه‌دن جلب خبر ورخصت ایلملری
حصوصی نهایت اون التی کون ظرفنده ممکن واراده شاهانه بیلنوبده اکا
کوره سزلك ترخیص اولنمکز لازم ایکن بوقدر وقت امرار ایله باش
قوماندانك بیاغی موقع تغلیطده قالمسی مغایر صفوت برکیفیت اولمشدر
و باش قوماندان غایت متأثر درکه اشبو دیدیکمز شیلر روسیه دولتی
طرفندن درپیش قیلنوب کندوسنك مسؤلیتنی موجب اوله‌جغی درکاردر)
دیدیلر . بوکا جوابا مرخص افندیلر طرفندن (صدراعظم افندیمز بو بابده
معذوردر زیرا باش قوماندان ایله ابتدا کی مخابره ومکاتبه‌لری اون کون قدر
ممتد اولدی بعده بزم بوطرفه مجلو با ومأمورا ورودمزده طرفکزدن
رخصتنامهٔ همایون طلب اولندقدن صکره استانه‌یه یازلدی کوندریلان
تحریرات شوالك یکرمی ایکیسنده وارمش استانه‌ده دخی چند روز مکالمه
ومذاکره اولندقدن صکره شوالك آخرنده رخصتنامه‌لر تحریر وتعلیمات
سنیه ایله برابر تسییر بیورلمش کالدیکی کبی کتم وتأخیر ایدلمیه‌رك ابراز
اولندی مرام امرار ایام اولمدیغنه بونلر دلیلدر موسمك مروری ایسه
احد طرفینه نافع اولمدیغی درکاردر قالدیکه ایکی دولت بیننده مصالحه
عقدی امر عظیم اولوب کاه اثنای مذاکره‌ده وکاه تصدیقنده الغا
اولنه کالدیکی مسبوق بالمثلدر) دینلدکدن صکره برازده ابراز صفوته دائر
سوزلر سویلنه‌رك مجلسه ختام ویرلدی .
بونك اوزرینه روسیه باش قوماندانی دخی پترسبرغدن استیذانه تعلیق
مصلحت ایتمکله امر مکالمه منقطع اولوب ارتق ۲ کوکیده مکالمه وقوع بولمدی .

بعده بکرشده روسیه‌لو طرفندن تخصیص اولنان مکالمه قوناغنده ذی الحجه‌نك یکرمی یدنجی کونی طرفین مرخصلری اجتماع ایله اون دردنجی دفعه اوله‌رق عقد اولنان مجلس مکالمه‌ده روسیه مرخصلری (باش قوماندانك اساس ماده‌یه دائر دولتی طرفنه کوندرمش اولدیغی کاغدك جوابی کلدی موجبنجه او دخی بزه تعلیمات ویردی) مقدمه سیله کلامه اغاز ایدرك (متبوع مفخممز اولان ایمپراطور حضرتلرینك دولتعلیه ایله عقد مصالحه ومصافاته خواهشکر ایدوکنده اشتباه یوقدر لکن بو خواهشی مجرد اراحهٔ رعایا و برایا ایچوندر اخر دولتدن طولایی وسائر خصوصدن برکونه احتیاطه مبنی دکلدر دولتعلیه ایله تجدید مصافاته کمال خواهشی درکاردر انجق مقدم مذاکره اولندیغی اوزره اساسك سیرت حدودی ایله رابطه بولمسی و صرپلونك تأمین واراحه‌لرینه دائر اولان صورتك قویجه تنظیم اولنمسی و اناطولی طرفنده شمدی‌یه قدر حرب ایله النمش و یدنده بولنمش اولان محللرك روسیه طرفنده قالمسی واول حوالیده روسیه تبعیتنی قبول ایتمش اولان طوائفك کندو حکمنده براغلمسی شرطلریله صلحی طلب ایدر) دیدیلر ۰ مرخص افندیلر دخی بالمقابله (شوکتلو افندیمزك روسیه دولتیله تجدید مصافات ومصالحه‌یه رغبتلری درکار در انجق سیرت حدودی نزد همایونده مقبول اولمیوب اولبابده قرین قبول اوله‌جق صورتی امر و تنبیه بیورمش اولملریله کیفیت یرکوکیده اطرافیله تفهیم اولنمشیدی بوندن خارج مأموریتمز یوقدر) دیو جواب ویردیلر ۰ بونك اوزرینه روسیه مرخصلری طرفندن (روسیه ایمپراطوری سیرت ماده‌سنده واقع اولان معاهده‌نك الغاسنی شان دولتنه مخل عد ایلدیکندن صدراعظم حضرتلرینك عقد ایلدیکی اساسك طرف همایوندن عدم قبولنه مقابل کندوسی دخی متارکه و عسکر خصوصی ایچون باش جنرال طرفندن ویریلان سندك الغاسیله عساکر مرقومه‌نك اسیر حرب اولمسنی و متارکه‌نك فسخنی تنبیه ایدر) دینلدی بر و طرفدن دخی (سیرت ماده‌سی صدراعظم ایله باش قوماندان بیننده مکاتبه و مخابره نوعندن اولوب عقد و امضا ایله معاهده حکمنه کیرمامشدر اما بو عسکر ومتارکه ماده‌سی صدراعظم ایله باش قوماندانك مهر وامضالریله مختوم و ممضی سند اولمق حسبیله معاهده نوعندن اولمغین بعد ازین برنسنه‌یه اعتماد و اعتبار قالمامق لازم کلور) دیو مقابله ایدلدی ایسه‌ده روسیه

مرخصلری مطالب ایمپراطورینڭ صورت قطعیه‌ده اولد یغنی سویلدیلر مرخص افندیلر دخی مقدمکی سویلدکارینی تکرار ایلدیلر ارتق مکالمه یه محل قالمدی مجلس تمام اولدی لاقردی کسلدی صوغوقلق ایله مجلسدن قالقلدی ومقدما مسافر اولمق اوزره افلاق کویلرینه یرلشدیرلمش اولان عساکر اسلامیه روسیه‌لو طرفندن حربُ اسیری حکمنده طوتلدی.

روسیه‌لونڭ وجه مشروح اوزره مصالحه‌یه میل وخواهشی فرانسه‌یه قارشو بر بیوك محاربه‌یه حاضرلانمق ایچون اولدیغی حالده بوراسنی ستر ایدرك بوخواهشی مجرد اراحهٔ عباد ایله انسانیته خدمت یولنده کوسترمك ایستیوب برطرفدن دخی ایستدیکی شرائط ایله مصالحه‌یه دولتعلیه‌یی اقناع ایچون اخافه ایدیوردی دولتعلیه ایسه ضررسزجه بو غائلهٔ حربیه‌دن قورتیله بیلمك ایچون روسیه ایله فرانسه دولتلری بیننده علاماتی رونما اولان محاربه‌نڭ ظهورینه مدنظر انتظار ایتمکده ایدی .

(تتمه)

مرخص اول غالب افندینڭ منظور فقیر اولان مخابرات خفیه سندن اکلاشلدیغنه نظراً روسیه جنرالنڭ طرف دولتعلیه دن برنشان المق املنده بولندیغی افندئ مومی‌الیهه اسماع اولنمش اودخی دردولته انها ایلمش وطرف دولتعلیه دن اجنبیلره نشان اعطاسنڭ مقدملری امثالی اولوب حتی علمدار مصطفی پاشانڭ صدارتنده مرخص دعوتی ایچون استانبوله کلمش اولان بر روسیه قپودانته طرف دولتعلیه دن نشان و یرلمش ایسه‌ده دولتعلیه‌ده اجانبه نشان اعطاسی اقدمجه احداث اولنمش برعادت اولوب انجق سلطان محمود خان عدلی حضرتلرینڭ جلوسندنبرو یالکز بروجه بالا بردفعه روسیه قپودانه نشان و براش واندن بشقه سنه و یرلمیه‌رك اول عادت متروك اولمش ایدو کنه وشمدی روسیه جنرالنه نشان و یراسه انکلتره لو وفرانسه‌لو دخی طلبدن خالی قالمیه‌جقلری مطالعه سنه بناء بوخصوصك مسکوت عنه براغلمسی غالب افندی‌یه محرمانه اشعار قیلنمشدر و بوموجب تعلیمات سنیه اسمعیل وکلی قضالری و بوجاق اراضیسی برو طرفده قالمق اوزره پروتدن قطع حدود اولنمق مصلحتنی ترویج ایچون غالب افندی طرفندن روسیه جنرالی ایله بعض رفقاسنه ایکی بیك کیسه اقچه وعداولنمش وکیفیت بعض مطالعات پولتیقیه‌یه مبنی جنرال طرفندن ترویجا دولتنه

انها قیلنمش ایسه‌ده بروجه بالا پترسبورغدن معکوس جواب کلمکله مصلحت پسمانده اولمشدر ٠

وقایع سنه ١٢٢٧

بر وجه مشروح عقد مصالحه‌ده رونما اولان مشکلاته باقیلورسه دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده اعادهٔ محاربه اولنمق لازم کلوب اگرچه ناپلیونك روسیه‌لو علیهنه تدارکات حربیه‌سی کوندن کونه زیاده‌لشمکده اولمسنه نظراً روسیه‌لونك قریباً تکالیفنی تخفیف ایله صلحه یاتمسی ملحوظ قوی ایسه‌ده (حاضر اول جنکه اگر صلح وصلاح ایسترایسه‌ك) مفادنجه اردوی همایونك قوتلو بولنمسی فرائض امور دن کورلمسیله واشبو سنهٔ جدیده محرمنك غره‌سی کانون اول رومینك یکرمی اوچنه مصادف اوله‌رق موسم بهار یاقلاشمش اولمسیله نوروزده سردار اکرم اردوسنه ایرشمك وثلثی پیاده وثلثانی سواری اولمق اوزره اناطولیدن التمش درت بیك نفیر عام ترتیب وقول قول سوریجیلر تعیین اولندی ٠ وکچن سنه مرتب اولان نفیر عام عسکرندن اردوی همایونه واصل اولنلر نصفندن اقل اولوب انلردخی وقتیله ایرشمامش اولدقلری جهتله مشتا ترتیبنه قلب وتحویل اولنمش ایدوکندن بوکره بر وجه مشروح مرتب اولان عسکرك وقتیله سوق اولنملری ایچون اشبو یکرمی یدی سنه‌سی محرمنك اوائلنده فرمانلر تحریر قلندی ٠

بروجه بالا روسیه‌لونك تکالیف عنیفه‌سنده اصراری اوزرینه حرب وصلح شقلرندن برینك ترجیحی ایچون مجلس شوری عقدی امر اولنمغله محرمك یکرمی بشنجی بازار وفرداسی بازار ایرتسی وانك فرداسی صالی کونلری شیخ الاسلام قوناغنده علی التوالی اوچ کون مجلس مشورت عقد ایدلدی شویله‌که ابتدا اردوی همایوندن کلان تحریرات جمله حضار مواجهه‌سنده اوقوندی روسیه‌لو طرفندن تکلیف اولنان شرطلرك نه درجه‌لرده آغر وتحمل فرسا اولدیغی مطالعه و موازنه اولندی علی الخصوص اللرنده‌کی یرلرده روسیه تبعیتنی قبول ایتمك ایستیانلرك کندو حکمنده قالمسنی ادعا ایلدیکی اهالیدن غرضی کرجی واباظه طائفه‌لری اولوب حالبوکه کرجستان وچرکستان سواحلی روسیه‌لو یدینه کچرایسه قره دکز بیاغی روسیه‌لونك ید استیلاسنه کچمش اولور ویکیدن النه کچوره جکی ممالك قافقاسیه‌دن

کلیتلو عسکر تدارك ایدر واول طرفده شمدیلك کندوسنه تابع اولمیان قبائل وطوائف دخی صکره‌دن ناچار تبعیت ایلر بوصورتله روسیه لونك قوتی قات قات ارتار بوایسه دولتعلیه حقنده غایت مضر اولور دشمن بزم ضعف ورخاوتمزی کوردکجه کبر وغروری ارتیور مقدمجه افلاق یقه سنده قالان عسکرمزه مسافر مدر دیرایکن شمدی حرب اسیری اعتبار ایتمش شوتکالیفه کوره صلحك جنکدن قات قات فنا اولدیغی امر اشکاردر دیو بین الحضار اوچ کون ابحاث کثیره جریان ایتدی برشیئه قرار ویریله‌مدی ·

انك اوزرینه طرف پادشاهیدن انجمن مشورته برقطعه خط همایون کلدی شویله‌که (ایشته روسیه‌لونك تکالیف عندیه‌سی معلوممکز اولدی بو مقدمه‌نك صوکی نه درجه‌لرده کریه واشنع اوله‌جغی و بوندن بویله کیجه کوندوز انواع حقارت چکیله‌جکی فرق ومطالعه ودخی اوته‌لری فکر وملاحظه اولنه یورمی اکر چکیله جك امور کریهه وکوریله‌جك حقارت شنیعه‌یی قبول ایدرز دیر ایسه‌کز بوصلحه رابطه ویره‌سز بشرط آن‌که صوکنده شوندن بوندن اولدی شویله بویله ایتملیدی لاقردیلرینی ایتمامکه داخل مشورت اولنلر محضرکونه برکاغد یازوب تمهیر ایلسونلر اما اکر بویله صلح قبول اولنماز دینلور ایسه بالاتفاق جنك اسباب لازمه‌سی هرنه ایسه وهرنه صورت ایله اوله‌جق ایسه صورت شرع شریفه تطبیقاً بر حسن تدبیر ایده‌سز ونتیجه ویرمکه باقه‌سز والا طوروب باقق ایله ایش بتمز قارشوده اولان عساکر اسلامی اسیر ویرمکه رضام یوقدر الحاصل بر برندن چکنمیوب هرکس نیك وبدی سویلیوب میدانه قویملو امرار وقت ایله اولماز حق تعالی رأی صائبه موفق ایلیه آمین) دیو بیورلمشیدی ·

قائممقام پاشا بوخط همایونی حضاره کوستروب مجلسدن رأی قطعی ایستمکله کیمی بحر فکر وحیرتده شناورلك ایتمکه وکیمی (ای کوکل بیلم نه مشکلتر سؤال اولمش سکا) دیمکه باشلادی · چونکه نیجه سنه‌لردن برو محاربانك امتدادی حسبیله دولتعلیه عسکرجه ومالجه پك بیتاب اولدیغندن اعادهٔ حرب اولنسون دیمکه کمسنه‌نك لسانی وارمیوردی حالبوکه روسیه‌لو ایله فرانسه‌لو بیننده محاربه امارهٔ لری کوندن کونه قوتلشمکده اولوب فرانسه مصلحتکذاری دخی قریباً ناپلیونك روسیه اوزرینه هجوم ایده‌جکنی واول وقت دولتعلیه روسیه‌لویه برشی ویرمیه‌جکندن بشقه پك چوق

شیلر قازانه جغنی سویلر ودولتعلیه‌یی محاربه‌ده ثبات ایتمك اوزره تشویق
ایلر ایدی واقعا ناپلیونه هیچ بر وقت وحالده امنیت اولنه‌ماز دی لکن
روسیه‌لونك تكالیف عنیفه‌سنی قبول ایله عقد مصالحه اولندقدن صکره
روسیه‌لو ایله فرانسه‌لو بیننده محاربه واقع اولدیغی تقدیرده صکره‌دن
بو وجهله عقد مصالحه اولندیغنه اظهار ندامت اولنه‌رق سبب اولنلرك
هدف طعن وتشنیع اوله جغی ودشمن قارشوسنده ثبات ایتمیه‌رك عار فراری
ارتکاب ایده کلان ینکیچریلرك دخی بزشویله کسردك بویله بیچردك لکن
رجال دولت وقتسز صلح ایتدیلر دیه‌جکلری درکار ایدی ۰ بناء علی ذلك
کمسنه خاطره‌سنی سر بستجه سویلیه‌مزدی ۰ فقط بوخط همایون اوزرینه
قائممقام پاشا بروجه بالا رأی قطعی ایستمکله حضاردن بعضیلری (محاربه
اوچ شیله اولور برنجیسی اقچه ایکنجیسی ذخیره اوچنجیسی عسکردر اولا
ضربخانه‌ده واندرون همایون خزینه‌سنده نقد مفقود اولوب حالبوکه
اردوی همایونه وشرق جانبی سرعسکرینه تیزالدن اون بیك کیسه اقچه
کوندرلمك لازم کلور روسیه‌لو ایله فرانسه‌لو بیننده بغض وعداوت وار
ایمش دینلور ایسه اکا اصلا کوکنمامليدر طونه سواحلنده اللی بیك قدر
عسکرمز بولنسه روسیه‌لونك بوتكليفلرینی تنزیل وتخفيف ایلمسی ملحوظدر)
دیدیلر ۰ بونك اوزرینه بحث اوزادی کفتکو چوغالدی نهایت بوکونه
مصالحه حالا ومآلا فنادر بوندن صکره دول سائره دخی بزه تغلب وتحکم
داعیه‌سنه دوشرلر دیو صلحی رد ایلدیلر بوصره‌ده حضاردن بعضیلری دخی
صدددن خارج وپریشان سوزلر سویلدیلر ۰ وحضاردن بعضیلری تذکر
مامضی وتفكر مایعود ایدرك دولتده ظاهراً قوت مفقود ایسه‌ده بتون اهل
اسلامك قوهٔ اجتماعیه‌لرنده مالاً وبدناً قوت موجوددر امام المسلمین
حضرتلری وقت ضرورتده تصرفه مرخصدر شمدی دولتعلیه‌نك ایراد
طبیعیسیله ایش کورەلم دینمك وقتی کچدی همان جمیع اهل اسلامك اتفاقیله
ملتجه سفره مباشرت ایده‌لم ابتدا اناطولیدن وروم ایلیدن ترتیب اولنان
عساکرك دفترلرینه باقه‌لم مجموعی نه‌یه بالغ اوله یوردیدکلرنده باقیلوب
حساب ایدلدی یوز بیکدن زیاده اولدیغی کورلدی همان مقدم سوریجی
وزیرلر تعیین اولنسون دیو رأی ویرلدی ۰ بعده اقچه خصوصی سویلشلدی ۰
بعضیلر یاجیه‌لو النسون یاخود اصحاب مقاطعات بررسنه‌لك فائضلرینی

مهمات سفریه ایچون ویرسونلر ایراد دینلان شی دولت سایه سنده اولور معاذ الله تعالی دولته برحال اولسه ایراد نره ده قالور دیدیلر ۰ بورأی قبول ایدلدی فقط جبه لو خصوصنده ارامل وایتامك مستثنا طوتلمسی مناسب کورلدی بو یولده بر خیلی مباحثه لر جریان ایدوب نهایت میری و حرمین مقاطعاتنك فائضی فدا قیلنمق صورتی ترجیح اولندی واکر اصحابی ویرمز ایسه طرف میریدن ضبط ایله سهم اوله رق اخرلره فروخت اولنسون دینلدی فتوی امینی عریانی زاده راشد افندی ومجلسده بولنان بعض علما دخی بوکا جواز ویردیلر ۰
حالبوکه اولوقت خزینه صیقلسه اسهام آچوب صاته رق بر استقراض داخلی ایله دفع ضرورت ایده کلورکن مقاطعات حقنده بو وجهله معامله اولندیغی تقدیرده ناس ارتق برات پادشاهی ایله تصرف اولنور ایراد المغه جسارت ایده مز اوله جقلرینه نظراً اندن صکره اسهام ومقاطعاتك بیعنه سکته کله رك دولتجه لدی الایجاب اویله براستقراض ایله پاره بولمق قپوسی قپانمش اوله جق ایدی بناء علیه شانی زاده تاریخنده بورأیی رد وجرح ایلمشدر ۰ بزینه صدده کله لم
بروجه بالا حربده دوام اولنمق اوزره قرار ویریله رك همان وارنه طرفنه تیرزالدن برمقدار عسکر وذخیره کوندرلسون افلاق یقه سنده قالان عسکر بحثی فیما بعد لسانه النمسون اوچ بیك قدر عسکر ایچون یوز بیك تبعه یی الدن چیقارمق جائز اولماز عسکر یاشهادت یاغزا ویاخود اسارت ایچوندر همان اقچه وذخیره وجدید عسکر تدارکنه باقلسون دینلدکده اوجاقلر رجالی بحمدالله تعالی سایۀ شاهانه ده عسکرمز چوقدر دیو حنجاره جسارت ویردیلر ۰ وینه اقچه خصوصنه نقل کلام اولندقده الیوم دولتعلیه ده نقود مفقود ایسه ده جمله امت محمدده نقود موجوددر ۰ اعدانك بوتکلیفاتی افراد مؤمنینه راجع اوله جق مضرتلری متضمن اولمغله کیفیت فتوی امینی افندیدن سؤال اولندقده بیت المالك ضرورتی اولسه افراد ناسده اولان مالی الوب صرف ایدر لکن بومقوله اموره نقل صریح اولمیوب قیاسه مبتنیدر ایادیٔ ناسده جمع اولمش مال اولسه پادشاه حضرتلری بحسب الاقتضا الوب امور مسلمینه صرف ایدر حاصلی بو صلحك عدم جوازی محققدر دیو فتوی ویردی ۰

الحاصل فسخ متارکه ایله تکرار محاربه یه قیام اولنمق اوزره قرار ویرلدی
و طرف طرف تدارکات حربیه یه مسارعت ایدلدی ٠

وقایع شتی

دورسلیم خانیده سلحدار اولان سلیمان بك عهده‌سنه اوائل محرمده رتبهٔ وزارتله
و امارت حاج خدمت شریفه‌سی انضمامیله و قدس و نابلس سنجاقلری
الحاقیله شام شریف ایالتی توجیه بیورلمش و حلبده اقامت اوزره ایکن
اقدمجه ابقاء وزارتیله عهده‌سنه رقه ایالتی توجیه اولنان قائممقام اسبق
مصطفی پاشا عهده‌سندن رقه ایالتی صرف وتحویل ایله اول جوارده بولنان
عظم زاده عبدالله پاشایه ابقاء وزارتیله بالتوجیه حمید سنجاغی دخی بواثناده
ویوده‌لقدن اخراج ایله مال مقیدینی وقتیله تأدیه ایتمك اوزره مشار الیه
مصطفی پاشایه احاله ایدلمش ایدی ٠

بو کره اناطولی حدودینك تقویتی ایچون جانیك محصلی اولان خزینه دار
اوغلی سلیمان اغا عهده‌سنه اوائل ربیع الاولده رتبهٔ وزارتله طربزون ایالتی
توجیه بیورلدی و ارضروم والیسی و شرق جانبی سرعسکری محمد
امین پاشا ایله واول طرفده بولنان سائر سرحدات خاقانیه محافظلری ووالیلری
ایله بالمخابره اخلکلك قلعه‌سیله تفلیس طرفلرینك فتح و تسخیرینه دلیرانه
صرف مقدرت ایلمسی ایچون فرمان عالی یازلدی ٠ جانیك سنجاغی دخی
درکاه عالی قپوجی باشیلرندن و ریزه وجوهندن طوزجی اوغلی ممش اغایه
باطوم قلعه‌سی محافظه‌سی شرطیله توجیه ایدلدی و باطوم حوالیسنك
امر استحکامنه اهتمام و اعدانك منع تجاوزینه اقدام ایلمسی ایچون کندوسنه
امر عالی کوندرلدی ٠ وقرمان والیسی وزیر علی پاشانك کتخداسی
اولوب مقدمجه عهده‌سنه روم ایلی بکلر بکیلکی پایه‌سی ورتبهٔ میرمیرانی
توجیه اولنان محمد پاشایه اقشهر سنجاغی توجیه بیورلدی سابقا اقشهر سنجاغی
متصرفی درویش حسن پاشایه دخی کماکان سوزه‌بولی محافظه‌سی شرطیله
سلطان اوکی سنجاغی ویرلدی ٠

ربیع الاولك اون اوچنجی صالی کیجه‌سی ساعت طقوزده ایکن صلب پاك
شهریاریدن شهزاده بایزید تولد ایتدی برهفته طوپ شنلکی ایدلدی وبروجه
بالا شام والیسی نصب اولنان سلیمان پاشا هنوز درسعادتدن حرکت ایتمامش
اولدیغنه مبنی اشبو ولادت همایون ایچون کلخانه‌ده مرتب اولان رکاب

همایونه

همايونه شيخ‌الاسلام افندی و قائممقام پاشا ايله برلكده مشار اليه سليمان پاشا دخی دعوت بيورلدی و كندوسنه سراسره قاپلو سمور كورك كيديرلدی و ربيع‌الاولك اون طقوزنجی كونی اسكدار دن حركت ايله جانب شامه عازم اولدی ·

مير ميراندن سابقا اشقودره سنجاغی متسلمی اولان مصطفی پاشا عهده‌سنه ربيع‌الآخرك يكرميسنده رتبۀ والای وزارتله اشقودره سنجاغی توجيه بيورلدی ·

جمادی‌الاولانك اونبجی پازار كونی برسلطان تولد ايدوب شاه سلطان تسميه بيورلمش وانك ايچون دخی اوچ كون طوپ شنلكی ايدلمش‌در ·

روم ايلی قاضيعسكری علی زاده سيد محمد نورالدين افندی فحول علما دن برذات اولوب انجق پك زياده حديدالمزاج اولديغندن مرافعه ديوانده بر خصوصدن طولايی قائممقام پاشا ايله علناً مناقشه‌يه ابتدار ايتمش و درحال حدت ايله قالقوب كيتمش اولمسيله مدت نصبی هنوز درت ماهه رسيده اولمشيكن ربيع‌الآخرك اونبجی كونی عزل ايله مغنيسايه نفی اولندی ويرينه حالا امام اول شهرياری و سابقا صدر اناطولی اولان حافظ محمد كاملی افندی نصب وتعيين قلندی سرای همايوندن مخرج اولان اناطولی پايه‌لولرندن الحاج خليل افندی‌يه دخی بوصره‌ده روم ايلی پايه‌سی احسان بيورلدی ·

سابقا اناطولی قاضيعسكری كوستنديلی طاهر افندی طور قدمايه تقليداً لاابالیانه تعريضات ايله بالا پروازلق ايتمكده اولديغندن جمادی‌الاولانك يكرمی اوچنجی كونی ارپه‌لغی اولان تيره‌يه نفی و اجلا و اوراده نائب تعيين ايتميه‌رك بالنفس اجرای احكام شريعت غرا ايلمسی امر اولندی · ايكی كون صكره تذكره‌جيسی بورناز بك زاده مدرسيندن درويش محمد اسعد بك دخی تاتار پازارينه نفی وتبعيد قلندی ·

اسكدار قاضيسی بوز اوقلی عثمان افندی دخی بعض ارتكابات ايله اتهام اولنديغندن هنوز مدت عرفيه‌سی ختام بولمدين بوصره‌ده عزل اولندی ·

پهلوان ابراهيم پاشانك ديوان كاتبی اولوب بوندن اقدم اناپه حواليسنك بعض امورينی تسويه ايچون اورايه كوندريلان خواجكان ديوان همايوندن سيد افندی فی‌الاصل اول ممتلردن نشئت ايتمه اولمسيله اناپه‌يه وصولنده قبائل بكلريله الفت و امتزاج ايدرك انلری طرف دولتعليه‌يه جلب و تسخير و موسقولی طرفندن تنفير ايتمشيدی بو اثناده ناكهان وافر روسيه عساكری

اناپه طرفلرینه هجوم واقتحام ایتدکلرنده سید افندینك تشویقیله اول جوارده بولنان قبائل خلقی روسیه عسکرینك اکثرینی قلیجدن کچوروب بقیة السیوفی فرار ایلمش اولدیغی ربیع الاولك یکرمی برنده درسعادته واصل اولان تحریراتدن اکلاشلدی و اول حوالیده قلت و ندرت اوزره اولان طوز وبز مقولهسی اشیا کوندرلمسی تحریرات مذکوره ایله طلب اولندیغندن همان مطلوب اولان شیلرك کوندرلمسی استعجال بیورلدی ·

روسیهلونك اناطولی حدودی حقنده بروجه بالا درمیان ایلدیکی شروط شاقهیه قارشو بووقعهنك ظهوری دولت علیهیه بادئ انشراح اولدی ·

ناپلیونك روسیه دولتی علیهنه حاضرلغی کوندن کونه زیادهلشوب محاربه امارهلری قوت بولمقده اولدیغندن روسیهلو دولتعلیه حقنده اولان تکالیفنی برمرتبه دها تخفیف ایله عقد مصالحهیه مجبور اولهرق طرفین مرخصلری تکرار بکرشده اجتماع ایله بروجه آتی مکالمهیه کیرشمشلردر ·

دولتعلیه ایله روسیهنك مصالحهسی

بالاده بیان اولندیغی اوزره کچن سنه دولتعلیه ایله روسیهلو بیننده عقد متارکه و سیرت نهری حدود اولمق اساسی اوزرینه اون اوچ دفعه برکوکیده و بردفعه بکرشده عقد مجلس مکالمه اولنهرق امر مصالحه قوهٔ قریبهیه کلمشیکن طرف دولتعلیهدن بواساسك تبدیل اولنمسندن طولایی روسیهلو کوجنمکله فسخ متارکه وقطع رشتهٔ مکالمه اولنمشیدی ·

حالبوکه ناپلیونك روسیه اوزرینه یورویهجکی کرکی کبی تحقق ایلدیکندن روسیهلو دولتعلیه ایله مصالحهیه محتاج اولدیغنه مبنی روسیه ایمپراطوری الکساندر کندوسنك موثوق ومؤتمنی اولان امیرال چیچاقوفی مأذونیت کامله ایله طونه اردوسی قوماندانی نصب ایلدی ·

چونکه عثمانلی محاربهسنك دوامی روسیه دولتی ایچون پك مضر برکیفیت ایدی زیرا طونه سواحلنده التمش بیك نفر بولندردقدن بشقه کیروده جنرال قوتوزوف قومانداسیله قرق بیك نفردن مرکب برده احتیاط اردوسی طوتمغه مجبور ایدی · حالبوکه ناپلیونك هجومنده یوز بیك عسکر روسیهلو ایچون بربیوك قوت ایدی · واولوقت دنیانك برنجی سواریسی اولان عثمانلولر ناپلیونك حاضرلمقده اولدیغی بردهشتلو اردونك صاغ جناحنده بولنهرق روسیهنك آچیق اولهلرنده نصل مهارتکارانه آت اوینادهجقلری

وروسیه‌لویه نه‌مرتبه شاشقنلق و یره‌جکلری محتاج تعریف دکل‌ایدی • بناء علیه چیچا قوفك تعلیماتی ایجاب حاله کوره روسیه لونك مطالبنی تخفیف و یالکز بسارابیا قطعه سنه قناعت ایدوبده بوصورتله دخی دولتعلیه‌یی اقناع ایده‌مز ایسه کمال شدت ایله هجوم واقتحام ایدرك استانبوله قدر یوریمك والحاصل عثمانلو محار به‌سنه سریعاً برنهایت ویرمك خصوصلرندن عبارت ایمش •

بوسببدن ناشی دولتعلیه مرخصلری ایله روسیه مرخصلری اشبو بیك ایکیوز یکرمی یدی سنه‌سی ربیع‌الاخرینك اون‌طقوزنجی جمعه کونی بکرشده روسیه مرخص اولی ایتالنسکینك خانه‌سنده تکرار اجتماع ایله اون‌بشنجی دفعه اولمق اوزره عقد مجلس مکالمه ایتدکلرنده روسیه‌لو طرفندن اساس مصالحه اولمق اوزره درت ماده درمیان قلندی • برنجیسی صرپلونك امنیت واستراحتلری ضمننده امور داخلیه‌لری کندولرینه تفویض اولنوب پادشاه آل‌عثمان حضرتلرینك حقوق حکمداریسنه خلل کلمیه‌رك کمال انتظاملرینی التزام مدر • ایکنجیسی یرکوکیده مذاکره اولندیغی اوزره افلاق و بغدانه دائر تنظیم اولنان شروطك تأییدی ماده‌سیدر • اوچنجیسی اناطولی ماده‌سیدرکه محاربه‌دن اول والیوم اول جانبده روسیه‌لو یدنده بولنان اراضینك روسیه‌یه ترکیله قطع حدود اولنمق واکر شمدیکی حالده بوصورت قبول اولنماز ایسه روسیه‌لو یدنده بولنان اراضی بش سنه‌یه قدر تخلیه اولنیوب مدت مرقومه‌ده طرفیندن مأمورلر تعیین ومذاکره‌اولنه‌رق تحدید قیلنمق و یاخود شمدی بوماده مصالحه شروطنده مسکوت ومتروك براغلمق شقلرندن برینك اختیاریدر • دردنجی ماده یرکوکیده قرار ویرلدیکی اوزره سیرت نهرندن قطع حدود اولنمسیدر • مرخص افندیلر طرفندن بوکا جواباً اوته‌دنبرو مصلحته‌مانع اولان باشلوسبب اناطولی ماده‌سیدرکه بوخصوصده حدود قدیمه‌نك ابقاسندن ماعدا برنسنه‌نك قبول اولنماسی مأموریت قطعیه‌مز اقتضاسندندر دیو مقابله ایدلدی • بعده روسیه مرخصلری طرفندن اعادهٔ مدعا اولنه‌رق (اناپه‌دن کمحاله‌وارنجه اولان اراضیدن دولتعلیه‌نك نفعی یوق روسیه‌لویه ایسه بورالرینك شدت لزومی اولمق حسبیله بوندن کف ید ایده‌مز وروسیه‌یه تابع کرجی طائفه‌سنك وکوه

البرز دینلان چرکس طاغی سمتنده‌کی قبائلك روسیه‌یه تبعیتی جهتیله اول طرفلره مهمات سفریه وآنجه قریم جزیره‌سندن وطمان طرفندن بحراً کتوریلوب اول جانبه اخراج واندن سهولتله ایچرویه نقل اولنور قبل السفر دخی بورالره اولان شدت احتیاجنی دولتعلیه‌یه اشعار وحتی اوروپاده جاری اولان عادت اوزره اول طرفلرك ثمن ایله اشتراسنی ایراد وتذکار ایتمش ایسه‌ده دولتعلیه‌ده اول عادت اولمدیغندن تردد اولنوب بعده نقل اشیایه رخصت ویرلمشیدی) دینلدی ·

بوطرفدن دخی دولتعلیه‌نك ابحار وانهارنده روسیه تجار سفینه‌لرینك امدوشدینه مساغ اولمق جهتیله بوندن بویله‌دخی فاش صویندن یاخود بشقه صو وارایسه اندن اقتضا ایدن لوازمی نقل ایدر دیوجواب ویرلدی ·

فرداسی جمعه ایرتسی کونی عقد اولنان مجلسده ینه بوآناطولی ماده‌سی موضوع بحث اولدی · روسیه مرخصلری سالف الذکر شقوق ثلثه‌دن برینك اجراسنی تکلیف ایدوب بوطرفدن دخی حدود قدیمه‌نك ابقاسی امرنده اصرار کوستردیکنه بناء بوماده ینه قرارسز قالدی · بعده روسیه مرخصلری طرفندن سیرت نهرندن قطع حدود اولنمق خصوصنده اصرار کوسترلدی · مرخص افندیلر طرفندن دخی پروت نهرینك برمقداری حد فاصل اوله‌رق کلی واسماعیل قلعه وقضالری دولتعلیه‌ده قالمق اوزره قوندق صویندن قطع حدود اولنمسی صورتی درمیان ایدلدی · الحاصل طرفینك افکار وآمالی بیننده ینه مباینت کلیه کورلدی · روسیه‌لو ایسه فرانسه ایله بینلرنده عن قریب محاربه وقوع بوله‌جغنه علم یقینی حاصل ایلمش اولدیغندن دولتعلیه ایله مصالحه‌یه مجبور اولوب فقط بوراسنی کتم ایدرك مصالحه ارزوسنی بیهوده یره قان دوکلمك ایچون انسانیت وفتوته بنا ایتمکله برابر بوطرفدن دخی صلحك بقاسی ایچون اره صره ناپلیون ایله مخابره‌دن خالی دکل ایدی · دولتعلیه دخی انلرك بیننده قریبا محاربه وقوع بوله‌جغنی امارات قویه ایله استدلال ایدرك روسیه‌لو ایله اولان مکالماتده خیلیدن خیلی دیریجه طاورانمقده ایسه‌ده بوبابده برعلم قطعی حاصل ایده‌مدیکندن وبونجه وقتلردنبرو محاربات داخلیه وخارجیه ایله بیتاب اولوب اردوی همایون دخی پك پریشان برحالده

بولندیغندن روسیه وفرانسه بیننده‌کی بینونتی فرصت اتخاذ
ایدرك امکانك مساعد اولدیغی مرتبه منافعنی محافظه‌یه و برشی ضایع
ایتمکسزین روسیه‌لو ایله عقد مصالحه‌یه بذل مقدور ایتمکله برابر روسیه‌لو
ایله‌هنوز دردست اولان رشتهٔ مکالمه‌یی بتون بتون قیرمغه دخی جسارت
ایده‌مزدی ۰ و اکرچه ناپلیون مقدم و مؤخر دولتعلیه‌یی روسیه
محاربه‌سنده دوام و ثباته و کندوسیله عقد اتفاقه تشویق و دعوت ودرلو
وعد و وعیدلر ایله اقناعه غیرت ایلردی حتی دولتعلیه‌نك بروجه بالا
روسیه ایله اولان متارکه‌سنی فسخ ایدوبده یکیدن تدارکات حربیه‌یه قیام
ایلمسی ناپلیون ایله اتفاقنه حمل اولنور وباب عالی انکله اتفاق ایده‌جك
کبی کورینور و ناپلیون دخی باب عالینك وعد اتفاق حقنده قوللاندیغی
لسان دیپلوماتی‌یه الدانور ایدی ۰ حتی دولتعلیه ایله روسیه علیهنه بر
معاهدهٔ اتفاق یاپمق اوزره بواثناده جنرال قونت اندره اوسلسی‌یی
استانبوله اعزام ایتمشیدی ۰ انجق دولتعلیه ناپلیونك وفاسزلغنی تجربه ایتمش وانك
یوزندن پك چوق خساراته اوغرامش اولمسیله اندن او قدر متأثر ومتنفر
ایدی‌که بر وجهله انك اتفاقنه داخل اولمق ایستمزدی ۰ بو جهتله وکلای
دولتعلیه فرانسزلرك سوزلرینه اصلا اهمیت ویرمیوب فقط الدانیور کبی کورینه‌رك
انلری پك اعلی الدادیورلر ایدی ۰ و روسیه‌لونك دولتعلیه حقنده سوء
قصدی مسلماتدن بولنمش ایسه‌ده ناپلیون اولوقت روسیه‌لویی ایستدیکی کبی
ازمش اولسیدی عودتنده مقدما الکساندر ایله پایلاشه‌مدیغی استانبول اوزرینه
یوریمیه‌جکنه دولتعلیه امنیت ایده‌مزدی وبالعکس مغلوبیتی صورتنده
دولتعلیه اوروپانك افکار عمومیه‌سنه قارشو نه مشکل موقعده بولنه‌جغنی
دوشونمك لازم کلوردی ۰ چونکه ناپلیونك اولوقت قوهٔ قاهره‌سی
جمله‌نك معلومی اولدیغی حالده افکار عمومیه هپ انك علیهنده ایدی افکار عمومیه
ایسه نهایت هرشخصه غلبه ایده‌کلمشدر ۰ هرحالده افکار عمومیه‌یی کوزتمك
لازمدر بوکا ناپلیونك انجام احوالی دخی دلیل واضحدرکه اقبال واقتدارینه مغرور
اوله‌رق افکار عمومیه‌یی صایمزدی بو صایغیسزلق ایسه نهایة الامر
کندوسنی محو ایتمش و متفقلرینی دخی عظیم خساراته اوغراتمش در ۰
روسیه‌لو دخی بوکره دولتعلیه ایله مواد مصالحه مکالمه‌سنه قیام ایله برابر
فرانسه علیهنه دولتعلیه ایله بر اتفاق معاهده‌سی تنظیمنه دخی سعی و اقدام

ایدیوردی حالبوکه اوروپا دولتلری مجرد کندی منفعتلری ایچون دولتعلیه یی جلب ایتمك قیدنده بولندقلری بالتجربه معلوم اولدیغندن دولت علیه هیچ برینك اتفاقنه باغلانمق ایستمیوب یالکز کندی منافعنی دوشونور و شان و منافعنه توافق ایده بیله‌جك صورتده روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایدرك غوائل حربیه‌دن قورتیلوبده ناپلیون ایله روسیه‌لو بیننده وقوع بوله‌جق مصادماته قارشودن سیرجی اولمق املنده بولنوردی ٠

الحاصل روسیه‌لو دولت علیه ایله مصالحه‌یه مجبوریت کوروب دولت علیه دخی استراحته پك زیاده محتاج اولدقدن بشقه بعض دول اوروپا دخی کندوسنی جزئی فدا کارلق اختیاریله مصالحه‌یه مبرمانه تشویق ایلمکده ایدی ٠ بناء علیه طرفین مرخصلری بربرینه یاقلاشه‌رق موضوع بحث و جدال اولان ماده‌لری تعدیل ایلدیلر ٠

شویله‌که روسیه‌لونك روم ایلی جهتنده مطمح نظری بسارابیا ایله برابر افلاق و بغدانه و طونه نهرینك اغزلرینه مالك اولمق و صربستانك کاملاً استقلالنی قازانمق ایکن یالکز بسارابیایی تملکه وکلی بوغازنده اشتراکه قانع و صربستانك نیم سربستلکنه راضی و اناطولی طرفنده‌کی ادعالرندن کلیاً فارغ اولوب اقدمجه رکاب همایوندن لدی‌الاستیذان استانبولجه دخی صورمشروحه موافق حال و مصلحت کورلمش ایدوکندن مرخصلر بیننده مذاکره و مباحثه اولنه‌رق نهایت (پروت نهری مملکت بغدانه دخولندن طونه‌یه منصب اولدیغی محله قدر و اندن نهر طونه‌نك ساحل یساری کلی بوغازیله بحره قدر ممالك دولتینی فاصل و کلی بوغازی طرفین بیننده مشترك و افلاق و بغدانك امتیازات سابقه‌سی باقی اولمق و اناطولی سمتنده وسائر محللرده اولان حدود قبل‌السفر اولدیغی وجهله ابقا اولنمق و صربستان قلعه‌لرینه طرف دولت علیه‌دن قونیله‌جق مستحفظلر طرفندن صربلو حقنده زجر وتعدی‌وقوع بولماسی‌ایچون بو بابده‌لازم اولان‌امن‌واستمالتلرینی و دولت علیه نك بعض جزائر بحر سفید ده ومواقع سائره‌ده اولان رعایاسنك نائل اولدقلری فوائد مثللو صربلونك‌دخی امور داخلیه‌لرینك کندو طرفلرندن اداره‌سی و ویرکولرینك بروجه مقطوع لدی‌التخصیص کندو یدلرندن قبض و تسلمی مثللو واقع اوله‌جق استدعالرینی دولت علیه صرب قومی ایله تنظیم ایلمك) ماده‌لرینه قرار ویرلدی و بو منوال اوزره

برقطعه اساس مقاوله سندی یاپلدی • و جمادی‌الاولانك طقوزنجی چهارشنبه کونی عقد اولنان اون طقوزنجی مجلسده اولا بوسندك ترجمه‌سیله فرانسزجه‌سی مقابله ایدلدی • بعده روسیه‌لونك ایران دولتیله عقد مصالحه ایتمسی مرخص افندیلر طرفندن تکلیف اولندقده روسیه مرخصلری دولت علیه‌نك بویله برسعی جمیلی استحسان اولنور لکن عهدنامه‌یه اویله برشرط درج اولنه‌ماز دیدیلر ایسه‌ده بوکا دائر جریان ایدن مباحثاتك نتیجه سنده روسیه دولتنك ایران دولتیله عقدمصالحه‌لری خصوصنده طرف دولت علیه‌دن مساعئ جمیله صرف اولنمسنه روسیه دولتنك راضی اوله‌جغنی متضمن عهدنامه‌یه برماده درج ایدلمسنه روسیه مرخصلری طرفندن موافقت کوسترلدی •

روسیه‌لو بوسفر اثناسنده بوجاق تعبیر اولنور بسارابیا قطعه‌سنی استیلا ایتدکده بوجاق تاتارلرندن یدیصان قبیله‌سنی طورله نهرندن امراریله روسیه ممالکنده اسکان ایلمش اولدیغندن قبیلهٔ مرقومه ممالك دولتعلیه‌ده اسکان اولنملری ایچون باب دولته مراجعت ایلمش اولدقلرینه مبنی بونلرك ممالك دولتعلیه‌یه نقللری خصوصی دخی مجلس مذکورده لدی الایراد روسیه مرخصلری طرفندن بوکا جوابا روسیه دولتنه ترك اولنان یرلرك اهل اسلامی ایستدکاری حالده ممالك دولتعلیه‌یه نقل خانه ایتمکه مأذون اولملری حقنده مصالحه نامه‌یه برماده درج اولنه‌جغندن یدیصان قبیله‌سنك خاصة ذکری لازم کلمز دیدیلر ایسه‌ده قبیلهٔ مرقومه‌نك کرارا دولتعلیه‌یه مراجعتلری وقوع بولمش اولدیغنه مبنی عهد نامه‌ده صراحة ذکر اولنملری مطلوب وملتزم عالی اولدیغندن بونلر حقنده برفقرهٔ مخصوصه درجنه قرار ویرلدی •

فرداسی پنجشنبه کونی عقد اولنان یکرمنجی مجلس مکالمه‌ده روسیه‌لو طرفندن رد واعاده اولنه‌جق مملکتلرك تخلیه‌سی خصوصی موضوع بحث اولوب بونك ایچون روسیه‌لو طرفندن اوچ بچق ای مهلت ایستنلدکده اول امرده بوطرفدن استکثار اولندیسه‌ده پروتدن ایرشوه‌یه قدر مواقع کثیره‌ده روسیه‌لونك عسکر وادواتی موجود اولدقدن بشقه بلغرادده دخی عسکری بولندیغندن بونلرك نقلی ایچون اوقدر مدت تعیینی نصابنده کورلدی •

بروجه مشروح قرار كير اولان مواد اساسيه يه كوره اون التى ماده يى حاوى تنظيم اولنان مصالحه سندلرى اشبو بيك ايكيوز يكرمى يدى سنۀ هجريه سى جمادى الاولاسنك اون يديسنه مصادف اولان بيك سكزيوز اون ايكى سنۀ ميلاديه سى مايس روميسنك اون التنجى كونى بكرشده امضا ومبادله اولندقدن صكره اشبو مصالحه نامه مرخص اول غالب افنديك مهردارى ايله ركاب همايونه تقديم ايدلدى وجمادى الاولانك يكرمى طقوزنجى كونى مهردار افندى درسعادته وصول بولدى ٠

فرداسى شيخ الاسلام قوناغنده مجلس شورى عقد اولندى مصالحه نامه اوقوندى قبول قيلندى وغرۀ جمادى الاخره تاريخيله تصديقنامه سى يازلدى صورتى زيرده (١) اشارتيله ايراد اولنور ٠

بونده دولتعليه باشلوجه ايكى مضرته اوغرامشدر برى روسيه نك بسارابيايى الهجور مسيله ولوكه اشتراكا اولسون كلى بوغازينه مالك اولهرق طونه نهرينه اياق باصمسيدر ايكنجيسى صربستانك ولوكه بردرجه يه قدر اولسون سربستلكيدركه موره اهاليسنه سوء مثال اولهرق بوندن صكره انلر دخى داعيۀ سربستى واستقلاله دوشمشلردر ٠

بو وجهله مصالحه نك قبول وتصديق اولنيور مسندن طولايى شانى زاده اول وقتك وكلاسنه اعتراض وتعريض ايدرو (اول ايامده فرانسزلر قوۀ كامله ايله روسيه لو عليهنه حركت اوزره اولدقلرندن اكر تعويق صلح وسوق عساكر كليه ايله روسيه نك اول طرفده كسر قوتنه اهتمام واقدام اولنسيدى فرانسه منهزم اولسه بيله غلبۀ كليۀ روسيه دن امين اولمغله ينه بركوزلجه مصالحه اولنمق احتماله پك يقين ايدى) ديو ادعا ايلر ٠ حالبوكه اولوقت فرانسه ايله روسيه بيننده هنوز محاربه اعلان اولنمامشيدى اول عصرك احوال پولتيقيه سى ايسه پك مبهم ومشوش ايدى متحارب دولتلر درحال بربريله اتفاق ايديورر ومتفقلر بغتة يكديكرى عليهنه قيام ايلر ايدى و ظاهرا ناپليون ايله متفق اولنلرك اكثرى ايچ يوزندن انك عليهنه سعى ايدرك اضمحلالنك چاره سنى اراردى قاين پدرى ومتفق اولان اوستريا ايمپراطورى بيله بو افكارده ايدى شو حالده دولتعليه نك تلونى مجرب اولان ناپليونه اويوبده روسيه محاربه سنده اصرارى عاقل ودور انديش كارى دكل ايدى دفع مضرت جلب منفعتدن مقدمدر واحتمال ضرر ضرردر اما

احتمال فائده فائده‌دکلدر شوراسیده جای ملاحظه ایدی که انکلتره‌لو بتون دنیایی ناپلیونك علیهنه قالدرمغه چالیشورکن دولتعلیه ناپلیون ایله متفق اولسه انکلتره‌لو کوجنوب بحرا دولتعلیه‌یی تضییق ایده‌جکی درکار ایدی بناء علی ذلك اول وقتك وکلاسی حقنده شانی زاده‌نك اعتراضی حقسز کورینور ٠

شوراسی موضوع بحث ومناظره اوله‌بیلورکه بکرش مصالحه‌سنك تصدیقنامه‌سی بروجه بالا باب عالیدن غرهٔ جمادی الاخره تاریخیله یازلمش ایکن طرفین بیننده رسما تصدیقنامه‌لرك مبادله‌سی ایکی ایدن زیاده تأخر ایتمشدر ٠

حالبوکه زیرده بیان اولنه‌جغی اوزره اواسط جمادی الاخره‌ده فرانسزلر نیمن نهرینی تجاوز ایله روسیه‌لویه اعلان حرب ایلدیلر ٠ ایشته اولوقت دولتعلیه بکرش مصالحه‌سنی رد ایدوبده کندوسنجه دها زیاده منفعتلو شرائط ایله مصالحه طلب ایتسه اولماز میدی دیو برسؤال وارد اولور ٠ وبوکا جوابا دینلورکه اوت هنوز تصدیقنامه‌لر مبادله اولنمامش اولدیغی جهتله دولتعلیه اصولا وقاعدة بومصالحه‌یی رد ایده‌بیلوردی لکن نتیجه‌سی مجهول برحالده بولنوردی ٠ چونکه مقدما سیرت نهری حدود اولمق اساسی اوزرینه مواد مصالحه بالمذاکره انعقادی قوهٔ قریبه‌یه کلمشیکن دولتعلیه بواساسی تبدیل ایتمکله قطع رشتهٔ مکالمه اولنوب بعده روسیه‌لو برمرتبه دها تنزل ایله مکالمه‌یه باشه‌رق وتکالیف سابقه‌سنی خیلیدن خیلی تخفیف ایدرك طرفینك موافقتیله یاپلش اولان مصالحه شرائطنی تکرار دولتعلیه رد ایتمش اولسیدی روسیه‌لونك تکرار مکالمه‌یه کیرشمسی قابل اوله‌میوب یاهرچه باد اباد دیه‌رك کمال شدت وسرعت ایله استانبوله طوغری یورر ویاخود فرانسه محاربه‌سنك نتیجه‌سنه انتظار ایله دولتعلیه مصالحه‌سنی یوزی اوستنه براغور ایدی دول سائره دخی هرحالده آنی حقلو کورر ایدی و اوروپانك افکار عمومیه‌سی اکا مساعد اولدیغندن فرانسه‌یه غالب کلدیکی کبی دولتعلیه‌یه الك ابتدا تکلیف ایتمش اولدیغی شرائط شاقه‌یی خواه ناخواه قبول ایتدیره بیلوردی ٠ اول حالده بومصالحه‌یی رد ایتمش اولان وکلا مسؤل اوله‌رق اویله برفرصت

الویر مشیکن فوت ایتدیلر دیو هرکس آنلرك اوزرینه هجوم ایدرك اعداملری ایله متسلی اولمازلر ایدی .

قالدیکه بکرشده مصالحه نامه‌لر امضا و مبادله اولندیغی کبی روسیه‌لو اجرای مقتضاسنه مباشرت ایدوب حتی بالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق یقه‌سنده قالمش ومؤخراً حرب اسیری حکمنده طوتلمش اولان جبار زاده جلال‌الدین پاشا ایله رفقاسنك سبیللرینی تخلیه ایلمش اولدیغندن خلال رجبده جلال‌الدین پاشا درسعادته ورود ایتدی وطرف شاهانه‌دن الباس خلعت ایله تطییب وتلطیف بیوریله‌رق اسکداره کچوب برقاچ کون صکره منصبی اولان سیواس جانبنه کیتدی . واولوجهله مصالحه قرارکیر اولمق حسبیله دولتعلیه دخی تهیئات حربیه دن فراغت ایله همان امور داخلیه‌سنك تنظیمنه مباشرت ایلدی حتی وارنه محافظی بیلانلی مصطفی پاشا دخی جلال‌الدین پاشادن برقاچ کون صکره درسعادته کلوب مظهر احسان والتفات پادشاهی اوله‌رق اسکداره عبور ایله اورادن منصبی اولان اطنه جانبنه عزیمت‌ایتدی . و بواثناده پیدرپی خوجه بك طرفندن تجار کمیلری کلوب کیتمکه باشلادی و دولتعلیه ایله روسیه دولتی بیننده مناسبات تجاریه عودت ایلدی . و دولتعلیه‌یی روسیه‌لو ایله مصالحه‌یه تشویق ایتمکده اولان انکلتره‌لو ایله روسیه لو بیننده زیرده بیان اولنه‌جغی اوزره اسوجلونك وساطت و معرفتی ایله اوائل رجبده بر اتفاق معاهده‌سی یاپلمش و اواسط رجبده انکلتره دولتنك یکی ایلچیسی سیر رو برلیستون پروسیا مصلحتکذاری بوزوویچ ایله برلکده درسعادته وصول بولمش ایدی . برهفته صکره ناپلیونك دولتعلیه ایله برمعاهدهٔ اتفاق یاپمق اوزره درسعادته اعزام ایلمش اولدیغی جنرال اندره اوسی دخی درسعادته کلدیسه‌ده انکلیز ایلچیسنك یاننده انك سوزی مثمر و مؤثر دکل ایدی . شوحالده وکلای دولتعلیه‌نك امضا تحتنه آلنمش اولان بکرش مصالحه‌سنی رد ایتملری پك مشکل ایدی .

مقدمات مشروحه‌یه نظراً بکرش مصالحه‌سنك قبول و تصدیقندن طولایی اول عصرك وکلاسنه اعتراض چندان موجه کورلمز . بلکه اولوقت دولتعلیه روسیه‌لو ایله اتفاق ایدوبده ناپلیونك انهزامندن صکره اوروپا مجالس دولیه‌سنه داخل اولسیدی دهاکارلی چیقار وراکوزه‌یی و بلکه

اکا تیبا قطاروبی دخی اله کچوررو احتمالکه روسیه‌لو ایله فرانسه علیهنه اتفاق ایتدیکی تقدیرده روسیه‌لو بسارابیا قطعه‌سندن دخی واز کچر ایدی دینله بیلور . لکن بو دخی دولتعلیه‌نك ملاحظه‌سنه الویرمزدی .

زیرا روسیه‌نك طونه‌جهتی قوماندانی اولان چیچاقوف دولتعلیه ایله بر اتفاق معاهده‌سی یاپوبده طونه یالیسنده‌کی روسیه اردوسیله عثمانلو اردوسنی برلشدیره‌رك ایلیریا و بلکه ایتالیا اوزرینه هجوم ایله فرانسزلری شاشرمق و بو طریقله بر بیوك شان قزانمق سوداسنه دوشمشیدی بو صورتده ایسه روسیه اردوسنك ممالك دولتعلیه‌یی یاروب کچمسی و بو آرالق صربستانی اس الحرکات اتخاذ ایتمسی لازم کلوب بو دخی اولوقت دولتعلیه‌جه اجراسی مشکل برمسئله اولدیغندن بو کا طرف دولتعلیه‌دن موافقت اولنه‌مامشیدی . ایشته هنوز تصدیقنامه‌لرك مبادله اولنه‌مامسنه سبب بو ایدی . چیچاقوف ایسه بو بابده دولتعلیه‌نك موافقتندن مأیوس اولیجق موجود معیتی اولان عساکر ایله استانبول اوزرینه یوریمکی تصور ایدرك ایمپراطور الکساندردن استیذان و برقاچ سنه‌لردنبرو اوروپا خریطه‌سنجه وقوعبولان بونجه تبدلات و انقلابات آره‌سنده استانبول الده بولنورسه قطعیا روسیه یدنده قالمسی مأمول اولدیغنی درمیان ایتمسی اوزرینه الکساندر اول امرده بویله برطاتلی خولیا ایله تردده دوشمش و بلکه اویولده چیچاقوفه رخصت ویرمکی قورمش ایسه‌ده کندی ممالکنه برقوی دشمن کیرمش اولدیغی حالده کندوسنك ممالك عثمانیه‌یه اقتحام و استانبول اوزرینه یوریمك کبی برمخاطره‌لو ایشه قیام ایلمسی پك بیوك تدبیرسزلك اوله‌جغنی تخطر و علنا اتفاقلرینی قبول ایلدیکی انکلتره واسوج ایله اتفاقلری مأمول اولان اوستریا و پروسیانك بو تشبثدن منفعل اوله‌جقلرینی وناپلیونك زوریله یالکز اوتوز بیك عسکر سوق ایدن اوستریالو اول حالده مجموع قوتیله افلاق و بغدان اوزرینه یورویه‌رك چیچاقوفك اردوسنك آرقه‌سنی آله‌جغنی تذکر ایدوب چیچاقوفه تموز افرنجینك اون سکزی تاریخیله تحریر و ارسال ایلمش اولدیغی تعلیماتده دولت عثمانیه ایله اتفاق خصوصنده اصراردن فراغت و مصالحه ایله اکتفا و استانبول ایشنی وقت اخره تعلیق ایله همان بکرش مصالحه‌سی تصدیقنامه‌لرینك مبادله‌سنی وطونه یالیسنده‌کی روسیه عساکرینی استصحاب و قنسقه وپولوسق

طريقيله عودت وتورمازوف اردوسی دخی معینتـه الوب برجسیم اردو تشکیل ایله اوکنه کلانی چکنه‌یه‌رك وارشاویا طرفنه حرکت ایله فرانسزلری اشغال ایلمسی امر ایتمش اولدیغنه مبنی بوامرك بکرشه وصولنده همان تصدیقنامه‌لر مبادله اولنمش و انك اوزرینه اواسط شعبانده اردوی همایوندن ممالك محروسه‌نك هرطرفنه اوامر علیه تسییر ایله رسما اعلان مصالحه قیلنمش در ٠

الحاصل اولوقت دولتعلیه‌یه کوره متخذی اولان اصول بی طرفیدن اسلم طریق یوق ایدی فقط بوندن روسیه‌لو دخی عظیم فائده کوردی که ناپلیون ایله محاربه‌یه طوتشه‌جغی وقت عثمانلو محاربه‌سندن قورتلش اولدی ٠ مرویدرکه الکساندر کندوسنك اویله برطار وقتنده بکرش مصالحه‌سنك قبول و تصدیق بیورلمش اولمسندن طولایی دائما دولتعلیه‌نك غیرتنی کودرمش و دائما لسانا دخی تشکر ایدرمش ٠ ناپلیون ایسه دولتعلیه‌دن نقدر دوستلق کوردیسه اوقدر کملك ایتمش و دولتعلیه اندن مأمول ایتدیکی تشکر یرینه دائما خاطر شکننانه سوزلر ایشتمشدر ٠ حالبوکه عثمانلولر دوستلق قدرینی بیلور وثبات و استقامتی سور وفاکار وشکرکذار بر ملت ممدوحه اولدقلرندن وفاسز و متلون ادملردن تنفر ایدرلر انکلیزلره صحیح وصمیمی محبتلری دخی بوندن ناشی ایدی ٠

ایران دولتی دخی کندوسنك موافقتی استحصال اولنمسزین دولتعلیه‌نك روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایتمش اولمسندن طولایی کوجنمشیدی ٠ بونده ایرانلونك حقی وارمیدی یوقیدی بونی دخی محاکمه ایده‌لم ٠ جلد تاسعده یکرمی التی سنه‌سی وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره یسنجی زاده عبدالوهاب افندی سفارتله ایرانه مأمور اوله‌رق سنهٔ مرقومه ربیع الآخری اواسطنده طهرانه واروب وفتحعلی شاه حضورینه چیقوب حامل اولدیغی نامهٔ همایونی تسلیم ایتمشیدی ٠ واولوقت دولتعلیه کبی ایران دولتی دخی روسیه‌لو ایله محارب اولدیغندن بونامهٔ همایونده حربه دائر انجق (جهت جامعهٔ اسلامیه اقتضاسنجه عدوی دینز اولان مسقولرك اولطرفده دخی قهر واستیصاللری امرنده لازم کلان خصوصاتك دخی سفیر مومی الیه وساطتیله جانب دولتعلیه‌مزه اشعاریله تشیید ارکان خلوص ووداده همت قیلنمق) فقره‌سی مندرج اولوب حرب و صلحده برابر بولنمق

اوزره میانه‌ده بر اتفاق معاهده‌سی عقد اولنمامشیدی . وعبدالوهاب افندینك اصل مأموریتی ایرانلو طرفندن بابان پاشالرینه وعلی‌الخصوص عبدالرحمن پاشایه صحابت اولنمامسی وقارص واخسخه سرحدلرنده‌کی دولتعلیه مأمورلرینه لدی‌الحاجه معاونت اولنمسی التماسندن عبارت اولدیغی حالده ایرانلو طرفندن بابان پاشالرینك ایران دولتنك انضمام رأییله انتخاب اولنملری و بغداد والیلرینك ایران دولتنه قارشو رضاجویانه حرکت ایلملری تکلیف اولنوب بوایسه حقوق ملله وقواعد مصافاته مغایردر . و اولوقت ایش فتحعلی شاهك ولی‌عهدی اولان نائب‌السلطنه عباس میرزا یدنده اولوب اودخی تبریز ایالتنده سفر بربولنمغله عبدالوهاب افندینك اورایه کیتمسی وعباس میرزا نزدنده توقف ایتمسی تکلیف اولندیغنه مبنی عبدالوهاب افندی تبریزه کیتمشیدی . عبدالوهاب افندی تبریزده ایکن ایرانلولر طرفندن حقوق ملله مغایر بروقعه دها ظهوره کلمشدر .

شویله‌که ایرانلولروان حدودینه تجاوز ایله دولتعلیه تبعه‌سی اولان ارمنیلردن برچوق اسیر المشلر ایدی عبدالوهاب افندینك وقوعبولان التماسنه مبنی عباس میرزا انلری بدل مثلیله عساکر ایرانیه یدندن الوب اطلاق ایلمشدر . حالات مشروحه‌دن طولایی دولتعلیه‌نك اشتکایه حق وار ایکن ایرانلونك اشتکاسی نابجا ایدی . و بوکره دولتعلیه‌نك روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایتمسندن طولایی ایران دولتی ایرانده‌کی انکلیز ایلچیسنه بث شکوی ایتدکده انکلیز ایلچیسی دولتعلیه‌نك معذور اولدیغی بیانیله ایران دولتنك دخی روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایلمسنی توصیه ایتمکده ایدی . قالدیکه بالاده بیان اولندیغی اوزره بکرش مجلس مکالمه‌سنده دولتعلیه مرخصلری ایران دولتنی دخی مصالحه‌یه ادخاله چالیشوب بوکا مقتدر اوله‌مدیلر ایسه‌ده هیچ اولمز ایسه بوکا دائر مصالحه نامه‌یه بر فقره درج ایتدردیلر و ایکی دولت اسلامیه‌نك تقویت مناسباتنه غیرت کوستردیلر . اما مصالحه‌نك برمدت دها تأخیری موافق حال ومصلحت دکل ایدی .

ابحاث سابقه بروجه آتی ایراد ایده‌جکمز تحقیقات ایله برمرتبه دها متضح اولور .

(موسقوه محاربه‌سنك فذلکهٔ مبادیسی ونتایج عجیبه‌سی)

بواثناده ناپلیونك بروجه بالا حاضرله‌مقده اولدیغی محاربه حالا دیللرده

داستان اولان موسقوه ملحمهٔ عظیمه‌سی وناپلیونك باشـنه کلان فلاکتلرك
دیباجه‌سیدر · ناپلیونك بونده اوغرادیغی خسارات عظیمه برسنه صکره
لیپسقه محاربه‌سنده واندن بر بچق سـنه صکره واترلو محاربهٔ مشهوره‌سـنده
کلیا مغلوبیتنه ونهایة الامر تخت سـلطنتدن محرومیتنه بادی و اوروپانك
بشقه شکل وهیئته کیرمسنه سـبب عادی اولدیغی کبی دولتعلیه‌نك احوال
پولتیقیه‌سـنه دخی بیوك تأثیری اولمشدر · بووقتـه قدر ناپلیونك ابراز
ایلدیکی بونجه تدابیر پسندیده‌اوزرینه اویله اضمحلالنی منتج‌اولان برمحاربه‌یه
تشبثی امور غریبه‌دندر · عجبا ناپلیون قضارا برخطاده‌می بولندی یاخود
کبروغروری حسبیله باشه چیقمیه‌جق افکاره‌می صاپلاندی · یوخسـه
احوال عمومیـهٔ پولتیقیه‌می انی بویله برچیقماز یوله سـوق ایتـدی ·
بورالرینی تحقیق ایلك تاریخچه پك مهم اولان مسائلدندر ·
بومحاربه سـبب واحددن ناشی اولمیوب بلکه نیجه سـنه‌لردنبرو مسلسل
ومتصل ظهوره کلان برچوق اسـباب ومقدماتك اجتماعندن نشـئت ایتمش
بر وقعه‌در · اسـباب مرقومه‌نك اکثری یوقاروکی جلدلرده صره‌سـیله
متفرقا و اجمالا بیـان اولنمشیدی انجق یك نظرده کیفیت معلوم اولمق ایچون
بوراده انلرك فذلکه‌سی ونتائج مترتبه‌سی بیان اولنه‌جقدر ·
شویله‌که جلد سادسده بیـان اولندیغی اوزره (١٢٠٨) سنهٔ هجریه‌سـنه
مصادف‌اولان (١٧٩٣) سنهٔ میلادیه‌سنده‌فرانسه قرالی‌اون‌التنجی‌لویی قتل
اولنه‌رق افکار اختلالیه و جمهوریه هرطرفه سرایت ایتمکه باشلادیغندن
بوسرایتی منع ایچون دولتعلیه واسـویچره ودانیمارقه‌دن ماعدا بالجمله
دول اوروپا اتفاق ایلدیلر و بدایت امرده غالب کلدیلر ایسـه‌ده صکره
بینلرنده ظهوره کلان مباینتدن ناشی موفق اوله‌مدقلری جهتله بلچیقا مملکتی
فرانسـه جمهوریتك ید اسـتیلاسنده قالوب فلمنك دخی ناچار فرانسـه ایله
متفق اولمق شرطیـله پاتاویا جمهوریتی نامنی الدی وربن نهرینـك صول
یقه‌سی پروسیا طرفندن تخلیه اولنمغله غالبیت فرانسزلر یدنده قالدی · فرانسه
اختلالنك الك بیوك دشمنی پروسیا قرالی ایکن اوستریالو یه حسـدندن ناشی
لهستان مسئله‌سـیله مشغول اوله‌رق و اغراض مخصوصه‌سی ایچون دول
اوروپادن ایریله‌رق (١٧٩٥) سنهٔ میلادیه‌سـنده رین نهری فرانسـه‌نك
حدود طبیعیه‌سی اولمق اوزره فرانسه جمهوریله منفرداً عقد مصالحه ایلدی ·

(١٧٩٦) سنهٔ میلادیه‌سنه مصادف اولان بیك ایکیوز اون سنهٔ هجریه‌سی اواخرنده باب عالی ایله فرانسه ایلچیسی بیننده بر اتفاقنامهٔ تدافعی تنظیم اولنوب بووسیله ایله فرانسز ایلچیسنك درسعادتده مظهر التفات ونوازش اولمسندن طولایی دول متفقه ایلچیلری شکایت ایدر اولدیلر ۰ حالبوکه متفقلرك چوغی پروسیا ایله فرانسه بیننده بروجه بالا عقد اولنان مصالحه‌یه داخل اولوب طوسقانه ایسه اولجه عقد اتفاق ایتمش اولدیغندن اتفاق عمومی الغا ایدلمش و اوستریالو میدانده یالکز قالمش ایدی ۰

بونك اوزرینه فرانسزلر جنرال بوناپارته‌نك تحت قوماندانسنده اولدقلری حالده ایتالیاده اوستریالویه غالب کلوب (١٧٩٧) سنهٔ میلادیه‌سنده عقد متارکه اولنه‌رق مکالمه‌یه شروع ایدلدیکی ومواد اساسیه‌یه قرار ویرلدیکی صره‌ده بوناپارته وندیك اوزرینه سوق عسکر ایله بونجه یلاق وندیك جمهوریتی الغا ایتدی ۰ متعاقبا (قامپوفورمیو) نام محلده اوستریا وفرانسه بیننده عقد اولنان مصالحه موجبنجه رین نهرینك صول یقه‌سی فرانسه‌یه براغلدی وایتالیای شمالی چیزالپینا جمهوری نامیله برجمهور اولدی ووندیك جمهوریتك ممالکی دولتین بیننده تقسیم اولنه‌رق وندیك ایله دالماچیا اوستریالویه ترك اولنوب بوجهتله قطارو دخی اوستریالوده قالدی ۰ ارناودلق سواحلنده واقع پوترنیتو و پارغه و پروزه ایله پروزه کورفزنده واقع اولوب حالا یونان دولتی یدنده بولنان ونیچه قلعه وناحیه‌لری اولوقت وندیك جمهوری یدنده بولندیغندن بو نواحیٔ اربعه‌یی وندیك ممالکندن اولان جزائر یونانیه ایله برابر فرانسه‌لو الدی ۰ المانیا پرنسلرینك فرانسه‌یه ترك اولنان مملکتلرینه مقابل رین نهرینك صول یقه‌سنده کندولرینه دیکر ممالك ویرلمك اوزره اولوقت راستادنام محلده برمجلس مکالمه آچلدیسه‌ده برشیئه قرار ویریله‌مدی ۰ بواثناده پروسیا قرالی فوت اولوب اکا خلف اولان اوچنجی فره‌دریق کلیوم دخی بی‌طرفلق مسلکنده ثبات ایتدکدن بشقه اوستریالونك بروجه بالا تنزل شان واقتدارینه نظر ممنونیت ایله باقمده ایدی ۰ دولتعلیه فرانسه ایله متفق ایکن فرانسه‌لو بروجه مشروح وندیك دولتنك انقاضندن اولان جزائر یونانیه ایله ارناودلق جهتندکی نواحیٔ اربعهٔ مذکوره‌یی یدتصرفنه کچوردکدن صکره فرانسزلر روم ایلی رعایاسنی جمهوریت اصولنه تشویق ایله اخلاله باشلادقلرندن دولتعلیه فرانسه‌لودن

اورکمکه باشلادی . بوناپارته ایسه متعاقبا قاعدهٔ دولیه خارجنده و بیاغی قورصان طورنده برجسیم دونغما ایله بغتة واروب مصری استیلا ایدیویردی . ومصره کیدرکن مالطه اطهسنی ضبط واوراده کی شوالیه‌لری طرد ایلسیله شوالیه‌لر کندولرینه باش قوماندان اولمق اوزره روسیه ایمپراطوری پاولوبی انتخاب ایتملری اوزرینه اودخی بووسیله ایله مالطه‌یی ضبط ایتمك املنه دوشدی . بوارالق روماده برفرانسز جنرالی قتل اولندیغندن فرانسه جمهوری طرفندن ریماپانك حکومت جسمانیه‌سی الغا اولنه‌رق یرینه برحکومت جمهوریه تشکیل واسویچره‌نك فرانسه اصولنه تقلیدا جمهوریت واحده شکلنه تحویل اولنمسی اوستریالویه پك زیاده طوقوندی . فرانسزلر طرف طرف بومثللو تعدیاته تصدی ایتدکلری صره‌ده ایرلانده جزیره‌سی اهالیسنی دخی اختلاله تشویق وتحریك ایتدکلرندن و بروجه بالا هند یولی اوزرنده بولنان مصری استیلا ایلدکلرندن ناشی انکلیزلر پك زیاده حدتلندی .

بناء علی ذلك انکلتره وروسیه دولتلریله دولتعلیه واوستریا وناپولی دولتلری دفعهٔ ثانیه اوله‌رق فرانسه علیهنه براتفاق عمومی عقد ایلدیلر پروسیا دولتی بوکره بی‌طرف بولندی .

بونك اوزرینه روسیه‌نك قره‌دکز دونغماسی درسعادته کلوب دولتعلیه دونغماسیله برلکده اقدکزه عزیمت ایله واروب جزائر یونانیه‌یی ضبط ایتدکلری کبی ارناودلق طرفندن حرکت ایدن عساکر اسلامیه دخی فرانسزلره غلبه ایتمکله سالف الذکر وونیجه و پروزه وبارغه وپوترینتو نام نواحیٔ اربعه دولتعلیه یدینه کچدی . وذکر اولنان جزائر یونانیه جزائر سبعهٔ مجتمعه عنوانیله دوبرونیك جمهوری کبی دولتعلیه حمایه‌سنده وفقط روسیه دولتنك تحت ضمان وکفالتنده برجمهور اولمق و بونواحیٔ اربعه دولتعلیه‌نك طوغریدن طوغری‌یه یدتملکنده قالمق اوزره (۱۲۱٤) سنهٔ هجریه‌سنده دولتعلیه ایله روسیه لو بیننده برعهدنامه تنظیم اولندی .

جمهوریت علیهنه حرکت واصول استقلال واستبداد اوزره حکومت ایدن حکمدارلرك یکیدن بویله برجمهور تشکیل ایتملری وطرف دولتعلیه‌دن افلاق و بغدانه قیاسا جزائر سبعه بربکلك اولوبده بربك نصب اولنمسی ترجیح ایله روسیه دولتنه تکلیف اولنمشیکن قبول اولنمیوبده جمهوریت

صورتنه قونلمسی اول عصرك نه قاریشق حالده بولندیغنه دلیل اولان امورغریبه دندر ٠
اول اثناده بوناپارته برالشام طرفنه هجوم واقتحام ایلمش ایسه‌ده عكاده مغلوب ومنهزم اوله‌رق پك پریشان حالده مصره عودت ایتمش ومتعاقبا مصردن صاووشوب فرانسه‌یه كیتمش ایدی فرانسه‌یه واردقده باش قونسلوس عنوانیله رئیس جمهور اولمشدر ٠
المانیا وایتالیاده‌كی اوستریا وروسیه اردولری فرانسزلری اولطرفلردن طرد ایتدكدن صكره اوستریا باش قوماندانی مشهور ارشیدق شارل انلری اسویچره‌دن دخی طرد ایتمك اوزره ایكن منفقلر طرفندن رین جانبنه دعوت وجلب ایله یرینه روسیه باش قوماندانی سواروف كوندریلوب حالبوكه بویله قوماندانلرك تبدیل موقعلری اثناسنده اسویچره‌ده‌كی روسیه اردوسی منهزم اولمشیدی سواروف پك چوق تعب ومشقت چكه‌رك بیتاب اولدیغی حالده اسویچره‌یه وصولنده روسیه اردوسنك انهزامنی خبر الوب كندی معیتنده‌كی عساكر دخی بیتاب اولدیغندن ودرمیان ایلدیكی تدابیر حربیه‌یی اوستریا جنراللری قبول ایتمدیكندن اودخی روسیه اردوسنك دوكوندیسنی طوپلایوب روسیه‌یه عودت ایتمكله اسویچره فرانسه یدنده قالدی ٠ فلمنكده دخی فرانسزلر هم انكلیزلره وهمده روسیه لولره غالب كلدی ٠ بونك اوزرینه روسیه ایمپراطوری پاولو اتفاق عمومیدن متنفر اوله‌رق بوناپارته‌یه اظهار توجه ومودت ایلدی وبوناپارته طرفندن كوردیكی معاملات نازكانه ودلنوازانه‌دن محظوظ اوله‌رق انكله مخابره‌یه باشلادی ٠
دول متفقه بیننده بووجهله ظهوره كلان مباینت اوزرینه فرانسزلر تكرار غیرته كله‌رك همان ایتالیاده محاربه‌یه مبادرت اولنمق اوزره (١٢١٥) سنهٔ هجریه‌سنه مصادف اولان بیك سكزیوز سنهٔ میلادیه‌سنده بوناپارته بالذات ایتالیایه كیتدی ومارنغو نام محلده واقع اولان محاربه‌ده اوستریالولره غلبه ایتدی ٠ بونك اوزرینه (١٨٠١) سنهٔ میلادیه‌سنده اوستریالولر لونویل نام محلده فرانسه ایله عقد مصالحه ایدرك مقدما قامپوفورمیو مصالحه‌سنده قبول اولنان شرائطی قبول ایله لومباردیایی فرانسه‌یه ترك والمانیا نامنه معاهده‌یی امضا ایدرك رین نهرینك فرانسه حدودی اولمسنه موافقت ایلدی ٠ وبوكره چیزالپینا جمهورینك اسمی ایتالیا جمهوری نامنه تحویل اولندی وایتالیا مبعوثانی طرفندن بوناپارته بوجمهورك ریاستنه انتخاب قیلندی ٠

اول اثناده انکلیزلر مالطه اطه‌سنی صیق محاصره ایدوب بوناپارته دخی تخلیصنه مقتدر اوله‌میه‌جغنی تیقن ایدیجک انکلیزلر ایله روسیه ایمپراطوری پاولونک اره‌لرینی بوزمق اوزره پاولونک بروجه بالا شوالیه‌لره رئیس اولمسی ملابسه‌سیله مأمور کوندروبده مالطه‌یی تسلیم ایتمسی ایچون کندوسنه تکلیف ایدوب پاولو دخی بوکا الدانه‌رق پارسه بر جنرال کوندرمش ایدی . بو اثناده ایسه انکلیزلر مالطه اطه‌سنی فتح وضبط ایلمش اولدقلرندن پاولو انکلیزلردن مالطه‌یی ایستدکده بالطبع جواب رد المغله کوجنوب انکلیزلره اعلان خصومت ایتدی . انجق پاولونک اطوار مجنونانه‌سنه بناء روسیه اصلزادکانی طرفندن اعدام اولندقده یرینه چکن اوغلی الکساندر کرک انکلیزلره وکرک فرانسزلره خصومت داعیه‌سنده بولنمیوب ایکیسیله‌دخی عقد مصالحه ایتدی . اسپانیا وپورتکیز دخی فرانسزلر ایله باریشوب بوجهتله اتفاق عمومی منفسخ اوله‌رق انکلتره‌لو ایله دولتعلیه یالکز قالدی .

حالبوکه انکلتره اهالیسی دخی صلح واستراحت ارزوسنده بولندقلرندن فرانسه جمهوریله انکلتره دولتی بیننده مکالمه‌یه شروع اولنه‌رق ابتدا مصر مسئله‌سنه قرار ویرلدکدن صکره (۱۸۰۲) سنهٔ میلادیه‌سنده آمیین نام محلده بر مصالحه‌نامه تنظیم قیلندی بعده دولتعلیه ایله فرانسه‌لو بیننده دخی عقد مصالحه اولندی .

بووجهله اوروپاجه مصالحهٔ عمومیه حصوله کله‌رک هردولت وملت مستریح اولمشیکن (۱۸۰۳) سنهٔ میلادیه‌سنده تکرار فرانسه وانکلتره بیننده محاربه ظهور ایلمشدر . شویله‌که انکلیزلر جبرا فرانسزلری دیار مصردن چیقارمق قابل اوله‌میه‌جغی ظننده بولندقلرندن مجرد مصری فرانسزلرک الندن قورتارمق ایچون بعض مرتبه فداکارلق اختیار ایدرک آمیین مصالحه نامه‌سنه انکلتره‌نک منافعنه منافی بعض شرائطک درجنی قبول ایتمشلر ایدی . متعاقبا انکلیز عسکریله عثمانلولرک فرانسزلره غلبه ایدرک دیار مصری کاملا استخلاص ایلمش اولدقلری خبری واصل اولیجق انکلیزلر اویله کندولرینه مضر اولان شرطلری قبول ایتدکلرینه نادم اولدقلرندن بعض شرائطک اجراسنده تعلل ایدوب بوارالق دیکر وسیله‌لر دخی منضم اوله‌رق دولتین بیننده تحدث ایدن منازعه ومجادله‌لر اوزرینه

انکلیزلرك برطاقم قلمنك وفرانسز کیلرینی ضبط ایلملرینه مقابل پوناپارته دخی المانیاده واقع واولوقت انکلتره‌یه تابع اولان هانوره مملکتنی استیلا ایلدی • هانوره‌نك فرانسه‌لو یدینه کچمسی حسبیله اوروپانك ممالك شمالیه‌سی مخاطره‌یه دوشمش اولمسندن وپوناپارته‌نك اوروپاجه دیکر صورتله دخی وقوعه کلان تعدیات وتجاوزاتندن طولایی روسیه ایمپراطوری الکساندر دلکیر اوله‌رق (١٨٠٤) سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسه ایله مخابره‌سنی قطع ایتدی • پوناپارته ایسه حکمدار مستقل اولمق املنده بولندیغی حالده قرال عنوانی کندوسنه آزکوروب (١٨٠٥) سنهٔ میلادیه‌سی مایسنده سنا مجلسنه کندوسنك ایمپراطورلغنی تصدیق ایتدرمشدر وبو غرضنك حصولی ایچون منصب هوسنده اولنلره منصب وزیاده طمعکار اولنلره پاره وعد ایلمش ایدوکندن امریقاده واقع (لویزان) نام بلده‌یی خود بخود امریقالویه فروخت ایدرك اثمان حاصله‌سنی بووجهله تاج وتخت اشتراسنه صرف واستهلاك ایتمشدر • الحاصل پوناپارته فرانسز ایمپراطورلغی تاجنی کیوب ایمپراطور ناپلیون عنوانی قازاندی • اوستریالو دخی ارتق المانیا ایمپراطورلغنك حکمی اوله‌میه‌جغنی درپیش ایدرك اوستریا ایمپراطورلغی عنوانی طاقندی • و (١٨٠٥) سنهٔ میلادیه‌سنده ایمپراطور ناپلیون ایتالیا جمهوریتنی قرالیته تحویل ایله ایتالیا قرالی عنوانی دخی الدی •

فرانسزلر بروقتدنبرو جمهوریت داعیه‌سیله میدانه چیقوب جهانی ولوله‌یه ویرمشلر ایکن بوقدر قانلر دوکه‌رك تشکیل ایلدکلری حکومت جمهوریه‌یی دفعة ایمپراطورلغه تحویل ایتملری هرکسه حیرت ویردی • وناپلیونك ازوقت ایچنده بویله فوق العاده صیت واقتدار قازانمسی اوروپانك موازنهٔ پولتیقه‌سنی دکشدردی •

بونك اوزرینه انکلتره وروسیه واوستریا واسوج دولتلری موازنهٔ پولتیقه‌یی اعاده ایچون اوچنجی اتحاد عمومی عنوانیله براتفاق یاپدیلر باویاره وباد وورتمبرغ حکمدارانی اولان الکتورلر وهس وناسو دوقه‌لری دخی ناپلیونه طرافدار اولدیلر پروسیا دولتی بوکره دخی بی طرف قالدی • متعاقبا اوستریا دولتی ایتالیایه براردو ادخال ودیکر براردوسنی دخی باویاره‌دن امرار ایله فرانسه‌یه طوغری ارسال ایتدیکنه مبنی ناپلیون بالذات المانیایه

عزیمت ایله غالب ومظفر اوله‌رق نهایت مشهور اوستورلیج محاربه‌سنده روسیه واوستریا اردولرینی پریشان ایتدکده اوستریالو مصالحه‌یه مجبور اولوب پرسپورغده فرانسه واوستریا بیننده عقد مصالحه اولنه‌رق قامپوفورمیو مصالحه‌سنده اوستریالویه ترك اولنمش اولان وندیك مملکتی بوکره دالماچیا وقطارو دخی برابر اولدیغی حالده ایتالیا دولتنه وتیرول مملکتی باویاره‌یه واوستریانك المانیاده بولنان بعض ممالکی ورتمبرغ وباد حکمدارلرینه ویرلدی وباویاره وورتمبرغ پرنسلری قرال وباد پرنسی غران دوق عنوانی الدیلر ٠

محاربهٔ مذکوره اثناسنده برفرانسزاردوسی باویاره‌یه کیرمك اوزره پروسیانك انسباخ سنجاغندن مرور ایدیورمکله پروسیا قرالی کوجنوب دول متفقه‌یه ملتحق اولمشیکن اوستورلیج وقعه‌سندن صکره اودخی ناپلیون ایله بارشمغه مجبور اولدی وکندی ممالکندن فرانسه‌یه وباویاره‌یه بر مقدار یرویروب مقابلنده انکلتره‌لونك رضاسی اولقسزین فرانسه یدندن هانوره‌یی الدی ٠ حالبوکه بوندن انکلتره‌لو دلکیر اوله‌رق پروسیانك تجارتنی اخلال ایله اخذ انتقامه قیام ایتدی ٠ وپروسیا قرالی انکلتره‌لویه برنوع ترضیه اولمق اوزره هانوره‌یی مصالحهٔ عامه حصولنه قدر امانت اوله‌رق قبول ایلمش اولدیغنی اعلان ایدوب بوندن دخی ناپلیون کوجنه‌رك پروسیا قرالی حقنده کین طوتدی ٠ پروسیالونك بویله ایکی یوزلو پولتیقه‌سی کندوسنی ایکی باشلو خساره اوغراتدی ٠

مصر وقوعاتندنبرو دولتعلیه ناپلیون طرفندن مسلوب الامنیه بولندیغنه مبنی روسیه ایله براتفاق تدافعی معاهده‌سی تنظیم ایله تصدیقنامه‌لری باب عالیده امضا اولندیغی کونك فرداسی ناپلیونك اوستورلیجده بروجه بالا مظفریتی خبری واصل اولیجق وکلای دولت دوچار حیرت اولدیلر ٠

ینه اول اثناده وقوع بولان ترافالغار محاربهٔ بحریه‌سنده انکلیزلر غالب اوله‌رق فرانسه‌نك قوهٔ بحریه‌سی بتون بتون بتدی بونك اوزرینه ناپلیون دخی ارتق قوهٔ بحریه تدارکندن فراغت ایتدی ٠

بو جهتله انکلتره‌لو دکزلرده غالب مطلق اولدیسه‌ده ناپلیون دخی براوروپاده غالب مطلق اوله‌رق ارتق کیسه‌یی صایماز وبرشیدن چکنمز

اولدیغی جهتله (۱۸۰۶) سنهٔ میلادیه‌سنده ژوزف نام برادرینی ناپولی قرالی نصب ایتدی لویی نام دیکر برادرینه دخی (هولانده) فلمنك مملکتنی ویردی ٠ وبرده المانیای غربی وجنوبی حکمدارانه رین اتحادی نامیله براتفاق یاپدردی‌وکندوسی انلرك حامیسی اولدی ٠ انلر دخی کندی امور حکومتلرنده مستقل اولدقلری حالده وقت حربده فرانسه‌یه التمش بیك عسکر ویرمکی تعهد ایلدیلر ٠ بونك اوزرینه المانیا ایمپراطورلغی عنوانی کلیا الغا اولندی ٠

ناپلیون انکلیزلر ایله بحرا باشه چیقه‌میه‌جغنی جزم ایله بروجه بالا قوهٔ بحریه تدارکندن وازکچمش اولمسیله انکلیزلردن اخذثار ایچون تجارتلرینه خلل ویرمك اوزره انلر حقنده برمحاصرهٔ بریه اصولی احداث یعنی کرك فرانسه‌نك وکرك کندوسیله متفق اولان حکومتلرك لیمانلرینه انکلیز امتعه‌سنك ادخالنی یساغ ایتدی‌وپروسیا دولتنی‌دخی خواه‌وناخواه‌بو اصولك اجراسنه مجبور ایلدی ٠

ناپلیون دولتعلیه‌یی دخی دائرهٔ اتفاقه المق ایستیوب باب عالی ایسه انك غرضی دولتعلیه‌یی بتون بتون متفقلرندن‌تفریق ایله ایستدیکی کبی‌قوللانه‌رق کندی اغراضنه آلت ایتمك داعیه‌سندن عبارت اولدیغنی درك وتیقن ایتمکله همان منافع دولتعلیه‌یی کوزتمك اوزره بی‌طرفلق اصولنی اتخاذ ایتمشیدی حالبوکه اولوقتك حکمنجه بی‌طرف طورمق خیلی مشکل بر ایش ایدی ٠ چونکه بالاده بیان اولندیغی اوزره جزائر سبعه جمهوریتی دولتعلیه حمایه‌سنده اولمق اوزره تشکیل اولنمش اولدیغی حالده روسیه‌لو هنوز قورفه‌ده‌کی عسکرینی چکمیوب دولتعلیه ایله متفق اولدیغنه استنادا اره صره قره دکزدن استانبول بوغازی طریقیله قورفه‌یه عسکر کوندرمکده وبوایسه بی‌طرفلق اصولنه منافیدر دیو دولتعلیه حقنده اعتراضاته سببیت ویرمکده ایدی ٠ حالبوکه اوستریا دولتنك بحسب العهد دالماچیا ایله برابر قطارویی فرانسه‌لویه تسلیمی لازم کلورکن قورفه‌ده‌کی روسیه امیرالی قره‌یه برمقدار عسکر دوکوب قره‌طاغ اهالیسندن وسائر رعایای دولتعلیه‌دن دخی خیلی عسکر جمع‌وجلب ایله قطارویی ضبط ایلمسی اوزرینه ناپلیون اوستریا لویی تضییق ایله برابر بونی بهانه ایدرك دالماچیادن سوق ایلدیکی‌فرقهٔ عسکریه‌یی قلیق جهتنده هرسك سنجاغی اراضیسندن امرار ایله

ازقديم دولتعليه حمايه‌سنده بولنان (دوبرونيك) راكوزه حكومتنى ضبط ايلدى . ونه‌وقت روسيه‌لو قطارويى ترك ايدرسه راكوزه‌نك دخى دولتعليه‌يه تسليم اولنه‌جغنى سويلدى . بونكله برابر ينه دولتعليه‌يى كندوسيله اتفاقه دعوت ايتمكده ايدى . اول اثناده ايسه اوروپاجه مصالحهٔ عموميه لاقرديلرى طولاشمقده اولديغندن دولتعليه اكا انتظار ايله موقتا سكوتى اختيار ايتمشيدى .

حالبوكه بروجه‌بالا رين اتحادينك تشكيلى وسالف‌الذكر محاصرهٔ بريه اصولنك اجراسى كبى اغر تكليفلرك ناپليون طرفندن پروسيا دولتنه تحميلى پروسيالولره غايت كران كلمكده اولديغى حالده ناپليون پروسيا دولتنى تحقيردن خالى دكل ايدى . بوحاله پروسيالو تحمل ايده‌ميه‌رك فرانسه‌يه اعلان حرب ايتديسه‌ده (ينا) نام محلده وقوع بولان محاربه‌ده پروسيا اردوسى بسبتون منهزم اولوب پك چوق مملكتلرى فرانسه يدينه كچدى و پروسياقرالى برليندن قاچدى ناپليون اردوسيله برلينه كيردى پروسيادولتى محو اولمه مرتبه‌سنه واردى .

بوكره ناپليون طرفندن مكلمبورغ واولدمبورغ دوقه‌لقلرى ضبط اولنمشيكن ساقسونيا الكتورى برعنايت مخصوصه قبيلندن اوله‌رق قرال عنوانه نائل ورين اتحادينه داخل اولمشدر .

اولوقت پروسيا ايله اتفاق ايتمش اولان هس الكتورى محاربه‌يه داخل اولمامشيكن ناپليوندن خوف ايله مملكتندن فرار ايتدكده كايتلو نقودينى فرانقفورتده مقيم روچلدنام يهودى‌يه توديع وتسليم ايدوب اودخى بومبالغى حسن استعمال ايله پك چوق تمتع ايتمشيدى حالا اوروپاده اك زنكين صراف اولان روچلد فاملياسنك ثروت و غناسى ايشته بويله برعجيب حالدن نشئت ايلمشدر بزينه صدده كله‌لم .

اول‌اثناده دولتعليه‌نك بعض مرتبه فرانسه‌يه متوجه بولنمسندن طولايى روسيه‌لو بغتة سوق عسكر ايله خوتين و بندر قلعه‌لرينى استيلا ايديجك دولتعليه دخى روسيه‌لو يه اعلان حرب ايلمش وناپليون ايله اتفاق ايتمك اوزره محاربه‌يه باشلامش ايدى .

پروسيا قرالى ايسه بروجه بالا پايتختندن فرار ايتدكدن صكره روسيه ايمپراطورى الكساندردن استمداد ايدوب اودخى پروسيايه اعانه ايچون

ایکی اردو کوندردی ٠ بونك اوزرینه ناپلیون دخی وارشاویایه واردی ولهلولری ایاغه قالدردی ٠ وروسیه‌لو ایله محاربه‌یه کیرشدی ٠ و بومحاربه‌نك نتیجه سنده روسیه‌لو ایله عقد ایده‌جکی مصالحه‌یه دولت علیه‌یی دخی داخل ایدرك روسیه‌لونك ممالك محروسه‌دن المش اولدیغی یرلری کیرو الیویره‌جکنی ودولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده اولان معاهدات عتیقه‌یی تعدیل ایتدیره‌جکنی وعد ایدوب استانبولده‌کی ایلچیسی سباستیانی دخی حین مکالمه‌ده حاضر بولنمق اوزره طرف دولتعلیه‌دن ناپلیون نزدینه برسفیر مخصوص کوندرلمسنی اخطار ایتمکله جلد ثامنده بیان اولندیغی اوزره طرف دولتعلیه‌دن سفارتله ناپلیون نزدینه کوندرلمش اولان وحید افندی لهستانه کیدوب ناپلیون ایله بولشدی ٠

انکلتره‌لو دولتعلیه‌نك اولوجهله ناپلیونه میل وتوجهنی چکه‌میوب بوکا مانع اولمق ایستمش ایسه‌ده دولتعلیه بروجه بالا روسیه‌لونك بغتة تجاوزندن دلکیر اوله‌رق اندن اخذ ثار ایچون ناپلیون ایله اتفاقه راغب اولمغله انکلیز دونماسی اقدکز بوغازندن مرور ایله استانبول پیشکاهنه قدر کلمشیکن بالمدافعه اعاده اولنمشیدی متعاقبا مصر اوزرینه حرکت ایله اسکندریه‌یی استیلا ایتمش وهله مصر والیسی محمد علی پاشانك مقاومت ومدافعه‌سی ایله مندفع اولوب کیتمشدر ٠

دولتعلیه‌نك بو غائله‌لره اوغرامسی هپ ناپلیونه میل وممشاتندن ناشی اولدیغی حالده ناپلیونك ایتدیکی وعدلره نظرا روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایتدکده دولتعلیه دخی شانلو ومنفعتلو برمصالحه‌یه نائل اوله‌جغی امید قویسی ایله متسلی ایدی علی‌الخصوص وحید افندینك مجلس مکالمه‌ده بولنمق اوزره مخصوصا وتجلو با ناپلیون نزدینه کوندرلمسی بوامیدی تأیید ایتمشیدی ٠

ناپلیونك بوندن غرضی ایسه مجرد کندی مرامنی ترویج ایچون ایشته دولت عثمانیه‌ده بنم المده‌در یوللو ایمپراطور الکساندره برکوسترش ایتمکدن عبارت ایمش ٠ چونکه (١٨٠٧) سنهٔ میلادیه سنده تیلسیت بلده‌سنده ناپلیون مواد مصالحه مذاکره‌سی ایچون الکساندرایله برلشدکده دولتعلیه‌نك خیرینه چالشمق شویله طورسون الکساندر ایله ممالك عثمانیه‌نك مقاسمه‌سنی مذاکره ایدوب اکرچه بوکا برقرار ویره‌مامشلر ایسه‌ده دولتعلیه حقنده خیلی مضر شرطلره قرار ویرمشلردر ٠ حتی ناپلیون روسیه‌لونك

افلاق و بغدانی ضبط وتملکنه دخی موافقت کوسترمشدر . الحاصل الکساندر امدادینه سکرتدیکی پروسیا قرالنی فدا ایتدیکی کبی ناپلیون دخی مقدم ومؤخر دائرهٔ اتفاقنه دعوت ایله درلو غائله‌لره اوغراتدیغی دولتعلیه‌یی فدا ایدیویرمشدر .

شویله‌که ناپلیون تیلسیتده ایکن روسیه و پروسیا ایله بشقه بشقه برمصالحه نامه تنظیم وامضا ایلمشدر . ایشته بومصالحه حکمنجه پروسیانك الب ورین نهرلری اره‌سنده‌کی ممالکنه برونسویق وهسقاسل ایله هانوره‌نك بر پارچه‌سی الحاق وفرانسه‌یه سنوی برمقدار ویرکو ویرمك و پایتختی قاسل شهری اولمق اوزره وستفالیه قرالغی نامیله بردولت تشکیل وقراللغنه ناپلیونك کوچك برادری ژروم انتخاب ایدلدی ومقدما لهستانك مقاسمه‌سنده پروسیانك حصه سنه دوشن یرلر وارشاو یا دوقه‌لغی نامیله بالافراز ساقسونیا قرالنه ویرلدی ایمپراطور الکساندر دخی حجاب ایتمیه‌رك متفق خاصی و دوست متخصصی اولان پروسیا قرالنك ممالکندن برمقدارینی ناپلیونك هدیه‌سی اوله‌رق قبول ایلدی . بوجهتله پروسیا دولتنك تبعه‌سی طقوز ملیون یدی یوزبیك نفوس ایکن بش ملیونه تنزل ایتدکدن بشقه ناپلیون پروسیا لیمانلرینك انکلیزلره مسدود طوتلمسنی دخی شرط قیلدی و یوز ملیون طالر تضمینات حربیه‌نك تأدیه‌سنه دك طورمق اوزره یوز اللی یدی بیك فرانسز عسکری پروسیا طوپراغنده قالدی .

هپ المانیا پرنسلری رین اتحادینه داخل اوله‌رق یالکز اوستریا ایله پروسیا دولتلری خارج قالمغله ناپلیونك المانیاده نفوذی برمرتبه دها قوت بولدی . ایشته بوسببلردن ناشی پروسیالولر اولوقتدنبرو فرانسزلر حقنده فوق‌العاده کین باغلامشلر ایدی عصرمزده حالا پروسیا قرالی و المانیا ایمپراطوری بولنان برنجی کلیوم دخی اول هنکامده کچوك چوجق اولدیغی حالده والده‌سنك ناپلیوندن کورمش اولدیغی معاملات تحقیریه‌یی اونوده‌میوب وقت فرصته مترقب ایکن نهایت اختیارلق وقتنده یعنی بیك سکز یوز یتمش سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسه دولتنه غلبه ایدرك المانیا عساکرینی پارسه ادخال ایله کرکی کبی انتقام المشدر . بزینه صدده عودت ایده‌لم .

ینه تیلسیت مصالحه‌سی حکمنجه الکساندر قطارو بوغازلریله برابر جزائر سبعه‌یی دخی ناپلیونه ویرمشیدی جزائر سبعه جمهوری ایسه دولتعلیه‌نك حمایه‌سنده وفقط روسیه‌نك ضماننده اولمسیله الکساندرك انی خود بخود

ناپلیونه ویرمسی برمالی صاحبنك اذنی اولقسزین کفیلات اخره ترك وتملیك ایتمسی کبی نامشروع برکیفیت ایکن ناپلیون هیچ جواب ایتمیه‌رك تیلسیت مصالحه‌سی مقتضاسنجه جزائر سبعه ایله برابر راکوزه‌نك دخی فرانسه طرفنه کچدیکنی بی تکلف اعلان ایتدیکنه قناعت ایتمیوب وونیچه و پروزه وپارغه و پوترینتو ناحیه‌لرینك مقدما وندیکدن مفرز اولمرینی بهانه ایدرك بونلرك ضبطنی دخی ادعا ایتمکده اولدیغی حالده افلاق وبغدانك روسیه‌یه ترکیله عقد مصالحه اولنمسنی دخی دوستانه نصیحت ایلردی ·

احوال مشروحه اوزرینه استانبولده بیوك كچوك هرکس ناپلیوندن نفرت ایلدی وسوزینه اصلا امنیت واعتماد قالمدی · بناء علیه دولتعلیه انك رضاسنه کلیا منافی اوله‌رق و اکا اصلا معلومات ویرمیه‌رك جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره دوست قدیمی اولان انکلتره‌لو ایله عقد مصالحه ایدیویرمشدر ·

تیلسیتده الکساندر ایله ناپلیون بیننده دانیمارقه و اسوج و پورتکیز لیمانلرینه دخی انکلیز امتعه‌سی قبول ایتدیرلمامسنه قرار ویرلمش ایدوکندن انکلتره‌لو شایدکه فرانسزلر دانیمارقه دونتماسنی ضبط ایدرلر دیو خوفه تابع اوله‌رق همان انکلیز دونتماسی واروب بغتة دانیمارقه دونتماسنی اخذ و ضبط ایتمکله دانیمارقه دولتی بالطبع ناپلیون ایله اتفاق ایلمشدر ·

الحاصل تیلسیت مصالحه‌سندن صکره دول اوروپانك سربستی واستقلاللری انکلتره ایله فرانسه وروسیه دولتلری اره‌سنده خطر وتهلکه‌یه دوچار اولدی · انکلتره‌لو دکزلرده غالب مطلق اوله‌رق ناپلیون ایله متفق اولنلره بحراً ایراث خسار ایدردی · ناپلیون ایسه نائل اولدیغی سطوت و اقتداره قناعت ایتمیوب اسپانیا و پورتکیز قطعه‌لرینی دخی ضبط ایله بر بیوك دولت غربیه تشکیل ایتمك ایستردی · الکساندر دخی اسوج ایله دولتعلیه طرفلرندن توسیع ممالك ایدرك بر بیوك دولت شرقیه تشکیل ایلمك داعیه‌سنده بولندیغندن هروجهله ناپلیونه مماشات ایلردی ·

بناء علی ذلك (١٨٠٨) سنهٔ میلادیه‌سنده ناپلیون ایله الکساندر ارفوت شهرنده لدی‌الملاقاة عقد موالات ایدرك یکدیکره اعانه و امداد ایلمك اوزره مقاوله ایتمشلردر ·

حالبوکه جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره ناپلیون برطاقم دسیسه‌لر ایله

اسپانیایی استیلا ایدرك ناپولی قرالی بولنان برادری ژوزفی اسپانیا قرالی نصب ایلمش ایسه‌ده بونك اوزرینه اسپانیا اهالیسی ایاقلانوب انكلیزلر دخی ناپلیون علیهنه بر یكی خصمك ظهوربنی فرصت بیله‌رك اسپانیالولره امداد واعانه ایتمكله اسپانیا و پورتكیز غوغالری ناپلیونك باشنه بیوك بلا اولدی طرفیندن انسانیته یاقشماز معاملات و انجق وحشیلره یاقیشور صورتده محاربات وقوعبولدی وناپلیون بالذات اسپانیایه كیدوب اسپانیولره و انكلیزلره غالب كلدی ایسه‌ده اسپانیول چته‌لرینك بتون بتون رفع و ازاله‌سنه مقتدر اوله‌مامسی كندوسنك صیت و شهرتنه نقیصه كتورمش و اقوام سائره‌یه سوء مثال كوسترمشدر . حتی انكلتره پارلامنتوسنده (اوروپایه غلبه ایدن شمدی اسپانیاده مغلوب اولمشدر) كلامی لسان شدت ایله ایراد اولنه‌رق انكلیزلرك عروق حمیت وغیرتلرینی تحریك ایلمشدر . و اوستریا دولتی فرانسه علیهنه قیام ایتمكله ناپلیون فرانسه‌یه عودت ایدرك المانیاده محاربه ایله مشغول اولدیغی اثناده اسپانیاده بولنان انكلیز جنرالی مشهور ولینكطون فرانسزلره غلبه ایتمشدر .

شویله‌كه ناپلیونك اسپانیاده تصادف ایتدیكی مشكلاتك باشلوجه سببی متعصب اسپانیول پاپاسلری اولدیغنه نظرا ریماپاپایی اوخشامق لازم ایكن ناپلیون هر ایشی جبروزور ایله یاپدرمغه الشمش اولمسیله روما لیمانلری انكلیزلرینه مسدود طوتلق كبی پاپانك نفوذینی اخلال ایده‌جك تكالیفه تصدی ایتدكده پاپا موافقت ایتمدیكندن ناپلیون انك بعض ممالكنی غصب ایله ایتالیا قراللغنه الحاق وپاپا دخی اوستریا وانكلتره دولتلریله اتفاق ایتمشیدی . بونك اوزرینه ناپلیون پاپایی رومادن قالدیروب سادونه بلده‌سنه كوندردی وممالكنی فرانسه‌یه الحاق ایدوب روما شهرینك مستقل اولمسنه قرار ویردی . پاپا دخی ناپلیونی افوروز ایدوب بوافوروز ایسه اسپانیولره پك زیاده تأثیر ایدرك برقات دها هیجانه كتوردی .

ناپلیونك بویله اسپانیا وروما غائله‌لریله مشغول اولدیغی وبالجمله اوروپا خلقنك كندوسندن دلكیر بولندیغنی اوستریالو فرصت اتخاذ ایدرك غائب ایلمش اولدیغی مملكتلری استرداد ایتمك اوزره تدارکات حربیه‌سنی اكمال ایله همان ناپلیونك حركات نابجا وتشبثات غدارانه‌سنی وپرسبورغ معاهده‌سی شرائطنك تماميله اجرا اولنمدیغنی ورین اتحادینك تشكیلندن

طولایی ظهوره کلان تهلکه‌یی و المانیاده فرانسز عساکرینك موجود اولمسندن طولایی شکایتی و اسپانیاده جریان ایدن وقوعاتی و ممالك عثمانیه‌نك مقاسمه‌سی متصور اولدیغنی مبین (۱۸۰۹) سنه‌سی مارت افرنجیسنك یکرمی یدیسنده برقطعه بیاننامه نشر ایله فرانسه اوزرینه سوق عسکر ایلدیکی اثناده دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده دخی فسخ متارکه اولنه‌رق یکیدن محاربه‌یه باشلانمشیدی ·

اوستریالو حرکات حربیه‌ده آغر طاورانه‌رق ناپلیونه حاضرلانه‌جق قدر وقت ویرمش اولدیغندن ناپلیون عساکر کلیه جمع ایدرك مقابله‌یه شتاب ایتمکله واقع اولان محاربه‌لرده طرفیندن تلفات کلیه وقوعبولوب نهایت ناپلیون غالب کلدی ویانه‌یه کیردی و ویانه‌ده عقد اولنان مصالحه حکمنجه اوستریالو خیلی ضررلی چیقدی ·

فقط المانیا خلقنك ناپلیون حقنده حدت و غضبلری آرتدی و بالجمله دول و ملل اوروپا انك حرص و طمعندن اورکوب کافهٔ مسلوب‌الامنیه اولدیلر المانیاده خفی جمعیتلر تشکیل ایله عالمی انك شرندن قورتارمنك چاره‌سی دوشونیلور و هر طرفده زوال اقبالی جناب حقدن نیاز و تمنی ایدیلور اولدی فرانسه اهالیسی بیله انك اطوار متحکمانه‌سندن دلکیر اوله‌رق دور اندیش اولنلری انك بر بلایه اوغرایه‌جغنی روش حالدن استدلال ایدیورلر ایدی ·

ناپلیون ایسه اقبالنه الدانوب هیچ برشیئ قید ایلمز و کمسه‌نك نصیحتنی دکله‌مز ایدی · حتی وستفالیا قرالی اولان برادری ژروم نصیحت ایتمك ایستدی ناپلیون اکا قولاق بیله اصمدی · فلمنك قرالی بولنان دیکر برادری لویی ایسه انك اوضاع نابجاسنه تحمل ایده‌میه‌رك استعفا ایتدکده (۱۸۱۰) سنهٔ میلادیه‌سنده بلا تردد فلمنك ممالکنی و ینه اول اثناده اولدمبورغ دوقه‌لغنی فرانسه‌یه الحاق ایدیویردی · حالبوکه بروجه بالا غالیچیانك الحاقیله وارشاویا دوقه‌لغنك توسیعی لهستان دولتنك احیاسنه بر نشانه اولوب آلکساندر ایسه بوکا نظر نفرت ایله باقمقده ایکن کندوسنك اقرباسندن اولان اولدمبورغ دوقه‌سنك مملکتندن محروم ایدلمسی آلکساندره پك زیاده طوقونمشیدی · الحاصل ناپلیونك متفق خاصی اولان الکساندر

دخی انك بو مرتبه خود سرانه اطوار و حركاتندن اوصانوب همان دائرهٔ اتفاقندن چیقمغه مستعد اولمشیدی ٠

ایشته حال بو مرکزده ایکن ناپلیون انکلیزلرك تجارتنی بتون بتون قیرمق ایچون احداث ایلمش اولدیغی محاصرهٔ بریه اصولنی تشدید ایله بی طرف دولتلر کیلرینك قهوه و شکر ادخالنی بیله یساغ ایدرك بونك روسیه لیمانلرنده دخی اجراسنی تکلیف ایتدکده الکساندر بوکا موافقت ایتمدکدن بشقه روسیه اصلزادکانك تشویقیله بریکی کمرك تعرفه سی تنظیم ایتدیروب بو تعرفه ایسه فرانسز امتعه سنك ادخالنی تصعیب و انکلیز امتعه سنك ادخالنی تسهیل ایتدیکندن ناپلیون همان اعلان حرب ایده جك مرتبه حدتلندی ٠ الکساندر دخی وارشاو یانك ایالت عنوانیله ساقسونیایه الحاق و پروسیا ممالکندن فرانسز عساکرینك اخراج اولنمسنی طلب ایتدی ٠ بو جهتله (١٨١١) سنهٔ میلادیه سنده آره لری کرکی کبی آچلدی ٠ بونك اوزرینه مکالماته ابتدار اولندیسه ده کیتدکجه میانه لرنده کی برودت آرتدی و طرفین بربرینه باقه رق فوق العاده تدارکات حربیه ایله اشتغال ایدر اولدی ٠

تیلسیت مصالحه سندن صکره ناپلیون دولتعلیه یی افلاق و بغدانك روسیه یه ترکیله عقد مصالحه یه تشویق ایده كلورکن بوکره بالعکس روسیه یه هیچ بر شی ترك و فدا اولنمامسنی اخطار و نصیحت و برچوق وعدو وعیدلر ایله دولتعلیه یی دائرهٔ اتفاقنه دعوت ایدر اولدی ٠ الکساندر دخی دولتعلیه ایله بارشمق ارزوسنه دوشدی فقط ناپلیون ایله اویوشمق احتمالندن دخی بتون بتون مأیوس اولمامشیدی و هرحالده خوفنه و ضعفنه محمول اولمیه جق وسیلهٔ مناسبه ارار دی ٠ لکن یکرمی التی سنه سی وقایعی صره سنده بیان ایتدیکمز وجهله جنرال قوتوزوفك طونه یالیسنده قازاندیغی غلبه اوزرینه سردار اکرم ایله بینلرنده عقد متارکه اولنمش وروسیه لو تکالیفنی خیلیجه تخفیف ایدرك سیرت نهری حدود اولمق اوزره مصالحه مکالمه سنه باشلانمش ایکن درسعادتجه بو اساسك تبدیل اولنمسندن طولایی روسیه لو كوجنكله مکالمه دن واز كچلمش وفسخ متارکه ایدلمش ایدی ٠

الکساندری ایسه قوتوزوفك اول مظفریتنی دولتعلیه ایله متارکه ومکالمه یه وسیله اتخاذ ایلدیکی کبی ناپلیون ایله مسالمتکارانه مخابره یه دخی انی مدار قیلمشیدی ٠ شویله که اویله بر مظفریت اوزرینه روسیه دولتنك وقایهٔ

صلحه چالشمسی خوف واحترازینه حمل اولنه‌میوب مجرد صلح پرورلك ارزوسنه محمول اوله‌جغنی مطالعه‌سنه بناء الكساندر صلحك دوام و بقاسنه ارزوكش اولدیغنی ناپلیونه تفهیم ایچون روسیه خارجیه نظارتی دائره‌سی مأمورلرندن موسیو دونسلرودی پارسه كیتمك اوزره نامزد ایلمشیدی ·
و برده محاربه‌نك وقوعی تقدیرنده دخی الكساندر كندی طرفندن بوكا اصلا سببیت ویرلمامش ایكن مجرد ناپلیونك حرص وطمعی حربی انتاج ایلمش اولدیغنی انظار عامه‌یه كوستروبده اوروپانك افكار عمومیه‌سنی قازانمش اولمق تدبیرینی كندی پولتیقه‌سنجه پك مهم عد ایلر ایدی ·
واكرچه محاربه ظهورنده اوستریا و پروسیا دولتلری طرفلرندن كندوسنه معاونت اولنه‌میه‌جغنی الكساندر پك اعلی بیلوردی لكن اوروپا خلقنك علی‌الخصوص المان قومنك تمامیله كندوسنه طرفدار اوله‌جغی ظاهرایدی ·
انكلتره‌لو ایسه كندوسیله هرآن اتفاقه حاضر ایدی · اسوچلو دخی اول عصرك احوال غریبه‌سندن اوله‌رق روسیه‌یه معاونت املنده ایدی · شویله‌كه جلد تاسعك اواخرنده ذكر اولندیغی وجهله فرانسه مارشاللرندن مشهور برنادوت اسوج قرالنك ولی عهدلكنه انتخاب اولنمش وقرالك نامزاج اولمسی حسبیله اسوج دولتنك كافه‌اموری برنادوتك النده بولنمش اولمسنه نظراً اسوج دولتنك فرانسه علیهنده حركتی مستبعد كورینور ایكن برنادوتك ناپلیون حقنده مستقر اولان خصومت ذاتیه‌سی اقتضاسنجه اسوج اهالیسنی انك علیهنه تحریك ایدر وناپلیونه غلبه ایتمنك یولنی بیلدیكندن بحثله فرانسز اردوسی لهستانده ایلرولدیكی وقت اوتوز بیك واعانهٔ نقدیه اولورسه اللی بیك عسكر ایله ارقه‌سنه طولاشوب بتون المانیایی ایاقلاندیره‌جغنی و بوخدمته مقابل فرانسه‌نك متفق خاصی بولنان دانیمارقه‌دن نوروچیا قطعه‌سنك بالتفریق اسوجه‌ترك اولنمسیله اكتفا ایده‌جكنی واسوج دولتنك استانبولده جاری اولان نفوذیله باب عالی‌یی روسیه ایله مصالحه‌یه ارضا ایده بیله‌جكنی روسیه وانكلتره دولتلرینه وعدو بیان ایتمكده ایدی ·
الكساندر ایسه صلحك بقاسندن هنوز بتون بتون مأیوس اولمدیغنه مبنی كرك انكلتره وكرك اسوج ایله صورت قطعیه‌ده باغلانمق ایستمیوردی ·
وهرنه‌وقت اولسه انكلتره‌لو ایله اتفاق كندوسنجه امرسهل ایدی ·

اسوجلو یی الدن چیقارمامق ایچون دخی برنادوته هدیه‌لر ارسالیله فوق‌العاده التفاتلر کوسترمکده ایدی ٠

الحاصل الکساندر برطرفدن انکلتره واسوج دولتلریله من غیر رسم محاربه‌یه کیریشور و برطرفدن دخی ناپلیون ایله او یوشمغه چالیشور ایدی بناء علیه نسلرودی بروجه بالا پارسه کیتمك اوزره مأمور ایتمشیدی ٠ ناپلیون ایسه انك مأموریتی عثمانلو مصالحه‌سنه قرار و یرمك اوزره وقت قازانمق غرضنه حمل ایدرك پك زیاده حدتلنمش ایسه‌ده کندوسی دخی روسیه‌لولر نیمن نهرینی تجاوز ایتمدن لهستانی الده ایدرك بومملکتك ذخائرینی قورتاروبده اول ذخائر ایله کندی عسکرینی بسلمك اوزره براز وقت قازانمق املنده اولدیغندن حدتنی کتم ایله بوخصوصده ملایم لسان قوللانه‌رق مصالحه‌نك دوام و بقاسنی ارزو ایدیورکبی کورنمك تدبیرینی قورمشیدی وایچ یوزندن کمال مسارعت ایله تدارکات حربیه‌سنی اکمال ایدرك خاصه وایتالیا اردولرینك رین نهرینه طوغری حرکت ایتلری امرینی و یرمشیدی ٠

ناپلیونك بوتدارکاتی خفی طوتلمش ایسه‌ده الکساندر جاسوسلری واسطه‌سیله خبردار اوله‌رق ارتق صلحك بقاسندن مأیوس اولمغله نسلرودك پارسه اعزامندن صرف نظر ایلدی و بوکا مؤخراً پارسدن توارد ایلیان خبرلر اقتضاسنجه مجبور اولدیغنی مع‌التأسف فرانسز ایلچیسی موسیو دو لورستونه سویلدی ٠ و بونکله برابر کندوسی تیلسیت معاهده‌سنك خارجنه چیقمق ایستمیوب حتی اولدمبورغ ممالکنك استیلاسندن وورشاو یاغران دوقه‌لغنك تشکیلندن اغماض عین ایده بیله‌جکنی وانکلتره‌لو ایله حربه دوام ایلیه‌جکنی وفقط بی‌طرف دولتلر سفینه‌لرینی کندو لیمانلرینه قبول ایتمامك قابل اوله‌میه‌جغنی وروسیه دولتنك پروسیا واوستریا یاراده‌سنه تنزل ایده‌میه‌جکنی وشو حاله کوره ناپلیونك جنکه تشبثی فرانسه‌نك منافع حقیقیه‌سنه منافی اولدیغنی تعریف و بیان ایتدی ٠

بومکالمه‌یه دائر لورستونك کوندردیکی تحریرات اشبو (١٢٢٧) سنهٔ هجریه‌سنك اوائلنه مصادف اولان (١٨١٢) سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیٔ افرنجیسنك یکرمی دردنده پارسه لدی‌الوصول آرتق اعلان محاربه زمانی تقرب ایلمش اولدیغی تحقق ایتمکله ناپلیون همان اوستریا و پروسیا دولتلریله برمعاهدهٔ اتفاق عقدینه قیام ایلدی ٠ بوایکی دولت ایسه اولوقت

ناپلیونك تحت تحكمنده بولندقلرندن یاپیله‌جق عهدنامه‌لر ناپلیونك ایستدیكی شرائطی جامع اولمق امر طبیعی اولدیغندن سنهٔ مرقومه شباط افرنجیسنك یكرمی دردنده پروسیا ایله ومارت افرنجیسنك اون دردنده اوستریا ایله ناپلیون میانه‌لرنده اولوجهله برر عهدنامه تنظیم ایدلمشدر ·

شویله‌كه روسیه محاربه‌سنده پروسیالو یكرمی بیك و اوستریالو اوتوزبیك عسكر ویرمك و ناپلیون پروسیانك تمامیت ملكنی ضامن اولمق و روسیه محاربه‌سی بر كوزل نتیجه ویردیكی تقدیرده پروسیانك ملكنی تزیید و توسیع ایتمك وفرانسه و اوستریا دولتلری یكدیكرك تمامیت ملكنی ضامن اولمق ولهستان دولتنك تجدیدی لازم كلدیكی تقدیرده ناپلیون اوستریانك لهستاندن غائب ایده‌جكی ممالكه مقابل ایلریادن یر ویرمك وروسیه محاربه‌سنده مظفر اولورسه ضبط اولنه‌جق ممالكدن قاین پدری اولان اوستریا ایمپراطورینه حصه چیقارمق ماده‌لرینه قرار ویرلمشدر · اوستریا ایمپراطورینه قالسه دامادی یدندن مملكت المقدن ایسه بی طرف طورو بده ایلروده ظهور ایده‌جك تحولاتدن استفاده ایتمك صورتنی ترجیح ایدردی بناء علیه بومعاهده‌یی مجبورا امضاله‌مش اولدیغندن بحثله روسیه‌لو طرفندن ابراز خصومت اولنماز ایسه كندو طرفندن دخی معاملهٔ خصمانه‌یه مبادرت اولنمیه‌جغنی خفیا ایمپراطور الكساندره بیلدردی · اول عصرده عالمك نه مشوش حالده بولندیغنه بوده بردلیل واضحدركه بروجه بالا پروسیا قرالی ناپلیونك امرینه امتثالا اكا عسكر ویرمكه مجبور اولدیغی صره‌ده المانیاده برجمعیت خفیه تشكیل ایله وطنی ناپلیونك ید تغلب و تسلطندن تخلیصك چاره‌سی دوشونیلور ایدی ·

ناپلیون شباط و مارت و نیسان ایچنده تداركاتنی اكمال ایدوبده حزیران افرنجی اواسطنده نیمن نهرینی عبور وتجاوز ایتمك نیتنده بولندیغندن همان اردولرینی تحریكه باشلادی ایسه ده ممكن مرتبه براز وقت قازانمق اوزره پترسبورغده كی سفیری لورستونه روسیه‌لولری امیده دوشوره‌جك وجهله ملایم وبقاء صلحه دائر لسان قوللانمسی ایچون امر كوندرمشیدی · روسیه‌لولر ایسه ناپلیونك نیتنی كركی كبی اوكرنمش اولدقلرندن لورستونك سوزلرینه اصلا اهمیت ویرمیورلردی ·

بالاده اشعار اولندیغی اوزره دول وملل اوروپا ناپلیوندن متنفر وزوال اقبالنه درت كوزله منتظر اولدقلری كبی كندی تبعه‌سی دخی انك اوضاع

و اطوارندن بیقمش اوصانمش ایدیلر . هله یکن سنه اوروپاده قوراقلغك امتدادی حسبیله حاصلات ارضیه آز اولدیغندن هرطرفده ذخیره‌نك فیئاتی پك غالی اولدیغی حالده پیدر پی چکیلان قرعه‌لردن طولایی پك چوق افراد اهالی عسکره النمق حسبیله ناسك معاملاتی خلل پذیر اولوب بو حاللر جمله نامی بیزار ایلش وهرطرفدن شکایتلر کلمکه و پك چوق یرلرده سرکشلك و اطاعتسزلق اماره‌لری کورلمکه باشلامش ایدی . ناپلیون ایسه اول مرتبه مغرور ایدی که بوقدر ملیون خلقك چکدیکی تعب و مشقتلره اهمیت ویرمیوب اومقوله شکایتلری ایشتمامك ایچون مارت ایچنده هوالر غایت صوغوق اولدیغی حالده پارسدن چیقوب سرای طاقیله برلکده (سنقلو) صیفیه سنه نقل ایدرك ترتیبات سفریه‌سنی اکماله سعی ایتدیکی اثناده برطرفدن دخی معاملات پولتیقیه ایله وعلی‌الخصوص عالمده الك بیوك دشمنی اولان انکلتره دولتنی برغائله‌یه اوغراتمق مطالعه‌سیله مشغول اولوردی .
شویله‌که انکلتره‌لونك معاملات تجاریه‌سی کوندن کونه فنالاشه‌رق قائمه‌سی یوزده اون سکز نقصانله تداول ایدر اولمش وانکلیز سفینه‌لرینك امریقادن نقل ایتدکلری اشیا مغازلرده ییغیلوب قالمش ایدی فابریقه‌لر قپانه‌رق عمله کروهی بوشده قالوب تجاردن پك چوغی اعلان افلاس ایتمش والحاصل ناپلیونك اتخاذ و التزام ایلدیکی اصول محاصرهٔ بریه سببیله انکلتره‌نك تجارتی کلیا محو اولمغه یوز طوتمش ایدی . وجلد تاسعده بیان ایتدیکمز وجهله انکلتره وفرانسه دولتلرینك بی طرف دولتلر حقنده اتخاذ ایلدکلری اصول شدیده‌دن امریقا جمهوری زیاده مضطرب اوله‌رق امریقا تجار سفینه‌لرینه اوروپا صولرنده طولاشمغی یساغ ایتمش ایسه‌ده آمریقا تجاری بویساغی دکله‌میوب اوروپا تجارتنه دوام ایتدکلرندن اره صره فرانسزلرك و انکلیزلرك پنچهٔ ظلم و تعدیلرینه دوشمکده ایدیلر آمریقا جمهوری دخی بویساغك پایدار اوله‌میه‌جغنی کورمکله بوایکی محارب دولتلردن هرقنغیسی اومقوله تعدیاتدن واز کچر ایسه انکله تجدید معاملهٔ تجارت ایده‌جکنی اعلان ایتمشیدی بونك اوزرینه ناپلیون دخی انلری جلب و استماله ضمننده کندولرینه بعض مساعدات ویرمکه وتسهیلات کوسترمکه باشلایوب انکلیزلر ایسه امریقا سفائن تجاریه‌سی حقنده تعدیاتدن کیرو طورمدقلرندن امریقا ایله انکلتره بیننده برطاقم مشکلات و منازعات

ظهوره کلمش وبوحال ایسه انکلیزلرك انکلتره وکلاسی حقنده شکایاتنی موجب اولمش ایدی ناپلیون ایشته بومنازعه‌لری تشدید ایله انکلتره وامریقا ارەسنده برمحاربه ایقاعنه چالیشیوردی ·

ینه اول اثناده ناپلیون طرفیندن تحت استیلالرنده بولنان یرلر یدیمه‌لکلرنده قالمق وناپولی حکومتی کما فی السابق مورا یدنده قاله‌رق سیچلیا بوربون خاندانه براغلمق وکندی برادری ژوزف اسپانیا قرالی طانمق وپورتقال مملکتی پورتکیزلرك اسکی قرال سلسله‌سندن اولان (براغانس) خاندانه تسلیم اولنمق شرائطیله انکلتره دولتنه مصالحه تکلیف ایلدی · ناپلیونك بوندن غرضی مجرد انکلتره خلقنك حسن ظننی جلب وانکلتره وکلاسنك مشکلاتنی تزید وتشدید ایدی · یوخسه بوتشبثدن برنتیجه حاصل اولمیه‌جغنی پك اعلا بیلوردی · فی الواقع انکلتره‌لو بوکا موافقت یوزنده کورنمش ایسه ده اسپانیا قراللغنك یدنجی فردیناند عهده‌سنه احاله‌سنی طلب ایتمکله بومخابره‌نك برنتیجه‌سی کوریله مامشدر ·

اول اثناده روسیه اوزرینه مرتب اولان فرانسز اردولری (اودر) و (ویستول) نهرلری سواحلنه طوغری وارمقده ایدی · ایمپراطور الکساندر دخی (۱۸۱۲) سنهٔ میلادیه‌سی نیسان افرنجیسنك بشنده اسوج دولتیله خفیا برمعاهدهٔ اتفاق امضاله‌مش وانکلتره‌لو ایله عقد اتفاق ایتمك اوزره مکالمه‌یه باشلامش وبالاده بیان ایتدیکمز وجهله هرنصل اولورسه اولسون عثمانلو محاربه‌سنه برنهایت ویرمك اوزره چیچاقوفی مأذونیت کامله ایله طونه اردوسی قوماندانی نصب ایلمش ایدی · بعده نیسان رومی اوائلنده الکساندر وکلاسندن بعضیلرینی استصحاب ایله پترسبورغدن چیقوب اردوسنه کیتدی · سیاق حال وحرکته نظرا روسیه‌لولرك فرانسزلردن اول جنکه باشلاملری مأمول دکل ایسه ده الکساندرك تبدیل افکار ایدوبده بغتةً هجوم واقتحامه قیام ایدیویرمسی دخی محتمل اولدیغنه وبیك سکزیوز یدی سنهٔ میلادیه‌سی موسم بهارنده فرانسز عساکرینك لهستانده چامورلردن وبطاقلردن چکدیکی مشکلاته نظرا حزیران افرنجیدن اول حرکت اولنسه برنتیجه استحصال اولنه‌میه‌جغی مطالعه‌سنه بناء ناپلیون ظاهرا صلحك بقاسی ایچون مکالمه اجرا ایلك ومعنا

حزیرانه قدر وقت قازانمق اوزره مأموریت مخصوصه ایله برایده بولنان موسیو دونار بونك الکساندر نزدینه عزیمت ایلسنی امر ایتدی ·
بروجه بالا ناپلیون لهستانك کوللرندن و بطاقلرندن احترازا موسم بهارك مرورینه انتظار ایله وقت قازانمغه چالیشیوردی · حالبوکه محاربه‌یه نقدر کیج باشلارسه اوقدر چابوق قیشه طوتیله‌جغنی واندن صکره یوما فیوما تزایدی طبیعی اولان کوللره وبطاقلره باته‌جغنی ونهایت عساکرینك قارلر ایچنده وبوزلر اوستنده طونوب قاله‌جغنی در پیش ایده‌میوب صانکه کندو اردولرینك امحاسی اسبابنی حاضرلامقده ایدی · روسیه‌لونك تدبیری دخی فرانسزلری صوغوق ایله تلف ایتمکدن عبارت ایدی · بناء علیه شایدکه الکساندر درحال محاربه‌یه باشلایه‌دیو ناپلیونك تلاشی پك بیهوده ایدی ·
ناپلیون بروقتدنبرو امداد بخت بلند ایله جائز اولدیغی اقتداره مغرور اوله‌رق کندوسنی نوع بشرك فوقنده کبی طوتار وطوق بشرك خارجنده ایشلره قادر زعم ایدر اولدیغی بواثناده ظهوره کلان بعض اجراآت وتشبثاتیله میدانه قویمشدر · شویله‌که کندی دشمنلرینی قهر وتنکیلدن اول بروجه بالا فرانسه‌یی استیلا ایتمش اولان قحط وغلایی امحا ایتمك اوزره مقدما لاجل الاحتیاط درانبار اولنان میری ذخائرینی پارس پیاسه‌سنه دوکیوردی · بونکله ایش اولور بترظن ایدردی · بونك تدبیر کافی اولمدیغنی کورنجه فرانسه‌نك هرطرفنده ذخیره‌یه حکومت طرفندن تعیین فیأت اولنمسنه وتجارك یدلرنده بولنان ذخائری فیأت معینه ایله صاتمغه مجبور ایدلمرینه دائر هرطرفه اوامر قطعیه کوندردی صانکه بونجه دول وملله نفوذینی یورتدیکی کبی امر تجارتی دخی جبر التنده یورتمکه قیام ایلدی · حالبوکه برمقتضای (المسعر هو الله) تجارته جبر اولنه‌میه‌جغی بی‌اشتباه ایدی · نه‌چاره‌که کبر وغرور دائما انسانه بووجهله پردهٔ غفلت اولور · بوقبیلدن اولمق اوزره ناپلیون دخی برطاقم باشه چیقمیه‌جق ایشلر ایله مشغول اوله‌رق بیهوده یره یوریلوردی
غریبدرکه ناپلیون روسیه اوزرینه سوق ایلدیکی اردونك امور مالیه‌سنی ترتیب ایلدیکی صره‌ده روسیه حدودینه وارلدقده سورلمك اوزره برجوق روسیه قوائم نقدیه‌سی باصدرمشدر · وهر قنغی مملکتده اولورسه اولسون بویله ساخته کارلغی ارتکاب ایدنلر حقنده اغر جنایت جزاسی حکم

اولنمق قوانين عموميه اقتضاسندن ايكن كندوسنى محاكمه ايده جك بر محكمه بولنمديغندن ومحكمهٔ عدل الهيدن دخى قورقوسى اولمديغندن ناپليون بويله شانه ياقشميه جق برساخته كارلغى كندو وجدانده مباح ومجاز كورمشدر بزصددمزه كلهلم ٠

مايس افرنجينك طقوزنده ناپليون حكومتى وكيل مطلق صفتيله و بيوك قانچلير عنوانيله قامباسرزنام ذاته توديع ايدرك سراى طاقيله برابر پارسدن حركت ايله المانيايه عزيمت وشهر مز بورك اون يديسنده ساقسونيانك پايتختى اولان ديرست بلده سنه مواصلت ايلمشدر ٠ اثناى راهده ناپليونك حشمت وداراتى اوروپاجه امثالى نامسبوق برداده وهركسك كوزلرينى قاشديره جق صورتده ايدى ٠ المانيا خلقى وطنلرينك جلادى اولان ناپليونك خصم جانى اولدقلرى حالده خصومتلرينى يوركلرنده كيزليوب كندوسنه چارهسز صورت حسن قبول كوسترلر ايدى ٠ اوستريا ايمپراطورى و پروسيا قرالى وسائر المانيا حكمداران وامراسى ناپليون ايله ملاقات ايچون هپ ديرست بلده سنه كلمكله ناپليونك اوتورديغى سرايك ديوانخانه سى هپ حكمدارلر ايله لبالب اولمشيدى ٠ اول اثناده على التوالى ويريلان ضيافتلرده واجرا اولنان شنلكلرده بوحكمدارلر عادتا تبعه كبى ناپليونك اطرافنده طولاشورلر وحسن نظر وتوجهنى جلبه چاليشورلر ايدى ٠ حالبوكه اقبال واستدراجنك بومرتبه كمالى نزد حقيقت بينانده امارهٔ قويهٔ زوالى ايدى ٠

بو اثناده پارسده بولنان روسيه ايلچيسى پرنس قوراكين روسيه سفارتى خدمه سندن برينك حبس اولنمسنى بهانه ايدرك پساپورتلرينى طلب ايلمش ايسه ده احوال حاضره اوزرينه قطع مخابره نك آغر نتيجه لرى موجب اوله جغى فرانسه خارجيه ناظرى موسيو دو باسسانو طرفندن اخطار ايله موقتا بونيتندن واز كچورلمشيدى ٠ متعاقبا باسسانو ديرسته كله رك كيفيتى ناپليونه افاده ايتدكده ناپليون قوراكينك بووضعنى روسيه نك حز ريراندن اول محاربه يه باشلامق نيتنده اولديغنه دليل اتخاذ ايدوب بوايسه كندى ترتيباتنه مغاير بولنديغندن وجناب حق انك جزاى كبر وغرورى اولمق اوزره بصيرتنى باغلامش اولمسيله اثناى محاربه ده شدت شتايه طوتلمق تهلكه سنى كوره مز اولديغندن نار بونك باشلامش اولديغى مكالمه يى برازدها سوروندرمك

اوزره پترسبورغده بولنان لورستونه سریعا الکساندرینك نزدینه کیتمسیچون تعلیمات کوندردی ٠ حالبوکه متعاقبا ناربون عودت ایدرك روسیه‌لولرك فرانسزلردن اول جنکه تشبث ایتمیه‌جکلرینی تأمین ایله برابر روسیه‌لولرك اقوال وافعالنه نظراً محاربه‌نك پك شدید وهولناك اوله‌جغنی خبرویردی ٠

بوصره‌ده ناپلیون اسوج دولتیله برمعاهدهٔ اتفاق یاپمق اوزره اسوجدن کله‌جك مأمور مخصوصك ورودینه منتظر اولدیغی کبی دولتعلیه ایله دخی عقد اتفاق ایتمك اوزره جنرال اندره اوسی‌یی استانبوله کوندردی ٠ و برطرفدن اسوجلویی ودیکر طرفدن عثمانلویی روسیه‌لونك ارقه‌طرفنه طولاشدرمق تدبیرینی قورااردی ٠

اسوجلوایسه بروجه بالا اقدمجه خفیا روسیه‌لو ایله اتفاق ایتمشیدی ٠ واکرچه مایس افرنجینك یکرمی طقوزنده ناپلیون یالکز دائرهٔ حربیه‌سنی استصحاب ایدرك دیرستدن حرکت وپوزن طریقیله حزیران افرنجینك ایکیسنده دانسقه‌یه مواصلت ایتدیکی اثناده اسوج دولتنك مأموری کلمش ایسه‌ده کندوسیله مکالمه اولندقده اسوج دولتی فرانسه‌نك دائرهٔ اتفاقنه داخل اولمق ایچون نوروجیانك دانیمارقه‌دن تفریقیله اسوجه ترك والحاقنی ویکرمی ملیون فرانق اعانهٔ نقدیه اعطاسنی طلب ایلدیکی اکلاشلدی ٠ دانیمارقه دولتی ایسه اوته‌دنبرو ناپلیونك متفق خاصی بولندیغی جهتله اسوجلونك تکلیفی شایان استماع اولمدیغندن ناپلیون اکا جواب رد و یرمکه بیله تنزل ایتمدی ٠ بوجهتله اسوج دولتی روسیه‌لونك دائرهٔ اتفاقنده قالدی ٠

دولتعلیه مرخصلریله روسیه مرخصلری دخی بکرشده تکرار اجتماع ایله مصالحه نامه‌یی امضا ایتدکلری وقت ناپلیون هنوز دیرستدن چیقمامشیدی فقط دولتعلیه بوخصوصی فرانسزلردن مکتوم طوتدیغی جهتله ناپلیون اندن خبردار اوله‌مامشیدی ٠ واکرچه دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده تصدیقنامه‌لر هنوز مبادله اولنمدن جنرال اندره اوسی استانبوله وصول بولمش ایسه‌ده دولتعلیه‌نك ناپلیونه اصلا امنیت واعتمادی اولمیوب بوجهتله ایلچیسنك افاداتنه استانبولده اهمیت و یرلمز اولدیغندن بشقه بالاده بیان ایتدیکمز وجهله جنرال اندره اوسیدن برهفته مقدم انکلیز ایلچیسی سررو برلیستون دخی استانبوله کلمشیدی انکلیزلر ایسه اسوجلوایله برابر

دولتعلیه‌یی ناپلیونك علیهنه تحریکدن خالی دکللر ایدی . بناء علی ذلك ارەسی چوق کچمیوب دولتعلیه ایله روسیه دولتی بیننده تصدیقنامه‌لر رسما مبادله ایدلمش وجنرال اندره اوسسینك مأموریتی ثمره‌سز قالمش‌در . حالبوکه ناپلیونك ترتیبنه کوره حزیران افرنجینك یکرمیسندن یکرمی بشنه قدر فرانسز اردولرینك نیمن نهرینی تجاوز ایتملری لازم کلوردی . بو اثناده ایسه کندوسنك کیروده مهیا اولان ایکیوز بیك احتیاط عسکرندن بشقه اولەرق درتیوز بیك عسکری نیمن نهری سواحلنه وصول بولمق اوزره ایدی بو جهتله معاملات حربیه‌یه تشبث اولنمق زمانی حلول ایتمشیدی . فقط آچیله‌جق محاربه‌دن انظار عالمده ایمپراطور الکساندری مسؤل طوتمق اوزره اعلان حربه وسیله ارارادی . بو خصوصده ایجه ذهن یوردی . نهایت ایکی وسیله بوله‌بیلدی . بری بو ایدی‌که مشکلات حاضره‌نك حلی ایچون اجرا اولنه‌جق مکالمه‌یه پروسیا ممالکنك فرانسز عساکرندن تخلیه‌سی روسیه‌لو طرفندن اساس اتخاذ اولنمشیدی . ناپلیون مکالمه‌نك بو شرطه تعلیق اولنمسی فرانسه حقنده حقارتدر دیه‌رك بونی اعلان حربه وسیله اتخاذ ایتدی حالبوکه روسیه‌لو بونی مکالمه‌نك نتیجهٔ صحیحه‌سی اولمق اوزره بیان ایلمشیدی یوخسه ناپلیونك تأویل ایتدیکی کبی باب مکالمه‌نك کشادینه شرط اقدم اولمق اوزره ایراد ایتمامشیدی بو ایکی صورت بیننده ایسه فرق کلی واردر . ایکنجیسی دخی بالاده بیان اولندیغی اوزره فرانسه خارجیه ناظری پارسده ایکن روسیه ایلچیسی قوراکینك جزئی برسبب اوزرینه پساپورتلرینی طلب ایلسی و اولوقت بوندن واز کچورلمش ایکن ینه بوطلبده بولنمسی ایدی . اولکی وسیله بروجه مشروح حقیقت حاله مباین اولوب اشبو ایکنجی وسیله دخی اویله بیوك محاربه‌یی منتج اوله‌بیله‌جك برسبب معقول دکل ایدی .

لکن ناپلیون اعلان محاربه‌یه بهانه ارامقده اولدیغندن همان موسیو دولورستونه پساپورتلرینی طلب ایله عودت ایلسی ایچون تعلیمات کوندردی . وحقیقت حالده حربه سبب کندوسنك حرص و طمعی اولدیغی کبی انظار ناسده دخی بوندن طولایی کندوسی مسؤل قالەرق اویله ایکی سبب واهی‌یه بناء اعلان محاربه‌یه قرار ویردی . وحزیران افرنجینك یکرمی ایکیسنده اردوسنی حرکت ایتدردی . وکمال کبر وغرور ایله اردوسنه خطابا

(عسکر تموزك ابتداسنده پترسبورغه داخل اولورز ايمپراطور الكساندر ينك حقندن كله جكم) ديو سويلدی . وحزيران افرنجينك يكرمی دردنجی كونی ايكيوز بيكدن زياده كزيده عسكر وماهر جنراللر ومارشاللر ايله قوونو جوارندن نيمن نهرينی چكركن عسكرينه خطابا ايراد ايلديكی نطقنده بو محاربه‌يی ايكنجی له محاربه‌سی ديو اعلان وقارشويه چكديكی كبی قوونو بلده‌سنی استيلا ايلدی .

ايمپراطور الكساندر ايسه تموزك التيسی تاريخيله مورخ اولان اعلاننامه‌سنده (ارزو كرده‌مز اولان مصالحه‌نك ابقاسی ايچون جميع وسائل واسبابه تشبث ايتمشيكن بو مقصدمزه دسترس اوله‌ميوب فرانسه ايمپراطوری عليهمزه اعلان حرب ايلدی قوی وقادر وشاهد حقيقی اولوب حقانيتله ذوالانتقام اولان اللهدن استمداد واستغاثه ايتمكدن غيری چاره‌مز قالمدی همان قوهٔ موجوده‌مزله دشمنه مقابله اولنه‌جغی دركاردر ای اهل حرب سزلر دين عيسوی‌يی ووطن وحريتی حفظ وحمايه ايچون مدافعه ايده‌جكسكز بنده سزلر ايله برابرم حق تعالی دخی تعدی وتجاوز ايدن كمسنه‌يه اعانه ايتميه‌جكی اشكاردر) ديو اعلان ايلمشدر .

بالاده بيان اولنان اسبابدن طولايی انكلتره دولتيله امريقا جمهوری بيننده رونما اولان برودت منتج محاربه اوله‌رق حزيران افرنجينك اون طقوزنده امريقا جمهوری انكلتره‌لويه اعلان حرب ايدوب انكلتره‌لونك امريقاده واقع قناده ولايتنه سوق عسكر ايله اهاليسنی عصيانه تشويق ايتملريله براً وبحراً انكلتره‌لو وامريقالو بيننده جنككه مباشرت اولندی بو ايسه انكليزلرك برمرتبه دها انزعاجنی موجب اولدی انكلتره وكلاسندن الك زياده حربك دوامی طرفداری اولان موسيو دو برسوالث بواثناده برقاتل طرفندن اعدام اولنمسی دخی انكلتره پولتيقه‌سنك تبدلنی موجب اولدی مصالحه طرفدارانی قوت بولدی ناپليونك مطمح نظری انكلتره‌لويی صلحه اجبار اولوب احوال مشروحه ايسه تمام فرصت ايدی نه چاره‌كه فرانسز اردولری نيمن نهرينی تجاوز ايله روسيه‌نك ايچروسنه طوغری ايلرولمكده اولديغندن ناپليون بو فرصتدن استفاده ايده‌مدی بزينه صدده كله‌لم .

بروجه بالا ناپليون نيمن نهرينی كذار ايتديكی صره‌ده فرانسز اردوسنك صول قول قوماندانی اولان مارشال ماقدونالت ايله ناپليونك اوكی اوغلی

پرنس اوژن یوز اون بیك بوقدر فرانسز و ایتالیا وباویاره عساکریله
تیلسیت طرفندن و ناپلیونك برادری قرال ژروم یتمش بوقدر بیك وستفالیه
وساقسونیا وله عساکریله اردونك صاغ جناحنده بولنەرق او دخی غرودنو
طرفندن نیمن نهرینی عبور وتجاوز ایلدیلر ٠ بووجهله نیمن نهرینی تجاوز
ایدن عسکرك مجموعی درتیوز بیکی متجاوز ایدی ٠ بونلرك کیرو قالان
خستەلری اللی بیکدن زیاده اولوب کیروده یوز اللی بیکه قریب احتیاط
عسکری دخی اولدیغندن ناپلیون اردوسنك من حیث المجموع مقداری
التیوز بیکه واردی ٠ بوندن بشقه برموجب معاهده اوستریالونك سوق
ایلدیکی اوتوز بیك عسکریله پرنس شوارد زنبرغ دخی غالیچیادن حرکت
ایله (برەزسق لیتوفسکی) بلدەسنه توجه ایدوب انجق روسیەنك وولهینا
طرفندە وتورمازوفك تحت قوماندەسندە بولنان اردوسندن صاقینەرق
پك احتیاط اوزره یورردی ٠
روسیەلونك ترتیبات و تدابیر حربیەسنه گلنجه ناپلیونك قارشوسنده
روسیەنك مهیا عسکری ایکیوز اللی بیکدن عبارت ایسەده اسوج ایله
عقد اتفاق ایلمش اولدیغندن فنلاندیادەکی روسیه اردوسی دخی برو طرفه
سوق اولنمش و شمال طرفندن دخی خیلی روسیه عساکری کلمك اوزره
بولنمش ایدی ٠ و سالف الذکر تورمازوف فرقەسیله چیچاقوفك تحت
قوماندەسندەکی طونه اردوسنك مجموعی یوز بیکه بالغ اولوب دولتعلیه ایله
عقد مصالحه ایلمش اولدیغی جهتله بو قوتی دخی ناپلیونه قارشو اعمال
ایده بیلەجك و اسوجلو طرفندن دخی بر اردو کوندریلەجك ایدی ٠
و اولوقت الکساندرك معیتنده مأمورین ملکیه و عسکریەدن رتبه و وظیفه
و ملیتلری مختلف خیلی خاطری صایلور ذوات اولوب بونلر محاربه حقنده
رأی و مطالعەجه ایکی فرقه ایدیلر ٠ بر فرقەسی حرکت تجاوزیه
طرفداری اولەرق روسیه اردولری ایلرویه حرکت ایدوبده لهستانی ضبط
ایله المانیایی ایاغه قالدرمق صورتنی تنسیب ایلردی ٠ دیکر فرقەسی دخی
بویله ایلرویه حرکت دشمنك مسافەجه اوغرایەجغی مشکلاتی تقلیل ایله
انك ایشنی تسهیل دیمك اولەجغندن بالعکس کیرو چکیلوبده فرانسزلر
بیتاب اولدقلرنده اوزرلرینه هجوم و اقتحام اولنمق صورتنی تصویب
ایلردی ٠ اشبو ایکنجی صورتده روسیه ممالکنك خیلی یرلری خراب

اولمق محذوری درکار ایسه ده نتیجهٔ حربی قازانمق ایچون الك صاغلم برتدبیر اولدیغندن الکساندر اول محذوره اهمیت ویرمیه‌رك بو صورت ثانیه‌یی قبول ایله اکا کوره بر پیلان یاپلسنی معیتنده‌کی اجنبیلردن پروسیالو پوفوخل نام جنراله احاله ایتمکله او دخی روسیه خریطه‌سنی کوزدن کچوره‌رك دیونیا و دینیه پر نهرلری خطلرینك طوتلمسنه قرار ویردی و دیونیا یالیسنده دریسدسا نام بلده‌ده بر استحکاملو اردوکاه انشاسنی مناسب کوردی الکساندر دخی بو اردوکاهك انشاسی ایچون ارکان حربیه ضابطاندن ساردنیالی میشوبی دریسدسایه کوندردی ٠ و جنرال پوفوخلك ترتیبی اوزره الکساندر ایکی بیوك اردو قوردردی ٠ بری یوز اللی بیك نفردن مرکب اوله‌رق ویلنا بلده‌سنده بولنوب مقدمة الجیشی نیمن سواحلنه‌دك ایلروله‌مشیدی بو اردو بالذات روسیه حربیه ناظری بارقلی دیتوللینك امری التنده بولنه‌رق دیونیا نهری خطنی طوته‌جق و فرانسزلر ایلرولدکجه کیروچکیله‌رك نهایت دریسدسا اردوکاهنه کیروب تحصن ایده‌جك ایمش ٠ ایکنجی اردو پرنس باقراتیونك تحت قوماندەسنده یوز بیك نفردن مرکب اوله‌رق مینسق بلده‌سی جهتنده بولنوب بونك مقدمة الجیشی دخی نیمن نهرینه قدر یایلمش ایدی بو اردو دخی دینیه پر بوینده طولاشه‌رق و فرانسزلرك اوکنه دوشوب صاووشه‌رق نهایت روسیه‌لولرك حرکات تعرضیه زمانی کلدکده فرانسز اردوسنی ارقه‌دن اوره‌جق ایمش و بو ایکی اردونك اره‌سنده واسطهٔ مخابره اولان سکز بیك قزاق سواریسی دخی فرانسزلرك اطرافنده طولاشه‌رق انلری یوره‌جق ایمش ٠ روسیه‌نك طونه یالیسندن عودت ایدن اردوسنك دخی تورمازوف فرقه‌سی واسطه‌سیله اشبو باقراتیون اردوسنه ربط اولنمسی مقرر ایمش ٠

الکساندر بو تدبیرك مملکتجه موجب خلاص اوله‌جغنه کرکی کبی قانمش ایسه ده امرای عسکریه‌سنك جنرال پوفوخل حقنده خصومتلری اولدیغندن انك پیلاننی موقع مذاکره‌یه قویه‌میوب ایجابنه کوره پارچه پارچه اجرا ایتدرمك اوزره خفی طوتمشیدی بناء علیه اردولرینه بر سردار یعنی باش قوماندان نصب ایتمیوب بارقلی دیتوللی طرفندن حربیه نظارتی صفتیله عساکره امرلر ویردیریلور ایدی ٠ و روسیه‌نك سالف الذکر بیوك اردوسی بو اثناده ویلنا بلده‌سنك اطرافنی طوتوب قازاق سواریلرندن

مركب بر قوردون ایله غرودنو حوالیسنه قدر یایلمش اولان باقراتیون اردوسنه قاووشه‌یوردی .
فرانسزلرك بروجه بالا نیمن نهرینی تجاوز ایتدكلری خبری ویلنا بلده‌سنه واصل اولدقده ایمپراطور الكساندر همان بیوك اردونك دریسسا اردوكاهنه رجعت ایتدیرلمسی ایچون بارقلی دیتوللی‌یه امر ویرمكله برابر كندوسی دخی ویلنادن حركت ایله اول طرفه عزیمت ایتدی . بارقلی دیتوللی همان ویلنا اطرافنده‌كی فرقه‌لره رجعت امرینی ویردی پرنس باقراتیونه دخی دینیه پر اوزرینه چكلمسی ایچون تعلیمات كوندردی متعاقباً باقراتیونك بیوك اردو ایله برلشمك اوزره عجالة مینسق بلده‌سنه توجه ایلمسی دخی الكساندری طرفندن كندوسنه اشعار اولنمشدر .
ناپلیون ایسه روسیه خریطه‌سنه امعان نظر ایتدكده دیونیا ایله دینیه پر نهرلرینك منبعلری اره‌سنده‌كی یكرمی ساعتلك مسافه‌دن عبارت اولان میدانكه بر اوجنده ویتیسق و دیكر اوجنده ایسمولنسق شهرلری واقعدر بو میدانك اسكی روسیه ممالكنه كذار ایتمك اوزره بر قپو حكمنده اولدیغنی كورمش و همان ویلنایی ضبط ایدوب و بارقلی دیتوللی اردوسیله باقراتیون اردوسنك اره‌سنه كیروبده برر برر ایكیسنی دخی پریشان ایتدكدن صكره موسقوه شهری اوزرینه یوریمكی قورمش ایدی . چونكه ایكی آتش اره‌سنه كیرمك فن حربجه بیوك خطاردن معدود ایكن ناپلیون ایكی فرقه‌نك اره‌سنه كیروبده دشمنك قوتنی ایكی‌یه بوله‌رك كمال سرعت ایله بر فرقه‌سنی اوروب پریشان ایتدكدن صكره درحال دونوب دیكر فرقه‌یی دخی پریشان ایلمك مناوره‌سنی بالدفعات استعمال ایله مظفر اولمشدر . بناء علی ذلك ناپلیون اول امرده ویلنایی ضبط ایتمك اوزره حزیران افرنجینك یكرمی بشنده مارشال داود ایله ناپولی قرالی مورایی ایلرو سوق ایتدی بونلر روسیه‌لولرك برسواری فرقه‌سیله چارپشدقدن صكره حزیرانك یكرمی سكزنده ویلنایه كیردیلر فرداسی ناپلیون دخی اورایه واصل اولدی دیكر فرانسز فرقه‌لری دخی سرعت ایله حركت ایتدی بو صره‌ده مارشال اودینو فرقه‌سی برروسیه فرقه‌سنه تصادف ایدرك براوفق محاربه‌دن صكره روسیه‌لولر رجعت ایتدی .
فرانسزلر نقدر سرعت ایله حركت ایدرلر ایسه روسیه‌لولر دخی اوقدر

سرعت و برمنتظم صورت ایله رجعت ایدرلر ورجعت ایدرکن یچدکلری یرلرده‌کی ذخائری یاقارلر وفرون ودکرمن وکوپریلری ییقارلر ایدی . بناء علیه فرانسزلر یورلمغه باشلادیلر وواردقلری یرلرده ما‌کولاته دائر برشی بوله‌میوب نهایت طوزسزات ایله یچنمکه مجبور اولدیلر وبرچوغی کیرو قالوب یولی شاشردیلر وله لسانی بیلمدکلری جهتله نره‌یه کیده‌جکلرینی ونه‌یاپه‌جقلرینی کمسنه‌دن صوروب اوکرنه‌مزلر ایدی . وعلف بولنمدیغندن فرانسز اردولرنده‌کی حیوانلر زبون دوشمکله اردولرك سرعت ایله حرکتلرینه مانع اولوردی . هله پرنس اوژن فرقه‌سی لهستانك قومسال یرلرندن یچه‌رك وپك چوق زحمتلر چکه‌رك کوج حال ایله نیمن سواحلنه وصول بولمش ومعیتنده‌کی باویاره‌لولرك نصفی بورغونلقدن واسهالدن تلف اولمش و بو اثناده ظهور ایدن شدتلو بوره‌لردن و یاغمورلردن طولایی پك چوق زحمتلر ایله نیمن نهرینی کذار ایده بیلمش در . قرال ژروم دخی غرودنویه کیدرکن یولی اوزرنده‌کی مملکتلر غایت خراب وفقیر اولمق حسبیله کافهٔ ذخائر ولوازماتنی برابر طاشیمغه مجبور اولدیغندن نیمن سواحلنه وارنجیه‌دك عظیم مشکلاته اوغرایوب اردوسنده‌کی حیوانلرك چوغی تلف اولمش وعسکرینك چوغی کیروقالمش وکوج حال ایله حزیرانك اوتوزنده غرودنویه واره‌بیلمش در . بوره‌لرك امتدادی حسبیله درت کون ظرفنده فرانسزلرك سکزبیك حیوانی تلف اوله‌رق برچوق عربه‌لر یوللرده براغلمش ایدی . فرانسز فرقه‌لرندن وعلی الخصوص باویاره وایتالیاوهولانده‌الایلرندن اوتوز قرق بیك نفرمقداری ایریلوب طاغلمشلر کیمی اورمانلر ایچنه یایلوب بوجیلره صارقندیلق ایلر وکیمی یول اوزرنده‌کی قریه‌لری ولیتوانیا اصلزادکانك صیفیه‌لرینی غارت و یغما ایدر اولمشلر ایدی .

ناپلیون بوحالاتدن خبردار اولدیغی حالده اصلا یأس وفتور کتورمیوب همان فرون ودکرمن وکوپریلرك انشاسنه وکیروده قالان عربه وعسکرلرك طوپلانمسنه اقدام ایلردی . وبوجهتله اون بش کون قدر وقت غائب ایده‌جکنی اکلامش ایسه‌ده ینه تدابیر سریعه ایله روسیه‌نك قوهٔ عسکریه‌سنی ایکی‌یه تقسیم ایلمك امیدندن فارغ اولمامشیدی . حالبوکه کیروقالمش اولان قرق بیك عسکرك انجق ایکی اوج بیکی طوپلانه بیلوب باقیسی مملکتی غارت والمانیالو اولنلرك اکثری نیمنی عبور ایله مملکتلرینه عودت ایتمکده ایدیلر .

ایمپراطور الکساندری برصوك تجربه اولمق و بتون بتون مسؤلیتی اوزرندن آتمق اوزره درمیان اولنان وسیله‌لرك بریمی حربی منتج اسبابدن اولمیوب فرانسزلر نیمن خطنده طورمغه راضی اولورلر ایسه دولتین بیننده ظهوره کلمش اولان مشکلاتك مکالمه طریقیله حل اولنه‌بیله‌جکنی بیان ایچون ضبطیه ناظری بلاشوفی اقدمجه ناپلیون نزدینه کوندرمش ایدوکندن بلاشوف ویلنایه کلوب ناپلیون ایله ملاقات ایلدی • ناپلیون بومحاربه‌نك بروجه بالا مشکلاتنی کرکی کبی آکلامش ایکن هنوز بخت واقبالنك مساعده‌سنده متردد اولمدیغندن وطالعك انسانه مساعده‌سی برمرتبه‌یه قدر اوله‌بیله‌جکنی دوشونه مدیکندن بلاشوفك افاداتنه ردایله جواب ویردی • اودخی برقاچ کون مکالمه‌دن صکره صلحك دوام وبقاسی قابل اولمیه‌جغنی جزم ایله همان عودت ایتدی •

ناپلیون روسیه‌لویه غلبه ایتدکدن صکره له دولتنی احیا ایتمك تصورنده اولدیغندن لهلولری شوق وغیرته کتورمك اوزره کندوسی دیرسده ایکن ایلچی صفتیله موسیو دوبرادی وارشاویایه کوندرمشیدی لهلولر بوندن طولایی دولتلرینك احیاسی املنه دوشمش اولدقلری حالده ناپلیونك بروجه بالا درتیوزبیك عسکرله نیمن نهرینی تجاوز ایتدیکی وبومحاربه‌یی ایکنجی لهستان محاربه‌سی تسمیه ایلدیکی خبری وارشاویایه واصل اولیجق لهلولر شوق وغیرته کله‌رك تجمع ایدن ملت مجلسنده له دولتنك احیاسی ضمننده لهستانه عائد اولان ولایتلرك برلشدیرلمسنی قرارلاشدرمشلر وناپلیون نزدینه مخصوص مأمورلر کوندرمشلر • شو حاله نظرا بتون لهلولری اياغه قالدیروب روسیه‌لو علیهنه سلاحلاندرمق امر سهل ایدی ناپلیون ایسه له دولتنك صورت تشکیلی حقنده هنوز برقرار قطعی ویرمیوب حتی کندوسنك بولندیغی لیتوانیا ولایتی لهستانه عائد اولدیغی حالده انی بیله وارشاویایه ربط ایتمیه‌رك آیروجه صورت مخصوصه‌ده اداره ایتدرمکده ایدی بناء علیه علی العموم له خلقنك ملتجه سلاحلانمرینی منع ایتدکدن بشقه بوکره ویلنایه وارد اولان له مبعوثاننه اعتذار سیاقنده اوستریالویه رعایة شمدیلك له دولتنی احیا ایده‌میه‌جکنی تفهیم ایتمکله لهلولرك امیدلری خیلیجه تنزل ایلدی • مع مافیه لهلولر پونیا توفسکی

کبی بعض بهادر ذواتك قوماندەسی التنده اولەرق ناپلیونك اردوسنده دشمن موروثلری اولان روسیەیه قارشو ابراز غیرت وبسالت ایتمشلردر ۰ فرانسز فرقەلری بروجه بالاهپ و یتبسق ایله ایسمولنسق ارەسندەکی میدانه متوجهاً حرکت ایتمکده اولدقلرندن فرانسز اردوسنك صاغ جناحی دینیەپره وصول جناحی دیونیایه ناظر اولەجق ایسەده ناپلیون باقراتیون اردوسنك بارقلی دیتوللی اردوسیله برلشمسنه مانع اولمق ایچون فرانسز اردوسنك صول جناحنی یرنده توقیف ایله صاغ جناحنی باقراتیوندن مقدم دینیەپره واصل اولمق اوزره سرعت ایله ایلرو حرکت ایتدرمك ومورانك سواریلری روسیەنك دیونیایه طوغری چکلمکده اولان بیوك اردوسنك آرقەسنه طولاشوب ایلرولیەرك فرانسز اردوسنك صاغ وصول جناحلری ارەسنده واسطهٔ مخابره اولمق تدبیرینی قورمش و اولوجهله جنراللرینه تعلیمات ویرمش ایدی ۰ بناء علیه مارشال داود فرقەسی حزیران افرنجینك اوتوزنجی کونی یوله چیقمشیدی قرال ژروم دخی سرعت ایله حرکت اوزره ایدی ۰ انجـق داود وقتیـله یتیشـوبده روسیەلولرك یولنی کسەمدیکندن بارقلی دیتوللی اردوسنك فرقەلری بالسهوله طاقم طاقم رجعته موفق اولملریله داود باری باقراتیون اردوسنك یولنی کسمك اوزره مینسق بلدەسنه توجه ایتمش وتموز افرنجینك سکزنده بوبلدەیه کیرمش ایدی ۰ قرال ژورم دخی عسکرینی طاقم طاقم غرودنودن تحریك ایله باقراتیونك ارقەسندن قوشدیرر ایدی انجق بعد مسافه حسبیله اکا یتشەمدی ناپلیون ایسه بونی برادرینك تکاسل و اهمالنه حمل و اسناد ایله حدتلنەرك انی قوماندانلقدن عزل ایله مارشال داود معیتنه ویردی ژروم دخی بوندن منفعل اولمغله بتون بتون اردودن چکیلەرك حکمداری اولدیغی وستفالیەیه کیتمکه قرار ویردیکندن بوکا دائر داود ایله بینلرنده جریان ایدن مخابره دخی فرانسزلره بر ایکی کون غائب ایتدردی وارتق باقراتیونك یولنی کسمك فرصتی بتون بتون فوت اولدی ۰ بونك اوزرینه داود باقراتیونی تعقیبدن واز یچەرك موخیلو بلدەسنه واروب واورادن باقراتیونی قارشـولیوبده دینیەپرك اشاغی طرفلرینه اتمغه قرار ویردی ۰

حالبوكه ناپلیون هنوز ویلناده ایکن الدیغی خبرلره نظراً دولتعلیه‌نك روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایلدیکی واسوج دولتنك روسیه اتفاقی دائره‌سنده قالدیغی میدانه چیقمشدر . شوحاله کوره چیچاقوف اردوسی تورمازوف اردوسیله برلشه‌رك یقینده فرانسزلرك صاغ طرفنه چیقه‌ جکلری واسوجلو طرفندن فرانسزلرك ارقه طرفنه بر اردو سوق اولنیویرمسی ملحوظ ایدی . اسوجده‌ کی روسیه و انکلتره ایلچیلری بر معاهدهٔ اتفاق یاپمغه اقدمجه مرخص قیلنمش اولدقلرندن اسوج ولی عهدی واسطه‌سیله برلشوب بالمکالمه روسیه وانکلتره دولتلری بیننده تدافعی وتجاوزی اوله‌رق بو اثناده تنظیم ایلدکلری عهدنامهٔ اتفاق دخی تموز افرنجینك اون سکزنده امضا اولنمشدر و انکلتره‌لونك توسطیله متعاقباً روسیه و ایران دولتلری بیننده دخی باب مکالمه کشاد اولنه‌رق روسیه‌لونك اول طرفجه دخی غائله‌سی بعض مرتبه تخفیف قیلنمشدر .

ایشته حال بو مرکزده ایکن ناپلیون اردوسنك قسم اعظمی ایله دیریسسا اردوکاهنی حصر و احاطه ایدوبده روسلرك متخذی اولان رجعت اصولنه برنهایت و یرمك اوزره طاقم طاقم دوینا اوزرینه سوق عسکره باشلادی . وشوحاله کوره احتیاط اردوسنك دخی ایلرولمسی لازم کلمکله برلینده مارشال ویقتور معیتنده‌ کی احتیاط اردوسنك دانسقه‌یه قدر ایلرولمسنی وفرانسه حدودنده مارشال اوژرو قوماندەسنده بولنان اردونك برلینه کیرمسنی وفرانسه‌ده مجدداً ترتیب اولنان الایلرك اوژرو اردوسی یرینه چکه‌رك حدود اوزرنده موقع طوتملرینی امر ایلدی . وتموز افرنجینك اون یدنجی کونی ویلنادن قالقوب اون سکزنجی کونی (غولو بوقوئه) بلده‌سنه واردی روسلر کیرو چکلدکلرنده کوپریلری ییقمش اولدقلرندن و مملکت ذاتاً بطاقلق واورمانلق اولدیغندن یوللرده پك چوق عربه و نفرات قالمش اولدیغنی وکوپریلرك انشاسنه مأمور اولان فرقهٔ عسکریه‌نك پك زیاده زحمت چکمکده اولدقلرینی رأی‌العین کوردی . مع مافیه بالذات معیتنده‌کی عسکرك مقداری یوز طقسان بیکه بالغ اولدیغندن بوقوت ایله بارقلی دیتوللی اردوسنی احاطه ایله ارقه‌سنی کسه‌بیله‌جکنی جزم ایتمکله همان یورویش ایتمك اوزره بیوك طوپلرك ورودینه منتظر ایدی .

بو اثناده پرنس باقراتیون موخیلو بلده‌سنه وارمق اوزره ایکن مارشال داود

اندن اول بو بلده‌یه کیرمش اولدیغندن تموز افرنجینك یکرمی اوچنجی کونی واقع اولان محاربه‌لرنده فرانسزلرك بیك و روسلرك درت بیك تلفاتی اوله‌رق فرانسزلر غالب کلمش ایسه‌ده روسلر دخی یولیله رجعت ایده‌بیلدکلرندن ارتق باقراتیون اردوسنك بارقلی دیتوللی اردوسیله برلشمسنه ممانعت اولنه‌میه‌جغی اکلاشلمشدر .

ینه تموزك یکرمی اوچنده ناپلیون دخی بارقلی دیتوللی اردوسنك خط رجعتنی کسمك اوزره دیونیا نهرینی تجاوز ایتمك تصورنده ایکن روسیه ارکان حربیه‌سنده وقوع بولان تبدلات محاربه پلاننی بتون بتون دکشدرمشدر .

شویه‌که بارقلی دیتوللی اردوسنك دیریسسا استحکامنه چکلمسندن طولایی روسیه امرا و ضابطانك هر طبقه‌سی ناخوشنود قالدی بر طاقی فرانسزلرك اوکندن قاچوق روسیه‌نك ناموسنه طوقونور دیو اعتراض ایلر وفن حربه اشنا اولان طاقم دخی دیریسسا اردوکاهنك تحفظه الویرمیه‌جکنی سویلر و جنرال پوفوخلك پلاننده نوبنو ظهوره کلان خطالری میدانه قورلر ایدی . بو وجهله اردوده تحدث ایدن هیجان افکار کوندن کونه تزاید ایدرك لاقردی ایمپراطور الکساندرك شخصنه انتقال ایتمکه باشلادی اردونك امر اداره و قوماندەسی بر مقتدر و امین جنرالك یدنده بولنه‌رق فن حربه آشنا اولمیان بر حکمدارك نفوذندن قورتلمسی لازمدر سرایلره مخصوص اولان مداهنه اصولی اردولرده دخی جریان ایده‌جك اولورسه حربك نتیجه‌سی مغلوبیت و پریشانلق اولور الحاصل الکساندرك اردوده بولنمسی جائز دکلدر یوللو سوزلر چوغالدی . بونك اوزرینه اصلزادکان طاقیله وکلا اوك ایاق اوله‌رق جنرال پوفوخلك یاپمش اولدیغی پلانك ترکی و دیریسسا اردوکاهنك رفعی و الکساندرك اردویی بر مقتدر قوماندانه احاله و تودیع ایله پایتخته عودت ایلمسی حقنده عسکرك افکار و آرزولرینی نازکانه الکسانده‌ره عرض ایتمکه قرار ویردیلر . و ایچلرندن بر قاچی الکسانده‌ره تحریراً و شفاهاً کندوسی اردو قوماندەسنده بولنمقدن ایسه مجدداً برقوهٔ عسکریه تدارکیله مشغول اولمسی اهمدر زیرا فرانسزلره قارشو مظفر اوله‌بیلمك ایچون بر ایکی اردو دها جمع و تشکیل ایلمك الزمدر بو ایسه روسلرك ایمپراطوره اولان فوق‌العاده محبت و صداقتلری

اقتضاسنجه كندوسنك باشلوجه شهرلرى اولان ويتبسق و ايسمولنسق و موسقوه و پترسبورغى طولاشوبده اهالى‌يى تشويق ايتمسيله اوله‌بيلور و اردونك دريسسا اردوكاهنه قپانوب قالمسى پريشانلغى موجب اوله‌جغندن ويتبسق اوزرينه چكلمسى وباقراتيون فرقه‌سيله برلشمسى لازمدر ديو اخطار ايتديلر • بونك اوزرينه ايمپراطور الكساندر درحال برديوان حرب تشكيل ايله اخطارات مشروحه‌يى موقع مذاكره‌يه قويدى ديوان حربده بو اخطاراتك موافق حال و مصلحت اولديغى اتفاق آرا ايله قبول اولندى الكساندر دخى بو قرارى قبول ايله دريسسا اردوكاهنك رفعنه موافقت ايتدى و عموم قوماندانلغى سر عسكر صفتيله بارقلى ديتوللى‌يه حواله ايدرك كندوسى اهالى‌يى تشويق ايتمك اوزره موسقوه‌يه كيتدى جنرال پوفوخل ايله ديكر ضابطان اجنبيه دخى پترسبورغه عودت ايلديلر الكساندر كبى دنيانك اك مستبد و مستقل بر حكمدارى اصلزادكان و وكلاسنك اخطارات مبرمانه‌سنه سرفرو ايتمك تعجب و تحسينه شايان بر كيفيتدركه بونكله زيرده بيان اولنه‌جغى وجهله كندى دولتنك سلامت و سعادتنه و فرانسزلرك نكبت و فلاكتنه سبب اولمشدر •

بارقلى ديتوللى برمقتدر جنرال اولوب قوماندەيى النه الديغى كبى ايسمولنسق طرفندن ورودى مأمول اولان باقراتيون اردوسيله برلشمك و دوينا ايله دنيپر ارەسنده‌كى ميدانى طوتوب موسقوه يولنى سد ايلك اوزره همان دريسسا اردوكاهنى ترك و تخليه ايله ويتبسقه چكلمكه قرار ويردى • و پترسبورغ يولنى محافظه ايچون دويننانك اشاغى طرفنده يعنى پولوتسق ايله ريغه ارەسنده بر فرقه براقدى و اكرچه بو فرقه يكرمى بشبيك نفردن عبارت ايسه‌ده فنلانديادن كله‌جك اردو ايله شمال جهتندن كله‌جك احتياط عسكرى بوفرقه‌يه ملتحق اوله‌جغندن بو جهتده دخى بر بيوك اردو تشكل ايدرك بونكله هم پترسبورغ يولى اوزرنده بولنان ريغه قلعه‌سى محافظه اولنه‌جق و همده فرانسزلرك صول جناحى حال تهلكه‌ده بولنه‌جق ايدى • بو صره‌ده طونه ياليسندن كلمكده اولان روسيه اردوسى فرانسزلرك صاغ جناحنى مخاطره حالنده بولنديره‌جق ايدى • ايشته بارقلى ديتوللى بو وجهله ترتيباتنى قوردقدن صكره تموز افرنجينك اون

طقوزندن یکرمی ایکیسنه قدر بلا مانع دوینانك ایکی یقه‌سندن کیرو چکلدی ٠

ناپلیون روسلرك بو حرکتلرندن خبرالدیغی کبی مطالعه‌لری نه اولدیغنی کشف ایلدیسه‌ده کندوسنك ترتیباتی شاشمش اولدیغندن شو حاله کوره ارتق بارقلی دیتوللی ایله باقراتیون اردولرینك ارەسنه کیروبده ایکیسینیده بر برد پریشان ایده بیله‌جکنی مطالعه ایله همان اردولرینی سرعت ایله ایلرو حرکت ایتدیردی ٠ بو صره‌ده روسیه و فرانسز اردولرینك کچوك قطعه‌لری یکدیکره تصادف ایله چارپشدیلر ایسه‌ده بارقلی دیتوللی کمال بصیرت وانتباه اوزره رجعته دوام ایتدی ناپلیون دخی اکایتشه‌میه‌جکنی جزم ایلدی وطبیعت مملکتك روسلره معین قوی اوله‌جغنی از وقت ظرفنده اکلامغه باشلادی ٠ روسیه قوماندانلری ایسه مملکتلرینك حال وطبیعتنی رعنا بیلدکلرندن ناپلیون ایله بر بیوك محاربه‌یه کیریشمیوب رفته رفته انی مملکتك ایچروسنه طوغری چکمکه سعی ایدرلردی ٠

تموز افرنجینك یکرمی سکزنجی کونی ناپلیون ویتبسق بلده‌سنه کیردی وانده برمدت اقامته قرار ویردی ٠ اوراده اردولرینی یوقلامه ایتدردی کوردی‌که اره‌ده وقوع بولان محاربه‌لرده عسکرینك مقدار تلفاتی التی یدی بیکدن عبارت ایکن اردولرینك نقصانی یوز اللی بیکی تجاوز ایدیور ٠ اسبابی تفتیش اولندقده دول متفقه عساکرینك فرصت بولدقجه فرار ایتمکده اولدقلری وهوالر کوندوز غایت صیجاق وکیجه‌لر پك صرین اولدیغندن وصولرك فنالغندن وچوق کره عسکر اکمك بوله‌میوب یالکز ات ایله علی‌الخصوص طوموز اتیله بسلندیکندن طولایی برچوق خسته‌لکلر تحدث ایدرك خسته‌خانه‌لر مملو اولوب برطرفدن دخی کلی تلفات وقوع بولمقده اولدیغی و تموزك اون بشندن یکرمی یدیسنه قدر علی‌التوالی یاغمورلر یاغوب یوللر ایسه غایت انتظامسز اولدیغندن وقطع اولنان مسافه‌نك اوزونلغندن ناشی عسکر بیتاب اوله‌رق برچوق نفراتك یوللرده قالدیغی اکلاشلدی وتیمن نهرینی تجاوز ایدن فرانسز اردوسنك مقدار نفراتی درتیوز بیکی متجاوز ایکن بو کره ایکیوز اللی بش بیکه قدر تنزل ایتدیکی معلوم اولدی ناپلیونی پك زیاده تلاش الدی ٠ استیلا اولنان ممالکك جسامتی و مسافه‌لرك اوزاقلغی و یوللرك بوزوقلغی ایلروده بر بلا کتوره‌بیله‌جکی مطالعه‌سیله فرانسز اردوسنده‌کی

ضابطان و نفرات هپ متأثر و اندیشه ناك اوله‌رق ارتق ویتبسق بلده‌سی مرکز اتخاذ اولنوب بعده ایلرویه حرکتدن فراغت اولنمق ارزوسنده ایدیلر ٠ ناپلیون دخی برارالق لهستانده قشله‌مق تصورنده بولندیسه‌ده حرص شان وارزوی انتقام کندوسنه غلبه ایدرك شان و نفوذ عسکریسنه شایان اوله‌جق صورتده بر بیوك مظفریت قازانمق اوزره موسقوه‌اوزرینه یوریمك سوداسندن کندوسنی الەمدی ٠

بو اثناده فرانسز اردوسنك صول جناحنده بولنان و پروسیالو و لهلو عسکرلرندن مرکب اولان مارشال ماقدونالت فرقه‌سی قورلانده ولایتنی کاملاً استیلا ایتدیکی کبی مارشال اودینو فرقه‌سی دخی دونابورغ و دریسسا و پولوتسقدن مرور ایله خیلی ایلرولمش ایسه‌ده اول طرفده‌کی روسیه اردوسی ایله لدی المحاربه رجعته مجبور اوله‌رق پولوتسقه قدر کیرو چکلمشدر ٠

ینه بو اثناده فرانسز اردوسنك صاغ جناحنده دخی موجب تلاش اوله‌جق بعض وقوعات ظهوره کلمشدر ٠

شویله‌که ناپلیونك ویتبسقه دخول ایتدیکی کونلر جنرال تورمازوف فرانسزلرك خط رجعتنی تهلکه‌یه دوشورمك اوزره معیتنده‌کی قرق بیك نفر ایله ایلرویه حرکت ایدرك مقدمة الجیش اولان قازاقلرك بغتة قوبرین بلده‌سی اوزرینه یورویوب اوراده بولنان برایکی بیك ساقسونیالویی اتلاف و امحا ایتملری اول حوالی اهالیسنه دهشت ویرمش ووارشاویا غران دوقه‌لغنی خوف وتلاشه دوشورمش ایدی ٠

بونك اوزرینه ناپلیون اوستریا قوماندانی اولان شواردزنبرغی تورمازوف اوزرینه مأمور ایدوب وارشاویا محافظه‌سنه مأمور اولان جنرال رینیه‌یی دخی انك معیتنه ویره‌رك صاغ جناحنی تأمین ایتدیکی کبی مارشال اودینویه اون اوچ بیك باویاره عساکری ایله امداد ایدرك صول جناحنه دخی تقویت ویردی ٠ وبعده ایسمولنسق بلده‌سنی ضبط ایله روسلری صول جناحندن اوروبده خط رجعتلرینی کسمك تدبیرینی قوردی ٠ حالبوکه پرنس باقراتیون قرق بشبیك نفرله ایسمولنسق طرفنده‌بارقلی دیتوللی اردوسیله برلشوب موجود معیتلری یوز قرق بیك نفر راده‌سنه بالغ اوله‌رق اسباب تحفظه تشبث ایتمشلر ایدی ٠

اغستوس افرنجینك اون برنده فرانسزلر ایلرو حرکت ایله اون التیسنده ایسمولنسق بلده‌سی پیشگاهنه واصل اولدیلر فرداسی برخونریزانه محاربه واقع اولدی اخشامه قدر سوردی طرفیندن کلی تلفات وقوع بولدی نهایت اخشام ایریشوب جنکه فیصل ویردی کیجه روسلر ایسمولنسق بلده‌سنی احراق و امحا ایله صاوشدیلر فرانسزلر دخی انلرك ارقه‌لرینه دوشدیلر ٠ و مواقع متعدده‌ده روسلره ایرشدیلر یکدیکریله چارپشدیلر علی‌الخصوص نی فرقه‌سی بالذات بارقلی دیتوللی ایله تصادف ایدرك اورشدیلر ٠ شویله‌که ایکی کون ممتد اولان محاربه‌لرنده طرفیندن یدیشر بیك قدر تلفات وقوع بولدی لکن فرانسزلر ینه روسلرك رجعتنه مانع اوله‌مدیلر ٠

ناپلیون بوصورتله دخی نائل امل اوله‌مدیغندن متأثر و متأسف اوله‌رق حرکت تجاوزیه‌سنه دوام ایتمکمی لازم کلور یوخسه لیتوانیاده قشله‌مقمی مناسب اولور بالمطالعه شقیندن برینی ترجیح ایتمك اوزره اوچ درت کون ایسمولنسقده ارام و اقامت ایلدیکی اثناده جنراللری ایله لدی‌الاستشاره اکثری ارتق ایلرویه حرکتدن وازکچمك رأینده بولنمشلر ایسه‌ده بو اثناده اطرافدن کلان مساعد و موافق خبرلر کندوسنی الداتدی بوجهتله اودخی موسقوه شهرینی ضبط ایدوبده موسم شتایی اوراده کچورمك و بوصورتله الکساندری صلحه مجبور ایلك فکرنده دوام ایتدی ٠ چونکه جنرال رینیه شوارد زنبرغ ایله برلشوب روسلرك اوزرینه هجوم واغستوس افرنجینك اون ایکیسنده واقع اولان محاربه‌ده غلبه ایدرك جنرال تورمازوفی رجعته مجبور ایلمش اولدقلرندن فرانسز اردوسنك صاغ جناحی تحت امنیته کیرمش اولدی ٠ دیونیا طرفنه کانجه مارشال اودینو ایلرولیوب اکرچه ویتجنستین نام روسیه جنرالنك مدافعه‌سی اوزرینه اودینو ینه رجعته مجبور اولمش ایسه‌ده اغرجه یاره‌لنه‌رك قوماندہ‌یی ترك ایلسی اوزرینه یرینه قائم اولان جنرال سنسیر کمال شجاعت ایله روسلرك اوزرینه هجوم وشهر مرقومك اون سکزنده واقع اولان پولوتسق محاربه‌سنده غلبه ایدرك روسلر برچوق مهمات ایله اون درت طوپ و بیك بشیوز اسیر براغوب واوچ بیك قدر تلفات و یروب رجعته مجبور اولمشلر ایدی ٠ ناپلیون بوخبردن پك زیاده ممنون اولوب حتی جنرال سنسیره مارشاللق رتبه‌سی و یردی ٠ و بوصورتله فرانسز اردوسنك صاغ جناحی کبی صول

جناحی

جناحی دخی تحت امنیته کیردی • فرانسز اردوسنك مقدمة الجیشی اولان موراوداود فرقه‌لری دخی بواثناده ایلرو حرکت ایدوب انجق روسلر کمال انتظام اوزره کیرو چکلمکله برابر یول اوزرنده‌کی موقعلری طوتمقده اولدقلرندن فرانسزلر هیچ برموقعی محاربه‌سز ضبط ایده مزلردی •
روسیه ضابطان ونفراتی ایسه بویله بلامحاربه رجعت اولنمقدن طولایی شکایت ایتمکده اولدقلرندن بارقلی دیتوللی عسکرك بوشکایاتنه تحمل ایده‌میوب کندی پیلاننه منافی اوله‌رق فرانسزلرایله برمحاربه‌یه قرار ویرمش و برمناسب موقع کوزدرك حرکتنی آغرلاشدرمش ایدی •
روسلرك روش حال وحرکتلرندن بویله برمحاربه نیتنده اولدقلری اکلاشیلوب ناپلیونك املی دخی بوندن عبارت اولمسیله ارتق برشیئه باقیوب ودور اندیش جنراللرینك اخطاراتنه قولاق اصمیوب همان اغستوس افرنجینك یکرمی دردنجی کونی ایسمولنسقدن حرکت ایله ایلول افرنجینك برنجی کونی غثیرایه وصول بوله‌رق اوراده اردو قوردی •
ویتبسقده ایکن ناپلیونك معیتنده‌کی اردونك موجودی یوز یتمش بیکه بالغ اولور ایکن اولوقتدنبرو آزاله‌رق یوزقرق بشبیکه تنزل ایتمشیدی فقط بونلر هپ سچمه عسکر اولدیغندن بربیوك قوت ایدی •
الکساندر ایسه بروجه بالا اردوسندن مفارقت ایله موسقوه‌یه وارد قده اصلزادکان وتجار کروهنی تشویق ایتمکله جمله‌سی غیرته کله‌رك اصلزادکان اون نفوسده برعسکر اعطاسنه قرار ویردکاری کبی تجار دخی کلیتلو اعانهٔ نقدیه‌یه قیام ایلمش اولدقلرندن یالکز موسقوه ایالتندن سکسان بیك نفر تجمع ایتدیریله جکی مأمول اولنمقده ایدی • بعده الکساندر پترسبورغه واردی اوراده‌کی اصلزادکان کروهی حربك دوامی حقنده دها زیاده شدت کوستردی • وروسلرك سلامتی بارقلی دیتوللینك اتخاذ ایلدیکی رجعت اصولنده ایسه‌ده اهالی وعسکرده زیاده حدت وحرارت پیدا اولدیغنه مبنی علی‌العموم روسلر بارقلی دیتوللینك حرکات احتیاطکاری واطوار تردد شعاریسنی تقبیح ایدرك بوبابده اولان شکایتلری نهایتدرجه‌یه واردی • چاره‌سز بارقلی دیتوللی بی‌افکار عمومیه‌یه فدا ایتمك لازم کلدی وجنرال سواروفك حرب ارقداشی اولان قوطوزوف باش قوماندان اولدی • اشبو قوطوزوف اوستراتیج محاربه‌سنی غیب ایتدیرن و اقدمجه

طونه اردوسی قوماندانلغندن منفصل اولان یك چشم برجنرال ایدی فقط تعصبی جهتیله عامه‌نك توجهنه مظهر اولمسیله عموم قوماندانی نصب ایدلدی ۰ قوتوزوف روسیه اهالیسی نزدنده مقبول ومعتبراولدیغندن او باش قوماندان اولدیغی کبی جمله‌سی فرانسزلر حقنده انکله شریك خصومت اوله‌رق فرانسزلر یاقلاشدقجه انلر قریه‌لرینی کندو اللریله احراق وباغچه لرینی تخریب ایدرك فرار ایدر اولدقلرندن فرانسزلر کچدکلری یرلری هپ چول واوغرادقلری کویلری بر ییغین کول بولورلرو بوجهتله وحشت ومشکلاته دوچار اولورلر ایدی ۰ فقط قوتوزوف دخی روسلر عندنده مقدس عداولنان موسقوه شهرینی دشمن النه دوشوره جك اولورسه شهرتنی غیب ایده‌جکنی مطالعه ایدرك رجعت ایدوب کیدرکن موسقوه شهرینه یکرمی فرسخ مسافه‌سی اولان بورودینو قریه‌سنده توقف ایدرك اوراده فرانسزلرایله برشدتلو محاربه ایتمك اوزره طابیه ومتریسلر انشاسیله لازم کلان تپه‌لری طوتدی وفن حربه توفیقا یوز قرق بیك نفره بالغ اولان اردوسنی تعبیه ایتدی ۰ بواردو ایکی فرقه‌یه منقسم اولوب بری بارقلی دیتولینك ودیکری پرنس باقراتیونك تحت قوماندە‌لرنده ایدی ۰

ایلول افرنجینك اوچنه‌قدر هوالر پك فنا کیتدیکندن ناپلیون غثیراده اقامته مجبور اولدی ویوللرده چکیلان تعب ومشقتلردن طولایی ضابطان ونفرات پك زیاده شکایت ایتمکده اولدیغندن ایلرویه حرکتدن وازکچوبده ایسمولنسقه عودتی قوردی ۰ لکن شهر مرقومك دردنجی کونی بختنه هوا آچلدیغندن تبدیل افکار ایله ینه ایلرو حرکت ایدرك شهر مرقومك بشنجی کونی بورودینو قریه‌سی پیشکاهنه واردی واول امرده برطابیه‌نك ضبطنه لزوم کوری ۰ بونك اوزرینه واقع اولان محاربه‌ده فرانسزلردن درت بش بیك وروسلردن یدی سکزبیك قدر تلفات وقوع بوله‌رق نهایت اخشامه طوغری فرانسز عسکری مظفرانه طابیه‌یه کیردی ۰ ویارینکی کونی طرفینك ترتیبات حربیه‌سنی مطالعه ومیدان حربی معاینه ایله کچوردی ۰ فرداسی یعنی ایلول افرنجینك یدنجی کونی علی الصباح اویله قانلو وشدتلو برمحاربه‌یه باشلاندی که تواریخده مثلی کورلمامشدر ۰ فرانسزلرك درتیوز قطعه اعلی طوپلری اولوب کله‌لری یاغمور کبی یاغدیررلردی روسلرك طوپلری انلره نسبتله آز ودون ایسه‌ده محافظهٔ وطن اوغورنده

کله‌لره کوکس کروب دیوار کبی طوررلردی . ایشته موسقوه محاربه سی دیو مشهور اولان محاربه بودرکه اول کون اخشامه قدر ممتد اولدی طرفینك تاب وتوانی کسلدی نهایت میدان محاربه فرانسزلر النده قالدی لکن روسیه اردوسی دخی تعقیب اولنمقسزین کیرو چکلدی .

بومحاربه‌ده فرانسزلرك اون‌بیك قدر تلفاتی ویکرمی بربیك نفر مجروحلری وروسیه‌لولرك ایکی مثلی یعنی التمش بیك قدر تلف ومجروحلری وقوع بولمش وصوغوقدن واچلقدن وباقسزلقدن ناشی مجروحلرك همان هپسی تلف اولمش ایدی . وفرانسزلرك قرق یدی جنراليله اوتوز یدی میرالایی کیمی تلف کیمی مجروح اولدیغی کبی روسیه امرای عسکریه‌سنده دخی اولقدر تلف ومجروح وقوعه کلمش ومارشال داود آغرجه یاره‌لندیکی کبی روسیه قوماندانلرندن سالف الذکر پرنس باقراتیون دخی میدان حربده مقتول اولوب قالمش ایدی .

بعده فرانسزلر موسقوه اوزرینه توجه ایتدکده قوتوزوف بردیوان حرب تشکیل ایله لدی الاستشاره روسیه اردوسنك حال حاضریله موسقوه شهرینی محافظه ایده‌میه‌جکندن کیرو چکلمسنه قرار ویرلدی وبوقرار موسقوه والیسی روستو بشینه بیلدیرلدی . روستو بشین ایسه بویله روسلر عندنده محترم وعتیق برپایتختك بلا محاربه دشمنه تسلیمی تصوریله پك زیاده متأثر ومتألم اولدی . همان کیمسه‌یه طانشمقسزین موسقوه شهرینی دخی بریغین کول اوله‌رق فرانسزلرك النده براقمغی قوردی فقط بوتصوری مکتوم طوته‌رق درحال اهالی‌یه شهردن چیقوب کیتملری ایچون امر ویردی وقوناغنده پك چوق اشیا واجزای ملتهبه تجمع ایتدردی حبسخانه‌لری آچدردی پرانغه بندلری چیقاردی انلره فرانسزلرك دخولندن صکره خفیة شهری اتشه ویرملرینی امر ایتدی بعده درون شهرده نقدر طلومبا وار ایسه جمله‌سنی اوکنه قاتدی وهمان شهردن چیقوب کیتدی .

ایلول افرنجینك اون دردنجی کونی فرانسزلر اك اعلی البسه‌لریله ملبس اولدقلری وهر شیئ بول بول بولمق امیدنده بولندقلری حالده موسقوه شهرینه داخل اولدیلر ودرون شهرده خیلیجه مأکولات ومشروبات واشیای سائره بولدیلر لکن بتون اصلزادکان واغنیا صاووشوب بعض

عجزه کروهندن بشقه شهرده کمسنه قالمامش اولدیغندن بوتنهالق فرانسزلره زیاده‌سیله وحشت ویردی . ناپلیون ایسه اسکی روسیه چارلرینه مخصوص اولان مشهور قرملن سراینه قوندی وعسکرینی محلاته یرلشدردی وارتق محاربه بتدی روسیه‌لو مجبورا صلحه طالب اولور زعمنده بولنوردی . حالبوکه فرداسی درون شهرده برایکی یردن حریق ظهور ایتدی طلومبه وسائر ادوات اطفائیه بولنمدیغندن حریقك اطفاسی قابل اوله‌مدی فرانسز عساکری همان خانه‌لره دخول ایله یغمایه قویولدیلر وکلیا دائرهٔ انضباط وانتظامدن چیقدیلر مع مافیه بووجهله‌یانغین ظهوری برنوع قضایه حمل اولنه‌یوردی کیجه ایشك رنکی دکشدی شویله‌که مملکتك هرطرفندن اتشلر قاینامغه باشلادی و بوصره‌ده ظهوره کلان فوق العاده شدتلو روزکار سببیله شهرك هرطرفنی علولر قاپلادی فرانسزلر بوصره‌ده شهره اتش ویرن جانیلردن برقاچنی اله‌کچوردیلر روستو بشینك ترتیبنه واقف اولدیلر واتشی باصدرمق دائرهٔ امکاندن چیقمغله همان تخلیص نفس ایچون خارج شهره اوغرادیلر ناپلیون دخی موسقوه‌یه برساعت مسافه‌سی اولان پتروفسقو نام یازلق سرایه واروب اوراده باراندی . حریق درت‌کون ممتد اولدی شهرك اکثر ابنیه‌سی اخشاب اولمغله چوغی یاندی پك آزی قالدی نهایت روزکار کسلدی حریق دخی طبیعتیله سوندی . خاصه عسکرینك اقدامیله قرملن سرایی قورتلمش اولدیغندن ایلولك اون طقوزنده ناپلیون دونوب موسقوه‌یه کلدی و بو وقعهٔ هولناکك فرانسزلره ویردیکی دهشت اوزرینه موسقوه‌ده قشلمق یاخود رجعت ایلك امرنده متردد قالدی و بو صره‌ده طلب مصالحه ضمننده پترسبورغه خبرلر کوندروب کله‌جك جوابه منتظر اولدی .

روسیه‌لو ایسه امرار وقت ایله صوغوقلر باصوبده فرانسزلر ضعیف دوشدکدن صکره اوزرلرینه چوللانمق غرضیله بدایت امرده صلحه میل وآرزو کوستردی . ناپلیون دخی روسیه‌لونك بوخدعه‌سنی تفرس ایده‌میوب همان کیرویه عودت لازم ایکن موسقوه‌ده بیهوده امرار اوقات ایلردی . روسیه اردوسنه کلنجه جنرال قوتوزوف نه یاپه‌جغنی بیلمیوب موسقوه حوالیسنده طولاشمقده ایکن اوزاقدن موسقوه حریقنی کوردی و بو حریق

فرانسزلره محمول اولەرق روسلری فوق‌العاده حدتلندردی • قوتوزوف دخی همان فرانسزلرك صاغ طرفندن خط رجعتلرینی كسمكه قرار ویردی ویتمشبیك عسكرله ایسمولنسق طرفنه حركت ایدوب مقدمةالجیشی اولان بر قازاق فرقه‌سی فرانسزلرك ایسمولنسقدن موسقوه‌یه كلكده اولان بر قافله‌سنی اوردی •

بو كیفیت فرانسزلری خیلیدن خیلی تلاشه دوشوردی و ناپلیون خط رجعتنی تأمین ایچون كیرویه اوچ فرقه عسكر كوندردی • واشبو فرانسز فرقه‌لری قوتوزوف اردوسنك موقعنی بولدیلر ایسه‌ده قوتوزوف صوغوقلرك كسب شدت ایلمسنه انتظار ایله محاربه‌دن چكینه‌رك تحفظی حركت ایدردی •

بو اثناده ایمپراطور الكساندر پترسبورغده كیجه‌یی كوندوزه قاتوب فرانسزلرك حقندن كله بیلمك ایچون لازم كلان اسبابك استحضارینه صرف ذهن ایلردی • فنلاندیاده‌كی عساكرینك ویتجنستین فرقه‌سیله برلشمك اوزره ریغه طرفنه نقلیله بو فرقه‌نك التمش بیك نفره ابلاغ ایدلمسی و چیچاقوفك سریعاً وولهیناوزرینه یوریوب واوراده‌كی تورمازوف اردوسنی دخی معیتنه آلەرق اوراده پرنس شوارد زنبرغه قارشو طورمق اوزره قرق بیك نفر ترك ایلیوبده باقی قوتیله ایلرو حركت ایلمسی وجنرال ویتجنستین قارشوسنده‌كی مارشال سنسیره غلبه ایده بیلدیكی حالده ایلرولیه‌رك برەزینا نهرینك اوست طرفنده چیچاقوف ایله برلشوبده ناپلیونك موسقوه‌دن عودتنده یولنی كسملری ایچون لازم كلان امرلری ویردی • واصلا صلحه یاناشمق ایستمدیكی حالده ناپلیونی ممكن مرتبه موسقوه‌ده زیاده اكلندرمك اوزره صلح امیدینی كسمیه‌رك ایشك سورونجمه‌ده براغلمسی ایچون قوتوزوفه تعلیمات كوندردی •

فرانسزلرك ایام شتاده موسقوه‌ده بارینه‌میه‌جقلری ظاهر ورجعت ایسه كندوسنك كبر وغرورینه طوقوندقدن بشقه اوروپاجه نفوذینك تنزلنه وافكار عمومیه‌نك تحولنه سبب اوله‌جغی وارد خاطر وبو جهتله ناپلیون متحیر ایدی حالبوكه كونلر كچمكده وخط رجعتنك تهلكه‌سی زیاده‌لشمكده ایدی • بو سنه ایسه شتا هم اركن كلدی وهمده شدتلو اولدی • تشرین اول افرنجینك اون اوچنده صولر طوكمغه باشلدی ناپلیون ارتق

موسقوه‌ده طوریله‌میه‌جغنی اكلادی . ینه موسقوه‌یی الدن چیقارمق ایستمیوردی .
بناء علی ذلك تشرین اول افرنجینك اون طقوزنده ناپلیون اون بیك عسكرله مارشال مورتیه‌یی موسقوه‌ده براغوب باقی یوز بیك مقداری عسكر ایله كندوسی موسقوه‌دن عودت ایتدی . اردوسنك منظره‌سی پك غریب ایدی . عسكری بر مدت استراحت اوزره بولندقلرندن دینج و توانا اولدقلری حالده حیوانلری بالعكس یمسزلكدن پك ضعیف دوشمشیدی حالبوكه اردوده التیوز قطعه طوب و كلیتلو مهمات موجود اولدقدن بشقه یوللرده صیقندی چكمامك اوزره نفرات اللرینه كچن اكمك و اون و سائر مأكولات و مشروبات و البسه‌یی و موسقوه حریقنده یغما ایلدكلری اشیایی موسقوه حوالیسنده بولدقلری متنوع عربه‌لره یوكلدوب برابر آلمش اولدقلرینه مبنی اردونك ارقه‌سندن حدسز حسابسز و بربرینه بكزه‌مز عربه‌لر چكلمكده و موسقوه و حوالیسنده بولنان فرانسز و ایتالیان و المان فاملیالری و تیاترو اویونجیلری و بر چوق فاحشه قاریلر دخی اردونك ارقه‌سندن كلمكده ایدی . بناءً علیه فرانسز اردوسی علی‌الصباح موسقوه‌دن چیقوب سكز عربه یان یانه كتمكده اولدیغی حالده اخشام اوزری هنوز غلبه‌لكك ارقه‌سی اكمامش ایدی . الحاصل فرانسز اردوسی یایلایه كیدن كوچبه عشائر قافله‌لرینه بكزر بر حالده ایدی .
ناپلیونك ابتدا نیتی روسیه اردوسی اوزرینه هجوم و اقتحام اولوب حالبوكه بویله حمال انواع اثقال اولان بر اردو ایله رجعت اثناسنده دشمنله محاربه‌یه طوتشمق مخاطره‌لو بر كیفیت اوله‌جغندن ناپلیون بو نیتدن فراغت ایدرك اثنای راهده روسلره تصادف ایتمامك اوزره موسقوه شهرینك جهت جنوبیه‌سنده كائن قالوغه شهرینه طوغری توجه ایتدی و مارشال مورتیه‌یه قرملن سراینی و متفرعاتنی باروت ایله آتوبده قارلوغه‌یه عزیمت ایلمسنی امر ایلدی .
مورتیه دخی قرملن سراینی و قدیم روسیه چارلرینك مدفنی اولان كلیسای مخصوصی و عامه‌یه مخصوص اولان یرلری باروت ایله اتوب امحا ایتدكدن صكره موسقوه‌یی ترك و تخلیه ایله عودت ایدرك اثنای راهده ناپلیونه

یتشمشدر . ایشته بو کیفیت علی العموم روسلرك جگرلرینه تأثیر وفرانسزلر حقنده برمرتبه دها عداوتلرینی تزیید ایتمشدر .

جنرال قوتوزوف ایسه ناپلیونك بو حرکتندن خبر الدیغی کبی ارقه سندن قوشدی و (مالویا روسلاویچ) نام محلده فرانسز اردوسنه یتشدی . اوراده تشرین اول افرنجینك یکرمی دردنجی کونی غایت هولناك وخون آلود برمحاربه واقع اولدی طرفیندن کلی تلفات وقوع بولدی روسیه لو ینه کیرو چکلدی لکن فرانسز اردوسنده دخی مجروحین کثرت اوزره اولوب حالبوکه برجسیم محاربه دها ایتدکجه قالوغه یه وارمق ممکن اوله میه جغی و بو صورتده ایسه مجروحین برمرتبه دها تکثر ایدرك اردونك رجعتنی کوجلشدیره جکی اکلاشلدی .

بناء علیه ناپلیون تشرین اول افرنجینك یکرمی یدیسنده قالوغه یولندن فراغت ایله جانب غربه توجه وموسقوه یه کیدرکن محاربه ایلمش اولدیغی بورو دینودن مرور ایله ایسمولنسق شهرینه عازم اولدی .

فقط اثنای راهده حیواناتك برچوغی بیتاب اولوب قالمغله برخیلی عربه لر یولده براغلمش وایچلرنده کی مهمات وسائر اشیا اتلاف ایدلمش وقازاق فرقه لرینك ناکهان وقوع بولان هجوم واقتحاملرندن طولایی برچوق مجروحین دخی یوللرده قالمش و بورودینو میداندن چکرکن فرانسزلری فوق العاده دهشت المش ایدی . زیرا بتون اهالی طاغلمش مملکت چول کبی خالی قالمش ومحاربهٔ مذکورهده دوشوب قالان اولولر دفن اولنمدیغی جهتله بو میدانی اللی بیك قدر اجسام میته قاپلامش واوزرلرینه قوشلر واطرافنه یبانی حیوانلر اوشوب صوغوقلر دخی بو اولولرك چوریمسنه مانع اولمغله مذکور میدان محاربه غایت قورقونج برحال وهیئت کسب ایلمش ایدی . ناپلیون بو منظرهٔ هائله نك تأثیرندن عسکرینی قورتارمق ایچون اردوسنی اورادن فوق العاده سرعت ایله سوردی .

قوتوزوف ایسه برفرقه سواری و برچوق قازاق اتلولری ایله فرانسزلری تعقیب ایدیوردی ناپلیونك ایسمولنسقه توجهنی خبر الدیغی کبی فرانسز اردوسنك صول جناحنه طوغری سکرتدی ولدی التصادف براوفق محاربه دن صکره فرانسز اردوسی ینه حرکتنه دوام ایتدی لکن فرانسزلرك حالی کوندن کونه فنالاشدی صوغوق کیتدکجه زیاده لشدی هرکس باشی

قایسنه دوشدی اردونك انضباط وانتظامنه خلل کلوب بکلرجه عسکر صفدن آیریله‌رق آجینه‌جق حال وهیئتـده رفتـه رفتـه کیرودن کلمکده وبرچوغی مشاق سفره طاقت کتوره‌میوب پیدرپی تلف اولمقده ایدی ·
بناء علی ذلك ناپلیون کوج حال ایله تشرین ثانئ افرنجینك بشنده دروغو بوژی‌یه واصل اوله‌بیلدی و بورایه قدر عسکری قیریله قیریله اردوسنك یاری قوتی زائل اولدی ·

فرانسزلر دروغو بوژیده ایکن بردن بره جوسما قپانوب کلیتلو قار یاغمغه باشلادی فرانسزلرك اك بیوك دشمنی اولان قیش کرکی کبی کندوسنی کوستردی بوصره‌ده اطرافدن توارد ایلیان صوغوق خبرلر دخی ناپلیونك تلاش واندیشه‌سنی آرتردی ·

شویله‌که جمهوریت طرفداری اولمق حسبیله برقاچ سنه‌لردنبرو پارسده محبوس اولان جنرال ماله ناپلیونك عدو جانی اولدیغی حالده انك موسقوه‌ده بولندیغی فرصت اتخاذ ایدرك بواثناده خسته‌لك بهانه‌سیله کیرمش اولدیغی خسته خانه‌دن فرار ایدوب و برقاچ معین ایله برقشله‌یه کیدوب ناپلیونك موسقوه‌ده تلف اولدیغنه دائر ورود ایدن خبر اوزرینه سنا مجلسی خفیا تجمع ایله جمهوریتك اعاده‌سنه قرار ویرلدیکنی وکندوسنك پارس عسکرینه قوماندان تعیین ایدلدیکنی افاده و برطاقم ساخته کاغدلر ارائه ایله عسکری قاندرمش و پولیس ناظرینی توقیف ایتدرمش ایکن یلانجیلغی اکلاشیله‌رق درحال کندوسی توقیف ایله اتش فتنه باصدیرلمش ایسه‌ده بووقعه ایله ناپلیونك سلطنتی شخصنه منحصر اوله‌رق وفاتندن صکره دوام ایده‌میه‌جکی تحقق ایلمش و بوراسی ناپلیونك قلبنی پك زیاده یاره‌لمش ایدی لکن بویله شیلره اماله‌ٔ افکار ایده‌جك وقتی اولمیوب همان اردوسنك خط رجعتنی کسمك اوزره روسلرك وقوع بولان تشبثاتنه قارشو باشنك سلامتی ایچون چاره دوشونوردی · زیرا فنلاندیادن ورود ایدن روسیه عسکری اولا پروسیا فرقه‌سنه کورندیکی کبی دیونیا سواحلنده بولنان مارشال ماقدونالت پروسیالولرك یاردمنه سکردوب روسلر ایسه انی بووجهله دیونیانك اشاغی جهتنه جلب ایتدکدن صکره همان ایلرو حرکت ایدرك ویتجنستین اردوسیله برلشمش اولدقلرندن ویتجنستینك موجود معیتی قرق بشبیك نفره بالغ اوله‌رق مارشال سنسیر اوزرینه یوریمکله پولوتسق

بلده‌سی پیشگاهنده بر محاربه اولندقدن صکره سنسیر کیجه‌لین پولوتسقی احراق ایله اوله صوبی ارقه‌سنه چکلمش اولدیغنه و امیرال چیچاقوف دخی تورمازوف اردوسیله برلشوب شوارد زنبرغ ایله جنرال رینیه اوزرینه یوریدکده شوارد زمبرغ محاربه‌دن چکنمش و بینسق بطاقلرینك ارقه‌سنه صیغنمش اولمسیله چیچاقوف اول طرفده مقدار کافی عسکر براغوب کندوسی اوتوز بشبیك نفر ایله و یتجنستین اردوسنه قاوشمق اوزره بره‌زینا نهرینك یوقارو جهتنه توجه ایلمش ایدوکنه نظراً ویتجنستین و چیچاقوف اردولری اوراده برلشوب بو ایکی اردونك مجموعی سکسان بیك نفره بالغ اوله‌رق فرانسزلرك خط رجعتلرینی کسمك تدبیرنده اولدقلری درکار ایدی. بونك اوزرینه ناپلیون مارشال و یکتورك سرعت ایله حرکت ایدرك مارشال سنسیر فرقه‌سیله برلشمسی وشوارد زمبرغك چیچاقوف اوزرینه هجوم ایدرك انك و یتجنستین اردوسیله برلشمسنه مانع اولمسی ایچون تعلیمات لازمه ارسال ایتدکدن صکره تشرین ثانئ افرنجینك التیسنده ایسمولنسقه متوجها یوله روان اولدی.

حالبوکه و یکتور فرقه‌سی سنسیر فرقه‌سیله برلشمش ایسه‌ده و یتجنستین اردوسنه مقاومت ایده‌میه‌رك رجعته مجبور اولمشلردر شوارد زمبرغ ایسه وادئ احتیاطکاریده بك آغر طاوراندیغندن چیچاقوف مینسق بلده‌سنده‌کی انبارلری اله کچوردکدن صکره بره‌زینا جهتنه توجه ایتمشدر.

بو اثناده صوغوقلر سانتغراد حسابیله صفردن اون ایکی درجه اشاغی اولوب برهفته ظرفنده اون سکز ویکرمی درت درجه‌لرینه‌قدر وارمشیدی. صوغوقلر بودرجه‌لرده ایکن فرانسزلر یرسز یوردسز آج و بی علاج طاغلر باشنده کیجه‌لر وقار و بوز ایچنده بوارلانوب کیدرلر ایدی. قوتوزوف ایسه عسکرینه وجودی صیجاق طوتار البسه کیدیروب وموسقوه‌نك احراق اولندیغنی یاد ایله روسلری قیزدیروب لاینقطع فرانسزلری تعقیب ایتدرمکده ایدی. یوللر طوکوب سراپا بوز کسلمش اولدیغی حالده فرانسز حیوانلرینك نعللرنده بوزمیخی اولمدیغندن حیوانلر قایوب دوشه‌رك برچوق عربه‌لر وطوپلر یوللر اوزرنده قالمشیدی قارلر و بوزلر اوزرنده طاقم طاقم اسلحه وذی قیمت اشیا و بیکارجه انسان اولولری وحیوان لاشه‌لری کوریلوردی. بیچاره فرانسزلرك حرکته مجاللری قالمامش اولدیغی حالده

برقدم اولسون ایلرو کیده بیلمك ایچون سلاحه طاورانمغه مجبور اوله‌رق کیمی روسیه طوپلرینك کله‌لرینه هدف و کیمی قزاقلرك مزراقلریله تلف اولمقده وتلف اولنلر بو آجی سفرك عذاب الیمندن قورتلمقده ایدی حیاتده قالانلرك الك بیوك تسلیسی دخی ایسمولنسقده هر ایستدکارینی بول بول بولمق امیدندن عبارت ایدی . حالبوکه ایسمولنسقده اسلحه والبسه و مأکولات ولوازمات سائره تهیئه‌سی ایچون مقدما ویرلمش اولان امرلرك وقتیله اجرا وابنیهٔ لازمه انشا اولنه مامسندن طولایی تشرین ثانیٔ افرنجینك اون ایکسنده فرانسزلر ایسمولنسق شهرینه واصل اولدقلرنده شهری براقدقلری کبی خراب بولدیلر اومدقلری البسه ومأکولات وسائره شویله طورسون باریه‌جق یربیله بوله مدیلر عسکرك صبر وتحملی قالمیوب عصیان ایلدی بوعصیان پك کوچ حال ایله باصدیریله بیلدی .

موسقوودن چیقار ایکن ناپلیونك اردوسی یوز اون بیك نفره بالغ اولور ایکن بوکره ایسمولنسق شهرینه واصل اولدقده الی سلاح طوتار نفراتك مقداری قرق بیکه بالغ اولمازدی بواثناده ایسه برهزینا اوزرنده چیچاقوف ایله ویتجنشتین اردولرندن وسکسان بیك نفردن مرکب بر روس اردوسنه چاتمق احتمالی قوت بولوب ناپلیونك معیتنده‌کی یورغون و پریشان عسکر ایله اویله برجسیم وقوی اردویه مقاومتی قابل اوله‌میه‌جغندن بتون اردوسیله روسیه‌لویه اسیر اولمق تهلکه‌سنی تخطر ایتدکجه نه‌یاپه‌جغنی بیلمزدی . نه‌چاره‌که ممکن مرتبه اردوسنه انتظام ویرهرك سرعت ایله ایلرو حرکت ایدوبده برطرفدن چکوب صاوشمق اوزره بریول ارامقدن بشقه کندوسنجه طریق نجات قالمامشیدی . بناء علیه طوپلرك برمقدارینی ایسمولنسقده براغوب خاصه عسکری و پیاده هیئتنی کسب ایتمش اولان سواری الایلری واردونك غلبه‌لکی ایله کندوسی تشرین ثانیٔ افرنجینك اون دردنده یوله روان اولدی فرداسی قراسنوئه‌یه وصول بولدی واول کون پرنس اوژن فرقه‌سی ایسمولنسقدن چیقدی فرداسی داود فرقه‌سی یوله چیقه‌جق والك صکره نی فرقه‌سی ایسمولنسقك حصارلرینی باروت ایله اته‌رق کیرودن کله‌جك ایدی . بوایامده سانتغراد حسابیله صوغوق یکرمی درت یکرمی بش درجه‌لرنده اولوب بر ارالق یکرمی یدی درجه‌یه قدر وارمشیدی . قوتوزوف دخی فرانسز اردوسنك صول جناحنده کزینوب اوزرلرینه

هجوم ایچون مناسب برموقع کوزتمکده اولدیغی حالده ناپلیونك
قراسنوئه‌یه دخولنده صولندن کلوب ارقه‌سنده‌کی کچیدی طوته‌رق
ناپلیون ایله دیکر فرقه‌لرك ارەسنه کیردی بوایسه ناپلیونه پك زیاده تلاش
ویردی . پرنس اوژن کلوب یولك قپانمش اولدیغنی کوردی همان دشمنی
اغفال ایچون قارشوسنده کندوسنك برآلای عسکرینه برموقع طوتدردی
وکندوسی باقی عسکریله کیجه‌لین طولاشق یوللردن حرکت ایدوب ایکی
بیك قدر تلفات ویردکدن‌صکره قراسنوئه‌یه کیردی . بونك اوزرینه
ناپلیون بولی آچوبده داوودونی فرقه‌لرینی قورتارمق ایچون روسلر
اوزرینه هجوم ایتدیسه‌ده روسیه اردوسنی یرندن اوینادەمیوب کندوسی
رجعته مجبور اولدی . وبوصره‌ده مارشال داود پرنس اوژنك بروجه بالا
براقمش اولدیغی الایی دخی الەرق قراسنوئه طرفنه کچمش ایسه‌ده بواثناده
فرانسزلرك خط رجعتی اوزرنده بولنان اورشه یولنی کسمك اوزره
تورمازوفك حرکت ایلدیکی استخبار اولنمغله ناپلیون برشیئه باقیوب همان
اورشه‌یه عزیمت ایتمشیدی داود دخی خط رجعتك انقطاعندن خوفله
مارشال نی فرقه‌سنی بکلیه‌میوب وکیجه‌لین قراسنوئه‌دن چیقوب روسلرك
کله‌لری التندن کچه‌رك ناپلیونك ارقه‌سندن اورشه‌یه توجه ایلدی . شو
برایکی کون ظرفنده فرانسزلردن تلف اولنلر ایله بولده قالانلر اون ایکی
اون اوچ بیك نفره بالغ اولمشیدی . مارشال نی ایسه تشرین ثانئ افرنجینك
اون یدیسنده ایسمولنسقدن آیریله‌رق قراسنوئه‌ده دشمنه لدی‌التصادف
اورادن مرور ایده‌میه‌جکنی درك ایدوب روسلر دخی بوفرقه‌یی کاملاً
اسیر ایتمك اعتقاد قویسنده بولندقلری حالده کیجه‌لین مارشال نی صاپه
وادیلردن وبوزلرك اوزرندن یورویه‌رك دینیه‌پر یالیسنه اینوب بوزلر
اوزرندن دینیه‌پر نهرینی عبور ایله اورشه‌ده ناپلیونه قاوشمش ایسه‌ده
معیتنده‌کی التی یدی بیك نفردن انجق بیك ایکیوزی قورتلمشدر .
بوکره اورشه‌ده ناپلیونك صحیحاً سلاح طوتمغه مقتدر انجق یکرمی درت
بیك نفری قالمشیدی . انلر دخی ضابطلرینه اطاعت ایتمیوب انضباطسزلق
نهایت درجه‌یه واصل اولمشیدی واردونك یوکنی تخفیف ایچون یوللرده
برچوق اشیا تلف ایدلمش وخیلی مهمات وطوپ براغلمش ایدی .
مع هذا فرانسزلرك برەزینانهرندن کچیدلری بوربزوف کوپریسنه منحصر

اولوب بو اثناده ایسه امیرال چیچاقوف بو کوپری‌یی ضبط ایله انلرك خط رجعتنی کسمش ایدی . شو حالده ناپلیونك یکرمی درت بیك یورغون و پریشان عسکرله یوللری آچوب کچمسی قابل دکل ایکن خارج ازمأمول بر وقعه ظهور ایلدی .

شویله‌که مارشال سنسیر فرقه‌سندن جنرال قورپینو بیك قدر سواری ایله بر قزاق فرقه‌سنه تصادف ایله جنکلشه‌رك بوریزوفه قدر ایلرولمش و ارتق کیرو دونه میوب بره‌زنیا نهرینی عبور ایله ناپلیونك اردوسنه صیغنمقدن بشقه چاره‌سی قالمامش اولدیغی حالده بر لهلونك ایستوویانقه قریه‌سی جوارنده کوسترمش اولدیغی کچیدده آتلرك قارننه قدر صو بوله‌رق اورادن بره‌زنیا نهرینی کچوب ناپلیونك یانه چیقه کلدی ناپلیون درحال بوراده ایکی کوپری انشاسی ایچون جنرال ابله‌یه امر ویردی وکندوسی روسلری اغفال ایچون بوریزوفه طوغری برساخته توجه وحرکت کوستردی جنرال ابله غیرت ومهارت فوق العاده ایله درحال ایکی کوپری انشا ایتدی سنسیر فرقه‌سی دخی اورایه کلوب قارشو یقه‌یی طوتدی . تشرین ثانئ افرنجینك یکرمی یدنجی کونی فرانسز اردوسی بو کوپریلردن کچمکه باشلادی .

امیرال چیچاقوف فرانسزلرك بهمه حال بوریزوفه توجه ایده‌جکلری اعتقادنده اولوب حتی (ایستوویانقه) ده کوپری انشاسنه باشلادقلری خبر ویرلدکده کندوسنی اغفال ایچون برکوسترش ظنیله اوطرفه اهمیت ویرمیه‌رك وار قوتنی بوریزوفه ویرمشیدی حقیقت حاله واقف اولیجق همان برلکده فرانسزلرك اوزرینه هجوم ایله کلیاً امحا ایدملری ایچون قوتوزوف وویتجنستینه تکلیف ایتدکده قوتوزوف کندوسنك خصمی اولان چیچاقوفك کسب شهرت ایلمسنی ایستمدیکی جهتله یرنده توقف ایدوب فقط اکا امداد ایچون اون بیك نفر کوندرمشیدی ویتجنستین ایسه درحال اردوسیله (ایستوویانقه) قریه‌سی جوارینه کلمشیدی .

بوصورتله چیچاقوفك الی التنده یتمش بشبیك قدر عسکر تجمع ایدیجك همان حرکت تجاوزیه‌یه قیام ایتمکله بروجه بالا فرانسزلرك مذکور ایکی کوپریدن عبوره باشلادقلری کون محاربه‌یه باشلاندی ایرتسی اخشامه‌قدر نهرك ایکی یقه‌سنده فوق‌العاده خونریزانه محاربه اولندی فرانسزلر صوك

درجه یه قدر غیرت ایدوب نهایت روسلری ایکی طرفده دخی کیرو پوسکورتدیلر روسلر تکرار کندولرینه انتظام ویروب هجوم ایتدیلر هله کیجه‌نك قرانکلغی ایردی کارزاره فیصل ویردی . اول کون روز محشردن بر نمونه ایدی فرانسزلر ایچون الك فلاکتلی و بلالی برکون ایدی بربرینی چکنه‌یه‌رك کوپریلردن بچر ایکن اوزرلرینه طولو کبی کله‌لر یاغاردی ایاقلر التنده قالوب ازیلنلر شویله طورسون برقاچ دفعه کوپریلر قوپغله اوزرلرنده‌کی انسانلر بوزلر ایله قارمه قاریشق اوله‌رق صویه دوشوب بوغولوردی ایلرو کیدنلر بویله درلو تهلکه‌لر ایچنده بولنور وکیروده بولنانلر قازاقلرك مزراقلرینه صاپلانور ایدی . فرانسزلر اول کیجه بچوره بیلدکاری عسکرلرینی بچوروب باقی یدی سکز بیك ایشه یارایه بیله‌جك عسکرلرینی روسلرك اللرینه اسیر براقدیلر .

و فرداسی علی‌الصباح کوپریلری یاقدیلر و همان مولو طرفنه قاچدیلر .

ایشته بره‌زینا فلاکتی دیو ضرب مثل اولان وقعه بودر بونده فرانسزلرك نه مقداری الات حرب ایله اولدی و نه مقداری بوزلر ارەسنده قالدی و نه مقداری صویه دوشوب بوغولدی و نه مقداری ایاقلر التنده ازلدی حسابنی الله تعالی حضرتلرندن بشقه کیمسه بیلمز .

هر نه حال ایسه فرانسزلر جنکلشه‌رك قیریله دوکیله مولو و قسینو طریقیله ایسمورغونی‌یه کلدکارنده ناپلیونك محاربه‌یه مقتدر انجق سکز بیك قدر عسکری قالوب انلرك یوزلرنده دخی اولوم اماره‌لری کورینوردی .

بو حال اوزرینه المانیا اهالیسنك ناپلیون علیهنه قیام و حرکتلری ملحوظ و فرانسه‌ده دخی فساد و فتنه ظهوری محتمل اولدیغندن ناپلیون مجدداً عسکر ترتیب ایتمك و سلطنتنی تطرق خللدن وقایه ایلمك اوزره کندوسنك فرانسه‌ده بولنمسنه لزوم کورمکله همان کانون اول افرنجینك بشنده ناپولی قرالی مورایی قائمقام و باش قوماندان تعیین ایتدی وکندوسی تبدیلاً و خفیاً پارسه کیتدی .

مورا دخی اردو ایله ایسمورغونیدن چیقوب کمال یأس و فتور ایله ویلنایه عزیمت ایلدیکی اثناده صوغوق زیاده‌لشوب سانتغراد حسابیله اوتوز یدی اوتوز سکز درجه‌لرینه قدر واردی . بیکلرجه نفرات یوللرده طوکوب قالدی حیواناتك کافه‌سی تلف اولدی . عسکرك برچوغی دخی قوناق

محلنه کلدکده طوکمش اعضاسنی آتشه کوستروب بردن بره حرارتك تأثیرندن متشنج اوله‌رق تلف اولیویررلردی • بعضیلری دخی کویلرده بولدقلری خانه‌لره کیروب و زیاده آتش یاقه‌رق درین اویقویه واروب حالبوکه آتشك چوقلغندن خانه‌لر طوتوشه‌رق انلر دخی یانارلر محو اولورلر ایدی •

ویلناده فرانسزلرك یکرمی بش‌بیك نفردن مرکب بر فرقه‌سی بولنمغله بونك الك بهادر وتوانا آلایلری اردویه یاردم ایتمك اوزره چیقاریلوب ایسمورغونی‌یه کوندرلمشیدی بو عسکر ایسه اولوقته قدر استراحتده بولنه‌رق صوغوغه الشمامش اولدیغندن شدت شتایه طیانه‌میوب بیهوده یره تلف اولدیلر •

اردو دخی کانون اول افرنجینك طقوزنده ویلنا پیشگاهنه لدی‌الورود انضباط واطاعتدن چیقوب عسکر بربرینی چکنه‌یه‌رك قصبه‌یه کیرمك اوزره مهاجمه‌لرنده برچوغی ایاقلر التنده ازیلوب تلف اولدی بقیه‌سی شهره دخول ایله دکان و مغازه‌لری یغما ایلدیلر •

اول اثناده پرنس شوارد زمبرغ ایله جنرال رنیه (ناره‌و) نهری حوالیسنده بولنان روسیه اردوسنه غلبه ایتمشلر ایسه‌ده اندن صکره نه یاپه‌جقلرینه دائر اللرنده تعلیمات اولمدیغندن ایسلو نیم ایله نسویژ ارەسنده بکلمکده ایدیلر • حالبوکه برەزنیا وقعه‌سندن صکره قوتوزوف بالجمله روس اردولرینك قوماندەسنی النه اله‌رق کندی معیتنده‌کی اردویی شوارد زمبرغ اوزرینه کوندردیکی کبی ویتجنستین و چیچاقوف اردولرینی دخی برر قولدن ویلنا اوزرینه سوق ایتمشیدی •

کانون اول افرنجینك اونجی کونی روسلرك مقدمة الجیشی اولان قزاقلر ویلنا پیشگاهنه کلیجك فرانسزلر بیوك تلاشه دوشه‌رك یکرمی بیك قدر خسته و مجروحین و ضعفای عسکری و کلیتلو مهمات و ذخائری ویلناده ترك ایله کیجه‌لین چیقوب قوونو طرفنه فرار ایلدیلر و ویلناده بولنان اردو خزینه‌سنی طاشیه‌میوب یولده براقغه مجبور اولدقلرندن نقود موجوده عسکر طرفندن یغما ایدلدی • ویلناده قالان خسته و مجروحلر اهالی خانه‌لرینه تقسیم اولنمش ایدی یهودیلر ایسه روسیه طرفداری اولدقلرندن اردونك اولوجهله ویلنادن خروجنده اهالی کندو خانه‌لرنده‌کی خسته و مجروحلری کاملاً تلف ایتمشلر ایدی •

شهر مزبورك اون ایکیسنده فرانسزلر قوونو بلده‌سنه لدی‌الوصول عقد

اولنسان دیوان حربده مورا ناپلیونك علیهنده برخیلی سوزلر سویلمکله و مارشال داود دخی اکا مقابله ایلمکله بینلرنده معارضه و مناقشه وقوع بولدی نفرات ایسه ضابطلرینه اصلا اطاعت ایتمز اولدی و فرانسزلر ارتق قوونوده دخی طوره میوب انجق اردو هیئتندن چیقه‌رق هرکس کندی باشنه قالدی بونك اوزرینه فرانسز امرا و ضابطانی قازاقلرك هجوملرندن و صوغوقلرك شدتندن قورتیله بیلان بر قاچ بیك دوکوندی عسکر ایله قونسبرغ بلده‌سنه جان آتدیلر روسلر دخی نیمن نهرینه قدر کلوب اندن صکره امر تعقیبدن فراغت ایتدیلر بو جهتله کانون اول افرنجینك یکرمیسنده ارتق حرکات حربیه‌یه ختام ویرلدی مع هذا قونسبرغ اهالیسی سائر المانلر کبی فرانسزلر حقنده اول مرتبه بغض و عداوت اوزره ایدیلرکه اکر اوزرو فرقه‌سندن اوراده یدی سکز بیك قدر عسکر اولمسیدی صوغوقدن و روسیه‌لولرك پنچه‌سندن قورتیلان فرانسزلری دخی تلف ایده‌جکلر ایدی و بو فکرلرینی اجرا ایچون روسلرك ورودینه انتظاراً اللرندن کلدیکی قدر مشکلات چیقاره‌رق فرانسزلری تضییقدن کیرو طورمازلردی ٠

بو محاربه‌ده فرانسزلرك اوغرادیغی عظیم فلاکتلر ومسبوق بالمثل اولمیان زحمت ومشقتلر قلم ایله تعریف اولنه‌ماز فقط خیالده تصویر اولنه بیلور ٠ مقدم ومؤخر نیمن نهرینی تجاوز ایدن بشیوز اوتوز اوچ بیك عسکرك انجق یوز بیکی قورتیله بیلدی باقیسی هپ تلف دیمك اولمیوب برمقداری دخی اطراف واکنافه طاغیله‌رق حیاتده قالمش ایسه‌ده تلفاتك مقداری اوچیوز بیکدن زیاده اولمق کرك ایدی ٠ بو محاربه ایسه برلزوم صحیحه مبنی اولمیوب انجق ناپلیونك کبر وغرورندن نشئت ایدرك بوقدر بیك نفوس مجرد انك حرص شان وطمعی اوغورینه فدا اولوب کیتمش ونتیجه سنده کوردیکی انهزام کلی کندوسنك زوال اقبالنی استلزام ایتمشدر ٠

ناپلیون (سنت الن) جزیره سنده ایکن یازمش اولدیغی تذکره‌سنده‌دیرکه محاصرهٔ بریه اصولنی اجرا ایتدرمك کوچ اولوب ازجمله روسیه دولتنك معموریتی انکلتره امتعه‌سنه حاجت قالمامق درجه‌لرینه رسیده اولمامغله اصول ممنوعیتك قبول ایتدیرلمسی امر عسیر ایسه دخی انکلتره امتعه‌سنك ممنوعیتی اکا دخی تکلیف اولنوب روسیه دولتی ایسه قاچرمه‌لره رخصت و برمکده اولدیغندن اشتکا ایتدیکمده روسیه دولتی موافقت ایتمامکله بینمزده

خصومت پیدا اولدی فی‌الواقع اوستریالوایله مصاهرت واتفاقزدن صکره روسیه دولتندن بشقه دشمنمز قالمیوب انکله معارضه ومجادله مز ملحوظ ایدی وروسیه دولتی اتفاقمزدن خارج قاله‌رق بی‌نفوذ واعتبار اولمق ویاخود شانی وقایة بزه مخالفت ومعارضه ایتمك شقلرندن برینی اختیاره مجبور اولدیغی حالده کبرونخوت صورتنی التزام وانکلتره امتعه‌سنی ضبط ومصادره‌دن امتناع ایله اولدمبورغ ولایتنك طرفمزدن ضبط اولندیغیچون تشکی‌یه قیام ایتدکده بن دخی مغرورانه جواب ویروب عن قریب مجادله‌یه استعدادمز نمایان اولمشیدی واوروپا حکمدارانه مصالح ملکیه‌مز موافق اولدیغنه استنادا بومجادله‌ده اوروپا دولتلرینك مداخله ایتمیه‌جکلرینی مأمول ایتدیکمدن محاربهٔ ملحوظه‌نك حسن نتیجه‌سی ملحوظ ایکن حقمده اولان خصومت قدیمه‌لرینه بناء دولتلرینك منافعنی فدا ووقتیله کندولرینك انحطاطنی موجب اوله‌جق تبدلاتك ایقاعنه اجترا ایتدیلر وروسیه دولتی وسیع الانحا اولمغله ممنوعیت اصولنی قبول والتزام ایده‌میه‌جکی مجزوم اولمغله بودولتی بوندن یوزسنه مقدم بولندیغی هیئته ارجاع ایله اوروپادن خارج براقق وقزاق طائفه‌سنك تغلب وتسلطندن دنیایی تخلیص وتأمین ایتمك لازم کلوب بوکا دخی انجق دولتم مقتدر اولدیغی درکارایدی بومطلبك حصوله کلمسی ایچون له ممالکنی براساس قوی اوزرینه تأسیس ایدرك قلیج ایله تحدید اولنه‌جق حدودی روسیه‌یه قبول ایتدرمك ایچون روسیه‌لویه غلبه ایتمك لابد ایدی بوحالده روسیه دولتی سرحداتده اقامه ایتدیریله‌جك اوچیوز بیك مستحفظلر ایله اوروپا دولتلرندن منفصل وخارج کبی قالوب انکلتره دولتی ایله عقد اتفاق ایدرك ممالکی بزه اجنبی وبی‌طرف قالمش اوله‌جغی ملحوظ ایدی ملاحظات مذکوره صواب اولوب انجق اجرا واتمامی میسر اوله‌مدیغندن بوندن بویله اوروپا دولتلری حسرتکش ندامت اولسه‌کرکدر هرنه‌حال ایسه ساقسونیایه کیدیلوب محاربه‌یه شروع اولندقده اوستریا دولتی له‌ممالکی ایچون تصمیم ایتدیکم ترتیباتی تغییرواخلاله مباشرت ولهستانده متصرف اولدیغی قطعه‌یی رد واعاده‌دن مجانبت ایدوب بودولتك خاطرینه رعایة اول قطعه‌نك استردادندن اغماض عین ومسامحه ایتدیکم کبی اوروپانك محافظه‌سنه الزم اولان لهستان استقلالنی ادعایه استحقاقم قالمدیغی اجلدن بوماده‌ده خطا ایتمشم وبوحرکتمدن خجیل اولدیغم

جهتله لهستانك مقر حكومتی اولان وارشاويا شـهرينه تكرار كيدلميوب له مملكتنك استخلاصی مصلحتنی‌وقت‌آخره تعليق ايلمشم وجسارتمك چوق كره ايشه ياراديغی مجربم اولوب ايكی ياخود زياده جنكلر ايله حصوله كله‌جك مواد يالكز بر مقابله ايله ختام بولور ديومأمول ايدوب استصحاب ايتـديكم دلاورلری تأنی واحتياط ايله جنكه سورمك لازمه‌دن ايكن همان نيمن نهرينی كذار ايله‌له مملكتنه بويدن بويه يايله‌رق قارشومه كلان عسكری مظهر قهر ودمار ايتدكدن صكره بلا امهال حركت وموسقوه شهر يـنـه دخول ايتدم ايشـته سعادت واقبالمك نتيجه‌سی بواولوب كاشكی عمرمك اخری دخی بواوليدی روسيه‌نك پايتخت قديمنه مالك اولوب روسيه دولتی مغلوبيتنی اقرار ايله تكليف ايده‌جكم مصالحه شرائطنی قبول ايدر اميدنده ايكن انكلتره دولتی دولت عثمانيه ايله روسيه دولتی بيننده مصالحه عقد ايتديروب اهل اسلام اوزرينه مأمور روسيه عسـكر ينك عليهمزه اعمال اولنمسی مؤدی برحالت اولمشدر وفرانسه جنراللرندن برنادوت برتقريب اسـوج قراللغنه متواصل اولينجق فنلانديا مملكتنی نوروجيا ايله مبادله امنيه‌سـيله وطننه خيانت ودشمنلرمز ايله عقد اتفاق ومخادنت ايدرك روسيه ممالكنك محافظه‌سی ترتيبی دخی جنرال مشـار اليهك اختراعكرده‌سی اولوب ديكر طرفدن انكلتره دولتی روسـيه‌يی مصالحه‌دن منـع ايتمكله اول امرده مصـالحه‌نك انعقادنده دركار اولان تأخر وتعللدن متعجب‌اولوب بالاخره صلح نيتنده اولمديغی مجزومم اولدقده عسـاكر يمك روسـيه‌دن عودتلرينی تنبيه ايلدم روسـيه ممالكنك برودتی سـببيله عسـاكـريمك عودتی مهلك اولوب بومثللو مصائب وبلايادده فرانسزلرك اظهار ايتدكلری متانتدن شان وشهرتلری تبين ايدرك اولنجيه‌دك غيرت وجلادتلرندن منفك اولمديلر بويله مصائبك مشاهده‌سيله بن دوچار تلاش اولدم اوروپا دولتلری دخی متحير اولمشـلردر . انجق عسكرمك نصفی مقداری تلف اولدقدن‌صكره بقيه‌سی اوزرينه دخی غالب كلمك داعيه‌سـيله عهد قريبده اوزريمزه هجوم وتعرض ايده‌جكرينی مقرربيلوردم) .

ناپليون اكـر كندوسنك بروجه بالا تمنی ايتديكی اوزره موسقوه‌ده ايكن فوت اوليدی شيشۀ شهرت وشانی قيرلمدين‌ترك بزمكاه فنا ايتمش اولوردی . بلكه بومحاربه‌يی اجدين فوت اوليدی بونجه نفوسك قانه كيرمدن آخرته

كيتمش اولوردى . نه‌چاره‌كه برمدتدنبرو فلكدن كورديكى مساعده‌يه الدانوب كبر وغرور كتوردى ونهايت حرص شان ايله كندوسنى كوزكوره بويله برعظيم ورطه‌يه دوشوردى .

بو اثناده فرانسزلرك اسپانياده‌كى احوالى دخى معكوس ومنكوس ايدى . شويله‌كه مقدما بيان ايتديكمز وجهله اسپانياده بولنان انكليز قوماندانى لورد ولينكطون باداژوزكبى بعض مواقع مهمه‌يى ضبط ايدرك فرانسزلرك ايكى سنه محاربه ايله نائل اولدقلرى آثار مظفريتى امحا ايتمشيدى . ناپليون ايسه روسيه اوزرينه كيدركن اسپانيادن براز عسكر آلوب كوتورمش واسپانياده‌كى اردولرينك عموم قوماندانلغنى اسپانيا قرالى اولان برادرى ژوزفه احاله ايلمش‌ايدى . واولوقت ژوزفه ويرديكى تعليماتك خلاصه‌سى فرانسه ايله مخابره طريقنى محافظه‌دن ولدى‌الحاجه انكليزلره قارشو يوريمك اوزره پورتكيز واندلس اردولرينى برلشه بيله‌جك صورتده حاضر بولندرمقدن عبارت ايدى . حالبوكه فرانسزلرك اسپانياده‌كى قوهٔ عسكريه‌لرى بش اردويه منقسم ايدى‌كه پورتكيز واندلس ووالانس اردولرى وشمال اردوسى ومركز يعنى مادريد اردوسى‌در . پورتكيز اردوسى مارشال مارمون قوماندەسنده بولنوب اللى بيك نفردن مركب ايدى بوكا پورتكيز اردوسى تعبير اولنمسى برامر اعتبارى ايدى . زيرا اولوقت فرانسزلر پورتكيز حدودندن رجعته مجبور اوله‌رق اردوكاهلرينى تاژ نهرى ساحلندن دورو نهرى ساحلنه نقل ايتمشلر وپورتكيز ممالكنى استيلادن وازكچه‌رك قارشولرنده بولنان قرق بيك انكليز ويكرمى بيك پورتكيز عساكرينه قارشو مدافعه‌يه حصر نظر ايتمشلر ايدى. واشبو فرانسز اردوسندن قصبه وشهرلرك محافظه‌سنه مأمور اولان عسكر تفريق اولندقده باقى اوتوز يدى بيكى ميدان حربه چيقه بيلوردى بو ايسه دشمنلرينك قوتنه نسبتله‌حد كفايه‌ده دكل ايدى بناء عليه مارشال مارمون كندوسنه برمقدار عسكرله امداد اولنمسنى استدعا ايتمش ايسه‌ده ناپليون طرفندن مساعده اولنمامشيدى . اندلس اردوسى اللى سكزبيك نفردن مركب اولوب مارشال سولت قوماندەسنده ايدى مارشال سولت ايسه قادقس قلعه‌سنى محاصره ايله مشغول اولديغى جهتله ديكر اردولردن منقطع كبيدى . ووالانس اردوسى اللى سكزبيك نفردن مركب

اولوب مارشال سوشه قوماندهسنده بولنهرق والانس ممالکنك محافظهسیله مشغول ایدی بوممالك ایسه غایت واسع اولدیغی حالده اسپانیا ایله فرانسهنك ارهسنی وصل ایدر اولدیغندن دیکر اردولره یاردم ایدهمزدی . شمال اردوسی قرق التی بیك نفردن عبارت اولدیغی حالده جنرال دورسن قوماندهسنده بولنهرق قستل ولایتنی محافظه ایدر وشهر وقلعهلرك محافظهسنه مأمور اولان نفرات تفریق اولندقده طاغلری وصحرالری قاپلامش اولان اسپانیول چتهلرینه قارشو انجق یکرمی بشبیك عسكر چیقاره بیلور ایدی بناء علیه بوجهتده مخابره غایت مشکل اولوب حتی چوق دفعه پارسدن مادریده برمکتوب انجق ایکی ایده واصل اوله بیلوردی . وقرال ژوزفك عموم قوماندان نصب اولندیغی خبری اورایه لدی الوصول جنرال دورسن ناپلیونك اوامر وتعلیمات مخصوصهسنی ایفا ایلمکده بولندیغندن بحثله قرال ژوزفك امرلرینی طانیمیهجغنی بیان ایتمشیدی . دیکر قوماندانلرك دخی معاملهسی بویولده اولوب ژوزفك عموم قوماندانلغی لفظی مراد برشی ایدی انك اوامری یالکز معیتنده بولنان مادرید اردوسنده طوغریدن طوغرییه جاری اولوردی بواردو ایسه اون درت بیك رادهسنده ایدی .

فرانسز اردولری بویله متفرق وپریشان حالده وماجه مضایقهلری حد کالده ایکن انکلیزلر (١٨١٢) سنهٔ میلادیهسی مایس افرنجیسنده حرکات تعرضیهیه باشلادیلر وحزیرانده سالامانق بلدهسی پیشکاهنه واصل اولوب اون کون ظرفنده بوبلدهیی ضبط ایلدیلر ومارمون انلرك خط رجعتی اوزرینه یوریمکله وللینکطون سالامانقه عودت ایلدی وتموز ایچنده ایکی اردو یکدیکره چاتدی برشدتلو جنکه باشلاندی مارمون یارهلندی فرانسزلر مغلوب ومنهزم اولهرق رجعته مجبور اولدیلر . بونك اوزرینه لورد وللینکطون ایلرو یوریمکله اغستوس افرنجینك اون بشنده قرال ژوزف مادریدی ترك وتخلیه ایله والانس ولایتنه چکلدی ویکرمی یدیسنده لورد وللینکطون کاوب مادریدی ضبط ایلدی ایلولك اوائلنده دخی مارشال سولت اندلسی تخلیه ایله ژوزفك یانته کلدی نه یاپیلهجغنی مذاکره ضمننده بردیوان حرب عقد اولندی ارکان حرب رئیسی مارشال ژوردانك رأیی اوزره اشبو مرکز اردوسیله اندلس اردوسنك ایکی فرقه

اولەرق تاژ نهرینه طوغری سوقی وممکن اولورسه پورتکیز اردوسیله برلشملسی خصوصلرینه قرار ویرلدی وایکی اردو تشرین اول افرنجینك اون سکزنده یوله چیقوب یکرمی سکزنده تاژ نهرینه وصول بولدی ونهایت پورتکیز اردوسیله برلشەرك بربیوك فرانسز اردوسی تشکل ایتدی ایشته بو صرەده لورد ولینکطون مادریدده طورەمیوب کیرو چکلمکله قرال ژوزف ینه پایتختنه داخل اولدی ومرکز اردوسی پایتختك محافظەسنده وپورتکیز اردوسی قاستلده قالدی اندلس اردوسی دخی خلال کانون اولده تاژ نهری سواحلنده قشله نشین اولدی ۰

ایشته بو صرەده ناپلیون اردوسنك روسیەده اوغرادیغی فلاکتلر کندو اعداسنه موجب شماتت اولمقده ایدی ۰ ناپلیون ایسه بروجه بالا تبدیل قیافت ایدرك وامرای عسکریەسندن برقاچ ذات ایله برلکده اردوسنی ترك ایله خفیا اوروپایی یاروب بچەرك کانون اول افرنجینك اون سکزنده پایتختی اولان پارسه واصل اولدقده اردوسنك اوغرادیغی عظیم فلاکتلرك تأثیراتنی اونوتدرمق وافکار عامەیی بشقه بحثلره صرف وتحویل ایتدرمك اوزره مقدما جنرال مالەنك پارسده چیقارمش اولدیغی فساددن بحثله بوندن طولایی وکلاسنی تکدیر ایتمش وبومسئلەیی اعظام ایدوب حتی شهر امینی موسیو فروشویی تحت محاکەیه الدرمش ایدی ۰ وناسی بووجهله الداتمقده اولدیغی حالده قوهٔ عسکریەسنك تنظیمنه سعی ایدردی ۰ واقدمجه سنهٔ آتیه قرعەسنی چکدرمش ایدوکندن بوکره پارسه عودتنده یوز قرق بیك عساکر معلمه مهیا بولنمشیدی ۰ برسنەدنبرو تعلیم اولنمقده اولان یوز طابور عساکر ملیه بوکا علاوه اولندیغی تقدیرده ایکیوز قرق بیك نفردن مرکب براردو سوق ایدەبیله‌جك ایدی ۰ ناپلیونك حسابنجه روسیەده فلاکت زده اولان بیوك اردوسنك دوکوندیلرندن یوز اللی بیك فرانسز واللی بیك متفق عساکر طوپلانەبیله‌جکنه نظراً درتیوز قرق بیك نفردن مرکب برجسیم اردو ایله روسیه اوزرینه‌یورویه‌بیله‌جکنی امید ایدیوردی ۰ حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره بیوك اردوسی کاملا محو وپریشان اولەرق امراو ضابطانی برقاچ بیك دوکوندی عسکر ایله قونیسبورغه التجا ایدوب انلر دخی قونیسبرغ اهالیسی طرفندن تضییقات کورمکده ایدیلر ۰ واوصرەده بر وقعهٔ فوق العاده فرانسزلرك احوالنی برمرتبه دها آغرلاشدرمشیدی ۰

شویله‌که مارشال ماقدونالت برمدریغا حوالیسنده تعلیماته انتظار ایله اضاعهٔ اوقات ایتدکدن صکره روسیه‌لولرك هرطرفدن هجومنی کوروب درحال تیلسیت اوزرینه حرکت ایتمشیدی . انك فرقه‌سنه داخل اولان پروسیا قوماندانی غراوورت ایسه درلو بهانه‌لر ایله ارقه‌دن آغرآغر یوریمکده ایدی . و پروسیالولر غراوورتك تحت قوماندهسنده بولندقلری حالده پروسیا ضابطانندن اولوب فرانسزلرك خصم الدی اولان جنرال یورقك پروسیا اردوسنده پك زیاده نفوذی وار ایدی . و بره‌زنیا وقعه‌سندن صکره روسلر ایلرویه حرکت ایتمکده اولوب ویتجنستین اردوسی ماقدونالتك بولنی کسمك اوزره قونیسبرغ اوزرینه توجه ایلمش وچیچاقوف فرانسزلرك دوکوندیلرینی قوو الامقده بولنمش وقوتوزوف دخی اردوسنه ویلناده استراحت ویرمش ایدی . واقعا روسلر دخی شدت شتادن چوق خساراته اوغرایوب اوچیوزبیك نفرلری یوز بیکه تنزل ایتمشیدی . لکن بو یوز بیك نفر هر وجهله منتظم حالده بولندقلرندن بشقه نائل اولدقلری مظفریت حسبیله جسور ایدیلر . وایمپراطور الکساندر اردوسنك غلبه‌سنی ایشتدیکی کبی درحال ویلنایه کلوب قوتوزوفه وسائر جنراللرینه فوق العاده مکافاتلر ایتمکله برابر کرك پروسیانك وکرك اوستریانك فرانسه اتفاقنده بولنملری تحت مجبوریتده اولدیغنی بیله‌رك همان هیچ اولماز ایسه پروسیایی دائرهٔ اتفاقنه ادخال ایدیویرمك تدابیرینه تشبث ایلدیکی صره‌ده کندی ممالکنه بر علاوه ایتمك داعیه‌سنده بولنمیوب مقصدی المانلری ناپلیونك پنجهٔ ظلمندن تخلیصه منحصر ایدوکنی و پروسیالولر ایستر ایسه لهستانده‌کی حصه‌لرینی کندولرینه اعاده ایده‌جکنی ولهستان ایچون برحکومت مخصوصه تشکیل ایلیه‌جکنی اوروپانك وعلی الخصوص المانیانك هرطرفنه اعلان ایتدردی . ایشته بوصره‌ده ویتجنستین اردوسی دخی پروسیالولری جلب ایده بیلمك اوزره آدیم آدیم ماقدونالت اردوسنك ارقه‌سندن یوریوب جنرال یورق ایله مخابره‌یه کیرشمشیدی . نهایت زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله پروسیالولر روسیه اردوسنه ملتحق اولیویرمشدر بزشمدی کله لم وقایع داخلیه‌مزه اوروپانك بویله قانلو محاربه‌لر ایله مشغول اولدیغی اثناده دولت علیه بی طرف بولنه‌رق بوفرصتدن استفاده ایله امور داخلیه‌سنك اصلاحنه حصر نظر ایلمك لازم کلدیکندن اولوقت

نه‌درلو ایشلر ایله مشغول بولندیغنك بروجه اتی بیانه ابتدار اولنور ٠

(وقایع داخلیه)

شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغی اوزره شیخ الاسلام عمر خلوصی افندی پیر فانی اولوب ذاتا حدید المزاج اولدیغی حالده سنی ایلرولدکجه حدتی دخی زیاده‌لشدیکندن ارتق‌خانه سنده اختیارانزوا ایتمك اوزره ارضا اولنمغله وسلیمان فائق افندینك بیانه کوره مجرد ضعف پیریلری جهتله استعفا ایتمکله اشبو بیك ایکیوز یکرمی یدی سنهٔ هجریه‌سی جمادی الاخره غره‌سنده عزل‌ایله یرینه دری زاده عبدالله افندی ثانیا شیخ الاسلام اولدی ٠

استانبول قاضیسی حامی زاده راشد افندی اوته دنبرو بولندیغی منصبلرده بیوکلر ایله امتزاج ایده میوب منازعه چیقاره کلدیکندن لاجل التأدیب اوائل جمادی الاخره ده کلیبولی‌یه نفی اولندی ٠

سابقا وقایع کاتبی کوسه ابراهیم افندی حقنده دخی شیخ الاسلام جدیدك انفعال قدیمی اولدیغندن کذلك اوائل جمادی الاخره ده ماغوسه‌یه اجلا قلندی ٠

اناطولی پایه‌لولرندن انقره ده اقامته مأمور اولان مشهور خواجه منیب افندی ایله شیخ الاسلام سابق عمر خلوصی افندی میانه لرنده فی الاصل منافسه اولدیغی حالده اقدمجه انقره‌ده ظهور ایدن فتنه واختلال علی‌العمیا منیب افندی‌یه عزو واسناد اولنه‌رق منفاسی‌مسقط رأسی اولان عینتابه تحویل اولنمشیدی‌عینتابه کیدرکن اثنای راهده جبار زاده‌یه تصادف ایدرك انك طرفندن شفاعت اولنمغله و بو اثناده بروجه بالاعمر افندی دخی مشیختدن معزول بولنمغله منیب افندینك عینتابه اعزامندن صرف نظر اولنوب ارپه لغی محصولیله تعیش ایدرك کوزلحصار ایدینده متقاعدا آرام ایتمسنه مساعده بیورلدی ٠

جمادی الاخره نك اون دردنجی چهارشنبه کونی عمری هنوز طقسان بر کونه رسیده اولان شهزاده بایزید ورجبك دردنجی کونی شهزاده مراد فوت اوله‌رق پدرلری سلطان محمود خان عدلی حضرتلرینی دلفکار ایدوب کیتدیلر ٠

تپه دلنلی علی پاشا ارناودلقده رفته رفته تزیید قوت ایدرك طوسقه‌لق قطعه‌سنی قبضهٔ تصرفنه چکوردکدن صکره کغه‌لق طرفنه دخی تعرضه

پاشلایوب حتی بو اثناده دبره‌لی یوسف بك اوزرینه حرکته قیام ایتدیکنه مبنی یوسف بك دخی اسباب مدافعه یه تشبث ایدرك کغه‌لق قطعه‌سنده بولنان میرمیران وسائر خاندان ومتعینان ایله اتفاق ایتمشیدی شوحاله نظرا کغه‌لر ایله طوسقه‌لر بیننده برمحاربه قپوسی آچلمق اوزره اولدیغی استخبار اولنمغله اوائل رجبده طرف سردار اکرمیدن علی پاشایه توبیخ وتهدیدی حاوی برقطعه امرنامهٔ سامی کوندرلمشدر صورتی زیرده (٢) رقمیله تحریر اولنور ․

تپه دلنلی علی پاشا زاده وزیر ولی پاشا اردوی همایوندن مأذونا عودت ومنصبی اولان موره جانبنه عزیمت ایدوب هنوز خلال راهده ایکن موره‌لیلردن واکثری روم طائفه سندن برچوق خلق استانبوله کلوب رکاب همایونه عرضحال تقدیمیله ولی پاشادن شکایت ایدرك ینه موره‌یه کلورسه اکثر اهالی طاغیلوب جزائر سبعه‌یه فرار ایده‌جکلرنده شبهه یوقدر دیملری اوزرینه اوائل ربیع الاولده ولی پاشایه امرشریف کوندریله‌رك یکیشهرده براز مکث وتوقف ایله بعده وارد اوله‌جق امره انتظار ایلمسی اشعار ایله کیفیت اردوی همایونه حواله قیلنمشیدی شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره بعض اماراته نظرا موره لیلرك دماغنده فساد وفتنه سوداسی اولوب بوجهتله ارناودلرك موره‌ده یرلشملرینی ایستمدکلری وروسیه لوصرب اهالیسنك اذهانی اخلال ایله عصیانه قیام ایتدردیکی کبی موره‌ده دخی برعصیان واختلال چیقارمق اوزره سعی وفساددن خالی اولمدیغی السنهٔ عقلاده شایع ایکن متشخصاندن موره‌لی بکربك ورجال دولتدن بعض ذوات موره‌ده‌کی املاك وعقارات وسائر کونه منافع وتجارات محصوللرینی ترویج ومحافظه نیتیله کرك کندولرینه وکرك عامه‌یه بعدازین طوقونه‌جق مضراتدن غفلت ایدرك شاکیلر طرفنی التزام ومسؤللری قرین قبول اولمق اسبابنه سعی واهتمام ایتملریله رجال دولتدن موره‌وی یوسف اکاه افندی تحقیق ماده وتوثیق مابین ایچون موره‌یه کوندرلدی وخلال شعبانده ولی پاشا عهده سنه ترحاله سنجاغی وایچ ایللی احمد پاشایه موره ایالتی بالتوجیه دفع منازعه ایدلدی ․

صدر اعظم لاز احمد پاشا غایت پك کوزلی وعواقب اموری دوشونمز بر ذات اولوب وقت حربده ایشه یارار مطالعه‌سیله مقام صدارته

کتورلمشیدی حالبوکه فرط جرأتی حسبیله یرکوکی طرفنه کچدکده بعض مهندسین کندوسنه فن حرب اقتضاسنجه بعض مطالعات عرض ایتدکجه بن بو یله شیلری سندنمی اوکرنه جکم دیو عتاب و تکدیر ایدوب فن حربه توفیق حرکت ایتمیه رك نهایت بالاده بیان اولندیغی اوزره اردوی همایونك برقسمی قارشو طرفده براغوب کندوسی کوج حال ایله روسچق طرفنه کچمکه مجبور اولمش و بوجهتله جبار زاده ایله بر چوق رؤسا وافراد عسکریه افلاق یقه سنده قالمش و بوکره روسیه مصالحه سی تقرر اید یجك ارتق انك صدارتده بقاسندن برفائده کوریله میه جکی مسلم اولدیغنه مبنی عزلیله یرینه مدبر ومدبر برذاتك نصبی موافق حال و مصلحت کورلمش ایدی حالبوکه روسیه مصالحه سندن صکره دولتعلیه جه الك مهم اولان موادden بری صربستان مسئله سی اولدیغندن اواخر شعبانده لاز احمد پاشا عزل ایله یرینه صوفیه جانبی سر عسکری اولان وصربلولرك تأدیب وتربیه سنه مأمور بولنان خورشید پاشا صدراعظم اولدی ٠

شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره بعض مقربینك سوقیله رمضانك طقوزنجی کونی قائممقام صدر عالی شاکر احمد پاشا عزل اولنه رق یرینه قدمای خواجکان دیوان همایوندن محمد رشدی افندی بارتبهٔ وزارت قائممقام صدر عالی اولدی وسلفندن صرف وتحویل اولنان اناطولی ایالتی عهده سنه توجیه واحسان بیورلدی ٠ مرویدرکه شاکر پاشا حسن اداره یه موفق اوله رق سلطان محمود خان حضرتلرینك حسن توجهنی جلب ایله مقامنده کسب استقلال ایتمشیدی بو ایسه مقربینك ایشنه الویرمدیکنه مبنی ایستدکلری یولده قوللانیله بیله جك لین الجانب برینك قائممقاملغه کتورلمسی ملتزملری اولدیغندن هرنه دیمشلر ایسه دیوب شاکر پاشایی عزل ایله یرینه رشدی افندیی نصب ایتدرمشلردر ٠

رشدی پاشانك اوغلو اولوب عصرمز وزراسندن بولنان وقریب العهدده وفات ایدن مرحوم معمر پاشادن بالذات النان معلوماته نظراً رشدی پاشا فی الاصل ارضروم علماسندن سید علی افندی نام ذاتك اوغلی اولوب عنفوان شبابنده تحصیل معارف وکتابته ورزش ایدرك اون سکز یاشنه بالغ اولدقده پدرینك رخصتیله سیاحته چیقه رق حلبه لدی الوصول والیسی طرفندن بعض خدماتده استخدام اولنوب بعده برمدت مکتوبجیلق ایله بعض

وزرای عظامك معيتلرنده و بعده اناپه واليسی مشهور فرح علی پاشانك ديوان
كتابتنده بولنمش وفرح علی پاشانك انهاسيله عهده‌سنه خواجه‌لك رتبه‌سی
توجيه اولنمشدر اناپه‌دن درسعادته عودتنده قپودان دريا حسين پاشايه
ديوان كاتبی اولوب انك وفاتندن صكره درسعادتجه بعض خدماتده وبعده
مصری فرانسه‌لودن تخليص ايچون سوق اولنان اردونك نزل امانتنده
و بعدالعوده بعض وزرای عظام قپو كتخدالقلرنده و برارالق سلانيك
مبايعه‌جيلغنده ويكيچری افنديلكی وباش محاسبه ونشانجيلق كبی مناصب
ديوانيه‌ده وايكيوز يكرمی درت تاريخنده صوفيه نظارتنده بولنمش ويكرمی
يدی سنه‌سی رمضاننده معزولا خانه‌سنده مقيم ايكن عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله
صدارت عظمی قائممقاملغی توجيه قلنمشدر .
ثقه‌دن مرويدركه رشدی افندی اولوقت اسكدار ارقه‌سنده نوح قويیسی
نام محلده حالا كوپريلی قوناق ديو معروف اولان قوناقده مقيم وخيلی مدت
معزول قاله‌رق زوكورتلك ايله كرفتار عذاب اليم اولوب حتی حلول
ايده‌جك عيد فطرده برمعتاد معايده ايچون بعض ذواته كيتمك اوزره برقات
يبانلق البسه‌سی بيله اولمديغندن اسكی چاقشورينك ايچنی طيشنه چويرمك
اوزره ايواز ايله درزی‌يه كوندرمش اولديغی حالده علی‌الصباح مابين
همايوندن بر اغا كاوب سلحدار اغا طرفندن مدعو اولديغی خبر ويرمش
اولمسيله عجاله چاقشوری درزيدن كتوردوب كيمش لكن بو دعوته
كندوسنجه برمناسبت الديره‌مديغندن اغا ايله برابر خانه‌سندن چيقوب
متفكرانه ومتحيرانه اسكله‌يه ايندكده اوچ چفته مابين همايون قايغی اماده
اولديغی كوربجك دها زياده مراق ايتمش اغا ايله برلكده قايغه بنوب مابين
همايونه واردقده طوغری سلحدار اغانك رسم اوطه‌سنه كوتورلمش عجبا
بو نه‌اوله‌جق ديو دوشونوب طوررکن سلحدار اغا اوطه‌يه كيروب افندی‌يی
اوست باشه بچورمك كبی وزرايه مخصوص رعايتلر كوسترمش رشدی
افندی حقيقت حالدن بی‌خبر اولوب قائممقاملق ايسه خيال وخاطرندن
بچمامش برمسند سامی اولديغی جهتله بومعاملات ناكهظهوردن طولايی
نه‌يapه‌جغنی شاشرمش بعده سلحدار اغا دلالتيله حضور همايونه كيروب
عهده‌سنه رتبهٔ وزارت ايله صدارت عظما قائممقاملغی توجيه بيورلمش ورشدی
افنديده اسباب وزارتدن برنسنه اولمديغی حالده شاكر پاشانك اسباب

وزارتی کندوسنه ویرلمش اولمسیله همان باب عالی‌یه واروب سلفنك اسباب حشم وداراتی ایله تنظیم امور دولته مباشرت ایلمشدر ٠
روسیه مصالحه‌سی تقرر ایدرك قره دکزجه برغائله قالمدیغندن قپودان دریا خسرو محمد پاشا عودته مأذون اولمغله رمضانك اون اوچنجی کونی دونغای همایون ایله ترسانه‌یه کلمشدر ٠
مغنیساده مقیم اولان صدراسبق عزت محمد پاشا خلال رمضانده عازم دار بقا اولوب وافرنقودی ظهور ایتمکله اولوقتك عادت جاریه‌سی اوزره جانب میریدن ضبط اولنه‌رق خیلیجه منافع خزینه حصوله کلمشدر ٠
متوفای مشار الیه زلفلی بالطه‌جیلر اوجاغنده سلحدار اغا قهوه‌جی باشیلغندن مخرج ابراهیم اغا زاده علی اغانك صلبندن نفس زعفرانبورلیده بيك یوز اللی التی سنه‌سی اواسطنده متولد وصاری‌مصطفی پاشا کتخداسی دیمکله معروف قپودان دریا بکلی حاجی مصطفی پاشانك اقرباسندن اولمق حسبیله یتمش اوج سنه‌سی اواخرنده درسعادته وارد اولوب کتابت وانشا تحصیلی ایله مشغول اولمشیدی سلطان مصطفی خان ثالث عصرنده رفع اولنان بالطه‌جی اوجاغی سلطان عبد الحمیدخان حضرتلرینك جلوسنده تکرار تجدید واحیا اولندقده اودخی بورایه چراغ و بعده اغا یازیجیسی ویوز طقسان اوچ سنه‌سنده ضربخانه امینی وطقسان طقوزده شهر امینی وایکیوز تاریخنده ترسانه امینی اولمش ومتعاقبا عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله حانیه منصبی وایکیوز بر سنه‌سنده دیاربکر ایالتی ومتعاقبا ایچ ایل سنجاغی و بعده بندر قلعه‌سی محافظلغی وچند ماه مرورنده جده منصبی و بعده بوغاز حصاری محافظلغی وایکیوز بشده مصر ایالتی و یدیده اناطولی ایالتی توجیه بیورلمش ومتعاقبا مقام صدارته کتورلمش واون اوچ تاریخنده عزل ایله لاجل الاقامه ساقزه و بعده مقاطعه‌سی اولان مغنیسایه کوندرلمش ایدی بوکره اوراده وفات ایلدی رحمة الله علیه ٠
شوالك ایکنجی کونی مصرده جامع ازهر شیخی وتألیفات کثیره صاحبی اولان شیخ شرقاوی طی طومار حیات ایدوب کیتمشدر رحمة الله علیه رحمة واسعة ٠
شوالك اوچنجی کونی اردوی همایونده برمعتاد توجیهات اجرا اولندی مأمورینك اکثری یرلرنده ابقا قیلندی ٠

ينه اول كون توجيهات وزرا وقوع بولدى . شويله كه روم ايلى ايالتى سابقا شهركويى محافظى على پاشايه وسلستره ايالتى طرنوى محافظه سنده بولنان قپودان اسبق حافظ على پاشايه ويركوكى محافظه‌سى شرطيله ايلبصان سنجاغى والحاقا اوخرى وودين ونيكبولى ونيكده سنجاقلرى سابقا سلستره واليسى علی‌الدين پاشايه وسلانيك وقواله سنجاقلرى سيروزى اسمعيل بكه وبولى سنجاغى بروسه‌ده اقامت اوزره اولان عباس پاشايه توجيه بيورلدى .

شوالك بشنجى جمعه ايرتسى كونى ركاب همايونده اجرا اولنان توجيهاتده دخى محب افندى دفتر امينى اولدى .

بروجه بالا بكرشده مصالحه نامه امضا اولنديغى كبى دولتعليه همان اصلاحات داخليه يه باشلامش ومتغلبه كروهنك ازاله واستيصاللرى خصوصنى مبدأ اصلاحات اتخاذ ايلمشدر .

ازانجمله بيله‌جك ويوده‌سى قاليونجى على اغا متغلبه كروهندن اولوب جوارنده واقع قضالرك اعيانلرينى كندى طرفندن عزل ونصب ايله كيتدكجه اول طرفده دائرهٔ نفوذينى توسيع ايتمكده ايدى واوامر دولته چندان اطاعت ايتمزايدى حتى قاج ييلدر روسيه سفرى ممتد اولدى هر ييل بافرمان عالى سفره مأمور ايدلدى نه قالقوب اردويه كيتدى ونه‌ده عسكر ارسال ايتدى بومقوله متغلبه‌نك ازاله واستيصاللرى ايسه مصمم اولديغى حالده سفر مناسبتيله وقت مساعده تعليق اولنمقده ايدى بكرشده عقد مصالحه اولنديغى كبى همان شقئ مرقومك ازاله‌سى ايچون قوجه ايلى سنجاغى متصرفى وزير حاجى عزيز پاشايه فرمان عالى كوندرلدى اودخى همان حركت ايتدكده قاليونجى عسكرينى جمع ايله قارشو كلدى ايسه‌ده لدى المحاربه بوزلمش وفرار ايدوب كيدركن بعض مأمورينه تصادف ايتدكده ينه مقابله‌يه قيام ايتديسه‌ده طوتيلوب اعدام ايله سرمقطوعى خلال شعبانده درسعادته كوندرلمش ايدى . بعده عزيز پاشاينه متغلبه كروهندن پازاركويى اعيانى اسعدبك اوزرينه مأمور اولدى بواثناده واروب محاربه ايتدكده اسعد بك دخى بوزيلوب فرار ايتمكله يدتغلبنده اولان يرلر ضبط ايدلدى .

ديمتوقه‌ده مرفوع الوزاره مقيم اولان چلبى حميد پاشا فى الاصل ظلم ايله

مشهور اولدیغی حالده مقدمجه سوریجی نصب اولندقده عباداللهك اموال
واشیاسنی سوروب کوتورمش اولدیغی نزد همایونده تحقق ایلمش اولدیغنه
بناء ابتدا اسمی دفتر وزرادن ترقین و بعده اواسط شوالده نقطهٔ وجودی دخی
صحیفهٔ روزکاردن حك اولنوب سرمقطوعی درسعادته کتورلدی وموقع
عبرته قونیلوب تشهیر ایدلدی ٠
اشبو حمید پاشانك انشته‌سی اولوب مرفوع الوزاره حلبده اقامته مأمور
اولان ابومراق محمد پاشانك حلبده لغرض فتنه احداثنه ساعی اولدیغی
حلب والیسی چلبی راغب پاشا طرفندن انها اولنمغله اودخی بافرمان عالی
اشبو یدی سنه‌سی اواخرنده اعدام اولنمشدر ٠
بو اثناده شیخ الاسلام سابق صمانی زاده عمر خلوصی افندینك وفاتی
وقوع بولمغله ترجمهٔ حالی بروجه اتی بیان اولنور ٠
مرحوم مشار الیه بیك یوز اللی سکز سنه‌سنده استانبول قاضیسی وبیك
یوز التمش اوج سنه‌سنده عازم دار بقا اولان صمانی زاده حسن افندی نام
فاضل بنامك اوغلیدر بیك یوزقرق سنه‌سنده تولد ایدوب عنفوان شبابنده
تحصیل علم وکماله سعی ایله اکمال ذات ایدرك (١١٦٢) سنه‌سنده شیخ الاسلام
اسمعیل افندی زاده محمد اسعد افندیدن رؤس الدی بعده قاعدهٔ طریق اوزره
مدرسه‌دن مدرسه‌یه نقل وترقی وهر برنده بالذات تدریس ایله شروط
واقفینه مخالفتدن توقی ایدرك (١١٩١) سنه‌سنده ازمیر قاضیسی اولدی
فوق العاده عفت واستقامت اصحابندن اولمسیله برسنهٔ کامله اول شهرده
غایت عفت وعدالت ایله اجرای احکام شرعیه ایدوب عودتنده کما فی السابق
مطالعهٔ کتب ایله مشغول ایکن (٩٨) سنه‌سنده مصر ملاسی اولوب
انده دخی برسنه کمال عفت وصلابت ایله اجرای احکام شرعیه ایلدی واول
اثناده مصر قاهره‌ده تعین ایدن جبابره‌یه مغلوب اولمیوب (العلماء امناء الله
علی خلقه) حدیث شریفی مقتضاسیله عمل وحرکت و بوجهتله اکمال
شان علمایه بذل مقدرت ایتدی بعدالعوده بیك ایکیوز سنه‌سنده مکهٔ مکرمه
قاضیسی اولدی برسنه صکره دونوب استانبوله کلدی و (٢٠٥)
تاریخنده استانبول قاضیسی اولدی و برسنه صکره اناطولی پایه‌سی الدی
و (٢٠٩) ده بالفعل اناطولی قاضیعسکری اولدی و (٢١١) ده
روم ایلی پایه‌سی الدی و (١٢) ده بالفعل روم ایلی قاضیعسکری اولدی

برسنه مدت عرفیه‌سی عدالت اوزره اکمال ایله انفصالندن صکره مطالعهٔ کتب فقهیه ایله مشغول ایکن (١٢١٥) سنه سنده شیخ الاسلام اولدی اوچ سنه‌یه قریب مدتده کما ینبغی اجرای احکام شرعیه‌یه دقت وتوجیهات علمیه ده دائما اهلیته رعایت ایلدی بعده عزل ایله بکلر بکیده اشترا ایلمش اولدیغی ساحلخانه‌سنده اختیار انزوا ایتدی (٢٢) سنه‌سنده برکونلك عزل ونصبندن طولایی منفعل ایکن (٢٥) سنه‌سنده ینه شیخ الاسلام اولدی واشبو یدی سنه‌سنده بروجه بالا عزلی وقوع بولدی . انتساب وتعلق سایه‌سنده رتبه ومنصب ارایان نااهللر انك میزان عدالتندن قورتیلوب ممنون قالدیلر . اوزوقت مرورنده یعنی اواسط شوالده صاحب ترجمه چند روز خسته اولدقدن صکره طی سجل حیات ایتدی . رحمة الله علیه رحمةً واسعة . عمرلری سکسان یدی سنه‌یه قریبدر . اولکی مشیختنده اوتلقجی یوقشی باشنده حجرات عدیده ایله برجامع شریفی حاوی انشا ایلمش اولدیغی قلندر خانه فضاسنده مدفوندر .

دیوان همایون ترجمانی دیمتراشقو بك نزد اولیای اموردە روسیه جاسوسلغی ایله متهم اولوب حتی وقعهٔ سلیمیه‌ده دور ابواب کبار ایدرك مخالفینك افکارینی اخلال ایله اولوقت مرتب اولان نظام جدید عسکرینك الغاسنه سعی ایتمسی دخی روسیه‌لو یه برخدمت ایلمش اولمق غرضنه حمل اولنمشیدی وبوکره بکرشده عقد اولنان مجلس مکالمه‌ده مکالمه ترجمانی بولنمغله کوریلان اطوار ومشواری دخی اول ظنی تأکید ایتمشیدی بناء علی ذلك رفع وازالهٔ وجودی مصمم اوله‌رق وقت مناسب کوزدیلور ایدی بوکره بروجه بالا مکالمه مصلحتنك ختامیله مملکتین بکلرینك نصبی ایامی وتمام میرمومی الیهك ازاله‌سی هنکامی اولدیغندن اجرای مقتضاسی ایچون خفیة صدر اعظمه خط همایون کوندرلمش ایدوکندن اوتاغ صدر اعظمی‌یه دعوت اولنوب کلدیکنده قواسلر قلیج اوشوروب اعدام ایلمش اولدقلری خبری ماه ذی القعده‌نك یکرمی برنجی کونی درسعادته واصل اولیجق باب عالیده ترجمان وکیلی بولنان برادری دخی اعدام اولنمشدر .

غرهٔ ذی الحجه‌ده بش غروشه رائج اولمق اوزره جهادیه نامیله برسکه قطعنه باشلاندی . وفندق ربعیه‌سی دینلان آلتون مقدم یوز پاره‌یه کیدرکن طشره‌لرده اوچ غروشه چکر اولدیغندن بوکره یوزاون پاره‌یه الوب ویرلمسی

امر اولندی • بونسبت اوزره یالدز التونی اون غروشه وفندق التونی طقوز غروشه رائج اولوب انجق اجنبی سکه‌لریله اخذ واعطا منع ویساغ قیلندی وهر کیمك یدنده اجنبی سکه‌سی بولنورسه طقسان کونه قدر ضربخانه‌یه کتوروب میری فیئاتی اوزره سکهٔ سلطانیه ایله تبدیل ایلملری ایچون هرطرفه امرلر نشر اولندی ومهل مذکور مرورنده کمسنه‌نك یدنده اجنبی سکه‌سی بولنمامسی صیقی امر وتنبیه و بوسیاق اوزره طشره‌لره فرمانلر ارسال قیلندی • اجنبی سکه‌لرینك میری فیئاتیله تبدیلنده ضربخانه‌جه تمتع وار ایسه‌ده شانی زاده دیرکه اکثری بونوع نقودی سرمایهٔ ادخاری اوله‌رق حبس وادخار ایدن بعض صراف وتجار درعقب ستر واخفا ایلملریله بوخصوص یدنده بومقوله برقاچ ریال ودینار بولنوب خوایج ضروریه‌سنه صرفه ناچار اولان فقرا وتنکدست وارباب اعساری اضرار ایدوب طرف بیت‌الماله برفائدهٔ معینه‌سی دخی اشکار اولمدی •

ذی‌الحجه‌نك اواسطنده قره عثمان اوغلی عمر اغانك واواخرنده خادم زاده‌نك وفاتلری خبری کلدی • ایکیسی دخی اعیانلرك پك زنکینلرندن اولملریله اول وقتك عادتی اوزره عمر اغانك ضبط مخلفاتی ایچون اندرون همایوندن مخرج خواجکاندن نظیف افندی وخادم زاده‌نك ضبط مخلفاتی ایچون خواجکاندن صالح افندی تعیین‌واعزام قیلندیلر • یالکز عمر اغانك اوچ بیك کیسه‌لکدن زیاده مخلفاتی ظهور ایله‌جانب میریدن ضبط اولنمشدر •

ذی‌الحجه‌نك اون یدنجی کونی تلخیص صدراعظمی کلدی اردوی همایونك عودتیله ادرنه‌یه مواصلتی معلوم اولدی • بناء علیه ایام حرب اولدیغنه نشانه اولمق اوزره سرای همایونده اورته قپوده وشیخ‌الاسلام قوناغنده وصدرین ونقیب الاشراف قوناقلرنده وسائر یرلرده مرکوز اولان توغلر قالدیریلوب محللرینه وضع وحفظ ایدلدی •

بکرش مصالحه‌سی اقتضاسنجه صرپلولر دولتعلیه‌یه مراجعتله ایشلرینی تسویه ایتملری لازم کلورکن عصیانده اصرار ایتملری اوزرینه تأدیب وتربیه‌لری لازم کلمسیله درسعادتدن زعما وکدکلیان و برقاچ اورطه یکیچری وجبه‌جیان وبرقاچ اورطه طوبجیان سوق اولندی و پیدرپی اردوی همایونه مهمات ارسالنه مسارعت قیلندی •

بعض وقایع عراق

جلد تاسعده بیان اولندیغی وجهله کرمانشاهان والیسی بولنان شهزاده محمد علی میرزانك تکلیف وابرامی اوزره بابان سنجاغی خالد پاشایه ویریلوب عبدالرحمن پاشا دخی کوی وحریر سنجاقلرینه قناعت ایتمشیدی اوچ ای صکره عبدالرحمن پاشا محمد علی میرزانك مقربلرندن بعضیلرینك تحریکی ایله عساکر کلیه جمع ایدرك بغتةً بابان سنجاغنك مقری اولان سلیمانیه اوزرینه یورویوب خالد پاشا ایسه موجودمعیتی ایله مقابله ایده میه جکنی جزم ایدرك همان سلیمانیه دن فرار ایله مندجین طرفنه کیدرك کیفیتی بغداد والیسی عبدالله پاشایه انها ایلدی عبدالله پاشا دخی همان کردستان سفری ایچون اردوسنك تنظیمنه باشلادی عبدالرحمن پاشا ایسه تأدباً سلیمانیه یه کیرمیوب انجق بر ساعت برووده سرچنار نام محله ورود واورادە مکث وتوقف ایله عرض مطاوعت یولنده عبدالله پاشایه مراجعت ایتدیکندن وموسم شتا اولمق حسبیله کردستان سفرینك صعوبتی درکار اولدیغندن عبدالله پاشا بحسب المصلحه کوی وحریر سنجاقلرینه علاوة سلیمانیه یعنی بابان سنجاغنی دخی عبدالرحمن پاشا عهده‌سنه احاله ایله بیورلدیسنی کوندردی و خالد پاشایی بغداده جلب ایله اداره‌سی ایچون کندوسنه مندجین مقاطعه‌سنی ویردی . لکن عبدالرحمن پاشا ایران طرفداری اولمق حسبیله ابقاسی دولتجه مضر کورلدکدن بشقه مقدما عبدالله پاشانك والیلکنه سبب مستقل اولمش ایدوکنه مبنی انی هیچ صایماز اولدیغندن عبدالله پاشا انك اوضاعنه تحمل ایده میوب نهایت انی عزل وبابان سنجاغنی خالد پاشایه وکوی وحریر سنجاقلرینی سلیمان پاشایه احاله وخلعتلرینی اکسا وعساکر کلیه ایله خلال جمادی الاولاده بغداددن چیقوب کردستان اوزرینه حرکت ایتدی . عبدالرحمن پاشا دخی کمال جلادت واستکبار ایله سلیمانیه دن حرکت ایدرك مقابله‌یه شتاب ایلدی . کفری قریه‌سنده تلاقیٔ صفین وقوع بولدی عبدالرحمن پاشا کوله‌منلرك طوپ وتفنك اتشنه باقیوب پك شدتلو هجوم واقتحام ایتمکله بغداد اردوسنده‌کی عشائر اتلوسی بوزلمش وکوله‌منلرك دخی چوغی متفرق اولمش ایکن بغداد دفترداری وکوله‌منلرك سرفرازی بولنان داود افندی پك زیاده شجاعت وجلادت کوستروب عسکری ثباته تشویق وتشجیع ایدرك کردلر اوزرینه شدتلو اتش ایتدرمکله عبدالرحمن

پاشانك عسكری بوزلدی وپك چوق سركرده‌لری تلف اولدی عبدالرحمن پاشا یكرمی قدر اتلو ایله كرمانشاهه طوغری فرار ایتدی . محمدعلی میرزا مقدما خالد پاشایی تصحب ایدركن بوكره بالعكس عبدالرحمن پاشایی التزام ایدرك عبدالله پاشایه نامۀ مخصوص ایله برآدمنی كوندردی عبدالله پاشا اصغا ایتمیه‌رك جواب ردایله آدمنی كیرو چویردی وكندوسی اورادن عودت ایلدی . لكن هنور بغداده واصل اولمدن مرحوم سلیمان پاشانك اوغلی سعیدبك كویا عبدالله پاشایی استقبال ایتمك شایعه‌سیله تدارك كوروب بو بهانه ایله بغداددن چیقه‌رق منتفق ایچنه فرار ایلش اولدیغی خبری النمدی . سعید بكك فراری مجرد عبدالله پاشادن خوفه مبنی ایسه‌ده عبدالله پاشا آنی بشقه معنایه حمل ایله تلاشه دوشدی . چونكه كوله‌منلرك چوغی مرحوم سلیمان پاشانك چراغی اولدقلرندن سعیدبكه مائل ومتوجه بولنملریله سعیدبكك بغدادجه نفوذی پك زیاده اولوب خارجه‌كی عشائری جلب وجمع ایله بغداد اوزرینه یوریسه دفعی مشكل اولوردی . بناءعلیه عبدالله پاشا خلال رجبده بغداده داخل اولدیسه‌ده سعیدبكك خارجده بولنمسی كندوسنجه بربیوك اندیشه ایدی . فتحعلی شاه ایسه بالاده بیان اولندیغی اوزره دولتعلیه‌نك خود بخود روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایدیویرمسندن طولایی منفعل اولدیغی حالده عبدالرحمن پاشا وقعه‌سنی لدی الاستخبار بربیوك اردوسوق ایدرك بغداد حوالیسنی نهب وغارات ایتدرمكه باشلادی . عبدالله پاشا دخی تداركات سفریه‌یه قیام ایله مدافعه‌یه نیت ایلدی . فقط سعیدبكك خارجده بولنمسی كندوسنجه موجب فكرواندیشه اولمغله بو نیتنی فسخ ایدرك چاره‌سز ایرانلو ایله اویوشمق یولنه كیتدی . همان خالد پاشا ایله سلیمان پاشایی عزل ایله بابان وكوی وحریر سنجاقلرینی عبدالرحمن پاشایه احاله وخلعتنی ارسال ایتدی .

بوصورتله ایران عسكری عودت ایدوب خالد وسلیمان پاشالر دخی بغداده كلدیلر عبدالله پاشا دخی همان تداركات سفریه‌سنی اكمال ایله منتفق اوزرینه حركت ایلشدر . نتیجه‌سی انشاءالله الكریم سنۀ آتیه وقایعی صره‌سنده بیان اولنور .

ایكی دولت اسلامیه‌نك روسیه‌لویه قارشو متفق بولنملری ضمننده مخابره اولنمقده ایكن ایرانلونك بومثللو حركاتی اصلا قاعدۀ صفوت ومسالمه‌یه

توافق ایتمیوردی . بابان بکلری دخی یکدیکرینی استرقاب ایله کیمی بغداده وکیمی ایرانه دوشه‌رك وطرفینی بر برینه دوشوره‌رك کندو خاندانلرینك امحاسنه واوجاقلرینك باتمسنه مؤدی اوله‌جق مقدماتی حاضرلامقده ایدیلر .

(ظهور وانتشار طاعون)

اشبو یدی سنه‌سی اوائلنده مصردن آمد ورفت مناسبتیله ازمیره طاعون خسته‌لکی سرایت ایتمشیدی ازمیردن استانبوله برتجارت کمیسی کلورکن ایچنده طاعوندن برقاچ کشی فوت وملاحاندن بعضیلری خسته اولدقلری حالده درسعادته لدی‌الورود کمیدن چیقانلر غلطه وبك اوغلی وطاطاوله‌یه طاغیلوب انلردن طاعون خسته‌لکی سرایت ایله‌اول طرفلرده ظهور ایتدی واورادن استانبوله کچدی پك چوق آدملر تلف اولمغه باشلادی فقط بعض کسان سائرلریله الفت واختلاطدن کسیله‌رك خانه‌لرنده انزوا ایله تحفظه قیام ایلدیلر .

شانی زاده وقوعاتی بووجهله حکایه ایتدکدن صکره دیرکه بیك ایکیوز اون التی سنه سنده وقوع بولان قران انتقالیده صاحب طالع سال اولان کوکب عطارد وصاحب ثامن اولان نحس اکبرك راجعا مقابله‌سنه متوجه اولوب بینلرنده تقریباً اون درجه اولمغله (وکذا یدل علی موت کثیر من امراض منفورة خصوصا من الوباء) احکامی تخمینا وقت سال قراندن اون سنه مرورنده یعنی یکرمی یدی سنه‌سی اوائلنده دخول واول زمان طاعون ظهور ایده‌جکنی احکامیون تااولوقت تفوه وادعا ایدرلردی العهدة علی من یعتقد وعلی زعم من یدعی . انتهی

بعده شانی زاده دیرکه اصحاب الفت وآمیزشدن جزئی وکلی مصاب ومکدر اولمامش هیچ برفرد قالمامش ایکن رأی حکیمانه اوزره تحرسه وتترسه رعایت ایدن ارباب دقتدن براحدك خانه‌سنه حفظ جناب عزت ایله نهایتنه قدر عذاب طاعون اصابت وسرایت ایتمدی حقیر دخی دائرهٔ عاجزانه‌مدن ذکور واناثدن اون بش قدر نفوس محفوظه ایله باعنایت رب العالمین جمله‌من اول سخط عظیمدن مستریح وامین اولوب شوقدرکه طعن نادان ومذمت بعض اکابر بی عرفان ونفاق سفهای اقران ایله آزرده وغمکین اولدق ایسه‌ده . کوردم زمانه خلقی نفاق اوزره ثابتا . ناچار جمله‌دن کسیلوب عزلت ایلدم . تسلیتیله ملال خاطری تسکین ایلدك . مع هذا که کرك

فقها و کرك حکمادن هیچ برکسنه بوعلتك دخی سائر بعض امراض ساریه آساسرایتنده اختلاف ایتمیوب فقط علماء دین ساری باذن الله قیدیله حقیقت حالی تبیین ایتمشلردر . خصوصاکه یوز سنه قدر وقته کلنجه بوجمای وافدهٔ التهابیه نك بالدفعات افنا و برباد ایلدیکی ممالك افرنجیه ده بونلردن قطع نظر مقدما ایادئ اسلامده ایکن طاعون ووبا ارالق ارالق اهالیسنی اماته ایدن قریم واوزی و بونلرکبی ممالك وانحاده قریب العهدده بعد الاستیلا بوعلت تحفظ ونظارت سببیله کلیا منقطع ومعدوم وازجمله آشیلامه علمی ظهور ایده لی اورالرده چیچك علتی دخی منقطع درجه سنه کلدیکی ارباب وقوفه معلومدر . بوموادك رأی حکما وتدبیر اطبایه متعلق خصوصاتی تألیفات عبد حقیردن طبه دائر اولوب جلد اولی باارادهٔ علیه طبع وتمثیل وجلد ثانیسی حسب الاقتضا معروض اولمیه رق الی الآن تأخیر اولنان خمسه ده تحریر وتسطیر اولنمش اولوب قالدیکه وبادن حذر واحترازك جوازنده و بلکه وجوب وافتراضنده دخی سلطان سلیم اولك تاریخ نویسی اولوب هشت بهشت نام تاریخ حکمت افزانك وسائر فارسی وعربی بونجه تألیفات معجز بیانك مصنفی اولان ادریس بتلیسی مرحومك طقوز یوزاون یدی سنه سی خلالنده ظهور ایدن طاعون حشرنمون اثناسنده اداء حج وزیارتدن صکره استانهٔ سعادته عودتلرنده شام وقونیه ده بعض علما وفقها ایله بوخصوصه دائر مباحثه برله تألیف کرده سی اولان رسالهٔ نفیسه سنه لجاجه وتعصبدن عاری نظر منصفانه کافیدر . انتهی

الحاصل اولوقتك حکمنجه اصول تحفظیه یه رعایت اولنه میوب طاعون ایسه درسعادتده حکمنی بروجه بالا برصورت مدهشه ده اجرا ایتمکده وکیتدکجه شدتلنمکده ایدی . شویله که باب عالی طرفندن استانبول قپولرینه خفیجه محررلر ارسال وتعیین وقلعه قپولرندن طیشارویه طاشینان موتالری ثبت دفتر ایتملری تلقین اولنمغله درون استانبولده بعض جوامع ومساجد وتربه لر جوارنده کی مقابره و بونلره بکزر محال سائره یه دفن اولنانلردن بشقه استانبول قپولرندن چکوریلان جنازه لر اواسط رمضانده بعضا بیك بشیوز و بعضا ایکی بیك راده لرنده اولوب غلطه واسکدار و بوغاز ایچی ایله برابر یومیه بعضا ایکی بیك ایکیوز و بعضا اوچبیکی متجاوز اولوردی . شانی زاده دیرکه مشیت باری ایله کما کان و یاتمادی وتلف نفوس کثیره یه

بادی اولدیغندن صلات عشایی بعدالادا مناره‌لرده سورهٔ احقاف تلاوت اولنمق رأی بعض صافی سیرت اولمغله اول وجهله امرشریف اصدار وتلاوت سورهٔ شریفه‌یه ابتدار اولندقده استماع ایدن صغار وکبار برقات دهاخوف ودهشته دوچار اولدیلر لکن عید فطر تقریبیله خلقك بربریله کثرت اختلاطندن ناشی علت ساریهٔ مزبوره باذن‌الله تعالی اواسط شواله طوغری کیتدکجه درجهٔ وفرته عروج و یالکز نفس استانبولدن یومیه اوچ بیك قدر موتا خروج ایتمکه باشلادی سورهٔ شریفهٔ احقاف هلاك قوم عادی مخبر اولدیغی اجلدن بویله ایامده تلاوتی مهیج غضب الهی اولور دیمکه جسارت ایدن بعض عالم صورینك قولنه اعتقادا ینه اوچ بش کوندن صکره منع اولندی ٠

ینه شانی زاده افندی دیرکه حدوث طاعون ووبا اثار کثرت فسق وزنا اولدیغنه ابتناء مجمع اشقیا اولان بیکار اوطه‌لرینی هدم وامحاسیله تفریق جمعیت سفها دخی رأی صواب بعض ارباب جاه تقوی انتما اولمقدن ناشی شوال شریفك اون سکزنجی سبت کونی قائممقام پاشا معمار اغا واوجاقلودن برمقدار ضابطان ونفرات ووافر عمله‌یی استصحاب ایله باغچه قپوسنه کلوب ملك کیرمز زقاغنده وقایقخانه اوزرلرنده‌کی اوطه‌لرك جمله‌سنی درعقب معمار اغا عمله‌سیله با امرعالی هدمه باشلایوب برقاج ساعتده امحا ایلدیلر قپودان پاشا دخی غلطه وقاسم پاشا طرفلرنده‌کی قالیونجی وقلفاتجی اراذلنه مأوی اولان یرلری هدم وقلع ایدوب انجق خانلرده اولان کارکیر اوطه‌لری اراذل وفواحشدن تخلیه وتمهیر ایلدی ٠ کرك استانبولده وکرك غلطه‌ده هدم وتخلیه اولنان اوطه‌لرك بعضیسنده هنوز طاعون ایله فوت اولمش بعض کمسنه‌لرك میته‌لرینی ابنای جنسلری زقاقلرده غسل ایتدردیلر واول اوطه‌لرده بعض مطعونه اولمش و بعضیسی دخی هنوز فوت اولمش برقاج نسا دخی ظهورایلدی ٠ انتهی

بروجه بالاملك کیرمز دیو معروف اولان بیکار اوطه‌لری باغچه قپوسی خارجنده یکیچریلرك اوتوز برجماعتنك موقعی و برچوق اشقیانك محل فسق وفجوری اولوب بوجهتله ملك کیرمز دیو معروف اولمشیدی بواوطه‌لرك هدمنه اول امرده مابین‌همایونجه خیلی اهمیت ویرلمش اولدیغی حالده قائممقام رشدی پاشا بوکا پك سهولتله موفق اولوب انلرك

هدمندن صکره یرلرینه هدایت جامع شریفی یاپلش اولمسیله بوندن طولایی رشدی پاشا بین‌الانام خیر ایله مذکور اولمشدر بزینه صدده کلهلم

طاعون کما کان حکمنی اجرا ایتمکده اولوب نهایت اوائل ذی‌القعده‌یه مصادف اولان تشرین اول رومی ابتداسنده تقرب فصل شتا ایله علت وبا برمقدار سکون وانحطاطه مائل اوله‌رق داخل سورقسطنطنیه‌دن یومیه انجق بشیوز جنازه چیقمغه باشلادی . ذی‌الحجه‌نك دردنجی وکانون اولك اون التنجی بازارایرتسی کیجه‌سی قار یاغدی وفرداسی پك شدتلو صوغوق اولدی بونك اوزرینه طاعون خسته‌لکی آزالدی هله اواخر ذی‌الحجه‌یه طوغری بتون بتون خفت بولدی .

شانی زاده دیرکه ذی‌الحجه‌نك بشنجی صالی کیجه‌سی کوکب عطارد وسکزنجی جمعه کیجه‌سی کوکب زحل بروج بارده‌دن خانهٔ کیوان اولان برج جدیده شمس ایله جمع اوله‌رق هر بری درجهٔ احتراقه قریب ومائل وزائجهٔ فصل شتانك وتد هداسندن ایسه سعود زائل اولمغله بنه‌ماه مزبورك یکرمی دردنجی وکانون اولك اون‌التنجی اثنین کیجه‌سی هوا جنوبی ایکن درعقب شدتله ریح شمالی‌یه متبدل ونصف لیلدن صکره کرچه برمقدار قار نازل اولوب لکن فرداسی شدید برودت حاصل حتی میزان حرو برد نقطهٔ جموددن ایکی درجه‌یه قدر نازل اولدی انجق سلخ ذی‌الحجه‌ده وقوع بولان تثلیث سعدین برکاتیله اشجار وطیوره برددن هیچ برمضرت ترتب ایتمیوب انجق علت مذکوره پك زیاده متقلل اولدی . انتهی

شانی زاده برطبیب حاذق وفاضل محقق اوله‌رق دها اولوقت اصول تحفظیه ایله آشی خصوصلرینی تقریرا وتحریرا توصیه و بونده شرعا برمحذور اولمدیغنی اثبات ایتمشیدی اول عصرده کندوسیله هم افکار بعض ذوات فضائل شعار دخی وار ایدی . لکن ارباب تعصبك غلبه‌سی حسبیله بومثللو علل ساریه‌دن تحفظ ایدنلره اولوقت صاپیق نظریله باقیلوردی بوجهتله اکثر ناس کیمی تحفظی شرعه منافی ظنیله و کیمی طعن واعتراضدن خوف واحتراز ایله اصول تحفظیه‌یه رعایت ایتمزلردی .

بناء علی ذلك مصر والیسی محمدعلی پاشا اشبو یکرمی یدی سنه‌سی خلالنده مصرده قرنتنه اصولنی وضع وتأسیس ایلمش اولدیغی حالده استانبولده

كرك قرنتنه اصولی وكرك آشی ماده‌سی برچوق سنه‌لر دها اجرا اولنه‌مامشدر .

وقرنتنه اصولنك اجراسندن طولایی محمد علی پاشا دخی هدف اعتراض اولمش ایسه‌ده بروجه اتی انك بوائناده عربستانجه قازاندیغی مظفریت بومثللو اعتراضلری تأثیرسز براقشدر .

(وقایع مصر وعربستان)

جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره وهابیلر اوزرینه حركت ایدن مصر اوردوسنك انهزامی رؤسای عسكرك باشبوغلری اولان طوسون پاشایه چوجق نظریله باقه‌رق اوامرینه امتثال ایتمدكلرندن ناشی ایدی . اشبو یكرمی یدی سنه‌سی اوائلنده بوزغون عسكرك چوغی مصره كلدی محمد علی پاشا انلره التفات ایتمدی انلر تقصیراتی بربرینه تحمیل ایلردی سواریلر هزیمته سبب پیاده‌لر اولدی دیوب پیاده طاقی دخی عكسنی سویلردی . پاشا ایسه انلرك سبب هزیمتلری كندولرینك طوسون پاشایه مخالفتلری اولدیغنی تحقیق ایتمشیدی مع مافیه بوندن طولایی همتنه فتور كتورمیوب ینبعك محافظه‌سی ایچون مجددا ترتیب ایلدیكی فرقهٔ عسكریه‌یی همان خزینه‌داری بوناپارته ایله خلال محرمده سویش طریقیله طوسون پاشا معیتنه كوندرمشیدی خلال صفرده دخی برا جانب حجازه كیتمك اوزره ترتیب ایلدیكی فرقه‌یه سلحدار صالح اغایی باشبوغ نصب ایلمشیدی .

بوزغون عسكر سركرده‌لرینك الك بیوكلری اولان صالح قوج ایله حجو بك وسلمان اغا دخی قصیر طریقیله جمادی الاخره اواخرنده مصره كلوب خانه‌لرینه كیتدیلر ورجبك اوچنجی كونی پاشانك امریله قلعه‌یه چیقوب كندوسیله كورشدیلر ایسه‌ده پاشادن امین اولمدقلری جهتله مصرده وبولاقده‌كی خانه‌لرنده مقیم اولدقلری حالده عسكرلری كندوخانه‌لری اطرافنده بكلمكده بولندیغی كبی قلعه‌یه چیقدقلرنده دخی احتیاطه رعایةً غلبه‌لكله كیتمشلر ایدی . پاشا ایسه ذاتا انلرك سوء حركتلرندن طولایی منكسر الخاطر اولدیغی حالده بویله محترزانه طاورانددقلرندن برقات دها دلگیر اولمغله آره‌لری آچلدی ویكرمی كون قدر حال بومنوال اوزره جاری اولدی . نهایت پاشا انلرك ومعیتلرنده‌كی عساكرك خرجلرینی كسدی ورجبك یكرمی دردنده بیك سكز یوز كیسه‌یه بالغ اولان متراكم معاشلرینی ایفا ایله كندولرینه بول

ويردی . انلر دخی مصرده کی اراضی واشیالرینی صاتمغه باشلادیلر فقط بوندن طولایی پك زیاده جانلری صیقلدی ووطن اتخاذ ایتدکلری مصری ترك ایدوب کیتمك کندولرینه پك کوج کلدی زیرا چوغی مصرده عقار صاحبی اولمش وفوت اولان امرای مصریه نك زنکین خانملرینی المش ایدیلر .

حالبوکه خود بخود ینبعدن قارشو طرفه چکدکلرندن طولایی محمد علی پاشانك کندولرینه غضب ایتمسی احتمالنی درخاطر ایدرك قصیر طریقیله مصره کلورکن قنا حاکمی یعنی متصرفی لاز احمد اغا ایله کورشدکلرنده شاید که مصره ورودلرنده محمد علی پاشا طرفندن حقلرنده برفنا معامله اولنه جق اولورسه لاز احمد اغا دخی عسکریله مصره کله رك پاشا ایله جنك ایتمك اوزره مقاوله ایتمشلر ایمش .

ولاز احمد اغا ایله صالح قوج ذاتاً جسور ومدبر امور وعسکر ایچنده پك زیاده خاطری صایيلور آدملر اولوب مقدما جانب قبلی بی ضبط ایله اول حوالیی کوله منلردن تخلیه وتطهیر ایدن لاز احمد اغا اولدیغی کبی سیوط دیارینی تحت انضباطه الان دخی صالح قوج ایدی . وبونلر محمد علی پاشایه بیوك قپو یولداشی نظریله باقوب انك اوغلرینك قوماندهسی التنده بولنمغه تنزل ایتمزلردی . حتی محمد علی پاشا صالح قوچی توسون پاشا معیتیله حجازه اعزام ویرینه اوغلی دفتردار ابراهیم بکی مأمور ایتدکده صالح قوج توسون پاشانك اوامرینه اهمیت ویرمدیکی کبی لاز احمداغا دخی ابراهیم پاشانك اکثر اجرا آتنه مانع اولمقده ایدی .

الحاصل محمد علی پاشا مصرده برحکومت مستبده ومستقله تشکیل ایتمك فکرنده اولوب بونجه قانلر دوکهرك بوقدر عصرلردنبرو مصرده کوکلشمش اولان کوله منلری امحا ایتمشیدی بوسرکردهلر ایسه هنوز منقرض اولان امرای مصریهنك برینی طوتمق ایسترلردی ومحمد علی پاشا ایله حربه قیام ایتدکلرنده مصرده حسن پاشا وعابدین بك کبی پاشانك طرفداری اولان سرکردهلر معیتلرندهکی ارناودلرك بحسب الجنسیه کندولریله اتحاد ایدهجکلرنده اشتباه ایتمزلردی . وفی الواقع ارناودلر پك زیاده قومیت غیرتی کودر ورئیسلری نهیه کیدرسه ایرلیوب برلکده کیدر برطائفهدر فقط بونلر مصرده زنکین اولوب چوغی یرلو حکمنه کیرهرك تبدیل اطوار وافکار

ایتمشلرایدی بناء علیه لاز احمد اغا ایله صالح قوچك حسابلری طوغری دکل ایدی محمد علی پاشا ایسه بو دقیقه یی تفطن ایتمکله ارناودلری آیارتمق اوزره متراکم معاشلرینك چوغنی حسن پاشا ایله عابدین بکه تسلیم ایدرك انلرك دفترلرینه یازلملری ایچون تشویق اولنمشلردر وخرجلری کسیلان سرکرده لرندن احمد بکك بوصره ده وقوع وفاتی دخی بومقصدك حصولنه مدار اولمشدر شویله که خرجلری کسیلان ارناودلرك چوغی برر برر حسن پاشا ایله عابدین بك دفترلرینه یازلمغه باشلادیلر ·

وبروجه بالا صالح قوچ ایله رفقاسنك خرجلری کسلدکده درحال لاز احمد اغایه اشعار کیفیت ایتملریله برابر عسکرلرینی جمع ایله بولاقده خانه ومسکنلر تدارك ایدرك برقورقو نج حالده بولندقلرندن محمد علی پاشا دخی احتیاطه رعایة خواص اتباعنی قلعه ده بیتوتت ایتدیرمکه باشلامشیدی · ولاز احمد اغا کیفیتدن خبردار اولدیغی کبی محمد علی پاشا ایله بوزشمغه بهانه اولمق اوزره (بنم ارقداشلریمك خرجلرینی کسوب انلری مصردن چیقارمق ایستیورمش سین اویله ایسه بنده خرجمی کس ومصردن چیقوب کیتمك اوزره بکاده رخصت ویر) دیو محمد علی پاشایه برمکتوب یازوب کاتبی ایله مصره ارسال ایلمشیدی ·

محمد علی پاشا بومکتوبی الدیغی کبی سرکرده لرك نیتی نه اولدیغنی اکلادی ومکتوبك جوابنی تأخیر وکتورن کاتبی توقیف ایدرك همان صالح قوچ ایله رفقاسنك مصردن چیقوب کیتملرینی استعجال ایله کندولرینك کافهٔ مطالباتنی حصوله کتوردی حتی صالح قوچ کندی خانه سی قربنده برمسجد بنا وخیلیجه عقار آلوب اکا وقف ایلمش اولدیغنی ادعا ایله برازایاق سوریمك ایستمش ایسه ده محمد علی پاشا نه ایستدیسه بریسنی رد ایتمیوب ویردی وهیچ بریسنه بهانه ایده جك بروسیله براقدی وارتق اعتذاره مجاللری قالمدی عسکرلرینك چوغی دخی حسن پاشا ایله عابدین بکك طاقملرینه ملتحق اولمغله قوتلرینه ضعف کلدی ·

بناء علی ذلك شعبانك اواسطنده سلمان اغا ایله ججوبك ایشلرینی بتوروب کیتدیلر واون طقوزنده دخی صالح قوچ اغا معیتنده قالان ایکیوز قدر ارناودلریله چیقوب کیتدی باقی ارناودلر هپ حسن پاشا ایله عابدین بکك معیتنده قالدیلر ·

بونك اوزرينه محمدعلی پاشایه اطمینان تام کلوب همان شعبانك یکرمنجی جمعه کونی عزم سفر حجاز ایدرك خارج باب النصرده اردو قوردردی ویکرمی دردنجی کونی طوائف عسکریه‌یی اردوکاهه چیقاردی ۰ وبروجه بالا سرکرده‌لر چیقوب مصردن کیتدکاری کبی درحال لاز احمد اغایه جوابنامه یازوب کاتبی ایله کوندردی ۰ جوابنامه‌نك مضمونی احمد اغایی تأمیندن عبارت ایدی شویله‌که صالح قوچ ایله رفقاسنك لزوم طرد ودفعلری اسبابی بیان اولنه‌رق کندوسندن اویله مغایر اخلاص ومودت برحال وحرکت ظهور ایتمدیکی جهتله ایریلوب کیتمسی موجب کدر وتأثر اولوب مع مافیه بهمه حال کیتمك ایستدیکی تقدیرده ممانعت اولنمیه‌جغی وفقط سبکبارجه برقاچ‌جه یه راکبا مصره کلوبده تحریرا افاده‌سی قابل اوله‌میان خصوصلر شفاها استشاره اولنه‌رق ویریله‌جك قراره کوره حرکت اولنمق مناسب اوله‌جغی درمیان واحمد اغایه تأمینات لازمه اتیان اولنمشیدی ۰ اودخی بوسوزلره الدانوب وعسکر ایچنده درکار اولان حیثیت واعتبارینه کوکنوب درحال پك آز اتباعیله سبکبار اوله‌رق مصره کلوب ورمضانك یکرمی یدنجی کیجه‌سی قلعه‌یه چیقوب پاشا ایله کورشدکده محاوره‌لری منتج مجادله اوله‌رق پاشا حدتلنمکله کتخدا بك وابراهیم اغا اره‌لرینه کیروب لاز احمد اغایی طیشارو چیقاردیلر وکویا پاشانك حدتی یاتشونده‌ینه اره‌کزی بولورز بوللو انی تلطیف واستمالت ایله براز آوودوب الداتدیلر وکیجه برتقریبله اعدام ایتدیلر ۰ ارتق محمدعلی پاشایه دیار مصرده دریجه سوز سویلر ادم بیله قالمدی اودخی سفر حجازه حصر افکار ایلدی کله‌لم وقایع حجازیه‌یه

رمضانك یکرمی دردنده عساکر مصریه عربلری تلطیف واستمالتله وامیر مکهٔ مکرمه شریف غالب حضرتلرینك تدبیرلریله بلا محاربه عقبهٔ صفرا ایله جدیده‌یی ضبط ایلدکاری خبری مصره وارداولمشیدی ۰ شوالك اون اوچنده دلیل باشی مصطفی بك دلیل عسکریله جانب حجازه کیتدی ۰ وتوسون پاشانك وهابیلره غلبه ایدرك مدینهٔ منوره‌یه تقرب ایلدیکی خبری ذی‌القعده‌نك اون بشنده مصره ورود ایتدی ۰ محمدعلی پاشا طرفندن درحال باب عالی‌یه تبشیرنامه یازلدی ۰

بعده مدینهٔ منوره قلعه سنك فتح اولندیغی خبری ذی‌الحجه‌نك اونبجی کونی

مصره واصل اولیجق طوپ شنلکی ایدلدی واون برنجی کونی مدینهٔ منوره قلعه سنك مفتاح شریفی ومدینه ده وهابیلر طرفندن امیر اولان مضیان دخی کلمکله مصرده اوچ کون شهر آیین ایدلدکدن صکره محمد علی پاشا طرفندن مفتاح اغاسی لطیف اغا ایله درسعادته کوندرلدی •

وقایع سنه ۱۲۲۸

برمنوال مشروح حجاز سرعسکری توسون پاشانك وهابیلره غلبه سیله مدینهٔ منوره نك فتحی خبری اشبوبیك ایکیوز یکرمی سکز سنه سی اوائلنده درسعادته واصل اولیجق بوفتح جلیلك شکرانه سی اولمق اوزره مراتب علیه اصحابندن برچوق ذواته پایه لر و یرلدی •

اسبق سراطبا خیرالله افندی حفیدی اولوب بواثناده مصرملاسی بولنان مصطفی بهجت افندی دور اسبقده حکیم باشیلق مناسبتیله ومعجون مفرح مزاجنده درکار اولان حسن امتزاج سببیله اندرون همایون رجالنه کندوسنی سودرمش ایدوکندن بوکره مدینهٔ منوره نك فتحی ملابسه سیله بروجه بالا برچوق ذواته پایه لر و یرلدیکی کبی اکا دخی خلال صفرده مدینهٔ منوره مولویتی پایه سی احسان بیورلدی •

ینه بواثناده مدرسین کرامدن ایرانی الاصل خواجه علی بهار افندینك بعض مسائل نادرهٔ جبریه وحسابیه ومباحث هندسیه ومساحیه یی حاوی تألیف ایلمش اولدیغی رساله طرف شیخ الاسلامیدن حضور همایونه تقدیم اولنمغله مدرسه سی خامسه یه ترفیع بیورلدی ومولویتنه قدر حسب القاعده معیشت اعتبار اولنمق اوزره کندوسنه برنمالوجه ارپه لق و بیك غروشده خرجلق و یرلدی • لکن ارهسی چوق کچمیوب سنه سی ایچنده بیچاره بهار افندی فوت اوله رق بتون بتون عائلهٔ تعیشدن قورتولدی رحمة الله علیه

مقدما پاشالق عنوانیله سلك موالیدن اخراج و بعده ادرنه یه نفی ایدلمش اولان خلیل حمید پاشا زاده محمد نورالله پاشا عهده سنه دخی بوصره ده میرمیرانلق ایله قره سی سنجاغی بالتوجیه صورت تسلیت کوسترلدی •

اقدمجه قارص محافظی عبدالله پاشا حلول اجل موعودیله وفات ایلمش اولدیغندن کلیبولیده مرفوع الوزاره مقیم اولان سرت محمود پاشایه خلال محرمده ابقاء وزارتیله قارص محافظلغی احسان ایدلدی • وینهٔ بواثناده حلبده عادت دیرینهٔ اهالی اوزره فتنه حادث اولمغله راغب پاشا عزل

اولنەرق یرینـه جبار زاده جلال‌الدین پاشا حلب والیسی نصب وتعیین بیورلدی ・

اسارتله روسیه دیارنده بولنوب بعدالمصالحه عودت ایدن و بابا پاشا دیو معروف اولان پهلوان ابراهیم پاشا عهده‌سـنه دخی اوائل محرمده سیواس ایالتی توجیه بیورلدی ومعیتنه برقاچ سرعت طوپلریله بر مقدار طوپجی ویرلدی وانا طولینک یمین ویسارنده بولنان سرکشان اشقیـانك تأدیب وتربیه‌سنه مأمور ایدلدی اودخی بر مدت اسکدار یقه‌سـنده اقامت ایله دائره‌سنی تنظیم ایتدکدن صکره مأموریتی جانبنه عازم اولدی ・

ینه بو اثناده میرمیراندن وروم ایلی بکلربکی پایه لولرندن مشهور ویکرمی التی سنه‌سی وقایعی ذیلنده اثار جرأت وجسارتی مذکور اولان قنـدره‌لی محمد پاشا دخی چورم سنجاغی ایله مسرور ایدلدی کلەلم وقایع عربستانه ・ محمد علی پاشانك مفتاح اغاسی لطیف اغا مفتاح شریف مدینه وامیر مضیان ایله محرمك یکرمی التنجی کونی درسعادته وصول بولدی ・ فرداسی جمعه ایرتسی کونی مفتاح شریفك استقبالی ایچون عظیم الای ترتیب بیورلدی ・ شویله‌که شیخ‌الاسلام افندی وقائممقام وقپودان پاشالر وصدور کرام وموالئ عظام ورجال دولت واوجاقلو وبالجمـله الای اربابی ابو ایوب انصاری رضی‌عنه‌الباری تربه‌سـنه کیدوب وصلات وسلام ایله مفتاح شریفی استقبال ایدوب اورادن الای دوزلدی ・ والایك ارقه‌سنده مفتاح شریف دارالسعاده اغاسنك اغوش تکریمنده اولدیغی حالده سرای همایونه کتورلدی ・ ودست نصرت پیوست حضرت خلافتپناهی یه تسـلیم ایدلدی ولطیف اغا ایله خدمه سنه خلعتلر وچلنکلر وسهملر وکیسه کیسه التونلر ویرلدی امیرمضیانك دخی بوینی اورلدی ・ بعده لطیف اغایه میر میرانلق رتبه‌سی احسانیله مصره اعاده بیورلدی ・

بویله شرفلی بر الایده بولنانلر کرماکرم افتخـار اولوب فقط شدت شـتا موسمنه مصـادف اولمق حسبیله الای اربابی علی‌الخصوص دنیانك فرونی حکمنده بولنان افریقادن کلمش اولنلر فوق‌العاده اوشومشلر ایدی ・

چونکه غرهٔ محرم کانون اول رومینك یکرمی اوچنه مصادف اولمغله ایام اربعین ایدی و بوسنه شتا پك شدتلو اولدی ومحرمك یکرمیسندن صکره پك چوق قار یاغدی زقاقلرده بوزلر طوکدی یوللردن کچلمز اولدی حتی لغمجی

عمله‌سی تعیین اولنه‌رق جاده‌لرده اچیلان چغرلرك اطرافی قار و بوز ییغندیلرندن قلعه متریسلر ینه دوندی ٠

شانی زاده دیرکه محرم‌الحرامك اون یدنجی چهارشنبه کونی وقوعبولان تحویل شمس برج دلو زایچه‌سنده کوکب زخل برج جدیده مرکز وتد سمایه اوج درجه قریب محله مصادف وعطارد مقارنهٔ زخله یدی درجه قدر متقارب اولوب وتد سمادن سعود ساقط وشمس ایله زخلك شعاعلری ایسه حالا مختلط ومترادف اولمغله ماه مزبورك یکرمنجی سبت کونی ثانیا قار یاغمغه باشلایوب کیتدکجه برودته شدت و برف وخساره کثرت وصلابت کلمکه باشلادی بوحال ایله کیدرك ماه مرقومك یکرمی التنجی کونی استانبول اسواقی بوزلر ایله مالامال و بارکیر وعربه مرور وعبوری امر محال درجه‌لرینه وارمغله ممرعامه اولان جاده‌لرك بوزلری بافرمان عالی لغمجی عمله‌سی تعیین ایله قیر یلوب کبیر بوز قلعه‌لری یوللرك یمین ویسارلری دیوارلرینه اسناد ایله اتمکجی وحمال بارکیرلری ورجال وکبار بارکیرلری کچه‌جك قدر یوللر اچیله‌رق مرور وعبور ایدنلره اولدقجه بوطریقله معاونت وامداد اولندی براز ایام دخی بوحال اوزره کچوب ماه جارینك کذلك وتدعاشرنده محرمك یکرمی طقوزنجی بازار ایرتسی کونی وقوعبولان کسوف جزئیدن صکره کثرت سقوط ثلج ایله برودت برمرتبه‌ده مشتد اولدیکه میزان حرورد نقطهٔ انجماد مادن برودت طرفنه بش التی درجه‌یه قدر کیتدی بناءعلیه منقل واوجاق اولان بعض اوطه‌لرده دخی صولر منجمد اولوب خلیج کاغدخانه‌نك جبه‌علی ودیوانخانهٔ ترسانه بیننه‌قدر جود ورکودیله نهراً ایوب وحاصکوی یوللری مسدود واول حوالیده قایقلر مربوط قاله‌رق و بوسیاقده ماه صفرك اوچنجی جمعه کیجه‌سنه قدر متمادی واول کیجه هوانك کشادی بعدازین تدریج ایله اعتداله میلنه بادی اولدی ٠ انتهی

بزینه صدده کله‌لم

توسون پاشایه مدینهٔ منوره حوالیسنده‌کی مشایخ عربان مطاوعت وامیر مکهٔ مکرمه شریف غالب افندی حضرتلری ایسه هروجهله معاونت ایتدیکندن توسون پاشا مدینهٔ منوره‌دن ایلرویه حرکت ایدرك جده ایله مکهٔ مکرمه‌یی دخی ضبط ایتدکدنصکره طائف اوزرینه یوریدکده وهابیلر طرفندن طائف امیری اولان عثمان مضایفی فرار ایتمکله محرمك اون التیسنده طائف دخی

ضبط واستخلاص اولنمشیدی ومکهٔ مکرمه‌نك ضبط اولندیغی خبری
صفرك یدیسنده مصره واصل اولیجق بش کون و بعده اون اوچنده طائفك
فتحی خبری کلدکده اوچ کون مصرده طوب شنلکی اجرا قیلنمشیدی ٭
بو اثناده محمد علی پاشا جانب حجازه کیتمك اوزره بر اردو ترتیب ایدرك
عسکرینه عثمانلو اصولنده قارغی تعلیمی ایتدرمکله برابر اوروپا عساکر
معلمه‌سی طرزنده صف محاربه‌سی اصولنی دخی تعلیم ایتدیرردی ٭
مکهٔ مکرمه‌نك ضبط اولندیغنه دائر محمد علی پاشا طرفندن یازیلان تبشیرنامه
ربیع الاولك اوچنجی جمعه ایرتسی کونی درسعادته وصول بولدی ٭
واول کون سلطان عبدالحمید نام شهزاده مهد ارای شهود اولدی ٭ درسعادتده
بر هفته طوپ شنلکی فرمان ایدلدی ٭ وهمان اول کون شاهراه حرمین
اوزرنده‌کی برکه‌لرك تعمیری ایچون بنا امینی تعیین بیورلدی ٭
ینه اول کون رئیس المنجمین راقم افندی طرفندن تعیین اولنان وقت مختارده
ایاصوفیهٔ کبیر جوارنده جبه‌جیلر قشله‌سنه تمل اتلدی ٭
بروجه بالا مکهٔ مکرمه‌نك خوارجدن تخلیص وتصفیه اولنمسی اوزرینه
کعبهٔ معظمه‌نك مفتاح سعادتی طوسون پاشا طرفندن پدری محمد علی پاشایه
کوندرلمش ایدوکنه مبنی اودخی مفتاح سعادتی خادم الحرمین الشریفین
اولان ذات حضرت خلافتپناهی‌یه تسلیم ایتمك اوزره دیکر اوغلی اسماعیل
بك ایله استانبوله کوندرمشیدی ٭ مفتاح اغاسی لطیف اغانك مصره
عودت ومواصلتندن ایکی کون مقدم یعنی ربیع الاولك اون اوچنجی کونی
اسماعیل بك مصردن حرکت ایله جمادی الاولی غره‌سنده درسعادته وصول
بولدقده بومفتاح سعادت دخی ابو ایوب انصاریده استقبال اولنه‌رق ینه
بالاده بیان اولندیغی اوزره ترتیب اولنان الای والا ایله دارالسعاده اغاسنك
اغوش تکریمنده اولدیغی حالده سرای همایونه کتورلدی ٭ وید مؤید
حضرت پادشاهی‌یه تسلیم ایدلدی ٭ متشخصان وهابیاندن چندنفری دخی
زنجیربند اولدقلری حالده الای ایله برابر تسییر وتشهیر اولندقدن صکره یالی
کوشکی اوکنده بوینلری اورلدی ٭ واسماعیل بکه حضور همایونده خلعت
کیدیرلدی چلنك طاقلدی بك چوق مجوهرات ویرلدی رتبهٔ میرمیرانی
احسان بیورلدی ٭ و باارادهٔ سنیه عظمای دولت طرفندن کندوسنه بوغاز
ایچنك مسیره‌لرنده ضیافتلر ترتیب اولندی ٭ وجمادی الاولانك یکرمی

التنجی جمعه کونی خطبه‌لرده سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك اوصاف جلیله‌لرینه غازی لفظ شریفی علاوه قلندی اسماعیل پاشانك پدری طرفندن درسعادته کتورمش اولدیغی قائمه‌نك صورتی زیرده (٣) رقیله ایراداولنور ·

جمادی الاخره‌نك اون ایکنجی بازار کیجه‌سی دخی صلب پاك شهریاریدن برشهزاده طوغدی سلطان عثمان تسمیه بیورلدی و بر هفته طوب شنلکی ایدلدی بوا ثناده طرف شاهانه‌دن قهوه‌جی باشی اغا ایله محمد علی پاشایه وامیرمکه ایله طوسون پاشایه قلیج دقتان ومجوهر خنجرلر وخلعتلر ومحمد علی پاشانك بیوك اوغلی دفتردار ابراهیم بکه کذلك خلعت وتوغلر کوندرلمش اولدیغندن قهوه‌جی باشی جمادی‌الاخره‌نك اون ایکنجی کونی مصره واصل و بیوك الای ایله شهره‌داخل اوله‌رق تشریفات سنیه‌یی تسلیم‌ایتمش واولکون ابراهیم بك صعید ایالتی ایچون پدرینك حضورنده خلعتنی کیوب چند روز صکره جانب صعیده کیتمش ایدی ·

ماه شعبانك‌اوچنجی کونی صلب شهریاریدن بر قیز طوغوب امینه سلطان تسمیه بیورلمش وانك ایچون دخی درسعادتده اوچ کون طوپ شنلکی ایدلمشدر ·

اسماعیل پاشا بروجه بالابوغاز ایچی مسیره‌لرنده ذوق وصفا ایتمکده اولدیغی صره‌ده سابقا مصر ملاسی خلیل حمید پاشا زاده عارف بکك کریمه‌سنی ایستیوب حالبوکه هر مسئولنك انجاحی مطلوب وملتزم عالی اولدیغندن باارادهٔ سنیه امر ازدواجلری اجرا ایدلدی · بعده اسماعیل پاشا اواخر شعبانده حلیله‌سنی الوب جانب مصره عازم اولدی

ایشته یقین وقتلره قدر یازین ارناودکویی اقندیسی اوزرنده‌کی یالیسنده وقیشین فاتح جامع شریفی جوارنده‌کی قوناغنده کمال عز واحتشام ایله عمر سورن ومصرلی خانم دیو معروف اولان خانم افندی بودر ·

بروجه بالاعثمان مضایفی طائفه‌دن فرار ایتدکدن صکره باشنه برخیلی عربان جمع ایدرك طائف اوزرینه کلدکده شریف غالب افندی حضرتلری ترك وعرب عسکریله مقابله‌یه چیقوب لدی‌المحاربه مضایفینك اتی اورلدیغی کبی عسکری طاغیلوب کندوسی دخی عسکرك ایچنه قاریشه‌رق نابدید اولدیسه‌ده عربان مطیعه طرفندن اخذ ایله شریف غالب حضرتلرینه کتورلمشیدی ·

اشبو عثمان مضایفی شریف غالب افندی حضرتلرینك قیز قرنداشنك زوجی اولدیغی حالده وهابی مذهبنه کیروب مشاهیر امرای وهابیه‌دن اوله‌رق اهل سنت وجماعته پك چوق ضرر وخسار ایتمشیدی وکندوسی طائف حوالیسنك امیری اولدیغی حالده کچن سنه جدیده‌ده طوسون پاشا اردوسنی بوزان عربانك باشبوغی اوایدی • بناء علیه بوکره اخذ وکرفت اولندقده شریف حضرتلری درحال انی زنجیره اورمش وهمان مصره اعزام اولنمق اوزره جده‌یه کوندرمش ایدی •

وهابیلری کاملا ازاله واستیصال ایتمك اوزره محمد علی پاشایی حجازه سوق وتحریك ایچون طرف پادشاهیدن مصر قپو کتخداسی نجیب افندی خلال رجبده مصره اعزام بیورلمش ایدی • محمد علی پاشا مجدداً تجهیز ایلمش اولدیغی سواری عسکرینی براً جانب حجازه کیتمك اوزره تهیئه ایتدی وکندوسی دخی شوالك اون دردنده سویش طریقیله جده‌یه کیتدی • نجیب افندی عثمان مضایفی‌یی استانبوله کتورمك اوزره انك ورودینه منتظراً مصرده قالدی برکون صکره مضایفی مصره کلدی چند روزمرورنده نجیب افندی انی الوب استانبوله کتوردی سائر امثالی کبی انك دخی بوینی اورلمشدر محمد علی پاشا بروجه بالا بحرا جده‌یه کیدوب طوسون پاشا ایله شریف غالب افندی دخی اورایه کلمشلر ایدی • اول اثناده یعنی خلال ذی‌القعده‌ده سعود وهابینك مبعوثلری کلوب غالب افندی وطوسون پاشا ایله کورشدیلر • طوسون پاشا انلره خلعت کیدردکدن صکره پدرینك یانینه کتوردی • محمد علی پاشا انلری استنطاق ایتدی • امیر سعود یوزبیك ریال ویرمك اوزره عثمان مضایفی‌یی طلب ایلر ومصالحه ایستر دیدیلر • بوکا جوابا محمد علی پاشا مضایفی درعلیه‌یه کوندرلدی مصالحه بحثنه کلنجه بز صلحدن امتناع ایتمیز فقط بونك حصولی شمدی‌یه قدر وقوع بولان مصارف حربیه‌مزك تضمین اولنمسنه وحجرهٔ مطهره‌دن اخذ وغصب اولنان مجوهرات ومدخراتك رد واعاده‌سنه وبعده سعود کلوبده بزمله ملاقات ایتمسنه منوطدر وبوندن ابا ایدوبده کلمز ایسه بز اکا وارمق اوزره‌یز) دیو سوزی کسدردی ومبعوثلری کیرو چویردی •

ذی‌الحجه‌نك اون‌طقوزنجی کونی مصرده لطیف پاشا وقعهٔ غریبه‌سی ظهوره کلدی • شویله‌که لطیف پاشا خلیل حمید پاشا زاده عارف بك

طرفندن محمد علی پاشایه اهدا اولنمش برکوله ایدی محمد علی پاشانك حسن توجهنی قازانوب اعتبار بولدی ونهایت مفتاح اغاسی اولدی بروجه بالا مدینهٔ منوره‌نك مفتاح شریفنی درسعادته کتوردکده طرف دولتدن کندوسنه پك چوق احترام والتفات بیورلدی ورتبهٔ میرمیرانی ویرلدی بوجهتله کندوسنه خیلی کبر وغرور کلدی مصره عودتنده دائره‌سنه کلان کیدن چوغالدی علی الخصوص هم جنسی اولان کوله‌منلر اطرافنی الدی فالجی کروهندن لبلبیجی نام قلاش دخی قریب العهدده اقلیم مصره مالك اوله‌جقسین وارتق وقتك تمام اولدی خروج ایتملیسین دیو کندوسنی اغفال ایدراولدی کوله‌منلرك بقایاسندن یوسف کاشف دیاب دخی اکا چاتدی وکوله‌لردن وصنوف سائره‌دن برچوق خلق اکا اتباع ایله بغتة براختلال چیقاره‌جقلرمش یوللو برطاقم اراجیف شایع اولمغله کوشه‌ده بوجاقده مختفی اولان ارباب فساد هرطرفدن قولاق قبارتدی ۰ لطیف پاشا دخی کوله‌من اوجاغنی احیا ایتمك سوداسنه دوشوب حالبوکه دائره‌سنك بروجه بالا کسب وسعت ایلمش اولمسندن ناشی مخصصات ومعیناتی اداره‌سنه کفایت ایتمز اولدیغندن محمد علی پاشانك کتخداسی وقائممقامی اولان لاز اوغلی محمد بك یانته واروب معیناتك ضمنی تکلیف ایتدکده کتخدا بك بن مال صاحبی دکلم پاشا افندیمزه یاز امر کتورت بن مانع اولمم دیو جواب ویردی لطیف پاشا بوجوابه قانع اولمیوب صوغوقلق ایله مجلسدن قالدی وهمان اول کیجه محمد علی پاشانك کوله‌لرینه یارین کاسونلر قارغی تعلیمنه چیقه‌لم دیو خبر کوندرمش وسلاحلرینی ونقلی خفیف اولان شیلرینی دخی برابر السونلر دیو محرمانه اوله‌رق اخطار ایتدرمش ۰ کتخدا بك کوله‌لرك علی الصباح حاضرلنمقده اولدقلرینی طویوب کندولرندن لدی السؤال لطیف پاشا طرفندن قارغی تعلیمنه دعوت اولندقلرینی سویلدکلرنده بوکون تعلیم کونی دکلدر دیو انلری کیتمکدن منع ایله برابر همان حسن پاشا وطاهر پاشا ایله بوناپارته دیو معروف اولان خزینه‌دار احمد اغایی وقپو اغاسی ابراهیم اغایی ودیوس اوغلنی ومحمد علی پاشا زاده اسماعیل پاشایی دعوت واحضار ایله عقد مجلس ایتدی ولطیف پاشانك قوناغنی عسکرله قوشاتدی ومجلسه کلمسی ایچون کندوسنه خبر کوندردی ۰ لطیف پاشا ایسه

شوحالده مجلسه وارمقدن خوفله صاووشوب خزینه‌دارینك خانه‌سنده یوسف کاشف دیاب ایله برلشه‌رك اورادن بر طرفه فرار ایتمك اوزره ایکن طوتلدی و کتخدانك امریله قتل اولندی بعده یوسف کاشف دیاب دخی اعدام قیلندی . لبلبجی دخی بولاقه کوندرلدی ونیله اتدیریلوب غرق ایتدیرلدی .

ایشته بوسنه مصر وحجازك وقایع مهمه‌سی خصوصات مشروحه‌دن عبارتدر کله‌لم ممالك محروسه‌نك سائر طرفلرنده ظهوره کلان وقوعاته

(وقایع عراق وایران)

سنهٔ ماضیه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره سلیمان پاشازاده سعید بکك منتفق ایچنه صاووشوب کیتمسیله بغداد والیسی عبدالله پاشا شبهه‌یه دوشه‌رك منتفق اوزرینه حرکت ایله منتفق دیارینه تقرب ایتدکده منتفق شیخی حمودالثامر دخی یکرمی بیك قدر سواری و پیاده‌ایله سعید بك دخی برابر اولدیغی حالده مقابله‌یه شتاب ایدرك سوق‌الشوخك بر ایکی ساعت بروسنده اردوسنی قوردی وعبدالله پاشایه استرحامنامه کوندردی پاشا اصغا ایتمیوب اوزرینه یورمکله‌اودخی مقاومته قیام ایتمکله اشبو یکرمی سکزسنه‌سی صفرینك غره سنده تقابل صفین وقوعنده منتفق عسکری کوله‌منلرك طوپ وتفنك اتشنه طیانه‌میوب پریشان اوله‌رق سعید بك یکرمی اوتوز اتلو ایله برچاریك مسافه محلده یالکز قالمشیکن کوله منلر سلیمان پاشانك حق نان ونمکنی ایفا ضمننده اوغلی مومی الیه سعید بك ایله مقدمجه کیزلو مخابره‌ایتمش اولدقلرندن همان سعیدبك طرفنه میل ویکدیکری مسابقت ایدرك یانته واردیلر . بونك اوزرینه پاشا معیتنده‌کی عشائر دخی اردویی یغمایه قویولدیلر عبدالله پاشا و کتخداسی طاهر کهیا ایکیوز قدر اتباع ایله یالکز قاله‌رق کیرو رجعت وفرار ایتدیلر ایسه‌ده ارقه‌دن منتفق اتلوسی یتیشوب انلری اخذ ایله سوق الشیوخه کتوردیلر وحمودالثامرك معرکه‌ده زخمدار اولان اوغلی بر ایکی کون صکره وفات ایدیجك عبدالله پاشاایله طاهر کهیایی دخی اعدام ایله باشلرینی سعیدبکه کتوردیلر . وزیر مشار الیه مرحوم سلیمان پاشانك کوله‌لرندن اولوب سنی تقریباً اللی‌یه رسیده اولمشیدی . قائمقاملغی ایله برابر والیلکی مدتی ایکی بوچوق سنه‌یه قریبدر .

سعید بك پدرینك وفاتنده اون ایکی یاشنده ایدی بغداد والیلری هپ پدرینك چراغلری اولمق حسبیله کندوسنه فوق‌العاده رعایت ایدرلرایدی اودخی حالندن خوشنود اوله‌رق والیلك داعیه‌سنه دوشمز وحکومت غائله‌سنی باشنه المق ایستمزدی فقط عسکر واهالینك کندو حقنده پك زیاده میل وتوجهی اولدیغندن عبدالله پاشا انی استرقاب ایدوب او دخی انك سوء قصدندن خوفله منتفق ایچنه صاوشمشیدی حالبوکه اوخارجده بولندقچه عبدالله پاشا امین اوله‌مدیغندن اوزرینه واروب اودخی محافظهٔ جان داعیه‌سنده بولنمغله بروجه بالا عبدالله پاشا اعدام اولندقده بغداد والیلکی طبیعتیله کندوسنه توجه ایتمکله ماه صفری اورالرده کچورد کدنصکره اوائل ربیع‌الاولده حرکت ایله ماه مزبورك اون بشنجی کونی بغداده واصل وعظیم الای ایله شهره داخل اوله‌رق قائممقاملق وجهله ادارهٔ امور ایالته ابتدار وعرض ومحضر ایله درسعادته کیفیتی انها واشعار ایتدکده پدرینك نزد دولتده معلوم اولان قدر وشاننه مبنی همان رتبهٔ وزارتله عهده‌سنه بغداد وبصره وشهرزور ایالتلری توجیه بیورلدی ٠

ینه سنهٔ ماضیه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی وجهله عبدالرحمن پاشا وقعه‌سی اوزرینه ایران دولتی اردو سوقیله بغداد حوالیسنی نهب وغارات ایتدرمش اولدیغندن اموال منهوبه‌نك استردادی ایچون جلال‌الدین افندی سفارتله ایرانه کوندرلمشیدی اشبو یکرمی سکز سنه‌سنده بغداد طریقیله ایرانه واروب سنهٔ مرقومه جمادی‌الاخره‌سنك اون سکزنده حامل اولدیغی نامهٔ همایونی تسلیم ایله مأموریتنی تبلیغ ایتدیکی صره‌ده فتحعلی شاهه آغرجه لاقردیلر سویلمش وایران وکلاسیله واقع اولان مکالماتندن برنتیجه حاصل اوله‌میوب تبریزده بولنان دولتعلیه سفیری عبدالوهاب افندی یاننه کیتمسی طرف شاهیدن بیان اولنمغله تبریزه عزیمت ایلمش ایدی ٠ اوراده عبدالوهاب‌افندی دخی حاضر اولدیغی حالده‌ایران مأمورلریله عقداولنان مجلس مکالمه‌ده منهوبات مذکوره‌نك استردادی بحثی درمیان اولندقده ایرانلولر طرفندن عراق عربده ایران زوارینك پك چوق اموال واشیاسی غصب اولنمش ایدوکندن بو ایکی منهوبات برلکده استرداد اولنه بیلور جوابی ویرلمشدر ٠ ایرانلو طرفندن بابان پاشالرینه وشهرزورایشلرینه مداخله اولنمامسی بحثنده دخی مأمورین ایرانیه دولتعلیه سفیرلرینك

ادعاسنی رد ایتمشلروشهر زور عشائری ایرانده یایلایوب ایران عشائری دخی شهر زور اراضیسنده قشلامقده اولدقلرندن بابان پاشالری ایرانك انضمام رأیلریله نصب اولنمازلر ایسه بوعشیرتلرك اختلاطی دولتین بیننده موجب اختلاف وفساد اولور دیمشلر الحاصل قواعد دولیه یه اویمیه جق سوزلر سویلمشلر فقط عبدالرحمن پاشانك ایران دولتنه سنوی اعطاسنی تعهد ایلدیکی اون بیك تومانك اخذندن صرف نظر اولنمسنه موافقت کوسترمشلر واولبابده عبدالرحمن پاشادن المش اولدقلری سندك دولتعلیه سفیرلرینه تسلیمنه قرار ویرمشلردر . بونك اوزرینه عبدالوهاب افندی درسعادته عودت ایدوب طرف شاهیدن اولنان تکلیف اوزرینه جلال الدین افندی براز وقت دها اول طرفده قالمش ایسه ده مأمور یتندن بر نتیجه حاصل اوله میه جغی تعین ایتدیکندن رسم وداعی اجرا ایتمکسزین ارضروم سرعسکری احمد پاشایی کورمك بهانه سیله اول طرفه کلوب اندن دخی درسعادته عودت ایلمشدر . بوکیفیت دولتین بیننده موجب برودت اوله جق حالاتدن اولدیغی حالده ایران دولتی تأیید مصافات ضمننده میرزارضایی سفارتله درسعادته کوندروب اودخی ارضروم طریقیله درسعادته کله رك ایفای مأموریت ایلمشدر .

بو اثناده مومی الیه عبدالرحمن پاشانك وفاتی خبری بغداده واصل اولدقده یرینه بغدادده کی بابان پاشالرندن برینك نصبی متصور ایکن متعاقبا کردستانك عمومیم بکزاده واغالری ومشایخ وسادات وعلماسی عبدالرحمن پاشانك بیوك اوغلی محمود بکه تبعیت ایلمش اولدقلرینه دائر عرض ومحضر کلمکله وایرانلو طرفندن دخی مستصحب اولمغله سعید پاشا دخی بابان وکوی وحریر سنجاقلرینی پاشالق عنوانیله محمود بکه احاله وخلعتنی ارسال ایلمشدر . محمود پاشا دخی پدرینك ایزینه کیدرك خیلی مدت ایرانلویه طرفدار اوله رق قالمشدر . ینه اول اثناده روسیه لو ایله عباس میرزا ارەسنده وقوع بولان محاربه ده ایران اردوسنك پریشان اولدیغی صکره دن خبر النمشدر .

(احوال صرپستان)

جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره عصات صربیه صوقول قلعه سندن ماعدا بالجمله قلعه وقضالری ضبط ایدوب و دولتعلیه روسیه سفری ایله

مشغول اولدیغندن صرپستان اوزرینه قوهٔ کافیه سوق ایده میوب روسیه‌لو ایسه افلاق طرفندن صرپستانه خیلیجه عسکر چکورمش ایدی بناء علیه اول وقتدنبرو صرپلولرك تأدیب و تربیه‌سی قابل اوله مامشیدی • بکرشده روسیه دولتیله عقد مصالحه اولندقدن صکره مصالحه نامه‌ده صرپلولره دائر یازلمش اولان ماده‌یه توفیقا صرپستان ایالتنك تنظیمی لازم کلوب حالبوکه باش کنزلری اولان قره یورکی طرفندن صوفیه‌یه کوندریلان مبعوثلر صوفیه ناظری مصطفی رشید افندی وروم ایلی والیسی سلحدار علی پاشا ایله کورشدکلرنده صرپ رعایاسنك ساکن اولدقلری اون ایکی قضایه قناعت ایتمیوب اثنای محاربه‌ده جوار قضالردن اللرینه بچن یرلرك صرپستانه الحاقنی وقره یورکی کندولرینه بك اولوب افلاق و بغدان کبی صرپستانك مستقل اولمسنی وایچلرینه اهل اسلام کیرمیوب هپ قلعه‌لرك کندو اللرنده قالمسنی ادعا ایتدیلر و بکرش مصالحه نامه‌سنه توفیقاً تنظیم اولنان مواد کندولره بیان اولندقده بز روسیه مصالحه‌سی شروطنی بیلمیز باشلو باشیمزه برحکومت اولمق ایسترز بوندن بشقه صورتله تسویهٔ مصلحت قابل دکلدر دیو جواب قطعی و یردیلر بونك اوزرینه دولتعلیه دخی صرپستان اوزرینه تدارك کورمکه باشلادی روسیه ایلچیسی بوتدارکاتك سببنی سؤال ایتدکده صرپلولرك بکرش مصالحه‌سنی طانیمدقلری ورعیتی قبول ایتمدکلری جهتله جبرا تحت اطاعته ادخاللری لازم کله‌جکی افاده اولنمسی اوزرینه صرپلولری تصحبه قالقیشوب دولتعلیه شروط مصالحه‌نك محافظه‌سنه دقت واعتنا ایتملیدر هله بن کیفیتی پترسبورغه یازه‌یم صرپلولره نصیحت ایده‌لم شروط مصالحه‌یه موافق برصورت و یره‌لم دیو تأخیر مصلحته سعی ایلدی • بوصورتله ایسه ایشك سورونجمه‌ده قاله‌جغی اکلاشلمش وهمان صرپلولرك امر تربیه‌سی صدر اعظم خورشید پاشایه حواله بیورلمش ایدی •

خورشید پاشا اردوی همایون ایله نیش طرفندن حرکت ایدرك صرپستان اوزرینه یوریدی ودر جنك اول مظفر اوله‌رق برچوق قلعه و پلنقه‌لری عصات صربیه یدندن نزع واستخلاص ایلدیکی اثناده بر فرقهٔ عسکریه ایله ودین طرفندن هجوم ایدن مشهور قره فیضینك اوغلی دخی اوکنه کلان عصاتی چکنه‌یه‌رك سمندره جوارنده اردوی همایون ایله برلشدی • بعده

اردوی همایون بلغراد اوزرینه یوریمکده اولدیغی حالده بوسنه والیسی دارنده‌لی علی پاشا دخی بوسنه دلاورلریله بلغراده طوغری حرکت ایتمشیدی انجق بوسنه ایله بکور دلن قلعه‌سی میانده واقع زاسار بجه ولوزنیجه ولشنیجه استحکاملری مشهور ملیوش نام سرکرده‌نك تحت قومانداسنده اوله‌رق یکرمی بیك قدر صرپلو ایله محافظه اولنمقده اولدیغندن علی پاشا اول باول بو استحکاملری ضبط ایله بکور دلن قلعه سنی تسخیر ایتمکه مجبور ایدی . علی پاشا جسور واصول حربه آشنا بر وزیر اولوب بوشناقلری تشویق وتشجیع ایله آچقدن آچغه زاساربجه استحکاملری اوزرینه یورتدی بوشناقلر برخیلی شهید ویردیلر ایسه‌ده دوشنه قالانه باقیوب همان درون استحکامه کیردیلر وموجود اولان صرپلولری قلیجدن و بچاقدن کچوردیلر شویله‌که صرپلولرك یاپمش اولدقلری جسیم استحکاملر کندولری ایچون بیوك بیوك قناره‌لر اولدی ملیوش کوج حال ایله یالکز باشنه قاچوب قورتیله بیلدی . کرك بوقولده وکرك نیش وودین قوللرنده صرپلولردن پك چوق تلفات وقوع بولدی . علی پاشا وجه مشروح اوزره غالب ومظفر اوله‌رق ایلرو لیوب بلغراددده اردوی همایون ایله برلشدی . صرپلولر ایسه عساکر عثمانیه‌یه تاب آور مقاومت اوله‌میه‌جقلرینی جزم ایتدکلرندن طرف طرف طاغیله‌رق اکثری اوستریا طرفنه فرار ایتمشلر ایدی بو صورتله بلا مقاومت بلغراد قلعه‌سی اله کچمشیدی سائر قلعه‌لر دخی بو وجهله ضبط اولندی وصرپلو عرض مطاوعته مجبور اولدی .

بونك اوزرینه خورشید پاشا صرپلولر حقنده عفو عمومی اعلان ایله اللرنده‌کی طوپ واسلحهٔ سائره‌یی طوپلاتدی و بلغراد جبه‌خانه سنه وضع ایتدیردی وکندولرینك یرلو یرینه اسکانلرینه مباشرت ایتدی وسمندره و بکور دلن واوزیجه قلعه‌لرینه مستحفظ کوندردی . بلغراد وسائر قصباتك اهل اسلام اولان مهاجرلری عودته باشلادی اردوی همایون دخی مظفراً صرپستاندن عودت ایلدی صرپستان مصلحتنك بروجه بالا ختام بولدیغی خبری شوالك یکرمی اوچنجی کونی درسعادته وصول بولدی دولتجه موجب ممنونیت اولدی .

صرپستان مورخی مشهور مانکه تاریخنده دیرکه دولتعلیه بیك سکز یوز اون اوچ سنهٔ میلادیه‌سنده بالذات صدر اعظم خورشید پاشانك تحت اداره‌سنده

اوله‌رق صرپلولر علیهنه کلیتلو عسکر سوق ایتمش اولدیغندن قره یورکی
دخی عثمانلولره مقاومت ایلك اوزره دیرین وموراوه وطونه طرفلرنده اوچ
قول اردو ترتیب ایتمشیدی اوائل مخاصماتده صرپلولرك طونه قولی ودین
قپولرینه قدر ایلرولیه‌رك اولدقچه ابراز جسارت ایتمش ایسه‌ده صدر اعظم
ورجب اغا وافلاق ویوده‌سی قره‌جه بك طرفلرندن ودین عثمانلو اردوسنك
تقویتنه مسارعت کوسترلدیکنه مبنی صرپلولر کیرویه طرد ودفع اولندقدن
بشقه نیفوتین محاصره سنده‌و لیقونام صرپ سرکرده‌سی مجروحاً وفات ایتمکله
معیتنده‌کی صرپلولر باشسز قالدقلرندن عثمانلولر از وقتظرفنده اسمیدرووه‌یه
قدر مملکتی ضبط ایتدکاری مثللو موراوه وودین نهرلرینك محافظه سنه مأمور
اولان صرپ قوللری دخی عثمانلولرك هجومنه تاب اور مقاومت اوله‌میوب
ضایعات کلیه ایله کیرو چکلمکه مجبور اولدیلر بوصورتده صرپستان
برمخاطرهٔ عظیمه‌یه دوچار اولمشیکن آمر مطلق صفتنی حائز اولان قره یورکی
هیچ برطرفده اثبات وجود ایتمیوب وشهرت وغیرت سابقه سنه مقیس هیچ
بر تشبثده بولنمیوب خیلی زمان طوپولا و بلغراد جوارلرنده طولاشدقدن
صکره باشی قایسنه دوشوب دسترس اولمش ایدوکی مبالغی بعض مواقع
خفیه‌یه دفن ایتمکه چالیشیوردی . نهایت تشرین اولك برنده موراوه
اردوسنه کیدوب اول کون بررأی وحرکتده بولنمدیغی کبی ایرتسی کونی
عثمانلولر انك کوزی اوکنده کوپریدن عبوره باشلادقلرنده دفعه مقتدر
اولمدیغنی کوریجك غالبا بسبتون مأیوس اولدیغندن شهر مرقومك اوچنجی
کونی نیدو با ولیونطی و فیلیبوویج نام رفیقلری ویانیکی نام کاتبی ایله
برلکده اوستریا طرفنه فرار ایتمشدر . انتهی

قره یورکی برمدت اوستریا طرفنده بولنوب بعده بسارابیا جانبنه کیتمشدر .
ویرینه سرکرده‌لرندن مشهور میلوش صرپ باش کنزی اولمشدر .

بعض وفیات

اشبو یکرمی یدی سنه‌سی صفرینك سکزنجی کونی اسبق صدر روم عطاءالله
افندی وفات ایتمشیدی متوفای مشارالیه رجال دولتعلیه‌دن ملاجق محمد
افندینك مخدومی اولان صدر روم اسبق اسحاق افندینك صلبندن بیك یوز
اللی بش سنه‌سنده تولد ایدوب یوز یتمش برسنه‌سی رؤس تدریس ایله
وبیك ایکیوز سنه‌سی غرهٔ شعبانده یکیشهرفنار مولویتیله بکام اولدقدن

صکره رسم واصول طریق اوزره ترقی ایدرك ایکیوز اون بش سنه‌سنده اناطولی پایه‌سی الوب اون طقوز سنه‌سنده بالفعل اناطولی قاضیعسکری اولمش و یکرمی اوچ سنه‌سنده روم ایلی پایه‌سی الوب یکرمی بشده بالفعل روم ایلی قاضیعسکری اولمش ایدی بعد الانفصال سائر امثال وهم حالی اولان صدور کرام کبی تقلیب اوراق لیالی وایام ایتمکده ایکن طی جریدهٔ حیات ایلمشدر • مشارالیه خوشکو وخوش صحبت برذات اولوب افیون کیفنه دخی مبتلا اولدیغندن مجلس انسا انسی زمرهٔ برشیان ایله مملو ایدی بو یولده غریب حکایه‌لری واردر از جمله روم ایلی قاضیعسکرلکی هنکامنده‌ بر کون باب عالیده عرض اوطه‌سنده استماع دعاوی مجلس رسمیسنده کندولره اهل کیف زمره‌سنك شکر تعبیر ایتدکلری ایمزغانمق حالتی عارض اولوب بعده انتباه کلیجك کندوسنی تریاکیلر ایله مملو اولان قوناغنده صانوب قهوه ایستمك تصوریله ال چیرپدقده حضار مجلسه حیرت کله‌رك بعضیلرینه ضحك ضروری کله‌جکنی قائممقام شاکر احمد پاشا تفرس ایله درعقب واقعا پك بیتاب اولدق برقهوه ایچه‌جك قدر تنفس ایده‌لم دیه‌رك ظرافتله دفع مجلس ایلدیکی شانی زاده تاریخنده محرردر •

شعرای بنامدن صاحب دیوان احیا افندی دخی ماه صفرك اونبجی کونی ختم دیوان حیات ایلمشدر • خط تعلیقك خرده وشکسته‌سنده صاحب ید طولی وشعر وانشاسی مسلم فصحا و بلغا ایدی شیخ الاسلام اسبق صالح زاده احمد اسعد افندینك مکتوبجیلغی خدمتنده مدت مدیده مستخدم اولمغله مکتوبجی احیا افندی دیو معروف ایدی قصیدهٔ رمضانیه‌سی بین الشعرا مقبولدر وکوزل تاریخلری واردر رحمة الله علیه •

شیخ الاسلام سابق مرحوم عمر خلوصی افندی مظنهٔ کرامدن مرعش مفتیسی محمود افندی یی درسعادته جلب وطرف سلطنته سوق ایدوب بو وجهله محمود افندی خیلی اکرام واحترامه مظهر اولدقدنصکره مملکتنه عودت ایتمشیدی • عمر افندینك خلفی اولان دری زاده عبد الله افندی ایسه سلفلری کبی محمود افندی ایله متشرف اوله‌مدیغنه متأسف اوله‌رق اودخی اهل اللهدن برینی بولوب کتورتمك اوزره اطرافی جستجو ایتمکده ایکن موالئ دوریه‌دن قدسلی موسی افندی برکون اثنای مصاحبتده

كندوسنه مشايخ عربدن قدسلى ابوالسعود افندى يى وصف وثنا و بو بابده مبالغه واطرا ايتمكله عبدالله افندى انى درسعادته كتورمك اوزره كندوسنه قدس مولويتنى وعد ايلمش اولديغندن موسى افندى اربعين ايچنده با امر عالى استانبولدن حركتله قدسه واروب ابوالسعود افندى يى وافر خدمه واولاد واحفادى ايله برابر درسعادته كتورد كده فاتح جامع شريفى جوارنده شيخ الاسلام قوناغى قارشوسنده برخانهٔ مخصوصه انزال اولنمشيدى . اشارت شيخ الاسلامى اوزره كرك كندوسنه وكرك اولاد واحفاد ومتعلقاتنه طرف شاهانه‌دن عطاياى سنيه احسان بيورلدى . ابو السعود افندى ايسه يوز اون ايكى ياشنده بر پيرفانى اولديغى حالده ايام شتاده مشاق سفريه يه تحمل ايده‌ميوب بيتاب وبيخود اوله‌رق ياتمقده ايدوكندن سراى همايونه كيده‌مدى بناء عليه ايكى كون صكره سلطان محمود خان عدلى حضرتلرى (القادم يزار) قاعده‌سنه رعاية تبديل صورتيله عزم زيارت بيورديلر ايسه‌ده شيخ افندى بايغين ياتمقده اولديغندن عودت بيورمليله فرداسى سراى همايونه كتورلمش ايسه‌ده خسته‌لكى مشتد اولمغله ينه خانه‌سنه اعاده ايدلدى . ايشته بو وسيله ايله قدسى موسى افندى محرمك اون طقوزنجى كونى قدس مولويتى ايله بكام اولدى لكن ابوالسعود افندى طاورانه‌ميوب وصفرك اون اوچنجى صالى كونى عازم داربقا اولوب جنازه‌سى جم غفير ايله فاتح جامع شريفنده قيلندى بعده ابو ايوب انصارى يه نقل اولندى كندى تقريرى اوزره يوم ولادتى ماه صفرك اون اوچنجى صالى كونى ايمش بروجه بالا ينه صفرك اون اوچنجى صالى كونى وفاتى اتفاقياتدندر رحمة الله عليه رحمة واسعة .

شهر امينى مشهور ابراهيم افندى خيلى وقتدنبرو نامزاج اوله‌رق اطبانك تدابيرى دخى كاركر تأثير اولميوب ماه جمادى الاخره‌نك بشنجى كونى وفات ايتمكله يرينه صاحب عيار خيرالله افندى شهر امينى اولدى . ابراهيم افندى كنجلكنده براز اوقويوب يازمغه سعى ايدوب انجق ضيق معاش سببيله ايكيوز يدى سنه‌سنده ادرنه‌دن استانبوله هجرت وتحصيل حسن خط ايچون اول عصرده شيخ الخطاطين اولان اسماعيل زهدى افنديدن ثلث ونسخ مشقنه مداومت ايتمشيدى . برارالق شهر امينى جاويد احمد بكه انتساب ايله مدت مديده انك معيتنده مستخدم اولدى . صلاح حال ايله متصف ومقدم

وكاركذار برذات اولمسيله جاويد بك اندرون همايونه دائر اولان تعميرات ايشلريني اكا كورديررديى . بومناسبتله ابراهيم افندى اندرونجه حسن اعتماد قازاندى ويك چوق اعتبار بولدى . وسلطان مصطفى خان رابعك جلوسنده باش محاسبه‌جى اولوب اره‌صره صحبت خاصهٔ شهريارى ايله دخى مشرف اولوردى . بوجهتله اندرون همايونجه هرسره محرم اولوب حتى مابينجى نذير وعبد الفتاح كبى خونهٔ قرنا سلطان سليم ايله سلطان محمودك اعداملرى مذاكره‌سنده انى دخى محرم راز ايتمشلر ايدى . ابراهيم افندى ايسه شاهراه صدق واستقامتدن آيرلميوب انلره خالصانه نصيحت ايله بوكار مكروهك منعنه سعى ايدردى . كندوسنك بووجهله صداقتى سلطان مصطفانك خلعنده باعث سلامتى اولمشدر . شويله‌كه اصحاب عفت واستقامتدن بردولت وملت ادمى اولديغى سلطان محمود خان عدلى حضرتلرينك معلومى اولمغله انى ظاهر حالده شهر امينى ايدوب وحقيقت حالده سلطنت سنيه‌لرينك امينى بيلوب دائما انكله كيزلو مخابره ايدر وباب عاليدن تقديم اولنان معروضاته انك رأيى اوزرينه جواب يازار ايدى .

ابراهيم افندى (الشهرة افة) وقفنجه نفوذينى كتم ايدر وبومخابرهٔ خفيه مصلحتنى پك كيزلو طوتار ايدى . فقط ال التندن ايستديكى خصوصاتى اجرا ايتديرردى . حتى كندوسنك يازو خواجه‌سى اولان سالف الذكر زهدى افنديك برادرى راقم افندى‌يى هنوز مسافهٔ طريق تدريسك يارى برنده ايكن دفعة ازمير مولويتيله بكام ايتدرمشيدى . بالاده بيان اولنديغى اوزره رشدى پاشانك قائممقاملغى كبى امور مهمه هپ انك سوق واخطاريله وقوعه كلان موادذن اولديغى دركار ايدى . حالت افندى‌يى طرف شاهانه‌يه سوق ايدن دخى او ايدى .

مرويدركه حالت افندى بغداده كيدركن سلطان محمود خان حضرتلريله ملاقات ايتدكده افندم انشاءالله بغداد ايشنى بتوردكدن صكره روم ايلى واناطولى طرفلرنده‌كى متغلبه‌نك دخى حقلرندن كلنه‌رك مقام سلطنتكزده استقلال بولورسكز يوللو بر ايكى سوز سويلش وانك بوسوزلرى نظر دقت شاهانه‌يى جلب ايلمش اولديغندن بغدادن عودتنده پك زياده مقبول ومنظور پادشاهى اوله‌رق ارەسى چوق بچميوب مكافاة عهده‌سنه ركاب

همـايون كتخـدالغى توجيـه بيورلدى ٠ ومقربين پادشـاهيدن بعض ذوات ايله كيزلو مخابره‌يه باشلادى ٠ وبوكره ابراهيم افنديـنك وفاتنده مخابرهٔ خفيه ايشى بتون بتون انك النه كچدى ٠ شويله‌كه سراى همايوندن برصفه‌لى تذكرهٔ سـنيه‌يى الوب بربقـال دكانـنه كتورر وحالت افنديك ايوازى واروب انى الور وحالت افنديك عريضه‌سـنى اول دكانه براغور وصفه‌لى كلوب الور سراى همايونه كتورر ايمش ٠ وخط همايونلر بيله اكا تصحيح وتنظيم ايتدير يلورمش ٠

ايشته حالت افندى بو صورتله مستشار سلطنت اولوب ظاهراً مناصب ديوانيه دن برنده بولنور وحقيقت حالده هرايش انك رأيى اوزره اجرا اولنور ايدى وابراهيم افندى كبى اودخى بدايت امرده بوايشى مكتوم طوتاردى لكن صكره‌لرى ايش ميدانه چيقدى هركس دولاب دولتك نه‌وجهله دونديكنى اكلادى بوجهتله حالت افندى مرجع خاص وعام اولدى ارتق بوندن صكره وقوعه كلان اجرا آت هپ انك نتيجهٔ افكار خدعه كارسيدر ٠ سربر بر شهريارى على اغا ايله وقوع بولان بعض مخابرات خفيه‌سى بوجلدك ذيلنده عينا درج وايراد اولنه‌جقدر ٠

❊ وقايع شتى ❊

بالاده اشـعار اولنديغى اوزره روسـيه‌لو ايله عقد مصـالحه اولنديغى كبى مقدمهٔ اصلاحات اولمق اوزره طشره‌لرده‌كى متغلبه كروهنك ازاله واستيصـاللرينه عزيمت بيورلمشيدى ٠

بناء عليه صدر اعظم خورشيد پاشا اقدمجه ادرنه‌ده ايكن اون بش سنه دنبرو روم ايليده سالك مسلك سركشى اولان خاصكويلى امين اغا اوزرينه سوق عسـكر ايتمكله لدى المحـاربه امين اغا مغلوباً فرار ايتدكده بالتعقيب خلال ربيع الاولده توابعى ايله برابر اعدام اولنمشيدى ٠

ومقدما روسـيه ديارينه فرار ايتمش اولان رامز پاشـانك بعد المصـالحه پترسبورغدن عودتنه رخصت ويرلمش اولمسـيله بغدان حدودينه وارد اولدقده اقدمجه خفيا اصدار بيورلمش اولان فرمان عالى موجبنجه اعدام اولنه‌رق سر مقطوعى ربيع الآخرك طقوزنجى كونى درسـعادته وصول بولمشيدى ٠

مشار اليه رامز پاشا افاخم علما ودهات وزرادن دكرلى برذات اولوب انجق

علمدار پاشانك صدارتنده سند اتفاق ناميله تنظيم اولنان شرطنامهٔ سلطنت عثمانيه‌نك مؤلفلرندن برى اولمغله حقنده طرف سلطنتدن اضمار غيظ وكين ايدلمشيدى بناء عليه حدود خاقانيه‌يه واصل اولديغى كبى اعدامنه مسارعت قلنمشيدى . ابرائيل محافظى نصب اولنان شاهين پاشا كريوهٔ ارتكابه صاپوب ابرائيل قلعه‌سنده‌كى ذخائرى بيع واتلاف ايتمكده اولديغى حالده اردوى همايونه مرتب اولان ذخائرك ارسالنده دخى مسامحه ايتمكده اولديغندن خلال جمادى الاخره‌ده قپوجى باشى مباشرتيله اعدام ايدلمشيدى .

روم ايليده عين الاعيان اولان سيروزى اسماعيل بكك اجل موعوديله وفات ايلديكى خبرى بو اثناده درسعادته وارد اولدقده اوغلى يوسف بك كه علمدار پاشا زماننده سلانيك اعيانلغنه تنسيب اولنمشيدى بوكره پدرينك يرينه سيروز اعيانى اولدى بوصورتله سلانيك سنجاغى متغلبه الندن قورتلدى وخلال رجبده سابقاً چاوش باشى موره‌لى ابوبكر بك عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله سلانيك سنجاغى توجيه بيورلدى .

ينه متغلبه كروهندن سابقا ودين محافظى ونيكبولى ايالتى واليسى اولان ادريس پاشا دخى بو اثناده ترك دغدغهٔ دار فنا ايدوب كيتمشدر .

شويله كه عصر سليم خانيده پاسبان اوغلى فوت اولدقده ميرميراندن خزينه‌دارى اولان وملا پاشا ديو شهرت بولان اشبو ادريس پاشا انك مقامنه قائم اولوب بر ارالق بشقه ايالته نقل اولنمق ايستنلمش ايسه‌ده ودين يماقلرى ايچنده تكون ايدن قيل وقال اوزرينه چاره‌سز ودين محافظلغنده ابقا ايله عهده‌سنه رتبهٔ وزارت دخى توجيه بيورلمشيدى . اولوقتدنبرو ودينده قالوب سلفى پاسبان اوغلى كبى كيتدكجه اوراده كوكلشمكده اولديغندن كچن سنه عزل اولنه‌رق نيكبولى ايالتيله ودين محافظلغى سابقا قپودان دريا سيد حافظ على پاشايه توجيه ايدلمش و بوصورتله نيكبولى وودين سنجاقلرى دخى متغلبه الندن قورتارلمش واكرچه ادريس پاشا سلفى كبى ودين‌دن چيقمامق اوزره اوجاقلويه مراجعت ايلمش ايسه‌ده مأمولى وجهله اثر تصحب كوره‌مديكندن استعفاى قصور ايله استرحامه مجبور اولمش ايدى . بونك اوزرينه درسعادته كلمك شرطيله مظهر عفو وامان اولديغندن نامزاج اولديغى حالده درسعادته كلوب اسكدار جوارنده نقاش اسكله‌سى نام محلده

اسبق یازیجی صو پا صالان محمد افندی ساحلخانه سنده اقامت اوزره ایکن شعبانك اون یدنجی کونی فوت اولدی ۰ عفی عنه

طاغلو اشقیاسی رؤساسندن اولوب یکرمی سنه دنبرو روم ایلی جانبنده سالك وادئ سرکشی اوله‌رق علمدار پاشادن صکره سلستره اعیانی نصب اولنان یلیق اوغلی دخی شمنی اعیانی مأمور یتیله خلال شعبانده اعدام ایدلمشدر ۰ مرفوع الوزاره دیوریکلی یوسف پاشانك مقدما بالدفعات وقوعه کلان سوء حرکاتنه مبنی بافرمان عالی بو اثناده اناطولی جهتنك اصلاحاتنه مأمور اولان سیواس والیسی بابا پاشا طرفندن اعدام اولنمشدر ۰

صقاریه کولنك دریایه اجراسی خصوصنه ازمنهٔ ماضیه‌ده برقاچ دفعه تشبث اولنمشیکن فعله کله‌مدیکی کبی بو اثناده دخی کشف ایچون مخصوص مهندس ومأمورلر کوندرلمشیکن ینه نتیجه پذیر اوله‌مامشدر ۰ خلال ذی القعده‌ده میراخور اول مصطفی نوری اغایه رتبهٔ وزارتله معادن همایون امانتی توجیه بیورلمش وانك یرینه درکاه عالی قپوجی باشیلرندن یکیشهرلی زین العابدین بك میراخور اول اولمشدر ۰

وقایع اوروپا

سنهٔ سابقه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره ناپلیون بره‌زنیا فلاکتندن صکره اردوسی منهزم و پریشان اوله‌رق رجعت ایدوب کلورکن ناپولی قرالی مورایی اردو قائممقامی نصب ایدرك کندوسی تبدیلا پارسه کلوب تلافئ مافات ایچون تدارکات عسکریه ایله مشغول اوله‌رق درتیوز قرق بیك نفردن مرکب بر اردو ایله روسیه‌یه قارشو چیقمق تصورنده ایدی ۰ و بونده موسقوه سفرندن عودت ایدن بیوك اردوسنك بقیه‌سیله متفق دولتلرك عساکری داخل ایدی ۰ حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره بیوك اردوسی کاملا مضمحل اولوب امرا وضابطانی برقاچ بیك پراکنده عسکر ایله قونیسبرغ بلده‌سنه التجا ایتمشلر ایدی ۰ وروسیه‌لولر پروسیالولری جلب وامالۀ ایتمش اولدیغندن تیلسیت اوزرینه حرکت ایدن مارشال ماقدونالت اردوسی رفاقتنده‌کی پروسیا اردوسی جنرال یورق معرفتیله اغر اغر حرکت ایدرك وکویا تسلیمه مجبور اولمش کبی کورینه‌رك اشبو بیك ایکیوز یکرمی سکزسنهٔ هجریه‌سی محرمنك اواخرینه مصادف اولان بیك

سکزیوز اون اوچ سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیٔ افرنجیسنك اوتوزنده روسیه طرفنه چكیو یردی . بو حوادث دفعهً یلدیرم کبی المانیانك هرطرفنه یایلدی المانلر فوق‌العاده ممنون ومنشرح اولدی کبرای المانیادن بعض ذوات قوشوب جنرال یورقك یانه کله‌رك تشکر ایلدیلر وانی المانیانك مخلصی مقامنده آلقشلادیلر جنرال یورق دخی پروسیا قرالنك امرینه منتظر اولدیغی حالده قونیسبرغه طوغری توجه ایلدی .

بونك اوزرینه فرانسزلر قونیسبرغی ترك ایله ویستول سواحلنه چکلدیلر ودشمنلرك تعقیبندن طولایی اورالرده دخی طوره‌میوب پوزینه قدر کلدیلر بحر بالطیق ساحلنده کائن پیلونام قلعه‌نك محافظه‌سنه مأمور اولان عسکرك المان اولملری حسبیله بوصره‌ده انکلیزلره تسلیم اولملری دخی المانیاده ممنونیت عمومیه‌یی جالب و برمرتبه دها هیجان عامه‌یی موجب اولدی .

جنرال رینیه ایله پرنس شوارد زنبرغ فرقه‌لری دخی بولندقلری موقعلرده طوره‌میوب وارشا ویایه رجعت ایتمکله برابر شوارد زنبرغ روسیه ضابطانی ایله اختلاطه باشلادی .

فرانسه عموم قومانداني اولان ناپولی قرالی مورا نه یاپه‌جغنی شاشردی وتختدن محروم قالمق احتمالنی درخاطر ایدرك حقوقنك محافظه‌سی چاره‌سنی دوشونمك اوزره همان پرنس اوژنی یرینه وکیل براغوب ناپولی‌یه کیتمك اوزره پوزندن مفارقت ایلدی .

بو اثناده فرانسزلرك پوزنده اون بیك وویستول حوالیسنده اون بیك ودانسقه‌ده یکرمی بشبیك وبرلینده یکرمی سکزبیك عسکرلری وارایدی ایشته ناپلیونك بیوك اردو دوکوندیلرندن موجود دیو ظن وحساب ایلدیکی ایکیوزبیك عسکر فی نفس الامر بومقداردن عبارت قالمشیدی .

بوصره‌ده پروسیا کبراسندن بارون دوایستین ایله رفیقلری ایسه قونیسبرغده المانیانك حریتنی وبالجمله اهالینك سلاحلانمسنی ونقود واموال مملکتك کافهٔ حریت واستقلال ملت ودولت اغورینه فدا اولنمسنی اعلان ایلدکلری مثللو برقاچ سنه‌لردنبرو المانیاده خفیا تشکل ایدن جمعیتلر دخی بتون المانیایه حرب وحریت وفرانسزلر علیهنه عداوت افکارینی بیکلرجه رساله‌لر ومنظومه‌لر ایله نشر واعلان ایتمکده ایدیلر .

❊ بووقوعات ❊

بووقوعات اوزرينه پروسيا قرالى حيرتده قالدى نه‌يايه‌جغنى بيلمز اولدى برطرفدن افكار عامه‌نك تأثيراتنى دوشونور وديكر طرفدن فرانسزلرك خشم وانتقامندن صاقنور ايدى نهايت ايكيسى اورته‌سى برمسلك اتخاذينه قرار ويردى شويله كه ايلروده ظهور ايده‌جك وقوعاته تابع اولمق اوزره موقتا سيلزيا سنجاغنه چكيلوبده اوراسنك بى‌طرف طوتلمسى ايچون ناپليون نزدينه مأمور مخصوص كوندردى ٠

اوستريا دولتنك دوچار اولديغى حيرت وتردد دخى پروسيا قرالنك حال مشروحندن اشاغى دكل ايدى ٠ عصرك الك مشهور ديپلوماتلرندن برى كه مترنيكدر برقاچ سنه‌لردنبرو اوستريا دولتنك پولتيقه دومنى النه الوب واغرام محاربه سندن صكره اوستريا ايمپراطورى فرانسوه‌يى فرانسه اتفاقنه داخل اولمغه وبواوغورده كريمه‌سنى فدا ايتمكه ارضا ايتمش ايدى وفرانسه‌يه ميلندن طولايى خصماسنك استهزالرينه هيچ اهميت ويرمامشيدى مع‌هذا بوصوك وقعه‌لردن قلبا مسرور اولمشيدى چونكه مترنيك امور پوليتقيه‌ده برمسلكه خدمت ايتمك وبرفكره قول اولمق عظيم خطا اولديغنى بيلوردى بناء عليه دولت ووطننك منافعنى هرشيئه تقديم ايدرك احوال حاضره‌دن استفاده ايتمك چاره‌سنى تحرى‌يه حصر افكار ايلدى المانيانك استقلالنى واوستريانك منافع مخصوصه سنى اساس اتخاذ ايله طرفينه سوز يكوره بيلمك اوزره اضاعهٔ اوقات ايتميه‌رك همان برجسيم قوهٔ عسكريه ترتيبيله مصالحهٔ عموميه‌نك اعاده‌سنى تصميم ايلدى وبومصالحه‌نك شرائطنى اول امرده خفيا المانياجه قرارلاشدرمق اوزره حكومات المانيا ايله مذاكره‌يه كيرشدى وعظيم تداركات حربيه‌يه قيام ايله برابر ناپليونه دخى مصالحه‌يه ميل ايتمسى حقنده ايمپراطور فرانسوه طرفندن پدرانه برقطعه نامه يازدردى ناپليون ايسه وقوعات مشروحه دن متألم اولمغله برابر ظاهر حالده بللو ايتميه‌رك كدرينى كتم ايله هر درلو مشكلاتى كوزينه كسدرمشيدى ٠ مورانك اردودن مفارقت ايتمسندن ناشى منفعل اولمغله برابر پرنس اوژنك عموم قوماندانلغنى تصديق ايله امداد وتقويت ايچون التمش بيك نفردن مركب براردو كوندرمش وويستول واودر والبا نهرلرى سواحلنده كائن قلعه‌لرك احكامى ايچون سريعا لازم كلنلره امرويرمش ايدى ٠

ايشته بوصره‌ده پروسيا قراليله اوستريا ايمپراطورينك مطالب واخطارات

مشروحه‌سی ناپلیونه واصل اولدی . ناپلیون قاین پدری اولان اوستریا ایمپراطورینه یازدیغی جوابنامه‌ده روسیه‌ده مظفر اوله‌مامسنك سببی موسم شتانك شدتی اولوب یوخسه هیچ برمحاربه‌ده فرانسزلرك مغلوب اولمدیغنی وترتیبنه شروع ایلدیکی قوهٔ جسیمهٔ عسکریه سایه‌سنده ایلك بهارده روسلری نیمن نهرینه اعاده ایده‌بیله‌جکنی بیان ایله برابر صلح واسایشك اعاده‌سی بحثنده دخی الحالة هذه یدنده بولنان ممالکك تمامیتی محافظه اولنمق شرطیله اوستریانك توسطنی قبول ایده‌بیله‌جکنی درمیان ایلدی .

پروسیا قرالنه یازدیغی جوابنامه‌ده دخی سیلزیایه چکلمسنه مخالفت ایتمیه‌جکنی وفقط بوسنجاغك بی‌طرفلغی حقنده روسیه ایله مکالمه‌یه کیرشمسنه موافقت ایده‌میه‌جکنی بیان ایلدی .

بروجه مشروح ناپلیون احوال پولتیقیه ایله مشغول اولدیغی اثناده برطرفدن دخی قوهٔ عسکریه‌سنك تزییدینه چالیشوردی . حالبوکه مکررا چکیلان قرعه‌لردن طولایی اهالی دلگیر اوله‌رق هرطرفده سرکشلك اماره‌لری کورلمکه باشلادی بناء علیه ناپلیون بواثناده افکارعامه‌یی جلب ایده‌جك بعض تشبثاته قیام ایلدی وعامه‌نك الك زیاده انفعالنی موجب اولان شیلردن بری پاپامسئله‌سی اولدیغندن انی تسویه ایله اهالیدن دیانتکار اولان قسمك حسن توجهنی قازانمغی قوردی . شویله‌که مقدما پاپا برمدت ساوونا بلده‌سنده اقامت ایتدیرلدکدن صکره فونتنبلو سراینه نقل اولنه‌رق اوراده کندوسنه برحکمدار مستقل کبی احترام اولنمقده ایدیسه‌ده فقط برقاچ ذاتدن بشقه کمسنه ایله کورشدیرلمز ایدی بوکره کانون ثانیده ناپلیون آوبهانه‌سیله فونتنبلویه عزیمت وبرقاچ دفعه پاپا ایله ملاقات وپاپایی اقناع ایدرك بر (قونقورداتو) قرارنامه تنظیم ایله طرفیندن امضا اولندی . بوقونقورداتونك خلاصهٔ احکامی پاپا رومایی ترك ایدرك آوییون بلده‌سنده اقامت ایله اوراده ایلچیلر قبول ایده بیلمك وذاتنه ومقامنه مخصوص اولان املاك کندوسنك یداداره‌سنده بولنمق وسنوی کندوسنه ایکی ملیون فرانق تخصیص قیلنمق وپسقپوسلرك نصبی کندو تصدیقیله اولمق وفقط امور روحانیه‌نك حسن جریانه ناپلیون طرفندن معاونت وحمایت لازمه ایفا ایدلمك خصوصلرندن عبارتدر .

بونك اوزرينه پاپا سربست براغلمغله محرم اسراری اولنلر يانه كلوب اول
قرار نامه‌نك امور روحانيه حقنده مضر اولديغنی اخطار ايتملريله پاپا انی
امضا ايتديكنه نادم اوله‌رق اكرچه امضاسنی كيرو آلمغه جسارت
ايده‌مديسه ده اجرای احكامنه دخی ياناشمدی ناپليون دخی مجرد بوقرارنامه‌نك
اعلانندن افكار عامه‌جه حاصل اولان حسن تأثير ايله قناعت ايدرك يكيدن
مشكلات چيقمامق ايچون اجرای احكامی امرنده اصرار كوسترمدی ٠

اول اثناده پروسيا قرالی سيلزيا سنجاغنه چكيلوب برزلاو بلده‌سنده
مقيم اولديغی حالده تبعه‌سنه برقطعه بيانسامه نشر ايله كوكللو عسكر
يازلملرينی توصيه ايدوب المانلرك افكاری ايسه فرانسزلر عليهنه
پك حرارتلنمش ايدوكندن علی العموم سلاحه صاريله‌رق كوكللو عسكر
يازلمغه قيام ايتمشلر ايدی ٠ شويله‌كه برقاچ كون ظرفنده مكتبلر
وچارشولر بوشاندی پاره‌سی اولنلر دولته بار اولمامق ايچون
كندی كيسه‌لرندن سلاح ولوازمات سائره تدارك ايدر اولديلر ٠
پروسيا قرالی تبعه‌سنك بوغيرتنی كوره‌رك ممنون اولمقله برابر فرانسه‌لو
طرفندن خوف واحترازينه مبنی ينه حال تردده ايدی ٠ روسيه‌لولر ايسه
ايلرو حركتلرينه دوام ايتمكله پرنس اوژن پوزنی ترك ايله البا نهرينه
چكلدی ٠

فرانسزلر بووجهله المانيانك برقطعه‌سنی ترك ايله برلينی دخی تخليه ايتملريله
المانلر مسرور اولدی ٠ بونك اوزرينه بارون دوايستين ايله رفقاسی همان
پروسيا قرالنك نزدينه وارديلر وانی اقناع ايدرك شباط افرنجينك يكرمی
سكزنده پروسيا وروسيه دولتلری بيننده براتفاق معاهده‌سی عقد ايتديرديلر ٠
بومعاهده برمدت فرانسزلردن كيزلو طوتلمش ايسه‌ده متعاقبا روسيه
ايمپراطوری الكساندر برزلاوه كلوب پروسيا قرالی ايله كورشمك ملابسه‌سيله
پروسيالو مارت افرنجينك اون يديسنده فرانسه‌يه اعلان حرب ايلدی ٠
بوصره‌ده روسيه اردوسی ايلروليوب برقزاق فرقه‌سی هومبورقه قدركله‌رك
بو بلده اهاليسنی اياقلانديردی ٠

فرانسزلرك متفق خالصی عد اولنان ساقسونيا قرالی روسيه عسكرينك
ياقلاشديغنی كوريجك اوستريانك توسطنه مراجعت ايله برابر معيتنده‌كی

عسکریله برلکده باویاره‌یه چکلدی . روسلر دخی دیرست پیشکاهنـه واصل اولدی .

پروسیانك روسیه اتفـاقنه دخول ایله فرانسه‌یه اعلان حرب ایلـدیکی حوادثی و یانه‌یه واصل اولیجق افکار عمومیه فوق‌العاده علولندی حتی اوستر یا دولتی طرفندن فرانسه‌لو یه کوستریلان حسن معامله‌دن‌ناشی اهالی ممنونیتسزلك کوسترمکه باشلادیلر ایسه‌ده مترنیك صلح واسایش عمومینك اعاده وابقاسی ارزوسنده بولندیغندن اهالینك بوطور ومشوارندن طولایی تعجیل وتلاش یولنی طوتمیوب انجق ناپلیونك قوللاندیغی لسان شـدتدن طولایی بیان تأسف ایله فرانسه‌نك بعض خصوصاتده فداکارلق ایدرك صلح یولنه کیتمسی ایچون نصیحت ومعرض توسطده انکلـتره وروسـیه دولتلرینه‌مراجعت ایتمشیدی .

ناپلیون ایسه کندی ایشنی سلاح قوتیله بجرمك عزم قویسـنده اوله‌رق اومثللو اخطـاراته قولاق آصمیوب همان تدارکات سفریه‌سنی اکمال ایله نیسان افرنجینك اون بشنده پارسدن چیقوب اردوسنه عزیمت ایلدی . اکا باقوب روسـیه وانکلتره دولتلری دخی محـاربه‌سز برشیئه قرار ویریله‌میه‌جکنی درك ایله محاربه‌ده دوامه قرار و بردیلر .

مترنیکك بو یولده سعیی اکرچه مثمر اولمدی لکن اودخی فن دیپلوماتیاجه بر بیوك مهارت کوستردی . شویله‌که توسط ایله اعادهٔ صلح واسایشه‌سعی ایدوب اولبابده ساقسونیـا و باویرا قراللریله مکالمـه‌یه کیرشدی وموقتا اوستر یانك بی طرفلغنه سکته و یرلمامسی ایچون اول‌اثناده روسیه ایله‌خفیا برمقاوله عقد ایلدی بعده اوستر یانك متوسط صفتنده بولنمسی ناپلیونه دخی قبول ایتدردی . الحاصل توسط پرده‌سنك ارقه‌سنه صاقلانوب بی‌طرف قالدی و بوسایه‌ده اوستر یانك بلا مانع تدارکات حربیه‌یه دوام ایلمسـنه فرصت بولدی . کله‌لم وقایع حربیه‌یه

بر طرفدن فرانسه ودیکر طرفدن روسیه و پروسـیا اردولری ایلرولیه‌رك مایس افرنجینك ایکیسنده فرانسزلر لیسقه‌یی ضبط ایتدکدنصکره ایلرو یه حرکت ایله (لوتزن) حوالیسنده تقابل طرفین وقوعبوله‌رق لدی‌المحاربه روسیه و پروسیا طرفندن یکرمی بیك وفرانسه‌لوطرفـدن اون سکز بیك

عسكر تلف اولدقدنصكره فرانسزلر غلبه ايتمكله دولتين متفقتين اردولرى رجعته مجبوراولديلر ٠

بووقعه اوزرينه المانلر دوچار فتور اوله‌جق يرده حرارتلرى آرتدى ٠ بناء عليه اوستريانك پولتيقه‌سنده‌بركونه تبدل وقوعه كلدى ٠ وفرانسه‌لو طرفندن اوستريا وفرانسه دولتلرى بيننده اولان اتفاق عهدنامه‌سى شرائطنك اجراسى طلب اولندقده مترنيك اوستريا متوسط صفتيني قبول ايتدكدنصكره ارتق متعهد صفتنده بولنه ميه‌جغنى صورت قطعيه‌ده بيان ايلدى ٠ واساس مصالحه اولمق اوزره ناپليونه بعض شرائط تكليف ايلدى ٠ ناپليون اوستريانك متوسط صفتنده بولنمسنه مساعده ايلديكنه پشيمان اولدى ٠ وارتق اوستريانك معاونتندن مأيوس اوله‌رق حركات حربيه‌سنه دوام ايتدى ٠ ومايس افرنجينك اون سكزنده درسدندن حركت ايله ايكى كون صكره دولتين متفقتينك (بوتزن) موقعنده بولنان اردولرى اوزرينه هجوم ايدرك ايكى كون ممتد اولان محاربه‌نك نتيجه‌سنده بنه فرانسزلر غالب كلدى ٠

اوستريالو تكرار توسطه قيام ايله‌مواد مصالحه مذاكره اولنمق اوزره برمتاركه عقد اولنمسنى تكليف ايتدى ٠ ناپليون دخى تداركات حربيه‌سنى اكمال ايچون براز وقت قازانمغه محتاج اولديغندن بوكا موافقت ايتمكله حزيران افرنجينك بشنده روسيه و پروسيا دولتلرى ايله ناپليون بيننده عقد متاركه اولندى ٠

بونك اوزرينه عقد اولنه‌جق مجلس مكالمه‌ده وارشاويا غران دوقه‌لغيله رين مجتمعه‌سى اتفاقنك الغاسى وهامبورغ و بيرم ولوبك بلده‌لرينك المانيايه وايلليريا سنجاقلرينك اوستريايه تركى خصوصلرينك ناپليونه تكليف اولنه‌جغى مقرر وصلحك انعقادى بونلره موقوف اولوب حالبوكه ناپليون بوتكاليفى قبول ايتديكى تقديرده اوروپاجه نفوذى خيليجه تنزل ايتمك لازم كله‌جكندن ناپليونك بونلره موافقتى قابل دكل ايدى لكن وقت قازانمق اوزره ايشى سورندرمك افكارنده بولنه‌يوردى مع مافيه روسيه دولتيله طوغريدن طوغرى‌يه عقد مصالحه اولنمسنى ايمپراطور الكساندره تكليف ايلدى الكساندر ايسه اوستريا دولتنى بتون‌بتون دائرهٔ اتفاقنه المق اوزره بوسرى مترنيكه كشف ايله اكر اوستريالو دائرهٔ اتفاقه كيرمز ايسه طوغريدن طوغرى‌يه ناپليون ايله عقد مصالحه ايده‌جكنى مترنيكه تبليغ

ایدیجك اوستریالو تلاشه دوشدی زیرا اون بش سنه دنبرو مادی ومعنوی اوغرادیغی ضایعاتك تمام تلافیسی زمانی کلمشیکن کندو توسطی منضم اولمقسزین فرانسه وروسیه دولتلری عقدمصالحه ایدیویررلر ایسه بر بیوك فرصتی الدن قاچرمش وکندوسی کاکان ناپلیونك تحت تحکمنده قالمش اوله‌جغی درکار ایدی . بناعلیه ناپلیون اکر تکلیف اولنه‌جق شرائطی قبول ایتمز ایسه اوستریانك سلاحه طاورانه‌جغنه دائر مترنیك دخی الکساندر ایله متفقلرینه تأمینات قویه ویردی . ایشته بو اثناده ناپلیون دیرستده ایکن اوستریا دولتی طرفندن نزدینه برمرخص کوندرلمشیدی . ناپلیون ایسه اوستریالونك طرفینی یکدیکریله اختلاط ایتدیرمیه‌رك متوسط مجبر وحاکم مطلق صفتنده بولنمسنی بهانه ایدرك برطاقم اعتراضات ایله امرار اوقات ایلردی . وسیاق حاله نظرا اوستریالونك دول متفقه‌یه ملتحق اوله جغنی تفطن ایدرك همان تدارکات سفریه‌سنك اکمالنه چالیشوردی . ودیرست وماقدوبورغ بلده‌لرنده جسیم مهمات وذخیره انبارلری یاپدیرردی مترنیك دخی ناپلیونك مقصدی صلح اولمیوب انجق وقت قازانمق داعیه‌سنده بولندیغنی فهم ایتمشیدی مع مافیه صلح واسایشك محافظه‌سی ضمننده نهایت مرتبه اقدام وغیرتدن کیرو طورمازدی . وبو اثناده روسیه ایمپراطوریله پروسیا قرالی او بوهجنا بلده‌سنده بولنمغله مترنیك انلرك نزدینه واروب ایکیسی دخی بو مشهور دیپلوماتی قازانمق ایچون حقنده فوق العاده رعایت واحترام کوستردیلر . فقط بوصره‌ده روسیه و پروسیا دولتلری ۱۸۱۳ سنهٔ میلادیه‌سی حزیران افرنجیسنك اون بشی تاریخیله مورخ برعهدنامه ایله انکلتره دولتنه باغلانمشلر ایدی .

شویله‌که بو عهدنامه مقتضاسنجه انکلتره دولتی روسیه و پروسیا دولتلرینه درحال ایکی ملیون انکلیز لیراسی اعطا و بو ایکی دولتك چیقاره‌جقلری بش ملیون لیرالق قائمه‌نك یاریسنی کندو حسابنه قبول ایده‌جکنی متعهد اولوب بوکا مقابل میدان حربده روسیه‌لو یوز التمش بیك و پروسیالو سکسان بیك عسکر بولندیره‌رق ناپلیون ایله محاربه‌یه دوام ایتمك وانکلتره‌لونك رأیی منضم اولمدقجه عقد مصالحه ایتمامکی تعهد ایتمشلر ایدی .

مترنیك اکرچه تکلیف اولنان شرائطی ناپلیون قطعیاً رد ایتدکچه اوستریانك حربه داخل اولمیه جغنی بیان ایتمش ایسه‌ده ناپلیونك بوشرائطی

رد ایده جکنده اشتباه اولمدیغندن دول متفقه اوستریایه دخی متفق نظریله باقیورلردی ٠

ناپلیون دول متفقه بیننده کندو علیهنده جریان ایدن مخابرات ومذاکراتدن شبهه‌لنه‌رك بوكا دائر معلومات المق اوزره مترنیك ایله ملاقات ارزوسنده اولدیغنی اشعار ایدوب مترنیكك دخی مأمول وارزوسی بوایدو كندن همان یوله روان اوله‌رق حزیران افرنجینك یكرمی بشنده دیرسته وصولبولدی ناپلیون ایله لدی الملاقاة متصف اولدیغی فطانت اقتضاسنجه ناپلیونك بروجهله صلحه یاناشمیه جغنی كشف واستخراج ایتمكله برابر ناپلیونه اوستریانك توسطنی قبول ایتدردی وتموز ایچنده مرخصلرك براق بلده‌سنده مكالمه یه مباشرت ایله اغستوس افرنجینك یكرمیسنه قدر متاركه‌نك تمدیدینه دائر بر مقاوله‌نامه امضالیوب بعده عودت ایلدی ٠

وفرانسه مرخصلریله روسیه و پروسیا مرخصلری واوستریا طرفندن مترنیك اغستوس افرنجینك اوائلنده اجتماع ایتدیلر ایسه‌ده ناپلیونك مرادی برطاقم دسیسه‌لر ایله وقت قازانمقدن عبارت اولدیغی میدانه چیقدی وشهر مرقومك اونجی كونی براق بلده‌سنده وقوعبولان مكالمه‌ده دول متفقه تكالیفنی ناپلیونك قبول ایده میه جكی صورت رسمیه‌ده تحقق ایدیجك مجلس طاغلدی واول كون اوستریالو طرفندن دخی فرانسه‌یه اعلان حرب ایلدی ٠

اولجه فرانسز اردولرینك اسپانیاده كلیاً مغلوب ومنهزم اوله‌رق فرانسه حدودینه طوغری چكلمش اولدقلری حوادثی دخی شایع اولمشیدی ٠ شویله‌كه اسپانیوللرك قادقسده اجتماع ایدن ملت مجلسی اسپانیول اردولرینك عموم قوماندانسی مأذونیت كامله ایله لورد وللینكطونه احاله ایتمشلر ایدی فرانسز جنراللری بیننده ایسه اتحاد اولمدیغندن اردولری طاغنیق وانضباطسز برحالده ایدی ٠ بونك اوزرینه وللینكطون قرق سكز بیك انكلیز ویكرمی بیك پورتكیز ویكرمی درت بیك اسپانیول كه جمعاً طقسان ایكی بیك نفردن مركب بر اردو ایله اشبو ١٨١٣ سنهٔ میلادیه‌سی مایس افرنجیسی اوائلنده فرانسزلرك اوزرینه هجوم ایله (ویطوریا) بلده‌سی حوالیسنده واقع اولان محاربه‌ده فرانسزلر كلیا مغلوب اوله‌رق برچوق تلفات ویرمشلر وانكلیزلره ایكیوز قطعه طوپ ایله برخیلیده اسیر براقشلر ایدی ٠ ایشته بوهزیمت اوزرینه قرال ژوزف بقیهٔ عسكریله پیرنه طاغلرینه یعنی

فرانسه حدودینه چکیلوب بو صورتله حزیران ایچنده همان بتون اسپانیا فرانسزلرك ید استیلاسندن خلاص بولمش ایدی ٠
ناپلیون بو وقوعاتدن خبردار اولیجق برادری ژوزفه حدتلنه‌رك درحال اردودن چیقوب مورفونتن نام محلده قپانه‌رق کمسنه ایله اختلاط ایتمامسنی و بو بابده تردد صورتی کوستره‌جك اولورسه توقیف اولنمسنی امر ایتدی واسپانیا اردوسنك عموم قومانداسنی مارشال سولته ویردی اودخی اسپانیاده متفرق بولنان فرانسز عساکرینی برلشدیره‌رك براردو تشکیل ایله انکلیز قوماندانی لورد وللینکطونه قارشو حرکت ایلمش ایسه‌ده موفق اوله‌میوب نهایت فرانسه حدودینه چکلمشدر ٠ برکله‌لم برو طرفده ناپلیون ایله دول متفقه اردولری بیننده جریان ایدن محاربه‌لره ٠
بروجه بالا ناپلیونك عناد واصرارندن ناشی مکالمه‌دن برنتیجهٔ حسنه حاصل اوله‌میوب اوستریا دولتی دخی روسیه و پروسیا دولتلرینك دائرهٔ اتفاقنه داخل اولمغله براوچدن او براوجه یعنی (قونیقستین) دن (هامبورغ) ه قدر طوپ وتفنك ایشلمکه باشلادی ٠
متارکه ایامنده ناپلیون اکرچه تدارکات حربیه‌سنی اکمال ایتمشیدی لکن دول متفقه دخی مواقع حربیه‌یه کلیتلو عسکر ومهمات وادوات حربیه سوق ایتمشلر ایدی ٠
اوستریا جنراللرندن مشهور شوارد زنبرغ قوماندانسنده اوله‌رق یوز یکرمی بیك اوستریا وبتمش بیك روسیه والتمش بیك پروسیا عساکری که جمعاً ایکیوز اللی بیك نفردن مرکب بر اردو بوهمیا طرفندن هجوم ایتمك اوزره ساقسونیا حدودنده‌کی طاغلرك اتکلرنده موقع طوتمشیدی ٠ پروسیا جنراللرندن مشهور بلوهرك تحت قوماندانسنده بولنان و پروسیا وروسیه عساکرندن مرکب ومخلوط اولان ایکنجی اردونك موجودی دخی یوز بیك نفر راده‌سنده اوله‌رق سیلزیادن قازباخ و بوبر نهرلرینی عبور ایله بوتجن اوزرینه یوریمك اوزره ایدی ٠ و بلوهر یتمش بریاشنه وارمش براختیار جنرال ایسه‌ده سواری صنفندن یتشمش سریع الحرکه بهادر ومتین وعسکری کندوسندن خوشنود وامین برذات صاحب تمکین ایدی ٠
یوز اللی بیك نفردن مرکب اولان اوچنجی اردوکه فی الاصل فرانسه مارشاللرندن ایکن اسوج ولی عهدلکنه انتخاب اولنان وناپلیونه رقیب چیقان

برنادوت قوماندەسندە ایدی بواردو دخی برلینك اطرافندە موقع طوتەرق دانسقە وهامبورغ طرفلرینی کوزتمکلە برابر ماقدوبورە طوغری توجە ایلە ناپلیونك صول جناحنی تهدید ایدەجك ایدی ·

بواوج اردودە جمعا بشیوز بیك نفر و بیك بشیوز قطعە طوب وار ایدی · بونلردن بشقە باویارەیی کوزتمك ایچون یکرمی بشبیك وایتالیا طرفندە پرنس اوژنە مقاومت ایچون اللی بیك نفر ترتیب اولنمشیدی · و بوقوۀ جسیمەیە احتیاط اولەرق اوستریانك پرسبورغ وویانە ولینس طرفلرندەکی التمش بیك عسکریلە روسیەنك لهستاندەکی یوز بیك عسکری و پروسیانك تعلیم اولنمقدە اولان طقسان بیك نفری لدی الحاجە میدان حربە سوق اولنەبیلوردی ·

الحاصل ناپلیون ترتیبات حربیەسنجە ایام متارکەدن استفادە ایلمش ایسەدە دشمنلرینك دخی بومرتبەدە کسب قوت ایلمسنە فرصت ویرمش اولدی · فرانسز اردولرینە کلنجە ناپلیون کندی دشمنلرینك نیاتنی اوزاقدن کشف ایدرك بوهمیادن کلەجك اردونك یوللرینی کسمك ایچون مارشال سنسیر قوماندەسندە بولنان اوتوز بیك نفری قونیقستینە سوق ایلدیکی کبی جنرال واندام قوماندەسندەکی قول اردو ایلە پونیا توفسکی ومارشال ویقتور معیتلرندەکی عسکری دخی بوهمیا طاغلرینك کچیدلرینی محافظەیە مأمور ایلدی · ماقدونالت ولورستون ونی ومارمون قوماندەلرندە بولنان یوز بیك نفر دخی قازباخ و بوبر نهرلری خطلرینی طوتمشلر ایدی · بونلرك جوارندە قرق سکز بیك نفرە بالغ اولان خاصە اردوسیلە لانورمو بورغ وسبستیانی وکللرمانك جمعا یکرمی درت بیکە بالغ اولان احتیاط سوار یلری اولدقدن بشقە صول طرفدە اودینو و برتران ورینیە قوماندەلرندە دخی یوز اون بشبیك نفر موجود اولدیغی حالدە اسوج ولی عهدی قوماندەسندە بولنان اردویە مقاومت ایدەجکلر ایدی · بوتعداد ایلدیکمز اردو وفرقەلرە باویارەدە بولنان یکرمی بیك وایتالیادە بولنان التمش بیك عسکر ایلە البا واودر وویستول نهرلری ساحللرندەکی قلعەلرك محافظەسنە مأمور اولان نفرلر علاوە اولندیغی حالدە ناپلیونك مجموع قوتی بشیوز اللی بیك نفرە بالغ اولوردی ·

١٨١٣ سنۀ میلادیەسی اغستوس افرنجیسنك اون بشندە

بلوهرك ايلرویه حرکت ایلدیکی ناپلیونك مسموعی اولیجق درحال عساکر کلیه ایله مقابله‌سنه شتاب ایدرك انی رجعته مجبور ایتمشیکن شواردزنبرغ اردوسنك دخی تجاوزه باشلادیغی خبری وارد اولیجق ناپلیون بلوهری تعقیبدن فراغت ایله همان دیرسته طوغری کیتدی دول متفقه اردوسی ایسه بو بلده یی ضبط ایتمك اوزره اغستوس افرنجینك یکرمی التیسنده اورایه هجوم ایتدی . واکرچه فرانسزلر بو هجومه شدت ایله مقاومت ایتدکلرندن ایکی کون ممتد اولان محاربه‌ده طرفیندن ضایعات کلیه وقوعه کلدکدن صکره فرانسزلر غالب اولدیلر ایسه‌ده دیکر طرفلرده ظهوره کلان مغلوبیتلری انلرك بومظفریتنی باصدرمشدر .
شو یله‌که قرق بیك نفرایله دول متفقه اردوسنی تعقیبه مأمور اولان جنرال واندام انلره بوهمیا طاغلرینك اتکلرنده ایر یشوب اول امرده مظفر اولمشیکن برپروسیا فرقه‌سی انك ارقه‌سنی کسمکله ایکی اتش ارەسنده قالەرق ایکی طرفدن وقوع بولان هجومه طیانه‌میوب معیتنده‌کی قرق بیك عسکرك برمقداری تلف و برمقداری اسیر و بقیه‌سی تارمار اولمشدر . برلین اوزرینه حرکت وهجومه مأمور اولان مارشال اودینو اردوسی دخی اغستوس افرنجینك یکرمی اوچنده بیوك پترن نام قریه جوارنده مغلوب ومنهزم اولمشیدی . واول اثناده بلوهر دخی مارشال ماقدونالت اوزرینه هجوم واقتحام ایله واقع اولان محاربات متوالیه‌ده غالب کله‌رك نهایت اغستوسك اوتوزنده غلبهٔ کامله‌یه مظهر اولوب کندوسنك تلفاتی بیك نفر راده‌سنده اولدیغی حالده فرانسزلرك اوتوز بیك قدری تلف و یکرمی بیك مقداری اسیر اولمش و یوز بش قطعه طوپلریله اوچیوز عدد مهمات عربه‌لری بلوهر طرفندن ضبط ایدلمشدر . بوعظیم فلاکتلر فرانسزلره یأس کتوردی دول متفقه عساکرینه ایسه خیلی جسارت و یردی . ناپلیون ینه فتور کتورمیوب بتون عالم کندوسندن بیزار اولدیغی کبی طالعی دخی ارتق کندوسندن یوز چویرمش اولدیغندن بی‌خبر اوله‌رق قدره قارشو اوغراشور وتلافئ مافات ایچون بشقه چاره‌لر دوشونورایدی . حتی اودینونك انهزامنی قدره اسناد ایتمیوب و برنادوتك مهارتنه و پروسیالولرك شجاعتنه و یرمیوب مجرد اودینونك تقصیراتنه حمل ایله انی عزل ایدرك یرینه مارشال نی نصب وتعیین ایدرك همان باروته حرکت ایدوب بده

اوراده تعلیماته منتظر اولمسنی اشعار ایلمش وکندوسی باروته کیتمك اوزره قرار ویرمش ایدی . حالبوکه بروجه بالا بلوهر طرفندن ماقدونالت اردوسنك تضییق اولندیغی مسموعی اولیجق باروت جهتنه حرکتدن فراغت ایدرك معیتنده‌کی عسکرله بغتة بلوهر اردوسنی باصوب طاغتمق و بعده باروت طرفنه کیتمك اوزره خفیا پوتچن طرفنه توجه ایلمش ایسه‌ده بو صره‌ده دول متفقه اردوسنك تکرار دیرسته طوغری حرکت ایلدیکنی استخبار ایتمکله اول طرفه عودت ایتدی ودیرستده ایکی ساعت قدر اقامتدن صکره دشمنك احوال وحرکاتنه مدنظر بصیرت ایتمك اوزره پیرنا بلده‌سنه کتدی . مارشال نی‌ایسه بوتحولاتدن بی‌خبراولدیغی حالده باروته توجه ایدوب کیدرکن برنادوت انك یولنی کسمکله ایلول افرنجینك یدنجی کونی واقع اولان محاربه‌ده فرانسزلر کلی تلفات ویره‌رك بتون بتون مغلوب ومنهزما فراره مجبور اولدیلر .

فرانسز اردولرنده بولنان ایتالیان وسائر اجنبی نفراتی طاقم طاقم فرارایله کیمی مملکتلرینه کیدرلر وکیمی دول متفقه اردولرینه التجا ایدرلر ایدی علی الخصوص المانلرك ناپلیونه اطاعتی مجرد خوف وخشیتلرندن ناشی اولمغله بووقوعات اوزرینه عصیانه یوز طوتدیلر فرانسز نفراتنده دخی فراریلر چوغالدی بوجهتله فرانسز اردولرنده عسکرك مقداری اپیجه ازالدی . بالاده بیان اولندیغی اوزره ختام مدت متارکه‌ده ناپلیونك یالکز البا اوزرنده یعنی هامبورغدن دیرسته قدر اولان مواقعده اوچیوز التمش بیك عسکری وارایکن ایلول افرنجینك اوننده ایکیوز اللی بیکه تنزل ایلدی . دول متفقه عساکرینك عددی ایسه کوندن کونه تزاید ایتمکده ایدی . قالدیکه فرانسز نفراتی موسقوه هزیمتنده انتظامسزلغی عادت ایلمش اولدقلرندن کوچك وسیله‌لر ایله صفلرندن چیقه‌رق مملکتی طولاشور ویغماکرلکله اطراف وانحایی تخریب ایدر اولدقلری جهتله فرانسز اردولری ذخیره تدارکنده مشکلات چکرایدی . دول متفقه اردولری ایسه المانلرك میل ومحبتی سایه‌سنده بودرلو مشکلاتدن وارسته ایدیلر .

بروجه بالا فرانسز اردولرینك مغلوبیت وانهزاملری اوزرینه ناپلیون احتیاطه رعایة رین نهری بوینده بولنان قلعه‌لرك احکامیله لوازماتنك اکمالنی

خفیا حربیه ناظرینه اشعار ایله برابر البا نهری خطنی ترك ایتمیوب قوتنی دیرستك اطرافنه طوپلامغه قرار ویرمشیدی ولدی الایجاب دیرستده قشلەمق امیدنده ایدی وچیرسبرغ طریقندن دشمنلرینك خط رجعتنی کسمکه چالشدی ایسەده بوکا موفق اوله مدیغندن دیرسته عودت ایتمشیدی ·

دول متفقه ایسه ناپلیونك اطرافنی احاطه ایله انی برانهزام کلی یه دوچار ایتمك تدابیرینه تشبث ایتمشلر ایدی و بالاده بیان اولنان اسبابه نظرا احوال حربیه کوندن کونه دول متفقه یه مساعد برشکله کیرمکده ایدی ·

ناپلیونك بولندیغی مملکتلر اهالیسی فرانسزلرك خصم جانی اولدقلرندن دول متفقه اردولری ناپلیونك تدابیر حربیه سندن قولایلقله خبر الورلردی · علی الخصوص بلوهر غایت متبصر ومتفطن برذات اولوب ناپلیونك حرکات حربیه سندن وقت وزمانیله خبرالەرق اقدام واجامده معلومات صحیحه اوزرینه حرکت ایلردی ·

بناء علیه ایلول افرنجی اوائلنده بلوهرایلرو حرکت ایتمشیکن ناپلیونك بالذات اکا قارشو عساکر کلیه سوق ایتمسی اوزرینه بلوهر کیرو له مشیدی ومتعاقبا ناپلیونك دیرسته عودت ایلدیکنه مطلع اولیجق تکرار حرکات تعرضیه یه ابتدار ایلمشیدی · ایشته بلوهر بویله اقدام واجام ایله ناپلیونی یورمقده وفرصت بولدقجه فرانسزلری اورمقده اولدیغی حالده ناپلیونك دیرست موقعنده والب نهرینك ایکی یقه سنده مجتمع اولان قوتی ایکیوز بیك نفره بالغ اولدیغی جهتله بلوهرك قوتی انك اوزرینه هجومه کافی اولمدیغنه بناء اسوج پرنسی اولان برنادوت اردوسیله برلشمك تدبیرینی قوردی · وهمان ایلرو حرکت ایله تشرین اول افرنجی اوائلنده (مولد) نهرینه واردی انجق بلوهر بوحرکتنی غایت خفی اولەرق اجرا ایتمکله ناپلیون بوندن هنوز خبراله مامشیدی · بوصرەده بلوهر اردوسنك برفرقەسی برفرانسز فرقه سنه تصادف ایله (وارتنبورغ) و (بلەدین) قریەلری جوارنده واقع اولان شدتلو محاربەلرده طرفیندن کلی تلفات وقوع بولمش ونهایت فرانسزلر مغلوب اولمشدر ·

بونك اوزرینه بلوهر اردوسنك (وارتنبورغ) قریه سنه و برنادوت اردوسنك (روسلائو) قریه سنه طوغری حرکت ایلدکلری ناپلیونك مسموعی اولیجق بوایکی متفق اردویی الب نهرینك صاغ یقه سنه اتمق

اوزره تشرين اول افرنجينك بشنده (مولد) نهرينه طوغرى عساكر كليه سوق ايتدى بعده كندوسى دخى ليپسقه‌يه كيتدى .
مقدم ومؤخر بو اثناده ظهوره كلان اوفق تفك محاربه‌لردن بر نتيجهٔ قطعيه حاصل اوله‌مديغى جهتله ايكى طرف دخى قطعى النتيجه بر محاربه ارزوسنده وطرفين ليپسقه حواليسنده طوپلانمق اوزره ايديلر . حالبوكه ناپليون دول متفقه اردولرينك حركت واجتماعنه مانع اوله‌مديغندن ليپسقه حواليسنده انلرك جمع ايده بيله‌جكلرى اوچيوز بيكدن زياده عسكرلرينه قارشو ناپليونك اوراده جمع ايده‌بيله‌جكى عسكرك مقدارى ايكيوز بيكه بالغ اوله‌ميه‌جق ايدى بوجهتله احوال حربيه فرانسزلر حقنده بر مساعد صورت كسب ايتميور ايدى .
ايشته بو صره‌ده ظهوره كلان بعض وقوعات پولتيقيه بو حالى برقات دها اغرلاشدردى .
شويله‌كه برنادوتك سوق ايتمش اولديغى بر قازاق فرقه‌سى وستفاليه ممالكنه كيروب اهاليدن كورديكى معاونت سايه‌سنده پايتخت حكومت اولان قاسل شهرينه قدر واصل اولمغله ناپليونك برادرى اولان وستفاليه قرالى ژروم پايتختنى ترك ايلدرك قوپلنسه صيغنمغه مجبور اولدى و بونك اوزرينه وستفاليه قراللغنك فسخ والغا اولنديغى اعلان ايدلدى . ديكر طرفدن دخى باويازه دولتى فرانسه اتفاقندن چيقوب دول متفقه ايله برلشديكندن ناپليونك خط رجعتى اوزرنده بر دشمن دولت ظهوره كلدى . بوكدرلو خبرلر اوزرينه ناپليون‌ينه فتور كتورميوب ليپسقه حواليسنده ظهوره كله‌جك محاربهٔ عظيمه‌نك نتيجه‌سنه منتظر وانك ترتيباتى ايله مشتغل اولوب طوردى . ولپسقه محاربه‌سى ديو مشهور اولان ملحمهٔ كبرا تشرين اول افرنجينك اون التنجى كونى باشلايوب كيجه‌يه قدر سوردى . طرفيندن كلى ضايعات وقوعه كلوب انجق بر نتيجهٔ قطعيه حاصل اوله‌مدى .
شويله‌كه اول كون اوچ موقعده محاربه وقوعه كلدى . بريسى بالذات ناپليونك معيتنده‌كى اردو ايله پرنس شوارد زنبرغك تحت قوماندسنده بولنان دول متفقه اردوسى بيننده‌كى محاربه دركه (وارشاو) محاربه‌سى ديو معروفدر . بو محاربه‌ده فرانسزلرك يكرمى بيك ودول متفقه‌نك اوتوز بيك تلف ومجروحلرى اولديغى حالده نتيجه‌سز قالدى . ايكنجيسى لپسقه‌نك

غرب جهتنده (ليندناو) نام موقعده براوستريا فرقه‌سيله برفرانسز فرقه‌سی بيننده واقع اولوب فرانسزلرك بيك واوستريالولرك ايكی بيك تلفاتی اولديغی حالده بودخی نتيجه‌سز قالدی . اوچنجيسی جنرال بلوهر اردوسيله مارشال مارمون اردوسی بيننده (موكرن) نام موقعده وقوع بولوب فرانسزلردن التی بيك ودول متفقه عساكرندن سكز بيك نفر تلف ومجروح اولديغی حالده فرانسزلرك مغلوبا رجعتلريله ختام بولدی .
بومحاربه‌لر هرنقدر برنتيجۀ قطعيه حاصل ايتمديسه‌ده دول متفقه اردولری برلشمش اولدی . وفرداسی دول متفقه اردولری قوماندانلری حركات تعرضيه‌دن فراغت ايدوب تشرين اول افرنجينك اون سكزنجی كونی‌بولده بولنان عسكرلری واصل ومجموع قوتلری‌اوچيوزبيك نفره بالغ اولمغله همان يوزقرق بيك نفر راده لرنده بولنان فرانسز اردوسی‌اوزرينه يورديلر فرانسزلر دخی كمال شدت ايله مقاومت ايتديلر اخشامه قدر خونريزانه برمحاربه وقوع بولدی فرانسزلردن يكرمی بيك ودول متفقه‌دن اوتوز بيك نفر تلف ومجروح اولدی . وبومحاربه اثناسنده فرانسز اردوسنه داخل بولنان ساقسونيا عساكری دول متفقه طرفنه چكوب بوجهتله دخی فرانسز اردوسنك قوتنه ضعف كلدی .
بونك اوزرينه ارتق دول متفقه اردولرينه مقاومت اولنه‌ميه‌جغنی ناپليون جزم ايتمكله رجعته قرار ويردی وهمان كيجه‌لين لپسقه شهرينك تخليه‌سنه باشلادی . فقط دول متفقه قوماندانلری بوندن خبردار اوله‌رق لپسقه اوزرينه هجوم ايتمريله فرانسزلر شهرك تخليه‌سنه سعی ايله برابر برطرفدن دخی مدافعه‌يه مجبور اولدقلرندن غايت خون الود وهولناك برزقاق محاربه‌سنه باشلاندی نهايت فرانسزلر برچوق تلفات ويروب يكرمی بيك قدر دخی اسير براغه‌رق كوچ حال ايله ياقه‌يی قورتاره بيلديلر . فرداسی‌يعنی تشرين اول افرنجينك اون طقوزنجی كونی روسيه واوستريا ايمپراطورلريله پروسيا قرالی عظيم الای وكمال مسرت ايله لپسقه شهرينه داخل اولديلر .
اشبو لپسقه محاربه‌سی فرانسزلر حقنده همان موسقوه رجعتی قدر برعظيم فلاكت ايدی .
بوفلاكت اوزرينه ارتق فرانسزلره كوره رين نهری خطنه چكيلمكدن‌غيری چاره قالمديغندن ناپليون بوزغون عسكرك دوكونديرينی طوپلايوب

(سا آل) نهری اوزرندن رجعته دوام ایلدی . انجـق اوتوز بیك اوستریالو واوتوز بیك باویاره‌لوکه جمعا التمش بیك نفردن مرکب باردو هانو بلده‌سی پیشکاهنده موقع طوته‌رق فرانسزلرك یولنی کسمش اولدقلرندن تشرین اولك اوتوزنده هرجهتله مأیوس اولان فرانسزلر بواردو اوزرینه فوق‌العاده شدت ایله صولت وهجوم ایدرك غالب ومظفر اولدیلر وبوغلبه ایله اولدقچه تشفیٔ صدر ایدرك کافه‌سی التمش بیك نفر مقداری اولدقلری حالده تشرین ثانیٔ افرنجینك دردنجی کونی مایانس بلده‌سنه وصول ایله رین نهری خطنی طوتدیلر .

اول اثناده فرانسزلر ایتالیاده دخی مغلوب اولمشلر ایدی . شویله‌که پرنس اوژن معیتنده‌کی اللی بیك قدرعسکرله اوستریالولرك سوق ایلدیکی قوهٔ جسیمه‌یه‌مقاومت ایده‌میه‌رك (آدیژ) نهری خطنه التجایه مجبور اولوب حالبوکه بوراده دخی مدت مدیده طیانه میه‌جغی درکارایدی . زیرا ایتالیا اهالیسی نیجه سنه‌لردنبرو ممتد اولان محاربه‌لردن عظیم خساراته اوغرامغله فرانسزلردن نفرت ایتمش ولیپسقه محاربه‌سنك خبری فرانسه دشمنلرینه خیلی جسارت ویرمش ایدی . باویرانك فرانسه‌دن یوز چویرمسی وناپولی قرالنك مشکوك برحالده بولنمسی ایسه فرانسزلرجه موجب فکر واندیشه ایدی .

اسپانیاده‌کی فرانسزلر ایسه بالاده بیان اولندیغی‌اوزره فرانسه حدودینه چکیلوب مشهور ولینکطون یوز بیك قدر مظفر عسکر ایله فرانسه‌یه کیرمك اوزره ایدی . اکا قارشو فرانسه واسپانیا بیننده حدود اولان پیرنه طاغلرینی محافظه‌یه مأمور اولان فرانسز اردوسی دخی انجق اللی بیك راده‌سنده ومأیوس برحالده ایدی .

ایشته اسپانیا وایتالیا جهتلری بوحالده ایکن رین نهری بوینده دخی ناپلیون بروجه بالا التمش بیك قدربورغون ویلغین عسکرله اوجیوزبیکه بالغ اولان دول متفقه اردولرینه مقابله ایتمك مجبوریتنده ایدی . وکندوسنجه تلافیٔ مافات ایچون اسباب کافیه تدارکی دخی مشکل ایدی . چونکه فرانسه‌نك احوال داخلیه‌سی پك بوزوق ایدی . ترسانه‌لر تهی اسلحه قالمامش واك ماهر فرانسز ضابطانك برچوغی محاربه‌لرده تلف اولمش بقیه‌سنك دخی برخیلیسی المانیا وایتالیانك هنوز فرانسزلریدنده بولنان‌قلعه‌لرنده محصور

قالمش ایدی . علی العموم فرانسه اهالیسی ایسه محاربه دن اوصانمش وناپلیوندن نفرت ایلمش ایدیلر .
فقط فرانسه نك بو احوالی دول متفقه نك لایقیله معلوملری اولمدقدن بشقه ناپلیونك حکومتی زائل اولورایسه جمهوریت طرفدارانك فرجه بولملری ملاحظه سی دخی بادیٔ فکر واندیشه اولمغله رین نهرینی تجاوز ایتمزدن مقدم ناپلیونه برمصالحه تکلیف ایلدیلر . بومصالحه نك شرائط اساسیه سی فرانسه نك رین نهری والبا وپیرنه طاغلری حدودیله اکتفا ایلمسی وهو لانده نك وایتالیانك برر حکومت مستقله اولملری واسپانیانك اسکی حکمدارلری معرفتیله اداره اولنمسی ماده لرندن عبارت ایدی .
ناپلیون تدارکات حربیه سنی اکمال ایچون اشبو (١٨١٣) سنهٔ میلادیه سی تشرین ثانیٔ افرنجیسنك اون دردنده پارسه وارمش اولدیغندن تکالیف مذکوره اوراده کندوسنه تبلیغ اولنمشدر . بولندیغی موقع مشکله نظرا بوتکالیفی قبول ایتمسی لازم کلمش ایسه ده دفعةً قبول ایدیورسه عجز وضرورتنی میدانه قویمش اوله جغی مطالعه سنه مبنی ذکر اولنان شرائطك ردوقبولنی مسکوت عنه براغه رق دول متفقه یه مانهیم بلده سنده برقونغره عقد اولنمسی تکلیفنی حاوی برجواب کوندرمکله برابر درحال اوچیوزبیك عسکر جمعنه تشبث ایتمش وانك تکلیفنه دول متفقه طرفندن پرنس مترنیكك یازدیغی جوابده شرائط اساسیهٔ صلحیه حقنده برکونه بیان افکار اولنمدیغندن طولایی اظهار تأسف ایلمشدر .
بونك اوزرینه ناپلیون طرفندن شرائط مذکوره یه موافقت اولنمش ایسه ده مرامی مخابره ومکالمه ایله اول بهاره قدر امراراوقات ایله تدارکات حربیه سنك اتمامی اولدیغندن کمال سرعت ایله تدارکات لازمه یی اکماله چالیشیوردی . دول متفقه ایسه بوصره ده تبدیل افکار ایتمشیدی .
شویله که اول اثناده ناپولی قرالی موراتك ناپلیوندن ایریله رق دول متفقه یه دخالت ایتمسی واسوج ولی عهدی برنادونك برفرقه عسکر سوق ایتمسیله بتون هولانده اهالیسی ایاقلانه رق اسکی حکمدارلری اولان (اورانژ) خاندانك تجدید سلطنت ایلمسی ناپلیونك اقتدارسزلغنی میدانه قویمش اولدیغندن دول متفقه بروجه بالا درمیان ایلمش اولدقلری شرائطدن فراغت ایله ناپلیونك تدارکات حربیه سنه میدان ویرمامك ایچون همان فرانسه

اوزرینه

اوزرینه حرکته قرار ویره‌رك اشبو بیك سکز یوز اون اوچ سنهٔ میلادیه‌سی
کانون اول افرنجیسنك اوننجی کونی دول متفقه اردولری فرانسه اوزرینه
حرکته باشلادیلر ٠

وقایع سنه ۱۲۲۹

دول متفقه اسویچره‌نك بی‌طرفلغنه اهمیت ویرمیه‌رك اردولرینك برقسمی بال
بلده‌سندن رین نهرینی کچوب اشبو بیك ایکیوز یکرمی طقوز سنهٔ هجریه‌سی
محرمنك اوائلنه مصادف اولان بیك سکز یوز اون اوچ سنهٔ میلادیه‌سی
کانون اولنك یکرمی برنده فرانسه‌یه کیردی ٠ ودول متفقه نك جنرال
بلوهر قومانده‌سنده بولنان دیکر قسمی دخی مانهیم وقوبلنس ومایانس بلده‌لرندن
رین نهرینی کچدی ٠
ناپلیون بویله خلاف مأمول اوله‌رق دول متفقه نك بغتةً ایلرولمکه
باشلادقلرینی کورنجه عظیم تلاش ایدرك همان برمتارکه عقدیله وقت قازانمق
فکرینه دوشدی ٠ واشبو یکرمی طقوز سنهٔ هجریه‌سی محرمنك اواخرنده
یعنی بیك سکز یوز اون‌درت سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیٔ افرنجیسنك
بشنده فرانسه خارجیه ناظری قولنقوری دول متفقه اردوکاهنه کوندردی ٠
حرکت عسکریه‌یی تعطیل ایسه دول متفقه نك ایشلرینه اصلا الویرمدیکندن
قولنقوره باشدن صاومه جوابلر ویردیلر ٠ بونك اوزرینه ناپلیون سیل کبی
فرانسه اوزرینه آقوب کلان دشمنلره مقاومت ایده‌بیلمك ایچون ایمپراطور
قائمقاملغنی ایمپراطوریچه ماری‌لویزه توديع ایله کندوسی پارسدن چیقوب
کانون ثانیٔ افرنجی اواخرنده اردوکاهی اولان شالونه وصول بولمشدر ٠
حالبوکه فرانسه اوزرینه یوریمکده اولان ایکیوز اوتوز بیکه قریب دول
متفقه عساکرینه مقابل انجق اللی بشبیك قدر فرانسز عسکری وارایدی ٠
بناء علیه بالجمله فرانسز امرا وضابطانی دوچار یأس وفتور اوله‌رق
نه‌یاپه‌جقلرینی شاشرمشلر ایدی ٠ ناپلیون اظهار ثبات ایله‌جمله سنه جسارت
وتسلیت ویره‌رك تدابیر لازمه‌یه مسارعت ایتدی ٠ وهمان‌مارن واوب
وسن نهرلرینك کچیدلرینی طوتدی ٠
اول اثناده پرنس شوارد زمبرغ مارن واوب نهرلرینك یوقارو جهتنه یعنی
شومون وبارسور اوب بلده‌لری ارەسنه بالوصول بلوهرك ورودینه منتظر

اولدی . بلوهر دخی سندیزیه‌دن یکه‌رك اوب اوزرینه یوریمکده‌ایدی .
ناپلیون کمال سرعت ایله بلوهرك ارقه‌سنه طولاشه‌رق طرفین کانون ثانیٔ افرنجی اواخرنده پروین بلده‌سی پیشگاهنده لدی‌التصادف بلوهرك یاننده اوتوز بیك وناپلیونك یاننده اون‌یدی بیك نفر موجود اولدیغی حالده واقع اولان محاربه‌ده ناپلیون غالب کله‌رك بلوهرر جعته مجبور اولمشدر .
بو صره‌ده شوارد زمبرغ اردوگاهنده قولنقور واسطه‌سیله ناپلیون طرفندن درمیان اولنان مصالحه تکلیفنه صورت قطعیه‌ده نه‌وجهله جواب ویرلمك لازمکله‌جکی تذکر اولنمقده ایدی . دول متفقه‌نك منافعی مختلف اولدیغندن شرائط اساسیه‌نك تعیینی حقنده اختلافلر ظهوره کلوب نهایت فرانسه‌نك بیك یدی یوز طقسان سنهٔ میلادیه‌سنده مالك اولدیغی حدود ایله قناعت ایلمسی اساس مصالحه اتخاذ اولنه‌رق شاتیون بلده‌سنده برقونغره عقدینه قرار ویرمشلر وبوقراری قولنقوره بیلدرمشلر ایدی .
بروجه بالا بلوهر اردوسنك رجعتی خبری لدی‌الورود شواردزمبرغ انك امدادینه سکردوب ایکی اردو (روتیر) قریه‌سی حوالیسنده برلشدی وبرنقطه‌ده یوزیمش بیك نفری متجاوز برقوت مجتمع اوله‌رق اوتوز ایکی بیك نفر ایله (روتیر) ده موقع طوتان ناپلیون اوزرینه هجوم ایلدیلر .
ناپلیون صباحدن اخشامه قدر مدافعه ایتدیسه‌ده باشه چیقه‌میه‌جغنی اکلایوب شباط افرنجینك برنجی کونی اردوسیله تورو‌ه بلده‌سی حوالیسنه چکلدی .
طرفینك قوتلری بیننده تفاوت فاحش اولدیغندن ناپلیونك خیر خواهلری لازم کلان فداکارلغی قبول ایله عقد صلحك وجوبنی اخطار ایتدکلرینه مبنی ناپلیون دول متفقه‌نك بروجه بالا شاتیونده قونغره عقدینه دائر اولان تکلیفنی قبول ایدرك قولنقوری مرخص صفتیله شاتیونه کوندردی .
ناپولی قرالی مورا اقدمجه دول متفقه‌یه دخالت واوتوز بیك عسکرله پرنس اوژن اوزرینه یوریمکی تعهد ایلمش اولدیغندن دول متفقه دخی انك حکومتنی تأمین وفقط دائرهٔ حکومتندن سیچلیا بالتفریق اکا بدل کندوسنه نفس ایتالیادن برمقداریرك ترکنی تعهد ایلمشلر ایدی . بوترك اولنه‌جق یرلك نه طرفدن اولدیغی معین ومعلوم دکل ایسه ده پاپا ممالکندن اولدیغی ناپلیونك مسموعی اولمغله هم دول متفقه‌یه هم مورایه مشکلات چیقارمق اوزره ناپلیون پاپانك

رومايه عودتنه مساعده ايله برابر پرنس اوژنه ايتالياىى تخليه ايله ليون اوزرينه چكلمسنى امر ايتدى ٠

اسپانيا حكومت موقته‌سى ناپليونك مصالحه تكليفلرينه اهميت ويرمامش اولديغندن ناپليون فرانسه‌ده موقوف بولنان اسپانيا قرالى يدنجى فردينانند ايله عقد مصالحه ايدرك انى اسپانيايه اعاده ايله اوجهته‌كى عسكرينك اعاده‌سنه امر ويره بيلدى ٠ ولدى الحاجه پارسى محافظه ايچون تدابير لازمه‌يه تشبث ايتدى ٠

ناپليونك بومثللو معاملاتى ايسه كمال ضعف وحيرتدن نشئت ايدن حركت مذبوحانه قبيلندن ايدى چونكه دوق دوولينكطون انكليز واسپانيا عساكرندن مركب برجسيم اردو ايله فرانسزلره غلبه ايدرك انلرى اسپانيادن سوروب چيقارمش وفرانسه اوزرينه يوريمكده بولنمش ايدى حال بويله ايكن فرانسه‌ده موقوف بولنان برقرال مخلوع ايله عقد مصالحه‌دن نه چيقار بونجه وقتلردنبرو تحت توقيف وتضييقده بولنان پاپانك بوصره‌ده تخليه‌سى دخى اوقبيلدن ايدى ٠

بوصره‌ده حركات عسكريه دوام ايلمكده ايدى ٠ متفقلرك ترتيبى ناپليونى كاه صاغندن وكاه صولندن تضييق ايله پارس اوزرينه يوريمك واوراده فرانسز اردوسنى ازوب بتورمك مطالعه‌سندن عبارت اوله‌رق بلوهر اردوسى مارن نهرى اوزرينه وشوارد زمبرغ اردوسى سن وآيبون نهرلرى اوزرينه توجه ايتمشيدى ٠

حالبوكه بوايكى اردونك خط حركتلرى يكديكرندن پك بعيد اولمق حسبيله ناپليون بونلرك اره‌سنه كيروبده ابتدا برينى وصكره ديكرينى اوروب طاغتمق اوزره همان اوتوزبيك عسكر ايله بلوهر اردوسى اوزرينه حركت وشباط افرنجينك اواسطنده لدى التقابل انى پريشان ايتدكدنصكره شوارد زمبرغ اردوسى اوزرينه يوريوب مونترو محاربه‌سنده بواردونك برفرقه‌سنه دخى غالب كلمكله برهفته ظرفنده ناپليونك اقبالى تجدد ايديوركبى كورنديكنه مبنى ناپليون شرائط مصالحه فرانسه‌نك ناموسنه موافق اولمديغى حالده قبول اولنمامسنى قولنقوره اشعار ايلمشدر ٠ وبومحاربه‌لرده طوتمش اولديغى يكرمى بشبيك قدر اسيرلرى پارسه كوندروب الاى ايله شهره ادخال اولنمشلردر بونمايش پك چوق اهالينك افكارينه كوزل تأثير ايلمش ايسه‌ده كرك بوربون

خاندانننك اعادهٔ سلطنتنه منتظر بولنانلرك وكرك جمهوريت طرافدارلرينك برمدتدنبرو الدقلرى جسارته ضعف كتوره ميوب انلر كماكان ناپليون عليهنه ايشلمكده ايديلر ٠

بوصره‌ده دول متفقه طرفندن تكليف اولنان متاركه شرائطنى مذاكره ايتمك اوزره ناپليون طرفندن مرخص تعيين اولنان قونت دوفلاهوبى شباط افرنجينك يكرمى درد نجى كونى توروه بلده‌سى جوارنده كائن لوزيبى قريه‌سنده دول متفقه مرخصلريله برلشوب شرائط متاركه‌نك مذاكره‌سنه كيرشمشلردر ٠ قونت دوفلاهوبى قريهٔ مذكوره‌ده شرائط متاركه‌نك وقولنقور شاتيونده شرائط مصالحه‌نك مذاكره‌سيله مشغول اوله طورسونلر ٠ دول متفقه اوروپايى ناپليونك شرندن قورتارمق تصميمنده اوله‌رق بومطلبى حاصل ايده‌جك اسبابى صيقى صيقى‌يه بينلرنده مشاوره ايتمكده ايديلر ٠

ايشته بومشورتك نتائجندن اولمق اوزره انكليز مرخصنك تكليف وترتيبى وجهله فرانسه‌يه قارشو انكلتره وروسيه واوستريا وپروسيا دولتلرى بيننده اولان اتفاقك تجديد وتأييدينى وبودولتلرك هربرى محاربه دوام ايتدكجه ميدان محاربه‌ده يوز اللى‌شربيك نفر موجود بولنديره‌جقلرينى وبوصورتله حاصل اوله‌جق التى يوز بيك نفره اوفق دولتلردن ايستنيله‌جك ايكيوز بيك نفر دخى علاوه اولنه‌رق دول متفقه اردولرينك سكز يوز بيك نفره ابلاغ اولنه‌جغنى وانكلتره طرفندن روسيه واوستريا و پروسيا بيننده على السويه تقسيم اولنمق اوزره محاربهٔ دوام ايتدكجه سنوى التى مليون انكليز ليراسى اعانهٔ نقديه ويريله‌جكنى حاوى برقطعه عهدنامه امضا اولنمشدر ٠

فرانسه ايله وقوعه كله‌جك هرنوع معاملاتده اتفاق ايله حركت اولنه‌رق دول متفقه‌دن هيچ برى منفرداً مخابره ومكالمه‌ده بولنمامق وناپليون فرانسه‌نك اسكى حدودى ايله اكتفا ايتدكجه عقد مصالحه اولنمامق خصوصلرى دخى بو عهدنامه‌نك شروط مندرجه سندن بولنمشدر ٠

ينه اول مشورتك نتائجندن اولمق اوزره اسوج قرالى برنادوت قوماندەسنده بولنان اردودن اللى بيك نفرى بالتفريق بلوهر معيتنده‌كى قرق سكز بيك نفره علاوه اولنمق خصوصنه قرار ويرلمشيدى ٠

بلوهر بوكا واقف اولدقده سائرندن مقدم پارسه كيرمك اوزره ايلرويه حركت ايله سزان بلده‌سى اوزرينه يوريمكه باشلادى ٠ بوصره‌ده

مارشال مارمون ومورتیه فرقه‌لری برلشه‌رك مجموعی اون درت بیك نفره بالغ اولدیغی حالده (مو) بلده‌سنی طوتوب کیفیتی ناپلیونه اشعار ایتمشلر ایدی . ناپلیون درحال اون بشبیك عسکرله خفیا نوروه بلده‌سندن حرکت ایدرك بلو هرك ارقه‌سنی کسمك اوزره سواسون بلده‌سی حوالیسنه کلمش و بلو هر اردوسنی محو ایتمك امید قویسنده بولنمش ایکن بر وقعهٔ ناکهانی انی نومید ایلمشدر . شویله‌که سواسون بلده‌سی بو حوالینك کلیدی حکمنده بولندیغی حالده محافظه‌سنه مأمور اولان قوماندان تفنك پاتلا تمقسزین بو بلده‌یی بلوهره تسلیم ایلمش اولدیغی خبری وارد اولیجق ناپلیون دمبستهٔ حیرت اوله‌رق همان اول قوماندانی تحت محاکمه‌یه آلمش ایسه‌ده چه فائده بلوهر بولندیغی تهلکه‌دن قورتلمش و بروجه بالا معیتنه مرتب اولان اللی بیك نفر دخی واصل اوله‌رق قوتی متزاید اولمشدر . مع مافیه بلوهر اردوسنی شواردز مبرغ اردوسیله برلشمدن اوروب پریشان ایتمك خولیاسیله ناپلیون بلو هرك ارقه‌سنه دوشمش و برقاچ محلده انك اردوسنه خیلی خسار ویرمش ایسه‌ده ایستدیکی کبی غلبه‌یه نائل اوله‌مدی توروه‌ده براقش اولدیغی قوهٔ عسکریه دخی شوارد زمبرغك حرکتنه اصلا مانع وحائل اوله‌مدی .

متارکه ایچون بروجه بالا کشاد ایدلمش اولان مکالمه بوصره‌ده نتیجه‌سز اوله‌رق ختام بولوب شاتیون قونفره‌سی دخی کذلك نتیجه‌سز اوله‌رق ختام بولمق اوزره ایدی . وپارسدن وارد اولان اخباره نظرا ارتق دول متفقه طرفندن تکلیف اولنان شروطك قبولی تنسیب وناپلیونك تعندی کندوسنك خیرخواهانی طرفندن بیله تقبیح اولنمقده ایدی .

اول اثناده اسپانیا حدودندن وارد اولان خبرلر دخی ناپلیونه بادئ اندیشه ایدی چونکه لورد ولینکطون انکلیز واسپانیا عساکرندن مرکب برقوی اردو ایله فرانسه‌یه کیروب مارشال سولت انك حرکتنه مانع اوله‌مدیغندن بوردو بلده‌سی انکلیزلرك یدضبطنه بچمکله قرالیت طرفدارلری بوربونلرك اعادهٔ حکومتنی اعلان ایتمشلر ایدی .

ناپلیون ینه عنادنده مصر اولوب الك صوك تدبیری اولمق اوزره قلعه‌لرده موجود اولان مستحفظلره وارنجه جمع ایله اردوسنی یوز یکرمی بیك نفره ابلاغ ایتمك وپارس یولنی دشمنلرینه آچیق براغوب وانلری پارس پیشکاهنه

چکوبده مجموع قوتیله ارقه‌لرندن هجوم ایدرك انلری ایکی اتش ارەسنده منهزم ایلمك خصوصنه قرار ویرمشیدی • فقط بو صورتده پارسك هیچ اولماز ایسه درت بش کون قدر طیانمسی شرط لازم ایدی • واکرچه اولوقت پارسك اطرافنده استحکام یوق ایسه‌ده ترتیب وانشا ایدیلان استحکامات موقته ارقه‌سنده اوقدر مدت مقاومت اولنه بیلوردی • انجق جنك وجدالدن اوصانمش راحت واسایشه راغب بولنمش اولان پارس اهالیسنك وبلکه ارکان

و بیه‌نك احوالی بومقاومتی پکده تأمین ایده میوردی • مع مافیه ناپلیون
حر بیك عسکرله رمس بلده‌سندن ایلرویه حرکت واثنای راهده شوارد
یکرمی دوسنه تصادف ایله برمحاربه ایتدکدن صکره یولنه دوام ایدرك
زمبرغ ار نجینك اوچنده سمندیزیه بلده‌سنه ایرشدی • اول اثناده شاتیون
مارت افر نتیجه‌یه واصل اولمقسزین طاغلمش اولدیغندن قولنقور دخی
قونغره سی بر ب ناپلیون ایله کورشدی • ناپلیون هرطرفدن عسکرینی
سمندیزیه‌یه کلو ع ایله تدبیر سالف الذکری اجرا ایتمك اوزره صیق صیقیه
بورایه جلب وجـ مشغول اولدی • بزکله‌لم پارسك احوالنه •
ترتیبات عسکریه ایله طقوزنده دول متفقه اردولری پارس حوالیسنه واصل
مارت افرنجینك اون وردی پرنس مترنیك ایله برلکده دیژون بلده‌سنده
اولدیلر اوستریا ایمپراطو ی الکساندر وپروسیا قرالی کیلیوم اردوده
قالوب اما روسیه ایمپراطور
ایدیلر •

دشمن اردولرینك پارسه تقربه ا تمسی اوزرینه ناپلیونك قائمقامی اولان
ایمپراطوریچه‌نك تحت ریاستنده برمجـ س مخصوص عقد ایدلدی • لدی
المذاکره ایمپراطوریچه ایله رومه قرالی عنوا نی جائز اولان اوغلنك پارسدن
چیقوب لوار نهری حوالیسنه عزیمت ایتملرینه ه قرار ویرلدی • بو قرار
ایسه ناپلیونه مخالف اولان کروهك جسارتنی تزیید ومتفقلرك پارسه
دخولنی تسهیل ایده‌جکی جهتله پك مضر اولوب طالیران دخی بوکا مخالف
بولنمش ایسه‌ده اکثریت ارا ایله قرار مذکور موقع اجرایه قونیلەرق مارت
افرنجینك یکرمی طقوزنجی کونی ایمپراطوریچه اوغلی ایله برلکده پارسدن
چیقدی •

ناپلیونك رمس حوالیسنده براقمش اولدیغی مارشال مارمون و مارشال مورتیه فرقه‌لری اون بشبیك نفره بالغ اولدیغی حالده پارسه رجعت ایتمشلر ایدی •

بو نلره پارسده موجود اولان سکز بیك نفر ایله اون بشبیك قدر عساکر ملیه منضم اولدقـده قرق بیکه قریب برقوت حاصل اوله‌رق پارسـده موجود اولان ایکیوز قطعه طوب ایله متفقلرك ایکیوز بیك عسـکرینه بش اون کون قـدر مقـاومت ایده بیلوردی ٠ ومارت افرنجینك اوتوزنجی کونی دول متفقه اردولری سن نهرینك صاغندن پارس اوزرینه یوریدکلرنده مارمون ومورتیه موجود معیتلری اولان قوهٔ عسـکریه ایله صباحدن اخشامه قدر مدافعه ایتدیلر ٠ لکن مملکتك محافظه سی ضمننده هیچ برتدبیر اتخـاذ اولنمامش ایدوکندن دول متفقه اردولری سیل کبی پارسك واروشلری اوزرینه هجوم ایتدکلرنده مانع اوله‌جق مشکلاته تصادف ایتمدیلر ٠ بوصره ده ناپلیون طرفنـدن برجنرال طولو دیزکین پارسـه واصل اوله‌رق ناپلیونك پارس اوزرینه حرکت ایتمکده اولدیغنی وهیچ اولماز ایسه ایکی کون قدر مقاومت اولنمسی لزومنی مارشـال مارمونه تبلیغ ایتـدی ٠ انجق احوال حاضره‌یه نظرا مقـاومت ممکن اولمدیغندن مارمون برمتارکه تکلیفیله وقت قازانمق ایستدی ایسه‌ده شواردزمبرغ اکا موافقت ایتمیوب فقط عسکرك سلاحلریله ایستدکلری سمته چکیله بیلملری شرطیله پارسـك تسلیمنه قرار ویردی ٠ ومارشال مارمون ایله دول متفقه مرخصلری بیننده بووجهله برمقاوله نامه امضا ایدلدی ٠ بونك اوزرینه ناپلیونك برادری قرال ژوزف ایله وکلا پارسدن چیقوب ایمپراطوریچه‌نك نزدینه کیتدیلر ٠ پارسـده یالکز پولیس ناظری ایله شهر امینی و برده بعض اعذار و بهانه‌لره مبنی چیقمق ایستمیـان طالیران قالدی ٠ بناء علیه پارسـده حکومت یوق کبی اولدی ٠ کیجه مارشال مارمون پارسـك تسلیمنه متفرع بعض موادی قرارلاشـدرمق اوزره پرنس شـواردزمبرغ نزدینه برقاچ ضابط کوندروب ایفـای وظیفه ایتمکده اولدقلری صره ده ناپلیون پارسـه طوغری سکر دوب کلمکده ایدی ٠ شویله‌که جمع ایلمش اولدیغی یوز بیکلك براردونك پارسه طوغری حرکتنی امر ایله تعلیمات لازمه‌یی اعطا ایتدکدن صکره بالذات پارسـك محافظه‌سـنه مباشرت ایلمك واوچ درت کون ظرفنده اردوسنك ورودنده برمنوال سابق قورمش اولدیغی ترتیبی اجرا ایلمك اوزره کمال سرعت ایله پارسه طوغری حرکت ایتمشیدی ٠ پارس حوالیسنه کلوبده کیفیته واقف اولنجق دمبسـتهٔ حیرت اوله‌رق نه‌یاپه جغنی شـاشرمش وهمان یکیدن

ترتيبات عسكريه‌يه قيام ايتمك اوزره فونتنبلويه‌عزيمته قرار ويرمش‌در ٠ پارس اكر درت كون قدر طيانوبده ناپليونك اردوسى ايرشمش اولسيدى پارس پيشكاهنده دللرده داستان اوله‌جق بر عظيم وقعه ظهوره كله‌جك ايدى ٠ لكن فرانسه اهاليسى جنك وجدالدن اوصانمش اولدقلرى كبى ناپليونك بخت واقبالى دخى كندوسندن روكردان اولمشيدى ٠

بناء عليه ناپليون بروجه بالا فونتنبلويه چكيلوب كيدركن اشبو بيك ايكيوز يكرمى طقوز سنهٔ هجريه‌سى ربيع الاخرينك اواخرنده يعنى بيك سكز يوز اون درت سنهٔ ميلاديه سى مارت افرنجيسنك اوتوز برنده ايمپراطور الكساندر وقرال كيليوم كمال دبدبه ودارات ايله پارسه كيرديلر ٠ وبونلر پارسه كيرركن قراليت طرفدارلرينك تشويقيله پارس اهاليسندن بعضيلرينك ياشاسون قرالمز ياشاسون الكساندر ياشاسون كيليوم ديو باغرشملرى بوحكمدارلرك مسرتنى قات قات زياده‌لشدرمشدر ٠

بو ايكى حكمدار پارسه كيردكلرى كبى پارسده بولنان طاليران وديكر ذوات معتبره‌يى جلب ايله مذاكره ايتدكدن صكره همان اول كون ارتق ناپليون ايله مكالمه ايده‌ميه‌جكلرينى وانى فرانسه حكمدارى طانيميه‌جقلرينى وفرانسه‌نك اسكى حدودينه طوقنميه‌جقلرينى وموقت برحكومت تشكيل ايتمك اوزره سناتويى يعنى مجلس اعيانى كشاد ايليه‌جكلرينى وهر حالده فرانسزلرك انتخاب ايده‌جكلرى شكل حكومته معترض بولنميه‌جقلرينى صورت رسميه‌ده اعلان ايتديلر ٠

فى الواقع نيسان افرنجينك برنجى كونى مجلس اعيان طوپلاندى طاليرانك تحت رياستنده درت اعضادن مركب بر هيئت حكومت موقته تشكيل اولندى وفرداسى ناپليونك حكومتدن سقوطى اعلان قيلندى ٠

بوقرارلر هپ طاليرانك وقرال طرفدارلرينك تشويقيله حاصل اولديغندن شايدكه عسكر ناپليون ايله متفق اولوبده ايشك رنكى دكيشور ملاحظه‌سيله انلر بوصره‌ده بيوك خلجان ايچنده ايديلر ٠ بناء عليه ادارهٔ حكومتى ناپليونك تأثير نفوذندن قورتاردقلرى كبى عسكرك دخى هيچ اولمازايسه برقسمنى اندن آيرمغه قيام ايتديلر ٠

ناپليون كما فى السابق عنادنده اصرار وفونتنبلوده تداركات عسكريه‌يه بذل اقتدار ايتمكده بولنمش ايسه‌ده اطرافنده بولنان جنراللرك اكثرى

ارتق مقاومته مجال اولمدیغنی بیان ایتمکده اولمری وعسکردن برمقدارینك دول متفقه طرفنه چکمسی ناپلیونی بتون بتون نومید ایتدیکندن قولنقور واسطه‌سیله دول متفقه حکمدارلرینه مراجعت ایدرك فرانسه حکومتندن استعفا ایده‌جکنی بیلدرمشدر ٠

بروجه بالا ناپلیونك استعفاسی معلوم اولیجق پارسده تشکل ایتمش اولان هیئت حکومت موقته ایله دول متفقه ایچون درحال تسویه‌سی لازم اولان ایکی مسئله قالمشیدی ٠ بریسی ناپلیونك وزوجه‌سی ماری لو ییز ایله رومه قرالی عنوانی حائز اولان اوغلنك محل اقامتلرینی تعیین وکندولرینك مدار تعیشلرینی تأمین ایتمك ودیکری فرانسه ده بردائمی حکومت تشکیل ایلمك در ٠

روسیه ایمپراطوری الکساندرینك ناپلیونه ذاتا حرمت مخصوصه‌سی اولدیغندن بوسایه‌ده بالسهوله اولکی مسئله‌یه شووجهله قرار ویرلشدرکه ناپلیونه ایمپراطور عنوانی عهده‌سنده قالارق وانتخاب ایده‌جکی یدی سکزیوز نفر فرانسز عسکرینی برابر الەرق متصرفلق وحکمدارلق وجهله الباالطه‌سی کندوسنه اقامتکاه تعیین وبو جزیره‌نك وارداتندن بشقه فرانسه خزینه‌سندن سنوی کندوسنه ایکی ملیون وهمشیره‌لرینه بینلرنده تقسیم اولنمق اوزره کذلك ایکی ملیون وذوجهٔ مطلقه‌سنه برملیون فرانق تخصیص وماری لوییز ایله مخدومنه ایتالیاده واقع پارمه وپله ژانس دوقه‌لغی وناپلیونك اوکی اوغلی اوژنه‌بر پرنسیپوته توجیه اولنمق اوزره قرار ویرلشیدی ٠

البا اطه‌سی قورسیقه جزیره‌سی قربنده برکچوك جزیره درکه حالا ایتالیا دولتی تصرفنده‌در ٠

ایکنجی مسئله‌یه کلنجه دول متفقه فرانسه‌نك امور داخلیه‌سنه قارشمق ایستمیوب اوروپانك اسایشنی تأمین ایچون ناپلیونك استعفاسیله اکتفا ایدرك فرانسه‌ده مجددا تأسیس اولنه‌جق حکومتك شکل وشرائطنی فرانسه‌نك مبعوثی مقامنده طوتیلان سناتو مجلسنه احاله ایتمشلر ایدی ٠ فرانسه‌ده بولنان متعدد فرقه‌لرك میدانه قویدقلری مختلف ادعالری اره‌سنده طالیرانك تدابیری ثمره‌سی اولمق اوزره فرانسه جمهوریتندن اول حکمران اولان بوربون سلسله‌سنك حکومت مطلقه‌دن فراغت وتنظیم اولنه‌جق شرطنامه‌یی قبول ایتمك شرطیله فرانسه حکمدارلغنده ابقالری قرارلاشدیرلدی ٠

اول اثنـاده ناپلیون فونتنبلو سراینده اقامت ایتمکده اولوب کندوسـیله متعلقاتی حقنده بروجه بالا قرارلاشدیرلمش اولان شرائطی حاوی تنظیم اولنان مقاوله امضـا ایتمك اوزره قولنقور واسطه سـیله کندوسنه کوندرلمشیدی . قولنقور فونتنبلویه واروب ناپلیون ایله ملاقات ومقاوله نامه‌یی ابراز ایتدکده ناپلیون انی امضا ایده‌جکنی وعداتمش ایسه‌ده بونجه وقتدنبرو قوۀ قاهره سـیله جهـانی لرزان ایدن برجهانکیره کوره برجزیرۀ صغیره ده محصور قالمق پك آجی برکیفیت اولدیغندن ناپلیون اکا نسبتله مرارت موتی ترجیح ایدرك کیجه برمقدار افیون روحی ایچمش . خدمۀ خاصه‌سی کیفیته واقف اولدقلری کبی سکردوب‌قولنقوره بیان حال ایتمشلر . قولنقور قوشوب ناپلیونك یاننه وارمش . بوصره‌ده برشدتلو قئ کلمکله ناپلیونك بقای حیاتنه سـبب اولمش . و قولنقورك پك مؤثر تسلیتلری ایله ناپلیونك خلجان قلبنه سکونت کلمش . ومدت قلیله ظرفنده کسب صحت ایدرك مذکور مقاوله نامه‌یی امضا ایتمشدر .

بعده ناپلیون البا اطه سنه کیتمك اوزره اشبو یکرمی طقوز سنۀ هجریه‌سی جمادی الاولاسـنك اوننه مصادف اولان بیك سـکز یوز اون درت سنۀ میلادیه سی نیسـان افرنجیسنك یکرمنجی کونی فونتبلو سرایندن حرکت ایتمشدر .

لکن بونجه ییللر دنبرو بوقدر قانلر دوکه‌رك عالمی بیخواب وراحت ایتدکدن صکره نهایة الامر فرانسـه یی بو یله برمشـوش حالده براغوب کیتمسی فرانسزلرك حدتنی موجب اولمغله اثنـای راهده اهالی برقاچ کره ناپلیونی پاره‌لمق اوزره هجوم ایتمشـلر ایکن دول متفقه قومیسرلرینك اقداماتی سایه سـنده تخلیص جان ایدرك اك بیوك دشمنی اولان انکلیزلرك برکمیسـنه راکبا البا اطه‌سنه کیتمشدر .

بوصره ده حکومت موقته هیئتی سناتو ایله بالاتفاق اول امرده جمهوریت هنکامنده قتل اولنمش اولان اون التنجی لو یینك کچوك برادرینی قائممقام صفتیله رأس حکومته کتوروب مؤخرا انك بیوکی اولان لویی استانزلاس اون سکزنجی لویی عنوانیله فرانسه قراللغنه انتخاب اولنمشدر .

بوحال اوزره برعمومی متارکه عقد اولنمغله المانیا وایتالیا وهولاندا طرفلرنده بولنان فرانسز فرقۀ عسـکریه‌لرینك معاملات حربیه‌سی تعطیل قیلنمش

وو يانه‌ده اجتماعی قرار كير اولان قونغره‌ده تفرعاتی مذاكره اولنمق اوزره دول متفقه ايله فرانسه بيننده عقدی مقرر اولان مصالحه‌نك شرائط اساسيه‌سنی مبين جمادی‌الاخره‌نك يكرمنجی ومايس افرنجينك اوتوزنجی كونی برعهد نامه امضا لانمش‌در .

بوعهد نامه‌نك اساسی فرانسه‌نك بيك يدی يوز طقسان سنهٔ ميلاديه سنده مالك اولديغی حدود ايله محدود اولمسندن عبارت ايدی .

اسپانيا قرالنك اوغلی اولوب مقدما فرانسه‌يه هجرت ايتمش اولان فردیناند بوصره‌ده اسپانيايه كيدوب يدنجی فردیناند ناميله تخته جلوس ايتمشدر .

دول متفقه بووجهله حاصل اولان مظفريتدن فوق‌العاده ممنون ومنبسط اوله‌رق بوندن صكره موازنهٔ اوروپانك محافظه سی ضمننده لازم كلان اصول وقواعدك وضع وتأسيسی و يانه ده عقد اولنان قونغره‌يه حواله اولنمشدر .

فرانسزلر ايسه نيجه سنه‌لردنبرو بر برينی قيروب بوقدر قانلر دوكه‌رك جمهوريتی تأسيس ايتدكلری اثناده ناپليون بوناپارته ظهور وجمهوريتی ايمپراطورلغه تحويل ايتدكدن بشقه جهانكيرلك يولنده بونجه قانلر دوكدكدن صكره البا اطه‌سنده منفيا اقامته مجبور اوله‌رق فرانسه اسكی قراليت حالنه عودت ايتمش ودوكيلان قانلر وچكيلان محنت ومشقتلر هپ هبا اولوب كيتمش در . بناء عليه ناپليون البا اطه سنه كيدركن اهالی بر وجه بالا انی اعدامه قيام ايتمشلر ايدی . مع مافيه ناپليونك (قوت ناپليون) ناميله تنظيم ايتدرمش اولديغی قانونلر فرانسه‌ده انك نامنی ابقا ايتمشيدی . وبرده جمهوريتدن اول فرانسه قراللغی حكومت مطلقه ايكن بوكره حكومت مشروطه اولمسنه قرار ويرلمش اولديغندن بوراسی فرانسزلره مدار تسليت اوله بيلوردی .

لكن اون سكزنجی لو يی برچوق مذاكراتدن صكره سناتونك تنظيم ايتمش اولديغی (شرطنامه) قانون اساسی‌يی قبول ايتمكله برابر اهالينك حقوق حريتلرينی تقليل وتنزيل ايچون هيچ برفرصت قاچرمازدی . ومقدما فرانسه‌دن فرارايدن واكثری اصلزادكان كروهندن بولنان مهاجرلر فرانسه‌يه عودت ايله قرالك اطرافنی الوب باشلوجه منصب ومأموريتلری ضبطه چاليشورلر وقرالی حكومت مطلقه اجراسنه تشويق ايدرلر ايدی . قرال

دخی انلره میل ایله رأس مأمور یترده انلری استخدام ایدر اولدی . ایشته شو حاللر فرانسه اهالیسنك پك زیاده نفرتنی موجب اوله‌رق ناپلیونك ایامنی تمنی وانك زماننده‌کی شانلو اجراآتی یاد ایلمکه باشلادیلر . بناء علیه فرانسزلرك ناپلیون حقنده اولان عداوتلری برقاچ آی ظرفنده محبته متحول اولیویرمشدر .

ناپلیونك الباطه سنه اعزامندن صکره اون ای قدر اوروپا بوحال اوزره قالدی . بو مدت ظرفنده اوروپاجه الك مهم ایش ویانه قونغره سنك مذاکراتی ایدی . چونکه اندن صکره دول اوروپانك معاملاتی بوقونغره‌ده وضع اولنه‌جق اصول اوزره بنا اولنه‌جق ایدی . بناء علیه هرکس ویانه‌ده جریان ایدن مکالماتك نتیجه‌سنه منتظر ایدی .

ناپلیونك دولتعلیه حقنده مقدم ومؤخر وقوعه کلان معاملات تحقیریه‌سندن ومعلوم اولان نیات مضره‌سندن ناشی دول متفقه‌نك مظفریتندن دولتعلیه بالطبع حصه‌دار مسار اولمشیدی . لکن امور داخلیه سیله مشغول اولدیغنه مبنی اوروپا ایشلرندن بیکانه طوره یوردی . یوقسه ویانه‌قونغره‌سنده دولتعلیه‌نك برمأموری بولنسیدی دولتعلیه دخی اوروپا موازنه‌سنه داخل اوله‌رق راکوزه‌نك کمافی السابق دولتعلیه حمایه سنده براغلمسی مأمول ایدی دیو پولتیقه شناسلاندن بعضیلری اولوقت ایش باشنده بولنان وکلای دولتعلیه‌یی تخطئه ایدرلر . فی‌الواقع دولتعلیه اولوقت دول متفقه ایله متفقانه حرکت ایله کندوسنی دول اوروپا صره‌سنه قویمش اولسیدی بعده سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك عصرنده پولتیقه‌جه طوتدیغی موقعی دها اولوقت طوتمش اولوردی لکن دولتعلیه‌نك امور داخلیه سی اولوقت اوقدر مشوش ایدی‌که کوز آچه‌جق وقتی یوق ایدی . نته‌کیم وقایع اتیه‌دن معلوم اولور .

وقایع داخلیه

بالاده بیان اولندیغی اوزره دولتعلیه روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایدرك غائله سفریه‌دن خلاص بولدیغنه ودول متفقه ایله ناپلیون بیننده ظهوره کلان محاربه‌لرده بی طرف اولدیغنه مبنی دول متفقه اردولری فرانسه حدودینی تجاوز ایله پارسه طوغری کیدرکن صدر اعظم وسردار اکرم بولنان خورشید پاشا اردوی همایون ایله روم ایلیدن عودت ایدرك استانبوله کلیوردی .

شوپله

شویله که اشبو بیك ایکیوز یکرمی طقوز سنه سی محرمنك اوچنجی کونی اردوی همایونی استقبال ایچون سلحدار شهر یاری الای والا ودبدبهٔ بی همتا ایله سرای همایوندن حرکت واردوی همایون جانبنه عطف عنان عزیمت ایتمشیدی . محرمك یکرمی اوچنجی پازار کونی خورشید پاشا ورجال دولت داود پاشا صحراسنه واصل اوله‌رق اول کیجه داود پاشا سراینده بیتوتت ایله فرداسی پازار ایرتسی کونی شیخ الاسلام دری زاده عبدالله افندی وقائممقام رشدی پاشا وقپودان پاشا واقدمجه معدن امینی نصب اولنان مصطفی پاشا وعلما ورجال دولت برقاعده داود پاشایه‌واروب اردوی همایونی استقبال واورادن الوب الای ایله درون شهره ادخال وصدر اعظمی سورغوجی ایله حضور همایونه ایصال ایتدیلر وجمله‌سنه الباس خلعت بیورلدقدن صکره یرلوینه کیتدیلر .

اول کون سرای همایوندن عودت اولندقده سیرجیلر ایچنده بعض کسان قائممقام پاشایی (سن اهل عرضی صیانت ایدردك شمدی بزی براغوب نره یه کیده جکسین) یوللو القشلامشلر . صدر اعظم بونی ایشتدکده متأثر اولمش . شانی زاده‌نك تحریرینه کوره بوکیفیت قائممقام پاشانك اعداسی طرفندن تعلیم ایله یاپدیرلمش برصنیعه اولمق کرکدر لکن صدر اعظم انی قائممقام پاشا طرفندن تحصیل صدارت ایچون یاپدیرلمش اولمسنه حمل ایله همان نفیینی عرض ایتدیکندن قائممقام پاشا کلیبولی‌یه نفی اولندی وعهده سنده بولنان اناطولی ایالتی کلیبولیده مقیم اولان قائممقام سابق احمد شاکر پاشایه توجیه قلندی .

ینه اول کون معدن امینی مشار الیه مصطفی پاشا دخی جانب مأموریتنه کیتمك اوزره اسکداره کذار ایلدی .

خداوندکار سنجاغی متصرفی عزیز پاشانك وفاتی خبری خلال محرمده وارد اولمغله کتخداسی الحاج مصطفی پاشایه رتبهٔ وزارتله وخداوندکار سنجاغی الحاقیله قوجه ایلی سنجاغی توجیه بیورلمشدر .

صفرك اونجی کونی تحفه شارحی سید الحاج احمد حیاتی افندی التمش درت یاشنده اولدیغی حالده طی طومار حیات ایدوب اسکدارده سید احمد دره سی نام محلده دفن اولندی . اول عصرك فضلاسندن ایدی . رحمة الله علیه

وقایع غریبه‌دن اوله‌رق اواسط صفرده اسبق سلحدار شهریاری اسلام اغانك برفرزندی طوغوب مقعدی برزار ایله مسدود بولنمقدن ناشی براستاد جراح عملیله آچلمسی لازم اولدیغی حالده برجاهل کسنه نشتر ایله فتح ایده‌یم دیرایکن باغرصغنی جرح ایتمکله اوچ کون مرورنده فوت اولمشدر ٠

محاربه سببیله جسم دولتده آچیلان یاره‌لره مرهم اولمق اوزره دولتعلیه اصلاحاته اعتنا واهتمام ایتمکده اولوب بوایسه اوامر سلطنت سنیه نك هریرده کرکی کبی انفاذینه موقوف اولدیغندن داخلا وخارجا سرکش ومتغلبه کروهنك تربیه سنه موقوف ایدی ٠ بناء علیه اهل عرضك محافظه سیله بی ادبانك تأدیبی اهم واقدم کورلمشیدی ٠ ایشته بوقبیلدن اوله‌رق یکیچری اغاسی سید محمد اغا کروه اهل فساددن برقاچ اوسته‌لری اعدام ایتمك ایستیوب قول کتخداسی ایسه بوکا مانع اولمغله اوائل ربیع الاولده قول کتخداسی لمنی اطه سنه نفی ایتدردکدن صکره اول اوسته‌لری دخی اعدام ایلمشدر ٠

سلاطین جنکیزیه دن حلیمکرای سلطان دور سلیم خانیدنبرو درسعادتده اقامت وشعر وانشایه مواظبت واستانبول ظرفاسیله الفت وانسیت اوزره ایکن مقدما رامز پاشانك سوقیله سواحل طونه‌یه مأمور قیلنان بهادر کرای خان معیتنه قالغایلق پایه‌سیله کوندریلوب بعد المصالحه استانه‌یه عودت ایله کما فی السابق خانه سنده اقامت ایلمشیدی ٠ بویله بیوك پایه اصحابندن بولنان سلطانلرك دارالسلطنده اقامتلری ایسه اصول مرعیهٔ دولتعلیه‌یه منافی اولدیغندن فیما بعد ویزه‌ده تخصیص قیلنان چفتلکنده اقامت ایتمك اوزره اوائل ربیع الاولده اول طرفه کوندرلدی ٠

ربیع الاولك اون بشنجی کونی اجرا اولنان توجیهات علمیه ده سلیمانیه مدرسلرندن وقعه نویس عاصم افندی‌یه سلانیك مولویتی توجیه بیورلدی ٠ وبو اثناده افندئ مومی الیهك اتمامنه موفق اولدیغی ترجمهٔ قاموسك طبع وتمثیلنه ابتدار ایدلدی ٠

ینه بو اثناده سرای جدید همایون کتابخانه‌سی خواجه‌لغی محلول اولمغله سرای جدید همایونده خزینه اوطه‌سی خواجه‌سی اولان مشهور کلیسی قدسی افندی‌یه توجیه بیورلدی ٠ وانك یری سرای غلطه کتابخانه خواجه‌سی اقشهرلی عمر افندی‌یه ویرلدی‌که دور عبد المجید خانیده خواجهٔ

شهر یاری اولان مشهور عمر افندیدر • انك یری دخی سرای غلطـه ده اورته اوطه خواجه‌سی کوتاهیه‌لی محمد افندی‌یه وانك یری مشاهیر علمادن اتمکجی زاده حافظ احمد افندی‌یه احاله ایدلدی •
درسـعادتده درسعام خواجه‌لرندن عثمان افندی زاده دلی امین افندی ایله مصنف افندی دیو معروف اولان دیورکلی عثمـان افندینك ترفیع رتبه‌لری حقنده خط همایون صادر اولمغله همرتبه لرینه تقدیم اولنه‌رق مدت یسیره ظرفنده امین افندی حلب ومصنف افندی قدس شریف ملاسی اولمشـلر ایدی • ایکیسی دخی اول عصرك فحول علماسندن اولوب انجق خدمات شرعیه وسائره ده بولنمدقلرندن ناشی امور حکومتدن بی بهره ایدیلر • بناء علیه قدسده ظهوره کلان کلیسا تعمیری مسئله‌سنده مصنف افندینك اطوار وحرکات نابجاسنه دائر محلندن وارد اولان معروضات اوزرینه یکرمی سکزسنه سی شوالنده عزل ونفی اولنمشیدی • دلی امین افندی ایسه ذاتا دلشکن وچکشکن برذات اولوب حلبه کیده لیدنبرو علما واشراف بلده‌یی تجهیل و تحقیر وحلب والیسنی عوام ناسـه اولنه جق معامله ایله دلکیر ایتمکده اولوب علـم وفضلنه حرمة مدت عرفیه سنك انقضاسنه قدر صبر وتحمل ایتمك فکرنده بولنمشلر ایسه‌ده خواجه افندی کیتدکجه آزتمش حتی برکون محکمه‌ده کتاب ایله حلب مفتیسنك باشنه ضرب ایتمش اولدیغندن علمای بلده بیننده بروقعهٔ کریهه تحدث ایتمك ملحوظ اولمغله لزوم عزلی حقنده محلندن محضر وانها کلدیکنه مبنی اودخی اشبو یکرمی طقوزسنه‌سی جمادی الاولاسنده عزل ایله طوسیه‌یه نفی اولندی •
قدس ملاسی موسی افندی فی‌الاصل قدس محکمه‌سی کاتبی اولوب خدمه وکتبه‌یه استیلاسی سببیله محکمه‌دن طردودفع اولنمغله دونوب طولاشه‌رق درسعادته کلوب شیخ الاسـلام عصره چاتمش وچکن سنه برتقریبله قدس مولویتنی استحصـال ایتمش ایدی • قدس شریفه واردیغنده ماجراسی اولنلردن اخذ انتقامه قیام ایتمکله حقنده وارد اولان شـکایتلر اوزرینه اودخی بواثناده قدسدن نفی واجلاقیلندی •
جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره باباپاشا ایله برلکده روسیه‌یه اسیر اولان آچیق باش نام شخص بعدالمصالحه درسعادته عودت ایده‌لیدنبرو ایاصوفیه جامعنده اقامت و بیتوتت وهرکون عقد جمعیت وعظ ونصیحت ایله مانند

هوام اولان عوام ناسی باشنه طوپلایوب وزرا وکبرا حقنده برطاقم ترهات بی معنی تفوهیله اذهان ناسی اخـلال واحوال حاضره‌نك فنالغندن بحثله بوحاللری کورمکدن ایسه هجرت اولی اولدیغنـدن قدرتی اولسه واروب مجاور بیت‌الله اولمق ارزوسنده بولندیغنی علاوهٔ مقال ایده‌کلدیکندن اواخر جمادی‌الاخره‌ده جانب حجازه نفی اولنمغـله ارزوسی حصوله کتورلمش اولدی ٠

اواسـط ماه رجبده رئیس‌الکتاب غالب افندی وتذکرهٔ ثانی حیدبك ومالکانه خلیفه‌سی امین افنـدی نفی وتغریب اولنه‌رق بکلکجیٔ دیوان همایون سیدا افندی رئیس و بکلکجی کیسه‌داری رمزی افندی بکلکجی اولدی ٠

مومی الیهمك نفیلری مشربلرینك مزاج همـایونه مخالف اولمسندن ناشی ایدوکی شانی زاده تاریخنده محرردر ٠ ظن فقیره کوره نفیلرینك سبب اصلیسی اولوقت مستشار سلطنت اولان حالت افندینك مزاجنه مخالف بولنملری وعلی‌الخصوص غالب افندینك اکا رقابت ایده‌بیله‌جك ذواتدن بولنمسی خصوصی اولمق کرکدر ٠

خـداوندکار سنجاغی متصرفی اولان الحاج مصطفی پاشـا اول اثناده بقیة‌السفها اولان قارجی نام سراشقیاایله لدی‌المقاتله غالب کله‌رك مرقومی اعدام ایلمشدر ٠

سیواس والیسی باباپاشانك دخی بواثناده‌استیصالنه مأمور اولدیغی اشقیادن مبرد نام شقی روم قلعه‌لی بکر بك نام شخصه التجا واودخی انی تصحب‌ایله روم قلعه‌ده اخفا ایتمشیدی ٠ تیمورلنك هر یرده اوکنه کلان قلعه‌لری منجنیق ایله تخریب واسـتیلا ایده کلمش وحتی حلب قلعـه‌سنی دخی بوطریق‌ایله ضبط ایلمش اولدیغی حالده روم قلعه‌یی ضبط ایده‌مامش اولدیغی جهتله محلی اهالیسی بوکا کمسنه ظفریاب اوله‌ماز ظن ایدرلردی ومؤخراً ایجاد اولنان باروتك‌قوتی تیمورك منجینقلرندن زیاده اولدیغی دوشونمزلردی باباپاشا ایسه قلعهٔ مرقومه اوزرینه واروب اوچ طرفندن لغم حفر ایدرك تضییقه مبادرت ایتدکده بکربك کندی یقه‌سنی قورتارمق اوزره مبردی تسلیم ایلمش ایسه‌ده باباپاشا حصر وتضییقدن فارغ اولمیوب بکربك دخی مقاومتدن عاجز اوله‌رق قلعه ضبط ایله کرك بکربك وکرك عونه‌سـندن

اولان چند نفر اشرا اله بجورلمش وجمله‌سی اعدام ایدلمش وقلعه‌نك دیوارلری طوپ ولغمدن خراب اوله‌رق فیما بعد ایشه یارار یری قالمدیغندن درون قلعه‌ده بولنان اهل عرض کروهنك مال وعیاللرینه اصلا ضرر اصابت ایتمیه‌رك خارج قلعه‌ده واقع مأوای قدیملرینه اسکان ایدلمش واول حوالینك امن وآسایشی مطلوب وجهله حصوله کتورلمش اولدیغی خبری خلال رجبده درسعادته وصول بولدی ٭

شعبانك یدنجی کونی شهزاده سلطان احمد مهد آرای شهود اولدی برهفته طوپ شنلکی ایدلدی ٭

برسنه مقدم ترسانهٔ عامره پیشکاهنده انشاسنه مباشرت اولنان محمودیه نام اوچ انبارلو قالیون همایون که بووقته قدر انشا اولنمش اولان قالیونلرك اك جسیمی ایدی بواثناده ختام بولمغله شعبانك یکرمی ایکنجی اثنین کونی سلطان محمود خان عدلی حضرتلری تخت کیسنی تشریف ایله منجملر طرفندن تعیین اولنان وقت مسعودده قالیون مذکورك بحره ازالنه مبادرت اولندقده برمقدار یوریوب نصفی دکزه داخل اولدیغی حالده فوق‌العاده آغرلغی حسبیله مکث ایدرك اول کیجه علی‌حاله قالدی منجملر بونی همان احتراق عطارده حمل واسناد ایله دوچار اندیشه وافکار اولدیلر ایسه‌ده فرداسی موانعی رفعله کاملا وسالما دریایه ایندیرلدی ٭

رمضان مبارکك اونجی جمعه کونی سلطان محمد تولد ایتمکله برهفته طوپ شنلکی ایدلدی ٭

جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره یکیچریلرك ابرامیله اصدار بیورلمش اولان فرمان عالی موجبنجه تکه متسلمی حاجی محمد اغا قاضی پاشا اوزرینه مأمور اوله‌رق بینلرنده محاربات عدیده وقوعندن صکره قاضی‌پاشا اعدام اولنمغله کلیتلو اموالی محمد اغا یدنده قالمش اولدیغندن بالدفعات طلب اولندقجه لیت ولعل ایله امرار وقت ایدر وبلکه قوهٔ عسکریه‌سنه کوکنوب سرکشلك وادیسنه کیدر ایدی ٭ بوجهتله اوزرینه سوق عسکر اولنمق مصمم ایکن حتف انفه فوت اولمغله اموال مزبوره اوغلی ابراهیم اغادن طلب اولندقده اودخی (الولد سرابیه) حکمنجه پدرینك اثرینه اقتفا ایتمکله بیکن یکرمی سکز سنه‌سی خلالنده اوزرینه قونیه والیسی قائممقام اسبق چرخه‌جی علی‌پاشا مأمور اولمش ومیانه‌لرنده برقاچ دفعه محاربه وقوع

بولمش ایسه ده علی پاشانك سوء اداره سی آثارندن اوله رق معیتنده کی طوائف عسکریه اهالینك عرض واموالنه تعرض ایدر اولدیغندن اهالی مدافعه یه قیام ایتمکله علی پاشا بوزیلوب رجعت ایتمشیدی ٠ بوایسه باعث انفعال سلطانی وقائممقاملغی زماننده کوریلان بعض اطوار وحرکات نابجاسی خاطرنشان جهانبانی اولمغله اشبو یکرمی طقوز سنه سی محرمنك اوائلنده وزارتی رفع وکندوسی لیمنی جزیره سنه نفی اولنوب تکه سرعسکرلکی قپودان دریا خسرو پاشایه احاله وقرمان ایالتی رتبهٔ وزارتله درکاه عالی قپوجی باشیلرندن ملك احمد پاشا زاده عبدالله بکه توجیه بیورلدی ٠
قپودان پاشا دونمای همایون ایله اول حوالی‌یه واروب قره‌یه چیقدقده مرقوم تکه‌لی اوغلی ابراهیم مقابله‌یه قیام ایلمش ایسه‌ده اهالی استیمان ایتمکله مرقومك اخذ وگرفت اولندیغی خبری درسعادته واصل اولیجق قپودان پاشانك خدمتی قرین تحسین وافرین پادشاهی اوله‌رق معیتنده‌کی علائیه سنجاغی متصرفی وزیر علاءالدین پاشایه ومیرمیرانلره وسائر رؤسایه خلال رجبده خلعتلر کوندرلدی ٠ ومرقوم ابراهیم اعدام اولنمغله کرك کندوسنك وکرك پدرینك مخلفاتنی ضبط ایله بیت‌الماله ایصاله اعاظم رجال دولتعلیه‌دن سابقا ترسانهٔ عامره امینی سید محمد وحید افندی مأمور اولدی ٠ وتکه سنجاغی اوته‌دنبرو اشبو تکه‌لی اوغللری خاندانی اللرنده اولدقدن بشقه بونلر تغلبا انطالیه‌یی دخی ضبط واداره ایتمکده اولدقلری جهتله بونلردن برفردك اورالرده ابقاسی جائز اوله‌میه‌جغندن قوم وقبیله‌لریله سلانیك طرفنه نقللری ایچون وحید افندی‌یه خطابا امرعالی یازلدی ٠
شوالك بشنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده مشارالیه وحید افندی‌یه بارتبهٔ وزارت محصلاق وجهله تکه وحید سنجاغی توجیه ایدلدی ٠ بوصورتله وحید افندی معادات اقران خوفندن قورتلدی رقباسی‌دخی انك طشره آتلمسیله خوشنود اولدی ٠
بوصره‌ده سلستره ایالتی دخی کلیبولیده مقیم اولان قائممقام سابق رشدی پاشایه احسان بیورلدی ٠ درت ای‌مقدم صدراناطولی اولان‌مصاحب بکر اغا زاده محمدامین افندینك مزاج معصومانه‌سی نزدشیخ الاسلامیده وقع ووقار صدارته منافی کورلمکله شوالك یدنجی کونی عزل ایله یرینه استانبول پایه‌لولرندن مشهور شیطان امین افندی اناطولی

قاضیعسکری اولدی • اغازاده امین افندی دخی منصبی شیطان شرینه اوغراتدق دیه‌رك ایو بده بوستان اسکله‌سی جوارنده واقع ساحلخانه‌سنه چکلدی •

اوائل ذی‌القعده‌ده سلطان احمد جامع شریفی قربنده جبه‌جیلر قوللغی جوارنده کیجه‌دن براغلمش آغزی قپالو برفوچی بولنوب صاحبی اولمدیغندن آچلدقده ایچنده برمقتول آدم جسدی کورلمکله جبه‌جی باشی اغایه وانك طرفندن باب عالی‌یه خبر ویرلدی • همان برقاعده استانبول قاضیسی طرفندن مأمورلر ارسال ایله کشف وتحقیق ایتدیرلدی • اکینلی صراف دیو معروف اولان برارمنی صراف اولدیغی اکلاشلدی • لکن قاتلی بولنه‌مدی وسبب قتلی بیلنه‌مدی • بناء علیه تحریات وتجسسات شدیده‌یه کیریشلدی نهایت مرقومك اوجاق بازرکانی اولان یهودی ایله کلیتلو اخذ واعطاسی اولدیغندن وامارات سائره‌دن یهودی اول قوللق چور باجیسنه رشوت اعطاسیله بوجنایتی اجرا ایتدرمش اولدیغی اکلاشلدی وهمان یهودی نفی وچور باجی اعدام ایدلدی •

بالاده بیان ایتدیکمز وجهله اوچ قولدن صربستانه کیریله‌رك بلغراد قلعه‌سیله قلاع سائره ضبط ایدلمش وصربلر استیمان ایتدکلرندن حقلرنده عفو عمومی اعلان ایله رأی وآمان ویرلمش ایدی • صربلر بتون بتون استقلال داعیه‌سنده اولوب روسیه‌لونك ارزوسی دخی بوایدی لکن روسیه ایمپراطوری الکساندر ناپلیون ایله جنکه کیریشه‌جکی اثناده دولتعلیه‌نك مصالحه‌یه موافقتی ایدیو یرمسندن طولایی متشکر اولدیغنه وبواثناده بروجه بالا اوروپا ایشلریله مشغول بولندیغنه‌مبنی صربلری تصحب ایتمکله برابر دولتعلیه‌یی قیرمق ایستمیوب صربستان ایشنك بالتدریج حصوله کتورلمسی فکرنده ایدی • عصات صربیه ایسه صربستانك استقلالنی فعله کتورمدکجه راحت طورمامغه قرار ویرمش اولوب ایزلاو اتحادی قومیته‌لری دخی اکا مساعد بولنمغله تکرار درت بش بیك قدر اشقیا تجمع ایدرك چاچقه قصبه‌سنی محاصره ایلمشلردر • بوخبر درسعادته واصل اولیجق همان صربستان جوارنده بولنان میرمیرانلر وسائر رؤسانك الفار ایدرك بلغراده کیتملری ایچون بواثناده اوامر علیه یازلدی •

روم ایلیده بروجه مشروح صربستان اختلالی باشلوجه برغائله اولدیغی حالده عربستان طرفنده دخی متعدد غائله‌لر وار ایدی •

شویله‌که برمدتدنبرو تونس وجزایر اوجاقلری بیننده ظهوره کلان شقاق وجدال منتج قتال اوله‌رق براً و بحراً طرفین بر بری اوزرینه هجوم ایدر ولدی‌السؤال هر بری سببیتی دیکرینه عطف ایلر ایدی ٠
ایشك ایچنه اجانب دخی قارشمغه باشلادی وایش کیتدکجه کسب جسامت ونزاکت ایلدی ٠ بناءعلیه اصلاح ذات‌البین ایچون خلال ذی‌الحجه‌ده برفرقتین ایله مخصوص مأمورلر کوندرلدی ٠
و بغداد والیسی سعیدپاشا بعض قرناسنك سعایتی اوزرینه اقدمجه دفتردار داود افندی‌یی عزل ایله یرینه دفتردار سابق الحاج محمد سعید بکی دفتردار نصب ایتمشیدی ٠ بواثناده‌ایسه الجزیره وشامیه عشائری علم افرازعصیان وعلی‌الخصوص خزاعل وزبید قبیله‌لری وعشائر نجدیه‌دن اولان الجربا والظفیرعربانی سالك وادیٔ طغیان اوله‌رق حله ونجف وکربلا طرفلرینه تسلط ایلدکلرندن بشقه جانب حکومتدن کوردکلری رخاوتدن ناشی شماروب قصبهٔ کاظمیه‌یه‌قدر اطالهٔ دست تعدی ونجف وکربلایی تضییقه تصدی ایلدیلر ٠ بوصورتله امنیت طرق ومسالك بالکلیه منسلب اولدی وکربلا محصور قالدی ٠ حالبوکه بوسنه ایراندن قرق بیك قدر زوار کلوب ایران شاهنك حرمی دخی برلکده بولنمغله بغداده توارد ایدن فریاد نامه‌لر سعید پاشایی تلاشه دوشوردی وهمان داود افندی‌یی تلطیف ایله باشبوغ نصب ایدرك خلال‌ذی القعده‌ده بغداددن چیقاردی ٠ داود افندی درحال‌اولطرفه واردی‌زوارایران‌ایله شاهك حرمنی محاصره‌دن قورتاردی وسالماً بغداده کوندردی ٠
حجاز ومصرك احوالنه کلنجه امیرمکهٔ‌مکرمه‌شریف غالب افندی‌حضرتلری مقدما وهابیلر ایله خیلی محاربه‌لر ایلمش ایسه‌ده وهابیلر غلبه وحرمینی استیلا ایتمکله اودخی مماشات ومدارایه مجبور اولمش و بعده محمدعلی‌پاشا جانب حجازه قوهٔ کافیه سوق ایتدکده اودخی مادة ومعنی معاونت ایلمش ایدی ٠ بوکره محمد علی پاشا مکه‌یه وارمش واکاتأمینات و یرمش اولدیغندن اودخی اره صره کرك محمد علی پاشا وکرك اوغلی توسون پاشا ایله ملاقات ومصاحبت وایجابنه کوره مذاکرهٔ مصلحت ایلردی ٠ محمد علی پاشا ایسه عربستانده اکمال نفوذ ایچون آنی مکه‌دن قالدیروبده یرینه شرفادن لین‌الجانب برینی نصب ایتدیرمك مقصدیله مشارالیهك شمدی وهابیلره

مخالفتی صوری اولمق احتمال وملاحظه‌سنی درمیان وتبدیلنی انها واستیذان ایدرك الدیغی مأذونیت اوزرینه اوغلی توسون پاشا غالب افندی‌یی برمعتاد نزدینه دعوت ایدوب کلدکده سزی دولتعلیه ایستمش جانب رومه کوندره‌جکز دیمسی اوزرینـه اودخی سمعا وطاعه کیده‌لم فقط اوچ کون مهل ویریکز ایشلرمزی تسویه ایده‌لم دیمش ایسه‌ده اکا وقت یوقدر جده ایسکله‌سنده سفینه تشریفکزه منتظردر دیه‌رك همـان کنـدوسی واوچ نفر اوغللری ایله خواص خدامی جده‌یه واورادن جانب مصره ارسال ویرینه شریف سرورك اوغلی شریف یحیی مکهٔ مکرمه امارتنـه انتخاب قیلنمش وجده کمرکندن شریف غالبك ادمی قالدیریلوب یرینـه محمد علی پاشـا طرفندن برمأمور قونیله‌رق کمرك حاصلاتی جانب میری‌یه النمش وشریف غالبك جمیع اموالی ضبط ومصادره اولنمشدر . واشبو یکرمی طقوز سنه‌سی محرمنك اون یدیسنده غالب افندی مصره وصول بولمش ومتعاقبا جاریه‌لریله حرمی دخی کلمش وبواثناده حجاج مصر ایله محمل شریف دخی مصره واصل اولمشدر . شریف غالب افندینك سلانیکده اقامتی تنسیب بیورلمغله انی مصردن سلانیکه نقل ایتمك اوزره درکاه عالی قپوجی باشیلرندن مصطفی بك خلال ربیع الاولده درسعادتدن جانب مصره ودیکر برقپوجی باشی دخی امیر لاحقه منشور کوتورمك اوزره جانب حجازه کوندرلمش وشریف غالب افندینك بروجه بالا مضبوط اولان اموالنك دفتری حضور همایونه عرض اولندقده کافهٔ اموالنك کندوسنه رد واعاده‌سی فرمان بیورلمش اولدیغندن مصطفی بك مصره واصل اولدقده شریف مشارالیهك اموال واشیاسی کندوسنه تسلیم اولندقدن صکره شعبانك اون طقوزنده مصطفی بکله ترفیقا وبولاقدن کمی‌یه ارکابا سلانیکه اعزام اولنمشدر .

بواثناده وهابیلرك اولوسی اولان سعودك وفاتیله یرینه اوغلی عبداللهك پچمش اولدیغی خبری دخی النمشدر .

محمد علی پاشانك شریف غالبی حجازدن تبعید ایلمسی اول حوالیده نفوذینی تأیید وتوسیع ایچون اولوب حالبوکه شریف مشارالیه حقنده وقوع بولان معاملهٔ شدیده‌سندن طولایی طوائف عربان دلکیر اوله‌رق طرف بطرف عصیانلر ظهور ایتمکه باشلادی . حتی توسون پاشا ایله عابدین بك طائف جهتنه حرکت ایدرك تربه ناحیه‌سنده عربان ایله سکزکون ممتد اولان

محار به‌لرنده مظفر اوله‌میوب خائبا وخاسرا رجعته مجبور اولدقلرندن محمد علی پاشا مصردن یدی بیك قدر عساکر جدیده ایله حسن پاشانك جانب حجازه عزیمتنی امر ایتمکله حسن پاشا خلال جمادی الاولاده ترتیب اولنان فرقهٔ عسکریه ایله عزیمت ایتمش ومتعاقبا دلیل‌باشی حسین بك دخی سواری عسکریله براکذلك جانب حجازه کیتمش‌در ·

بو اثناده مصره ورود ایدن مغاربه حجاجی ایچنده طرابلس بکلربکیسنك اوغلی بولنوب معیتنده ایچه عسکر دخی وار ایمش ·

رمضانك اون دردنجی جمعه ایرتسی کونی محمل شریف برمعتاد الای ایله مصردن چیقارلمشدر ·

بوسنه محمد علی پاشانك حرمی امینه خانم افندی دخی حجه نیت ایلمش اولدیغندن ابراهیم پاشا انی تشییع ایچون مخصوصا صعیددن مصره کلمشیدی · بو خانم افندی ابراهیم وطوسون واسماعیل پاشالر ایله ایکی همشیره لرینك والده لری اولان بیوك خانم افندیدرکه قواله ده ایکن انلری طوغوروب محمدعلی پاشایه اوراده بش اولاد یتشدرمش ایدی · بناء علیه محمل شریفك خروجی کونی خارج باب النصره چیقدقده اوغللری ابراهیم واسماعیل پاشالرایله دامادلری اولان جیزه حاکمی محرم‌بك ودفتردار محمد بك دخی تشییع ایچون برابر چیقمشلر ایدی · رمضانك اون التنجی کونی خانم افندی سویش طریقیله حجازه عزیمت ایتمش وخزینه‌دار بوناپارته احداغا دخی معیتی مأمور بتیله برلکده کیتمشدر ·

خیلی سنه‌لردر حج یوللری مسدود اولدیغی حالده اقدمجه حرمینك خوارجدن تخلیص وتطهیر اولندیغنه دائر هرطرفه تبشیر نامه‌لر کوندرلمش اولدیغنه مبنی بوسنه روم ایلیدن واناطولیدن پك‌چوق حجاج کیدوب مصرده مجتمع اولمشلر ایدی · بو اثناده ایسه پیدرپی بحرا مصردن جانب حرمینه سوق‌عسکر اولنمقده اولدیغندن حجاجك رکوبنه کافی کمی بولنمدیغی وسویش محافظی طرفندن ترتیب اولنان کمیلره فوق العاده اغر اجرت ایستنلدیکی جهتله حجاجك کیمی مصرده پسماندهٔ حیرت وکیمی سویش ایسکله سنده دوچار مضایقه وضجرت اولوب نه‌یاپه‌جقلرینی شاشرمشلر ایدی · زیرا کیرو دونمك کندولرنجه پك مشکل وسنهٔ آتیه‌یه قدر اوراده بکلمك ایچون اللرنده‌کی پاره‌لر کافی دکل ایدی · بوکره مشار الیها بیوك خانم افندی سویشه کلدکده زمرهٔ حجاج اکابث شکوی ایله فریاد

ایتدكلرندن خانم افندی درحال مقدار كافی سفینه تدارك ایتدیرەرك انلرك جانب حجازه اعزاملرینه همت ایتمكله بین الحجاج بیوك شان قازانمش و پك چوق دعایه مظهر اولمشدر ٠

محمد علی پاشا وهابیلره غلبه ایدرك اقطار حجازیەیی استخلاص و بیشه قطعه‌سنده‌كی اشقیایی تدمیر ایتدكدن صكره جانب یمنه سوق ایلدیكی فرقهٔ عسكریه شهرانی ضبط وزهران امیری بخراشه غلبه وانی جرح واعدام ایتمشلردر ٠ قنفده‌یه كوندرمش اولدیغی قوهٔ عسكریه دخی امیر عسیر اولان طامی ایله محاربه ایدرك قنفده قلعه‌سنی ضبط ایتمشیدی ٠ مؤخرا طامی قلعه‌یی محاصره ایله عساكر مصریه‌یه خیلی خسار ویرمش ایسه‌ده نهایت اخذ وكرفت ایدلمش و بخراشك سرمقطوعی ایله برابر مصره كوندرلمش در ٠

وقایع سنه ١٢٣٠

اشبو اوتوز سنه‌سی جمادی‌الاولاسنده طامی مصره كلوب اورادن دخی استانبوله كوندرلمكله وصولنده الای كوشكی اوكنده امثالی وجهله بوینی اورلمشدر ٠

محمد علی پاشا بووقوعاتی بیان ایله برابر مواقع لازمه‌ده مقدار كفایه عسكر تعبیه و میرمیران حسن پاشایی قوهٔ كافیه ایله مكهٔ مكرمه‌ده بالتوقیف كندوسنك مصره عودت ایده جكنی واوغلی طوسون پاشایی دخی برابر كتوره جكنی درسعادته عرض ایتمشیدی ٠

طوسون پاشا اولوقت معجده حبش ایالتی والیسی اولوب انجق تبدیل هوا ضمننده مصره كلمكه محتاج ایدی ٠ یوخسه وهابیلر طرف طرف بوزلمشلر ایسه‌ده مركز حكومتلری اولان درعیه‌ده طوپلانمش اولدقلری جهتله وهابی مسئله‌سی هنوز بتمامشیدی ٠

بناء علیه محمدعلی پاشانك خدمات مبروره‌سی تحسین وتلطیف یوللو كندوسنه خطابا اصدار بیوریلان فرمان عالیده درعیه ایشنك اتمامی دخی توصیه ایدلمشیدی ٠ بو فرمان عالی مصر قپو كتخداسی نجیب افندی ایله كوندرلدی وبرلكده محمد علی پاشا ایله طوسون پاشایه سراسره قاپلوثوب سمور و بر مرصع سیف و بر مجوهر چلنك وسفر حجازده مستخدم اولان رؤسایه ویرلمك اوزره برچوق سمور كوركلر ارسال بیورلدی ٠

محمد علی پاشا معیتندەکی جسور عسکرله هرطرفده مظفر اولمش ایسەده بونلر هپ باشی بوزوق وضبط وربطلری مشکل اولمغله مصرده اوروپا اصولی اوزره معلم ومنتظم عسکر ترتیبی املنده ایدی . بناء علیه بوکره جانب حجازدن عودت ایله خلال رجبده مصره ورودنده عسکرینی عساکر نظامیه‌کبی صف صف ایدرك اتش تعلیمی ایتدرمك تشبثاتنده بولنمش ایسەده عسکری طائفه‌سی بیننده قیل وقال تکون ایدرك بعضیلری سرکردەلرینه شکایت وسرکردەلردن بعضیلری دخی انلره موافقت ایدوب حتی محمد علی پاشایی اعدام ایلك اوزره بینلرنده اتفاق وشعبانك یکرمی سکزنجی جمعه کیجه‌سی عابدین بك وصاری چله عبدالله اغا وارزنجانی حسن اغا ایله بالاجتماع فرداسی بغتةً محمد علی پاشایی اوزبکیەده‌کی قوناغنده باصوب ایشنی بتورمك اوزره قرار ویرمشلر . انجق عابدین بك تبدیل جامه ایدرك خفیا پاشانك یاننه واروب اخبار کیفیت ایتدکدن صکره ینه رفقاسنك یاننه کیتمش انك اوزرینه محمد علی پاشا طاهر پاشا عسکرینی ایستیوب وبنوب قلعه‌یه چیقمش ایدی . صباحلین انك قلعه‌یه چیقدیغی وعسکرك برطاقی انکله برلکده بولندیغی تحقق ایتدکده عساکر عاصیه نه یاپەجقلرینی شاشیروب همان پاشانك قوناغنی یغما ایتمك ایستمشلر ایسەده محافظەده بولنان عسکر طرفندن تفنك ایله مقابله اولنەرق باغیلرك بعضیلری اعدام اولنمغله زیاده حدتلنەرك همان قلعه جهتنه یوریمشلر ورمیله‌ده طوپلانمشلر . بوصرەده نه طوره‌یورسکز هایدی کیدیکز چارشولری یغما ایدیکز دیو برسس چیقمش انلر دخی همان طاقم طاقم طاغیلەرق دکانلری وخانلری یغمایه قویلمشلر وایتدك رذالت براقامشلر . فقط خوان خلیلی یغمایه تصدی ایتدکلرنده اوراده بولنان ترك وارناودلر سلاحه طاورانەرق انلری کیرو پوسکورتمشلر . سائرناس دخی سلاحلانوب محله‌لرینی محافظه‌یه قیام ایتمشلر . اشبو جمعه کونی بش ساعت قدر ممتد اولان یغماکرلکدن اهالی پك چوق خساره اوغرامشدر . فرداسی محمد علی پاشا سید محمد محروقی بی قلعه‌یه جلب ایله اهالینك زیاننی بالغا مابلغ ویرەجکم دیەرك منهو باتك تحقیق مقداری ایچون برقومسیون تشکیلنی امر ایتمکله محروقی قلعه‌دن اینوب کیفیتی ناسه اخبار واعلان ایله امن واطمینان ویرمشدر . بونك اوزرینه عابدین بك

ودیوس اوغلی وجوبك ومحو بك کبی سرکرده‌لر قلعه‌یه چیقوب محمد علی پاشایه اعتذار وبووقعه‌ده کندو عسکرلرینك دخی اشتراکنی وطوائف عسکریه‌نك خبث طینتلرینی اقرار ایتمشلر ٠ پاشا منهو باتك عساکر یدندن استردادینی انلره امر وتنبیه ایدوب انلر دخی سمعا وطاعه دیه‌رك عودت ایتمشلر وممکن اولدیغی قدر منهو باتی جمع ایله قلعه‌یه ارسال ایتمکده واتلرینه بنوب اوکلرنده دلاللر ندا ایدرك مصر ایچنده کزوب ناسه تأمینات ویرمکده بولنمشلردر ٠

رمضان شریفك برنجی کونی اهالی بویله بر دهشت وخشیت ایچنده بولنمش اخشامی محمد محروقی وجوه مصردن دیکر بعض ذوات ایله برابر قلعه‌یه چیقوب بر ایکی محله‌نك دفتر منهو باتنی محمد علی پاشایه تقدیم ایتمشلرکه مجموعی اوچبیك بشیوز یکرمی بش کیسه‌یه بالغ ایدی پاشا بومبالغك ثلثانی بروجه پشین نقدا ویرمش انلر دخی شهره اینوب اصحابنه توزیع ایتمشلر ٠ بوندن صکره دخی قومسیوندن محله بمحله منهو باتك دفترلری تقدیم اولندقجه بووجهله ثلثانی بروجه پشین ایفا ایله ثلثی تأجیل اولنه کلمشدر ٠

اهالئ مصر محمد علی پاشانك بومعامله‌سندن نقدر متشکر اولمشلر ایسه عسکری طائفه‌سندن اوقدر متنفر اولمشلر ایدی ٠ بناء علیه محمد علی پاشا انظار عمومیه‌ده عساکر نظامیه ایجادی ایچون بیوك حق وصلاحیت قازانمشدر واهالی ایله عسکر ارەسنده حادث اولان عداوتدن مستفید اولمشدر ٠ بروقتدنبرو محمد علی پاشانك اوغلی ومصر دفترداری اولان ابراهیم بك تحریر املاك ومساحهٔ اراضی واکا کوره توزیع تکالیف میریه ایله مشغول اولوب بوندن ایسه اهالی دلکیر ومتنفر ایدی شوحالده عسکر ایله اتفاق ایتسیدیلر محمد علی پاشایه کوره سمت سلامت بولنه‌ماز ایدی ٠

بروجه مشروح محمد علی پاشا اهالی‌یی جلب وتألیف ایتمش اولدیغی کبی اول وقعه‌ده عصاته قارشیمیان عسکری طوائفنه دخی پك چوق احسان ایتمش ویالکز عابدین بك طاقمنه بیك کیسه عطیه ویرمشدر ٠

رمضانك دردنجی پنجشنبه کونی کتخدا بك اسواق مصری طولاشوب دکانلری کشاد ایتدرمشدر ٠ واول کون قپو کتخداسی نجیب افندی

بولاقه واصل اولوب الای ایله قلعه یه چیقارلمش وطوپلر اتیله‌رق شنلك ایدلمش در بعده حجازه کیتمك اوزره مهیا اولان دلیل عسکری بوله چیقارلمشدر . ینه اول کون حجوبك عسکریله مصره کیروب کیجه کندوسنه خلعت ودلیل قالپاغی الباس اولنه‌رق دلیل طائفه‌سنه باشبوغ نصب اولنمغله کندوسی کبی معیتی عسکری دخی حایطه قیلغندن چیقوب دلیل قیافتنه کیرمشلر .

دلیل طائفه‌سی باشلرینه اوزون وسیاه قالپاق کیر برصنف سواری عسکری ایدی . بونلر بر اوجاق اولوب عمر بن الخطاب رضی عنه الوهاب حضرتلرینك طریقتنه منسوبیت ادعاسنده ایدیلر . ایچلرنده فنا ادملر وار ایسه‌ده کوزل ادملر دخی وار ایدی .

طریقتلرینه مخصوص اداب وارکان دیرلو برطاقم عادتلری وار ایدی که بونلره رعایت ایدرلردی . بوجهتله برنوع انضباط التنده بولنورلردی . بروجه بالا مصرده‌کی باشی بوزوقلرك برطاقمی بوصنفه ادخال اولنه‌رق افکارجه برنوع انقسام پیدا اولوب بودخی محمد علی پاشانك مرامنه موافق ایدی .

اواسط رمضانده محمد علی پاشا عسکرك شهر ایچنده مسلح کزملرینی یساغ وضابطه مأمورلرندن بشقه کمسنه‌نك سلاح طاشیماسنی صیق تنبیه ایلمشدر .

بیرامه قدر محمد علی پاشا قلعه دن اینیوب شوالك اوچنجی کونی اطرافنده برطاقم دلیل عسکریله دیکر برمقدار ترك سواریسی بولندیغی وعابدین بك دخی برابر اولدیغی حالده قلعه‌دن اینوب اولوقت تبدیل هوا ضمننده مصرده بولنان سابقا شام والیسی یوسف پاشا قوناغنه کیدرك انکله معایده ایتدکدن صکره چیزه یه کچوب کیجه دامادی محرم بکك قوناغنده یاتمش وفرداسی شبره یه کیدوب برکیجه‌ده اوراده قالدقدن صکره‌ینه قلعه یه چیقمش در .

شوالك یکرمی اوچنده برقپوجی باشی ایله محمد علی پاشانك ابقا فرمانی کلمکله طوپلر اتیله‌رق شنلك ایدلمشدر .

ذی‌القعده‌نك اون التیسنده محمد علی پاشا اوغلی اسمعیل پاشا وعابدین بك وسائر ارکان ایالت ایله برلکده اسکندریه یه عزیمت ایدوب قپو کتخداسی نجیب افندی دخی برابر عزیمت ایلمش ایسه‌ده اوائل ذی‌الحجه‌ده توسون

پاشا مصره کلکله نجیب افندی مصره واروب انکله ملاقات ایدرك تشریفات سنیه‌یی تسلیم ایلمش وتوسون پاشا ایله برلکده اسکندریه‌یه کلمش وطوسون پاشا پدریله کورشدکدن صکره مصره عودت ایتمش در ۰ نجیب افندینك عودتنده درسعادتده لازم کلنلره و یرلمك اوزره محمد علی پاشا طرفندن پك چوق هدایا ترتیب اولنمشدر ۰ ونجیب افندی ذی الحجه ده درسعادته واصل اولمشدر ۰

وقایع خارجیه

بالاده اشعار اولندیغی اوزره ویانه‌ده برقونغره تشکیل اولنوب بتون عالم انك نتیجهٔ مذاکراتنه منتظر ایدی ۰ ویانه قونغره‌سی مسبوق بالمثل اولمیان بربیوك مجلس دولیدر که اوروپانك حقوق دولیه‌سنی تعدیل وتسویه ایله امور ملکیه وسیاسیه‌سنك تألیف وتوحیدینه بادی اولمشدر ۰ نتایج مذاکراتی نیجه بیللر اوروپا دولتلرنجه اصول ودستور العمل اولوب برینك انحرافی وقوع بولسه دیکر دولتلر بالاتفاق انی بواصوله ارجاع ایده کلمشدر ۰ دول اوروپا فیما بعد غصب وغاراته قیام ایدن دولتك علیهنه بالاتفاق اقتحام ایتمکه بومجلسده قرار ویرمشلر در ۰ ناپلیون بوناپارته‌نك غصب ایدوبده مغلوبیتنده دول متفقه یدنده قالان مملکتلر دخی بومجلسده مستحقلرینه تقسیم ایله اوروپا خریطه‌سی یکیدن چیزلمشدر ۰ المانیا حکومات متحده‌سنك نظامات اساسیه‌سی اومجلسده یاپلمش وزنجی کوله بیع وشراسنك الغاسنه دخی انده قرار ویرلمشدر ۰ قونغره‌ده مرخص اول اولمق اوزره اوستریا طرفندن پرنس مترنیك وانکلتره طرفندن لورد قاستلراق وروسیه طرفندن قونت نسلرود وپروسیا طرفندن بارون ده‌هومبولد وفرانسه طرفندن پرنس تالیران تعیین اولنمشیدی ۰ بونلرك معیتلرنده دیکر مرخصلر ومأمورلر وارایدی ۰ تالیران ومترنیك ونسلرود اول عصرك اك ماهر ومشهور دیپلوماتلری ایدی ۰ دول سائره طرفندن دخی اك معتبر ادملر تعیین واعزام اولنمشیدی ۰

ابتدا قونغره‌ده یالکز محاربهٔ زائله‌ده مدخلی اولان دولتلرك مرخصلری بولنمق اوزره قرار ویرلمش ایسه‌ده صکره دولتعلیه‌دن ماعدا بالجمله دول اوروپا قونغره‌یه مرخصلر کوندرمشدر ۰ زیرا مذاکرات واقعه‌ده هربرینك برکونه علاقه ومناسبتی وارایدی ۰ بناء علیه دولتعلیه‌نك دخی قونغره‌یه مرخص کوندرمکه صلاحیتی درکار ایدی ۰ لکن بالاده اشعار اولندیغی اوزره اولوقت دولتعلیه‌نك پك چوق مشکلات داخلیه‌سی

اولدیغندن امور خارجیه‌یه کرکی کبی احاله انظار ایده‌میور ایدی . بونکله برابر وقعهٔ سلیمیه‌ده تلف اولان ذواتك یرلری بوش قالوب هنوز صحیحا رجال دولت دینله‌جك ذاتلر یتشمامشیدی .
قونغره‌یه مأمور اولنلردن بشقه بومجلس خطیرك مذاکرات مهمه‌سنه یقیندن کسب وقوف ایتمك اوزره اوروپا سیاسیونندن پك چوق ذاتلر ویانه‌یه کیتدکدن بشقه مجرد قونغره‌یی تماشا ایلمك واکلنمك ایچون دخی ذکور واناثدن ایشی کوجی یوق پك چوق کیمسه‌لر ویانه‌یه عزیمت ایتمشیدی .
(۱۸۱٤) سنهٔ میلادیه‌سی تموز افرنجیسنك اواخرنده قونغره کشاد اولنمق مقرر ایکن روسیه ایمپراطوری وپروسیا قرالی کندو مملکتلرنده دوروسیاحته چیقمش اولدقلرندن ایلوله قدر تأخر ایتمشدر .
ایلول افرنجینك یکرمی ایکیسنده مشار الیهما ویانه‌یه کلوب اوستریا ایمپراطوری طرفندن پك زیاده احترام ایله قبول اولنمشلر . متعاقبا دانیمارقه وباویاره وورتمبرغ قراللری وپروسیا وباویاره قرالیجه‌لری وبرچوق دوقه وپرنسلر والحاصل اوروپانك الك معتبر وممتاز اولان ذواتی هپ ویانه‌ده طوپلانمش وویانه شهری بردوکون اوینه دونمش ایدی .
اوستریا ایمپراطورینك سراینده سکز حکمدار ونیجه حکمدار زاده‌لر مسافر اوله‌رق کندو مملکتلرنده بولندقلری کبی کمال حشمت ودارات ایله اقامت اوزره بولنملری اوستریا دولتنه موجب مباهات برکیفیت ایسه‌ده یومیه مصارف کلیه‌یه دوچار اولمقده ایدی .
دول اربعهٔ فخیمه باش مرخصلری یعنی پرنس مترنیك ولورد قاستلراق وقونت نسلرود وبارون ده‌هومبولد قونغره‌نك مذاکراتنه وضع اساس ایتمك اوزره (۱۸۱٤) سنهٔ میلادیه‌سی شهر ایلول افرنجیسنك اون التیسنده مذاکراته مباشرت ایله قونغره‌ده مذاکره اولنه‌جق مسائلی ایکی قسمه تقسیم ایتمشلر وقسم اول دولتلر میانه‌لرنده‌کی علاقه ومناسبتلر ایله اوروپانك امور مهمه‌سی وپوناپارته‌نك مغصوباتی اولوب حالا دول متفقه‌نك ادارهٔ موقته‌سی تحتنده بولنان وفرانسه‌لو طرفندن رسما کف ید اولنه‌جق اولان مملکتلرك تقسیم وتحدیدی وقسم ثانی المانیا حکومات متحده‌سنك تنظیمی اولوب بوایکی قسمك برر جمعیته حواله‌سنه قرار ویرمشلر ایدی . جمعیت اولی روسیه وانکلتره وپروسیا واوستریا وفرانسه واسپانیا مرخصلرندن

مرکب اولەرق بالجملە اوروپایە دائر اولان اموری رؤیت ایدەجك ایسەدە مذکور ممالکك تقسیمنە دائر اولان مذاکرەلر ابتدا دول اربعە مرخصلری میانەلرندە بالمذاکرە اتفاق ارا ایلە برقرارە ربط اولندقدن صکرە فرانسە واسپانیا مرخصلرینە اشعار اولنوبدە بعدە انلر ایلە مذاکرەیە کیریشلمسی قرارلاشدیرلمش ایدی ٠ جمعیت ثانیە دخی اوستریا وپروسیا وباویارە وهانورە وورتمبرغ دولتلری مرخصلرندن مرکب اولەرق المانیا حکومات‌نی تنظیم ایدەجك ایدی ٠

ایلولك ایکیسندە بومألدە برمضبطە قلمە النەرق اوستریا وروسیە وپروسیا مرخصلری طرفندن امضا اولنمش ایسەدە انکلترە باش مرخصی قاستلراق بوندە تردد ایدرك فرداسی ویردیکی بیاننامەدە ممالك سالفة الذکرك امر تقسیمی ابتدا دول اربعە مرخصلری بیننده مذاکرە اولنمق اصولی التزام اولنوبدە فرانسە واسپانیا دولتلرینە دشمن نظریلە باقلمق جائز اولەمیەجغنی اعلان ایتمشدر ٠ فرداسی فرانسە باش مرخصی تالیران ویانەیە بالوصول قرار مذکورك رد وجرحی حقندە ایراد ایلدیکی ادلەیی قاستلراق دخی اعتراف ایلمشدر ٠

بونك اوزرینە جریان ایدن مباحثات کثیرەنك نتیجەسندە قونغرەنك بیك سکزیوز اون درت سنهٔ میلادیەسی مایسنك اوتوزندە یاپیلان پارس مصالحەنامەسنە وضع امضا ایتمش اولان دولتلر مرخصلرندن مرکب اولمسنە قرار ویرلمشدرکە سالف الذکر دول اربعهٔ فخیمە ایلە فرانسە واسپانیا وپورتکیز واسوج دولتلری مرخصلرندن عبارتدر ٠ بناء علی ذلك قونغرەیە دول ثمانیە دینلمشدر ٠ اسپانیا واسوج دولتلرینك سفیرلری مرخص اولوب دیکر دولتلرك متعدد مرخصلری اولمق حسبیلە اشبو قونغرە اعضاسی یکرمی نفردن عبارت ایدی ٠ فقط قونغرەنك معیتندە متعدد مجلسلر وقومسیونلر عقدی دخی تحت قرارە النمشیدی ٠ وقونغرە اوستریا دولتنك پایتختندە منعقد اولمق حسبیلە ریاستنە اوستریا خارجیە ناظری ورئیس الوکلاسی اولان پرنس مترنیك تعیین اولنمشیدی ٠

تشرین اولك سکزندە اشبو دول ثمانیە مجلسندە قلمە النان اعلاننامەدە پارس مصالحەنامەسنك اجرای احکامنە مجلس عمومیدە قرار ویرلمك اوزرە محاربهٔ اخیرەدە مدخلی اولان کافهٔ دول طرفندن مأمورلر کوندریلەجکی مذکور

مصالحه نامه ده مسطور ایسه ده جمله دولتلر مرخصلرینی جامع برمجلسده همان مذاکرهٔ مصلحت اولنمق مناسب اوله میه جغی صکره دن تبیین ایتمکله مذاکره اولنه جق خصوصلرك حقوق ملله ومذکور مصالحه نامه شروطنه وعصرك منتظر اولدیغی حال ومسلکه موافق اولدیغی تعین ایدنجیه دك جمله مرخصلرك مجلسده اجتماعی خصوصنك تأخیر اولنه جغی مندرج ایدی ٠

بو اعلاننامه نك سکز مرخص طرفندن امضا اولنمسی لازم کلوردیسه ده دول اوروپانك هنوز تقدم وتأخرجه تشریفاتی معین اولمیوب تعیینه قیام اولنسه پك چوق مباحثه ومنازعه یی موجب اوله جغی جهتله هیچ برمرخص طرفندن امضا اولنمقسزین اعلان اولنمشدر ٠ المانیا حکومات متحده سنك ترتیب وتنظیمی ایچون تشکیل اولنان مجلس اعضاسندن هانوره وورتمبرغ مرخصلری بیننده دخی تقدم وتأخر دعواسی پك چوق مجادله ومنازعه یی موجب اولمشدر ٠ مؤخرا قونغره ده دولتلرك اسامیسی حروف هجا اوزره ترتیب اولنه رق اکا کوره صره سیله وضع امضا اولنمق اصولنه قرار ویرلمشدر ٠

رسم تقدم بردولتك تفوقنه علامت اولمغله بردولت نزدنده بولنان ایلچیلرك یکدیکره تقدمی دعواسی پك چوق دفعه منازعات ومناقشات شدیده یی موجب اوله کلمشدر ٠ ومقدما اکثر دول بیننده تشریفات دولیه معاهده لر ایله تعیین اولنمش وبعض دولتلر طرفندن بالتراضی تشریفاتجه بر درجه تعیین یاخود برینك طرفندن رعایت مخصوصه اولمق اوزره دیکر بر دولته بر رتبه تخصیص قیلنمش اولدیغی جهتله تشریفات دولیه بر اراده یه قدر معین ومعلوم ایکن فرانسه اختلالی اثناسنده دول اوروپادن بعضیلری ترفیع وبعضیلری تنزیل وبعضیلری کلیا امحا ایدلمش ویکیدن حکمدارلر پیدا اولمش وتشریفات دولیه چغرندن چیقمش اولدیغی جهتله اعلاننامهٔ مذکورك امضاسی قابل اوله مامشدر ٠

بناء علی ذلك ویانه قونغره سنده تشریفات دولیه نك تعیینه لزوم کورلمکله مؤخرا تالیرانك اخطاری اوزرینه بونك ایچون دول ثمانیه طرفندن تعیین اولنان مأمورلردن مرکب برقومسیون تشکیل اولنمشدر ٠

کچوك دولتلر مرخصلری شورای عمومی یه داخل اولمق امیدنده ایکن

مترنیکك ترتیبی اوزره تشرین ثانئ افرنجینك اوتوزنده دول ثمانیه مرخصلری بیننده عقد اولنان قونغره‌ده ویریلان قرار موجبنجه وارشاویا وساقسونیا مسئله‌لرینك بیوك دولتلر مرخصلری میانه‌لرنده مذاکره اولنه‌جغی والمانیا واسوویچره وایتالیا مصالحی ایچون بشقه‌جه مجلسلر تشکیل قیلنه‌جغی اعلان قیلنمشیدی ۰

قونغره‌ده ابتدا فرانسه اختلالندن مقدم اوروپانك بیك یدی یوز طقسان ایکی سنه‌سنده بولندیغی شکل وهیئته ارجاعی تذکر اولنمش ایسه‌ده یکرمی درت سنه ظرفنده ظهوره کلان انقلاباتك کاملا حال سابقنه ارجاعی قابل اوله‌میه‌جغی تعین ایتمشدر ۰

زیرا فرانسه اختلالی اثناسنده ظهوره کلان محارباتدن دول اوروپا عظیم خساراته اوغرامش اولدقلرندن پوناپارته‌نك مغلوبیتنده فرانسه‌دن تضمین ضرر ادعاسنه حقلری وارایدی ۰ لکن فرانسزلر اسکی قراللق اصولنه عودت ایلمش اولدقلری جهتله تبرئهٔ ذمت ایتمش ومسؤلیتی پوناپارته‌یه یوکلتمش اولوب پوناپارته ایسه البا اطه‌سنده موقوف بولندیغی جهتله النده مدار تضمین اوله‌جق برشی بولنمدیغنه مبنی بروجه بالا پوناپارته زماننده مغصوب اولان یرلرك توزیعیله تضمین ضرر اولنمقدن غیری برچاره یوق ایدی ۰

حالبوکه محاربات سالفه اثناسنده دول اوروپادن بعضیلری مجددا اللرینه برخیلی اراضی پچوروب بعضیلری ایسه ثروت وقوتنك نصفنی ضایع ایدرك صرف زیانه اوغرامشیدی ۰

مثلا انکلتره لوپك چوق خساراته اوغرایوب دیون کلیه‌یه دوچار اولمش ایسه‌ده قوهٔ بحریه‌سی سایه‌سنده جزائر یونانیه ومالطه اطه‌سیله افریقا وهند وامریقاده نیجه جزائر وسواحله مالك اوله‌رق برچوق یرلرده اسکان تبعه ایله وجوده کتوردیکی معموره‌لردن منافع کلیه استحصال ایده کلدیکنه نظرا تلافئ مافات ایلمش دیمك اولور ایدی ۰ لکن بونلری خساراتنه مقابل طوتوب رد ایلمك احتمالی یوق ایدی و بحرا دول سائره‌یه فائق اولدیغندن بالمدافعه محافظه‌یه دخی مقتدر ایدی ۰ فرض ایده‌لم‌که رد ایده‌جك اولسون کیمه رد ایده‌جك ۰ جزائر سبعه‌نك اصل صاحبی اولان وندیك جمهوری دولتی محو اولمشیدی جزائر سبعه‌یی تملك ایچون یکیدن

روندیك جمهوری ایجاد ایلمك دخی بحسب الحال ممكن دكل ایدی · ایكنجی صاحبی اولان دولتعلیه نك قونغره ده مرخصی یوق ایدی كه دعوای تسلمه كسب صلاحیت ایلسون · بونكله برابر جزائر سبعه دولتعلیه حمایه سنده پك ازمدت قالوب هنوز عموم دول اوروپا طرفندن رسما تصدیق اولنمدین دولتعلیه یدندن چیقمشیدی · مالطه اطه سنی رد ایتمك اوزره ملغی قوالیر اوجاغنك احیاسی دخی قابل اوله مازدی ·

پروسیالو ایسه محاربات مذكوره اثناسنده دول اوروپایه معاونت عظیمه سی اولدیغی حالده بواغورده قوت وثروتنك همان نصفنی ضایع ایتمشیدی · زیرا بیك سكزیوز بش سنهٔ میلادیه سنده پروسیانك مقدار نفوسی طقوز ملیون سكزیوز سكسان درت بیك التیوز ایكن تیلسیت مصالحه سنده بش ملیوب ایكیوز بش بیك التیوز نفوسه تنزل ایتمشیدی · حالبوكه اولكی وسعت ومكنتنه ارجاعی روسیه لو طرفندن تعهد اولنوب انكلتره واوستریا دولتلری دخی بوكا قرار ویرمشلر ایدی ·

الحاصل اوروپانك فرانسه اختلالندن مقدم اولان هیئتنه ارجاعی قابل دكل ایدی · قونغره دن مقصد اصلی ایسه اختلال سابقك تكررینه برسد چكمك اوزره لازم كلان اسبابك استحصالندن عبارت ایدی · بناء علی ذلك تقسیم بلاد واراضی خصوصنده ایجاب حال ومصلحته كوره برطریق اعتدال بولنمق لازم ایدی · بوكا دخی دول اربعهٔ فخیمه بیننده سرعت وسهولت ایله برصورت ویرلمك ممكن ایدی · لكن صكره دن بروجه بالا تالیرانك دخی مذاكرات اولیه یه دخولی مباحثاتك امتدادینی موجب اولمشدر ·

چونكه انكلتره دولتی بروجه بالا ضررلرینه مقابل النه برخیلی یرلر بكورمش اولدیغی جهتله قونغره دن برطلبی اولمیوب املی مجرد اسایش اوروپانك استقرار واستمرارینی موجب اوله جق وجهله افكار عمومیه یه موافق برنظام ویرمكدن عبارت ایدی · شوقدركه فرانسه طرفندن شبهه سی اولمغله كندوسنجه استحصال امنیت ایتمك اوزره فلمنك دولتنك احیاسنی واسویچره جمهوری نك استقلال وحریتنی وایتالیانك دائرهٔ امنیتده بولنمسنی ایستردی · وبرده روسیه نك ایلروده اوروپایه تجاوزایتمسی ملحوظ اولدیغندن اكا مانع وحائل وروسیه و پروسیا واوستریا اره سنده برموازنه حاصل اولمق اوزره لهستانك هیئت اصلیه سنه ارجاعیله برحكمدار مستقله

تفویضنی ارزو ایلردی . وانکلتره‌لو علی الدوام بوناپارته‌یه مقاومتله ییللرجه اوغراشه‌رق انك شرندن اوروپانك استخلاصنه سبب اولدیغنه ودکزلرده حکمدار مطلق مثابه‌سنده بولندیغنه مبنی قونغره‌ده سائرندن زیاده سوز سویلمکه کندوسنده صلاحیت کورردی .

لکن اك صکره ناپلیونه قارشو چیقه‌رق وعظیم خساراته اوغرادقدن صکره مظفر اوله‌رق دول سائره‌نك اوکنه دوشوب درتیوز ساعتلك مسافه‌یی قطع ایله پارسه قدر کلمش اولان روسیه‌لو دخی اول مرتبه سوز سویلمکه کندوسنی حقلی صایار والی بوش عودته راضی اوله‌میوب کوردیکی خساراته بدل اوله‌جق منفعت ارار ایدی . ارزوسی دخی کاملا لهستانی ضبط ایتمکدن عبارت ایدی . بو جهتله لهستانك پایتختی اولوب الحالة هذه ید ضبطنده بولنان وارشاویا دوقه‌لغنی بتسیوب (۱۸۱٤) سنهٔ میلادیه‌سی تموزنده لهستانك اعمار واحیاسی ضمننده بالجمله ممالکنی قانون واحده وحکومت واحده‌یه ربط ایتمك اوزره لهلولرك اخلاق ومزاجلرینه موافق نظامات جدیده لایحه‌لرینك تنظیمی ایچون وارشاو یامدیرلرینه تعلیمات کوندرمشیدی . وکاملا وارشاویا دوقه لغنی ضبط ایتمك اوزره ینه روسیه عساکری یدنده بولنان ساقسونیا ممالکنی کاملا پروسیایه ویره‌جکنی وعد ایدوب پروسیالو دخی بوکا راضی اوله‌رق بینلرنده کیزلو مقاوله ایتمشلر ایدی .

اوستریا دولتی دخی پك چوق زیان کورمش اولدیغندن تلافیٔ مافات ایتمك ایستردی . بودخی ایتالیا طرفندن حاصل اوله‌بیله‌جك ایسه‌ده روسیه‌لو کاملا لهستانی ضبط ایلدیکی تقدیرده اوستریانك بوکرینه کیرمش اوله‌جغی وبوندن اتیده کندوسنجه مخاطرات عظیمه تحدث ایده‌بیله‌جکی ملاحظه‌سیله بوکا موافقت ایده‌میوب لهستانك مقدمکی مقاسمه‌سنده حصه سنه اصابت ایتمش اولان یرلری الندن چیقارمامق ایستردی . وساقسونیا مملکتی ایکی ملیون سکسان بش بیك طقوز یوز اون برنفوسدن عبارت ایسه‌ده المانیانك اورته‌سنده پك مهم برموقع اولوب پروسیا بونی کاملا ضبط ایلدیکی تقدیرده المانیاجه زیاده نفوذ قازانمش واوستریا ممالکندن اولانچه ولایتنك قپولرینه قدر طیانمش اوله‌جغی جهتله اوستریالو بوکا دخی موافقت ایده‌مزدی . فقط اهون شرینی اختیار قبیلندن اوله‌رق انکلتره‌لونك

ارزوسنه اتباع ایله لهستانك استقلالنه راضی اولمشیدی و بوصره‌ده بعض شرائط ایله پروسیالونك دخی تماما ساقسونیایی ضبط ایلمسنه موافقت کوسترمشیدی ٠

مبحوث عنه اولان زیان وخسار هپ فرانسه طرفندن کلمش اولدیغی جهتله وقونغره‌ده اساس مذاکره فرانسه اختلالندن طولایی اوروپانك دوچار اولدیغی تجاوزاتك تکرر ایتمامسی ایچون اسباب لازمه‌نك استحصالندن عبارت اولمغله دول متفقه هنوز فرانسه‌لویه کرکی کبی ایصنه‌میوب ابتدا قونغره‌ده فرانسه مرخصلرینه بیکانه نظریله باقیورلردی ٠ فرانسزلر ایسه ذاتا منافع مادیه‌دن زیاده شان وشهرت و مباهاته مائل برقوم اولدقلری حالده بوناپارته زماننده فوق العاده حائز نفوذ وغلبه اولوب انك مغلوبیتنده فرانسه‌لو اسکی قراللق حالنه رجوع ایله دفعة پك یوکسکدن دوشمش برحکومت اولدیغی جهتله ماسبق تذکار ایله متأثر اولمامق قابل دکل ایدی ٠ وحدود قدیمه‌سنه رجوعی پارس مصالحه‌سی اقتضاسندن اولدیغی جهتله کندوسنجه زیاده بر قازانمق مطالعه‌سی اولمیوب قونغره‌ده فرانسه مرخصلرینك ایشی بوناپارته زماننده مغصوب اولان یرلرك معامله‌ٔ فراغ وکف یدینی اجرادن عبارت ایسه‌ده کرك اوروپانك امور مهمه‌سنده وکرك بو یرلرك صورت تقسیمنده ویریله‌جك قرارلری کندو پولتیقه‌سنه توفیق ایتدرمك وکما فی السابق بر بیوك دولت اولدیغی کوسترمك ایستردی ٠ وروسیه‌نك کاملا لهستانی ضبط ایله اوروپایی تهدید ایده‌بیله‌جك حاله کلمسنه و پروسیانك تماما ساقسونیایی ضبط ایله المانیاده زیاده ذی نفوذ اولمسنه مخالف ایدی ٠ بو سببلردن ناشی فرانسه دولتی لهك تماما روسیه‌یه وساقسونیانك تماما پروسیایه وجزائر سبعه‌نك انکلتره‌یه ترکنه وساردنیا قراللغنك اوستریا پرنسلرندن برینه اعطاسنه موافقت اولنمامسی وبرنجی فردیناند نام ناپولی قرالنك حکومتنه اعاده‌سی خصوصنه جهد اولنمسی وممالك عثمانیه‌نك برکفالت عامه ایله محمی ومحفوظ قالمسی خصوصلرینی مرخصلرینه ویردیکی تعلیماتده تصریح ایتمشیدی ٠

بناء علیه فرانسه باش مرخصی تالیران وارشاویا مسئله‌سنده روسیه ایمپراطوری الکساندرك ارزوسنه منافی بریوله کیتمشیدی ٠ ساقسونیا

مسئله‌سنده دخی تالیران ضبط وتسخیر اولنان بلده‌نك کف ید سندی مغلوب اولان صاحبی طرفندن اخذ اولنمدقجه تملك وتصرفی صحیح اولماز دیو بر قاعده درمیان وساقسونیا وناپولی قراللرینك مملکتلری ضبط اولنمش ایسه‌ده کف ید ایتمامش اولدقلری جهتله بوقاعده حکمنجه حقوق قدیمهٔ ملکیه‌لری محفوظ قالمق لازم کله‌جکنی بیان ایلمشیدی ·

بوصورتده ایسه تعویض وتضمین ضمننده توسیع ممالك ایده‌جك اولان دولتلرك مقاصدی مختل اولمق لازم کلوردی ·

دولتلرك اغراضی متخالف ومتباین اولدیغندن قونغره‌ده درمیان اولنان مواد حقنده شدتلو مباحثه ومعارضه‌لر وقوعه کلوردی و بومثللو مسائلده اعتداله تقریب یولنده برمخرج ارانمق لازم کلورکن تالیران کندو دولتی طرفندن کف ید ایده‌جکی یرلرك اسکی صاحبنی ارامق کبی مشکلات چیقارمقده اولدیغندن قونغره‌نك مذاکراتی برمرتبه دها تشویشه دوچار اولوردی ·

روسیه ایمپراطوری الکساندر کندو قوتنه اغترارا تالیرانك نظریاتنه اهمیت ویرمزدی لکن فرانسزلر حقنده معامله‌سی پك نازکانه وفتوتکارانه اولوب پارسده ایکن بووجهله فرانسزلری منتدار ایلمش ایدوکنه بناء واولوقت فرانسه‌لو طرفندن وعد اولنان عهود غیرمحدوده‌یه نظرا ویانه قونغره‌سنده فرانسه‌لو طرفندن کندوسنه وارشاویا مسئله‌سنده معاونت اولنه‌جغی امید قویسنده ایکن عکسی ظهوره کلدیکندن پك زیاده کوجنمشیدی ·

فرانسزلر ایسه اولوقت دشمن سونکولری آلتنده بیون اکمشلر ایسه‌ده سرازاده اولدقلری کبی مقدمکی شان وشوکتلرینی تذکار ایله تغییر افکار ومشوار ایتمشلر ایدی · بناء علی ذلك الکساندر برمذاکره ضمننده تالیرانی یاننه جلب وفرانسه‌نك مقدمکی طور ومشوارینی کلیا تغییر ایلدیکندن بحث ایله کندوسنك تغریر اولنمش ایدوکنی علاوهٔ مقال وسرزنش مقامنده اظهار انفعال ایتمش وفیمابعد فرانسه‌لو طرفنه امالهٔ نظر مودت ایتمیوب کندو طرفدارلرینك دخی فرانسه مرخصلری سمتنه اوغراماملرینی تنبیه ایلمش ایدی · پروسیالو ایسه الکساندرك دوست مخلصی اولدیغندن هرخصوصده انك رأی ورضاسنه توفیق حرکت ایلردی · بووجهله روسیه وفرانسه

دولتلری اره سنده حادث اولان برودت بعد المصالحه زائل اولدقدنصکره
دخی الکساندرك تالیران حقنده اغبراری باقی قالمشدر ٠
الحاصل تالیران تصعیب امورایله مباحثاتك امتدادینه بادی اولدیغندن بعض
حکمداران کوچوك کندو اتفاق ورضالری ایله عقد ایلدکلری پارس
مصالحه سندن پشیمان اولمه مرتبه سنه وارمشلر ایدی ٠ تالیران ایسه
دولتندن الدیغی تعلیماته توفیق حرکت ایلکه مجبور اولدیغندن اوصره ده
بیوك دولتلر مرخصلرینه ویرمش اولدیغی مخطره ده (ساقسونیا قرالی
حکومتندن کف ید ایلدیکی جهتله نزع اولنه میه جغنی ادلهٔ کثیره ایله اثبات
و پروسیالو روسیه نك مظاهرتیله المانیا حکومتلرندن برینی ضبط وتملك ایلدیکی
تقدیرده روسیه نك ممالك عثمانیه یه تخطیسنه دخی پروسیالو معاونت ایلك
ملاحظه سی قورقوله جق حالاتدن اولدیغی درمیان ایدرك ساقسونیا
قرالنك تصحب اولنمسی لزومنی تصریح ایتمشدر ٠
ساقسونیا قرالیله علاقه وموالاتی اولان ساقس قوبورغ دوقه سی دخی
ساقسونیا ماده سندن طولایی پك زیاده دلشکسته اوله رق اواسط تشرین
اولده انکلیز مرخص اولنه کوندرمش اولدیغی تقریرنده ساقسونیا قرالی
حقنده اجراسی متصور اولان معامله نك پك حقسز اولدیغنی وساقسونیا
اهالیسنك بوندن طولایی دلکیر اوله رق پروسیالو حقنده اضمار غیظ وکین
ایده جکلرینی وبودخی اوروپانك اخلال اسایشنه بادی اوله بیله جك موادد
بولندیغنی بیان ایله برابر پروسیانك المانیا درونده مدید حکومت ایلمسنه
روسیه نك مماشات ایلسی ایلروده روسیه لو ممالك عثمانیه یه تخطی ایتدکده
پروسیایی کندوسنه ظهیر ومعین اتخاذ ایلك غرضندن منبعث اولدیغنی درمیان
ایدرك اشبو ساقسونیا دعواسنك فصلنی انکلتره دولتنك حقانیتنه حواله
ایلشیدی ٠
و پروسیا دولتی مقدما برنجی دولتلردن معدود اولدیغی حالده بروجه بالا
تیلسیت مصالحه سنده باویاره راده سنه تنزل ایتمشیکن تکرار برنجی دولتلر
راده سنه چیقاریله جغنه باویاره دولتی حسد ایدرك ساقسونیانك پروسیایه
الحاقنه اودخی بوصره ده مخالفت کوسترمشیدی ٠
واکرچه انکلتره لو بروجه بالا لهستانك بر دولت مستقله اولمسی املنده
بولنه رق پروسیانك لهستاندن ضایع ایده جکی یرلره مقابل تماما ساقسونیایی

ضبط ایلمسنه انکلیز باش مرخصی موافقت کوسترمش ایدی وساقسونیا
قرالی پوناپارته‌نك صولك دمنه قدر انکله متحد اوله‌رق نهایت اسیر اولوب
قره دریشفلد نام بلده قلعه سنده محبوس بولندیغنه بناء اکا اجینیوردی ٠
لکن انکلیزلر دائما اوروپانك افکار عمومیه‌سنی کوزتمکده اولدقلری حالده
ساقسونیا حقنده قیل وقال چوغالوب ساقسونیا قرالی طرفدارانی پیدرپی
انکلتره‌لو طرفنه مراجعت ایده کلدکلرینه واللی سنه‌دنبرو ساقسونیا
قراللغی تختنده قاعد اولان برقرالك محقرانه خلعندن طولایی طرفدارانی
دلشکسته اولوب بوندن دخی ایلروده اوروپانك اسایشنه طوقنه‌جق
بعض حالات ردیه تحدث ایلك ملاحظه سنه مبنی انکلیز باش مرخصی
ساقسونیا حقنده اولان رأی سابقندن عدول ایتدی ٠
حالبوکه روسیه طرفندن ساقسونیانك اداره‌سنه مأمور اولان(پرنس ریبنن)
اواخر تشرین اولده ساقسونیایی تخلیه و پروسیا عساکرینه تسلیم ایله
ساقسونیانك پروسیایه الحاق اولنمش اولدیغنی اعلان ایلمش اولدیغندن
اوستریا وانکلتره مرخصلری اشتکا وساقسونیانك کلا یاخود بعضا پروسیایه
الحاقی حقنده برقرار ویرلنجیه‌دك موقت اوله‌رق پروسیالو یدنده قالمق
قراریی اعلان ایتدیلر ٠
وساقسونیانك پروسیایه الحاق اولندیغی شایع اولوب بوحالده ایسه
ساقسونیا قراللغی الغا وامحا ایدلمش دیمك اوله‌جغندن ساقسونیا قرالی ویانه
قونغره‌سنه تشرین ثانیٔ افرنجینك درددی تاریخیله مورخ برقطعه پروتستو
نامه ارسال ایله فریاد ایلدی ٠
بونك اوزرینه کرك ساقسونیا وکرك وارشاویا حقنده بین‌الدول مباحثات
ومنازعات شدیده وقوع بولمشدر ٠ لهستانك استقلالی امرنده انکلتره‌لو
مصر اولوب روسیه ایمپراطوری ایسه لهستانك مقاسمه‌سندن اولکی حالنه
ارجاعی ضمننده لهستانده مالك اولدیغی یرلری رد واعاده ایده‌جکنی اکرچه
مقدما اعلان ایلمش ایسه‌ده انکلتره‌لونك مجدداً ممالکنه ضم وعلاوه ایلمش
اولدیغی اراضیٔ کثیره‌یی رد ایده میه جکنه لدی‌الاطلاع اودخی لهستان
حقنده اولان نیت سابقه‌سندن رجوع ایلدیکنی قطعیا بیان ایلمشیدی ٠
وفی‌الواقع انکلتره‌لو ایام فترت واختلالده پك چوق دیونه کرفتار اولمش
ایسه‌ده بدل مافات اوله‌رق بروجه بالا پك چوق یرلره مالك اولوب دنیانك

الك مهم نقطه‌لرینی اله كچورمش واوروپا خریطه‌سنی كندو پولتیقه‌سنه موافق صورتده توفیق ایتمك ارزوسنده بولنمش اولدیغی حالده روسیه ایمپراطورینك قوللرینی صالالایه‌رق شویله‌جه كیرو دونیویرمسی قابل دكل ایدی ·

انكلیز مرخصی دخی لهستانك احیاسی قابل اوله‌میه‌جغنی كوریجك ارتق اندن واز كچه‌رك هیچ اولماز ایسه وارشاو یا دوقه‌لغنك تقسیمیله اوستریا و پروسیا دولتلرینه نقاط حربیه‌یی حاوی یرلرك اعطاسیله باقیسنك روسیه‌ده قالمسنه موافقت ایدوب روسیه ایمپراطوری الكساندر دخی وارشاو یادن پروسیا واوستریا دولتلرینه كلیتلوجه حصه چیقارمغه راضی اولمشدر · مع مافیه دول ثلثه بیننده تقسیم اولنه‌جق لهلولرك كندو ارزولرینه موافق اوله‌رق نظام واحده تابع اولملرینی انكلتره‌لو ارزو ایتمكده ایدی ·

وار شاویا وساقسونیا مباحثه‌لری اوزایوب پونا پارته زماننده یكرمی درت ساعت ظرفنده نتیجه پذیر اولان مصلحتلره ایكی ای ظرفنده برقرار و یریله مامسندن طولایی پك چوق كیمسه‌لر متحیر قالدی وهر طرفده كفتكو چوغالدی · دول متفقه‌نك بونجه همتلر ایله حاصل ایتدكلری مظفریت اوزره فسخ مصالحه ایتملری احتمالدن بعید ایكن اذهان ناسده صانكه دول متفقه فسخ مصالحه ایده‌جكلر كبی برظن حاصل اولدی · واوائل كانون اولده هرطرفده تداركات حربیه‌یه تشبث اولندی · فرانسه‌ده محاربه لفظی بیله منفور ومستكره ایكن ینه هرطرفده حركات عسكریه كوریلوردی · انكلتره دولتی بلچیقاده‌كی بلوكلرینی بریره طوپلامشیدی · پروسیا وباویاره عسكرلری یرلرندن حركت ایلمشیدی · اوستریا دولتی دخی روسیه طرفندن محتمل الظهور اولان هجومه مقابله ضمننده موراویا ایالتنی عسكر ایله طولدرمشیدی · چونكه روسیه‌لونك لهستانده كلی تداركات عسكریه‌سی اولدیغی ایشیدیلوردی · پولتیقه مراقلولرندن برچوغی قریب العهدده برمحاربهٔ عمومیه وقوع بوله‌جغی فكرینه ذاهب اولورلردی · دور اندیشان عصر ایسه ایشك دول متفقه بیننده برحسن صورتله تسویه پذیر اوله‌جغی اعتقادنده ایدیلر ·

واكرچه فرانسه‌لونك ساقسونیا مسئله‌سنده مكالمه‌یی تأخراته دوشورمسی

پارس معاهده‌سنی اجرا آت فعلیه‌سی تمام اولمدن فسخ ایتدرمك نیتندن منبعث اولمسی وارد اذهان اولور دیسه‌ده فسخ مصالحه اولندیغی تقدیرده اوروپاجه هرج ومرج حاللری ظهور ایده‌جکی درکار اولدیغنه مبنی بوندن هردولت خوف وتحاشی ایتمکده اولدقلری ومحاربه‌دن هرکس بیقمش او صانمش ومسالمه ارزولری اذهان عامه‌ده یرلشمش اولدیغندن هپ حکمدارلر مصالحه ومسالمه‌نك استمراری املنده بولندقلری حالده قریب العهدده فرانسه تختنه جلوس ایتمش وهنوز تبعه‌سنی کندوسندن خوشنود ایده مامش اولان اون سکزنجی لوینك بودقیقه‌یی اذعان ایتامسی احتمالدن بعید کوریلوردی ·

اوستریا دولتی وارشاویا مسئله سنده پروسیایی کندو طرفنه جلب ایتمك اوزره بروجه بالا ساقسونیانك پروسیایه الحاقنه اظهار موافقت ایلیه‌رك تشرین اول افرنجینك یکرمی ایکیسنده پرنس مترنیك طرفندن پروسیالویه بومألده برتقریر ویرلمشیکن اول اثناده وارشاویا دوقه‌لغنك قسم اعظمی روسیه‌یه ترك ایله بقیه‌سنك اوستریا و پروسیا دولتلرینه اعطاسی خصوصنه قرار ویرلمش ایدوکندن اوستریالو بزوجه بالا ساقسونیا حقنده اظهار ایلدیکی موافقتدن نکول ایله کانون اول افرنجینك اوننده پرنس مترنیك طرفندن تقریر مذکوره مخالف اوله‌رق پروسیالویه ویریلان برقطعه تقریرده (پروسیانك اولکی وسعت ومکنتنه ارجاعی ودولتینك اتحاد اوزره بولنملری لابد اولوب انجق پروسیانك ساقسونیایی ضبط ایلسی المانیا حکمدارانك تنظیم وتسویهٔ امورینه مانع اوله‌جغندن بحثله پروسیانك دیکر جهتلردن توسیع ممالك ایلسی لزومی کوسترلمشیدی ·

اشبو بیك ایکیوز اوتوزسنهٔ هجریه‌سنك غرهٔ محرمنه مصادف اولان (۱۸۱٤) سنهٔ میلادیه‌سی کانون اول افرنجیسنك اون برنده ساقسونیا خاندانی شعبه‌لرندن اولان المانیا حکمدارانی طرفندن ساقسونیا ماده‌سی بتون المانیا امراسنك امنیتلرینی سلب ایلدیکندن بحثله ساقسونیا قراللغنك هیئت اصلیه‌سنه ارجاعی لازم کله‌جکنه دائر قونغره‌یه مذکره‌لر ویرلمشدر ·

تالیران دخی مترنیکك ساقسونیا حقنده اولان رأی اخیرنده ثباتنه تقویت ویرمك اوزره کانون اول افرنجینك اون طقوزنده مترنیکه ارسال ایلدیکی تقریرنده (فرانسه‌نك ویانه قونغره سندن براملی یوقدر حدود قدیمه‌سنده

بولنه‌رق فیما بعد توسیع ممالك فكرنده دكلدر هیجانه بادی بر روزكار عاصف اولمدقجه سواحلندن ایرلماز عساكری دخی فوق‌العاده شان ومباهاتی حائز برحالده بولنمغله یكی باشدن اكتساب مظفریته خواهشكر اولماز و بومثللو وقوعاته جزئیجه آلت اولمش ایسه‌ده خسارات عظیمه‌سنه سبب اولان اضطرابدن خلاص ایله بخت یاوره مقارن اوله‌رق وصحیح حكمدارلرینی بوله‌رق فرانسه قومی الحالة هذه برحال سعد اشتمالده اولمغله بشقه برطلب وادعاسی قالمامشدر فقط كندوكبی سائر اوروپا حكومتلرینك دخی استكمال اسایش وامنیت ایلمسی وافكار اختلالیه‌نك فیما بعد منسی اولمسی وجمیع حقوق قرالیت وملكیتك مرعی طوتلمسی وفیما بعد اغراض نفسانیه‌نك ظهورینه سد ممانعت چكلمسی ارزوایدوب بوندن بشقه براملی یوقدر و بویله برانتظام حصوله كلمدكجه اسایشك استمرارندن كیمسه امین اوله‌ماز بومقصد مهم ایسه انجق مثلی نامسبوق اولان و یانه قونغره‌سنده وجوده كتوریله بیلور) دیو یازدقدن بشقه لهلونك اسكی وشجیع برقوم اولدقلری جهتله قابل اولسه اسكی استقلالرینك اعاده‌سی اولی اولوردی ولهستانك مقدما وقوع بولان مقاسمه‌سی مؤخرا اوروپانك دوچار اولدیغی اختلال وخرابیتك جمله اسبابندن بری اولدیغی تصوردن بعقد دكلدر دیمكله برابر ضروریات وقت وحالدن اوله‌رق دول ثلثه بیننده تقسیمنه دخی موافقت كوسترمش وساقسونیا حقنده متصور اولان معامله‌نك اجراسی جائز اوله‌میه‌جغی برچوق دلیللر ایله اثبات ایلمشدر ·

حالبوكه مترنیكك بروجه بالا ساقسونیا مسئله سنده اولكی موافقتندن عدول ایله كانون اولك اوننده پروسیالویه كوندرمش اولدیغی تقریراوزرینه پروسیا باش مرخصی یك زیاده كوجنوب همان قونت نسلروده برتقریرارسال ایله روسیه‌نك ساقسونیا حقنده اولان تعهدینك ایفاسنی طلب ایتمكله برابركانون اول افرنجینك یكرمی ایكیسنده مترنیكه جوابا كوندردیكی تقریرنده (اوستریالونك بوتقریری اولكی تقریرینه مباین اوله‌رق دولتین بیننده استقراری ارزو اولنان اتحاده ملایم اولمدیغندن پروسیا قرالی مغبرالخاطر اولمشدر وساقسونیا قرالی دشمن ایله بالاتحاد صوك دمه‌دك اصرار وعناد ایدرك نهایت لیپسقه بلده سنده اسارته كرفتار اولدیغنه نظرا مملكتنك دیكر بردولت طرفندن تملك اولنمسی حقلودر واوستریا وروسیه وانكلتره‌دولتلری

بیننده قرار ویرلدیکی وجهله پروسیانك هیچ اولماز ایسه بیك سکز یوز بش تاریخنده‌کی وسعتنه مماثل برراده‌یه کتورلمسی امید اولنور ایکن الحالة هذه انجق لهده اولان یرلرینك برمقدارینه نائل‌اوله‌بیلوب انك‌دخی حالا حدودی معین دکلدر الحاصل بوقرارك فعله کلمسی ساقسونیانك پروسیایه الحاقنه منوطدر) دیو یازلمشدر ۰

ساقسونیا مسئله‌سی بو وجهله سورنجمه‌ده قالمش واوروپانك هرطرفنده بوکادائر قیل وقال چوغالمش اولدیغی جهتله هرکس قونغره‌نك بوخصوصده ویره‌جکی قراره منتظر اولدیغی حالده ساقسونیا قرالی کندو‌سنك بوناپارت ناپلیون ایله متفقانه حرکتی مجبوریتدن ناشی ایدوکنی مثبت برچوق دلیللر ایراد ایله تهمتدن برئ الذمه اولدیغنه وحکومتنك یدندن نزعی حقسز اوله‌جغنه دائر برمفصل مذکره یازوب قونغره‌یه کوندردی ۰ طرفدارانی جانبلرندن دخی روسیه و پروسیا عسکرلرینك غلبه واستیلاسی اوزرینه ساقسونیا ممالکی ضبط اولنور ایسه بوناپارته زمانده‌کی (الحکم لمن غلب) قاعده‌سی اعاده اولنمش اوله‌جغی اشاعه اولنمقده ایدی ۰ و بومسئله‌ده روسیه و پروسیا متحد اولدقلری کبی اوستریا دخی فرانسه ایله برلك اولوب انکلتره‌لو دخی انلره مساعد اولمغله قوت بونلرك طرفنده پیدا اولمشیدی ۰ و برده اول اثناده انکلتره‌لو امریقا جمهوریله عقد مصالحه ایدرك برمرتبه دها کسب قوت ایتمش اولدیغندن قونغره‌ده اولکندن زیاده کندوسنی کوسترمکه باشلامشیدی ۰

روسیه دولتی لهستانی کاملا ضبط ایتمك داعیه‌سنده ایکن بوندن وازکچه‌رك وارشاو یا دوقه‌لغنك تقسیمنه راضی اولوب انجق ساقسونیانك تماما پروسیایه الحاقنی التزام ایتمکله کانون اول افرنجینك اوتوز برنده اوستریا وانکلتره مرخصلرینه کوندرمش اولدیغی تقریرنده وارشاو یا دوقه‌لغنك برقسمی اوستریا و پروسیا دولتلرینه عائد اولمق وقراقوی وتورن نام بلده‌لری برطرفه تابع اولمقسزین سربست قالمق اوزره باقیسنك برایالت متحده اوله‌رق روسیه ایمپراطورلرینه تخصیص اولنمسنی وساقسونیا حکومتی مقدما قراللری طرفندن ضبط وتصرف اولنه کلدیکی وجهله پروسیا قرالی طرفندن ضبط وتصرف اولنمق اوزره پروسیایه برحکومت متحده اوله‌رق علاوه‌سی ضمننده همان ساقسونیا قرالنه کف ید ایتدیریلوب اکا دخی رین نهرینك جانب یسارنده

يدی یوز بیك نفوسی حاوی مملکتلر و یرلمسنی تکلیف ایلدی ·
الکساندر ینك پروسیالو یی بومرتبه استصحاب وساقسونیایی ضبط ایلمسنی استعجال ایتمسی ایسه اوستریا وانکلتره وفرانسه دولتلرینه زیاده تأثیرایتمکله دول ثلثه‌نك روسیه و پروسیا دولتلرینه قارشو برلشمك اوزره محرمانه مذاکره لرینه سبب اولمشدر ·
واکرچه اوستریا وروسیه و پروسیا حکمدارلرینك وداد واتحادلری برکمال ایسه‌ده دولتلرینك منافع مخصوصه‌لرینی ملاحظه‌یه مجبوراولان مرخصلری بیننده اول مرتبه وداد واتحاد یوق ایدی · ولهستان وایتالیا جهتلرنده کوریلان تدارکات عسکریه برنمایشدن عبارت ایسه‌ده جد وحقیقته دخی منجر اوله بیلوردی ·
وکانون اولك اواخرنده وارشاو یا وساقسونیا ایشلرینك تسویه‌سنه مخصوص برمجلس تشکیلنه دول فخیمه تشبث ایدوب روسیه ایمپراطورینك ترتیبی اوزره بومجلسك روسیه وانکلتره و پروسیا واوستریا دولتلری مرخصلرندن مرکب اولمسنه قرار و یرلمش وفرانسه مرخصی خارج براغلمش ایسه‌ده اوستریا وانکلتره مرخصلرینك ابرامی اوزرینه اشبو بیك ایکیوز اوتوز سنهٔ هجریه‌سی صفرینه مصادف اولان (١٨١٥) سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیسنك اون ایکیسنده فرانسه مرخصی دخی بومجلسه ادخال ایدلمشدر ·
اشبو دول خمسه مرخصلرندن مرکب اولان مجلس هرنقدر وارشاو یا وساقسونیا ایشلری ایچون تشکیل اولنمش ایسه‌ده حقیقت حالده علی الاطلاق اوروپانك امورمهمه سنه ومبحوث عنه اولان ممالکك کیفیت تقسیم وتوزیعنه باقه جغندن الك مهم برمجلس اولدیغی جهتله اوروپانك مواد معتنا بهاسنه مرکز مذاکره اولمشدر ·
انجق مجلس مذکورده لدی الاجتماع روسیه و پروسیا مرخص اولدقلری طلب ایتدکلری شیلردن هیچ برینی فدا ایتمز اولدقلری حالده پروسیا باش مرخصی کانون ثانیٔ افرنجینك اون اوچنده ساقسونیا حقنده‌کی ادعاسنی تصدیق ایتدرمك اوزره زیاده حمیت وصلابت ایله ناطقه پرداز اولوب انك بوطورندن ایسه انکلیز مرخص اولی منفعل اولمغله همان اوستریا وفرانسه مرخصلریله محرمانه مذاکره‌یه کیریشوب دول ثلثه بیننده تدافعی برمعاهدهٔ اتفاق یاپیله رق پارس مصالحه نامه‌سی احکامنك بی غرضانه

و بی طرفانه اجراسی ولدی الایجاب هر برینك یوز اللیشر بیك عسکر ترتیب واعمال ایلمسی خصوصلرینی یکدیکره تعهد ایتمشلر و باو یاره وهانوره وفلمنك دولتلرینی دخی خفیة بواتفاقه دعوت ایلمشلر ۰

دول ثلثه بومعاهدهٔ اتفاقك اجرا آت فعلیه‌سنده شبهه وتردد اوزره‌ایدیلر ۰ چونکه انکلتره دولتی فرانسه لونك پلچیقایه ورین نهرینك جانب یسارنده‌کی المانیا بلادینه القای شورس واختلال ایتمسندن خوف واندیشه اوزره ایدی ۰ اوستریا دولتی دخی ایتالیاده‌کی اراضیسی حقنده بووجهله وهم ووسوسه اوزره اولوب استطلاع احوال ایچون پارسه کوندردیکی جاسوسلرك ایتدکلری تحقیقاته نظرا فرانسه ده تدارکات عسکریه‌یه مباشرت اولندیغی وعسکری صنفی محاربه‌یه خواهشکر ایسه‌ده ظهورینه کرکی کبی اطمینانلری اولمدیغی اکلاشلمشدر ۰ بناء علی ذلك اوستریا دولتی روسیه‌لو ذمتنده الاجعی اولان اوچ ملیون فلورینی شاید ملحوظ اولان محاربه ظهور ایدوبده صکره دسترس اوله‌مامق مطالعه‌سیله کانون ثانینك یکرمیسنده مبالغ مزبوره‌یی بالطلب نقدا المشدر ۰ مع مافیه بومعاهدهٔ اتفاق بین الدول استوار اولان وداد واتحادی برنوع تشویشه دوچار ایتمکدن بشقه برشیئ منتج اولمامشدر ۰

بومعاهدهٔ اتفاق اوقدر مکتوم طوتلمشیدی‌که چند ماه مرورینه‌دك الکساندر اندن خبردار اوله‌مامشیدی ۰ بعده اطلاعی دخی فرانسه‌لو طرفندن اولمشدرکه فرانسه دولتی الکساندری متفقلرندن تفریق ایچون اکا بوسری کشف ایتمشدر ۰ الکساندر کندو متفقلرینك بویوله سلوکلرندن پك زیاده متأثر اولمش ایسه‌ده اظهار سکون وسکینت ایله نازکانه وصفوتکارانه معامله ایدرك ینه دول سائره‌نك مطالبنی ترویجده اختیارتأنی ایتمیه‌جکنی اعلان ایتمشدر ۰ بزینه صدده‌ده کله‌لم ۰

کانون ثانیده دول خمسه مرخصلری بیننده وارشاویا وساقسونیا مسئله‌لرینه دائر خیلی مباحثه‌لر جریان ایتمش ایسه‌ده برقرار قطعی ویریله‌مدیکندن بین الناس کفتکو چوغالوب حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره قونغره مناسبتیله هرطرفدن ویانه‌یه پك چوق خلق توارد ایله ازدحام پیدا اولدیغندن اوستریالو سرای ایمپراطوری مسافرلرینه اکرام ایچون صرف ایده کلدیکی مبالغ کثیره‌یه علاوةً اذهان عامه‌یی اشغال ایچون دخی برخیلی مصرف

اختيار ايدرك تكثير ايلديكي تياترو وبالو كبي انواع ملاعب وملاهي قونغره ايشلرنجه دخي فائده‌دن خالي دكل ايدي . چونكه مرخصلر بومثللو جمعيتلرده بالتصادف يكديكريله كوريشه‌رك دردست اولان مصالحي بر برندن استطلاع واستفهام ايله مأمول اولنميه‌جق مرتبه يكديكري مرامنه تقريب ايلردي .

مقتول فرانسه قرالي اون التنجي لويينك يوم وفاتني تذكار ايلك رسمني اجرا ايله كندوسنك برادري وحالا فرانسه قرالي اولان اون سكزنجي لويي‌يه احترام ضمننده كانون ثانئ افرنجينك يكرمي برنجي كوني ويانه‌ده بولنان بالجمله حكمداران وپرنسلر ومرخصلر ومأمورين سائره سياه البسه‌ايله ويانه پسقپوس كليساسنده اجتماع ايلديلر . بونلر متخالف المذهب اولدقلري حالده قاتوليك كليساسنده اجتماعلري بين الدول وداد ومسالمه‌نك بقاسنه دليل اوله‌جق مواددن ايسه‌ده اختلال چويان زمانه قونغره ايشلرينك سورنجمه‌يه دوشورلمسنه حصر نظر ايدرك قريبا برمحاربه ظهورينه منتظر ايديلر .

بالاده اشعار اولنديغي اوزره تشريفات دوليه حقنده برقومسيون ياپلمشيدي . دولتلرك وسفيرلرينك يكديكره نسبتله تقدملرينه ودول متحابه كميلرينك يكديكره نه‌وجهله اشنالق ايده‌جكلرينه وسفرانك كمرك رسمندن معافيتلرينه دائر قلمه النمش اولان لايحه بواثناده ختام بوله‌رق قومسيون مذكورده ميدان مذاكره‌يه قونلمش و بوبابده مباحثات كثيره جريان ايتمكده بولنمش ايدي .

هنوز وارشاوبا وساقسونيا مباحثاتي اكمال اولنه‌مامش اولديغي حالده انكليز مرخصنك ابراميله قونغره‌ده زنجي كوله‌لر مسئله‌سي اوزرينه دخي مباحثات كثيره جريان ايتمكده ايدي .

معلوم آ انكليزلر برشيئ ذهنلرينه‌قورسه انك‌اوزرينه نقدر مصراولورلر . بيك يدي يوز تاريخ ميلاديسندن‌صكره‌جه انكليزلر ايچنده نوع انسانه زياده محبت وحرمت داعيه‌سيله برطاقم آدملر ظهور ايتدي‌كه انسانلرك حيوان كبي النوب صاتلمسني تقبيح ايله بوبابده اولان افكار فتوتكاريلريني هرطرفه اعلان ايدر اولديلر . انكليزلر ارەسنده بوافكار كيتدكجه توسع ايتمكده اولديغي حالده تجارت سايه‌سنده ياشار برخلق اولمغله برطرفدن دخي انكليز

تجاری زنجی کوله وجاریه بیع وشراسندن کیرو طورمازلرایدی . بعده انکلتره دولتی باش وکیلی مشهور بیت زنجی بیع وشراسنك منعی التزام ایله بوکا دائر ایراد ایده‌کلدیکی بلیغانه خطابتلری پك زیاده تأثیر ایتمکله اول تاریخدن برو انکلتره دولتی بوتجارتك الغاسنی التزام ایلمشدر . بیك سکزیوز اوچ تاریخنده دانیمارقه‌لو دخی بوخصوصده انکلترلویه پیرو اولمشیدی . وایام اختلالیه‌ده انکلتره دولتی دریالرده غالب مطلق اوله‌رق افریقاده النه کچوردیکی سواحل وجزائرده بیك سکزیوز یدی سنه‌سندنبرو زنجی تجارتنی منع ایدوب اولوقتدنبرو ایدیلان تجربه‌یه کوره حاصلات محلیه‌نك بیع وشراسندن حاصل اولان تمتعك زنجی تجارتنه نسبتله قات قات متزاید ومترقی اولدیغی تحقق ایتمشدر . وبیك سکزیوز اون سنه‌سنده انکلتره‌لو پورتکیز دولتیله برعهدنامه امضا ایدوب بونده پورتکیز دولتنك بالتدریج زنجی تجارتنی منع ایتمك اوزره انکلتره‌لو ایله متفق اولدیغی مندرجدر . وانکلتره دولتنك بیك سکزیوز اون اوچ سنه‌سنده اسوج وبیك سکزیوز اون درت سنه‌سنده دانیمارقه ایله عقد ایلدیکی معاهده‌لرده زنجی تجارتنك رفع وابطال اولنمسی مندرج بولنمشدر . لکن بیك سکزیوز اون درت تاریخنده پارس مصالحه‌سی عقد اولندقدن صکره انکلتره دولتی طرفندن پارسده ایلچی بولنان مشهور دوق ده ولینکطون بوبابده پك چوق سعی وجهد ایدرك بش سنه‌یه قدر زنجی تجارتنك منع وابطال ایتدیرلمسنه فرانسه دولتنی ارضا ایتمشیدی . دوق‌ده‌ولینکطونك برادری اول اثناده انکلتره دولتی طرفندن ایلچی بولنه‌رق اودخی بویولده اسپانیا دولتیله مذاکره‌یه کیریشوب وپك چوق اوغراشوب نهایت اسپانیالو دخی سکز سنه‌یه قدر بوایشه برنتیجه ویرمك اوزره سوز ویرمشیدی . چونکه فرانسه واسپانیا کبی بعض دول اوروپا افریقا وامریقا طرفلرنده ایدنمش اولدقلری معموره‌لرنده‌کی چفتلکلری زنجی کوله‌لر ایله اداره ایتمکده اولدقلرندن زنجی تجارتنك ابطالنی ایستمزلردی . لکن انکلیزلرك فوق العاده الحاح واصرارلری اوزره بونك بالتدریج اجراسی ایچون موافقته مجبور اولورلردی .

لورد قاستلراق بروجه بالا ویانه‌یه کلدیکی کبی بوایشه دست اهمیتله صاریلوب زنجی تجارتنی همان بالکلیه منع ایتدرمك اسبابنه تشبث ایدرك

اوائل تشرین اولده بوکا دائر تالیران ایله مداولهٔ افکاره کیرشمشیدی ・ وکانون اولك اواخرنده روسیه واوستریا ایمپراطورلری وپروسیا قرالی ایله رسما ملاقات ایدرك زنجی بیع وشراسنك غایت کریه وانسانیته مغایر برکیفیت اولدیغنی وانسانیت نامنه اولەرق انکلترەلونك بوبابده نقدر صرف مساعی ایلدیککی بیان ایله بوخصوصده معاونتلرینی طلب ایتمش وروسیه ایمپراطورندن قویا وعد معاونت المش ایدی ・ واکرچه ویانه قونغرەسنده اجتماعدن مقصد دولی پارس معاهدەسی احکامنك صوراجرائیەسنی واوروپانك امور مهمەسنی مذاکرەدن عبارت اولدیغنه نظرا اوروپانك خارجنده بولنان وامر تجارته عائد اولان زنجیلر مسئلەسنی مذاکره ایتمسی خارج ازوظیفه کورینور ایسه ده بومسئله انکلیزلرجه غایت مهم اولدیغی حالده اوروپالولر طرفندن مغدور ومظلوم اولان برصنف انسانلرك مصالحنی قانون ادب وانسانیت دائرەسنده رؤیت وتسویه ایتمك تکلیفی نابجا دیو رد ایله مذاکرەسندن استنکاف اولنه مازدی ・

بناء علیه کانون ثانئ افرنجینك اونجی واون التنجی ویکرمنجی کونلری عقد اولنان دول ثمانیه مجلس کبیرنده زنجی بیع وشراسنك رفع والغاسنه دائر مباحثات کثیره جریان ایلدی ・ نهایت هپ مرخصلر انکلیز مرخصنك تکلیفنه موافقت ایدوب فقط اسپانیا وپورتکیز مرخصلری بوتجارتك کلیا منع وابطالی ایچون مدت ومهلت ایستدیلر ・ بعده بوکادائر انکلیز وپورتکیز مرخصلری بینلرنده تقریرلر تعاطی اولندی ・

شباط افرنجینك سکزنجی کونی بوخصوص ایچون تکرار دول ثمانیه مجلسی عقد اولنەرق براعلا نامه تنظیمنه قرار ویرلدی ・ خلاصەسی بروجه اتی ایراد اولنور ・ شویله‌که افریقاده جاری اولان زنجی تجارتنه عطف نظر دقت اولندقده اصحاب نصفت وحقانیت وارباب رشد ودرایت عندنده اوته دنبرو انسانیت واخلاق واداب عمومیه‌یه مغایر برمعامله اولدیغی معلوم اولوب انجق الجاآت زمانیەدن نشئت ایلمش اولدیغی جهتله دفعة رفع والغاسی متعسر اولدیغندن شمدی‌یه‌دك بویله محفظهٔ کراهت وفحشیتده مستتر اولوب قالمشدر ・ شمدی ایسه بونك الغاسنه طوائف متمدنه یکزبان اولەرق طالب اولمقده‌در وبوتجارتك کیفیت وتفصیلاتی معلوم اولەلیدنبرو دول اوروپانك چوغی بونك الغاسنه جدا وحقیقة قرار ویرمشلر ایدی

اقطار عالمك مواقع مختلفه سنده استملاك واعمار اراضی ایتمش بولنان دیگر
دولتلردخی متعاقبا بونك لزوم الغاسنی اعتراف ایتمشلردر . و یانه قونغره سنده
مرخصلر بو تجارتك الغاسنه دائر اولان عهودی تثبیت وتأییده بذل
مجهود ایدرك بوقدر وقتدنبرو بویله افریقایه باعث خرابیت واوروپایه
مورث شین وفضاحت وشرط انسانیته موجب کدورت اولان تجارتدن
منبعث بر بلای مبرمك الغاسی متبوعلری اولان دولتلرك مطلوب ودلخواهلری
اولدیغنی اعلان واشاعه ایله و یانه قونغره سنده‌کی مأمورینلرینی بروجه
مطلوب اعزاز واجلال ووجیبهٔ ذمتلرینی ادا واکمال ومتبوعلری اولان
دولتلرك اصول ومسلك ومشوارلرینی بیان وایضاح ایده‌بیله‌جکلری جهتله
بویله موجب خیر وسلامت اولان برماده‌نك اتمامی ضمننده بسط بساط مكالمه
ایله بوبابده اتخاذ ایلدکلری اصوله کوره براعلاننامه تنظیمنه بینلرنده اتفاق
ارا ایله قرار ویرمشلردر ایمدی بتون اوروپایه اعلان اولنورکه
زنجی تجارتنك الغاسی مرخصلرك اعتنا واهتماملرینه جسبان برمصلحت
مخصوصه‌در وایجاب عصره موافق وحکمدارلرینك نهاد مروت اعتیادلرینه
مطابق در مرخصلر بویله محسناتی ظاهر اولان برمسئله‌نك تسویه‌سنه
اللرندن کلدیکی قدر غیرت وعن صمیم القلب یکدیکره معاونت ایتمشلردر
بونکله برابر شوراسینده اعتراف ایدرلرکه بونك قطعیا اجراسنه شمدیدن تعیین
مدت ممکن اولمیوب بوراسی هردولتك وجه انسب اوزره تعیینه منوط
اولدیغندن بو تجارتك کاملا ابطال اولنه‌جغی وقتك تعیینی دولتلره عائددر
فقط بونك اجراسنی تأخیره بادی وتغافل ومسامحه وقوعنی مؤدی اوله‌جق
هیچ بروسیله اولمدیغی درکاردر . دولتلرك بومعاهده ایله متعهد اولدقلری
مصلحت مذکوره حقنده بالاتحاد صرف ایده‌جکلری مساعینك کاملا ثمره‌سی
حصوله کلدکده خصوص مبحوث عنهه تمام اولمش نظریله باقلق کرکدر .
دیو اعلاننامهٔ مذکورده تحریر ایدلمشدر . ونهایت زنجی بیع وشراسیله
مشغول اولان کمیلرك اخذوتوقیفی ایچون انکلتره وفرانسه دولتلری طرفلرندن
بکلك سفینه‌لر کوندرلمك اوزره بومسئله ختام بولمشدر .

اول اثناده موضوع بحث اولان مواددن بری دخی فلمنك مسئله‌سی ایدی
شویله‌که هنکام اختلالده بلچیقانك فرانسه‌لو یدینه کچمسی فلمنكك فرانسه‌یه
الحاقنی مؤدی اوله‌رق انکلتره‌نك بورایه نظر دقتنی جلب ایتمکله شامون

بلده‌سنده بیك سكز یوز اون درت سنهٔ میلادیه‌سی شباطنك اون سكزنجی كونی اوستریا وروسیه و پروسیا دولتلری بیننده یاپیلان مقاوله‌ده انكلتره دولتنه رعایة بلجیقانك فلمنك ایله برلشدیرلمسنه قرار و یرلمشیدی . سنهٔ مرقومه مایسنك اوتوز برنجی كونی عقد اولنان معاهده مجلس مكالمه‌سنده دخی فرانسه‌لو فلمنك حكومتنك توسیعنه موافقت ایتمشیدی . اشبو (١٨١٥) سنه‌سی كانون ثانیسنك یكرمی سكزنجی كونی دول خمسه مرخصلری انجمننده انكلتره باش مرخصنك تكلیفی اوزرینه فلمنك دولتنك حدود بریه‌سی تعیین اولنمشدر .

دانیمارقه دولتی بادئ امرده بوناپارته‌یه ضد ومخالف ایكن صكره تحت مجبوریتده اوله‌رق انكله اتحاد ایلمش ایسه‌ده بیك سكز یوز اون اوچ سنه‌سی كانون اولنده فرصت الویردیكی كبی دول متفقه ایله برلشمش و بعده انكلتره‌لو ایله عقد مصالحه ایدرك بحر شمالیده كائن هالیقولان جزیره‌سنی انكلتره دولتنه فارغ اولمش واسوجلو ایله عقد ایلدیكی معاهده‌ده اسوجه تابع اولان پومرانی ایالتیله بحر بالطقده كائن دوچان جزیره‌سنی المق اوزره نور وچیا ایالتنی اسوجه ترك ایلمش ایدی شو حاله نظراً پومرانی ایالتیله دوچان جزیره‌سنی ضبط وتصرفه صلاحیتی دركار اولدقدن بشقه دانیمارقه‌لونك دوچار اولدیغی خساراتك كاملا تعویض اولنمسی خصوصنده اسوجلونك بذل جهد موفور ایده‌جكی دخی معاهدهٔ مذكوره‌ده مندرج ایدی . بوتعویض ماده‌سنی استحصال ایچون دانیمارقه قرالی طرفندن ویانه‌یه كوندریلان مرخصلر بچن بیك سكز یوز اون درت سنه‌سی تشرین ثانیسنك اون طقوزنده قونغره‌یه بر تقریر ویرمشلر ایدی . اوچ ای قدر بیهوده انتظارده قاله‌رق برجواب اله‌مدیلر بواثناده ایسه اسوجلو بعض اعذار واهیه سردایدرك پومرانی ایالتنی دانیمارقه‌لو یه تسلیمدن امتناع ایدر اولمشیدی . اشبو (١٨١٥) سنه‌سی شباطنك سكزنده دانیمارقه مرخصلری قونغره‌یه برمفصل تقریر دها تقدیم ایله بث شكوی ایلدیلر . بونك اوزرینه دانیمارقه مصلحتی قونغره‌ده درمیان ایدلدی (دانیمارقه‌لونك حقی وار لكن ویره‌جك یر قالمدی زیرا فلمنكك حدودی تعیین اولنوب المانیا حكومات متحده‌سی حقنده قرار كیر اولان ترتیباته نظراً اورادن دخی ویریله‌جك یر یوق) دنیلدی . فقط پومرانی مسئله‌سنده دانیمارقه دولتنه حق ویرلدی .

قونغره تقسیم وتوزیع اراضی ماده‌سنی عدالت وحقانیتـه توفیقا اجرا ایده‌جکنی مقدما اعلان ومؤخرا دانیمارقه‌لونك حقلی اولدیغنی اعتراف ایلمش اولدیغی حالده دانیمارقه‌لویه ویریله‌جك یر قالمدی دینلمسی هرقنغی مجلس اولور ایسـه اولسون مادام‌که اعضاسی بشردر غرض وعوضدن خالی اولمدیغنه بردلیلدر ۰ مجرد انکلتره‌لونك خاطری ایچون فلمنك دولتی زیاده‌سیله توسیع اولندی المانیا ایشلرینك دخی دیکر بیوك دولتلره طوقنور یری وار ایدی بیچاره دانیمارقه‌یی بیوك دولتلر ایچنده تصحب ایدن اولمدیغی جهتله اچیقده قالدی یوخسه کرك فلمنك وکرك المانیا طرفلرندن بر مقدار اراضی الیویرلمسی قابل ایدی ۰

الك مهم اولان وارشاویا وساقسونیا مسئله‌لرینه کلنجه بومسئله‌لر اوزرینه کانون ثانی اواخرنده وشباطك اوائلنده دخی پك چوق مباحثـه‌لر جریان ایلدی ۰ روسـیه ایمپراطوری الکساندر بروجه بالا وارشاویانك تقسیمنه راضی اولمغله مسـئله‌نك الك مشکل جهتی حل اولنمشیدی وانکلتره‌لو هیلهلولرك نظام واحده مربوط اولملری ارزوسنده بولنمغـله مؤخرا روسیه واوستریا وپروسیا دولتلری بالاتفاق لهلولره مخصوص برنظام یاپمغه قرار ویردیلر ۰ الکساندر کاملا ساقسونیانك پروسیایه الحاقی قابل اوله‌میه‌جغنی جزم ایله سـاقسونیانك تقسیمنه وبوندن طولایی پروسـیایه ترتب ایده‌جك نقصـانه بدل بشقـه طرفدن اراضی اعطـاسـنه قرار ویردی نهـایت سـاقسونیانك اوچ خمسی قرالی عهده‌سـنده ترك ایله باقی ایکی خمسـنك پروسیایه الحاقنه قرار ویریله‌رك بومسئله دخی ختام بولمشدر ۰

باق بلایه که بوتقسیمه حالا محبوس بولنان ساقسونیا قرالی راضی اولمیوب کف ید سندی اعطاسندن امتناع ایلدی ۰ اوسند ویرمز ایسه اراضیسی الندن چیقماز اعتقادنده ایدی ۰ سند النمق خصوصی ایسه برامر احتیاطی ایدی ۰ یوخسه حربا کندوسی اسیر دوشوب مملکتی دخی حالا پروسیانك یدضبطنده بولندیغی حالده پروسیایی اورادن چیقاروبده مملکتی اکا تسلیم ایتمك اول وقتك حکمنجه قابل دکل ایدی ۰

انکلیز مرخصی قاسـتلراق دولتی طرفـدن دعوت اولنمغله شهر شـباط افرنجینك اون دردنده ویانه‌دن حرکتله انکلتره‌یه واردی مکالماتك امتدادینه مراق ایدن انکلتره وکلاسـنه معلومات صحیحه ویردی ۰ انك یرینـه

مشهور دوق‌ده ولینکطون و یانه قونغره‌سنه باش مرخص نصب اولندی ٭ دوق‌ده ولینکطون مکانت وتأنی وسکینت صاحبی دور اندیش ومتبصر برذات اولوب بومثللو خصائل ممدوحه‌سی فن حربده اولان معلومات ومهارتنه مساوی ومجرب امور واول عصرده پك مشهور برذات ایدی ٭ بروجه بالا ساقسونیانك تقسیمنه ساقسونیا قرالنی اقناعه خیلی چالشدی بوجهتله دخی براز وقت ضایع اولدی ٭

مرخصلر قونغره‌ده درمیان اولنان مباحثی اکنـه بوینه چکه‌رك امرار اوقات ایلدکلری اثناده پوناپارته البا اطه‌سندن فرار ایله فرانسه‌یه واروبده کمافی‌السابق زمام حکومتی النه الق اوزره حاضرلانمقده ایدی ٭

شویله که سنهٔ سابقه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره اون‌سکزنجی لویی فرانسـه قرالی اولدقده یاپیلان شرطنـامه‌یی تصـدیق ایله حکومت مشروطه اصولنی قبول ایلمش ایسـه‌ده الندن کلدیکی قدر اهالینك حائز اولدیغی حقوق حریتك تقلیلنه چالشمسی واولوقت فرانسـه‌یه عودت ایدوبده انی حکومت مطلقه‌اصولنه تشویق ایدن اصلزادکانه یوز ویرمسی برمدتدنبرو سربستلکه الشمش اولان فرانسه اهالیسنه کران کله‌رك تبدیل افکار ومشوار ایله پوناپارته‌نك ایامنی ارامغه باشلامشلر ایدی ٭ حالبوکه شرطنـامه موجبنجه اصلزادکان صنفی ابقـا اولنمش ایسـه‌ده امتیازات سـابقه‌لری تماميله اعاده اولنه مامش ایدوکنـدن انلر دخی خوشنود دکللر ایدی ٭ وحکومت حاضره پوناپارته‌نك سلاح ارقداشلری اولان وانکله برلکده مظهر فتوحات اوله کلان افراد عسکریه‌دن خوف واحتراز اوزره اولوب انلر دخی اوزرلرینه حکومت طرفندن نصب اولنان ودائماروسلرك ثناسیله اغزلری صولانان یکی ضابطلردن خوشنود دکل ایدیلر ٭ فرانسه‌نك شو احوالنه نظرا پوناپارته‌نك یقین یرده البا اطه‌سـنده طورمسی موجب فکر واندیشه اولمغله اوزاق برمحله اعزامی لازمهٔ حالدن کوریله‌رك سنت الن نام جزیره‌یه نفی وتبعیدی فرانسه مرخصلری طرفندن قونغره‌یه تکلیف اولنـدقده دول متفقـه بوکا مسـاعده ایدوب حتی پوناپارته‌یی الك زیاده تصحب ایدن روسیه ایمپراطورینك دخی موافقت ایلمش اولدیغی پوناپارته‌نك سمعنه واصل اولمش ٭ حالبوکه پوناپارته‌نك یاننده عسـاکر خاصه سندن ولهلولردن بیك قدر عسکر ایله برتران و بوروت نام ایکی جنرال بولنه‌رق

تدارکات بریه وبحریه‌دن خالی اولمیوب برابریق ایله دیکر بش قطعه کچوك سفینه‌لردن مرکب برابنجه دونغا دخی تدارك ایتمشیدی . ودوربین بصیرت ایله اوزاقدن فرانسه‌نك احوالنه عطف نظر دقت ایدرك اهالینك حکومتدن وحکومتك اهالیدن امین ومطمئن اولمدقلرینی کورمش وفرانسه‌یه وارسه کندوسنه قارشوکله‌جك کیمسه بولنمیه‌جغنی جفرعقلی ایله استخراج ایدرك تکرار فرانسه تختنه قعود ایتمکی قورمش ایدی . نیتنه برتران ایله دوروتدن غیری کمسنه واقف دکل ایدی . شباط افرنجینك یکرمی التیسنده عسکرینه حرکت امرینی ویردی . جمله‌سی یاپارس یااولم دیو چاغرشدیلر .

یونا پارته والده وهمشیره‌سنی البا اطه‌سنده براغوب کندوسی اول ایکی جنرال ایله موجود اولان عسکرینی ویوز رأس ات ایله اسلحه ومهمات لازمه‌سنی سالف‌الذکر التی قطعه سفینه‌یه ارکاب ایله دکزه آچلدی . کیده ایکن فرانسه اهالیسنه خطابا قلمه الدیغی اعلاننامه‌لری عسکرلری تبییض ایلردی .

دکزده فورتنه‌یه طوتلدی خیلی زحمت چکدی . نهایت مارت افرنجینك برنجی کونی ژووان کورفزینه وصول بولدی اون بش سنه مقدم مصردن عودتنده وضع قدم ایتمش اولدیغی یره چیقدی . همان سرعت ایله حرکت ایتدی اثنای راهده اعلاننامه‌لر نشر ایدرك مارتك بشنده غات شهرینه واردی اثنای راهده اولدیغی کبی بوراده دخی اهالیدن پك چوق اعزاز واحترام کوردی . اورادن سبنون طریقیله لافروت طرفنه کیدرکن منع مروری ایچون کذر کاهنه جنرال مارشان طرفندن برطابور تعبیه اولنمغله ناپلیونك مقدمة الجیشی بو طابوری اقناعه چالیشوب مارشانك اوراده بولنان یاوری دخی انلر ایله معارضه ایدرکن ناپلیون ایلرو ولیوب واره‌لرینه کیروب عسکره خطابا ایچکزده ایمپراطورینی وجنرالنی اولدیره‌جك وار ایسه ایشته بن طوره یورم انك باقه یم دیه رك کوکسنی آچدی . طابورك قوماندانی اتش قوماندای ویرمك ایستیوب اتش دیر ایکن عسکر براغزدن یاشاسون ایمپراطور دیو باغیروب اطرافده‌کی اهالی بونی ایشیدرك انلر دخی بو وجهله القشلادیلر قوماندانك اتش لاقردیسی اره لغه قارشدی او دخی همان اورادن

صاووشوب قاچدی . پوناپارته بوطابوری برابر الەرق تیزالدن النـدە مدار استظهار اولەجق برمحل بولندرمق اوزره غرونویل قلعەسنك ضبطی ایچون اوطرفه کیتدی . اورادەکی یدنجی الای دخی اکا تبعیت ایتمکله انیده برابر الوب مارتك یدیسنده (غرونویل) دن حرکت وهر یرده عسکر واهالی طرفندن مظهر حسن قبول اولەرق پارسه عزیمت ایتدی .

فرانسه قرالی اون سکزنجی لویی کیفیتدن خبردار اولیجق دوچار تلاش واضطراب اولەرق تخلیصی ایچون مجلس عمومی یه مراجعت ایتمش وعسکری جلب ایچون بالذات قشلەلره کیتمش ایسەده برشیئ مفید اولمدی . پوناپارته بلامانع ومزاحم مارتك یکرمیسنده بعد الظهر پارس جوارنده کائن فونتنبلو نام محله واردی . اول کون قرال بلچیقا طرفنه فرار ایدوب عسکر واهالی ایسه فونتنبلوده کمال اعزاز وتوقیر ایله پوناپارته یی استقبال ایتمش اولدیغندن اخشام اوستی پوناپارته دبدبه واحتشام ایله پارسه کیردی . وهمان حکومتی النه الوب برقطره قان دوکلمکسزین یکرمی کون ظرفنده فرانسه دولتنك وضع وشکلنی تحویل ایدیویردی . وکچن سنه دول متفقه ایله اون سکزنجی لویی بیننده عقد اولنان پارس مصالحەسنی قبوله قرار ویردی .

پونا پارتەنك حویرات بهادرلغی دیمکه شایان اولان جسارتنه وفرانسزلرك درحال اکا اطاعتنه بتون عالم متعجب ومتحیر اولدی ویانه قونغرەسنده مرخصلردخی متعجبانه بربرینه باقه قالدی شوحاله نظرا پوناپارته ظن ایدیور دیکه دول متفقه ارتق محاربه کلفتنی اختیار ایتمیوب کندوسیله ایرو ایرو مکالمهٔ صلحه ارضا اولنەبیلورلر . بناء علیه پوناپارته تدارکات حربیەدن زیاده اسباب صلحك استحصالنه چالیشوب جبالار ودول متفقه نك نبضلرینی یوقلایوب اغزلرینی ارار ایدی .

حالبوکه ویانه قونغرەسی هنوز منفسخ اولمیوب ویانەده بولنان حکمدارلر دخی بربرندن محجوب اولەرق عرق حدت وحیتلری غلیانه کلدی وایش بورادەیه کلدکدن صکره ارتق پونا پارته ایله اویوشملری قابل دکلدی . بوجهتله همان بلچیقاده بربیوك اردوجمعنه مسارعت ایلدیلر .

پونا پارته استحصال مصالحه ایچون بذل ایتدیکی مساعینك منتج مرام

اولمیه جغنی اکلادی وکمال کرمیت ایله تدارکات سفریه‌یه قیام ایلدی ٠ فرانسزلری شوق وغیرته کتورمك ایچون سربسیت کامله وعد ایدوب بوایسه ایمپراطورلق طرفدارانك ایشلرینه الویرمدیکی جهتله انلره موجب نفرت اولدی ٠ جمهوریت طرفدارانی دخی انك سوزینه امنیت واعتماد ایتمدکلرندن بعض ولایتده تفرقه حالاتی کورلدی ٠

چونکه امنیت دینلان شی وقتیله قازانیلور ومنسلب اولورایسه اعاده‌سی کوج اولور (بیت) از رنجش ایله قابل تکدیر اولور اما ٠ چوق صوکوتورر چشمهٔ صفوت طورولنجه) ٠ بوناپارته ایسه وقتیله خلقی چوق الداتدی عالمك امنیتنی سلب ایتدی ٠ شمدی باشی طاره کلدیکی کبی بول بول وعدلر ویردی ایسه‌ده خلق اکا اعتماد ایلدی وفرانسزلرده اولکی خواهش وغیرت فداکارانه کورلمدی ٠ اوده اسباب سفریه‌یی تام دلخواهی اوزره اکاله موفق اوله‌مدی ٠ بناء علیه قوهٔ عسکریه‌سی حد کفایه‌ده دکل ایدی ونفراتی جسور وغیور ایسه‌ده امرا وضابطانی هپ اختیار وجنکدن اوصانمش فتور کتورمش ادملر ایدی ٠ وکندوسی دخی بو اثناده منحرف المزاج ایدی ٠

بونکله برابر بوناپارته بتون عالمه قارشو مقابله ومدافعه ایتمك اوزره اردوسیله بلچیقا طرفنه کیتدی ٠ اوطرفده بولنان انکلیز جنرالی دوق دوولینکطون ایله پروسیا جنرالی بلوهر معیتنده‌کی اردولرك مجموعی ایکیوز اوتوز بیکه بالغ اولدیغی حالده بوناپارته‌نك اردوسی یوز یکرمی بیك راده سنده ایدی ٠ واترلو نام موقعده ایکی اردو قارشو قارشویه کلدکده فرانسه اردوسندن قرال طرافداری اولان جنرال بورمون ایله برطاقم ضابطلر دول متفقه اردوسی طرفنه کچدی ٠

حزیرانك اون بشنده محاربه‌یه طوتوشلدی ٠ بوناپارته دوق دوولینکطون اردوسیله بلوهر اردوسنی تفریق ضمننده ایکیسنك ارهسنه کیردی ٠ وهمان بلوهر اوزرینه هجوم ایله انك اردوسنی تارومار ایتدی ٠ المانلردن پك چوق تلفات وقوع بولدی ٠ فقط حزیرانك اون سکزنده واقع اولان محاربهٔ عظیمه‌ده بوناپارته‌نك اردوسی کلیا منهزم وپریشان اولدی ٠

بوناپارته بوهزیمتك فرانسه‌ده جه کندو علیهنده حاصل ایده جکی سوء

تأثيراتی ازاله ايچون پارسه عودت ايتدی . وكلا وسائر اركان دولت انك حقنده طرفدارلق كوسترديلر ايسه‌ده مجلس عمومی اعضاسی مخالف اولمغله پوناپارته ينه ايمپراطورلقدن استعفايه مجبور اوله‌رق هيچ اولماز ايسه اوغلی فرانسه تختنه اجلاس اولنور اميديله انكليزلره دخالت والتجا ايلدی .

دول متفقه ايسه انك نامنی دواوين رسميه‌دن ترقين ايتمك عزم وجزمنده اولوب انكليزلر دخی انك اوروپا قطعه سنده بولنمسنی جائز كورمدكلرندن اغستوسك دردنده پليموت ليمانندن برسفينه‌يه اركابا سنت الن جزيره‌سنه نفی وتبعيد ايلديلر .

پوناپارته تشرين اولك اون بشنده جزيرهٔ مزبوره‌يه وصول بولمش واخر عمرينه‌دك اوراده قالمشدر . بودفعه‌كی ايمپراطورلغی يوز كوندن عبارت اولمغله يوز كونلك دولت ديو معروف اولمشدر .

واترلو مظفريتندن طولايی دوق ده ولينكطونك شان وشهرتی دوبالا اوله‌رق متبوعی اولان انكلتره دولتی طرفندن كندوسنه مارشاللق رتبه‌سی ويرلمشدر . كلەلم ويانه قونغره‌سنك حالنه .

قونغره فسخ اولنمديسه‌ده پوناپارته‌نك فرانسه‌يه كلديكی خبری صاعقه‌كبی ايريشوب قونغره‌يی لرزه ناك ايتمش واره‌يه حيلولت ايدن حركات عسكريه قونغره‌نك اساس مذاكراتنی يرندن اوينا‌تمش ايدی .

بونك اوزرينه همان المانيا حكمدارانی بالاتفاق هربری مستقل واوستريا ايمپراطوری وپروسيا قرالی دخی داخل اولمق اوزره براتحاد قانونی ياپوب حكومات مجتمعهٔ المانيا عنوانيله برلشديلر . وعلی العموم المانيا مصالحنی رؤيت ايتمك اوزره فرانقفورت شهرنده المانيا حكمدارانی سفيرلرندن مركب برمجلس تشكيل ايتديلر . بواصول پك چوق سنه‌لر پايدار اولمشدر .

قونغره مذاكراتنه دوام ايدوب انجق تاليرانك نظرياتنه اولكی كبی اهميت ويرلمز وديكر طرفلردن دخی اوقدر صعوبت كوسترلمز اولدی .

لهك مركز حكومتی اولان وارشاويا دوقه لغنه تابع غاليچيا ايالتنك كاملا اوستريا دولتنه الحاقنه وبوايالت ايله اوته‌دنبرو وارشاويايه رقيب اولان قراقوی بلده‌سنك تعيين حدودينه ووارشاويا دوقه‌لغندن باقی

برلرك روسيه لو يدنده قالمسنه وروسيه ايمپراطورينك كندو عنوانلرينه له قرالى عنوانني علاوه ايتمسنه دائر اشبو (١٨١٥) سنهٔ ميلاديه‌سى مايس افرنجيسنك اوچنجى كونى روسيه واوستريا دولتلرى بيننده برمعاهده نامه امضا اولندى • ينه اول كون روسيه وپروسيا دولتلرى بيننده دخى پروسيايه الحاق اولنان له ممالكنك تعيين حدودينه دائر برمعاهده نامه امضا قيلندى • وينه اول كون روسيه واوستريا وپروسيا دولتلرينك حمايهٔ مشتركه‌لرى تحتنده قراقوى بلده‌سنك برحكومت مستقله اولمسنه دائر دول ثلثه بيننده براوچنجى معاهده نامه امضا ايدلدى •

بيچاره له دولتى مكررا اوغراديغى صدمات مقاسمه ايله منهدم اوله‌رق انقاضندن بوكره بويله جمهوريت طرزنده غير محسوس برحكومت پيدا اولدى • وبووجهله وارشاويا مباحثه‌سى ختام بولدى •

وبروجه بالا ساقسونيا قرالى ساقسونيادن پروسيايه الحاق اولنه‌جق ممالكك كف يد سنديني اعطادن امتناع ايتمكله سند وبرمدكجه كندوسنه قاله‌جق يرلره متصرف اوله‌ميه‌جغى قطعيا كندوسنه بيلديرلمش ايدوكنه ودها عناد ايدرسه بتون بتون محروم قاله‌جغنى درك واذعان ايلديكنه‌مبنى اودخى يوله ياتدى ومرخصلرى مايسك اون سكزنده كف يد سنديني امضا ايتدى بوصورتله ساقسونيا منازعه‌سى دخى بتدى •

پروسياوهانوره‌دولتلرى‌بيننده دخى بعض ممالكك استبدالنه دائرمايسك يكرمى طقوزنجى كونى برمعاهده ياپلدى • بومعاهده موجبنجه الب نهرينك صاغ يقه سنده كائن لاوامبورغ دوقه‌لغنك نوهونام برقطعه‌سى استثنا اولنه‌رق باقيسى پروسيايه الحاق اولنمغله اشبو نوهو قطعه‌سى دانيمارقه‌يه ويرلمك اوزره بروجه بالا اسوج ودانيمارقه دولتلرى بيننده منازع فيه اولان ودانيمارقه‌يه اتصالى اولميان پومرانى ايالتيله دوچان جزيره‌سنك دخى پروسيايه الحاقنه دول خمسه انجمننده قرار ويرلدى •

ويانه قونغره‌سنده بروقتدنبروموضوع بحث اولان تشريفات دوليه حقنده دخى اولا دول خمسه انجمننده ياپيلان قرارنامه دول ثمانيه مجلسنده تأييد وتثبيت اولندقدن صكره حزيرانك طقوزنده قونغره‌نك مضبطهٔ عموميه‌سنه درج اولندى • بوقرارنامه‌ده سفرا اوچ صنفه تقسيم اولنوب برى بيوك ايلچيلردركه دولتلرى طرفندن وكيل مطلق عنواننى حائز اولورلر پاپانك

ایلچیلری دخی بوراده ده اعتبار قیلندی . صنف ثانی اورته ایلچیلر
وبردولت نزدنده اقامته مأمور اولنلردر . صنف ثالث بردولتك خارجیه
ناظرلری نزدنده اقامته مأمور بولنانلردر . صنوف ثلثه‌دن هربری نزدنده
مقیم اولدیغی دولته ورودینی رسما بیان ایتدیکی تاریخه کوره هر برینك
کندوسندن صکره‌کی هم صنفنه تقدم ایتمسی ودولتلر بیننده قرابت یاخود
رابطهٔ مودت کبی برخصوصیتك رسم ورتبه‌یه مدخلی اولمامسی
خصوصلری دخی بوقرارنامه‌یه درج اولنمشدر . وویانه قونغره‌سنده
دولتلرك حروف هجا اوزره اسملری ترتیب اولنه‌رق صره‌سیله وضع امضا
اولنمق اصولی جاری اولمش ایسه‌ده بوقرارنامه‌ده لدی‌الایجاب مرخصلر
بیننده قرعه کشیده اولنه‌رق اکا کوره وضع اولنمسی مندرج بولنمشدر .
الحاصل مدت یسیره ظرفنده قونغره ایشلرینه قرار ویرلدی اوروپا
خریطه‌سی یکیدن یاپلدی پروسیالو ینه برنجی دولتلر صره‌سنه یکدی
اوستریا لهستاندن غالیجیا ایالتنی قورتاروب ایتالیا جهتندن دخی خیلی
توسع ایتدی انکلتره‌لو سایه‌سنده فلمنك دولتی یکیدن احیا اولندیغی کبی
ساردنیا دولتی دخی میدانه چیقدی واسویچره وناپولی وسیجلیا ایشلری
تسویه پذیر اولدی وانکلتره دولتنك نفوذی ارتوب طاشه‌رق اقطار عالمده
صوکبی جریان ایدر اولدی .

اوروپاده بویله عظیم مجادله ومحاربه‌لر وقوع بولدیغی اثناده وکلای
دولتعلیه امور خارجیه‌یه چندان عطف نظر دقت ایتمیوب ارقه‌لرینی
اوروپایه چویرمشلر واوروپاده ظهوره کلان وقوعاته قولاق اصمازلر
ایدی . مأمورین دولتدن بومثللو حوادثه مراق ایدنلر دخی اولوقت
السنهٔ اجنبیه‌یه اشنا اولان فنارلو بکلردن اخذ معلومات ایدرلر دی .
یابز اولوقت نه‌کبی ایشلر ایله اوغراشور ایدك شمدی اورالرینی
بیان ایده‌لم .

وقایع داخلیه

بواثناده دولتعلیه‌نك همتی منحصرا متغلبه کروهنك امحاسنه ومتعینان
ومتنفذانك کسر نفوذلرینه مصروف ایدی . وطشره‌لرده بولنان متغلبه
کروهنی تأدیب ایله فقرایی انلرك ظلم وتعدیلرندن تخلیص ایچون ولات
ومتصرفینه نفوذ تام ویرلمشیکن بروفق دلخواه عالی ایفای وظیفه‌یه غیرت

ایتدکلرندن اشبو ایکی یوز اوتوز سنه‌سی صفرینک اواسطنده وزرا ومیرمیرانلره تهدیدی حاوی فرمانلر یازلدی ۰ استانبولده دخی یکیچری سرکشلرینک امر تأدیبنه اعتنا اولنه‌رق یکیچری اغاسی اره صره یکیچری فساد پیشه‌لرینی بر وسیله ایله اعدام ایلکده ایدی ۰

فقط بو بابده اصول مطرده اولمیوب هردرلو جزالر مأمورینک افکار خودسرانه‌سنه کوره اجرا اولنه کلدیکندن پک چوق سوء استعمالات وقوعه کلور ونیجه ادملر برکوچوك جرم ایچون اعدام کبی اغر جزالره دوچار ونیجه‌لری دخی بلا جرم مظلوم ومغدور اولور ایدی ۰ اولوقت متغلبه ایچنده اعدامه مستحق اولنلر وار ایدی لکن اره‌ده نیجه اهل عرض ادملر دخی بغیر حق اعدام ایدیلور ایدی ۰

حالبوکه جزا اکر قوانین عدلیه‌یه واصول محاکمه‌یه تطبیقا اجرا اولنور ایسه عامه‌یه عبرت اوله‌رق خلقك کسب ادب وتربیه‌سنه بادی اولور ۰ اما بویله خود سرانه اجرا اولنان جزالر نیجه اهل عرض ادملرك دخی حدت ایله کمی ازی‌یه الوبده دائرهٔ عرض وادبدن چیقمسنی مؤدی اولور ۰ بناء علی ذلك اولوقت طشره‌لرده حقلی حقسز ادملر اولدیرلمکده اولدیغندن متحیراندن بعضیلری منسلب الامنیه اوله‌رق مجرد جانلك محافظه‌سی ایچون دائرهٔ اطاعتدن چیقارلر ایدی ۰

ایشته بوقبیلدن اوله‌رق بواثناده استانبولده دخی براختلال ظهور ایتمشدر ۰ شویله‌که یکیچری اغاسی مقدما برقاچ یکیچری اوسته‌لرینی اعدام ایلدیکی کبی اشبو اوتوز سنه‌سی ربیع الاولی غره‌سنده دخی یکیچری اوسته‌لرندن اوچ کمسنه‌یی قالدیروب بوغمق نیتیله زندانه کوندرمشیدی ۰ حالبوکه دیکر اوسته وقره قوللقچی طاقی اقدمجه انلر ایله یکیچری اغاسنك علیهنده مشورت ایلمش اولدقلرینه مبنی رفیقلرینك زندانه کوندرلمسندن نوبت کندولرینه کله‌جکنی تصور ایله مسلوب الامنیه اوله‌رق یکیچری اغاسی سید محمد افندی علیهنه عقد اتفاق ایتمشلر وجمعه کونی اختلاله حاضرلانمشلر ایدی یکیچری اغاسی سلاملق عودتنده صندال راکباً یمش ایسکله‌سی طرفنه کذار ایتدکده اون بش قدر اوسته وبرطاقم قره قوللقجیلر بعض اشقیایی استصحاب ایله جمله‌سی مشهور حسین اوسته‌نك تحت قومانده‌سنده اولدقلری حالده یکیچری اغاسنك یاننه واروب محبوسلرك تخلیهٔ سبیلنی

مصرانه طلب ایتدکلرنده اغا جسور برادم اولمغله (بره یولسزلر ارکانسزلر عباداللهك امنیت وسلامتی ایچون اومقوله‌لری فرمان ایله قتل ایدرم سزنه دیمك ایسترسکز ینه علنا زور بالقمی ایده جکسکز) دیو تکدیر ایتمسی اوزرینه زور بالر یکیچری اغاسنك یقه‌سندن طوتوب وچکه‌رك اوکلرینه قاتوب اغا قپوسنه طوغری کوتورمکده اولدقلری حالده برطاقی دخی زندانده‌کی محبوسلری چیقار مشلردر ٠ کیفیت صدر اعظمك مسموعی اولدقده بوحرکتدن فارغ اولملری ایچون زور بالره خبر کوندر مکله انلر دخی همان یکیچری اغاسنك عزلنی طلب وتکلیف ایتملری اوزرینه صدر اعظم درحال طوبخانه اوجاغنه ارسال پیام ایله زور بالرك تأدیبی ضمننده اغا قپوسنی باصمغه عزیمت ایلمش ایسه‌ده رجال دولتدن بعضیلری تأخیر ایتدرمشلردر ٠ کیفیت طرف پادشاهی‌یه منعکس اولدقده بویله برطاقم اراذلك زوریله ضابط عزلی جائز اولماز بومثللو حرکات شنیعه‌یه جرأت ایدنلر بلالرینی بولور دیو اغا قپوسنه خبرکوندرمشدر ٠ بوصره‌ده ایسه اشقیادن بریسی طبانجه ایله یکیچری اغاسنی اعدام ایدیویرمشدر ٠ بونك اوزرینه بحسب الطریق قول کتخداسی یکیچری اغاسی اولمشدر ٠

وقعه نویس شانی زاده افندی بووقعه‌یی احکام نجومیه اثارندن اولمق اوزره تحریرایتمشدر ٠ شویله که بیك ایکیوز یکرمی طقوز سنه‌سی ربیع الاولنك یکرمی طقوزنجی اثنین کونی طلوع افتابدن برساعت یکرمی درت دقیقه مرورنده وقوع بولان تحویل شمس زائچه‌سی اوضاعنده وتدطالع برج ثورك بش درجه‌سی واقع اولوب صاحب وتد سابق بولنان مریخ برج و بالی اولان طالعده وتد عاشر جدیك اون طقوزنجی درجه‌سی اولوب وتد مز بورك صاحبی زحل مع الذنب اوله‌رق برج مذکورك سکز درجه‌سنده بولنمغله درجهٔ قمری حسابنجه درجهٔ عاشر ایله زحل وذنب بینده‌کی قوس تسییر تقریباً اون بردرجه قدر بولندیغندن وخصوصا اول اثناده عاشر قیام دخی موضع مریخ اصلینك تربیعنه رسیده وطالع سال قرانك تسییر درجهٔ عاشری دخی مقابلهٔ زحل اصله رسیده اولدیغندن باقدرت حضرت سبحان وقت تحویل مذکوردن اون برماه کذرانده اشبویکیچری اغاسی وقعه‌سنك ظهور ایلدیکی بسط و بیان اولنمشدر ٠ شانی زاده افندی برطبیب حاذق ایدی لسانمزده ابتدا اصطلاحات طبیه‌یی وضع وتأسیس ایدن اودر واول اثناده علم طب

وتشريحدن پك كوزل كتابلر تأليف ايتمكده ايدى اويله حكمت طبيعيه ده متبحر اولان ذاتلر چنـدان احكام نجوميـه ايله مشغول اولمـازلر ايسـه ده عصرينك كبارندن احكام نجومه مراقلى چوق ذوات بولنديغندن اودخى تاريخنده بومثللو بحثلره تعرض ايلمشدر ٠

وقعهٔ مذكوره ده صـدر اعظم خورشـيد پاشا تأديب اشقيايه تشمير سـاق اهتمام ايتمشيكن شيخ الاسلام درى زاده عبدالله افنديده اثر غيرت اوله جق برحركت كورلمامش اولديغنه بناء ربيع الاخرك اونجى چهارشنبـه كونى عزل ايله ارپه لغى اولان مغنيسـايه نفى اولنمشـدر ٠ انجـق اول كون نوروز سلطانى اولديغى حالده (بيت) ظلمت غمله سچلمز كيجه دن كوندوزى ٠ بويله ايام غمك بويله اولور نوروزى ٠ لخواسنجه قار ياغوب شدتلو فورتنه اولمغله اول كون عبدالله افندى اسـكداره مرور ايده ميوب بالضروره فندقليده اقرباسـندن برينك خانه سـنده بيتوتت ايدرك فرداسى قارشـويه مرور ايله منفاسـنه كيتمشدر ٠ وانك يرينـه صدارت اناطولى پايه لولرندن چلبى زاده حفيدى سـيد محمد زين العابدين افندى شيخ الاسلام اولمشدر ٠

زين العابدين افنـدى مكهٔ مكرمه پايه لولرندن اولديغى حالده يكرمى اوچ سنه سى شوالنده درى زاده عبدالله افندى شيخ الاسلام اولدقده منحل اولان نقابت اشراف مسندى كندوسـنه توجيه بيورلمشيدى ٠ عبدالله افندى ثانياً شيخ الاسـلام اولدقده زين العابدين افنـدى معتـادى اولان مجلس ارالق واديسنده عبدالله افندى حقنده زباندرازلق ايتمكله عبدالله افندى ايشـيدوب دلكير اوله رق انى نقابتدن عزل ايتدى اودخى شـانى زاده نك تحريرينه كوره بعض اصحاب انفاس متـبركه دن مأذون اولديغى رقيـه خوانلق ملابسه سيله وخوشكو ومجلس ارا برذات اولمسيله اندرون همايونه انتسـاب ايدرك يكرمى طقوز سـنه سى محرمنده استانبول پايه سى وسـنهٔ مرقومه شـوالنـده اناطولى صـدارتى پايه سى الدى واوكنده صـدور عظامدن پك متميز ذاتلر اولديغى حالده بوكره عبـدالله افنـدينك مذكور وقعهٔ اختلاليه اوزرينه انفصالنده من غير مأمول شيخ الاسلام اولدى ٠

اول وقعه‌ده خورشید پاشادن بروجه بالا اثر غیرت کورلمش ایسه‌ده مثمر اولمدیغی جهتله صدارتك وقع وحیثیتی زائل اولدیغندن اودخی شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغی اوزره ربیع‌الاخرك اون سکزنجی کونی عزل ایله عهده‌سنه بوسنه ایالتی توجیه بیورلمش وشق اول دفترداری محمد امین رؤف بك نائل وزارت وصدارت اولمشدر ․

مشیخت وصدارت تبدللرینك سببلری شانی زاده تاریخنده منوال مشروح اوزره محرردر ․ لکن سیاق وسباق احوالدن وحالت افندی ایله بربرباشی علی اغا بیننده جریان ایدن مخابرهٔ خفیه تذکره‌لرندن اکلاشلدیغی اوزره سر وحکمتی بو اولملق کرکدرکه سلطان محمود خان عدلی حضرتلری یکیچری اوجاغنك رفع والغاسنی یکرمی یدی تاریخنده حالت افندی‌یه تکلیف ایدوب اودخی موافق کورنمش ایسه‌ده قلبا مخالف اوله‌رق درلو تعللات ایله امرار اوقات ودرلودسیسه‌لر ایله ذات شاهانه‌یی الداداوب آوودەرق بوایشی دوچار تأخرات ایتمکده ایدی ․ چونکه حالت افندی نهاب ودهاب برادم اولوب نفوذ واقبالی سایه‌سنده هرطرفدن جلب ایلدیکی مبالغ لاتحصایی یکیچریلر ایچنده سوز صاحبی اولنلره بخش قلندری طرزنده بذل ایدرك انلرك واسطه‌سیله اندرون و بیرونده هر ایستدیکنی یوریدردی تارو پود نسیج اقبالی بویله بردستکاه شیطنته مربوط اولدیغنه مبنی بو دستکاهك بوزلمسندن تحاشی ایلردی و یکیچری بحثنی یدواحدایدوب اکا اخرك محرم ایدلمسنی ایستمزدی خنکار ایسه بوایشی پك مراق ایتدیکندن امنیت ایتدیکی ذواته بونی اچوب سو یلشوردی ․ ایشته بوصورتله خورشید پاشایه کشف راز ایدوب اودخی موافقت ایتمش وذکر اولنان وقعه‌ده طوبجی وخمبره‌جی عساکرینی الوبده اغا قپوسنی باصمق درجه‌سنه قدر کیتمش ایدی ․ حالبوکه انك بوطوری حالت افندینك دولاب دسیسه مأبنه الویرمدیکندن انی دفع ایله برابر اول وقعه‌ده نفوذینه خلل کلدیکندن بحثله انی عزل ایتدردیکی کبی دری زاده‌نك وقعهٔ مذکوره‌ده سکوت ایله ضمنا خورشید پاشایی تصدیق ایلمسندن طولایی حالت افندی اکا کوجنوب قضیه‌یی عکس ایله اثر حمیت کوستر مدیکندن بحثله انی دخی عزل ایتدرمشدر ․ ایشته حالت افندی دائما بویله ایچی طیشنه اویماز معاملات سفسطه کارانه ایله دولتی ید استقلالنه الوب ایستدیکی کبی

قوللانور وزمان دخی عادت اولدیغی اوزره اکا موقتا مساعد اولور ایدی ۰
ووقعهٔ سالفه‌ده رئیس اولان حسین اوسته بواثناده نامدار اولدیغی حالده
سلحدار شهریاری علی بکه کسب مناسبت ایتمك داعیه‌سنده بولندیغی حس
اولنمغله حالت افندی علی بکك دخی علیهنه دوشمشدر ۰ ربیع الآخرك
اون طقوزنجی کونی سلطان عثمانك وقوع وفاتی موجب حزن والم
اولدی ۰ متعاقبا خطهٔ یمنده واقع عقیله نام قلعه‌نك وهابیلر یدندن نزع
اولندیغی خبر مسرت اثری مصر والیسی طرفندن وارد اوله‌رق بوحزن
والمی تعدیل ایلمشدر ۰

ایشته بواثناده ناپلیون بوناپارته‌نك بروجه بالا منفاسی اولان البا اطه‌سندن
فرار ایله بغتة واروب فرانسه‌یی ضبط ایلدیکی ودول متفقه‌نك تکرار
فرانسه اوزرینه سوق عسکره مجبور اولدقلری خبرلری عالمه یکیدن هیجان
وخلجان ویرمکده اولدیغی حالده دولتعلیه بیطرف اولدیغنه مبنی مجرد احوال
داخلیه‌سیله مشغول ایدی ۰

قسطمونی متصرفی ایپصاله‌لی احمد پاشا وخداوندکار واسکیشهر سنجاقلری
متصرفی مصطفی پاشا ایله بولی وویرانشهر سنجاقلری متصرفی زره‌لی زاده
لطف‌الله پاشانك اهالی‌یه ظلم وتعدیلری زیاده اولدیغندن حقلرنده شکایات
متوالیه وقوع بولمغله خلال رجبده اوچنك دخی وزارتلری رفع واموال
واشیالری مصادره‌اولنه‌رق احمد پاشا لیمنی‌یه ومصطفی پاشا مدللویه‌ولطف‌الله
پاشا ردوسه نفی اولندیلر ۰

متغلبه کروهندن معدود اولان کوتاهیه متسلمی حاجی ملانك اعدامنه دخی
بواثناده فرمان عالی اصدار بیورلدی ۰ سنهٔ سابقه اواخرنده اسیر اولان
طامی نام امیر عسیرجانب یمندن مصره کوندریله‌رك جمادی الاولاده مصره
کلوب اورادن دخی استانبوله کوندرلمکله وصولنده الای کوشکی
اوکنده امثالی وجهله بوینی اورلدی ۰ رجبك یکرمی سکزنجی کونی
شهزاده سلطان احمدك وفاتیله ذات شاهانه متکدر الخاطر اولدی ۰

درسعادتده عربه‌یه بنمك شیخ الاسلام ایله صدور عظامه مخصوص اولوب
وزرا ورجال دولت ایله تبعهٔ غیر مسلمه‌دن دخی مأذون اولنلر اته بنرلر
وسائر مأمورین هپ پیان کزرلر ایدی ۰ حتی قلم ضابطانی بیله محل
مأموریتلرینه ات ایله کیدوب کلمکه مأذون دکللر ایدی ۰ بروقتدنبرو

بو مثللو قواعد قدیمه یه رعایت ایدلمز اولوب حتی تبعۀ غیر مسلمه دن بعضیلری مأذون اولمدقلری حالده مزین اتلر ایله سیر یرلرنده کوریلور اولدی ۰ بوایسه عادات مألوفه یه مغایر اولمغله انظار ناسده چیرکین کورلدیکندن ناشی تبعۀ غیر مسلمه دن مأذون اولنلر ایله پیر وعلیل اوله رق اذن تذکره سی اخذ ایدنلردن ماعداسنك اته بنلری اوائل شعبانده یساغ ایدلدی ۰

شوالك بشنده برمعتاد اجرا اولنان توجیهاتده محمد سعید حالت افندی یه نشانجیلق منصبی توجیه بیورلدی ۰ حقیقت حالده ایسه بوآدم بروجه بالا مستشار سلطنت اولوب هپ مصالح مهمه انك خفیا واقع اولان عرض واخطاری اوزرینه اجرا اولنوردی ۰ وانك رأینه منافی اولان عرضلر یوریمزدی ۰ وحقیقت حالده حل وعقد امور انك النده اولدیغی حالده عهده سنده رسما بویله مصون الغائله برمنصب بولنوردی ۰

نشانجی پایه سیله سابقا اناطولی محاسبه جیسی اولوب حالا صوفیه ناظری بولنان سید علی جلال الدین افندی یه ماه ذی الحجه نك اون طقوزنجی کونی رتبۀ وزارتله نیش محافظلغی توجیه اولندی ۰

روسچق قلعه سی بنا امینی نعمان بك ایفای وظیفه ده تکاسل وتسامح ایلدیکندن بواثناده لیمنی جزیره سنه نفی ایله بنا امانتی میر میراندن روسچق متسلمی محمد پاشایه احاله قیلندی ۰

اخیولی قضاسنده سرکشانه حرکت ایدن برقاچ کشی دخی بو صره ده اعدام اولنمشلردر ۰ اسبق قصاب باشی خواجکاندن محمد امین افندینك اشخاص مرقومه ایله مخابره سی اولدیغنه مبنی اودخی لیمنی جزیره سنه نفی اولنمشدر ۰ اولوقت خفیف جرملردن طولایی اغر جزالر اجرا ایدلمك وحقلی حقسز وسیله لر ایله ادم اولدیرلمك کبی معاملات خود سرانه اکثریا سالف الذکر حالت افندینك اخطاراتیله وقوعه کلورمش ۰ دیرلرکه حالت افندی ذاتا سفاك وغدار برادم اولدقدن بشقه فرانسه جمهوریتی اثناسنده یومیه بیکلرجه بی کناه ادملر اعدام اولنمقده و پارسك زقاقلری ال قانه بویانمقده ایکن سفارتله اوراده بولنه رق قانقمش اولدیغندن جزئی بهانه لر ایله ادم اولدرمك کندوسنه طبیعت ثانیه اولمغله دائما سلطنت سنیه یی بویوله سوق وتشویق ایلردی ۰ حالبوکه روسیه محاربه سنده پك چوق اهل اسلام تلف اولدقدن بشقه محاربات داخلیه ایله دخی پك چوق ضایعات وقوعه کلمکده و برطرفدن

دخی بویله بهانه‌لر ایله حقلی حقسز ادملر اولدیرلمکده اولمغله عنصر اسلامه ضعف کلمکده ایدی • فی الواقع نظام عالم ایچون ادم اولدیریلور لکن بالاده بیان اولندیغی اوزره اسباب حقیقیهٔ ثابته اوزرینه اجرا اولنمق لازم کلور والاموجب مضرت اولور • بناء علیه اولوقت اول باول عدل وحقانیت یولنی التزام ایلمك لازم کلور ایکن بحسب الحال اولبابده هنوز برقاعدهٔ سالمه اتخاذ اولنه مامشیدی • زمان ایسه دائما بونی اخطار وتوصیه ایتمکده ایدی •

واکرچه (التحلية بعد التخلية) قاعده‌سنجه اعمار اولنه‌جق اراضی‌یی ابتدا دیکنلردن تطهیر ایلمك لازم کلوب دولتعلیه دخی اولوقت ممالکنی خار وخس اشراردن تطهیر ایله مشغول ایدی لکن قواعد عدلیه‌یه توفیق حرکت ایتمك و برده هرنقدر مشاغل داخلیه‌سی زیاده اولسه دخی کوزینی اچوبده ممالك اجنبیه‌یه عطف نظر انتباه ایله عالمك نه‌یول الدیغنی ودولتك نه درلو تشبثاته مجبور اولدیغنی کوروب کوزتمك لازمهٔ حالدن ایدی بونلره اهمیت و یرلمدیکندن پك‌چوق جیازه‌لر چکلمش و بیوك ضررلر کورلمش‌در • نته‌کیم زیرده بیان اولنه‌جق وقایعك مطالعه سندن معلوم اولور •

ازجمله متغلبه کروهندن اطه قلعه‌سی محافظی رجب اغا اقدمجه روم ایلی یقه‌سنده یعنی صربستان طرفنده بولنه‌رق عودتنده باخط همایون اعدام اولندقدن‌صکره اولوقت جاری اولان اصول مصادره اقتضاسنجه مخلفاتنك ضبطنه قپوجی باشیلردن شهسوار زاده درویش بك مأمور قیلنمش واطه قلعه‌سی محافظلغی قپوجی باشیلردن شنك اوغلی مصطفی پاشازاده درویش بکه احاله اولنمش ایدی • رجب اغا ایسه فی‌الاصل باشی بوزوق سرکرده‌لرندن اولوب ادم و بکر وصالح نام اوچ برادری وهمشهریلرندن برخیلی جسور تبعه‌سی وار ایدی • وفتح الاسلام وحوالیسی دخی انك زیر ضبطنده ایدی • کندوسی بروجه بالا اعدام ایله مخلفاتنك دخی مصادره‌سنه قیام اولندقده برادرلری طریق عصیانه سلوك ایله قلعه‌لری ومخلفاتی تسلیمدن امتناع وافلاق یقه‌سنه عسکر بچوروب قرایوه‌یی ضبط ایله افلاق رعایاسنك ذخیره‌لرینی جبرا اخذ ایتمکه باشلامشلر بناء علیه فتح الاسلام قلعه‌سیله سائر اللرنده بولنان محللرك قوهٔ جبریه ایله ضبطی واطه قلعه‌سنك حصر وتضییقی ایچون محافظ مومی‌الیه درویش بك معیتنه

مناسب محللردن عساکر وافیه ترتیب ایدلمش وقپوجی باشیلردن برقوجه‌لی
یوسف اغا دخی عسکریله بالنفس قرابوه وفتح الاسلام طرفلرینك ضبطنه
مأمور قیلنوب عصاتك امر تضییقی ایچون ودین محافظی علی پاشا ایله افلاق
و بوده‌سنه دخی اشبو ایکیوز اوتوز سنه‌سی صفرنده فرمانلر یازلمش ایدی ٠
ادم اغا ایسه دیکر برادرلریله برلکده قلعه‌ده تحصن ایله حرکات باغیانه‌یه
دوام واصرار ایتمکله ایش اوزابوب برمهم مسئله شکلنه کیردی ٠

وقایع سنه ۱۲۳۱

نهایت صربستانه مأمور اولان ترحاله متصرفی تپه دلنلی زاده ولی الدین پاشا
ممری اولان فتح الاسلامه اوغرادقده ادم اغا اکا مراجعت ایتمکله اودخی رای
وامان و یره‌رك انك برادری بکر اغایی یانته جلب ایله لدی الاستنطاق کندوسنك
بلغرادده اشترا ایلمش اولدیغی مخازن ودکاکین وعقارات سائره‌نك
بهاسی اولان سکسان اوچ بیك سکز یوز قرق ایکی غروشك اعطاسیله املاك
مذکوره جانب میریدن النه‌رق قطع علاقه ایتدیرلمسی و بیوك برادری آدم
اغانك فتح الاسلام مقاطعه‌سندن متصرف اولدیغی ربع حصه‌نك وکچوك برادری
صالح اغانك هرازغراد قضاسنده‌کی مالکانه سنك کمافی السابق عهده‌لرنده
ابقاسی یاخود آدم اغانك فتح الاسلام مقاطعه‌سی حصه‌سی ایچون مقدما
جانب میری‌یه ویردیکی اقچه‌نك کندوسنه ردی و یاخود آخر طرفدن
سکز بیك غروش فائضلو مناسب برمقاطعه ایله تبدیلی وصالح اغانك هرازاغرد
قضاسنده‌کی مقاطعه‌سی حقنده دخی بوصورتلردن برینك اجراسی
خصوصلرینی استدعا ایتمکدن ناشی بوشرطلر ایله اطه قلعه‌سی محافظی
درویش بك اون نفر آدمیله درون قلعه‌یه التمق واوچ برادر اولاد وعیاللریله
چیقدقدن صکره قلعه بلا مانع ومزاحم درویش بکه ترك اولنمق اوزره
ولی پاشا ایله بینلرنده مقاوله اولندیغی ولی پاشا طرفندن انها واستیذان
اولنمغله لدی العرض بو مقاوله‌یه مساعدهٔ سنیه ارزان بیوریله‌رق وبالطبع
ضبط مخلفات داعیه‌سندن دخی واز کچیله‌رك برموجب مقاوله ایجابنك
اجراسی وادم و بکر وصالح اغاره طرف شاهانه‌دن رأی وامان و یرلمکله
بوخصوص ایچون بر وقتده مسؤل اولمیه‌جقلرینك کندولرینه افاده‌سی
اشبو اوتوز بر سنه‌سی ذی الحجه‌سی اواخرنده ولی پاشایه یازلمش وشروط
مقاوله موجبنجه اوچ برادر اطه قلعه‌سنی تخلیه وکافهٔ مهماتیله درویش بکه

تسلیم ایلمش اولدقلری متعاقبا ولی پاشا وافلاق ویوده سی طرفلرندن عرض واشعار اولنمغله ولی پاشایه سراسره قاپلو ثوب سمور و برقبضه مجوهر شیش ومحافظ درویش بکه سمور کورك ومؤخرا رتبهٔ میرمیرانی و برقوفچه لی یوسف اغایه برثوب ارکان سمور ایله برمجوهر بچاق وافلاق ویوده سنه برسمور کورك ایله بر رأس دونانمش آت ارسال بیورلمشدر ٭

شمدی بو ایشك محاکمه سنه کیریشه لم ٭ اول نه ایدی نه اولدی ٭

مقتول رجب اغانك مخلفاتی مصادره اولنه جق ایدی اولنه مدی ٭

اولنه مدیغی پك اعلی اولدی زیرا برمناسب ایش دکل ایدی ٭

پك ابی اما او سته و یرلدی چونکه مدت مدیده سوقیات عسکریه ایله اوغراشلدی خیلی مصرف ایدلدی ٭

بأس یوق دولته کوره بویله مصارف جزئیه بحثه شایان دکلدر فقط بونده ناموس دولته طوقنه جق معنوی بیوك فنالق وقوعه کلدی زیرا دولت تبعه سندن اولان ایکی اوچ سرکرده نك اللرندن قلعه سنی قورتاره میوب انلر ایله عقد مقاوله به مجبور اولدی ٭ سائر متغلبه یه سوء مثال کوسترلدی ٭ لدی الایجاب انلر دخی عصیانه مستعد اولدیلر ٭ امور سیاسیه ده رجعت قهقریه پك مضردر حکومت برایشی کوزلجه دوشونوبده اکا کوره مباشرت وبعده اجراآتده دخی مسارعت ایتملیدر شروعده تأنی اجراده تعجیل لازمدر دیرلر (وشاورهم فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله) نص جلیلنده بودقیقه یه اشارت واضحه واردر ٭

یا ولی پاشا ایله مأمورین سائره بالاتفاق اوسرکرده لرك اوزرینه هجوم واقتحام ایتسه لر انلرك حقلرندن کله مزلرمیدی ٭

شبهه یوق انلره نفس الدبر مزلر ایدی لکن نوبت بر بر کندولرینه کله جکنی بیلدکلرندن ایشی اودرجه یه قدر کوتورمك ایستمزلردی زیرا اولوقت دولتك مسلك متخذی متغلبه یی بر برینه قیردرمقدن عبارت اولوب انلر دخی بونی پك اعلی کوره یورلردی فقط اوامر پادشاهی یه اطاعت ایله ولوکه کوکلسز اولسون بردرجه یه قدر ایفای وظیفه یه مبادرت ایدرلردی ٭ و برده عصات صرپیه ایله جنکه کیدن رؤسا صرپستانك برکوشه سنده مال وجاننی محافظه ایچون مدافعه ده بولنان ایکی اوچ عساکر اسلامیه سرکرده لرینك قانلرینی دوکمکی محکمهٔ وجدانیه لرنده حسن کوررلردی ٭

قالدی که مقدما صرپستان قطعه‌سنك پك چوق یرلرنده اهل اسلام ساکن وقلعه‌لرده‌کی یماقلر سرحداتك محافظه‌سنه قادر ایکن یماقلر اوزرینه پیدرپی اردولر سوق اولنوب اهل اسلام بر برینی قیره‌رق عنصر اسلامه ضعف کلمسی اوزرینه صرپلر عصیان ایله اهل اسلامك اکثرینی افنا ایدرك نهایت داعیهٔ استقلاله دوشمشلر ایدی ٠ ایشته انك اوزرینه صرپلرك تأدیبی ضمننده اولطرفه عسکر کوندرلدیکی اثناده مقتول رجب اغانك مخلفاتنی مصادره ایچون ینه اوطرفده بشقه‌جه برغائله چیقارمق واهل اسلامی بر برینه قیردرمق طوغریسی پك یاکلش بر حرکت ایدی ٠

صرپستان وقایعنه کلنجه مقدما عصیان اوزره بولنان صرپلر عرض انقیاد ایدرك بلغراد محافظی سلیمان پاشا ومأمور معیتی اولان میر میران وسائر مأمورین معرفتلریله کفالته ربط اولنمش وفیما بعد طور رعیته منافی حرکتده بولنمیه‌جقلرینه دائر کندولرندن سوز النمش اولدیغی ایکیوز اوتوز سنه‌سی اوائلنده سلیمان پاشا طرفندن اشعار اولنمشیدی ٠ غرهٔ شعبانده روم ایلی والیسندن و بلغراد ونیش متصرفلرندن وارد اولان انهالرده صرپلرك تکرار عصیانه قیام ایلدکاری اشعار اولنمغله همان روم‌ایلی والیسی مرعشلی علی پاشا بالاستقلال سرعسکرلك عنوانیله نیش طرفندن و بوسنه والیسی صدر سابق خورشید پاشا بوسنه جانبندن وترحاله سنجاغی متصرفی ولی الدین پاشا ودین قولندن حرکت ایتمك اوزره مأمور ایدیلوب معیتلرینه مقدار کافی عساکر ومیر میران واعیان ترتیب و بونلری یرلو برندن تحریك وسوق ایلمك اوزره میراخور اول شهریاری یکیشهرلی زین العابدین افندی سوریجی اوله‌رق روم ایلی جانبنه اعزام اولندی ٠ ودولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده عقد اولنان بکرش مصالحه‌نامه‌سنده صرپلر دولتعلیه‌نك خراجکذار رعایاسی اولمق تعبیری مندرج ایسه‌ده قلعه‌لرده‌کی مستحفظ عسکرلری طرفندن صرپلر علیهنه حقوق رعیته منافی بروجهله زجر وتعدی وقوع بولمامسی ودولتعلیه‌نك بعض جزائر بحرسفیدده ومواقع سائره‌ده اولان رعایاسنك نائل اولدقلری فوائد مثللو صرپلره دخی مساعده برله انلره قیاسا امور داخلیه‌لرینك کندو طرفلرندن اداره‌سی وویرکولرینك بروجه مقطوع لدی التخصیص کندو یدلرندن قبض وتسلمی مثللو صرپلونك استدعالرینی دولتعلیه صرپ طائفه‌سی ایله تنظیم ایلمسی فقره‌لری دخی

مصرح بولنمشدر . بو عهدك اقتضاسنجه صربلر بر ادارهٔ مختاره قازانمش
ديمك اولدقلرى حالده بو ادارهنك صورت تشكيلى حقنده اختلاف وقوعه
كلوب صربلو بونى پك واسع بر يولده تفسير ايدرك بتون بتون استقلال
داعيهسنه دوشمشيدى حكومت سنيه دخى اودرجهسنى قبولده ايده ميوردى
و برفقرهٔ عهديهنك تفسيرى انى امضا ايدن دولتلر مرخصلرينه عائد اولوب
بو اثناده ايسه روسيه ايمپراطورى الكساندر و يانه قونغرهسنده جريان ايدن
مكالماته حصر نظر ايتمكده اولديغى حالده اول وقتك حكمنجه ينه دولتعليه
ايله بر مباحثه چيقارسه ديكر دول اوروپانك اعتراضاتنى جلب ايدهبيلهجكى
مطالعهسنه و بالاده اشعار اولنديغى اوزره پوناپارتهنك روسيه اوزرينه
هجوم ايدهجكى اثناده دولتعليهنك روسيه مصالحهسنى قبول ايتديكندن
طولايى الكساندر دولتعليهدن خوشنود ومتشكر اولديغنه مبنى اشبو
صرب ايشنك برحسن صورتله تسويهسنى ارزو ايدرك بو بابده دولتعليهيه
دوستانه اخطارات ايله اكتفا ايتمكده ايدى . ومادامكه صربلولرك امور
داخليهلرنده مختار اولملرينه دائر برفقرهٔ عهديه واردر انلرى اولكى كبى
تحت رعيتده طوتمق قابل اولميوب كندولرينك اولدقجه خوشنود اولهجقلرى
صورتده برنظامه ربط اولنملرى لابد ايدى . حالبوكه قلعه يماقلرى و بلغراد
دايبلرى صربلره اولكى كبى معامله ايتمك ايسترلردى . واواوقت دولتعليهنك
منتظم عسكرى اولمديغندن امر محافظهده اكثريا باشى بوزوق ارناود
عسكرى قوللانيلوب بونلر ايسه اهالىيه تعديدن خالى اولمازلردى . حالبوكه
سليمان پاشانك خونريز برآدم اولديغى وصربلرك عصيانه برسبب دخى انك
ظلم وتعديسى ايدوكى شايع اولوب انجق خورشيد پاشا متعلقاتندن اولمغله
عزلى طرفنه كيدلميوردى . بوكره روم ايلى واليسى مشاراليه على پاشانك
بلغراده وصولنده سليمان پاشا عهدهسنه بوسنه سنجاغى وخورشيد پاشا
عهدهسنه لواى سلانيك وقواله بالتوجيه بلغراد محافظلغى وسمندره سنجاغى
الحاقا مشار اليه على پاشايه توجيه بيورلمشدر . على پاشا صربلرك غليانى
تسكينه موفق اولمغله كندوسنه اشبو بيك ايكيوز اوتوز برسنهسى صفرينك
اواخرنده سراسره قاپلو سمور كورك كوندرلدى . وصر پستان قضالرينك
هر برندن انتخاب اهالى ايله تعيين وارسال اولنهجق برر كنزك دائما بلغرادده
محافظ نزدنده بولنملرى نظام اتخاذ اولنهرق امر ماليسى اواخر ربيع الاولده

علی پاشایه کوندرلدی وصر بسمتانك اداره مختاره سنه بوصورتله وضع اساس ایدلمش اولدی ٠
ویانه قونغره‌سنده قرار کیر اولان عهودك احکامنی تقید ایچون فی‌الاصل فلمنك پسقپوسلرندن اولوب پوناپارته زماننده بعض خدمات مهمه‌ده استخدام اولنان پرات نام کیمسه‌نك یازمش اولدیغی رساله‌یی قالیماکی زاده اسکرلت بك خلاصه وجهیله ترجمه ایدرك بواثناده باب عالی‌یه تقدیم ایدوب مندرجاتنك چوغی تمنیات وخیالات قبیلندن ایسه‌ده دولتعلیه حقنده آوروپاجه جریان ایدن افکاره دائر خیلی سوزلری حاوی اولدیغندن صورتی زیرده (٤) رقیله ایراد اولنور ٠
حلب ایالتی داخلنده متغلبه‌دن معدود اولان مرسل اوغلی حیدر وطوپال علی وسعید وعمو اوغلی عمراغالرك تأدیبلری اراده اولنمغله اکابر متغلبه‌دن اولان حلب والیسی جبار زاده جلال الدین پاشا بونلرك اوزرینه سوق عسکر ایتدکده حیدر اغا البستان چایرنده ایکن رقه طرفنه صاووشوب عربانه دخیل دوشمش اولدیغی جهتله الله بکچوریله مامشدر طوپال علی ایله سعید دخی رقه‌یه فرار وزور قطعه‌سنی یاروب بکچه‌رك حماقریه‌لرنده استقرار ایدوب اوطرفده‌کی عشیرتلر ایله بالاتفاق حلب حدودینه صارقندیلق ایدر اولدقلرندن جلال پاشا حلب ناحیه‌لرینك محافظه‌سی ایچون اشبو اوتوز برسنه‌سی اوائلنده چول طرفنه عسکر چیقارمغه مجبور اولمشیدی ٠ طوپال علی ایله سعید ایسه تبدیل جامه ایدرك قافلهٔ حجاج ایله مدینهٔ منوره‌یه واروب روضهٔ مطهره‌یه دخیل دوشمشلر وشبکهٔ رسول اللهه صاریلوب استشفاع ایتمشلر بونلرك احوالی شیخ الحرم نبوی قاسم اغایه تأثیر ایدوب عفو واطلاقلرینی عرض ایده‌جکنی وعد ایتمکله عفولرینی دربار معدلتقراره عرض واسترحام ایتدی ٠ متعاقباً مصر والیسی محمد علی پاشا طرفندن دخی بویولده برانها کلدی ٠ بونك اوزرینه طرف پادشاهیدن مرقوم علی وسعید فیما بعد حلب حوالیسنه کلمیوب مصرده اقامت ایتملری شرطیله عفو واطلاقلرینه مساعده بیورلدی ٠
دلیل طائفه‌سی وزرای عظام ومیرمیران کرام دائره‌لرنده مستخدم وباشی باغلو واطاعتلو وایشه یارار برعسکر اولوب بحسب الاقتضا ایرلدقلری دائره‌دن اذن تذکره‌سی الوب دیکر برقپو ارامغه کیدرکن اثنای راهده

یم و یه‌جکلرینی پاره ایله الوب اهالی وسکنه‌یه بار اولمامق دلیلان زمره‌سنك نظام قدیمی اقتضاسندن اولدیغی حالده برمدتدنبرو بوكا رعایت ایتمیوب صاغ وصوله چاپول ایدرجه سنه کشت وکذار ایله ملغی لوند اشقیاسی کبی فقرانك خانمانئی یاقوب ییقه‌رق بو اثناده اناطولی قطعه‌سنی تخریب ایتمکده اولدقلرندن اومقوله سرسری یلرك اجرای جزالرینه مسارعت اولنمق اوزره اوائل صفرده اناطولی وقرمان وحلب والیلرینه واول حوالیده‌کی الویه متصرفلرینه وترکمان بکنه وایل عشیرتی بکنه اوامر شریفه اصدار اولندی ·

دلیل طائفه‌سی اولوقته کوره کوزل برسواری ایدی لکن نظاملری مختل اولمغله بروجه بالا ایچلرنده فنالر چوغالمشیدی · بونلره یولیله مدارمعیشت بولنوب ده اصلاح اولنمیدیلر انسب اولوردی ·

روم ایلی جانبنده دخی متعینان وضابطان طرفلرندن بعض قرایه اوچر بشر آدمله برر سوباشی اقعاد ومصرفلری اهالی اوزرینه تحمیل ایله فقرانك تجریم اولنمقده اولدقلری مسموع عالی اولمغله بومقوله محدث سوباشیلقلرك الغاسی ضمننده سلستره والیسنه ونیکبولی متصرفنه وودین محافظنه خلال ربیع الاولده فرمانلری یازلدی ·

لکن قرا ونواحینك امر محافظه‌لری حقنده دولتجه بر اساسلو نظام یاپلق لازم کلوردی · یوخسه بویله تنبیهات سازجه کافی دکل ایدی ·

دوقه‌کین سنجاغی داخلنده واقع عاصی طاغلر اهالیسندن برطاقم اشقیا اطرافه منتشر اوله‌رق اشقودره و بوسنه واسکوب جاده‌لرینك امنیتنی سلب ایدوب بونده دوقه‌کین متصرفی میرمیران قهرمان پاشا زاده نعمان پاشانك مدخلی اولدیغی روایت اولنمغله انك دخی تأدیبنه لزوم کورلمش ایسه‌ده اورالری پك صرب وسنکستان یرلر اولمغله امر تأدیبی مشکل اولدیغنه مبنی خلال صفرده کندوسنه تهدیدی حاوی فرمان عالی ارسالی ایله اکتفا اولندی ·

بومثللو کشمکشلر ایله اوغراشیله‌رق الك مهم اولان اسکان مهاجرین ایشنه باقیله‌مامشیدی · حالبوکه مسئلهٔ ذاتیه اعتبارنده طونه حوالیسنده‌کی قصبه‌لرك وقری اهالیسنك اکثری بروجه طرفه هجرت ایدروب شونلر اوراده بوراده محتاجانه بردوش اولدقلری حالده سورونه‌رك سفالت چکمکده ایدیلر · اهالیه بو اثناده

ابرائیل وسلستره وطولجی وایساقجی وماچین وجوارلرنده‌کی قری مهاجرلرینك مأوای قدیملرینه اعاده‌لری وکلی واسمعیل مهاجرلرینك دخی ذکر اولنان قضالرده مناسب محللرده اسکانلری حقنده ارادهٔ سنیه صادر اولمغله روم ایلی جانبنده بولنان وزرایه ومأمورین سائره‌یه اوامر علیه یازلدی ٠

اقکرمان وحوالیسی اهالیسندن اولوب ابتدای سفرده اولاد وعیاللری ایله درسعادته کلمش اولان مهاجرینك اکثری اناطولی طرفنه مرور ایله اسکی شهرده توطن ایتمشلر ایدی ٠ فقط اللی خانه قدر اقکرمان مهاجرلری حالا درسعادتده بولندقلری حالده بابا طاغی طرفنه نقل خانه املنده اولدقلرندن بو اثناده انلرك دخی عودتلرینه رخصت ویرلدی ٠

اول اثناده دردست انشا اولان ایساقجی قلعه‌سی ختام بولمغله ایساقجی تولیتی وقلعه‌سی محافظلغی قلعهٔ مذکوره بنا امینی اولان محمد افندی‌یه احاله قیلندی ٠ وینه بو اثناده طولجی قلعه سی دخی ختامه قریب اوله‌رق طوپ وجبخانه قونیله‌جق درجه‌یه کلمش اولدیغندن محافظلغنه منتشا سنجاغی متصرفی میرمیران محمد رشید پاشا بالتنسیب منتشا سنجاغی عهده‌سنده قالمق ورعایا پرور برمتسلم ایله اداره اولنه‌رق التزاماتندن حاصل اوله‌جق وارداتی کندوسنه عائد اولمق اوزره عهده سنه طولجی محافظلغی توجیه ومصارف لازمه‌سنه مدار اولمق اوزره جانب میریدن دخی ماهیه اوچ بیك غروش معاش تخصیص ومنتشا سنجاغنك بالجمله اشکنجی زعما وارباب تیماری دخی انك معیتنه تعیین اولندی ٠ واول حوالی‌یه ورود ایده‌جك مهاجرینك امر اسکانلرینه بذل مساعی اولنمسی ضمننده مومی الیهما ایساقجی وطولجی محافظلرینه خلال ربیع الاولده امرلر یازلدی ٠

اولوقت زنکینجه آدملر بعض ابنیهٔ میریه امانتنه تعیین ایله دولت سایه سنده ادخار ایلمش اولدقلری مبالغك بر مقداری صرف ایتدیریلور ایدی ٠

بو قبیلدن اوله‌رق قپوجی باشیلردن زغرهٔ عتیق قضاسی اعیانی حاجی محمد اغا بعد المصالحه نیکبولی قلعه‌سی بنا امینی نصب اولنمش وامور قضا انك توکیل ایلدیکی مصطفی اغا معرفتیله اداره اولنمقده بولنمش ایدی ٠

حالبوکه مصطفی اغانك بعض تعدیاتندن طولایی مملکتده اختلال ظهور ایدرك مصطفی اغا اورادن فرار ایتمکله بو صره‌ده بعض مفسدین بالاجتماع حاجی

محمد اغانك قوناق وچفتلكلرینی تضییق ایلدكلری معلوم پادشاهی اولیجق
همان قضاء مذكورك اصلاح اموری ایچون خلال ربیع الاخرده باارادهٔ سنیه
قپوجی باشیلردن مصطفی پاشا كتخداسی مصطفی اغا اول جانبه اعزام ایدلدی ·
كاور حسن دیو معروف اولان هراز غراد قضاسی اعیانی حسن اغا اول
عصرك اك جسور دره بكلرندن اولوب محاربه لرده پك چوق یارارلغی
كورلمشدر انجق كندوسی متغلبه كروهندن اولوب باشنده بر چوق كم الماز
واله اووجه صیغماز آدملر اولمغله انلری اداره ایچون سوباشی نامیله قریه لره
اقعاد ایله انواع مظالمه تصدی وجوار قضالره دخی تعدی ایدر اولمقدن ناشی قضاء
مذكور اهالیسی بث شكوی ایتمكده اولدیغندن بشقه جوار قضالر اهالیسی
طرفندن دخی سلستره والیسی رشدی پاشایه شكایتی حاوی اعلام ومحضرلر
كلمش اولدیغی انك طرفندن درسعادته انها اولنمغله حسن اغانك اعدامی حقنده
خط همایون صادر اولدیغنه مبنی اجرای ایجابی ضمننده رشدی پاشایه وانك
معیتنه كیتمك اوزره سلستره ایالتنده واقع قضالر اعیانه و برطرفه فرار ایده جك
اولدیغی تقدیرده اعدام اولنمسی ایچون سائر لازم كلنلره ینه خلال ربیع
الاخرده فرمانلر كوندرلدی · كندوسی مدافعه ومقابله قیدنده بولنمش ایسه ده
هرطرفدن اوزرینه اوشونتی ایدیله رك اعدام ایله همان برآی صكره سر مقطوعی
باب دولته كوندرلمشدر · دیمتوقه اعیانی قیلاو اوغلی عمر دخی اوصره ده
اعدام اولنه رق سر مقطوعی كذلك درسعادته كلمشدر ·

اول اثناده متغلبه دن اطنه لی حسن پاشا زاده محمد بكك اعدامی ایچون
اطنه والیسی مصطفی پاشایه فرمان عالی كوندرلمشیدی باشنده ایچه
غلبه لك اولدیغی حالده سیسده بولنمغله مصطفی پاشا فرصتی كوزتمكده
ایكن محمد بك پیاس طرفنه كیده رك وكچوك علی اوغلی دده بك وچاپلو
واوجاقلو اشقیاسی ایله اتفاق ایدرك پیاس وقار بیاض طرفلرنده تحصن وتحفظ
و بووجهله كاور طاغی اتكلرنده كلیتلو حشرات تجمع ایتمش اولدیغی حلب
ومرعش والیسی طرفندن اشعار اولنوب حجاجك وقت حركتی ایسه تقرب
ایتمكله اشقیای مرقومه نك دفع غائله لری اسبابنك استحصالی ضمننده اطنه
والیسی مصطفی پاشایه مؤكد امر عالی كوندرلمش وكیفیت حلب والیسنه
بیلدیرلمش و بیلان محافظی میر میران ابراهیم پاشا حلب والیسنك امر ورأیی
اوزره حركت وغائلهٔ مذكوره نك دفعنه غیرت ایلمك اوزره مأمور ایدلمش
ایسه ده اشقیای مرقومه حجاج مسلمینك ره راستنده بولنوب قافلهٔ حجاج ایسه
بمنه تعالی اواسط رجبده حركت ایده جكندن شایدكه ایش اوزایوب ده

جاده ده امنیت موجود اولمازایسه قافلهٔ حجاجك بشقه یولدن امراری ضمننده وقتیله اخطار کیفیت اولنمسی ایچون لازم کلنلره امرلر یازلمشدر ٠

شام والیسی وامیر الحاج اولان سلحدار اسبق سلیمان پاشانك شعورینه خلل کلمکله شام ایالتی وطرابلس شام سنجاغی قدس سنجاغی الحاقیله ودین والیسی حافظ علی پاشایه توجیه بیورلدی ٠

وصیدا والیسی سلیمان پاشایه اسم محلی آچیق اوله‌رق امر عالی کوندریله‌رك شام متسلملکنك کندو دائره‌سندن یاخود شامك وجوهندن برینه احاله‌سیله اسمنك طولدیرلمسی وسلحدار سلیمان پاشا کتخداسی میرمیران ابراهیم پاشا ایله شام متسلملکنده براقدیغی دیوان کاتبی مصطفی افندی عکایه جلب اولنه‌رق اشعار اخیره‌دك توقیف اولنملری امر واشعار ایدلدی ٠ مکر سلحدار سلیمان پاشانك اوجه شعوری مختل اولدیغی حالده کتخداسیله دیوان کاتبی انك خسته لکنی کتم ایله حجاجی بردلی‌یه تسلیما چوللره چیقارمش اولدقلری تحقق ایتمکله همان ایکیسی دخی اعدام ایله مالارینك بالمصادره بیت‌الماله تسلیمی ایچون اواسط جمادی‌الاولاده صیدا والیسی سلیمان پاشایه امرعالی کوندرلمش واوائل رجبده مومی الیهمانك سرمقطوعلری درسعادتده کلوب نظرکاه عامه‌یه قونلمش در ٠

بروقتدنبرو روملردن برطاقم از باندیدلر بیوك قایقلر تدارك ایله موره صولرنده کشت وکذار وفرصت بولدقجه ابنای سبیله ایصال خسار ایده کلوب بکلك کمیلر طرفندن تضییق اولندقلرنده کندولرینه یتاقلق ایتمکده اولان اسکاتوس واسکیدلوس واشکیروز وکچوك چاملیجه اطه‌لری اره‌لرینه کیروب تحفظ واختفا ایده کلدکلرندن قپودان دریا خسرو پاشا بونلرك ازالهٔ مضرتلرینه‌مأمور اوله‌رق بچنده برازینی اعدام و برازینی اخذ ایله درزنجیر ایتمشیدی ٠ انجق بومقوله از باندیدلر بعضا قره‌یه چیقه‌رق سواحل اهالیسنه ایصال خسار ایده کلوب بکلکرده ایسه قره عسکری اولمدیغندن تعقیب اولنه‌مدقلرینه مبنی بونلرك برا دخی تعقیبلری ایچون یانیه والیسی تپه‌دلنلی علی پاشایه واوغلی ترحاله متصرفی ولی پاشایه وسلانیك سنجاغی متصرفی ابوبکر پاشایه اواسط ربیع الاولده اوامر علیه یازلمشیدی ٠

موره نیم جزیره‌سنده واقع متون قلعه‌سی اهالیسندن بعضیلری دخی بروقتدنبرو طریق شقاوته سلوك ایله متون لیماننه کلوب کیدن تجار کمیلرینه

تعدی وجوله‌لری غصب و یغما ایتمك كبی حركات نا مشروعه‌یه تصدی ایدر اولدقلرندن ولاجل المرافعه موره والیسی طرفندن طرابلیچه‌یه جلب واحضارلری لازم كلدكده دعوته اجابت ایتمدكلرندن بومثللو یولسزلقلرك اوكی آلنمق ایچون خلال رمضانده موره والیسی احمد شاكر پاشایه ومتون یكیچری ضابطنه وسائر لازم كلنلره اوامر مؤكده یازلمشدر ٠

بر وجه بالا ناپلیون نفی اولندقده انك زماننده تعین ایتمش اولان جزالردن والمان نام جنرال ایله ساواری نام دیكر بر متعین فرانسز فرانسه قرالی لولی‌یه مخالف طاقمدن اوله‌رق فرانسه ده طوره‌مدقلری جهتله ازمیره كلمشلر ایدی لكن بو مقوله فساد پیشه‌لرك ممالك محروسه‌ده بولنملری موافق حال ومصلحت اوله‌میه‌جغی بعض سفرا طرفندن اخطار اولنمغله بو اثناده ایكیسی دخی ازمیردن دفع اولنمشلردر ٠

مقدما سیروز وسلانیك سواحلنی زیر ضبطنه چكورمش اولان سیروزلی اسماعیل بك فوت اولدقده اوغلی یوسف بك یرینه چكمش ایسه‌ده انك حكمی سیروزه منحصر اولوب دیكر قضالر متغلبه الندن قورتیله‌رق جانب باب عالیدن منصوب مأمورلر ایله اداره اولنمغه باشلامشدی ٠ فقط اسماعیل بكك وفاتندن صكره درامه ناظری محمود بك سیور یلوب باشنده بر خیلی حشرات بولنمغله واولوقتلر طشره‌لرده‌كی اعیان ومتعینان قوهٔ موجوده‌لرینه كوره توسیع دائرهٔ حكومت ایده كلدكلرینه مبنی اودخی قواله وپراوشته قضالرینی زیر ضبطنه چكورمك داعیه‌سنده بولنوب سلطان محمودخان عدلی حضرتلری ایسه متغلبه‌نك كوكنی كسمك املنده اولدقلری حالده زماننده یكیدن اومقوله دره بكیلرینك ظهورینه میدان ویرمك احتمالی اولمدیغندن وتپه دلنلی علی پاشا توابعندن ایكن انك یانندن فرار ایله محمود بكه دخالت ایدن پاشو بكك نفیی لازم كلمكله كندوسندن لدی الطلب اخفا ایله انكار ایتمسی دخی حقنده شبهه‌یی دعوت ایتمكله تأدیبنه لزوم كورلمش ایسه‌ده اول امرده بر كره صیق تنبیه اولنمسی ایجاب حاله اوفق كورلدیكندن درامه‌یه قناعت ایله جوار قضالره طمع وتجاوز ایتمامسی ایچون خلال جمادی الاولاده كندوسنه تهدیدی حاوی فرمان عالی كوندرلمشیدی ٠

حالبوكه اسماعیل بكزاده یوسف بك دخی انك اویله یكیدن سیور یلوب چیقمسنه حسد ایتمكله بینلرنده عداوت ونفسانیت پیدا اولدیغندن یكدیكریله محاربه

ایتمك اوزره بهـانه ارامقـده اولدقلری تحقیق اولنمغـله محمود بك درامه خاصنك مصالحنی اداره ایتمك اوزره یرینه برادمنی براغوب بعض اسبابه مبنی درسعادته كلمسی ایچون اواخر ذی القعده ده كندوسنه خطابا امر عالی ارسال ایله درسعادته دعوت اولنمشدر ·

طربزون ایالتی داخلنده متغلبه كروهندن اولوب حقلرنده فرمان قضا جریان صادر اولان صالح اوغلری واوف اشقیاسی ورفقای سائره سی ایله سورمنه قضاسی اشقیاسندن بازی اوغلی حسن وصو ایچمز اوغلی حسن وكنج محمد ودلی احمد وكوچك علی اوغلی صالح واسمعیل اوغلی یعقوب وجهره لی اوغلی حسن برلشه رك علی الغفله سورمنه قضاسی متسلمی باصوب اموال واشیاسنی غارت وجوارنده كائن یمون ناحیه سنه تجاوز ایله انواع فضاحته جرأت ایتدكلرینه بناء طربزون والیسی وجانیك محصلی والحاقا كوینه سنجاغی متصرفی وقاش محافظی اولان خزینه دار اوغلی سلیمان پاشا طربزون قائممقامی حسن اغانی عسكرله اوزرلرینه سوق ایدوب حالا محاربه اوزره اولدقلری خبری وارد اولیجق اشقیای مرقومه نك بهم حال اعداملری ایچون خلال صفرده سلیمان پاشایه فرمان عالی یازلمشیدی ·

حالبوكه ریزه اعیانی طوزجی اوغلی ممش اغا فقرایه غدر وظلم ایتمك ووفات ایدنلرك تركه سنی ضبط ایله ورثه سنی محروم ایلك كبی نامشروع حركتلره جسارت ایده كلدیكی وكندوسنه بالدفعـات پند ونصیحت اولندیغی حالده اصغا ایلمدیكی طربزون والیسی سلیمان پاشـا طرفندن انهـا اولندیغنه مبنی صادر اولان خط همایون موجبنجه مرقومك اعدامنه مشارالیه سلیمان پاشا مأمور ایدیله رك كندوسـنك تقویهٔ بازوی اقتداری ومرقومك بحرا دخی تضییق ضمننده ایكی قطعه بكلك سفینه ارسـال وطربزون ایالتنك اغالری معین المقدار عسكرایله معیتنه تعیین اولندقدن بشقه كلی عسكرایله قسطمونی سنجـاغی متصرفی علی پاشـا كندوسی وسیواس والیسنك دخی كتخداسی كلمك اوزره بوایشه مأمور ایدلمش وبوسیاق اوزره خلال شوالده فرمانلر یازلمشدر ·

مقـدما ایرانلولر وان حدودینه تجـاوز ایتمكله كیفیت كندولرندن سؤال اولندقده خبریمز یوق محمد علی میرزا بغداد طرفنه وخوی خانی وان جانبنه صـارقندیلق ایتمكله خیـانت ایتمشلر بز راضی دكلز دیو جواب ویرلمش

اولدیغی بابا پاشا طرفندن درسعادته عرض وانهـا اولنوب اناطولینك هرطرفی غلیانده اولدیغی اثنـاده برده ایران سفری چیقارلمق موافق حال ومصلحت کورلمدیکنـدن حدودی تجـاوز ایدنلر باغی دیمـك اوله یور اویله ایسه ایران حدودینه تجاوز ایدلمیه‌رك بروطرفه کچنلرك طرد ودفعلرینه اهتمام اولنمسی ضمننده بابا پاشایه جواب یازلمش ایدی . مؤخرا وارد اولان تحریراتده رواندز اوزرینه سوق اولنمق ایچون عبـاس میرزا طرفنـدن عساکر کلیه تهیهٔ اولنمقده اولدیغی اشعار اولنمغله اختیاطلو طاورانلمق اوزره بابا پاشایه وسائر سرحد مأمورلرینه او اخر جمادی‌الاخره‌ده اوامر علیه کوندرلمشدر .

بروجه بالا برطرفدن طربزون ایالتنـده‌کی متغلبه غائله‌لریله اوغراشلمقده و برطرفدن دخی ایرانلونك نابجا حرکتلری اوزرینه تدارکات احتیاطیه‌یه تشبث اولنمقده ایکن چلدر غائله‌سی کسب جسامت واهمیت ایدرك خیلیجه تلاشی موجب اولمشدر .

شویله که سابقا چلدر والیسی مقتول سلیم پاشانك اوغلی احمد بك پدرینك اثرینه اقتفا ایدرك چلدر ایالتی داخلنده‌کائن اجارهٔ علیـا اهالیسنی تحریك وافساد ایله قضـاء مذکور متسلمنی طرد ایتدرمش وکندوسنه مدار تحصن اوله‌جق قله‌لر انشاسنه تشبث ایله بغی وطغیانه حاضرلانمش‌اولدیغی استخبار اولندیغنه مبنی همان اعدامی ایچون خلال صفرده ارضرومه الحاقا چلدر والیسی وشرق جانبی سرعسکری اولان (بابا) پهلوان ابراهیم پاشـایه واکا اعانه ایتمـك اوزره طربزون والیسی خزینه‌دار زاده سلیمان پاشـایه بشقه بشقه فرمانلر کوندرلمش ودرحال بابا پاشا طرفندن اجاره طرفنه سوق عسکر ایدلمش ایسه‌ده اوراره ایلول ابتداسـنده قار دوشوب شـتا شدید ومدید اولدیغی جهتله اوموسمده حرکات عسکریه قابل اولمدیغندن موسم بهارك حلولنه انتظار اولنمق لازم کلمشیدی . وموسمی حلولنده احمد بك اوزرینه سوق عسکر اولندقده طـاغلره فرار و باشنه برطـاقم اشقیایی جلب ایله کسب قوت ایتدکدن بشقه اخسخـه اغالرندن استمـداد ایتمش واخسخه‌نك اوجاقلو اغالرندن اغزی اچیق محمد اغا نام کمسنه انی تصحب ایدرك واخسخه‌لولردن برخیلی همپا بوله‌رق امدادینه سکرتمش اولدیغندن جمعیت اشـقیا تزاید ایله اوزرلرینه واران عسکری کیخوان نام قریه‌ده

محاصره ایتمش وفساد وفتنه بیو یوب اطرافه دخی سرایت ایلمش اولدیغندن
بابا پاشا ارضرومدن دخی برمقدار عسکر کوندرمش اولدیغنی درسعادته
عرض وانها ایتدکده حدت وغضب شهریاری یی موجب اولمغله همان
اخسخه اغالرینک تأدیبی ایچون بابا پاشایه امر عالی کوندرلمش واخسخه ده
استحکام بولنمق حسبیله شاید که صعوبته دوچار اولور مطالعه سیله معیتنه
ارضروم وچلدر ایالتلرینک بالجمله اشکینجی زعما وتیمارلولری دخی مأمور
ایدلمش و بوندن صکره عصات اوزرینه قوتلوجه وارلمق لازم کله جکندن
تأنی ایله طاورانمسی کندوسنه توصیه بیورلمشدر ٠
حالبوکه ارضروم اهالیسی برمدتدنبرو دوچار اولدقلری مظالم وتعدیاتدن
طولایی بث شکوی ایتمکده اولدقلرندن خلال شوالده اجرا اولنان
توجیهاتده ایالت مرعش رقه ودیاربکر والیسی قلندر پاشایه وحلب
اناطولی والیسی سید احمد پاشایه ورقه ودیار بکر ایالتلری ارضروم وچلدر
والیسی بابا پاشایه وارضروم ایالتی حلب والیسی جبار زاده جلال پاشایه
وچلدر ایالتی مقدما اهالی یه ظلم ایدیور دیو ردوسه نفی اولنمش اولان
زره لی زاده لطف الله پاشایه توجیه بیورلدی ٠
فی الاصل روم ایلیده طاغلو اشقیاسی سرامدانندن اولوب بعده بعض وزرا
دائره لرنده بلوکباشیلق نامیله مستخدم ومحمود تیران دیو معروف اولان ظالم
بی امان بولندیغی قپولرده اهالی یه ظلم وغدر ایدوب بابا پاشانک قپوسنده
ایکن ارضروم ایالتنده دخی اودرلو شناعتلره اجتسار ایلمش ایدوکی جهتله
اودخی بوخائندن بیزار اوله رق قپوسندن طرد ودفعنه قرار ویردیکنی
مرقوم استشعار ایتدکده معیتی نفراتیله برلکده بابا پاشانک خزینه سنی
وبعض اشیاسنی غصب وغارت ایدرك طاغلره فرار ایلدیکی مسموع عالی
اولمغله همان مرقومك هرنره ده اله کچرایسه اعدام ایله سر مقطوعنك
درسعادته کوندرلمسی ایچون اناطولی جهتنده اولان ولات ومتصرفینه
اواسط شوالده اوامر اکیده یازلمشدر ٠
پایتختك احوالنه کلنجه خلال محرمده اجرا اولنان بعض توجیهاتده کلیبولیده
مرفوع الوزاره مقیم اولان صدر اسبق ضیا یوسف پاشایه ابقاء وزارتیله
لواء اغریبوز وقارلی ایلی توجیه بیورلدی ٠
ینه خلال محرمده اجرا اولنان توجیهات علمیه ده شیخ الاسلام افندی کندو

متعلقاتنی قایردی ٠ فقط بوصره‌ده کبار مدرسیندن و صحیحا فضلادن ایکی ذاته مولویت و یردی ٠ یعنی عصمت بك زاده عارف حکمت بك افندی‌یه قدس شریف ووقعه نویس شانی زاده افندی‌یه خواص رفیعه یعنی قصبهٔ ابو ایوب انصاری قضالرینی توجیه ایتدردی ٠ ایکیسی دخی یکانهٔ عصر اولوب فقط عارف حکمت بکك کمالنه اصالتی دخی منضم اوله‌رق مسافهٔ طریق تدریسی اون سنه اول قطع ایتمشدر ٠ زیرا او یکرمی سنه مقدم وشانی زاده اوتوز سنه مقدم رؤس تدریسی المشلر ایدی ٠

مغنیساده منفیا مقیم اولان شیخ الاسلام سابق دری زاده عبدالله افندی غرهٔ ربیع الاولده عفو واطلاق ایله بکده واقع ساحلخانه سنده اقامتنه مساعده بیورلدی ٠

بواثناده اجرا اولنان توجیهات علیه‌ده نقیب الاشراف اولان ومکه پایه‌لولرندن وشیخ الاسلام افندینك متعلقاتندن بولنان توفیق افندی حفیدی سید محمد صدیق افندی‌یه واندرون رجالنه مناسبتی اولان سر اطبای اسبق بهجت وایران سفیری یسنجی زاده عبدالوهاب افندیلره استانبول وسابقا مصر ملاسی مصطفی پاشازاده میر طاهر وادرنه پایه‌لولرندن اولوب کذلك اندرون همایون رجالنه منسوب وترسیم سکهٔ همایونه مأمور اولان خطاط مشهور راقم افندیلره مکه پایه‌لری و یرلدی ٠ اشبو راقم افندی مشهور خطاط اولوب خط جلیده یکانهٔ عصر ایدی ٠ طغرای غرای همایونك شمدیکی رسمی انکدر ٠

شیخ الاسلام زین العابدین افندی بروجه بالا بعض مقربینه مناسبتی جهتله من غیر مأمول مقام مشیخته کلدیسه‌ده بومقامی طولدیره‌میوب کبار علمای رسمیه نظرنده کوچوك کورینیوردی ومشیختندن مقدم حالا روم ایلی قاضی عسکری مصطفی عزت بك افندینك خانه‌سنه متردد اوله‌رق بینلرنده لاابالیانه مصاحبتلر جریان ایلمش ایدوکندن عزت بك افندی انی صاییموب زین العابدین افندی ایسه بومقام سامی‌یه چیقدکدن صکره انك تعظیمنی چکه‌مز اولدیغندن سوء احوالنه دائر طرف همایونه سوزلر القا ایدرك انی اوائل ربیع الاولده ارپه‌لغی اولان تیره‌یه نفی ایتدردی ٠ وبعده اولاد وعیالی طرفندن خاکپای همایونه سوز وکداز ایله عرض نیاز اولنمسی اوزرینه کلیبولی‌یه کتوردی ٠

وعزت بك افندينك يرينه كتخدازاده صادق افندی‌یی روم ایلی قاضیعسکری ایدوب صادق افندی ایسه پیر فانی ومسلوب الشعور اولمغله اون بش کون صکره انی عزل ایله کندو منسوباتندن اولان اناطولی قاضیعسکری صدقی زاده احمدرشیدافندی‌یی روم ایلی قاضیعسکری وهنوز استانبول پایه‌سی المش اولان سالف الذکر یسنجی زاده عبدالوهاب افندی‌یی اناطولی قاضیعسکری ایدوب اقرباسندن اولان اسبق صدر اناطولی مصطفی ادیب افندی‌یه دخی روم ایلی پایه‌سی ویردی ·

الحاصل شیخ الاسلام افندی هپ کندو اقربا ومنسوباتنی قایرمق ایله مشغول اولوب بوایسه حقنده پك چوق اعتراضاتی دعوت ایتمکده ایدی · اودخی ایشتدکجه جانی صیقیلوب علیهنده سوز سویلینلری بر تقریبله نفی وطرد ایدرك بوصورتله خلقك اغزینی قپامق ایستردی ایشته بوجهتله اقدمجه استانبول قاضیسی حامی زاده‌یی بروسه‌یه نفی ایتمشیدی ·

اوصره‌ده بعض رجال دولت علیهنده سوز سویلمش دیو اسبق جزیه محاسبه جیسی واسبق طوپجیلر کاتبی کورکچی زاده صالح افندی دخی بر طرفه نفی اولنمشلر ایدی ·

پادشاه ودولت علیهنده حرکت ایدنلر ساعی بالفساد دیمك اوله‌رق هر دولتده مستحق جزا اولورلر اما زین العابدین افندینك یولسز توجیهاتندن یاخود حالت افندینك معکوس اجراآتندن بحث ایتمش دیو شوکا بوکا جزا ایتمك اول دورك معاملات سقیمه سندن ایدی ·

یکیچری اغاسی سلیمان اغادخی اسبق یکیچری اغاسی اولوب قاضی قریه‌سی جوارنده چفتلکنده مقیم اولان خلیل حمید اغادن قوشقولنوب انی تکفور طاغنه نفی ایتدرمشیدی · حالبوکه خلال جمادی الاخره‌ده کوشه باشلرنده ومزار طاشلری اوزرنده کیجه‌دن براغلمش اوچر بشر دانه نان عزیز بولنمق وبعض محللرده کلبلر بوغازلرندن صلب اولنمق کبی اشارتلر کورلمکله تسکین اراجیف ایچون اواخر جمادی الاخره‌ده سلیمان اغا عزل ایله بحسب الطریق قول کتخداسی حسن اغا یکیچری اغاسی اولمشدر · واودخی یرینه قول کتخداسی اولان شریف مصطفی اغادن خویلنوب انی سیواسه نفی ایتدرمشدر ·

اول اثناده شریف غالب افندینك سلانیکده وفات ایلدیکی خبری النمشدر ·

يكرمى يدى سنه‌قدر مكهٔ مكرمه امارتنده بولندى . شديدالشكيمه برذات‌ايدى .
بالاده بيان اولنديغى اوزره محمد على پاشا انى عزل ونفى ايتدرمشيدى .
بنه بوأثناده دفتر امينى فيضى بك زاده محمدبك دخى فوت اولدى . شانى
زاده ديركه دفتر امينى فيضى بك زاده محمد بك فوت اولوب تأليف
كرده‌سى اولان شرح قصيدهٔ برده‌يى حسب الوصيه برابرجه مدفون
واخفاى اعين اهل فنون ايتديردى . (وما يتبع اكثرهم الا ظنا)
(رباعى) ارباب هنرمختلف القولندهم ٭ هركس بكتاب قول خود
كرد رقم ٭ آن‌به‌كه نخوانم خط ايشان مطلق ٭ سركشتهٔ هرخط نشوم
همچوقلم) انتهى .

طوپقپو سراى همايونى دائره‌لرى پك ضيق اولوب نقل همايونه كافى
اولمديغى جهتله بوأثناده تجديد وتوسيعنه ارادهٔ سنيه صادر اوله‌رق سابقا
ضربخانه امينى ابراهيم صارم افندى بنا امينى نصب اولنمشيدى . مصارف
انشائيه‌سى ضربخانه‌دنمى ايفا اولنه‌جق يوخسه بيت المالدنمى النه‌جق
ديويكيچرى قشله‌لرنده قيل‌وقال تكون ايتمكله ضربخانه‌دن صرف‌اولنه‌جق
يوللو تسويه‌سى مصر واليسى محمدعلى پاشايه حواله ايدلمشدر .

غريبدركه يكيچرى سركرده‌لرى سراى همايونك مصارف انشائيه‌سى نه‌طرفدن
تسويه‌اولنه‌جق ديو كفتكو ايتدكلرى حالدى سراى همايونك انشاسى ختام
بولوبده بويانمه‌وقتى تقرب ايتدكده يكيچريلر انك بوياجيلغنى پايلاشه‌ميوب
بينلرنده منازعه چيقارمشلردر . شويله‌كه بويامه اجرتى خيلى شيئه بالغ
اوله‌جغى جهتله بوياجى اصنافنك منسوب اولدقلرى قرق سكز ويتمش
سكز جماعتلرى بيننده مجادله ظهور ايدوب هرجماعت بوايشى كندويه
تخصيص ايتمك ايستديكى جهتله برعربده حدوثندن خوف اولنه‌رق
هپسى طرفندن بالاشتراك بويانمق اوزره قرار ويريله‌رك مجادله برطرف
ايدلمشدر . ذيلده (٤) رقميله علاوه اولنان تذكره لره باق .

ذى‌القعده‌نك ايكنجى صالى كيجه‌سى بشكطاش سراى همايوننده خاصكى
سلطان عليةالشان دائره‌سنده صغيره امينه سلطانك مبيتى اولان اوطه‌ده
هرنصلسه طولابده براغلمش مومدن حريق ظهور ايدوب درعقب هجوم
مأمورين ايله اطفا اولنمش ايسه‌ده امينه سلطان ايله بركوچك جاريه
قورتاريله‌ميوب يانمش اولملرى ذات شاهانه‌يه موجب حزن اليم اولمشدر .

قره عثمان اوغلی حسین اغا خلال ربیع الاخرده فوت اولوب حالبوکه صاروخان سنجاغنك کافهٔ مقاطعات واکثر زعامت وتیمارلری انك عهدهٔ التزامنده بولنمغله ترکه‌سنی ضبط ایتمك اوزره رجال دولتدن عبدی بك مأمور ایدلمشیدی ۰ انجق قره عثمان اوغللری متغلبه‌دن اولوب اناطولینك اورته قولنده نفوذلری جاری ایدوکندن بوکره اول حوالی دخی متغلبه النـدن قورتاریله‌رق طوغریدن طوغری‌یه جانب باب عالیـدن اداره ایتـدیرلمك اوزره اعاظم رجال دولتعلیه‌دن برذاتك مأموریتی بالتنسیب ازمیدده کرسته کمرکی ناظری اولان اسبق کتخدای صدر عالی موره‌لی عثمان افندی صاروخان سنجاغی ناظری نصب اولنوب کرسته خصوصنه کتخداسنی توکیل ایله همان صاروخانه عزیمتی ایچون اواخر ذی القعده‌ده کندوسنه امرعالی کوندرلمشدر ۰

بوعثمان افندی صحیحا دولت رجالندن دکرلی برذات ایدی انجق پك وقور اولوب حالت افندی‌یه سرفرو وتبصبص ایتمدیکندن حالت افندی دخی انی استانبولده طوتمیوب مجرد تحقیر ایچون بویله خسیس ایشلر ایله طشره‌لرده طولاشدیرردی ۰ عثمان افندی‌ینه وقارینه خلل کتورمیوب هرنره‌ده ونه‌درلو خدمتده بولنسه ایفای وظیفه‌ده تجویز قصور ایتمزدی ۰

حالت افندینك ندماسندن مشهور کیچه‌جی زاده عزت ملا برکون حالت افندینك یانده ایکن عثمان افندینك کلدیکنی اوشاقلر خبر ویرمکله حالت افندی صفه‌یه سکرده‌رك استقبال وعودتنده نردبان باشنه قدر تشییع ایتمسی اوزرینه عزت ملا متحیر اوله‌رق افندم بوادمه ایتدیکك فنالق قالمدی شمدی بومرتبه التفاتکزه سبب نه دیو سـؤال ایتدکده حالت افـندی جوابنده اوت بن بوادمه چوق فنالق ایتدم الندن مأموریتنی الدم نفوذینی قیردم جانیده اله‌بیلورم لکن اوزرنده برعثمان افندیلك وار انی الامیورم انکچون کورنجه بویله احترامـه مجبور اوله‌یورم دیمش اولدیغی عزت ملادن منقولدر ۰

ایشته دولتعلیه‌نك اولوقت امور داخلیه‌سی بومنوال اوزره جاری ایدی ۰ کله‌لم شمدی جهت خارجیه‌سنه ۰

﴿ غرب اوجاقلرینك احوالی ﴾

مقدما مالطه قوالیرلری اقدکزده راست کلدکلری سفائن اسلامیه‌یی اخذ

وغصب ایله اللرینه کچن اهل اسلامی اسیر ایتدکلری کبی جزایر وتونس وطرابلس اوجاقلری دخی خرستیان کمیلری حقنده بومعامله‌یی عینیله اجرا ایدرلردی . مؤخرا قوالیر اوجاغی الغا اولنوب دول اوروپا هریرده تجارت بریه وبحریه‌نك سربست اوله‌رق اجراسنی التزام ایتدکلرینه نظراً بزم اشبو غرب اوجاقلری دخی ارتق غصب وغارت یولنده استفاده‌دن وازکچوبده تجارت یولنه دوکلمری لازم کلورکن انلر اسکی اصولده دوام واصرار ایدرلردی . ودول اوروپا ایله خود بخود عقد مصالحه ایدوب انلردن بدل صلح اوله‌رق بر مقدار پاره دخی الورلردی . بونلر کیتدکجه یوز بوله‌رق وجسارت آله‌رق دول متحابه سفائن تجاریه‌سنه وتبعهٔ دولتعلیه کمیلرینه دخی تعرض ایدر ودول متحابه سفراسی طرفندن واقع اولان اشتکار اوزرینه جانب باب عالیدن ویریلان اوامری واجرا اولنان نصایح ووصایایی دخی اصغا ایلمز اولدیلر .

حالبوکه دول بحریه‌نك قوت وقدرتلری تزاید ایدرك فیما بعد غرب اوجاقلرینك قورصانلق یولنده‌کی غصبکارلقلرینه تحمل ایتمیه‌جکلری واضحاتدن اولوب فقط دولتعلیه‌یه مربوط اولدقلرندن موقتاً مسامحه ایدیورلردی .

قالدیکه انکلتره‌لو زنجی تجارتنی منع ایچون بروجه بالا بوقدر اصرار ایتمکده ایکن بو اوجاقلر خلقنك اوروپا سفائن تجاریه‌سنی غصب ایدوبده اله کچوردکلری خرستیانلری اوروپانك پیشکاهنده کوله دیو استخدام ایتملرینه اصلا تحمل ایده‌میه‌جکی وسائر اوروپا دولتلرینك دخی انکله متفق اوله‌جغی مسلماتدن ایدی .

انلر احوال عالمدن بیخبر اوله‌رق دول اوروپانك درجهٔ مکنت وقدرتلرینی بیلمدکلرندن بو یولده اصرار ایتمکده اولدقلری جهتله دولتعلیه عسکر ودونتما سوق ایله انلری یدرکبی تربیه ایدرك بو اوج ایالت جسیمه‌یی تحت انضباط وانتظامه المق لازم کلورکن وکلای دولتعلیه‌نك دخی اکثری احوال عالمه کرکی کبی واقف اولمدقلری حالده جان وجاهلرینی محافظه یولنده امور داخلیه‌یه وبلکه استانبولده روز مره جاری اولان مصالح عادیه‌یه حصر نظر ایدرك اوروپایه ارقه چویرمشیجه‌سنه امور خارجیه‌یه عطف نظر دقت ایلمدکلرندن بوغرب اوجاقلری امورینه دخی اهمیت ویرمیورلردی . وارکان دولتدن چوغی دول اوروپا غرب اوجاقلرینك

حقندن کلەمز ظن ایدرلر دی ۰ باب عالینك مسامحه سی ایسه انظار اجانبده غرب اوجاقلرینك دولتعلیه یه اولان روابط تبعیتنه ضعف ویرمکده ایدی ۰

مؤخرا انکلتره لونك اشبو غرب اوجاقلرندن شکایت ضمننده باب عالی یه ویردیکی تقریر رسمیده بوخصوص برقالب مستحسنه افراغ اولنماز ایسه دول بحریه بو ایشه برصورت ویره رك بوغائله یی برطرف ایلمکه مجبور اوله جقلردر دیو تصریح ایتدکده دولتعلیه اوجاقلرك قواعد حربیه لرینه قطعا مداخله ایتمز دیو جواب ویرلدی ۰

حالبوکه حرب وصلحده بویله کاملا سربست اولان حکومت بین الدول مستقل عد اولندیغندن ایشته اول کون انظار پولتیقیه ده غرب اوجاقلرینك دولتعلیه یه اولان روابط تبعیتلری چوزلمش وباب عالینك اوجوابی جزایرك باشنه کله جك بلالره مقدمه اولمش ۰ و بونك اوزرینه انکلتره لو ایله اوستریا وپروسیا دولتلری بیننده غرب اوجاقلرینه دائر بیك سکز یوز اون بش سنهٔ میلادیه سی تشرین ثانیسنك بشنده یعنی بیك ایکیوز اوتوز سنهٔ هجریه سی ذی الحجه سنده برمقاولهٔ اتفاق یاپلمش ایدی ۰

ایشته بواتفاقه مبنی انکلتره لونك اقدکز قوماندانی اولان امیرال اقسموت اشبو بیك ایکیوز اوتوز برسنه سی خلالنده غرب اوجاقلریله ذکری اتی شرائط صلحیه یی تنظیمه مأمور اولمغله مارت افرنجیسنك اوتوز برنده برقطعه اوچ انبارلو وبش قطعه کبیر قالیون ودرت فرقتین ویدی ابریق ایله براسقونه دن مرکب دونماسیله جزایر غرب پیشکاهنده کورندی ۰

چند روز مقدم ایسه امیرال طرفندن برفرقتین ایله جزایرده مقیم انکلیز قونسلوسنه کیزلو برمکتوب کلوب دونما ظهورنده درحال جزایر بکلر بکیسی عمر پاشایه تسلیم اولنمسی امر اولنمش ایدوکندن بوکره دونما کورندیکی کبی قونسلوس درحال اومکتوبی کتوروب عمرپاشایه ویردی ۰ خلاصهٔ مألی جزایرلونك ساردنیا وسیچلیاتین ایله مصالحه سی خصوصنه انکلتره دولتی متوسط اولوب بوخصوص اخص مطلوبی اولدیغی بیانندن عبارت ایدی ۰

عمر پاشا مکالمه یه کیرشمکدن امتناع ایتدی ۰ امیرال تکرار مکالمه ایستدی قبول اولنمدی ۰ امیرال تکرار عمر پاشایه برمکتوب یازوب ایکی ساعته قدر

مكالمه قبول اولنماز ایسه کندوسیله محاربه ایدرم وشهری دوکرم دیو تصریح ایتمکله عمر پاشا چاره سز مکالمه یه رخصت ویردی ٠
نیسانك برنجی کونی وقوع بولان مکالمه ده انکلتره دولتی ساردنیا وسیچلیاتین وفلمنك دولتلرینك تنظیم امورینه مداخله یی التزام ایتدیکندن بونلرك بربریه اوجاقلریله مصالحه سنی طلب ایلر دینلدی ٠
عمرپاشا برمجلس عقد ایله مشاوره ایتدکدن صکره فرداسی تکرار مکالمه یه کیریشلدکده بوکره امیرال طرفندن جنویز بلده سی ساردنیا دولتنه تفویض اولنمغله اودخی ساردنیاده داخلدر جزایرله ساردنیا وفلمنك دولتلرینك مصالحه سی عینیله انکلتره لو مصالحه سی کبی اولمق وناپولی وپورتکیز حقلرنده دخی بو وجهله معامله اولنمق وجزایرده مقیم انکلیز قونسلوسی ساردنیانك دخی قونسلوسی اولمغله ساردنیا ایشلرینه ده باقمق والی رأس ساردنیا اسیرلری ازاد اولنوب انکلتره لو طرفندن هربر اسیر ایچون التی ایه قدر جزایرلویه اللیشر غروش ویرلمك وفیمابعد جزایرده خرستیانلردن کوله قوللانمق عادتی رفع والغا ایله موجود اسیرلر اطلاق اولنمق خصوصلری دخی علاوهٔ مقال قیلندی ٠ بوتکالیف اوزرینه مکالمهٔ شدیده جریان ایدرك عمر پاشا بوتکالیفك اکثرینی قبول ایدوب انجق موجود خرستیان اسیرلرینك اللیشر غروش بدل اعطاسیله ازاد ایدلمری اوجاقلرجه مشکل برمسئله اوله رق بوماده یی تونس وطرابلس بکلری قبول ایده جك کبی اولمشلر ایسه ده دایلر قبول ایتامك صددنده بولنملریله بوخصوصلرك برکره طرف دولتعلیه دن صوریلوب بده طرف پادشاهیدن نوجهله امر وفرمان بیوریلور ایسه اکاکوره قرار ویرلمك لازمکلور دینلوب بوصورته امیرال دخی موافقت ایدرك عمر پاشا طرفندن تعیین اولنان مأموری بر انکلیز فرقتینی ایله استانبوله کوندروب کندوسی دخی عودت ایلدی ٠
حالبوکه امیرال هنوز اثنای راهده ایکن جزایرلواره سنده قیل وقال تکون ایتمکله عمر پاشا قورقوب امیرال ایله اولان مقاوله سندن اغماض ومسامحه یه مائل اولدیغنه مبنی جمادی الاخره نك یکرمی دردنجی کونی تخمینا ایکی بیك قدر اراذل بالاجتماع ساحله طوغری عزیمت ایدرلر ایکن والی وضابطان طرفلرندن دخی صورت مسامحه کوسترلمکله همان ساحله اینوب بورونی واوران نام محللرده انکلتره باندره سیله مرجان چیقاران ایتالیانلری

قتل عام وانكليز باندیره‌لرینی یرتوب ایاقلری التنده چکنیه‌رك تحقیر ایتدکدن بشقه انکلیز قونسلوسنی وزوجه‌سنی وتوابعنی واوراده بولنان انکلیز تبعه ومحمیلرینی اخذ وحبس ایتمشلر .

بو خبر انکلتره‌یه واصل اولیجق همان جزایرلونك تأدیبی ایچون تجهیز واخراج اولنان انکلیز دونمماسی ایله سبته بوغازنده بولنان فلمنك دونمماسی دخی برلشه‌رك جمله‌سی شوالك اوچنجی کونی جزایر پیشگاهنه کلدیلر . انکلیز امیرالی سبق ایدن فتنه‌نك کیفیتنی صوردی وجوابی ایچون اوچ ساعت مهلت ویردی ومدتك انقضاسنده جنکه کیرشدی . کیجه‌ساعت بره قدر طرفیندن بلافاصله محاربه‌یه دوام اولندی . جزایرلونك برفرقتیندن ماعدا کافهٔ دونمماسی وترسانه‌سی ومخزنلری وساحلده‌کی ابنیه‌سی یانوب محو اولدی . فرداسی جزایرلو مجبوراً انکلیزلو ایله عقد مصالحه‌یه مجبور اولدی .

شویله‌که جزایرلو بالاده مذکور اولان تکالیفی قبول ایتدکدن بشقه جزایرده بولنان بالجمله اوروپا اسیرلرینك سبیللرینی همان بلابدل تخلیه واطلاقه مجبور اولوب بوکا دائر اشبو بیك ایکیوز اوتوز بر سنهٔ هجریه‌سی شوالنه مصادف اولان (۱۸۱٦) سنهٔ میلادیه‌سی اغستوس افرنجیسنك یکرمی ایکیسنده جزایرلو ایله انکلیز امیرالی بیننده برمقاوله نامه امضا اولنمشدر . چند روز صکره جزایرلو ایله (پی‌بازی) فلمنك دولتی امیرالی بیننده دخی انکلیز مصالحه‌سنه توفیقا برمقاوله عقد اولنمشدر . بومقاوله‌نامه‌لرك ترجمه‌لری ذیل کتابده (٦) و (۷) رقملریله ایراد اولنور .

اول اثناده تونس اوجاغنده دخی براختلال ظهور ایتمشیدی . شویله‌که دول بحریهٔ اوروپانك قوهٔ حربیه‌لری قات قات تزاید وترقی ایتمکله غرب اوجاقلری دایبلری اولکی کبی راست کلدکلری فرنك کمیلرینی اوره‌ماز اولدقلری جهتله دائرهٔ ثروتلری طارلاشوب دایبلر بوندن صیقلقده بولنمش ایدیلر . بوکا سبب صانکه بکلر ایمش کبی بکلر بکیلرك علیهنده قیل وقاله باشلامشلر ایدی .

بو اثناده تونس اوجاغنده عسکری طائفه‌سندن چوبان ودلی باشی وابراهیم پهلوان وتکه‌لی نام درت نفر مفسد عسکری طائفه‌سنی اغفال واضلال ایدرك تونس بکلر بکیسی محمود پاشا ایله جدال وقتاله قیام ایدوب پاشا دخی

اهل عرض کروهیله بالاتفاق انلری تضییق ایتمکله کروه اشقیا تونس ترسانه‌سنده مهیا بولنان بش قطعه تونس بکلك سفینه‌لرینه سوار اوله‌رق فرار واز باندیدلق یولنه سلوك ایده‌جکلرینی اشعار ایتمشلر . لکن سفائن مذکوره قپودانلری بوخصوصه رضا ویرمدکلری جهتله همان مورده‌ده کائن اناوارین قلعه‌سی پیشکاهنده راطه‌ ماطه‌سی لیمانه کیدوب پاطرونه احمد قپودانی قره‌یه اخراج ایتدکدن صکره رجعت ایله اقدکزده کشت وکذار ایدر اولدیلر ایچلرندن برقطعه‌سی متون ایسکله‌سنه ورود ایتدکده متونده مقیم تونس وکیلی درعقب انی ضبط ایتمکله ایچنده‌کی عسکرك هربری برطرفه فرار ایدرك پریشان اولمشلر دیکرلری ایسه دکزده طولاشه‌رق کرك دول اوروپا تجارینك وکرك رعایای دولتعلیه‌نك سفائن تجاریه‌سنه صارقندیلق ایتمك داعیه‌سنه دوشمشلر روم از باندیدلریله اوغراشملقده ایکن برده تونس قورصانلری چیقدی . کیفیت سمع همایونه واصل اولدقده اشقیای مرقومه‌دن هر نره‌ده برنفر طوتیلور ایسه همان جزاسی ترتیب قیلنمق وسفائن مرقومه هرنره‌ده بولنور ایسه ضبط اولنمق اوزره هرطرفه خلال رجبده اوامر اکیده کوندرلدی .

جزایر دایلری دخی اولکی کبی اوروپا سفائن تجاریه‌سنه تعرض ایده‌مز اولدقلرندن اقدکزده کشت وکذار ایدن تبعهٔ دولتعلیه‌نك سفائن تجاریه‌سنی اخذ ایله غصب وغارته قالقشدیلر . واموال مغصوبه‌نك اصحابنه رد واعاده‌سی طرف دولتعلیه‌دن امر اولندقده دخی مخالفت ایتلری مهیج غضب شهریاری اولوب حالبوکه جزایر سفینه‌لری پیدرپی ازمیره وسواحل سائره‌یه ورود ایله عسکر یازوب جزایر دایلرینك جمعیت وقوتی انجق بووسیله ایله پیدا اولمقده ایدوکندن فیما بعد جزایرلویه عسکر یازلمق یساغ ایدیله‌رك بویولده سواحلده بولنان مأمورین دولته اوامر علیه یازلمشیدی . بونك اوزرینه جزایرلو بلکنلری صویه ایندیروب فیما بعد اومثللو حرکات ناسزایه ابتدار ایتمامك اوزره جرایم سابقه‌لرینك عفوینی نیاز ایتملریله مسؤللرینه مساعده اولنه‌رق مذکور یساغ قالدیریلوب کما فی السابق جزایر اوجاغنك عسکر تحریرینه رخصتی حاوی اواخر ذی‌القعده‌ده اوامر علیه یازلمشدر . بو یساغ قالدیریله‌جغنه برمدت دونمای همایون بربریه سواحلنده استعمال ایله جزایر ایالتی تحت انضباط وانتظامه المنمش اولسیدی طرابلس

غرب کبی اوراسیده حالا المزده بولنوردی • اولوقت وکلای دولتك احوال خارجیه‌جه واقع اولان بومثللو قصورلرینه تأسفدن بشقه برشیئ دینله‌مز •
الك غریبی بودرکه بروجه بالا جزایرلوایله انکلیز وفلمنك امیراللری میانه‌لرنده یاپیلان مقاوله‌نامه‌لردن باب عالیجه معلومات اولمیوب انلری او زمان وقعه نویس بولنان شانی زاده افندی لسـان اجنبیدن ترجمه ایدرك تاریخنه قید ایلمشدر رحمة الله علیه رحمة واسعه •

وقایع مصریه

سنهٔ سابقه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره عساکر مصریه ایچنده ظهور ایدن اختلال برتقریب دلفریب ایله باصدیرلمش ایسه‌ده محمد علی پاشا اول اختلالده کندوسنه خیانت ایتمش اولان رؤسای عسکری بر ر طوزاغه دوشوره‌رك انتقام المق ونقدر کم الماز سرکرده‌لر وار ایسه انلری بر ر طرفه دفع ایله اجراآتنده سربست ومستقل اولمق ایستردی •
بناء علیه اشـبو اوتوز برسنه‌سی صفرینك اواسطنده اسکندریه‌دن مصره ورودنده عسکری مصردن اخراج ومواقع مناسبه‌ده تعبیه ایله طـاغتمق تدبیرینی قوردی • وعسکرك بردیه‌جکی قالمامق اوزره ابتـدا اوغللرینی چیقاردی • شویله‌که بیوك اوغلی ابراهیم پاشا صعید حاکمی اولمغله صعید ایچنده ایدی • مصرده بولنان طوسون واسمعیل پاشـالری دخی رشـید طرفنده اردولرینی قوروب اوتورمق اوزره اوطرفه کوندردی • ونیت خفیه‌سنی انلره بیلدردی • وخواص اتباعندن بخورجی دیومعروف اولان مدللولی احمد اغایی طوسون پاشا معیتنه ویردی • بعده دلیل باشی حسین اغا وارزنجانی حسن اغا ومحوأبك وصاری‌چله وجوبك ایله امثالی سرکرده‌لری دخی بحیره ودمیـاط طرفلرینه کوندردی • طوسـون پاشا پدرینك نیات خفیه‌سنی فعله کتورمك اوزره محو بکدن باشلادی • شویله‌که معیتنده‌کی عسکری برر برر ایارده‌رق ازالتدی • بعده اعدام ایتمك اوزره برمشورت ایچون یانه چاغردی • بخورجی ایسـه واقف حال اولمغله محوبکه حقنده سوء نیت اولدیغنی بیلدردی • بونك اوزرینه محوبك دلیللردن برطـائفه‌یه دخیل دوشـدی • حالبوکه اولوقتك عرف وعادتنجه براوجاغه دخیـل دوشنلر اول اوجاق طرفندن حمایه اولنوردی • بناء علیه دلیل باشی درحال

محمد علی پاشانك قاین برادری وعموما دلیللرك سرکردهسی اولان مصطفی بکه خبر اوچوردی ٠
بوجهتله محوبك حقنده برشیٔ یاپیلهمدی ٠ فقط محمد علی پاشا حقیقت حاله واقف اولهرق خلال ربیع الثانیده بخورجی‌یی یانته جلب ایله سن بنم اوغللرم ایله سرکردهلر ارهسنه نفاق براغیورسین دیو انی اولدردی ٠ متعاقبا مومی الیه مصطفی بك وبعده بوناپارته دیو معروف اولان خزینهدار احمد اغا وفات ایتدی ٠ وذی‌القعدهنك اون یدنجی کونی طاعوندن طوسون پاشا دخی وفات ایدرك پدر ومادرینی حزن وماتم ایچنده براغوب کیتدی ٠ پدری اوغللری ایچنده الك زیاده انی سوردی ٠ حسن سیر وسلوکی حسبیله خلق دخی اکا زیاده متوجه اولهرق پدرندن صکره انك والی اولمسنی ارزو ایلردی ٠
دلیل باشیلقدن نشئت ایتمه وشام والیلکندن منفصل و برمدتدنبرو مصرده مقیم اولان وزیر یوسف پاشا دخی بواثناده وفات ایتمشدر ٠
مصردن مطرود اولان امرای مصریه بقایاسی بلاد سوداندن دنغله نام بلدهده تجمع ایدرك وبالنفس اکوب بیچهرك اچلقدن اولمیهجك قدر تعیش ایتمکده اولوب بوحالدن ارتق اوصانمشلر ایدی ٠ واکثری فوت اولوب فقط الك بیوکلری اولان بیوك ابراهیم بك ایله دامادی احمد بك الالفی ومرادی عثمان بکك تابعی عبد الرحمن بك وعثمان بك یوسف وعلی بك ایوب وکچوك امرا ومملیکدن بعضیلری قالمشیدی ٠ وابراهیم بك پیرفانی اولمش وقواسنه ضعف ووهن کلمش ایدی ٠ بونلر ایچلرندن سلیم کاشف نام بر یینی بوسنه محمد علی پاشادن طلب عفو ومرحمت ایچون مصره کوندردیلر ٠ خلاصهٔ استدعالری دیار مصردن برطرفه نقل واقامت وزراعت ایتمك وخراج اراضی‌یی ویرمك واصلا پاشانك امرینه مخالفت ایتمامك شرطلریله جانلرینه امان دیلکدن عبارت ایدی ٠ سلیم کاشف مصره کلدی محمد علی پاشا ایله کورشدی ٠ پاشا اندن کولهمنلرك احوالنی صوردی کیم اولمش کیم قالمش اوکرندی سلیم کاشفه بش کیسه عطیه ویردی ٠ وانکله امرایه جوابنامه کوندردی ٠ خلاصهٔ مؤداسی بوایدی‌که کولهمنلره اراضیٔ مصریهدن برقطعه ویریلهمز واهالیدن مجانا یم ییهجك الدیریلهماز ٠ فقط جانلرینه امان ویریلور ومصره کلدکلرنده هربرینك حالنه کوره مسکن

ومأوی ویریلور ومصرفلری جانب میریدن رؤیت ایدیلور . قدرتی اولنلره منصب ومأموریت واختیار وعملمانده اولنلره بالغا مابلغ معاش وتعیینات ویریلور دیو یازلمشیدی . ارهسی چوق چکمیوب بیوك ابراهیم بکك دنغلهده وفات ایلدیکی خبری کلمشدر .

ازوقت ایچنده نه بیوك انقلابدرکه میرمیران طاهر پاشانك اعدامندن صکره کولهمنلر مصره کیروبده تحکم ایتدکلرنده مصردهکی ترك عسکری انلرك طوائف عسکریهلرینك برقسمی اولوب معاش وتعیینلرینی امرادن الورلردی محمد علی پاشانك تعییناتی بیوك ابراهیم بکك کیلارندن و بریلوردی . شمدی زراعت ایتمك اوزره اندن برمقدار اراضی دیلمکه محتاج اولمشلردر .

بوسنه محمد علی پاشا حکومت مأمورلرینك ومباشرلرك اهالیدن مجانا یمیهجك الملرینی صیقی یساغ ایتدی . وعلوم ریاضیه تدریس اولنمق اوزره برهندسه خانه بنا وطوبخانه انشا ایتدردی . وزراعت وصنایعك ترویجنه اهتمام ایدر اولدی . وبیوك کچوك برچوق کمیلر انشا ایتدیرهرك ونهرنیلك محصولاتنی اسکندریهیه ایندیرهرك اوروپایه بیع ایله مبالغ کلیه قازانمغه باشلادی . وبحر سویشده تکثیر سفائن ایله هند تجارتنه دخی رواج ویردی .

واسکندریه قلعهسنك تعمیرنه اهتمام ایله برابر اسکندریه اتصالندهکی سد کبیرك انشاسنه دخی موفق اولدیکه مقدما بوسدك منهدم اولمسندن ناشی برچوق اراضییی طوزلی صولر باصمقده ایدی . بونك انشاسی محمد علی پاشانك بیوك اثرلرندن بریدر .

ایشته محمد علی پاشا بووجهله مصری اعمار ووارداتنی تکثیر ایله عربستانده بیوك ایشلره موفق اولدقدن بشقه نقدا دخی سلطنت سنیهیه حسن خدمت وبوجهتله دولتجه وملتجه کسب شان وشهرت ایلمشدر .

الحمد لله علی حسن الاختتام والصلوة
علی سید الانام وعلی اله
واصحابه الکرام

جلد عاشره تذييل قلنان صور اوراق وسندات

نومرو
(١)

بكرشده دولتعليه ايله روسيه بيننده عقد وتنظيم اولنان مصالحه نامه

حضرت خداوند ممالك بخشا وجناب تنسيق فرماى امور كافة الورى تقدست ذاته عن وصمة الاضداد ونقالت حقيقة عن فهم ذوى النهاانك ارادهٔ باهرهٔ صمدانيه وعنايت ظاهرهٔ سبحانيه‌سى وسيدالانبياء وسپهسالار كتائب اصفيا حبيب خدا شفيع يوم جزا اولو پيغمبرمز محمدالمصطفى عليه وعلى آله وصحبه ازكى التحايا حضرتلرينك دستيارئ معجزات جلة البركاتى واصحاب كزين وخلفاء راشدين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وجملهٔ اولياى هدايتقرين واصفياى تقدس رهينك مرافقت ارواح طيبهٔ جنتمأوارىله
(محل طغرا)

بن كه اشرف البلدان والاماكن وابرك المدائن والمساكن قبلهٔ جملهٔ عالم ومحراب توجه عامهٔ امم اولان مكهٔ مكرمه ومدينهٔ منوره وقدس شريف مباركك خادم وحاكمى وحسرة الملوك اولان بلاد ثلثهٔ معظمه كه استانبول وادرنه و بروسه‌در انلرك وشام جنتمشام ومصر نادرة العصر وكليا عربستان وافريقه و برقه‌وقيروان‌وحلب‌الشهبا وعراق عرب وعجم و بصره ولحسا وديلم ورقه وموصل وشهر زور وديار بكر وذوالقدريه وولايت ارضروم وسيواس وادنه وقرمان ووان ومغرب وحبش وتونس وطرابلس شام وقبريس وردوس وكريد وموره واقدكز وقره دكز وجزائر وسواحلى وديار اناطولى وممالك روم ايلى وخصوصا بغداد دارالسلام وجميعا كوردستان ورروم وترك وتاتارستان وچراكس واخسخه وكورجستان

وقبارطيان ودشت قپچاق وايلان تاتاره دائر اول حواليلرده واقع عموما بوسنه
وقلعهٔ بلغراد دارالجهاد وصرپ حكومتى وانده اولان قلاع وحصون و بلاد
ارنبودان بالتمام وافلاق و بغدان واطرافلرنده واقع قلاع وحصون تعريف
وتوصيفدن مستغنى نيجه بقاع و بلدانك پادشاه معدلت شيم وشهنشاه شوكت
علمى السلطان بن السلطان والخاقان ابن الخاقان السلطان محمود خان بن السلطان
عبدالحميد خان بن السلطان احمد خانم عنوان منشور سعادت نشور سلطنتم
توقيع رفيع سلطان البرين ايله مزين و پرزيور و يرليغ بليغ خلافتم نقش
ونكار عظمتده اظهار خاقان البحرين ايله معنون وآرايشكستردر لاجرم
برمبتغاى كلام درى النظام « السلطان ظل الله فى الارض » ذات ابهت نصاب
خسروانه مه عطيهٔ الهيه اولان تشريف شريف خلافت موهو به وحابهٔ
لطيف سلطنت مرغوبه نك و بالشكر يدوم النعم كلها مبتغاسنجه ايفاى
تشكرينه قيام ايله تعظيم لامرالله وشفقت على خلقه لوازمنى اجرا اقصاى
مقاصد شهنشاهانه م اولوب چونكه استحصال اسايش رعيت واستكمال
مأثر انصاف وعدالت لازمهٔ ذمت همت تاجدارانه وراتبهٔ عهدهٔ خسروانه م
اولمشدر بناء على ذلك دولتعليهٔ ابدى الاستمرار وسلطنت سنيهٔ سرمدى
القرارمزله افتخار الامراء العظام العيسويه ومختار كبراء الفخام المسيحيه
مصلح مصالح جماهير الطائفة النصرانيه ساحب اذيال الحشمة والوقار صاحب
دلائل المجد والاعتبار روسيه دولتلرينك وتماما روس واكا تابع نيجه نيجه
الكالرك فرمانفرما و پادشاه وايمپراطورى حشمتلو رتبتلو دوستمز الكساندر
ختم الله عواقبه بالخير والرشاد والهم اليه سبيل الصواب والسداد بيننده
بوندن اقدم معقود اولان رابطهٔ مصالحه ومصافات بعض اسباب وعوارضه
بناء قبول انحلال وانفصام ايدوب برمدتدنبرو ظهور ايدن اختلال ووقوع
بولان جنك وجدال سفك دمايه بادى وانسلاب امن عباداللهى مستلزم ومؤدى
اولمغله شورش وغوغانك اندفاع وسكونتى وعباد و بلادك آرامش واستراحتلرى
ضمننده اشبو حرب وقتالك دفع وازالهسيله مجددا صلح وصلاحك
عقد وربطى كرك جانب نصفت مناقب خسروانه مزدن وكرك روسيه
پادشاهى وايمپراطورى مشار اليه طرفندن مراد اولنوب مابين الدولتين
تأييد صلح وصفوت وتشييد سلم ومودت ضمننده دولت مشار اليهما مرخصلرى
ايله عقد مجلس مكالمه ومواد مسالمه ومصافاتى مذاكره وتنظيم ايلك ايچون

طرف باهر الشرف پادشاهانه مدن رخصت كامله ايله مرخص اول تخصيص قلنان بالفعل صدر اعظم ستوده شيم وسردار اكرم صداقت علم كتخداسى افتخار الاعالى والاعاظم مستجمع جميع المعالى والمفاخم ذوالرأى الصواب فى المأثر المختص بمزيد عناية الملك القادر السيد محمد سعيد غالب دام علوه ومرخص ثانى نصب اولنان سابقا اناطولى قاضيعسكرى وحالا اردوى همايونم قاضيسى اعلم العلماء المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين ينبوع الفضل واليقين كشاف المشكلات الدينيه حلال المعضلات اليقينيه مفتاح كنوز الحقايق مصباح رموز الدقايق المختص بصنوف عواطف الملك الاعلى مفتى زاده مولانا ابراهيم سليم ادام الله تعالى فضائله ومرخص ثالث تعيين قلنان بكيچريلر كاتبى افتخار الاماجد والاكارم جامع المحامد والمكارم المختص بمزيد عناية الملك الدائم عبد الحميد دام مجده نك بشقه بشقه يدلرينه خطوط همايون شهنشاهانه مله معنون رخصتنامهٔ همايونم اعطا اولنمق ايله ايمپراطور مشار اليه طرفندن كذلك مرخص اول اولان مستشار خاصى وحالا شامبلانى وطرق كثيره نك قواليرى اولوب هلال عثمانئ شهنشاهينك رتبهٔ اعلى نشاننه نائل اولان قدوة امراء الملة المسيحيه وعمدة كبراء الطائفة النصرانيه اندريا ليمانسكى وقدوة امراء الملة المسيحيه عساكر ايمپراطورينك ليوتنان جنرالى دهٔ وضابطان عسكريه باش ضابطى وطرق عديده قواليرى ژان ده صپانيف وقدوة امراء الملة المسيحيه ايمپراطور مشار اليه حالا مستشارى وبعض طرق قواليرى ژورن قونطون ختمت عواقبهم بالخير هجرت نبويه على صاحبها افضل التحيه نك بيك ايكيوز يكرمى يدى سنه سى جمادى الاولاسنك اون يدنجى كوننده واقع ميلاد عيسى عليه السلامك بيك سكز يوز اون ايكنجى سنه سى مايسنك اون التنجى كوننده محل مكالمه اولان بكرش قصبه سنده سالف الذكر طرفين مرخصلرى بربرلريله ملاقات وكندولره ويريلان رخصت كامله مقتضاسى اوزره مواد مصالحه يى بالدفعات مذاكره ايليوب تراضئ طرفين ايله اون التى ماده اوزرينه عقد وربط وتأسيس وتنظيم ايتملريله ذكرى اتى اون التى ماده يى حاوى تمهير ومبادله ايلدكلرى عهدنامه تمسكلرى دستور اكرم ومشير افخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب متمم مهام الانام بالرأى الصائب ممهد بنيان الدولة والاقبال مشيد اركان السعادة والاجلال مكمل ناموس السلطنة العظمى مرتب مراتب الخلافة الكبرى

المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلى بالفعل وزير اعظم ووكيل مطلق وسردار اكرم احمد پاشا ادام الله تعالى اجلاله وضاعف بالتأكيد اقتداره واقباله دخی وكالت مطلقه ورخصت كامله‌سی مقتضاسی وروسيه دولتنك باش جنرالی وسركردۀ عساكر روسيه و بالجمله قواليرلكلی وسائرك قواليری اولان افتخار امراء الملة المسيحيه عمدۀ كبراء الطائفة العيسويه قونة قولنجف ميشل قوطوزوف ختم الله عواقبه بالخير دولتی طرفندن يدنده رخصت كامله‌سی اوزره قبول وتمسكده مسطور موادی تصديق برله معتبر ومعمول به مهرلريله مختوم تصديقنامه‌لرينی طرفه مرخصلری يدلريله مبادله ايتملريله طرفينك تمسكلرنده مسطور ومشروط اولان مواد مصالحه ومسالمه‌يی صدر اعظم وسردار اكرم مشار اليه دأب ديرين سلطنت وقاعدۀ مستديمۀ دولتعليه‌م اوزره دركاه فلك باركاه پادشاهانه‌مه عرض وتلخيص ايتمكله رفاهيت وراحت برايای ملك وملت ايچون مواد مرقومه اوزرينه عقد وتمهيد اولنان صلح وصلاح مستوجب الفلاح طرف همايونمزدن دخی مقبول ومعتبر طوتيلوب خط همايون شوكت مقرونمزله موشح وطغرای غرای جهان ارامزايله مشرف عهد نامۀ همايون سعادت مقرونمز شرفيافتۀ صدور اولمسی لازم كلمكين لفظ بلفظ مواد صلح وصلاح مقبول همايونمز اولوب يرلو يرنده رعايت وصيانت اولنمسی ايچون ذكر اولنان ماده‌لردركه عينی ايله اشبو عهد نامۀ همايونمده ذكر و بيان وشرح وعيان قيلنور ٠

اولكی ماده دولتين بيننده الی يومنا هذا امتداد بولان هردرلو معادات ومنافات اشبو عهدنامه ايله برا و بحرا دفع ورفع اولنوب كرك شهنشاه ال عثمان و بالجمله روسلر ايمپراطوری پادشاهی بينلرنده وورثۀ تحت واخلافلری ودولتلری ميانه‌لرنده الی الابد صلح ودوستی ومصافات مقرر اوله وز يردستان جانبين ميانه‌لرنده مخاصمات تكوننی موجب اوله بيله‌جك اسبابی منع ايچون دولتين فخيمتين معاهدتين دقت و بصيرت مخصوصه‌لرين صرف ايده‌لر واشبو صلحنامه ايله تمهيد قلنان جميع موادی كاملا اجرا برله بوندن بويله طرفيندن معاهدۀ مذكوره‌يه مخالف برنوع وضع وحركت سرا وعلانية صدور ايتمامك اوزره مدققانه صرف افكار ايليه‌لر ٠

ايكنجی ماده دولتين فخيمتين معاهدتين بيننده كمال صفوت اوزره تجديد وتأييد قيلنان موالات مقتضاسنجه طرفينك تبعه و رعاياسندن اشبو ختام پذير اولان

محاربه حلالنده کرك حرکات عسکریه و کرك مصالح سائره جهتلريله طرف دولتده و مملکتده خلافا مداخله ایتمش بولنانلرك عموما جملهسنه عفو وصفح ایله معامله ونسیا منسیا ایله حقلرنده مجامله اولنوب اوضاع سابقهسی ضمننده او مقولهلردن هیچ فرده خطاب وزجر وعقاب اولنمیوب سابق البیان کسنهلرك هربریسی قدیم یوردینه عود ورجعت ایلدکده سائرلر مثللو زیر قوانین معتبرهده محمی اولهرق بوندن مقدم مالك اولدیغی اموال واملاکنه امن وراحتله متصرف اولهلر ·

اوچنجی ماده دولتعلیهٔ عثمانیه ایله روسیه دولتی بیننده تواریخ معلومهده عقد وتمهید وربط وتأکید اولنمش اولان عهدنامه وشرطنامهلر وعقود وسندات مخصوصهدن کرك وقتا بوقت عهود سابقه جهتیله وکرك اشبو عهد نامه ایله کسب تغیر ایدن مواد مستثنا قیلنهرق ماعداسی جملهٔ تصدیق اولنوب دولتین فخیمتین معاهدتین بلا خلل کمال جهد وثبات ایله وقایه ایلیهلر ·

دردنجی ماده مقدمجه منعقد اولان اساس صلح سندینك اولکی شرطنده پروت نهرینك مملکت بغدانه دخولندن طونهیه منصب اولدیغی محلهقدر واندن نهر طونهنك ساحل یساری کلی بوغازیله بحره قدر دولتینك حد فاصلی اولوب بوغاز مذکور طرفینه مشترك اوله واسماعیل بیشکاهنده مارالذکر کلی بوغازینه قدر نهر طونهنك روسیه دولتی تصرفنده قالهجق ساحل یسارینه زیاده قریب اولوب قبل السفر غیرمسکون اولان کوچك اطهلر دولتینك برنده ضبط وتصرف اولنمیهرق وبوندن بویله اشبو اطهلرده استحکامات وابنیه احداث قلنمیهرق خالیهٔ خالیه براغیله وقطع حطب وصید ماهی مثللو مصلحت ایچون طرفین رعایاسنك امد شدلری جائز اوله واسماعیل وکلی پیشکاهنده کائن بیوك اطهلرك دخی ذکر اولنان طونه ساحل یسارینه قریب اولان جانبلرندن اعتبار ایله اول اطهلرك بر ساعت مسافه محللرینه علامت وضع اولنمق وقبل السفر موجود اولان قریهلر واسکی کلی خارج اولمق اوزره کذلك خالی وغیر مسکون قاله دیو مصرح اولدیغنه بناء نهر پروتك صول یقهسنده کائن اراضی بی قلاع موجوده وقصبات وقری وجمله مساکن ولوا حقیله دولتعلیه روسیه دولتنه ترك

وفراغت ايتمكله نهر پروتك وسطى بين الدولتين حاجز اوله ومشترك اولان مار البيان كلى بوغازى وطونه صنرلرنده دولتينك تجار سفائنى اولكى كبى كشت وكذار ايدوب انجق روسيه دولتنك سفائن حربيه سى بوغاز مذكوردن پروت نهرينك طونه يه منصب اولديغى محله قدر امدشد ايده‌لر ٠

بشنجى ماده روسيه دولتى دخى بالاده مذكور نهر پروتك صاغ يقه‌سنده اولان بغدان اراضيسى ومملكت افلاق ايله قره افلاقى وشمديكى بولندقلرى حال وهيئت اوزره درونده اولان قلعه‌لر ايله معا شهرلرى وقصبات وقرى ومساكنى وممالك مذكوره‌ده موجود جميع لواحق وبالاده دردنجى ماده‌ده مستثنا اولنلردن ماعدا طونه اطه‌لرينى دولتعليهٔ عثمانيه‌يه ردوتسليم ايليه و دولتعليه طرفندن دخى سالف البيان اساس سندينك بشنجى شرطنده محرر اولديغى وجهله ابتداى محاربه تاريخنه دكين افلاق وبغدان امتيازاتنه دائر عقد اولنان مواثيق وسندات مرعيه ابقا اولنوب ياش معاهده سنك دردنجى شرطنده مبين اولديغى وجهله محاسبات عتيقه وهنكام محاربه تكاليفنك عدم مطالبه‌سى ومسلمدركه دولتعليه طرفندن بغدانك شمديكى اراضيسنه كوره تسويهٔ تكاليفه مساعده دركار اولمغله مبادلهٔ تصديقنامه تاريخندن مملكتين اهاليسنك ايكى سنه معافيتى واهالئ مرقومه‌دن ديار اخره نقل مراد ايدنلرك درت اى ضميله مدتى ماده‌لرى دخى عينيله اجرا اولنه ٠

التنجى ماده سالف الذكر سند اساسينك اوچنجى ماده سنده مصرح اولديغى اوزره نهر پروت حدودندن ماعدا اناطولى سمتنده وسائر محللرده اولان حدود قبل السفر قديمى اولديغى وجهله تماما ابقا اولنمغله روسيه دولتى اشبو حدود قديمه داخلنده حسب الحرب استيلاديده اولان قلاع وبقاعى دخى كذلك شمديكى بولندقلرى حال وهيئتيله دولتعليه‌يه رد وقصبه وقرى ومساكنيله جمله لواحقنى تسليم ايليه ٠

يدنجى ماده روسيه دولتنه ترك وفراغت اولنان ممالك سكنه‌سندن سفر تقريبيله اول طرفده بولنان اهل اسلام وارايسه انلر وكرك دولتعليه‌نك سائر ممالك رياعاسندن اولوب سفراثناسنده ممالك مذكوره‌ده قالمش بولنانلردن خواهشكر اولنلر اهل وعيال واموالريله اراضئ دولتعليه‌يه نقل

ایدوب علی الدوام زیر حکومت دولتعلیه ده ساکن اوله‌لر وخصوص مذکورده کندولرینه زره‌قدر مانع ومزاحم تکون ایتمیه جکلندن بشقه کرك اومقوله‌لرك وکرك روسیه دولتنه متروك ممالك اهالیسندن الیوم طرف دولتعلیه‌ده اولنلرك ممالك مذکوره‌ده مالك اولدقلری اموال واملاکلرینی اول حوالی سکانندن دیلدکلرینه فروخت برله اثمانتی ممالك عثمانیه‌یه نقل ایتمکه مأذون اولمغله تنظیم امور مذکوره‌لری ضمننده اشبو مصالحه عهدنامه‌سنك تصدیقنامه‌لری مبادله‌سی تاریخندن اعتباراً اون سکز ماه مهلت اعطاقلنه واشبو سفر اثناسنده بوجاق حوالیسندن روسیه طرفنه کذار ایتمش بولنان قبیلهٔ یدیصان تاتارلری دخی رضالریله کذلك ممالك عثمانیه‌یه رجعت ایلری جائز اولوب انجق ذکر اولنان تاتارلرك نقل واسکانلری خصوصنده واقع اوله بیلمش مصارفك دولتعلیه طرفندن روسیه دولتنه اعطا وایفاسی تعهدی مشروط اوله وبالمقابله خرستیانلردن کرك روسیه دولتنه ترك وفراغت اولنان ممالکده اصحاب املاکدن اولمش وکرك فی‌الاصل کندولری ممالك مذکوره‌ده تولد ایتمش اوله‌رق الحالة هذه ممالك عثمانیه‌ده کائنلردر خواهشکر اولنلر ممالك متروکهٔ مذکوره‌یه اهل وعیال واموالریله نقل وتوطن ایده بیله‌لر وبومقوله‌یه دخی خصوص مذکورده ایراث موانع اولنمیوب ممالك عثمانیه‌ده مالك اولدقلری سائر املاك متنوعه‌لرین کذلك اشبو مصالحه عهدنامه‌سنك تصدیقنامه‌لری مبادله‌سی تاریخندن اعتبارا اون‌سکز ماه مهلت ظرفنده ینه اول ممالك دولتعلیه سکاننه فروخت ایدوب اثمانتی دولت روسیه ممالکنه نقله رخصت ویریله .

سکزنجی‌ماده مارالذکر اساس سندینك دردنجی شرطنده تحریر اولندیغی اوزره صرب ملتی ماتقدمدنبرو اولدیغی وجهله دولتعلیهٔ عثمانیه‌نك جزیه کذار رعایاسی اولوب حقلرنده برمقتضای شیمهٔ دولتعلیه شفقت وسماحتله معامله اولنه‌جغی هرنقدر امر محقق ایسه‌دخی اشبو حرکات محاربه‌یه ملت مذکوره‌نك مداخله‌سنه بناء بروجه صریح تأمینلری تمهید اولنمق مناسب کورلمکله افعال سابقه‌لرینه مبنی وجهامن الوجوه مؤاخذه اولنمامق اوزره حقلرنده نسیا منسیا عفو وصفح ایله معامله صورتی دولتعلیه طرفندن ملت مذکوره‌یه مساعده اولنه وقدیمدنبرو ملت مذکوره‌نك ساکن اولدیغی اراضیده موجود اولمیوب حسب المحاربه احداث اولنمش اولان استحکامات

بوندن بويله بى لزوم اولمغله هدم وامحا اولنه‌رق اوته دنبرو موجود اولان
جميع قلاع و پلنغه‌لر وسائر مستحكم موقعلر بالجمله طوب ومهمات ولوازم
سفريه‌وادوات سائره لريله كالاول دولتعليه‌نك بدتملك وتصرفنه ادخال برله
ديلديكى وجه اوزره مستحفظلر تعيين اوله‌جغنه بناء اشبو مستحفظ عسكرى
طرفلرندن حقوق رعيته منافى صرب ملتى عليهنه بروجهله زجر وتعدى
وقوع بولمامق ايچون دولتعليه رفقا وشفقة بو بابده لازم اولان اسباب
امن واستمالتلرينى وكرك دولتعليه‌نك بعض جزائر بحر سفيدده ومواقع
سائره‌ده اولان رعاياسنك نائل اولدقلرى فوائد مثللو ملت مذكوره‌يه دخى
مساعده واثار شفيقانهٔ عليه‌سنه مظهر اولمرينه مساعفه برله انلره قياسا
امور داخليه‌لرينك كندو طرفلرندن اداره‌سى وويركولرينك بروجه
مقطوع لدى التخصيص كندو يدلرندن قبض وتسلمى مثللو ملت مذكوره‌نك
طرف دولتعليه‌دن اوله‌جق استدعالرينى دولتعليه صرب ملتى ايله تنظيم ايليه
طقوزنجى ماده دولتين ممالكنده موجود كرك اناث وكرك ذكور جنسندن
اولان اسراى حرب وسائر اسيرلرى هرقنغى طائفه ورتبه‌دن ايسه‌لر
دولتعليه‌ده حسن ارادتلريله دين اسلامى قبول ايدن خرستيانلر وروسيه
دولتنده ينه حسن اراديتله تنصر ايدن مسلمانلردن ماعدا جمله‌سى اشبو
عهد نامه‌نك تصديقنامه‌لرى مبادله‌سى عقبنده بدل اوله‌رق جزئى ثمن دخى
ايجاب ايتمكسزين بلاعوض همان سبيللرى تخليه برله تسليم اولنه‌لر واشبو
عهد نامه‌نك امضاسى تاريخندن صكره ظهورى محتمل اولان برجهت ايله
قيد اسره كرفتار اولوب ممالك دولتعليه‌ده بولنه بيله‌جك روسيه رعاياسى
حقنده مادهٔ مذكوره كذلك اجرا قلنه دولتعليه‌نك جميعا زيردستانى
حقلرنده بطبقها معاملات مذكوره‌نك اجراسنه دخى روسيه دولتى تعهد
ايتمكله دولتين فخيمتين معاهدتين طرفلرندن ادارهٔ اسرا ضمننده مصروف
اولان مبالغ الحا قلنوب طرفيندن استيفاسه متعلق ادعايه صلاحيت اولميه
و بوندن ماعدا راس حدودده‌بولنه‌جك طرفين مأمورلرينه اسراى مرقومه
اعزام برله مبادله وتسليم وتسلملرينه قدر لوازم راهلرينى دخى دولتيدن
هر برى كندو ممالكنده رؤيت ايليه‌لر ٠

اونجى ماده تكون محاربه حسبيله طرفين تبعه ورعاياسنك دوچار
تعويق اولان مصالح ودعوالرى پسمانده اولميوب اشبو عهوددن صكره

حق اوزره مباشرت پرله پذیرای ختـام اوله وجانبین رعایاسنك كرك تبعهٔ طرفینده اولان الەجقلری وكرك میریده اولان مطلوباتلری دخی سریعاً وتماماً ادا قلنه ٠

اون برنجی ماده اشبو معاهده انعقادیله طرفین فخیمینك تصدیقنامەلری مبادله سندن صكره روسـیه دولتی ممالك دولتعلیەنك برا و بحرا كندو عساكرندن واینجه دونمانسندن تخلیەسنه مباشرت ایدەجكی دركار اولوب انجق بو خصوص مقتضای وقت وحال ایله مسافەلره تطبیق لازمەدن اولدیغندن جانبین فخیمین معاهدین مبادلهٔ تصدیقنامه تاریخندن اعتباراً ایله اوچ ای كرك اناطولی سمتنه وكرك افلاق و بغدان طرفنه جملة تخلیه ایچون مهل اخر اولەرق تعیین ایتملریله مبـادلهٔ تصدیقنامه كوننلدن شروع برله وقت مذكور حلولنه قدر عساكر بریهٔ دولت روسیه كرك روم ایلی وكرك اناطولی سمتلرنده اشبو معاهده موجبنجه دولتعلیهٔ عثمانیەیه رد اولنان بالجمله ممالكی تماما وكاملا تخلیه ایدەلر وكذلك اینجه دونماسیله جمیعاً جنك سفینەلری دولتعلیهٔ عثمانیه صولرندن خروج ایلیەلر ودولتعلیهٔ عثمانیەیه روسیه دولتی طرفندن اشبو مصالحه عهدنامەسی موجبنجه رداولنان ممالك وقلاعده ختام مدت تخلیەیه دكین عساكر روسیه بولندقجه تنسیق امور واحوال الحالة هذه بولندیغی منوال اوزره روسیه دولتی ادارەسنده قالوب عساكر مذكورەنك كلیا اخراجلرینه قدر دولتعلیهٔ عثمانیه طرفندن قطعا مداخله اولنمیەرق عسـاكر مرقومەنك مأكولاتی ولوازم سـائرەسی استحصال وتداركنده اخر مدت تخلیـەیه دكین الان جاری اولدیغی وجهله عمل اولنه ٠

اون ایكنجی ماده یاش عهدنامه سنك یدنجی مادەسنده مسطور جزائر وتونس وطرابلس غرب اوجاقلری قورصانلرینك روسـیه دولتی رعایای تجارینه خسارتی نظامنه وكرك ابقا اولنان تجارت شروطنه دائر استانەده مقیم روسیه دولتی ایلچیسی یامصلحتكذاری طرفندن باعث بحث وشكایت اولمش خصوصلره شامل اولەرق برموجب عهود تقریر وتقریر تقدیم اولندقده اجرای مقتضای شروط مرعیەیه طرف دولتعلیەدن دخی اهتمام قلنەرق ولوازم تأكیدات وتقیداتنده مسـامحه اولنمیەرق بروجه ختام رؤیت وتمشیتنه همت اولنه وروسـیه دولتی طرفندن دخی تجارت شرائطی مقتضاسنجه تبعه ورعایای دولتعلیه حقنده معاملهٔ متشابهه ایفا قلنه ٠

اون اوچنجی ماده اشبو معاهدەنك انعقادندن صكره دولتعلیهٔ عثمانیەنك

ایرانیان ایله جهت جامعهٔ اسلامیه‌سنه مبنی ایران دولتی ایله روسیه دولتی بیننده اولان جنك وجدالك اندفاعی ومصالحه‌لرینك تراضیٔ طرفین ایله بینلرنده توثیقی ضمننده دولتعلیهٔ عثمانیه طرفندن بوبابده مساعیٔ جمیله صرف اولنمسنه دولت روسیه رضاداده اولور ٠

اون دردنجی ماده اشبو معاهده نك امضا وتأییدی عقبنده طرفیندن دفع معادات ضمننده برا وبحرا سرکردکان عساکره بعجالة اوامر وتنبیهات اطاره قلنه وتاریخ امضادن صکره سرزدهٔ ظهور اوله بیلمش معادات غیر واقع حکمنده اوله‌رق اشبو معاهده شروطنه قطعا ایجاب تغیر ایتمیه‌رك کذلك دولتین فخمتین معاهده‌تینك هرقنغیسندن استیلا وضبط اراضی وقوع بولمش ایسه بلا تأخیر رد وتسلیم اولنه ٠

اون بشنجی ماده اشبو مصالحه عهدنامه سنی جانبین مرخصلری بعد الامضا حضرت صدر اعظم دولتعلیه وباش مرخص دولت روسیه طرفندن تأیید اولنوب بنه جانبین مرخصلری معرفتیله امضا تاریخندن اون کونده وممکن ایسه دها اولجه امر مبادله اجرا قلنه ٠

اون التنجی ماده اشبو معاهدهٔ مؤبده عهدنامه سی شهنشاه ال عثمان وروسیه ایمپراطوری وپادشاهی طرفندن برمعتاد کندو خط وامضالریله رسما تصدیق وتأیید اولنوب تصدیقنامه‌لری عقد عهدنامه تاریخندن درت هفته مدتنده وممکن ایسه دخی اولجه اشبو معاهده نظام پذیر اولان محلده طرفین مرخصلری معرفتیله مبادله اولنه ٠

خاتمه بتوفیق الله الملك العلام ذکر اولنان اون‌التی ماده‌یی حاوی معاهده وتصدیقنامه‌لرك مدت معینهٔ مذکوره‌ده طرفین اهتمام تامله مبادله‌واتمامیچون یدیمزده اولان رخصتنامهٔ همایون شوکت مقرون موجبنجه اشبو سند مسالمه کتب واملا ومهر وامضالرمز ایله ختم وامضا قلنوب روسیه دولتی مرخصلری مومی الیهمك ممضی ومختوم سندیله مبادلة اعطا اولندی دیوتمسك مذکورده مسطور اولمغین ایمدی اشبو مواد مصافات وشرائط موالات مادامکه روسیه دولتی ایمپراطوری مشار الیه واخلافی طرفلرندن مرعی ومعتبر وضوابط وروابطی تطرق خللدن حمایت وصیانت اولنه‌رق مستحکم ومقرر اوله طرف همایونمدن دخی ذات معالی سمات شاهانه وجناب شوکت نصاب ملوکانه‌مه سزاوار وشایان اولدیغی وجهله تعهد اولنورکه

شروط وقيود ومصافات طرف باهرالشرف شاهانه مدن واخلاف سعادت اتصافرزدن ووكلای عالیمقام ووزرای عظام ومیرمیران كرام وامرا وضابطان وعموما عساكر نصرت ارتسامزدن وبالجمله عبودیتمزله كامیاب اولان طوائف وخدامز طرفلرندن رعایت اولنوب برفرد خلافنه وضع وحركت ایلمیه تحریرا فی غرة جمادی الاخره لسنة سبع وعشرین ومأتین والف ٠

(۲)

طرف حضرت سردار اكرمیدن تپه دلنلی علی پاشایه یازیلان قائمه‌نك صورتیدر ٠

بو اثناده دیره وحوالیسنی قبضهٔ تصرفه ادخال قصدیله دیره‌لی یوسف بك اوزرینه طرف مشیریلرندن عسكر سوق اولنه‌رق جدال ومنازعه‌یه ابتدار اولنمش اولمق حسبیله میر مومی الیه دخی النده اولان محللرك تقویه واستحكامنه تشبث ایتمش وكغه‌لق داخلنده اولان میرمیران وسائر خاندان ومتعینان حسب الضرور میر مومی الیه ایله متحد ومتفق اوله‌رق كندویه اعانته مجبور اولمش اولدیغی و بو بابده صوب سعادتلرندن اصرار قلندیغی حالده اول طرفلرده محاربات ممتد اوله‌رق غائلهٔ كلیه تحدث ایده‌جكی بعض متواردیندن مسموعمز اولوب اوچ بش سنه‌دنبرو سفرلرك امتدادی حسبیله ممالك محروسة المسالك شاهانه اهالی ورعایاسنك كثرت مطلوبات سفریه‌دن ناشی تاب وطاقتلری قالمامش اولدیغندن دولتعلیه الحالة هذه غوائل شتای سفریه‌نك اندفاعیله اراحهٔ اهالی ورعایا اسبابنك استحصالنه چالشمقده ایكن خطهٔ روم ایلیده ازسرنو برغائله دخی تكون وتحدثی صورتی بروجهله تجویز اولنور قبیلدن اولمدیغی بیاندن مستغنی وجمیع زمانده بومثللو ازعاج اهالی وفقرا وانسلاب اسایش رعایایی مستلزم حالاته بروجهله رضای عالی اولمیوب بوكیفیت بهرحال اولحوالی خاندانی طرفلرندن استانه‌یه اشعار اولنمش اوله‌جغندن سمع همایون حضرت شهریاری‌یه واصل اوله‌رق حق سعادتلرنده تغیر اعتقاد شاهانه و بلكه اغبرار طبع مكارم نبع پادشاهانه‌یی موجب اوله‌جغی امرغیر خفی اولمغین صوب سعادتلرینه اوته‌دنبرو خلوص مخصوصمز بركمال اولمق ملابسه‌سیله بو بابده جناب مشیریلرینی

اخطار وایقاظ ضمننده بو وجهله اشعاره ابتدار اولنوب شویله‌که طرف
دستوریلرندن دره اوزرینه عسکر سوق اولنمسی بهر حال اوحوالی بی ضبط
داعیه‌سنه مبنی اوله‌جغندن ناشی اوحوالی متعینانی قوشقولنوب یکی باشدن
برغائلهٔ زائده تکون ایتمسی مستلزم اوله‌جغی ظاهردر بهی برادر بوهوای
ضبط مملکت نیجه‌یه‌دك سوره‌جك شمدی یه‌دك قبضهٔ تصرفه ادخال
ایلدیککز بونجه الویه وقضا وقرا یتشمیورمی وسایهٔ هماوایهٔ شاهانه‌ده
اکتساب ایتمش اولدیغکز نقود وقدرت وثروت ومکنت آزمی کلیورشمدی
دولتعلیه‌نك بویله وقتنده بومثللو غوغا ونزاع چیقاروب وکلای سلطنت
سنیه‌یی تصدیع ایتمك نیچون اولسون برکره ملاحظه بیورك شمدی بویله
شیلرك موسمیدر بونلری شوکتمآب افندمز ایشیدوب سکوتمی بیوررلر ظن
ایدرسکز اولونیه وارکلی ماده‌لرینی بتوروب شمدی بوکامی صتاشدیکز
صاحب‌ملك افندمزه نیجه کران کلسون ملك‌ورعایا وفقرا ذات شوکتسمات
پادشاهینك اولوب هرحالده حمایت فقرا اخص مطلوب عالیلری ایکن
بوصورته نیجه رضا ویرسونلر وهم آچیقدن آچیغه ممالك پادشاهی‌یه‌عسکر
چکوب ضبط داعیه‌سنه دوشمك نصل امر مکروهدر بونی دولت‌بنده‌لکی
ادعاسنده اولان تجویز ایدرمی جناب مشیریلری ایسه وزرای عظام دولت
علیه‌دن واغور سلطنت سنیه‌ده بوآنه قدر مسبوق‌اولان خدمت وحمیتکز
جمله عندنده معلوم اولان حالاتدن ایکن بوصورتی نوجهله تجویز بیوردیکز
طوغریسی بونی جناب‌مشیریلرینه یاقشدیره‌مدم الحاصل‌منازعهٔ مذکوره‌نك
عاجلا دفعی اخص مطلوب اولمق حسبیله مجرد سزی سودیکمدن وحمایت
ایلدیکمدن بووجهله اشعار وبودفعه قپو چوقدارکز اوزون حسن اغا
یانیه‌یه عودت ایلدیکندن مرقومه باش چوقدارمز حسین دخی ترفیق ایله
دره اوزرینه سوق اولنمش اولان عسکرك کیرو اعاده‌سی اسبابنی استحصال
ضمننده ارسال وتسیار اولنمش اولمغله ارتق بوداعیه دن کف ید وفراغت
وعسکر مذکوری کیرو چکوب دفع منازعه واختلاله مبادرت برله رضای
عالی‌یی تحصیله دقت بیورملری سیاقنده قائمه لدی‌الوصول بوخصوص‌مواد
سائره‌یه مقیس اولمیوب موجب اختلال اوله‌جق حالاتدن اولدیغندن
دفعی وعسکر مذکورك علی ای حال اعاده‌سی مطلوب قطعی ایدوکی
معلوم سعادتلری بیورلدقده بوبابده زنهار وزنهار تعلل ایتمیوب بر وجه

محرر اندفاع منازعه واختلال وسائلنی استکماله مسارعت وکیفیتی باش
چوقدارمز مرقوم معاودتیله طرف مخلصی‌یه اشعار واشارت بیورملری
مأمولدر   فی ٥ ب سنه ۲۲۷

(۳)

محمد علی پاشا طرفندن وارد اولان قائمه

جانب حجازده بسط بور یای مذلت اوزره اولان خارجیان بی بختك اندفاعی
خصوصنه طرف اشرف ملوکانه‌دن مأمور اولدیغم حسبیله صوب عاجزانه‌مدن
تجهیز وجانب مذکوره فوج فوج ابعاث اولنان عساکر پادشاهیه‌یی
سرعسکر حجاز اولان اوغلم طوسون احمد پاشا بنده‌لری استصحاب ومرحلهٔ
رابغدن فك رابطهٔ طناب وخیام وترتیبات بحریه ایله بالمخابره جده ومکهٔ
مکرمه‌ده داغ زن قلوب عالمیان اولان خارجیان بی‌ایمانك طعمهٔ شمشیر اعدام
ایلمك نیت خالصه‌سیله عون عنایت پروردکاری‌یه اعتماد واعتقاد وروح
پرفتوح حضرت سیدالابرار علیه الصلوة والسلامه استعانت واستمداد برله
رؤس منحوسه‌لری دستیاریٔ شمشیر خون اشام موحدین ایله غلطان برخاك
مذلت اولدیغندن مکهٔ مکرمه‌ده سنك راه ممانعت زعم باطلنده اولان طائفهٔ
خارجیانك کانون سینهٔ کینه‌لرنده علوکیر دهشت ظهور وپنجهٔ سینه شکاف
وطوپ وتفنك وضرب مهمیز سرتیز سهام اسلامیانه تاب اور مقاومت
ایده‌میه‌جکلرینی فهم ودرك ایلدکلرینه مبنی رمهٔ غراب شکسته بال مثال
کریز وفرار ودارالندوه‌لری اولان طائفده قرار وبیم جان ایله نهان ومستور
اولدقلرندن اشبو محرم‌الحرامك اون طقوزنجی یوم خمیس پاشای مومی‌الیه
جدهٔ معموره‌یه دخول وبارك‌الله السبت والخمیس سری آشکار اولوب یوم
مذکورده تیز الدن معیتنده مقدمة الجیش اولان دلیلان سرچشمه‌مز اولان
مصطفی بك قوللرینی بیك نفردن متجاوز دلیلان سواریسیله مکهٔ مکرمه‌یه
ارسال وضبط ایتدیردوب قلعهٔ جده‌نك محافظه‌سنه آدملر تعیین وایکی کوندن
صکره پاشای مومی الیه دخی حرکت ومکهٔ مکرمه‌یه داخل اولوب طائفی
دخی ایادیٔ خارجیاندن نزع واسترداد ایتمك خصوصنه ابتدار وسرچشمهٔ

مرقومی كليتـلو دليلان ايله جانب مذكوره تسيار ومبعوث اولان طـائفهٔ دليلان طائفه تقربلرنده سرچشمه مرقوم ايكی يوزدن متجاوز دليلان ايله ايچلرندن چيقوب طائفه طوغری الغار اثناسـنده رئيس خارجيان اولان سعود نام ضلالت نمودك اوغلو عبدالله وعثمان مضائفی وسـائر خارجيان سركردهلرينك اردوی ادبار بارلری نمايان اولدقده سرچشمهٔ مرقومك عرق شجاعتی حركت ووراسـنده اولان دليلانه خبر ارسـال وهمان آت باشی قالديروب متوكلا علی الله اوزرلرينـه هجوم واقتحام ايلدكلرينه خارجيان طرفنه خوف وخلجان طاری ووجوهله دهشت سـاری اولوب برلرينی پايمال ايدرك مزبور عبدالله سمت يمنه وعثمـان مضايفی وسـائر خارجيـان سركردهلری طائفه فرار ايتمشلر ايسهده سرچشمهٔ مرقوم تعقيب ويتمشدن متجاوزكله اخذ ايدرك بندر مذكوره هجوم واقتحام ايلدكلرينه مبنی درونده اولان خارجيان جانب درعيهيه فرار ايلدكلرندن سرچشمهٔ مرقوم قوللری طائفی دخی ضبط وچرك وجود الحـاد الود خارجيـاندن تنظيف وتطهير ايلمشدر جناب وهاب كريم وفياض عديم القسيم تنزهت اسماؤه وتوالت الاؤه حضرتلرينك موهبهٔ جليلهٔ صمدانيه وعنايت ازليهسی وشوكتلو مهابتلو پادشاه كشوركشا افنـديمزك حسن توجهات ونظر شاهانهلريله بروجه محرر مكهٔ مكرمه وجدهٔ معموره داخل قبضهٔ فتح وتسخير اولديغی مبين سرعسكر مومی اليه بندهلرينك برقطعه قائمهسـيله قلعهٔ جدهٔ معموره وبيت الحرامك مفتاح نعم الانفتاحی ديوان كاتبی قدری افندی قوللريله طرف خالصـانهمه وارد ومخلصلری دخی مير ميران بنـدهلرندن اوغلوم كامل اسماعيل پاشا ايله پيشكاه دولتقراره ابعاث ايلديكمی حاوی قائمهٔ خلوصوری تحريرينه بادی اولمشدر ٠

فی ١٥ را سـنه ١٢٢٨

(٤)

✻ پرات نام مؤلفك ويانه قونغرهسنه دائر اولان رسالهسنك خلاصهٔ ✻
✻ ترجمهسيدر ✻

بجمجلسنك تاريخ ختـامی اوروپالو بيننـده برمدت تاريخ جديد اعتبـار اولنه بيلور زيرا اوروپالونك حال حاضرينه نظرا مصـالح عظيمهسی اولا

عساكرك تقليلي و بلا موجب حروب واسفاره ميل ورغبتك انقطاعى ثانيا فرانسه‌نك استقرار نظامات داخليه‌سى اسپانك استكمالى ثالثا قديمدن اسپانيالويه تابع اولوب بودفعه سركشلك ايتمكده اولان امريقا اولكه‌سنك استحصال سربستيت واستقلاليله دوچار اولديغى اختلالاتك دفعى ماده‌لرينه منحصر اولوب اشبو مواد ثلثه‌يه نظام و يرلدكده اوروپانك امن واسايشى وحسن حال وثروتى حاصل اوله‌جغى اشكاردر بوندن بويله تكونى محتمل اولان حالات ووقايع مجهوله‌دن غيرى اوروپا دولى بيننده مايهٔ نزاع وشقاق قالمامش وجميع مصالح ومواده نظام ويرلمش اولديغنه بناء بوندنصكره نيجه مدت اسايش وراحتك امتداديله مللى تبشير ايلمك جائزدر ٠

حتى بودفعه حصول مصالحهٔ عامه‌يه صرف همت ايتمش اوروپا حكمدارلرينك بياغى همسال اولملرى كيفيتى دخى صلح ومسالمتك برمدت ممتد اوله‌جغنه فال نيكو اعتبار اولنه بيلديكى ظاهردر فى يومنا هذا اولا تبعه‌نك متبوعلرى عندنده رعايت قدر واعتبارلريله هيئت مليه‌نك حصولى ثانيا حكمدارانك زير دستانلريله معاملاتلرنده صدق وطوغريلق شعارينك التزامى ثالثا حركات وسكناتلرينك تبعه‌لرندن كتم واخفاسنه حاجت قالميه‌رق هر بر معامله‌لرينك خلقه نشر واعلانى ماده‌لرى جميع ملل عندنده مطلوب وملتزم اولوب بوندن صكره اشبو دقايقه رعايت ايتميلرك اضمحلاللرى دركاردر زيرا كافهٔ ملل استحقاقاتلرينى وقدر وشانلرينى و بر دولتك اول واخر قوت ومكنتى غيرت ملت ايله قائم اولديغنى درك وتيقن ايلمشلردر دولتعليه‌نك واسپانيا دولتنك اوروپانك معاملات پولتيقه‌سنه مدخللرى اولميوب اوروپا قطعه‌سيله مناسبتلرى همان كندولرينه ضررلو تجارت معاملاتنه منحصردر بوصورتده دولتعليه واسپانيا دولتى اوروپانك موازنتنه مدار اوله‌ميوب بالعكس اوروپالو دولتعليه‌نك واسپانيا دولتنك دوام واستقرارلرينه على الدوام صرف دقت ايتمك واجبدر بناء على ذلك انكلتره دولتى اسپانيالويى فرانسه دولتنك تسلطندن وقايت امرينه سعى ودقت واسوج وانكلتره و پروسيا دولتلرى بالاتحاد روسيه واوستريا دولتلرينك دولتعليه حقنده سوء قصدلرينى اجرا ايتملرينه دفعاتله تشمير ساق ممانعت ايلدكلرى معلومدر روسيه دولتنك پروسيا دولتى مثللو اوروپا قطعه‌سنده حكومتى يوز سنه‌دنبرو تولد ايتمش اولوب تاريخ مذكوردنبرو اوروپانك اسايش وراحتنى سلب ايتمكدن ومبانئ موازنتنى

ترصيص وتشييد ايتمديكندن بشقه دائما هدم وتخريب قيلمقدن ومتواليا حوزه‌سنى اعظام ايلمكدن خالى اولمامشدر بودفعه دخى تحصيل ايلديكى سعهٔ حدود كأنه صولك خطوه‌سى اولوب عاقبة الامر اقصاى مرامنه نائل اولمغله فيما بعد كرك كندى تبعه سنى وكرك سائر اوروپالولرى منافع اسايش وراحتدن حصه‌دار ايده‌جكنى وعد وتعهد ايدر واقعا تعهدنده صادق اولوب صاحب اولديغى قوت عظيمه‌يى وكندى ممالك اخرايه سوق عسكر ايله ايصال خسار ايتمسى ممكن ايكن دول سائره شمدن صكره روسيه ممالكى درونـنه عسكر ادخالى سوداسندن فارغ اوله‌جقلرى جهتيله‌دخى دركار اولان مزيت وتفوقنى اوروپانك استقرار صلح واسايشى اسبابنك استحصالنه صرف ايلسه بو بابده واقع اوله‌جق سعى وهمتى شايان مدح وستايش اوله‌جغى نماياندر • برطرفدن دخى انكلتره دولتى اوروپاده صاحب نفوذ تام اولوب عناصر اربعه مثابه‌سنده دولت مرقومه‌نك قوت ومكنتنى تركيب ايدن اولا موقعى ثانيا قوت بحريه‌سى ثالثا نظامات داخليه‌سى رابعا غيرت مليه‌سى قابل ازاله وافساد اولمديغندن برقات دخى دول سائره‌يه نسبتله قوت واقتدارى زياده ونفوذى تام وكاملدر روسيه دولتنك پياپى تحصيل ايلديكى سعهٔ دائرهٔ ملكيه‌يه نظرا اوروپا قطعه‌سنه انحدارى مخوف سيل تسلطنه سد حائل اولمق اوزره برقاچ حدود دافعه تحصيلندن لابد اولوب الحالة هذه اولا پروسيا واوستريا دولتلرى ثانيا رين نهرى بوينده كائن فرانسه وفلمنك دولتلرى اوروپانك سرحداتى مثابه‌سنده اعتبار اولنه بيلور • فى‌نفس‌الامر روسيه‌لو ذكر اولنان اولكى حدودى تجاوز ايدوب سيل متحدركبى المانيايى استيلا ايلمديكى حالده طبيعتيله رين بويى محل مدافعه اتخاذ اولنه‌جغى بى اشتباهدر • روسيه دولتنك قطعهٔ بريه‌ده مكنت وتفوقى بودرجه‌لرده ايكن انكلتره دولتنك دخى روى درياده حكومت مطلقه‌سى حسبيله اوروپا قطعه‌سى برا وبحرا ايكى اژدر اره‌سنده بولنديغى امر جليدر • فرانسه دولتى ايسه المانيا اولكالرندن محاط اولمق حسبيله حوزهٔ ملكيه‌سى درونه منحصر اولوب خارج حدودنده نفوذى واوروپانك پولتيقه‌سنه مدخلى قالمديغى اشكار اولوب انجق بچ مجلسنده المانيا اولكه لرينك بوندن بويله فرانسه‌نك بيم تسلطندن تخليصى وسائلى استكمال اولنمشيكن بالمقابله بودفعه استيلاسى مخوف اولان

روسیه دولتنك تسلطندن محافظه ووقایتی امرینه اصلا دقت اولنمامشدر · زیرا روسیه دولتنك حدودی ویستولا نهرینك برو جانبنه تجاوز ایتمش والمانیا قطعه‌سنه ملاصق اولمش اولدیغندن بووجهله اوروپایه متقرب ومجاور اولمسی عالمه برغائلهٔ جدیده اولوب فیما بعد شوروسیه دولتنك دفع تعدیاتنه صرف افکار اولنمق واجب اولدی زیرا دولت مذکوره دول سائره کبی رجوع قهقری یه اجبار اولنه‌میوب ضبط ایلدیکی ممالکی رد واعاده ایتمك عادتندن دکلدر وفرانسه عساکرینك روسیه اراضیسی درونه اقتحاملری سببیله دوچار اولدقلری ورطه‌یی دول سائره درخاطر ایتدکجه خیلی مدت مجربی تجربه سوداسندن مجانبت ایده‌جکلری بی اشتباهدر · پروسیادولتی بالاده ذکر و بیان قیلندیغی وجه اوزره اوروپانك سرحدی مقامنده ایکن هنوز کندوسی خطردن سالم دکلدر بناء علی هذه‌الدقیقه بعض اراضینك ضم والحاقی و یاخود ممالك متفرقه‌سنك جمع والصاقیله پروسیا دولتنك استحصال اسباب تقویتی اوروپالونك مقتضای مصلحتندن اولوب دولت مرقومه‌نك نقدر مکنتی توفیر اولنسه روسیه دولتنه تاب آور مقاومت واوروپایی استیلا ایتمسنه سد ممانعت اوله بیلك درجه‌لرده تحصیل مکنت ایده‌میه‌جکی قید اشعاردن مستغنیدر · روسیه دولتی الیوم تغلب جهتیله فرانسه‌نك یرینه کچوب مقدما ریح تسلط جانب غربدن وزان ایکن بوندن صکره طرف شمالدن هبوب ایده‌جکی محققدر روسیه‌دولتی بودفعه اوروپانك جانب جنوبیسنه روبراه اولوب دولت مرقومه‌نك تبعه‌سی کثیر وشجیع والات وادواتی مکمل وضابطانی سائر اوروپالو قدر معلومات وفنوندن حصه دار اولدیغنه نظرا اوروپایه استیلاسی بغایت مخوفدر برطرفدن دولتعلیه‌نك شعار توکل وسکونتی واسایش وراحته میل ورغبتی تقریبیله روسیه دولتی اوجانبدن مأمون‌الغائله اولوب واقعا کسب ایلدیکی درجهٔ قوت ومکنته کوره کندونك دولت علیه‌دن بیم وباکی اولمیوب بالعکس دولتعلیه روسیه‌لودن احترازایتمك لازم کلور · دقایق مشروحه‌یه مبنی بج مجلسنده خاصة روسیه دولتنك توسیع دائرهٔ حکومتنی منع ایتمکه شد نطاق اهتمام اولنمق لازم ایدی دول معاهده ایسه عامهٔ اوروپانك مقتضای مصلحتندن اولان اشبو مادهٔ مهمه‌یی اهمال واستخفاف ایتملرنده غایتده سوء تدبیر ایلدیلر نته‌کیم له دولتی اوروپانك موازنتنه وامن واسایشنه مدار اولمق ایچون

یاهیئت اولای مجموعه‌سنه ارجاعیله کالاول دول مستقله عدادینه ادخالی
ویاخود بلاد وممالکنک همجوار اولان دول بیننده مساوات اوزره مقاسمه‌سی
صورتلرینه قرار ویرلمك وعلی کلاالتقدیرین روسیه دولتنك ویستولا
نهرینك بروجانبنه تجاوزینه جواز کوسترلمامك اقتضا ایدر ایکن بچ
مکالمه‌سنده قرارکیر اولان نظامات معلومه حسبیله اوروپانك اساس امن
واسایشی متزلزل اولمش اولدیغی بدیهیاتدندر ٠
اوستریا دولتی ایتالیانك قطعهٔ شمالیه‌سنه متصرف واولوجهله ایتالیانك
قطعهٔ جنوبیه‌سنه کاه ایصال خسارته وکاه بسط حمایته مقتدر اوله‌رق
دولت مذکوره‌نك خط حدودی روسیه ممالکندن بدأً وممالك عثمانیه‌دن
مرور ایله ایچ دکزك سواحلنه‌دك ممتد ومتسع اولمشیکن مع وسعة حدوده
همجوار اولدیغی ملت اسلامیه جانبندن بیم تعرضدن سالم ومأمون الغائله‌در
شویله‌که اهل اسلام بالذات مصلح وسلیم وساکن الطبع اولوب خودبخود
سفره قیام ایتمیوب القاآت سابقه وتشویقات مدیدهٔ خارجیه‌یه محتاجدرلر
بوصورتده اوستریا دولتنه سابقی مثللو مخالف ومتعرض اوله‌جق کثیر العدد
اعضاسی وروسیه‌لودن غیری نقطة المقابله‌سی ومحل مصادمه‌سی قالمدیغی
واوستریالونك ایتالیا طرفندن توسیع دائرهٔ اقتدارایلمسنه رخصت ویرلمکدن
ایسه بوسنه وخرواتلق وصرب ایالاتنك تملیکیله اوستریالونك حوزهٔ
حکومت مکنتی اول طرفدن توسیع اولنمش اولسه اوروپا مصالحنه انفع
اولور ایدی زیرا اشبو ایالات اوستریالویه تابع دالماجیا واسقلاونیا
اهالیسیله مناسبتی درکار اولوب اوزرلرینه دولتعلیه‌نك نفوذ وحکومت
حالیه‌سی سکنه‌سنك سرکشلکی حسبیله اوته‌دنبرو منازع فیه اولمقدن خالی
اولمدیغندن ناشی اوستریالونك ایتالیا اوزرینه استیلاسی تقریبی اوروپانك
اصول ملکیه‌سنه عارض اولان رخنه ایالات مذکورهٔ عثمانیه‌نك اوستریالویه
تملیکیله برطرف اوله‌رق ازسرنو استقرارینه مدار ونفعی جمله اوروپالویه
شامل ونمودار اولور ایدی دولتعلیهٔ عثمانیه‌یی ترکیب ایدن ممالکك همان
اوروپایه نسبتله خیر ونفعی وضرر وشری کارکر تأثیر دکلدر زیرا ممالك
عثمانیه‌ده سرکارده اولنلرك پیشه وافکاری انجق بربریله منافقانه معامله
وشقاق اوزره محاربه ایله مشغول اولمق وخرابه وارمش واهالیسی عریان
وپریشان اولمش برمملکت ضبط ایتمکه منحصر اولمغله اوروپانك نظاماتندن

حصه‌دار وقواعد معاشرتنه اتباع ایلمك نیتیله ممالك عثمانیه‌دن نزعی ایراد
اولنان ایالات مذکوره اوروپانك انتفاعنه مدار اولمق لازم کلور ایدی
صرب رعایاسی اون سنه‌دنبرو عصیانه جسارت وحرب وضربه مداومت
ایدوب بونا پارته‌نك روسیه‌لو اوزرینه سفری حسبیله روسیه‌لو صربلونك
اعانه‌سنه تعیین ایلدیکی عسکرینی افلاق و بغدان طرفندن چکمکه احتیاجی
مس ایلمش ورعایای مسفوره بیعین قالوب عساکر عثمانیه‌دن هرطرفدن
احاطه ومحاصره اولنمش اولمقدن ناشی نهایة الامر مقاومتدن عجزلری
سببیله رؤسای طائفه‌لری دیار اخرایه فرار والتجا ایله سلامت بولمش
والتفات کورمشلر ایسه‌ده ظهور ایدن سرکشلکاری مملکتلرینك خرابیتنی
موجب واکثری صربلونك خائبا وخاسرا سرفرو واطاعت ایتملرینی
مستوجب اولدیغی احوال مسلمه‌دندر ۰ بناءعلیه یالکز اشبو صرب مملکتی
دکل بلکه قرق سنه‌دنبرو موجب نزاع وجدال وعرصهٔ حرب وقتال
اولان افلاق و بغدان مملکتلری دخی فرصت الویرمشیکن اوستریایه الحاق
وتملیك ایتدرلمش واوروپا نظاماتنه تقلیدا نظام تحتنه ادخال ایله روسیه‌لودن
محافظه‌سنك اسبابنه دقت اولنمش اولسه مترتب اولان منافعی هم اوستریا
دولتنه وهم بالجمله اوروپایه عائد اولور ایدی دولتعلیه‌نك سنین کثیره دنبرو
اشبو مملکتینه درکار اولان استحقاق تصرفی نیجه اسفار وحروبی مستلزم
اولمشیکن مملکتین مذکورتین اوزره سلطنت سنیه‌نك حکومتی امراعتباری
اولوب واقعا دارالامارت ویودکان اولان بکرش و یاش قصبه‌لرندن نقل
ایله درعلیه محبسلرینه القا اولنان افلاق و بغدان بکلرینه والیٔ مملکت
ومحافظ ایالت دینمکه شایان اولمدیغی مستغنیٔ تعریف و بیاندر ۰ ویوده‌لرك
اثنای امارتلرنده مملکتین مذکورتین اسباب محافظه‌دن خالی اولمق حسبیله
روسیه‌لونك استیلاسی مخافتی کون بکون مزداد اولمش وخصوصا روسیه
دولتی بوانثاده بوجاق مملکتنه و پروت ایله نهر طورله اراسنده کائن
اراضی‌یه مستولی اولمق تقریبی زیادة عن‌الاول مقاصد فاسدهٔ پرخطرینك
اجراسنه کسب سهولت ایتمش اولدیغی نمایاندر ۰ مملکتین مذکورتینك
فرض اولنان فراغتندن دولت علیه‌یه محرومیت حقیقیه ورخنهٔ فعلیه
عارض اولمدیغی جهتیله کران کلمامك کرکدر کافهٔ دول اوروپا اشبو ایام فرصتدن
اغتنام ایله روسیه‌لونك قدیمی مطمح نظری اولان شو مملکتلری تحت نفوذ

وحمايه‌سندن تخليص وحدود طبيعيه‌دن معدود اولان طونه نهرينی حدفاصل تعيين برله افلاق وبغدان مملكتلرينك ضبط وتصرفی ايچون دولتعليه ايله روسيه‌لو بيننده مدت وفيره‌دنبرو دركار اولان رشتهٔ حرب وكشاكشك قطعنه وبلا جدال اوستريالويه فراغت مملكتينه رضاداده اولمق خصوصنده دولتعليه‌يه بالاتفاق عرض توسط ايله الزام ايلمكه سعيلری لازمه‌دن ايدی • ايتاليا بحثنه كلنجه ايتاليا اهاليسی اوستريالونك ربقهٔ حكومتندن اظهار ايلدكلری كمال نفرتلرينه وصغار وكباری خمار سربستيتله سرمست اولدقلرينه نظرا اوستريالو اشبو ممالك وسيعه‌يی تحت‌القهر معامله ايله اداره ورقبه‌لرينی تضييق ايده‌جك اولور ايسه يوما من‌الايام ايتاليا‌ده ساكن اولان طوائف متعدده كردنكش تبعيت اولمق و بردولت مستقله‌يی تركيب ايلك قضيه‌سی امرمستبعد دكلدر اشبو عارضهٔ محتمله‌نك وقوعندن احترازا اوستريا دولتی ايتاليانك محافظه‌سيچون قوت عسكريه‌سنی اولطرفلره بالضروره ايصال واستخدامنه ظهور ايده‌جك احتياجی روسيه حدودی جانبنده عسكراً ضعف وزبونيتنی مستتبع اوله‌جغی دركاردر حال بومنوال اوزره ايكن واوستريالونك ايتاليا اوزرينه استيلاسی عقلا وملكا مناسب دكل ايكن وكلای دول اوروپانك مكالمه‌سنده اشبو دقيقه‌دن اغماض عين ايلملری باعث استغرابدر • امور معظمه‌ده جزؤياتله اوغراشمق ومهام ملكيه بحثنده مصلحته رخاوت واحترازايله ياپشمق وخيم‌العاقبه اولديغی مجرباتدن وساقصونيا ممالكنی له دولتی مثللو يابسبتون جسم واحد قاله‌رق دولت مستقله هيئتنده براقمق ياخود كلياً بنيان استقلاللرينی منهدم ومضمحل ايلك موازنهٔ اوروپانك مقتضاسندن ايكن ساقصونيا ممالكندن بعضيسنك نزع ومقاسمه‌سی و پروسيالويه الحاقی عين‌خطادر • مالطه‌جزيره‌سنك دخی انكلتره‌لونك زير تصرفنده قالمسی مضرات عظيمه انتاج ايده‌جكی وقتيله معلوم اوله‌جق حالاتدندر اق دكزك مركزنده كائن جزيرهٔ مزبوره انكلتره‌لونك يد استيلاسنده بولندقجه اولكات شرقيه‌نك تجارتی انكلتره‌لويه منحصر واقدكز صولرنده كشت وكذار ايدن كافهٔ مللك سفائنی مرور وعبورلری ايچون انكلتره‌لونك كيف مايشا رخصتنه متوقف ومحتاج اوله‌جقلری بی‌ريب وكماندر بوندن‌صكره اوروپانك اداره‌سی اصول ثلثه‌يه توقف ايدر اولا قوای مجموعه‌لرينی ملل ساكنهٔ اوروپانك حوايجنه وواجبات امور

ملکیه‌لرینه تطبیق وبردولتك اجزای متفرقه‌سنی امکان مساعده ایلدیکی مرتبه بربرینه مقارنت ایله حصر وتقریب واولوجهله طرز اداره‌سنی واسلوب محافظه‌سنی تسهیل ایلك ثانیا عسکرلرینی ایکی قسم اوزره ترتیب ایله دمبدم اوروپا قطعه‌سنه طغیان وتسلطلری مخوف اولان انکلتره وروسیه دولتلرینك قارشوسنده تقسیم وتعبیه قیلمق ثالثا اوروپالو ایله مناسبت وتجارتی اولان ملل اجنبیه واماکن بعیده‌یه وارنجه اوروپانك قواعد معاشرت وانتظاماتنی تعمیم وتوسیع ایتمکدر ۰ امریقا ممالکی اوروپانك مایهٔ غنا وثروتی ومنبع سامان وتجارتی اولوب اوروپانك اصول پولتیقه‌سنه وصورت معاش وانتعاشنه دخلی ظاهر واولوجهله امریقا ممالکی اوروپانك نیل مبارکی مثابه‌سنده اعتبار اولنمق اقتضا ایلدیکی باهردر قالدیکه اسپانیا دولتنك امریقاده واقع اولان تملکاتی اسپانیانك ربقهٔ تبعیتندن خروج ودولت مذکوره‌دن الی الابد افتراق ایلك ملاحظه‌دن بعید اولمیوب اسپانیا دولتی ضبطلریچون اوزرلرینه هجمات متعدده ایقاعیله تبعهٔ بعیدهٔ مرسومه‌نك تنفیرینه بادی وبلکه جمهوریتی ارتکاب ایتملرینه مؤدی اولمسی اغلب احتمالدر ملل اوروپا مقدما حرب وضرب ایله مألوف ایکن زمانمزده تبدیل اصول ایله امر تجارتی شعار ومعاش ایدینه‌رك فیمابعد اقصای مقصد حروب واسفارلری شو تجارتك توسیع دائره‌سی اوله‌جغی بدیهیدر دولت علیه‌نك یدطولای حکومتنی اوروپا قطعه‌سندن تبعید ایلك خیال ناپخته‌سی بعضیلرینك زبان پرهذیانلرنده اللی سنه‌دنبرو جریان ایتمکده ایسه‌ده ملت اسلامیه بالطبع شجیع وغیرت دینیه ایله مجبول اولمقدن ناشی اعدای متعدیانك مدافعه‌سنده عمومی حرکت ایله ساق جد واجتهادی تشمیر ایده‌جکلری وبویله سودای خامك اجراسی متعذر الحصول اوله‌جغی بی اشتباه واسپانیالونك وقعهٔ مؤخره‌سی دخی بومقوله مقاصدك بطلاننه شاهد وکواه دکلیدر بودقیقه‌دن بشقه طرفیندن بوقدر بیهوده سفك دما واتلاف نفوس اولنمق وبویله سفر نامشروعك ارتکابیله بنی آدمه رخنهٔ عظیمه ایصال ایلك روای حق وانسانیتمیدر ولوفرض محال ایله اوروپالو بوبابده غلبه‌یه دسترس اولدیلر حروب متعدده لدی الوقوع اوروپا قطعه‌سنده ساکن اولان بونجه عباد الله اسلامك هجرتی تعاقب ومعمور اولان نیجه بلاد وقصباتك ویرانی وخاکه برابر یکسانی وصحراوات منبته واراضیٔ مزروعه‌نك خرابیتی

ترتب ایلدکدن صکره اول حال ملامت اشتمالده ممالك عثمانیهٔ اوروپادن ملل نصارایه نه فائده حاصل اوله جغی وقنغی مصلحتلرینه یرایه جغی و بویله تخیلات مستکرهه دن نه ثمره مشاهده ایده جکلری انصاف ایله متصف اولان ارباب اولی الابصاردن سؤال وارد اولور ٠ خلاصهٔ کلام بوندن اکره واشنع و بی رحم واقبح سوء تدبیر اوله مز بویله سوء تدبیر تخیل اولنمقدن ایسه وممالك عثمانیه یه عساکر افرنجیه یی ادخال ایتمکدن ایسه ملت اسلامیه یه اوروپالونك صنایع وحرفنی وفنون ادبیه سنی شلما تبلیغ وادخال واوروپاده جاری اولان نظاماته دولتعلیه یی رغبت ایتدرمك واولوجهله اوروپایه نسبتله الحالة هذه تجارت وموازنته بی حاصل اعتقاد اولنان ممالك عثمانیه دن وجوهله استفاده اولنمق اولی وارجح ومذهب بشریت وفتوته الیق برصورت مستحسنه دکلمیدر ٠ مرحوم ومغدور سلطان سلیم خان حضرتلرینك اوروپا نظاماتنه شوق ورغبتی درکار اولدیغی مثللو بوندن بویله دخی اظهار رغبت وهمت اولنسه اوروپا دولی بغایت محظوظ ومتمتع اوله جقلرینی کیم انکار ایده بیلور ٠ دول اوروپانك بعضیسی ممالك عثمانیه یه مدنظر حرص وآز ایتمکدن ایسه حکمدار اولدقلری طوائف ملل عیسویه اوزرینه کران بار اولان آتیة الذکر اسباب اربعه یی رفع وتعدیل ایله تبعه وزیردستانلرینی تلطیف ایلك زبا نزد تفاخرلری اولان مروتلرینك مبتغاسندن و بلکه سلامتلرینك مقتضاسندندر ٠ اولا بالجمله اوروپانك ترتیبات حربیه ومقدار عسکریه سنك تقلیلی ثانیا کون بکون مزداد وتحملکداز اولان ویرکولرك تنزیلی ثالثا تبعه لرینی تحت القهر اداره ایله تضییق ایلك صورتنك رفعی رابعا وجوه ملت واعیانان مملکت ایله فقرا ومساکین ارهسنده مالا وحالا درکار اولان تفاوت فاحشه نك رفته رفته تعدیلی وکرك حسن حالك وکرك معلومات ادبیه نك افراد عامه یه تعمیمی اسبابنك استکمالنه مقید اولورلرایسه اوروپایی صیانت ایتمش اولورلر فنعم المطلوب والا اوروپاده محل بمحل جنود وعساکرك تکثیر وازدحامی سببیله اوروپا قطعه سی سلتانخانه واردوکاه شکلنه منقلب اولوب بوحال پریشان مآل مستقبلا دخی جاری اوله جق اولورایسه عاقبت اوروپانك خرابیتنی مستلزم اوله جغی عیان و یکرمی سنه دنبرو اوروپاده نوبنو کوشه بکوشه اسفار متمادیه تقریبیله متعاقب الظهور اولان افلاسات واوراق مسکوکه ومصادرات میریه

واستقراضات جبریه وتکالیف عرفیه وتداخلا ایراداتك اسرافاتی مدعای مذکوره دلیل و برهاندر .

(٥)

﴿ حالت افندی ایله سر بربر شهریاری علی اغا بیننده جریان ایدن مخابرهٔ خفیه تذکره‌لرینك صورتلری ﴾

﴿ بربر باشی علی اغا طرفندن حالت افندی‌یه تذکره فی سنه ١٢٢٧ ﴾

صدرعالی قائمقامی محمد رشدی پاشا حضرتلری لاجل المصلحه خاکپای شاهانه‌یه دونکی کون کلوب اثنای صحبتده جناب تاجداری‌یه بغچه قپوسنده کنغری سنجاغی وقرارلرندن حماللق ایله کسب وکار ایتمك اوزره من القدیم استانهٔ علیه‌یه رفته‌رفته کلوب کار مزبورده استخدام اولنمقده اولان حمالین بیکار زمره‌سندن اولدقلرندن دائما قپوی مزبور جوارنده برخان اتخاذ ایتمشلر وایچلرنده برطاقم فاحشه‌لری اسکان ایتدیره‌رك دوزجه کارخانه یاپمشلر بومقوله فحشیاتی قرب سلطاندن بتون بتون هدم ایدرك برجامع شریف بنا وانشا واسمنه هدایت تسمیه بیورلسنك اراده‌سی استحصالی استرحامنده ایسه‌ده جناب والاری کبی معلومات مشارالیه مزاج پادشاهی‌یی آشیرو مرتبه بیله‌مدیکندن یکیچری اغاسنه برتعلیم بیورمکز بونلر حمال جمال کروهندن بولنمش مشارالیه انجام کار نه‌طرفه منجر اوله‌جغی افکارعمیقه‌سنده اولمدقلرندن ناشی بروجه تفصیل سوی ولی النعمیلرینه تحریر واز بار قیلندیغی معلوم رأفتلزوملری بیورلمق بابنده .

﴿ حالت افندی طرفندن بربر باشی علی اغایه ﴾

دون کیجه صدر اعظم خورشید پاشا حضرتلری تبدیل جامه ایدرك خانهٔ چاکری‌یه ساعت سکز قرارلرنده تشریفه رغبت برله اثنای صحبتده یکیچری طائفه‌سنك برقدم اقدم اورطه‌دن لغو یله و یاخود صورت آخرله قوللانلمسی وخصوص مذکوره مماثل صحبتلر اولنوب مشار الیهك ایلرویه وکیرویه

صرف افكار ایدنمیوب همان اسهل طریق اوزره خاطرینه نه کلورسه انی اسعافده و بعض خصوص دخی خفیا افاده اولنوب عقللرینه موافق اولدقده قبول و بو رکاب همایونده دخی جناب پادشاهیدن خصوص مذکوری لدی الاستمزاج اکلادقده بعدالرکاب ینه تبدیل جامه و یاخود صورت اخرله ملابست اوزره اوله جقلری معلوم دولتلری بیورلمق بابنده ٠

دیکر تذکره

صدر اعظم خورشید پاشا حضرتلریله خفیجه برمجلس اولنوب شوکتلو افندمز حضرتلرینك اوته دنبرو یکیچری طائفه سنك برقدم اقدم اورته دن قالقمسی افکار ظلیت حضرت تاجداریدن اولدیغی بوقوللرینه دخی اصرار همایونلری بیورلمش و بوقضیهٔ کلیه نك ثمرهٔ نافعه سی چاکرلرندن کورلمسی مجلس شاهانه لریله مشرف اولونلدیغی وقت اول باول طائفهٔ مرقومك صحبتلری جریان ایتدکجه سائر معتنا شیلرك تسویه سی اولمیوب بودرجه الحاح وابرام بیورلمسی خفیجه اولان مجلسلرده تجویز کوریله میوب انجق وقت مرهوننه تعلیق بیورلمسی کونکون خصوص مربورك ارقه سی قوغولقده اولور ایسه شاید طائفهٔ مرقومك سزلتیلرینه برایپ اوجی ویرلمش وکیفیت مزبور دخی استشارهٔ خفیه دن چیقاریلوب بتون بتون اولطرفه القا ایتدیرلمش اوله جغی معلوم دولتلری بیورلمق بابنده ٠

علی اغادن حالت افندی یه تذکره فی سنه ٢٣٠

بوندن برماه مقدم التی نفر اوسته نك قلعه بند اوله رق حل اولنمری حقنده ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی ارزان بیورلمش و بوقضیهٔ کلیه اوچاق سرکرده لری نزدلرنده اونودیلور کیفیت اولمدیغندن بوجمعه یکیچری اغاسی محمد افندی قوللری سلاملق عودتنده صندالله راکبا چارداق ایسکله سی تعبیر اولنور ایسکله یه قریب محله خروج ایتدکده حسین اوسته اون بش اوسته یه سرکرده اولوب واغای مشارالیهك اطرافنی الوب مستجلك

اغا قپوسنه سورویه سورویه کتوروب قلفات اوطه‌سنه دخول ایتدیرمله‌رك التی نفر اوسته نك حل اولنمسنه سبب سن اولدك دیوب مشار الیه برجوابه مقتدر اولمدقلرندن درحال باب عالی‌یه کیفیت بیلدیرلمش و صدر اعظم خورشید پاشا درحال عرضه کوندروب عزلنه مساعدهٔ شاهانه ارزان بیورلمیوب ظن عاجزانه‌مه کوره مشارالیهك اوستهٔ مرقوملر جانبه دکل بلکه اوجاغه بتون بتون بغض وعداوت شاهانه ظهور ایده‌جکی بدیهی اکلاشیلور افندم هرنه‌حال ایسه چارچابوق اوکی کسدیرلمسنه وفساد عظیمدن دخی قورتلمسنه سعی وغیرت دولتلری درکار بیورلمق بابنده ٠

❊ حالت افندیدن علی اغایه جواب ❊

یکیچری اغاسی محمد افندی حقلرنده وقوعه کلان معامله نك کیفیتی وظن عالیلری اوزره یکیچری اوسته‌لری سرکشلرندن خلاص اولمیوب انجامکار جانبه قصد برله وفات ایدوب سلطان سلیمان خان جامع شریفلرنده‌کی قبرستانه دفن اولنوب ربمز تعالی وتقدس حضرتلری پادشاهمز افندمز حضرتلرینه توکنمز عمر احسان بیورسون امین بنم افندم بوحسین اوسته دیدکلری خبیث بو بابده برقطر اغالغی تحصیل ایتمکده وسلحدار حضرت شهریاری علی بك افندی‌یه خفیجه خفیجه عبودیت کسب ایتمکده اولدیغیده اکلاشیلور امان افندم مرقوم فی‌الواقع بوصره‌یی تحصیل ایدرسه لاشك ولاشبهه نعمتیله متنعم اولدیغی اوجاغنك تملنه انجیر دیکر وچوق فنالغه دخی سبب مستقل اولور زیرا مرقومك طور وحرکتی بوصره‌لری اوخشار نیچون علمادن بویله بریکیچری اغاسی کبی ذاتك اتلافنه جرأت وکونبکون کندوسنه معین برطاقم جاسوس طریقنده بولنان اوسته‌لردن جمع ایتمکده کوریورم تفصیل تحریردن مرادم سلحدار مشار الیهك سوء حرکتلرندن اوجاغ مزبورك بوآنه قدر قانون قدیملری اوزره کلوب کیتملری کونبکون عتیق کوردیکندن براصول جدیده‌یه تحویل قیلنمسی مزاج مشاردن جلی اکلاشیلور تحریر پدرانه‌لری مألی معلوم سنیه‌لری بیورلدقده مزاج شاهانه اوزره سلحدار حضرت جهاندارینك بومقوله خصوصده حرکتنی جناب عطوفیلری بیلور ٠ وبیلندیکی حالده بومخلصلری خصوص مذکوره دائر اوته دنبرو رأی وتدبیر

پدرانه لرینك هیچ بر كونه فائده سی قالمیه جغندن بشقه كیفیت مذكوره بویله بر طاقم اجهل من فی الارض كمسنه طرفلرینه محول قیلندیغی حالده مخلصلرینكده بوصره ده برشیئ قالمامش اولور طرفینك مرادلری امرار وقت دكلمیدر افندم ٠

علی اغادن حالت افندی یه

بو برقاچ كونلر صدارتله مشیختك تبدلاتلری افكار عمیقهٔ شاهانه اولدیغی فهم مخلصی اولدیغندن وفقط صدارت مذكوره دفتردار محمد رؤف افندی ومشیخت مذكوره مكی افندی زاده عاصم ملا افندی یه توجیهاتلری مصمم اولمغله بوقدرجق برحوادث طرف رؤفیلرینه سلیم افندی قوللریله باتذكرهٔ مخصوصه ترقیمنه اجتسارقلنمشدر باقی امرواراده ٠

حالت افندیدن علی اغایه فی سنه ۳۱

شوكتلو افندمز حضرتلری اوتهدنبرو افكار ظلیت حضرت جهانداریلری اولدیغی اوزره بوكره طوب قپو سرای همایوننی مجددا بنا وانشا بیورملری جمله یه معلوم اولوب فقط بوخصوصه كیسه برشی دیمیوب ودیمه یه جكلری رعنا معلوم ایسه ده یكیچری سركرده لرندن حبیب اوطه باشی وسائر یكیچری باش قشلاقلرنده سرای مذكورك صرفیاتی جیب همایوندنمی یوخسه بیت المالدنمی شورالری ایچون تذكر كثیره اولندیغی خبری القا اولنمغله كیفیتی بالاطراف خاكپای سنیه لرینه سریعا اشعارینه اجتسار وجواب لازمه سنك دخی سرعت تسیارنده همت دولتلری دركار بیورلمق بابنده ٠

علی اغا طرفندن حالت افندیه جواب

سرای همایونك بنا وانشا بیورلمسیچون یكیچری باش قشلاقلرنده امورلرندن

خارج وظیفه‌لرده بولندقلری جهتله بودفعه ورود ایدن تذکرهٔ والالرنده بروجه ایضاح اشعار حسنه‌لری معلوم چاکری اولوب درحال خاکپای شاهانه‌یه تقدیم ومألی معلوم همایونلری اولدقده اندرون رجالی متحیزلرندن سلحدار وسر قهوه وسرچوقدار سید محمد اغای جهانداریلرندن اوله‌رق چارچابوق برمجلس قراریله صرفیات خصوصی یکیچری باشی مرقوملرك افکاری اوزره تکون ایتدکلری مذاکراتلری مجلس مذکور فسخ ایدوب مصرف خزینهٔ شاهانه‌لرندن صرف اولنمق ایچون باارادهٔ سنیه دولتلو محمد علی پاشا حضرتلرینه ارادهٔ مذکوره‌سی مصمم اوله‌رق حصه‌کی اغا قوللریله ارسال وکیفیت معلوم عالیلری بیورلدقده امر واراده ٠

علی اغادن حالت افندی‌یه

طوپقپو سرای همایونی خنامپذیر اولوب بویاجی ایشی قالمش اولوب بویاجی اصنافی یکیچری کروهندن بولندقلری جهتله سرای مذکورك بویانلمسیچون قرق سکز جاعتیله یتمش سکز جاعتلری میانده خیلیجه نزاع وقوعه کتورمش اولدقلرندن کیفیت واصل سمع همایون بیورلدقده جناب پادشاهی هربرشیٔ یکیچری قوللرمز دقت واعتناده اولورلر ایسه طرفلرینه برسوز دینلمز انجق بویا ایشی اولمیوب سن بن دیه‌رك برتخم فساد اکلری ملاحظهٔ شاهانه بیوریلوب جاعتین سرای همایونمزی برابرجه بویایوب برسزلدی کتورمسونلر صکره طرفلرینه کوجنمش اوله‌جغمز رعنا معلوملریدر همان کیفیت معلوم دولتلری بیورلدقده یکیچری اغاسی حضرتلریله کوزلجه مخابره بیوره‌رق کیفیتی مرقوملر طرفنه یکان یکان امر بیورلمسی بابنده

حالت افندی طرفندن علی اغایه جواب

دونکی کون بویاجی کیفیتنه دائر تذکرهٔ دولتلری بعث واسرا بیوریلوب مألی مطالعه کذار چاکری اولدقده درحال یکیچری اغاسی قوللریله مخابره اولنوب سرای همایونك بویانمسی وقتی تقرب ایتمسی جهتیله بویاجی اصنافی یکیچری کروهندن بولندقلری اجلدن اصناف مذکورك میانه‌لرنده نزاع

وقوع بولمش وذات شاهانه دخی بوكا اطلاع حاصل ایتمش اولدیغی جهتله منازعه‌لرندن صرف نظر برله هربراوجاقدن بویاملری خصوصنه مساعدهٔ پادشاهی بیورلمش ایدوكی مرقوملره یكان یكان امر وتنبیه اولنمش اولمغله اشبو تذكرهٔ پدرانه‌لری ترقیم قیلندی او لبابده

﴿ سربربر علی اغادن حالت افندی‌یه تذكره ﴾

بشكطاش ساحلسرای همایونی پیشگاهنده دول اجنبیه تبعه‌سندن برعدد سفینه تیمورلمش وایینلری اجراسنده چاك چالمق وسائر كونه سفینهٔ مذكور درونده طائفه‌لرینك باغیروب وچاغرملریله جناب حضرت پادشاهی تعجیزدن خالی اولمیوب واوله‌میه‌جغی دخی دركار اولمغله سفینهٔ مذكورك برقدم اقدم حركت ایتدرلمسی رأی والالرینه محول قلنمش وانشاءالله تعالی جواب لازمه‌سنك سرعت تحریرینه ابتدار بیورلمسی بابنده

﴿ حالت افندی طرفندن جواب ﴾

سرای همایون پیشگاهنده برعدد سفینهٔ اجنبیه تیمورلیوب بعض كندولرینه دائر ایینلرینی اجرا ایتمده اوله‌رق پادشاهمز افندمز حضرتلری تعجیزدن خالی اولمیوب سفینهٔ مذكورك برقدم اقدم حركت ایتدیرلمسی رأی پدرانه‌لرینه محول بیوریله‌رق ملفوف برقطعه تذكرهٔ مخصوصهٔ علیه‌لری مآلی معلوم مخلصی اوله‌رق سفینهٔ مزبور مسقولی تجارندن اولوب الجیسی طرفنه رئیس الكتاب جانب افندی طرفندن كیفیتی بسط مقال ایدرك باتذكره بیلدیرلمش ایسه‌ده ایجاب اجراسی الجئ مذكور جانبندن اكلاشیلوب امرار وقت اوله‌جغی جهتله قره اوجاق سركرده‌لرندن بولنانلره یكیچری اغاسی معلومات وبعض تدابیری تعلیم ایدرك اشبو جمعه كونی لبلبیجی‌ایله حلواجی وسلاملغه مأمور اوسته وجاعتلردن اوله‌رق تعلیم مذكور اوزره سفینهٔ مرقومی احاطه صورتیله بر چفته پیاده قایقه راكب اوله‌رق مولوی درویشی كبی طولاشمقده اولدقلرینی قپودانیله طائفه‌لری اكلایوب برچاره كوره‌میه‌جكلرندن سفینهٔ مزبوری خالی براغوب فراره قرار والچی بوكیفیته اطلاع حاصل ایتمش درحال سفینهٔ مذكوری قرق اللی صندال تراكم ایتدیریله‌رك ومخالف هوا دخی اولدیغندن بوغازدن طشره چیقاریلوب والچی دخی جانب افندی طرفنه كلوب خاكپای شاهانه‌یه برعریضه واعترافنامه اوله‌رق تقدیم اولندیغی افندئ مومی الیه الچئ مذكوره امر ایدوب خاكپای همایونه

اعترافنامه‌کز تقدیم اولنورسه‌ده برده یکیچری اغاسی حضرتلرینه‌ده بروجه تفصیل براعترافنامه‌کز کندو یدکزله تقدیم اولنسه‌ده اغای مشار الیهك بر التفاتنه‌ده نائل اولنور دیومسفوره افاده‌ایتمش اولمغله همان بوسوزی نزد مسفورده قبول ورئیس الکتـاب افندی‌یه رجا ایدرکه سـفینهٔ مذکورك احاطه‌سـنه بار بارلقـله کلان یولداشـلرده الچی‌جه من‌غیر حد اکرامه مسـاعده‌کز اولور ایسـه اجراسنه مباشرت اولنسون افندیٔ مومی الیه جواب لازمه‌لرنده بیوردیلرکه بوعسکره اکرام اولماز بونلردن دائما احتراز وسمتلرینه اوغرامیوب چکمـك انلره بیوك اکرامدر بوصورتله دولتعلیـه وعسـاکر اسـلامیهٔ یکیچری براون حاصل ایتمش واغای مشـار الیهده اغرجه برهدیه تقـدیم ایتمش ایسـه‌ده قبول ایتـدم ینه سـکا اعاده ایلدم سـنك بزلره اکرامکز انجق شو عسـکر یکیچری‌یه طوقونه‌جق حالتلردن اجتنابکز اکرام کثیردر کیفیت معلوم ولی النعمیلری بیورلمق بابنده

❁ علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره ❁

سفینهٔ تجاریه‌دن طولایی دولتعلیـه‌یی بردغده‌دن رأی وتدبیر سنیه‌لری وجهله قورتارلمش وسائر فسادك دخی بوصورتله اوکی وارقه‌سی کسدیرلمش وانشاءالله تعالی بوندن بویله دولتمزك کونبکون راحت وارامشـلری وعمر شوکتلرینك افزونلرینه بادی وسبب مستقل اولدیغکزك نعم تشـکرنده عجز وتقصـیر اوزره اولدیغمـك تعریف وتعبـیری قابل امکان اولمیوب دعای مفروضهٔ سنیه‌لرنده قصور اولنمیه‌جغی کون کبی اشکار اولمغله اشبو تذکرهٔ مخصوصهٔ عاجزی ترقیم پیشکاه دولتلری قیلندی اولبابده

❁ علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره ❁

مسقو قرالی طرفندن دولتعلیه‌یه استنیه بوغازینـه لیمان یاپلمسیچون عرض واشعار اولنمش و بونك ایچون ذات شـاهانه خیلیجه کونلر افکار ایدوب براسهل صورتله عرض مذکوره جواب یازلمقده‌ ایسـه‌ده برکره جناب والالرینه اشعار اولنمسی ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشـاهی اقتضاسـندن اولمغله کیفیتك مطالعه‌سـیله بالاطراف سـوی عاجزی‌یه اشعار بیورلمسی متمادر اولبابده

حالت افندی طرفندن جواب

اشبو تذکرهٔ بهیه‌لری مآلی معلوم عاجزی اولدی ر بمز تعالی حضرتلری شوکتلو افندیمزه توکنمز عمرلر احسان بیورسون بوایش بین‌الوکلا برقاچ هفته‌لر تذکر اولندیسه‌ده محور لایقنده جوابی قطع اولنه‌میه‌رق برقرار قطعی و یرلمیوب کیفیت اتی‌یه براقیله‌رق صدر اعظم بوقوللرینی جلب ورأی وتدبیرمزه محول قیلوب درحال اولنسان تدبیر اوجاقلر اغالرمزدن براون نفر ضابطان خانهٔ عاجزی‌یه جلب وکیفیت کندولرینه لدی‌الافاده نه‌دیمك اولسون همان الچی طرفنه خبر ویرلسون یارینکی کون وکلا مجلسه جمع ومسفور دخی اوراده بولنسون دیدیلر ویره‌جکلری جواب محل مذکوره لیمان یاپمسی تکلیف نامه‌سنده مسطور برکیفیت ایسه‌ده دولتعلیه‌مزك سایهٔ شوکتوایه سنده وکون کبی قره اوجاغك سایه‌سنده بزم مسفور طرفنه ویره‌جك جوابلز بمز بودرکه روم ایلی وانا طولی حصارلرنده موجود قلعه‌لر بمزه متانت ومهمات وعسکر یکیچری قلعه‌لر درونه ایندیره‌رك دائمی صورتله بیتوتت وسائر کوناکون معاملهٔ یکیچرینك اجرا ایده‌جکی حیله وخدعه‌لری وبرطاقم مدهشه‌لی صحبتلری مسفوره بومنوالده سویلیه‌جکلر مآلی اکلاشلدقده جواب لازمه‌سنك سرعت تحریرینه اجتسار اولنه‌جغی معلوم دولتلری بیورلمق بابنده امر واراده دولتلو افندم حضرتلرینکدر ٠

(٦)

١٨١٦ سنهٔ میلادیه‌سی اغستوسنك یکرمی ایکیسنده جزائر اوجاغیله انکلیز امیرالی بیننده یاپیلان مقاوله نامه

اولا جزائر اوجاغنده فیما بعد اوروپالولردن کوله قوللانلمیوب بوشرطه مبنی الان جزایرده موجود اولان بالجمله اوروپا اسیرلرینك سبیللری همان اوجاق طرفندن بلا تأخیر تخلیه اولنه ٠ ثانیاً برونی واوران نام محللرده انکلیز ودول سائره تبعه‌سنه وجه معهود اوزره وقوع بولان ضرر وکدر مقابله‌سنده اولمق اوزره مقاولهٔ سابقه حکمنجه اسرا بدلی اوله‌رق جزایرلویه ویریله‌جك اولان من‌حیث‌المجموع اوچیوز التمشبیك ریال شرطی رفع وامحا اولنه ٠ ثالثاً بوندن صکره قونسلوس هدیه اقچه‌سی

دخی رفع اولنه ۰ ودیار غربده بویله برعادت قدیمه اولدیغنه نظراً برقونسلوس ورودنده نفسنه اضافتله ویرمسی جائز ایسهده بشبیك انکلیزلیراسنی تجاوز ایتمیه ۰ رابعاً جزایرلو فلمنك وتوابعی ایله دخی عینیله بومنوال اوزره صلح اوله ۰ جزایر اوجاغنك اوروپا دولتلری ایله محاربه ایتمك استحقاقی باقی اولوب شوقدرکه انلرك خلقندن یدلرینه کرفتار اولنلر کوله اولمیوب حرب اسیری اولمق اوزره معامله اولنه ۰

(٧)

﴾ جزایرلو ایله پی بازی یعنی فلمنك امیرالی بیننده یاپیلان مقاوله نامه ﴿

(پی‌باز) قرالی پرنس دورانج ناسوجنابلریله ممالك مستحکمهٔ خاقانیه‌دن جزایر اوجاغی بکلر بکیسی عمر پاشا حضرتلری بیننده (١٨١٦) سنهٔ میلادیه‌سی اغستوسنك یکرمی سکزنجی کونی امیرال بریق وساطتیله بالمکالمه تنسیب اولنه‌رق قرار کیر اولدیغی اوزره اولا پی‌باز دولتی ایله جزایر اوجاغی بیننده وطرفینك داخل حکومتی وتوابع ورعیتی میاننده متمادیا صلح وصلاح ودوستلق اولوب مقدما بیك یدییوز اللی یدی سنهٔ میلادیه‌سنده یعنی بیك یوز یتمش برسنهٔ هجریه سنده بینلرنده عقد اولنوب الی الآن مستحسن کوریلان مصالحه‌نك جمیع شروط وقیودی اشبو مصالحه‌ده دخی حرف بحرف مرعی اوله‌رق علی اصلهم تجدید وابقا اولنه‌لر وبو ایکی حکومتلرك کرك جنك وکرك سائر سفینه‌لری وحتی طرفینك رعایا کمیلری دخی بر برلرینه برکونه مضرت ایتمیوب بوندن صکره همان رعایت ودوستلق معامله‌سی ایده‌لر ۰

ثانیاً جزایرده امور تجاری تسویه ایچون پی بازی طرفندن درعقب برقونسلوس اقامه اولنوب اکا انکلتره قونسلوسی کبی معامله اولنه ومرقومك قوناغی درونده کندوسی وتبعه‌سی وهم آیینلری اجرای ایین ایتملرینه کمسنه طرفندن ممانعت اولنمیه ۰

حرر فی محروسة الجزایر فی سنه ١٢٣١

﴿ فهرست جلد حادی عشر ﴾

صحیفه

٣ مقدمه

٥ حالت افندینک اجمال احوالی

٨ وقایع سنه ١٢٣٢

• بعض متغلبه‌نك تأدیبی ووقایع سائره

١٠ صارم افندی مخلفاتی

•• جزایر بکلربکیسنك وفاتیله یرینه علی پاشانك نصبی

١١ بعض توجیهات

١٣ شانی زاده‌نك بعض تألیفاتی

١٥ والده سلطانك وفاتی ومسعود افندینك عزلیله یرینه بهجت افندینك سراطبا اولدیغی

١٦ طوپ قپو سراینه نقل همایون وولادت همایون

١٧ بعض متغلبه‌نك ترتیب جزالری وجبار زاده‌نك شرق جانبی سرعسکرلکی

١٩ طوزجی اوغلی وقعه‌سی

٢٠ وقایع مصر وحجاز

٢١ وقوعات عراق

٢٨ بغداد والیسی سعید پاشانك عزل واعدامی ویرینه داود پاشانك نصبی ووقایع سائره

٣٠ وقایع سنه ١٢٣٣

٣١ حدود ایرانیه‌نك بعض احوالی وسلیمان پاشازاده صادق بکك عصیانی

٣٣ موصل والیسنك عزل ونصبی

٣٤ ایراندن ایلچی وفیل کلدیکی

٣٥ وقایع شتی

٣٧ باش چوقدارك وفاتی وسلحدار اغانك عزلی

٣٨ رؤف پاشانك عزلیله درویش پاشانك صدارتی

صحیفه	
٤٠	زین العابدین افندینك عزلیله مکی زاده نك مشیختی
٤٣	توجیهات و بعض وقوعات
٤٤	قاتولیکلرك نفیی
٤٦	قپودان پاشانك عزل وتبدیلی
٤٧	بعض وقوعات وتوجیهات
٤٨	بعض منفیلرك اطلاقی و بعض کسانك نفیی وولادت همایون ودیکر بعض حوادث وکثرت اوزره حریقلروقوعی
٥٣	قنبور سلیمانك اعدامی و بعض ذواتك نفیی
٥٤	روسیه ایلچیسیله بعض مذاکرات ومباحثات
٥٥	افلاق و بوده سنك فراری
٥٧	وقایع خطهٔ عرب
٥٨	وقایع سنه ١٢٣٤
٦٠	عبدالله بن سعود ایله رفیقلرینك اعدامی ومصرده قرنتنه اجراسی
٦١	وقایع یمن وحجاز
٦٣	بعض وقایع شام ودلی امین افندینك نفیی ومصنف افندینك وفاتی و بعض وقایع اورفه ومرعش
٦٤	وقایع وان ودیار بکر
٦٨	وقایع شتی
٦٩	وقایع استانبول
٧١	عسکر ارہ سنده بعض اغتشاشات وقپودان پاشانك عزلیله دیکر بعض تبدلات
٧٣	مکی زاده نك عزلیله خلیل افندینك مشیختی وولادت همایون
٧٤	عبدالرحمن بکك عزل واعدامی اثناسنده بعض توجیهات وقوعی
٧٥	دوز اوغللرینك اعداملری
٧٥	وقایع سنه ١٢٣٥
٧٥	بعض توجیهات علمیه وشانی زاده نك وقعه نویسلکی
٧٨	متفرقه

صحيفه	
٧٩	رنجبرلرله يكيچريلرك مجادله ومشاجره‌سی
٨٠	درويش پاشانك عزليله سيدعلی پاشانك صدارتی
٠٠	وديكر بعض توجيهات وولادت همايون
٨١	حامدبكك روسيه مكالمه‌سنه مأموريتی و بعض توجيهات و پطريق اوزرينه غلوايدن ارمنيلرك تأديبی
٨٢	خمسهٔ شانی زاده‌نك برنجی جلدينك طبع اولنديغی
٨٣	احوال ديار بكر وحلب
٨٩	وقايع مصريه
٩١	وقايع شتی
٩٢	تپه دلنلی علی پاشانك بعض احوالی
٩٨	تپه دلنلی علی پاشانك فرمانلو اولديغی
٩٩	وقايع سنه ١٢٣٦
١٠٠	يانيه‌نك محاصره‌سی وموره وجوارنده اختلال اماره‌لرينك ظهوری
١٠١	خورشيد پاشانك يانيه سرعسكرلكی و باباپاشانك وفاتی اوزرينه بعض توجيهات وقوعی
١٠٢	موره‌ده اختلال اماره‌لرينك ظهوری
١٠٥	يانيه اردوسنده اويغونسز حاللر ظهوری
١٠٦	بعض وفيات
١١١	متفرقه
١١٢	روملرك عصيانی منتج اولان مقدمات متسلسله
١٢٨	روم اترياسنك تشكلی
١٣٤	اتريا ايچون استانبولك مركز اتخاذ اولنديغی
١٤٦	علكساندری ايپسلانتينك اتريايه ناظر عمومی اولديغی
١٥٢	حالت افنديك بعض اطوار وحركاتی
١٥٣	ترجمانوويوده‌لق توجيهاتی وويوده لقلرك درت خاندانه تخصيصی
١٥٧	روسيه مكالمه‌سنه حامدبكله اسكرلت بكك سبب مأموريتلری
١٥٨	تپه دلنلينك فرمانلو اولمسی اوزرينه بعض تشبثاتی

صحیفه
١٦١ روم فترتنه دائر اولجه رونما اولان امارات
١٧٠ اتریانك تصوراتی
١٧٢ ناظر عمومینك تشبثاتی
١٧٧ افلاق ویودەسنك تسمیم واعدامی
١٧٨ اسکرلت بکك افلاق ویودەسی اولدیغی وجانب افندینك ریاستدن کتخدالغه تحویل مأموریتی ودیوان همایون ترجمانك نفیی
١٨٠ افلاقك کیفیت اختلالی
١٨٢ ظهور عصیان در بغدان
١٨٥ قلاص حادثەسی
١٨٦ بغدان ویودەسی اقرباسنك فرارلری
١٨٨ دیمتری ایپسلانتینك مورەیه عزیمتی
١٨٩ بعض سفائن تجاریەنك اشقیا النه دوشدیکی
١٩٠ بغدان وقوعاتی اوزرینه استانبولدەکی حسیات ووقوعه کلان تبدلات واجراآت
١٩١ شیخ الاسلام ایله حالت افندینك مجادلەلری
١٩٣ بعض تدارکات احتیاطیه
١٩٥ روم پطریقنك اشقیایی آفوروز ایتدیکی
١٩٦ تبدل صدارت ومشیخت ودیکر بعض توجیهات واحتیاط ضمننده بعض تقیدات ودیکر وقوعات
٢٠٠ استانبول اهالیسنك سلاحلاندرلدیغی
٢٠٢ برقوفچەلی یوسف پاشانك بغدان سرعسکری اولدیغی
٢٠٣ افلاق و بغدان طرفی ایچون یکیچریلردن عسکر تحریری
٢٠٤ نیش موقعی ایچون بعض تدارکات وجانب افندینك عزلی ودیکر بعض توجیهات
٢٠٨ بعض سرکشانك سوءحرکتلری اوزرینه تأدیبی
٢٠٩ اهل اسلامك اتفاقی ایچون تنبیهات
٢١١ ابرائیلدەکی یکیچریلرك سوءحرکاتی و یکیچریلرك بوغازایچنده سوء حرکتلری

صحیفه

٢١٢ روم مفسدلرندن بعضیلرینك ترتیب جزالری صره‌سنده دیوان همایون ترجمانك اعدامی

٢١٣ موره رعایاسنك عصیانی

٢١٨ موره اختلالنك اغریبوزه سرایتی

٢١٩ اختلالك ترحاله و یانیه سنجاقلرینه سرایتی

٢٢٠ موره والیسی کوسه محمد پاشانك انهزامی وسیروزی یوسف پاشانك بعض خدمت مشکوره‌سی

٢٢٢ اختلالك یکیشهر وسلانیك طرفلرینه سرایتی

٢٢٣ بهرام پاشانك انهزامی و بنفشه واناوارین قلعه‌لرینك استیلاسی

٢٢٤ اختلالك بعض جزائره سرایتی وطرق بحریه نك مسدودیتی

٢٢٦ مصر والیسیله مخابره

٢٢٨ سیسام جزیره‌سنك اختلالی

٢٢٩ کریدده عصیان ظهوری

٢٣٠ احوال پایتخت

٢٣١ صدر جدید بندرلی علی پاشانك درسعادته ورودی و استاوراکی بکك دیوان همایون ترجمانی اولدیغی

٢٣٣ روم پطریقیله بعض مترو پولیدلرك اعداملری

٢٣٦ باب عالیده ترجمه اوطه‌سی کشاد اولندیغی

٢٣٧ اهل اسلامك اتفاقه دعوت اولندیغی

٢٣٨ اشقیا حقنده تشدید معاملاته قرار ویرلدیکی

٢٣٩ تبدل صدارت ودیکر بعض توجیهات واجراآت

٢٤١ صالح پاشانك صدارتی و بندرلی علی پاشانك اعدامی

٢٤٢ سیاست عرفیه واغراض شخصیه ووقایع سائره

٢٤٩ احوال بحریه

٢٥٢ دونغای همایونك آق دکز جانبنه اخراجی

٢٥٣ یونان قورصانلرینك خساراتی ومجلس مشورت عقدی و بعض مواقعك احکامی

٢٥٥ مصر ملاسنك اشقیا النه کرفتار اولدیغی

صحیفه

٢٥٧ بعض سفائن تجاریه‌نك تجهیزیله دونمایه الحاقی و بعض محاربات بحریه و دونما عسكرینك بوغازده سوء حركاتی و بوغاز محافظی اسماعیل اغا ایله قره محمد اغانك وزارتلری

٢٥٨ منصوریه نام قالیونك احتراقی

٢٥٩ ترسانه‌ده عقد مجلس استشاره اولندیغی

٢٦٢ مصر والیسنك اشعاراتی

٢٦٣ بعض سفائنك سیسام جوارنده احراقی

٢٦٤ بعض وقایع موره و وحید پاشانك ساقز محافظی اولدیغی

٢٦٥ وقایع عربستان

٢٦٦ دونمای همایونك عودتی

٢٦٧ وقایع افلاق و بغدان

٢٧٥ بعض امور مالیه وتغییر سكه

٢٧٧ اهل اسلامك تكرار اتفاقه دعوتی و بعض رسوم وعاداتك تبدیلی

٢٨٢ زیبا خانمك اعدامی وزوجی خلیل افندینك وفاتی

٢٨٣ ایوالقك تخریبی

٢٨٥ تپه‌دلنلی زاده‌لرك اعدامی

٢٨٦ رشید پاشانك روم ایلی جانبنه مأموریتی

٢٨٧ وفات ناپلیون

٢٨٧ احوال خارجیه

٢٩١ روسیه ایلچیسنك مملكتنه عودتی

﴿ بو جلده ذیل و علاوه اولنان صور أوراق ﴾

نومرو

صحیفه

(١)

٢٩٦ یكیچری اغاسنه خطاباً فرمان عالی

(٢)

٢٩٦ استانبول قاضیسنه فرمان عالی

(٣)

صحیفه

٢٩٧ روم ایلی قاضیعسکرینه فرمان عالی

نومرو

(٤)

٢٩٩ ضربخانه امیننه امر شریف

(٥)

٣٠١ شانی زاده تاریخنك مقدمه‌سی

(٦)

٣١١ زائچهٔ کسوف سنه ١٢٣٥

(٧)

٣١٢ زائچهٔ سنه ١٢٣٦

(٨)

٣١٣ حالت افندی ایله بربر باشی علی اغا بیننده مخابرهٔ خفیه تذکره‌لری

(٩)

٣٢٤ اتریا اعضاسی بیننده تنظیم اولنان مقاوله نامه

(١٠)

٣٢٥ اتریانك لغت مصنوعه‌سی

(١١)

٣٢٨ قاپودیستریانك رساله‌سی

(١٢)

٣٣٤ اتریایه ناظر عمومی تعیینی حقنده سند

(١٣)

٣٣٤ پره‌وه‌نك روسیه‌لویه ویردیکی لایحه

(١٤)

٣٣٥ پاپار یغو پلو طرفندن ناظر عمومی‌یه مکتوب

(١٥)

٣٣٥ اتریانك تشبثاتنه دائر لایحه

(١٦)

صحيفه

٣٣٩ ناظر عمومی طرفندن استانبول جمعیت خفیه‌سنه لایحه

نومرو

(١٧)

٣٤٢ استانبول جمعیت خفیه‌سی طرفندن مسقوه شرکت تجاریه‌سنه مکتوب

(١٨)

٣٤٣ علکساندری ایپسلانتینك اعلاننامه‌سی

(١٩)

٣٤٥ استانبول روم پطریقی طرفندن مکتوب عمومی

(ك)

٣٤٦ ترسانه ترجماننك مکتوبی

(٢١)

٣٤٦ بیکباشی صوه‌نك اقسانتویه مکتوبی

(٢٢)

٣٤٨ علکساندری ایپسیلانتی ایله اتفاقه دائر میلوشك سندی

(٢٣)

٣٤٩ اسکرلت بکك تذکره‌سی

(٢٤)

٣٥١ علکساندری ایپسلانتیدن میلوشه مکتوب

(٢٥)

٣٥٣ ناظر عمومیدن یانیه‌ده قپتانلره تعلیمات

(٢٦)

٣٥٣ بغدان داخلیه مدیرینك ناظر عمومی‌یه مکتوبی

(٢٧)

٣٥٤ استمات قومباریدن اقسانتویه مکتوب

(٢٨)

٣٥٤ روم پطریقنك آفوروز نامه‌سی

(٢٩)

٣٦٠ کتخدا بك ورئیس افندیلره فرمان عالی

(ل)

صحیفه

٣٦١ یکیچری اغاسنه فرمان عالی

نومرو

(٣١)

٣٦٢ قپودان پاشایه تذکره

(٣٢)

٣٦٢ بندرلی علی پاشایه خطاباً خط همایون

(٣٣)

٣٦٣ روم پطریقنك یافته سی

(٣٤)

٣٦٥ صالح پاشانك صدارتنه دائر خط همایون

(٣٥)

٣٦٦ امر شریف

(٣٦)

٣٦٧ قلاص موقعنه دائر یاقوا کینك تقریری

(٣٧)

٣٧٠ ولات ومتصرفینه قائمهٔ سامیه

(٣٨)

٣٧١ بیاننامهٔ عالی

جدول صواب وخطا

صحیفه	سطر	صواب	خطـا
٢	١	حقایق	حقاین
٢٥	١	چیقوب	چیقمیوب
٢٥	٢٢	مقدم	متدم
٣٣	٢٩	عهده سنه	عهده سنده
٦٠	١٩	منبع ثروت	ثروت
٦٢	٢٣	طپراق باصدی	طپراق
٨٩	١٣	قتی	قانی
١٤٧	١٦	اقسانتو	اقسانیو
١٦٦	٠٤	چشث	حشث
١٦٨	١٨	کوندریلان مأمور	کوندریلان
١٧٣	٢٤	تعدیلر	تعدیللر
١٧٨	٢٧	سبی	سی
١٧٩	٢٥	بکرشـده	واقکرمانده
٢٠٨	٠٣	استرانقفورت	اسـتراتفورد
٢٥٦	٣٠	برلشه‌رك	ایدوب
٢٦١	١١	یه	ینه

تاريخ جودت

جلد حادی عشر

من ابتداء وقايع سـنه ١٢٣٢
الى اواخر وقايع سـنه ١٢٣٦

معارف نظارت جليله سـنك رخصتيـله
{ مطبعهٔ عثمانيه } ده طبع اولنمشدر

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب حقه چوق شکرلر اولسون که پادشاه عالمپناه خلیفهٔ حقایق اکتناه مالك البرین والبحرین خادم الحرمین المحترمین زبدهٔ سلالهٔ طیبهٔ عثمانی السلطان الغازی « عبدالحمید خان » ثانی بن السلطان الغازی عبدالمجید خان بن السلطان الغازی محمود خان عدلی بن السلطان الغازی عبدالحمید خان ادام الله سلطنته الی آخر الدوران افندیمز حضرتلرینك مغبوط سوالف اعصار اولان عصر محاسن آثار همایونلرنده جلد عاشرکبی اشبو جلد حادی عشر دخی رسیدهٔ حد ختام وسرنامه سی نام نامی آثار همایون ایله بنام اولدی ذاتنده دکرسز براثر ایسه ده بو وجهله شان وشرف اضافی بولدی نحمدك اللهم علی حسن الختام ونسئلك ان تصلی علی خیرالانام وعلی آله واصحابه الکرام انك حمید مجید وانت المبدئ والمعید

مقدمه

سلطان محمود خان ثانی حضرتلری شهزادەلکنده سلطان سليم خان ثالث حضرتلریله برلکده قفس نشين مصاحبت اولدیغی زمان اندن الدیغی درسلری پك اعلی بللەمش وشاهين كبی قفسدن چيقوبده تخت سلطنته جلوس ايتدیکی کبی متغلبه وخصوصيله يکيچری اشقياسنك ازالەلرينی تصميم ايلمش ايدی . بيك ايكيوز يكرمی يدی تاريخنده بوسری حالت افندی‌يه آچوب اندن خالصانه خدمت اوماردی . حالت افندی ايسه طشره‌دەكی متغلبەنك تأديبی حقنده فوق العاده افراط ايله شدت كوسترمكدەاولدیغی حالده يكيچريلرك تربيەسی امرنده منافقانه وحيله كارانه بريول طوتوب هركون برعذر وبهانه بولەرق ودرلو دسيسەلر ايله پادشاه مشارالیهی الدادوب اوودەرق يكيچری بحثنی تأخراته دوشورردی .

الجاآت زمانيه‌يه نظراً دولتعليه‌جه تجديد اصول ايله ايشه يارايەجق بر عسكر تدارك ايتمك لازمهٔ حالدن بولنمغله اندرون همايون رجالندن سلحدار شهرياری علی بك كبی بعضيلری اسكی اصول وعادتلری تقبيح ايله يكيچری اوجاغنك رفع والغاسی امرنده رأی شاهانه‌يه موافق ايسەلرده باش چوقدار سيد عمراغا و بربر باشی علی‌اغا كبی بعضيلری دخی اندرون همايونجه مرعی الاجرا اولان اصول ورسوم قديمه‌نك تغيير وتبديلنی اصلا تجويز ايتمدكلرينه وصنف عسكريده تبدلات اجرا اولنديغی تقديرده اندرون

همايونه دخی سرايت ايده‌جكنه مبنی تبديل اصولدن اجتناب و بو جهتله اسكی اوجاقلرك غيرتنی كوده‌رك حالت افندی طرفنی استصحاب ايدرلردی . علی الخصوص عمر اغا پك زياده قاعده پرست اولديغی جهتله ذات شاهانه‌يی پك زياده صيقاردی فقط صادق ومخلص برادم اولمغله طرف همايوندن پك زياده حرمت ورعايت كورر وقوی القلب وجری اللسان اولمغله هر ديديكنی يوريدر ايدی .

ذات شاهانه بيرونده يكيچريلرك صيقيسی واندرونده برطاقم تشريفات قديمه واصول ورسوم عاديه باصقيسی التنده صيقيلوب كندوسنی برمعنوی قفس ايچنده كورمكله يكيچريلری بتوروب واوملللو واهی قيد و بندلری قيرو بده نفس المق وتجديد اصول ايله دولتنی دوچار اولديغی پريشانلقدن قورتارمق چاره‌سنی ارامقدن وامنيت ايلديكی ذواتك اغزلرينی اراشدرمقدن اكرچه كيرو طورماز ايدی . لكن حالت افندی هر قپويی سد وبند ايله بو بحثده كمسنه‌يه ميدان و يرمزدی . و پرده ارقه‌سندن او يناتديغی بازيچهٔ خيالك حقيقتنی كشف ايله طرف همايونه عرض وافاده ايده‌بيله‌جك ذواتی بردسيسه ايله يا اخرته ويا طشره‌ده برمأموريته كوندرر ومهم ونازك مقام ومأموريتلره هپ نااهللری يكورر ايدی . واومقوله نااهللر مهام امورك اداره‌سندن عاجز اوله‌رق دائما حالت افندی‌يه مراجعت ايدرلر و بر عارضه ظهورنده عهده‌سندن كله‌ميوب حالت افندی ايسه عطا ياى وغيره ايله جلب ايلديكی يكيچری رؤساسی واسطه‌سيله حل مشكل ايدرك وجودی دولته كيميا وهر كسك دردينه دوا اولمق معناسنی ايما ايلر ايدی . و يكيچری رؤساسنك متنفذلری هپ انك مجلوبی اولمغله ايجابنه كوره انلره بر طاقم نمايشلر ايتديره‌رك طرف سلطنتی تهديد ايله اندرون و بيرونده مرامنی حصوله كتورردی . واقبالنك و بلكه عمرينك دوام وامتدادينی بودرلو دسيسه طولابلرينك دونمسنه منوط بيلديكندن يكيچری غيرتنی كودر ودائما ال التندن يكيچری اوجاغنی محافظه ايدر ايدی . وطرف همايونه دخی بربشقه لسان قوللانوردی .

زيرده بيان اولنه‌جق وقايع مهمه هپ بواساسه مستند اولديغندن وقايع مذكوره مطالعه اولنور ايكن مقدمات مشروحه درخاطر اولنمليدر .

حالت افندی ايله سر بر بر شهرياری علی اغا بيننده جريان ايدن مخابرهٔ خفيه

تذاکرلرندن بو مقدماتك ایضاحنه مدار اولنلر بو جلدك ذیلنه علاوه اولنه‌جقدر
فقط اوزمان تذکره‌لره تاریخ قونمق عادت اولمدیغی جهتله بونلرك تاریخچه
صره‌سیله ایرادی قابل اوله‌مدیغندن قرائن حالیه ومناسبات معنویه‌لرینه کوره
ترتیب قلنه‌جقدر . وحقایق احوالك اتضاحنه مدار اولمق اوزره بومقامده
اجمالا حالت افندینك ترجمهٔ حالی بیان اولنمق مناسب کورلمشدر .

شویله که حالت افندی شیخ الاسلام اسبق شریف افندینك دائره‌سی
خدمه‌سندن وقضاتدن قریمی حسین افندینك اوغلیدر . او دائره‌ده هم
کروه اتباع ایله برابر خدمت وهم اوقویوب یازمغه غیرت ایدرمش . پدری
کبی اودخی اول عصرك حکمنجه علمای رسمیه اتباعنه طریق تعیش اتخاذ
اولنان طریق قضایه داخل اولمشیدی . شریف افندینك وفاتنده برمدت
اوغلی عطاءالله افندینك یاننده قالوب بعده انك یانندن ایریله‌رق رکاب
همایون رئیسی بولنان محمد راشد افندی‌یه مهردار یماقلغیله خدمت ایتمشدر .
بعض اسبابه مبنی انك دائره‌سندن دخی ایریله‌رق روم ایلی والیسی ابو بکر
سامی پاشا دائره‌سنه انتساب ایتمك اوزره مناستره کیتمش ایسه‌ده اوراده
ملتفت اولمدیغندن برمدت اوخریلی احمد پاشا دائره‌سنده خدمت
وبعده یکیشهر فنار نائبنه کتخدا اوله‌رق اولطرفه عزیمت وعودت
ایله غلطه مولویخانه‌سی شیخی شاعر مشهور غالب دده افندی‌یه کسب
تردد وانتساب ایتمشدر . اقلامه دوام ایتمامش و بولیله درس کورمامش
ایکن غایت زکی وفطین اولدیغندن استخدام ایله اصول املا وکتابتی
تحصیل ایدوب کوزجه اشعار دخی سویلردی . وطلق اللسان وعذب
البیان ومحاورات ومحاضراتده فائق الاقران ایدی . بوجهتلرله کندوسنی
غالب دده‌یه سودرمشیدی . و بو مناسبتله راسخ مصطفی افندی ذخیره
ناظری ایکن انك و بعده قصاب باشی حاجی محمد اغانك خدمت کتابتلرنده
بولندقدن صکره دریا ترجمانی قالیماکی اوغلنك خدمت کتابتنی اختیار
ایدرك فنارلو طاقیله ذوق وشوقه طالمشیدی . و بو وسیله ایله رکاب
همایون کتخداسی مصطفی رشید افندی‌یه چاتوب بکلك کیسه‌داری معیتنده
استخدام اولنمق اوزره دفعهٔ عهده‌سنه خواجه‌لك رتبه‌سی توجیه وچوق
چکمیوب باش محاسبه پایه‌سیله پارس ایلچیسی نصب وتعیین بیورلمشیدی .
پارسدن عودتنده بکلکجی وایکی ای یکرمی چکمز صفی افندی یرینه رکاب

همايون رئيسى اولمش ايسه‌ده يكرمى ايكى شوالنده جلد ثامنده بيان
اولنديغى وجهله فرانسز ايلچيسنك شكايتيله وفائق افندينك روايتنه كوره
طيار پاشانك سعايتيله يكرمى ايكى شوالنده عزل وكوتاهيه‌يه نفى ايله يرينه
جانب افندى نصب ايدلدى . بعده حالت افندى عفو واطلاق ايله درسعادته
عودتندن اوچ اى مرور ايتمكسزين بغداده كوندرلدى . اول امرده
ايفاى مأموريته موفق اوله‌ميوب الى بوش عودت ايتمشيكن موصله
كلدكده عبدالجليل زاده ايله بابان سنجاغى متصرفى عبدالرحمن پاشايى اتفاق
ايتديره‌رك انلرك اعانه سيله بغداد واليسى سليمان پاشايى اعدام ويرينه
كتخداسى عبدالله اغايى نصب ايله بغداددن كلى آقچه تحصيلنه موفق
ومشكورالمساعى اوله‌رق يكرمى بش سنه‌سى اواخرنده درسعادته كلدى .
وچوق چكميوب ركاب همايون كتخدالغيله مسرور ومخابرهٔ خفيه‌يه
مأمور اولدى .

الحاصل حالت افندينك اوائل حالنده طالعى ياور اولمديغى جهتله دائره
بدائره طولاشوب بريرده پرتو الهمديغى حالده فنارلولر ايله اختلاطى شمع
اقبالنك شعله‌دار اولمسنه سبب اولمغله بالطبع انلره مائل ايدى . واشعال
ايتديكى دسيسه فنارينك جزئى برسببله سونه بيله‌جكنى بيلديكى جهتله
بلوتدن نم قاپار وهراسن روزكاردن صاقينور . هله يكيچريلرك تربيه‌سى
بحثنده بشقه‌سنك محرم اسرار شهريارى اولمسى عقل وشعورينه
طوقنورايدى . و بقاى اقبالى ايچون هرفنالغى ياپاردى وكمسنه‌يه آجيميوب
بواوغورده اولادى اولسه فدا ايدردى . ويكيچريلرك تربيه‌سى امرينى
تأخير ايچون وقت قازانمق اوزره تأديب متغلبه تعبيريله دائما طشره‌لرده
بروقعه احداث ايله پادشاهى اشغال ايدردى . بوتعبير ايسه برچوق سؤ
استعمالاته وسيله اوله‌رق اصحاب اغراض بربرينى قيرمغه يول بولور
واشراف ووجوه مملكتدن نيجه بيكناه ادملر بيهوده تلف اولور ايدى .
فى‌الواقع متغلبه‌يى شرع وقانون دائره‌سنده تربيه ايتمك لازمدر لكن
مملكتك بتون وجوه واشرافنى برر بهانه ايله قيرمق باغچه‌نك چيچكارينى
يولوب يده چيرچپلاق براقق كبيدر .

حالت افندى بوراره عطف نظر ايتميوب وعدل وحقانيت يولنى كوزتميوب
همان زبونكشلك واديسنده هركيمه كوجى يتر ايسه انك ايشنى بتورر

ودیشلیجه اولنلر برمدت طیانوب طورر ایدی . ودولت اوقدر جزئیات امور ایله مشغول اولوردیکه کلیات اموره باقغه وقت بوله‌مازدی .
طشره‌لرده‌کی متغلبه کروهی دخی جان وماللرینی محافظه ایچون اسباب مدافعه‌یی اکمال ایله مشغول اوله‌رق اندن بشقه برشی دوشونمکه وقتلری مساعد اوله‌مازدی .
اول وقت وکلا ایچنده دکرلی ذاتلر از قالوب انلر دخی حالت افندینك شرندن خوف واحتراز ایله مداهنه‌یه مجبور ایدیلر .
ایشته حالت افندینك فهرست احوالی بودر . زیرده بیان اولنه‌جق وقایع مهمه دقتله مطالعه اولندیغی حالده اجرا ایلدیکی دسائسك بو اجماله موافق اولدیغی اکلاشیلور

وقايع سنه ١٢٣٢

متغلبه كروهندن واناطولى دره بكلرندن قره حصار ويوده‌سى ابراهيم اغانك اعدامى حقنده خط همايون اصدار اولنمغله حكمنك اجراسى خداوندكار واليسى نورالله پاشايه حواله اولنمشيدى . ابراهيم اغا ايسه حاجى بكتاش ولى دركاهنه واروب چند نفر آدميله انده اقامت اوزره بولنديغندن نورالله پاشا كيفيتى قيرشهر و يكيشهر سنجاقلرى متصرفنه اشعار ايله الديغى جوابنامه‌ده مرقوم ايكى اوچ نفر اتباعيله اول دركاهده اولوب انجق اللى التمش قدر دليل عسكرى دخى انى محافظه ايچون اطرافنده كشت وكذار ايتمكده وحاجى بكتاش قضاسى از قديم سربست اولوب فقط امور وخصوصنه قونيه طرفندن نظارت اولنمقده اولديغى اشعار اولنمقدن ناشى كيفيت نورالله پاشا طرفندن درسعادته عرض اولندقده مرقومك فرصتى كوزديله‌رك اعداميله سر مقطوعنك درسعادته كوندرلمسيچون اوائل محرمده قرمان واليلكنه امر عالى يازلدى .

شو قاريشقلغه باق‌كه باب عالى برآدمك اعدامى ايچون فرمان يازيور لكن نره‌ده ونه حالده بولنديغنى وقنغى سنجاغه مربوط اولديغنى بيلميور . مملكتنك احوال جغرافيه‌سنى بيلميان وكلا ايشته بويله قرالتى‌يه قويور صيقار .

پياسده تغلب ايدن كچوك على اوغلى دده بكك اعدامى حقنده مقدما فرمان

عالی صادر اولدیغی حالده مرعش سنجاغی داخلنده واقع بولانیق قضاسی اعیانی انجه‌بك و برادری احمدبك انی تصحب ایتمکله انلرك دخی اعداملری حقنده حلب والیسی احمد پاشا ایله مرعش والیسی قلندر پاشایه ینه اوائل محرمده امرلر کوندرلدی حالبوکه اورالرك خلقی هپ قبائل وحشیه اولوب انلرك بیننده دخیل دوشن آدمی حمایه مقتضای حمیت عد اولنه‌رق انجه بکه دده بکی حمایه ایتدیکی ایچون مجرم نظریله باقیله‌مازدی . قلندر پاشا دخی بو اعتقادده بولندیغنه مبنی بو امرك اجراسنه صمیمی اوله‌رق تشبث ایده‌مزدی . واول حوالیده‌کی متغلبه‌دن قنغیسنك اوزرینه وارلسه کاور طاغنه چیقوب اوراده تحصن وفرصت بولدقجه پیاس جاده‌سنه اینوب ابنای سبیله تعرض ایدر و برجعیت تشکیل ایتدکلرنده حج یولنی کسرلر ایدی . بناء علیه کاور طاغی کاملا ضبط اولنمدقجه جوارنده‌کی دره بکلرینك ازاله‌سیله مطلب حاصل اوله‌مازدی . لکن وکلا اورانك احوال جغرافیه‌سنی بیلمدکلرندن کچوك علی اوغلنك اعدامیله پیاس جاده‌سنك امن واسایشی حصوله کلیویرر ظن ایدرلردی .

ازمیرك عین الاعیانی عمر اغانك برجرم مشهودی یوق ایسه‌ده مجرد ازمیرده اوته‌دنبرو متنفذ ومتحکم اولان کاتب اوغللرندن بولندیغی جهتله دیکر محلده اقامه‌سی لزومنی کچنده ازمیره اوغرامش اولان قپودان دریا خسرو پاشا انهـا ایتمکله عمر اغا مدللوده اقامته مأمور ایدلدی وازمیر باش اعیانلغی اواخر محرمده ازمیر وجوهندن وموالیٔ دوریه‌دن چلبی زاده مصطفی افندی‌یه بافرمان عالی احاله بیورلدی .

حلب اشرافندن وموالیٔ دوریه‌دن جابری زاده عبدالله افندی دوزیه‌دن دونوب طولاشه‌رق دری زاده‌نك سایه‌سنده بااعتبار مخرج صوفیه قاضیسی اولمشیدی . حالبوکه دور دونمکله بوصره‌ده کشانه نفی ایدلدی . اولوقت خلف سلفه رغما بویله شیلر یاپمق عادت حکمنده اولدیغندن اسباب حقیقیه ارامغه حاجت یوقدر .

یکیچری اغالرینك صیق صیق عزللری دخی اول دورك اقتضاسندن اولمغله بو اثناده یکیچری اغاسی حسن اغا عزل ایله خلفی مصطفی اغانك تقریری اوزره تکفور طاغنه نفی اولندی .

طونه یالیسنده‌کی قلاع خاقانیه‌دن نیکبولی پیشکاهنده واقع قله‌قلعه‌سی ختام

بولمغله بنا امینی اولان نیکبولی متسلمی مصطفی افندی عهده‌سنه رتبهٔ میرمیرانی ومتسلملکه علاوه نیکبولی قلعه‌سی محافظلغی کذلك اواخر محرمده توجیه قیلندی ·

طونه سواحلنده دردست انشا اولان قلاع خاقانیه‌دن بعضیلری بووجهله ختام بولمش ایسه‌ده برخیلیسی هنوز ختامه رسیده اولمدیغندن بونلرك برر برر کشفی ضمننده روزنامچهٔ اول حسن تحسین افندی اواخر صفرده مأموریت مخصوصه ایله طونه یالیسنه کوندرلدی ❊ سلستره والیلری شمنیده اقامت ایتمکده ایسه‌لرده بعدالیوم سلستره‌ده برسرای انشاسیله اقامت ایلملری ایچون سلستره والیلکنه امر عالی یازلدی ·

اول اثناده دولتك مضایقهٔ مالیه‌سی زیاده اولدیغی حالده اسبق دفتردار وسابق ضربخانه امینی صارم ابراهیم افندی اواسط ربیع الاولده فوت اولمغله مخلفاتی خزینه‌نك امدادینه یتشدی · اشیای کرانبها وواردات لاتحصاسندن بشقه یالکز طاش اوطه درونده تحت‌الارض مدفون اولان مسکوك وسبیکه التونلری التمش اوچ قیه‌یه بالغ اولوب همان بیت‌الماله تسلیم ایدلدی ··

التون مجرد امر مبادله‌ده قوللانلمق اوزره یرالتندن چیقارلمش برمعدن اولدیغی حالده بومثللو آدملرك انی یرالتنه اعاده ایلملری معکوس برحرکتدر فقط امنیتسزلك انسانه بویله معکوس ایشلر یاپدیرر ·

جزایر بکلر بکیسی عمرپاشا فوت اولوب محلنجه برینه علی دایی انتخاب واقعاد اولنمغله فرمان عالیسی اصدار وجزایر اوجاغنه لازم اولان مهمات تسیار بیورلمق استدعاسنی متضمن معروضات ایله حاجی حافظ نام ذات بواثناده درسعادته وارد اولمغله علی‌دایی‌یه برمعتاد توجیه اولنان میرمیرانلق فرمانی ایله مهمات مطلوبه کوندرلدی ·

وباب عالی بروجه بالا اوفق تفك دره بکلرینك ازاله‌سیله مشغول اولدیغندن جزایر حقنده برباشلو تدبیر دوشونیله‌مدی ·

ادرنه وجوهی متنفذ ومتحکم اولوب بوجهتله والیلر چرمن قصبه‌سنده اقامت ایتمکده ایدی · بو اثناده ایسه اعیان ووجوهك کسر نفوذلری اصول متخذه ایجابندن اولمغله چرمن متصرفی قارصلی علی‌پاشانك خانه‌سنده اقامت ایتمك اوزره وزارتی رفع اولنوب چرمن سنجاغی ادرنه شهرنده

اقامت ایتمك اوزره ودین ونیكبولی سنجاقلری متصرفی علی جلال پاشایه
وودین ونیكبولی سلستره والیسی رشدی پاشایه وسلستره رتبهٔ وزارتله
درگاه عالی قپوجی باشیلرندن سابق شام والیسی سلیمان پاشا كتخداسی
مفتی زاده حاجی حسین اغایه وتكه وحمید سنجاقلری محصلاق وجهله شام
والیسی حافظ علی پاشایه وشام ایالتی ومیرحاجلق قپودان اسبق صالح
پاشایه توجیه قیلندی ·
جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره نیكبولی قلعه‌سی بنا امینی اولان زغرهٔ
عتیق قضاسی اعیانی حاجی محمد اغا برمدت مملكتنده بولنه‌مدیغی جهتله
خلافكیرانی فرجه بوله‌رق اهالی یی تحریك ایله علیهنه محضرلر ترتیب
اولندیغنه مبنی ارتق زغره‌یه اعاده‌سی مناسب كورلمیه‌رك اواخر
ربیع الاخرده ردوسه نفی اولندی · نیكبولیده ایتدیكی مصارفی اوسته
ویره‌رك اعیانلغی الدن قاچردی · ویرینه مصطفی اغا اعیان اولدی ·
بروجه بالا دفعة رتبهٔ وزارت ایله سلستره والیسی اولان حاجی حسین پاشا
بونعمتك قدرینی بیلیوب اهالی‌یه ظلم وتعدی ایتمكده اولدیغندن اشبو اوتوز
ایكی سنه‌سی اواخرنده وزارتی رفع ایله دیمتوقه‌یه نفی ویرینه برقاچ
سنه‌دنبرو روسچق متسلمی اولوب حسن حركتی مسموع اولان قپوجی
باشی محمد سعید اغایه رتبهٔ وزارتله سلستره ایالتی توجیه وروسچق اعیانلغی
دخی زغرهٔ عتیق اعیانی اولان مومی الیه مصطفی اغایه احاله اولنمشدر ·
ربیع الاولك اون طقوزنجی كونی اجرا اولنان توجیهات علمیه‌ده بعض
مدرسینه مولویت ویرلدیكی صره‌ده عریانی زاده محمد عارف افندی‌یه دخی
اسكدار مولویتی توجیه اولندی · غایت مسن برذات اولوب شمدی‌یه
قدر طفره ایله اوزرینه بجه‌رك ملا اولان نیجه ذواتی كوچوروب ارقه‌لرینه
قاله‌رق بحسب الطریق اسكدار قاضیسی اولمشدر · شانی زاده تاریخنده
تحریر اولندیغی اوزره اولوقتك حكمنجه بویله مولویت الانلر
شیخ الاسلامك اتكنی اوپمك وصدر اعظم ایله صدور عظامی زیارت ایتمك
اوزره دبدبه ودارات ایله كیتمك رسم طریق اولوب عریانی زاده ایسه
هرشیدن عاری بریبانلق البسه‌سی بیله یوق بیچاره‌نك عمری یوقلقله كچمش
مجرد عمر نوح وصبر ایوب ایله قطع مسافهٔ طریق رسمی ایدرك بوكره
مخرج درجه‌سنه ایاق باصمش · نه‌حال ایسه اكرتی البسه وسائره تدارك

ایدرك طاقوب طاقشدرمش ورفیقلریله برابر باب فتوایه کیدوب
شیخ‌الاسلامك یانه چیقمش ایسه‌ده طیشارو چیقلدقده خدمه‌یه خیلیجه
بخشش ویرمك عادت اولدیغی حالده عارف افندی بوخصوصده رفیقلرندن
آیرلمش وعادته مخالفت ایسه کوچ برکیفیت اولدیغندن خدمه‌نك بخشش
امیدیله پرستش ایدرجه‌سنه کوستردکاری تعظیمات فوق‌العاده‌لرندن حاصل
اولان انبساط ومسروریت عوائدی ویره‌مدیکندن طولایی عارض اولان
محجوبیت ایله زائل اولمش ایدی . بویله ایکی حالت متضاده اره‌سنده
متأثر ومتفکر اوله‌رق نردباندن نزول ایتدکده معاذالله تعالی مرك شادی
وموت غیرت ایله نزول اصابت ایدرك بنك طاشی اوزرینه دوشوب قالمش
وفجأةً فوت اولمشدر . عفی عنه . بعده ربیع‌الاخرك اون یدنجی کونی
اسکدار مولویتی کبار مدرسیندن عبدالرحیم افندی زاده عثمان افندی‌یه
توجیه بیورلدی .

بوعثمان افندی مؤخرا استانبولده طلومباجی قوناغنده کشاد اولنان مکتب
طبیه خواجه‌لرندن اولوب اوراده علم طبی فرانسزجه‌دن ترجمه وتدریس
ایلردی . صکره حکیم باشی انی استرقاب ایله مکتبدن تبعید ایچون منجم
باشی نصب ایتدرمش اولدیغندن عثمان افندی الی اخرالعمر حظ ایتمدیکی
احکام نجومیه ایله مشغول اولوب قالمشدر . عثمان افندی علوم ریاضیه‌ده
یکانهٔ عصر اولوب بوبولده کندوسندن خیلیجه استفاده ایتمشیدك .
پدری عبدالرحیم افندی پالابیق محمدافندینك کوچوك برادری اولوب ایکیسی
دخی استانبولك الك مشهور ومتبحر علماسندن ایدی . بزینه صدده کله‌لم .
او دورلرده طریق علمیه پك زیاده رسمه دوکیلوب (الاقدم فالاقدم)
قاعده‌سی مرعی‌الاجرا اولدیغی حالده اره‌صره طفرات مخدومانه اکسیك
دکل ایدی . شرف انتساب ایله دخی طفره‌لر وقوعه کلوردی . اما علم
وفضل ایله ترقی پك مشکل ایدی . بعضا سرپیلوب چیقان اهل کمال دخی
دوچار صدمات حسد واسترقاب اولوردی . اوزمان علم طبده مهارتی
مسلم اولان شانی زاده‌نك حکیم باشی نصب اولنه‌جغنه وقعه نویس ایدلمسی
دخی بوندن ناشی ایدی .

بیچاره شانی زاده دولت وملتنه خدمت نیت خیریه‌سیله دری زاده عبدالله

افندینك دفعهٔ اولی مشیختنده علم طبدن معیارالاطبا نام کتابی تألیف ایدوب اوزمان ایسه مؤلفات جدیده حضور همایونه عرض ایله ارادهٔ سنیه‌سی استحصال اولنمدقجه نشر اولنه‌مدیغنــدن و بویله یکی اثر وجوده کتورنلر طرف شاهانه‌دن مظهر تلطیف واحســان اوله کلدکلرندن شانی زاده دخی طریق علمیه اصحابندن اولمق حسبیله بوکتابی عرض ایتمك اوزره عبدالله افنــدی‌یه تقدیم ایدوب اسـکیدن عبدالله افندی‌یه تردد وانتســابی دخی اولدیغی حالده مکتوبجیسنك رقابت ومحاســده‌سندن ناشی کتاب مذکور برچوق وقت یاصدق اوستنده قالوب عرض اولنمدیغنه مبنی شانی زاده‌نك مکرراً وقوع بولان الحاح وابرامی اوزرینه مع‌الکراهه سلحدار شهریاری احمد پاشازاده علی بکه کوندرلمش ایسه‌ده غالبا اولوقت حکیم باشی بولنان مسعود افندینك فسادینه مبنی اندرون همایونده دخی کوشهٔ نسیانده براغلمش وشانی زاده حیرتده قالمش . نهایت اول کتابی اخطار ایچون انك موقوف علیهی اولان و (مرآة الابدان فی تشریح اعضاء الانســان) تسمیه اولنان کتابی تألیف ایله ابتداســنده اولکی کتابك دخی حضور همایونه عرض اولنمش ایدوکنی ایما وافهام ایدوب ایشــته بوکتاب بواثناده صدر اعظم رؤف پاشا طرفندن عرض اولندقده محظوظیت ســنیه‌یی موجب وکرك اولکی کتابك وکرك بونك طبع ونشرینه ارادهٔ سنیه صادر اولمشدر .

شمدی اوزمان ایله بوزمانی مقایسه ایده‌لم . اوزمان پادشاه جهان علوم ومعارفك ترقیسنی ایستر شانی زاده‌کبی معلومات صحیحه اصحابندن برذات دخی اولوقت هنوز لســانمزده اصطلاحاتی موضوع اولمیان علم طبــدن برکوزل کتاب یاپارده انی حضور همایونه عرض ایچون یول بوله‌ماز . چونکه سلطان محمود خان حضرتلری شانی زاده‌نك ذکرینه کرکی کبی مطلع اولسه حکیم باشی اولســون دیو یرمسی ملحوظ ایدی . بناء علیه مراتب رسمیه اصحابی درلو وسیله‌لر ایله انی اورت باص ایتمکه چالیشورلر ایدی . واکثریت انلرك طرفنده بولندیغی جهتله بوکا مقتدر اولورلردی . عصرمزده ایســه عرض وتقدیمده مشــکلات کورلمك شویله طورسون طرف همایوندن بوبابده هردرلو تسهیلات کوسترلمکده وانواع تشویقات اجرا بیورلمقده‌در . شوحاله نظرا شــانی زاده‌نك اوقدر مشکلات ایچنده حسبی اوله‌رق چالیشوب چبالامسی نقدر جالب ستایش اولور ایسه بزم

نشر علوم ومعارف حقنده تنبللکمز دخی اوقدر موجب سرزنش اولور ·
شانی زاده‌نك خصمی اولان سالف الذکر حکیم باشی مسعود افندینك حالنه
کلنجه مومی الیه اسبق حکیم باشی مرحوم نعمان افندینك اوغلی اولوب
کنجلکنده پدری حکیم باشی ایکن انی تحصیل علومه زیاده‌سیله تشویق
ایلمش ایسه‌ده هوا وهوسنه تابع برذات اولدیغندن کویا تحصیل طبابت
ایچون (بج) ویانه شهرینـه صاووشوب وایکی سـنه قدر اوراده ایام
نوجوانی حکمنجه سفاهت واکلنجه یوللرنده طولاشوب مکتب طبیه‌یه
کیده‌مامش واطبا ایله انجق تیاترو وبالوکبی ملاهی محللرنده کوریشـه
بیلمش اولدیغی جهتله صفرالید اوله‌رق عودتنده درسعادته برحکیم طاسلاغی
طرزنده چیقه کلمش وعلم طبه وقوفی اولمیان بعض متنفذینك سوقیله وحکیم
باشی زاده اولمق ملابسه سیله برارالق سراطبا اولمش ایدی · لکن ویانه‌یه
کیدوب کلنلرك اخبار وافاده‌لریله مسعود افندینك مکتب طبیه‌یه کیتمدیکی
صکره‌دن اکلاشلمش وحکیم باشیلغی اوانده علم طبـدن بهره‌سی اولمدیغی
اربابی عندنده معلوم اولمش‌در · فقط اول عصرده حکیم باشی بولنان
ذات اندرون همایون رجالنـدن معدود اوله‌رق هرکون اندرون همایونه
کیدوب کلور وبعض خصوصاتی طرف همایونه القا ایده بیلورایدی ·
بوجهتله حکیم باشیلرده چندان معلومات ارانمیوب اندرون رجالنی اورکتمز
وبیرون رجالنی انجتمز برادم اولدیغی حالده تصحب والتزام اولنوردی ·
بناء علیـه مسعود افندی خیلی مدت حکیم باشیلقده پایدار اولدی ·
وبرمعتاد ایستدیکی طبیبلری برابر بولندیره‌رق اندرون همایونده‌کی خسته‌لره
تداوی ایتدیرردی · لکن کندوسنده اطبانك اهل واربابنی تمییز ایده‌جك
قدر بضاعه اولمدیغنـدن کندو مزاجنـه موافق طبیبلری استخدام ایدر
واکثر اطبای حاذقه‌یی استرقاب ایدرك برر صورتله مغدور ودلفکار ایلر
ایدی · ایشته بومثللو سببلردن ناشی اندرون همایون رجالندن بعضیلری
علیهنه دوشوب بوجهتله انك کینه دارلغنـه رغما طرف همایوندن دخی
استحقار بیورلمغله کدرندن بیاغی شعورینه خلل کلمشیدی ·

حالبوکه بو اثناده والده سلطانده علت غشی ومراق پیدا اولوب مسعود
افندی ایکی روم طبیبیله برلکده تداوی ایتدیکجه علتی شدت بوله‌رق نصف

شوالده بغتة رحلت ایتمکله ابوالفتح سلطان محمد خان جامع شریفی قربنده مجدداً انشا بیوریلان تربه‌ده دفن اولندی ٠

ایشته بو وقعه دخی اسباب سائره‌یه منضم اوله‌رق مسعود افندینك عزلنه قرار ویریلوب اومثللو مناصب علمیه اصحابنك انتخابی شیخ الاسلام وقت ایله مذاکره‌یه موقوف اوله‌رق بین العلماء اصلح موجود اولان کیم ایسه مقام مشیختدن تعیین اولنمق طبیعی ایسه‌ده حکیم باشیلق منصبنك بروجه بالا نزاکت واهمیتی جهتله شیخ الاسلام دخی حالت افندی کبی متنفذان ایله مداولهٔ افکار ایتمدکجه ایشی موقع اجرایه قویه‌مازدی ٠ بناءً علیه ذات شاهانه تردد ایدوبده خفیاً برطرفدن استکناه حال بیوره‌جق اولسه عرض رسمی بالطبع تأیید وترویج اولنه‌رق نیك وبد هر نه ایسه عرض اولندیغی وجهله یورر کیدردی ٠ ومسعود افندینك عزلنده شانی زاده وار ایکن بشقه‌سنك تعیینی نابجا ایسه‌ده اسبق حکیم باشی متوفی خیرالله افندی حفیدی اولوب عصر مصطفی خان رابعده حکیم باشی اولان سابقا مصر ملاسی بهجت افندینك حالت افندی ایله معارفهٔ سابقه‌سی اولوب حالت افندی ایسه مهم موقعلرده کندو متعلقاتنی بولندرمقده اولدیغنه مبنی بهجت افندینك مقدما حکیم باشیلق مأموریتنده بولنمسندن واداب مجلس ملوکانه‌یه واقف اولمسندن بحثله سائره رجحانی عرض اولنمغله اواخر شوالده مسعود افندی برینه بهجت افندی سر اطبای شهریاری اولدی ٠ مسعود افندی اکدار عزل ایله بتون بتون مسلوب الشعور اوله‌رق اوچ سنه‌دن زیاده ساحلخانه‌سنده اوبله لایعقل اوله‌رق سفالت ایچنده یاشامشدر ٠ بهجت افندی ظرفادن وشعرادن خوش صحبت ومجلس ارا ولسان عربی‌یه آشنا اولوب مسعود افندی‌یه نسبتله هرایشه احق ایدی ٠ لکن اودخی شانی زاده‌یی استرقاب ایله نهایت بوروطه‌یه کرفتار وبعده کندوسنك خلفی دخی بروجه بالا عثمان افندی‌یی استرقاب ایله دلفکار ایتمشدر ٠

دورك اصول ومسلکی ناهموار اولدقجه چاره‌سز ایشلر بویله یولسز کیدوب اشخاصك دکشمسی مفید اولماز (سنة الله فی العالمین) ٠ اوزمان هر مأموریت برطاقم اسباب لدنیه‌یه مربوط ایدی ٠ حکیم باشیلق بحثی نمونه اولمق اوزره بوقدر اطناب قیلنمشدر ٠

بروجه مشروح بهجت افندی حالت افندینك سایه‌سنده سر اطبا

اولدقدن صكره لاجل المصلحه باب عالی‌یه كلدكجه اكثریا حالت افندینك سومدیكی رئیس الكتاب جانب افندی دائره‌سنده مكث وارام ایتمكله حالت افندی شبهه واندیشه‌یه دوشمش ایسه‌ده بهجت افندینك حضور همایونده دائما حالت افندی‌یی ثنا ایتمكده اولدیغنی اندرون همایوندن تحقیق ایله اسوده بال اولمشدر ٠

ذات شاهانه طوپقپو سرای همایوندن صیقیلوب بوقیشین بشكطاش ساحلسرای همایونده قالمق وكوزل هوالرده صید وشكار ایله مشغول اولمق تصورنده بولنمش ایسه‌ده یكی عادت چیقارمقدن متحاشی اولان مقربین بونك مناسب اولمیه‌جغنی یكیچری اغاسی واسطه‌سیله طرف همایونه القا ایتدرملریله ذات شاهانه اول تصوردن واز كچه‌رك ذی الحجه‌نك یكرمی دردنجی كونی بشكطاش ساحلسرای همایوندن طوپقپو سرای همایونه نقل بیوردی ٠ فرداسی شهزاده سلطان سلیمان تولد ایتمكله ذات شاهانه‌یی اكلندیروب اشغال ایتمك اوزره سرای همایون وباب عالی واغا قپوسی ودیوانخانهٔ ترسانه كبی اماكن عالیه‌ده وسائر یرلرده خیال پرده‌لری قوریله‌رق ورقاصلر رقص ایله سازلر چالدیریله‌رق شنلكلر اجرا ایدلمشدر ٠ بزكله‌لم طشره‌لرك احوالنه ٠ حلبك چول جهتنده عشائر عربانك ودیكر طرفلرنده كرد وتركمان قبائلنك تجاوزاتندن ناشی اطرافنده امنیت منسلب اولدیغی حالده نفس حلب اهالیسی دخی سركشلكدن ووالیلرینه مخالفتدن كیرو طورمازلردی ٠ بناءً علیه خلال صفرده والیلرینك اوامرینه توفیق حركت ایلملری ایچون تنبیهات اكیده‌یی حاوی فرمان عالی كوندرلمشیدی ٠ اول اثناده ایسه كرد طاغی جهتنده عمو اوغلی بطال وعمر نام شقیلر میدانه چیقوب بعض عشائر بویی بكلری ایله اتفاق ایدرك برطاقم اشقیا ایله حلبه اون ساعتلك محله قدر تجاوز ایلمش اولدقلرندن حلب والیسی احمد پاشانك كتخداسی قپوجی باشیلردن عثمان اغا مقابله‌لرینه شتاب ایله لدی المحاربه اشقیا منهزماً كیرو رجعت ایلمشلر واشقیادن اتلاف اولنان اوتوز درت نفرك سر مقطوعلری درسعادته كوندرلمكله حلب والیسنه استقلال ویرلدیكنی مبین وتلطیفی متضمن فرمان عالی كوندرلمشدر ٠ بعده براق عشیرتی اطرافه صارقندیلق ایدوب حتی كلیس خاصنه تجاوز ایتدیكندن احمد پاشا انلرك اوزرینه برقطعه طوپ وبیك نفرایله دلیل باشیسی عثمان اغایی اعزام ایدوب

اودخی اشـقیا ایله بالمقـاتله برقاچ نفرلرینی اعدام ایتمکله سر مقطوعلری خلال جمادی الاخره ده درسـعادته کلمش ومحظوظیت سـنیه‌یی موجب اولمشدر • مؤخراً رقه والیسی دخی براق عشیرتندن وسائر اشقیادن اون نفرینی اعدام ایله سر مقطوعلرینی درسعادته کوندرمشدر • ینه اوصره‌ده احمد پاشا کرد طاغنده متمکن شیخلو اشقیاسنك اوزرینه کتخداسنی ارسال ایله انلرك دخی جمعیتلرینی طاغتمشدر • وادلیب قصبه‌سی متحیرانندن کرد اوغلی عثمـان وسابق عسس باشی فرمانلو اولمغله احمدپاشا کرد اوغلنی برتقریبله اخذ واعدام ایتـدیکی صره‌ده عنزه‌نك برفرقه‌سی خانطومانه کله‌رك قطع طریق ایتدکلرندن احمد پاشا انلرك اوزرینه سوق عسکر ایله لدی المقاتله عنزه‌دن ایکی وکرد اوغلنك عونه‌سندن درت نفری اعدام اولنمغله جمله‌سنك سرمقطوعلری خلال رجبده درسعادته واصل اولمشدر • دیار بکر متسلمی قپوجی باشی عبدالرحیم اغا دخی دیار بکر وجوهنـدن فرمانلو اولان کورانی مصطفی اغایی اعدام ایله سرمقطوعنی در دولته کوندرمشیدی •

اطنه والیسی دخی پیاسلی کچوك علی اوغلی دده بکی برتقریبله الهکچوروب اعدام ایتدرمکله خلال شوالده سرمقطوعی در دولته کلمشدر •

رؤس مقطوعه پیدرپی اسـتانبوله کلدکجه سـیا ستکاهه وضع ایله تشهیر اولنوردی • و بونلرهپ متغلبه عنوانیله اعدام قیلنوردی • لکن قنغیسی بحق وقنغیسی بغیرحق اعدام اولندی بوراسنی تعیین ایتمك مشکلدر •

بروجه مشروح طشره‌لرده‌کی وجوه ومتنفذان حقلرنده اتخاذ اولنان اصول شدیده مقتضاسندن اوله‌رق مقدما بایزید متصرفی ابراهیم پاشا جانب ایرانه فرار ایتمکله برموجب معـاهده ردواعاده‌سی اسـتانبولده‌کی ایران مصلحتکذارینه لدی الافاده دولتنه یازوب رد واعاده ایتدیره‌جکنی افاده ایلمش ایسه‌ده قارص محافظی وزیر علی پاشادن و بایزید متصرفی بهلول پاشادن ارضروم والیسی جبار زاده جلال الدین پاشایه کلوبده انك طرفندن دخی باب عالی‌یه تقدیم اولنـان تحریراته نظرا ابراهیم پاشا اطرافده‌کی اکراد ایله خفیجه مقاوله ایدوب قارص ایالتی داخلنده قاغزمان جوارنده بایزید مضافاتندن کوز اوغلی قلعه‌سنك ایرانلو اعانه‌سـیله تعمیر وترمیمنه کافی عمله کوندروب انده تحصن ایتمك داعیه‌سنده اولدیغی اکلاشلمغله امر

محافظه‌سنه دقت اولنمق خصوصی جلال‌الدین پاشا طرفندن بهلول پاشایه لدی‌الاشعار قلعهٔ مذکوره بایزیده اوچ قوناق بعید اولدیغندن بحثله بهلول پاشاطرفندن اعتذار اولندیغنه مبنی رونما اولان اهمیته کوره لازم کلان تدابیره مقدمه اولمق اوزره جلال‌الدین پاشایه شرق جانبی سرعسکرلکی توجیه اولنوب بهلول پاشایه دخی اواخر رجبده جلال‌الدین پاشانك امر ورأینه متابعت ایلمسی ایچون امرعالی کوندرلمشدر ٠

اول اثناده قندیه قلعه‌سی بنا امینی اولان خواجکان دیوان همایوندن بدری افندی خلاف رضای عالی حرکتده بولندیغندن بحثله جزاسی بالترتیب قندیه‌ده‌کی قوناغی واموال کثیره‌سی و بالجمله چفتلکلری جانب میریدن ضبط و یرینه اصحاب اقتداردن خانیه‌لی اوغلی خلیل اغا بنا امینی نصب ایدلمشدر ٠

مقدما کوملجنه قضاسنده تنفذ ایتمش اولان قالیونجی اوغللری حسن وعلی وولی اوغلی منساو واحمد واق بیق اوغلی حسن وایش نام کسان دخی بواثناده جرمن متصرفی جلال پاشا طرفندن اعدام اولنمغله سرمقطوعلری خلال ذی‌الحجه‌ده استانبوله کلمشدر ٠

ینه بواثناده مشهور طوزجی اوغلنك دخی سرمقطوعی استانبوله کلمکله ترجمهٔ حالی بروجه اتی بیان اولنور ٠

جلد عاشرده ذکر اولندیغی اوزره ریزه اعیانی طوزجی اوغلی ممش اغا نامشروع حرکتلرده بولنه‌یو ردیو طربزون والیسی خزینه‌دار اوغلی سلیمان پاشاطرفندن انها اولنمغله واومثللو متنفذینك ازاله‌لری اولوقتك اقتضاسندن بولنمغله سلیمان پاشا ممش اغانك اعدامنه مأموراً اولوب قسطمونی والیسی علی پاشادخی معیتنه تعیین وهرطرفدن وحتی سیواسدن بیله عسکر ترتیب وترسانه‌دن ایکی قطعه بکلك ارسال اولنمشیدی ٠ اشبو اوتوز ایکی سنه‌سی خلالنده سلیمان پاشا وعلی پاشا وسائر مأمورین عساکر کلیه ایله ریزه‌یه واردقلرنده لوانه عسکریله سلیمان بك واجاره عسکریله اجاره‌لو سلیم پاشا زاده حسین بك دخی اوته طرفدن ویزه‌یه کلمشلر ایدی ٠ ممش اغا حرب وضرب اربابندن وعسکر پرور دره بکلرندن اولدیغی جهتله بوعربده اوزرینه اوف قضاسنه فرار ایدوب انجق اول حوالی اهالیسی کندوسنی سودیکنه مبنی اوف قضاسنك هرطرفی عسکرله احاطه و ممش اغا مطالبه

اولندقده اوغلی تسلیمدن امتناع ایتمکله کیفیت سلیمان پاشا طرفندن دردولته لدی العرض بهرحال بوغائله‌نك دفعی ونتیجهٔ مصلحته‌دك عساکر مرتبه‌نك طاغلماسی ایچون سلیمان پاشایه وسائر لازم کلنلره اوامر علیه یازلدیغی کبی اوف قضاسی نائبنه ومفتیسنه وعلما ووجوهنه وایش ارلرینه خطابا بشقه‌جه امرعالی کوندرلدی . بوصورتله ممش اغانك هرطرفدن قولی قنادی قیرلدی طوتلدی اعدام ایدلدی سرمقطوعی سلیمان پاشا طرفندن دیوان کاتبی حسین افندی ایله کوندرلدی خلال ذی‌الحجه‌ده استانبوله کلدی . حسین افندی‌یه خواجکانلق رتبه‌سی ویرلدی . وسلیمان پاشایه سراسره قاپلو سمورکورك ومعیتی مأمورلرینه قونطوش کورکلر وتحسینی حاوی اوامر علیه کوندرلدی . وممش اغانك ضبط مخلفاتی خصوصی دفتردار افندی‌یه حواله بیورلدی . سراسره قاپلو سمور کورك سردار اکرملره بیوك مظفریتلر اوزرینه احسان بیوریلور برخلعت کرانبهادر ممش اغا ایشنك بوکا تحملی یوق ایدی . مکرکه مخلفاتی ایچون اوله . چونکه فوق العاده زنکینلك ایله معروف ایدی . حالبوکه مخلفاتی قاپانك النده قاله‌رق هبا اولوب کیتمشیدی .

ایشته سلیمان پاشا طرفندن کلان معروضات ایله باب عالیدن کیدن رسمی تحریراتك خلاصهٔ مندرجاتی بوندن عبارتدر . کله‌لم ایشك حقایق ولدنیاتنه .

طوزجی اوغلی ممش اغا فی‌الاصل طربزون اهالیسندن اولوب تجارت ایله کسب ثروت وسامان ایدرك خلقك دخی ایشنه یارامغه باشلامشیدی . شویله‌که اهالینك ویرکولرینی دفعة جانب میری‌یه تأدیه ایدوب بعده محصول وقتی کندولرندن ذخیره الوردی . بوالش ویرشدن واقعا کندوسی تمتع ایدردی لکن خلق دخی تحصیلدارلرك تضییقاتندن وارسته اولمغله کندوسنه متشکر ومنجذب اولمشلر ایدی . بعده بش اون قضایی مقطوعه ربط ایله منافعنی ضبط وبووسیله ایله دخی اهالی‌یی کندوسنه جلب ایلمش والحاصل بوطریقله اول حوالی‌یی زیر ضبطنه المش ایدی .

سلیمان پاشا قاش محافظه‌سنه مأمور اولدقده کندوسندن باسند بردفعه یوز بیك وایکی دفعه یوز اللی بیك غروش استقراض ایتدکدن صکره دفعة ایکیوز اللی بیك غروش دها ایستدکده ممش اغا مذکور اوچ قطعه سندی

شـق وسلیمان پاشایه رد ایله بوصکره‌کی ایکیوز اللی بیکی ایفـایه مقتدر اولمدیغی بیانیله اعتذار ایلش اولدیغندن سلیمان پاشا کوجنوب برتقریبله اعدامنه تشبث ایلش ایسه‌ده هپ اهالی کندوسنه متوجه ومنجذب اولمقدن ناشی چاره‌سـنی بوله‌میوب برطاقم افترالر تصنیع ایله دردولتده انها ایدرك بروجه بالا تحصیل ایتدیکی ارادهٔ سـنیه موجبنجه انی اعدام ایله انتقام المشدر ٭ دیمك اوله‌یورکه ممش اغا تجارت ایله بیوك ثروت قازانمش برذات ایمش منفعت حقیقیه‌سنی طانیان دولتلر بومثللو ادملری تکثیر ایله مملکتلرنده ثروت پیدا اتمکه چالیشورلر ٭ زیرا خزینهٔ دولتك زنکینلکی تبعه‌سنك ثروتیله متساویا وغدر وظلمك نتیجه‌سی اولان فقر ایله متکاویا متناسبدر ٭ بوقاعدهٔ حکمیه‌یه نظرا طوزجی اوغلی دولتجه تلطیفه شایان ایکن بالعکس اوزرینه برا وبحرا حرکت اولندی نهـایت اعدام قیلندی بربیوك خانه قپاندی فضله اوله‌رق حرکات عسکریه ایله برچوق قضالر خراب اولدی حالبوکه ممش اغانك سـنی یوزی متجاوز اولوب قریبا بالطبع وفات ایدرك اول وقتك عادتنجه اموال لاتحصاسی خزینه‌یه قاله‌جق ایکن یغماکران اللرنده تالان اولمغله خزینه بوندن دخی محروم قالدی ٭ الحاصـل دولت ومملکته مضرت وخساردن بشقه برشیئ منتج اولمدی ٭ فقط حالت افندی تأدیب متغلبه دیو پادشاه عالمی برمدتده بونکله اشغال ایتمش اولدی ٭ سلیمان پاشا دخی بغیر حق کوجنمش اولدیغی برادمدن انتقام الدی ٭ لکن انکده یاننه قالمدی ٭ اندن صکره کندوسیده کامران ومعمر اولمدی ٭ زیرا چند ماه صکره یعنی سنهٔ آتیه جمادی‌الاخره‌سی اواخرنده مرفوع الوزاره اولدیغی حالده عازم دار الجزا اولمشدر ٭

٭ وقایع مصر وحجاز ٭

بکن سنه محمد علی پاشازاده طوسون پاشانك وفاتی اوزرینه جده ایالتی محمد علی پاشانك بیوك اوغلی وجانب قبلی حاکمی اولان ابراهیم پاشایه بالتوجیه وهابیلرك بتون بتون امحاسی خصوصی اکا حواله بیورلدی ٭ انك یرینه محمد علی پاشـانك دامادی محمد بك دخی جانب قبلی‌یه مأمور اولدی ٭ ابراهیم پاشا جانب نجده کیتدی ٭ محمد علی پاشا دخی اسکندریه ترعه‌سنك حفرینه مباشرت ایتدی ٭

ابراهیم پاشا مدینهٔ منوره جهتنده کائن حافیه‌دن حرکت ایله اوچ قوناق

ایلروسنده اردو قورمش واردوسنه استحکام ویرمش اولدیغی حالده رئیس وهابیان اولان سعود اوغلی عبدالله وادیٔ قسیمدن خروج وهجوم ایتمکله لدی‌المدافعه بوز یلوب میدان محاربه‌ده عمی وعمزاده‌سی وقسیم وادیسی عربانك شیخ المشایخی‌ایله اوچیوز نفر قدر مقتول ومجروح اولمش واوچ قطعه طوپ ایله بالجمله مهماتنی براغوب درعیه طرفنه فرار ایتمش وارقه‌سندن ابراهیم پاشا دخی کیتمش اولدیغی خبری درسعادته واصل اولیجق درعیه مصلحتنك اتمامی ایچون محمد علی پاشایه وابراهیم پاشایه خلال شعبانده باب عالیدن تشویقات مناسبه‌یی متضمن تلطیفنامه‌لر یازلدی ٭

مکهٔ مکرمه محافظی میرمیران ارناود حسن پاشا دخی طائف جهتندن پیشه نام ناحیه‌یه کیدوب اول حوالیده عربانك تحصن ایده کلدکاری قلعه‌لری تخریب ایدرك عسیرك ایسکله‌سی اولان قونغده‌یه سالما ایتمش اولدیغی خبری غرهٔ ذی‌القعده‌ده درسعادته وصول بولدی ٭

مصرك اعلم علماسی وتألیفات کثیره صاحبی مشهور امیر کبیر ذی‌الحجه‌نك اونیجی کونی عازم دارالقرار اولدی ٭

﴿ وقوعات عراق ﴾

جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره سعید پاشا بغداد والیلکنی مجرد عسکر واهالینك حسن توجهلری ایله قازانمشیدی ٭ حداثت سنی وتجربه‌سزلکی حسبیله ادارهٔ اموره مقتدر اوله‌مدی ٭

رؤسای عسکریه هپ پدرینك چراغلری اولمق حسبیله انلر نصیحت ایتدیلر ایسه‌ده دکله‌مدی ٭ چونکه ابوعقلین اوغلی دیمکله معروف اولان حادی نام برکرد دلی قانلوسنه قاپیلوب زمام اختیارینی انك النه ویرمش وانی مهردار وبعده خزینه‌دار ایدوب صکره ده کتخدا ایتمك فکرینه دوشمش ایدی ٭ بوخدمتلر ایسه بغدادجه کوله‌منلرك عظماسنه توجیه اولنور مهم ورسمی مأموریتلر ایدی ٭

سعید پاشانك بو اطوار مجنونانه‌سی انظار عامه‌ده پك چیرکین کورینوب حادی ایسه اسافلدن سبکسر برشخص بدنام اولدیغی حالده امر ونهی وعزل ونصب انك النده اولمغله هرکون بردرلو مناسبتسز ایشلر اجرا ایتدیردی ٭ بوجهتله بغدادك هرایشی مشوش وعشائر عربان ایچنده امنیت منسلب وکردستان جهتنك اموری مختل اولمشیدی ٭ خیر

خواهانی طرفندن کرارا ومرارا کنایة وصراحة اجرا اولنان نصایحه قولاق اصیموب برارالق حادینك سعایتیله کوله‌منلرك رئیسی اولان وافاخم علمادن بولنان داود افندی یی دخی کوجندرمشیدی ·

یکن اوتوز برسنه‌سی خلالنده ینه حادینك اصراری اوزرینه بابان متصرفی محمود پاشایی عزل ایله یرینه بابان بکلرندن وعبدالرحمن پاشا برادرلرندن عبدالله بکی پاشالق عنوانیله بابان متصرفی نصب ایدیویرمش وسواری سرکرده‌سی عبدالفتاح اغا ایله کرکوك طرفنه کوندرمش ایدی · مقدما محمود پاشانك متصرفلغی ایسه ایرانلونك تصحیبیله اجرا اولنمش ایدوکندن ایرانلو کیفیتدن خبرالدیغی کبی درحال محمود پاشایه امداد ایچون اون بیك عسکر کوندرمکله محمود پاشا بوعسکری کندو عسکرینه ضم ایدرك مقابله‌یه چیقنجه عبدالله پاشا وعبدالفتاح اغانك رجعت قهقریه ایله کیرو دونملری اوزرینه محمود پاشا عودت ایتمش وایران عسکریده ایرانه کیتمش ایدی ·

سعید پاشانك سوء حال وحرکتی دولته منعکس اولدقده رفع وزارتیله حلبده اقامتی ووالی نصبنه قدر بغدادی اداره ایتمك اوزره متوفی سلیمان پاشانك سوت برادری احمد بکه قپوجی باشیلق وبغداد والی قائممقاملغی توجیه واحاله اولنمسی وسعید پاشا درحال حلبه عزیمت ایلدیکی صورتده حقنده دیکر کونه معامله اولنمیه‌جغنك کندوسنه تأمینات لازمه اعطاسیله افاده‌سی خصوصلرینه قرار ویریله‌رك اقتضالری بالاجرا سعید پاشایه واحمد بکه خطابا فرمانلر وبوخصوصك اجرا آتنده معاونت ایتمك اوزره بغداد قاضیسنه ومذاهب اربعه مفتیلرینه وائمه وخطبا ومشایخ ووجوه بلده‌یه وایش ارلرینه خطابا بشقه‌جه برقطعه امر عالی یازیله‌رق اواسط شهر شوالده ارسال اولنمش واولوقتك حکمنجه بغداده خارجدن والی کوندرلمك قابل اولمیوب بهمه حال کوله‌منلرك سرامدانندن بریسنك تعیینی طبیعی اولمغله لدی‌المذاکره والیلکه داود افندینك نصبی بالتنسیب عهده‌سنه رتبۀ وزارتله بغداد وبصره وشهر زور ایالتلرینك توجیهنه دائر صادر اولان فرمان عالیشانی کوتورمك وشفاها دخی بعض وصایایی تبلیغ ایلمك اوزره حالت افندینك مهتر باشیسی محمد اغا دخی متعاقبا جانب بغداده اعزام قلنمش ایدی ·

داود افندی ایسه حادینك معاملاتنه تحمل ایده‌میوب مقدما سعید پاشانك متفق ایچنه کیده‌رك والی اولدیغی کبی اودخی بوکره کندوسنك یوز اللی قدر اتباعی واندرون اغالرندن بعضیلری و بیرون اغالرندن سالف الذکر سوت برادر احمد بك کبی بعض ذوات ایله برلکده بغداددن خروج ایله کردستان طرفنه عزیمت ایتمش وارقه‌سندن دیکر بعض ذوات معتبره دخی کیتمش ایدی ·

بابان متصرفی محمود پاشا داود افندینك بغداددن چیقدیغنی خبر الدیغی کبی انی سلیمانیه‌یه دعوت ضمننده کندوسنه یازمش اولدیغی قائمه‌ده سعید پاشانك سوء احوالندن شکایتله اکر بغداده صاحب رشد ورویت بر ذات والی اولور ایسه ایرانلودن قطع رشتهٔ تعلق ومناسبت ومتبوع مفخمی اولان دولتعلیه‌یه تأیید خصوصیت ایده جکنی بیان ایتمکله داود افندی همان سلیمانیه‌یه واردقده محمود پاشا بالجمله امراورؤسا واشراف ایله استقبال و پك زیاده اعزاز واحترام ایتمشدر ·

ومقدما جانب ایرانه فرار ایله کرما نشاهده بولنان بابان بکارندن سابقا کوی وحریر متصرفی ابراهیم پاشا زاده سلیمان پاشا وسابقا کرکوك وبصره متسلملری خلیل ورستم اغالر و بغداد یکیچری اغالغندن منفصل سید علبوی اغا دخی سلیمانیه‌یه ورود ایله داود افندی‌یه انتساب ومتابعت ایتمشلردر · بونك اوزرینه سعید پاشا صانکه خواب کران غفلتدن اویانه‌رق افکار عمومیه‌یی ارضا ضمننده دائره‌سنجه اجرا ایلدیکی بعض توجیهات وتبدیلات صره‌سنده مواضعه یوللو حادی‌یی دخی خزینه‌دارلقدن عزل ایتمش ایسه‌ده بودرلو تدابیرك وقتی کچمش ایدی ·

چونکه بابان امراسی کافهٔ داود افندی‌یه تبعیت ایتدکدن بشقه کرکوکلیلر ایله بالمخابره انلریده اتفاقه ادخال ایدرك جمله‌سی طرفندن داود افندینك والیلکنی استدعا ضمننده باب عالی‌یه محضر عمومی کوندرلمش ایدی ·

داود افندی درسعادتدن خبر ورودینه انتظار ایله قرق کون سلیمانیه‌ده اقامتدن صکره محمودپاشایی وسائر بابان بکارینی عسکرلریله برابر بالاستصحاب سلیمانیه‌دن حرکت ایله کرکوکه طوغری کلورکن بغداد دفترداری الحاج محمد سعید بکك اوغلی عمر بك دخی دائره‌سی خلقیله کلوب داود افندی‌یه تابع اولمش وکرکوکه تقربلرنده کرکوك متسلمی معروف اغا واشراف بلده

طرفلرندن استقبال وحقنده مراسم احترامیه ایفاایله اثار ممنونیت کوسترلمش وکرکوکه یارم ساعتلك محلده اردوسنی قوردقده غلبه‌لکی تزاید ایدرك دائره‌سی کدکارینه بر ذاتك نصبی لازم کلوب انجق هنوز درسعادتدن فرمانی کلمدیکندن بوکدیکلری وکالت صورتیله اداره ایتمك اوزره سالف‌الذکر سوت برادر احمد بك کتخدا وکیلی وسابقا قپوجیلر کتخداسی محمد اغا کتخدای بوابین وکیلی وسابقا احتشامات اغاسی عبدالقادر اغا خزینه‌دار وکیلی وسالف‌الذکر دفتردار زاده عمربك مصرف وکیلی نصب وتعیین ایدلمش ایدی ٠

بالاده‌بیان اولندیغی اوزره سعید پاشا طرفندن بابان متصرفی نصب اولنوبده سلیمانیه‌یه کیده‌میه‌رك عودت ایدن عبدالله پاشا کرکوکده اقامت اوزره ایکن بوکره داود افندی اورایه توجهنده کندوسنه امنیت واستمالت ویرمش ایسه‌ده قبول ایتمیه‌رك توابع ولوا حقی ایله بغداده عودت واثنای راهده برقریه‌یی غارت وبغداده واروب سعید پاشایه متابعت ایلمشدر ٠

داود افندی سلیمانیه‌دن حرکتنده کوی وحریر متصرفی خالد پاشایی دعوت ایدوب اودخی مخالفت ایلمش ایدوکندن بروجه مشروح کرکوکه ورودنده خالد پاشایی عزل ایله بوسنجاقلری بابان متصرفی محمود پاشایه بروجه الحاق احاله وضبطی ایچون محمود پاشا برادری عثمان بکی عساکر وافیه ایله اعزام ایتمشدر ٠

حالبوکه سالف الذکر سوت برادر احمد بکه سعید پاشانك عزلیله حلبه عزیمتی وکندوسنك قائمقاملغی حقنده اصدار بیوریلان فرمانلر اقدمجه واصل اولمشیکن بغداده واروبده عسکر واهالی‌یی اقناع ایله حکومتی النه الدرق سعید پاشایی حلبه کوندرمك کبی برامر خطیری کوزینه کسدیره‌میوب مذکور فرمانلری یاننده کتم ایله روش وقوعاته ناظر ومنتظر بولندیغندن بوکره کوی سنجاغنك ضبطی ایچون عسکرك قسم کلیسی عثمان بکه ترفیق اولنمش ایدوکنی لدی المشاهده اردونك بردرجه تنها لغنی فرصت اتخاذ وکرکوك اهالیسندن بعض سبکمغزانه کشف راز ایله داود افندی علیهنده یکدست اولمق اوزره بینلرنده عهد وپیمان ایتدکدن صکره استحمام ایتمك بهانه‌سیله داود افندیدن اخذ رخصت وکتخدای بوابین وکیلی محمد اغایی ودیکر بعض اغالری دخی دعوت

ایدرك اخشامدن صکره اردودن چیقوب وکرکوکه کیدوب قلعه‌یه دخول و یکیچری اغاسی کمال زاده یوسف اغانك قوناغنه نزول ایتدکده کندوسنك مجلو بی اولان یکیچری طاقمی اماده بولنمغله همان عقد مجلس وکندو یاننده موجود اولان سالف‌الذکر فرمانلری ابراز ایدرك علی ملاءالناس قرائت ایتدیروب رفیقلری ایسه ایشدن بی خبر اولمغله ایچلرندن یالکز سابقا بصره متسلمی رستم اغا اوراده قاله‌رق دیکرلری محمد اغا ایله برلکده کیجه‌لین اردو یه عودت ایله نقل ماجرا ایتملری اوزرینه داود افندی یکیچریلره نصیحت واحمد بکه امنیت و یرمك اوزره شهره آدملر کوندرمش ایسه‌ده احمد بك یکیچریلره دخالت ایلمش اولدیغی جهتله انلر اندن آیرلمیوب اهالی بیننده دخی سوز ایاغه دوشمکله کیدن ادملری طرد وتحقیر ایتدکلرندن بشقه درت بیك قدر حشرات طو پلانوب اردواوزرینه هجوم ایتدکلرندن ناشی داود افندی یاننده موجود اولان عسکرله انلرك اوزرینه اقتحام وجمله‌سنی تارومار وکرکوکك قپولرینه قدر تعقیب ایلمشدر ٠

بونك اوزرینه کرکوکلیلرك تأدیبی لازم کلمش ایسه ده داود افندی بغداد مصلحتی اثناسنده برده کرکوك مسئله‌سی چیقارمق ایستمدیکندن بوقدرجق تربیه ایله اکتفا واورادن فك طناب اقامت ایله کرکوکه اوچ ساعت مسافه‌سی اولان برمحلده اوچ کون توقفدن صکره اردوسنی قالدیروب طوقفلو قریه‌سی حذاسنده قورمشدر ٠ کرکوکلیلرك وجوه واشرافی اول وقعه‌یه رضا داده اولمدقلرندن کمافی‌السابق اردو یه کلوب کیدرلر واردو ایشلرینه معاونت ایدرلر ایدی ٠

کوی سنجاغنه کیدن عثمان بکه کلنجه انك وصولندن مقدم خالد پاشانك عزلی امری اورایه لدی‌الوصول اهالی اطاعت‌ایتمکله خالدپاشا طوره‌میوب صاوشمش ایدوکنه مبنی متعاقبا عثمان بك واروب بلا مانع ومزاحم کوی سنجاغنی ضبط و برقاچ کون مکث ایله بروکیل نصب ایتدکدن صکره اردو یه عودت ایلمشدر ٠

سعید پاشا کندوسنه تقو یت و یرمك اوزره منتفق شیخی حمود ثامری دعوت ایلمش اولدیغندن اوتوز برسنه سی ذی‌الحجه‌سنك یکرمی اوچنجی کونی حمودیك بشیوز آتلوایله بغداده کلوب قارشویقه‌ده قونمش و بابانلو

عبدالله پاشا دخی بشیوز آتلو ایله باب اعظمی خارجنده خیمه نشین بولنمش ایدی . حالبوکه بونلرك اداره‌سی اولوقتك حسابنجه یومیه اون ایکیبیك بوقدر غروشه موقوف ایدی . بونلردن بشقه اوچبیك قدر عسكر دها بولنمغله شهر بغدادده بشبیك قدر عسكر مجتمع اولوب ادارهٔ عسكریه مشكل ومتعسر و بغدادده قحط وغلا ظهوره كلدیكنه مبنی اهالی پك زیاده مضطرب ومتحیر ایدی . مع مافیه سعید پاشا بو عسكر ایله بغداد اهالیسنه غالب ومتحكم اوله‌رق اداره‌لرینه بذل مقدور ایدیوردی . فقط بواثناده عثمانلو طاقی فرصت بولدقجه بغداددن فرار ایله داود افندینك یانته كیتمكده وسعید پاشانك قوتی تناقص وداود افندینك جمعیتی تزاید ایتمكده ایدی

بروجه بالا داود افندی طوقلو منزلنده توقف ایله والیلك فرماننك ورودینه منتظر ایكن عهده‌سنه بغداد و بصره وشهر زور ایالتلرینك توجیه اولندیغی خبری اشبو بیك ایكیوز اوتوز ایكی سنه‌سی محرمنك غره‌سنده سرعت تاتارلریله وصول بولدی .

وماه مذكورك اوچنجی بازار كونی حالت افندینك مهتر باشیسی محمد اغا ایله فرمان عالی وتشریفات سنیه دخی كلدی . فرمان عالی علی ملاءالناس اوقوندی . وداود پاشانك بغداد والیلكی اعلان اولندی .

داود پاشا منزل مز بورده اون بش كون وبعده طوزخرمنی منزلنده اون كون اقامت ایله بعض امور مهمه‌نك تسویه‌سی صره‌سنده درنه و باجلان سنجاقلرینی سلیمان پاشایه بالتوجیه انی محل مأموریتنه اعزام ایلدی . واطرافه امر نامه‌لر یازدیغی صره‌ده بغداده لازم كلنلر ایله دخی مخابره‌یه باشلادی . چونكه بغدادك اهالیسی وصنف عسكریسی سعید پاشادن متنفر ایسه‌لرده بروجه بالا منتفقدن وقبائل سائره‌دن بغدادده خلیجه عسكر بولندیغندن دفعة اورایه واردیغی تقدیرده مقاتله وقوعیله بغداد اهالیسی خساره اوغرامق وعشائر اره‌سنه قان دوشمك محذوری طبیعی اولدیغنه مبنی داود پاشا ایشی حسن صورتله بتورمك ایستیوب بوجهتله حركتنده اغر طاورانیوردی . سعید پاشا حقیقت حالدن بی‌خبر اولوب انجق داود پاشانك اغر اغر بغداده طوغری حركتندن كندو عزلنی استدلال ایتدیكی صره‌ده سوت برادر احمد بك نزدنده مكتوم اولان مذكور فرمان عالیلرك

مهور صورتلرینی کندوسنه تسییر و برقطعه مکتو بنده دخی بکا بویله فرمانلر کلمشیکن کتم ایتدم بن سنك خدمتکار وطرفدارکم کبی تعبیراتی تحریر ایتمکله اوزمان سعید پاشا عزلنه علم یقین حاصل ایتمشدر ۰

بونك اوزرینه سعید پاشانك همان حلبه عزیمتی کندوسنك موجب سلامتی ایکن حادینك وطرفدارلرینك القا آتیله فرمان عالی‌یه قارشو حرکته قرار ویردی ۰ و بابانلو محمود پاشایی رجعته مجبور ایتمك و بوطریقله داود پاشانك اردوسنی طاغتمق اوزره بابانلو عبدالله پاشایی عسکر یله سلیمانیه طرفنه کوندردی ۰ عبدالله پاشا کرکوکه کیدرك جمع ایلدیکی ایکی بیکدن زیاده سواری وپیاده ایله واروب اوچ درت کون قدر سلیمانیه‌یی حصر وتضییق ایلمش ایسه‌ده ظفر یاب اوله‌میوب خائبا وخاسرا رجعت ایله کرکوکه کلدی وارتق بغداده رجعت ایده‌میوب اورادە قالدی ۰

داود پاشا صوبی چوق اوتی بول وذخیره تدارکی سهل اولان یرلرده قونوب کوچه‌رك قره‌بولاغه واروب جوار محللردن ذخیره جلبله عسکرینی بالسهوله اداره ویواش یواش بغداده تقرب ایتمکده اولوب سعید پاشا ایسه انك بطائتنی ضعف وعجزینه حمل ایله متسلی اولدیغی حالده بغداده‌کی عسکرك اداره‌سندن عاجز قاله‌رق متفق شیخنه رخصت ویردی اودخی جانه منت بیله‌رك عسکرینی الوب مملکتنه کیتدی ۰ ایشته اولوقت حادینك القا آتیله سعید پاشا کتخداسنی ودیکر معیتی مأمورلرینی عزل وتبدیل ایله اوغراشوردی ۰ حادینك بومثللو تسویلاتندن بیزار اولان اتباعدن بری همان النه برسلاح الوب حادی‌یی یاره‌لدی ۰ حادی مجروح اولدیغی حالده ایچ قلعه‌یه فرار ایلدی ۰ سعید پاشا دخی حکومت سراینی ترك ایله حادینك ارقه‌سندن کیدوب برلکده قلعه‌یه قپاندیلر ۰

بووجهله دارالحکومه‌نك بوش قالدیغی درحال داود پاشایه اشعار اولندقده همان اردوسیله حرکت ایدرك ربیع‌الاخرك بشنجی جمعه کونی بغداده وصول بولدیسه‌ده کندوسنك احکام نجومیه‌یه مراقی اولدیغندن وقت مختاره انتظار ایله ایکی اوچ ساعت قدر خارجده مکث وتوقف ایتدکدن صکره درون شهره کیردی حکومت سراینه ایندی فرمان عالی‌یی قرائت ایتدردی دفتردار حاجی سعید بکی ودیکر بعض مأمورینی ابقا ایله خلعتلرینی کیدردی ۰ بوصره‌ده سالف‌الذکر علبوی اغا دخی بغداد

اغاسی نصب اولنمشدر • بعده سعید پاشانك ایچ قلعه قپولرینه قویمش اولدیغی مستحفظلر قلعه‌دن اخراج قیلندی • حادیسی اللدن الندی • حبس اولندی • ایشته سعید پاشا اوزمان معزولیت اجیسنی حس ایتدی • وماه مرقومك اوننجی کیجه‌سی حالت افندینك مهتر باشیسی محمداغا یدیله ایچ قلعه درونده اعدام ایدلدی • چند روز صکره حادی دخی بوغدیرلدی • وایکیسنکده سرمقطوعلری استانبوله کوندرلدی • واواسط جمادی الاولاده استانبوله واصل اوله‌رق ایکیسی برلکده سیاستکاهه وضع ایله تشهیر ایدلدی •

سعید پاشا یکرمی بش یاشنده ایدی عمرینی وارینی حادینك اوغورینه ویردی • وکندوسنك یوزندن سلفی حقنده اجرا اولنان عملك جزاسنی کوردی (الجزاء من جنس العمل) •

کرکوکلیلر ایتدکارینه نادم اوله‌رق سالف‌الذکر احمد بکه یول ویردیلر واستدعای عفو ایله مملکتك ایلرو کاور علماسنی بغداده کوندردیلر • خالد پاشا ایله عبدالله پاشا دخی تسلیمدن غیری چاره اولمدیغنی درك ایله سبکبار اوله‌رق بغداده کلیویردیلر • داود پاشا جمله‌سنه سرزنش یرنده نوازش یوللو معامله ایتدی • کرکوکلیلره رای وامان بیورلدیسی کوندردی • خالد وعبدالله پاشالره دخی بغدادده اقامت ایلمك اوزره دردر بیك غروش معاش تخصیص ایلدی •

سعید پاشا هوادارانندن اولان سابق کتخدا درویش محمد اغا وحاجی عبدالله اغا ودفتردار حاجی محمد سعید بك وسابقا قپوجیلر کتخداسی میللو عمراغا وباب‌العرب شاوزاده جاسم بك ایله تجاردن پاچه‌جی زاده حاجی نعمان چلبینك دخی اعداملری ایچون فرمان عالی کلمش ایسه‌ده سعیدپاشا ایچ قلعه‌یه قپاندقده جاسم بك ایشك نره‌یه واره‌جغنی درك ایله همان عربان ایچنه صاوشمش ایدوکندن اله کچوریله‌مدی • دیکرلری درحال طوتیلوب محمد سعید بك ایله میللو عمراغا اعدام ایدلدی وسرمقطوعلری استانبوله کوندرلدی • اما درویش محمداغا ایله حاجی عبدالله اغا یتمیشر یاشلرنده اختیار ادملر اولوب سعید پاشانك خدمتنده بولنملری دخی مجبوریتدن ناشی اولدیغی تحقق ایلدیکندن ونعمان چلبی تجاردن اولوب انك اعدامی تجاره وحشت ونفرت ویره‌جکندن بونلر توقیف اولنه‌رق

عفولری داود پاشا طرفندن استدعا اولنمغله صادر اولان ارادهٔ سنیهٔ پادشاهی اوزره بواوچی عفو واطلاق اولنمشلردر ٠

بروجه بالا داود پاشانك والیلکله بغداده ورودنده کمافی السابق بغداد اغالغیله کامروا اولان علبوی اغا مقدما کرمانشاهده ایکن شهزاده محمدعلی میرزادن التفات کوره‌رك اکا مائل ومنجذب اولوب پیدرپی انکله محرمانه مخابره ایلمسی ولاابالیانه سوزلر سویلمسی سؤ نیتنه حمل اولنه‌رق اودخی داود پاشا طرفندن اعدام ایله سرمقطوعی استانبوله کوندرلمشدر ٠

ایشته بوصورتله بغدادك اسایشی اعاده قیلنمشدر ٠ واکرچه (کدو افتاد و بادنجان برامد) مثلنجه متغلبه‌دن بری دوشوب دیکری چیقمش اولدی ٠ متغلبه حقنده اتخاذ اولنان اصول اوزره خارجدن والی نصب وارسال اولنه‌مدی ایسه‌ده سعید پاشانك تغلب یولنده والیلکی ضبط ایتمسی پدرینك شهرت وشانی سایه‌سنده اولوب کندوسیده برمدت حسن اداره‌یه مقتدر اولسیدی بغداد والیلکی سلیمان پاشا زاده‌لر بیننده توارث طریقیله متداول اولمق ملحوظ اولدیغنه نظرا بوتبدل دخی فائده‌دن خالی دکل‌ایدی ٠ واقعا خارجدن والی نصبی اولی ایدی لکن بونك اجراسی بغدادده‌کی کوله‌من اوجاغنك الغاسنه موقوف اولوب حال وزمان ایسه اکا مساعد اولمدیغندن بوراسی وقت مرهوننه تعلیق اولنمشدر ٠

واکرچه مصرده قبل الفتح یرلشمش و بوقدر یوز سنه‌لر تغلب وتحکم ایتمش اولان کوله من اوجاغنك الغاسنه نسبتله بغداد کوله‌منلرینك امحاسی چوق اهون ایدی ٠ لکن محمد علی پاشا مصرده‌کی کوله من اوجاغنی الغا ایدنجیه‌دك نلر چکدی نه‌درلو خدعه ودسیسه‌لر قوللاندی بورالری یوقاروده‌کی تفصیلاتمزدن معلوم اولور ٠ قالدیکه محمد علی پاشا مصردن فرانسزلری طرد ایچون کوندرلمش اولان بربیوك اردو بقیه‌سنی حسن استعمال وانواع تدابیر حکیمانه اعمال ایدرك معیتنده‌کی غیور وجسور ترك وارناود عسکرلریله کوله منلری قهر وتدمیر ایتدکدن صکره معیتنده‌کی سرکرده‌لر سرکشلك ایدر اولدقلرندن جلد عاشرده اشعار اولندیغی اوزره انلرك دفعی چاره‌سنی ارامغه مجبور اولمشدر ؛ بزینه صدده کله‌لم ٠

وقایع سنه ١٢٣٣

داود پاشا سلیمانیه ده ایکن بابان سنجاغی متصرفی محمود پاشا فیمابعد ایرانلودن قطع علاقه ایتمك اوزره بینلرنده مقاوله اولنمش و بناء علیه داود پاشا طرفندن کندوسنه کوی وحریر سنجاقلری توجیه قیلنمش ایدی · محمود پاشا ابتدالری ایفای عهده سعی ایتمش ایسه ده کرمانشاهان والیسی شهزاده محمد علی میرزا واقف حال اولیجق سرا محمود پاشایی تهدید ایتدیکندن اودخی ینه انکله حسن محادنه وموالات یولنه کیرمش وحتی قره طاغ بکی اولان برادری حسن بکی رهن اولەرق محمد علی میرزا نزدینه کوندرمکه قرار ویرمش ایدی · داود پاشا ایسه محمود پاشایه نصیحت ایتمك اوزره مهرداری عنایةالله اغایی سلیمانیه یه کوندرمش وعنایةالله اغا کیدوب کلدکده محمود پاشانك اصلاح افکاری قابل اولمدیغی تحقق ایتمکله انك عهده سندن کوی وحریر سنجاغنی نزع ایله برمناسبنه توجیه ایتمکه قرار ویرمش ایدی · بناء علیه مقدار کافی عسکر ایله کوی وحریر سنجاغنی ضبط ایتمك اوزره عنایةالله اغایی اولطرفه کوندردی · حسن بك رهن اولمق اوزره کرمانشاهه کیدرکن اثنای راهده بو حوادثی ایشتدیکی کبی رجعت ایله قره طاغده‌کی اتباعنی استصحاب ایله بغداده کیتدی کوی سنجاغنده محمود پاشا طرفندن مأمور بولنان برادری عثمان بك دخی اوراده یوز قدر اتلو براغوب کندوسی سلیمانیه یه کیتمش وعنایةالله اغا اورایه واردقده بو اتلولر فرار ایتمش اولدیغندن عنایةالله اغا بلا مانع ومزاحم کوی سنجاغنی ضبط ایدیویردی · بونك اوزرینه داود پاشا دخی مومی الیه حسن بکه پاشالق عنوانیله کوی وحریر سنجاقلرینی بالتوجیه اولطرفه کوندردی ·

محمود پاشا دوچار تلاش اولەرق محمد علی میرزایه مراجعت ایتمکله جانب ایراندن کندوسنه امداد ایچون اون بیك عسکر کوندرلمش ومندلجین وجسان وبدره مقاطعه‌لرینی ضبط ایچون بشقه بشقه فرقه‌لر ترتیب ایدلمش اولدیغی داود پاشانك سمعنه واصل اولیجق اودخی لاجل المدافعه همان مقدار کافی عسکر ایله کتخدای بوابین خلیل اغایی مندلجینه وسابقا باش اغا عبدالفتاح اغایی جسان و بدره طرفنه اعزام ایتدکدن بشقه کتخداسی محمد اغایی دخی عساکر کلیه ایله محمود پاشا امدادینه کلان عساکر ایرانیه یه

قارشو كوندرمك اوزره ايكن مقتول سعيد پاشا برادرلرندن صادق بكك كيجه‌لين بغداددن خروج ايله ذبيد عشيرتنه كيدوب شيخى شفلح الشلال زدنده بولنديغى وشفلح دخى دخيلى اولمق حسبيله قاعدهٔ عشائر اوزره انى حمايه‌يه قيام ايتديكى حوادثى باعث تردد وانديشه اولدى ٠

فى‌الواقع صادق بك مقدما سعيد پاشانك منتفق ايچنه ومؤخرا داود پاشانك كردستانه كيدوبده والى اولدقلرينه قياما بوكره اودخى شفلح يانه واروب خزاعل عشيرتى ايچنده بولنان شاوي‌زاده جاسم بك دخى انك يانه كيتمش وعشائر وقبائل ايچنده طولاشان سرسريلر هپ اوراده اجتماع ايتمش ايدى بو صورتله جمعيتلرى تكثر ايدرك بغداد ايله بصره اره‌سنده سير ايدن سفائنه تعرض ايدر اولديلر ٠

بناء عليه داود پاشا كتخداسنى صادق بك اوزرينه مأمور ايدرك سليمانيه طرفنه دخى بابانلو عبدالله پاشانك تحت قومانده‌سنده اولمق اوزره مقدار كافى عسكرله خالد پاشا زاده محمد پاشايى وسوارى بيراقلرى بلوكباشيسى عبدالله اغايى كوندرمكه قرار ويرمش ايسه‌ده محمد على ميرزانك دخى لاجل‌التعرض كرمانشاهدن حركت ايده‌جكى شايع اولوب بوتقديرده ايسه اكا قارشو داود پاشانك بالذات حركتى لازم كله‌جكندن كتخداسنى صادق بك اوزرينه كوندرمك فكرندن دخى فارغ اوله‌رق صادق بك حقنده بشقه برتدبير قوردى ٠

شويله‌كه ذبيد عشيرتنك مشيختنه راغب وارزومند اولان متشخصلرندن على خان البندر ايله شبيب‌الدرويشى تحريك وتشويق وشفلحدن تفريق ايله ذبيد مشيختى على خان البندره احاله ومعيتنه برمقدار عرب اتلوسى تعيين وشفلح اوزرينه تسليط اولنمغله طرفين خشخشيه قربنده لدى التقابل شفلح منهزم اوله‌رق ترك دار وديار ايتمكله صادق وجاسم بكلر بقيهٔ تبعه‌لريله عفك طرفنه فرار ايدرك هورلره قپانوب قالديلر ٠

كردستان جهتنه كلنجه عبدالله پاشا معيتنده موجود اولان عسكرايله كركوكه كيتدى اوراده بولنان خالد پاشا زاده محمد پاشايى معيتنه الدى كوى طرفنده بولنان عناية‌الله اغا معيتنده‌كى اندرون اغالرى وعشائر اتلوسى ايله اورايه كلدى ٠ خيليجه عسكر مجتمع اوله‌رق كركوكده براردو قورلدى ٠

محمود پاشانك كردلريله عساكر ايرانيه كوى سنجاغنى ضبط ايتمك عزمنده

بولنمشلر ایسه‌ده کرکوك اردوسنی کیروده براغوبده ایلرو کیتمکه جسارت ایده‌مدکلرندن هرطرفده‌کی عسکرلرینی جمع ایله اون درت بیك نفره بالغ اولدقلری حالده کرکوکه قریب محله‌دك کلمشلر وهجومی کوزلرینه کسدیره میوب حال ترددده بولندقلری حالده بغداد والیسی عساکر کلیه ایله کلیورمش حوادثی شایع اولدیغنه واطرافدن کندولرینی اداره‌یه کافی ذخیره جلب ایده‌مدکارینه مبنی صاووشوب کیتمشلر وایشی صلح ومسالمه یولنده بتورمکی التزام ایتمشلر ٠

شویله‌که ایرانلو طرفندن عبدالله پاشاینه بغداد والیسنه خدمت ایتمك اوزره کوی وحریر سنجاقلری کندوسنه محمود پاشا یدیله ویرلمك وبابان سنجاغی محمود پاشا عهده‌سنده ابقا ایدلمك تکلیفی درمیان اولنوب داود پاشا طرفندن دخی بوشرطلره موافقت ایله برابر مقدما ایرانه فرار ایتمش اولان بابان بکلرندن ابراهیم پاشازاده سلیمان پاشا ایله سابق درنه متصرفی عبدالفتاح پاشازاده عبدالعزیز بکك اعاده‌لری شرطی علاوه واوته طرفدن قبول اولنمغله طرفیندن شرائط مذکوره اجرا اولنه‌رق عربده باصدیرلمشدر ٠

مقدما ایران شاهنك معتمد الدوله‌سی طرفندن بغداد والیسی داود پاشایه کلان فارسی‌العباره‌برمکتوبده متوفی سلیمان پاشا زماندنبرو عیدلرده وایرانلونك فتوحاتی وقوعنده بغداد والیلری طرفلرندن رسم تبریك اجرا ومراسم دوستی ویکجهتی ایفا اولنه کلشیکن داود پاشا والی اوله‌لیدنبرو بومراسمی اجرایه عدم رغبتی ایران دولتنه موجب اغبرار اولوب شاه ایسه بوکونلرده کردستان جواری اولان سلطان پایلاغنه کله‌جکندن تلافیٔ مافات ضمننده اسلافی مثللو اجرای رسومه رعایت ایتمسی مؤدیٔ دفع نفرت وعدم اعتنا موجب کدورت وندامت اوله‌جغی تعبیراتی مندرج اولمغله داود پاشا همان حدودك تقویه‌سنه اعتنا ایتمش اولدیغنی دردولته عرض ایتمش ایدی ٠ بناء علیه موصل وحلب والیلرینك مهیا بولنملری وسیواس واطنه ومرعش والیلرینك بالنفس بغداد وموصل جانبنه حرکت ایتمك اوزره حاضرلانملری ایچون اوامر علیه اصدار بیورلمش واوجهتده بولنان ایالات والویه‌نك بالجمله اشکینجی زعما واصحاب تیماری داود پاشا معیتنه تعیین ایدلمش ایدی ٠ شو حاله نظراً داود پاشانك اویله مشروط

ومأول مقاوله‌یی قبوله مجبوریتی یوق ایدی • لکن اول اثناده دولتك متغلبه حقنده اتخاذ ایلمش اولدیغی مسلك واصوله نظراً بوقدر وزیرلرك بغداد طرفنده اجتماعی کوله‌منلر حقنده شبهه واندیشه‌یی جالب وزوال نفوذ واستقلاللرینی موجب حالاتدن ایدی • ظن ایدرمکه انکچون داود پاشا محمد علی میرزا ایله هر نصل اولورسه اولسون او یوشمق صورتنی بالترجیح ایرانلونك تأمینات لازمه اعطاسیله صاووشوب کیتدیکنی وایشك بتدیکنی همان باب عالی‌یه بیلدرمش وذکر اولنان ترتیبات عسکریه‌یی کیرو براقدرمشدر •

صادق وجاسم بکلر ایله شفلح الشلالك احوالنه کلنجه بونلر کردستان غائله‌سنی فرصت اتخاذ ایدرك نکثیر جمعیت ایله اطرافه صارقندیلق ایتمکه باشلادیلر ایسه‌ده بر وجه بالا غائله برطرف اولدقده شفلح الشلال استعفای قصور ایله صادق بکك حمایه‌سندن کف ید ایتمك اوزره‌ینه زبید شیخلغی خلعتنی استدعا ایدوب داود پاشا دخی موافقت ایدرك خلعتنی ارسال ایدیجك کندو ادملرینی استصحاب ایله یوردینه چکیلوب صادق بکك ناروا حرکتلرندن ناشی عفك شیخلری دخی انی تصحبدن کف ید وجاسم بك یانندن مفارقت ایتمش وکندوسی بر قاچ آتلو ایله قاله‌رق حویزه جانبنه کیتمشدر •

موصل والیلری اوته‌دنبرو کلیات اورده بغداد والیلرینه مراجعت ایده کلمشیکن موصل والیسی احمد پاشا داود پاشایی اوقدر صایماز اولدیغندن داود پاشا انك بعض سیأتندن بحثله عزلنی انها ایدوب ترویج معروضاتی ایسه اول اثناده ملتزم اولدیغنه‌مبنی احمد پاشانك رفع وزارتیله حلبده اقامتنه ارادۀ سنیه اصدار ایله اول طرفده مناسبی انتخاب اولنمق اوزره اسم محلی آچیق اوله‌رق امر عالی کوندرلمش وداود پاشا طرفندن دخی عبدالجلیل زاده‌لردن حسین پاشازاده حسن بك موصل والیلکنه بالانتخاب امر عالینك آچیق محلی طولدیرلمشدر • احمد پاشا امتثالا للامر العالی موصلدن چیقمش ایسه‌ده حلبه کیتمیوب کشی دوشدیکی یردن قالقسار فحواسنجه بغداده کیتمش وداود پاشایه دخالت ایتمش اولدیغندن دواد پاشانك تکرار انهاسی اوزرینه احمد پاشانك بغدادده اقامتنه مساعده بیورلمشدر •

اره‌سی چوق بچمیوب ینه داود پاشانك انهاسیله موصل ایالتی احمد پاشا عهده‌سنه توجیه ایدلمشدر •

اول وقت ایران دولتی عشائر مجتمعه جمهوریتنه بکزر برحالده اولوب وکیل مطلق مقامنده بر میرزا بولنور ایسه‌ده عباس میرزا ولی عهد وسرعسکر اوله‌رق هر دیلدیکنی یاپاردی • ایالات والیلری اولان شهزاده‌لر دخی بولندقلری مملکتلرده خود سرانه حرکت وانواع مظالم وتعدیاته تصدی ایدرلردی وشهزاده اولدقلری جهتله مظلوم اولنلر شکایتلرینی اصغا ایده‌جك برمرجع بوله‌مدقلرندن ممالك ایرانیه ظلم وتعدی ایله خراب اولوب کیتمکده ایدی •

وایرانك بوحال اغتشاشی حدود دولتعلیه‌یه دخی ایراث خسار ایتمکده ایدی •

محمد علی میرزانك بروجه بالا محمود پاشایه امداد ایچون حدود دولتعلیه‌یی تجاوز ایتمسی حقوق دوله توفیق اولنه‌میه‌جق ودولتین بیننده محاربه‌یی انتاج ایده‌جك برمعامله اولدیغنه مبنی بغداد والیسنه اعانه اولنمق اوزره بروجه بالا اول جوارده بولنان ایالات والویه ولات ومتصرفینه اوامر علیه کوندرلمشیدی •

ایران دولتی دخی بودرلو معامله‌لردن طولایی حصولی طبیعی اولان برودتی ازاله ایچون درسعادته محبعلی خان نام سفیرینی اعزام ایدوب انکله برابر عظیم الجثه برفیل دخی کوندرمشدر •

مصر والیسی محمد علی پاشا غالبا ایراندن بر فیل کوندرلدیکنی بالاستماع اودخی برفیل کبیر سودانی وایکی فیل صغیر بنکالی کوندرمش وانلك فیللری بحرا دها اول یعنی اواخر ربیع‌الاولده وصول بولمشدر • اواسط ربیع الاخرده دخی محبعلی خان کلدی ومحمودی دیدکاری بربیوك فیل کتوردی • اسکدار جوارنده اوکوز لیمانی نام ایسکله‌ده بیوك ماونه‌لر بربرینه ربط واوزرلرینه کرسته وتخته‌لر فرش اولنه‌رق حاضر ایدیلان صال اوزرینه هزار زحمتله النوب استانبول طرفنده وزیر ایسکله‌سنه امرار واورادن اتمیداننده دیکیلی طاش حذاسنده مقدمکی فیللرك بولندیغی فیل طامی نام آخوره سوق اولندی •

خیلی مدت فیللر اوراده قالدی • استانبول خلقنه بریکی اکلنجه اولدی هرکون برچوق ذکور واناث فیل تماشاسنه کله‌رك اوطرفلر ازدحامدن خالی اولمازدی • بالتصادف اواثناده کثرت اوزره حریقلر وبرطاقم

فنالقلر ظهور ایتمکله ناس فیللردن تشاؤم ایدرك فلان وقت دخی فیل کلدکده
شو یله بو یله فنالقلر اولمشیدی یوللو قیل وقال چوغالدی • بو اثناده حقلی
حقسز برچوق کیمسه‌لرشورایه بورایه نفی اولندیغی صره‌ده فیللر دخی مقدما
اولدیغی کبی ادرنه‌یه کوندرلدی و کفتکونك اوکی کسدیرلدی •
محبعلی خان روسیه‌لونك ایرانلو حقنده وقوع بولان تکالیف بارده‌سندن
بحثله ایکی دولت اسلامیه‌نك لزوم اتحادینی بسط وتمهید ایتدکدن صکره
حرمینده حجاج ایراندن زیاده نسنه مطالبه وویرمیانلر تکدیر و بعضیلری
ضرب وتحقیر اولندیغی وشاه ایرانك عموجه‌سی کچن سنه حجده اولمغله
کندوسندن قرق بیك غروش النديغی مبالغهٔ عجمانه ایله درکاه پادشاهی‌یه
عرض واشتکا ایتمش • بو مثللو خصوصات جزئیه‌نك تسویه‌سی سهل
اولمق حسبیله جای بحث اوله‌ماز • مصالح مهمه‌یه دائر کندوسیله عقد
اولنان انجمن مکالمه‌لرده مقدما طرف شاهیدن قبول ودولتعلیه ایلچیلرینه
شفاهاً وعد اولندیغی اوزره کردستاندن کف یدٌ ورهنلردن غیر از
اعاده کیرو قالانلر وفراریلر رد اولنمق وفیما بعد تجاوز حدود اولنمامق
ماده‌لری کندوسنه افاده اولندقده جمله‌سنی تعهد ایتدیکی کبی مؤخرا
وان حدودنده ایرانلو طرفندن صدماتش قلعه‌سنك هدم اولندیغی
لدی الایراد بوایشك تسویه‌سنده دخی سوز و یروب ارضرومه وصولنده
ادملرندن برینی وانه ارسال واوراده‌کی دولتعلیه مأمورلریله برلکده قلعه‌یی
کشف ایتدیره‌رك مصارفی نه‌یه بالغ اولورسه طرفندن دولتعلیه مأمورلرینه
ایفا ایده جکنی تعهد ایتمش ومعززا ومکرما اوائل رجبده ایران جانبنه
کیتمش‌در • انك بوتعهداتی اوزرینه ایران فراریلری قبول اولنمیوب رد
اولنمق وایران تجارینه دولتعلیه تجاری‌کبی معامله اولنه‌رق زیاده نسنه
مطالبه اولنمامق وحسن همجواری‌یه رعایت ایدلمك تنبیهاتنی حاوی وان
وارضروم وچلدر والیلرینه امرنامهٔ سامیلر کوندرلمشدر •

﴿ وقایع شتی ﴾

کچن سنه بخارا خانی حیدر شاه طرفندن طرف همایونه نامهٔ مخصوص ایله
کلان میرزا محمد یوسف خدمت سفارتی ایفا ایتدکدن صکره کندوسی
وعیال واولاد وخدمه‌سی بر بر طاعوندن فوت اولمغله مخلفاتی فروخت
ایتدیریله‌رك اثمانی ایله طرف همایوندن هدیه اوله‌رق اوتوز ایکی جلد

کتب دینیه بخارایه ایصال اولنمق اوزره بغداد والیسنه ارسال بیورلمش وانك طرفندن دخی بصره دفترداری حسنی افندی ایله وخراسان طریقیله بخارایه کوندرلمشدر ·

متغلبه‌دن سابقا ادرنه اعیانی اولوب کچن سنه درسعادته جلب ایله صره امینی نصب اولنان طاغ دورن اوغلی قپوجی باشی محمد اغا حجدن عودت ایله کلورکن اثنای راهده مقدما امیرالحاج پاشایه کوندرلمش اولان امر خفی موجبنجه اعدام اولنه‌رق سرمقطوعی اواخر صفرده استانبوله کلشیدی · انك برادری و یرکوکی قلعه‌سی بنا امینی اولان قپوجی باشی احمد اغا یرکوکی محافظی معرفتیله اعدام اولنمغله انك سرمقطوعی دخی متعاقبا استانبوله وصول بولمشدر ·

قارجی عونه‌سندن اولوب برقاچ دفعه حقنده فرمان عالی صادر اولان یازیجی ابراهیم بواثناده نوشهر قضاسنده فساددن خالی اولمدیغنه بناء اودخی بواثناده اعدام اولنه‌رق مخلفاتی جانب میریدن ضبط اولنمشدر ·

مقدما سیواسده تحدث ایدن اختلالده اولك ایاق اولنلردن اطرافه فرار ایدن درت نفری بواثناده اخذ واعدام اولنمش ایسه‌ده سیواسك اسایشی یرنده دکل ایدی · چونکه سیواسده متنفذ اولان کنعان اوغلی سیأت سابقه‌سنه مبنی سیواس والیسی چرخه‌جی علی پاشا طرفندن مجازات کوره‌جکنی اکلامغله سیواس وجوهندن متولی اوغلی محمودی طرفنه جلب و برطاقم اسافلی باشنه جمع ایله والی سراینه هجوم ایتمك اوزره مهیا اولدیغی علی‌پاشا طرفندن درسعادته عرض واستیذان اولندقده حقیقت حال اکلاشلمق و بوایشه سبب اولنلر بر طرفه‌نفی اولنمق‌اوزره مباشر مخصوص کوندرلدی · حالبوکه مباشرك اورایه وصولنده بادئ منازعه اولان کیمسه‌لر بربر توقیفه باشلاندیغی کبی اهالی‌یه وهم وخشیت کلکله تجمع ایدرك والی بی سراینده محصور ایتدیلر اوزرینه موقوفلرك سبیللری تخلیه ایله دفع غائله ایدلمشدر · بونك اوزرینه علی‌پاشا ارتق اوراده ابقا اولنه‌میوب مأموریتی قره حصار صاحب متصرفلغنه تحویل وسیواس ایالتی دخی قره حصار صاحب متصرفی لطف‌الله پاشایه توجیه بیورلمشدر ·

ایشته حکومتی کچوك دوشورن وشاننه نقیصه کتورن بودرلو تلونلاتدر · دولت عزمنده ثابت کرکدر · فقط اوجه کرکی کبی مطالعه ایدو بده

اکا کوره عزیمت ایتملی وارتق مسلك متخذی اوزره کیتملی در . مؤخرا متولی اوغلی محمود برتقریبله قبریسه نفی اولنه‌رق اوراده اعدام اولنمشدر . دوقه کین سنجاغی متصرفی نعمان پاشا اوامر علیه‌یه اهمیت ویرمیوب جوار قضالره تجاوز وتعدی ایده‌کلدیکندن میرمیرانلغی رفع ایله صوفیه‌ده اقامته مأمور ایدیلوب محل مأمور یتنه ایصالی خصوصی اشقودره متصرفی مصطفی پاشایه احاله ودوقه‌کین سنجاغی میر میران پرزرینلی امین پاشایه توجیه بیورلدی . نعمان پاشا ایسه مصطفی پاشانك اقرباسندن اولمغله انك التماسی اوزرینه منفاسی مؤخرا اشقودره‌یه تحویل ایدلدی .

سرچوقدار شهریاری سید عمر اغا خلال صفرده بر کیجه خدمهٔ خاصه ایله برلکده یتسو نمازینی قیلوب برده قهوه وتوتون ایچدکدن صکره ذات شاهانه‌نك حرم همایونه تشریفی زمانی تقرب ایتمکله جمله‌سی قالقوب اکا انتظار ایله اایاق اوزره طورررلر ایکن عمر اغا ناکهان بایلوب ییقلمش ودرعقب برسکتهٔ غیر مترقبه ایله فوت اولمشدر . حکیم باشی بهجت افندی قوناغندن جلب ایله ارائه اولندقده تدبیره محل اولمدیغی حکیمانه ونازکانه طرف همایونه عرض ایلمشدر . چند روز صکره خانهٔ خاصه اغالرندن اولان وتحصیل علومه میل واعتباری حسبیله افندی عنوانی الان ابو بکر افندی باش چوقدار اولندی .

عمر اغا خیر برادم اولدیغی جهتله حقنده توجه عامه اولدیغی کبی اصول ورسوم عتیقه محافظه‌کارانك پیشواسی اولمغله یکیچری رؤساسی بیننده دخی موثوق ومعتبر اولدیغنه بناء تسمیم اولنمش اولمق احتمالنه دائر یکیچریلر بیننده قیل وقال اولوب حتی بوندن طولایی بر بر باشی علی اغا حقنده بیله سوء ظن ایتمشلر ایدی . وانك وفاتی حالت افندی‌یه دخی موجب اندیشه اولمشیدی چونکه جلد عاشرده اشعار اولندیغی اوزره سلحدار شهریاری علی بك تجدید اصوله مائل اولمغله حالت افندی انك علیهنده ایدی حالبوکه عمر اغانك وفاتیله علی بك طرفی قوت بوله‌رق اندرونك روشی دکشمك احتمالی وار ایدی . بودقیقه‌لر حالت افندی ایله بر بر باشی علی اغا اره‌سنده جریان ایدن مخابرات خفیه تذکره‌لرندن مستبان اولور حالت افندی شمدی‌یه قدر سلحدار علی بك حقنده نه‌درلو دسیسه‌لر قوللاندی وطرف همایونه نلر القا ایتدردی بیله‌میز

هرنه‌حال ایسه متعاقبا علی بك عزل ایله باش چوقدار اغا سلحدار اولمشدر . شانی زاده دیرکه عمر اغانك وفاتی کونی علی بك حضور همایونه واردقده (بیت) چوق بولنور سکا افندم قول ✻ پادشاهم جهانده سن صاغ اول) زمینده اظهار شطارت وتسلیت ضمننده ارائهٔ بشاشت ایلدیکی مرحوم ایله بعضا بینهماده کذار ایدن بعض مناقشه واطواره مبنی پادشاه اسکندر حمیت حضرتلرینك مرأت طبع همایونلرینه مورث اغبرار و باخصوص سلحدارلقلری امتدادی رسیدهٔ حد انحصار اولمغله ماه صفرالخیرك یکرمی اوچنجی کونی مومی الیه عزل ایله ینه معززا قوناغنه ارسال اولندی وچوقدار اغای حضرت شهریاری مسند سلحداری‌یه شایان اولمغله مانند زرنشان اول صندلیٔ عالی‌یی زیبنده وتابان ایلدی . انتهی .

ایشته بو صره‌ده صدر اعظم رؤف پاشا دخی عزل اولنمشدر . شویله‌که اولوقت اعدام اولنه‌جق صدر اعظملر بالقخانه‌یه قالدیرلمق عادت اولدیغی حالده رؤف پاشا اواخر صفرده بالقخانه‌یه کوندرلمکله اعدامنه انتظار اولنورکن جانی کندوسنه بخش واحسان اولنه‌رق بالقخانه‌دن قالدیریلوب لاجل الاقامه ساقز جزیره‌سنه کوندرلدی ویرینه خداوندکار سنجاغی متصرفی اولوب برکون اول استانبوله کله‌رك قپوکتخداسی تکفور طاغلی احمد اغانك قوناغنده مختفی بولنان وحالت افندینك منسوباتندن اولان درویش محمد پاشا صدر اعظم اولدی .

رؤف پاشا متین وغیور بروزیر وقورایدی حالت افندی ایسه اویله جانلو صدر اعظم ایستمیوب هرشیئه اویار لین‌الجانب ودرویش مشرب بروزیر ارار دی . ورؤف پاشا استانبولده بیومش قلم تربیه‌سی کورمش مداخل ومخارج دولتی بیلور برذات اولمغله شایدکه دونر طولاشورده ینه استانبوله کلور وکندوسنك باشنه بلا اولور ملاحظه‌سیله عزلنه قناعت ایتمیوب اعدامنی التزام ایلمش ایسه‌ده سلطان محمود خان حضرتلری اعدامنه مساعده ایتمیوب بروجه بالا منفیا ساقزه کوندرمشدر .

حالت افندینك تخمینی وجهله رؤف پاشا صکره مکررا صدارته کلدی لکن اولکی شدت وحدتی بالکلیه ترك ایله لزومندن زیاده یوشادی برشیئه

قارشو كلمز متنفذانه هيچ طيانماز اولدی • فرط ملايمت و بلكه كوشكلك
ايله شهرت بولدی • بزينه صدده كله لم •
حالت افندی ذروهٔ اقباله صعود ايله بويله هرايستديكنی ياپار وديلديكنی
صدر اعظم ايتديرر ايدی فقط كيتدكجه خلقك لسانه دوشه رك برچيقماز
يوله كيديوردی بويله عالم بالای اقباله چيقانلر ايسه الك زياده افكار عموميه يی
كوزتمك لازمدر •
سليمـان فائق افندی مجموعه سنده ديركه اناطولی قاضيعسكرلكندن معزول
امين افندی كه برجهانديده عاقل وقدر مشترك علم ايله ووسعت حال ومال
ايله سربلند اماثل ايدی • بروسـه مدرسـلكندن والده كتخداسی
مشهور يوسف اغايه انتسـاب ايله والده تربه سی بنـا امانتی سررشته سيله
دفعةً غلطه مولويتنی تحصيل ايتمش و بوليله صدر اناطولی اولمشيدی •
طريق اربابی چكه ميـوب دردمنده لسـانلريله كوناكون اذيت ايدرك
شـيطان امين ديو تلقيب ايتمشـلر ايدی سنی سـكسانی متجاوز اولديغی
حالده دامادينك توليت نزاعنده برطولاشق مصلحت ايچون شيخ الاسـلام
زينی افنـدی يه كلوب بعدختام المجلس كيده جك اولمش • شريفه ديرلر
برمجذوبه حاضر جواب عورت وار ايدی هرجمعه سـلاملغه كيدوب
مضحك سوزلر ايله يول اوزرنده شوكتلو افندمزی كولديرر و بو بهـانه
ايله يوز بولوب پادشاه مجذوبه سی عنوانيله دوائر كباره كيرر و پادشاهدن
وكبار عصردن التون الور ايدی • امين افندينك شيخ الاسـلام مجلسنده
اولديغی كون شريفه دخی شيخ الاسلام قوناغنك ديوانخانه سنده بولنمشيدی
چونكه صدوركرامی شيخ الاسلامر نردبان باشنه قدر تشييع ايتمك رسوم
معتاده دن اولمق تقريبيله امين افندينك عودتنده زينی افندی رسم اوزره
اوكنه دوشـوب ديوانخانه يه چيقوب مشـايعه ايدركن شريفهٔ ملعونه
بونلری كوروب افندم سن ال رسول عليه السلامدن ايكن بوشيطانك اوكنه
دوشوب بويله تعظيم ياقيشورمی ديو بلند صدا ايله چاغيروب بوقضيه يی
ديوانخانه ده بولنان بالجمله اتباع ومسافرلر ايشتمش • امين افندی اختيار
ادم اولمغله بونی ايشيديجك قهر والمندن اوساعت خسـته لنوب اوچ كون
ظرفنده وفات ايلدی • صكره ديديلركه اول كون زينی افندی مصلحت
مرقومه ايچـون بعض عتاب دخی ايلمش اولمغله ايكی كدر بر يره كلوب

تحمل ایده‌میه‌رك خسته‌لنوب وفات ایلدی علیه‌الرحمه لسان خلقدن جناب حقه صیغندق . نامسبوق برقضیه اولدیغندن عبرت ایچون قید اولندی . انتهی
اوزمان اقبالنه کوکنوبده لسان خلقدن صاقنمیانلرك بری دخی مشارالیه زین‌العابدین افندی اولوب بواثناده ظهوره کلان سوختەلر وقعه‌سی اوزرینه برغریب صورتله مشیختدن عزل اولنمشدر . شویله‌که زین‌العابدین افندی بعض مقربینه انتساب ایله شیخ‌الاسلام اولمش وکندوسنه نفوذ واستقلال ویرلمش ایسه‌ده قدمای علمای رسمیه انی مقام مشیختده بچوك کورمشلر ایدی . اودخی مرور ادوار ایله بوزلمش اولان طریق علمیه‌یی اساسلو تعمیر واصلاح ایتمك داعیه سیله میدانه چیقوب علمانك متحیزاندن کیمنی نفی وتبعید وکیمنی دیکر وجهله تکدیر وتهدید ایدوب انجق بوصره‌ده اقربا ومنتسبانی از وقت ظرفنده یوقارو رتبه‌لره چیقاردی بوایسه عامه‌یه نفرت ویردی . بوندن بشقه مکتوبجیسی اشراف قضاتدن عطاءالله افندی پك زیاده مقبول ومنظوری ایکن کتخداسی اشراف قضاتدن مصطفی افندی اکا غالب کلوب هرایشی النه الدی . ایکی طرفك منتسبلری اره‌سنده ضدیت تامه پیدا اولدی . دائرهٔ شیخ‌الاسلامینك مانند خانهٔ دوزن دوزنی بوزلدی . بوجهتله دخی زین‌العابدین افندی پك چوق لسانه کلدی . واول اثناده طلبه زینده بولنان ویوباز دینلان سرسری ویتمازلردن بعضیلری حبس ونفی وبعضیلری اعدام ایله بوکروه مکروهك تربیه وتأدیب اولنمسی واقعا جالب تشکر اولمش ایسه‌ده اقدمجه وقوع بولان رؤس امتحاننده (عندالامتحان یکرم‌الرجل او یهان) قضیه‌سنك عکسنه حرکت اولنه‌رق برچوق سزا وناسزا ادملره خاطر ایچون رؤسلر ویرلمش اولدیغی جهتله ارباب اهلیت ولیاقت اولان طلبه دخی بوتصرفات زینیه‌دن دلکیر اولمشلر ایدی . وبتون طلبه‌نك تنفرلرینه قارشو برقاچ نامستحقلر طرفندن ابراز اولنان تشکرلرك هیچ حکمی یوق ایدی . اولوقت بین‌الاساتذه مشار بالبنان اولان دلی امین افندی ومصنف افندی کبی بیوك خواجه افندیلر دخی زین‌العابدین افندینك معاملاتندن ناخوشنود ایدیلر . الحاصل هرطرفدن عزلی تمنی اولنمقده ایکن قضارا فاتح جامع شریفی جهتنده‌کی طلبه‌دن برچومزقره‌مان چارشوسی بقالندن ایکی موم ایستیوب اول اثناده ایسه موم قحطی اولمق حسبیله هرکسه بر مومدن زیاده ویرلمامسی تنبیه اولنمش ایدوکی جهتله بقال یالکز

برموم و يرديكندن وچومز برموم دها ايستدكده و يرمديكندن بقالى دوككه
باشلايجه اورادهكى قوللق نفرلرى طوپلانوب عربدهنك دفعنه ابتدار
ايتدكلرى صرهده بر ايكى يوباز پيدا اولوب محاورهلرى منتج مشاجره اولمغله
يكيچريلر جملهسنى طوتوب اغا قپوسنه كوتورمشلر • فقط اولوقت يوبازلرك
تربيهسى ضمننده يكيچريلره زيادهجه يوز ويرلمش اولديغندن بوكره
سوختهلرى اغا قپوسنه كوتورر ايكن خيليجه ضرب وتحقير ايتمشلر •
فرداسى سوختهلر باشارت عليه نفى اولندى واعدام اولندقلرى حوادثى
دخى شايع اولدى • بونك اوزرينه طلبه تحريك وتشويق اولنمش ايدوكندن
اول كون مدرسهلرده طلبه طاقم طاقم طوپلاندى وهرطرفده خفى وجلى
جمعيتلر عقد اولندى • بونه ديمك بربقاله ايكى سله اورمغله طلبهٔ علومى
بومرتبه ضرب وتحقيره مضروبى خواجه بيله اولسه راضى اولماز •
ضرب زيد عمروا مقولهسى برفعل ماضى ايچون برقاچ طالب علمى اولدرتمك
شيخ الاسلامك مجرد طلبهٔ علوم حقنده اولان غرض ونفسانيتى اثر يدر
ايمدى يارين (اذا كانت الشمس طالعة باجمعنا) باب فتوايه كيدرز
مقتوللرك خون ناحقلرينى دعوى وسؤال سبب ماجرى وترافع شرعله
اثبات مدعا ايدرز بوايش بزه حورا زورا رسالهسى اوقومق قدر مهم
ومعتنادر • ديمك كبى نيجه پريشان سوزلر سويلندى • نهايت هپ
جوامع سلاطين طلبهسى بيننده فرداسى جمعيت ايله باب فتوايه كيتمك
اوزره قرار ويرلدى وعليه الفتوى دينلدى بوقيل وقال ايله اخشام
ايدلدى • اول كيجه صيغهٔ صبرى تصريف ايله چكورلدى • فرداسى
على السحر كر باشيلر ايله برابر طلبه ايچنده سوز باشى اولنلر جامعلرده
جمعيت ايدرك خواجه افنديلردن بعضيلرى درسه چيقهجق اولدقلرنده
رحله ومندرلرى قالديروب دعوامز رؤيت ايله طلبهٔ علومك ناموسى
اكمال اولنمدقجه تعليم المتعلم رسالهسى بيله اوقومق جائز اولماز ديهرك
درس اوقومغه كلان طلبهيى دخى دعوت ايله تكثير جمعيت ايتديلر
و (بليت بنحوى يصول مغاضبا ❊ على كزيد فى مقابلة العمر
على جر ذيل ليس يرفع رأسه ❊ وهل يستقيم الرفع من عامل الجر)
وتيرهسنجه تنبيه المفتى مزاياسندن بحث آچق اوزره فوج فوج باب فتوايه
كيتديلر • باب فتوى حواليسى وحواليسى ازدحام انام ايله نمونه نماى

روز قیام اولدی . دیوانخانهٔ شیخ الاسلامی یوبازلر وکر باشیلر ایله طولدی . زین العابدین افندی حرم دائره سنده پشت بردیوار حیرت اولوب قاله‌رق طیشارو چیقه‌مازدی . کتخداسی سیاق متحکمانه سنده مستقر وسباق خبط وخطاسنده مصر اوله‌رق اوطه‌سندن چیقوب بونه دیر ایکن آز قالدیکه سله وتوقات التنده ازیله یازدی . ناچار اودخی مکتوبی عطا افندی کبی برکوشه‌ده کیزلندی . اتباع ودانشمندانك هربری بر محلده صاقلاندی . میدانده سوز چوق دکلیان یوق هرقفادن برصدا چیقار کیمی بز اوطالبلرك حقنی طلب ایدرز شمدی انلرکاورسه بز ییقیلوب کیدرز وکیمی مفتی الانام ایله فاتح جامعنده شرعله محاکمه ایسترز دیر و بعضیلر یده عزل ونصبدن بحث ایدر ایدی . بوصره‌ده ارباب درس اولان طلبهٔ علوم دخی فرصت بولدقجه انلرك اللرندن قورتیلوب برطرفه کیدردی . بوقارغشه‌لق نصف نهاره قدر سوردی . ایش استادلره قالدی . همان بردانشمند تعیین وارسال ایله موالیدن مصنف افندی وسائر خواجه‌لرك جمله‌سنه بدل اولمق اوزره دلی امین افندی دعوت اولندیلر . کویا هیچ خبرلری یوق ایمش کبی متغافلانه کیفیتی استخبار وسبب دعوتی استفسار ایله اعتذار ایدرلر ایکن تعجیل عزیمتلری ایچون بری دخی کلیجك بیك ناز ایله اسب سوار اوله‌رق هله باب فتوایه کلوب مابین اوطه‌سنده شیخ الاسلام ایله کورشدیلر . اول مجلس خطیرده ذکری ناروا سوزلر سویلشلر و (الان قدندمت وماینفع الندم) مضموننی تقریر ایله عادتا مشار الیهی تکدیر ایلمشلر . نهایت درعقب منفیلرك اطلاقی خصوصنه قرار ویرلدکدن صکره ایکیسی دخی چیقوب (صاولك بیچاره‌لر چون قالدی دیوان ایرته‌یه)وقفجه براشارت ایله اول‌جمعیتی طاغتمشلر . لکن بونك اوزرینه ارتق زین العابدین افندینك مقام مشیختده ابقاسی مناسب اوله‌میه‌جغندن فرداسی ربیع الاولك اون طقوزنجی کونی عزل ایله اسکدارده‌کی قوناغنه اعزام ایدلدی . ویرینه سابقا صدر روم ایلی مکی زاده عاصم افندی شیخ الاسلام اولدی .

غریبدرکه بوهنکام اختلالده نه صدر اعظم درویش پاشا طرفندن استفسار کیفیت اولندی ونه‌ده صدور عظام طرفندن بری کلوبده اعانه قیدنده بولندی . اکلاشیلیورکه ایش هرطرفدن مجرای طبیعیسنه ترك ایله

زين العابدين افنديڭ عزلنه انتظار اولنه يورمش • و بو ده ثقه دن منقولدركه حالت افندی مقدما مكی زاده نڭ مشيختنی تصور ايتمش ايسه ده مكی زاده كنج اولوب هنوز صقالنه قير دوشمامشيدی • شيخ الاسلامره جسبان ايسه موی سفيد اولديغندن حالت افندی كندوسنه هيچ اولماز ايسه صقالنده برقاچ بياض قيل پيدا ايتسه‌لر ديو محرمانه خبر كوندرمش مكی زاده دخی عود اغاجی وسائره ياقوب صقالنی توتسوليه‌رك هله برقاچ قيل اغارتمش و بوكره بروجه مشروح مقام مشيخته كلمشدر •

شيخ الاسلامڭ عزلنده شيخ الاسلام قپوسنڭ فناری سوندرلمك عادت اولوب زين العابدين افندی خوشكو ولطائفه مائل ومجالس مصاحبتی بزم بيقرايه مماثل اولديغندن بروجه مشروح سوخته‌لرڭ موم غوغاسندن منبعث اولان اختلال اوزرينه عزل اولنديغنده سوخته‌لرڭ مومی بزم فناری سوندردی ديمش • ومقدما اسكدارده سلطان تپه‌سی نام محلده برقوناق اشترا ايتديكنده بر معتاد حضور همايونه لدی المثول ذات شاهانه (افندی باری ساحلخانه تدارك اولنسيدی) بيورمش • زين العابدين افندی درحال (افندم مشايخ اسلاميه ياليلرنده انجق ايام معزوليتلرنده اقامت ايدرلر داعيلری ايسه عزل اولنديغم دقيقه هرطرفم دكز كسيلور) ديو جواب ويرمش • و بودفعه اسكدارده اقامته مأمور اولمغله اطرافی دريا اولمق لطيفه سی صورتنما اولمشدر •

اوچ كون صكره بعض ملاحظاته مبنی بروسه‌يه نفی وتبعيد قيلندی • وانڭ بروسه‌يه نفی ايتدرمش اولديغی سابقا استانبول قاضيسی حمامی زاده رشدی افندی عفو واطلاق اولندی • شيخ الاسلام كتخداسی مصطفی افندی قدسه نفی اولندی • اما مكتوبجی عطا افندی فی الاصل مكی زاده نڭ ادمی اولمق حسبيله قورتلدی • ومكتوبجيلق مأمور يتنده قالدی •

صدور عظامدن اولوب منفيا كليبوليده مقيم اولان عزت بكڭ كتخداسی حفظ لسانه مقتدر اولميوب حدندن بيوك سوزلر ايله نشر اراجيفه اجتسار ايتديكندن بواثناده اودخی كليبولی‌يه نفی ايدلدی •

بوصره‌ده نقيب الاشراف محمد صديق افندی دخی عزل ايله يسنجی زاده عبدالوهاب افندی نقيب الاشراف اولدی • وخواجه افنديلرڭ سرفرازی دلی امين افندی‌يه شام شريف مولويتی ورفيق مصنف افندی‌يه ادرنه

پایه‌سی وایکی کون صکره مدینهٔ منوره مولویتی ودیکر علمادن بعضیلرینه پایه‌لر وارپه‌لقلر ومنصبلر احسان بیورلدی ٠
سمرمتنخدات اخوان اولمق اوزره شهرهٔ زمان اولان مکی افندی کریمه‌سی خانم افندینك واصف قیزی زلیخا خانم ایله میانه‌لرنده محرمانه جاری اولان معاملات مخادستکاری‌یه جاریه‌سی مخالفت ایتمکله خانم افندی انك باشنی تراش ایدرك مسکینلر مسکننه ارسال ومجذوملر ایچنه ادخال ایلدیکی شایع اوله‌رق رسیدهٔ سمع همایون اولمغله چند ماه مقدم صادر اولان خط همایون موجبنجه مکی قیزی بواهانت فاحشه‌سندن ناشی زوجی اولان مکهٔ مکرمه پایه‌لولرندن مراد افندی زاده محمد عارف افندی ایله برلکده میخالیجه ودوستی اولان واصف قیزی تکفور طاغنه نفی اولنمشلر ایدی ٠ مکی زاده نك مشیختی عقیبنده خانملرك توبه وانابت ایله تطهیر دامن عفت ایلدکلری رکاب همایونه عرض ایله استرحام اولندیغنه مبنی اواخر ربیع الاولده جمله‌سی عفو واطلاق اولندیلر ٠
ینه بواثناده بعض توجیهات وزرا وقوع بولدی ٠ واطهٔ کبیر محافظی درویش پاشایه رتبهٔ وزارتله بوسنه ایالتی وانابولی محافظی میرمیران راغب پاشایه اطهٔ کبیر محافظلغی توجیه بیورلدی ٠ و بوصره‌ده قپوجی‌باشیلردن درامه ناظری محمود ثابت بك ارپه امینی اولدی ٠ وموره محافظی شاکر احمد پاشا علیل اولدیغندن مرفوع الوزاره کلیبولیده اقامته مأمور ایدلدی ٠
قره حصار صاحب قضاسی اعیانی بکر اغانك مظالم وتعدیاتندن اشتکا اولنمغله بواثناده ماغوسه‌یه نفی اولندی ٠ کرك استانبولدن وکرك طشره‌لردن دیکر بعض ذوات دخی بر وسیله ایله بر طرفه نفی وتبعید قیلندی ٠
ایشته بواثناده قاتولیکلرك درسعادتدن طرد ونفینه ابتدار اولنمشدر ٠ چونکه تاریخ هجرینك بیك یوز طقسان بش سنه‌سندنبرو قاتولیك راهبلری ممالك محروسه‌ده طولاشه‌رق ارمنیلری قاتولیك ایتمکه چالیشورلر ارمنی پطریقی ایسه بافرمان عالی حائز اولدیغی قدرت ومأذونیت ایله قاتولیك دونمه‌لری حقنده اجرای شدت ایلر ایدی ٠ و قاتولیکلرك اکثر ممالك محروسه‌ده مستقل کلیسا ومقبره‌لری اولمیوب اوائل ظهورلرنده اولولری

ارمنی مزارلغنه قبول اولنمدیغی جهتله چوق یرده میدانده قالوب تعفن ایدر
اولدیغندن خانه‌لری حولیلرینه دفن ایتمکه مجبور اولمق درجه‌لرینه قدر
تحقیر اولنمشلر ایدی لکن (المرء حریص علی مامنع) مفهو منجه افکار
وجدانیه ممانعت کوردکجه کسب شدت ایده کلدیکندن ارمنیلر ایچنده
قاتولیك مذهبی کیتدکجه قوت بولدی • و پاپا طرفندن استانبوله برپسقپوس
کلوب قاتولیکلر ایچنده مکتوم اوله‌رق قاتولیك افکار مذهبیه‌سنی نشرایده
کلدیکی جهتله از وقت ظرفنده پك چوق ارمنیلر قاتولیك اولدی •
بوصره‌ده اك معتبر صرافلردن طنغر اوغلی اغوب وداوید اوغلی اندون دخی
قاتولیك مذهبنه داخل اوله‌رق قاتولیکلرك ارمنیلردن تفریقیله ایروجه برطائفه
طانمارینی علنا ترویج و بعض وکلابی دخی اقناع ایچون صرف مساعی ایدر
اولدقلرندن طنغیر اوغلی لیمنی‌یه وداوید اوغلی ردوسه نفی اولندیلر •
اولوقت وکلادن بعضیلری خرستیان رعایا قنغی مذهبده بولنورسه بولنسون
بزم نه‌مزه لازم دیوب بو بابده اغماض عین ایتمك ایسترلردی • دیکرلری
دخی قاتولیکلر پاپایی عیسی علیه السلام حضرتلرینك خلیفه‌سی بیلوب
باشلری خارجه باغلو اولمق حسبیله ممالك محروسه‌ده فساددن خالی قالمازلر
دیرلر و پاپانك یوزندن وقتیله نقدر قانلر دوكلمش اولدیغنی حکایه ایدرلر
ایدی • بر دولتك امور مذهبیه‌یه مداخله‌سی موافق حکمت اولمدیغنه
نظرا اول امرده رأی اول مرجح کورلمش ایسه‌ده استانبولده صرافلرك
چوغی ارمنی مذهبنده متعصب اولدقلری جهتله رأی ثانی ترجیح اولنمشدر •
و برده اولوقت دولتعلیه‌نك طانیدیغی اورتودقس وارمنی طائفه‌لری اولوب
اورتودقسلرك اك بیوك رئیس روحانیسی استانبولده‌کی روم پطریقی اولمغله
لدی‌الایجاب هم مذهبلری انك معرفتیله تربیه ورئیس روحانیلری عزل
ونصب ایتدیریلوردی •
ارمنیلرك بیوك رئیس روحانیلری اوته‌دنبرو ممالك ایرانیه‌ده واقع روان
ایالتی داخلنده‌کی اچمیازین کلیساسنده ایسه‌ده اندن بشقه دها ایکی رئیس
عمومیلری اولوب بری قوزانده سیس ودیکری وان ایالتی داخلنده کائن
اخطمار مناسترلرنده ایدی • واستانبولك ارمنی پطریقنه روم پطریقی قدر
نفوذ و یریلوب انك واسطه‌سیله ارمنی طائفه‌سی اموری دخی دولتك
دلخواهی وجهله تسویه ایدیلیور ایدی • قاتولیکلر ایسه پاپایه مربوط

ولدی الایجاب پسقپوسلرینك عزل ونصبی پاپانك اراده‌سنه منوط ایدی . وقاتولیك اولنلرك برالافرانقه یوله کیرملری وحریت وسربستیدن دم اورملری دقت نظری جلب ایدیوردی . حتی قاتولیك ارمنیلرندن بری قدح یاراندن برمسلمانه نیم مست ایکن سیاق صحبت جرایدرك بهی سلطانم وقت اوله‌جقدرکه برصباح او یاندیغکزده ناکهان قپولرکزك اوکلرنده ایکیشر سولتات بکلیور کوره‌جکسکز امابوندن سزه مالا وعرضا ذره قدر ضرر اولمیه‌جقدر فقط بزلر سزك تغلبکزدن قورتیله‌رق بز وسز سربست ومتساوی اوله‌جغز بوجهله‌مزه ایودر دیمش اولدیغی شانی زاده تاریخنده مسطوردر .

ایشته بومطالعه‌لر دخی رأی ثانینك ترجیحنی موجب اسبابدن بولنمشدر . حالبوکه ارناودلقده‌کی لاتینلر هپ قاتولیك اولدقلری حالده ازقدیم جزیه‌دن و دها برچوق تکالیفدن معاف اوله‌رق دولتك خدمات عسکریه‌سنده قوللانلقده ایدیلر . لکن اولوقت لاتین ندر قاتولیك ندر بورالری باب عالیجه کرکی کبی معلوم دکل ایدی . و برده قاتولیکلر حقنده بووجهله معاملهٔ شدیده اجراسی اوستریا وفرانسه واسپانیاکبی قاتولیك دولتلرینك اغبرارینه بادی اولدی . انکلیزلر پروتستان ایسه‌لرده انلرناسك ارزوی وجدانیلرنده حروسربست اولملرینی التزام ایدر اولدقلری جهتله بوخصوصی انلرده تحسین ایتدیلر . روسیه‌لولرایسه دولتعلیه حقنده افکار اوروپانك هرنه وجهله اولورسه اولسون بوزلمسنی ودولتعلیه‌نك اوروپا نظرنده منفور اولمسنی و یالکز قالمسنی ایسترلردی .

بناء علی ذلك اولوقت امور مذهبیه‌یه مداخله‌ایله قاتولیکلر حقنده اولوجهله اجرای شدت اولنمسی موافق حال ومصلحت اولمدیغی صکره‌دن دولتجه تسلیم اولنه‌رق بوکره بروجه بالا ترجیح اولنان رأی ثانیدن مؤخرا عدول اولنمشدر .

قپودان دریا خسرو پاشا دخی حالت افندینك چکیسنه کلدیکندن صدر سابق رؤف پاشا طرفداریدر دیو ربیع‌الآخرك یکرمی ایکنجی کونی عزل ایله عهده‌سنه طربزون ایالتی وحلب والیسی ابج ایالی احمد پاشایه دریا قپودانلغی وقصاب باشی حسن اغایه رتبهٔ وزارتله خداوندکار ایالتی توجیه بیورلدی .

احمد پاشا روش حالتی بکنمیوب و برچوق نابجا ایشلرده سپر لعنت اولمق

ایستمیوب طاتلیلقله ایشك ایچندن چیقمق فکرینه دوشمش اولمق کرکدرکه قپودان دریا اولدیغی کبی منحرف المزاج اولەرق امور دونغـایه اصلا وقوفی اولمدیغندن بحثله بزبو ایشـك اهلی دکلز یوللو سـوزلر سویلر ونامزاجلغنی قات قات زیاده کوستررایدی . نهایت امور ترسانه پسمانده اولمامق ایچون چند ماه صکره یعنی سنهٔ حالیه شوالنك اون ایکنجی کونی عزل ایله خداوندکار والیسی اولوب یقەیی قورتاردی . وخداوندکار والیسی قصاب باشی حسن پاشا دخی قپودان دریا اولدی .

اقدمجه اناطولی والیسی خورشـید پاشا حلب والیسی اولدقده سیواس والیسی بولنان علاءالدین پاشا اناطولی والیسی اولمشیدی . بعض متنفذینك ازاله سـنه مأمور اولدیغی حالده اجراسـنه موفق اولەمدیغندن خلال جمادیالاخرەده رفع وزارتیله سیواسده اقامته مأمور قیلندی . واناطولی ایالتی قره حصار صاحب سنجاغی متصرفی حسن پاشایه بارتبهٔ وزارت توجیه اولندی . واول اثناده کدوس ویودەسی نصوح اوغلی اعدام ایله مخلفاتنك قبضنه مأمورلر کوندرلدی .

برایکی سـنەدنبرو سلطان محمود خان عدلی حضرتلری مشق تیر وکمان ایله مشغول اولدیغندن عادت دیرینهٔ کمانکشـان اوزره نصف رجبده قبضهٔ سلطانی جمعیتی مرتب اولەرق اوق میداننده چادرلر قوریلوب پنجشنبه کونی طرف همایوندن تیراندازانه بربیوك ضیافت ویرلدی .

بو اثناده بعض متهمینك نفی وتأدیب اولندقلری صرەده بعض اعمال فاحشەیه جرأت ایدن یوبازلرك الك مشهورلرندن ایکیسی دخی اوائل رجبده ماغوسەیه نفی اولندیلر . بالاده بیان اولنان سوختەلر وقعەسنده خواجەلر زیادەجه یوز بولەرق بی پروا حرکتنه باشـلادقلری جهتله انلرك دخی براز برونلری قیرلمق لازم کلدیکندن اوائل شعبانده الك زیاده مدعی وجریاللسان اولنلرندن اولیا افندیطریقتك حکیله علائیەیه واوزون علیافندی ادرنەیه وپهلوان خواجه کندو مملکتی جانبنه نفی ایله سائره عبرت کوسترلدی .

مقدما طرابلس شام متصرفی ایکن خلاف رضای عالی حرکاتنه مبنی فرمانلو اولان بربر مصطفانك عفوینی صیدا والیسی سلیمان پاشا استرحام ایتمکله عکادن چقمامق وبرایشه قارشمامق شرطیله عفو اولندیغنه دائر بیك ایکیوز یکرمی درت سنەسی ربیعالاخرنده سلیمان پاشایه امر عالی کوندرلمشیدی .

مرقوم ایسه صکره‌دن ینه طرابلس شامه کیدوب اولکیدن زیاده تعدیاته جرأت ایتمکده اولدیغنه دائر طرابلس شام اهالیسی طرفندن بو اثناده رکاب همایونه عرضحال و یرلمش اولدیغنه نظرا همان ترتیب جزاسی لازمهٔ حالدن کورلمش ایسه‌ده اول امرده برکره سلیمان پاشادن استعلام کیفیته قرار و یریله‌رك استعلامنامه یازلدی ٠

و بو اثناده شهور ثلثهٔ مبارکه حرمتنه مواقع مختلفه ده منفی بولنان کساندن بعضیلرینك سبیلی تخلیه ایدلدی ٠ وحلب ایالتنك افساد مصالحنه بادی اولمغله فرمانلو اولنلردن مرسل اوغلی حیدر اغا مرعش والیسی قلندر پاشانك دامادی اولمغله انك تعهدی اوزره مرعش جوارنده جاموسیل ناحیه‌سنده عرض وادیله اقامت ایتمك شرطیله عفو واطلاقی حلب والیسی طرفندن انها اولنمغله بوکا دخی مساعده بیورلدی ٠

شعبانك یکرمی طقوزنجی جمعه کیجه‌سی صلب پاك شهریاریدن برسلطان تولد ایدرك حمیده سلطان تسمیه اولندی ٠ وایکی کون طوپ شنلکی اجرا قیلندی ٠

مقدما مدینهٔ منوره‌دن کوندریلوبده درسعادتده تعمیر اولنان زمرد ومجوهر ایکی قطعه آویزه ایله درسعادتده یاپدیرلمش اولان اوچ قطعه مرصع ومجوهر آویزه روضهٔ مطهره‌نك مناسب محللرینه تعلیق اولنمق اوزره رمضان شریفك بشنجی کونی مژده‌جی باشی ایله امیرالحاج پاشایه تسییر بیورلدی ٠

طاغستانده چچن قبیله‌سنك بو اثناده روسیه‌لو ایله واقع اولان محاربه‌ده غالب اولدقلری ارضروم والیسی ومتعاقبا اناپه محافظی طرفلرندن اشعار اولنمغله استانبولده بوکا خیلیجه اهمیت ویرلدی ٠ طاغستانده‌کی محاربه‌لر ایسه روسیه‌لو یواش یواش طاغستانی استیلا ایتمك اوزره آدیم آدیم ایلروله‌مکده اولدیغندن اره صره طاغستانلولرك شدت ایله مدافعه‌لری اوزرینه روسیه‌لولرك رجعتلرندن عبارت ایدی وازر ازر روسیه‌لولر قازانمقده ایدی ٠

بوسنه استانبولده پك چوق حریقلر وقوع بولدی ٠ ربیع‌الاولدن شواله کلنجه کلی وجزئی ظهوره کلان حریقلر یتمش اوچه بالغ اولدی ٠ حریقلرك کثرتی ایسه استانبولجه افکار عامه‌نك ناخوشنودلغنه دلیل

و بوده برفتنه حدوثنه اماره عد اولنه کلدیکندن بین الناس درلو اراجیف منتشر اولمغله هرکس متلاشی و متحاشی اوله‌رق کیجه تابصباح او یومیوب خانه‌لرنده نوبت بکلر ایدی . اوائل جمادی الاخره‌ده بوغاز ایچنده طرابیه قریه‌سنده کائن سابق افلاق و بوده‌سی ایپسلانتی یالیسنك الت قاتنده کیجه‌لین یانغین ظهور ایدرك اوست قاتنده بیتوتت ایدن ایپسلانتینك والده‌سی واوغلی وایکی قاری و یدی چوجق ودرت خدمتکار محترق اولدی . و برقاری چوجغیله برابر کندوسنی اون ایکی ارشون ارتفاعنده بر بنجره‌دن اشاغه آتوب چوجق صاغ قالدیسه‌ده کندوسی خرد وخاش اولمغله ایکی کون صکره فوت اولدی .

بو یانغین فنارلی روم بکلرینك یکدیکری حقنده درکار اولان غرض ونفسانیتنه حمل اولندی .

ونصف رمضانده تراویح وقتی اودون قپوسی داخلنده بو یاجی دکانندن یانغین ظهور ایله اطرافه منتشر اولدی . مکر اورالرده‌کی باروتجی دکانلرنده کلیتلو باروت وارایمش . آتش اوراره واصل اوله‌رق مأمورلر ییقمق وطلومباصیقمق ایله مشغول ایکن ناکاه باروت آتش الوب پاتلادی اوته طرفلرنده باروت ایله مملو بیوك واریللر دکانلردن چیقاریلوب یوارلنه‌رق قاچیریلور ایکن دوکیلان قغلجملردن انلرده آتش الدی طلومباجی نفرات وضابطاننده وسائر مأمورلردن واهالیدن سکسان قدر آدم باروت ایله یاندی . صدمهٔ باروتدن ییقیلان دیوار ودوکیلان احجار واشجار التنده قالانلرك دخی کیمیسی تلف وکیمیسی مجروح اولدی . واول جوارده اولان بیوك وکوچوك خانه‌لر اوقدر صارصلدی که ییقلمه مرتبه سنه کلدی . قنطارجیلرك ارقه‌سنده‌کی شیخ الاسلام قوناغنك جاملری کافهٔ دوکولدی . اناطولی قاضیعسکری خلیل حمید پاشا زاده میر محمد عارف افندی یانغین ظهورنده عرض خلوص ایتمك اوزره آتنه بنوب شیخ الاسلام قوناغنه کلدکده یانغیندن قاچیرلمق ایچون یوقارودن میدانه آتیلان یاصدقلردن بر بیوك یاصدق انك باشنه دوشه‌رك آتندن اشاغه دوشوردی . بیچاره باییلوب حولیده باییله قالدی . اوجوارده برخانه‌یه کوتورلدی برقاچ کون تیمار ایدلدی .

اواخر رمضانده کتخدای صدر عالی مصطفی ادیب افندینك خواجه خانی

قربنده واقع قوناغندن آتش ظهور ایتدی . کون طوغیسی روزکار یله فی‌الحال اطرافه سرایت ایلدی . از وقت ظرفنده محمود پاشا چارشوسی یاندی . آتش یوقارو چارشو یه طوغری صاردی . هله محمود پاشا چارشوسی باشنده ایکی سنه‌دنبرو انشا اولنان‌ونا‌تمام اولان کارکیر خان حائل اولمغله چارشو قورتلدی . وضابطان چارشو قپولرینی کسنه‌یه اچمامش اولدقلری جهتله کروه یغما کران اورادن برشی‌چاره‌میوب انجق محمود پاشا چارشوسنی‌بوشالتمق‌بهانه‌سیله یهودیلرك‌بعض اشیاسنی‌غارت‌ایله قانع‌اولدیلر . ایشته بوراسی اصحاب دقتك نظرینه زیاده چارپدی . اره صره یوکسك دیوارلر وکارکیر بنالر یاپلسه حریقك توسع وانتشارینه مانع اوله‌رق فوائد عظیمه‌یی موجب اوله‌جغی بین‌الانام موضوع بحث اولمغه باشلادی .

شوالك اون برنجی کونی قادرغه لیماننده بریوك حریق ظهور ایله برقولی قوم قپو طرفنه کیتدی . اول حوالیده‌کی ابنیه‌یی کاملا افنا ایتدی . اوجهتده پك چوق زنکین ارمنی تجاری اولوب انلر کندو خانه‌لرینی وارمنی کلیساسنی‌قورتارمق ایچون اورته‌یه پك‌چوق‌پاره‌لر دوکوب اکثر ضابطان ونفرات اوطرفه سکرتمکله استوره‌جیلر طرفنده یالکز براز معین طلومبالر بولنوب حریقك بوطرفه کلان قولی مشتد وایرتسی نصف اللیله قدر ممتد اوله‌رق اوجیلر باشی چارشوسنی یاقوب بایزید میدانه منتهی اولدی .

بیك یوز طقسان التی سنه‌سنده وقوع بولان حریق کبیرکه استانبولك ثلثانی امحا ایتمشیدی اکا نسبتله بوحریقلر کچوك ایسه‌ده بوسنه بیوك کچوك واقع اولان حریقلر هپ‌زنکین یرلرده اولمغله ماجه‌حاصل اولان خسارات اول حریق کبیرك خساراتندن پکده دون اولمدیغی شانی زاده تاریخنده ذکر ایتدکدن صکره بومقامده بعض مواد نافعه‌یه دائر بر مقاله ایراد ایلمش اولدیغندن بورادہ عینا درجی مناسب کورلمشدر .

شانی زاده دیرکه اجسام مشتعله‌دن انشا اولنان بنالرده حریق وقوعی هریرده جاری اولوب شو قدر وارکه بعض فاصله وکارکیر ابنیهٔ مانعه سببیله قرب وجوار ینه غیرساریدر . مثلا رومه وبج وپارس کبی بعض شهرلرك یوللری اون بش یکرمی ذراع معماری قدر کنش ویارم ساعتلك مسافه قدر بعید محلدن کلان آدم فرق وتشخیص اولنور صورتده

طوغری چکلمش اولوب ایکی طرفدن اولر وقوناقلر سراسر بر صره ده
دیزلمش وشاهنشیلری دخی پك نادر اولوب انجق بعض دمور ویرنج شبکه دن
چیقندیلر اورلمش واکثر ابنیه و بیوت نیم کارکیر تعبیر اولنور صورتده بنا
اولنمش و بالجمله اولرك تحتی کارکیر دکانلر اولمغله بوشهرلرك چارشو اولمدق
هیچ برمحلی قالمامشدر . بونلردن ماعدا لوندوره شهرینك اولری طاقم طاقم
مفرز وهر طاقی چارکوشه رسم اوزره دوشه‌رك اون ایکیشر عدد صغیر
وکبیر اولردن عبارت وهر بر طاقك درت طرفی ذکر اولنان وجه اوزره
سوقاقلر ایله او بر طاقدن آیرلمشدر . آنکیچون شهر مزبور درونده
بر بوکسك قلعه‌دن نظر اولنسه شطرنج خانه‌لری کبی سراپا طاقم طاقم فصل
وتفریق اولنمشدر . بوندن بشقه اردلقده محله بغچه‌سی تعبیر اولنور مسیرهٔ
سکنهٔ محله اولمق ایچون شکوفه‌لو وچمنزار واشجار وطرح وممر هموار ایله
آراسته فاصله‌لر دخی اولوب مملکتلرده نادرا بعض کلیسالر و کتبخانه‌لر
کبی احتیاج عامه‌یه ضروری اولان مواد ایچون بشقه ایرادات وعقارات
موقوفه اولمدیغندن اومقوله تفرجگاهلرك مصارفی ذوق وصفالری ایچون
اهالئ محله‌دن جمع اولنمغله متعلق اولدیغی محله اهالیسندن ایستینلر دخی
هر بار کیدوب سیر وتماشا واحباسیله تفرج وکسب وهوا ایدرلر بوسببلر
ایله اول مملکتلرده حریقده ندرت اولدیغندن قطع نظر ظهور ایتدکده
نهایت ایکی اودن زیاده‌یه تجاوز وسرایت واستانبولده اولدیغی کبی شهرك
وافر محلنی یاقوب اویله کلی مضرت ایده‌مز . بوندن بشقه برکمسنه
حریق جهتیله بعضا ترتب ایدن ضرر مخصوصی بوکونه زیاندن آسوده
وسالم اولمق مراد ایدن کسانك جمله‌سنه توزیع وتقسیم ایدرك ضرر مذکوری
غیر مخصوص صورتنه مبدل ومعکوس ایتمك نظامی کبی لوندره کبی
شهرلرده وضع ایلمشلردرکه بونظام استانهٔ علیه‌ده اتمکجی اصنافندن برینك
موجود ذخیره‌سی محترق اولدقده یانمش بغدایی اول قول فرونلرینه تقسیم
و یرینه صاغ ذخیره و برمك ایله بینلرنده اول ضرره مشترك اوله‌رق دائما
بربرلرینی ضرر خاص کلیدن وقایه وحمایه ایلدکاری نظاملرینه
مشابهتلودر . شویله‌که خانه واشیاسنی یانغین سببیله تلف اولمقدن تخلیص
مراد ایدن کمسنه شهرك متعدد محللرنده کارکیر خانه‌لری اولوب طلومباجی
باشی مقامنده حریق امینی معناسنه سیغورته‌جی تعبیر اولنور واول صنعتله

كسب تعيش ايدر كسنه‌لردن مرقوم خانه صاحبی سمتنه ومصلحتنه حسبان
عد ايتديكی برسيغورته‌جی‌يی اختيار وخانه سنه جلب واحضار ايدوب
خانه‌سنی مرقومه ارائه وايستر ايسه دوشمه وسيم اوانی‌يه قدر حوايج دار
تعبير اولنور اشياسنی دخی عينيله دفتر ايدرك اول خانه واشيايه مناسب
مرقومه بهرسنه شو قدر اقچه ويرمك وقضاء محترق اولور ايسه مرقوم
دخی عينی ياپوب تسليم ايتمك اوزره انكله قول وقرار وسندلشوب
اولوجهله مقاوله‌لرينی محكم واستوار ايدرلر بومقوله اولرك برنده حريق
ظهور ايلدكده عسكرلر درعقب اول يانغنجی‌يه خبر وبردكاری حالده دردر
والتيشر بار كير چكر تكرلكلی كبير طلومبالر ايله نفرات كلوب زقاقلرده
يرير حريق ايچون ياپلش ودمور قپاقلو كبير موصلقلردن طلومباره قريب
اولانی اچوب صويی طلومباره اويديره‌رق آتشی از وقت ايچنده اطفا
ايدر وبويله سيغورته‌يه كسلمش خانه‌لرك اكثريسی نصفندن زياده محترق
اولمقسزين طلومباجيلرك كندو مالی كبی اولديغندن سعی وغيرتلريله حريق
اطفا ايدرلر وبويله براوده حريق وقوعنده صاحبی قطعا تلاش ايتميوب
آهسته‌جه ايشنه باقر يانغنجی سوندرمكه وبوشالتمغه جان آتر وبعده
سيغورته‌جی كندی عندندن اوله‌رق خانه‌يی بغتة اولكی‌رسم ومتانتی اوزره
رسم وتتميم ودفتر مرقوم موجبنجه آويزه وآيينه‌سنه وارنجه اشيای
معهوده‌سنی كما فی الاول يرلو يرينه وضع وتنظيم ايدرك خانه‌نك صاحبنه
مفتاحنی تسليم ايدر واول يانغنجی دخی بو صنعتی سببيله سنوی قتی چوق
كسب وانتفاع ايدر . كرچه بوكونه بعض امور نظاميه ممالك اسلاميه‌ده
هنوز ملاحظه‌دن بيله دور اولديغی جهتله تفوهی دخی معدود عن القصور
ايسه‌ده تواريخ نظاميه‌ده جائز ايدوكيده اشتباهدن سالم ومبرا اولمغله سلامت
اموال امت محمد وامن واستراحت اخوان دين وملتی قلبا وقولا تمنی ورجا
ضمننده بومقدارجق ايله اكتفا و (خذما صفا) قاعده‌سنجه بومرتبه
تحريری روا كوريلوب بعد ذا ينه مهما امكن بومقوله بعض منافعی متضمن
صادر اولان اوامر شريفه‌نك بو محله قيدی تنسيب اولندی .
شانی زاده‌نك كلامی بوراده ختام بولدی . ذكر ايتديكی امر شريفلر
ذيل كتابده (۱) و (۲) و (۳) رقلريله ايراد اولنور .
غلطه باب محكمه‌سی وقايعی وباش كاتبی اولوب ملا افنديلره مستولی اولان

قنبور سلیمان افندی اکثریا کیجه‌لری تبدیل قیافت ایله محل فسق وفجور
اولان محللرده طولاشوب کزر وحرکات سر بستانه‌سنه مدار قوت اولمق
اوزره یولداشلری اولان خذله‌یی دخی بعضا تحریك ایدر اولدیغندن شمدی‌یه
قدر اوچ دفعه نفی اولنمشیکن هر برنده بر التماس نابجا ایله قورتلمش
ومؤخراً ماغوسه‌یه طرد ودفع اولنمشیکن بعض سفرانك التماسیله ردوسدن
کیرو دوندیرلمش ایدی . بوجمله ایله برابر کندوسی بر محکمه کاتبی اولدیغی
حالده فندقلی جامعی وراسنده شاهق جبلده بربیوك خانه وکوشك یاپدیروب
کیجه‌لری ضیافت وحلوا صحبتی ترتیب و باشنه برطاقم هواداراننی جمع
ایدرك ساز وسوز ایله اکلنمکده ایدی . بو دفعه بالاده بیان اولنان قادرغه
لیمانی حریقی عودتنده کندوسندن زیان دیده اولان بعض کسان رکاب
همایونه عرضحال تقدیمیله اشتکا ایتمشلر . بو اثناده ایسه حریقلرك کثرتیله
شایع اولان اراجیفی باصدرمق اوزره هر فرقه‌نك بر وجهله تأدیب
وترهیبی لازمهٔ حالدن کورلمکله همان صادر اولان ارادهٔ سنیه موجبنجه
حریق مذکور کوننك فرداسی یعنی شوالك اون ایکنجی کونی طوبجی
باشی اغا واسطه‌سیله و بر مصلحت بهانه‌سیله مرقوم قره باغی اسکله‌سی
وراسنده‌کی بوستانه جلب و بوستانجی باشی معرفتیله اعدام اولنه‌رق
جسدی دکزه اتلمشدر .

فرداسی اذهان ناسده اولان غلیانی تسکین وافکار عوامی تأمین ایچون
سالف الذکر اوامر شریفه نشر واشاعه ایدلمشدر .

شوالك اون طقوزنجی کونی دخی اراجیفك اوکنی المق وهمده حالت
افندی‌یه کوره دفع خصما مقصدی حاصل اولمق اوزره صدر سابق
رؤف پاشا متعلقاتندن اولان مکتوبی عطا افندی ایله بکلکجی صائب
افندی نفی اولندی . وخواجکان دیوان همایوندن حدید اللسان اولان
درویش افندی زاده طابطاب طاهر افندی حالت افندی ایله الفت
قدیمه‌سی اولمق حسبیله میانه‌لرنده سبق ایتمش اولان تکلیفسزلکه مغرورا
تعریض کونه محاوره‌یه جرأت ایتمکله اودخی بوصره‌ده نفی وتبعید
قیلندی . بش آی صکره انقره متصرفی وزیر غالب پاشانك شفاعتیله عفو
واطلاق اولنمشدر .

روسیه ایلچیسیله بعض مذاکرات ومباحثات

اناطولی جهتنده روسیه لونك استیلا ایلمش اولدیغی یرلری رد وتسلیم ایلمسی بکرش عهدنامه سنده مصرح اولدیغی حالده بعض اعذار واهیه سردیله تخلیه وتسلیم ایلمدیکندن دولتعلیه شکایت ایلمکده ایکن روسیه لو دخی صربستان مسئله سندن طولایی اشتکا ایدیوردی . شویله که جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره دولتعلیه نك بعض جزائر ومواقع سائره سنده اولان رعایاسنك نائل اولدقلری فوائد مثللو صربلویه دخی مساعده اولنه رق امور داخلیه لرینك کندو طرفلرندن اداره سی وو یرکولرینك بروجه مقطوع لدی التخصیص کندو یدلرندن قبض وتسلیمی کبی طرف دولتعلیه دن واقع اوله جق استدعالرینی دولتعلیه صربلو ایله تنظیم ایلیه دیو بکرش عهدنامه سنك سکزنجی ماده سنده مندرج اولدیغی حالده موقع اجرایه قونلمدی دیو روسیه لو شکایت ایلدکجه بو طرفدن بو ماده نك احکامی اجرا اولنمشدر حتی صربلرك جزیه لری سائر رعایا جزیه لرینك ادناسندن بیله دون اوله رق التمقده وو یرکولرینك مقطوعیتی شفقته منافی اولمغله هرسنه نك محصولنه کوره بلغراد محافظیله برلکده سویلشدرك کندو رضالریله تعیین اولنمقده اولدیغندن وکلیسا وسائره دائر اولان ایشلرینی کندولری دیلدکلری کبی رؤیت ایده کلدکلرندن جمله سنك راحتلری برکمال اولوب بو بابده خشنودلقلرینه دائر محضرلری دخی کلمشدر دیو جواب ویرلدی . روسیه ایلچیسی استروغونوف طرفندن محضر کافی اولمیوب صربلو ایله بالاتفاق سنده ربط اولنمق لازم کلور دیو ادعا ایلدی بو طرفدن دخی دولتعلیه رعایاسیله سندلشمك شانه یاقشماز دینلکله استرغونوف اویله ایسه دولتعلیه روسیه لو ایله سندلشسون دیجك عهدنامه ده سند سوزی یوقدر بز ایسه منطوق عهدك خارجنه چیقه مییز دیو مقابله اولندقده دخی استروغونوف عهدنامه ده بالاتفاق تنظیم ایلیه سوزی وار دیمکله عهدنامه لره باقلدی کورلدی که فرنکجه سنده بالاتفاق دیو یازلمش ایسه ده ترکجه سنده بالاتفاق سوزی یوقدر بو دخی بشقه جه بحث ومجادله یی موجب اولدی . ایشته اشبو اوتوز اوچ سنه سی اوائلندن برو بو یولده پك چوق مباحثه لر جاری اولدی طرفیندن تقریرلر ویرلدی . بو صره ده مملکتین حقنده دخی بعض مباحثات جریان ایلمشدر . بو اثناده ایسه افلاق ویوده سنك فراری وقعهٔ غریبه سی ظهوره کلمشدر .

شـويله كه ذی الحجه‌نك اونبجی بازار كونی افلاق ويوده‌سی قره‌جه بكك فرار ايلديكی خبری النديکه • ميدانده فرارينه بادی برسبب اولمديغندن تعجب اولنـدی • شـانی زاده‌نك بيـانـنه كـوره بكرش مصـالحه‌سی عقيبنده هرنه حال ايسـه نقـادان روزكاردن بعض نافذ الكلم رجال وكبارك سـوقيله قره‌جه يانقو بك افلاق ويوده‌سی نصب اولنمش ايسه‌ده كندو دماغی بروقتدنبرو قوم رومك مبتلا اولديغی افكار فساد كاری ايله مختل ومشوش اولديغندن ايشی دائما بوافكار فاسده‌يه توفيق وتفريع وامثـالی كبی وقت مرهوننه انتظار ايله درلو دسيسه‌لر تصنيع ايدرمش • بناء عليه حين نصبنده معتاد اوزره بعض صرافاندن مبـالغ كثيره استقراض وتجار واصنافدن خيلی اشيا اشـترا ايدوب اولوقتدنبرو دائنلرينه پك از پاره كوندرمش وديوننك تأديه‌سی طرف دولتدن توصيه اولنـدقچه ليت ولعل ايله امرار اوقات ايلمكده بولنمش ايدی • و بكرش مصالحه‌سی شرط خفيه‌سی موجبنجه عزلی وقتی تقرب ايتمشيدی • واولوقته قدر تصوراتنك فعله كلمسندن اكرچه مأيوس ايسـه‌ده چوق كچميوب روملرك فساديله برحادثهٔ عظيمه ظهورينه بعض دلائل غيرمكتومه موجبنجه مترقب ايدی • حالبوكه بعدل العزل استانبوله عودت ايلديكی صورتده هنوز عزل اولنمش بولنه‌جغی جهتله سائرلردن زياده مؤاخذه اولنه‌جغی وقرب سلطنتده مجازاتدن قورتيله‌ميه‌جغی معلومی اولمغين (من نجا برأسه فقد ربح) مؤداسنجه فراری اختيار ايلمشيدی • صدوردن عثمان پاشا زاده عزت بكك بونلرك احوالنه وقوفی دركار وبراز وقتدنبرو خاطر نشانلری اولان ماده‌دن مشـار اليه خبردار اولمغله اول ماده‌يه قنغيلری خواهشـكر وراغب وقنغيلری متنفر ومتجانب ايدوكلرينی استشعار ايله قره‌جه‌نك حين نصبنـده بوقره‌جه البته والبتـه بركون فرار وملعنت جبليه‌سنی اظهـار ايدر ديمشيدی • ديديكی كبی چيقدی • اما دامادی وسوكيلوسی بكزاده ميخال استانهٔ عليه‌ده ايام شبابندنبرو الفتنه ميال اولان سرمجلس سيه مستان حالت اقبال بعض رجال وسـاطتيله قاين پدرينك تسويهٔ امورينه اشـتغال اوزره بولنديغندن ابتدا انی ويوده‌لق مخرجی اولان ديوان ترجمانلغنه كتورملك اوزره منتسب اولدقلری حالت افندی‌يی اغفال واقناع ايتملريله اوتوز ايكی سـنه سی اواخرنده ورؤف پاشـانك

صدارتنده رؤف پاشانك ملتزمی اولان ترجمان یاقواکی بلا سبب عزل ایله
میخال ترجمان اولمشیدی . ایمدی قره‌جه ومیخال بینلرنده معهود اولان
شیطنت وملعنتی یواش یواش ترویجه مباشرت ایتمشلر ایسه‌ده میخال
استانبولده اولمق حسبیله حال‌خطر وتهلکه‌ده بولندیغندن بوکا دائر بینلرنده
خط جفری ایله جریان ایدن مخابره‌لر اقتضاسنجه تغلیط بعض کبرا ضمننده
بینلرنده ویردکاری قرار اوزره بعضا جعلی اوله‌رق قره‌جه بك دامادندن
شکایت ایتدیکجه اودخی هم‌تبرئهٔ‌ذمت وهمده جعلی اوله‌رق اظهار صداقت ایتمك
اوزره کتخدای صدرعالی‌یه ورئیس افندی‌یه و بالخاصه سبب رفعتی اولان
حالت افندی‌یه واروب افندم بوقوللری دولتعلیه‌نك ازقدیم بندهٔ کرمدیده‌سی
والحالة هذه احیا کرده‌سی اولدیغم معلوم عالم وخدمتنده صدق واستقامت
لازمهٔ ذمت عبیدانه‌مدر بوبابده اقرباقنده جانمی بیله فدا ایتمك وجیبهٔ
عهدهٔ بندکانه‌مدر قاین پدریمك بیلم نه سببله درکه کتیدکجه غرضی فساده
منجر کورینیور فراری کوندن کونه اظهر اولمقده‌در زیرا هرچند
طرف دولتدن و بوقوللری طرفندن یازلدقجه لیت ولعل ایله وقت کچوریور
شمدی یه قدر کمسنه‌یه لایق مرتبه اقچه کوندرمامسی بوکا دلیلدر بونجه
نقودی نزدنده جمع وتوقیفه سبب ندر . بونك تدبیرینه باقلمق لازم ایسه‌ده
بر حکیمانه یولده اولملیدر زیرا طنطنه‌یی موجب بر حال اولور ایسه
روسیه‌لویه سررشته ویرلمش اولوردیه‌رك برطاقم بازیچه‌لر ایله بعض
آچازلر پیدا ایدردی . و برارالق خواجکاندن وسائره‌دن تحقیق احوال
ضمننده افلاقه برایکی مباشر ارسالنی تذکار ایلردی . وایشی نه رنکه
قویدیغنی دخی قره‌جه‌یه یازاردی . عقلای رجال وکباردن کمسنه‌یه
اعتماد ایتمیه‌رك اومثللو ذواتی استرقاب ایله بررطرفه دفع و پایمال ایتمکده
اولان حالت افندی دخی بودسیسه‌لره الدانورایدی .
ایشته حال بوصورتله جاری ایکن قره‌جه‌بك ادخار ایلمش اولدیغی نقود
لاتحصاسنی وعیال واولادینی استصحاب ایله بکرشدن چیقوب اوستریا طرفنه
کیدیویرمشدر .
کندوسنك محرم اسراری اولان ومدیر امور خارجیه‌سی مقامنده بولنان
علکساندر ماوروقورداتو انکله برابر فرار ایتمشدر .
قره‌جه بکك بروجه بالا استانبول تجار واصنافنه خیلی دینی اولدیغی کبی

افلاقدن دخی خلاف نظام اولەرق مبالغ کلیه تحصیل ایله ذمتنه کچورمش وکندوسندن لدی السوأل استانبولده بعض محلاره ویردیکی بیانیله برقطعه دفتری ینی ارائه ایلمش اولدیغندن بحثله روسیه ایلچیسی بومبالغك جانب ضربخانه‌دن تضمینی مکررا باب عالی‌یه تکلیف ایلمشدر ٠ استانبولده ویریلان مبالغك قسم اعظمی حالت افندی‌یه عائد اولمق لازم کله‌جکندن بودرلو اعتراضات وتعریضاته هدف اوایدی ٠

الحاصل قره‌جه‌بکك فراری او زمان برمعما ایدی سر وحکمتی چوق صکره اکلاشلمشدر ٠ فقط ارباب دقت و بصیرت نزدنده روملرك سوء نیتلرینه بودخی براماره ایدی ٠ حقایق احوال محلنده ایراد ایلیه‌جکمز تفصیلاتدن معلوم اولور ٠

وقایع خطهٔ عرب

محمد علی پاشانك اوغلی وجده والیسی ودرعیه سرعسکری اولان ابراهیم پاشا اشبو اوتوز اوچ سنه‌سی اوائلنده وهابیلره غلبه ایدوب عتیبه نام رئیسلرینی اسیر وبریده وشقرا کبی ره راستنده اولان قلاع و بقاعی ضبط وتسخیر ووراست کلدیکی وهابی فرقه‌لرینی قهر وتدمیر ایدرك ایلرولمکده ایدی ٠ واول اثناده وقوع بولان برمحاربه‌ده وهابیلردن بیك یوز نفری مقتول اولمشیدی ٠ نهایت رئیس وهابیان اولان عبدالله بن سعود درعیه‌ده تحصن ایتمش اولدیغندن ابراهیم پاشا دخی اردوسیله واروب درعیه‌یی حصر وتضییقه ابتدار ایلمشدر ٠ بواثناده ابراهیم پاشانك جبخانه‌سی اتش المش ووهابیلرك پیدرپی مهاجمه‌لرندن اردوی همایونده خیلی خسارات واقع اولمش ایسه‌ده اردسی چوق بکمیوب ارقه‌دن جبخانه ومهمات ایرشمش اولدیغندن ذی القعده‌نك بشنجی کونی درعیه قلعه‌سی اوزرینه هرطرفدن هجوم اولنه‌رق طابیه‌لری ومتریسلری و براز قلعه طوپلری ضبط وبرج وبارولری هدم ویوروش ایله طیش قلعه تسخیر اولندقده عبدالله بن سعود براز معتبر آدملریله قصر دیدکاری ایچ قلعه‌یه قپانمش ایسه‌ده یکرمی کون قدر تضییق اولنه‌رق نهایت ایچ قلعه دخی ضبط ایدلمش وعبدالله ودرت نفر اوغلاری وسرمذهب وهابیان اولان عبدالوهابك اولادی وخاندان واعوانی اله کچورلمشدر ٠ بو اخبار ساره ذی الحجه‌نك یدیسنده مصره وارد اولدقده طوب شنلکی ایدلمشدر ٠

وقايع سنه ١٢٣٤

بروجه بالا درعيه‌نك فتحى خبرى اشبو اوتوز درت سنه‌سى محرمنك يكرميسنده درسعادته واصل اولنجق اوچ كون شنلك ايدلدى استانبول جوارنده‌كى قلعه وقله‌لردن كونده اوچر دفعه طوپلر آتلدى ٠

مقدما محمد على پاشا طرفندن ابراهيم پاشانك لحسايه طوغرى حركتى باب‌عالى‌يه انها اولنمسى اوزرينه ابراهيم پاشانك حرميندن اوقدر اوزامسى مناسب اولميه‌جغندن درعيه ايشنى بتوردكدن‌صكره همان مدينهٔ منوره‌يه عودت ايلمسى لزومى جوابا محمد على پاشايه يازلمشيكن يالكز درعيه‌نك تسخيرى كافى اولميوب وهابيلرك بقية‌السيوفى تعقيب وتدمير اولنمدقجه وهابى غائله‌سنك كليا برطرف اولميه‌جغى تكرار اول طرفدن اشعار اولنمغله كيفيت حضور همايونه لدى العرض (مقدما ابراهيم پاشا بومصلحتى كوردكدن صكره ايلرو كيتميوب عودت ايتسون ديديكم درعيه‌يى همان حالى اوزره براقسون ديمك دكلدر بوقدر مشقت چكلدى البته يا هدم اولنوب يا محافظه‌سى لازم ايسه برادم براغلق وموجود اولان طوپلرى النمق ياخود براغلق واولدقجه برحسن نظامه ربط اولنمق لازمدر مشار اليه مقدما درعيه‌يى محاصره ايلديكى وقت بعدختام‌المصلحه لحسايه عزيمت ايتمكى استيذان ايتمشيدى درعيه تسخير اولندقدن صكره سائر محلاره كيدوب طول مدت اوغراشمق و بتون نجد الكاسنه نظام ويرمك طول امل قبيلندن اولوب بوبابده اصل مطلوب نصب عين مؤمنين اولان حرمين محترمينى محافظه اولمغله مدينهٔ منوره‌يه عودتنى اراده ايلمشيدم مشربلرى نفاق اوزره اولان نجد عربانى بوقدر سنه‌دنبرو مذهب اتخاذ ايلدكلرى اعتقادلرندن دونمك مشكل شيدر مقتضاى مصلحت درعيه‌يى الندن كلديكى قدر برحسن صورته ربط ايله مدينهٔ منوره‌يه عودت ايله محافظه‌سنه قيام ايدوب بوقدر زمان انواع مشقته كرفتار اولان عساكر اسلامى دخى براز استراحت ايتدرمكدر) ديو خط همايون اصدار بيورلمغله موجبنجه محمد على پاشايه امرنامهٔ سامى يازيله‌رق درعيه‌نك هدمى يا ابقاسى انك رأينه تفويض اولنمشدر ٠

محمد على پاشانك وهابيلرى قهروتدمير ايله حرمينى استخلاص ايتمسى دولت وملتجه عظيم شكرانيت وممنونيتى موجب اولمش ايسه‌ده لحسايى ضبط ايله

بصره کورفزینه قدر توسیع حکومت وکاملا جزیرة العربی دردست ایلمسی دخی باب عالیجه نظر دقتی جلب ایده‌جك موادن ایدی . والحسا قطعه‌سی فی‌الاصل برمستقل ایالت ایسه‌ده صکره‌لری بغداد والیکنه مربوط اولوب بنی خالد عشیرتی شیخی واسطه‌سیله اداره اولنمقده ایکن وهابیلر خروج ایله بوقطعه‌یی ضبط ایتمشلر ایدی . مصرده‌کی کوله‌من اوجاغنی امحا ایدن عساکر مصریه‌نك لحسایی ضبط ایله بغدادك قپولرینه قدر کلملری بغداد کوله‌منلرینی اورکیده‌رك میانه‌لرنده مقاتله ظهور ایتمسی دخی ملحوظ ایدی .

قالدی‌که بغداد والیسی داود پاشا ابراهیم پاشانك درعیه اوزرینه حرکتنی ایشتدیکی کبی درحال ابراهیم پاشایه معاونت یوللو بنی خالد شیخلرندن ماجد العربعر ایله برادرینی لحسا طرفنه کوندرمش ومنتفق عسکرینك نجد طرفنه حرکتلری ایچون امر و یرمش وتشبثاتنی دردولته بیلدرمش ایدی . ماجد العربعر دخی اول حوالیده بولنان عشائر وقبائلی جلب وجمع ایله بواثناده لحسایه واروب جمیع جوامع ومساجدینك منبرلرنده نام پادشاهی‌یه خطبه اوقوتمقده واوحوالیده بولنان وهابیلره حوالهٔ سیف وسنان انتقام ایتمکده ایدی . بوجهتله دخی ابراهیم پاشانك لحسایه کیتمسنه لزوم کورلمزدی .

عبدالله بن سعود خلال محرمده مصره لدی الورود برقاچ معتبر ادملریله برابر تاتار اغاسنه ترفیق وبحرا اعزام اولنمغله صفرالخیرك اون بشنجی کونی خلیج استانبوله واصل اولدقلرنده ایوب انصاری قربنده واقع دفتردار ایسکله‌سنه چیقارلدیلر . ومصر قپوکتخداسی خواجکان دیوان همایوندن نجیب افندی وکتورن تاتار اغاسی ورفقا وتبعه‌سی و باب عالیه‌دن کوندریلان دیوان چاوشلری وعسس باشی وسوباشی ایله بونلره مماثل دیکر مأمورلردن برالای ترتیب ایدیله‌رك وعبدالله بن سعود ایله تبعه‌سنك بیونلرینه چفته زنجیرلر طاقیلوب ایکیشر طرفلرندن خربه‌جیلر یدرك دیوان یولیله باب عالی‌یه کتورلدیلر . حضور صدر اعظمیده قپوکتخداسنه وتاتار اغاسیله رفقاسنه وکمی قپودانه سمور کورکار وتاتار اغاسنك رفقا وخدمه‌سنه وسفینه کدکلولرینه خلعتلر کیدیرلدی . وتاتار اغاسنه سنوی بش کیسه فائضلو تام برسهم ایراد ورفقا وخدمه‌سنه وسفینه قپودان

وكدكلولرينه على مراتبهم عطيهٔ شاهانه و يرلدى . وعبدالله ايله رفيقلرى بوستانجى باشى محبسنه كوندرلديلر . وحرمين شريفيندن غصب وغارت ايلمش اولدقلرى اموال واشيايى تحقيق ضمننده لاجل الاستنطاق اوچ كون توقيف اولنوب بعده خنكار بنش طريقيله اسكى سراى همايونى تشريف ايله حضور همايونده اجرا اولنان جريد ومزراق اويونلرى اثناسنده محبوسلر دخى اورايه احضار ايله حضاره تماشا ايتديرلدكدن صكره يالى كوشكى اوكنه كوندريله‌رك اوراده اعدام ايدلديلر .

بوكره عبدالله ايله كلان صندق درونده ظهور ايدن ذى قيمت اشيا جزئيات قبيلندن اولمغله باباسنك مقدما روضهٔ مطهره‌دن وخزينهٔ سعادتدن غصب ايلمش اولديغى بونجه تبركات ومجوهرات حين استنطاقده كندوسندن وسركاتبى اولان عبدالعزيزدن وديوانجيسى عبدالسر بديه‌دن بشقه بشقه سؤال اولندقده كرك خزينهٔ سعادتدن وكرك حضرت حسين رضى الله عنهك مشهدندن النان اشيايى سعودك ادملرندن اولوب ابراهيم پاشا يانده بولنان عبدالله بن مطلق وعزميد وحباب واحمد الحنبلى وابراهيم بن سعيد وجبر نام كيمسه‌لرك بيلديكنى افاده ايتملريله كيفيت باتحريرات ساميه ابراهيم پاشايه اشعار اولنمشدر .

وبو اثناده محمد على پاشايه وابراهيم پاشايه قهوه‌جى باشى اغا ايله قليج قفتان وتلطيفى حاوى فرمان ارسال قيلنمشدر .

محمد على پاشا ايسه اول اثناده يعنى خلال جمادى الاولاده بريكى منبع ثروت آچمق اوزره على الدوام اسكندريه ترعه‌سنك عمليات حفريه‌سيله مشغول ايدى .

خلال جمادى الاخره‌ده طاعوندن مصرده بعض وفيات وقوع بولمغله درحال قرنتنه اصولنك اجراسنه باشلانمشدر .

ينه اول اثناده عبدالله بن سعودك اوغليله درتيوز قدر وهابى مصره كتورلمشدر .

وهابيلرك روضهٔ مطهره‌دن اخذ وغصب ايلمش اولدقلرى امانتلردن الله بچورلمش اولنلر محمد على پاشا طرفندن درسعادته كوندرلمش ايدوكنه مبنى دفترى بالتنظيم روضهٔ مطهره‌ده يرلو يرينه وضع اولنمق اوزره خلال رجبده صره امينه تسليم ايدلمشدر .

مدينهٔ منورهده شافعی مفتیسی اولان زين‌العابدين جمل الليل افندی ايله
حنفی مفتیسی طاغستانی زاده شيخ ابوبكر افنديتك بلدهٔ مباركه اهاليسنی
غليظ غليظ سوزلر ايله تكدير ودلگير ايده‌گلدكلری شيخ الحرم قاسم اغا
طرفندن انها اولنمغله ايكيسنك دخی منفيا مصرده اقامه‌لری ايچون بواثناده
امر عالی يازلمشدر ٠

مرحوم سنان پاشا زماننده‌نبرو تهامهٔ يمنك مركز حكومتی ابو العريش اولمق
اوزره طوغريدن طوغری‌يه دولتعليه‌يه تابع اولوب فقط حديده ومخا
سواحلی صنعا امامنك يد تصرفنده ايدی ٠ بعد مسافه حسبيله استانبولدن
يمن ايشلرينه لايقيله نظارت اولنه‌مديغی جهتله أبوالعريشده‌كی شريف
كيف مايشا تصرف ايدرك باب عالی‌يه مربوطيتی بر امر اعتباری ايدی ٠
حتی بواثناده ابوالعريش شريفی اولان حمود عسيرلويی جلب ايله كسب
قوت ايدرك حديده ومخا سواحلنی ضبط ايدوب صنعا امامی دخی عاجز
قاله‌رق طرف پادشاهی‌يه مراجعت ايتدكده كيفيت مصر واليسی
محمد علی پاشايه حواله اولنمغله انك طرفندن جانب يمنه عسكر
كوندرلمشيدی ٠ حالبوكه كچن اوتوز اوچ سنه‌سی خلالنده محمد علی
پاشا طرفندن قنغده متسلمی بولنان جمعه اغا حمودك عسكريله لدی المقابله
منهزم و پريشان اولمغله جده‌ده بولنان مير ميران ارناود حسن پاشا
مصردن عسكر ايستمش اولديغندن مير ميران خليل پاشا عساكر كافيه
ايله طولطرفه اعزام ايدلمشيدی ٠ متعاقبا حمود فوت اولوب يرينه
كچن اوغلی احمد دخی پدرينك كتخداسی اولان حسن بن خالدك رأينه
تابع اوله‌رق جمعيت كثيره ايله شهران اوزرندن پيشه‌يه قدر وارديغی
اثناده درعيه‌نك ضبط اولنديغی خبرينی الديغی كبی رجعت ايلمشيدی ٠
خليل پاشا ايسه اشبو اوتوز درت سنه‌سی صفرينك اوائلنده مكهٔ
مكرمه‌دن حركت واول جانبه عزيمت ايله ميخائل نام موقعده ابن خالد
ايله واقع اولان محاربه‌سنده غالب اوله‌رق ابن خالدك جمعيتنی پريشان
ايتدكدن صكره اول حواليده‌كی قلعه‌لرك بعضيسنی هدم و بعضيلرينك
ايچنه مستحفظ وضع ايدرك شريف احمدك مقری اولان ابوعريش‌قلعه‌سی
اوزرينه واردقده شريف احمد رای وامان ايستيوب خليل پاشا دخی
مساعده وكندوسنی اعزاز واحترام ايله قبول ايدرك انك طوع ورضاسيله

ابو عريش وجيزان وحديده ولحيه وزبيد وبيت‌الفقيه قلعه‌لرينى اله كتوره‌رك محافظه‌لرينه ابتدار ايلمش اولديغى وشريف احمدك برمناسب محلده اقامه‌سى لازم كلوب صنعا امامندن المش اولديغى محللرك كمافى‌السابق صنعا امامنه احاله‌سى تقديرنده مطبخ عامره‌يه سنوى معين‌المقدار قهوه كوندرلمك شرطى خليل‌پاشايه اشعار اولنمش ايدوكى محمد على پاشا طرفندن در دولته عرض اولنمغله خليل پاشانك بويله بالسهوله اون قدر قلعه‌يى ضبط وتسخير ايلمسى موجب ممنونيت اوله‌رق كندوسنه محمد على پاشا طرفندن ايصال اولنمق اوزره بول يكلو ثوب سمور ايله اورته‌سى مجوهر برقطعه چلنك تسيار وشريف احمدك شمديلك معززا مصرده اقامه‌سى محمد على پاشايه اشعار بيورلمش وشريف احمد خلال شعبانده مصره كتورلمشدر . وحديده طرفى صنعا امامنه رد اولنوب انجق سنوى معين‌المقدار ريال ويرلمك مشروط اوله‌رق قبضى ايچون برمأمور دخى نصب اولنمش ايسه‌ده صنعا امامى صكره بو ويركويى اعطا ايتمامشدر . كچن سنه شام واليسى واميرالحاج اولان قپودان اسبق زعفرانبورلى صالح پاشا طرفندن تعيين اولنان عمر نام كمسنه قريمدن وسائر دياراجنبيه‌دن كلان حجاجك هربرندن بلا موجب يكرمى اوچر التون وينه صالح پاشا طرفندن منصوب عجم اغاسى دخى حجاج ايراندن سز شيعى‌المذهبسكز ديه‌رك بغير حق اوچريوز غروش الوب ايكيسى دخى قبضلرينى مشعر تذكره‌لر ويرمشلر بووجهله مغدور اولان حاجيلر صالح پاشايه عرض وافادهٔ حال ايتمشلر ايسه‌ده اصغا ايتمديكندن درسعادته كلدكلرنده ركاب همايونه عرضحال تقديم واول تذكره‌لرى ارائه ايله عرض شكايت ايلديلر . بوايسه ذاتا خلاف رضاى خلافتپناهى اولدقدن بشقه قريم وطاغستان حجاجندن طپراق باصدى ناميله ونام اخرله برشى النمامسى معاهده اقتضاسندن اولديغى جهتله اومثللو حاجيلر حقلرنده ممالك محروسه حاجيلرى كبى معامله وهر حالده امن واستراحت ايله كيدوب كلملرينه اعتنا ودقت اولنمسى ايچون مقدما پاشاى مشاراليهه فرمان عالى كوندرلمشيكن بوسنه‌ينه رضاى همايونك خلافى وفرمان عاليه‌يه منافى اوله‌رق پاره اخذينه جرأت اولنمسى باعث تعجب اوله‌رق مبالغ مأخوذه همان صالح پاشانك درسعادتده‌كى آدمندن بالتحصيل اصحاب عرضحاله ويرديرلدى وكندوسنه توبيخنامه كوندرلدى .

بعض وقایع شام

استانبولده استاد کل اولان دلی امین افندی ایله مصنف افندینك بروجه بالا سوختەلر وقعەسی اوزرینه تلطیفلری ایجاب حالدن کورلمکله امین افندی شام شریف ملاسی ومصنف افندی مدینهٔ منوره ملاسی نصب و بوطریقله استانبولدن دفعلری جملهٔ تدابیر سیاسیەدن عد اولنمشیدی ٠ دلی امین افندی معلوم اولان مزاجی اقتضاسنجه محکمەیه کلان خلقی بیوجه سنان لسانیله جرح ودلکیر وشام شریف علماسنی کاه تکدیر وکاه تکفیر ایده کلدیکی صره ده مفتی مسعود افندی یی شتم وضرب ایله ناموسنی هتك ایلدیکندن بالجمله علمای شام کندو علیهنه قیام ایلمش اولدیغنه بناء عزلی لازم کلوب اکرچه مقدما عهده سنه بالتوقیت مدینهٔ منوره قضاسی توجیه اولنمش ایدوکنه نظراً شام شریف قضاسنك مدت عرفیەسی منقضی اولدقده مدینهٔ منورەیه عزیمتی طبیعی ایسەده کیفیت حضور همایونه لدی العرض (بو آدمك مزاجی دائما شروفساده مائل اولدیغندن نه بوراده تك طورر ونەده واردیغی ممالکده خلقه راحت و یرر مرقوم کبی آدمی مدینهٔ منورەیه کوندرمك جائز دکلدر) دیو بیورلمغله همان عزل ومدینهٔ منوره قضاسی دخی اوائل ربیع الاخرده عهدەسندن رفع وطرسوسه نفی اولنمشیدی ٠ غرهٔ شعبانده طریقیده حك اولندی ٠ وجسر ارکنه قضاسی نیابت ایله اداره اولنمق اوزره تأییدا عهده سنه توجیه قیلندی ٠

ایشته بو اثناده مدینهٔ منوره قاضیسی سالف الذکر مصنف عثمان افندینك دخی مدینهٔ منورەده وفات ایلدیکی خبری الندی ٠

قدس شریفده مقدما تعمیرینه مباشرت اولنان مسجد اقصی وصخرهٔ شریفەنك تعمیراتی بو اثناده ختام بولمشدر ٠

بعض وقایع اورفه ومرعش

عنزه عربانندن ووهابی طاقمندن خلیف نام شیخ الشیوخ برقاچ سنەلردنبرو کلیتلو عربان ایله رقه طرفلرنده کشت وکذار ودیار موصله قدر ایصال خسار ایتمکده اولدیغندن بغداد والیسی انك اوزرینه جربا عشیرتی شیخنی تسلیط ایلمش ایدی ٠ بو اثناده ایکیسی بر برینه مقابل اولەرق اوچ کون ممتد اولان محاربەده خلیف منهزم اولەرق رقەیه طوغری قاچوب کاورکن

رقه متصرفی بهرام پاشا دخی اوزرینه هجوم ایله انی بومرتبه دها پریشان وایکیوز سکسان قدر عونه‌سنی اعدام واون اوچ سرکرده‌لرینی اسیر و بیك دوه‌سنی اخذ واغتنام ایلمش اولدیغنی تحریر ایتمکله اشبو بیك دوه محلنده فروخت اولنه‌رق اثماننك میری خزینه‌سنه کوندرلمسی ایچون کندوسنه امر نامهٔ سامی ایله مباشر مخصوص کوندرلمشدر ٠

مقدما حقلرنده فرمان قضا جریان صادر اولان کچوك علی اوغلی دده بك وفتاح اوغلی اغچه‌بك وقرنداشی احمد بك اخذ وقتل اولنمش ایسه‌ده دده بکك اوچ نفر اوغلی ایله فتاح اوغلی علی بك کاور طاغی بکلرندن قره بك زاده مصطفی بکك یانده اوله‌رق انکله بالاتفاق عزیر سنجاغنی افساده فرصت کوزتمکده اولدقلری اخبار اولندیغنه مبنی دده بکك اوغللریله فتاح اوغللرینك و برادر زاده‌لرینك ومرقوم قره بك اوغلی مصطفی واقربالرینك دخی اعدام اولنملری بابنده مرعش والیسی قلندر پاشایه اقدمجه امر عالی اصدار بیورلمش ایسه‌ده کچوك علی اوغللرینك بیوجکی مصطفی بك اولوب او دخی ارباب فساددن اولمدیغی ودیکر ایکی نفرلری سکز وطقوز یاشلرنده صبی اولدقلری وفتاح اوغلی علی حتف انفه فوت اولوب قرنداشی فتاح ایسه اعمی اولدیغی وقره‌بك زاده مرعش نواحیسندن تیك ناحیه‌سنك اختیارلرندن اولوب اوته‌دنبرو کلان وزرایه خدمت وابراز صداقت ایتمکده بولنمش وکندوسندن بر وقتده خلاف رضای عالی برحرکت وقوعه کلمامش ایدوکی قلندر پاشا طرفندن اشعار وانها اولنمغله مرقوملر عفو اولنمشلردر ٠

قلندر پاشانك اطوار ومشواری مزاج عصره موافق کورلمدیکندن خلال جمادی‌الاخره‌ده وزارتی رفع اولنه‌رق انقره‌ده اقامته مأمور قیلنمشدر ٠ اول اثناده ایچ ایل متصرفی ابراهیم پاشا دخی عزل ایله استانکوی جزیره‌سنده اقامته مأمور قیلنمشدر ٠

وقایع وان ودیار بکر

وان محافظی محمددرویش پاشانك موش سنجاغی متصرفی میرمیران سلیم پاشا حقنده درکار اولان بغض وعداوتنه مبنی اندن اخذ ثار ایچون کچن سنه سبکی عشیرتنی تحریك ووان ایالتلوسندن بعض کسانی وایرانلویه تابع برقاچ عشیرتلری جلب وترفیق وسبکی عبدالله اوغلی سلیمانی وافر اکراد

ایله موش سنجاغی مضافاتندن بولانق نام محله اعزام ایدرك اول حوالی‌یی غارت ایتدرمش اولدیغنه مقابل سلیم پاشا دخی چپلاق شیخی نام کمسنه‌یی وافر اکراد عسکریله وان ایالتنه تابع عادلجواز قضاسنی یغما ایتدیرمش ایدی . بونلر صانکه دولت مأموری ومملکتك محافظی وسکنه‌نك حامیسی اوله‌جقلر ایکن بر برندن اخذ ثار ایچون ممالك پادشاهی‌یی تخریبه جرأت و یکدیکردن شکایت ایدیورلردی .

کیفیت ارضروم والیسی احمد پاشانك اشعاراتندن ومقدما مأموریتله ارضروم وموش ووان طرفلرینه کیدوب بو اثناده عودت ایدن سیدا افندینك ووان قلعه‌سنك صول قول اغاسی اولوب درویش پاشادن فرار ایله درسعادته کلان عبدالله اغانك افاداتندن اکلاشیلوب اسبق ارضروم والیسی جلال‌الدین پاشانك درویش پاشا علیهنده‌کی اشعاری دخی انلرك افاداتنی مؤید بولنمش اولدیغندن بشقه درویش پاشا کلیا تبدیل طورومشوار ایدرك وانده متغیر سکه ضربنه اجتسار ایدوب کسدیکی سکه‌لردن درت عددینی سیدا افندی کتوروب تقدیم ایلمش ایدی . بوندن بشقه درویش پاشانك ایران طرفنه وقوع بولان تعدیسی اوزرینه ایرانلولر دخی حدودی تجاوز ایله صدماتش قلعه‌سنی تخریب ایتمش اولدقلری دخی تحقیق اولنمشیدی .

بناء علیه صورت عزل ونفیی ارضروم والیسی احمد پاشادن محرمانه استعلام اولندقده وارد اولان جوابنده سلیم پاشا درویش پاشا علیهنده قوللانیله‌بیلور لکن انك قوللانه‌جغی عسکر دخی یغماکر مقوله‌سی اولمغله بالفرض بغتة وانه کیرمکی تعهد ایلسه‌بیله وان اهالیسی بونی غیرت غوغاسی قیاسیله ناچار درویش پاشایه تبعیت ایتمك کبی حالاته سبب اولمق ملاحظه‌دن بعید دکلدر وان اهالیسی ایسه الحالة هذه درویش پاشادن روکردان اولوب خارجده بولنان حکاری وحیزان و بهتان وسرواق عشیرتلری بکلریله دخی یقینده بوزشمش اولمغین بحسب‌الاقتضا سبکی عشیرتندن وسائر بعض عشائردن براز عسکر جمع ایتسه بیله بونلرك تنفیر وتفریقی اسان اولور باخصوص بو اثناده درویش پاشایه مخالف اولان عشیرتلر بالاتفاق وان اوزرینه طرف طرف هجوم ایله شهره یارم ساعت مسافه‌ده واقع کوپریلری ضبط ایله ذخیره نقلنی منع ایلمش اولدقلری اجلدن بو اثناده

تأدیبی مراد بیور یلور ایسه تمام فرصت وقتیدر واکر بوکون یارین دیه‌رك تأخیر اولنور ایسه اکرادك معلوم اولان مزاجلرینه نظراانکله بینلرنده‌کی برودت چوق سورمیوب جزئی بر وسیله ایله اتفاقه مبدل اولمق محتملدر . دیو اشعار ایلمش ایدی . بونك اوزرینه ارضروم وجوهندن ایسپناقجی زاده دیو معروف اولان مصطفی پاشا زاده قپوجی باشی ابراهیم بك واحمد پاشانك سلحداری قپوجی باشی علی اغا عساکر وافیه ایله وان اوزرینه مأمور اولوب موش متصرفی سلیم پاشانك دخی بو ایشده اعمال واستخدامنه قرار ویرلمش وشاید درویش پاشا ایرانه فرار ایدرسه کندوسنه صحابت واعانه اولنمامق ایچون ایران ولی عهدی عباس میرزایه وروان سردارینه کاغدلر یازلمش ایدی .

اوائل ربیع الاخرده تدارکات لازمه‌یه مبادرت اولنوب انجق اوائل جمادی‌الاولاده احمد پاشا اجل موعودیله وفات ایلدیکندن ارضروم ایالتی و وان سرعسکرلکی چلدر والیسی حافظ علی پاشایه وقیرشهری سنجاغی درویش پاشایه و وان محافظلغی رتبهٔ میرمیرانی ایله مومی الیه یمنی بکه توجیه اولندی وشایدکه درویش پاشا واندن چیقماز ایسه جبرا چیقارلمق اوزره موش متصرفی سلیم پاشا وسائرلازم کلنلر مأمور ایلدیکی صره‌ده مرحوم احمد پاشا سلحداری مومی الیه علی اغا دخی رتبهٔ میر میرانی ایله بو ایشه مأمور اولدی .

حافظ علی پاشا وان سفرینه حاضرلانمق اوزره ایکن درویش پاشا ارادهٔ سنیه‌یه امتثال ایتمش اولمق اوزره واندن چیقمش ایسه‌ده محل مأموریتی طرفنه کیتمیوب خوی طرفنه طوغری وانه‌التی ساعت مسافه‌سی اولان برمحله قدر کیدرك انده توقف ایله قیرشهری سنجاغنك حاصلاتی کندو دائره‌سنی اداره‌یه وافی اولمیه‌جغندن بحثله بر بشقه منصب استدعاسنه دائر حافظ علی پاشا ایله مخابره‌یه باشلادی . حافظ علی پاشا طرفندن کندوسنه تسلیت وامنیت و یرلدکدن بشقه طرف صدر اعظمیدن دخی حقنده بشقه کونه معامله اولنمیه‌جغی بیانیله تأمینات و یرلدی .

بوطریقله یمنی پاشا وانه دخول ایله امر محافظه‌یه ابتدار ایلمش ایسه‌ده درویش پاشا وانده هواداری اولان اشقیا ایله خفیا مخابره ایدرك انلری طرفنه جلب ایتدکدن صکره اطرافدن باشنه جمع ایلدیکی اکراد ایله

اولدیغی محلدن عودت و بغتة وان قلعه‌سنه کیروب ضبطنه مسارعت
واهالی دخی بالضروره اکا تبعیت ایتمکله یمنی پاشا کمال یأس وغیرتندن
ناشی جبخانه‌یه اتش القاسیله کندوسنی وادملرینی تلف ایلمش اولدیغی
خبری درسعادته بالورود اتش غضب پادشاهینك اشتعالنه بادی اولدیغندن
همان ایچ ایل متصرفی سرت محمود پاشا عهده‌سنه الحاقا وان محافظلغی
توجیه وارضروم والیسی حافظ علی پاشایه شرق جانبی سرعسکرلکی
ویریله‌رك معیتنه استانبولدن طوبجی وعربه‌جی وخمبره‌جی نفراتی اعزام
واخصه عسکریله چلدر بکلربکیسی علی پاشا و بایزید والشکرد متصرفلری
وارضرومك عموما حرب وضرب اصحابی وجوارده بولنان اعیان واغالر
تعیین وطربزون والیسی خسرو پاشا ومعادن همایون امینی و بوزاوق
متصرفی نورالله پاشا وسیواس والیسی لطفی پاشا ومرعش والیسی حسین
پاشا ورقه ودیار بکر والیسی بهرام پاشا طرفلرندن سوق اولنمق اوزره
عساکر کلیه ترتیب ایدلدی ٠

بوتدارکات کلیه ایله اوغراشلقده ایکن دیار بکرده فتنه تحدث ایتمکله
وان اوزرینه ترتیب اولنان قوتك برمقداری افراز ایله دیار بکره کوندرمك
لازم کلمشدر ٠ شویله‌که دیار بکر ایالتی رقه ایالتنه الحاقا بهرام پاشا
عهده‌سنده بولنمغله بواثناده دیار بکره واروب ترتیب دیوان ایله
خلعتلر الباس ایتمشیدی ٠ دیار بکرده تنفذ ایدن شیخزاده حفیدی محمد بك
ومفتی مسعود افندی ووجوهدن قره خواجه اوغلی وسردار نام شخصلر
ایسه دیار بکرده والی اقامتنی ایستمیه‌رك متسلملکله اداره اولنوبده متسلملك
امورینی کندولرینه حصر ایتمك داعیه‌سنده بولندقلرندن برفتنه احداثنه
تشبث ایلدکلرینی بهرام پاشا لدی‌الاستخبار اوکنی المش ایسه‌ده ارضروم
والیسی معیتنه بروجه بالا دیار بکردن مرتب اولان بیك نفرك تجهیزیله
مشغول اولوب متسلم کورانی زاده علی اغا دخی باشبوغ اوله‌رق کیتمکه
طالب ایکن مرقوم محمد بك ینه هوادارانی تحریك ایله اهالی‌یی اایاغه
قالدیروب پاشا قپوسنه هجوم ایتدرمش ٠ پاشا دخی قپولری سد ایله
مدافعه‌یه قیام ایتمکله ایچرودن طیشارودن تفنك انداختنه مباشرت اولنمش
اولدیغی حالده پاشانك جاده‌لری تأمین ایچون خارجده براقش اولدیغی

عساكری پیدرپی دیاربکره کلدکجه پاشانك قوتی تزاید ایتمکده وآره صره اعدام ایلدیکی عصاتك سرمقطوعلرینی درسعادته کوندرمکده ایدی . فقط چارشو وپازار اهالی النده اولدیغندن ذخیره‌جه مضایقه چکمکده ایدی . بهرام پاشا وقوع حالی بسط و بیان ایله برابر معدن امینی نورالله پاشا طرفندن براز عسکر وذخیره ابرشدیرلمك ایجاب حالدن بولندیغی ودیار بکر اهالیسنك برقاچ دفعه ایتدکلری یانلرینه قالوب شماردقلرندن بودفعه‌ده بویله برغائله چیقارمش اولدقلرندن وشیخزاده حفیدی وقره خواجه اوغلی وسردار اعدام ونائب ومفتی نفی اولنمدقچه اختلالك دفعی ممکن اولمیه‌جغندن بحثله بوبابده لازم کلان اوامر علیه‌نك اصدار بیورلمسنی استدعا ایدوب بوکا دائر اولان تحریراتی اواسط شوالده درسعادته وصول بولدی . همان موجبنجه اوامر علیه اصدار بیورلدی . ومقدما وانه کوندرلمك اوزره حلب واطنه وسیواسدن ترتیب اولنان عساکرك دیاربکره کوندرلمری ایچون اوامر علیه یازلدی .

مقتول سلیم پاشازاده احمد بکك اعدامی ایچون مقدما فرمان عالی صادر اولمش ایکن هنوز اجرا اولنه‌میوب مرقوم ایسه اول حوالیده فساددن خالی اولمدیغنه مبنی بهمه حال اعدامی ایچون بوصره‌ده چلدر والیسی بندرلی علی پاشایه امر قطعی کوندرلدی . کله‌لم وان مصلحتنه

سرعسکر حافظ علی پاشا ومعیتی مأمورلری ایله وان محافظی اولان سرت محمود پاشا وان جوارینه واردقده درویش پاشانك خلافکیرانی معاونتیله فتح باب اولنه‌رق محمود پاشا وانه داخل اولدیغی اثناده درویش پاشا تبدیلا فرار ایتمش ایسه‌ده تجسس وتحری ایله کرك کندوسی وکرك صرافیله بعض عونه‌سی الهگوریله‌رك اعدام ایله سر مقطوعلری استانبوله کوندرلمش اولمغله اوائل ذی القعده‌ده نظرکاه عبرته وضع ایله تشهیر ایدلدی .

وقایع شتی

سیروز اعیانی درکار عالی قپوجی باشیلرندن میراخور اول پایه‌سی اولان اسمعیل بك زاده یوسف بکك زیراداره‌سنده‌کی قضالردن عورتحصاری قضاسی اعیانی شهبندر اوغلی یوسف بکك ظلم وتعدیسندن اشتکا ضمننده عورتحصاری اهالیسی طرفندن رکاب همایونه عرضحال ویریلوب یوسف بکدن لدی‌الاستعلام اودخی اهالی‌یی تصدیق ایلمش اولدیغندن شهبندر

اوغلينك اعدامى ايچون سلانيك متصرفى برقوفچه‌لى وزير يوسف پاشايه خلال صفرده امر عالى كوندرلمشيدى . اودخى يوسف بكه حوالهٔ مصلحت ايتمكله يوسف بك مرقومى جلب واعدام ايدوب سرمقطوعى يوسف پاشا طرفندن اواسط ربيع الاولده استانبوله بالورود تشهير ايدلدى . ومخلفاتنك ضبطى ايچون مباشر كوندرلدى .

روم حيدودلرينه يتاقلق ايدن مقرنيجه قپتانى طناش بازركانك اعدامى اقدمجه مقرنيچه و يوده‌سى وغلوس قلعه‌سى محافظى اولان حسن اغايه حواله بيورلمش ايدوكندن اودخى اعدام ايله سرمقطوعى بواثناده استانبوله كلدى . بواثناده يانيه متصرفى طرفندن دخى بعض اشقيانك سرمقطوعلرى كلمشدر .

ينه بواثناده طشره وجوه ومتحيزاتندن بعضيلرى نفى و بعضيلرى اعدام ايلهماللرى مصادره اولنمقده بولنمشدر .

اوجاق بازركانى اولوب مقدما قبرس جزيره‌سنه نفى اولنان يهودى ياقواجى لفقوشه‌ده مقيم اولديغى خانه‌ده ايكى يهودى خدمتكارى ايله برابر مقتول بولنمش وقاتللرى معلوم اولمديغندن تحرى اولنمقده اولديغى حالده مخلفاتى بالتحرير دردولته تسيير قيلنمش ايسه‌ده تجاردن اولمق حسبيله تركه‌سنه جانب ميريدن طوقونيله‌ميه‌جغنه مبنى بالجمله اموال واشياسنك ورثه‌سنه اعطاسى وقاتللرى بولنه‌رق درسعادته انهاسى ايچون ارادهٔ سنيه صادر اولمشدر .

شوالك دردنجى كونى برمعتاد اجرا اولنان سنه باشى توجيهاتنده روم ايلى ايالتى قوانوس اوغلى حسين پاشايه و بوسنه رشدى پاشايه وودين درويش پاشايه توجيه ايدلدى .

بعده خلال ذى الحجه‌ده اجرا اولنان توجيهاتده دركاه عالى قپوجى باشيلرندن ادرنه بوستانجى باشيسى محمد سليم اغايه بارتبهٔ وزارت سلستره ايالتى وقلعه‌سى محافظلغى وموره واليسى سيد على پاشايه خداوندكار وقوجه‌ايلى سنجاقلرى وقپودان اسبق احمد پاشايه محصلق وجهله بوزاوق سنجاغى توجيه اولنمشدر .

وقايع استانبول

سنهٔ سابقه وقايعى صره‌سنده بيان اولنديغى اوزره افلاق و يوده‌سى

قره‌جه‌بك فرار ایتمكله یرینه اشبو اوتوز درت سنه‌سی محرمنك اون سكزنجی كونی اسبق بغدان ویوده‌سی صوچوعلقوبك افلاق ویوده‌سی اولمشدر · اقدمجه طونه سواحلنده قوللانلمق اوزره مجددا انشا اولنان یكرمی قطعه شالوپه وسكسان قطعه صندل درده تقسیم ایله ابرائیل وسلستره وروسچق وودین موقعلرنده بولندیرلمق اوزره ترتیب قیلنمش وسابقا ترسانه كتخداسی ابراهیم بك عهده‌سنه رتبهٔ میرمیرانی بالتوجیه اقامتگاهی طوترقان اولمق اوزره خلال ربیع‌الاخرده طونه دونanmasی باشبوغی نصب اولنمش در ·

مسكوكات دولتعلیه مغشوش اولمق حسبیله اوروپاده مقلدلری پیدا اولوب اوراده قطع ایله ممالك محروسه‌ده صرف اولندقدن بشقه برچوق قلب پاره‌لر دخی تداول ایدر اولدی · بوایسه نظر دقتی جلب ایله تحریاته قیام اولنه‌رق بواثناده غلطه اوكنده‌كی مستأمن سفینه‌لرندن برنده كلیتلو قلب پاره بولندیغی لدی‌الاستخبار باصیلوب اله كچن قلبزنلر صلب اولندی · وبوخصوصه دقت واعتنا اولنمق اوزره ضربخانه امیننه خطابا اواسط جمادی‌الاخره‌ده فرمان عالی اصدار قیلندی · صورتی ذیلده (٤) رقمیله ایراد اولنور ·

خواجكان دیوان همایوندن اناپه قلعه‌سی بنا امینی مصطفی رشید افندینك اوغلی كتخدا قلمی خلفاسندن عطاءالله افندی دولت علیهنده سوز سویلمش دیو بواثناده بوزجه اطه‌یه نفی اولندی · چونكه اووقت حالت افندینك سیأتندن بحث ایتمك دولت علیهنه سوز سویلمك حكمنده طوتیلور واكا اكری باقانلره انك طرفندن خائن دولت نظریله باقیلور ایدی · عطاءالله افندی ایسه اودرلو تفوهاته جرأت ایتمیوب مجرد جاسوسلرك افتراسنه اوغرامش اولدیغی میدانه چیقمغله ایكی ای صكره جرم ناكرده‌سی عفو ایله درسعادته كتورلمشدر ·

دری زاده‌نك ایام مشیختنده با اعتبار مخرج صوفیه قاضیسی اولان حلبلی جابری زاده عبدالله افندی كه دری زاده‌نك عزلندن صكره اودخی اعتباردن دوشه‌رك زین‌العابدین افندینك زمان مشیختنده نفی اولنمشیدی · مكی زاده زماننده دخی تجدید قبالهٔ اقبال ایده‌میوب بوكره حائز اولدیغی مخرج پایه‌سی الغا وشعبانك یكرمی اوچنجی كونی باب فتوایه دعوت ایله

دوریه‌دن ینه صوفیه قضاسنك توجیه امری کندوسنه تسلیم اولندقده
بونجه امکار ایله قازانمش اولدیغی مخرج پایه‌سنك الغاسندن طولایی
فوق‌العاده تأسف ایله بکا ایدرك خانه‌سنه کیتدی وکدرندن برقاچ کون
خسته اوله‌رق وفات ایتدی ·

بو اثناده استانبول بالق بازاری ایسکله‌سنده بربستانجی فاحشه نزاعیله
برحالی قتل ایدوب درحال برقایغه راکبا بوغاز ایچنه طوغری فرار
ایتمکله مقتولك یولداشلری خبر اله‌رق برچوق حمال وجمال طوپلانوب
وسلاحلانوب بستانجیلری وقایقجیلری اعدام ایله اخذ انتقام ایتمك اوزره
ایسکله‌یه هجوم ایتدکلرنده بستانجیلر وقایقجیلر دکزه اچلمش اولدقلرندن
حماللر خائبا وخاسرا عودت وبعض دکاکیندن برر مقدار شی چارپمغله
اکتفا ایلدیلر · اما قاتل نره‌یه کیتدی مقتولك دم ودیتی نه اولدی
بورالر ینی ارایوب صوران یوق ·

اره‌سی چوق کچمیوب دها چیرکین بروقعه ظهور ایتدی · شویله‌که
خاصکویده ینه فاحشه منازعه‌سیله برخمبره‌جی ترسانه واردیانلرندن برکردی
قتل ایتمکله فرداسی اون بش قدر کرد طوپلانه‌رق برخمبره‌جی قهوه
خانه‌سنی باصوب برقاچ بی‌کناه خمبره جیلری قتل ایتدیلر بونك اوزرینه
طرفین غیرته کله‌رك خمبره‌جیلر راست کلدکلری کردلری وکردلر راست
کلدکلری خمبره‌جیلری اعدام ایدر اولدیلر · وکیتدکجه طرفینك حدتلری
ارتوب چند روز صکره کردلر بالاجتماع خمبره‌جی قشله‌سنی باصمق اوزره
بینلرنده قرار ویرمش اولدقلرینی خمبره‌جی نفراتی استخبار ایتمکله انلر دخی
جمله سلاحلانوب وبرقاچ طوپ حاضرلایوب کردلر کله مزایسه بزکیده‌رز
دیه‌رك ترسانه‌یه وارو بده کردلری باصمق اوزره اتفاق ایتمشلر · قپودان
پاشا اوجه غوغایی تسکینه مأمور اولمغله شقاقه بادی خمبره ولغمجی باش
چاوشلری اولدیغنی تحقیق ایلمش ایدوکندن چاوشلرنی اولنه‌رق غوغا اولدقچه
تسکین اولندیسه‌ده طرفین بیننده خصومت باطنیه باقی اوله‌رق بربرندن
اخذثاره فرصت کوزتمکده اولدقلرندن بوخصومتك کلیا رفعنه قپودان پاشا
تکرار مأمور اولمغله طوبجی باشی وخمبره‌جی باشی ولغمجی باشی اغالری
وطرفین ضابطانی وسائر لازم کلنلری جلب وجمع ایله بالمشاوره کردلرك
بی پروا حرکتلری بعض اوجاغه تملقلرینه مستند اولدیغی جهتله بونلرك

باشی اولان مانده اغاسی معرفتیله خصومتلری کوج ایله تسکین اولنه‌رق
بعدازین کندولرندن مغایر رضای عالی برحرکت ظهور ایتمیه‌جکنه مانده اغاسی
واکا دخی سنجاق بکلری کفیل اوله‌رق تسویهٔ مصلحته قرار ویرلدی ٠
وخمبره‌جی ولغمجی باشی اغالر قرق اللی قدر نفرلریله ترسانه‌یه جلب اولنه‌رق
کردلر ایله مصافحه ایتدیرلدی ٠ بعده ترسانه کتخداسی دخی اللی قدر
کرد ایله خمبره خانه‌یه کیدوب انلری دخی خمبره‌جی نفراتیله مصافحه
ایتدیره‌رك ترضیه طریقیله عربده برطرف ایدلدی ٠
قواعد عدلیه جاری اولمیان یرلرده بو درلو فنالقلرك ظهوری طبیعیدر ٠
بر بستانجی برحالی وبر خمبره‌جی برکردی اعدام ایتمش ٠ حکومت درحال
قاتلی اخذ ایله جزاسنی اجرا ایتمه بوعربده‌لرك ظهورینه میدان قالمازدی
اما حکومت بونده مسامحه ایتدیکی تقدیرده ناچار زمان جاهلیتده اولدیغی
کبی حمیت قومیه وغیرت جاهلیه میدانه چیقار وایش اوجاقلره دوشر
نهایت بومقوله نامشروع ونامعقول حرکتلر ظهور ایلر ٠
مکافات ومجازات حکومتك ایکی قنادی اولدیغی حالده درویش پاشا یالکز
برقناد ایله اوچمق ایسترد ی ٠ کمال صفوت سیرتلرندن ناشی بونجه فساد
پیشه‌لری تأدیب وتربیه قیدنده اولمیوب یالکز تلطیف وتألیف ومعامله
بالمجامله ایله دولتی اداره‌یه چالیشوردی ٠
قپودان پاشا ایسه اخذ واعطا یولندن نشئت وغنا ویسار ایله کسب
شهرت ایلمش اولدیغندن وامور حکومته تجربه‌سی سبق ایتمدیکندن مأمور
معیتی اولنلرك عنندنده حرمت ومهابتی یوق ایدی ٠ حالت افندینك
ارادیغی دخی بوایدی‌که بوجلدك مقدمه‌سنده اشعار اولندیغی اوزره ذاتنه
اهمیت ویردرمك ایچون اومقوله نااهللری ایش باشنه کچورر وبویله
برعارضه حدوثنده انلر عهده‌سندن که‌میوب کندوسی مجلوبی اولان
رؤسای اشقیا واسطه‌سیله درعقب دفع وتسکین ایدیویرر ایدی ٠ ایشته
بوسببلردن ناشی اولوقت دولتك باشی غائله‌دن قورتلماز ایدی ٠ بناء علیه
خلال رمضان شریفده برچیرکین وقعه دها ظهوره کلدی ٠
شویله‌که غلطه طرفنده قره‌کوی قپوسی ایله میت ایسکله‌سی بیننده یکرمی

بشنجی و یتمش برنجی اورطه‌لر مقیم اولوب یکرمی بشنجیدن برخر لایعقلك یتمش برنجی‌یه سمر دویرمسی یعنی اول اورطه‌دن بو اورطه‌یه بچمسی یکرمی بشنجیلرك ناموس غیر محسوسنه طوقونمغله انی قتل ایتدکلرندن ناشی ایکی اورطه بیننده جنك وجدال وقوع بولدی . صفه‌لری بر ترتیب تعبیر ایتدکلری دیکر اورطه‌لردن طرفینه امداد کلمکله جمعیت عظیمه پیدا اولدی ایچلرندن برطاقی ساحله مربوط اولان برروم کمیسنی ضبط وطائفه‌سنی طرد ایله سفینه‌دن ساحلده‌کی مخالفلرینه قورشون اتمغه باشلادیلر . برصنفیده غلطه‌ده فرمنه‌جی وعباجی کبی رعایا دکانلرینی غارت ومیکده‌لری کشاد ایله اعلان فسق ومعصیت ایلدیلر . یکیچری اغاسی قارشو چارداغه کلوب ارباب ملعنت ارەسنده مشار بالبنان وصاحب نام وشان اولنلری ارسال ایله دفع جداله چالشدیسه‌ده مفید اولمدی . اول کیجه وفرداسی کون و کیجه‌سی تفنك وطبانجه صداسی کسلمدی . هله اوچنجی کون بیوك سرکرده‌لرندن بری تلف اولمغله غوغایه سکونت کله‌رك اوسته‌لر وقره قوللقجیلر یاقلاشوب واره‌لرینه کیروب طرفینی بارشدردیلر .

قپودان پاشا غوغانك ابتداسندن صوکنه قدر سیرجی کبی قارشودن باقوب هیچ اولماز ایسه اهل غوغا بروجه بالا روم کمیسنی ضبط ایتدکلرنده کمی ایشی بزه عائددر دیه‌رك بحثنه دخی کیرشمدی . ارتق بونك قپودانلقده ابقاسی جائز اولمدیغندن رمضان شریفك یکرمنجی کونی عزل ووزارتی رفع ایله ازمیرده اقامته مأمور بیورلدی . وفی‌الاصل اوجاقلودن نشئت ایدرك بوستانجی باشی وبعده امیراخور اول اولان وضبط وربط ایله شهرت بولان حمدالله نام دیکر عبدالله اغا قپودان دریا و بوستانجی باشی خلیل اغا میراخور اول وخاصه خاصکی اغاسی ابراهیم اغا بوستانجی باشی اولدی .

شیخ‌الاسلام مکی زاده عاصم افندی ساکن ونازك اولمغله برابر عاقل ودور اندیش برذات اولوب حالت افندینك هواسنه توفیق حرکت ایده‌مدیکندن ذی‌القعده‌نك اون اوچنجی کونی یالیسنده اقامت ایتمك اوزره عزل اولندی . ویرینه صدر روم اسبق خلیل افندی مسند معلای مشیخت ایله کامیاب قیلندی .

خلیل افندی ایام طفولیتندنبرو سرای همایونده مستخدم اولوب سرای

اغالرینك اوقور یازار طاقندن بولندیغی جهتله افندی عنواننی المشیدی بیك ایکیوز اون التی سنه‌سی جمادی‌الاولاسنك اون بشنده خزینه کتخداسی ایکن فوق‌العاده اوله‌رق با خامسه رؤس تدریس المش واون یدی سنه‌سی محرمنك غره‌سنده باپایهٔ مکه غلطه ملاسی اولمش ایدی و بویله مسبوق بالامثال اولمیان طفره ایله التی بوجق ایده مکهٔ مکرمه پایه‌سنه قدر فیرلایوب چیقمسی کبار علمایه پك کران کلمش وانظار انامده چیرکین کورلمش ایدی . برقاچ سنه بورا‌ده‌ده قالدقدن صکره یکرمی برسنه‌سی محرمنك ایکیسنده استانبول پایه‌سی و یکرمی بش محرمنك غره‌سنده اناطولی پایه‌سی و یکرمی یدی جمادی‌الاخره‌سنك غره‌سنده روم ایلی پایه‌سی الدی و یکرمی سکز ربیع‌الاخری غره‌سنده اولا واوتوز اوچ ذی‌القعده‌سی غره‌سنده ثانیا بالفعل روم ایلی قاضیعسکری اولدی اطوار ومشواری مزاج مقربینه موافق اولوب برقاچ سنه‌دنبرو خدمت مکالمه‌ده بولندیغی جهتله احوال دوله دخی واقف ظن اولنمغله بوکره مقام مشیخته کتورلمشدر . ذی‌الحجه‌نك یکرمی اوچنجی چهارشنبه کونی تقریبا وقت عصرده صلب پاك شهریاریدن برشهزاده طوغوب سلطان احمد تسمیه و یدی کون طوپ شنلکی اجرا ایدلمشدر . سلطان محمود عدلی حضرتلرینك ایکنجی دفعه احمد دیو تسمیه بیوردیغی شهزاده سیدر .

ضربخانه امینی سلانیکلی مصطفی پاشازاده عبدالرحمن فیضی بك ساده‌دل وزیبایش جامه‌یه مائل اوله‌رق حالت افندینك افکارینه طوقونه‌جق واستقابنی دعوت ایده‌جك وضع وطورلرده ودوز اوغللری واسطه‌سیله حالت افندی‌یه غلبه چالمق خولیاسنده بولنوب مع مافیه میانه‌لرنده نیرنز باقشلریله منافقانه مصاحبت جریان ایلردی . حالت افندی نشانجیلق کبی ایلیشکی طولاشیغی یوق مصون‌الغائله برمأموریتده بولنوب عبدالرحمن بك ایسه ضربخانه امانتی کبی امور مالیه‌یه متعلق وایشلری طولاشیق برمنصب خطیرده بولنمغله انی بومأموریتنجه اتهام ایده‌جك پك چوق وسیله‌لر بولنه بیله‌جکندن حالت افندی انی اولا ضربخانه‌دن چیقارمق اوزره ذی‌القعده‌نك اونبجی کونی اجرا ایتدردیکی توجیهاتده عبدالرحمن بك عبدالقادر افندی یرینه کتخدای صدر عالی وخصم قویسی اولان روزنامجهٔ اول حسنی بك چاوش باشی و ینه خصماسندن شهرامینی خیرالله افندی

ضربخانهٔ عامره امینی و ضربخانه‌ده کفچهٔ همایون ناظری اولان علی افندی شهرامینی وروزنامچهٔ ثانی احمد رشید بك تشریفاتجی ومصطفی شجیع افندی بیوك روزنامچه‌جی اولمشیدی ·

خیرالله افندی برمعتاد سلفنك محاسبه‌سنی رؤیت ایدوب ضربخانه قیومجیسی نامیله بالجمله ضربخانه ایشلرینی النه المش اولان دوز اوغلنك کلی آچیغی اولدیغنی افاده‌یه مسارعت ایتمکله حالت افندینك ارادیغی سررشته طبیعتیله اله کلمش اولدیغندن عبدالرحمن بك کتخدالغندن اون یدی کون مرورنده عزل ایله قوناغی و یالیسی مهرلندی ولاجل الاستنطاق چاوش باشی حسنی بکك قوناغنده حبس اولندی · وصدارت عظمی کتخدالغی محمد سیدا افندی‌یه احاله قیلندی · دوز اوغلی کیرقور و برادرلری دخی بالجمله متعلقان واقربالری ایله بوستانجی باشی محبسنه قالدیریلوب جمله‌سنك اموال واشیالری مهر التنه النِدی ·

چند روز مرورنده عبدالرحمن بك دیموقه‌یه نفی وتبعید اولندی · دوز اوغللری اوزون اوزادی‌یه استنطاق ایدلدی کلیتلو اچیقلری چیقدی · حالبوکه متعدد خانه وساحلخانه وفوق‌العاده مکلف تجملات بیتیه‌لری و پك چوق مجوهرات ومرصعات وحتی طاسمه‌لری اعلی انجو وزمرد و یاقوت ایله مزین حمام نعلینلری ظهور ایتدی · جمله‌سی ضربخانه‌یه النِدی · ودوز اوغلی کیرقور ایله انك کچوکی اولان برادری سرکزك ضربخانه پیشکاهنده بیونلری اورلدی · ودیکر ایکی برادرلری ینی کویده کائن یالیلرینك پنجره‌لرینه صلب ایدلدی · ودوز اوغللری متعلقان واقربالری بر طرفه نفی اولندی ·

بو اثناده عبدالرحمن بکك دخی سر مقطوعی استانبوله کلدی · واکرچه انك نفییله اکتفا اولنه‌رق اعدامی نزد شاهانه‌ده متصور دکل ایدی · متعاقبا حالت افندینك اثر افسادی اوله‌رق اودخی اعدام اولنمشدر ·

وقایع سنه ۱۲۳۵

بعض توجیهات علمیه

محرمك اوچنجی کونی اجرا اولنان توجیهات علمیه‌ده سابقا اناطولی قاضیعسکری وحالا نقیب‌الاشراف اولان یسنجی زاده عبدالوهاب افندی‌یه روم ایلی قاضیعسکرلکی پایه‌سی احسان بیورلدی ·

بو اثناده وقعه نویس بولنان قاموس مترجمی مشهور عاصم افندی وفات ایتمکله صفرك اون بشنجی کونی تألیفات کثیره صاحبی موالیدن مشهور شانی زاده محمد عطاءالله افندی وقعه نویس اولدی . تاریخ عاصمه ذیل اولمق اوزره یازه‌جغی تاریخه ابتدا برمقدمه یازوب سلطان محمود خان عدلی حضرتلرینه تقدیم ایتدکده مقبول همایونلری اوله‌رق کندو استدعاسی وجهله جلوس همایونلرندن یعنی بیك ایکیوز یکرمی اوج سنه‌سی بقیهٔ وقایعندن بدأ ایلسنه مساعده بیورلمغله اودخی تاریخ مذکوردن بدأ ایله تاریخنی تحریره مباشرت ایلمشدر . سنهٔ مزبوره‌دنبرو تاریخمزك برنجی مأخذی اودر . ذکر اولنان مقدمه‌سی بوجلدك ذیلنده (٥) رقیله قید اولنور .

شانی زاده‌نك ادبیاته نسبتله معلومات حکمیه‌سی صد چندان زیاده ایدی . علی‌الخصوص علم طبده اولان معلومات ومهارتی اول عصره کوره فوق‌العاده ایدی . اوزمان استانبولده صحیحا رئیس اطبا ایدی . لکن اوزمان حکیم باشی بولنان بهجت افندی حالت افندی‌یه چاتقین واندرونه کیرکین اولدیغی حالده شانی زاده‌یی استرقاب ایلمکده اولدیغنه نظراً وقعه نویسلك کبی برمأموریتله استانبولده اوتورمق شانی زاده‌یه نعمت عظما ایدی . وبو مأموریته تعیینی دخی شهرت شایعه سنه مبنی قریحهٔ همایوندن ایدی .

حتی شانی زاده وقعه نویسلك مأموریتنك اجراسی ضمننده شیخ‌الاسلام خلیل افندی حضورینه چیقدقده کورمش اولدیغی معاملهٔ تحقیریه‌دن شکایت ایدوب دیرکه عبد ناچار بومأموریت علیه‌یه هنوز سلفمك وفاتندن خبردار دکل ایکن محض عنایت شهریاری ایله مأمور اولدیغم وقتده بنده‌لرینه چین جبین ایله اظهار اغبرار ایدرك سندن بوکونلرده هیچ برطرفدن بعض یازویه متعلق برشی ایستدیلرمی دیو سؤال بیوردقلرنده خیراوله افندم دیدم اولوقت یا سنك وقعه نویسلکه قدرتك اولدیغنی شوکتلو افندیمز ندن بیله‌یور دیدکلری کبی عبد ضعیف قضیه نه‌ایدوکنی تفرس ایدرك یمن توجه ملوکانه ایله درعقب برقوت قلب حاصل اولمغله یا دولتلو افندم قولکز شمدی‌یه قدر خاکپای همایون شاهانه‌یه درت قطعه کتاب تألیف وتقدیم ایتمشیدم جوابنه جسارت ایتدیکمده پك کوزل الله مبارك ایلیه دیو قپو

چوقدارلرینه ترفیقا الباس خلعت ضمننده باب عالی‌یه ارسال بیوردیلر ٠ مکر مکتوبی بیلری یماغی اولوب حداثت سننه کوره فی‌نفس‌الامر فن‌انشاده بعض استعدادی اولان مدرسیندن صحافلر شیخی زاده اسعد ملایی سوق ایدوب لکن حق ناستحقمده مقدر ایدوکندن سوء ظن برله مغبر اولمشلر ایدوکی ینه لسانلرندن نشر ایله مشتهر اوله‌رق بعد ازین عزللرینه قدر مجلسلرینه واردقجه بر عبث بهانه ایله عبد احقری تکدیره مظهر ایدرلردی ٠ انتهی ٠

اسعد ملا دیدیکی صکره کندوسنه خلف اولان مشهور وقعه نویس اسعد افندیدر ٠ ادبیاتده اقراننه فائق برذات ایدی ٠ اما خلیل افندینك انی التزام ایتمسی مکتوبجیسی معیتنده بولندیغندن ناشی ایدی ٠ یوخسه اهل وارباببی کرکی کبی تمییز ایده‌مزدی ٠ اثبات مدعا ایچون انك بو اثناده وقوع بولان بر توجیه غیر وجیهنی بیان ایده‌لم ٠

اول دورده قضاتدن تیره‌لی الاجه‌جی زاده الحاج صادق افندی نامنده برکمسنه اولوب محاکم شرعیه‌ده کتابت ایتمکله کچینوردی ٠

یولیله درس اوقومامش ایدی ٠ انجق ترکجه فتاوادن برازشی ازبرله‌مش و برده شانی زاده صکنی کوزدن کچورمش ایدی ٠ خلیل افندی ایسه انی علامهٔ زمان بلله‌مش وقاضیعسکرلکنده زمام اموریني انك النه و یرمش ایدی ٠ وفوق العاده اوله‌رق طریق قضادن سلسلهٔ علمای رسمیه‌یه نقل وعهده‌سنه موصل بلاد اربعه اولمق اوزره با اعتبار مخرج اسکدار مولویتی پایه سیله قضای عینتابی توجیه ایتدرمش ایدی ٠ مؤخرا شیخ‌الاسلام اولدقده دخی مقام مشیخته متفرع اولان کافهٔ اموری اکا تفویض والزام ایتدی ٠ وغرهٔ رجبده عهده سنه مکهٔ مکرمه پایه‌سی توجیهیله بلاد اربعه‌یی آشیرمش وقرق سنه‌دنبرو حرمین پایه سنه منتظر اولان برچوق علمانك اوست طرفنه کچیرمش اولدیغنه قناعت ایتمیوب انی مقام مشیخته ملازم اوله‌جق راده‌یه یعنی صدارت پایه‌سنه کتورمك اخص امالی اولدیغی ومشیخته کندوسندن صکره اندن بشقه مستحق کمسنه اولمدیغی محرمی اولان بعض ذواته سویلر وجهل مرکب اولدیغی لاعن قصد اعتراف ایلر ایمش ٠

غریبدرکه صادق افندی دخی نیجه سنه‌لردنبرو موالی وصدور یانلرنده مستخدم اولدیغی حالده کندوسنده علمای زمانه صره‌سنه کچمك استحقاقنی

كوروب اسمانى جزمه وبول جامه و بيوك قاوق ايله علماى رسميه قيافتنده كزرمش ٠
علماى مصرك برجعيت كونلرنده مجلسلرينه بيلمدكلرى بيوك عمامه‌لو و بول جامه‌لو برعرب كيرمش وچكوب صدر مجلسه اوتورمش ٠ حضاردن برى اكا ياشيخ مفسرىندنميسين ديو صورمش لا ديو جواب ويرمش ٠ يوخسه محدثيندنميسين ديمش كذلك لا ديمش ٠ فقهادنميسين ديمش ينه لا ديجك يانيچون علما قيلغنه كيروب بويله بيوك عمامه صارمشسين ديدكده مهابه ياسيدى مهابه ديمش اولديغى شانى زاده تاريخنده اشبو صادق افنديك حقنده مناسب برفقره اولمق اوزره درج ايدلمشدر ٠
غرهٔ رمضانده استانبول پايه‌لولرندن حكيم باشى بهجت افندى‌يه واون بش كون صكره ينه استانبول پايه‌لولرندن خطاط مصطفى راقم افندى ايله برابر توفيق‌افندى حفيدى محمدصديق افندى‌يه وعبدالله افندى زاده احمد رشيد افندى‌يه صدارت اناطولى پايه‌لرى احسان بيورلمشدر ٠

متفرقه

سابقا قائممقام صدر عالى اولان رشدى پاشا غمز وسعايت خصما كبى برحالتدن ناشى اواخر صفرده رفع وزارتيله اسكيجه‌ده اقامته مأمور اولدى ٠
تقريبا اوچ ياشنده اولان شهزاده سلطان سليمان ام صبيان ايله عازم سوى جنان اولوب صفرك يكرمى يدنجى كونى عثمانيه تربه‌سنده دفن اولندى ٠
اوته‌دنبرو بحر سفيدده واقع بودرم ساحه‌سى پيشكاهنده التمش زراع قرارنده قاليون وكر ميدانى دستكاهنده اللى اوچ بوجق ذراع قرارنده فرقتين انشا اولنه كلديكى حالده الحالة هذه ايكيسى دخى خالى اولمغله كما فى‌السابق بودرومده برقاليون وكرده برفرقتين انشاسنه باشلاندى ٠
جزارك مملوكلرندن اولوب انك وفاتندن صكره يرينه قائم اوله‌رق خيلى مدتدنبرو صيدا واليسى بولنان سليمان پاشا چكن اوتوز درت سنه‌سى اواخرنده وفات‌ايتمكله صيدا متسلمى اولان عبدالله پاشايه اشبو اوتوز بش سنه‌سى ربيع الاولنك اوچنده رتبهٔ وزارتله صيدا واليلكى توجيه بيورلدى ٠

برمدتدنبرو برطاقم رنجبر وعمله مقوله‌سی مجرد غرض فاسدلرینی اجرا ایچون یکیچری عدادینه داخل اوله‌رق بربنایه شروع ایدن مسلم وغیر مسلم غنی وفقیر اوزرینه مسلط اولورلر وایکی قات کونده‌لکله ایستدیکی قدر جزئی خدمت ایدن رنده‌جی ونقاش وصیواجی واشکیجی اراکندن ماعدا بالخاصه ارغاد باشیلق ادعاسیله النده‌کی کورکنك صاپی اورته‌سنده اورطه‌سنك نشانی منقوش برترك یاکرد چیقه‌کلور وهفته باشنده ویریله‌جك کونده لکلری بنا صاحبندن جبرا الوب یاریسنی ایشجیلره ویرر و باقیسنی کندو الور وامور بنایه بشقه‌سنی قارشدرمیوب کرسته واکسر ولوازمات سائره هپ انك معرفتیله النمق لازم کلور وارغاد باشیلر بووجهله حاصل اولان مبالغك برمقدارینی کندولره معین اولان یولداشلرینه ویروب باقیسی کندولرینه قالور ایدی ۰ الحاصل اصحاب ابنیه‌یی عظیم خساراته اوغرادرلر ضعفای عمله‌یی دخی همان بوغازی طوقلغنه چالشدیررلر ایدی ۰ مع مافیه بوارغاد باشیلر بنالری سائر اشرارك تعرضاتندن حفظ وحمایه ایدرلردی ۰ لکن اقدمجه ذکر اولنان قومقپو حریقنده محترق اولان ارمنی کلیساسنك انشاسنه شروع اولندقده جسیم بربنا اولمق حسبیله بونك طیاراتندن جوارنده‌کی قوللق ضابطان ونفراتی ومحله قوقونوسلری ونامللو ونشانلو قهوه‌خانه‌لر قبادایلری دخی حصه‌مند اولمق ایستیوب کلیسا متولیسی دخی بر مقدار پاره اعطاسیله انلرك خاطرلرینی خوش ایتمش ایسه‌ده بوخوان یغمادن ذوقیاب اولان یاران صفانك اردی النه‌میوب طاقم طاقم اورایه کلورلر ارمنیلر دخی (مصراع) دهن سك بلقمه دوخته به) دیه‌رك انلرك اللرینه بر مقدار پاره قصدیره‌رق باشلرندن صاوارلر وبرساعت اقدم کلیسانك اتمامنه بذل مجهود ایدرلر ایکن قوللق ضابطان ونفراتی بنانك امین ومعتمدلری کبی اورادن مفارقت ایتمز وعرق و باده پاره‌سنی المدقجه برطرفه کیتمز وارمنیلری پاره اعطاسنه مجبور ایتمك اوزره اره‌صره عربده چیقاروب ایکیده برده عمله‌یی طاغیدر و یاپو ایشنه قاریشور اولدیلر ۰ بوایسه ارغاد باشیلرك هم فائده‌لرینه وهمده اعتبارلرینه طوقوندیغندن ماه ربیع الاولك اون بشنجی کونی قوللق ضابطان ونفراتی ایله ارغادلر ورنجبرلر ارهسنده ظهوره کلان مجادله منتج مقاتله اوله‌رق طرفیندن برقاجی مجروح وبرقاجی بنای کلیسایه قربان اولدی ۰ رنجبرلر

غلبه‌لك اولدقلرندن قوللق طاقمنه غلبه چالدیلر • ویکیچری نفراتی تارمار اولدیلر • ایچلرندن بریسی فرار ایدرك جان قورقوسیله قاریلر حامنه کیردکده زنجیرلر دخی ارقه‌سندن کیردیلر قاریلر فریاد وفغانه باشلایوب باتلق وچوجق دوشورمك کبی حالتلر وقوع بولدیغی صره‌ده زنجیرلر اداب عمومیه‌یه مخالف اوله‌رق قاریلر حامنه کیرمش اولان نفر مرقومك کارینی بتوردیلر وکندو ناموس شیر مردیلرین یرینه کتوردیلر •

سجاده نشین صدارت عظمی اولان درویش پاشا بو وقعه‌ده دخی سیرجیلرك باشی ایدی • واقعا کندوسنجه بو عربده مشکل بر ایش ایدی زیرا شهرك محافظه‌سنه مأمور اولان قوللق هیئتنی زنجیرلرك ضرب وجرح وقتل ایله تارمار ایتلری بر نوع عصیان دیمك ایسه‌ده بونلرك رئیسلری اولان ارغاد باشیلرك کورکلرنده یکیچری نشانی اولدیغنه نظراً انلرده دخی عسکر پایه‌سی وار ایدی • وحقیقت حالده قوللق هیئتنك جنایتلری دها اغر ایدی • بوجهتله حلی کوج برمسئله اولدی • حکومت ارتق ارغاد واوغاد النده قالدی • برمدتدنبرو عادت اولدیغی اوزره بعض تبدیلات اجراسندن بشقه چاره قالمدی •

ربیع الاولك اون طقوزنجی چهارشنبه کونی صدر اعظم درویش پاشا عزل وکلیبولی‌یه نفی ایله یرینه خداوندکار وقوجه ایلی سنجاقلری متصرفی اولوب اقدمجه خفیاً درسعادته جلب ایدلمش اولان سید علی پاشا نصب اولندی •

وربیع الاخرك بشنجی کونی یکیچری اغاسی عزل وتکفور طاغنه نفی ایله یرینه قول کتخداسی وطوبچی باشی عزل ایله یرینه اوجاقلری کتخداسی نصب وتعیین قیلندی • سنه‌سی تمام اولمدن بو یکیچری اغاسی دخی عزل ونفی ایله یرینه قول کتخداسی قرق برنجی علی اغا یکیچری اغاسی اولمشدر •

ربیع الاخرك سکزنجی کونی برشهزاده تولد ایلدی • اوچنجی شهزاده سلطان احمد اوله‌جق ایدی • لکن درعقب فوت اولدی •

بکرش عهدنامه‌سنده اناطولی حدودی قبل السفر بولندیغی هیئت اوزره دولتعلیه‌یه رد وتسلیم اولنمق مندرج ایکن روسیه‌لو عهده وفا ایتمیوب

فاش قلعه‌سی قبل‌السغر کلش بکك ضبطنده اولوب او دخی دولتعلیه‌یه
عصیان ایله روسیه دولتنه التجا ایلمش اولدیغی جهتله روسیه اراضیسندن
معدود اولدیغی بهانه اتخاذ وصوخوم واناقره قلعه‌لرینی دخی دولتعلیه‌دن
دوستانه طلب ومملکتینده بولنان بشلو نفراتنك تقلیلی مملکتین
امتیاز نامه‌سنك شروطندن ایکن هنوز اجرا اولنمدی دیو شکایت ایدرك
درسعادتده مقیم ایلچیسی استرغونوفه بو یولده تعلیمات کوندرمش اولدیغندن
استرغونوف شروط معاهده‌یی تنقیح ایچون طلب مکالمه ضمننده پیدرپی
مقام ریاسته تقریرلر تقدیم ایتمکده اولدیغنه مبنی او اثناده نشانجی اولان
حامد بك اواسط رجبده روسیه ایلچیسیله مکالمه‌یه مأمور اولدی • فقط
مکالمه‌یه مقتدر برمعینه محتاج اولدیغندن سابق بغدان ویوده‌سی اسکرلت
بك اکا ترفیق ایدلدی •
اول اثناده کتخدای صدر عالی بولنان سیدا افندی اوائل ذی‌القعده‌ده
عزل ایله برینه اسما سلطان کتخداسی ومهمات ناظری اولان حاجی سعید
افندی کتخدای صدر عالی وکرکجی عثمان اغا مهمات ناظری اولمشدر •
بکن اوتوز اوچ سنه‌سی وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره قاتولیك
مذهبی ممالك محروسه‌ده خیلیدن خیلی انتشاره باشلامش اولدیغی حالده
حکومت ایشه مداخله ایدرك قاتولیکلرك ایلرو کلنلرندن بر ایکیسی نفی
اولنمغله بو ایشه براز طورغونلق کلدی ارمنی قاتولیکلرندن بعضیلری ایسه
مذبذب بین‌الامرین قالوب هم ارمنی وهمده قاتولیك آیینلرینه رعایت
ایدرلردی • ارمنی پطریقی دخی بو ایکی صنف اره‌سنده موجب ضدیت
اولان بعض حالاتی رفع ایدوب بده ارمنیلر ایله قاتولیکلری برلشدرمك خیال
خامنه دوشدی • انی بوخولیایه دوشورنلر ایسه قاتولیکلرك لطائف‌الحیل
ایله فریبانه ایله کیزلوجه قاتولیك ایتمش اولدقلری ارمنی راهبلری ایدی‌که
پطریقه رفته رفته بتون ارمنیلری قاتولیك ایده بیله‌جك بعض موادی القا
ایدوب پطریق دخی عن‌جهل بو موادی ارمنیلره نصیحت سیاقنده تکلیف
ایتمکله اشبو اوتوز بش سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك اون برنجی بازار کونی
ارمنیلر سن بزی عاقبت قاتولیکمی ایده‌جکسین دها نه اولملیدر دیه‌رك
پطریقلك اوزرینه هجوم ایتمشلر پطریق پك کوچ حال ایله اللرندن
قورتیلوب قاچمش • بوعربده اوزرینه قوللق ضابطان ونفراتی یتیشوب

جمعيتی طاغيدنجيه قدر نفراتدن برقاچی پارەلندی . فقط سوز صاحبلرندن برقاچيده اخذ وكرفت اولندی . و بالاستنطاق مبدأ فساد اولنلرا كلاشلدی . واولوقت بويله جمهوريت يولنده جمعيتلر حكومتك پك زياده نظر دقتنی جالب وتلاش واندیشەيی موجب اولديغندن اصحاب فساد اولنلرك بعضيلری نفی واصل فساد باشی اولان درت نفری اعدام ايدلدی .

خمسهٔ شانی زادەنك اوچ سنەدنبرو دردست طبع اولان جلد اولی كوچ حال ايله بو اثناده اتمام اولنه بيلدی . اولوقت طبعخانهٔ عامره ناظری عبدالرحمن محب افندی اولوب بوكتابك طبعنده واقع اولان معاملەسندن اشتكا سياقنده شانی زاده ديركه (مومی اليه كيسهٔ فقير كبی هنر ومعارفدن بی بهره قالديغندن وذكر وفكری منصب واقچه اولوب خدمت مذكورەيه نا اهل اولديغندن كتاب مذكورك اثنای طبع وتمثيلنده مقدم شرفبخش صدور اولان امر وارادهٔ خير افادهٔ شاهانەيه امتثالا عبارەسنك تصحيحنه هرنقدر سعی جزيل ايلدم ايسەده قلت اجرتنه طمعا استخدام ايلديكی اسكدار يكی جامعی قيومی تصحيحات فقيره رغما عناد جاهليتله ينه كرك حروفات املاسنی تحرير وكرك بتون كلمەيی تقليب وتصحيف ايتمكدن فارغ اولمدی .

شانی زاده بوكتابك ارادهٔ سنيەسنی استحصال ايله اتمام طبعنەقدر اودرلو زحمتلر چكمش وعلم طبده كندوسنه رقيب چكينان خصماسندن اوقدر مشتهٔ جفا يمش كه بواثناده جلد ثانيسنی ميدانه قويەميوب وقت اخره تعليق ايلمشيدی . بوراسنك بيانی سياقنده بوكتاب ناياب بی بختك هزار سركذشت پرغرابتی اولديغنی ذكر ايتدكدن صكره ديركه (بناء عليه فن جراحی واجزای طبيەيی حاوی ايكی كتابدن عبارت اولان جلد ثانينك پايهٔ سرير معلای پادشاه كرم فرمايه عرضی خصوصی تأليف عبد فقيری (اعجبنی جنبه) مثلنه نظير ايتديرن فن مذكورده بقيهٔ اخصمای غدارك وقت نكبتنه توقيف وتأخير اولندی . انتهی .

شانی زادەنك علم هيئت وفن نجومده دخی معلومات كافيەسی اولوب اشبو اوتوز بش سنەسی ذی الحجەسنك آخرنده وقوع بولان كسوف شمسه دائر علم هيئتجه تحقيقاتيله احكام نجوميەيه دائر بعض اشاراتی حاوی تاريخنه درج ايلمش اولديغی زايجه زيرده (٦) رقيله ايراد اولنور .

احوال دیار بکر وحلب

سنهٔ سابقه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره دیار بکر اهالیسی عصیان ایدرك دیار بکر والیسی بهرام پاشایی محاصره ایتمشلر ایدی . واهالی‌یه اعانه ایچون اطرافدن برخیلی اشقیا کلوب دیار بکرده برقوهٔ جسیمهٔ عاصیه پیدا اولمش ایسه‌ده والی‌یه امداد ایچون دخی هر طرفدن عساکر کلیه ترتیب اولندقدن بشقه بهرام پاشا فی الاصل کردستان طرفندن نشئت ایتمکله عصبیت صاحبی اولدیغنه مبنی طرفداری اولان میللو اسکان باشیسی ایوب بکه ودیار بکر عشائرندن تللی ابراهیم بکه وحسین بکه کاغدلر اطاره‌سیله امداد ایستمش ایدوکندن انلر دخی عشیرتلری خلقیله جمله‌دن اول دیار بکره ایرشمشلر وارباب اختلاله خوف ودهشت ویرمشلر ایدی . متعاقبا بالنفس حرکته مأمور اولان اطنه والیسی جلال الدین پاشا وسیواس والیسی لطف الله پاشا طرفلرندن درجنك اول کوندرلمش اولان برمقدار عسکر دخی دیار بکره وارد اولیجق ارباب اختلاله خوف وخشیت کله‌رك طاغلمغه باشلادقلری صره‌ده بهرام پاشا عفو عمومی اعلانیله اهالی‌یه استمالت ویردکده اهالی مسکن ومأوالرینه رجعت ایلمش وخارجدن کلان اشقیا دخی بر بر طاغلمغه باشلامش ویالکز هانی قضاسندن اوچیوز عسکرله عصاتك امدادینه کلان تیمور نام سر اشقیا براز ثبات ایتمش ولکن اودخی متعاقبا جهنم اولوب کیتمش‌در .

بوکا دائر اولان محررات باب عالی‌یه بالورود موجب ممنونیت اوله‌رق همان بهرام پاشایه سراسره قاپلو ثوب سمور ومیللو اسکان باشیسی ایوب بکه وتللی ابراهیم بکه وحسین بکه وسائر معیتنده بولنانلره کیدیرلمك اوزره اون ثوب سمور احسان وفرارده بولنان شیخ زاده حفیدی محمد وقره خواجه اوغلی عمر وسردار نام مفسدلرك مقاطعات واملاکی رفع وضبط ایله کندولرینك وسالف الذکر تیمورك هر نرده اله کچرلر ایسه اعدام ودیاربکر مفتیسنك اناپه‌یه نفی اولنمری فرمان بیورلمغله موجبنجه سلخ محرمده اوامر علیه یازلدی .

بهرام پاشایه امداد ایچون حلبدن مرتب اولان عسکر هنوز یوله چیقارلمش ایکن دیار بکر اختلالی بروجه بالا باصدیرلمش ایسه‌ده اول اثناده حلبده برفتنه اویانمشیدی .

شـو يله‌كه حلبده حشاش ناميله برچوق سركشلر وكم الماز نيجه فساد
پيشه‌لر بولنوب دائما بلده‌نك انضباطنى اخلال ايدرلر ووالیلر درون
حلبده طوره‌ميوب خارج شـهرده شيخ بكر نام موقعده اقامت ايلر
ايدى ٠

مقدما يكرمى سكز سنه‌سنده حلبه والى اولان جبار زاده جلال الدين پاشانك
قوجه كتخدا دنيلور كرك باران ديده بر كتخداسى اولوب حلبك رؤساى
اشرارندن اون سكز نفرينى برخدعه ايله اعدام ايتدكده حلبه ايچجه سكونت
كلمشـيدى ٠ چوق چكميوب ينه حلبك درون و بيرونده برطاقم شريرلر
پيدا اولدى ٠ امر اداره وانضباط ينه چغرندن چيقدى ٠ حلبلو ينـه
برتربيه‌يه محتاج اولدى ٠ نهايت كمى آزى‌يه الوب حكومته قارشو حركت
وبرطاقم فراريلرى شهره قبول واخفا ايله تكثير سواد جمعيت ايدرك برفساد
ايقاعنه حاضرلانمشلر ايدى ٠ خورشيد پاشانك دائره‌سى خلقنك سوء حال
وحركتلرى دخى بونى تعجيل ايتمكده ايدى ٠ چونكه خورشيد پاشا نقدر
عابد وصالح ايسه دائره‌سى خلقى اوقدر فاجر وفاسق وحتى (كتاب وسنته
اوى اى خطيب خوش نغمه ❊ هواى نفسـكه اويه بزم امام كبى)
بيتنك مألى انك امامنك حالنه موافق ايدى ٠ وكتخداسى سليمان بكك حال
وطورى پك عجيب ايدى ٠ كيجه كوندوز عشرتدن خالى اولماز ايدى ٠ هله
اخشـاملرى عرق وباده‌نك حرارتيله دلى كبى اولوردى وبعضا اتباعنه
حدتلنه‌رك دالقليچ ياخنجر بدست اولوب وراست كلديكنى اوكنه قاتوب
كيجه ياريسى حلب زقاقلرنده قوولاردى ٠ وبركيجه سـائس باشى‌يه
طارغينلغى خاطرينه كلوب اخوره واردقده سائسلر فرار ايتمكله غضبى
مشـتد اوله‌رق اخورده‌كى اسب واسـترلرك يولار وپايبندلرينى كسوب
قپودن طيشارو صاليويرديكندن اسـواق حلبده برعظيم غلغله پيدا
اولمشـيدى ٠ ايشته كتخداسنك حالى بوايدى سـائر قپوسى خلقى دخى
هركيجه بدمست وفسـق وفجور ايله مشغول ايمشلر ٠ بيچاره خورشـيد
پاشا بونلردن اصلا خبردار اولميوب جمله‌سى حقنده حسن ظن ايدردى ٠
هله كتخداسنك عشرت ايتديكنى بيلمز وامامنك ارتكاب معصيت ايده‌جكنى
خاطرينه بيله كتورمز ايدى ٠ قپوسى خلقنك اويله سـوء حال وحركاتى
حلبك متعصب ادملرينه پك زياده طوقونيوردى ٠ فساد پيشه‌لر ايسـه

بروجه بالا برفتنه ایقاعنه حاضرلانمش اولدقلرندن برکیجه بغتة ایقاد نائرهٔ فتنه‌یه قیام وابتدا کتخدا بکك قوناغنی باصوب انی اعدام ایتمشلر ۰ بعده انك کبی درون شهرده انواع فسق وفجوره منهمك و بدمست اولان دیکر متحیز اغالرك و پاشا امامنك قوناقلرینی باصوب بولدقلری اسباب والات فسق وفجور ایله برابر تشهیر ایدرك محکمه‌یه کتورمشلر ۰ وامام افندی‌یه اشارت ایدرك (قاضی افندی استانبوله یالکز بونی اعلام ایت یتیشور) دیمشلر ۰ ملا افندی اعمال انواع لطائف الحیل ایله دفع مجلس ایدرك درحال علما ووجوهك اکثرینی جلب ایله برلکده شیخ بکر نام محلده خورشید پاشایی کورمشلر واثبات رضا جویی وصداقت ایلمشلر ۰

خورشید پاشا همان حلبك صوینی وذخیره‌سنی قطعله حصر وتضییقه ابتدار واطرافده اولان متسلملرینی برر مقدار عسکرله جلب وسلحداری معیتیله دیار بکره کوندرمش اولدیغی عساکرك اعاده‌سی ایچون کاغدلر اطاره ولاذقیه ایسکله‌سنه چیقارلمق اوزره ایکی بیك عساکر موظفه کوندرلمسی سلانیك والیسنه تحریر ایله برابر درسعادته عرض و بیان حال ایتمشدر ۰

تحریراتی محرمك اون سکزنجی کونی استانبوله کلدی ۰ دیار بکر اختلالنی باصدرمق ایله اوغراشیلور ایکن برده حلب غائله‌سنك حدوثی موجب تلاش اولدی ۰ خورشید پاشا صاف سیرت وپاك دل ومتدین وصالح برآدم اولوب تبعه‌سنك سوء حال وحرکتلری اولسه بیله اهالینك اول امرده دردولته عرض حال ایتملری لازم ایکن خود بخود او یله فتنه ایقاعنه جرأت ایلملری تأدیبلرینی ایجاب ایدر حالاتدن بولندیغنه وذاتا تربیه‌یه مستحق اولدقلرینه مبنی همان قیصریه متصرفی ابوبکر پاشانك تدارك ایده‌بیله‌جکی مقدار عسکرله حلب والیسی معیتنه کیتمسی واطنه والیسی جبار زاده جلال الدین پاشا کتخداسیله دیار بکره عسکر کوندرمش ایسه‌ده مقتدر وزرادن اولدیغنه مبنی حلبه‌دخی اعانه ایده‌بیله‌جکندن حلب والیسی ایله بالمخابره هرنه ایستر ایسه ایفاسنه همت ولازم کلورسه بالنفس حلبه عزیمت ایتمسی امر واشعار بیورلدقدن بشقه مقدما بغداد مصلحتی ایچون بالترتیب حلبك ایسکله‌سی اولان اسکندرونه چیقارلمش اولان طوبچی

وعربه‌جی وخمبره‌جی نفراتنك بروجه بالا بغداد ایشلری تسویه پذیر اولمق حسبیله اورایه اعزاملرینه لزوم قالمامش اولدیغندن انلر دخی مهماتلر یله برابر حلب والیسی معیتنه تعیین اولندیلر . حدیدی عشیرتی شیخی جود ابراهیم حلب عصاتنه معاونت ایلمش اولدیغندن انك ترتیب جزاسی دخی امر اولندی .

خورشید پاشانك اطرافده اولان متسلملری ودیابکره کوندرمش اولدیغی عسکری وسلانیکدن مرتب اولان طاغلی وارناود عسکرلری طاقم طاقم حلبه کلدکجه قوتی ارتمقده اولدیغی حالده معیتنه مأمور اولان اطنه والیسی جبار زاده جلال الدین پاشا ورقه والیسی اولان لطف الله پاشا کاروب یتشدیلر . بونلك اوزرینه سوق اولنان عسکر ایله عصات اردسنده قسطل الحرامی نام محلده وقوع بولان محاربه‌ده عاصیلر بوزلمشیکن ینه سرفرو ایتمدکلرندن قوۀ جبریه ایله درون حلبه کیرلمك اوزره وزرای ثلثه بیننده قرار ویرلمشیدی . ربیع الاخرده حلب شهری اوزرینه هجوم قوللری ترتیب اولندرق برکون علی السحر طوبجیلر سور خارجی دینلان دیواری طوپه طوته‌رق آچدقلری رخنه‌لردن طاغلی وارنبود عسکرلری درون شهره کیرمشلر وواقع اولان زقاق مقاتله‌لرنده اشقیا طیانه‌میوب تار مار اوله‌رق بر طرفه فرار ایتمشلر بعده وزرای ثلثه‌نك عسکرلری دخی کیروب شهری ضبط ایلمشلر . بوصره‌ده اله کچن یدی نفر رؤسای اشقیا اعدام اولنه‌رق سر مقطوعلری وزرای ثلثه طرفندن یازیلان تحریرات مشترکه ایله برابر استانبوله کوندرلمشیدی . تحریرات مذکوره جمادی الاولی اوائلنده باب عالی‌یه وصول بولدی . موجب ممنونیت عظیمه اولدی . اوچنه‌ده سراسره قاپلو سمور کورکار وخورشید پاشایه مخصوصاً برقبضه‌ده مرصع خنجر ارسال بیورلدی .

مقدما استانبولده حلبك اختلالنه بادی انجق خورشید پاشانك دائره‌سی خلقی ایمش یوللو سوزلر دوران ایلمش اولدیغندن برمعتمد آدم کیدوبده فتنه‌یه بادی نه ایدوکنی ومتهم کیملر اولدیغنی تحقیق واشعار ایلمسی قرار کیر اولوب کیلار خاصه کتخدالغندن مخرج اسبق اریه امینی کاملی زاده مصطفی نظیف افندی سرای همایونه مناسبتلرندن طولابی نقیب الاشراف

عبدالوهاب افندی ایله بینلرنده قدم الفت اولدیغنه مبنی انك سوقیله بومأموریته انتخاب اولندی ٭

خورشید پاشا صوفیه جانبی سرعسکری ایکن بونظیف افندی انك معیتنده نزل امینی اولوب خورشید پاشا انك خدمتندن خوشنود اوله مامش ایدوکنه نظراً بوکره تحقیق مأموریتیله حلبه کوندرلمسی موافق حال ومصلحت اولمیوب عبدالوهاب افندی ایسه اولوقت اندرون و بیرونده نافذ الکلم اولدیغی حالده حلب وقعه‌سی اوزرینه خورشید پاشانك عزلیله بکلك کیسه‌دن ایالت فحواسنجه نظیف افندی‌یی حلب والیسی ایتدرمکی ذهننده قرارلاشدرمش و بوراسنی نظیف افندی‌یه اشراب ایدرك حلبه مکمل و محتشم دائره ایله کیتمسنی اخطار ایتمش واودخی لزومندن زیاده دبدبه ایله کیتمش ایدی ٭ حالبوکه خورشید پاشا مقدما صدارت وسردار اکرملك مقامنده بولندیغندن هر طرفده الی اولمق حسبیله نظیف افندینك وصولندن اقدم بوخفایادن خبردار اولمشیدی ٭

بروجه بالا حلبك ضبطندن ایکی کون صکره مومی الیه نظیف افندی حلبه واروب شیخ بکرلی‌یه قریب محله ایندکده خورشید پاشا براز ایام انی اوراده توقیف ایله خفایادن خبردار اولدیغی اکلاتدقدن صکره یانه جلب ایله ینه مأموریتنه لایق اوله‌جق وجهله احسان واکرام ایتمشدر ٭ لکن اندن صکره استانبوله کوندردکاری محررات بربرینه مناقض ایدی ٭ خورشید پاشانك اغراض خفیه‌سنه مبنی طور وطرزی محرك فساد اولدیغنی تحریراتنده ایراد ایتمشیدی ٭ اودخی خورشید پاشانك متعلقانی ظلم وارتشایه اعتیادلرندن ناشی آقچه و بونجه ایله بعض اصحاب کین وخصومتك اغراض فاسده‌سنه مبنی نیجه بی جرم کمسنه‌لری اتهام واعدام ولازم الازاله بونجه کسانی دخی برر تقریب غریب ایله تخلیص ایدر اولدیلردیو یازمش ایدی ٭ لکن خورشید پاشا بروجه دلخواه عالی غائله‌یی بتورمکه موفق اولدیغندن نظیف افندینك تحریراتی حصیر التنه کیتدی ٭ بوخصوصده خورشید پاشا موفق اولمامش اولسیدی حقدنك التنه‌کیدردی نظیف افندی دخی‌دودوکی چالاردی ٭

نظیف افندی بونك اوزرینه استانبوله عودت ایتمیوب بالاستیذان مصر طریقیله حجه کیتمش ومصر والیسی محمد علی پاشا صعید ایچنده بولنغله

انی کورو بده حقلایه مدیغی جهتله دخی مأیوس ومحروم اولەرق ادای حج ایلدکدن صکره براً عودت ایتمشدر ٠

درویش پاشا دائرەسنه کلنجه فی الواقع انك قپوسی خلقیلك بوزوق ایمش ٠ لکن بودخی اولوقتك حکمنجه احوال طبیعیەدن ایدی ٠ زیرا دولتك منتظم عسکری اولمیوب عسکری نامنه اولان اوجاقلرك حالی معلوم ٠ مملکتك ضبط وربط وادارەسنه واسطه دخی وزرانك قپوسی خلقی اولوب بونلر ایسه برطاقم حشراتدن عبارت ایدی ٠ اولوقت اهل عرض وتربیەلو تبعه بولمق کیمیایه مالك اولمق کبی ایدی ٠ علی الخصوص خورشید پاشا کبی صوفی وصافدل وحسن ظنی غالب اولان وزیرلره کوره بو اغواتك ایوسنی کوتوسنی تمییز ایتمك مشکل ایدی ٠

غریبدرکه حلب غائلەسنك ختامنده طبیعی بعض کسان حقنده اجرای سیاست اولندیغی اثناده خورشید پاشانك حلبده متسلمی اولان صالح قوچ اغایه مأمورلردن بری کلوب افندم دون اخشام فقرادن برقولتقچی مولوی درویشی عسکر یدن بریله مشلح منازعەسی ایتدیکنه مبنی حبس اولنوب کیجه زندانده یاکلشلقله بیچارەیی بوغمشلر بوصباح درت نفر یتیمیله زوجەسی پاشا قپوسنه کلوب عرضحال تقدیمیله عشاء لیلەیه محتاج اولدقلرینی افاده ومقتول مظلومك اوزرنده بولنان اشیاسنی واوزرنده برقاچ غروش چیقمش ایسه چوجقلره نفقه اولمق اوزره انلری دخی استدعا ایتدی ٠ عرضحالی پاشا افندیمزه بندەکز کوتوروب کیفیتی بیان ایتدیکمده غایة الغایه متأسف اولوب اول مظلوملره یارم کیسه آلتون احسان ایلدیلر دیو قضیەیی حکایه ایتدکده صالح قوچ بونه غریب شی ٠ دون کیجه اعدام اولنەجق یالکز اوچ کشی اولوب اعلان سیاست ایچون آتیلان طوپلر دخی اوچ ایدی ٠ و بوصباح قلعه میدانه براغیلان جسد مقتول دخی اوچدن زیاده دکل ایدی ٠ بو آدم اکر فی الوقع خطاء قتل اولنمش ایسه اصل قتل اولنەجق آدم نیجه اولمش ونرەده قالمش بن بونی اکلایوبده پاشا افندیمزی ایقاظ ایتملویم دیو تحقیقنه قیام ایتمش ٠ مکر بوکا کلنجه درت آدم دها بی جرم اولەرق قتل ایدلمش وقتل اولنەجق درت آدم رشوت ایله کیزلوجه صالیویرلمش اولدیغی ارباب وقوف خفیاً خبرویرمش ٠ لکن ایشك اوجی اعیان بلده قطار اغاسی زاده مصطفی بکه

طوقنمغله صالح قوج اغا سکوته مجبور اولمش ایدوکی اخبار صحیحه‌دندر دیو شانی زاده تاریخنده مندرجدر • العهدة علی الراوی •

اولوقت اعیان ووجوه بلاد ایچنده خیلیجه اویله فنا آدملر وارایدی • لکن طشره‌لره مخصوص دکل‌ئه استانبول دخی بوحالده ایدی • کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده انسانك قدری یوق ایدی • آدم اولدرمك ایله پیلیچ کسمك برکبیدی • حتی بر ارالق استانبولده اراجیف چوغالمغله اوکنی المق ایچون مجلس وکلاده برچاره اراندیغی صره‌ده حالت افندی تدبیر کافی اولمق اوزره شمدی اوچیلر باشنده‌کی بربرك باشی کسلسون سائره خوف ودهشت کلور واراجیفك ارقه‌سی کسیلور دیدکده حضاردن بریسی امان او بنم بربرمدر دیمکله حالت افندی اکا مخصوص دکل‌ئه اوته طرفده‌کی بربرك بوینی اورلسون مقصد حاصل اولور دیمش اولدیغی مشهوردر •

الحاصل اوزمان کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده قلبی قاره یورکی قتی آدملر چوق ایدی • هرطرفك اداره‌سی تعریف اولنماز صورتده بوزوق ایدی • اساسا تجدید اصول ایله دولتك اصلاح وتنظیم امورندن بشقه چاره یوق ایدی • بویولده مصر والیسی محمد علی پاشا (الفضل للمتقدم) شرفنی احراز ایتمکده ایدی •

❋ وقایع مصریه ❋

کچن سنه محمد علی پاشا صعید طرفنه کیدوب شلاله‌لره قدر چیقمش ایدی اشبو اوتوز بش سنه‌سی اوائلنده مصره عودت ایدوب بواثناده ایسه اسکندریه ترعه‌سی ختام بولمغله انی کورمك اوزره اسکندریه‌یه کلمش وبوترعه نام همایونه نسبتله محمودیه تسمیه ایدلمشدر • طوغریسی محمد علی پاشانك اك بیوك اثرلرندن بریدر • انك اوزرینه اسکندریه‌نك زراعت وتجارتی فوق العاده توسع وترقی ایتمش ومصرك وارداتی دخی اونسبتده ارتمشدر •

ایشته محمد علی پاشا بومثللو امور نافعه ایله اعمار مملکت ایدرك بویوزدن حاصل ایتدیکی ثروت ایله هرطرفده موفق ومظفر اولمقده ایدی •

و بواثناده افریقانك ایچروسنه طوغری توسیع حکومت ایتمك اوزره سودان سفرینه حاضرلانوب اولطرفه سوق اولنه‌جق اردویه خلال جمادی الاولاده

اوغلی اسماعیل پاشایی باشبوغ وانك مقدمة الجیشنه سابق کتخداسی لازاوغلی محمد بکی سرکرده نصب ایلدی • بوسفر ایچون مرتب اولان عسکر پیدرپی جانب قبلی یه سوق اولنوب نهایت اسمعیل پاشا دخی بوندن چندماه صکره اول جانبه عزیمت ایتمشدر •

بلاد سوداندن دنغله ده بولنان امرای مصریه بقایاسی سودان سفری ایچون مصردن عسکر چیقمغه باشلادیغی خبر الدقلری کبی رای وامان دیلمکه مجبور اولمشلر • وعلی بك ایوبك اوغلی مصره کلوب پدری ایچون رای وامان ایستدکده محمد علی پاشا کرك اکا وکرك سائرلرینه رای وامان ویروب فقط عبدالرحمن بکی استثنا ایتمشیدی •

علی بك ایوبه رای وامان بیورلدیسی واصل اولدقده همان مصره کلمك اوزره حاضرلانمش ایکن دیکرکوله منلر انك بویله سوریدن ایرلمسنه حسد ایدرك اوزرینه اوشوب بیچاره یی قتل ایتمشلردر • لکن کوله منلر ارتق اورالرده بارینه میه جقلرندن یکرمی بش نفری خلال شوالده جیزه یه کلوب محمد علی پاشایه دخالت ایتمشلردر •

اولوقت هرسنه عقیب عید فطرده توجیهات وزرا اولوب ابقا اولنانلرك ابقا فرمانلری کوندرلمك رسم دولت اولدیغندن هرسنه اولدیغی کبی بوسنه دخی ایالت مصرك محمد علی پاشا عهده سنده ابقاسنه دائر برقپوجی باشی ایله کوندرلمش اولان فرمان عالی خلال ذی القعده ده مصره واصل اولدقده برمعتاد طوپلر اتیله رق شنلك ایدلمشدر • جده والیسی اولان اوغلی ابراهیم پاشا چند ماه مقدم مصره کلمش اولدیغندن انك ابقاسی امری دخی مصرده کندوسنه ویرلمشدر •

بوایسه برامر رسمی اولوب یوخسه اولوقت محمد علی پاشانك عزلی قابل دکل ایدی • چونکه اولوقت دولتعلیه هرطرفده متنفذ ومقتدر اولان کسانی برر برر ازاله ایتمکده اولدیغی حالده بواثناده تپه دلنلی علی پاشا حقنده دخی فرمان قضاجریان صادر اولمشیدی • محمد علی پاشا بوندن صکره نوبت کندوسنه کله جکنی بیلوب وکندویه بشقه ایالت ویرلسه بیله یوه سندن یعنی مصردن چیقو بده بردامه دوشمك مخاطره سندن چکینور ایدی • بوراسی باب عالیجه دخی معلوم اولدیغندن انك مصردن عزلنه جسارت اولنه مازدی •

وقایع شتی

برقاچ سنه دنبرو رعایانك وعلی الخصوص روملرك اطوار وحركاتنده بعض تحولات كورلمكه باشلادی ٠ ازجمله اشبو اوتوز بش سنه سی خلالنده طرابلس شام اهالیسندن جورجی نام برروم شهطور تعبیر اولنور سفینه سنه دمیاط ایسكله سندن تجار مالی تحمیل ایله اهل اسلامدن التی نفر یولجی دخی الوب بیروت جانبنه عزیمت ایتمك اوزره برقاچ میل آچلدقده سفینه ده تبعهٔ اجنبیه دن اولان بش نفر اشخاص ایله روم ملاحلری اتفاق ایدرك مذكور التی نفر مسلمانی ومخالفت قیدنده بولنان رئیس مرقومی وایكی نفر سفینه كدكلوسی اولان رومی قتل واعدام ایله فرار ایتمشلر ایسه ده مخالف هوا ایله میس اطه سی جوارنده قره اطه ده قره یه دوشمكله سفینه ده بولنان اشیایی صندل ایله بیروت ایسكله سنه اخراج ایدرلر ایكن حاللرینه رعایادن برقاچی كسب اطلاع ایله ضابطانه خبر ویردكلرنده درحال مرقوملر طوتیلوب یانلرنده كی نقود واشیا ایله برابر ردوس سنجاغی متصرفی یوسف بكه وانك طرفندن دخی ترسانهٔ عامره یه كوندرلمشدر ٠

ینه بو اثناده اینوز رعایاسندن اناشتاش رئیس لفكه تعبیر اولنور سفینه سیله اسكندریهٔ مصردن برمقدار تجار مالیله اون بش عدد تخته صندوق واون التی طوربه ایچنده مصر صره سی وبش نفر مسلم وبرنفر زنجی جاریه ودرت نفر ارمنی وبرنفر خرستیان ارناود یولجیلری ایله قالقوب ازمیر طرفنه كلور ایكن درون سفینه ده تبعهٔ اجنبیه دن اولان درت شخص ایله اینوزلی واندره لی ملاحلر اثنای راهده بالاتفاق مذكور یولجیلری اویوركن باصدیروب اعدام ایتمشلر فقط سفینه رئیسیله برمسلم یولجی مدافعه ایدرك وتخلیص نفسلری ایچون موافقت كوسترەرك قورتلمشلر بعده مخالف هوا ظهور ایله قبرسه دوشدكلرنده ضابط بلده طرفندن جمله سی طوتیلوب موجود اموال واشیا ایله برابر كذلك یوسف بكه وانك طرفندن ترسانه یه كوندرلمشلردر ٠

بروجه بالا ازباندیدلر درسعادته لدی الورود صلب اولنوب اموال واشیانك اصحابی بالتحری كندولرینه تسلیمی امر وفرمان بیورلمشدر ٠

وینه بو اثناده بوغاز ایچنده تكثر ایتمش اولان خرواتلر صو بندلرنده قره دكز

بوغازی قلعه‌لری یماقلریله غوغا و برقاچ یماغی قتل ایتملریله اول حوالیده
بولنان یماقلر یتیشه‌رك وافرینی اتلاف ایتدکدن صکره یماقلر دخی صوچلی
صوچسز راست کلدکلری خرواتلری قتله مبادرت ایتمکله بوده بربشقه
فساده مؤدی اولدی ٠ دفع فساد ایچون هپ خرواتلرك درسعادتدن
دفعیله فیما بعد بورایه ورودلرینه رخصت و یرلمامسی خصوصنه قرار
ویرلدی ٠ وخرواتلرك برقسمی قره طاغلو اولوب تبعهٔ دولتعلیه‌دن ودیکر
برقسمی دخی اوستریا دولتی تبعه‌سندن اولمغله قره طاغلو اولنلر مملکتلرینه
اعاده واوستریا تبعه‌سندن اولنلر دخی مملکتلرینه کوندرلمك اوزره اوستریا
سفارتنه تسلیم اولندیلر ٠ صکره قره طاغلو خرواتلر دولتعلیه رعایاسندن
اولدقلری بیانیله استرحام سیاقنده عرضحال ویرملری اوزرینه انلر
بومعامله‌دن استثنا قلندیلر ٠

بواثناده ایکی قطعه سفینه ایله یوز اون نفر روم رعایاسی و بر نفر مسلم
درسعادته کلوب وسببی معلوم اولمدیغی جهتله دقت نظری جلب ایدوب
لدی التحقیق تپه دلنلی علی پاشانك ادملری اولدیغی اکلاشلدی وهمان
مخصوص مباشرلر معیتیله غلوس ایسکله‌سنه اعاده اولندیلر ٠

﴿ تپه دلنلی علی پاشانك بعض احوالی ﴾

یانیه والیسی تپه دلنلی علی پاشا انواع دسائس ایله جوارنده‌کی ارناود
بکلرینك خانمانلرینی خراب ایدرك طوسقه‌لق قطعه‌سنی قبضهٔ تصرفنه
الدقدن صکره کغه‌لق طرفنه دخی تعدی ایدر اولمشیدی ٠

مصر والیسی محمد علی پاشا کبی اودخی عساکر موظفه سرکرده‌لکندن
یتشمه اولوب طور ومشوارنده اکا تقلید ایدیور ایدی ٠ حالبوکه بینلرنده
بون بعید وار ایدی ٠ چونکه محمد علی پاشا ادارهٔ عسکریه‌دن زیاده امور
سیاسیه‌ده ماهر وفوق‌العاده دور اندیش ومدبر برذات اولوب بروجه بالا
مصری اعمار ایله مملکتك ثروتندن استفاده ایلر ایدی ٠ علی پاشانك
اداره‌سی ایسه حالا برباشی بوزوق عسکر سرکرده‌سنك معاملاتنه بکزر
ایدی ٠ وتکثیر زراعت وتجارت ایله قری وقصباتك اعمارینه صرف
مساعی ایده‌جکنه برچوق کویلری بر تقریب ایله چفتلك هیئتنه قویه‌رق
زراعتك تدنیسنه سبب اوله‌یور ایدی ٠ واهل قریه ایکن چفتلك
مستأجری ودیکر صورتله انك مغدوری اولان خرستیانلر انك مظالمندن

قورتلق اوزره زوال دولتنه ترقب ايلر ايدی • كندوسنه ظهير اولان طوسقه بكلری واغالری ايچنده دخی پك چوق مشتكيلری وار ايدی •
الحاصل علی پاشانك اداره‌سی ذاتا معقول ودولتجه مقبول اولميوب فقط موره‌ده وحواليسنده عصيانه مستعد ومتهيئ اولان روملرك اوزرنده بر بيوك باصيق ايدی • بناء عليه حالت افندی انك ازاله‌سنی التزام ايلديكی حالده رئيس الكتاب جانب افندی بوكا مانع وسائر وكلانك اكثری دخی اكا تابع ايدی •
اول اثناده ايسه روم ايليده بر بيوك لغم حفر اولنمش باروتی فتيلی قونمش فرصت الويرديكی كبی اتش ايدلمك اوزره حاضرلانمش ايدی • حالت افنديك اصراريله بروجه آتی ظهوره كلان تپه دلنلی وقعه‌سی بولغمه اتش ويردی دولتك باشنه بيوك فلاكتلر كتوردی
تفصيل حال بومنوال اوزره‌دركه مقدما علی پاشا كغه‌لق قطعه‌سنك امورينه مداخله ايتمكله باشلايوب ماط ودبرهٔ زير بكلرينه اعانه ايدرك دبرهٔ بالانك بعض قراسنی يغما ايتدرمشيدی • ودبره خاندانندن يوسف بك اكا مخالفت ودولته شكايت ايتمكله جلد عاشرده بيان اولنديغی اوزره طرف سردار اكرميدن كندوسنه توبيخنامه كوندرلمشيدی • علی پاشا دكله‌ميوب صكره دبرهٔ زير بكلری واسطه‌سيله قيرچوه‌ده دخی براختلال چيقارمشدر • بوندن بشقه علی پاشا دراج طرفنه دخی مداخله‌دن كيرو طورمازدی • شويله كه قپلان پاشا زاده عبدالرحمن بكی قوايه‌لی ابراهيم بك عليهنه تحريك واوغلی مختار پاشا زاده محمود بكه عبدالرحمن بكك همشيره‌سنی تزويج واكا اعانه ايله تيران قلعه‌سنی ضبط ايتدرمش وپكلين قلعه‌سندن سليمان بكی اخراج ايله كندو بلوكباشيلرندن برينی اقعاد ايتمش ايدی • كغه‌لق خاندانلری علی پاشانك بوحركاتندن شبهه‌لنه‌رك يرلرينی يورتلرينی محافظه قيدنده بولنمشلر ايسه‌ده علی پاشا كليتلو اقچه صرف ايله ماط ودبرهٔ زير بكلرينی جلب ايدرك كغه‌لق حدودنده اپيجه قوت الوب برر تقريب ايله اول طرفه سوق عسكر ايدرك اوخری وايلبصان سنجاقلرينی ضبط ايلمشيدی • بوخصوصلردن بحثله كندوسنه نصيحت اولندقچه هر برينی برر صورت ايله تأويل ايله تبرئهٔ ذمت ايلردی •
سلطان محمود خان عدلی حضرتلرينك اقصای املی يكيچريلرك تربيه‌سی

اولوب بو ایسه حالت افندینك ایشنه الویرمدیکی جهتله بونی تأخیر ایچون هر وقت طشره‌لرده بر وقعه احداث ایله ذهن همایونی اشغال ایتدیکی کبی بر وقتدنبرو برتپه دلنلی غائله‌سی چیقارو بده انکله دخی براز وقت قازانمق ایستردی ٠ روملر ایسه موره جهتنده مضمر ضمیرلری اولان فتنه‌یی اویاندیره بیلمك اوزره علی پاشانك زوالنی ارزو ایدرك بوخصوصده حالت افندی‌یی اغفال قیدنده اولوب اودخی فنارلولر مکتبندن چیقمه اولدیغی جهتله انلره الدانور وانلرك منافقانه سوزلرینه اینانور ایدی ٠ یوخسه روملرك سوء نیتلرینه دلالت ایدر پك چوق اماره‌لر کورلمکده ایدی ٠ بوجهتله اصحاب بصیرت اولان رجال دولت اویله تنك وتتك بر وقتده روم ایلیجه برمسئله چیقارمقدن اجتناب ایدرلردی ٠

حتی حالت افندینك عرض وافاده‌سی اوزرینه ذات شاهانه تپه دلنلی ایشنی مراق ایدوب وکلایی اندرون همایونه جلب ایله مسئله‌یی درمیان ایتدردکده رئیس الکتاب جانب افندی تپه دلنلی علی پاشانك یانیه دن عزلی انواع محاذیری مؤدی وبلکه روم ایلینك الدن چیقمسنه بادی اوله‌بیله‌جکی جهتله اصلا جائز اولمدیغنی سویلمش وسائر وکلا دخی اکا تبعیت ایلمش اولدیغی جهتله حالت افندینك رأیی ابطال اولنمشیکن حالت افندی بو ایشك ارقه‌سنی براقیوب پادشاهی اقناعه چالشمقده اولدیغندن ذات شاهانه صدر اعظم رؤف پاشایی مخصوصا سرای همایونه جلب ایله مذاکره ایتدکدن صکره جانب افندی‌یی دخی آیروجه جلب ایله استکناه مسئله ایتدکده جانب افندی رأی سابقنی تأیید ایله حالت افندینك رأیینی جرح ایتمشیدی ٠

بعده رؤف پاشا ومکی زاده کبی اهل متانت وحیثیت ذاتلر عزل ایله یرلرینه دها خفیفجه آدملر کلدی ٠ حالت افندی‌یه میدان دها کنش قالدی ٠ لکن جانب افندی ینه رأینده ثبات واصرار ایله مخالفینه پیشدار ایدی ٠ بناء علیه اره صره علی پاشایه نصیحت یاتوبیخ یوللو امرنامه‌لر تحریر اولنمق وانك طرفندن عرض معذرت وتبرئهٔ ذمت یولنده جوابلر المق ایله اکتفا اولنه‌یوردی ٠ وفی الواقع علی پاشا هرنه یاپسه پك اختیار اولدیغی جهتله قریب العهدده بالطبع وفاتیله یانیه ایشلری دوزله‌جکنه

نظراً تعجیله مجبوریت یوق ایدی ۰ فقط بعض احوال متسلسله تپه دلنلی وقعه سنی تعجیل ایتمشدر ۰
شویله‌که یانیه وجوهندن اولان پاشو بکدن مستشعر اوله‌رق آنی اعدام ایتدرمك ایستیوب اودخی درامه ناظری محمود بکك یاننه فرار والتجا ایتدکده علی پاشا انك بهمه حال تأدیبی ایچون ارقه‌سنه دوشوب باب عالی‌یه مراجعت ایتمسی اوزرینه محمود بکدن رسما ایستنلمش ایسه‌ده محمود بك انی اخفا ایله اله ویرمامشیدی ۰
مؤخراً محمود بك درسعادته کتورلدی دولتجه بعض مناصبده قوللانلدی کذلك پاشو بك دخی استانبوله کلدی ملتفت اولدی ۰ یکیشهر وجوهندن ودرکاه عالی قپوجی باشیلرندن زین‌العابدین بك که برمیر فیلسوف نظیر اولوب برارالق درسعادته جلب اولنه‌رق چاوشباشی وکتخدای صدر عالی اولمشیدی بعض چفتلکات وسائر عقارات ایشلرندن طولایی تپه دلنلی علی پاشادن دلکیر اولمغله حالت افندینك علی پاشا حقنده اولان افکارینی ترویج ایده کلدیکنه مبنی حالت افندینك حسن توجهنه مظهر ایدی ۰
انلرك وعلی الخصوص پاشو بکك استانبولده بولنمسی‌ایسه علی پاشایه داغ درون‌ایدی ۰ برکون پاشو بك قوناغنده پنجره یاننده اوتورر ایکن زقاقدن کچن ارناودلر انی اعدام ایچون اوزرینه قورشون اتدیلر ایچلرندن سلیمان طوتیلوب استنطاق اولندقده بو ایشی علی پاشانك امری واستانبولده بولنان آدملرینك تعلیمی اوزره ایشلمش اولدقلرینی اقرار ایتدی ۰ پاشو بك اعدام اولنه‌مامش ایسه‌ده علی پاشانك دشمنلرینی استانبولده بیله فدایی ارناودلره اعدام ایتدیره بیله‌جکی ملاحظه‌سی پك چوق ذواتی‌اورکتدی ۰
ایشته بونك اوزرینه حالت افندینك صبری یاندی ۰ همان علی پاشانك قپو چوقداری‌واستانبولده بولنان سائر آدملری یانیه‌یه طرد ودفع اولندی ۰ وجمادی‌الاولی‌اواخرنده تپه دلنلی علی پاشانك حرکاتنه دقت ایله متبصرانه حرکت اولنمسی اول حوالیده‌کی وزرا ومیر میران واعیان طرفلرینه‌اشعار وتوصیه قیلندی ۰
وماه رجبك اواسطنده دربندات نظارتی علی پاشا عهده‌سندن وترحاله سنجاغی اوغلی ولی پاشا عهده‌سندن رفع ایله خصمی اولان درامه ناظری سالف‌الذکر محمود بکه پایهٔ وزارت توجیه بیورلدی ۰ وبونك اوزرینه

ولی پاشا بلا رخصت کیدوب پروزه قلعه سنه کیرمش اولدیغنه بناء وزراتی رفع ایدلدی .

و یانیه سنجاغی علی پاشا عهده سنده براغلدی ایسه ده در بنداتدن آدملرینك قالدیرلمسی و یانیه سنجاغنك خارجنده برقریه یه بیله مداخله ایتمامسی وکرك کندوسنك وکرك اوغلی مختار پاشانك ترحاله وسلانیك سنجاقلری داخلنده وسائر طرفلرده اولان چفتلکلرنده یالکز برر یازیجی بولندیریله رق طرفلرندن عسکر قونلمامسی واکر چفتلکلرینك امر محافظه سنه حکومت محلیه لری طرفلرندن تقید واهتمام اولنماز ایسه اول حالده طرف دولتدن امر محافظه لرینه اهتمام اولنمسی شرط قیلنوب بوشرائطه رعایت ایتمز ایسه فیما بعد عفوی قابل اوله میه جغی کندوسنه بیلدیرلدی . وعلی پاشانك بوشرائطه رعایت ایده میه جکی معلوم اولدیغندن اوائل رمضانده بوخصوصه دائر اشقودره مع اوخری وایلبصان متصرفی اولان اشقودره لی مصطفی پاشایه ومناستر قائممقامی رستم بك وقیرچوه ودبره اعیانی عباس بك کبی کغه لقده متنفذ اولان ذواته وسلانیك متصرفی اولان سیروزی یوسف بکه واینه بختی محافظی پهلوان ابراهیم پاشایه واغریبوز وودین محافظلرینه بشقه بشقه امر نامهٔ سامیلر یازلدی . وعلی پاشا ماده سنده قوللانلمق اوزره روم ایلی والیسی قوانوس زاده حسین پاشا معیتنه طوپجی وعربه جی اورته لری وخمبره جی نفراتی کوندرلدی . وحلب والیسی صدر اسبق خورشید پاشانك مأموریتی موره والیلکنه تحویل بیورلدی .

وفی الاصل ارناودلق ساحلندن نشئت ایله تجار قپودانی اولوب امور بحریه ده مهارت ومعلوماتنه مبنی بجوك حسین پاشا زماننده ترسانه یه النان والحالة هذه قپودانهٔ همایون قپودانی بولنان نصوح زاده علی بك پروزه صولرنده طولاشه رق بحراً دخی علی پاشایی تضییق ایتمك وارناودلق ایچنه اعلاننامه لر نشر ایلمك اوزره برفلو دونتما ایله خلال رمضانده اول طرفه باد بانکشای عزیمت اولدی .

اول اثناده علی پاشا کرارا ومرارا در دولته مراجعت ایله استدعای عفو ومرحمت ایده کلدیکی جهتله اوائل شعباندن اواخر رمضانه قدر مخابرات ایله وقت بچورلدی . روملر ایسه برطرفدن حالت افندی بی ودیکر طرفدن علی پاشایی قیزدیره رق هنکامهٔ قتالی قیزشدرمقده اولدقلری جهتله محاربه

امارەلری کوندن کونه کسب قوت ایلدی علی پاشا دخی طرف طرف تدارکات حربیه یه باشلادی ٠

حالبوکه ذاتاً کغەلر ایله طوسقەلر بیننده تنافر اولدیغی حالده بالادە بیان اولندیغی اوزره علی پاشانك کغەلق ایچنه طوسقه عسکری ادخال ایله بعض محللری ضبط ایتدرمسی کغەلره کران کلدیکندن انك نظر دولتدن سقوطنی کوردکلری کبی طرف طرف حرکته باشلادیلر ٠ اشقودرەلی مصطفی پاشا ایسه بتون کغەلری الەالەرق قره محمود پاشا کبی زیاده نفوذ وقوت قازانمق ارزوسنده بولنمغله بومسئلەیی فرصت اتخاذ وهمان علی پاشانك اوطرفده کی عساکری اوزرینه هجوم واقتحام ایدرك انلری کغەلق حدودندن طرد ایله اوخری وایلبصان سنجاقلرینی ضبط ایدیورمش وعلی پاشا طرفندن طرد اولنان سلیمان بکی پکلین قلعەسنه اقعاد ایتدیرمش وقپلان پاشازاده حاجی پاشا دراج قلعەسنی ترك ایله فرار ایتدیکندن اورایه دخی سلحداری‌نی کوندرمش ایدی ٠

الحاصل علی پاشانك کغەلقدن الی کسلدی و بوصورتله محاربه یه باشلانمش اولدی ٠ بوصرەده روم ایلی والیسی طرفندن اولونیه سنجاغی متسلمی نصب اولنان رضوان بکی مرکز لوا اولان براته اقعاد ایچون پلاسلی محمد پاشازاده میرمیران اسمعیل پاشاو برادری علو بك مأمور اولوب براته طوغری حرکت ایله جوارنده کی قریه وناحیه لری ضبط ایدرك براته تقربلرنده اهالی ارادهٔ سنیه یه عرض انقیاد ایتمکله اوراده بولنان علی پاشازاده مختار پاشا وصالح پاشا برات قلعەسنده محصور قالەرق ویره ایله چیقوب کیتمشلر ٠ بو وقعه ایسه علی پاشانك طوسقەلق ولاپلق جهتنده اولان نفوذینه دخی سکته کتورمش ایدی ٠

ینه اول اثناده علی پاشانك روم بلوکباشیلرندن اولیسه قارلی ایلی طرفنده بابا پاشانك عسکریله چار پیشەرق موجود معیتی اولان عسکریله یانیه طرفنه رجعت ایدوب دربندات محافظی محمود پاشا دخی دربندات قضالرینی برر برر ضبط ایلمکده اولدیغی جهتله علی پاشانك بوجهتدن دخی دائرهٔ حکومتی طارالمقده ایدی ٠

شوالك دردنجی کونی اجرا اولنان سنه باشی توجیهاتنده علی پاشا یانیه‌دن عزل اولنیوب بروجه بالا بعض شرائط ایله یانیه سنجاغی عهدەسنده ابقا اولنمش ایسەده هیئت مسلحه ایله مقاومته مهیا بولنمسی دولته عصیان دیمك

اولدیغنه بناء اواسط شوالده یانیه سنجاغی کندو عهده سندن ودلونیه سنجاغی حفیدی محمد بك عهده‌سندن رفع ایله با رتبهٔ وزارت سالف الذکر پاشو بکه توجیه وکرك علی پاشانك وکرك اولاد واحفادینك رتبه‌لری رفع اولنه‌رق تپه دلنده اقامتلری امر اولندی . بعده علی پاشانك اعدامی حقنده فرمان قضا جریان اصدار ایله موجبنجه اواسط ذی القعده‌ده اول طرفده بولنان مأمورینه بشقه بشقه امر عالیلر ارسال و پاشو پاشانك یانیه‌یه اقعادیچون اولوقت سلانیك متصرفی بولنان سلیم سری پاشانك اولاد فاتحان عسکرینی بالاستصحاب اولطرفه عزیمتیله موسم شتا دخولندن مقدم اکمال مأموریت ایلمسی استعجال قیلندی .

علی پاشانك پروزه لیماننده اون التی قطعه کمیسی اولوب انجق قپودان علی بك دونتمای همایون ایله ارناودلق سواحلنده طولاشمقده اولدیغی جهتله بوکیلر لیماندن طیشارو چیقه‌میورلردی . دونتمای همایون سفینه‌لرینك دخی لیمانه دخولنه مانع اولمق اوزره ولی پاشا پروزه لیمانی اغزینه کمی باترمشیدی . لکن مذکور اون التی قطعه کمینك اوچیوزی متجاوز طائفه‌لری ایله قپودانلرینك اکثری اندهلیقو ومسولنك وقلاقشدی رعایاسندن اولمغله اینه بختی محافظی بابا پاشا انلری اقربالری واسطه‌سیله جلب ایلمش اولدیغنه مبنی مرقوم قپودانلر اول کمیلری کیجه‌لین پروزه پیشکاهندن فالدیروب وکورفزك نهایتنده برمحله کتوروب پهلوان پاشانك ساحلده مهیا اولان عسکرینه تسلیم ایتمشلر ایسه ده بونلرك دکزه اخراجی پروزه‌نك ضبطنه موقوف اولدیغندن کیفیت قپودان علی بکه بیلدیرلمشدر .

قپودان علی بك ایسه حرب وضرب ایله قومانیچه قلعه‌سنی ضبط ایتدکدن صکره پارغه‌یی ابلوقه ایتدیکی صره‌ده دلونیه وجوهندن الماس اغا و برادری طاهر اغا برقاچ بیك عسکرله کله‌رك براً دخی پارغه‌یی محاصره ایتمریله پارغه وایا قلعه‌لری تسخیر قیلنمش ورای وامان اعطاسیله ولی پاشازاده محمد پاشا دونتمای همایونه النمش و بعده بیك بشیوز نفر ایله الماس اغا قاقوسیل قلعه‌سی اوزرینه وطاهر اغا پروزه اوزرینه سوق اولنمش وقپودانه بك دخی پروزه‌یی ابلوقه ایتمك اوزره حرکته مهیا بولنمش اولدیغی خبرلری بو اثناده درسعادته وارد اولمغله الماس وطاهر اغالره خاصه سلحشورلغی احسان بیورلمشدر .

بر وجه بالا درجنك اول اشقودره‌لی مصطفى پاشا اوخری وایلبصان سنجاقلرینی و پلاسه‌لی زاده اسمعیل پاشا اولونیه سنجاغنی ضبط ایدیویرمش ودرامه‌لی محمود پاشا دربندات قضالرینی ضبط و بابا پاشا قارلی‌طرفنده‌کی علی پاشا عسکرینی طرد وقپودانه بکك قومانیچه و پارغه سواحلنی تسخیر ایلمش اولدقلرینه نظراً یانیه ایشنك قریب العهدده ختامنه انتظار اولنه‌یوردی ‧ حالت افندی بوحالدن فوق‌العاده ممنون ومنبسط اولوب یکیشهرلی زین‌العابدین بك دخی انك موفقیتندن بحثله ثناسنی نشرواشاعه ایتمکده ایدی ‧ علی پاشا ایسه انکلتره دن جلب ایتدیکی وافر طوپ وتفنك وجبخانه ومهمات سائره ایله یانیه قلعه سنی تجهیز ودرونه کلیتلو ذخیره جمع وادخار وقلعه‌نك واروشنی احراق بالنار وحرمنی قاقوسیل طرفنه واوغلی ولی پاشایی پروزه‌یه ارسال ایدرك درت بیك قدر کزیده مسلم وروم عسکرلریله قلعه‌یه قپانمش وقویاً مدافعه‌یه حاضرلانمش اولدیغی جهتله اله کچورلمسی مشکل ایدی ‧ بو بابده حالت افندینك حسابی نفس الامره موافق دکل ایدی ‧ بناءعلیه ایشك اوزامسی مأمورینك رخاوتنه حمل اولنوب ایام شتا ایسه تقرب ایتمکده اولدیغندن لاجل الاستعجال تذکرهٔ اول صالح افندی اواخر ذی‌الحجه‌ده اول جانبه کوندرلمشدر ‧

وقایع سنه ١٢٣٦

اشبو اوتوز التی سنهٔ هجریه‌سی محرمنك غره سی بیك سکزیوز یکرمی سنهٔ میلادیه سی ایلول رومیسنك یکرمی یدنجی کوننه تصادف ایدوب کرسته کسمك موسمی اولدیغنه مبنی همان جانب میری ایچون کرسته قطع ونقلنه ومجدداً بکلك سفینه‌لر انشاسنه باشلاندی ‧

صفرك بشنجی کونی استانبولده غایت شدتلو بر فورتنه ظهور ایله خیلی خسار ویردی

شانی زاده بونك احکام فلکیه‌سنی وصورت وقوعنی بیان مقامنده دیرکه (طول قسنطنیه ده اواسط ذی‌الحجه‌ده زائچهٔ فصل حریفك وتد عاشری برج جوزا ومحرم اجتماعنك عاشری میزان وعقرب تحویلنك عاشری ینه برج عقرب واقع اولوب صاحبی اولان مریخ درجهٔ بیت عاشرده مجاسد وعطارده مقارن وبعده صفر اجتماعنك دخی خانهٔ عاشری

جوزایه مصادف اوله‌رق بووجهله طوالع مزبوره‌نك اوتاد هوائیه‌سی
بروج هوائیه وقوع بولمسی احکامیون قولنجه دلیل شدت ریاح ومریخك
وتد مرقومده بولنمسی علامت برق ورعد وصاعقه وصیاح وعطاردك
بهرام ایله قرانی نشانهٔ فتح باب باران وبواثناده کیوانك مثلثهٔ ناریه‌دن برج
حملده بولندیغی برودت کرهٔ هوایه برهان اولمغله باحکمت حکیم ذوالاقتدار)
ماه صفرك بشنجی یوم بازار غرب طرفندن وزان اولان روزکار ساعت اون
وقتلرنده دفعةً شدتلنوب مقابل اولان بعض ابنیه‌نك کرمید وجاملرینی
تارومار وقورشون پوشیده اولنلرك قورشونلرینی سوکوب بوکوب اته‌رق
وبعض اغاجلری دوروب قیره‌رق وافر خسار ایلدی درعقب رعد وبرق
وصواعق شدیده ایله باران وفندق قدر طلو دخی یاغوب بودخی باغ
وبوستانلره عظیم زیان ایلدی و بلاط قربنده عوض افندی جامعی وجراح
پاشا جامعی مناره‌لرینه وسائر بنالره صاعقه نازل واحکام بهرام درعاشر
بویوزدن حاصل اولدی . وداود پاشا مناره‌لرینك کلاهلرینی قاپوب
انداختهٔ سطح تراب ایلدی . وشهزاده جامعی حوالیسنده برکبیر چناری
درعقب کوکیله قطع ایدوب خیلیجه مسافه‌یه قدر سوریه‌رك قلوب تماشا
کرانی دهشتله مشحون وطوله باغچه وامثالی یرلرده جسیم اغاجلر وعظیم
سرویلری ییقوب سرنکون ایلدی . وخاصکوی اوکنده مربوط افرنج
تجاری سفینه‌لرندن برینی ساحلدن فك ایدوب ترسانه اوکنه قدر کتوردکده
دوروب غرق ایلدی . ودریانك خروشندن ساحلده اولان ابنیه
وخصوصا صالی پازارندن اورته‌کویه قدر چوق یرلرزیان دیده اولدی .
غرائبدندرکه بوفورتنه امیرکوندن بوقارویه تجاوز ایتمیوب قربنده وقره‌دکزده
بولنان سفائن استانه‌یه کلدکجه بوندن خبردار اولمدیلر (وهو علی کل
شیٔ قدیر) انتهی .

(یانیه‌نك محاصره‌سی ومورده‌ده ودیکر بعض مواقعده اختلال اماره‌لرینك ظهوری)

بالاده بیان اولندیغی اوزره تپه‌دلنلی علی پاشانك اعدامی حقنده فرمان
قضا جریان اصدار ایله روم ایلی وسلانیك ومورده والیلری ویانیه
متصرفی نصب اولنان پاشو پاشا واینه بختی وقارلی ایلی سنجاقلری
متصرفی وزیر دلیر بابا پاشا واول حوالیده بولنان سائر محافظ ومتصرف
پاشالر و بکلر واغالر هپ علی پاشا اوزرینه مأمور بیورلمش وجمله‌سنه
قوماندە ایتمك اوزره بروجه بالا مورده والیسی اولان خورشید پاشایه

سرعسكرلك عنوانى ويرلمش وكندوسنه خلال صفرده ضربخانهٔ عامره‌دن بيك كيسه اقچه خرجلق كوندرلمش‌در ٠

سالف الذكر بابا پاشانك محموما زبون پنجهٔ اجل اولديغى خبرى خلال محرمده سامعه خراش دولت اولدقده اينه بختى سنجاغى قلعه‌سنك محافظه‌سى شرطيله پلاسلى زاده ميرميران اسمعيل پاشايه‌وقارلى ايلى سنجاغى بروجه الحاق اغريبوز سنجاغى متصرفى قصاب باشى وزير حسن پاشايه توجيه ايدلمشيكن متعاقبا اغريبوز وقارلى ايلى سنجاقلرى رتبهٔ وزارتله سيروزى اسمعيل بك زاده يوسف بكه بالتوجيه سلانيكدن مرتب اولان اولاد فاتحان عسكرى انك معيتنه ويرلمش وسلانيك وقواله سنجاقلرى كذلك رتبهٔ وزارتله سابقا خورشيد پاشانك كتخداسى اولان قپوجى باشى سيد احمد اغايه واولونيه سنجاغى مومى اليه اسمعيل پاشايه واينه بختى سنجاغى مشار اليه حسن پاشايه توجيه بيورلمش‌در ٠

تپه دلنلى على پاشا محافظهٔ جان ايچون بروجه بالا قلعه‌ده تحصن ومدافعه‌يه قيام ايله برابر هرطرفده اختلالر چيقاره‌رق دولتى شاشقينلق و يرمك اوزره يانيه جوارنده وموره يتم جزيره‌سنده بولنان روملرى تحريك وعصيانه تشويق ايتدكدن بشقه صربستانه وافلاق وبغدانه واقدكز اطه‌لرينه مأمورلر اعزام ايلمشيدى ٠ روملر ايسه برمدتدنبرو بربيوك اختلال چيقارمق اوزره فرصت كوزتمكده اولدقلرندن بووقعه‌يى بربيوك فرصت اتخاذ ايتمشلر ايدى ٠

خورشيد پاشا حلبدن موره‌يه كلوب مقر ولايت اولان طرابلچه‌ده حرمنى وجزئى عسكر ايله والى قائممقامى اولمق اوزره كتخداسى صالح اغايى براغوب كندوسى موره‌نك بالجمله اهل حرب وضربنى استصحاب ايدرك يكيشهر طريقيله يانيه‌يه عزيمت ايلمشيدى ٠ حالبوكه انك حركتى عقيبنده بعض قصباتده‌كى خرستيانلر كويا دولت عسكر سوقيله بزى قيره‌جق ايمش ديو اوچر بشر كويلره نقل خانه ايتمكه واختلال اماره‌لرى ظهور ايلمكه باشلامش اولديغندن طرابولبچه وجوهى محكمه‌ده عقد مجلس ايله قوجه باشيلرى جلب واستكناه احوال ايتدكلرنده قوجه باشيلر بزده بوحركة متحيرز بزم بوكا رضامز يوقدر بوفساد غالبا تپه دلنلى طرفندن اولمق كركدر على پاشاجاى كرېز بوله‌ميوب اضطراب محاصره‌دن ناشى موره

طرفنه براز حیدود امرار ایله تشویش ویریور تاکه دولت دخی بحسب الظاهر رعایانك سوء حرکتلرینه ذهاب ایله محاصره‌سنه مأمور اولان عسکرك بعضیسنی تفریق ایله کندوسی شدت تضییقدن خفت بوله . بوندن بشقه برشی خاطره کلمز لکن تسکین قیل وقال ایچون اطرافه مباشرلر تسیار ودسپوتلر و پاپاسلر احضار اولنسون دیه‌رك حضاری اغفال ایتمشلر وفریشینه قوجه باشیسی پاپا علکسی بن قضامده اولان رعایایه کفیلم دیو تذییل مقاله‌ٔ اغفال ایتمش . بعده وجوه بلده قائممقام صالح اغانك قوناغنه کیدرك رؤسای روحانیه‌یی احضار ایچون مباشرلر ارسال ایتدردکدن صکره صالح اغا ایله دخی بشقه‌جه استشارهٔ مصلحته کیرشدکلرنده موره‌نیم جزیره‌سنده یوز اللی بیك خرستیان رعایا اولوب لااقل قرق بیك قدری جنکه یارار بونلره مقابل اهل اسلام ایچنده اون ایکی بیك قدر اهل حرب وضرب چیقار لکن انلرك اکثری سرعسکر پاشا معیتیله سفر بر اولدقلرینه مبنی تیرالدن بش التی بیك عسکره احتیاج کورلمکله کیفیتی بامحضر سرعسکر خورشید پاشایه بیلدرمشلر . خورشید پاشا یکیشهرده ایکن بومحضر کندوسنه لدی الوصول معیتنده‌کی عسکردن اوچیوز قدرینی بعض رؤسا ایله برلکده اعاده ایتمش وکندوسی یانیه جانبنه کیتمش ایدی . یکرمی‌بش‌کون مرورنده عساکر مطلوبه‌نك ارسالی تکرار استدعا اولندقده خورشید پاشا اکر رعایانك ادنی مرتبه سوء حرکتلری ظهوره کلور ایسه هر برطاشنه برآدم بدل اوله‌رق برق خاطف کبی عساکر بیشمار کوندریله‌جکنه اشتباه اولنمیوب همان جزیره‌نك محافظهٔ امن واسایشی اسبابنك استحصالنه دقت اولنمسی ضمننده جوابا اواخر صفرده مغرورانه برکاغد ایله کلان تاتاری چویردی . طرابلیجه‌یه لدی الوصول جمله مواجهه‌سنده قرائت اولنوب هرکسه حیرت الویردی . چونکه موره اهالیسنك اکثری خرستیان اولمغله انلر کندولرینه نسبتله اقل قلیل اولان اهل اسلام اوزرینه بغتة هجوم ایدوبده انلری امحا ایتدکدن صکره عسکر کوندرمنك فائده‌سی اولمازدی . بناء علیه طرابلیجه‌لولر تکرار سرعسکره فریاد نامه‌لر تقدیمیله عسکر ایستمکدن خالی اولمدیلر .

ایشته خورشید پاشانك برنجی خطاسی بواولدی‌که دشمنی حقیر کوردی . موره جزیره‌سی روملرینی سله وتوقات التنده سرفرو ایدر اسکی رعایا ظن

ایدیوردی . انلر ایسه اوسته‌لردن دستور الوب بر بیوك عصیان واختلاله حاضر لانمقده اولدقلری حالده اکال تدارکات ایچون وقت قازانمق اوزره حکومتی اغفاله چالیشیورلرایدی .

موره ترجمانی استفناکی ایله قوجه باشیلرندن بعضیلری بواثناده صداقت بولنده برمرتبه دها تغلیط اذهان ایچون قائممقام صالح اغانك یانه کلوب افندم مقدما یکرمی سالی خلالنده والی بولنان جبه‌جی عثمان پاشانك زماننده زانطه اطه‌سنه فرار ایله انکلیز تبعیتنی اختیار ایدن قولوقوترونی وقلاور یطه‌لی پکمزا وخرستو ونیکیتارا نام خائنلر جزیره‌یه کلوب حالامانیه باشبوغی پترونك یاننده اولدقلرینی صورت صداقتده اخبار وتجسسلرینه اعتنا اولنمسنی اخطار ایتدکلرینه مقارن مرقوم پکمزانك مقدما خدمتنده اولوب الان غستون قضاسنده بولنان خدمتکارینه خفیة خرستیان ارناودلردن علوفه‌لو عسکر تدارکی سپارشنی حاوی کوندردیکی کاغد مزوری برتقریب طوتلمغله مرقومك احضارینه واول حوادثك مانیه باشبوغندن استخبارینه ادملر کوندرلمش وپکمزانك آدمی طرابلیجه‌یه بالاحضار مواجهۀ وجوهده استنطاق اولندقده پکمزا جانبندن بکا اویله برکاغد کلدی لکن حقیقت مصلحتی بیلمم دیو انکارنده اصرار ایتمکله حبس ایدلمش در . مانیه باشبوغنه کیدن تاتار دخی عودت ایله انك طرفندن برمکتوب کتوردی .

مألی (سؤال اولنان اشقیا سرا وعلنا تحری قیلندی جزیره‌یه کلدکلرینك اصلی اولمدیغی تحقیق اولندی کلمه‌لری دخی محالدر فقط دفع سوء ظن ایچون اوغلی ویازیجیسی واون بش قدر خواص اتباعمی علی طریق الرهن کوندره‌یم بوکا امنیت اولنماز ایسه کندم کله‌یم) دیو تأمینات و یمکدن عبارت ایدی . بونك اوزرینه اوغلی ایله برقاج ادمی طرابلیجه‌یه جلب ایله رهن اوله‌رق آلیقونلمشدر .

اطرافدن دعوت اولنان قوجه باشیلر دخی کلوب انجق قلاوریطه وغستون و وستیجه و بالیه بادره قوجه باشیلری کلمدیکندن انلرك دخی جلبی ایچون هاشم تاتار کوندرلدکده کیمی تمارض و کیمی کندو حرکتنی دیکرلرك حرکتنه تعلیق ایدوب قلاوریطه قوجه باشیسی سوتیری ایسه بزم طرابلیجه‌یه دخولمز محالدر زیرا بزه نافذالکلم مسلمانلردن کاغد

كلدی كه واردیغمزكبی اعدام ایده‌جكلر ایمش سن همان كلدیكك یوله كیتمكه باق دیو تاتاری صاومش · بیچاره تاتار عودت ایله برصعب‌المرور دره‌یه كلدكده بشیوز قدر اشقیا هجوم ایله انی اعدام ایتمشلر و بالیه صندوغندن كندوسنه تودیع اولنان میری اقچه‌سنی غصب ایلمشلر · قلاوریطه ویوده‌سی ارناود زاده ابراهیم اغا اشقیانك حركتنی تفرس ایدرك برقاچ اتباعیله كیجه‌لین فرار ایتمش‌ایسه‌ده اول دره‌یه اوغرادقده اشقیا انی طوتوب قصبه‌یه اعاده وایكیوزی متجاوز بیوت مسلمینی باصوب بالجمله رجالی شهید ونسایی اسیرایتمشلر · و یوده‌نك برآدمی برتقریبله فرار ایدرك طرابلیجه‌یه كلوب كیفیتی خبر ویرمكله حاصل اولان امنیتسزلك اوزرینه مانیه باشبوغنك اوغلی وخدمتكارلری ایله صداقت جعلیه‌سنه الدانیلان طرابلیجه قوجه باشیسی سوتیریدن ماعدا بالجمله قوجه باشیلر حبس ایدلمشدر ·

حالبوكه اشقیانك بوحركتلری بعض قصبات وقراده بولنان اهل اسلامه بادیٔ خوف وتلاش اوله‌رق جوارلرنده‌كی قلعه‌لره چكلمكه باشلامشلر مزستره ولوندار وفنار و باردینه اهالیسی طرابلیجه‌یه وارقادیه واندروسه ونیشتر اهالیسی قرون ومتون واناورینه وغستون اهالیسی لالا قلعه‌سنه دخول وتحصن ایلمشلر · ووستیجه مسلمانلرینی خرستیانلری صانكه تعجب ایدرك قایقلریله صالونه قصبه‌سنه امرار ایتمك اوزره ایسكله باشنه كتوروب درتیوز قدر مسلمینی شهید ایتمشلر · قورنینه اهالیسی طرابلیجه‌یه كلوركن برطار بوغازده یوللرینی اشقیا الدرق قتاله قیام ایدوب انجق طرابلیجه‌دن طویله‌رق ایكی بیك قدر مرد دلیر یتیشوب انلری تخلیص ایله طرابلیجه‌یه كتورمشلردر ·

روم قوجه‌باشیلری حالا بوفناالقلرتپه‌دلنلی علی‌پاشا طرفندندر دیو حكومتی اغفال ایدوب سرعسكر پاشا دخی یانیه ایشیله مشغول اولدیغندن بوطرفی دوشنه میور ایدی ·

چونكه اولوقت دولتك مطمح نظری علی‌پاشانك ازاله‌سندن عبارت اولمغله سرعسكر خورشید پاشا یانیه‌نك اطرافنه متریسلر حفر وطابیه‌لر انشا ایدرك رفقاسی اولان وزرا ایله برلكده اشبو یانیه ایشنی برآن اقدم بتورمكه حصر مساعی ایتمكده ایدیلر ·

حالبوكه هنكام شتانك تقربى سببيله مشتا ترتيبى لازم كله‌رك بومتريسى وطابيه‌لرى محافظه ايچون يكرمى بشر غروش ايلقله يكرمى بيك اللى نفر علوفه‌لو عسكر تحريرينه مجبور اولمشدر ٠

على پاشا ايسه تخليص نفس ايچون درلو دسيسه‌لره تشبث ايلديكى صره‌ده روم بلوكباشيلرندن اوليسه كه مقدما لواديه‌ده مرحوم بابا پاشانك عسكريله محاربه ايتدكدن صكره صاوشوب يانيه‌يه كلمشيدى ٠ على پاشا انى براز آدميله مواضعه يوللو قلعه‌دن طيشارو صاليويروب اودخى فرار صورتيله جيقه‌رق اردوى سرعسكريده بولنان پاشو اسماعيل پاشا يانه كلدكده اسمعيل پاشا الدانوب انى يانده اليقويمش ايدى ٠ اوليسه ايسه طيشاروده بولنان ارناود عسكرلرينك اذهاننى اخلال ايتمكله طاقم طاقم فراره باشلاديلر وارناودلر ايله ترك اوشاغى ارەسنه تفرقه دوشورمكله يكديكره اظهار عداوت ايدر اولديلر ٠

پاشو پاشا ارزوى وزارت ايله ايشى تسهيل ايدرك مدت يسيره ظرفنده بتورمكى تعهد ايتمشيكن غفلتى وقيدسزلغى حسبيله مصلحتى تأخراته دوشوردى كندوسى دخى بوجهتله دولتك نظرندن دوشدى ٠ چه‌فائده‌كه انك بوقصورندن ناشى اردونك امر انتظام وانضباطى خلل پذير اولدى وزرا بيننه دخى رقابت كيروب يكديكرك نكبتنى تمنى ايتمه مرتبه‌سنه كلديلر ٠

ايشته بوصره‌ده قاقوسيل طرفى دخى كسب اهميت ايلدى ٠ شويله‌كه مقدما على پاشادن فرار ايله قورفه‌يه وسائر طرفلره طاغيلان قاقوسيل خرستيانلرى بوكره على پاشا طرفندن جلب وافساد اولنملريله بالاجتماع يانيه طرفنه كلوب بركوى اوردقدن بشقه على پاشا ايله خبرلشه‌رك وافر اقچه‌سنى الدقدن صكره رهنلر ويروب على پاشا زاده مختار پاشانك اوغلى حسين پاشايى رهن اله‌رق چكيلوب كيتمشلر ايدى ٠

ينه بواثناده تپه‌دلن قضاسى اهاليسى تپه‌دلنده بولنان مختار پاشازاده محمود بكه تبعيت ايتمكله اوراده دخى برجمعيت عصيانيه پيدا اولدى ٠ وعلى پاشانك قپو بلوكباشيسى تپه دلنلى طاهر عباس برمقدار عسكرله قلعه‌دن چيقوب سرعسكر اردوسندن برچفتلكده بولنان براز عسكر اوزرينه هجوم ايله برخيليسنى اعدام ايتدكدن صكره يانيه‌كولى كنارندن برقاچ يوز قيون

سوروب قلعه‌يه كوتوردى . و پاشو پاشانك ياننده بولنان زاغور ناحيه‌سى قوجه باشيسى علكسى ايله قسطه غراماتيق يعنى يازيجى يانيه‌يه فرار وزاغور جهتنى اخلال ايله اورادن قلعه‌يه ذخيره ادخالنه ابتدار ايلديلر . بو وقعه‌لرهپ طرق ومسالكك انسلاب امنيتنى موجب اولمغله اردويه ذخيره جلبى كسب صعوبت ايلدى . ذخيره مضايقه‌سنى محصورين يرينه محاصرين چكمكه باشلادى .

على پاشا امكدارانندن اولوب اقدمجه انك يانندن فرار ايدن بكر چنادور پروزه‌يه محافظ تعيين اولنمشيدى بواثناده پروزه رعاياسى ايچنده ظهوره كلان اختلال دخى انك حقنده شبهه‌يى موجب اولدى .

بو اخبار مكدره در دولته واصل اولدقده حالت افندى فوق العاده مضطرب اولدى . نه چاره قيش اغزى برشى ياپيله‌ميوب انجق يانيه اردوسنده بولنان وزرايه اوائل ربيع الاولده بشقه بشقه توبيخنامه‌لر يازلدى وعلى پاشانك سلحدارى ايكن قلعه‌دن فرار ايله اردوى سرعسكرى‌يه دخالت ايتمش اولان عمر ميلو بكه رتبهٔ ميرميرانى ويرلدى .

بو صره‌ده قاقوسيل طرفنك احوالى پك زياده نظر دقتى جلب ايتمكله پاشو اسماعيل پاشا برمقدار علوفه‌لو عسكر تحرير ايله واروب اوراسنك اختلالنى باصدرمشدر .

يانيه غائله‌سيله اوغراشيلور ايكن هرطرفده روملر تبديل افكار واطوار ايتمشلر ايدى . حتى كريد جزيره‌سى روملرى اهل اسلام يانندە قوزى كبى ملايم ايكن آزى ديشلرينى كوسترمكه باشلاديلر ازان جمله بوكره ناحيه‌ده بعض اهل اسلام ايله ميانه‌لرنده ظهوره كلان مجادله منتج مقاتله اوله‌رق بعض تلفات وقوع بولمش هله بعض دور انديشان عصرك توسطيله منازعه برطرف ايدلمشدر .

بعض وفيات

برقاچ سنه‌دنبرو مختل الشعور اوله‌رق ساحلخانه‌سنده مقيم اولان سابق سراطبا مسعود افندى اشبو اوتوز التى‌سنه‌سى صفرينك غره‌سنده فوت اولدى . سفالت فنادن قورتلدى . اكثرى پدرندن منتقل اولان اوتوز صندق درونندە التمش بيك غروشلق كتابى جامع ابو الفتح موقتخانه‌سنده بالمزايده صاتلدى . سائر اشياى كرانبهادن بشقه پك چوق

مرصع قوطی وساعت وانواع تحف وتفاریق وکلیتلو مسکوکات ظهور ایتدی . علما صنفی اول عصرده اعدامدن ومصادره‌دن مستثنا اولمغله کافه‌سی بین‌الورثه تقسیم ایدلدی . فقط اثنای مرضنده سکسان بیك غروشلق التونی بین‌العیال والاولاد غائب اولدی . اوغلنه رؤس تدریس احسانیله تسلیت بیورلدی .

جزیرهٔ ساقزده مرفوع الوزاره اقامت اوزره ایکن محل اقامتی ایدین کوز الحصارینه تحویل اولنان صدر اسبق چلبی مصطفی پاشا اواسط ربیع الاولده عزم دار بقا ایتمشدر . ترجمهٔ حالنی بیان مقامنده شانی زاده شو بیتی ایراد ایله اکتفا ایلمشدر .

(بیت)

ولاخیر فی طول الحیات اذا امرؤ ❋ مضی ثم لم یذکر بخیر عواقب ❋

قره حصار صاحبده متقاعدا مقیم اولان قپودان اسبق سیدی علی پاشانك دخی بو اثناده وفاتی خبری الثمشدر . کرجی الاصل اولوب جزائر غرب اوجاغنده کوله‌من طائفه‌سندن ایکن جسارتی سببیله بعض سفائنه قپودان اولدقدن صکره درسعادته کله‌رك ترسانهٔ عامره‌ده استخدام اولنمشیدی . نفسنده بهادر وسفینه سواریلری ایچنده امثالی نادر برذات ایدی . انکلیز دونناسنك استانبول پیشکاهنه ورودنده قپودان دریا اولدی اندن صکره‌کی احوالی یوقارولرده مسطور اولمغله تکراره حاجت کورلمز .

جمادی‌الاولانك اوچنجی کونی دخی اسبق صدر روم ایلی وامام اول شهریاری احمد کامل افندی ارتحال دار بقا ایلدی . قریمی الاصل اولوب صغرسننده بعض اقرباسنك شفاعتیله اندرونه النمش وکیدرك چاوشان زمره‌سنه ادخال اولنمش ایدی . حسن صوتی سببیله خواننده لکده اصول بندلك مهارتنه مالك اولدقدن بشقه مصاحب شهریاری کمانی حضراغا وسازندکان بیننده مهارتله مشهور اولان کمانی اعمی جورجی ایله دمساز وقواعد پیشرویده خیلی بالا پرواز اولمشیدی . بوجهتله مؤذنلکه هوس ایدوب برمدت صکره مؤذن باشی وسلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده امام ثانئ شهریاری وسلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك عصر سلطنتلرنده درویش افندی یرینه امام اول اولدی . وامام سلطانی اولمق حسبیله طریق علمیه‌ده قطع مراتب ایدرك روم ایلی صدارتی پایه‌سنه قدر چیقدی . چونکه طریق علمیه‌ده اسکیلکه رعایت

اولنور ایسه‌ده مشایخ الاسلام وصدور کرامك مخدوم ودامادلری ایله
حنکار امامری وحکیم باشیلر بوقاعده‌دن مستثنا اولوب انلراز وقت ظرفنده
طفرات ایله طی طریق علمی ایده کلمشلردر . بناء علیه طریق علمیه
مخدوم ایله داماد امی ایله ذمی ایچوندر سوزی زبانزد اولمشیدی . یکرمی
التی سنه‌سنده کامل افندی امامتدن عزل اولندیسه‌ده یکرمی یدیده بالفعل
روم ایلی قاضیعسکری اولوب ایام صدارتی معاذالله تعالی برشدتلو طاعونه
تصادف ایتمکله قسمت محصولی زیاده اوله‌رق چوق پاره قازاندی مدت
عرفیه‌سنی بعدالاتمام بجه کیتدی . اوتوز اوج سنه‌سنده تکرار روم ایلی
قاضیعسکری اولوب تجدید ثروت ایتدی . امامتنده دخی النه خیلی
شیلر کچمش اولدیغندن خیلیجه ثروت صاحبی‌ایدی . صافدل وطور
چاوشانده لطائفه مائل برذات اولدیغی شانی ذاده تاریخنده مقیددر .
قاضیعسکرلك کتب فقهیه‌ده احکامی بیان اولنان قاضی القضاة
مسندی دیمك اولدیغی مطالعه ایدن فقها صنعت موسقیده مهارت ایله
بومقامه‌نصل واریله بیلدیکنه برمعنی ویره‌مزلر . لکن ایکیوز سنه‌دنبرو
طریق علمیه‌نك نظامی بوزیلوب بودرلو حاللر عادت جاریه اولدیغی
مطالعه ایله دفع تعجب ایدرلر . مع مافیه اولوقت طریق علمیه دیکر
طریقلره نسبتله اهون برحالده ایدی . هله طریق عسکری تملندن
ییقلمش وبتون بتون بوزلمش ایدی . دولتك برنجی درجه ده قوهٔ
عسکریه‌سی اولان یکیچریلر استانبولده ادبسزلك ایتمکدن غیری برایشه
یارامازلردی .

.اسبق کتخدای صدرعالی یکیشهرلی زین‌العابدین بك که تپه‌دلنلی علی پاشا
علیهنه بیراق اچانلردن بری‌ایدی . انك بومسئله‌یه مداخله‌سی خصمی
اولان علی پاشادن انتقام المق وولی نعمتی اولان حالت افندی‌یه خدمت
ایتمك مطالعه‌سندن منبعث اولوب تپه‌دلنلی ایشنی تسهیل ایله حالت
افندینك رأینی هرپرده ترجیح وترویج ایلرایدی . ایستدکاری کبی علی
پاشا بروجه بالا فرمانلو اولدی . لکن حالت افندینك تخمینی طوغری
چیقمدی . ایش اوزادی کیتدکجه صربه صاردی بونجه خزائن خاقانیه
تلف وحرکات عسکریه ایله رعایا بیتاب ونیجه قریه‌لر خراب اولدقدن
بشقه فتنهٔ دیکره بادی اوله‌جغی امارات قویه‌ایله اکلاشلدی . بناءعلیه

مقدما تپه‌دلنلی حقنده برمدت دها مسامحه ایله معامله اولنمسی رأینده بولنان جانب افندی طرفدارانی فرصت بولوب بوهنکامه‌یه باعث اولنلره اطالهٔ لسان وقدح ودشنام ایدر اولدیلر • زین‌العابدین بك ایسه برمیر فیلسوف نظیرویانیه وموره جهتلرینك حقایق احوالندن خبیر وبوخصوص بشقه فسادلره مقیس اولمیوب بعض مقدمات واماراته نظرا قضایای وخیمه‌یی منتج اوله بیله‌جکنی استدلال ایله دلکیر اولدیغی حالده خلقك کندوحقنده اولان کفتکوسیله متأثرا منزول اولدی • وبراز وقت مفلوج وبیمار اولوب اخرکار (مصراع) مرامرك بهتر ازین زندکانی) زمزمه‌سیله جمادی الاولانك اون‌اوچنجی کونی عزم دارالقرار ایلدی • روش احوالدن ایشك نلری انتاج ایده‌بیله‌جکنی ایو کشف ایلمش که انك اثنای وفاتنده افلاقده وموره‌ده اختلالر یوز کوسترمشیدی • کاشکی بونی‌دها اوجه دوشنوبده حالت افندی‌یه مداهنه ایده‌جکنه جانب افندی قولنده بولنیدی • فقط کندوسنك تپه‌دلنلی حقنده اولان انفعالی وحالت افندینك نفوذ واقبالی بادیٔ امرده کندویه پردهٔ بصیرت اولمش ونهایت پیدرپی رونما اولان امارات قویه ایله حقیقت حاله انتقال ایده بیلمشدر • حالت افندی‌یه نه‌دیملی‌که بونجه دلائل واماراته عطف نظر ایتمیوب حالافنارلولر ایله کرم الفت وهم افکار ایدی •

اناطولی پایه‌لولرندن هزار فنلك ایله معروف اولان محیی‌زاده سیدمحمد افندی دخی جمادی الاولانك یکرمی دردنجی صالی کونی وفات ایلمشدر • شانی زاده تاریخنده دیرکه بواثناده علی پاشا مدت مدیده دنبرو حبسنده اولان اولونیه متصرفی سابق ابراهیم پاشایی برکون یانه کتوردوب وافر صحبت ایلدکدن صکره ینه محلنه اعزام ودرعقب قتل واعدام ایدوب انجق ابدالانه مشرب اولان بیوك اوغلنی ابقا وماعدا بالجمله اولاد ومتعلقاتنی افنا ایلدی مومی الیهی ابقاسنك سببنی بعض مقربلری کندوسندن تنها سؤال ایلدکده عمر میلو بندن صکره یانیه‌یی کندوسنه توجیه ایتدیرر لکن وقتیله بواکا فناچبان اولور بونی انکچون ترك ایتدم تعبیری بعض واقف اسرار حضاردن مسموع محرر حقیردر • انتهی

فقیرك ولی پاشا زاده اسمعیل پاشادن مسموعاتم شانی زاده‌نك بوافاداتنه مباینذر اسمعیل پاشانك والده‌سی ابراهیم پاشانك کریمه‌سی اولمغله والده

جهتندن انك و پدر جهتندن علی پاشانك حفیدیدر وعصرمز وزراسندن اولوب یقین وقته‌دك معمر اولمشدر انك لساندن بالذات مسموع فقیر اولدیغنه کوره ابراهیم پاشا اوغلی میرمیراندن سلیمان پاشا ایله برابر یانیه قلعه‌سنده زیر زمینده کوله ناظر برمحلده محبوس ایکن یانیه‌نك محصورتیندن چند ماه مرورنده ابراهیم پاشاسنی سکسانه قریب اولدیغی حالده اجل موعودیله وفات ایلمشدر . واوغلی سلیمان پاشا صکره حبسدن چیقوب استخدام اولنمشدر . ینه اسماعیل پاشا برکون حکایه ایتمشیدی که علی پاشا محصور ایکن بنمله ابراهیم پاشایه خبر کوندردی کندوسنك اسباب وزارتنی ویروب اردویه کوندرمکی وعدایتدی ابراهیم پاشانك یانه‌کیدوب کندوسنه افاده ایتدیکمده (بوقدر ییل چکدی بوحالده یم بن برکره دنیایی غائب ایتدم اومارم‌که اخرتی قازاندم شمدی طیشارویه چیقسم علی پاشایه رغما بکا منصب ویررلر ینه دنیا اموریله‌اشتغال ایدوب شوقازاندیغمی غائب ایتمش اولورم شمدنصکره بونلره حاجت یوق بزم ارتق بورادن اولومز چیقار) دیدی . بعده علی پاشا انکله کورشمك ایستدی و ینه بنمله خبر کوندردی کیدوب افاده ایتدم انی دخی قبول ایتمیوب (کورشمك نه‌لازم اوبندن اوتانه‌جق بن اندن اوتانه‌جغم) دیمکله بن دخی (اوسزدن اوتانسون اماسز اندن نیه اوتانه جقسکز) دیدیکمده (بلکه بنده الله فرصت بکر ایسه بنده علی پاشایه بویله ایده‌یم دیو خاطریمه کلمشدر بنده بوخولیامدن اوتانورم) دیدی . انتهی .

اسماعیل پاشانك بوافادات شفاهیه‌سی کندوسندن ایشیدلدیکی کبی وقتیله ضبط اولنمشیدی . عینیله بورایه قید اولندی . بعده علی پاشاخاندانندن اولان دیکر بعض ذواتدن لدی الاستفسار انلر دخی اسماعیل پاشانك افاداتنی تصدیق ایتدیلر .

بوندن بشقه فرانسز میرالایلرندن اولوب علی‌پاشا خدمتنده ومحصور ایکن یانده بولنان وابراهیم منصور دینلان ذاتك یازمش اولدیغی رساله ده (ابراهیم پاشا مدت انزواسنده هردرلو ارزوی دینویدن تجرد ایدوب فقط قوای عقلیه‌سنه خلل کلمامشیدی . وعلی پاشانك عاقبتنی وخیم کورمکده اولدیغی حالده برایشه قارشمازدی واره صره علی پاشانك کلینلری اولان ایکی قیزینی کورردی لکن کندی حالندن اصلا شکایت ایلمزدی علی پاشا

صوك كونلرنده كندوسنك سبيلنى تخليه ايتمك ايستديسه‌ده قبول ايتميوب حبسخانه‌ده ايكن تكميل انفاس ايلدى • يانيه قلعه سنده‌كى جامعده مدفوندر) ديو مندرجدر ••

تحقيقات مشروحه‌يه نظرا شانى زاده‌نك ابراهيم پاشا حقنده على پاشا طرفندن اعدام اولندى ديمسى بعض مسموعات غير صحيحه‌يه مبتنى اولديغى تبين ايتمشدر •

متفرقه

خلال جمادى الاولاده روم ايلى ايالتى يانيه جانبى سرعسكرى وموره واليسى اولان خورشيد پاشايه وموره ايالتى سلانيك وقواله سنجاقلرى متصرفى اولان وزير سيدمحمد پاشايه وسلانيك وقواله سنجاقلرى سابقا روم ايلى واليسى قوانوس اوغلى حسين پاشايه توجيه اولندى •

و بو اثناده خورشيد پاشا معيتنه اسكوب متصرفى مالك پاشا ايكى بيك پياده عسكر سوق ايتمك وايورانيه‌لى حسين پاشا و پرزرين متصرفى محمود پاشا و ياقوه متوليسى مصطفى پاشا زاده سيف الدين بك ودوقه‌كين متصرفى كنعان پاشا مقدار كافى عسكرله بالنفس كيتمك اوزره مأمور اولوب بونلرى يرلرندن تحريك وسوق ايچون مخصوص مباشرلر اعزام قيلندى

يانيه ايشنك اوزامسى وكوندن كونه صعوبت ومشكلاته دوچار اولمسى مجرد يانيه اردوسنده‌كى وزرا وسائر مأمورين بيننده رقابت وعداوت وقوعنه حمل اولنمش و بوماده حالت افنديه پك‌زياده طوقونمش ايدى بناء عليه يانيه اردوسنه شكر وشكايتى مؤثر كار كذار برمباشر كيدوب ده رخاوت وتقصير ايدنلرك شديدا مجازات وحسن حركت ايدنلرك صحيحا مكافات كوره‌جكلرينى جمله‌سنه لايقيله تفهيم ايلمسى حقنده ارادهٔ سنيه اصدار اولنمغله مجلس مشورتده‌لدى المذاكره حالت افندى ادملرندن اولوب عهده‌سنه قپوجى باشيلق رتبه‌سى توجيه اولنان دده مصطفى اغا بالانتخاب اولطرفه كوندرلمشيدى • بو اثناده درسعادته عودت ايلدى صدره شفاويره‌جك جواب كتوره‌مدى ايسه‌ده حالت افندى ادملرندن اولديغى معلوم اولمغله وارديغى يرلرده وزرا وميرميران واشراف واعيان طرفلرندن

ماحضرنه ایسه تقدیم اولنمش ایدوکی جهتله بیك کیسه‌لكدن زیاده مال‌ایله
کلمش اولدیغی شانی زاده تاریخنده مندرجدر ٠
بومقامده شانی زاده تاریخنده برزائچه مندرج اولمغله صورتی زیرده (۷)
رقمیله علاوه اولنور ٠
خلال جادی الاولاده حرکت سرکشانه‌یه طریق اسلم اولان یکیچری
صنفنه قید اولنمش اصنافدن برقاچ حمال زندان قپوسنده برعباجی صربلودن
غصبا عبا الماق ایستیوب اودخی ممانعت ایتمکله انی دوکمکه باشلادقلرنده
اغاچوقداری کلوب انلری دفعه تصدی ایدیجك حماللر انی و یانندەکی
نفرلردن برینی بچاق ایله جرح ایتمشلر ٠ مکر یکیچری اغاسی تبدیلا اوجوارده
ایمش ودرعقب یتیشوب انلردن ایکیسنی طوپوز ایله اورمش وجمله‌سنی
طوتدرمش ٠ بوغازکسن قلعه‌سنه کوندرمش ٠ و کیجه بوغدیروب
جسدلرینی دکزه اتدرمش‌در ٠
علوفه دیوانی کیجه‌سی یکیچریلر قشله‌لرنده تجمع ایتمك ودیوانه حاضرلانمه
تعبیریله دلیرانه ومستانه نعره‌لر آته‌رق قشله‌لره کیتمك معتاد قدیملری‌ایدی ٠
اون سنه‌دنبرو دیوان کیجه‌سی جابجا تفنك وطبانجه آتمق دخی عادت
اولدی ٠ بو اثناده یکیچری اغاسندن ناخوشنود اولدقلری جهتله دیوان
کیجه‌سی اولان جادی الاولانك یکرمی دردنجی صالی کیجه‌سی معتاددن
قات قات زیاده وهر دقیقه ده بیك الدن تفنك وطبانجه آتمشلر واستانبول
اهالیسنی فوق‌العاده بیزار ایتمشلردر ٠
ایشته دولتعلیه‌نك برنجی عسکری اوله‌جق یکیچریلر بوحالده وانلره استناد
ایله زمام امور دولتی ید استبدادینه الان‌حالت افندی اغراض نفسانیه‌سیله
اشتغالده وممالك عثمانیه‌نك اکثری حال اغتشاش واختلالده ایکن بردن
بره افلاق و بغدان وموره وجوارنده واکثر جزائر بحر سفیدده عصیان
ظهور ایله دولتی فوق‌العاده بیحضور ایلمشدر ٠
روم فترتی دیدکاری ایشته بو وقعهٔ اختلالیه‌در ٠ بو وقعه‌نك حقایقنی
کرکی کبی تفهیم ایچون اول امرده بر وجه آتی اسباب متقدمه‌سنی بسط
و بیان ایلمك مناسب کورلمشدر ٠

رومك عصیاننی منتج اولان مقدمات متسلسله

رومك عصیانه یلتنملری پك اسکی برماجرادر ٠ ابوالفتح سلطان محمدخان ثانی

حضرتلری استانبولی فتح ایتدکده مغلوب ومحکوم اولان روملرک قلبلرنده بعده کسب اقتدار ایله اعادهٔ استقلال ارزوسی باقی اولمق طبیعی ایدی ۰ زیرا کندو اعتقادلرنجه حکومت مشروعه انجق شرق ایمپراطورلرینك حکومتندن عبارت اولمغله بشقه برملتك حکومتنده تحکم نظریله باقارلردی فقط فاتح حضرتلرندن کوردکاری اثار التفات وانواع مساعدات ایله متشکر ومتسلی اولدیلر ۰ صکره داعیهٔ استقلاله دوشدیلر عصیان ایتدیلر ۰ ایضاح ماده ایچون براز بونلرك اولیاتندن بحث ایدهلم ۰ فرنکلرك غریق و بزم یونان دیدیکمز الینوز قومنك وقتیله شهرتی دنیایی طوتمش ایکن رومهلولر ظهور ایله بالجمله بلاد یونانیهیی مستولی اولدیلر و یونانیلر انلره قاریشوب روم نامنی الدیلر ۰

قسطنطین استانبولی بنا و پایتخت اتخاذ و بوراده عیسویتی اعلان ایتدی چوق کچمیوب رومه دولتی غربیه وشرقیه دیوایکی قسمه منقسم اولدیغی کبی اهالیسی دخی قاتولیك واورتودقس دیوایکی مذهبه تفریق ایله غرب کلیساسنه پایتخت قدیم اولان رومه وشرق کلیساسنه پایتخت جدید اولان استانبول مرکز اولدی ۰ ومذهبجه قاتولیکلر ریمپاپایی واورتودقسلر استانبول پطریقنی رئیس عمومی اتخاذ ایلدیلر ۰ وقسطنطینك زماندن ژوستنیانوسك زمانه قدر ایکیوز بوقدر سنه استانبولده لاتین لسانی لسان رسمی اولمش ایسهده اهالی هپ یونانجه تکلم ایدهکلدکاری جهتله صکره دولتجه دخی یونان لسانی مستعمل وفقط بولسان رفته رفته بوزیلهرق الحالة هذه استعمال اولنان روم لساننه منقلب اولمشدر ۰

مقدمات مشروحهیه نظرا روم دینلدکده اورتودقس مذهبنده محرف یونانجه سویلر ونسبی الینوز قومنه اسناد ایلرکیمسه دیمك اولور ۰ اهل صلیب زمانلرنده لاتینلر برارالق استانبولی ضبط ایدوب قاتولیك مذهبنده بولندقلری جهتله شرق کلیساسنه خیلی حقارت ایلدیلر ۰ استانبول ایمپراطورلری خاندانی نیجهسنهلر اناطولیده اقامت ایله صکره کلوب تکرار استانبولی الدیلر اندن صکره دخی قاتولیکلر روملری کندو مذهبلرینه ادخال ایتمك سوداسندن فارغ اولمدیلر ۰ روملر ایسه اهل اسلامدن زیاده قاتولکلردن متنفر ومجتنب ایدیلر ۰

ایشته حال بومرکزده ایکن سلطان محمد خان ثانی حضرتلری استانبولی

فتح ایتدکده پطریقلق مسندینی ابقا وسینود دنیلان جماعت مترهپولیدان هیئتنی تشکیل وسائر پطریقخانه مأمورلرینی سابق وجهله تعیین ایله استانبول روم پطریقخانهسنی علی‌العموم اورتودقس مذهبنده بولنان خرستیانلره مرجع عمومی قیلدی . وکلیسا ومناسترلره رعایتله برابر پك چوق مساعدات و پطریقلق فرمان عالیسنده مسطور برخیلی امتیازات و یردی . وشریعت اسلامیه اقتضاسنجه اهل ذمت رعایانك امور دینیه ومذهبیهلرینه مداخله جائز اولمدیغی کبی خصوصات سائرهلرنده دخی برکونه معاملهٔ جبریه اجرا اولنهمیهجغندن روملر امور مذهبیهلرنده حریت کاملهیه مظهر ولاتینلردن کوردکاری مداخلات مذهبیهدن آزادهسر اولدقلرندن بشقه لسان وعادتلرنجه دخی سربست قالدیلر .

حضرت فاتحك بواجراآتی شریعت اسلامیهیه موافق اولوب عدالت وحقانیت وانسانیتجه دخی برملت محکومه حقنده بوندن زیاده برشی یاپیلهمازدی . روملردن عقل وانصافی اولنلر دخی بومساعداتك قدرینی بیلورلر وشکرینی ایفا ایدرلردی . زیرا اول واخر لاتینلردن بومرتبه مساعدهیه مظهر اولمدیلر واولهمازلردی . زیرا (قیلرژه) یعنی کروه رهبان اودرلو مساعداته ممانعت ایله ملت محکومهیی کندو آیین ومذهبلرینه قلب ایچون اسباب لازمهیه تشبثدن کیرو طورمازلر . فاتحك اولوجهله اتخاذ ایلمش اولدیغی مسلك مشروعی صکره اهالیسی اورتودقس مذهبنده بولنان برچوق ممالکك بالسهوله فتحنه سبب اولمشدر .

و برارالق قاتولیك مذهبنده بولنان وندکلولر موره طرفلرینی استیلا ایتدکلرنده دخی روملرك امور مذهبیهلرینه مداخلهدن خالی اولمدقلرینه مبنی شهید علی پاشا مورهیی فتح ایتدکده اهالیسی مذهبجه تابع اولدقلری استانبول پطریقخانهسی دائرهسنه داخل اولهرق اودرلو مداخلاتدن قورتلمشلر وممنون ومتشکر اولمشلر ایدی .

بووجهله بلاد یونانیه پیدر پی دولتعلیه النه کچدکچه پطریقخانهنك دائرهٔ نفوذی دخی وسعت بولمشدر . مع مافیه جماعت رهابین ایچنده اول وآخر افکار فاسده اصحابی اکسیك دکل ایدی .

حتی شهید علی پاشا مورهنك فتحندن اقدمجه روم ایلی قواق حصارینه یارم ساعت مسافهده اولان ماورومولوس نام روم کلیساسنی بعض

شبهات اوزرینه باصوب تحری ایتدکده برچوق الات حربیه ظهور ایتمکله اوکلیسایی هدم وامحا ایلمش اولدیغی حدیقة الجوامع نام کتابده بالمناسبه مذکوردر . مع مافیه اوزمان اهل اسلام ایچنده رومل جانسز وقوتسز برطائفه اولدقلری جهتله فسادلرندن قورقلماز ایدی .
وافلاق و بغدان ویوده‌لری یرلو بویارلردن انتخاب ونصب اولنه کلورکن صکره‌لری روملرك کباری ایچون ویوده‌لغه موصل برطریق رسمی آچلمشدر . شویله‌که اصلزاده اولان کنجلری لسان ترکی‌یی کوزجه اوکرنورلر واوروپا لسانلرینی تحصیل ایدرلر وکندو قلملرنده استخدام ایله باش کاتب وقپو کتخداسی و بعده دیوانخانهٔ ترسانه یعنی دریا ترجمانی واندن ترجمان دیوان همایون واندن ویوده اولورلر ایدی . ایشته فنارلو دیدیکمز بونلردر .
عثمانلولرك امور مالیه‌سی کافهٔ ارمنیلرك یدنده بولنغله انلر بو جهتله حصه‌مند منافع حکومت اولورلردی اما دولتك الك مهم ونازك ایشی یعنی امور خارجیه‌سی اداره‌سی منحصرا فنارلولرك النده ایدی . زیرا دیوان همایون ایله امور خارجیه نظارتی ریاست کتابه ملحق اولوب دیوان همایونه عائد اولان ایشلر بکلکجیلکه وامور خارجیه دیوان همایون ترجمانلغنه عائد ایدی .
وقریه وناحیه‌لرك ادارهٔ خصوصیه‌لری سکنه‌سی اهل اسلام ایسه امام ومختارلره وخرستیان ایسه پاپاس وقوجه باشیلره محول ایدی . وخرستیانلرك بك چوق ایشلری پطریقخانه‌لر طرفندن باب عالی‌یه عرض وتوصیه ایله ترویج وتسهیل اولنوردی . بوندن بشقه اقدکز اطه‌لری قپودان پاشالرك تحت نظارتنده اولوب واسطهٔ اجرائیه دخی فنارلولردن اولان دریا ترجمانی ایدی . واهالیسی صرف خرستیان اولان نواحئ یونانیه‌دن بعضیلری ویرکولری مقطوع اولمق کبی بعض مساعداته مظهر اولوب بونلرده حکومت سنیه برنوع حمایه طرزینه دوکلمشیدی .
علی‌الخصوص موره نیم جزیره‌سنك مانیه (اسپارته) قطعه‌سی دخی دریا قپودانلغنه مربوط اوله‌رق سنوی ترسانه‌یه مقطوع برویرکو ویرردی . بوده مقدما درت بیك غروشدن عبارت اولدیغی حالده مؤخرا اون بشبیك غروشه‌قدر ابلاغ اولنمشدر . ومانیه فی‌الاصل سکز قپتانلغه منقسم ایکن صکره اون بر قپتانلق اولمشدر . بونلردن بری

فوت اولسه اکثریا وارثی یرینه چکردی . وصرب وسنکستان اولمق
واهل اسلامدن کمسنه ساکن اولمامق حسبیله حکومت مخصوصهٔ عثمانیه
اقامه اولنمیوب هر قپتان کندو ناحیه‌سنده مستقل ایدی . فقط ایچلرندن
بریسی دیکرلرینك انتخابیله رئیس اولوردی . صکره رئیسلر مانیه
باشبوغی عنوانیله قپودان پاشالر طرفندن نصب ایدیلور اولدی بعده مانیه
بکی دنیلدی .

اولاحلر یعنی افلاق و بغدان اهالیسی نسبجه ولسانجه یونانیلردن
وروم‌ه‌لولردن بشقه برقوم اولوب اکرچه رومه دولتی اورالرینی
دخی ضبط ایله اصحاب تیمار طرزنده براز مأمورلر اقامه ایلمش اولدقلری
جهتله اولاحلر دخی رومه‌لولردن اشیلانمش وحتی بوندن طولایی
انلره رومانی دینلمش ایدی لکن انلر یونانیلر قدر رومه‌لولره قارشمامشلر
ایدی . بوجهتله اولاحلر روم طائفه‌سندن دکلر ایسه‌ده اورتودقس
مذهبنده بولندقلری جهتله روم پطریقخانه‌سنك ریاست روحانیه‌سی
تحتنده اولدقلرندن بشقه بروجه بالا ویوده‌لقلرك مخرجی دیوان همایون
ترجمانلغی اولمق حسبیله مملکتین دخی فنارلولرك مالکانه‌سی کبی اولمشیدی .
واولوقت خرستیانلرك دفتر نفوسی پطریقخانه‌لرده اولوب روم ایلیده
وعلی الخصوص یانیه و یکیشهر طرفلرنده منتشر ومتفرق بولنان اولاحلر دخی
اورتودقس اولدقلری جهتله روملرك دفتر نفوسنه داخل ایدیلر .

دیه‌لم که اولاحلرده رومه‌لو بلاشقلغی ورومانی نامی وار بوملابسه ایله
روملرك دفتر نفوسنه داخل اولسونلر یا قره‌طاغلولره وصرب‌لره نه‌دیملی که
انلر ایزلاو قومندن اولوب روملره هیچ مناسبتلری اولمدیغی حالده مجرد
اورتودقس اولدقلری جهتله جمله‌سی روم پطریقخانه‌سی دفترینه ادخال
قیلنمشلردر .

شویله که اوته‌دنبرو روم ایلی قطعه‌سنده بولنان بلغار وایزلاو طائفه‌لرینك
مرجعی ایپك واوخری پطریقلری ایکن روم پطریقنك استدعاسی
ویوانی ایپسلانتینك سعی وغیرتی ایله (١٧٦٢) سنهٔ میلادیه‌سنده
بوایکی پطریقلق الغا اولنه‌رق انلره تابع اولان بالجمله اورتودقسلر
استانبول روم پطریقنك ادارهٔ روحانیه‌سنه ربط اولنمش و بوجهتله دخی
استانبول روم پطریقخانه‌سنك دائرهٔ نفوذی توسیع قلنمش‌در .

﴾ استطراد ﴿

استطراد

خیلی مدت صکره دولتجه عموم نفوس تبعه یازلمش ایسه ده پطریقخانه نك اصول متخذه سی اوزره کیدلمشدر ٭ حتی عهدقریبده روم ایلیده بلغارلرك نفوسی روملردن تفریق اولنه مامشدر ٭ بزینه صدده کله لم ٭

باب عالی دیوان همایون ترجمانلریله روم پطریقخانه سندن امین اولدیغی جهتله اومثللو اخطار واستدعالرینی ترویجده اصلا تردد ایلمزدی ٭ ایپسلانتیلر ایسه کاه ترجمان دیوان همایون وکاه ویووده اولهرق دولتعلیه نك بونجه لطف وعنایتلرینه مستغرق اوله کلدکاری حالده دها اولوقت هپ اورتودقسلری برمرکزه ربط ایله اسباب فتنه وفسادی استحضار ایلمك نیت فاسده سنده ایمشلرکه صکره لری مدت مدیده دیوان همایون ترجمانلغی وافلاق ویووده لغی مأموریت مهمه لرنده بولنان الکساندری ایله قسطنطی ایپسلانتی دخی طریق خیانتده دوام ودولتعلیه نك سوء اداره سندن وروملرك مغدوریتندن بحثله دولتعلیه حقنده دول اوروپانك نظر دقتلرینی جلبه اقدام ایلمشلردر ٭ حتی اومثللو صنادید رومدن بعضیلری اهل اسلامك روم ایلی قطعه سندن اخراجی ایچون روسیه وفرانسه دولتلرینك معاونت فعلیه سنی استحصاله بیله چالیشوب جباله مشلردر بناء علیه روملرك برفساد وفتنه ایقاع ایلمرینه دها اولوقت دولتعلیه دشمنلری مترقب ایمش ٭

فنارلولر دولتعلیه نك اوقدر امنیت واعتمادینه وانواع الطاف وعنایاتنه مظهر اولمشیکن بومرتبه امنیتی سوء استعمال ایتملری وکفران نعمت یولنده بوقدر خیانتکارلقلری طوغریسی انسانیته یاقیشور شی دکل ایدی برطائفه نك ایچنده انسانیتك شان وشعاری بومرتبه اخلال وتحقیر اولنمامشیدی ٭

یوقسه انسان بولدقجه بونار امالنه نهایت یوق غایت حریص برمخلوقدر روملرده دخی درلو امل وارزولر بولنمق احوال طبیعیه دن ایدی ٭

حالبوکه روملر دین ولسانجه وعادات وادبیاتجه ملت حاکمه دن ایرو اولدقلری جهتله ممالك عثمانیه ده کندولرینه مخصوص برعالمده یاشارلردی ٭ واهل اسلام ایچنده مسافرکبی طوررلردی ٭ غلبه لك اولدقلری یرلرده دخی اهل اسلامه بیکانه نظریله باقارلردی ٭ بالجمله تبعه یه حکومت لسانی اوکرتمك وانلری ادبیات عثمانیه وعادات حسنهٔ اسلامیه یه الشدرمق وملت

حاكميه ايصندرمق و بووجهله رابطهٔ تابعيت ومتبوعيته قوت و يرمك مترتب ذمت حكومت ايكن اسلافزك بوبابده رونما اولان خطا ومسامحه لرى قابل انكار دكلدر .

قالديكه صكره لرى دولتعليه نك نظامات عسكريه وملكيه سى بوزلمغله صنوف عسكريه ومأمورين سائره تبعه يه جور واذا ايدر اولدى . وحكام شرعك مخرجى اولان طريق عليه نك دخى نظاماتى بوزيله رق مناصب عليه شوكا بوكا مأكل ونائبلر نا اهل اولمغله احقاق حق امر اهمى مهجور ومهمل قالدى . بوجهتله عموم تبعه يه نفرت كلدى . و برده اهل اسلام ايچنده علوم ومعارف تناقص وتدنى ايتدكجه تعصب زياده لشه رك خرستيانلر حقنده تعبيرات تحقيريه استعمال اولنمغه باشلاديغندن كندولرينه كران كله رك روملرك ذهنلرنده حكومت سنيه دن ايرلمق افكارى كوندن كونه تزايد وترقى بولدى .

روسيه چارى مشهور بيوك پترو اتحاد مذهبى وسيله ايدرك اورتودقس مذهبنده بولنان رعاياى دولتعليه نك اذهاننى اخلاله صرف مساعى ايلش ايسه ده پروت محاربه سنده مغلوب اولمغله بوداعيه بالطبع كسب تأخر ايلشدر . مع مافيه روملرك ذهنلرينه كيرمش اولان سوداى سربستى زائل اولمامشيدى . دولتعليه نك قوتى ايسه خيلى زمانلردنبرو تنزله يوز طوتوب سوارى بلوكلرينك ويكيچرى اوجاغنك وسائر اوجاقلرك تخصيصاتى وزعامت وتيمارلر شوكابوكا مأكل اولوب صنوف عسكريه اسمى وار جسمى يوق برحاله كله رك لدى الحاجه استانبولده حال وجال واصناف سائره زقاقلردن طوپلانوب سفره سوق ايديلور اولدى . طشره لرده دخى استعمال سلاحه مألوف اوليان رنجبر وچفتچى كروهى طوپلانوب انلره دخى عسكر دنيلوردى . عسكر ايسه استعمال سلاحه مألوف مرتب ومنتظم برهيئت ديمكدر . عسكرك بو پريشانلغنه نظراً دول سائره شويله طورسون درون مملكتده ظهور ايدن عصات وبغات بيله دولتعليه نك قوهٔ عسكريه سنى كوزلرينه كسدرمشلر ايدى .

حال بومرتبه يه كلمش اولديغى حالده (۱۱۸۲) سنه سنده روسيه لو يه اعلان حرب اولنمغله اردوى همايون استانبولدن چيقار ايكن يكيچرى اراذلى زقاقلرده راست كلدكلرى خراجكذار رعايايى بونلرده كاوردر برداور ديه رك

ضرب وتحقیر ایتدکلرنده دفع وتأدیب اولنه مدقلرندن شمار دیلر وروم ایلی یه
چیقوب اثنای راهده اوغرادقلری قری وقصباتی یغما وهتك عرض واراقهٔ
دما ایدرك بالجمله مسلم وغیرمسلم رعایایه دهشت ونفرت ویردیلر ۰ کافهٔ
اهالی اویله عسکر نامنه حرکت ایدن اشراره لعنت اوقودیلر ۰ مسلمانلر
ایچون بشقه برملجأ اولمیوب ینه دولت اسلامیه نك مظفریتنه دعا ایدرلردی ۰
روملر ایسه بالطبع کندولری ایچون بشقه برملجأ ارایوب درعقب روسیه لو
طرفنه میل ایتمشلرایدی ۰ (الجنس الی الجنس کما قیل یمیل) واویله اطاعتسز
وضابطه سز عسکرله برایش کورلمك ممکن اولمدیغندن سفر مذکور قینارجه
مصالحه سی کبی غایت مضر برمعاهده یی انتاج ایلمشدر ۰ وسفر مذکور
اثناسنده بحر بالطقدن اقدکزه کلان روسیه دونماسی قوماندانك برنیم
اشارتیله موره واطه لر رعایاسی روسیه لو طرفنه میل کوستروب حتی
موره لی نیاکی وقره دانه وزعیم وامثالی سرکرده لر برطاقم اشقیای یونانیه یی
باشلرینه طوپلایوب روسیه باندیره لرینی کشاد ایله عصیانه قیام ایتمشلر
ایدی ۰ لکن دونما اول طرفدن مفارقت ایتدکده بواشقیانك اکثری
تپه لنمشدر ۰
شانی زاده دیرکه دولتعلیه نك تقریبا ربع اهالیسی خرستیاندر بعضیسی
تعدیٔ اراذل وتکدیر خدمهٔ بعض محصل ایله مضطرب ومعاملهٔ فریاد
رسیٔ کبرادن دخی خائب اولدقچه ایینلری اقتضاسنجه هربر صنفی برمستند
تحصیلنه طالب وتعصب باطل دخی بومقوله کیفیاتی بالطبع جالب واعداء
سلطنت سنیه ایسه بوکونه صورت سهولت جلبنه مترقب اولمغین مقدما
(١١٧٧) سنه سنده قره طاغ رعایاسی و (١١٨٢) سنه سنده کرجستان
رعایاسی و (٨٥) تاریخنده موره رعایاسی ودور اسبقده صرب رعایاسی
جمیعا شمال اوروپا طرفندن واحدا بعد اخری بعض رهبان وسائر
فتان واسطه لریله سلوك وادیٔ عصیان وحتی موره لیلر روسیه
بیراقلری کشادیله اعلان طغیان ایتمشلر ایکن مجازات لایقه ده رخاوت
عساکردن ناشی بعض صورت عجز ومسامحه ظاهر اوله رق صکره
دخی ضبط وربطده لازمهٔ تأکید وتشدیده بدل طرز معامله طور
متغافلانه یه دائر اولدقدن بشقه اخرکار ینه فسادات خفیه ایله
بدیدار اولان (١٢٢٢) و (٢٣) سنه لری وقعه لری قوت عسکریه یی

کلیاً کاسر اولمغله فیما بعد دولدن قطع نظر تحت رعیتده اولان ملل دخی اهل اسلامی کویا کوزلرینه کسدیرمشلر واسباب طغیانی احضار وتمایل کوسترمشلردر ۰ انتهی

الحاصل روملر قتریته زماننده دخی عصیانه خواهشکر اولمشلر ایسه‌ده بویله برامر خطیره وقتیله حاضرلانمامش اولدقلری جهتله علی‌العموم عصیانه قیام ایده میوب اوقدر یلتمکله اکتفا ایلمشلر ونشر معارف وصنایع ایله روملرك جهلی ازاله اولندقجه تصورلرینك فعله کله‌میه‌جکنی اکلامشلر ایدی ۰ اندن صکره استکمال اسباب لازمه‌یه یعنی تکثیر سفائن واکتساب ثروت وسامان ایله نشر فنون ومعارفه تشبث ایتمشلر و بومقدماتك حصول واجتماعنده سودای استقلالی افراد رعایانك اذهاننه یرلشدیرمك امر سهل اوله‌جغنه بناء اوزمان اجرای مافی‌الضمیره قیام ایتمك اوزره قرار ویرمشلردر ۰

قینارجه معاهده‌سی و بعده روسیه‌لو ایله یاپیلان معاهده ومقاوله‌لر احکامنجه روسیه‌لو مملکتین وصربستان حقنده حق مداخله قزاندی ۰ واقدکز اطه‌لری رعایاسندن برچوق روملری جلب ایله انلردن ضابط ونفر اوله‌رق پك چوق کمیجی تدارك ایدرك چوق کچمیوب قره دکزده‌کی دونناسنك اکثر عساکر بحریه‌سی روم طائفه‌سندن عبارت اولدی ۰ وروسیه‌لونك عثمانلولری اوروپادن طرد ایلمك فکری برمرتبه دها قوت بولدی ۰ روملرك باشلرنده دخی شمال روزکارلری اسمکه باشلادی ۰ وقینارجه مصالحه‌سندن صکره قپودان دریا غازی حسن پاشا دخی دولتعلیه‌نك قوهٔ بحریه‌سنی تنظیم ایتدیکی صره‌ده اقدکز اطه‌لری رعایاسی کمی طائفه‌سی سلکنه ادخال ایلدی ۰ دونتمای همایون طائفه‌لرینك اکثری روملردن عبارت اولدی وبوتدبیر اولوقت ایجاب حاله موافق کورلدی روملر ایسه بو کمیجلك صنعتیله نه‌بیوك سرمایه‌یه مالك اولدقلرینی دها اولوقت اکلامشلر و بوصنعتی ایلروده دولتعلیه علیهنده قوللانمق نیتیله اکالنه غیرت ایلمشلر وچوق کچمیوب کرك عددجه وکرك مهارتجه اهل اسلام کمیجیلرینه تفوق ایتدکلرینه مبنی دولتعلیه‌دن ایریله‌جق اولدقلرنده بحراً غلبه ایتمك افکاری ذهنلرنده یرلشمشدر ۰

الحاصل کرك دونتمای همایونك وکرك قره دکزده‌کی روسیه دونتماسنك

طائفه‌لری اکثریت اوزره روم اولوب انلر ایسه بروجه بالاروسیه لویه مائل اولدقلرندن دولتعلیه‌نك پولتیقه‌سنه منافی نتیجه‌لر میدانه کلمشدر ٠ اول اثناده اطه‌لو روملری ایاردوب روسیه دیارینه هجرت ایتدرمك اوزره روسیه قونسلوسلری طرفندن صرف اولنان مساعی یه مقابل باب عالی دخی اطه‌لولره رفق وملایمتله معامله ایلر واقوام سائره سفائننه قارشو انلری انواع فوائده مظهر ایدر ایدی ٠ واوته دنبرو اطه‌لولر قوللاندقلری سفاین تجاریه‌نك مقدار استیعابلری ترسانه‌جه محدود اولوب اندن بیوك سفینه انشاسنه مأذون دکللر ایکن قپودان دریا حسین پاشا بو اصولی فسخ ایتمکله جزائر یونانیه علی الخصوص چاملیجه وصولیجه وایپسارا اطه‌لری رعایاسی جسیم سفینه‌لر تدارك ایله اوروپایه کیدوب کلمکه واز وقت ظرفنده سرعتله کسب ثروت ویسار ایتمکه باشلادیلر ٠ علی الخصوص ناپلیونك ظهوریله اوروپانك هرج ومرج اولدیغی زمانلرده تجارت بحریه ایله پك چوق استفاده وهرجهتله ترقی واطوار افرنجیه‌یه تقلید واوروپاده مطلع اولدقلری افکار سربستی‌یی مملکتلرنده نشرایله همشهریلرینك دخی افکارینی اخلال ایدر اولدیلر ٠

روملر بوطریق ایله زنکین اولدقجه بینلرنده نشر فنون ومعارفه صرف مساعی ایدرك ازمیرده ساقزده یانیه‌ده بیوك مکتبلر وباطموس وسلانیك واتنه کبی یرلرده کوچك مکتبلر یاپمشلر وچوجقلرینی اوروپا اصولنده تربیه‌یه اقدام ایتمشلردر ٠

شویله‌که روملر دولتعلیه‌نك حکمندن چیقمق ایچون اسباب لازمه‌یی حاضرلقده ایسه‌لرده بویله برامر خطیر ایچون بیوك بردولته مراجعت ایده‌جك وغیرتسزلری تشویق ووسائط موجودهٔ عصیانیه‌یی برمرکزه ربط ایله برابر بربیوك وقعه ایله اختلال بیراغنی چکمکه مقتدر هرطرفه دال بوداق صالمش واسع برجمعیت اختلالیه‌نك وجودینه لزوم کورمش اولدقلرندن روسیه دیارینه فرار ایتمش اولان فنارلولردن بعضیلرینك معرفتیله اودسه‌ده برجمعیت تشکیل ایتمشلر ایدی ٠ بوجمعیتك مقصد ظاهریسی فلاکتزدکانك تسکین وتخفیف الامی اولدیغی جهتله معاملاتی علنی ایدی ٠ صکره بومقصده اوروپا علوم ومعارفنك نشروتعمیمی دخی علاوه ایدلدی ٠ ویواش بواش اوروپادن معلمر جلبله روملرك اوروپا اصولنه تطبیقاً تعلیم

وتربيه‌لری ماده‌سی انسانيته خدمت اولمق اوزره اجل مقاصد عداولندی ٠ حتی انسانيتدن بهره‌سی اولميان رومل بيله كيمی موده ديه‌رك وكيمی خود پسندلك اثری اوله‌رق تعليم وتربيه داعيه‌سيله اشتغال ايدر اولديلر ٠ فی‌الاصل جزائر سبعه اهاليسندن اول عصرده روملرك اك اولوسی اولان مشهور قونت قاپوديستريا دخی حائز اولديغی نفوذ واقتدارينی اوروپا تربيه‌سنك نشر وترويجی يولنده قوللانمشدر ٠

اشبو قپوديستريا روسيه دولتنك خارجيه نظارتی مستشاری ايدی وخارجيه نظارتی باش وكيلك اوزرنده اولمغله قپوديستريا روسيه منسترولرندن معدود ويك معتبر برادم اوله‌رق دائما روملرك تربيه‌لری مقصديله ايديلان تشبثاتك مروج وحاميسی ايدی ٠ ونشر معارفله قومنك حال وموقعنی اصلاح وتحويل ايتمكی كوزينه كسديروب (۱۸۱٤) سنهٔ ميلاديه‌سنده ويانه قونغره‌سنده حاضر بولنديغی زمان لورد كيلفورد وسائر احبابی ايله هنوز بتون بتون اثاری مندرس اولميان بنای اتحادی تعمير وتجديد ايتمشيدی ٠ ومدنيت ودين ومذهب وعلوم وفنون نامنه اوله‌رق بوجمعيت ايچون علنا دوستلر پيدا ايتمكده ايدی ٠ روملردن بشقه اجنبيلردن دخی خيلی كسان بوجمعيته ملتحق اولديلر يك مشهور ذاتلر داخل جمعيت اولوب اعانه ايلديلر بوتشبثاتك مركزلری اتنه‌ده فيلوموس جميت علميه‌سی وقورفه‌ده لورد كيلفورد ايدی ٠ بونلرك محصولاتی ويانه‌ده ديكلمش اولان اغاجك ثمراتی ايدی ٠

بوجمعيتك تشكلی حوادثی اوروپانك هرطرفنده وعلی‌الخصوص روسيه‌ده شايع اولور اولماز بالطبع روملرك خيالاتی بويله برجمعيت علنيه ايله اكتفا ايتميوب احيای حكومت قديمه‌لری نيات خفيه‌سنه اينانمغه باشلاديلر ٠ وبوجمعيت جديده‌نك رئيسی اولان قاپوديستريانك نامی بوبنانك هيچ اولماز ايسه روسيه وبلكه برقاچ دولت طرفندن تحسين اولنه‌جغنه تأمينات قويه عدايلديلر ٠ بوذهاب اكثر كسانك قلبلرنده كوكلشمش وقاپوديستريانك افكار دينيه ومذهبيه‌ده تعصبی ملا بسه‌سيله كندوسنده يك زياده‌لشمش ايدوكدن بوذهابده بولنميانلر بيله فعله چيقمه‌سنه ارزو كوستررلرايدی ٠ ايشته بوصورتله روملر مواقع متعدده‌ده بيوك كچوك الافرانغه يك چوق مكتبلر وجوده كتورديلر ٠ بومكتبلرده الينوزلرك وقتيله صاحب شوكت

وسلطنت وشمدى دوچار عجز ومذلت اولدقلرینه دائر تاریخلر ورعایانك اذهاننى اخلال ایده‌جك كتاب ورساله‌لر والحاصل بومكتبلرده هيچ بر دولتك مساغ كوسترمیه‌جكى شیلر اولیاى امورك كوزلرى اوكنده اوقوتدیریلور ایدى . كلیسالرده پاپاسلرك وعظ ونصیحتلرى دخى هپ رعایایى داعیهٔ سربستى واستقلاله دوشوره‌جك سوزلردن عبارت ایدى . كلیسالرك احوالنى تحرى امور دینیه‌یه مداخله دیمك اوله‌جغنه نظراً بوندن صرف نظر اولنسون دیه‌لم حكومت سنیه روم مكتبلرینك احوالنى تفتیش ودرس جدوللرینى معاینه ایده‌مز میدى . اوت ایده بیلوردى وایتملیدى . اما بونى نه واسطه ایله اجرا ایده‌جك ایدى . اهل اسلام روم وفرنك لسانلرینى بیلمزلردى واو زمان بردور تعصب اولدیغندن بویله اجنبى لسانلرینى تعلم ایدنلره دینسز نظریله باقیلوردى دولتك الك نازك ومهم اولان امور خارجیه‌سى فنارلولر اللرنده ایدى مكتبلرى دخى بالطبع انلره تفتیش ایتدرمك لازم كلوردى حالبوكه انلرك چوغى بوفسادك ایچنده ایدیلر . وروملر ممالك محروسه‌نك متعدد ومهم یرلرنده اویله مكتبلر كشاد ایتدكلرینه‌ده قناعت ایتمیوب برچوق روم كنجلرینى فرنكستانه كوندررلر واوراده تحصیل فنون وصنایع ایتدیررلر ایدى و بونلردن بعضیلرى دول اوروپانك محاربات بریه و بحریه‌لرنده بالفعل بولنه‌رق احوال جنك ایله الفت وكسب مهارت ایتدكدن صكره مملكتلرینه اعاده وحین اقتضاده استخدامه اماده قیلنورلر ایدى . واوروپالولر ایله تكثیر مناسبات وانلرك اطوارینه تقلید ایله اوروپاجه كسب شهرت واعتبار ایلدكده و یونانیلرك علوم حكمیه‌ده دركار اولان شهرت قدیمه‌لرینى تازه‌له‌مكده ایدیلر .

بوندن بشقه كو یا اباواجدادلرینك‌دم ودیتلرینى دعوى ایتمكده اولدقلرینى مشعر شعرلر انشاد ایله افراد رعایا ایچنه نشر وكندولرینك اسكى حال وحكومتلرینى تذكیر ایله تكرار تحصیلنه قیام ایتمك ایچون افكار عصیانیه‌یى ذهنلرینه یرلشدیررلر واهل اسلام حقنده اولان غیظ وعداوتلرینى تشدید واخذ انتقامه تحریص ایله كندولرینه جسارت وغیرت ویررلر وزمان فرصته مترصد اولورلر ایدى .

شانى زاده دیركه روملر لسانلرنجه بعض شرقیلر و بیتلر نظم ایدوب ساز

وسوزواصوات جكر سوز ايله ترنم ايدرلردی . از انجمله برینك ترجمهٔ مطلعی (برا و بحرا قتال اشتعال بوله‌جقدر . ویدی طاغ ضبط اولنوب اولاد اسمعیل مغلوب قیلنه‌جقدر) مآلی ایدی‌كه یدی طاغدن مراملری دارالسلطنته العلیه صانها الله تعالی من جمیع الافات والبلیة واولاد اسمعیل علیه السلامدن مرادلری اهل اسلامدر . ودیكرینك مفادی (ای غیرتلو روملر نیچون بویله مغلوب طورریسز وطنكز غیرتیله شویله جنك ایدك‌كه تا زانو خون رواندن ناشی ابا واجدادكزك قاننی دم اعداكز ایله غسلده فیما بعد غیر متحاشی اولوك) مآل هذیان مثالی ایدی . و بومقوله الحان لسان آشنا مسلمان بولنان یرلرده سویلنمك بینلرنده ممنوع وسائر تدابیر ردیه‌لری مثللو غیر مرضی الشیوع ایدی . (الخائن خائف)

الحاصل روملر دولتعلیه‌دن ایرلمغه قرار ویروب همان اسباب مقاومتی اكمال ایله قوتلرینه استحصال وثوق واعتماددن بشقه سبب توقف قالمامشیدی . بواعتماد دخی اللرنده‌كی قوتك تزایدی وقوت دولتك تناقصی ایله خارجدن معاونت امیدینك كوندن كونه ترقیسی خصوصلرندن عبارت ایدی .

بحرا قوتلری مسلم ایدی . زیرا بالاده بیان اولندیغی اوزره برطاقی دونتمای همایونده وبرطاقی روسیه‌نك قره‌دكز دونتماسنده مستخدم اوله‌رق كمیجیلك صنعتنی ایلرولتمكده ایدیلر . تجارت بحریه‌ده دخی خیلی ایلروله‌مشلر ایدی هله اقدكزده دولتعلیه سنجاغنی چكن تجار كمیلرینك اكثری انلرك ایدی . برا دخی اللرنده لدی الایجاب استعمال ایده‌بیله‌جكلری قوتلر وار ایدی . شویله‌كه استانبول ایمپراطورلری زماننده ارماتولی نامنده برنوع یرلو عسكر اولوب دربندلری محافظه ویوللری تأمین ایله حكومته خدمت ایدر وكیلفتلره قارشو كیدرلرایدی . كیلفتلر حكومت علیهنده بولنور وحیدودلق بولنده طولاشور اشقیا جمعیتلری دیمكدر . بعد الفتح ارماتولی فرقه‌سی ابقا اولنمشیدی . كیلفتلر ایسه اوته‌دنبرو خود بخود فرقه‌لر شكلنده تشكل ایدرلردی . یونانستان پالیقاریالرینك اكثری یا ارماتولی و یاخود كیلفتلر ایچنده بولنه‌رق استعمال اسلحه‌ده ادمان ایدرلردی . بوجهتله یونانستان رعایاسی ایچنده استعمال سلاحه مقتدر پك چوق اشخاص وار ایدی .

تپه‌دلنلی علی پاشا ارماتولی فرقه‌سنه اعتبار ایدوب حتی ارناودلق طرفنه

سفر ایتدکجه انلری سوق ایتمکده اولدیغی حالده صکره برارالق انلرك اموری اخلاله دخی چالشدی لکن بووسیله‌لر ایله اول فرقه‌یی بیو تمش وبیلمیه‌رك روملره خیلی سلحشور عسکر تهیه ایتمش ایدی ٠
کیلفتلر حکومته قارشو برشقاوت فرقه‌سی دیمك اولدیغی حالده علی پاشا هرنه مطالعه‌یه مبنی ایسه برارالق انلره یوز ویردی صکره انلرکده علیهنده بولندی ٠ بونلر ایسه وقت اختلالده حکومته قارشو حرکته مهیا برجمعیت اشقیا ایدی ٠
مورده مانیه کبی اهالیسی هپ خرستیان اولان ناحیه‌لر روملرك مهیا عسکری کبی ایدی ٠
یانیه طرفنده دخی اهالیسی صرف خرستیان اولان نواحی اهالیسندن بعضیلری استعمال سلاحه مقتدر ایدی ٠ علی الخصوص یانیه وایدونات ومارغلیج وپروزه قضالری اره‌سنده واقع سولی ناحیه‌سی اهالیسی که سولیوت تعبیر اولنور سلحشور برطائفه‌درلر وچاملق اهالیسیله برلکده اوله‌رق اون بوقدر سنه علی پاشا ایله محاربه ایتدیلر ٠ نهایت علی پاشا انلره غلبه ایدرك ناحیهٔ مرقومه‌ده واقع قاقوسیل نام صرپ ومرتفع طاغ اوزرنده برقلعه واطرافنده متعدد قله‌لر انشا ایله بوناحیه‌یی تحت انضباطه الدی وقورولشدن برچوق اهل اسلام کتوروب بوناحیه‌لرك مهم موقعلرنده اسکان ایتدی سولیوتلرك برچوغنی دخی اولونیه طرفنه نقل واسکان ایلدی ٠ فقط اوصره‌ده سولیوتلرك برخیلیسی جزائرسبعه‌یه فرار ایتمشلر ایدی ٠ موره طرفندن دخی برچوق روملر فرار ایله جزائر سبعه‌یه کچمشلر ایدی ٠ علی پاشانك اعدامندن صکره کرك قورولشلیلر وکرك سولیوتلر یرلو یرلرینه عودت ایلمشلردر ٠
بوناپارته زماننده ذکر اولنان روم فراریلرندن بیك نفری فرانسه‌نك خدمت عسکریه‌سنده مستخدم ایدیلر ٠ بعده جزائر سبعه انکلتره یدینه کچدکدن صکره بوفراریلر خدمت عسکریه‌دن چیقارلمش اولدقلری جهتله روسیه دیارینه هجرت ایتمك اوزره روسیه ایمپراطورندن مساعده ایستمشلر ایسه‌ده موره جوارندن ایرلملری مناسب کورلمدیکندن استدعالرینه مساعده اولنمدیغنه مبنی بوفراریلر هپ اولاد وعیاللریله برلکده جزائر سبعه‌ده اقامت ایله وقت فرصته منتظر ایدیلر ٠ موره اختلالنده بونلر سائرندن

اول سکردوب اشقیایه قوة‌الظهر اولمشلردر . مصروالیسی محمدعلی پاشانك خدمت عسکریه سنده ایکی‌بیك قدر وناپولی دولتنك خدمت عسکریه سنده برچوق روم اولوب لدی الحاجه رؤسای اشقیا بونلری دعوت ایله موره جانبنه جلب ایده بیلوردی . روسیه‌نك اموربریه و بحریه سنده مستخدم اولان روملر ایسه موره طرفنك اختلالی اوزرینه درحال سکردوب موقع اختلاله کله‌جکلری درکارایدی .

دولتك بونلری دفع ایده‌جك قوهٔ عسکریه‌سی ایسه نه مرتبه بوزوق برحاله کلمش اولدقلری یوقاروارده کرارا بیان اولنمشدر . تکراره حاجت یوقدر .

تپه‌دلنلی علی پاشانك عفو اولنماز صوچلرندن بری دخی بودرکه ترحاله سنجاغنك اهل اسلامی ترك اولمق حسبیله انك چکیسنه کلمدکلرندن بیچاره‌لری قیردی دوکدی پریشان ایتدی . اول حوالیده‌کی قوهٔ اسلامیه‌نك ضعفنه سبب اولدی .

روملر ایشی بووجهله موازنه ایدرك قوتلرینه اینجه کوکنمکده اولدقلری حالده تپه‌دلنلی علی پاشادن خوف واحترازایله انك زوالنه منتظرلر ایکن جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره تپه‌دلنلی زاده ولی‌پاشا ایکیوز یکرمی‌یدی سنه‌سی خلالنده منصبی اولان موره‌یه متوجها حرکت ایتمکده اولوب انك موره‌ده بولنمسی‌ایسه روملرك اغراض فسادیه‌سنه او یمدیغندن دردولته اشتکا ایتملری اوزرینه ولی پاشانك مأموریتی ترحاله متصرفلغنه تحویل ایله اهل فسادك غرضلری ترویج ایدلمش اولدی .

معاونت اجنبیه بحثنه کلنجه بو افکار روسیه چاری بیوك پترو زماندنبرو روملرك اذهاننده یر ایتمش ایسه‌ده چوق دفعه خطا ایتمشدر . نته‌کیم بروجه بالا قترینه زماننده موره‌لیلردن علم عصیانی کشاد ایلیان اشقیا متعاقباً تأدیب اولنمشلر ایدی . صکره چات پات شقاوت یولنده حرکتلر ظهور ایتدیسه‌ده از مدت ظرفنده باصدیرلمشدر .

روم مورخلرندن بعضیلرینك بیانه کوره ترحاله سنجاغنه مضاف ولستین قضاسی اهالیسندن ریغانام کمسنه (١٧٩٦) سنهٔ میلادیه سنده یعنی (١٢١١) سنهٔ هجریه‌سنده فرانسه جمهوری طرفندن اعانه وعدیله اولنان تشویقاته بل باغلایوب برهیئت‌عصیانیه تشکیل ایله عصیان

وطغیان ایتمش ایسه‌ده مفید اولمیوب کندوسی تریسته‌ده ورفقاسی و یانه‌ده طوتیلوب اوستریالو طرفندن بلغراده کوندرلمکله اوراده اعدام اولنمشلردر ٠

کرك بودفعه وکرك بیك سکز یوز سکز سنهٔ میلادیه سنده ظهور ایدن پاپا تمیو وقعه‌سی یونانیلرك پای عزیمت وغیرتلرینه فتور و یرمیوب بلکه خطا ونقصانلرینی درك ایله اتمامه سبب اولمشدر ٠ انتهی ٠

اول اثناده یعنی (١٢٢٣) سنهٔ هجریه‌سنده دولتعلیه روسیه سفریله مشغول بولنمش ایسه‌ده دنیانك باشنده بر پوناپارته غائله‌سی اولدیغندن وتپه‌دلنلی علی پاشادخی یانیه وحوالیسنك محافظه‌سنه مقتدر بولندیغندن روملر عصیانه قیام ایده‌مدیلر واکرچه برا مرقوم پاپا تمیو و بحرا اندریچو نام شقیلر خروج ایتمشلر ایسه‌ده علی پاشا پاپا تمیویی طوتوب شقاوتك اوکنی المش‌در ٠

شانی‌زاده‌دیرکه فنارلوطاقمنك اولادینه املاوانشاتعلیم ایدر اهل اسلامدن بر اهل خیر کمسنه‌یه وقت اقدمده روم قپودانلرندن بینلرنده معتبر روسیه حمایه‌سنده بولنان برقپودان اثنای صحبتده سزك فیمابعد روسیه‌لو ایله سفرکز اولورسه بتون اقدکز اطه‌لری روملری کمیلریله اوته‌یه بروبه هجوم ایدرك سزی شاشرمغه انجق بزکفایت ایدرز و بونلرك اوزرینه جمله‌مز اتفاق وعهد ومیثاق اوزره بز دیو بی پرواتقریر مافی‌الضمیر ایتمش اولدیغی تااول زمان مسموع محرر حقیر اولمشدر ٠ چوق کچمیوب سفر همایون وقوع بولمش ایسه‌ده فرانسه غائله‌سی درکار ایدوکندن روملره بعض طرفك اعانه‌ده عجزی اشکار اولدیغندن بوسفر اثناسنده روملر اظهار طغیانه اجتسار ایده‌مامشلر ایدی ٠ انتهی ٠ ینه شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره (١٨٠٨) و (٨٠٩) سنهٔ میلادیه‌لرنده بج شهرنده بعض دول اوروپانك اتفاق مقدس معناسنه (سنت الیان) تعبیر ایتدکاری معاهده‌لرنده بالجمله اقوام خرستیانك سر بسیتنی جمله‌سی التزام ایتمش اولدقلری شایع اولمشیدی ٠ واکرچه بوانلرك حقنده مصرح برسوز دکل ایسه‌ده مستعد عصیان اولان اصحاب امنیه‌یی امله دوشورمکله روملرك طغیانه بوده برسبب اولمشدر ٠

وینه شانی زاده اشبو بیك ایکیوز اوتوز التی سنه‌سی وقایعی صره‌سنده دیرکه هنوز ایکی سنه قدر مقدم نمچه ممالکی داخلنده بعض محللرده مبنی

علی بعض الامل تنظیم احوال دول وملل ضمننده بالدفعات عقد جمعیت ومشورت ایدن دول اوروپا قراللری بالجمله خرستیان ملتنك امن وراحت وازادەلکنی دخی درمیان ایدرك بالاتفاق التزام ایتدکارینی اعلان ایتلری و بونلره بکزر غیر قابل تحریر اسباب کثیره دولتعلیه تبعیتنده بولنان روملرك بروقت فرصتده زیر حکم عثمانیدن خروج امیدلرینه سبب اولمشدر . انتهی .

الحاصل روملرك معاونت خارجیه امیدلری کوندن کونه قوت بولمقده ایدی . کندولرنجه اسباب ووسائل عصیانیه ایسه یوما فیوما تزاید ایلمکده اولوب فقط بووسائله جهت وحدت اولەجق برمرکز لازم اولوب اوده قاپود یستریانك تحت ریاستنده بولنان جمعیت سالفةالذکر اولمق لازم کلوردی . حالبوکه قاپو دیستریا روسیه پولتیقەسنه خدمت ایتمکه مجبور اولوب روسیەلونك غرضی دخی روملری دولتعلیه علیهنده برالت اولەرق استعمال ایله کندو پولتیقەسنی ترویج ایتمکدن عبارت ایدی .

فقط اوصرەده بروجه اتی براتریا یعنی اتفاق خفی جمعیتی تشکل ایدرك روملره مرکز اتحاد اولمشدر .

روم اتریاسنك تشکلی

هوجه بکده مقیم روم تجارندن برینك یازیجیلق خدمتنده بولنان باطنوز اطەلی مانوئل اقسانتوکه (۱۸۱۲) سنهٔ میلادیەسنده استانبوله کلوب یانیه تجارندن بعضیلریله عقد شرکت و یاغ المق اوزره یانیەیه عزیمت وعودتنده بعض احباسنك تشویقیله جزائر سبعەدن ایاماوره نام جزیرەیه چکوب فرمسون طریقنك اوراده بولنان شعبەسنه داخل اولەرق جمعیت خفیه تشکیلنه دائر خیلی معلومات الدقدنصکره (۱۸۱۳) سنهٔ میلادیەسی تشرین ثانیسنده هوجه بکه عودت ایلمش اولدیغی حالده صنادید قومندن یعنی روملرك ایلرو کلنلرندن وسلاح قوللانور قپتانلردن مرکب بر (اتریا) تشکیل اولنسه یونانیلرك کسب استقلال ایتملری قابل اولەجغنی تفکر ایتمکده ایمش . برکون یارانندن ناردەلی نیقوله اسقوفو و یانیەلی اطناش چاقالوف ایله مصاحبت ایدرلر ایکن ترکستانده وعلی الخصوص ارناودلق وموره وجزائر

بحر سفیدده اولان دیندا‌شلرینك چکدکاری جور واذادن بحث اولندیغی
صره‌ده ناپلیونك البا اطه‌سنه نفیندن صکره عقد اولنان ویانه قونغره‌سنده
یونانك اسمی بیله یاد اولنمدقدن بشقه دول متفقه اردولری طونه‌نك
برو یقه‌سنه عبور ایله اعصار کثیره‌دنبرو وحشی ترکلرك تحت اسارتنده
قالمش اولان یونان جنسنك خلاصنه بذل مقدور اولنمسنی تشویق ضمننده
فیلسوف ویانه نامیله بررساله‌نك طبع ونشر اولندیغی مأموراً ویانه‌ده
بولنان ماور یانی بك (مشهور ماور یانی بکك برادرزاده‌سی اولان یانقو
بکدرکه اولوقت ویانه‌ده مصلحتکذار ایدی) طرفندن باب عالی‌یه اخبار
اولنمسی اوزرینه قیود دولیه‌ده یونان جنسنه دائر برقید اولمدیغی بیانیله
رسالهٔ مذکوره‌نك مألی جرح اولنه‌رق اوستریا دولتی طرفندن اویولده
جواب ویرلمش اولدیغی تذکار ایلمشلر . بونك اوزرینه اقسانتو ایاماوره
اطه‌سنه کیدوبده اوراده فرمسون طریقنه داخل اولدیغی افاده وبعض
اشاراتنی ارائه ایدرك روملرك خلاصی ایچون براتریا تشکیلی حقنده
اولان افکارینی ودولتعلیه‌نك احوال سیاسیه وعسکریه‌سی پك بوزوق
اولدیغنی وسولیوتلرك وپارغه کبی کچوك ناحیه‌لر اهالیسنك براولامپیر
وقاچولی نام قورصانك بحراتپه دلنلی علی پاشایه شجیعانه مقاومت
ایلدکارینی وبالجمله روملر کوردکاری ظلم وتعدیدن طولایی مستعد طغیان
اولوب انلرك خلاصنه اورو پالولرك دخی ارزوکش اولدقلرینی بیان
ایدرك چاقالوف ایله اسقوفوبی اقناع ایتمکله اوچی برلکده (١٨١٤)
تاریخ میلادیسنده براتریا تشکیل ویمینلرینی واشارتلرینی ترتیب وقواعد
داخلیه‌سنی تنظیم ایتمشلر وبونی موجود اولان جمعیت علنیه یرینه قائم
قیلوبده انك معاونت وشهرتی ایله بوجمعیت خفیه‌یه اعضا پیدا ایتمکه
قرار ویرمشلر . روملرك افکار واماننده استعداد اولدیغندن بودرلو
اغفالاته بالسهوله قاپلمری دخی ممکن ایدی . فقط اعصار کثیره‌دنبرو
تحت رعیت ومحکومیتده قالان برقومك حال اصلیسنه ارجاعی ایچون
تشکیل اولنان جمعیت بویله اوچ بازرکانك تحت ریاستنده بولندیغی حالده
ثمره بخش اوله‌میه‌جغندن بریوك ذاتك تحت ریاستنده بولنمسی لازمهٔ حالدن
اولدیغنه مبنی کورنمز وکیم اولدیغی بیلنمز بررئیس وهمی تصنیع ایدوب
اتریایه داخل اولنلره کندولرینك اراده مجرد الت اولدقلرینی افاده

ورئيسك بر بيوك قوت اولديغنى ايما ايدرلر و پاپا تميو وقعه‌سنده كتم اسراره رعايت اولنمديغندن استحصال مرام اولنه‌مدى انكچون رئيسك اخفاسى واسرارك كتمى لازمدر ديرلر وداخل اولنلردن برر سند الەرق درجه‌لرينه كوره اتريانك بعض اسرار واشاراتنى اوكردرلر ايدى . داخل اولنلر دخى بورئيسك كيم ونره‌ده اولديغنى ارامیوب هر برى ذهننده ياقشدرديغى بر بيوك آدمى حتى بعضيلرى اتريايه داخل اولميان ذواتى رئيس زعم ايدرلردى . ايشته بواوچ شخص بويله برصنيعه ترتيب ايتدكدن صكره هر برى برطرفه كيدرك يكديكريله مخابره ايده‌جكلرندن مكتوبلرى طوتيلور ايسه صاحبى بيلنمامك ايچون امضا يرنده قوللانمق اوزره چاقالوفه الف با واسقوفه‌يه الف عين حرفلرى و يريلوب اقسانتو دخى الف دال حرفلرينى المشدر .

اتريانك مقصدى بادئ امرده خاطرلره كلديكى كبى قديم يونانستانك احياسى اولميوب مقصدلرى پك بيوك ايدى پايتختى استانبول اولمق اوزره استانبول روم پطريقنه تابع اولان بالجمله روملردن مركب بردولت تأسيس يعنى شرق ايمپراطورلغى تشكيل ايمش . يوخسه ازمنهٔ ماضيه‌ده اولان اتنه واسپارته دولتلرينى احيا ايلك دكل ايمش . بوقدر وسعت خيال انجق روملرده اولور . سائر قوملر بودرلو خيالات ايله اتعاب ذهن ايتمزلر .

(١٨١٤) سنهٔ ميلاديه‌سى ايلولنده يعنى (١٢٢٩) سنهٔ هجريه‌سى اواخرنده چاقالوف ايله اسقوفو موسقوويه‌يه وسنهٔ مرقومه كانون اولنده يعنى (١٢٣٠) سنهٔ هجريه‌سى اوائلنده اقسانتو استانبوله عزيمت وكندوسى استانبولده وديكر ايكيسى كاه موسقووه‌ده وكاه هوجه بكده اقامت ايله بالمخابره اتريا ايشلرينك اكمال متفرعاتنه مداومت ايلمشلردر . چاقالوف ايله اسقوفو موسقووه‌ده اتريانك قواعد اساسيه‌سنى تتميم وجمعيت احيا ديو توسيم ايتمشلر . وموسقووه‌ده بولنان موره‌لى يوركى شكه‌رى وفلبه‌لى اندون قومبزو بلو نام روم تاجرلرينه كشف راز ايدرك انلرى اتريايه الدقدن بشقه دها برچوق كسانى داخل جمعيت قيلمشلردر . ايشته بونلرك بعضيلرى افلاق و بغدان طرفلرينه كيدرك قاليماكى زاده

اسکرلت بکك یازیجیسی طودوری نفری ایله رهبان وغومنوسلردن پك چوق کسانی اتریایه ادخال ایتمشلردر .

اول اثناده اسقوفو هوجه بکه عودت واقسانتو ایله بالمخابره اتریا قاعده‌سنجه ایشه مباشرت ایلدیکی صره ده هوجه بکده بولنان موره‌لی طنهاش شکه‌ری ایله اناغنو ستوپلویی اتریایه ادخال ایتمشدر .

بوصره‌ده اتریا اصحابی درجات متفاوته‌یه تقسیم ایله رئیسلره چوبان وصنف ثانی‌یه پاپاس وصنف ثالثه توصیه‌لو وافرادن عبارت اولان صنف رابعه ضررسز دنیلمشدر . اول اثناده استانبولده دخی رئیس وفدایی عنوانیله ایکی رتبهٔ عسکریه ایجاد وبعده اتریا مراتبی یدی‌یه ابلاغ ایدلمشدر .

بونلرك کافه‌سی برمقصده خدمت ایلدکلری حالده وقوف ومعلوماتجه بینلرنده تفاوت وارایدی . الك اشاغی درجه‌ده بولنان صنفه لدی‌الحاجه استعمال ایچون اللی دسته فشنك ایله سلاح تدارك ایلمك واوسط طرفده بولنان صنفه وطن اوغورنده دشمنلر ایله صوك درجه‌یه قدر جنك ایچون مهیا بولنمق خصوصلری تنبیه ایدیلور ومافوقنده بولنان صنفه اتریانك مقصدی یونان قومنك استقلالنی استحصالدن عبارت اولدیغی بیلدیریلور وفدائیلر رئیسنه برقلیج قوشادیلوب بوسکا وطن طرفندن ویرلدی تاکه انك ایچون استعمال ایده‌سین دنیلور ایدی . لکن رئیس خفی سرینه انجق برنجی صنف اولان رؤسا واقف ایدی . واشاغی صنفلردن بریسی صنف اوله ترفیع اولندقده رئیس خفی سرندن اکاه ایدیلور ومخابرهٔ خفیه ایچون امضا مقامنده استعمال ایتمك اوزره کندوسنه حروف مقطعه‌دن ایکی حرف ویریلور ایدی .

واتریا اصحابی لدی التصادف یکدیکری طانیمق اوزره فرماسونلر وبکتاشیلر کبی برطاقم الفاظ واشارات مخصوصه استعمال ایدرلردی .

رئیسلر بواتریایی قاپو دیستریانك ید اداره‌سنه تودیع ایتمك عزمنده بولندقلری حالده جزائر سبعه اهالیسندن غالانی نامنده بری قاپودیستریانك اقرباسندنم دیه‌رك هوجه بکه کلدکده اسقوفو انی اتریایه ادخال ایتمشیدی .

اول اثناده صرب باش کنزی مشهور قره‌یورکی دخی اوطرفلرده مقیم ایدی .

شویله‌که مقدمجه بالاده بیان اولندیغی اوزره قره‌یورکی صربستاندن فرار ایله بسارابیایه کیتمش وانك یرینه میلوشـك صرب کنزلکی طرف دولتعلیه‌دن تصدیق اولنمش ایدی ٠

اتریا رئیسلری صربستانده برفتنه اویاندرمق اوزره قره‌یورکی‌یی تشجیع ایچون غلاتینك کوکسنه روسیه‌نك (سنت ان) نشانینی تعلیق ایدرك کیجه‌لین تنهاجه انکله کورشـدرد کلرنده غالاتی قاپودیستریانك اقرباسندن اولوب ممالك عثمانیه ده بولنان خرستیانلری ایاقلاندرمق و ظلم واسـارتدن قورتارمق مأموریت خفیه‌سـیله اوطرفه کلمش اولدیغنـدن وموره‌نیم جزیره‌سنده وروم ایلی طرفنده بولنـان خرستیانلرك طغیانه مهیا اولدقلرندن بحثله قره‌یورکینك دخی همان صربستانه واروبده اهـالی‌یی عصیانه تحریك ایلمسی وکندوسنك بوحرکتنه طرف دولتعلیه‌دن روسـیه‌نك اثر تحریکی نظریله باقیله‌جغنه مبنی حقنده درحال عاصی معامله‌سی اجرااولنیوب صربستان امارتنك کندوسنه تکلیف ایدلمسی ملحوظ اولدیغندن اول حالده بلا تردد امارتی قبول ایله دولتعلیه‌یی اغفال ایچون بعض مرتبه صداقت یوزندن کورنمکله برابر برطرفدن صرب وروم مکتبلرینك تنظیم وتکثیرینه ودیکر طرفدن دخی طوپ وتفنك اعمـالی ایچون کارخانه‌لر احداثنه سعی واقدام ایتمسی ایچون تشویقات لازمه اجرا ایتمکله ویانه‌اتریا اعضاسندن ایکی کشی ترفیق اولنمغله قره‌یورکی دخی الدانه‌رق بلغراده کیتمشیدی ٠ حالبوکه بلغراد محافظی انك بلغراده وصولنی خبر الدیغی کبی میلوشه اخبـار ایتمکله قره‌یورکی درحال مختفی اولدیغی خانه‌ده کیجه‌لین اخذ وقتـل اولنمشـدر ٠ اتریا اعضاسی بوندن فوق العاده مکدر اوله‌رق اندن‌صکره زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله میلوشك جلبنه صرف مساعی ایتمشـلردر ٠ کله‌لم غالاتینك احوالنه ٠

غالاتی (۱۸۱٦) سـنهٔ میلادیه‌سنده موسقوویه‌واندن پترسـبورغه واروب قاپودیستریا ایله کوریشـه‌رك مبـادلهٔ افکار ایتدکلرنده غالاتینك بوش بوغازلغی و بعض معاملات بیقیدیسی قاپودیستریانك ایفاسـنه مائل اولدیغی مسـاعداتك اجراسنه مانع اولدیغندن قاپودیستریا انی توقیف والنده‌کی اوراقی اخذ ایله کندوسنی بکرشه کوندرمش واوراده‌کی روسیه

قونسلوسنك تحت نظارتنه ویرمشدر ٠ بوکیفیت دخی اتریا اعضاسنه یأس وفتور کتورمیوب ایشلرینه دوام ایتمشلردر ٠
حتی روسیه سفرنده جزایر سبعه‌ده بولنه‌رق سبقت ایدن خدمتلرندن طولایی روسیه ایمپراطوری ایله ملاقات واحراز مکافات ضمننده بواثناده یونانستاندن هوجه بکه وارد اولان قپودانلردن موره‌لی اناغنوستارا ومانیه‌لی خریسو اسپاتی ودیمتراقو پولو وتپه‌دلنلی علی پاشانك خصم جانی اولان ترحاله‌لی یانی فارماکی ودیکر برقاچ یونان سرکرده‌لری اسقوفونك دلالتیله اتریانك ایکنجی صنفنه داخل اولوب رئیس خفی سرینه محرم اولمدقلری جهتله بوایشده روسیه‌لونك الی وار ظننده بولنملری وعثمانلولرك خصم قویسی اولملری جهتله ایشك ختامنه قدر ایتدکاری یمینده ثابت اولنلردندر ٠ بونلر اسقوفه‌دن مکتوب الەرق چند روز صکره موسقووه‌یه عزیمت واوراده بولنان اتریا اعضاسی ایله کوریشوب موسقووه‌ده ایشه یارار روم تجارینك مجموعنی اتریایه ادخال ایتمشلردر ٠ متعاقبا روسیه ایمپراطوری ومعیتیله قاپودیستریا دخی موسقووه‌یه کلوب قپودیستریا دلالتیله مرقوم سرکرده‌لر ایمپراطور ایله بالملاقاة مظهر التفات ومکافات اولمشلر ٠ وبعده (۱۸۱۷) سنهٔ میلادیه‌سی مارتنده یعنی (۱۲۳۲) سنهٔ هجریه‌سی اواسطنده هوجه بکه عودت ایلمشلردر ٠
اقدمجه یورکی شکه‌ری موسقووه‌دن پارسه کیدرکن ویانه‌یه اوغرایوب اوراده لغت یونانیه مؤلفی مشهور خواجه غازی‌یی کورمش ٠ غازی برمدتدنبرو ویانه‌ده مقیم اولدیغی حالده مملکتی اولان غلوسده برمکتب آچمق اوزره اورایه متهیٔ عزیمت ایمش ٠ شکه‌ری اکا یونان قومنی اویاندرمق ایچون روسیه‌ده براتریا تشکیل اولندیغنی افاده ایدوب اشارات وتفصیلاتنی بیان ایتمامش بونك اوزرینه غازی دخی ویانه‌دن حرکت ایله هوجه بکه عزیمت ایلمشدر ٠ موسقووه‌ده بولنان اتریا اعضاسنك تنسیبیله چاقالوف هوجه بکه کلوب اسقوفو ایله ملاقات ایدرك اندن دخی برلکده اقسانتو ایله بولشمق اوزره استانبوله متهیٔ عزیمت ایکن خواجه غازی هوجه بکه کلدیکندن انکله هم مجلس اولدقلرنده کندوسنك استعداد ولیاقتنی لدی المشاهده اکا کشف راز ایله انی اتریانك صنف اولنه ادخال ایلمشلر بونك اوزرینه اودخی همان استانبوله کلوب اقسانتو ایله ملاقات

وبو امر خطیری مذاکره ایتدکدن صکره تصمیم ایتدیکی مکتبك اموربنی تسویه ایچون مملکتی اولان غلوس قراسندن میلز نام قریه طرفنه عزیمت ایلمشدر ·

سنهٔ مزبوره کانون اولنده یعنی (١٢٣٢) سنهٔ هجریه‌سی اوائلنده چاقالوف دخی استانبوله کلوب اقسانتو ایله ملاقات ومیلز قریه‌سنك اتریایه مرکز اتخاذ اولنمسی بینلرنده مذاکره ایتدکدن صکره کیفیتی غازیدن دخی استمزاج ایلك اوزره چاقالوف غلوسه واروب غازی‌یه افادهٔ کیفیت ایتدکده غازی بعض کساندن شبهه‌سی اولدیغی بیانیله مانیه‌نك مرکز اتخاذی دها مناسب اوله‌جغنی بیان ایتمشیدی ·

چاقالوف غلوسدن ازمیره واندن استانبوله کلوب (١٨١٨) سنهٔ میلادیه‌سی نیسانده اسقوفو دخی اناغنوستوپولو ولوربونی نام شخصلری بالاستصحاب هوجه بکدن استانبوله کلمشدر · واقسانتو ایله بالمذاکره اناغنوستوپولو صنف اوله ادخال ایتدیرلمشدر · وبروجه بالا اتریا ایچون مورده برمرکز اتخاذی تذکر اولنمش ایکن استانبولك مرکز اتخاذی انسب کورلمکله بوندن صکره اقسانتونك استانبولده فنارده کائن خانه‌سی اتریانك مرکزی اولمشدر ·

ایشته بوصره‌ده افلاق ویوده‌سی قره‌جه بك نقود موجوده‌سنی الوب (سلامت درکنارست) فحواسنجه بکرشدن فرار وایتالیاده استقرار ایله یان کلوب سیره باقشدر ·

ینه اول اثناده سالف الذکر سرکرده‌لر دخی هوجه بکدن استانبوله کلمش اولدقلرندن اسقوفو انلرك تعلیماتنی قلمه المق اوزره ایکن خسته وسنهٔ مرقومه تشرین ثانیسی اواخرنده فوت اولمشدر ·

بونك اوزرینه سرکرده‌لره ویریله‌جك تعلیماتی دیکر رئیسلر تنظیم ایتمشلر وپنایوت شکه‌ریدن الدقلری اون بیك غروشی خرجراه اوله‌رق سرکرده‌لره ویرمشلر ·

وبونلردن یعنی فارماکی نام سرکرده‌یی سلانیك وترحالا طرفلرینه واناغنوستارایی چاملیجه وصولیجه اطه‌لرینه ومورره طرفنه ودیکر اوچ سرکرده‌یی مانیه‌یه واتریا اعضاسندن موره‌لی غریغور فلاشه نام راهبی

افلاق و بغدانه وديكر بعضيلرينى جزاير بحر سفيده واناطولى سواحلنه
وقدس واسكندريه طرفلرينه كوندرمشلر ٠
يانى فارماكى سلانيك وترحاله سنجاقلرنده بولنان سركرده لرى وسائر ارباب
سلاحى وايشه يارار نفوذلى قوجه باشيلرى .ورؤساى قومى حتى سيروز
متره پوليدى خريسانتوبى وعورت حصارى پسقپوسنى اقناع واتريايه
ادخال ايله تعهدينى مع زيادة ايفا ايتدكدن بشقه ايونوروزه كيدوب اوراده
مشهور غريغوريوسى اتريايه ادخال ايتمشدر ٠
بوغريغوريوس ايكى دفعه استانبول روم پطريقى اولوب بعدالانفصال
ايونوروزه كوندرلمش ايدوكندن فى الواقع يانى فارماكينك اوطرفده
طولاشديغى زمان غريغوريوس دخى ايونوروزده ايدى متعاقباً اوچنجى
دفعه اوله رق روم پطريقى نصب اولنمغله روم وقعه سنك ظهورنده
استانبولده بولنمشدر ٠ اقسانتونك اتريا تشكيلاتنه دائر اولان رساله سنى
ترجمه ايدن ملك بك غريغوريوسك تعريفنده ديركه رومطغيانى تاريخى
اولان بيك ايكيوز التى سنه سنده پطريق بولنوب درسعادتده صلب
اولنان كيمسه در ٠ انتهى
اناغنوستارا نام سركرده دخى چاملیجه وصوليجه اطه لريله موره ده مناسب
كورديكى كسانى اتريايه ادخال ايله تعهدينى ايفا وموره دن فرارايله زانطه
اطه سنده قرار قيلان تئودورو وقولونى قوترونى وسائر ايشه يارارلرى
مخصوص ادملر ارسال ايله كيفيتدن اكاه ايتمشدر ٠
خريسواسپاتى ايله رفيقلرى اولان سركرده لر دخى مانيه بكى پترو ماورو
ميخالى واوطرفده بولنان سركرده لرى داخل اتفاق ايتمشلردر ٠
اتريا رئيسلرى ايشته بوصورتله كيفيتى ممالك محروسه نك اكثر مواقعنه
خفياً نشر ايتمشلردر ٠ لكن پيدرپى وقوعبولان مصارف كثيره انلرك
تحمل واقتدارندن افزون اولوب فقط پناپوط شكرينك مقدم ومؤخر
ويرديكى مبالغ كثيره بومصارفه مدار اوله يوردى ٠
مانيه بكى پترو ماور وميخالى بروجه بالا قضيه يه لدى الاطلاع بودعوتى
برممنونيت فداكارانه ايله قبول ايدوب كوجى يتديكى قدر سعى وغيرت
ايده جكى بيانيله برابر بعض مهمات ولوازمات سفريه استحضارى ايچون
مقدار كفايه اقچه نك لزومى اولديغنى كندوسنه كوندريلان قپودانلردن

دیمترا قپولی واسطه‌سیله استانبولده اولان اتریا رؤساسنه باتحریرات بیلدرمشدر .

ایستدیکی مبالغك مقداری کافی اوله‌رق ایفاسنه اتریا رؤساسی عدیم الاقتدار اولوب انجق مانیه بکی کبی برقوماندارە دخی احتیاجلری درکار اولمغله ینه مرقوم پنایوت شکه‌ری‌یه مراجعت ایلدیلر اودخی مطلوب اولان اقچه‌یی درحال اعطا ایدیویرمسی حقنده جالب امنیت کامله اولمغله برنجی صنفه ترفیع اولنمشدر . واتفاقه داخل اولمقده بولنان کسان طرفلرندن مکاتیب واعانه اقچه‌لری بوندن بویله طوغریدن طوغری‌یه مرقوم شکه‌ری طرفنه کوندرلمسی رؤسا جانبندن هرطرفه یازلمشدر . فقط اتفاقه داخل اولنلردن برطاقی اعانه اقچه‌سنك اعطاسنی آتی‌یه تعلیق وتأخیر ایتمکله تواردایلیان اعانه اقچه‌سی قلیل المقدار ایدی .

بروجه بالا اتریا ایچون استانبولده اقمانتونك خانه‌سی مرکز اتخاذ اولندقدن صکره اتریا ایچون برمهر مخصوص یاپدیریلوب اطرافنه رؤسانك اولکی حرفلری واورته‌سنه صلیب ویونانستان اشارتی اولان الف حرفی و ١٦ رقمی حك ایتدیرلمشدر . ومخصوص برقید دفتری ترتیب اولنه‌رق اتریایه داخل اولنلرك اسم وشهرتلری وکلان ووعد اولنان اعانه اقچه‌لرینك مقداری ورؤسانك امضا مقامنده قوللاندقلری حروف مقطعه ومعاملات سائره هپ بودفتره قید ایدلمشدر .

اتریا اعضاسی اول امرده محترزانه واحتیاطکارانه حرکت ایتمکله غرضلری درحال منتشر اوله‌مامش ایسه‌ده اولوقت دولتعلیه‌ده بومثللو فتنه وفساده دائر اولان تشبثاتی تحقیق ایده‌جك خفیه مأمورلری اولمدیغنه مبنی اتریا اعضاسنه جسارت کله‌رك صکره‌لری راست کلدکلری هم‌جنسلرینه منوی ضمیرلرینی بیان ایدر اولدقلرندن ازوقت ظرفنده روملرك چوغی وعلی الخصوص موره وجزائر بحر سفید اهالیسنك اکثری اتریایه داخل اولمشلردر .

پروکشك تاریخنده بیان اولندیغی اوزره اتریا جمعیتی کوندن کونه توسع وتشعب ایدرك افلاق وبغدان وجزائر بحر سفید وبتون یونانستان وسلانیك طرفلرینه حتی یانیه والیسی تپه دلنلی علی پاشانك سراینه قدر دال بوداق صالمشیدی . اشبو (١٨١٨) سنهٔ میلادیه‌سنده جمله

راهبلر و پسقپوسلر وسرکرده‌لر و کمیجیلر واکثر قوجه باشیلر وجزائر سبعه‌ده بولنان منتظم فرقه‌لر وسولیوتلرك سرکارلری وکیلفتلرك رئیسلری وموره‌نیم جزیره‌سنده وترحاله وارناودلقده‌کی پاشالرك و بکلرك واغالرك دائره‌لرنده مستخدم اولان روملر واسکندریه وقبرس و برالشام طرفلرنده واناطولی سواحلنده مقیم اولان روم تاجرلری واستانبولده بولنان الك معتبر روم‌فاملیالری هپ اتریا جمعیتنه داخل اولمشلر ایدی . کیلفتلرك شرقیلری دخی یونانستانده بولنان دلیقانلولری تهییج وتحریك ایدیوردی .

طراپولیچه اهالیسندن پنایوتی اندر ونیقو آتیده وقوع بوله‌جق محاربه‌لره‌دائر مکمل‌شرقیلر ترتیب‌ایتمشیدی . بوندن‌بشقه‌اوروپانك افکار عمومیه‌سنی‌جلب واماله‌یه دخی اوراق حوادث واسطه‌سیله چالیشیلور ایدی . انتهی

مانیه بکی سالف‌الذکر پترو ماورو میخالی رئیس خفی سرینه واقف‌اولمدیغی جهتله اتریانك پترسبورغده اولدیغنه ولدی‌الایجاب صرف ایچون صندوغنده کلیتلو اقچه‌سی بولندیغنه ذاهب اوله‌رق تحقیق کیفیت ضمننده قارینونام کسنه‌یی پترسبورغه کوندرمش قارینو ایسه پترسبورغه وصولنده اتریانك اداره‌ٔ خفیه‌سندن براثر کوره مامش‌اولدیغندن لازم‌کلنلره افادهٔ کیفیت ایلك اوزره موره‌یه عودت ایلك فکرنده بولندیغی اتریا اعضاسنك معلومی اولدقده براداره‌ٔ خفیه‌لری اولمدیغی وجمعیتلرینك روسیه حمایه‌سنده بولنمدیغی شایعه‌سی منتشر اوله‌جق اولور ایسه اتریا ایشلرینه خلل کله‌جکی مطالعه‌سنه مبنی قارینونك عودتنده اعدامنه بین‌الرؤسا قرار ویرلمش وفی‌الواقع استانبوله وصولنده یانته اتریااعضاسندن بری ترفیق اولنه‌رق موره‌یه کیدرکن اثنای راهده قتل‌ایله یانته‌کی کاغدلر امحا قیلنمشدر . ینه اول‌اثناده سالف‌الذکر غالاتی دخی قتل اولنمشدر .

شویله‌که اتریا ایشلری مملکتینده پك‌زیاده ایلروله‌مش ایسه‌ده‌اتریااعضاسی بیننده افکارجه مباینت حادث اولدیغی حالده غالاتینك اطواری موجب شبهه واندیشه اولمقدن ناشی هم اتریا اصحابنك بینی تألیف ایتمك وهمده برتقریبله غالاتی‌یی الوب استانبوله کتورمك اوزره پاپافلاشه اولطرفه اعزام ایدلمش و بعده اتریانك اشاغی صنفلری اصحابندن بنده دقه‌دخی ارقه‌سندن کوندرلمشدر . بنده‌دقه برتقریب ایله غالاتی‌یی‌الوب استانبوله

کتورمش ایسه ده غالاتی تك طورمیوب مبالغ کلیه ایستر وویرلمز ایسه اتریانك
اسراری یی افشا ایده جك کبی طورلر کوستره رك استانبولده طانیدیغی اتریا
اعضاسنی پك زیاده تضییق ایلر ایدی . انلر دخی مرامنه مساعده صورتنی
کوسترمشلر ایسه ده تکلیفی تحملدن خارج اولدیغی شویله طورسون
وجودی اتریا حقنده مضر کورنمکله رئیسلر بیننده اعدامنه قرار ویرلدیکندن
چاقالوف ومانیه بکی طرفندن اتریایه مکتوب کتورن دیمتراقوپلو غالاتی یی
اغفال ایله مانیه یه کیتمك اوزره استانبولدن چیقاروب چاملیجه اطه سنه
واورادن صولیجه اطه سنه کیدرلر ایکن بروران قلعه نك سیر وتماشاسی
اثناسنده غالاتی یی اعدام ایتمشلر ومانیه یه کیتمشلر ایسه ده غالاتی جزائر سبعه
اهالیسندن وقاپودیستریا متعلقاتندن بولنمق حسبیله قاتلرینك مانیه ده بولنمسنی
مانیه بکی مناسب کورمیوب انلری ایتالیایه کوندرمش اولمغله ایتالیا سواحلندن
پیزا نام بلده یه واردقلرنده اتریانك اوچنجی صنفندن نارده متره پولیدی
اغناتیوز وعلکساندری ماور وقورداتو ایله ملاقات ایتمشلردر .
بوماوروقورداتو فنارلو طاقمندن اولوب بالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق
ویوده سی قره جه بکك سرکاتبی بولندیغی حالده انکله برابر اوروپایه فرار
ایتمشیدی که روسیه دیارنده اقامت وکاه اوروپاده سیاحت ایله بویله فساده
متعلق ایشلری ترویج ایلردی . روملرك طغیاننده موره یه کیتمشدر .
وصکره لری یونان وکلاسندن اولوب سفارت مأموریتلرنده قوللانلمش وحتی بیك
ایکیوز اللی سکز سنهٔ هجریه سنده یونان دولتی طرفندن سفارتله درسعادته
کوندرلمشدر . بزینه صدده کله لم .
بووجه بالا غالاتینك اعدام اولندیغی اثناده اقسانتوغلوسده ایدی . سببی
بودرکه اتریا کسب جسامت واهمیت ایدرك هرطرفله مخابره وهرطرفك
ایشلرینی سیاق مطرد اوزره یورتمك ایچون رؤسا علی الدوام مذاکره ایله
مشغول اولدقلری حالده افکار فسادیه اصحابی ایکی فرقه اولمشلر . اتریا
رئیسلری ملتك قوای طبیعیه سنی استکمال ایدوبده بعده عصیان وطغیانك
فعلیاتنه کیرشمك افکارنده بولنه رق انلر ایله هردرلو تأخراتی رد ایدرك همان
جنك وجدال ایله ملتك قوهٔ طبیعیه سنی وجوده کتورمك رأینده بولنان
دیکر اتریا جمعیتی مبعوثی بیننده اختلاف ارا واقع اولوب مقصدده ایکی فرقه
دخی متحد ایسه لرده اجرا آنجه بینلرنده بربیوك مباینت وار ایدی . ایشته

بو اختلافی دفع ایتمك وهر طرفده اهل یسار واعتبار اولان روملری اتریایه ادخال ایلمك اوزره اتریا اعضاسندن قوهٔ نطقیه اصحابنك بر طرفه کیتملرینه لزوم کورلمکله رؤسانك ارتق امور ذاتیه‌لرندن فراغت ایله اتریا ایشلرینه حصر اوقات ایلملرینه قرار ویرمشلر فقط پناپوط شکه‌رینك استانبولده اقامت ایدرك تجارتیله مشغول اولمسنی مناسب کورمشلر . وبرده صنادید ومعتبران قومدن بونجه کیمسه‌لر اتریایه داخل اولدقلری حالده محرك اصلی اولان رئیس خفینك کورنمز بیلنمز عنوانی التنده مکتوم طوتلمسی وبرنجی صنفه مخصوص اولان اسرارك حالا انلره کشف اولنمامسی بعض مرتبه اشتباه واغبرارلرینه بادی وبویله کیدرسه ایشك سکته لنمسنه مؤدی اوله‌بیله‌جکنی اقسانتو تخطر وروملرك ازقدیم روسیه اعانه‌سیله تحصیل مرام ایتمك اعتقادنده بولندقلرینی بیلدیکندن پترسبورغه کیدوبده روملرك امینی واولوسی اولان قاپو دیستریایی بوسر سربسته‌دن اکاه ایدرك واتریا ریاستنی اکا قبول ایتدیره‌رك اندن وجوه قومه خطابا لازم کلان مکتوبلری اخذ ایله عودت ایلمکی تذکر ایدوب دیکر رئیسلر ایله لدی المذاکره انلر دخی بو صورتی تحسین ایلمشلر . وبو خصوصلره دائر اتریا رؤساسی کندو بینلرنده درت ماده‌یی حاوی برمقاوله نامه تنظیم ایله (١٢٣٤) سنهٔ هجریه‌سی محرمنك بشنه مصادف اولان (١٨١٨) سنهٔ میلادیه‌سی تشرین اولنك یکرمی ایکیسنده امضاله‌مشلر ایدی که صورتی زیرده (٩) رقیله تحریر اولنور .

بونك اوزرینه اقسانتو اتریایه دائر تراکم ایدن اوراقی کندولرنجه مأمن وحوجه غازی یه مسکن اولان میلز قریه سنده براقق اوزره بالاستصحاب غلوسه عزیمت وحوجه غازی ایله ملاقات ومذاکرهٔ مصلحت ایلدیکی اثناده بالاده بیان اولنان غالا تینك اعدامی وقعه‌سی ظهوره کلمشیدی .

بعده اقسانتو حوجه غازیدن قاپو دیستریایه وسائر لازم کلنلره توصیه مکتوبلری اخذ ایله کانون اولده استانبوله عودت ایلدکدن صکره قرار سابق موجبنجه پترسبورغه کیتمك اوزره ایکن اناغنوستو پلو ایله بنده دقه بیننده تکون ایدن مباینت ومنافسه اتریا ایشلرینه بعض مرتبه سکته کتورمش اولدیغندن اصلاح ذات البین ایچون چند روز استانبولده توقفه مجبور اولمشدر .

ایشته بوارالق اقسانتو مخابرات خفیه‌ده قوللانلمق اوزره برلغت مخصوصه تصنیع و ترتیب ایلمشدر . شویله‌که برچوق الفاظی موضوع لهنك غیری برمعنایه تعیین و بعض ارقامی بر اسمك مسماسنه تخصیص ایلمشدر . بونلرك مهمجه‌لری نمونه‌اولمق اوزره زیرده (ی) اشارتیله ایراد اولنور . لغات مذکوره اتریانك اصطلاحات مخصوصه‌سی اولدیغندن انلر ایله یازیلان مکتوبلر اله کچدکده انلردن غیری کمسنه برمعنی چیقاره مازدی . ورئیسلر امضا محلنده حروف مقطعه‌دن ایکیشر حرف قوللاندقلری جهتله بومکتوبلرك کیملر طرفندن یازلدیغی دخی بیلنه مزدی . بناء علی ذلك اتریا رئیسلری یکدیکریله سربستجه مخابره ایدرلردی .

اقسانتو بولسان مصنوعك مفتاحنی اتریا دفترینه قید ایتدکدن صکره دفتری بالاستصحاب اناغنوستو پلو ایله برلکده استانبولدن قلاصه واروب اناغنوستو پلو یی بکرشه کوندرمش کندوسی دخی بسارا بیاده‌قرنتنه چیقاردقدن صکره موسقووه‌یه واروب صنف اول اصحابندن قومیزو پلی ایله ملاقات و اتریا ایشلرینه دائر اجرای مذاکرات ایلدیکی صره‌ده یانیه تجارندن اولوب موسقووه‌ده بولنان و روسلر عندنده معتبر و نافذ الکلام اولان باجیمادی نام کمسنه یی صنف اوله ترفیع ایلدکدن صکره پترسبورغ جانبنه کیتمشدر . انك پترسبورغده‌کی سرکذشتنی صکره‌یه براغه‌لم وبوراده اناغنوستو پلونك احوال و حرکاتنی بیان ایده‌لم .

اوزمان افلاق و بغدانده افکار اختلالیه ضبط اولنماز درجه‌یه کلمشیدی . رؤسای ارباب اختلالدن و یغانوس نام ارخیماندید باشی اتشلی خولیاسی کنش فکری فاسد وروملرك وقت طغیاننده روسیه‌لو طرفندن بهمه حال اعانه اولنه جغنه معتقد اوله‌رق ایلیوس وسیاس وکرانیوس نام سرکرده‌لری کندو طرفنه جلب ایله التی طونه نهری وترحاله طاغلری اوزرلرندن موره‌نك قلبکاهنه اوزاتمغی قوره یوردی . و بلا توقف ایشه مباشرت اولنمقده مظفریت امیدینی زعم فاسدنجه پك قوی کوره یوردی . اناغنوستوپلو بکرشه واردقده انی بوخیالاتدن وازکچورمك ایچون اتریا رؤساسی سلکنه قبول ایتمش و بورابطه ایله انی ضبط ایده‌بیلمشدر .

وتشكيل ايتديكی اداره مجلسلری واسطه‌سيله مملكتينده اولان افكار اختلاليه‌يی كندو اداره‌سنه المش ومنع ايتمكسزين بر بشقه بوله سوق ايتمشدر ٠
الحاصل؛ اناغنوستوپلو اتريا ايشلرينی اولدقچه تسويه ايلمش ايسه‌ده قاليماكی زاده اسكرلت بكك باش كاتبی اولوب اتريايه داخل بولنان سالف الذكر نفری ايله بينلرنده مباينت حادث اولمشدر ٠
بناء عليه اتريانك اوچنجی صنفنده بولنان لوندی نام زنكين تاجر ايله استانبولدن كوندرلمش اولان پاپا فلاشه‌يه وديكر بعض احبابه كشف راز ايله انلری برنجی صنفه ادخال ايلمشدر ٠
مقدما بكرشده بولنان اتريا مأموری طرفندن اتريا مركزينه وارد اولان مكتوبده افلاق وبغدان ويوده‌لرينك محرم اسرار ايدلملری وانلرك جلبی ممكن اولمديغی تقديرده كندولرينك عزليله يرلرينه تصورات وتشبثاتمزك اجراسنه مساعد اولان اشخاصك تعيين ايدلمسنه چاليشلمسی وباب عالينك امورخارجيه وخدمات سائره سنده مستخدم اولان روملر بر وسيله ايله وكلا وسائر مأمورين دولتعليه‌يه حلول ايتمش اولدقلرندن بونلرك واسطه سيله دائما دولتعليه نك تصورات وتشبثاتنك تحقيقنه دوام اولنمسی ايجاب مصلحتدن اولديغی اخطاراتيله برابر مملكتين اهاليسی جاهل اولديغی جهتله بونلرك ذوق وتلذذی بالطبع حظوظات نفسانيه‌دن عبارت اولوب اوطرفلرده بولنان اهل اسلام دخی تحقيق وتدقيق احوال عالمه ميال اولمدقلرندن اتريا اعضاسی نقدر تكثر ايدرسه ايتسون بوخصوصدن طولايی حقمزده ذره قدر بركونه ضررك وقوعی احتمالدن بعيددر ديو اشعار اولنمش ايسه‌ده اناغنوستوپلو طرفندن (١٨١٩) سنهٔ ميلاديه‌سی نيسانك اون ايكيسی تاريخيله مورخا استانبول اترياسنه وارد اولان تحريراتنده (لدی‌الايجاب ملت صندوغنه معاونت ايلمك اوزره بكرشده وياشده بر تجارت شركتنك تشكيلی ايچون لازم كلان طرفه تنبيه ايدلسه صوری ومعنوی فوائد كثيره‌سی اوله‌جغنده اشتباه يوقدر ٠ بوطرفده بولنان اهل اسلام خلقك تصورات وتشبثاتنی تجسس وتحقيق ايلمك قيدنده اولمدقلرندن بوحوالی افكارمزك انتشارينه ممالك سائره‌دن زياده مساعد اولديغی دركاردر

مع مافيه بوطرفده بولنان روملرك چوغى فقير واخلاق رديه ايله متصف اولدقلرندن بونلرك محرم اسرار ايدلمرندن صرف نظرله انجق بوندن اقدم مأمورلريمز طرفندن محرم اسرار ايديلنلرك ممكن مرتبه تربيه‌لرينه سعى اولنمقده‌در ٠ احبادن اصلاحه محتاج اولنلرك ايستدكلرى طرفه كيتملرينه مساعده ايله برابر صورتا جمله‌نك محب خالصى كورينوب باشلوجه ايشلرده كندولرينه مخالفت وجزئياتده دائما موافقت ايديورم ٠ برده ايلروده حكومت محليه عليهنه برفتنه چيقارمغه مدار اولمق اوزره مأمورين محليه طرفندن عموم اهالى حقنده اجرا اولنه كلان معاملات جبريه‌نك تعديل ايدلمسى لزومنى افلاق و بوده‌سنه تفهيم وديكر طرفدن دخى ياشده حكومت حاضره عليهنه اوله‌رق معتبران اهاليدن عبارت برفرقه تشكيل و بوصره‌ده غيرت ومعلومات جهتيله ايشمزه الويرشلى اولان احبادن سكز كشى‌يى محرم اسرار ايلدم) ديو محرر بولنمشدر ٠

بالاده اشعار اولنديغى اوزره اناغنو ستو پلو ايله نفرى بيننده پيدا اولان مباينتدن برفنالق ظهورى ملحوظ اولمغله بروجه بالا صنف اوله ادخال اولنان لوندى برقاچ يوز مجار التونى اعطا ايله اناغنو ستوپلويى ايتالياده اتريا اصحابى يانته كوندرمشدر ٠ بولوندى صكره‌لرى دخى اتريا اوغورينه پك چوق پاره‌لر بذل ايتمشدر ٠ اناغنوستو پلو دخى رؤسانك الك معتبرلرندن اولوب لوندى‌يى صنف اوله ادخال ايلديكى كبى برچوق معتبر كسان ايله برابر برارالق اسمعيلده بولنان بلغار فرقهٔ عسكريه‌سنك سركرده‌سى قانيفيونى‌يى دخى قازانمشدر ٠ فقط چوق بچميوب سركردهٔ مرقوم فوت اولمشدر ٠

اناغنوستو پلونك افلاقده يابديغى كبى تاريخ ميلادك اشبو (١٨١٨) سنه‌سى اواخرنده و (١٨١٩) سنه‌سى اوائلنده استانبولده و يونانستانده دخى اتريانك متفرعات امورينى رؤيت ايچون اداره مجلسلرى تشكيلنه مبادرت قيلنمشدر ٠

اقسانتونك بروجه بالا ترتيب ايلديكى اتريالغى سايه‌سنده رئيسلر پك زياده سربستى وسرعت ايله مخابره ايدرك اتريا نقدر اهنك اطراد پيدا ايلمشيدى كه اناغنوستو پلونك بكرشده‌كى اجراآتى درعقب استانبولده و يونانستانده موقع اجرايه قونيويرمشدر ٠

مانيه بكى سالف الذكر پترو طرفندن استانبولده كى اتريا جمعيتنه (١٨١٩) سنهٔ ميلاديه سى شباطنك ايكيسى تاريخيله مورخا وارد اولان مكتوبده (موره اهاليسنى حربه مستعد قيلمق ايچون اولابيلنلرنده علوم وفنونى نشر وتعميم ثانيا سنوى قرق بيك غروش صرفيله برمقدار معلم عسكر ترتيب وتنظيم ثالثاً رومه ده بولنان روم تجارينه مناسب مقدار اقچه اقراضيله فائضنك ارباب احتياجدن اولان اهالينك حصه سنه اصابت ايدن ويركونك تأديه سنه حصر وتخصيص وبو صورتله خلقك ميل ومحبتنى جلب ايتمك رابعاً موره محصولاتنى اوروپايه كوتوروب عودتده مهمات حربيه كتورمك ايچون مانيه طرفنده درت قطعه كچوك كمى مبايعه اولنمق اوزره كندوسنه بشيوز بيك غروش كوندرلمك لازم كلور) ديو اشعار اولنمشدر • مانيه بكى اتريانك الٔ ايلروكلور سركرده لرندن اوله جق ايسه ده مسؤلاتنك ايفاسنه اترياتك تحملى يوق ايدى • قالديكه بروجه بالا اقسانتو پترسبورغه كيتمش اولديغندن انك نتيجهٔ تشبثاتنه انتظار اولنمق ايجاب حالدن بولنمشدر •

اول اثناده يعنى (١٢٣٤) سنهٔ هجريه سى اول بهارنده قونت قاپو ديستريا قورفه يه كلوب اون كون قدر اقامتدن صكره موره ساحلنده واقع بادره ايسكله سنه اوغرايوب روسيه قونسلوسى ميخا لاكى ايله چند ساعت محرمانه مصاحبت ايلمشدر • ايشته اوصره ده قورفه دن بلاد يونانيه نك هرطرفنه (٦ نيسان سنه ١٨١٩) تاريخيله مورخا امضاسز بررساله نشر اولنمغله اصحاب بصيرتك نظر دقتنى جالب و بعض شبهاتى موجب اولمشدر •

شانى زاده ديركه هيجان فتنهٔ درخوابك اقواى جملهٔ اسبابى بودركه روسيه وكلاسندن قورفه لو قاپوديستريا (١٢٣٤) سنه سى صله بهانه سيله روسيه دن مأذونا قورفه اطه سنه كلوب انده بلا امضا رومى العباره برتعليمنامه تحرير وانشا وروستانك جميع جزائر وانحاسنه نشر واسرا ايلدى • تعليمنامهٔ مذكور بعض دولت كاراشنا و بلكه اصحاب اراى شوراسيله املا اولنمش ايدوكى مظنون عقلادر • بناء عليه كاغد مذكوركه جميع السنهٔ افرنجيه يه نقل ايله اوروپاده معلوم ومشهوردر قلم

مورخ ناتوان ايله دخی بلا زيادة ولا نقصان ترجمه اولنەرق بومحله قيد اولندی . انتهی . ترجمهٔ مذكور زيرده (١١) رقيله قيد اولنەجقدر . بعده شانی زاده ديركه روملرك مشهور انام اولان خريتو غرافوس نام كتاب دروغ انجاملری كه تغليط ذهن عوام ضمننده اكا وقت بوقت رجما بالغيب بعض جفرانهٔ اوهام كونه كلام فتنه فرجام انتظامنه اهتمام ايتمشلر . وحتی بوندن اقدم كشيدهٔ قلم قيلنان تعليمات ترجمه‌سنده اكا بعض رمز واشارت كوسترمشلردر . اكثر احكامی كويا قسطنطينيەنك سنك لحدنده محكوك بولنان احكام جفريه‌يه ويريلان معنالر ايمش كه كتاب مز بورك مؤلفندن غيری كيمسه انك حلنه مقتدر اولەمامش ديرلر فبئس فضل من الفضلات . وانده علی الترتيب پادشاهان ال عثمان انار الله براهينهم حضراتی تاجنتمكان سلطان { عبدالحميد } خان ادام الله نور نسله العالی كما كان الان حضرتلرينه كلنجيه قدر محرردر . بودخی چوق زماندنبرو تسويلات شيطانيهٔ اروامدندر . حاصل كلام نيجه يوز سنه دنبرو بويله فسادات بی حد و بی احصا اولوب بوندن زياده تحرير دخی تصديع اولەجغندن بومقدار ايله رمز مرام وختم كلام اولندی . والسلام علی من اتبع دين الاسلام .

ينه شانی زاده ديركه صناديد روم دين غوغاسی طرزنده برفتنه اوياندرمق و بونی پاپاسلر واسطه‌سيله افراد رعايايه تلقين ايتدرمك داعيه‌سنه دوشوب پاپاسلر دخی عادت ذميه‌لری اوزره قدس شريفه ملك اينمش پطريقه اخرتدن خبر كلمش يوللو تصنيعات وغلبهٔ خرستيان وظهور دولت يونان مثللو استخراجات وخرستيانلره قوت قلب ويره‌جك مخيلات ايله برالای عاقل بچينور نادانی شقاوت وعصيانه ترغيب ايتديلر . انتهی .

بروجه بالا استانبولده اقسانتونك خانه‌سی اتريا مركزی اتخاذ اولندقدن صكره كرك اخذ واعطادن وكرك معاملات سائره‌دن طولايی روملر بيننده اولان بغض وعداوتك ازاله‌سيله يكديكرينی هر وجهله وقايه ومكتبلرينی اصلاح وتنظيم وهر بر محلده ملت صندقلری احداث وملت اوغورينه هردرلو فداكارلغی اختيار ايلمك افكاری علی العموم روملره اشعار والقا اولنمشيدی . وموره اهاليسنك اياقلانديرلمسی مانيه بكی پتروماور وميخالی ايله اندون غريغوراكی وپنايوت تروپاكی بكلرك فامليالری ميانه‌لرنده

مستقر اولان عداوت قديمه‌نك رفعيله بينلرنده اتفـاق ويكجهتى حصولنه متوقف اولديغى اترياجه مجزوم اولديغندن نصح وپند ايله اره‌لرينى تأليف ايچون اتريا طرفنـدن مأمور مخصوص كوندرلمش ايسـه‌ده مؤثر ومثمر اولمامشيدى . صكره روم پطريقى غريغوريوس امضـاسيله مانيه بكنه اتريا اصطلاحاتى اوزره باشى اورتيلو برتوصيه نامه يازلمشدر . شويله‌كه (علوم يونانيـه‌نك نشرى ايچون مملكتكزده برمكتب عمومى انشـاسنه متفقاً قرار ويرمش اولديغكز معلوممز اولدقده زياده‌سيله ممنون اولدق كرك ذات دوستانه‌لرى وكرك بالجمله قپتانلر عند ربانيده مقبول اولان اشبومكتب عمومينك احداث واحياسنه غيرت وطن پرورانه‌لرينى صرف ايدرك يونان فلاسفه‌سى ايله بهادرلرينك اخلافى اولديغكزى بالفعل اثبات ايتديككز حالده طرفزدن دخى معـاونت وحمايهٔ لازمه‌نك اجراسى مقرر اولديغندن اجراى ايجـابنه صرف ماحصل اقتدار ايليه‌سز) ديو پطريق افندى طرفندن امر اولنمشدر .

تاريخ فترتده (علوم يونانيه اتريانك لسـان موضوعنده دعواى استقلال ديمـكدر مكتب عمومى دخى روم دولتى ديمكدر) ديو محرردر . انتهى . اقسـاتونك موضوعاتنده بو ايكى لغت يوقدر فقط صـكره‌دن علاوه ايدلمش اولملرى محتملدر .

بونك اوزرينه پتروماورو ميخالى واندون غريغوراكى وتروپاكى خاندانلرى بيننده اتحـاده دائر (١٨١٩) سـنه‌سى تشرين اولنك برى تاريخيله مورخ برتعهد نامه تنظيم اولنمشـدر . شويله‌كه (اولا اسـپارته‌نك الـك قوتلى فامليـالرى بولنديغمز جهتـله ادارهٔ مملكتده متعلق اولان كافـهٔ خصوصاتك امرتسويه‌سنده متحدا ومتفقا حركت وثانيا اشبو اتفاقدن مرادمز وطن اوغورينه وجه مطلوب اوزره خدمت ايتمكدن عبـارت اولديغندن ملتمزك رؤساسى طرفندن هرنه وقت امر اولنور ايسه ايتديكمز يمين وجهله جانسپارانه خدمت ثالثـا مملكتمزده بركونه نفـاقك عدم وقوعى ايچون هر وجهـله جهد ايده‌جكمزدن بشـقه مملكتمزك ادارهٔ حاضره‌سنك تحويلنه اصلا موافقت ايتميه‌جكمزدن لازم كلورسه حكومته مسلحايله مقابله رابعا وطنداشلرمزك كافه‌سنى حمايه ومحافظه خامسا وطنمز حقنـده خيرلو اوله‌رق طرفزه ويريله‌جك هر بر امرك اجراسـنه

مسارعتله برابر خفایادن اولان اموری اولادمزدن دخی کتم ایده‌جکمزی تعهد ایلرز) دیو تحریر وامضا ایدرك برصورتنی اتریا مأمورینه و یرمشلر بوجهتله اتریا اعضاسی اوطرفدن دخی امین اولمشلردر . کله‌لم اقساتونك سرکذشتنه .

اتریایه ناظر عمومی تعیینی

اقساتو بروجه بالا قاپو دیستریایه اتریا ریاستنی قبول ایتدرمك اوزره پترسبورغه عزیمت ایلشیدی . پترسبورغه وصولنده قاپو دیستریا ایله ایکی دفعه هم مجلس اولوب اتریا ریاستنی کندوسنه عرض ایله قبولنی رجا ایتمش اودخی روسیه امپراطورینك خدمت مخصوصه‌سنده بولندیغندن بحثله اعتذار ایلمش . اقساتو تکرار کلامه آغاز ایله یونان طائفه‌سی فیما بعد ترکلرك مظالمی آلتنده طورمق محالدر طغیان ایتملری عدیم الاحتمالدر سزدن یالکز ریاست ایچون برنامکزی ایستررز سزده یونان جنسندن اولدیغکز حالده ردایلمك شانکزه شایان دکلدر دیه‌رك تکرار نیاز ایتدکده قاپو دیستریا معذرت سابقه‌سنی تکرار ایله برابر اتریا رئیسلری مراملرینی استحصال ایله بشقه بریول بولدقلری حالده بنده ممنون اولورم مدداللهدن دیه‌رك سوزه نهایت ویرمشدر .

اقساتو مأیوس اوله‌رق قاپو دیستریانك یانندن چیقوب روملرك کبراسندن بری اتریا ریاستنی قبول ایتدیکی حالده مصمم اولان حرکات طغیانیه‌نك قوه‌دن فعله چیقه‌میه جغنی تفکر ایلدیکی صره‌ده جنراللق رتبه‌سیله ایمپراطور یاورلکنده مستخدم اولان ایپسلانتی زاده علکساندری خاطرینه کلوب انك بوایشه قپو دیستریادن دها زیاده الویرشلی اولدیغنی مطالعه ایدرك همان خانه‌سنه واروب کورشمش . علکساندری نره‌دنسین و بورایه نیچون کلدك دیدکده جزائر بحر سفیددن باطنوز اطه‌لی یم تجارت ایچون کلدم دیه‌رك بادئ امرده کشف مافی الضمیر ایتمامش . علکساندری اثنای صحبتده اوطرفده بولنان دینداشلرمزك عثمانلو ظلمندن حاللری نصلدر اورالریده محال سائره‌یه مقیسمیدر دیدکده اقساتو بربرندن فرقی یوق جمله‌سی ایاق آلتنده ازیلوب زده‌لنمکده‌در دیمسی اوزرینه یا نیچون خلاصلری چاره‌سنه باقوب حرکت ایتمزلر . تحصیل سربسیت واستقلال ایده‌مسه‌لر بیله هیچ اولماز ایسه چکدکلری بار مظالمی تخفیف ایتمش اولورلردی دیمسنی اقساتو فرصت اتخاذ ایدرك روم ملتنك کبراسندن هر بری اوروپانك برطرفنده‌در قپو دیستریا

واپسلانتی خاندانی بوراده پرنس قره‌جه ایتالیاده · سائرلریده برر محلده · دینداشلرکزك ضعفا و بیکسلرینی ترکلرك تحت ظلمنده براقدیکز · سزك معاونت ودلالتکز اولمدقچه خلاصلری ممکن اولورمی دیه‌رك کمال سوز وکداز ایله مؤثر سوزلر سویلدکده علکساندری متأثر اوله‌رق بن ملتك حرکتنی وایشه یارایوب بڭله مطلوب حاصل اوله‌جغنی بیلسم جانم وبالجمله وارم فدا اولسون دیجك اقسانتو اقرارینه باصوب بوسوزلره وفا ایده‌جك ایسه‌ك ال ویردیوکمال اهمیتله النی اوزاتمش · علکساندری تعجب ایدرك ال ویردکدن صکره اقسانتو بن بورایه تجارت ایچون کلمدم بر امر جسیم ایچون کلدم یارین کشف راز ایدرم دیمش · علکساندری ایپسلانتی مراق ایدوب فردایه تعلیق اولنمامسنی رجا ایلمش ایسه‌ده اقسانتو اتریا اسرارینی طاتلیجه صاتمق اوزره اعتذار ایدوب کیتمش وفرداسی کلوب کندوسنه اتریا اشاراتنی تعلیم وبالجمله اسراری کشف ایله معلومات مفصله اعطا ایتمشدر ·

علکساندری ایپسلانتی سبکسر وخیالاته تابع برفنارلو بکزاده اولوب کندی دیلیله طوتلمش اولدیغندن همان غایت فداکارانه چالیشوب چبالایه‌جغنی تعهد ایتمکله اقسانتودخی اکا محرك اصلینك قائممقامی عنوانی وامضاسنه علامت اولمق اوزره الف راحرفلرینی اعطا واتریا دفترنده اسمنی رعنا دیو قید ایدرك اتریا اصولنجه الندن الدیغی سندی درعقب موسقووه‌ده‌کی رفیقلرینه کوندرمشدر · و پترسبورغده‌کی سرکذشتنی بالجمله صنف اول اصحابنه بیلدرمشدر ·

و استانبول و اطه‌لر وروم ایلی وسائر طرفلرده بولنان اتریا اصحابنه ومعتبران ملته خطابا علکساندری ایپسلانتینك رئیس خفی قائممقامی نصب اولندیغنی وفیما بعد انکله مخابره اولنه‌جغنی مبین وهرکسك امور مأموره سنده غیرت ایلمسی لزومنه دائر تشویقات وتأميناتی متضمن تحریرات عمومیه تحریر واتریا وعلکساندری ایپسلانتی مهرلریله تمهیر و پوسته ایله هوجه بکده اطناش شکه‌ری‌یه واستانبولده پنایوت شکه‌ری‌یه تسییر ایدوب انلر دخی محللرینه ایصال ایتمشدر ·

استانبولده‌کی اتریا جمعیتنه اولان مکتوب لدی‌الوصول بالجمله متره پولیدلره و پاپاسلره کوسترلدکدن وکلیسادن کلیسا‌یه وخانه‌دن خانه‌یه

ودكاندن دكانه وكميدن كمي‌يه كزديرلدكدن صكره برچوق صورتلری استنساخ ايله هرطرفه نشر اولنمشدر •

بونك اوزرينه برچوق روملر وحتی بغدان ويودەسی ميخال صوچو ومديران مملكتدن ريزو ايله ترولو وراقفای نام كيمسه‌لر وسابق افلاق وبغدان ويوده‌لری موروزو ايله علكساندری وازمير وفلبه متره پوليدلری دخی اتريايه داخل اولمشلردر •

چونكه اشبو علكساندری ايپسلانتی جلد ثالثده بيان اولنديغی اوزره بغدان ويودەسی ايكن روسيه ديارينه فرار وكيشنو قصبه‌سنده استقرار ايله اوراده فوت اولان قسطنطی ايپسلانتينك اوغللرندن بريدر • ايپسلانتی فاملياسی كيشنوده اولوب انجق مومی اليه علكساندری ايپسلانتی جنراللق رتبه‌سيله روسيه ايمپراطورينك ياورلك خدمتنده مستخدم اولمغله پترسبورغده بولنه يوردی • پدر واجدادينك ولی نعمتلری اولان دولتعليه‌يه خيانتلری روملرجه خدمت صايلديغندن ايپسلانتی فاملياسنك همجنسلری ارەسنده شهرتلری وارايدی • بوكره علكساندری ايپسلانتی ايمپراطورك ياوری اولديغی حالده هنوز مكانی ونام شانی معلوم اولميان رئيس خفی طرفندن قائممقام نصب اولنديغی مسموع اولنجق روملرك بوسايه‌ده كسب استقلال ايتمك اميدلری قوت بولمشدر • وذكر اولنان تحريرات عموميه پترسبورغدن يازلمش اولديغی مصرح بولنمغله اتريا بالذات روسيه دولتنك ادارەسنده بولنمق وعلكساندری ايپسلانتی روسيه لونك واسطۀ تبليغات واجرا آتی اولمق افكاری شايع ومنتشر اولمشدر •

علكساندری ايپسلانتی بروجه مشروح اقسانتو ايله ويرديكی قرار عقبنده قپودستريا ايله كوريشوب اتريا رياستنی قبول ايتمش اولديغنی بيان وظهور ايده‌جك طغيانده روسيه ايمپراطوری طرفندن عسكر ايله امداد اولنمازايسه اقچه ايله اعانه اولنمق وبواقچه‌ده ايپسلانتی فاملياسی تضميناتی ايچون روسيه دولتی معرفتيله دولت عثمانيه‌دن النه‌جق مبالغه محسوب قيلنمق اوزره مساعده رجاسنه توسطنی التماس ايتدكده قاپوديستريا مقدمجه اقسانتويه نصل جواب رد ويرمش ايسه اكا دخی حال وموقع مأموريتی حسبيله بوايشه مداخله ايده‌ميه‌جكی جوابنی ويرمشدر •

بناء عليه علكساندری ايپسلانتی فرانسه‌لودن استعانه ايلمك نيتيله (١٨٢٠)

سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیسنده ایکی ییل ممالك اجنبیه‌یه سیاحت ایتمك اوزره تحصیل رخصت ایتدکدن صکره اقسانتویی و طبیب ایدینی نام کمسنه‌یی استصحاب ایدرك پترسبورغدن حرکت ایله موسقوه‌یه کلوب اوراده رئیس خفی قائمقامی صفتیله بولنه‌رق اتریا اصحابیله کورشمش و بعده فاملیاسنك ساکن اولدیغی کیشنو قصبه‌سنه کلوب هرطرفده بولنان اتریا اصحابیله مخابره‌یه دوام ایتمشدر ٠

اتریانك اوچ مؤسسلرندن اسقوفو مقدمجه فوت اولوب چاقالوف دخی ایتالیاده بولنمغله میدانده یالکز اقسانتو قالوب اودخی ایپسلانتی زاده‌نك عقل کهیاسی کبی اطرافنده طولاشیوردی ٠

اقسانتونك بوسفری ایسه زیاده ممتد اولوب ایام شتا اولمق حسبیله استانبولده بولنان پنایوت شکه‌ری خیلی وقت اقسانتودن خبراله مدیغنه مبنی مراق ایدرك اشبو (١٨٢٠) سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك ابتداسی تاریخیله مورخا موسقوه‌ده بولنان رفقاسندن قومبر وبلویه یازدیغی مکتوبنده بالجمله استانبول وحوالیسندن توارد وتراکم ایدن اعانه اقچه‌لرینك قبضنه ولدی الایجاب صرفنه جمله‌نك انتخابیله پطریقخانه یازیجیسی یورکی لفتریادی وداسقالوز لوغادی وتجاردن کندی ووسایل دیوینی تعیین قیلندیغی بیانیله برابر پترسبورغه کیدن اقسانتو طرفندن برخبرموافق یامکتوب کلمش ایسه اشعار اولنمسی رجاسی مندرج بولنمشدر ٠

استانبول روم پطریقی غریغوریوس مقدما بروجه‌بالا اتریایه داخل اولمش ایدوکندن پطریقخانه مأمورلرینك اتریایه خدمت ایتملری طبیعی اولوب شکه‌رینك بومکتوبیله درجهٔ وضوحه وارمشدر ٠

بروجه بالا علکساندری ایپسلانتی اتریاجه رئیس خفی قائمقامی دیو طانلمش اولدیغی حالده رؤسا بینلرنده مذاکره ومخابره ایدرك اتریانك کافهٔ امورینه نظارت ایتمك اوزره انی ناظر عمومی تعیین و بوکا دائر سنهٔ مرقومه نیسانده برقطعه سند تنظیم وامضا ایتمشلردرکه صورتی زیرده (١٢) رقمیله علاوه اولنور ٠ کلەلم ناظر عمومینك اجراآتنه ٠

علکساندری ایپسلانتی اتریانك بالاده مذکور اولان مراتب متفاوته‌سی وخصوصات سائره‌سی حقنده بعض تعدیلات اجرا ایلدیکی صره‌ده

استانبولده‌كى جمعيت خفيه‌نك الفاسيله يرينه روم پطريقنك سركاتبى داخل اوله‌رق ديكر برجمعيت خفيه‌نك تشكيلنه قرار ويرمشدر ·

ويونان سركرده‌لرينه تشـويقاتى حاوى تحريرات كوندردكدن بشـقه موره‌ده‌كى قلاع واستحكاماتك احوالنى ولدى الحاجه روملردن نقدر عسكر جمع اولنه بيله‌جكنى تحقيق ايچون اولطرفه مأمورمخصوص كوندرمشيدى · بومأمورك اجرا ايلديكى تحقيقاته كوره اول اثناده مانيه بكنك تهيه ايلديكى عسكر يدى بيك يدى يوز اللى وموره خرستيانلرندن حربه مقتدر اولنلر اوتوز بيك درتيوزكه جمعاً اوتوز سـكز بيك يوز اللى نفر اولوب موره‌ده بولنان عثمانلو عسكرى دخى اون ايكيبيك سكزيوز نفردن عبارت اولديغى تحقق ايلمشدر ·

حالبوكه بالاده بيان اولنديغى وجهله موره‌ده بولنان عسـاكر عثمانيه‌نك اكثرى يانيه اوزرينه سوق اولنمغله موره قطعه‌سى خالى كبى قالمشيدى · ناظر عمومى ارتق اجراآت وفعلياته باشلامق داعيه‌سنه دوشمكله كلى مبالغه محتاج اولوب الك بيوك اميدى ممالك محروسه‌نك هرطرفنده‌وموسقوه شهرنده تشكيل اولنان تجارت شركتلرندن ايدى ·

بوشركتلرك صورتا مقصدى روم قومنك احتياجاتنى تسويه‌دن عبارت ايسه‌ده‌غرض خفى روملرك استقلالنه مؤدى‌اولان اسبابك استحصالى‌ايدى · حتى‌موسـقوه شركتى مقاوله نامه‌سنك مواد خفيه‌سـنده يكرمى بيك كيسه تدارك وفكر عظيمك قوه‌دن فعله چيقارلمسـنه ادارۀ خفيه طرفندن قرار ويرلديكى انده مبلغ مزبور لازم كلان طرفه تسـليم اولنمق تعهدى مندرج ايدى ·

(۱۸۲۰) سـنه‌سى اغستوسنك ابتداسنده علكساندرى ايپسـلانتى اقسانتو يى بالاستصحاب كيشنودن حركتله وديتسـار نام محله وصولنده مملكتينده اولان اتريا دائره‌سنه وسـالف الذكر يوركى لونديه وسائر اتريا اصحابنه واوراده بولنان اوليمبوزلى يوركى وصوا قاميناري واقدمجه يكيشهر وسه‌لانيك طرفلرندن عودت ايدن سالف الذكر يانى فارماكى نام سركرده‌لره تنبيهات لازمه‌يى حاوى مكتوبلر يازوب بونلرى صاحبلرينه ويرمك وبعض خصوصاتى شفاها تبليغ ايتمك اوزره اقسانتو يى بكرش جانبنه كوندرمش وكندوسى هم وجه بكه كيتمش ايدى · اقسانتو قلاص واسمعيل طريقيله بكرشه

كلوب اشخاص مذكوره ايله ملاقات وايفاى تأمينات ورفع تردد وشبهات ايله بعض تداركات ايچون صوايه التماسى وجهله بشيوز مجار التونى وميلوش وسائر رؤسا ايله كوريشوبده طغيانه متعلق بعض مذاكرات ايچون صربستانه كوندريله جك موستاقوف نام كمسنه يه خرجراه اولمق اوزره بيك غروش اعطا ايتديكى صره ده علكساندرى ايپسلانتينك هوجه بكدن ٢٦ اغستوس سنه ١٨٢٠ تاريخيله مورخا ارباب فساددن پره وه نام شخص يديله وارد اولان مكتوبنده (ناقل شقه مز موسيو پره وه سزه بوطرفك احوالنى تقرير وتفهيم حكايه ايده جكدر و بكرشه واروب اورادن قلاص جانبنه كيده جكدر . بو آدمه مصارف لازمه ايچون كوچ يتديكى قدر اقچه و يرلمليدر . كوره يم سنى برصورت و يره سين حسن تسويه سنى سندن مأمول ايدرم . بنم بوطرفده عقدينه چالشديغم استقراض چوقدن يولنه كيرمش وشمديلك بشيوز بيك غروش اله كچمش اولوردى . لكن بوراده اولان تاجرلرمزك چنكانه لكندن ناشى تأخر ايتمشدر . فقط انلره حاجت قالمقسزين محل آخردن چاره سى بولنه جق والله هرشيئك سهولتنى احسان ايده جكدر . مرقوم پره وه يه بشنجى صنف اولان فدايى رياستى و يرلمشدر . صربستان متره پوليدى بوطرفه مرور ايدوب كيفيتدن خبير اوله رق هروجهله ممنون ومهيادر . نامكزه اولمق اوزره پك چوق مكتوبلر كلمش ايسه ده ايچلرنده ايشه يارار برشى اولمديغندن طرفكزه كوندرلمدى . استفسار خاطركزله ختم كلام اولنور) ديو محرر اولمغله اقسانتو پره وه يه دخى استانبولده ادا اولنمق اوزره برقطعه پوليچه تدارك واعطا ايلمشدر .

پره وه اقدمجه جزائر سبعه ده بولنان موره فرار يلرى طرفندن پترسبورغه كوندريلان برشخصدركه يونانستانده يوز بيك عسكر تدارك وتپه دلنلى على پاشا عليهنده بولنان ارناود بكلرينى جلب وقاقوسيل قلعه سنى ايچنده بولنان روملرك معاونتيله ضبط ايده بيلمك كبى بعض خيالاتى حاوى برلايحه تنظيم ايله روسيه دولتنه تقديم ايتمشيدى . صورتى زيرده (١٣) رقميله اد اولنور .

ملك بك ديركه مرقوم پره وه موره ده قلامانه قضاسى اهاليسندن اولوب علكساندرى ايپسلانتينك بدايتندن نهايتنه قدر ماده نك ايچنده بولنان

ثانئ ابلیس برشریر پرتلبیسدر ٠ وقوعات یونانه دائر یازدیغی ایکی جلد
برتاریخ دروننده کذب ودروغ اوله‌رق نیجه مزخرفات درج ایلمشدر ٠
انتهی ٠

افسانتو بروجه بالا بکرشه ورودنده کیفیتی پنایوت شکری یه بیلدیردیکی کبی ایتالیاده پیزه نام بلده‌ده بولنان چاقالوف ایله اناغنوستو پلو یه تحریرات کوندروب علکساندری ایپسلانتی ایله کورشمک و برلکده ایشه باقق اوزره بوطرفه عودت ایلملرینی اشعار ایتمش وعلکساندرینک دخی یقین برمحله کلمسی ایچون کندوسنه مکتوب کوندرمش ایدی ٠ ارەسی چوق چکمیوب علکساندری هوجه‌بکدن اسماعیله کلمشدر ٠ افسانتو دخی انکله کورشدرمك وفعله کلمسی تقرب ایدن تصوراتك مذاکره‌سنده بولندرمق اوزره دیمتری تملی‌یی ودها برچوق اتریا اعضاسنی بالاستصحاب بکرشدن حرکت ایله قلاصه‌ورودنده زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله بوستانجی باشینك حبسندن قورتیله‌رق استانبولدن صاووشوبده اورایه کلمش اولان پاپا فلاشه‌یی دخی برابر الەرق اسماعیله کوتورمش و پره‌وه دخی استانبوله کیتمك اوزره اورایه اوغرامش اولدیغندن اسماعیل قصبه‌سنده بربیوك اتریا جمعیتی پیدا اولوب مصمم اولان فساد عظیمی قوه‌دن فعله کتورمك ایچون عریض وعمیق مذاکراته ابتدار ایتمشلردر ٠ اتریا بووجهله ایشلرینی ایلرولتمکده اولدقلری حالده حالت افندینك مسلك سقیمی دخی اتریا ایشلرینه رواج ویرمکده اولدیغنه مبنی شمدی برازده اندن بحث ایدلم ٠

حالت افندینك اطوار وحرکاتی

حالت افندی وقتیله فنارلولردن بعضیلرینك خدمت کتابتنده بولنمغله انلره الدانوردی والدانمامق ایشنه الو یرمزدی ٠ زیرا و بوده‌لقلری ودیوان همایون ترجمانلغنی کندو دائره‌سی کدکلری حکمنه قویوب فنارلولردن دیلدیکنی نصب ایتدیرر وو بوده‌لر صانکه کندوسنك بررصاغمال قیونی اوله‌رق صاغوب حاصل ایتدیکی مبالغی یکیچری قوقونوسلرینه بذل ایله کندو اقبالنی محافظه‌یه چالیشور ایدی ٠

شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغی اوزره روسیه مصالحه‌سی منعقد اولمق حسبیله برکون مجلس شوراده مملکتینه و بوده‌لر نصبی لازم کلدیکندن

بحثله کیملر مناسب اوله‌جغی مذاکره اولندقده صدور علمادن برکار آشنا سکز سنه ابقا شرطنه نظراً شمدیلك و یوده‌لقلری توجیهندن بش التی سنه مرور ایتمش اولان اسکی ویوده‌لر ابقا ومدت معهوده تکمیلنده بغتةً عزل ایله یکیدن ایکی ویوده انتخابی مناسب کورینور اولوقت ینه قیل وقال وقوعنده بونلر فی‌الواقع سفر تقریبیله ضبط ایده‌مدیلر لکن عزل دخی اولنمامشلر ایدی بزم اعتبارمز ایسه الباس خلعته در جواب مسکتی ویریلور دیمش ایسه‌ده اولوقت ریاست وکالتنده بولنان ذات (یعنی حالت افندی) یکیدن ایکی ویوده انتخابی مراددر دیه‌رك اوزمان ترجمان دیوان همایون بولنان قره‌جه یانقو بی لسبب استصحاب ایتمش ایدوکندن بعدزمان ویوده‌لر نصبی هنگامنده تکرار کمال نفوذه واصل بولنمغله قول سابق اوزره انی افلاق ویوده‌سی ویرینه یاقواکی بی دیوان همایون ترجمانی نصب ایتدردکدن صکره قره‌جه‌نك دامادی میخاله ویوده‌لق استعدادی ویرمك اوزره بلاموجب یاقواکی بی عزل‌ایله یرینه میخالی دیوان همایون ترجمانی نصب ایتدرمشیدی .

بالاده بیان اولندیغی اوزره اوتوز اوچ سنهٔ هجریه‌سی اواخرنده قره‌جه‌نك فرارندن متنبه اولمق لازم کلورکن کاکان میخالی تصحب ایله اوتوز درت سنه‌سی رمضانك اوچنجی کونی انی بغدان ویوده‌سی وانك یرینه اسکرلت بکك برادری یعنی قالیماکی زاده یانقو بکی دیوان همایون ترجمانی نصب ایتدردی . ومیخال فراری قره‌جه‌نك دامادی اولدقدن بشقه حدیث السن اولمغله خلاف معروف ومعقول اوله‌رق بغدان ویوده لغنه انتخاب اولنمسی انظار انامده پك چرکین کوروندی . چوق یچمیوب (عامه غلط ایتمز) مثلنك حکمی ظاهر اولمشدر .

حالت افندی ایسه یکیچری اوچاغنه طیانه‌رق بویله دیدی‌یه قودی‌یه باقیوب مجرد تهدید ایله خلقك اغزینی طوتمق افکارنده بولندیغی جهتله بوکبی اعتراضلره اهمیت ویرمدکدن بشقه میخالك رأی ناموزونی اوزره (۱۸۱۹) سنهٔ میلادیه سی کانون اولنده اصدار اولنان امر عالی موجبنجه ویوده لقلری فنارلولرك ایچندن مختاری اولان درت خاندانه باامر عالی تخصیص‌ایله بوخاندان اربعه‌دن اولمیان فنارلولری ویوده اولمق صلاحیتندن محروم ومأیوس ایتدرمشدر .

ویوده لقلر بودرت خانه دانه مخصوص اولیجق انلرك مخرجی اولان دیوان همایون ودیوانخانه ترجمانلقلری دخی بوخاندان اربعه یه مخصوص اولمق لازم کلمشدر ٠

بودرت خاندان موروزی وقالیماکی ایله صوچو خاندانك ایکی شعبه سیدر ٠ صوچو سود چیدن محرفدر ٠ بوایکی صوچو خاندانلرینك بیوك بابالری اولان دیاماتناکی تقریبا بوندن یوز سنه مقدم فنارده سودجی ایمش ٠ اوغلی قسطنطین (دراقو صوچو پوستلنیك) اولمش ایدی ٠ پوستلنیك افلاق وبغدانجه بر بیوك پایه در ٠ ایشته بوقسطنطیندن ایکی شعبه ایریلوب هر بری بر خاندان مستقل اعتبار اولنمشدر ٠

شویله که قسطنطینك بر اوغلی نیقولا لغوفت وترجمان اولوب (۱۷٦۹) سنهٔ میلادیه سنده اعدام اولنمشدر ٠ انك اوغلی علکساندری (صوچو علقو) (۱۸۰۱) سنه سنده بغدان وبعده ایکی دفعه افلاق ویوده سی اولدقدن صکره (۱۸۱۸) سنه سنده ثالثا افلاق بکی اولمشدر ٠ خاندان اربعه دن بری بودرکه زیرده بیان اولنه جغی وجهله صادق دولت بربك ایدی ٠ قسطنطینك دیکر بر اوغلی میخال ایکی دفعه افلاق وبر دفعه بغدان ویوده سی اولدقدن صکره (۱۸۰۱) سنهٔ میلادیه سنده ثالثا افلاق ویوده سی اولمشدر ٠ بومیخالك براوغلی علکساندری ترجمان اولوب (۱۸۰۷) سنه سنده اعدام اولنمشدر ٠ دیکر بر اوغلی لیغورك اوغلی اولان میخال دخی خاندان اربعه نك دردنجیسی اعتبار اولنمشدرکه بوکره بروجه بالا حالت افندینك التزام وتصحبی ایله بغدان ویوده سی اولمش وزیرده بیان اولنه جغی وجهله اتریایه دخول ایله ولی نعمتی اولان دولتعلیه یه عظیم خیانتی وقوع بولمشدر ٠

حالبوکه فنارلولرك منتهای امل ومتمنالری ویوده لق منصبی اولوب خاندان اربعه خارجنده قالان فنارلولرك ایچنده ویوده لغه ملازم ومترقب اختیارلر ومسلکلری اقتضاسنجه بالتدریج ترقی ایدرك ویوده اولمق املنده بولنان برچوق کنجلر وار ایدی ٠ بونلر حقوق عادیه لرندن محروم قالمغله کندولرینی مغدور کوره رك سائر اصحاب فساد وشقاق ایله بالاتفاق دولتعلیه علیهنه ایشلمکه وعن صمیم القلب اتریایه خدمت ایلمکه باشلامشلردر ٠ شانی زاده دیرکه حالت افندی مملکتین ویوده لقلرینی مختاری اولان

خاندان اربعه‌یه مخصوص و بو تقریبله معزول ومترقب صنادید اروامی منتهای متمنـا ومراملری اولان و یوده‌لقدن ابدیا مأیوس ایتدردیکی خصوصی ایسه خاسرونك درونلرینی خون جکرله مشحون ایتمکله مومی الیهم باطنـا کمال عداوتلرندن تشفیٔ غیظ ایچون اطراف واکنـافه محرك غیرت اولور انواع دسـائس شیطنتله القای مفسدت وتعلیم کید وملعنت ایتدیلرکه بومادهیه یالکز حنجرلی اوغلی علقو بك کفایت ایدر . انتهی . علقو بك دور اسـبقده دیوانخانه ترجمانی ایکن خیانتی ظهور ایتمکله قتل اولنان حنجرلی بکك اوغللرندن بری اولوب دور سابقده بغدان و یوده‌سی اولمشیکن روسیه سفری ظهور ایتمکله ضبط ایتمکسزین عوت ایلمشیدی . بناء علیه و یوده‌لغه مترقب ایکن خاندان اربعه‌دن خارج اولمغله نومیـد ومحروم قالمشدر .

بوعلقو بك که مشهور لغت کتابنك مؤلفیدر اصحاب معلوماتدن ایدی . بر برادر زاده‌سی دخی وار ایدیکه اودخی لسان ترکی وفرنکیده انشـای کلامه قادر وفنون دسیسه وشیطنتده ماهر ایدی . فقط مذهبجه تزویجی تجویز اولنمیان برقیزه علاقه ایدرك انی اهل اسـلام نکاحیله تزوج ایلمش اولدیغندن روم پطریقی انی افوروز ایتمکله استانبولده طوره میوب یانیه جانبنه کیتمشـیدی . واصحاب معلوماتدن اولدیغی جهتله علی پاشـا انی یازیجیلق خدمتیله یاننه الوب کندوسـنه زیاده رعایت ایتمکده ایدی . شانی زاده‌نك بیاننه کوره علقو بك اسـتانبولده و برادر زاده‌سی یانیه‌ده دولتعلیه علیهنه ایشلمکده ایمشلر .

الحاصل حالت افنـدینك و یوده‌لغی درت خاندانه تخصیص ایتـدرمه‌سی یولسز برکیفیت ایدی . قالدیکه میخال کبی نورسته وفساد پیشه بربکزاده‌نك بغدان و یوده‌لغنـه انتخاب اولنمسـندن طولایی خاندان اربعه‌دن اولان یاشلی باشلی فنارلولر دخی کوجنمشلر ایدی .

غریبدرکه حالت افنـدی مختاری اولان خاندان اربعه ایچنـده موروزی خاندانی پك زیاده التزام ایلردی حالبوکه دولتعلیـه‌یه الڭ زیاده خیانت ایلیان مور وزیلردر .

تریقوپی تاریخنده دیرکه سـاقز جزیره‌سـنده وایوالقده اولان مکتبلردن مهما امکن ملتـه نشر معلوماته باشلانمسی وتجـارت بحریه‌مزك ترقیسی

بعض دوستلرك حسدينه طوقونمغله دولت حاكه‌یی ایقاظ وتحریك ایتدکلرندن (١٨٠٦) سنه‌سنده بوجمله‌نك مضمحل ومنسی اولمسنه برزمق قالمشیکن هرحالده یونان قومنك مدیون ومنتدار اولدیغی موروزی بك فامیلیاسی وعلی‌الخصوص بونلردن متوفی دیمتراکی بك ترکلری اغفال ایله اویالاندیروب بویله برشدت وغضبك مانع حقیقیسی اولمش ایدی تکرار (١٨١٢) سنه‌سنده ینه اودوستلرك تشویقیله بوایش قوت بولمشیکن میرمرقوم بولندیغی شمنی اردوسنده وبرادری پنایوتاکی استانبولده اعمال لطائف الحیل ایله اشبو اجراآتی توقیف ایتمامش ومتعاقبا حرکت وطغیان وقوع بولمامش اولیدی چکیلان زحمتلر هبا اولوردی . انتهی

ملاك بك دیرکه دولتعلیه‌یی ایقاظ واخطار ایدن دوستلردن مرادی انکلتره‌لودر فقط بوقضیه تپه‌دلنلی علی پاشا وسائر خیرخواهان دولتعلیه طرفلرندن دخی اخبار اولنمش واخذ وگرفت اولنان رئیس فساد پاپاتیموده وسائره‌ده بولنان اوراق ورسائل باب عالی‌یه کوندرلمش ایسه‌ده اولوقت اسلامدن ترجمان بولنمیوب بویله برخدمت معتنابهاهم مذهبلری اولان روم ملتنه منحصراولدیغندن مآللرینی تمامیله ترجمه ایتمیه‌رك نیجه تأویلات ایله اغراض قلبیه‌لرینی ترویج وحقیقت حالی کتم واخفا ایلدکلرندن تمامیله معلومات النه مامش وبوایسه کرارا وقوع بولمش موادden اولوب اسفار سابقه خلالنده دخی سرزده ظهور اولان خباثتلرندن نیجه ضررلر کوریلوب صکره‌دن ظاهر اوله‌رق جزای سزالرینی بولدقلری راشد وواصف وتواریخ سائره‌ده مسطوردر . ایشته بونجه نعم لاتحصای دولتعلیه‌یه مستغرق اولان موروزیلر دخی فطرت اصلیه‌لری اوزره سلفلری اثرینه تبعا متبوعلرینه خیانت ایتمك امرکریهنده بولنمشلردر . انتهی .

بروجه بالا اوتوزبش سنه‌سی وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره روسیه ایلچیسی بکرش مصالحه‌نامه‌سنك اجرای احکامی دولتنك مطلوبی ایدوکی زمینیله صیق صیق‌یه مکالمه طلب ایتدکه احوال دوله آشنا رجال دولتدن برینك مکالمه‌یه مأموریتی لازم کلوب حالبوکه اول دورده بویله رجاله ندرت کلمش وموجود اولنلرك دخی کیمی اختیار اولمش وکیمی حالت افندینك غمز وسعایتی ایله برطرفه اتلمش ایدی . رئیس الکتاب جانب

افندی فرانسزجه اوقور یازار اصحاب معلوماتدن بر ذات اولوب بو ایش
دخی بحسب المأموریه اکا عائد ایسه‌ده مسائل حاضره‌ده علی الخصوص
یانیه مسئله‌سنده حالت افندی‌یه مخالف اولوب حالت افندی ایسه
بو مکالمه ایشنی ال التندن کندوسی اداره ایتمك ایسترده و برده روسیه
ایلچیسنك اغزنده قره‌جه بك ذمتنه پك چوق پاره یچورمش کندوسندن
لدی السؤال استانبوله ویردم دیوب حتی دفترینی دخی ویرمش
بو مبالغك طرف سلطنتدن تضمین ایدلمسی لازم کلور یوللو سوزلر
طولاشمقده ایدی بو جهتله حالت افندی امینی اولمیان ادملرك مجلس
مکالمه‌ده بولنمسنی ایستمزدی بناء علی ذلك نشانجی حامد بکی روسیه
ایلچیسیله مکالمه‌یه مأمور ایتدردی ۰ لکن بیچاره حامد بك مکالمه
مأموریتنه لازم اولان معلوماتدن بی‌بهره اولمغله سابقاً بغدان و بوده‌سی
قالیماکی زاده اسکرلت بك اکا ترفیق ایدلدی ۰ وحامد بك بوستان
قورقولغی مقامنده اولوب اسکرلت بك متکلم وحده ایدی ۰ اولوقت
اتریانك احوالنه دائر دولتجه هنوز معلومات یوق ایسه‌ده بروجه بالا
روملرك سوء نیتلرینه دائر پك چوق امارات کورلمکده اولدیغندن ومجلس
مکالمه‌ده جریان ایده‌جك ابحاثك اکثری بالطبع مملکتینه دائر اوله‌جغندن
بویله نازك برایشك بتون بتون برفنارلویه تودیعی دخی حالت افندی حقنده
جالب اعتراض اولمشدر ۰ مع مافیه درمیان اولنان مکالماتده روسیه‌لو
دول متفقه‌یه ابراز ایده‌جك سررشته بوله‌میوب چوق یچمکسزین روم
وقعه‌سی دخی ظهور ایدرك بالطبع مکالمه منقطع اولمغله بو مجلسدن برنتیجه
حاصل اولمامشدر ۰ فقط دولتین بیننده برنوع مباینته دلیل اولمغله اتریا
اصحابنك امیدلرینه قوت ویرمشدر ۰

یونانیلرك غرضی اتش عصیان وطغیانی ابتدا موره طرفنده اشعال ایدی ۰
و بو تصورلری کندولرنجه موافق حال ایدی ۰ چونکه اورالری ات
اویناغی یرلر دکل ایدی ۰ صرب یرلر وطار بوغازلر اولمغله حرکت عسکریه
مشکل ایدی ۰ اتریا اصحابی همان موره‌یه وارو بده اختلال چیقارمغی
کوزلرینه کسدرمش ایدی ۰ یالکز یانیه والیسی علی پاشادن خوف
واحتراز ایدیورلردی ۰ حالبوکه بروقتدنبرو حالت افندی انك علیهنه
دوشه‌رك عزل وازاله‌سنه تشبث ایدوب اکرچه رئیس الکتاب جانب

افندی بر یانیه غائله‌سی چیقار یلور ایسه التندن دها بیوك غائله‌لر چیقه بیله‌جکنی درمیان ایدرك حالت افندینك تشبثاتنی برمدت تأخیر ایتدرمش ایسه‌ده حالت افندی بو ایشك ارقه‌سنی بوشلامیوب طبیعتیله فعله کلمسی اسبابنه تشبثدن خالی دکل ایدی · انزیایه داخل اولان فنارلولر دخی انلك اسرارینه واقف اولدقلری جهتله حالت افندینك بوایشی فعله کتوره‌جکی مجزوملری اولدیغندن همان موره‌جه اسباب عصیانیه‌نك استکمالنه چالیشیورلردی · تپه‌دلنلی دخی ایشك نره‌یه واره‌جغنی اکلایوب اسباب مدافعه‌یی اکماله صرف مساعی ایدیوردی · اره‌سی‌چوق کچمیوب بالاده بیان اولندیغی اوزره علی‌پاشا فرمانلو اولوب یانیه‌ده محصور ایدلمشدر · ترقوپی تاریخنده دیرکه موره ایالتنك (۱۸۱۹) سنه‌سی محاسبه‌سی وخصوصات سائره‌سی ایچون برمعتاد هرناحیه وقضانك رؤسا اومتره پولید وقوجه باشیلری کرسیٔ ایالت اولان طراپولیچه قصبه‌سنه کلدیلر واهالیٔ اسلامیه ایکی فرقه اولدقلری کبی روملر دخی ایکی فرقه اولوب بینلرینه مباینت ومنافرت دوشمش ایکن تشبث اولنوب قریباً فعله کتوریله‌جك برامرعظیمده اتحاد ویکجهتی سبب موفقیت اولور دیو ذاته دائر اختلافك برطرف قیلنمسی لازمهٔ حالدن کورلمکله جمله‌سی کلیسایه کتوریلوب مواجههٔ اصنامده اغراض ذاتیه‌یی کلیاً ترك ومرام واحد ضمننده صرف وسع ومقدرت ایده‌جکلرینه انجیله ال باصدیریله‌رق ایمان غلیظه ایله یمین ایتدیرلدکدنصکره اتفاق خفینك اساسنه مطلع اولمق وموره‌ده جمع اولنمقده اولان اعانه اقچه‌لرینك تحصیل وصرفنی وخصوصات سائره‌یی رؤیت ایتمك اوزره برمجلس تشکیل و برمدیر نصب اولنمق وچاملیجه‌ده‌کی کمی رئیسلریله جریان ایدن مخابره اوراقنك سالماً کوتوریلوب کتورلمسنه دائر تحریرات مؤکده یازلمق خصوصلرینه ودیکر بعض خصوصاته دائر قلمه النان قرارنامه طراپولیچه‌ده موجود اولان رؤسا طرفندن امضا ایدیلوب موجود اولمیانلره دخی خفیاً ارسال ایله امضا ایتدیرلدکدن صکره بالیه بادره‌ده‌کی روسیه قونسلوسنك ترجمانی اولان یانی پاپاریغوپولویی بامحضر روسیه‌یه کوندرمکه قرار ویرمشلردر · اول اثناده یانیه والیسی تپه‌دلنلی علی پاشا طرف دولتدن قریباً وعاجلاً حقنده اجرا اولنه‌جق معاملهٔ وخیمه‌یی روش حالدن استدلال ایتمکله لدی‌الحاجه استعانه ایتمك

اوزره روسیه ایله خبرلشمك افکارینه دوشدیکندن بو ایشه رابطه ویرملك اوزره اودخی دوست قدیمی اولان مرقوم پاپاز یغو پلوپی روسیه دیارینه کوندرمکی قوروب انی پروزه‌یه دعوت ایله افادهٔ کیفیت ایلدکده پاپاز یغو پلو قبول ایتمیوب بادره‌یه عودت وکیفیتی بادره پسقپوسی اولان برمانوزه افاده ایتدکده پسقپوس انك بووجهله علی پاشایه جواب ویرمسندن خوشنود اولمیوب مصمم اولان طغیانه رونق وقوت ویره‌جك بویله بروسیله‌یی ترك وفدا ایتمك مناسب اولمیه‌جغنی بالمطالعه بعض ادله ایله پاپا ریغو پلوپی اقناع ایله صورتا علی پاشانك تکلیفنی قبول ایتدیروب بوکا دائر کاغددخی یازدرمشدر . انتهی

ترقوپی تاریخنی ترجمه ایدن موره‌لی ملاك بك دیرکه بوسوز حلیهٔ صحتدن عاریدر چونکه علی پاشایه تقرب ومؤخراً یونان حکومتنده کسب اعتبار وتحیز ایتمش اولان کیمسه‌لرك اثنه‌ده بو صدده متعلق جریان ایدن سوزلرینك خلاصه‌سی بویله درکه علی پاشا کندو حقنده واقع اوله‌جق وخامتی درك ایله اولا محرم اسراری اولان اهل اسلام طاقنی جلب ایله بو بابده نوجهله حرکت اولنمق لازم کله‌جکنی سؤال ایتدکده برطاقم فداکارلق اولنه‌رق اولیای اموری اله الوب تحصیل رضای دولته سعی اولنمق لازمدر دیو جواب ویرمشلر . بعده روملردن مقربلری اولان قولتی ودوقه ودایا وسائر بونك امثالی کمانی جلب ایله استجواب ایتدکده انلر بردن بره جواب ویرمیوب فردایه تعلیق ایله بینلرنده مذاکره ومطالعه ایتدکدن صکره کلوب دیمشلرکه سؤال بیوریلان قضیه‌نك اوچ طریقی وار ایکیسی راه نجات وبریسی اضاعهٔ نقد حیاتدر وبو اوچ طریقك برنجیسی مناسب دولتلر ایله عقد اتفاق ایتدکدن صکره سزده اولان اسباب مقاومت ومقابله ممالك عثمانیه‌دن برقطعهٔ جسیمه‌نك بالافراز استقلال ویاسزدن صکره اولاد واعقابکزه توراث وجهله سربسیت حالنه افراغ اولنمسنه وافی اولوب بونك تمشیتنی عاجزانه درعهده ایدرز ایکنجیسی بوصورت اختیار بیورلمدیغی حالده نقود موجوده واشیای منقوله‌یی بالاستصحاب ایتالیا الکاسنده جیادت هوا ایله معروف برموقعه نقل وهجرت والی آخر العمر اوراده اقامتدر . بودخی اویه‌مدیغی حالده اوچنجی درجه‌سی قضایه رضا ویرمکدن عبارتدر دیه‌رك کلاملری انجام بولدقده علی پاشا شق اولی

رد ایلك اوزره بوسزلك دیدیككز تدبیرده محذور عظیم واردر چونكه افراز اولنه‌جق قطعه اكثر سكانی ملتكزدن بولنان خرستیان واقلی اهل اسلام اولدقدن بشقه سزلر هنر ومعلوماته طالب وهم‌جنسكز اولان دول اجنبیه ایله كسب مناسباته خواهشكر وراغب سكز اهل اسلام ایسه بالعكس بودقایقدن بی بهره اولمغله چوق چكمدین اول قطعه ملتكزك ید استیلاسنه چكوب اسلام ملتی پایمال اولور بوسنمده ملتم حقنده بویله برغدر وخیانتی روا كوره‌مم . ایتالیایه كیدوب اقامت اكرچه موجب سلامتدر لكن اوتوز قرق سنه مسند ریاست وحكومتده كمال حیثیتله مأموریت ویرمش كیمسه حقنده اوروپانك بر بوجاغنده اقامت وممكلتلرندن فرارا اوراده توطن ایتمش اسافل وفسده‌ٔ ملتكزدن بعض كسانك بی پرواكاوب روش استهزا كارانه ایله سؤال خاطر ایتملری دخی حیثك قائل اولمیه‌جغی برمذلتدر دیه‌رك جواب ویرمسی وكندو خدمتنده بوقدر معتبر رومل وار ایكن فرداسی كونی سرینی افشا ایده‌جك كیمسه‌یه كشف راز ایتمسی كذب اولوب كندینی روسیه‌یه كوندرمك ایستیان موره‌لیلره نمایش اولمق اوزره پاپا ریغوپلونك اختراعات مزوره سندندر . انتهی . (والعلم عندالله) . پاپا ریغوپلونك (٢٠ ایلول سنه ١٨٢٠) تاریخیله مورخا ناظر عمومی‌یه كوندرمش اولدیغی مكتوبی ایضاح مسئله‌یه مدار اولمق اوزره زیرده (١٤) رقمیله علاوه اولنور .

پروكش تاریخنده دیركه سلطان محمود خان ثانی حضرتلری دولتك قوت ووارداتنك كافه‌سنی كندو ید اداره‌سنه الـمق عزمیله كندولرنده غیرت ملیه اولان روم ایلینك قوتلو اعیانلرینی تپه‌لدی . وبو وجهله یونانستان حدودنده واقع مملكتلرك تعرض وهجوم ومدافعه ایچون اولان قوتلرینه سكته كتوردی . مشار الیه حضرتلری (١٨٢٠) تاریخنده یانیه‌لی علی پاشایه هجوم ایلدی . مشار الیه یونانستان شمالینك حاكمی صفتیله قوتلنمش وبرطرفدن ارماتولی فرقه‌سنه حب ومودت اظهار ودیكر طرفدن سنین عدیده كذرانده بونلرك اموری اخلال ایتمك تكافنی اختیار ایتمشیدی . لكن بووسیله‌لر ایله پاشای مشار الیه بوفرقه‌یی بیوتدی وطاغلرده حال سفری پیدا ایتدی بوحال ایسه دائمی قره‌غول دیمك اولوب بونلر نان عزیزی یالكز محاربه‌لرك صوكنده كوررلردی .

ایشته مشار الیه هیچ بیلیه‌رك وقوع بوله‌جق محاربه‌لر ایچون پك چوق وسائط حربیه حاضرلامشیدی . یونانلولر یالکز علی پاشادن قورقارلردی . ذات حضرت پادشاهی علی پاشایه هجوم ایتدیکی کبی روملر کندولرینی زیرا طاعتده طوتوب طوتمامق یداختیارلرنده اوله‌جغنی بیلمشلر ایدی علی پاشادخی کندو علیهنده اولان فرمانی الدقده آتریا جمعیتی اربابی ایله مشاوره ایدوب بونلر اطرافنه طوپلاندیلر . وایچلرندن زیاده غیور اولنلری وافتیز ایله قسطنطین اسم وتختنك کندوسنه توجیهنی تکلیف ایتدیلر . علی پاشا بوتحریکات وتکلیفاتی رد ایتدی ایسه‌ده انلری سریعاً اشعال نائرهٔ اختلاله تشویق ایلدی ونه مقصده مبنی اولدیغی ارتق کندوسنجه معلوم اولان تشبثاتی ایچون اعانه وعد ایلدی . ترحاله پکیدلرنده‌کی ارماتولی فرقه‌لرینی ومقدملری کندوسنك امری التنده بولنمش اولنلری یانینه جلب ایلدی . انتهی .

علی پاشا یرینه یانیه متصرفی اولوب یانیه اردوسنده بولنان پاشو پاشا دخی دیوان افندیسی خدمتنده بولنان بررومك اخطاریله عینیله علی پاشا کبی اودخی یانیه و پروزه نواحیسنك روملرینی سلاحلاندردی . عن غفلة اودخی اتریایه برخیلی عساکر مسلحه تهیئه ایلدی . چوق چکمیوب بوتدبیرك بیوك مضرتی کورلمشدر . چونکه نواحئ مرقومه‌نك روم اهالیسی استعمال سلاحه مأذون اولدقلرندن نواحی‌یی دور وتخریب ایدن باشی بوزوقلره سلاحلرینی چویرملریله بیوك قاریشقلقلر ظهوره کلمشدر . وبوکیفیت نهایت پاشو پاشانك اعدامنه سبب اولمشدر . چه فائده‌که اثار سیئه‌سی باقی قالمشدر .

الحاصل حالت افندینك چیقاردیغی یانیه سفرینك التندن جانب افندینك اولجه تخمین ایتدیکی کبی برروم فسادی چیقه‌جغی سیاق وسباق احوالدن اکلاشلدی . وبوکا دائر پك چوق اماره‌لر کورلدی حالت افندی ایسه حالا یانیه ایشنه حصر افکار ایدرك موره طرفنه اهمیت ویرمیوردی . صانکه بصر بصیرتی غشاء غفلت بوریشیدیده بونجه امارات مشهوده‌یی کورمیوردی .

روم فترتنه دائر اولجه رونما اولان امارات

اتریا ایشلری مکتوم طوتلمغله دولتعلیه حقایق احواله مطلع اوله‌مامش

ایسه‌ده سفائن تجاریه رئیسلرینه وارنجه تعمم ایدن ماده‌نك ترشح ایتمامسی قابل دکل ایدی . هله ایشه واقف اولان روملرك لسان حالی حقایق احوالی سویلیوردی . الحاصل اتریانك اسراری معلوم دکل ایسه‌ده اثاری میدانده ایدی . بوجهتله اصحاب بصیرت روملرك سوء نیاتنی کرکی کبی درك وتفرس ایلیوردی .

قالدیکه ارەصره سررشته‌لر الەکچیور وروملرك فسادینه دائر نیجه سوزلر ایشیدیلیور ایدی .

ازجمله بالاده بیان اولندیغی اوزره اتریا طرفندن اعدام اولنان غالاتینك برادری پنایوت شکه‌رینك اتریاجه بعض حرکاتنی حکومت سنیه‌یه خبر ویرمکله شکه‌ری طوتیلوب برمهم سررشته الەکیرمیشکن شکه‌ری برطاقم دسیسه‌لر ایله واقچه قوتیله یقه‌یی قورتارمشیدی .

بعده بیك سکز یوز یکرمی سنهٔ میلادیه‌سی اواسطنده رؤسادن پاپا فلاشه‌نك ساعی بالفساد اولدیغنه دائر بعض مرتبه خبر النه‌رق یقه‌سی بوستانجی باشینك پنجه‌سنه کیرمیشکن پنایوت شکه‌رینك سعی وغیرتی واقچه‌سنك قوتی ایله قورتیله‌رق استانبولدن صاوشوب قلاصه کیتمشدر .

واستانبولده بولنان اتریا اصحابندن قسطی پاپاداتو طرفندن بیك سکز یوز یکرمی سنهٔ میلادیه‌سی اغستوسنك یکرمیسی تاریخیله مورخا ناظر عمومی‌یه کوندریلان مکتوبده (رئیس افندی ایله الفتم اولدیغندن تجسس احوال ایچون کچن جمعه کونی نزدینه کیتدیکمده منویٔ ضمیرینی استکشاف ضمننده فقرا حوایج ضروریه‌لرینی تدارك وتجار دخی تجارتلرندن استفاده ایده بیلدکلرندن طولایی دولتعلیه‌دن متشکر درلر دیدیکمه جوابا رئیس افندی حال بویله ایکن ینه بزی استانبولده ایستمزلر دیدی) دیو اشعار اولنمشدر . اولوقت رئیس بولنان جانب افندینك بوسوزی روملرك سوء نیاتنه مطلع اولدیغنی ایما ایدر . مطلع اولمسی دخی طبیعی ایدی . زیرا بودقیقه‌یی وقوعندن چوق زمان اول کشف ایتمشیدی . مؤخرا بونجه امارەلر کورلمکله ایشك نەره منجر اوله‌جغنی درك ایلمسی طبیعی ایدی . لکن نەیاپسون که حالت افندی‌یه اکلاتمق ممکن دکل ایدی .

شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغنه کوره روملر اولجه عوامك اذهاننی تغلیط ایده‌جك اراجیف واکاذیبی نشر وتعمیم ایتدکدن صکره هرایشلرینی

تنظیم وهرصنفه خدمتنی تعلیم وتفهیم ایله وقت معینده ماجله واملاکجه برچوق فداکارلق اختیار ایدرك اهل اسلام محله‌لرنده‌کی بقاللر دکانلرینه بردن بره اتش ویرمك ویکیچری وقالیونجی وطوپجی وخمبره‌جی وطلومباجی و بونلرك امثالی عسکری قیافتلریله طاقم طاقم حریق محللرینه کیدرك برمعتاد اوراده بولنه‌جق مأمورین وضابطانه وحتی ضابط ضابطانه سوء قصد ایله استانبول خلقنی دهشت وحیرته دوشورمك واوصره‌ده معارض کورفزی ویونده اطه‌سی طرفلرینه عسکر دوکه‌رك واطرافده اولان روملری تحریك ایله تکثیر جمعیت ایدرك دولتی محو ایدیویرمك خولیاسنده ایمشلر . لکن بلطفه تعالی ایش اوجه سررشته ویره‌رك کیفیت معلوم اولیای امور اولمشدر . شوقدر وارکه بواسرار اشرار شاید بارالق انتشار بولورده دوچار مجازات اوله‌لر ملاحظه‌سیله پطریق ومتره‌پولید و پاپاس وقوجه باشیلر کبی سوز صاحبلری اره‌لرنده مکتوم طوتیله‌رق هنوز اسافل واراذل کروهنه کشف راز ایتمامشلر ایمش . فقط اومقوله‌لره دخی کنیسالرده ومجمع رعایا اولان محللرده جناس بوللو تعبیرات ایله بروهم وخیال کوستره‌رك قولاقلرینی الشدیررلر ایمش .

روملر بومثللو خیالاتی ذهنلرنده تجسم ایتدیره‌رك اکا کوره خیالی رسملر بیله یاپدرمشلر . حتی اوتوز درت سنه‌سی خلالنده رجال دولتعلیه‌دن موثوق الکلم برذات مأموریت مخصوصه ایله بغدانه کیدوب‌ده عودت ایله کلورکن اثنای راهده عربه‌سنك تکرایکی قیرلمغله تعمیراولنجیه‌دك استراحت ایتمك اوزره قربنده کائن بربویار قوناغنه کیروب براوطه‌یه دخولنده کوررکه دیوارده مذهب ومزین چارچوپه‌لو استاد کاری مجسم تعبیر ایتدکاری بررسم آصلمش . انده غلطه قله‌سی واستانبولك جوامع شریفه‌سی وسرای همایون کبی ابنیهٔ عالیه‌سی کوسترلمش فقط اوته‌ده بروده حریقلر وخارجنده طوپ وتفنك شعله ودومانلری ومحاربه نشانلری وارمراق ایدوب رسمك یانه کیدر دقت ایدرنه کورسونکه اوق میدانی ورامی چیفتلکی وادرنه قپوسی طرفلرنده نیجه بیك شابقه‌لو عسکرله برابر معهود بیوك قالپاقلو فنارلی روملر جنرال واوفچیال نشانلری وسلاحلری ایله آتلره سوار اولوب غلطه واستانبوله طوغری اجنبی عسکرلرك اوکارنجه دلالت

ایدرك سرعتله كاورلر . یر یر حریقلر مشتعل واهل اسلام ایسكله‌لرده
اسكداره متوجه بوغاز ایچی ایسه سفن حربیۀ اجنبیه ایله مملو یكیچری
اغاسی براز نفرات ایله متأسفانه غلطه‌یه ناظر ومتحیر كورینور ودها نیجه
صور خیالیه‌یی كوستر برتصو بر خیالیدر . همان قهوه ایچمك بهانه‌سیله
دیكر اوطه‌ده اوتوران صاحب خانه‌یی نازكانه بورایه جلب ایله مصاحبت
اثناسنده بومجسم نه‌مقوله رسمدر دیوسؤال ایدر . بویار فرنكستانده
بر بلده‌نك رسمیدر دیو تغلیط ایلك ایستدكده بهی دوستم فرنكستانده
ایاصوفیه وسلیمانیه كبی جامعلر وسرای بورنی وقیز قله‌سی وارمی
هله بواستانبول اما بوكیفیت نه معنی اوله دیو سؤال وابرام ایتمكله
بو یارك لونی متغیر اوله‌رق افندم نه اولدیغنی قولكز بیله‌مم مصور
ورسام مقوله‌لری بعضا بو یله اصلسز شیلرده بپارلر بنده‌كز بوخانه‌یی
صكره‌دن الدم و بونی بوراده بو یله‌جه بولدم دیه‌رك قضیه‌یی اخفا ایلر .
لكن اوذات مرام نه اولدیغنی تفرس ایدرك استانبوله ورودنده كیفیتی
بعض اركان دولته حكایه ایتدكده اهمیت و یرلمدكدن بشقه كندوسنه اول
زمان ترجمان دیوان بولنان میخال صداقت محالك اقربا وخاندانی بعض
اسبابه مبنی خلاف عاده التزامده اصرار ایدن یادكار حالت افندی صورت
اغبرار كوستر مشیدی دیو شانی زاده تاریخنده اول ذاتدن نقل وروایت
ایلر وبوخصوصاتی ینه مأموریت ایله اول حوالی‌یه كیتمش اولان مهندس
اسحاق افندیدن دخی عینیله ایشتمش اولدیغنی سو یلر . اكا خلف اولان
وقعه نو یس اسعد افندی دخی شانی زاده تاریخنك كنار ینه موثوق الكلم
دیدیكی مصطفی نظیف افندیدركه دور سلیمیده كیلار كتخدا لغندن چیقان
ذات عجایب صفاتدر مورخك یالی قومشوسیدر بغدانه ذخیره مصلحتی
ایچون كیتمش ایدی وحالت افندی انی نفی ایتدرمش ایدی دیو تحریر
ایلمشدر .

ینه شانی زاده دیركه وافر سنه‌لر دنبرو روملر مقدمات بغی وطغیانی وقت
وحاله اویغون وجهله یواش یواش ورای پردۀ ریاده استحضار ایتمكده
ایدیلر . انجق وقت اولدی‌كه بومقوله اسراری اخباره اجتسار بعض
طماع كباره و یوده وبویارلر طرفندن مانع جلب دینار اوله‌جغنه نظرا العیاذبالله
تعالی سبب ازالۀ حیات مستعار درجه‌سنده ایدی . انتهی .

اوتوز بش سنهٔ هجریه‌سی وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره اقدکزده روم کمیلرینه راکب اولان اهل اسلامك پیدر پی اعدام اولندقلری دخی روملرك سوء نیاتنه دلالت ایلیان امارات ایدی ٠

ینه سنهٔ مرقومه خلالنده براختیار روم پاپاسی اهتدا ضمننده دیوان عالی‌یه حاضر اولدقده برتقریبله یانجه کلمش اولان برقاچ روم بوادم مجنوندر دیدکلرنده پاپاس همان مجنون سزلر سکزکه اغوا ایله عهده سندن کله‌میه جککز برکار دشواره سلوك ایدرسز عقلی اولان کمسنه بویله مهلکه‌دن نفسنی وقایه ایچون بران اقدم سزدن ایرلمق فرضدر کلامنی علنا تفوه ایتمش ایکن بوکار دشوار نه اوله دیو صوران اولمامشدر ٠

وینه اول اثناده بربقال روم تکلیفسز کورشدیکی برقاچ مسلمانه یاری لطیفه یاری استهزا یوللو سز بنی شمدی حقیر کوره یورسکز امابنم اقدکزده نیجه یوز کمیلرم وار یقینده که جکار بکا چوق فائده لو شیلر کتوره‌جکار اووقت سز بنی بشقه درلو کوره جکسکز بکا مداهنه ایده جکسکز یوللو رمزکونه سوزلر سویلر ایمش ٠ روم وقعه‌سی میدانه چیقدیغی کبی فرار ایتمکله ارانمش ایسه‌ده بولنه‌مامشدر ٠

بومثللو اماره‌لر اصحاب دقت و بصیرته عیان ایسه‌ده حالت افندینك شرندن صاقینه‌رق بوبحثه دائر کمسنه شق شفه ایده میوردی ٠ حالبوکه سفینهٔ دولتك دومنی انك النده اولدیغندن اکا لازم اولان انجق بویله افق پولتیقه ده طولاشان قاریشیق بولوتلردن ظهوری ملحوظ اولان فورتنه یی کشف ایله سفینهٔ دولتی برمخاطره‌یه اوغراتمقسزین برمرسای سلامته چیقارمنك چاره‌سنی دوشونمك ایدی ٠ حالت افندی ایسه فنارلولرك پارلاق پارلاق سوزلرینه الدانه‌رق شهراه حقیقتدن اوزاق دوشوب همان تپه‌دلنلی علی پاشانك ازالهٔ وجودینه قصر نظر ایدردی ٠ حالبوکه بروجه بالا ویوده‌لقلری خاندان اربعه‌یه تخصیص ایتدرمکله سائر فنارلولر مأیوس اولدقلری کبی ازوقتك ایچنده یولسز اوله‌رق یتشدرمش اولدیغی میخالی خاندان اربعه دن اولان قدملی وحیثیتلی فنارلولره ترجیح ایله بغدان ویودسی نصب ایتدر مسندن طولایی انلر دخی دلکیر اوله‌رق جمله‌سی براغزدن دور اندیشان رجال دولت ایله برابر

حالت افندی‌یه لعنت اوقومقده میخال ایسه اتریا تزکاهنده قاش فسادو فتنه طوقومقده ایدی .

﴿ اری تحت الرماد وميض نار ۞ و يوشك ان يكون له ضرام ﴾
﴿ وان لم يطفها عقلاء قوم ۞ يكون وقودها جثث صحام ﴾

قطعه‌سنك مألی دور اندیشان عصرك حسبحالی ایدی .

الحاصل روملرك بیننده بر فساد قینامقده اولدیغی میدانده ایکن حالت افندی بعض مطالعات شخصیه‌سی اقتضاسنجه بودرلو سوزلرك بین الانام موضوع بحث اولدیغنی ایستمز وفنارلولره قاپیلوب بوجهتله بصر بصیرتی قپالو اولدیغندن بونجه امارات قویه‌یه عطف نظر دقت ایلمز ایدی . وروملرك فسادینه دائر برسوز اولسه تحقیقنی اتریا اعضاسندن اولان فنارلولره حواله ایتدیرردی .

حتی تاریخ فترتده بیان اولندیغی اوزره بواثناده موره اهالیسنك عصیان ایتمك اوزره بولندیغی انکلتره سفارتی طرفندن باب عالی‌یه اخطار اولندقده تحقیق ماده ایچون دیوانخانه ترجمانی نیقوله موروزی بك موره‌یه اعزام قلندی . نیقوله ایسه اتریایه داخل اولدیغندن موره‌یه وصولنده هم جنسلرینه نصیحت شویله طورسون بران اقدم دولت متبوعه‌لرینه عصیان ایتمك اوزره سرکرده‌لرینی تشویق وتشجیع ایتدکدن صکره درسعادته عودتنده دولتعلیه‌نك موره رعایاسندن هر وجهله امین اولمسی لازم کله‌جکنی افاده‌سیله حقایق احوالدن بی خبر اولان وکلای دولتی اغفال ایتدیکنه مبنی موره‌یه عسکر سوقندن صرف نظر اولندی وفضله اوله‌رق مقدما بعض اسبابدن طولایی رهن اولمق اوزره توقیف اولنمش اولان موره قوجه باشیلرندن ماور ومیخالك اوغلی یورکینك سبیلی تخلیه قلندی . یوقسه انکلتره دولتنك اخطارات مکرره‌سی اوزره وقتیله موره‌یه مقدار کفایه عسکر ومهمات کوندرلمش اولسیدی موره روملری اعلان عصیانه جسارت ایده‌مزلردی ایتسه‌لر بیله درحال امثال سابقه‌سی وجهله تأدیب اولنه‌رق اتش عصیان باصدیریلوردی .

نیقوله موروزی کبی بر خائنك سوزینه الدانوبده و یانه قونغره‌سنده سلطنت سنیه‌نك بقای استقلالنی برنجی درجه‌ده التزام ایلیان واتمکده

بولنان انكلتره‌لونك اخطاراتنه قولاق اصماموق اول عصرك بادیٔ تعجب اوله‌جق حاللرندندر .

غريبدركه وكلانك بو ياكلش ذهابی صكره ديكر بعض حالات ايله دخی تأييد اولنمشدر . شويله‌كه انكلتره دولتی خيلی وقتدنبرو موره رعاياسنك عصيان ايتمك عزم قطعيسنده اولدقلرينی استشمام ايتمش ايسه‌ده بوكا دائر تفصيلات اله‌مديغندن كيفيتك تحقيق وتدقيقنی بادره‌ده مقيم قونسلوسنه سپارش ايتمكله قونسلوس دخی كويا موره اهاليسنی اهل اسلامك النده قورتارمق ايچون اهالیٔ مملكتدن لزومی قدر عسكر تحريرينه دولت متبوعه‌سی طرفندن مأمور ايدلمش اولديغندن بحثله قومانيوتی نام قرداشلره عسكر يازمق اوزره بيك غروش اعطاسيله برابر آمرلرينه ابراز ايتمك اوزره مبلغ مزبورك نه‌سببه مبنی اخذ ايدلمش اولديغنی مبين برقطعه‌سند دخی المشدر . اوراده بولنان اتريا مأمورلری بوكيفيته واقف اوليجق دولتعليه‌نك اجنبيلر حقنده اولان سوءظننی تأكيد وعهدقريبده عصيانه مهيا اولان موره رعاياسنی انلرك تحقيقات وتجسسات متواليه‌سندن تخليص ايچون شويله بردسيسه يابمشلركه قومانيوتی قرداشلرينی بادره مترپوليدينك نزدينه جلب ايله انكلتره قونسلوسنك كندولرينه واقع اولان افادات وتكليفاتنی بادره وپوده‌سنك حضورنده اقرار ايدرلر ايسه بوندن طولايی كندولرينه برضرروزيان ترتب ايتميه‌جكنی تعهد ايلدكدن صكره كيفيت هنوز اتريايه داخل اولميان بادره قوجه‌باشيسی نيقوله لوندو واسطه‌سيله ويوده‌يه اخبار اولندقده ويوده وهلهٔ اولاده بوافاده‌يه پكده اعتماد ايتمامش ايسه‌ده قومانيوتی قرنداشلر ايله رفيقلرينی جلب واستنطاق ايتدكده مترپوليدك تعليمی وجهله كيفيتی تقرير ايتدكارندن بشقه اول اثناده ظهور ايدن تپه‌دلنلی علی پاشا وقعه‌سی دخی انكلتره دولتی حقنده دولتعليه‌نك سوءظننی جلب ايتمش اولديغی حالده مرقوملرك افاداتنی مؤيد كورنمكله ويوده درحال تاتار مخصوص چيقاروب انكلتره دولتنك موره‌يی ضبط ايتمك اوزره عسكر تحريرينه باشلامش اولديغنی موره واليسنه اشعار ووالیٔ بی‌خبر دخی باب عالی‌يه انها ايتمش اولديغندن باب‌عالينك انكلتره‌لو حقنده سوءظنی قوت بوله‌رق اندن صكره موره‌ايشلرينه انكلتره طرفندن واقع اولان اخطاراته عكسی معنالر وبريله‌كلمشدر .

باق تصادفده كه موره ليمان وكورفزلرندن بعضيلرينك صولريني اولچمك اوزره مأمور اولان برانكليز كميمي وقعهٔ مذكوره عقيبنده بادره ليماننه لدى الورود كمينك قپودانی حكومت محليه نك سوء ظنني دعوت ايتمامك مطالعه سيله ليمانك صولريني كيجه اولچمكه قرار ويرمش اولديغندن روم كميجيلرندن برقلاغوز تداركنه مجبور اولمشدر . قلاغوز دخی بوكيفيتی بالمناسبه بادره ده مقيم روسيه قونسلوسنك ترجمانی پاپا ريغو پلويه حكايه ايتمشدر ريغو پلو ايسه اجرای غرض وفساد ايچون مترصد فرصت اولان اتريا طاقمندن اولمغله بوماده يی دخی وكلای دولتعليه نك انكلتره لو حقنده اولان سوء ظنني برمرتبه دها تأييد ايليه جك برشكله قويمق اوزره ماجرايی بادره مترپوليدی ايله قوجه باشيسنه بالافاده بينلرنده مذاكرهٔ كيفيت اولندقدن صكره كويا انكلتره دولتی موره نيم جزيره سنی ضبط ايله جزائر سبعه يه الحاق ايتمك نيتنده بولنديغندن حصول مطلبه مدار اولمق اوزره موره سواحلنك صولريني اولچمك اوزره بركمی كوندرمش اولديغی بالواسطه بادره ويوده سنه افاده اولندقده عجبا بوكا بردليل ياسند ابرازی ممكن اولورمی ديو سؤال ايتمكله قلاغوزك افاده ايلمش اولديغی كبی قپودان كيجه فلان ساعتده ساحل صولريني اولچمكه باشلايه جق تحقيق كيفيت ايچون محلنه برمعتمد آدم كوندريلور ايسه اصلا اشتباه قالماز ديو افاده اولنديغنه مبنی وقت معينده ويوده طرفندن كوندريلان مأمور قپودانك صولری اولچمك ايله مشغول اولديغنی كوروب حكومت قوناغنه عودت ايله اخبار كيفيت ايديجك اعدانك خدعه سندن بی خبر اولان ويوده بنه مخصوص تاتار چيقاروب كيفيتی موره واليسنه القا اودخی باب عالی يه انها ايلمشدر . وفی الواقع بوماده دخی باب عالينك انكلتره حقنده اولان سوء ظنني تزييد ايلمكله انكلتره سفارتنك اخطارات مبرمانه سی اوزرينه اوجه موره يه كوندرلمك اوزره تهيه قيلنان عسكر ومهماتك ارسالندن صرف نظر اولنمشدر . حالبوكه انكلتره لو موره يی ضبط ايلمك نيتنده اولسه موره نك عساكر اسلاميه دن تخليه سی چاره سنی ارامسی امر طبيعی ايدی يوقسه موره يه عسكر ومهمات كوندريلمز ديو ابرام ايلمك احتمالی وارميدی . مسئله نك حلی پك سهل وساده ايدی . حالت افندی ازكيادن برآدم اولديغی حالده بويله واضح برمسئله يی درك واذعان ايتمامسنه عقلار ايرمز . بيلمم كه

بوخصوصده انكلتره‌لو يه‌ده‌مى نفسانيتى وار ايدى ياخود كندوسنك خطاى فاحشى آثارندن اولان يانيه مسئله‌سنك دها بيوك بر وقعه‌يى انتاج ايده‌جكنى اكلايوبده كندوسنه شاشقنلقمى كلمشيدى . يوخسه فنارلولرك هر سوزينه قاپيلوبده سطحى ايشلرده بيله اتعاب ذهن ايتميورميدى . هرنه ايسه اتريا اصحابى اخطارات اجنبيه‌نك تأثيراتندن دخى امين اوله‌رق اكنه بوينه سكردوب نشر فساده دوام ايديورلردى .

بناء عليه بو اثناده اتريا مأمورلرندن برينك يازمش اولديغى مكتوبنده (وكلا ورجال دولتعليه‌يه تصورات وتشبثاتمزه دائر اجنبيلر طرفندن شمدى‌يه قدر اجرا اولنان اخطاراته حواله‌ٔ سمع اعتبار اولنمديغنده اصلا شك واشتباهمز قالمدى . يانيه حواليسنده بولنان قپتانلر تپه دلنلى على پاشا عليهنده بولنمق اوزره عثمانلولر طرفندن كندولرينه بو دفعه پك چوق اقچه وهديه ويرلمش ايسه‌ده تپه دلنلى على پاشا الحالة هذه مقابله ومقاومت ايتمكده اولديغندن سالف الذكر قپتانلر ناظرعموميك تعليماتى وجهله معاونت ايده‌جكلردر) ديو مسطور بولنمشدر .

ايكى سنه اول اولديغى كبى بو اثناده دخى امريقا جمهورى طرفندن دولتعليه ايله تجارت معاهده‌سى عقد ايلك اوزره بر ايلچى كلديسه‌ده انكليز ايلچيسى دولتعليه‌نك امريقالو ايله عقد معاهده ايلسى انكلتره دولتنه موجب اغبرار اولور ديه‌رك ممانعت ايدوب انكلتره دولتنك رعايت خاطرى ايسه اولوقت دولتجه ملتزم اولديغندن (١٢٣٦) سنهٔ هجريه‌سى اوائلنده امريقا سفيرينه شمدى معاهده عقدينك موسمى اولميوب انجق امريقا تجارينك شمديلك كمركى تذكره‌لريله تجارت ايتملرنده بأس يوقدر ديو جواب ويريله‌رك صاوشديرلمشدر .

دولتعليه انكلتره‌لونك خاطرينه بومرتبه رعايت ايدوب انكلتره‌لو دخى خالصانه وخيرخواهانه اوله‌رق موره‌يه عسكر سوقنى مبرمانه اخطار ايتمكده اولديغى حالده بعض رجال دولت اتريا طاقمنك اغفالاتنه الدانه‌رق انكلتره‌لو حقنده سوء ظنه ذهاب ايله دولتى بوخصوصده انكلتره‌لونك معاونت معنويه‌سندن دخى محروم براقدقلرينه بيان تأسفدن بشقه برشى ديه‌لمز . حالت افندى بويله اغراض نفسانيه ايله اشتغال ايتديكى اثناده

اتریادخی فعلیاته شروع ایتمك اوزره سربستجه تدارکات لازمه‌یی اکمال ایتمکده ایدی ٠

اتریانك تصوراتی

اتریا اصحابی خیلی وقتدنبرو موره‌دن مملکتینه قدر ایشلتمکده اولدقلری فتنه دستکاهلرینك محصولاتنی ارتق میدانه سرمك عزمنده اولدقلری جهتله تصویر مسئله‌یه دائر قلمه المش اولدقلری لایحه‌لردن بریسی بالانتخاب موقع اجرایه قونلمشدر ٠ صورت ترجمه‌سی زیرده (۱۵) رقیله علاوه اولنور ٠

خلاصهٔ مؤداسی دولتعلیه‌یی اشغال ایچون صربلولرك همان ایاقلاندیرلمسی واشقودره اهالیسی حربه مستعد ومقتدر اولمغله انلری اشغال ایچون قره‌طاغلولرك اشقودره طرفنه تجاوز ایتدیرلمری وتپه‌دلنلی علی پاشا معیتنده‌کی روم قپتانلری جمعیته ادخال ایله برابر علی پاشا ایله انلرك بیننده برسند اتفاق تنظیم ایلمك اوزره یانیه‌یه برمأمور کوندرلمسی وموره ایله اقدکز اطه‌لری اهالیسنی بران اول طغیانه تشجیع ایتمك اوزره ناظر عمومی ایله باش راهب غریغورینك اقدکز سواحلنی کشت وکذار ایتملری وموره‌لولرك عصیانندن اول دولتعلیه دونماسنك احراقی مسئله‌سنك نفس استانبولده تذکر اولنمسی واتریا مجبلرینك تصرفنده بولنان سفائن تجاریه‌دن اون قطعه‌سنك اقدکزده باد بانکشای طغیان اولملری وموره‌یه کوندرلمك اوزره مملکتینده کلیتلو اقچه تدارك ایدلمسی ومصر وقبریسدن موعود اولان اعانه اقچه‌لرینك تحصیلی وموره اختلالنك دوامی مدتنده مصر والیسنك بی طرف طورمسنه چالیشلمسی وروسیه وناپولی دولتلرینك ومصر والیسنك خدمت عسکریه‌لرنده بولنان روملرك موره‌یه اعاده‌لری وموره‌یه اسلحه کوندرلمسی خصوصاتندن عبارتدر ٠

بونك اوزرینه صربستان وقره طاغ ویانیه وموره ومصر وقریم ومملکتینه مخصوص مأمورلر اعزام ایله لایحهٔ مرقومه‌نك اجرای احکامنه اقدام ونفس استانبولده بولنان ملت صندوغنده کلیتلو اقچه جمعنه اهتمام اولندقدن بشقه استانبول جمعیت خفیه‌سی معرفتیله استانبولده بولنان روم قپودانلرینك لدی‌الحاجه کمیلرینی الات وادوات لازمه ایله برابر

ملت اوغورینه فدا ایده‌جکلری وهر برکیدن مسلح اوله‌رق اونر نفر چیقاره جقلری تعهدینی حاوی منتظم سندلر الثمشدر ٠
فقط ناظر عمومینك اصراری اوزرینه دونمای همایونك احراقندن صرف نظر اولنه‌رق حالیله ضبطنه قرار ویرلمش و بوکا دائر برقطعه لایحه قلمه النه‌رق ناظر عمومی طرفندن استانبول جمعیت خفیه‌سنه کوندرلمشدر ٠ صورتی زیرده (۱٦) رقیله ایراد اولنور ٠
مندرجاتی استانبول ایله برابر دونمای همایونك حالیله ضبطنه دائر وترسانه قپودان اغاسی قسطنطی کوچونك شمدیدن امور بحریه ناظری تعیین اولندیغی مشعر وانك معرفتیله لزومی قدر عسکر تحریرینی آمر برطاقم خیالات باطله‌دن عبارتدر ٠ بودخی ناظر عمومینك التزام ایلدیکی بر بیهوده خولیا اولدیغی حالده استانبول جمعیت خفیه‌سی طرفندن دخی قبول وتصدیق اولنه‌رق بوکادائر ناظرعمومی طرفنه اشبو (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی تشرین ثانیسنك یکرمی طقوزی تاریخیله مورخا تقدیم اولنان مکتوبده جان ومال ومذهب ووطنمزك دشمنی اولان عثمانلولرك قوهٔ بحریه‌ایله بریه‌لری وحزینه‌لری ایله مهمات وادوات حربیه‌لری استانبولده بولنمقدن ناشی کرك استانبول وکرك دونمانك ممالك سائره ایله برابر ضبطنه ابتدار ایدلمسی الزمدر ٠ چونکه وقت وحال ایجابنجه دشمن بوارالق دونماسنی ضایع ایده‌جك اولورایسه قوهٔ حربیه‌سنك نصفنی ضایع‌اتمش اوله‌جغندن بشقه اول حالده امداد ایچون استانبوله هجوم ایده‌جك اولان اناطولی خلقی دخی بالطبع روم ایلی طرفنه چکه‌میه جکندن بوصورتله هم روم ایلی وهمده‌اقدکز اطه‌لری خرستیانلری دشمنك تجاوزاتندن محافظه ایدلمش اولور ٠ هرحالده استانبول ودونمانك ضبطی خصوصنه فوق‌العاده اقدام اولنمسی ایجاب مصلحتدندر) دیو یازلمش وهمان ایفای مقتضاسنه باقلمش ایسه‌ده بوتصورك قوه‌دن فعله چیقارلمسی مشکل ومتعسر وبلکه متعذر اولدیغی تحقق ایتمکله کرك استانبول جمعیت خفیه‌سی وکرك سالف الذکر قپودان اغاسی قسطنطی کوچو دونمای همایونك ضبطندن صرف نظرله کاملا احراق ایدلمسی ایچون تدابیر لازمه‌نك اتخاذ ایدلمسنی ترجیح وانهـا ایتمشلر ٠
ناظرعمومی ایسه انلرك بوانهاسنه موافقت ایتمیوب بهمه حال دونمای

همايونك ضبطى اسبابنك استحصالى ايچون استانبول جمعيت خفيه‌سنه تنبيهات شديده اجرا ايتمكله جمعيت مذكوره استانبولده تدارك اولنان قوهٔ حربيه بومثللو تشبثات عظيمه‌نك اجراسنه كافى اولمديغندن بحثله مقدار كفايه مهمات ايله حربه الويرشلى اوتوزقطعه تجار سفينه‌سى واوچ سركرده‌نك استانبوله كوندرلمك لازم كله‌جكنى جوابا ناظر عمومى‌يه‌يازمش ايكن ناظرعمومى ترويج خوليساسى ايچون كندوسندن طلب اولنان معاونتك اجراسنه مقتدر اولمديغى حالده ينه دوننماى همايونك ضبطنه دائر اولان تنبيهاتنك تمامئ اجراسى خصوصنده اصرار ايلمشدر ٠

استانبول جمعيت خفيه‌سى بونك باشه چيقار برايش اولمديغنى كورمشلر ايسه‌ده ناظر عموميك رأيى خلافنده حركت ايده‌جك اولسه‌لر موره اختلالنك كيرو قالمسنى موجب بعض عوارضك ظهور ايتمسندن احترازا انك رأى ناموزوننه توفيق حركت ايلمكه مجبور اولمشلر وهمان اقچه ولوازمات سائره‌نك تداركى ايچون موسقوه شهرنده بولنان تجارت شركتندن وهوجه بكده وسائر محللرده بولنان روم تجارندن استعانه ايتمشلر ٠ لاجل الاستعانه جمعيت خفيه طرفندن اتريانك لسان مصنوعيله تجارت شركتنه يازيلان برمكتوبك صورت ترجمه‌سى زيرده (١٧) رقيله زيل وعلاوه واتريايه مخصوص اولان كلمات واشاراتك معنارى ايكيشر قوسپاره ارەسنه النه‌رق شرح اولنور ٠ جمعيت خفيه بو وجهله هرطرفه مراجعت ايلمش ايسه‌ده برطرفدن بروجه مطلوب اعانه اولنه‌میه‌جغى تحقق ايتمكله بالضروره دوننماى همايونك ضبطندن صرف نظر اولنه‌رق استانبول واوسكدار ايله دوننماى‌همايونك احراقى وسلطان محمود خان حضرتلرينك حيا اخذ وكرفتى چاره‌سنك ارانلمسنه قرار ويريله‌رك تكرار ناظر عمومى‌يه اشعارايتمشلر ايكن ناظرعمومى ينه خولياى‌سابقنده اصرار اوزره بولنمشدر ٠ علكساندرى ايپسلانتينك نصل فرفره وزوزك برشخص اولديغى بوتصوراتيله رعنا معلوم اولور ٠ حكما ديمشدركه شهوت اكر قدرتدن زياده اولورسه مرامه وصولدن اول جسمك هلاكى مقرردر ٠

ناظر عموميك تشبثاتى

(١٢٣٦) سنهٔ هجريه‌سى اوائلنده علكساندرى ايپسلانتى طرفندن روم طائفه‌سى معتبرانك هرصفنه خطابا و (١٨٢٠) سنهٔ ميلاديه‌سى تشرين

اولنك سكزی تاریخیله مورخا بر اعلاننامه تنظیم اولنمشیدی كه صورت ترجمه‌سی زیره (۱۸) رقمیله ایراد اولنور .

بو اعلاننامه‌یی سواحل وجزائر بحر سفیدده نشر ایتمك اوزره دیمتری تملی مأمور ایدلدكدن صكره علكساندری ایپسلانتی كاتبی سالانتی‌یی استصحاب ایله كیشنووه عزیمت ایتمش و بر ایكی كون صكره اقسانتو دخی انك یانینه كیتمش ایدی .

دیمتری تملی اقدكز طرفنه كیتمك اوزره استانبوله ورودنده بو اعلاننامه‌نك مضموننی مؤكد اوله‌رق روسای روحانیه‌یه خطابا روم‌پطریقی غریغوریوس افندیدن واقدكز جزائر وسواحلنده‌كی روملرك معتبرانه خطابا موروزیلردن اولوب اوزمان دریا ترجمانی بولنان نیقولاكی موروزی بكدن بر ر قطعه توصیه نامه‌المشدر كه صورتلری زیره‌ده (۱۹) و (ك) اشارتلریله ایراد اولنور .

پطریق افندی بومكتوبی پك مصنع و باشی اورتیلو یازمشدر كه شاید حكومت النه كچر دیو علكساندری ایپسلانتینك اسمنی تصریح ایتمیوب رفعتلو تعبیریله اكا ایما ایدرك مرامنی تفهیم ایتمشدر . چونكه اوزمان محررات رسمیه‌ده رفعتلو عنوانی منصوب ومعزول مملكتین و یوده‌لرینه ودیوان همایون ودیوانخانه ترجمانلرینه مخصوص اولوب ایپسلانتی دخی اومسلكده بولنمش ایدوكندن مادهٔ فساده مطلع اولان روملر بوتعبیردن پطریقك مرامنی بالسهوله فهم ایدرلردی .

نیقولا موروزی دخی مكتوبنی مبهم عباره‌لر ایله یازمش ایسه‌ده اتریایه انتسابی اولنلر عندنده معناسی واضح ایدی .

ناظر عمومی مذكور اعلاننامه‌نك خلاصهٔ مؤداسنده علی العموم اوروپا اهالیسی ضایع ایتمش اولدقلری حقوق استقلالیه وملیه‌لرینك اعاده‌سنه وحكمداران نامنه اولان ظالملرك رفع تجاوز وتعدیلرینه چالیشوب جبالمغه باشلادقلری وقتدنبرو یونانستانك طالعی ضیادار ونشر اولنان علوم ومعارفك تأثیراتیله اهالینك چشم بصیرتلری بیدار اولدیغنی بسط وتمهید ایدرك ارتق ظالمك تحت ظلمنده طورمق مستكره وناموسسزلق اولدیغندن بحثله واجدادیمز اولان قدمای یونانك طوائف سائره‌یه تفوق وتقدملرینی موجب اولان عقل ورویت وفرط حمیت

شمدی ملتمزك قلو بنده جلوه نما اولەیور تجارت بحریه دینداشـلریمزده اولوب قدمای یونانك ایرانلویه ایتدکاری کبی بونلر دخی برفداکارلق اجراسنه مستعد ومهیادر محاربهٔ بریەده دخی اسکی یونان قوماندانلرینه مقابل نیجه بهادرلر میدانه چیقار یوللو تعبیرات شـدیده درج ایله دول اجنبیەدن اسـتعانه ایتمکسزین همان روملری عصیانه تشویق وتهییج ایلمشدر ۰

سیاق کلامندن اکلاشیلیورکه علکساندری ایپسلانتی اقسـانتودن رئیس وهمی وکالتنی الدیغی کبی کندوسنی دیو آیینەسـنده کورمش وشرق ایمپراطورلغنی‌قورمش ۰ انك بوکفتار ومشواری ایسه مقتضای احوالنه موافق اولمیوب خفیف الشعور برشخص اولدیغنه دلیلدر ۰

زیرا روسیه واوستریا و پروسیا کبی حکومت مطلقه اصحابی اولان‌دولتلرك مسلکنه منافی ایدی ۰ و بو اثناده اسـپانیا وناپولی اهالیسی داعیهٔ سربستی ایله قیام ایدوب بو ایسه دول فخیمهٔ اوروپا بیننده متخذ اولان مسلك پولتیقه‌یه مغایر اولدیغندن دول فخیمه انلری اطاعته ادخال ایتمك ایله مشغول ایدیلر ۰ بوصره‌ده ایپسـلانتی زاده‌نك مذکور اعلاننامه‌سی کندوسنی حمایه ایده بیله‌جك روسـیه ایمپراطورینك پولتیقه‌سنه هیچ الویرمیوردی ۰

قالدیکه روسیه‌لو موره وجزائر بحرسفید اهالیسنی صربلر کبی لدی‌الایجاب دولتعلیه علیهنده قوللانمق اوزره النده برآلت کبی بولندرمق ایسـتردی یوقسه روملرك خود بخود قالقوبده شرق ایمپراطولغنی استحصال ایتملرینه اصلا جواز کوسترمزدی ۰

وبرده مذکور اعلاننامه‌نك مندرجاتی یونان قومیتی اساسنه مبتنی اولمغله درت ملیونه بالغ اولان افلاق وبغدان اهالیسـنه وروم ایلیده بولنان اولاحلره شامل دکل ایدی ۰ هله صربلر بتون بتون خارج قالمشـیدی ۰ حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره قره‌یورکی اعدام اولندقدن صکره اتریا میلوشك جلبنه قیام ایتمشـیدی ۰ حتی اتریا طرفندن اقدمجه صربستانه مأمور مخصوص کوندرلمسی اوزرینه میلوش طرفندن اتریایه (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی مایسنك یکرمیسی تاریخیله مورخا کوندرلمش اولان مکتوبده بودفعه کوندریلان مأمورکز خصوص معلومك

اجراسنه ابتدار ایتمك اوزره بولندیغکزدن بحثله طرفندن دخی بو بابده لازم کلان معاونتك اجرا اولنمق لازم کله جکنی بیان ایلمشدرغوسپودار طرفندن صادر اولان تنبیهاتك تمامیٔ اجراسنه مهیا اولدیغمك بیانه ابتدار قیلندی دیو محرر ایدی ٠

میلوشك غوسپوداردن مرادی روسیه ایمپراطوری اولمق کرکدر ٠ وایمپراطور امر ایتدیکی کبی صربلولرك ایاغه قالقه جقلری درکار ایدی ٠ اما طوغریدن طوغری یه ایمپراطورك امری اولمدقجه یرلرندن حرکت ایتمزلردی ٠ چونکه صربلر اغر ادملر اولدقلرندن اتریا اصحابنك موهوم سوزلرینه قاپیلوب ده همان کندولرینی اورته یه اتمازلردی ٠

سنهٔ مرقومه تشرین اولنك طقوزی تاریخیله مورخاً اتریا اصحابندن بیکباشی صوانك اقساتویه وارد اولوب صورتی زیرده (٢١) اشارتیله علاوه اولنان مکتوبی دخی صربلونك قولایلقله عصیانه قیام ایتدیریله میه جك ایدوکی مستبان اولور ٠ مع مافیه میلوش دائما احتیاطکارانه حرکت ایدر وایشنی ایکی یوزلو طوتار برادم اولدیغی جهتله اتریایی امیده دوشوره جك اطوارده بولنور واتریادن براز ذخیره وجبخانه چارپمغه چالیشوردی ٠

اتریانك ارادیغی ایسه رئیس وهمی نامنه اجرا اولنان تبلیغات اوزرینه همان صربلولری ایاغه قالدیره رق اویوزدن دولتعلیه یی اشغال ایله برو طرفده ایشلرینی بجرمکدن عبارت ایدی ٠

بناء علیه سنهٔ مرقومه تشرین اولنك یکرمی دردی تاریخیله مورخاً ناظر عمومی طرفندن میلوشه کوندریلان مکتوبده (امر عالی یه امتثالا دولتعلیه نك حقمزده اولان نیات وتصوراتنه دائر استحصال اولنان معلوماتك طرف محبانه لرینه عرض واشعارینه مسارعت قلندی ٠ شویله که دولتعلیه بودفعه تپه دلنلی علی پاشا اوزرینه سوق وروم ایلینك سائر محللرنده جمع ایتدیکی عسکردن بشقه اول بهارده موره ایله صربستانه سوق اولنمق اوزره اناطولیدن دخی کلیتلو عسکر تدارك ایتمکده در بناء علیه موره دن طونه یه قدر وحتی نفس استانبولده بولنان روملرك کله جك تشرین ثانینك اون بشنده رفع لوای استقلال ایتملری ایچون لازم کلنلره امر وتنبیه قلندیغی کبی صربلولر دخی دشمنك تدارکات حربیه سی اکمال اولنمجه یه دکین

توقف ایتمیوب سلاحه مراجعتله مملکتینده بولنان اهل اسلامك دفع واتلافنه ابتدار ایلمکز لازم کلور بن دخی لزومی مقدار عسکر واقچه وذخیره ایله مهمات ولوازمات سائره‌یی الوب کله‌جك تشرین ثانینك یکرمیسنه قدر صربستانه کلور وطرف محبانه‌لرینه مأمور افاده‌سی اولدیغم موادی شفاهاً بیان ایلرم . باب عالی ایله روسیه ایلچیسی بیننده جریان ایدن مذاکراتك روشنه باقیلور ایسه بینلرنده قریباً اعلان حرب اولنه‌جغنده اشتباه یوقدر) دیو مسطوردر .

بومکتوبك ابتداسنده امر عالیدن علکساندرینك مرادی رئیس موهومك امری اولوب میلوش ایسه بونی خاصة روسیه ایمپراطورینك امری معناسنه الوردی . بناء علیه طرفینك ملاحظه‌لرنده اتحاد یوق ایدی .

مع مافیه اول اثناده بکرش عهدنامه‌سنه استناداً صربلر برامارت مستقله تشکیل وکندی انتخابلریله ایچلرندن برینی بکلکه انتخاب ایتمك کبی استدعارده بولنوب میلوش دخی بوخصوصلری استانبوله کوندرمش اولدیغی آدملری واسطه‌سیله وروسیه ایلچیسنك اعانه‌سیله باب عالی‌یه تصدیق ایتدرمك وکندوسی بکلکده استقرار بولمق ارزوسنده ایدی فقط باب عالیدن هنوز برجواب شافی الامدیغنه مبنی جانی صیقیلوب حتی (١٨٢٠) سنهٔ میلادیه‌سی ایلولنك یکرمی التیسی تاریخیله مورخا اتریا اعضاسندن برینه کوندرمش اولدیغی مکتوبنده ملتمزه عائد بعض مصالحك تسویه‌سیچون استانبوله کوندردیکمز مأمورلره هنوز برجواب ویرلمامشدر . بن هرشیئك اجراسنه مهیا اولدیغمدن سز دخی اجرای ایجابنه همت ایده‌سز دیو محرر بولنمشدر . ومیلوشك حربه قیامی روسیه‌لونك اشارتنه موقوف اولدیغی حالده میلوش مزاجی اقتضاسنجه احتیاطاً ایشنی ایکی یوزلو طوتوب سنهٔ مرقومه تشرین ثانیسنك اون دردنده علکساندری ایپسلانتی ایله براتفاق مقاوله‌سی یاپمشیدی صورتی زیرده (٢٢) رقیله ایراد اولنور .

ناظر عمومینك مقدما رؤسا ایله بالمذاکره تصور ایلدکاری تدابیر صره‌سنده ابرائیل قلعه‌سنه خرستو نام معمار معرفتیله یکرمی قدر اتریا اصحابی کیردکدن صکره بونلر کیجه‌لین وقت معینده قلعه قپوسنی اچوب طیشاروده حاضر بولنه‌جق اولان رومارك ایچرویه انتمیله قلعه‌نك ضبط ایدیویرلمسی

وحالت افندی اتلاف اولنوبده مملکتین ویوده‌لرینك عزلی ویرلرینه اتریانك تشبثاتنه مساعد دیکر ویوده‌لرك نصبی خصوصلرینه قرار ویرلمشیدی . خرستو اغفال اولنه‌رق ابرائیل قلعه‌سی سهولتله ضبط اولنه بیلمك ایچون قره طرفنده تعمیره محتاج اولان دیوارلری حالیله ترك اولنوب یالکز طونه طرفنده‌کی دیوارلرك تعمیرینه دوام اولنمقده بولنمشدر . بغدان ویوده‌سی میخال ایسه ناظر عمومینك برنجی دعوتنه اجابت ایله اتریایه داخل اولدیغندن اوطرفده اتریانك تسویلات شیطانیه سنه الدانمیوبده تشبثات فسادیه لرینه انکل اولان انجق افلاق ویوده‌سی صوچو علقو بك قالمش ایدوکنه مبنی انك دخی ویوده‌لقدن نزعیله بروفق دلخواه برحکومت موقته تشکیلی ایچون لازم کلنلره ناظر عمومی طرفندن ینه اشبو (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی تشرین ثانیسنك اون دردنده تعلیمات ویرلمشدر .

لکن صوچو علقو بکی حکومتدن نزع ایچون برعلنی عربده چیقارمغه حاجت قالمقسزین اتریا اعضاسی طرفندن صوچو علقو بك طبیبی واسطه‌سیله تسمیم واعدام ایتدیرلمشدر .

شانی زاده‌نك تحقیقاتنه کوره صوچو بکك طبیبنی جلب ایله بوکار مکروهده قوللانان بغدان ویوه‌سی معهود میخال بدفعال ایمش .

صوچوبك حال حیاتنده ایکن میخالك طور ورفتارینه نظراً قاین پدری کبی بوده برکون فرار ایدر لکن قورقارم که دولتعلیه‌یه باعث اختلال اولور امانه‌چاره اصحاب نفوذ واقبالی اغفال ایتمش اولدیغندن علیهنه شق شفه ایتمك محالدر زیرا باعث اضمحلالدر دیو بعض محرمانی وقضاتدن دیوان کاتبی اولان مصطفی افندی ایله ارالقده حسبحال ایتدیکی واقعدر دیو شانی زاده تاریخنده محرردر .

بکرشده اتریا ایشلری خیلی ایلروله‌مش اولدیغندن صوچونك فامیلیاسی بوتسمیم دعواسنی میدانه قویامدیلر . حتی اشبو (۱۲۳۶) سنهٔ هجریه‌سی ربیع الاخرینك یدنجی کونی بکرش بویارلری طرفندن باب‌عالی‌یه کلان محضرده افلاق ویوده‌سی صوچو علقو بکك اجلیله وفات ایلدیکی محرر بولنمشدر . ایشته بوصورتله بکرشده دخی اتریایه میدان خالی قالوب ارتق بلامانع ومزاحم ایستدکلری کبی ایشلمکه باشلامشلردر .

صوچونك سالف الذكر حسبحالندن اكلاشيلورکه میخالك سوء نيتنى
كشف ايلمش ايكن افادهٔ حال ايده‌جك برمقام بوله میورمش . فى الواقع
حالت افندى ميخالك اوزرينه طوز قوندرمازدى صوچو اكرانك عليهنه
برشى يازه‌جق اولسه برفلاكته اوغرادرلرايدى لكن سكوتى دخى كندوسنك
بروجه بالا قضايه اوغرامسنى انتاج ايلدى . صوچونك بروجه بالاوفاتى
اوزرينه قاليماكى بك زاده صارى بك ديمكله معروف اولان اسكرلت بك
افلاق و بوده‌لغنـه انتخاب اولنـدرق اشبو اوتوز التى سـنه‌سى جمادى
الاولاسنك اون برنده رسم توجيهى اجرا اولنمشدر .
اسـكرلت بك دخى حالت افنـدينك منتخبلرندن ايدى . حتى ميانه‌لرنده
محرمانه اوله‌رق جريان ايدن مخـابره اوراقنـدن بعضيلرى اله كچمكله
لدى المطالعه مهام امور خارجيـه‌ده حالت افنـدى بعضا اسـكرلت بكه
مراجعت ورأينى سؤال واكا اعتماد ايلديكى اكلاشلمشدر . مثال اوله‌رق
اسـكرلت بكك حالت افندى‌يه برقطعه تذكرهٔ ممهوره‌سى ذيلده (۲۳)
رقيـله ايراد اولنور . اسـكرلت بك حالت افنـدى‌يه مداهنه ايچون
بوتذكره‌يى رئيس الكتاب جانب افندينك مسلكنى جرح وتزييف ايده‌جك
يولده يازمشدر .
ينه اشبو اوتوز التى سنه‌سى جمادى الاخره‌سـنك دردنجى پنجشنبه كونى
حالت افنديك خصم جانى بيلديكى رئيس الكتاب جانب افندى رياستدن
عزل ايله كتخـداى صدر عالى ومقدمجه اسـكرلت بكله برلكده روسـيه
مكالمه‌سنـه مأمور اولان توقيعى حامد افنـدى رئيس الكتاب
وضربخانه امينى خيرالله افندى حسنى بكك يرينه چاوشباشى وحسنى بك
توقيعى وباروتخانه‌لر ناظرى عطاءالله افندى ضربخانه امينى ومحمد سـيدا
افندى باروتخانه‌لر ناظرى اولدى . حالت افندى هرنصلسه جانب افندى‌يى
بتون بتون خارجده براغه‌مديسه‌ده امور خارجيه‌يى كندوالنه المشـيدى
بوتوجيهاتدن غرض اصلى دخى اوايدى .
فرداسى سالف الذكر اسكرلت بكك برادرى وديوان همايون ترجـمانى
اولان نيقوله‌بك بغتة قيصريه‌يه نفى اولندى . سببى بو ايمشـكه بركون
حالت افندى‌يه واروب برسـنه‌قدر مقدم افلاق وبغدان وبوده لقلرى
بالارادهٔ عليه فيما بعد خاندان اربعه‌يه تخصيص اولنديغى زمان قولكزى

دیوان ترجمانی نصب ایتمك مراد بیوردیغکزده بن لسان افرنجیده صاحب رسوخ اولمدیغم جهتله ترجمانلغه لیاقتم اولمدیغنی افاده ایتمشیدم سز اوزمان بکلك سنکدر ازوقتده بك اولورسین دیه‌رك بنده‌کزه ترجمانلق کبی بر خطب جسیمی بلا اقتدار ولا استحقاق احاله ایتدرمشیکن شمدی و یوده‌لغه ینه قرنداشمی سوق ایله بنی ترجمانلقده براقدیکز بوقوللری ترجمانلغه عدم اقتدارمدن ناشی بوخدمتی ایده‌مم دیو قطعیا استعفا ایتمکله حالت افندی کوجنوب انی نفی ایتدرمش‌در . شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره نیقوله‌بك نفیندن طولایی بیان ممنونیت وحتی منفاسنه کیدرکن اثنای راهده اظهار بشاشت ایلدیکنه درلو معنالر ویرلدی . بعض اصحاب فراست بونك اوروپاجه معلومات خفیه‌سی واردر دیمکله اکتفا ایلدی . نیقوله‌بكك یرینه موروزیلر خاندانندن وفراری ایپسلانتینك اقرباسندن حالت افندی‌یه متردد ومتمحض اولان فنارلولردن قسطاکی‌بك دیوان همایون ترجمانی اولدی . حالا روسیه‌ده بوقدر اقرباسی وارایکن حالت افندینك انی اسرار دولته محرمیتی اقتضاایدن مأموریته کتورمسنه ارباب دقت نظر حیرت ایله باقدیلر ومیخالی بغدان و یودلغنه سوق ایتمسی کبی بونی دخی عدم توفیقه دلیل اتخاذ ایتدیلر .

حقیقت حالده سابق ولاحق دیوان ترجمانلرینك ایکیسی دخی اتریا طاقندن ایدیلر .

ناظرعمومی رفقاسیله برلکده موره‌یه کیدوبده اوراده فتح باب طغیان ایلمسی مصمم اولمغله انی موره‌یه کوتورمك اوزره یونان کمیلری تریسته‌یه واروب اوراده ورودینه منتظر ایدیلر . موره‌ده اختلالك مقدماتی ظهور ایتمکه باشلامش اولدیغندن انك همان موره‌یه عزیمتی پاپافلاشه وسائر موره‌لولر طرفندن اشعار اولنمشیدی .

ناظر مومی‌الیه ایسه اقسانتو ایله برلکده ابتدا فرانسه‌یه کیدوبده مصارف حربیه ایچون استعانه و بکرش واقکرمانده روسیه‌لو ایله دولتعلیه بیننده عقد اولنان عهود اقتضاسنجه کندو فاملیاسنه عائد طقوز ملیون غروشك اوچ ملیونی طرف دولتعلیه‌دن تضمین اولنمق مشروط اولوب بو دخی نقد اقچه حکمنده بولندیغی اعتقادیله بو مبالغی وفاملیاسنك روسیه‌ده اولان املاکنی حواله یارهن ایدرك پارس

صرافلرندن مقدار کافی اقچه استدانه ایتدکدن صکره تریستهیه کلوبده
اوراده منتظر اولان یونان کمیلرینه راکبا مورهده مانیه موقعنه چیقهرق
حربه مباشرت ایلمك عزمنده وفرانسزلر حریت وسربستیتك معین
وحامیسی اولدقلرندن بوبابده دریغ معاونت ایلیهجکلری زعمنده ایدی
و بواثناده درسعادتده مقیم روسیه ایلچیسی استرغونوف ایله مکاتبهدن
دخی خالی دکل ایدی . مملکتینده بولنان اتریا دائرهسی ایچون حاضرلامش
اولدیغی یورکی اولیمبو وصوا قامیناری و یانی فارماکی وطناش تفنکجی
نام سرکردهلره دخی حربه حاضر اولملری ایچون تعلیمات کوندرمش ایدی .
اول اثناده اقسانتو بعض مصالحی رؤیت و ینه کیشنووه عودت ایلمك
اوزره موقتا اسماعیله کلوب اتریا ایشلرینه دائر ناظر عمومی ایله مکاتبه
ایتمکده بولنمش ایدی . افلاق طرفنده ایسه بروجه زیر اوجله اختلال
امارهلری رونما اولمشیدی .

افلاقك کیفیت اختلالی

بروجه بالا صوچو علقو بکك اتریا طرفندن تسمیم واعدام ایتدیرلمسی
اوزرینه ادارهٔ مملکت اتریا طاقمنك النده قالمشیدی . فقط اتریا هنوز
لوازمات حربیهسنی اکمال ایتمامش اولدیغندن براز وقت دها باب عالی یی
اغفال ایله وقت قازانمق ایسترلردی .
بناء علیه صوچو علقونك اجلیله وفات ایلدیکی اشاعه اولندقدن بشقه
اشبو اوتوز التی سنهسی جمادی الاولاسنك اوائلنده افلاقك متره پولید
و پسقپوس وغومنوس و بویارلری طرفندن باب عالی یه وارد اولان
محضرده صوچو علقو بکك وفاتی عقیبنده طودوری ولادمیر سقو ایله
دیمتری ماقدونسکی نام شقیلر قرق قدر مسلح اشقیا ایله بکرشدن چیقوب
اثنای راهده کمسنهیه ضرر ایتمیهرك غورز قضاسنك باش قریهسی اولان
ترغوز بولوی نام قریهیه واروب اول طرفك اهالی وسکنهسنه موجب
خوف ودهشت اولملر ایسهده ینه کمسنهیه طوقونمقسزین بعض مناسترلری
ضبط واندن تسمانه مناسترینه واروب قپاندقدن صکره طودوری صرپلو
وارناوددن عبارت اولان مذکور المقدار نفرات ایله مناستر مذکوردن خروج
وچرنج قضاسیله هم حدود اولان اطراف قریهلر رعایاسنه کاغدلر نشر ایله
بعضیلرینی تحریك و بشیوز قدر آدم جمع وکیتدکجه تکثر ایدرك صحرا سمتنه

واندن قره یوه ناحیه سنه و بعده بکرشه عزیمت ایلمك ادعاسنده اولدیغی و مرسوم عصیان و طغیانی دعوای سربستیده کوستره رك تکثیر عونه و تزیید خونه اتمکده ایدوکی جهتله و بو صورتده مملکتك بشلی نفراتی تعبیر اولنور قوهٔ عسکریه سی مدافعه یه وافی اولمیه جغی خوفیله اومقوله شقاوتکارلردن صیانت اولنملری استدعا اولنمش ایدی ٠

بروجه بالا یکی افلاق ویوده سی اسکرلت بکك افلاقه وصولنه قدر ادارهٔ امور مملکت ایچون طرفندن ماوروقورداتو استفناکی قائممقام نصب اولنمش ایسه ده احتیاطا قائممقام مومیٰ الیه ایله بالمخابره نقدر عسکر وطوپ ایستر ایسه همان کوندرلمسی ایچون سلستره والیسی محمد سلیم پاشایه جمادی الاولانك اون التیسی تاریخیله و بعده سیاق مشروح اوزره ابرائیل وبرکوکی ونیکبولی وودین واطنهٔ کبیر محافظلرینه تواریخ مختلفه ایله مورخا محررات سامیه کوندرلدی ٠

و بو حادثه یی ایقاع ایدن مفسد مقدما اثنای سفرده روسیه اوفچیاللغی شهرتنی تحصیل ایله محمیلك داعیه سنده اولدیغنه مبنی کیفیت استانبولده روسیه ایلچیسنه افاده اولنوب ایلچی دخی انی حمایه دن کلیا اخراج واسقاط ایله اشقیای سائره مثللو حکومت محلیه طرفندن اخذ وتأدیب اولنمسی بابنده بکرشه ده کی روسیه قونسلوسنه کاغد کوندرمش اولدیغندن باب عالی ظاهر حاله نظرا حادثهٔ مذکوره نك سهولت ایله برطرف اوله جغی امیدنده ایدی ٠ طودوری ایسه مقدما تجارت یوزندن اینجه ثروت و سفر اخیرده روسیه خدمتنده بولنمغله خیلیجه شهرت قازانمش اولدیغی جهتله معروف برشخص اولدیغی حالده تسمانه کلیساسنه ورودنده اتر یا اصحابندن صاوه بیکباشی یی اورایه جلب ایدرك تکالیف شاقه نك رفعندن بحثله اختلاله دائر نشر ایلدیکی اوراق فسادیه ده اکر عثمانلو عسکری کلور دیو خوف ایدرسه کز برقوت صاحبی دولت سزه صحابت وامداده اماده در دیو تحریر ایلمش وباشنه اون بیکدن زیاده ادم طوپلامش ایدی ٠

شانی زاده تاریخنده بیان ایلدیکنه کوره مقدما تپه دلنلی علی پاشانك افلاق جهتنی اخلال ایچون بروجه بالا یانیه یه کوندرمش اولدیغی یازیجیسی خنجرلی حفیدی بکرشه وصولنده قسم اعظمی یانیه جهتی روم وارناودلرندن عبارت اولان بشلی نفراتنی تحریك واضلال ایدوب اشبو طودوری

فتنه‌سنی او یاندردقدن صکره بالمخابره بغدان ویوده‌سی میخال بکك یانته کیتمشدر .

غریبدرکه اشبو افلاق حادثه‌سی بر تفصیل بیان اولنه‌رق بغدانده دخی اویله بر حادثه‌نك ظهور ایتمامسی اسبابنه دقت اولنمسی ایچون بغدان ویوده‌سی معهود میخال بکه دخی تحریرات سامیه کوندرلمشیدی . اول اثناده ایسه ناظر عمومی طرفندن اول حوالیده تحریر وتهیئه قیلنان اشقیا ایله اول باول ابرائیل قلعه‌سنك وبعده طونه سواحلنده واقع دیکر قلعه‌لرك ضبط اولنمسنه وصرب وروم اشقیاسنك غالبیتنه مدار اولمق اوزره میخال بکك معرفت ومعاونتی ایله بر آلای سواری تنظیم اولنمقده ایدی .

ظهور عصیان در بغدان

بروجه بالا ناظر عمومینك موره‌یه کیتمسی مقرر ایکن مملکتینده اعلان عصیان اولندیغی حالده روسیه دولتنك موافقتی استحصال اولنمدقجه طرف دولتعلیه دن ارباب عصیان اوزرینه سوق عسکر اولنه‌میه‌جغی واولندیغی تقدیرده دولتین بیننده محاربه وقوعی احتمالات قویه‌دن بولندیغی مطالعه‌سیله ناظر عمومینك موره‌یه عزیمتندن صرف نظرله ابتدا مملکتینده اعلان عصیان اولنمق شق مرجح کورلمشیدی .

ناظر عمومینك حرص شان ایله بصر بصیرتی باغلانوب مناسبات دولیه اقتضاسنجه روسیه لونك مملکتینده ظهور ایده‌جك عصیانی باصدرمق ایچون سوق عسکره موافقت ایده‌جکنی ومملکتینده عثمانلو سوار بسنه سدراه اوله‌جق مانیه طاغلری اولمدیغنی تفکر وتخطر ایده‌میوردی .

فقط اول باول صربلرك علم افراز طغیان اولملرینی لازمهٔ حالدن کوردیوردی بروجه بالا افلاقده اجرا اولنان نمایشدن غرض اصلی دخی ظنمه کوره صربلری ایاغه قالدرمق ایدی . صرب بستانده ایسه بر حرکت کورمدیکندن دوچار تردد واشتباه اوله‌یوردی . بناء علیه اول اثناده بغدانده ظهور ایدن اختلاف افکاری برطرف ایتمك ایچون بغدان ویوده‌سی میخال بکك وقرناسندن یاقوواکی ایله پتره‌نك رأیلرینه مراجعت وبعده کوندریله‌جك تعلیماته توفیق حرکت اولنمق اوزره ناظر عمومی کندو کاتبی لاساتی‌یی یاشه کوندردیکی صره ده معتمدلرندن ارسئیدی پاپا ایله پترو ایپسالیده‌یی دخی میلوش ایله اولان اتفاقنی تأیید وهمان حرکت وعصیانه تشویق

ایچون صرپستانه کوندرمش و (۱۸۲۱) سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانیسنك یدیسی تاریخیله مورخا میلوشه‌زعمنجه‌پك مؤثر بر وثیقه‌یازمشدرکه صورت ترجمه‌سی زیرده (۲٤) رقیله ایراد اولنور ۰

ناظر عمومی خولیاسی کنش برشخص غرابت منش اولدیغندن بوصره ده یانیه طرفنی دخی ضبط ایدیویرمك اوزره تپه دلنلی علی پاشا خدمتنده بولنان‌روم‌سرکرده‌لرینه اواخرکانون ثانیده برقطعه تعلیمات کوندرمشدرکه خلاصهٔ ترجمه‌سی ذیلده (۲٥) رقیله‌ایراد اولنور ۰ بو برخولیای خام اولدیغی جهتله بحث ایتمکه دکمزکه‌لم صرپلو ایله اولان مخابره‌سنك نتیجه‌سنه ۰ میلوش کندو موقعنی محافظه ایچون غایت محترزانه واحتیاطکارانه حرکت ایلردی ۰ وصرپلر جدی ومادی برفائده ارایوب اویله اصلسز نمایشلره و بویله خیالی سوزلره قاپلمازلردی ۰ وخورشید پاشادن یدکلری ضربهٔ تأدیبی هنوز اونوتمامشلر ایدی ۰ ناظر عمومی ایسه قوری لقردی ایله همان صرپلری عصیانه قیام ایتدیرمك ایستردی ۰ حالبوکه اوزمان دولتعلیه هنوز اتریانك اسرارینه مطلع اولمامش ایسه‌ده بالاده تفصیل اولندیغی اوزره روملرك سوء نیاتنه دلالت ایدر پك‌چوق اماره‌لر کوروب خارجدن بونلری مؤید بعض مسموعاتی دخی اولدیغندن هرطرفده تحریات‌شدیده‌یه تشبث ایتمکله‌مقدمجه‌مکاتیب واعلانات ایله نیاوشته طرفنه کوندریلان دیمتری ایپارو جاسوس صفتیله طوتیلوب قتل‌اولندیغی کبی بروجه بالا میلوشه کوندریلان ارستیدی پاپا دخی بوکره نزدنده‌کی اوراق ایله برابر اطه قلعه‌سنده طوتلمشدر ۰

بویولده طوتیلان روملره امان وزمان و یرلمیوب درحال اعدام اولنمقده ایدیلر ۰ بناء علیه میخال بك بواثناده حالت افندی‌یی اورکودوبده روملر حقنده معاملات شدیده اجراسندن واز بچورمك نیتیله کویا روسیه وفرانسه میانه‌لرنده براتفاق حصوله‌کلمش اولدیغنه دائر بردوزمه روایتی حاوی حالت افندی‌یه محرمانه برمکتوب یازمشدر ۰ بوکا دائر بغدان امارتی داخلیه مدیرلکندن ناظر عمومی‌یه کوندریلان مکتوبك ترجمه‌سی زیرده (۲٦) رقیله ایراد اولنور ۰

ناظر عمومی دیمترینك قتلندن وارستیدینك طوتلدیغندن پك زیاده متأثر وبرطرفندن دخی کویا دولتعلیه اتریانك تشبثاتنه مطلع اولدیغی شایعه‌سی

منتشر اولمغله ناظر عمومی همان اعلان عصیان ایتمك اوزره بغدانه کیتمکی
قوروب کیفیتی بغدان ویوده‌سی میخال بکه تحریر ایتدکده میخال بك هنوز
سواری الاینك امر تنظیمی درجهٔ مطلوبه‌یه کتوریله‌مامش وابرائیل
قلعه‌سنك ضبطی ایچون لازم کلان شیلر اکمال ایدیله مامش اولدیغندن
بحثله ایشك برمدت دها تأخیرینه سعی ایتمش ایسه‌ده مملکتینده برطرفدن
علنا عسکر یازلمقده وبرطرفدن نیجه مقالات وحرکات باغیانه‌یه ابتدار
قیلنمقده اولدیغی جهتله ایشك ارتق کیزلیه‌جك بری قالمدیغنه نظرا
ولوازماتی اکمال ایدەلم دیرکن اتریانك تشبثات واقعه‌سندن منتظر اولان
ثمره‌یی امحا ایده‌جك مشکلاتك ظهورندن احترازاودونمای همایونك ضبطی
قابل اوله‌ماز ایسه‌ده هرنصل اولور ایسه اولسون استانبول ایله برابر
احراقی حقنده اولان تصور فعله کتوریلور ومیلوش ایله عقد اولنان
مقاوله موجبنجه صربلر دخی دولتعلیه علیهنه قیام ایدرلر زعم باطلنه بناء
ناظر عمومی عصیانه بغداندن باشلامغه قرار ویرمش واقسانتونك سریعاً
کیشنووه کلوب کورشمسی ایچون اشبو (۱۲۳٦) سنهٔ هجریه‌سی جمادی
الاولاسنك اواخرنه مصادف اولان (۱۸۲۱) سنهٔ میلادیه‌سی شباطنك
اون التیسی تاریخیله مورخا اقسانتونك اقامتکاهی اولان اسماعیله مکتوب
کوندرمشدر . وشباطك اون سکزنده تصورات معلومه‌نك اجراسیچون
بغدانه کیرمك نیت قطعیه‌سنده اولدیغنی بغدان ویوده‌سی میخال صوچو
بکه بیلدیرمشدر .

میخال بك ارتق نواقصك استکمالندن صرف نظرله همان بوخصوص
ایچون تدارك ایتمش اولدیغی ذخائر وسائره‌نك ناظر عمومی‌یه تسلیمی ایچون
تنبیهات لازمه‌یی اجرا واواخر شباطده یانده بولنان خنجرلی حفیدینی
ناظر عمومینك استقبالنه اسرا ایتمشیدی . خنجرلی حفیدی بسارابیا
حدودنده ناظر عمومی‌یی استقبال ایله یاشه کتوروب میخال بك دخی فوق العاده
اعزاز واحترام ایله قارشولامش وناظر عمومی یاشه داخل اولدیغی کبی
بغدانك هرطرفنده اتش عصیان واختلال پارلامشدر .

و(طوائف روم عثمانلو حکومتندن تخلیص کریبانه عزیمت ایلمشدر .
متبوعمز اولان روسیه ایمپراطوری الکساندری ارقه‌مزدن عساکر کلیه
ایله حرکت اوزره‌در . شمدی‌یه‌قدر استانبولی بحراً روسیه‌لو وبراً روملر

ضبط ایتمك کرکدر) مآلنده هرطرفه کاغدلر نشرایله بالجمله روملری ناظر عمومی عصیانه دعوت ایلمشدر ·
اوصره‌ده برچوق حشرات واسیل قرابیه نام سرکرده‌نك قومانده‌سی التنده کیروب قلاص قصبه‌سی اوزرینه هجوم وویوده‌لر طرفندن منصوب طوزجی وکوکللی نفراتی اغاسی تعبیر اولنور ضابطلره تسلیم سلاح ایتملرینی تکلیف ایتدکلرنده بونلر مخالفت ایلمشلر ایسه‌ده اشقیا غلبه‌لك اولمغله غلبه ایدرك قلاص قصبه‌سنی یاقشلر وقلاص ایسکله‌سنده بولنان یکرمی‌قدر سفائن تجاریهٔ اسلامیه‌دن اله‌کچوردکلرینی غرق ایلمشلر · کرك سفینه‌لرده وکرك قره‌ده بولدقلری اهل اسلامی انواع اذا واشکنجه ایله اعدام واموال واشیالرینی اغتنام ایتمشلر · فقط اهل اسلامدن برقاچ کشی برتقریبله صاوشوب قورتلمشدر · بووقعه مارت ابتداسنه مصادف اولان اشبو (١٢٣٦) سنهٔ هجریه‌سی جمادی الاخره‌سنك التنجی کونی وقوع بولمشدر ·
اول اثناده روسیه ولهستان ایچلرنده برچوق روملر تجمع وباشلرینه اوچ رنکلو یعنی سیاه وقرمزی وبیاضدن مرکب قوقارده تعبیر اولنور جمهوریت علامتلری وضع وقرمزی حاچلو بیاض بیراقلر کشاد ایله برآغزدن حریت وسربستیت واراولسون دیو فریاده باشلامشلر ایدی · استانبولك بونلردن هیچ خبری اولمیوب حالت افندی حالا میخال صداقت محالدن خیر بکلیور ایدی · میخال ایسه بروجه بالا ناظر عمومینك بغدانه کله‌جکنه دائر اولان مکتوبنی الدیغی کبی استانبولده‌کی اقرباسیله قپو کتخدالرینك بران اول استانبولدن برطرفه صاوشوب کیتملری ایچون اتریالغاتیله برمکتوب تحریر ایتدکدن بشقه باب‌عالی‌یی اغفال ایچون رئیس افندی‌یه کوسترلمك اوزره قپو کتخداسنه بشقه‌جه برمکتوب کوندرمشدر ·
شویله‌که (تحقیقات واقعه‌یه کوره روسیه جنراللرندن علکساندری ایپسلانتی بودفعه افلاقده ظهور ایدن اویغونسزلقلردن استفاده ایتمك اوزره تبدیل قیافتله پروت نهرینی مرورایدرك بغدانه کیرمك نیتنده بولندیغندن اول حالده جنرال مرقوم حقنده امارت طرفندن نوجهله معامله اولنمق لازم کله‌جکنی بیله‌مدیکمدن کیفیتی رئیس افندی‌یه بیان ایله برابر بوبابده لازم کلان تعلیماتك برآن اول طرفه کوندرلمسنی التماس وبوندن بویله

استحصال ایده‌جکم معلوماتك دخی جانب باب عالی‌یه عرض واشعارینه مسارعت ایده‌جکمی افاده ایده‌سز) دیو تحریر ایتمشیدی ٠

قپو کتخداسی بومکتوبی محرمانه اوله‌رق رئیس الکتاب حامدبکه ارائه ایتدکده حامدبك معلومات سطحیه اصحابندن برذات اولمغله کیفیت ذات شاهانه‌نك معلومی اولور ایسه سلطنت سنیه ایله روسیه دولتی اره‌سنده حربك وقوعی احتمال قویسندن بحثله میخال بك طرفندن تفصیلاتی کلنجیه‌دك بوکیفیتك مکتوم طوتلمنی قپو کتخداسنه تنبیه ایلمشدر ٠

حالبوکه قپو کتخداسی ومعیتی مأمورلری ومیخال صوچو بکك برادری وفراری قره‌جه بکك اوغلی واسکی قپو کتخدالرندن اشکینه‌نك اوغلی اولاد وعیاللریله برابر اشبو اوتوزالتی سنه‌سی جمادی الاخره‌سنك اون برنجی پنجشنبه کونی صندل ایله قره دکز بوغازی اغزنده اماده اولان برروسیه سفینهٔ تجاریه‌سنه راکبا روسیه دیارینه فرار ایتمشلر ٠

فرداسی خنجرلی اوغلی علقو بك اخشام طعامی ایدرکن بری کاوب انی اوطه‌دن طیشارویه دعوت ایله النه امضاسز برتذکره ویردکده درعقب اودخی اولاد وعیالی ایله برلکده روسیه سفینهٔ تجاریه‌سنه راکبا کذلك روسیه طرفنه کیتمش ٠ مکر شانی زاده‌نك بیانه کوره علقو بکك تعلیم فساده دائر تپه‌دلنلی علی پاشا طرفندن بروجه بالا بکرشه کوندرلمش اولان برادر زاده‌سنه مقدما یازمش اولدیغی مکتوبنی سرعسکر خورشید پاشا اله‌کچوروب درسعادته کوندرمش اولدیغی اول تذکره‌ده محرر ایمش ٠ شانی زاده انلرك فراری‌نی بیان ایتدکدن صکره دیرکه بوقضیهٔ ماضیه‌دن ارباب دولت اوچ کون مرورنده خبردار اوله‌رق ظهور نتیجهٔ لازمه‌سنه انتظارده اولدیلر ٠ انتهی ٠

مرقوم فراریلر (١٨٢١) سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك سکزنجی کونی هوجه‌بکه واصل اولمشلر ٠ واول کون انلرك ورودینه‌دائر هوجه بکده اتریا اصحابندن استمات قومباری طرفندن اسماعیلده بولنان اقسانتویه برمکتوب یازلمشدرکه صورتی زیرده (٢٧) رقیله ایراد اولنور ٠ حسابجه انلرك فرارندن باب عالینك خبر دار اولمسی وانلرك هوجه بکه وصول بولمسی وانلرك وصولنه دائر اقسانتویه مکتوب یازلمسی برکونده وقوع بولمشدر ٠ بونکله دخی ثابت اولورکه اولوقت حکومتك مسامحه

وبطائتی ایله اتریانك دقت وسرعتی متکافیا متناسب ایمش ٠
مکتوب مذکورده بکرش وقلاص وقوعاتی دولتك معلومی ایسه ده شمدیلك سکونت اوزره امرار وقت اولنمقده ایمش دیو محرر اولوب حالبوکه بکرش وقوعاتندن دولت مقدما خبردار اولمش ایسه ده اکا چندان اهمیت ویرمامش ایدی اما قلاص وقعه سی جمادی الاخره نك التیسنده وقوعه کلوب درت کون صکره سالف الذکر فنارلولر فرار ایتمشلر ایدی ٠ بومدت ظرفنده تاتار ایله قلاص حوادثی کلەمزدی ٠
فقط شوراسی غریبدرکه بویله روملرك سوء نیاتی ظاهر اولان بر وقت نازکده بوقدر معروف ومعتبر فنارلولرك فامیلیاریله برابر استانبولدن فرار ایتدکلرینه حکومت اوچ کون صکره واقف اوله بیلمشدر ٠ وعجبا بونك التندن نه چیقه جق دیر ایکن بغدانده عصیان ظهور ایتمش اولدیغی خبری کلمشدر ٠ کلەلم اقسانتونك حال وحرکتنه ٠
اقسانتو بروجه بالا کیشنووه عزیمتی ایچون ناظرعمومینك مکتوبنی الدیغی کبی اسماعیلدن حرکت ایلمش ایسه ده هوالر بوزوق اولدیغندن کوجله شباطك یکرمی اوچنده کیشنووه واره بیلمشدر ٠ علکساندری ایپسلانتی ایسه ایکی کون اول برادری نیقوله و یورکی قتاقوزنیو وسائر لازم کانلری بالاستصحاب یاش طرفنه عزیمت ایلمش اولدیغندن اقسانتو انکله ملاقات ایده مامشدر ٠ فقط عصیانك بغدانده علوکیر اولدیغندن بحثله موره ده وآقدکز اطه لرنده وسائر اخلالی مصمم اولان یرلرده دخی نائرهٔ عصیانك اشعالی ایچون تنبیهات لازمه یی حاوی اولان اعلانات وسائر اوراقی ناظر عمومی والده سنه براقش اودخی بونلری اقسانتویه تسلیم ایتمش اولدیغندن اقسانتو اوراق مذکوره یی الوب اسماعیلده اتریا اصحابندن اسمتات دوفاکی نام تاجر واسطه سیله ودرسعادت طریقیله فلشه ودیمتری تملی وسائر معتبران یونان طرفلرینه ارسال ایتمشدر ٠
مرقوم اسمتات استانبولدن بحرکن تحریات شدیده یه دوچار اوله رق یقه یی اله و یرمکه رمق قالمشیکن هرنصلسه قورتیله رق محال مأمورینه وارمشدر بروجه بالا اقسانتو اوراق فسادیه یی موره وجزائر بحر سفید طرفلرینه ارسال ایتدکدن صکره کندوسی دخی بغدانه کیتمك اوزره ایکن کیشنووده بولنان دیمتری اقسلانتی برادری علکساندریدن یاشده کی طغیانه

دائر الدیغی مکتوبده اقسانتو ایله بعض خصوصاتك استشاره‌سی محرر اولمغله ایکیسی بیننده جریان ایدن مذاکره‌ده موره وحوالیسنده سلاح بدست طغیان اولان اهالی‌یه قوت قلب اولمق اوزره اپسلانتی فاملیاسندن برینك اولطرفه عزیمتی اهم کوریله‌رك علکساندری طرفنه لدی الاشعار اودخی بورأیی تحسین و برادری دیمتری کندو طرفندن وکیل اوله‌رق موره‌یه کیتمسی واقسانتونك بغدانه کلسندن صرف نظر اولنه‌رق بوسفرده اکا رفاقت ایتمسی خصوصنی تنسیب ایله بوکادائر تنبیهات لازمه‌یی حاوی تنظیم ایلدیکی مکاتیبی لفا وجوابا دیمتری اپسلانتی‌یه کوندرمش وبواثناده یاشه کیتمك اوزره علکساندرینك دیکر برادری علکسی قتاقوزینو یاش جمعیتنه کیتمك اوزره کیشنووه کلوب اودخی موره‌یه کیتمك اوزره اقناع ایدلمشدر ۰

انجق دیمتری اپسلانتی موره‌یه عزیمتندن اول برادری مرقوم علکسینك یاش قصبه‌سی تجارانندن اندریا پاولو نام تاجردن هوجه بکده‌کی اتریا صندوغی مأمورلرینه اولمق اوزره المش وطرفنه کوندرمش اولدیغی سکز یوز بیك غروشلق سنداتك حاوی اولدیغی مبالغی المق ومجوهرات موجوده‌سنی یابیع یارهن صورتیله ویروب دها برمقدار اقچه تدارك ایتدکدن صکره موره‌یه کیتمك اوزره اقسانتو ایله برلکده سنهٔ مرقومه مارتی ابتداسنده هوجه بکه کلوب مبالغ مزبوره‌یی مرقوم مأمورلردن ایستمش ایسه‌ده موجود اقچه بولنمدیغنی وکندولرندن و یره‌جك اولسه‌لر مملکتینك حرکات حاضره‌سی برعکس اولدیغی تقدیرده اقچه‌لری ضایع اوله‌جغنی سردو بیان ایله اعتذار ایلدکلرندن دیمتری مذکور مجوهراتی رهن ایدرك اوتوز بیك روبله استقراض واتریه صندوغنده تجمع ایدن اون سکز بیك روبله‌یی دخی اخذ ایدرك ینه اقسانتو ایله برابر کشنووه عودت ایلمشدر ۰ حالبوکه انلر هوجه بکده ایکن علکسی قاتاقوزینو باطنوزلی میخال اوغلی وغریغور صاله وخرستو بطالا نام کسنه‌لری رفاقتنه الهرق موره‌یه کیتمك اوزره تریسته‌ده برادری دیمتری‌یه منتظر اولمق نیتیله کیشنوودن حرکت ایلمشیدی ۰

متعاقبا بروقعهٔ ناکه ظهور اقسانتونك اسماعیله عودتنی موجب اولمغله درحال اسمعیله عزیمت ایلمشدر ۰ دیمتری اپسلانتی دخی اقسانتونك ارقه‌دن کلمسیچون

کندوسنه خرجراه اولمق اوزره بشیوز مجار التونی براغوب برادرینك اشعاری وجهله استانبوله اوغرامقسزین طریق دیکرایله موره‌یه عزیمت ایلشمدر • اول اثناده ایسه موره اهالیسی عصیانه قیام ایتمشلر ایدی • چونکه زیرده بیان اولنه جغی وجهله بعض اسبابدن طولایی موره‌نك اختلالی وقت معیننندن اول ظهور ایتمشیدی •

اقساتونك اسمعیله عزیمتنی موجب اولان وقعه بوایدی که بروجه بالا ناظر عمومینك بغدانه دخولیله برابر عصیانك ظهوری اطرافده ایشیدلدیکی کبی جمعیت اختلالیه‌یه قارشمق اوزره اصحاب فساد هرطرفدن بغدانه طوغری اقین اقین کلمکده اولدیغی کبی روسیه دیارنده اقامت اوزره بولنان روم وبلغارلر دخی عسکری هیئتنه کیره‌رك جمعیت کثیره ایله یاشه کیتمك اوزره پروت نهری اغزینه وقلاص طرفنه کلدکلری اثناده مقدما استانبوله کلوب‌ده عودت ایدن اون بش قطعه اهل اسلام تجار سفینه‌لری طونه‌یه دخول وجمادی الاخره‌نك اون دردنجی بازار کونی طولچی‌یه وصول ایله اندن دخی ایساقچی ایسکله‌سنه تقربلرنده ایساقچی محافظی طرفندن کندولرینه قلاص وقعه‌سی حکایه و یوقارویه کیتملری اخطار وافاده اولنمش ایسه‌ده اصغا ایتمیوب صولر اویغوندر دیه‌رك جمله‌سی یوقارو طوغری عزیمت ایله تیمار اباد قارشوسنه مواصلتلرنده پروت نهری اغزنده کائن قامشلر ایچنده کیزلنمش اولان ایکی بیك قدر اشقیا بغتة چیقوب سفینه‌لر اوزرینه هجوم واقتحام واون درت قطعه‌سنی ضبط ایله ایچلرنده بولنان اهل اسلامی اعدام ایتمشلر • یالکز اون نفری فلکه‌یه بنوب مجاربه ایدرك فرار ایده‌بیلمش والك کیروده قالان برسفینه صولر ایله آشاغه طوغری آقه‌رق قورتلمشدر •

ایشته بوجمعیت باغیه‌نك نقصانلرینی اکمال ایله انلری یاش طرفنه کوندرمك وضبط اولنان اون درت قطعه سفینه‌یی تجهیز ایله قره‌دکزك جانب غربیسنده کشت وکذار ایلك ایچون یوله چیقارمق وهوجه‌بك مأمورلری طرفندن کوندریله‌جك اعانه اقچه‌لرینی قبض ایتمك اوزره اقساتونك اسماعیله عزیمتی ناظر عمومی طرفندن اشعار اولنمش ایدوکندن اودخی همان اسماعیله عزیمت ایلشیدی •

اقساتو اسماعیله لدی الوصول روسیه جنراللرندن اولوب متقاعدا اوراده

بولنان موسقوفه وساطت ومعرفتی ایله تدارك اولنان اسلحه وموسقووه‌ده جمع اولنان اعانه اقچه‌سیله اشترا اولنوب بحرا هوجه بك طریقیله کوندرلمش اولان اون التی قطعه ومقدم کلان اوچ قطعه طوپ وکلیتلو باروت ولوازم سائره ایله بروجه بالا پروت نهری اغزنده مجتمع اولان عساکر باغیه‌یی وضبط اولنان اون درت قطعه سفینه‌یی ممکن مرتبه تجهیز ایتدردکدن بشقه ابرائیل طرفندن عساکر اسلامیه‌نك ورودی ملحوظ اولدیغی دخی جملهٔ اشعار اتدن اولمغله بغدان حدودینه چکمك اوزره روسیه‌نك هرطرفندن توارد ایله بسارابیاده تراکم ایدن اشقیانك مرورلرینه مانع اولمامق ایچون اورالرده بولنان قزاق عسکرینه ویرلمك ولوازم سائره تدارك ایدلمك اوزره علکساندری ایپسلانتی طرفندن نقداً کوندریلان اوچ بیك مجار التونی وسکز بیك غروشلق محمودیه التونی ایله افلاقده واقع ترغویشته نام محلدن باپولیچه هوجه بکه کوندرلمش اولان اون‌ایکی بیك فیلورینی سالف الذکر عساکر باغیه‌نك سوق وقوماندا‌سنه مأمور اولان دیکر قتاقوزنیو طرفنه ارسال ایله حرکتنی استعجال ایتمشدر ۰ کلهلم استانبولك احوالنه ۰

بغدان وقوعاتی اوزرینه استانبولده‌کی حسیات ووقوعه کلان بعض تبدلات واجراآت

برمنوال مشروح بغدانده نائرهٔ عصیانك علوکیر اولدیغی وقلاصده برطاقم جنایات فجیعه وقوعبولدیغی وعموما روملرك اهل اسلام علیهنه عقد پیوند اتفاق ایلدکلری اخبار مدهشه‌سی صاعقه کبی باب عالی‌یی اورمش استانبول خلقنی حیرته دوشورمش حالت افندی‌یه یأس وحیرت الویرمش ارکان دولت نه‌یاپه‌جقلرینی شاشرمش وبوشاشقینلق اوزرینه نیجه یاکلش تدبیرلر ایدلمش ونیجه فنا ایشلر یاپلمشدر ۰

ماه جمادی الآخره‌نك اون بشنجی سبت کونی باب عالیده واون سکزنجی پنجشنبه کونی شیخ الاسلام قوناغنده‌عقد اولنان مجلسلرده روملرك عصیانی مسئله‌سی موضوع بحث اولوب هنوز برقرار قطعی ویریله مامش اولدیغی حالده ماه مرقومك اون طقوزنجی جمعه کونی صدر اعظم وشیخ الاسلام وحالت افندی ویکیچری اغاسی متنکراً حضور همایونه جلب ایله روم رعایاسنك کیفیت عصیانی سؤال بیور یلوب انلردخی ایشك

سوابق ولواحقنی حکایه ایتدکلرنده روملرك بعض استناده مبنی عصیانه
جرأتلرندن ناشی ذات شاهانه پرآتش غیظ وغضب اوله‌رق روملرك قتل
عام اولنمسی حقنده ارادهٔ شاهانه صدور ایله استانبول وحوالیسنه یکیچری
اغاسنك مأموریتی ایما بیورلدقده یکیچری اغاسی زمین بوس اوله‌رق سمعا
وطاعة دیوب طورمش . صدر اعظمك نطقی طوتیلوب مبهوت ومتحیر
قالمش . حالت افندی ایسه بربر باشی علی اغا ایله واقع اولان مخابرهٔ
خفیه‌سی اوراقندن دخی معلوم اولدیغی اوزره بوفلاکتلره سبب کندوسی
اولدیغی جهتله بومسئله نهایت موجب اتلافی اوله جغنی اکلامش
ایدوکندن هرچه باداباد یولنده وکندو سیئاتنك یاد وتذکرینه میدان
ویرمیه‌جك صورتده برطراقهٔ عظیمه وتشویشات عمیمه احداثنی کندوسنجه
مدار سلامت بیلمش اولدیغنه مبنی لسان حالی بوصورتی مصدق اولوب هله
شیخ الاسلام خلیل افندی سرای همایوندن نشئت ومجلس ملوکانه ایله الفت
ایلمش وخزینه کتخدالغی ایتمش اولدیغندن مجرم ایله بی‌جرمی تفریق
ومسئله‌یی اطرافیله تحقیق وشرع شریفه توفیق ایتمك اوزره چند روز
مهلت استدعاسنه جسارت وبونك اوزرینه صدر اعظم دخی طاورانوب
اکا اعانه ومظاهرت ایدرك بوکا رخصت سنیه استحصالیله طیشارو
چیقدقلرنده حالت افندی ایله خلیل افندی ارەسنده تپه‌دلنلی علی پاشاماده
سنده سبق ایدن مباینتدن بشقه بودفعه دخی براختلاف ظهور ایلمش
اولدیغندن حالت افندی خلیل افندی‌ایله صدراعظمه خطاباً شمدی تدبیر نه‌در
دیردیمز خلیل افندی اسکی ضابطلکنی طاقنوب کتخدا تعذیریله حالت
افندی‌یه متوجهاً شمدی‌یه‌قدر هرایشی کندو مذاقکه اویدردك ویوده‌لقلری
خاندان اربعه‌یه تخصیص ومیخال کبی برکنج اوغلانی ویوده‌لغه سوق
ایتمك کبی خودبخود رأی نابجا ایله بونجه اصحاب امنیه‌یی مأیوس ایتدك
ایشی بو پره‌سه‌یه کتوردك شمدی چاره‌سنی بزدنمی صوره یورسین وارایمدی
نه‌حالك وارایسه کور دیه‌رك غایت سرت جوابلر ویرمش . حالت
افندی دخی بالمقابله بینلرنده خیلی مناقشه‌لر وقوعیله یکدیکرندن منفعل
اوله‌رق آیرلمشلر .

حالت افندی بومعامله‌دن مستشعر اوله‌رق اندنصکره خلیل افندینك
دفعنه نیت وکندوسنی بولندیغی موقع خطرناکدن تخلیص ایچون

هواداری اولان یکیچری قوقونوسلرینی بذل مال ایله جلبه صرف مقدرت ایده کورسون .

خلیل افندی اندرون اغالغندن نشئت ایتمه برشیخ الاسلام اولدیغی حالده من‌غیر مأمول مقـامنه متفرع اولان برمهم ومقدس وظیفه‌یی ایفاایله بیوك تحسین وآفرین آلمشـدر . حالت افندی دخی افندیلك شعاریله وزیر ومرجع اهل رأی وتدبیر اولدیغی حالده کندو سیأتنی اونوتدرمق ایچون ولی‌نعمتی اولان دولتی مهلکه‌یه دوشـوره‌جك اجراآت ظلمیه‌یه مائل اولدیغی ایچون مظهر قدح ونفرین اولمشدر .

بو صره‌ده بعض مدبرین عاقبت بینك محرمانه وخیرخواهانه واقع اولان رأی وتعلیمی ایله روم پطریقی و بعض متره‌پولیدان وسوز صاحبلری رکاب همایونه عرضحال صونوب اهل عرض فقرا ورعایای پادشاهینك بومقوله فساده مدخللری شویله طورسون خبرلری بیله اولمدیغی حالده ناکهـان مظهر غضب پادشاهی اولمقدن ناشی نسوان وصبیانلری برابر اوله‌رق خوف جان ایله شب وروز بی خواب ولرزان ایدوکلرینی بیان ایله امن واطمینانلری ضمننده معـاملهٔ دلنوازانهٔ ملوکانه ارزان بیوریله‌رق قانلری باغشلانمق استرحامنده بولندیلر .

بونك اوزرینه فیمـابعد فسـادده مدخلی اولنلر تحقیق ایله همان جزالری ترتیب اولنمق و بی جرم اولان رعایایه قطعـا تعرض اولنمـامق اوزره ارادهٔ سنیه صادر اولمغله موجبنجه برقطعه فرمان‌عالی تصـدیر ایله روم پطریقخانه‌سنه کوندرلدی .

اشبو فرمان عالی روم ملتی مواجهه‌سنده قرائت اولندقدن صکره پطریق افندی طرفندن متره پولیدلره و پاپاسلره تنبیهـات ووصـای لازمه‌یی حاوی کاغدلر وشدید افوروزنامه‌لر نشر اولنمش ایدوکنه دائر یاپیلان‌محضر دخی باب عالی‌یه تقدیم ایدلدی .

روملرك اکثری حین اختلالده روسـیه‌لو طرفـدن اعانه اولنـور امید واعتقادنده بولنـدقلری کبی باب عالی دخی روملرك عصیانه جسـارتلری روسیه‌لو یه اسـتناده مبتنی اولدیغنه و بلکه بواختلالك روسـیه طرفندن ایقاع اولندیغنه ذاهب اولمشیدی .

حالبوکه روسیه ایلچیسی استرغوفدن لدی‌السـؤال بوندن دولتنك ذمتنی

قطعياً تبرئه ايله ايكى طرفك ظننى دخى جرح ايتمشيدى · حتى دولتى طرفندن كندوسنه بالورود باب عالى يه اعطا ايلديكى كاغدده بغدان ويوده‌سى ميخال كوياتاب وطاقتى قالمديغى جهتله دولتعليه‌يه عصيانه مجبور اولمش ومقدمده دوچار اولديغى اضطرار واضطرابنى تقرير ايدرك بوكاره شروعنده ده ايمپراطوره اعتذار كونه عريضه كوندرمش ايسه ده اولطرفدن قطعاً قبول واصغا ايدلميه‌رك مطرود اولمش و پترسبورغدن بغدانه كلان جنرال علكساندرى ايپسيلانتى بوحركت مكروهه‌يه روسيه‌لونك خبر ومدخلى اولميه‌رق همان كندو لكندن شروع ايتمش اولديغندن من بعد روسيه دولتندن طرد ايدلمش اولمغله دولتعليه‌نك ممالكنى محافظه وارباب فسادى تأديب ومؤاخذه‌سى خصوصنده روسيه دولتى قطعاً مداخله ايتمز ديو مصرح ايدى ·

وعلكساندرى ايپسيلانتى هوجه بكده‌روسلردن وروملردن كوكالى عسكر جمعنه مسارعت ايلديكى اثناده روروسيه ايمپراطورينه تقديم ايلديكى عريضه‌سنده معاونت طلب ايلمش ايسه‌ده روسيه ايمپراطورى اولوقت ليباق نام محلده بعض حكمداران ايله اوروپاده وعلى الخصوص ناپوليده ظهور ايدن زور باليقلرك دفعى چاره‌سنى مذاكره ايتمكده ايدوكندن بوصره‌ده روم فسادينى التزام ايلمسى ادعاى حقانيت ايدن دول متحابه‌نك مسلكنه مغاير دوشه‌جكندن علكساندرى ايپسلانتينك بوحركتنى خفتنه حمل ايدرك معاونت ايتميه‌جكنى افاده ايلمش اولديغى درسعادتده بولنان اوستريا ايلچيسى طرفندن باب عالى‌يه افاده ايدلمش ايدى ·

بواثناده تدابير لازمه‌يه مبادرت ايچون بالدفعات عقد مجلس مشورت وروملرك عصيانه دائر پيدرپى توارد ايليان كاغدلر قرائت اولنديغى صره‌ده روسيه ايلچيسنك سالف الذكر كاغدى قرائت اولندقده روسيه‌لونك رضاسى اولمقسزين جنرال علكساندرينك روسيه مملكتنده عسكر تحرير وتجهيز ايده بيلمسى مستبعد كورلديكنه بناء وروسيه‌لونك سائر اطوار ومشوارينه نظرا بونلر ايچى طيشنه اويماز ايشلر دنيله‌رك اول كاغدايله ارباب مشورته قناعت كلمديكى كبى اوستريا ايلچيسنك افاداتى برقورى اخباردن عبارتدر دنيله‌رك مجلسه اطمينان تام كتورمدى ·

بوجهتله برآن اقدم تدابير لازمه‌يه باقلمق وممالك خاقانيه‌يه اوامر وتحريرات

كوندريله‌رك كيفيت بيان اولنمق وفساده مدخلی اولنلر تجسس وتحقيق ايله جزالری اجرا وهنوز اعلان عصيان ايتمامش اولنلرك محافظه‌سنه اعتنا قيلنمق اوزره مجلس مشورتده قرار ويرلدی . ودرعقب استانبول وحواليسنده‌كی قوللقلر نفراتی تكثير ويكيچری اغاسی استانبولك درونی وبوستانجی باشی زير اداره‌سنده اولان خارج سور و بوغاز ايچی وحواليسنی وطوبجی باشی بك اوغلنی وترسانه باش چاوشی غلطه‌يی دور ومحافظه‌يه وقپودان پاشا ترسانه وحواليسنی محارسه‌يه مأمور قيلنديلر . لكن بو وسيله‌لر ايله اهل عرض رعايانك رنجيده اولنمامسی دخی تنبيه وتأكيد ايدلدی . وافلاق و بغدانه دائر تفصيلاتی وسياق مشروح اوزره وصايا وتنبيهاتی حاوی بالجمله والی ومحافظ ومتصرفلره تحريرات يازلدی .

ووارنه‌ده مرفوع الوزاره مقيم مصطفى پاشا ابقاء وزارتيله قره دكزبوغازی خارجنده قره برون نام محلك محافظه‌سنه مأمور بيورلدی . وقره دكز بوغازندن مرور ايده‌جك سفائنی يوقلامق اوزره اورايه برفرقتين ايله برقورت كوندرلدی .

روسيه ايلچيسی ايسه بونك هوجه‌بك تجارتنه مضرتی واردر ديو رئيس افندی ايله معارضه‌يه باشلادی . ايشته انك بو طور وحركتی دخی باب عالينك روسيه‌لو حقنده اولان شبهه‌سنی تزييد ايلدی .

بو صره‌ده استانبول خانلرنده بولنان رعايا تحرير وكفالته ربط ايله كفيلی اولميانلرك اخراج قلنمسی واللرنده بولنان سلاحلرك دكر بهالريله النمسی وفيمابعد خانلرده كفيلسز رعايا قبول اولنمامسی وخانلره اهل اسلامدن بر مأمور نصب اولنمسی ايچون استانبول قاضيسنه فرمان عالی يازلدی .

ينه بو صره‌ده خرستيان تبعه اللرنده بولنان سلاحلرك طوپلانمسنه قرار ويريله‌رك رعايا خانه‌لرنده بولنان اسلحه‌يی اون كونه قدر تسليم ايله دكر بهالرينی جانب ميريدن احذايلملرينی متضمن ومدت مذكوره ظرفنده كتوروب تسليم ايتمدكلری حالده خانه‌لری يكان يكان يوقلانه‌رق قنغيسنك خانه‌سنده سلاح بولنور ايسه حقنده ترتيب جزا اولنه‌جغنی مبين وجمادی الاخره‌نك يكرمی دردی تاريخيله مورخ اوله‌رق روم وارمنی پطريقخانه‌لرينه امرلر كوندرلمشدر .

اتر یاروٴساسی متحیرانندن اولوب استانبولده بولنان مشهور پنایوتشکه‌ری که بالاده بیان اولندیغی اوزره برارالق یقه‌یی اله ویرمشیکن برتقریبله قورتلمش ایدی بوکره بغدانك اختلالی اوزرینه جانب حکومتدن طلب اولنمغله همسان بالجمله اموالنی میدانده براغوب برسفینه‌یه جان اته‌رق هوجه بکه صاوشمش اولدیغندن فاملیاسی حبس اولنه‌رق برمدت محبسده قالمشلردر ٠

بواثناده درکاه عالیٔ قپوجی باشیلرندن سابقا طوبجی باشی وحالا سپاهیلر باش اغاسی محمد اغا ایستنیه‌ده یالیسنده اقامت ایله بندلره مربوط صویولی قراسی رعایاسنك سلاحلرینی طوپلامق واول حوالیده بولنان رعایانك احوالنه دقت ایلمك وکذلك قپوجی باشیلردن طوبخانه ناظری اولان تکفورطاغلی محمد اغا استاوروزده یالیسنده اقامت واول حوالی احوالنه دقت وسائر مصالحی ایچون استانبوله کلدیکجه یرینه برمقتدرادمنی اقامه ایتمك اوزره مأمور اولمشلردر ٠

باروتخانه‌لر ناظری دخی بوصره‌ده باروتخانه‌لر حوالیسنده اولان رعایانك سلاحلرینی طوپلامغه مأمور اولمشدر ٠

بعده سپاهیلر باش اغاسی سالف‌الذکر محمد اغا استانبولدن ادرنه‌یه قدر خرستیان رعایانك احوالنی تفتیش ایله سلاحلرینی دوشورمك اوزره ادرنه جانبنه مأمور اولمغله درحال ماهیه اللیشر غروش معاش ایله ایکی‌یوزنفر جمع ایدرك اول جانبه کیتمشدر ٠

بالاده اشارت اولندیغی اوزره بغدانده ظهور ایدن عصیان علیهنه اوله‌رق استانبول روم پطریقی طرفندن رؤسای روحانیه‌یه خطابا برافوروزنامه نشر اولندیغی کبی بواثناده غایت شدید ومشروح ومفصل برآفوروزنامهٔ عمومی دخی تنظیم واعلان اولنمشدرکه صورتی (٢٨) رقیله تذییل‌وعلاوه اولنور ٠

بوآفوروزنامه اولوقت درسعادتده بولنان قدس شریف روم‌پطریقی ایله موجود اولان بالجمله متره پولید طرفندن دخی تصدیق وامضااولنمشدر ٠

بعده بونك عینی اولمق اوزره طشره‌لرده بولنان متره‌پولیدلره وقوجه باشیلره ومعتبران تجاره واورتودوقس مذهبنده بولنان بالجمله یرلو واجنبی خرستیانلره خطاباً بر افوروزنامه تنظیم وروم ایلینك هرطرفنه وجزائر

بحرسفیده قول‌قول متره‌پولیدلر ومأمورلر واسطه‌لریله نشر واعلان قیلنمشدر .

پطریق افندی اتریاده داخل ایکن بویله افوروزنامه‌لر نشر ایتمسی بعض ذواتك رأینه کوره پطریقخانه‌نك سوء نیاتنی ستر ایچون منافقانه برنمایش ایدی . بعضیلر دخی دیرکه دولتعلیه‌اوجه ایشه‌مطلع اوله‌رق تحریات‌شدیده‌یه باشلامش واتریا اصحابنك‌چوغی بو ایشده روسیه‌لونك مدخلی اولمق اعتقادنده ایکن بروجه‌بالا روسیه‌لو بوندن تبرئهٔ‌ذمت‌ایلمش اولدیغنه نظراً اتریامنو یاتنك فعله کلمسندن‌پطریق افندی مأیوس اوله‌رق ناچار ایشك اوکنی المق‌اوزره تبدیل مسلك ایتمشدر . و بلکه‌ده کندوسنه برنوع ندامت کلمشدر . هرنه‌ایسه روم ایلی خرستیانلرینك جانلرینی محافظه‌یه خدمت ایلمشدر . زیرا اتریانك تحریکات متقدمه‌سنه بناء هپ روم ایلیده‌کی خرستیانلر دخی بو اثناده حرکت ایلمش اولسیدی پك چوق خرستیانلرك تلف اوله‌جغی درکار ایدی . پطریقك مقصد اصلیسی هم مذهبلرینی محافظه‌دن‌عبارت اولدیغنه بودخی بردلیلدرکه موره طرفنده آفوروزك هیچ تأثیری کورلمامشدر . چونکه یانیه غائله‌سی اوزرینه مملکتین اختلالی رونما اولیجق دولتعلیه‌نك موره جهتنه عطف نظر ایده‌جك وقتی اوله‌میه‌جغنه نظرا واوطرفلرده روملرك غلبه‌لکرینه وکیلرینك چوقلغنه اغترارا کندولرینی محافظه ایده بیله‌جکلرندن امین ایدیلر . مع مافیه روسیه‌لونك بوفساددن تبریسی و پطریق افندینك افوروزی ارباب فساده خیلیدن خیلی طورغونلق کتورمشدر .

﴿ تبدل صدارت ومشیخت ووقایع سائره ﴾

بویله وقایع جسیمه اثناسنده (البرکة فی‌الحرکة) فحواسنجه صدر اعظملر تبدیل اولنه کلدیکندن بشقه سید علی پاشا زمانك نزاکت واهمیتنه نظرا کافی کورلمدیکندن و بروجه بالا حالت افندی ایله شیخ‌الاسلام حاجی خلیل‌افندینك اره‌لرینه خصومت شدیده کیرمش اولدیغندن جمادی‌الاخره‌نك یکرمی دردنجی یوم‌الاربعاده ساعت اوچی چاریك بچه‌رك علی پاشا صدارتدن وخلیل افندی مشیختدن عزل ایله صدارت عظمی صدر اسبق لاز احمد پاشانك سلحداری اولوب اقدمجه چلدر والیسی ایکن ربیع‌الاخرك یکرمی دردنجی کونی عهده‌سنه ادرنه‌ده اقامت ایلك اوزره جرمن سنجاغی

متصرفلغی توجیه اولنمغله چلدردن بوطرفه طوغری کلمك اوزره بولنان بندرلی علی پاشایه ومشیخت علیا یسنجی زاده عبدالوهاب افندی‌یه وصدارت عظمی قائممقاملغی وچرمن سنجاغی متصرفلغی رتبهٔ وزارتله قپوجی باشیلردن سابقا باروتخانه‌لر ناظری الحاج صالح اغایه توجیه بیورلدی ·

وصدر سابق کلیبولی‌یه کوندرلدی وخلیل افندی اول کون بکلربکنده‌کی ساحلخانه‌سنه کوندریلوب فرداسی حرمی حاجه خانم افندی ایله برلکده بروسه‌یه وخلیل افندینك عقل کتخداسی مقامنده بولنان حاجی صادق افندی ردوس جزیره‌سنه نفی اولندیلر ·

عبدالوهاب افندی عهده‌سنده نقابت اشراف مسند شریفیله برده مکالمه مأموریتی بولندیغندن بوکره شیخ الاسلام اولدقده ایکیسی دخی منحل اولمغله برقاچ کون صکره صدارت اناطولی پایه‌لولرندن توفیق افندی حفیدی محمد صدیق افندی نقیب‌الاشراف اولمشدر ·

مکالمه مأموریتنه کلنجه صدور عظامدن بومأموریتی حائز اولان ذات اره صره سفرا ایله وقوع بولان مکالمه مجلسلرنده بولنه‌کلدیکی جهتله اصحاب فضل ومعلوماتدن احوال دوله اشنا ومکالمه ومناظره‌یه مقتدر اولمق لازم کلدیکندن مقدما بومأموریتده تاتارجق عبدالله افندی وبعده عصمت بك افندی کبی ذاتلر بولنوردی انلر کیتدیلر یرلرینی بوش براقدیلر صدور ایچنده او یله ذاتلر قالمدی مع مافیه عادت یرینی بولمق ایچون برینك نصبی لازمهٔ حالدن کورلدیکنه مبنی اسبق صدر روم ایلی صدقی زاده احمد رشید افندی مقدما اردو قاضیلغنده بولنمش اولمسی ملابسه‌سیله کروه متکلمینه ادخال اولنه‌رق مکالمه‌یه مأمور قیلنمشدر ·

بروجه بالا نهر پروت اغزنده اون درت قطعه سفائن تجاریه‌نك اشقیا النه کچدیکی خبری بوصره‌ده بالورود ایشك برمرتبه دها اهمیتنی آرترمشدر ·

اواخر جمادی الاخره ده روم قایقلرندن بعضیلری بوغاز ایچنده‌کی خالی ساحلخانه اوکارینه یناشوب کیجه‌لین پنجره وقاپوخانه کبی فرجه‌لردن دخول و بولدقلری اشیایی اخذ ایله وافر یالیلری صویدیلر · بوکیفیت بوستانجی

باشینك رخاوتنه حمل ایله عزل اولنه‌رق خاصه خاصکی قدری اغا بوستانجی باشی اولمشدر ٠

استانبول پیشگاهنده قزل اطه‌لر تعبیر اولنور کچوك جزیره‌لرده بودروملر ایچنده روملرك کیزلو اسلحه‌سی اولدیغی خبرویرلمکله انلری تفتیش وتحری ایچون بواثناده مخصوص مأمورلر واطه‌لر اره‌لرنده طولاشمق اوزره ترسانه‌دن برقطعه فرقته کوندرلدی ٠

مقدمجه ترقوس قضاسنك اهل اسلام قریه‌لرنده ترتیب اولنان یوز یکرمی نفره علوفه وتعیینات بها اوله‌رق تقدیر اولنان ماهیه اوتوز غروش ویرلمك اوزره اون بشی برغوس کوپریسنه ویکرمیسی بوغاز کوی جوارنده‌کی واون بشی شاملر قریه‌سی اتصالنده‌کی طاش کوپری‌یه وباقی یتمش نفری ازادلو باروتخانه وحوالیسنك امر محافظه‌سنه تخصیص قیلندی ٠

افلاق وبغدانك اختلالی اوزرینه استانبول روملرندن بعضیلرینك بوفسادده مدخلی اولدیغی شایع وبعضیلری بوجهتله خوفه تابع اولمغله بونلردن بعضیلری وافر بورج براغه‌رق وبعضیلری خلقك مالنی طولاندیره‌رق درسعادتدن فرار ایتمکده اولدقلری اجلدن دول متحابه‌نك تجار سفینه‌لرینه اومقوله فراری رعایا قبول اولنمامق خصوصنك سفارت مأمورلری طرفلرندن کندو تجار سفینه‌لری طرفلرینه تنبیه اولنمسی وبوارالق سلطنت سنیه‌نك مطلقا امور داخلیه‌سنه دائر درکار اولان تقید واهتمامنه مبنی عارض اولان وسوسه‌نك فعلا ازاله‌سی لزومندن بحثله بالجمله دول متحابه تجار سفینه‌لرینك اقدکز وقره دکز طرفلرینه عزیمتلرنده عهدا وشرطا ارانمسی جائز اولمیان حموله واشیالرینه قطعا نظر اولنمیه‌رق مجرد درونلرنده دولتعلیه رعایاسندن فراری بولنوب بولنمدیغی بیلنمك وفراری بولنورایسه همان اخذ وکرفت اولنمق ایچون یوقارو طرفه کیده‌جك کمیلر قره‌دکز بوغاز فناری اوکنده واشاغی طرفه کیده‌جکلر یدی قله آچیقلرنده یاخود اشاغی بوغازده یوقلانمق ایچون معتمد ومجرب مأمورلر تعیین اولنه‌جغی ریاست کتاب طرفندن بالجمله سفرایه رسمی تقریرلر اعطاسیله قطعیا بیان اولندقدن صکره لازم کلان مأمورلری اواخر جمادی الاخره ده تعیین اولنمشدر ٠

بالاده بیان اولندیغی اوزره استانبولده‌که خرستیانلرك سلاحلرینی جمع

وتسليم ايتمك اوزره روم وارمنى پطريقلرينــه فرمان عالى كوندريلوب اجراى احكامى ايچون اون كون مهلت ويرلمشــيدى . بومدت ظرفنده پطريقخانه‌لردن كلان اسلحه ايشه يارامازبراز قوراده تفنك وطبانجه‌لردن عبارت اولديغنه نظرا اعلى سلاحلر كتم اولنمش ديمك اولديغى جهتله تكرار پطريقلره تأكيد وتهديدى حاوى بيورلديلر يازلدى . ادرنه جانبنه مأمور اولان سپاهيلر باش اغاسى محمداغانك قرق كليسا واسترانجه طرفلرندن دوشيروب كوندرديكى اسلحه دخى بويله ايشه يارامازجزئى سلاحلردن عبارت اوله‌رق بوكاده اعلى سلاحلرك مكتوم اولديغى معناسى ويرلدى . ومحمد اغانك خرســتيان رعايا افرادندن وقوجه باشيلرندن مظنهٔ سؤ اولمق اوزره اخذايله استانبوله كوندرمش اولديغى التمش نفرك قنغيسى متهمدر قنغيسى برئ الذمه‌در معلوم اولمديغى حالده حالت افنــدينك حكم قره قوشيسى موجبنجه بخت ايشى ايچلرندن اوچى بالتفريق استانبول قپولرنده اعدام ايله سائره عبرت كوسترلدى .

اوزمان چورباجى اوغلى ديومعروف بلغرادى‌الاصل برخرستيان وارايمش برارالق اســتانبول جوارنده بعض چفتلكاتى التزام واداره ايله خيلى ثروت قازانمش وســلورى وچكمجه‌لرده وحواليســنده پك چوق املاك ايدنمش . بوكره محمداغا انك چفتلكلرينى تفتيش ايتدكده سائرلرك چفتلكلرينه نسبتله خدمتكارلرى وبناشمه‌لرى چوق وهرشيلرى مكمل ومنتظم برحالده كورمش اولديغى حالده ميدانه قويدقلرى اسلحه چوجق اويونجغى كبى ايشه يارامازشيلر اولديغنه نظرا بونلرده دخى اعلى سلاحلر مكتوم اولمق شبهه سنه دوشديكى وچورباجى اوغلى ذى قدرت اولمغله دماغنده فساد اولمق محتمل بولنديغى باب عالى‌يه تقديم ايلديكى عريضه‌ده مندرج اولوب اكرچه شبهه واحتمال ايله كمسنه حقنده برشى ياپيله‌ماز ايسه‌ده چورباجى اوغلى زنكين وسربست برشخص اولوب حتى برخصوصدن طولايى حالا قائممقام صدر عالى بولنان صالح پاشا ايله مرافعه‌سى وقوع بولوب بوندن طولايى صالح پاشانك دخى اكاخصومتى وارايمش . بوخصومت اول‌احتماله منضم اوله‌رق ايش قوت بولمغله بواثناده چورباجى اوغلى دخى استرانجه طرفندن استانبوله جلب ايله پارمق قپوده اعدام ايدلدى .

روملر افكار دينيه اوزرينه بينلرنده اهل اسلام عليهنه عقداتفاق ايدوب

بعض دولت دخی انلره اعانه‌سی ملحوظ اولمغله اهل اسلام دخی اسب
واسلحه تدارك ایله متبصر وآماده بولنملری ایچون هر زمره‌نك رئیس
وضابطنه خطابا جمادی الآخره‌نك یکرمی بشنده متحد المآل فرمانلر
یازلمشیدی . صورتی زیرده (٢٩) رقمیله ایراد اولنور .
شانی زاده دیرکه اکثر شبان استانبول فقدان تربیه‌دن ناشی اعجوبه‌ٔ جهان
وعدم فرق شین وشان ایله حرکتلری مطابق لعب صبیان اولدیغی جهتله
بودفعه دخی استصحاب الت حربی برنوع اسباب زینت واستعمالنی
اویونجق کبی برکیفیت ایدرك محلات ایچنده وزقاقلرده وجوامع حوالیلرنده
وایسکله وقایقلرده حاصلی جمیع مواضعده بلافائده کستانه فشنکی کبی تفنك
وطبانجه اته‌رق لیل ونهار لاینقطع آلات ناریه ولوله‌سیله بقیهٔ سکان
سراسیمه وسرکردان وآتش اصابتی خوفیله بیخواب وحیران قالدیلر
وزیب سلاحه هوسکار اولنلرك اطواری رستم زاله نظیر وسلاحی اولمیان
بعض پیر وعلیل دخی سلاحلانمق ایچون ضابطان طرفندن مظهر تکدیر
اوله‌رق قضا قورشونیله کیمی نفسنی وکیمی پدر ووالده‌سنی وزوجه
وهمشیره‌سنی اعدام وبووسیله ایله خذله دخی بعض رعایایی سلب وقتل ایله
اجرای مرام ایلدیلر . (لكل امر رجل) . حاصل کلام حالت افندینك
نفسنه دائر بعض ملاحظه‌سنه مبنی عموم ناسی سلاحلاندرمغی تنسیب
واختیار وطرف شاهانه‌دن (الملوك ملهمون) لازمه‌سنجه بعض محاذیر
مطالعه بیوریله‌رق رخصت ورضا ویرلدکجه پیر وتدبیری اولان اصحاب
آرا ایله قالب اخرده محسناتنی تعداد وتذکار ایدرك بالاضطرار مساعدهٔ
علیه استدعاسنه اصرار ایله عامهٔ ناسی هر بار اسلحه تعلیقنه اجباری ارکان
ثلثه‌یی الغا ایله یالکز رکن واحده انحصاری کبی برمعنی اولدی . (بیت)
دل کرك زیب سلاح ایله شجیع اولماز مرد ❋ پنجهٔ شیر مصورده بلی زور
اولماز) شوقدرکه وقت معین ومحل مخصوصده هرصنف ناس مشق
استعمال اسلحه وآلات وتعلیم ترتیبات صف وحرکات ایله الفت واستیناسی
اول واخر لازمهٔ دیانت ومحذوردن سالم اوله‌رق بر بشقه کونه دخی باعث
تزاید فر وشوکت وسلطنتدر . زیرا (ان نفع القول الجمیل والا یقع
السیف الصقیل) فضیلتی خاصهٔ دولتعلیهٔ اسلامیان اولمق شایاندر . زیرا
اهل اسلامك حراث واصناف وارباب قلم وسیافی بالجمله کیمی بالفعل وکیمی

بالقوه انجق غزا وجهاد ایچون خلق اولنمش برملت بنام ایدوکی (کتب علیکم القتال) قول کریمیله استدلال اولنور . انتهی .

ینه شانی زاده دیرکه حالت افندی بووقایع الیمه کندو تدابیر سقیمه سنك نتایج وخیمه سی اولدیغنی بعد خراب البصره اکلادی . و بوندن طولایی علیهنده سوز سویلیانلرك کیمنی نفی واجلا وکیمنی مصلحته تشریك ایله ارضا مسلکنی التزام ایلدی . بناء علیه مشورت مسنونه عقلای امت ایله اولمق لازم ایکن هوام عوامدن معدود اولان یکیچری اشجی اوسته لرینی و باش قره قوللقچیلری و بوستانی وسائر جمعیتلوجه اصناف کتخدالرینی مجلس مشورته ادخال ایتدرمشیدی .

بالاده مذکور اولان قلاص وقعه سندن صکره بووجهله عقد اولنان عموم مجلسلرندن برنده حالت افندی طلاقت لسانیله بسط مقال ایدرك صورت حاله باقیلنجه بوکافرلر خیلیجه قوت کسب ایتمش کورینور زیرا بودفعه دخی اون درت قطعه سفینه یی پروت صویی اغزنده بووجهله یغما ایتمشلر بونلر طونه یی بر وچوب بو طرفلره طوغری کارلر ایسه هرجانبه فسادو یره جکلری و بوحوالیده اولان روم خذله سنی دخی اباقلندیره جقلری ملحوظ اولمغله روملردن بوفسادده وقوف ومدخلی اولنلر تجسس واخذ وکل یوم قتل اولنمقده ایسه ده کافهٔ مؤمنین بومادهدن اطرافیله خبردار و آگاه اوله رق اتفاق درون ایله بصیرت وانتباه اوزره بولنملری لازمدر بناء علیه جمله اوجاقلو اغاقپوسنه جمع اولسون وسائر کچوك و بیوکه دخی حقیقت ماده افاده قلنوب حتی کفره اهل اسلام بیننه تفرق براقق ایچون درلو زمینلر ایله حوادث چیقاررلر وشاید بعض محله یافته لر براغورلر ایسه حیله اولدیغنی اکلایه رق چندان اعتماد ایتمسونلر وهرجمله بروجودکبی اتفاق و بصیرت وتهیأو وسکونت اوزره طورسونلر دیو استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه و بزازستان و بعض اصناف کتخدالرینه بیاض اوزرینه اوامر علیه ایله تنبیه وقضات مومی الیهم محله امام واصناف کتخدالرینه ویکیت باشیلرینه برر صورتنی و یره رك هر بری جماعت وزمره سنه تبلیغ وتصریح ایلسه مناسب اولمازمی دیو صورت استجوابده ارباب مشورته خطاب واوجاقلره براز سلاح و یرلمکی دخی اشراب ومسند ارای مجلس اولنلر بورأیی دخی استصواب ایتمکله جمادی الاخره نك سلخنده اوامر

مذکوره اصدار بیورلدی . وبعد اتمام المصلحه یرینه اعاده اولنمق اوزره
فردامی جبه خانهٔ عامره‌دن یکیچری اوجاغنه ایکی بیك بشیوز تفنك
واولمقدار دسته فشنك ومنوال مذکور اوزره طوبجی اوجاغنه بیك
وسائر اوجاقلره بشر یوز تفنك توزیع وتقسیم ومعلوم ضابطان اولمیان
کسانه حسب الاقتضا اعطا ایچون شمدیلك قشله زینتی مثللو تسلیم اولندیغی
دخی عجایبات حالتندر زیرا مومی الیه بعض همرازینه عالم آبده ایجاب
زمان بنی خصم النه کندی رأیمله سلاح ویردیرمکه مجبور ایلدی
دیدیکی مشهور ورایکان وخائنی ومحرمی برذاتدن مسموع عبد ناتواندر
(بئس الخصم الزمان و(بئس الشفیع الحرمان) و(بئس الرفیق الخذلان)(بیت)
هرکرا دیدیم درعالم کرفتار خودست ✵ کارحق درطاق نسیان مانده
درکار خودست) . انتهی
الحاصل حالت افندی بعض ملاحظات شخصیه‌سنه بناء درسعادتك هپ
اهل اسلامنی سلاحلاندردی . بوجهتله هرکس سفر برلك حالنه کیردی .
بوقدر خلقك ایچنده بالطبع برخیلی شقی وسرکش بولنوب بونلر اللرینه
سلاح الدقلری کبی شوکا بوکا تعرض ایدر اولدیلر . حتی اواخر جمادی
الاخره‌ده اشقیا کروهندن برقاچی اسکدارده ساکن صراف اصنافندن
وارمنی طائفه‌سندن پشمش اوغلنك یکی محله‌ده واقع منزلی قپوسنی نصف
اللیلده زورلیوب ایچرو دخول ایله نقود موجوده‌سنی غصب ایتمشلر .
پشمش اوغلی پشکین برادم اولوب ملاحظهٔ انجام ایله مالنی جانی اوغرینه
فدا ایدرك سکوت ایله پچشدرمشدر .
ابرائیل محافظی برقوقچه‌لی یوسف پاشا افلاق وبغدان سرعسکرلکنه
انتخاب اولنوب حتی اواخر جمادی الاخره‌ده معیتنه اون قطعه چرخه
طوپی وبر اورطه طوپچی ویارم اورطه عربه‌جی کوندرلمسی طوبخانه
ناظرینه امر اولنمشیدی . غرهٔ رجبده سرعسکرلکی اعلان اولندی . وودین
والیسی درویش مصطفی پاشانك پچوك افلاق یقه‌سنه برقوتلو اردو
پچورمسی وکرك انك وکرك سلستره والیسی سلیم پاشانك سرعسکر مشار
الیه ایله بالمخابره بردن اشقیا اوزرینه هجوم ایتلری ایچون کندولرینه اوامر
علیه یازلدی . ومعیتلرینه ترتیب اولنان عسکری سوق ایچون روم ایلی
جانبنه قول قول سوریجیلر چیقارلدی .

اشقیانك طاورانشلرینه نظرا طونه‌نك بوطرفنه تجاوز ایتملری ملحوظ اولدیغندن باباطاغنك محافظه‌سنه لزوم کورنمکله اناطولی والیسی ابو بکر پاشا عهده‌سنده بولنان کوتاهیه واسکیشهر سنجاقلرینك زعما واصحاب تیمارینی وسائر ارباب حرب وضربنی بالاستصحاب روم ایلی جانبنه مرور ایله باباطاغنه کیتمك اوزره اسکداره کلمسی ایچون کندوسنه رجبك ایکیسی تاریخیله مورخا امرعالی یازلدی • وانك وصولنه قدر باباطاغنك محافظه‌سنه وارنه محافظی صالح پاشا ووارنه‌نك موقتاً اداره‌سنه میر میراندن عبدالکریم پاشا مأمور اولدی •

یکیچریلرك درسعادتده مشاهد اولان رابطه‌سزلقلرینه نظراً انلر ایله برایش کوریله‌میه‌جکی مسلماتدن ایکن حالت افندی مستندی اولان یکیچری اوجاغنی بتون بتون نظر اعتباردن دوشورمامك ایچون یکیچری اوجاغندن اولمق اوزره سکنهٔ استانبولدن بشبیك نفر تحریر وافلاق و بغدان سر عسکری معیتنه سوق اولنمسنی التزام ایله بوکا دائر رجبك اوچنجی کونی یکیچری اغاسنه فرمان عالی اصدار ایتدردی • صورتی زیرده (ل) رقیله ایراد اولنور •

افلاق و بغدان اشقیاسندن بعض مفسدینك بوطرفه مرورلرنده محذور مطالعه اولنمغله طونه‌نك اوته‌طرفندن بوطرفنه کسنه‌نك صالیو یرلمامسی امر اولنمش ایدوکندن روسیه واوستریا (قوریر) پوسته لرینك یرکوکیدن مرورلرینه دخی ممانعت اولنمغله فیما بعد انلره ممانعت اولنمیوب فقط یرکوکی‌یه ورودلرنده یانلرینه برر تاتار ترفیق ایله بلا تأخیر استانبوله کوندرلملری ایچون رجبك ایکنجی کونی یرکوکی محافظنه امرنامه یازلدی •

دولتعلیه بو اثناده صربلو حقنده دخی شبهه‌یه دوشدیکندن آلاجه حصار متصرفنه وصوفیه متسلمنه بصیرت اوزره بولنملری ایچون تحریرات مخصوصه یازلدی • وشو حاله نظراً نیش موقعنك تقویتی لازم کلوب اولوقت ایسه دولتعلیه‌نك اولدقجه انتظام وانضباط التنده عسکر دیه‌جك عسکری طوپچیلردن عبارت اولمغله بو اثناده نیشه بش اورطه طوپچی وایکی بوچق اورطه عربه‌جی کوندرلدی • بونمایش اوزرینه صربلر اورکوب باش کنزلری میلوش صرپ رعایاسنك صداقتلرندن بحثله باب

عالی‌یه تأمینات و یرمشدر · مع مافیه صرب معتبرانندن درسعادتده بولنان مبعوثلر رهن کبی الیقونیله‌رق موقتاً مهمان ایدلمشلردر ·
خواجکان دیوان همایوندن سابقا کمشخانه امینی وصدر اسبق متوفی لاز احمد پاشایه کتخدالغی حسبیله صدرجدید بندرلی علی‌پاشانك قپویولداشی اولان علی شفیق افندی‌یه رجبك دردنجی کونی رتبهٔ میرمیرانی ایله بیغا سنجاغی وآقدکز بوغازی محافظلغی توجیه بیورلدی ·
رجبك بشنجی کونی کتخدای صدر عالی جانب افندی عزل ایله یرینه ترسانه امینی احمدادیب افندی کتخدای صدر عالی و باروتخانه‌لر ناظری محمدسیدا افندی ترسانه امینی والحاج سعید افندی‌باروتخانه‌لر ناظری اولدی چونکه جانب افندی تپه دلنلی وقعه‌سنده حالت افندی‌یه معارض اولوب بومادەنك محاذیر عظیمه‌یی موجب اوله‌جغنی کرك مجالس مشورتده وکرك حضور همایونده بیان ایلمشیدی · حالت افندی اصرار ایله برتپه دلنلی غائله‌سی چیقاردی · التندن روم وقعه‌سی چیقدی اوده نه‌یاپه‌جغنی شاشردی · کندو سیأتنی اونوتدرمق ایچون روزمره خاطر وخیاله کلمز دسیسه‌لر قوللانور وناحق یره قان دوکرایدی · واکثر مفاسدینه واسطهٔ اجرائیه کتخدای صدر عالی دائره‌سی اولوب جانب افندی ایسه صحیحا دولت آدمی دنیله جك ذوات کرامدن وعلمای اعلامدن برذات اوله‌رق ایشك اساسنه مخالف اولدیغی کبی حالت افندینك اجرأت غدریه‌سنی دخی وجدانی قبول ایتدیکندن بالطبع بوبابده آغر طاورانور ایدی · بوجهتله حالت افندی آنی عزل ایتدرمشدر ·
شانی زاده دیرکه جانب صالح افندی‌که ارباب عقول وزمرهٔ فحولدن اولوب الی هذه الایام هر صبح وشام بعض طلاب و باخصوص زادکان احبابه مذاکرهٔ علوم ومعارف وتدریس مطالع ومواقف ایدر مقوله‌دن اولدیغندن خاصهٔ منجیهٔ علم وفضیلت ایله فریضهٔ رعایت حقوق عباده واقف بر مرد عارف اولمغله (ولاتقتلوا النفس التی حرم‌الله الا بالحق) امر شریفی موجبنجه هله سفك دم بالحرام خصوصنده برمقتضای (انما یخشی‌الله من عباده العلماء) سؤال یوم حساب بی ارتیابی تفکر ایله غایة الغایه متجانب وخائف ایدی ·
اما حالت افندی مملکتین ویوده لقلرینه دائر وردست اولان

سائر اموره متدائر امورایله روم ماده‌سنه دخی بواثناده سبب ظاهر اولدیغندن حقنده خلقك كفتكوسی یوما فیوما متكاثر اولدیغجه اقتضاسنه كوره بعضیلرینی جلب ایدرك وبعده مراد ایتدكلرینی برر طریق ایله دفع وقتل وصلب ایتدیره‌رك بومقوله تدبیرات غیرطبیعیه ایله قابل امكان اولمیان قطع لسانه متجاسر ایدی . بناء علیه بواثناده برکون یكیچری اغاسی علی اغا وزمانك مراد اغاسی اولوب اوجاقلو بیننده كمال نفوذی اشكار اولان اسبق سكبان باشی محمد افندی ایله حبیب اوسته ودلی محمد اوسته كبی متعینان دودمانی باب فتوایه جمع ایدوب حضور شیخ الاسلامی وقائممقامیده عقد انجمن خاص و برمقدار امور مهمه‌یه دائر ابحاث اثناسنده حالت افندی سیاق كلام ایله برمناسبت اختلاسیله مافی الضمیرینی تقریره اغاز ایدوب دیدیكه بیلمم بوخلق بندن نه‌ایسترلر حقمده آغزلرینی آچشلر سویلمدكلری لاقردی قومیورلر بن بونلره ودولته نه ایتدم امانظام عالم انجق بنم اعدامیله اوله‌جق ایسه ایشته بن حاضرم دیوب ایكی اللریله بنشك یاقه‌سندن طوتوب بوینی اوزاده‌رق تصویر مسئله كونه افادهٔ مرام ایلدی (الكلام یجرالكلام) كویا بونجه ایامدر فساد عالمك اصلاحنه سعی كثیر ایله یوریلوب عاجز قالمش وغوائل عظیمه مشقتندن جانی یانمش ودنیادن اوصانمش وجمله ماملكدن یچوب كندوسنی كیروچكوب برعبا وبرسكهٔ مولانا ایله پیغولهٔ ازوا عمرینه منت اولمش وادیلرینی ایما وكویا بین الخوف والرجا بوندن اعلی نه‌ایش كوریله بیلوركبی معنالری رمز ایدرك بعض قرنانك تدبیرینه مداخله وامورنده مجادله سندن بروجه ایما براز اظهار اشتكا دخی ایدرك ووقوعاتدن تبری كوستره‌رك موقع عجز واعتذارده بووجهله افادهٔ مرام ایله (مصراع) الحالة هذه وهذی حالت) دیوب بوتقریبله مطلوب حقیقی اولان قطع كلام شایع ودفع باقی موانع ضمننده مصمم اولان معاونت بیان وافهام اولنمق ایچون كویا بودردك حالاتدبیروچاره‌سی نه‌اوله‌جغنی اغالردن استفهام واستعلام ایلدی . اولوقت مومی الیه محمد افندی كه فعلا ودلالة حالت افندیدن او برلردن ازید وحد وحصردن بیرون مال قارونه نائل وانواع مساعدات ایله جمیع آمالنه واصل اولمش نطوق متصدع العروق كرك باران دیده ومتحیل رو به پسندیده‌در همان جوابه متصدع اولوب مومی الیه خطاب ایدرك

متمیزان دودمانده سزلك احسانكزه مظهر اولمدق كیمسه قالمدیغی بی ارتیابدر وانلر هرنه كونه اولسه پویان وهردرلو خدمتكزه دامن درمیان ایكن نه‌انكه انلردن بومقوله لاقردیلر چیقه بوانجق خصماكز اعمالیله انلرك متعلقانی اقوالیدر وچونكه اوجاغ عامره‌نك بونده رضاومدخلی اولمدیغی نمایاندر بونك چاره‌سی اسهل واساندر بومقوله كلامه اجتسار ایدنلر اوته‌ده برووده قتل واعدام ایله درعقب قطع لسان عوام اولنمق بویله وقتلرده اهم مهامدر ذیوب ارالقده بعض بی جرم دخی مأمورلر طرفندن بالفرض اتهام اولنمق احتمال ایسه دخی اولی من ضررالعامدر سیاقنده كلام ناصوابی مومی الیهك مزاج خونیسنه تمام ملایم اوله‌رق ومرامنی بالاستخراج اغاره دخی تصدیق ایتدیره‌رك فیما بعد ثانئ حجاج اولمغه نیت و (بشر القاتل بالقتل) مجازاتندن غفلت ایدوب اكثریا بغیرحق هدم بناء خدا یعنی افنای ضعفایی سبب نجات ووسیلهٔ تمادئ حیات ظن ایلدی . (اتقوا مجانیق الضعفاء) (بیت) زمانه حالت بیمارئ اجل دارد ❊ كدام روزكه بدتر زروز دیكر نیست ❊ ایمدی رعایانك اقویا وضعفاسی مادهٔ فساده بالجمله واقف اوله‌رق عموما یكدل اولدقلری مثللو اكثر اهل اسلامك دخی مزاجی فتنه‌یه مائلدر فلانك فسادده مدخلی اولدیغی آچیغه چیقدی وفلان كیمسه دولت وولی‌نعمت حقنده شویله سویلدی دیه‌رك یومیه همان سكزر اونر ادم اخذ وحبس ایتدیره‌رك وایچنده فی‌الحقیقه سزای جزا بولنان ایله برابر یومیه قدیمی وعارضی اغراض ایله اوچر بشر آدم اجلا وافناسنی مراد ایدرك بوطریقله دفع خصما وهم قدیمی منو یاتنی اجرا داعیه‌سنه مبتلا اولمش ایدی . اما بومقوله اوامر نفی واجلا وفرامین قضا وسائر جمیع امور معتنا بركره دخی انضمام معرفت كتخدای صدارت عظمایه منوط و بوسببله اكثریا اومقوله اوامر اقلامدن ابتدا مومی الیه طرفنه كلمكه مربوطدر بناء علیه كتخدای مومی الیه هرنقدر ایش اری برذات ایسه‌ده بومثللو بعض خلاف رضای باری ومنافئ مزاج عدالت منهاج حضرت تاجداری ایدوككنی تفرس ایتدیكی خصوصاتده (ع) چرخه طپانچه هرنقدر استوار ایسه) سیاقنده بقدرالامكان اسلوب حكیمانه وطرز ملایمانه ایله برتقریب دفع ماده ایچون بعضا حقیقت حالی تدقیق زمینیله تعویق ایدر وهیچ اولمدیغی حالده

بوكون كيچ قالدى و بوكون دخى كثرت مشاغل ايله امرى يازديريله مدى و بوكون جمعه دركبى بهانه‌لر ايله (من العمود الى العمود فرج) ديه‌رك چنكال تأخيره تعليق برله (بيت) زفردا وزدى كس رانشان نيست ❊ كه دى رفتست وازفردا خبرنيست ❊ واديسـنه كيدر ايدى . لكن بوكيفيت حالت افنـدينك خلاف مرضيسى و بوحركت دولاب مقلوب الانقلابك عكسى اولمغـله مومى اليـه برقاچ دفعه امور لازمده ده تجويز بطائتدن ايقاظ كونه نصيح و پند ايلمش ايسـه‌ده كاركر اولمديغندن متأثر ومتهور اوله‌رق بواثناده بركون باب عالى‌يه واروب مجلس قائممقاميـده كلمات شنيعه ايله مومى اليهى برابوجه تكدير و بويله وقت نازكده اوامر ونواهيده تعطيل اموره بادى اولمق اوزره پرده بيرون تحقير ايتدكدن صكره عسـاكر ومهماته دائر اوامرك فرومانده اولمسنه بادى اولمق اوزره جانب صالح افندى معزول اولوب ماه رجبك بشنجى كونى مزاج وقت ومصلحته كوره تنسيب ايلدكارى ترسـانه امنى احمد اديب افندى ثانياً كتخدالغه موصول اولدى . (وانما العلم لاربابه ❊ ولاية ليس لها عزل) انتهى .

استانبولده اون قپـانى تجارندن حاجى خليل نام كمسنه برچوال ايچنه‌وضع وحمـاله تحميل وخدمتكارينى ترفيق ايله صرافنـه كوندرديكى يدى بيك بشيوز غروشى دارالنـدوه اشقيـا اولان اصمه التى نام محلدن پچر ايكن برطاقم حمال وجمال مقوله‌سى علناً اخذ وغصب ايتديلر .

بومقوله اشقيادن بعضيلرى راست كلدكارى خرستيانلردن پوستـال اقچه‌سى ديو برر مقدار اقچه الورلر و بعضيلرى خرستيان دكانلرندن البسه واشيـا الوب بازركان حلال ايت خوشجه قال ديوب صاوشورلر ونزاع وشماته ايدنلرى اعدام ايتدكدن صكره اهسته رفتـار ايله شـقالشه‌رق كاور دكلى هيچ‌سى بردر طشره‌ده كيلره كيتمزدن اول بونلرى قيرمليدر ديرلر ايدى .

شانى‌زاده ديركه بومقوله خلاف رضاى حضرت پادشـاهى حال وحركت لسـانه كلمش بعض كيمسه‌نك (يعنى حالت افنديك) اظهار تبرى ضمننده عداوت جميع رعاياكبى برصورت كوستره‌رك اشخـاص مقوله‌سـنه ارائه رخصت ايله خلق اغفال وارباب شروفسادى دخى بوكونه داد وستاد ايله اشغال ايتمكله خوف قيل وقال غرضى مثللو حالتدن نشئت ايتمش ايسـه‌ده چوق بچميوب بوزه چيقارلمش اراذل واشخـاص غلطه وبك اوغلنـده

افرنج تجارندن دول متحابه تبعه سنه دخی تصدی برله بعضیلرینی جرح وحتی فرانسه باش ترجمانی وانکلتره سرکاتبنی ضرب ایله بعض اشیالرینی غصب ایتملریله انکلتره ایلچیسی لورد استرانفورت انکلتره تجارتنی قطع وچند روزه قدر اصحاب تجارتی درعلیه دن دفع ایتمك اوزره تجارت دکاکین ومغازه لرینی سد واخذ واعطالرینی قطعه تنبیه ایدرك باب عالی یه برمفصل وستم آمیز تقریر تقدیمیله اشتکا اظهاریله دول متحابه تجار ومصلحت کذارلرینك تجارت وخدمتلری معطل قالدیغندن بحثله بو معامله دول مذکوره ایله دولتعلیه بیننده برکونه عدم تراضی یه بادی اوله جغنی جانب ریاسته افاده وانها ایلدیکندن قطع نظر اشقیا مقوله سنك بو یله بی پروا حرکتی استانۀ علیه ده ذخیره وسائر مالزمه ورودینی قاطع واسواق و بازارده بیع وشرایه مانع اوله رق موجب قحط وغلا اوله جغی رونما ودول مزبوره تبعه سی حقنده عن قصد کبی برمعنی کورینه جکی هویدا ومخالف رضای حضرت شهریار معدلت فرما اولمقدن ناشی ارباب فسادك اوجاق معرفتیله تأدیب وترهیبی بابنده مقدمجه یوم جمعه جامعده یکیچری اغاسنه وافر عتاب ملوکانه ایله شفاها فرمان همایون شاهانه بیوریلوب غلطه و بك اوغلی واول حوالینك ضبط وربطنه کمال دقت ایلمسی وصایاسی دخی قپودان پاشا طرفنه رجبك یدنجی کونی تذکرۀ قائممقامی ایله تأکید و بیان اولندی . کتخدا بك طرفندن دخی ینه بوسیاقده غلطه و یوده سنه تذکره ارسال قیلندی . انتهی . مذکور تذکره نك صورتی ذیلده (٣١) رقیله تحریر اولنور .

فرداسی اوجاقلو اغا قپوسنده جمعیت ایله مشورت ایتدیلر . و بریلان قرار اوزره همان اوچ کون مقدم قپان تجارندن حاجی خلیلك اقچه سنی قپانلر اورطه لری ضابطانی معرفتیله طوتدیریلوب قوللرنده منقوش اولان اورطه نشانلری قطع ایله اغاقپوسنه کتورلدیلر . واقچه کندولرندن استرداد ایله صاحبنه ویرلدکدن صکره یکیچری اغاسی طرفندن بونلر یکیچری دکل خرسز وحیدوددر حقلرنده خرسز جزاسی اجرا اولنمق لازم کلور دیو زندان خاصکیسی وعسس باشی ایله باب عالی یه واورادن دخی امثالنه عبرت اولمق اوزره حربه جیلر ایله ترسانه یه کوندرلدیلر .

ایشته بوقدرجق بر تربیه ایله براز مدت استانبولده اسایش وامنیت کورلدی ۰
پاسقالیا کونلرنده خرستیانلرك بعض محللرده جمعیت ایتلری معتاد ایسه‌ده بو سنه رومارك فسادی سببیله تقرب ایدن پاسقالیاده جمعیت ایتلری یساغ ایدلمشدر ۰
اول اثناده مسلمان قیافتنه کیرمش اولان براولاح سلوری جامعنده نماز قیلار ایکن ارکان صلاتی بیلدیکی جهتله اشتباه اولنه‌رق طالب علم قیافتنده ایکی رفیقیله برابر طوتلمش و یانلرنده بعض اوراق بولنمش اولدیغی خبری باب عالی‌یه لدی‌الورود روملر هردرلو اسبابه تشبث ایدوب حتی نشر اراجیف ایله اهل اسلام اره‌سنه تفرقه دوشورمك اوزره بو یله مسلمان قیافتنده جاسوسلر طولاشدیریورلر دیو فیما بعد کسنه‌نك وحتی توصیه مکتوبلریله طشره‌لره کیدوب کلان طلبهٔ علومك بیله احوالی تحقیق اولنمدقجه استانبوله کیرملرینه رخصت ویرلمامسی ایچون استانبول قپولرنده اولان قولاق نفراتنه تنبیه اولندی ۰
حالت افندی هرنقدر اندرون وبیرونی قبضهٔ نفوذینه المش ایسه‌ده سبب اولدیغی روم فترتی اوزرینه نهایت جزایه چارپیله‌جغنی درك ایتمکله بتون بتون یکیچری متنفذرینك قوجاغنه دوشمش ایدی ۰ حتی برمجلس مشورتده روملرك اتفاقنه قارشو اهل اسلامی دخی اتفاق ایتدرمك مقدمه‌سیله مقصده کیریشه‌رك اول امرده کیمی مجلوبی وکیمی مغلوبی اولان حضار مجلسك اتفاقنی درمیان ایدوب مصحف شریفه ال باصه‌رق بربرندن آیرلمیه‌جقلرینه یمین ایتمشلردر ۰
بونك اوزرینه روملرك اهل اسلام علیهنه عقد ایلش اولدقلری اتفاقه مقابلة اهل اسلامك دخی بیوکی وکچوکی اخوت اسلامیه اقتضاسنجه متحد ومتفق اولمق لازم کلدیکندن استانبولده هپ پادشاه بنده‌سی و برقپو یولداشی اولان بالجمله وزرا وعلما ورجال دولت وعسکری واصناف امرهمایون ملوکانه موجبنجه اتحاد واتفاق ایتدیکی حکایه اولنه‌رق طشره‌لرده بولنان مسلمینك دخی بر برینی قرنداش بیله‌رك اتفاق واتحاد وشرع شریف وقانون منیف موجبنجه بیوکلرینه اطاعت وانقیاد ایتلری لزومی طشره‌ده بولنان وزرایه وسرحد مأمورلرینه یازلدی ۰

روملرك اتفـاقى برغيرت مليه اوزرينـه مؤسس اولوب اتريا اعضاسى بو اوغـورده مال وجانلرينى ميـدانه قويوب غايت فـدا كارانه چاليشـيورلردى . حالت افنـدينك هواداراني ايله ياپديغى اتفـاقدن غرضى ايسه حفظ جاه واقبال داعيه‌سى و يقدلرينى پنچهٔ سياست سلطانيدن قورتارمق ملاحظه‌سى ايدى . (المبنى على الفاسد فاسد)

واقعانيجه زماندنبرو افكار اسلاميه‌يه (تحسبهم جميعا وقلوبهم شتى) وفقنجه تشتت كلمشيدى . بونك باشلوجه سببى عدل وحقانيته رعايت اولنمامسى قضيه‌سى اولوب حالت افنديك اعدام ضعفا وانعـام اقوياى اشقيا واديسنده سالك اولديغى كريوهٔ ناهموارى بوتشتتى برمرتبه دهـا آرتردى . يالكز انك اهل اسلام اره‌سنه براقش اولديغى آثار تفرقه‌نك ازاله‌سى خيلى وقته محتاج ايدى . وكندوسنك اعمال وحركاتى عدالت اسلاميه‌نك خلافى وروزمره وقوع بولان اجرآتى حصول اتفاقه منافى ايكن بودفعـه باشى طاره كلمكله اهل اسـلامى اتفـاقه دعوت ايديور واجرآأت آتيه‌سندن دخى اكلاشيله جغى اوزره يكيچرى متنفذانى ايله اتفاق واتحاد ايدوبده بووسيله ايله‌ينه اغراض شخصيه‌سنى اجرا ايتدرمك ايستيور ايدى . حالبوكه اخلاصه مقرون اولميان اتفاق لفظيدن ثمرهٔ مطلوبه حاصل اولماز . اتحاد قلوب امت مجرد سياق طبيعيده برطاقم اسـباب صحيحه‌نك اجتماعيله حاصل اولان برفيض ربانيدر . وبوده براز وقته محتاجدر . يوقسه همان برر مكتوب يازمقله حصول بولماز .

ترشى قورلديغى كون برشيئه بكزه‌مز . اما ايام معينه‌سى ظرفنده اجزاى متركبه‌سى امتزاج ايله برمزاج مخصوص پيدا ايتدكده دماغه خوش كاور . اقسانتو بركسكين ترشى قوردى . لكن بالاده مبسوط اولان تفصيلاتدن اكلاشـلديغى اوزره انك ايچون نه‌زحمتلر چكدى نه‌مرتبه اوغراشـدى نقدر عمر تلف ايتدى .

ايشته عسكر ترتيبى دخى بويله ترشى قورمق كبى برايشدركه برطاقم افرادك (اورطه) طابور يالاى ناميله اجتماعندن برهيئت اتحاديه متشكل وبرمدت قواعد مخصوصه تحتنده‌تعليم وتربيه اولنه‌رق برانضباط مخصوص متحصل اولوب لدى الايجاب هيئت مجموعه‌سى يك‌وجود كبى حركت ايلر . اما نفير عام صـورتيله طوپلانيلان نفراتده رابطه وضابطه اولميوب ظاهرا

مجتمع ومعنی متفرق بولندقلری حالده احتیاج کورلسه انلردن همان برهیئت اتحادیه تشکیل اولنه‌ماز . ویالکز سوز ایله انضباط التنه النه‌ماز . بو اثناده ایسه ابرائیلده بولنان یکیچری اورته‌سی نفراتیله ضابطانی اره‌سنده حادث اولان تشویشات ایله نفراتك سرحدده ایقاع ایلدکلری تعدیاته دائر ابرائیل محافظی طرفندن وارد اولان تحریرات لدی المطالعه استانبولده حاصل اولان اتفاقدن بحثله نصیحتنامه کوندرلمشدر . شویله که بویله وقتده مسلمانم دیینلر کچوك بیوك اوجاقلو وسائر هرنه کروهدن اولور ایسه اولسون بن شویم بن بویم دیمیه‌رك جمله‌سی یکوجود اولوب بربرلریله قرداش معامله‌سی ایلك وبوتقریبله اهل اسلام کندو دشمنلرینه اتفاق اسلامیتدن حاصل اولان قوت وشجاعتی کوسترمك لازم واستانبولده بومقصد حاصل وجمیع ممالك محروسه‌ده حصولی مطلوب اولدیغنی جمله اهالی وعسکری‌یه افاده ایله امت محمدی جلب ایده‌جك وغیرت وشوقه کتوره‌جك وسیله‌لری تحصیله همت وتألیف قلوب ایله توفیق میان اسلامیانه غیرت اولنمق سیاقنده ابرائیل محافظنه قائمهٔ سامیه یازلمشدر . هیهات هیهات حالت افندی صوغوق تیمور دوکه یوردی . (مصراع) چوکوش هوش نباشدچه سود حسن مقال ❊ من لم یستضیٔ بمصباح لم یستضیٔ باصباح بالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق وبغدان سرعسکری معیتنه کوندرلمك اوزره یکیچری عنوانیله بشبیك عسکر یازلمسی یکیچری اغاسنه امر اولنمش ایدوکنه مبنی استانبولك اصنافندن وسرسری طاقمندن یکیچری نامیله وبش اورطه اعتباریله بشبیك نفر جمع اولنوب رجبك اون اوچنجی اثنین کونی ماونه‌لر واسکدار قایقلری ایله بیوك دره‌یه کوندرلدیلر . بونلر ایسه دیرنتی حشرات مقوله‌سی اولدقلری حالده اوزرلرنده یکیچری عنوانی اولدیغنه بناء سائر نفیر عام عسکرینك جسارت ایده‌میه‌جکلری فضاحتلره جسارت ایدر اولدقلرندن بشکطاشده کائن حالت افندی یالیسنی کچدکدن صکره اورته کویدن یوقارو بالجمله رعایا یالیلرینی تفنك قورشونیله قالبور کبی دلیك دشیك و بونجه ابنیهٔ نفیسه‌یی خراب ایدرك کوجله بیوك دره‌یه واروب تهیئه اولنان تجار سفینه‌لرینه ارکاب اولنه بیلدیلر .

بوزجه اطه راهبی یورکی ودامادی استراتی وباجناغی ظفیری اوج نفر اوغللری وزوجه‌لری ایله برلکده فرار ایدوب انجق استراتی براز اشیا

قاچرمق ایچون کیرو قاله‌رق بشقه برقایغه بنز ایکن اله کچورلمش و ینساکی نام روم قپودانی وسفینه طائفه‌لری انك اخذ و کرفتنه ممانعت ایلملریله انلر دخی طوتیلوب جمله‌سی استانبوله کوندرلمش اولدیغندن کذلك رجبك اون اوچنجی کونی استانبول وغلطه وارناود کوینده مواقع متعدده‌ده اعدام اولندیلر ٠

ینه اول کون بشکطاشده ساکن روم طائفه‌سندن اولوب سرای همایون واکثر کبار ایله اخذ واعطاسی اولان چوقه‌جی اندون جیرو وارناود قریه‌سنده ساکن اولان برادری وینه چوقه تجارندن بلاطه‌ده ساکن چالیق اوغلی و بونلره مماثل دیکر التی نفر روم مجمع ناس اولان محللرده بر بر قتل اولندیلر ٠ اندون جیرو باب عالیدن مقتله کیدرکن بلندآواز ایله سز بزی اعدام ایتمکله ملتمزك الندن قورتیله‌جقمیسکز مثللو سوزلر سویلیه‌رك اظهار مافی الضمیر ایلمشدر ٠

وینه اول کون ایپسلانتی زاده‌لرك اقرباسندن اولوب دیوان همایون ترجمانی بولنان قسطاکی بك اعدام قیلندی ٠ شویله که کندو کبی اتریا اصحابندن بعضیلرینه کویا نصیح وپند کونه کاغدلر یازمغه مستندی اولان حالت افندی طرفندن (کدی‌یه جکر ایناتمه) مثلنجه مأمور اولدیغنه مبنی مملکتین طرفنه یازمش اولدیغی کاغدلرده بویله بی‌وقت وضع وحرکت کار عاقلیدر بونك شمدی موسمی میدی کبی ذوالجهتین سوزلر درج ایتمش اولدیغی جهتله ملعنتی آچیغه چیقه‌رق رجبك اون‌اوچنجی کونی کتخدابك کندوسنی چاغردوب بو یازدیغك کاغدلرده بولاقردیلر ندر دیو مؤاخذه ایتدکده هرلسانك برشیوه‌سی وحق تعبیرده برکیفیت مخصوصه‌سی اولدیغندن بحثله تأویل کلامه قالقشمش ایسه‌ده مفید اولمیوب همان برموجب فرمان عالی سمور کورکی وسمور قالپاغی وهیئت مخصوصه‌سی ایله الای کوشکی پیشکاهنده قتل ایدلدی واوچ کون میدانده ترك ایله امثالنه عبرت کوسترلدی ٠

استانبولك روم بکزاده‌لرندن نصب اولنه‌کلان دیوان همایون ترجمانلرینك صوکی ایشته بوقسطاکیدر ٠ انك شمع حیاتی پف کردهٔ فنا اولدیغی کون فنارلو صنفنك دخی موملری سوندی ٠ زیرا اندن صکره فنارلولرك استخدام اولنماملری تصمیم اولندی ٠

رجبك اون‌دردنجی كونی دخی دریاترجمانی خنجرلی زاده میخالاكی
و یورغاكی ماوروقورداتو قتل اولنمشلردر ٠
الحاصل بو اثناده روملرك حقلرنده شدت ایله معامله اوله‌رق سررشته‌و یرنلره
امان وزمان و یرلمیوب همان اعدام اولنورلردی ٠ لكن انلرك قلاصده
وموره‌ده اللرینه دوشن عجزهٔ اهل اسلامه ایتدكلری اشكنجه‌لره نسبتله
كوردكلری شدت پك اهون ایدی ٠ انلرك بو افعال وحشیانه‌لرینه سبب
دخی كروه رهبانك تعصبیدر ٠ شریعت اسلامیه سیف ایله میدانه چیقمش
ایكن بیك اوچیوز سنه‌دنبرو اهل اسلامدن اومثللو معاملات وحشیانه‌نك
صادر اولمامسی دخی دین اسلامك رهبانیت بلیه‌سندن ازاده اولمسیدر ٠
ملك بك فنارلولرك خیانتلرینی بیان ایتدكدن صكره دیركه اوتوز التی
سنه‌سنده انلر دخی باشلرینی سیف سیاستدن قورتاره مدیلر ایسه‌ده چه‌فائده‌كه
بونجه قانلر دوكیلوب و بونجه قضالرك ذكور ونسوان وصبیانی پایمال
اولوب اسپانیولرك عربلره ایتدكلری ظلم وستمدن زیاده اوله‌رق انلرك
موره‌ده كوردكلری جور وغدرك بیانی موجب ملال اولور ٠ انتهی ٠
كلهلم شمدی موره وقوعاتنه ٠

❊ موره رعایاسنك عصیانی ❊

صنادید روم هریرده (بیضهٔ سرخ) پاسقالیه كیجه‌سی بغتةً اهل اسلام
اوزرینه هجوم ایله جمله‌سنی افنا ایتمك ومقدمات فساد وفتنه‌لری نتیجه‌بخش
مرام اولماز ایسه مقام اعتذارده تپه دلنلی علی پاشانك تحریكندن بحثله
بوجنایتی بتون‌بتون اكا یوكلتمك اوزره بینلرنده قرار و یرمشلر ٠ و بوسری
لازم كلنلره تعلیم ایچون موره‌نك قصبه وقریه‌لرینه پاپاسلر كوندرمشلر
انلر دخی ایفای وظیفه ایله بوسری وقت معیندن اول كمسنه‌یه افشا ایتمامك
اوزره رعایایه یمین ایتدرمشلر ٠ فقط قضارا ظهور ایدن ارخوس وقعه‌سی
وقت موعوددن اول روملرك سوء نیتلرینی میدانه چیقارمشدر ٠
شویله‌كه بالاده بیان اولنان قلاوریطه وقعه‌سی جوارنده‌كی اهل اسلامه
بادیٔ اندیشه اوله‌رق بعض قصبات وقراده قلت اوزره بولنان اهل اسلام
احتیاطا جوارلرنده‌كی قلعه‌لره چكلمكه باشلامش اولدقلری حالده انابولی
قلعه‌سی پیشكاهنده ایكی بوچق ساعت مسافه‌ده واقع ارخوس قصبه‌سی
اهل اسلامی القلری اولان روملردن سوء قصدلرینی طویوب اشتباه اوزره

ایمشلر . اشبو اوتوز التی سنه سی جمادی الاخره سنك اون ایکنجی کونی انابولی سکاننددن یکیشهرلی ایبش وحایطه حسن نام کمسنه‌لر مجمع رعایا اولان بازارده کزرلر ایکن مستانه پشتو بوشالتملریله رومل پاسقالیه کیجه‌سی فعله کله‌جك ایش سر رشته و یرمش ظننه ذاهب اوله‌رق درعقب درون قصبه‌یه فرار ایدوب جبـال وتلالده مترصـد وقت موعود اولان مسلح رعایا دخی میدانه چیقیو یرمشلر .

روملرك بو وجهله سوء نیتلری ظاهر اولیجق اهل اسلام بتون بتون مسلوب الامنیه اوله‌رق همان قلعه‌یه چکلمك اسبابنه تشبث ایتدكلرنده قوجه باشیلر متجاهلانه میدانه چیقوب بو حرکتك اصلی ندر سزکله ابا عن جد حقوقز وارحقکزده سوء معامله خاطره کلمزفقط بوکونلر جزیره‌ده تپه دلنلی اغواسیله ظهور ایدن اشقیا قضامزه تعدی ایتمسـونلر دیو لاجل المحافظه معتمد براز رعایایه بصیرت اوزره اولملری تنبیه اولنمشـیدی بوجمعیتك اصلی بودر دیو تغلیطه قیام ایلمشلر ایسـه‌ده ارتق ایشـك تأویل کوتورر یری قالمدیغندن جمادی الاولانك اون طقوزنجی کونی ارخوسك اهل اسلامی قصبه‌یی ترك ایله انابولی قلعه‌سنه کیرمشلردر .

ایشته بوحادثه موره اهل اسلامنك تیقظنه سبب اولمشدر . یوقسه روملر برکون بغتةً کافهٔ اهل اسلامی المحالده بیله جکلرایدی اولوقته قدر روملر جمعیت ایله برقلعه‌یه تعرض ایتمیوب یالکز قریه‌لرده وطاغلرده وصحرالرده کشت وکذار ایله ابنـای سـبیله ایصـال خسـار ایتمکده ولدی الاستخبار طراپولیچه‌دن وانابولیدن سوق عسکر ایله جمعیت اشقیا تار ومار ایدلمکده ایدی . اما بوندن صـکره موره رعایاسی هر طرفده اعلان عصیان ایله قلعه‌لری حصر وتضییق ایدر اولدیلر .

الحاصل موره قوجه باشیلری جابجا رونما اولان آثار اختلالی تپه‌دلنلینك تحریکنه حمل ایله پرده ارقه‌سندن خیال اوینادرجه سـنه اهل اسـلامی اغفال و بر وجه بالا یانیه متصرفی پاشو پاشـانك ارماتولی فرقه‌سی طرزنده سـلاحلاندردیغی روملر صانکه نواحی‌یی محافظه یوزنده بولنه‌رق بعض قرایه ایصال خسار ایدن عسا کر اسلامیه ایله مقاتله وجدال ایتمکده ایکن او پرده‌نك ارقه‌سندن و بو مجادله‌لرك اره سندن روملرك طرف طرف دولته قارشـو مسلحا عصیان وطغیانلری ظهوره کلمشـدر . وجزائر سـبعه‌ده وسـائر طرفلرده بولنـان یونان فراریلری درعقب موره‌یه طو پلانه‌رق

موره‌نك هرطرفنده آتش اختلال وعصیان دفعةً علو كیر اولمشدر . یانیه سرعسكری خورشید پاشا شمدی خواب غفلتدن اویاندی . كرك كندوسنك وكرك مقدما كتخداسی وقریب العهدده موره والیسی اولان سید محمد پاشانك ذی‌قیمت اشیالری وحرم وجاریه‌لری هپ طراپولیچه‌ده ایدی . نه‌چاره‌كه خورشید پاشا سرعسكر ومحمد پاشا انك معیتنه مأمور اوله‌رق ایكیسی دخی یانیه اردوسنه باغلو اولوب كندو حرملرینه بیله امداد ایده‌میورلردی . فقط موره‌نك اختلالی تبین ایتدكده خورشید پاشا طرفندن محمد پاشانك كتخداسی ورامز پاشا یكنی اولان قپوجی‌باشی مصطفی بك اوچبیك بشیوز قدر عسكره باشبوغ نصب اولنه‌رق طراپولیچه‌یه كوندرلمشیدی .

مصطفی بك روم ایلی سواحلندن قایقلر ایله موره قسمتنه عبور واوراده سیروزی یوسف پاشا ایله ملاقات وایكی كون توقف ایله اكمال لوازمات ایتدكدن صكره وستیچه طرفنه عزیمت ووستیچه قصبه‌سنه وصول ایله ایكی ساعت محاربه‌دن صكره یورویش ایله قصبه‌یه كیرمش واشقیادن ایكیوز قدری تلف اوله‌رق باقیسی استیمان ایتمشدر . واورادن كردوس قصبه‌سنه واروب اوچ ساعت قدر محاربه‌دن صكره كذلك یورویش ایله قصبه‌یه كیرمش واشقیانك اوچیوز قدری تلف اوله‌رق باقیسی استیمان ایلمشدر . بعده جمادی‌الآخره‌نك اوچنجی اثنین كونی علی‌السحر ارخوس قصبه‌سنه هجوم واقتحام والتیوزدن زیاده اشقیایی اعدام ایله مظفر اولمشدر . اوزمان دعوای مردی ایله میدانه چیقوب صولیجه وچاملیجه سركرده‌لرندن معدود اولان پوپولینا نامنده مشهوره ومكاره بروم قاریسنك اوغلی بو معركه‌ده بولنه‌رق دیكر بعض رؤسای اشقیا ایله برابر تلف اولمشدر . بعده مصطفی بك انابولی قلعه‌سنه كلدكده محصور بولنان اهل اسلامه تازه حیات كلوب اظهار شادمانی ایدرك تبریك غزا ایله برابر (طراپولیچه‌ده بارنمق مشكلدر اوراده‌كی حرملری بورایه نقل ایدیكز انابولی وارخوس اوه‌سنی ضبط واطرافده‌كی قریه‌لری استیلا وذخیره‌لرینی جمع ایله قلعه‌یه نقل ایدرز عسكر واهالینك بالسهوله اداره‌سی قابل اولور) دیمشلر ایدی . وفی‌الواقع اوزمان حسن تدبیر طراپولیچه اهالیسنی انابولی‌یه یاخود بادره‌یه نقل ایتمك ایدی . لكن مصطفی بك نفسنه بهادر بر ذات اولدیغی حالده

اهل رأی وتدبیر اولمدیغندن بو اخطاراتی اصغا ایتمیوب ارخوس قصبه سنده
انجق یدی کون اقامت ایتمش و بو اثناده طراپولیچه دن ایکی بیك قدر
عسکرله معیتنه کلان مزستره الای بکیسی محمود بکی بالاستصحاب طراپولیچه یه
کیتمشدر . حالبوکه انك طراپولیچه یه دخولندن صکره موره نك علی العموم
رعایاسی اعلان عصیان ایله موره ده کی قلعه لری وعلی الخصوص
طراپولیچه یی دائراً مادار حصر واحاطه ایتدکلرندن مصطفی بك عسکریله
برابر طراپولیچه ده محصور قالمشدر . کلەلم سیروزی پاشانك احواله
خورشید پاشا سرعسکرلکله یانیه اردوسنه واروب ایشنه الو یرمیان
وزرایی منصبلرینه دفع ایتدیکی صره ده کویا یوسف پاشا تپه دلنلی ایله
متفق اوله رق اردوسندن کلەسز طوپ آتارمش دیو غمز وسعایت اولنوب
خورشید پاشا دخی صافدل اوله رق بویله اصلسز سوزلره الدانور بر ذات
اولدیغندن یوسف پاشایی دخی منصبی اولان اغریبوزه کوندرمشیدی .
یوسف پاشا موجود معیتی اولان عسکر ودائره سی خلقی ایله یانیه اردوکاهندن
حرکت وپروزه واینه بختی جاده سیله اغریبوزه عزیمت ایلیوب اینه بختی
قلعه سنه تقرب ایتدکده موره نیم جزیره سی رعایاسنك اعلان طغیان ایلدیکی
وبادره قلعه سنك محصور اولدیغی کندوسنه اخبار ایله استمداد اولندیغندن بو ایشی
اهم بیله رك موجود معیتی اولان عسکری اوفق قایقلر ایله اینه بختی قسطلندن
موره قسطلنه امرار ایله بالذات بادره نك امدادینه سکرتمش وبادره پیشکاهنده
بالمحاربه جمعیت اشقیایی طاغتمش وبش قطعه طوپلرینی اغتنام ایله بادره
قلعه سنه وضع ایتمشدر . اینه بختی محافظی قپودان اسبق حسن پاشا
اوزمان یانیه اردوسنده بولنمغله اینه بختی قلعه سنده متسلمی بولنان فره جکلی
امین اغا وارایدی اشقیا ایسه بو اثناده هرطرفی صارمش اولدیغندن کرك
اینه بختی قلعه سی وکرك اینه بختی قسطلری اهالیلری ذخیره سزلکدن
بیتاب اولمشلر ایکن یوسف پاشا چاپول طریقیله اطرافدن خیلیجه ذخیره
جمع ایدرك بونلری دخی مضایقه دن قورتارمش وبالجمله موره رعایاسی
طغیان ایتمش اولدیغندن بهمه حال درت بش بیك عسکرك لزوم ارسالنی
باشقه جه خورشید پاشایه بیلدرمش ایدی .
خورشید پاشا دخی موره نك کسب اهمیت ایلدیکندن بحثله اوچبیك
بشیوز نفرله اورایه مصطفی بکك کوندرلدیکنی وموره والیسی محمد پاشانك

دخی عساکر کلیه ایله کوندریله جکنی باب عالی‌یه انها واورایه برمقدار اولاد فاتحان عسکرینك کوندرلمسنی استدعا ایتمشیدی . چونکه اولوقت طشره‌لردن نفیرعام صورتیله جمع وسوق اولنان عسکرده انضباط اولمدیغندن ایشه یارامازلر ایسه‌ده سلانیك ایالتندن اخراج اولنان اولاد فاتحان عسکری سائرلره نسبتله مضبوط اولدقلرندن اولدقچه ایش کوررلردی . بناء علیه خورشید پاشا بونلرك موره‌یه کوندرلمرینی عرض ایتمشیدی . وکلا نامنه اولان آدملر ایسه هنوز موره‌نك اهمیتنی اکلامامش اولدقلری حالده مطمح نظر دولت یانیه ایشنك برآن اول بتورلمسندن عبارت اولدیغنه مبنی اولاد فاتحان عسکرینك شمدیلك یانیه جهتنده استخدامیله ایلروده ضرورت مس ایدرسه کوندریله بیله‌جکی وموره ایچون اناطولیدن عسکر ترتیب اولنه‌رق سوق وایصاللری تعجیل اولنمقده ایدوکی بیانیله رجبك اون دردنجی کونی قائممقام پاشا طرفندن خورشید پاشایه جوابنامه یازلدی . وموره‌ده واقع قلاوریطه قضاسنده اولان بیوك کلیسانك وکیللرندن استانبولده فنار قپوسنده پطریقخانه اتصالنده اولاده قوناغی تعبیر ایتدکلری خانه‌ده ساکن راهبلر بوستانجی باشی محبسنه قالدیرلدی .

الحاصل الك زیاده واجب‌الاعتنا اولان موره مسئله‌سنك اهمیتنی ابتدا خورشید پاشا اکلامدی صکره کندوسی اکلادی اما وکلایه اکلاده‌مدی بوجهتله موره عصاتی میدانی خالی بولوب طرف طرف اثارهٔ غبار فساد وفتنه ایدرك ازوقت ظرفنده موره ایشی دکل اولاد فاتحان بلکه بتون یانیه اردوسی حرکت ایلسه اوکی النه‌میه‌جق رادہ‌یه وارمشدر . کله‌لم اناطولی طرفندن ترتیب اولندیغی بیان بیوریلان عسکر بحثنه . اواخر جمادی‌الاخره‌ده قیصریه متصرفی میرمیراندن حسن پاشایه قیصریه سنجاغی عهده‌سنده قالمق اوزره رتبهٔ وزارتله انا بولی قلعه‌سی محافظلغی توجیه ومعیتنه تکه وحمید وایدین سنجاقلرندن ایکی بیك نفر ترتیب ایله انطالیه ایسکله‌سندن سفینه‌لره ارکابا موره‌یه سوق اولنملری اراده بیورلمش و بوعسکر جمع ایله انطالیه ایسکله‌سنه ایندیرلمش ایدی . حالبوکه اوراده بوقدر عسکرك نقلنه کافی سفینه بولنمدیغندن تکه متصرفی لزومی قدر سفینه کوندرلمسنی ردوس متصرفی یوسف بکه یازمش . اودخی

سفینه تدارکیله عسکر نقلی ارادۂ سنیه یه موقوفدر و بو عسکرك موره‌ده قنغی ایسکله‌یه نقل اولنه‌جغی بیلنمك لازمدر دیو جواب و یرمش وتکه متصرفی اقتضاسنی باب عالیدن صورمش ۰ قائممقام پاشادخی ایشی یوسف بکه احاله ایله عسکرك انابولی ایسکله‌سنه چیقه‌جغنی بیلدرمش وحسن پاشانك همان دائره‌سنی تنظیم ایله ازمیره کلوب بده اورادن بحرا انابولی‌یه یتشمسی ایچون امر و یرمش ایدی ۰ لکن بویله برمهم ایش مخابره‌ده طولاشوب عسکر ایسه انطالیه ایسکله‌سنده بکلر یونان اشقیاسی دخی موره‌ده درلو خباثتلر اجرا ایلر ایدی ۰

حسن پاشانك ازمیره کلمك اوزره هنوز قیصریه‌دن حرکت ایلمش اولدیغی خبری رجبك یکرمی اوچنجی کونی استانبوله وصول بولدی ۰ اوصره‌ده روم قورصانلری اقدکزه چیقوب طریق بحریده امنیت قالمدیغی جهتله انطالیه ده‌کی عسکر انابولی‌یه کوندریله‌مدی ۰ ازمیر حوالیسنده دخی امنیت منسلب اوله‌رق فساددن خوف اولندیغنه وصاروخان متصرفی بهرام پاشا اقدکز بوغازی محافظه‌سنه مأمور ایکن بوغازه ورودنده برایکیشهر طرفنه کیتمك اوزره مأمور قیلندیغنه مبنی حسن پاشانك مأموریتی ازمیر محافظه‌سنه تحویل اولنمش وانطالیه ده‌کی عسکر دخی ازمیر حوالیسنده استخدام اولنمق اوزره الیقونیلوب بهرام پاشا معیتنه دخی اناطولینك مناسب محللرندن مجددا عسکر ترتیب قیلنمش‌در ۰ ایشته اناطولیدن ترتیب اولندی دنیلان عسکر بروجه بالا انطالیه ده‌کی عسکر ایدی کوندریله‌مدی ۰ یرینه بشقه عسکر ترتیب اولندی بونلر اقدکز بوغازینه کله‌جك واورادن برا سلانیك کورفزینی طولاشه‌رق یکیشهره واره‌جقده صکره موره‌یه امداد ایده‌جك ایدی ۰ موره اختلالی ایسه کوندن کونه کسب شدت ایله اطرافه سرایت ایلمکده ایدی ۰

شویله‌که موره اختلالیله اوغراشیلور ایکن درعقب اغریبوز رعایاسنك دخی ایاقلانمش اولدقلری واغریبوز محافظی سیروزی یوسف پاشا اینه بختی قستیلی طرفنده بولنمغله اغریبوزه کیتمسی خورشید پاشا طرفندن کندوسنه اشعار اولنمش ایسه‌ده بعض اعذاره بناء هنوز یرندن حرکت ایتمدیکی خبری لدی الورود همان یوسف پاشانك محل مأموریتنه کیتمسی ایچون کندوسنه رجبك یکرمی التیسی تاریخیله مورخا قائمهٔ سامیه یازلدی ۰

کیسه‌نك کیسه‌دن خبری یوق همان یوسف پاشا محل مأموریتنه کیتسون دیوامر و یریلیوردی . یوسف پاشا ایسه بروجه بالا اغریبوزه کیدرکن اینه بختیده قالوب حسبة لله محصور اولان مسلمینی تخلیص ایچون موره طرفنه عبور ایله بروجه بالا بادره‌یی محاصره‌دن قورتارمشدر .

الحاصل یوسف پاشا اغریبوزه کیده‌مدیسه‌ده قلاع اربعه‌یی یعنی اینه بختی قلعه‌سیله اینه بختی کورفزی اغزنده بولنان اینه بختی قستلنی وانك قارشوسنده واقع موره قستلنی و بادره قلعه‌سنی تخلیص ایله اینه بختی کورفزینك امنیتنی استحصال خصوصلرنده حسبی اوله‌رق کوزل خدمت ایتمشدر . بناءعلیه یوسف پاشانك اشبو قلاع اربعه محافظه‌سنده براغلمسی نیازینه دائر اهالی اسلامیه‌سی برمحضر تنظیم و برنمچه سفینه‌سیله و پروزه طریقیله خورشید پاشایه تقدیم ایتدکارنده بویله تصادفی اوله‌رق وقوع بولان خدمت وغیرتی خورشید پاشانك موجب ممنونیتی اوله‌رق کندوسنه تلطیفنامه کوندرمش ودردولته توصیه ایتمش و باب عالیدن دخی خدمتی تقدیر اولنه‌رق قلاع اربعه محافظه‌سنده قالمسی ایچون امرنامه کوندرلمشدر .

بعده خورشید پاشا سابقا کتخداسی وحالا موره والیسی اولان کوسه محمد پاشایی میرمیراندن‌اولوبنه متصرفی عمر پاشاایله برلکده ترحاله اوزرندن موره‌یه سوق واغرام‌ایتدیکی اثناده تفنکجی باشیسی اینجه بیراقدار اوغلی محمد اغایی سکزیوز نفرایله یوسف پاشا معیتنه کوندرمش ومحمد پاشا ایله برلکده موره‌یه دخول ایله طراپولیچه‌نك استخلاصنه غیرت ایلمسی ایچون کندوسنه تحریرات یازوب اکاویرلمك اوزره محمدپاشایه بشیوز کیسه اقچه دخی ویرمش ایدی . یوسف پاشا دخی قلاع اربعه‌ده بر مقدار مستحفظ براغوب باقی عسکرینی بالاستصحاب محمد پاشا ایله ملاقات ایلمك اوزره اینه بختی اوزرندن صالونه طریقیله لوادیه‌یه طوغری حرکت ایلمشیدی . لکن محمدپاشا ایله بولشه‌مدی و بشیوز کیسه‌یی دخی الەمدی . چونکه اول اثناده اتش عصیان قول قول اوله‌رق برقولی ترحاله دربندلرینه صارمش و برقولی یانیه نواحیسنه کیرمش ایدی . حتی کوسه محمد پاشا ترحاله دربندلرنده اشقیا محاربه‌سنه طوتلمشیدی .

شویله‌که محمد پاشا طرفندن خلال رجبده دومکه ایله ازدین ارەسنده واقع

در بندلر اوزرینه سوق اولنان عسکر اشقیا ایله چارپشوب برازکله‌قولاق الدقدن‌صکره محمد پاشا ازدینه ایکی ساعت مسافه‌ده واقع قوستالکیش نام‌قریه ایله الامان کوپریسنده اولان اشقیا اوزرینه هجوم‌ایله جمعیتلرینی طاغتمش وتحصن ایلدکلری‌طوپراق قلعه‌یی ومتریسلرینی ضبط وبرچوغنی اتلاف ایتمکله بقیة السیوفی اوراده بولنان کوله دوکیله‌رك تخلیص جان ایتمشدر . بومحاربه‌ده لوادیه قپتانی کیریاقو ایله دیکر سوز صاحبلرندن و پاپاسلردن بعضیلری تلف اولمشدر .

بعده محمدپاشا برقاچ سرکرده‌لری صالونه طرفنده مجتمع اولان اشقیا اوزرینه سوق ایدوب عمر پاشایی دخی بشـقه‌جه برقول اوله‌رق غرادینـه طرفنه کوندرمشیدی . بونلر راست کلدکلری عصات‌ایله جنك ایدرك ایلروليوب عمرپاشا قولی قره‌طاش قریه‌سنی ضبط ایتمش وغرادینه خانی قربنده واقع قلعه‌لو کلیساده متحصن اولان اشـقیانك جمعیتنی طاغتمش اولدیغی خبری شعبـانك یدیسـنده درسعادته وصول بولمش وموجب محظوظیت سـنیه اولمش‌در .

اندن‌صکره محمدپاشا اغریبوزه تابع بادره‌جق قضاسنده مجتمع اولان اشقیا اوزرینه واروب جمعیتلرینی طاغتمش ولوادیه اوزریـنـه حرکت ایتمش ایسه‌ده نهایته الامر دوچار انهزام اوله‌رق ازدینه عودت ایلمشدر .

بونك اوزرینه یوسف پاشا دخی عودت ایله همان قلاع اربعه محافظه‌سنه غیرت ایلدیکی صره‌ده بادره‌یه طریق جبـالدن یکرمی‌درت ولب دریا اولان جاده‌دن اوتوزسکز ساعت مسافه‌سی اولان لالاقصبه‌سنی اشقیانك حصر وتضییق ایلدکلرینی لدی التحقیق عسکرینك برمقدارینی بادره محافظه‌سنه ترك‌ایدرك سکزیوز قدر توانا عسکر ایله اواسط شعبانده حرکت ایله لالاامدادینه یتشمش واشقیا ایله محاربه ایدرك جمعیتلرینی طاغتمشدر . بومحاربه‌ده لالااهالیسی پك‌چوق مردلك ایتمشدر . حتی ایچلرندن برقیز پیش‌رو مردان وغااولوب مردانه جنك ایدرك وافراشقیایی قتل ایتمشدر . یوسف پاشا انك بوشجاعتنی تحسین ایله تزوج ایدوب ذکور واناث چند اولادینه والده اولمشدر . لالا اهالیسیله مقدما بورایه هجرت ایلیـان غستون اهالیسی یکرمی بیکدن زیاده نفوس اسلام اولدقلری حالده یوسف پاشا جمله‌سنی الوب خلال رمضانده بادره‌یه کتورمشدر .

بواثناده قلاوريطه‌لی پكمزا نام رئيس اشقيا بيك بشيوز قدر اشقيا ايله بادره‌يه هجوم ايتدكده مقابله‌سنه يوسف پاشانك سوق ايلديكی عسكر مظفر اوله‌ميوب رجعته مجبور اولمشدر . و بوصره‌ده عصيان واختلال توسع ايدرك طرق ومعابر مسدود اولمغله يوسف پاشا بادره‌ده عنايت الهيه‌يه منتظر اولوب قالمشدر . يوسف پاشا پدری اسمعيل بكدن موروث اولان حميت اقتضاسنجه غيورانه حركت ايديوردی . چه فائده‌كه پدرينك قوتنه مالك دكل ايدی . اكر پدری برحيات اولسه اون‌بش يكرمی بيك قدر قيرجه‌لی واولاد فاتحان عسكريله بورايه كله‌رك بوآتشی سونديره بيلوردی . يوسف پاشا ايسه رتبهٔ وزارتی حائز اولديغی حالده بر ايكی بيك عسكرله شوراده بوراده طولاشيوردی . اسمعيل بك وفات ايتدكده عهده‌سنده بولنان برچوق يرلر طوغريدن طوغری‌يه تحت اداره‌يه النه‌رق خزينه‌جه خيلی منفعت حصوله كلوب بودخی موجب محظوظيت اولمش ايسه‌ده انك وفاتيله زائل اولان قوهٔ عسكريه‌نك يرينه بشقه برقوت قونيله مديغی جهتله دولت شمدی بواتشی باصدرمقدن عاجز قاليوردی . حالت افندی مسلكنك مضرتلری بويله برر برر ميدانه چيقمغه باشلامشدر .

موره مأمورلرندن اولان سيواس واليسی وزير سليمان پاشا موره واليسی محمد پاشا ايله برلشمك اوزره اول اثناده ازدينه كيدركن اثنای راهده عصات قارشوليوب لدی المحاربه عساكر اسلاميه غالب كله‌رك اشقيانك خيليسنی تپه‌له‌مشلر وبرمقدار حيوان وسائره اغتنام ايلمشلردر . لكن هرنه طرفه حركت اولنسه محار به‌سز چكمك ممكن اولمديغی جهتله هپ يوللر مسدود حكمنده بولنمشدر .

تپه‌دلنلی علی پاشانك حالا يانيه قلعه‌سنده طيانوب طورمسی دولته داغ درون ايدی . حتی بواثناده علی پاشانك روملر ايله تعاون وتناصر ضمننده عادتا تنصر ايلمش اولديغنه دائر توارد ايدن حوادث كاغدلرندن بری خورشيد پاشايه ارسال اولنوب بوكاغد برتقريبله يانيه قلعه‌سی درونده بولنان مسلمان ارناودلره ايصال اولنسه انلر بونی قبول ايتميه‌رك طيشارويه چيقارلر وعلی پاشانك قوتی ازالور ديو اشعار واخطار بيورلمشيدی . حالبوكه موره عصيانی ايلرولييه‌رك يانيه ايشی چوق كيرو قالمشيدی .

بروجه بالا محمد پاشانك ازدينه عودت ايلديكی اثناده اشقيا قورصانلری

غلوس پیشگاهنه کلەرك اجرای ملعنت ایتمکده ورعایانك فسادی کوندن کونه آرتمقده اولدیغی جهتله ترحاله متصرفی محمود پاشا غلوسك محافظەسنه سکرتمش ومتعاقبا فساد واختلال یکیشهر وسلانیك سمتلرینه سرایت ایلدیکندن امداده محتاج اولدیغی سرعسکر پاشایەواودخی دردولته انها ایتمش ایدی ۰ ایشته بو اثناده برطاقم اشقیا ولستین قضاسنه دخول ایله غلوسدن یکیشهره کیدن جادەنك امنیتنی سلب ایلمش اولدیغنه مبنی محمود پاشا طرفندن سوق اولنان قوهٔ عسکریه بالمحاربه غالب کلەرك اشقیانك جمعیتی طاغلمش و برخیلی اسیر و برطوپ ایله یکرمی صندق جبخانەلری اخذ واغتنام ایدلمش اولدیغی خبری رمضانك یدنجی کونی درسعادته کلمشدر ۰

ینه اول اثناده محمود پاشا ترحاله سنجاغی داخلنده عصیان ایدن قریەلر رعایاسی اوزرینه بالنفس حرکت ایله جمعیتلرین طاغتمش وغلوسی محاصره ایدن اشقیانك کیمنی قتل وتدمیر و کیمنی اسیر ایدرك طوپلرینی اخذ ایله غلوس قلعەسنی محاصرەدن تخلیص ایتمشدر ۰ و بو اختلاللرده یکیشهر فنار متروپولیدینك مدخلی اکلاشلمغله انی دخی توقیف ایلمشدر ۰ مؤخرا باب عالیدن وارد اولان امر اوزره متروپولید مومی الیه اعدام ایله سر مقطوعی استانبوله کوندرلمشدر ۰

خورشید پاشانك انهاسی اوزرینه کندوسنك کتخدالق وکالتی خدمتنده بولنان خواجکان دیوان همایوندن علی نامق بك عهدەسنه اوائل شوالده رتبهٔ وزارتله انابولی محافظلغی توجیه وبیك بشیوز نفرایله سریعاً انابولی‌یه وارمسی امر اولنمشدر ۰

لکن مورەدن یانیه‌یه قدر اولان یرلرك رعایاسی کافة ایاقلانمش وثغور ومسالك هپ قپانمش اولدیغندن تدارکات کلیه‌یه احتیاج کورلدیکنه مبنی اشقودره متصرفی مصطفی پاشانك بالنفس عساکر کلیه ایله کلوبده یانیەدن مورەیه قدر اشقیایی تأدیب ایلمسی لزومی خورشید پاشا طرفندن انها اولنمغله شوالك اون ایکنجی کونی مصطفی پاشانك اوبولده مأموریتنی متضمن امر عالی اصدار ومعیتنه براورطه طوپجی تسیار قیلنمشدر ۰

بو اثناده قرمان والیسی اولان ابو بکر پاشا وشجعان وزرادن بهرام پاشا وسابقا اقدکز بوغازی محافظی علی شفیق پاشا وچوروم متصرفی علی پاشا

دخی موره جانبنه مأمور بیورلمش وروم ایلینک صول قولنده بولنان بالجمله حرب وضرب اصحابی یانیه وموره طرفلرینه سوق اولنمق اوزره اوامر علیه اصدار ایدلمش در . بهرام پاشا ایسه اول اثناده ایونورز نیم جزیره‌سنده تجمع ایدن اشقیانك تأدیبیله مشغول اولدیغندن انك موره جانبنه عزیمتندن صکره بوحوالی ایچون بشقه‌جه عسکر ترتیب اولنمشدر .

بهرام پاشا یکیشهر اوزرندن ازدینه واروب اورادن لوادیه‌یه طوغری حرکت ایلمش ایسه‌ده هنوز اشقیا ایله برمحاربه ایتمدن معیتنده‌کی عسکر تعیینات غوغاسی چیقاروب بلاموجب عودت ایلدکلری صره‌ده اشقیا دخی داللرینه بنه‌رك پك فنا حالده پریشانلقله ازدینه کلمشدر .

بعده موره والیسی محمد پاشا ینه ازدیندن لوادیه‌یه طوغری حرکت واشقیا ایله پك‌چوق محاربه ایلمش ایسه‌ده کیروده بولنان رنده بوغازینی اشقیا ضبط ایتمکله بالضروره رجعت وجنك ایدرك کوج حال ایله بوغاز مذکوردن مرور ایله ازدینه کله بیلمشدر .

ملك بك دیرکه موره‌ده ابتدا دعوت عصیانه اجابت ایله تشمیر ساعد غیرت ایدرك اهالی‌بی ایاقلاندیران قوجه باشیلر واصحاب علاقه ومعتبران تجار وملت رؤساسی وخصوصیله متره پولید ورهابین کروهی ایدی‌که ملتك حقیقة مرجع ومستندلری بدر اطه‌لرده وروم ایلی طرفنده ایسه بالعکس ابتدا قپتانلر ایله افراد رعایا حرکت ایدوب روسای قومه زور ایله مجبوریت ویرمشلردر . انتهی .

ایشته بوجهتله موره‌نك اختلالی مدت قلیله ظرفنده اطرافه سرایت ایدرك براوجی سلانیکه قدر کلوب سلانیك اطرافنده بعض قریه‌لر رعایاسی دخی عصیان ایلمشدر . فقط سریعاً اطرافدن عسکر یتشدیرلمش وخلال ذی‌الحجه‌ده کسندیره ناحیه‌سنده مجتمع اولان اشقیا قهر وتدمیر ایدلمشدر . لکن موره‌یه امداد اولنه مامشدر . زیرا بروجه بالا قره یوللری قپانمش اولدیغی کبی بروجه زیر اشقیا قورصانلری هرطرفه منتشر اوله‌رق دکز یوللری دخی مسدود اولمش ایدی .

بناء علی ذلك بنفشه واناوارین قلعه‌لری خیلی مدت اشقیایه مقاومت ومدافعه ایتمشلر ایکن نهایت تسلیمه مجبور اولمشلردر .

شویله‌که بنفشه قلعه‌سی موره‌نك سمت جنوبیسنده نیم جزیره اولان

بر برون اوزرنده و کیمه قیادن برجبل مرتفعك ذروه‌سنده مبنی برقلعهٔ متینه اولمغله اهالیسی بش آی قدر طیانمشلر ایسه‌ده ذخیره‌لری توکنمکله قوش اطه‌سنه امرار اولنملری شرطیله قلعه‌یی تسلیم ایدوب حالبوکه اشقیا قلعه‌یه داخل اولدقده اهالینك تقریباً ربعی بالتوقیف باقی یدی یوز اللی بوقدر نفوسی قوش اطه‌سنه نقل ایتمشلردر ۰

اناوارین قلعه‌سی اهالیسی دخی اوچ بوجق ای قدر طیانمشلر ایسه‌ده ذخیره سزلکدن ناشی بویله استیمان ایله قلعه‌یی تسلیمه مجبور اولمشلردر ۰ لکن اشقیا قلعه‌یه داخل اولدقلرنده عهده وفا ایتموب جمله‌سنی قتل عام ایلمشلردر ۰

مورخ یوسف بك دیرکه اشقیا اهالیٔ اسلامدن برفردك خلاصنه جواز کوسترمامك اوزره بینلرنده عهد وپیمان ایتدکاری بی‌شك وکماندر ۰ بنفشه قلعه‌سنده اولان اهالی حقنده دخی بدمعامله جاری اولمق لازم کلمش ایسه‌ده انلرك کندو قضالری رعایاسیله الفت قدیمه و بشقه‌جه انسیت دیرینه‌لری اولدقدن بشقه روم قیزلرینی تزوج ایتمك عادت مستمره‌لری اولدیغندن بینلرنده قرابت اولمغین بوخصوص اکثریسنك خلاصنه باعث اولدیغی بی اشتباهدر ۰ انتهی ۰

اختلالك بعض جزایره سرایتی وطرق بحریه‌نك مسدودیتی

موره واغریبوز اختلاللری عقیبنده چاملیجه وصولیجه کبی بعض جزائر یونانیه رعایاسی دخی اعلان طغیان ایدوب بونلرك ایسه پوجك تجارت کمیلری اولمغله جمله‌سی قورصان‌شکلنه کیره‌رك ازباندیدلغه قیام ایله سواحل وسفائن اسلامیه‌یه تعرض ایدرك اقدکزك امنیتنی سلب ایلدیلر ۰

حتی قبرس جزیره‌سی محصلی طرفندن جزیره‌نك استکمال لوازم محافظه‌سی ایچون برمقدار باروت کوندرلمسی استدعاسنه دائر قپودان‌پاشایه ارسال اولنان انها باب عالی‌یه بالتقدیم بوادم نه‌قدر باروت ایستیور و بو طلبی قبرسده‌کی قلعه‌لر ایچونمیدر یوخسه احتیاطه رعایت ایچونمیدر ومهمات سائره‌ده لازمی دکلمی لازم ایسه نه‌مقوله مهماتك لزومی واردر محصلك مرامی لایقیله اکلاشلمیورکبی صاچه صپان سوزلر اره‌سنده بو باروت استانبولدن کوندریله‌جك اولسه بیله اقدکز رعایاسنك فسادی جهتله یوللرده امنیت اولمدیغی درمیان اولنوب محصل مومی الیهك صیدا والیسی عبدالله پاشا

ایله بالمخابره لزومی قدر باروتی عکا قلعه سندن جلب ایتمسنه قرار و یریله رك بو یولده صیدا والیسی عبدالله پاشایه و محصل مومی الیهه سلخ رجبده مقام صدارتدن مکتوب سامیلر یازلمشدر ·

نه غریب حال پرملالدر که تجار یازیجیلغندن کله براقمانتو اعانه اقچه سیله تدارك ایلدیکی بوقدر طوپ و مهماتی بحراً و براً سوق ایدوب روسیه مأمورین وضابطانه رشوت ویره رك بغدانه امرار ایلمش اولدیغی حالده قوجه بر دولت عثمانیه نك قپودان پاشاسی النده بیوك دونما و ترسانه وار ایکن قبرسه بر مقدار باروت کوندره میه‌رك بده ایشی صیدا والیسنه طولاشدرمشدر · سبحان محول الحول والاحوال · کذلك اغریبوز متسلمی احمد بك موره رعایاسنك عصیانی اغریبوز رعایاسنه ده سرایت ایلمش اولدیغنی مبین و اغریبوزده عسکرجه و ذخیره جه ضرورت اولدیغندن برمقدار بکسماد و براز عسکر ایرشدیرلمسنی متضمن معروضات ایله درسعادته براً برآدم کوندرمش ایسه ده شاید اشقیا الچندن چکوب کیده‌مز دیو احتیاطا دردولته تقدیم اولنمق اوزره ازمیر و یوده سنه دخی بحراً بشقه جه معروضات کوندرمش · فقط بوآدم ازمیره وارمیوب اوطرفده ادرمیددن چکمش اولمق اوزره مسموع اولدیغندن ازمیر ویوده سی کیفیتی دردولته یازمش · بو اراللقده براً کوندریلان آدم برتقریبله اشقیا الچندن چکوب استانبوله کلدی اغریبوزك احوالی اکلاشلدی · شمدی نه تدبیر اولندی دیرسین · نه تدبیر اولندیغنی بیانه خامهٔ بریده زبان حجاب ایدیور · اما چاره نه ایشی اولدیغی کبیجه یازمق مورخك وظیفهٔ اصلیه سی اولدیغندن طوغریسنی سویلیه لم · اوزمان الڭ بیوك مهارت حواله جیلك یولنده برایشی باشدن صاومق و بو طریقله براز وقت قازانمق اوزره برطرفه طولاشدرمقدن عبارت ایدی · بر ماهر افندی بوکا برقولب طاقوب چنکال تأخیر ولقو یقده اصیویردی · شویله که عجبا ازمیردن اغریبوزه برشی کوندرلدیمی کوندرلمدیمی ابتدا بوراسی ازمیردن سؤال اولنمق لازم کلور دیه رك استعلامه دوشوردی ·

شانی زاده دیرکه سبحان الله آقدکزدن آستانهٔ علیه یه ذخیره واشیا کلمسی متعسر واستانبولدن اول طرفه مهمات وذخائر کوندرلمسی متعذر ایدوکی بعض اوامر علیه ده تصریح اولندیغی اوزره جمله یه رایکان اولوب حتی

قبريسه مهمات كوندرلمديكندن باروتك عكا قلعه‌سندن حواله‌سيچون تحرير اولنان مكتوب ساميدن هنوز مستبان وازميره وارەجق آدم هنوزاولطرفه كيتميوب استانبوله روان اولمق اوزره ازميرده رايكان ايكن اولياى امورك ازميردن اغر بيوزه عجبا ذخيره كوندرلمشمى ديه‌رك استعلام حال ضمننده بو يله برامر اقدمده امهالرى محير عقولدرولو سلم برطرفدن دخى على قدر الامكان برچاره‌سنه باقلسه اسراف مقوله‌سى اولميه‌جغى غير مجهول اولديغنه نظراً بو بزم اكلايه جغمز عقل دكلدر ديمك معقولدر ٠ (لاشرف فى السرف ولاسرف فى الشرف) ٠ انتهى ٠

بروجه بالا آقدكز اطه‌لرى رومرى خصوصا چاملجه وصوليجه‌لولر طغيان اوزره اولدقلرى حوادثى پيدر پى استانبوله توارد ايلكده اولديغندن شو ارالق آقدكزه حموله ايله كمى كوندرلمسى جائز كوريله‌ميوردى ٠ حالبوكه طريق بحرى مسدود اولديغى حالده استانبوله ذخيره وسائره جلبى مشكل اوله‌جغندن اوفق قايقلر ايله وقره‌دن تاتارلر ارساليله آقدكزك اناطولى قييلرى يوقلانوب مدللو وساقز وقوش آطه‌سى وردوس طرفلرنده نه حوادث وار اكلاشلمق لازم كلمكله براً اناطولى سواحلى ايله ردوس قارشولرينه وارنجه تفتيش احوال ايتمك اوزره شعبانك التيسنده مخصوص تاتارلر چيقارلديغى كبى قپودان دريا حمداه پاشايه دخى برقاچ سوز اكلروايش بيلور آدم انتخاب ايدوبده منزل قايقلريله ردوسه قدر ارسال ايدرك آقدكزك واطه‌لرك احوالنى ومصروقبرس وعكادن ذخيره جلبى قابل اولوب اولمديغى تجسس ايله جلب حوادث ايلسى ايچون شعبانك سكزنده تذكرهٔ ساميه يازلدى ٠

حالات مشروحه‌يه نظراً دونمٔاى همايونك آقدكزه اخراجيله طرق بحريه‌نك تأمينى فرائض حاليه‌دن بولنمش ايسه‌ده افلاق و بغدان وقعه‌لرى عقيبنده موره‌نك اختلالى ومتعاقبا اطه‌لولرك تهيأت عصيانيه‌لرى روسيه‌لونك تحريكنه حمل اولنمغله دونمٔاى همايونى آقدكزه كوندرمكه جسارت اولنه‌ميوردى ٠

بناء على ذلك اواخر رجبده مصر واليسى محمد على پاشايه يازيلان امر عالى ومكتوب ساميده طونه ياليسنك اختلالنه مبنى بهرسنه مصردن ارسالى معتاد اولان ذخيره‌نك بوسنه نصفى فضله اوله‌رق كوندرلمسى وآقدكز

طرفنده‌کی روم اشقیاسی روم ایلی جهتندن ذخیره الەمیه‌جقلری جهتله مصر و برالشام طرفلرندن‌الغه محتاج اوله‌جقلری درکار اولوب انجق‌انلره برحبه ذخیره و یرلمیه‌رك‌صاتیلق ذخائرك رانجیله استانبوله ارسال‌وفروخت ایتدیرلمسی وداخلا لزومی اولان ذخائرك مستأمن طائفه‌سنه بیعی اوته‌دنبرو ممنوع اولمغله شو اثنـاده بو ممنوعیتك محافظه‌سنه اعتنا ایدلمسی واصدقای دولتعلیه‌دن اولنلرك حسن خدمت ابرازیله صداقتك تمـام زمانی اولوب و بو خدمت یالکز پادشاه دولتپناه ایده الله وقواه حضرتلرینه اولمیوب دین عالئ محمدی‌یه دخی‌خدمت اوله‌جغندن محمد علی پاشا بوخصوصده بهر حال مأمولدن بش قات زیاده جد وسعی ایده‌جکلری مقدما حرمین شریفینه سبقت ایدن خـدمت وصـداقتلریله مدال ومثبت ایدوکی درج وحکایه اولنه‌رق موره‌نك براً تدارك وتدبیری امرینه باشـلانمش اولمغله بحراً دخی ابراز سطوت‌لازم‌اولمقدن‌ناشی قپودانهٔ همایون‌قپودانی‌نصوح زاده علی‌بك معیتنده‌اولان دونمادن برازسفینه‌افراز ایله موره‌صولرینه کوندرلمش‌ایسه‌ده زیاده قوت بحریه حصولی لازم‌کاوب باخصوص شمدی‌چاملیجه‌وصولیجه رعایاسندن دخی‌امنیت مسلوب اولوب بونلرك ایسه بیاغی انکلتره فرقتینلری کبی جنك کمیلری بولندیغی ایچون درسـعادته کله‌جك سـفائن وذخیره واناطولی طرفندن روم ایلی‌یه چکه‌جك عسکره تعرض ایلملری ملاحظه‌دن بعیـد اولمدیغندن ومصر والیلکنك جنکه یارار سفائنی اولدیغندن بحثله محمد علی پاشابونلردن دخی مناسب کوردیکی مقدار سفینه‌ترتیب واوزرلرینه برمناسب باشبوغ نصب وطوغری موره‌صولرینه بعث وتسـییرو باشبوغك قپودانهٔ همایون قپودانی ایله‌مخابره ومشـاوره ایدرك اقتضاسنه کوره عمل وحرکت و بالمعیه ابراز خدمت ایلمسی کندوسنه تنبیه و برقاچ کمی دخی ردوسدنبرو اطه‌لر اره‌سنه تعیین ایله غیرت ووهابی مسئله‌سـنده اولدیغی کبی‌روم‌فسادی مصلحتنده دخی‌ابرازحسن‌خدمت ایلمسی امر واشعاربیورلمش اولدیغی کبی شعبان معظمك طقوزنده دخی موره صولرینه واطه‌لر اره‌سنه برطاقم‌کمی کوندرمسی واستانبوله ذخیره‌ایرشدرمسی‌ایچون تأکیدی حاوی تحریرات سـامیه کوندرلمشدر .

چاملیجه وصولیجه وایپصاره اطه‌لری عصـاتنك کمیلری مدللو اطرافنـده طولاشمغه باشلادقلرندن بوزجه اطه‌سی اهالیسی طرفندن برمقدار عسـکر

ایستنلمکله بوغاز ناظری شفیق پاشا براز نفرات کوندرمش ایسه‌ده بوزجه اطه‌نك محافظه‌سنه ایکیوز و بوغاز محافظه‌سنه درتیوز قدر عسکر دها لازم کلدیکنی‌در دولته انها ایتمکله بشیوز سکسان نفرك تحریر واستخدامی ایچون کندوسنه مأذونیتی حاوی اواسط شعبانده امر شریف کوندرلمشدر ٠ بروجه بالا یونان ازباندیدلری طریق بحریه‌یی قطع ایلدکلری صره‌ده یکرمی درت قطعه ازباندید کمیلری ساقز جزیره‌سنك پاشالیمانی پیشکاهنه لنکرانداز اوله‌رق ساقز روملریله اختلاطه باشلادقلرنده ساقزك اهل اسلامی پیره‌لنوب تیز الدن جلب ایلدکلری ساقز متره‌پولیدی ایله قوجه باشیلردن و تجاردن قرق قدر معتبران رومی رهن اوله‌رق توقیف ایلملری اوزرینه سفائن اشقیا اورادن صاوشوب کیتمش اولدقلری باب عالی‌یه عرض وانها ومقدار کفایه عسکر ارسال بیورلمسی استدعا اولنمش ایدوکندن صغله سنجاغی متسلمی الیاس زاده حاجی الیاس اغا ساقز اطه‌سنك محافظه‌سنه وریالهٔ همایون قپودانی تومبك زاده علی بك باشبوغلغیله تیز الدن بش اون قطعه سفینه دخی ازباندید کمیلرینك مدافعه‌سنه مأمور بیورلمشیدی ٠

الیاس اغا اوته‌دنبرو حراثت ایله مألوف رنجبر اغاسی اوله‌رق حرب اری اولمدیغندن استعفا قیدینه دوشوب هزار زور ایله چشمه یقه‌سنه کلور کلمز سیسام جزیره‌سی رعایاسنك عصیان ایلدیکی استخبار اولنمغله اول باول سیسام اشقیاسنك حقلرندن کلنوب بعده دیکر اشقیانك حدلری بیلدیرلمك اراده والیاس اغا اماده ایله قوش اطه‌سی جانبنه ارسال اولندی وسیسام اطه‌سنه کچمك اوزره مأمور قلندی ایسه‌ده سیسام اطه‌سی مجمع اشقیای رعایا اولمغله اورایه قوی الاقتدار برمأمورك کوندرلمسی لزومنی انها ایتمکله یرنده ابقا اولنه‌رق میرمیراندن نیکده سنجاغی متصرفی اسماعیل پاشا سیسامه کیتمك واهالیسنك سلاحلرینی دوشیره‌رك امر محافظه‌سنه اعتنا ایتمك اوزره شعبانك بشنده مأمور ایدلدی سیسام اطه‌سی رعایاسی ایسه اطه‌نك حاکم وویوده‌سنی حبس ایدوب بونلر برتقریب ایله قاچوب قورتلمشلر ایسه‌ده اشقیا اهل اسلامدن تجارت ومسافرت طریقیله سیسامده بولنان اون بش آدمی وسکز نفر ملاحیله برکمی رئیسنی انواع اشکنجه ایله اعدام واموال واشیالرینی اغتنام ایلدکلری واوصولرده ظهور ایدن قورصان تکنه‌لریله بالاتفاق اورالردن کچن اهل اسلام قایقلرینه تعرض ایتمکده وقوش اطه‌سی سواحلندن

حیوان سوروب وانسان قاپوب کوتورمکده وسیسام وساقز بوغازلرینی کسه‌رك کلوب کیدن سفائن تجاریهٔ اسلامیه‌یه تعرض ایتمکده اولدقلری و بوجهتله ساقز محصور کبی برحالده قالوب بعده فسادك ایوالق وچند اطه‌لری طرفلرینه سرایت ایلدیکی حوادثی پیدرپی توارد ایلمشدر ۰
متعاقباً کرید جزیره‌سنده واقع اسفاکیه ناحیه‌سی رعایاسی دخی عصیان ایدرك قصبات وقرای اسلامیه‌یه تجاوز ایدر اولدیلر ۰ فقط خانیه محافظی وزیر لطف الله پاشا کتخداسی اشراف قضاتدن نجیب افندی برمقدار عسکرله واروب جمعیت اشقیایی پریشان ایتمشدر ۰
پروکش تاریخنده دیرکه مواقع عدیده‌ده حاضر بولنان افکار اختلالیه بردن هیجانه کلمك اوزره تهییج ایدلمامش اولسیدی بووسیله دخی سوابق مثللو اثرسز کچردی ۰ انتهی ۰
ملاك بك دیرکه یونانیلرده حرکت وعصیانه استعداد تام کلوب ایش اجرای مراملرینه سد ممانعت اولان تپه دلنلی علی پاشانك ازاله‌سنه قالمشیدی ۰ بوعصیانك مقدماتندن اوله‌رق برا پاپاتمیو و بحرا اندریچو نام شقیلرك ظهور وخروجلری وتپه‌دلنلی علی پاشانك مأموریتیله دفع اولنملری کبی نیجه امارات وعلامات باش کوستردیکندن قاعدهٔ احتیاطکاری‌یه رعایت لازم کلورکن یونانستانك هرطرفنده بولنان ولات ومأمورین وطوائف عسکریه جملهٔ یانیه اوزرینه سوق اولنه‌رق اورالری خالی قالمغله عصات برسنه‌دن زیاده اوکلرینه کلان بلاد وقصباتی احراق و بولدقلری اهل اسلامی قتل عام ایتملری اول امرده علی پاشانك تحریکنه عزو اولنه‌رق بویله برامر وخیم العاقبه‌نك درحال دفعنه مسارعت اولنمامسی التیام قبول ایتمز برحزن وملالدر ۰ انتهی ۰
فی الواقع اوزمان اصل نظر اعتنایه النه‌جق بر موره جهتی ایکن بادیٔ امرده او طرفه اهمیت ویرلمامش اولمسی بادیٔ تأسف ایدی ۰ چونکه افلاق وبغدانك مجموع اهالیسی درت ملیونه بالغ اولور ایسه‌ده سلاح ایله مألوف اولمدقلرندن بشقه روملر ایله بینلرنده عصبیت قومیه اولمدیغندن روملرك تحریکاتیله بیوك بیوك فداکارلغه کیریشه‌مزلردی ۰ و بورالری آت اوینانی یرلر اولدیغندن جمعیت عصاتك طاغیدلمسی قولای ایدی ۰ وبعض موانعه تصادف

اولنوبده ایش مشکلاته دوشسه بیله نهایت مملکتین امتیازاتنك بعض مرتبه توسیعنی منتج اولوردی ۰ اما موره وجواری اهالیسی هپ یونانی الاصل اولدقلری حالده بروجه بالا خیلی سلحشور پالیقار یالری و پك چوق صرپ طاغلری وطاربوغازلری وار ایدی وهرطرفی دکز ایله محاط اولوب رومك کمیجیلکده مهارتلری دخی مسلم ایدی ۰ بورالرده بولنان قلیل المقدار اهل اسلامی اشقیا اتلاف ایتدیکی تقدیرده ارتق بو ممالکك حال اصلیسنه ارجاعی قابل اولهمیه جق ایدی ۰ نه چاره که اوزمان استانبولك حالی بو مثللو دقیقه لری مطالعه یه مساعد دکل ایدی ۰ زیرا زمام دولتی النه المش اولان حالت افندی مجرد اغراض شخصیه سیله مشتغل ایدی ۰

﴿ احوال پایتخت ﴾

بالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق و بغدان سرعسکری معیتنه کوندرلمك اوزره تحریر اولنان بشبیك یکیچری رجبك اون اوچنجی کونی بوغاز ایچنده رزالت ایدرك هله بیوك دره یه واروب سفائن تجاریه یه راکب اولدیلر ایسه ده لوازم راهلرینی تکمیل ایچون چند روز بیوك دره پیشکاهنده لنکرانداز توقف اولدقلری اثناده دخی راحت طورمدیلر ۰ حتی ایچلرندن برطاقمی بکقوز طرفنه چیقوب اندن ایکی ساعت قدر مسافه ده ارناود کویی دینلان ونجار و بنا مقوله سی روم رعایاسیله مسکون اولان قریه یه کیدرك برپاپاس ایله برقاچ رعایایی قتل وهتك عرض وغصب اموال کبی افعال شنیعه یه مبادرت ایلدکلرنده بیکار کروهی درحال اوته یه بریه طاغیلوب بقیه سی دخی اخشام اوستی اولاد وعیاللریله برلکده جوارلرنده کی ایروه وشیله کبی اهل اسلام قریه لرینه التجا و بو قریه لرك اهل اسلامی انلری قبول وایوا ایتمشلر ۰ وکیلر بیوکدره دن قالقوب کیدنجیه دك بو بیچاره لر اوقریه لرده مهمان اولوب بعده کندو قریه لرینه کیتمشلردر ۰ مکر بونلر مقدما طاغلو اشقیاسی بلیه سیله روم ایلیدن فرار و بکقوز بقیه سنه عبور ایله اول محلی اختیار ایدن رعایا ایمش دیو شانی زاده تاریخنده محرردر ۰

یکیچریلرك بکقوز طرفنده بویله رزالت ایتدکلری کون صدر جدید بندرلی علی پاشا سبکبارجه درسعادته کلیویرمشدر ۰ چونکه یکی صدر اعظملر درسعادته کلفتلو رسومات ایله داخل اولمق معتاد اولوب بوجهتله خیلی

مصارفه كرفتار اولورلردی . بواثناده ایسه دركاراولان غوائل ومشاغل كثیره حسبیله رسوم معتاده ترك اولنه‌رق صدر جدیدك اون اون‌بش قدر اتباع ایله اسكدار وراسنده مال تپه قریه‌سنه كلوب ورودینی اخبارایتمسی واستقبالنه طرف همایوندن سلحدار اغانك كیتمسی ارادهٔ سنیه اقتضاسندن اولدیغی بیـانیله اقدمجه قائمقـام پاشا طرفندن صدر جـدیده عریضـه یازلمشیدی .

رجبك اون بشنجی كونی صدر مشار الیه اولوجهله سبكبار اوله‌رق مال‌تپه قریه‌سـنه ورودینی اخبار ایلمش ایسـه‌ده احكام نجومه وقوفی موهوم اولنلردن بعضیلری اولوقت قمرك برج عقربده بولندیغنی افاده ایتمكله ایكی كون مال تپه‌ده توقیف وتأخیرایدلدی . ودها نحوستلی بروقته تصادف ایتدیرلدی . شویله‌كه رجبك اون سكزنجی كونی مشـار الیه بندرلی علی پاشا سلحدار اغا دلالتیله ركاب همایونه دعوت وشیخ الاسلام عبدالوهاب افندی ایله برلكده حضور پادشاهیده ساعت بشه اون دقیقه قاله‌رق تسـلیم مهر وكالت ایله برمعتاد الباس خلعت صدارت اولندقدن صكره باب عالی‌یه كلدی .

صدارتنه دائر صادر اولان خط همایونك صورتی زیرده (۳۲) رقیله علاوه اولنور .

شانی زاده دیركه مهر همایون وكالت اخذی طالعی اسد برجنك درجات نحوسدن اولان التی درجه‌سنه تصادف ایدوب قلب الاسد نام نحس قاطع طالعه دوشمش وخانهٔ عاشری برج قران اولان حملك یكرمی اوچ درجه‌سی واقع اولمش وخمسهٔ متحیره باجمعهم برج مذكورده بولنوب شـوقدركه بالتسویه بیت تاسعده جمع اولمشلر ایدی . (ذلك تقدیر العزیز العلیم) انتهی .

صدر جدید بروجه بالا باب عالی‌یه كلوب معتاد اوزره لازم كلنلره خلعتلر الباس اولنـدیغی صره‌ده افلاق و یوده‌سی باش قپو كتخداسی اولان اسـتاوراكی‌یه دخی دیوان همایون ترجمانلغی وكالتی ایچون خلعت كیدیرلدی .

چونكه بروجه بالا قسطاكینك اعدامندن صكره یرینه فنارلولردن اولماق شرطیله ترجمان اراشدیرلدی بولنه‌مدی . نهایت بواسـتاوراكی بك روم

طائفه‌سنك حابحورم دیدكاری طاقمندن بولنمغله وبالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق ویوده‌سی ایكن اثر یا طرفندن تسمیم ایتدیریلان وصدق واستقامتی ثابت اولان صوحچو بكك مدت مدیده قپو كتخدالغنده بولنه‌رق حسن ظنه محل اولمغله دیوان همایون ترجمانلغنه روا كورلمشدر ·

صدر جدید بروجه بالا معتاد اولان خلعتلری الباس ایتدكدن صكره چند روز مقدم سرای همایونك صوینی تسمیه متعهد اولمق وتیور قپوده صویوجیلرك ساكن اولدقلری قلعه برجنده مزغاللر اچمق كبی تهمتلر ایله حبس ایدلمش اولان اوچ نفر صویوجی روملری اعدام ایله ایشه باشلامشدر ·

بوندن اون اوچ كون مقدم كشانده مرفوع الوزاره اقامت اوزره بولنان مصطفی پاشانك ابقاء وزارتیله عهده‌سنه قره برونده اقامت ایلمك اوزره قره دكز بوغازی محافظلغی توجیه اولنمشیكن اول كون ینه وزارتی رفع ایله یرینه كذلك اون اوچ كون مقدم صدارتدن انفصال ایله كلیبولی‌یه ارسال اولنان سیدعلی پاشا تعیین وعهده‌سنه محصلاق وجهله تكه وحمید سنجاقلری توجیه اولندی · فرداسی بازار كونی بوكا بكزر تبدلر وقوع بولدی · بومثللو تبدلات متنافیهٔ متوالیه اضطراب افكار وكلانك نه مرتبه‌یه واردیغنی كوستررر ·

اوچنجی دفعه استانبول روم پطریقی اولان غریغوریوسك مورەلیلر ایله مخابره‌سی تحقیق اولندیغنه بناء ینه رجبك اون طقوزنجی ونیسانك یكرمی برنجی بازار كونی كه روملرك پاسقالیاسی ایدی عزل وقتلی لزومندن بحثله یرینه اون ایكیلردن برینك انتخاب اولنمسنه دائر اصدار اولنان فرمان قضا جریان لاجل الاجرا دیوان همایون ترجمانی استاوراكی بكه اعطا اولندقده قتل سوزی استماع اولندیغی كبی شایدكه جماعت اوركرده بشقه پطریق انتخابی مشكل اولوردیو اخطار ایتمكله قتل‌سوزی طی‌ایله تصحیح اولندقدن صكره استاوراكی بك پطریقخانه‌یه كیدوب جماعت مترەپولیدانی جمع ایله فرمانی قرائت وپیسدیه مترەپولیدی اویه نیوسی پطریقلكه انتخاب ایتدرمشدر ·

ایشته بو انتخاب اثناسنده صدر اعظم غریغوریوسی باب عالی‌یه احضار ایله سنك مقدما بوفسادن خبرك یوقیدی كه قطعا اشعار ایتمدك دیو سؤال

ایتدکده انکار وصدر اعظم تکرار سؤاله ابتدار ایله یابر فاحشه عورتك
ایتدیکی فسق وزنایه قدر مقتضای آیینکز اوزره البت وقوفکز درکار ایکن
بویله ملتجه عظیم فتنه وفساددن متجاهلانه خبرم یوق ایدی دیمکله اعتماد
اولنه‌بیلورمی دیو مؤاخذه‌ده اصرار ایتدکده غریغوریوس دولتلو
افندم بنده‌کز طقسانی متجاوز بر بیشعور اختیارم اکر بیلورسه اون‌ایکیلر
بیلور دیو جواب ویرمش‌ایسه‌ده بیاغی بر پاپاس وقوجه باشی مقوله‌سنك
وافر ایامدنبرو خبردار اولدیغی ملت ماده‌سندن پطریقك خبری اولمامق
دائرهٔ عقلدن خارج اولدیغنه بناء صدر اعظم بونی شمدیلك قاضی کوینه
کوتوریکز دیه‌رك دفع لین ایله طیشارو چیقارتدیغی اثناده پطریق جدیدك
انتخاب اولندیغی خبری کلمکله غریغوریوس همان فناره کوندریله‌رك
ویافته‌سی کوکسنه تعلیق ایدیله‌رك پطریقخانه‌نك اورته قپوسنده صلب
اولندی ٠ یافته‌نك صورتی ذیلده (٣٣) اشارتیله علاوه اولنور ٠
متعاقبا قیصریه وادرمید وطرابیه مترپولیدلری دخی بالق پازارنده
وقاشقجیلر خانی اوکنده وپارمق قپوده صلب اولندیلر ٠
تجاردن وروم طائفه‌سی متعینانندن فسادده مدخللری خبر آلنمش وفساده
دائر کاغدلری طوتلمش اولان بش نفر مفسد دخی بوصره‌ده مجمع ناس اولان
محللرده اعدام قیلندیلر ٠
شانی زاده دیرکه پطریقك مرده‌سی اوچ کون مصلوب طوردقدن صکره
دریایه انداختی قریحهٔ شاهانه‌دن یهود ملتنه امر اولنه‌رق انلر دخی تنقیح
وتفسیخ ایله روی دریایه چیقوب روملر آلمسونلر دیو قارننی یاروب‌وطاش
باغلیوب دریایه اویله‌جه القا ایلدیلر ٠ انتهی ٠
وقعه نویس اسعد افندی بوفقره‌نك اوزرینه (حاشا قریحه‌دن دکلدر بلکه
بعض سفهانك حالت غریبهٔ القاسندندر) دیو برحاشیه یازمشدر ٠
فی‌الواقع اول دورده بویله قواعد سیاسیه‌یه منافی ایشلرهپ حالت‌افندینك
القاآتی آثارندندر ٠ بونده صدر اعظم بندرلی علی پاشا دخی معذوردر ٠
زیرا یکی استانبوله کلمش پطریق کیمدر انك اعدامندن نه چیقار بیلمز ٠
دقایق امور سیاسیه‌دن بتون بتون بی خبر برذات ایدی ٠
ینه اسعد افندی شانی زاده تاریخنك بومبحثی اوزرینه یازدیغی تعلیقاتنده
دیرکه پطریق مرسومی صلب ایتدکاری کون علی زعم النصاری حاشا

حضرت عیسی علیه الصلوة والسلامه یهودیلرك اول معاملهیی اجرا ایتدکلری کونه تصادف ایتدیکندن بشقه لاشهسنی یهودیلره سورتدکلری باعث تهییج غیرت جاهلیهٔ روم اولوب برقات دخی طغیانلرینه سبب اولدی اربابِ نهی ووقوفك خبرلرنجه پطریق مرسومك بین الدول والروم اعتباری اولوب برسوزی اوروپاده ایکی اولماز ایمش اکر حقنده بومعامله اجرا اولنمیوب استمالتیله الده ایکن تسکین نائرهٔ روم ایدهبیلوردی ۰ حتی روسیهلو تجارمزدن برسفینه رئیسی خلیج آستانهدن برتقریب الوب وپترسبورغده پطریقدردیو خلقه برلاشه کوستروب انواع تجملات ایله شهری کزدردیکندن بالذات ایمپراطورخدمتنده بولنهرق برمعتبرکنیسالرینه القا ایدوب بووجهله روملری جلب ایتدیکی مسموع اولمشدر ۰ انتهی ۰

پطریقك کرك روملر وکرك اورتودقس مذهبنده بولنان سائر خرستیانلر بیننده نقدر بیوك اعتباری اولدیغی اهل وقوف عندنده تفصیلدن مستغنیدر فقط اسعد افندینك ظن ایتدیکی کبی غریغور یوسك ذاتنه عائد برکیفیت وروسیه ایمپراطورینك اکا اومرتبه احترام ایلمسی مجرد روملری جلب ایچون برنمایشدن عبارت دکلدر ۰ بلکه اوزمان بومسندده هرکیم اولسه بومزیت وحرمته مظهر اولوردی ۰ چونکه بالاده بیان اولندیغی اوزره قاتولیکلر عندنده ریمپاپا حضرت عیسی علیه السلامك یریوزنده خلیفهسی اولوب اورتودقسلرك عندنده دخی استانبولك روم پطریقی پاپایهمقابلدر ۰ واکرچه انطاکیه واسکندریه وقدس شریف روم پطریقلری دخی مستقل بررئیس روحانی ایسهلرده استانبول روم پطریقی جملهسنه مقدم اولوب برجمعیت مذهبیه عقد اولنهجق اولسه انك ریاستی تحتنده عقد اولنمق لازم کلور ۰ روسلر اورتودقس مذهبنده بولنوب روسیه ایمپراطورلرینك بربیوك اقتدار معنویلری دخی وقتیله استانبول روم پطریقندن الدقلری وکالتدرکه پترسبورغدهکی جماعت مترهپولیدانه بالوکاله ریاست ایدرلر ۰ شوحاله نظراً روسیه ایمپراطوری کندوسنك موکلی وحضرت عیسی علیه السلامك وکیلی بیلدیکی برپطریقه نه مرتبه حرمت ورعایته مجبور اولدیغی بوندن زیاده تفصیله محتاج دکلدر ۰ لکن اوزمان وکلا ایچنده بومثللو دقایقی بیلور ادملر یوق کبیدی اولسه بیله حالت افندینك شرندن خوفله آغز آچهمازلردی ۰ حالت افندی ایسه محصول اعمال سیئهسی

اولان روم اختلالندن طولايى خلقك لسانه دوشمش اولديغندن بوراسنى اونوتدرمق ايچون دها بيوك غائله‌لرك ظهور ايتمسنى وعالمك قارشەدجقه قارشمسنى ايستردى (نعوذبالله من شرور انفسنا)

اسعد افندينك پطريق حقنده بومعامله اجرا اولنمسيدى بواتش اختلالى تسكين ايده‌بيلوردى ديديكى دخى طوغريدر . زيرا اترياية داخل اولان روملرك اكثرى بو ايشك ارقه‌سنده روسيه‌لو وار ظن ايدرلردى بغدان اختلالنك اوزرينه روسيه دولتنك بوندن تبرى ايديويرمسى روملره طورغونلق كتورمشيدى . وروملر بروقت معينده دفعةً هرطرفده اهل اسلامى باصوبده بتورمك عزمنده ايكن ايش اوله اوج كوستروبده حكومت سنيه طرفندن تحريات شديده‌يه قيام ايله متهماً اله كچنلر طرف طرف اعدام اولنمغه باشلانديغى كبى على العموم روملره حيرت الويرمشيدى . بناءعليه اوزمان بو ايشلرك ايچنده بولنمش اولنلرك افاداتنه نظراً اتش اختلال سونمك اوزره ايكن پطريقك صلب اولنمسى بالجمله اورتودقس مذهبنده بولنان خرستيانلره پك زياده طوقونه‌رق روملرارتق هرچه باداباد واديسنده بر فدايلك يولنى طوتديلر . وهرطرفده غايت فداكارانه تداركاته قيام ايتديلر . ايشته بوحالت نهايت يونان دولتنك احداثنى منتج اولمشدر .

روملر پاسقاليا كيجه‌سى بغتةً اهل اسلامى باصوبده محو ايتمك عزمنده ايكن پاسقاليا كونى پطريقلرينك صلب اولنديغنى كورملرى كندو حقلرنده برنوع مجازات الهيه ايدى . وفاتحك احيا ايلمش اولديغى روم پطريقلكى كبى بربيوك مقامده ايكن انرپا ايشلرينى ترويج ايدن ادمك هردرلو جزايه مستحق اولديغى مسلماتدن ايسه‌ده اوزمان مجرد اخذثار ايله تشفىٔ صدر بولنده پطريقك صلبى دولتعليه‌نك منافع پولتيقيه‌سنه منافى ايدى . اوفكه ايله قالقان ضررله اوتورر ديرلر . مع مافيه برشخص كندوحسابنه حدتله برايش ياپه بيلور وضررى كندويه عائد اولور اما دولت حسابنه تشفىٔ صدر ايچون قواعد اساسيه‌يه منافى حركته كمسنه‌نك صلاحيتى يوقدر . دولت رجالنك وظيفهٔ نظيفه‌سى هرحال وكارده دولتك نفع وضررينى موازنه ايله اكا كوره حركت ايلمكدر . بزينه صدده كله‌لم .

سابقا روم پطریقی اولوب ادرنه‌ده اقامت اوزره بولنان کریلوس افندی ایله فساده مدخلی اولدیغی تحقق ایدن دیکر منحوسلرك اجرای جزالری ایچون دخی بوصره‌ده ادرنه قاضیسنه وادرنه‌ده بولنان چرمن متصرفنه خطابا فرمان عالی کوندرلدیکندن کریلوس افندی همان صلب اولندیغی کبی فرمان عالیده وسعت کورلدیکنه بناء روم قوجه باشیلرندن ومالدار تاجرلرندن یکرمی اوج نفر سوز صاحبلری دخی سائره عبرت اولمق اوزره ادرنه‌نك متعدد سمت ومحللرنده اعدام اولنمشلردر ٠

بالاده بیان اولندیغی اوزره قسطاکینك اعدامندن صکره استاوراکی بك دیوان همایون ترجمانی اولدیسه‌ده باب عالینك علی العموم روملردن امنیتی منسلب اولوب حتی شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره اون بش یکرمی کوندنبرو باب عالیده فرنکی ورومی العباره کاغدلر مهندسخانه خواجه‌لرندن رومی الاصل بلغار اوغلی یحیی افندی‌یه ترجمه ایتدیرلمکده ایدی ٠ بوندن صکره دخی اومثللو اوراقی معاینه وترجمه‌لرینی مقابله ومندرجاتنی اولیای اموره افاده ایتمك ومستعد وهوسکار اولان افندیلره دول وملل بیننده متداول اولان السنهٔ اجنبیه‌یی اوکرتمك خصوصلرینه مأمور اولدی ٠ وکندوسنه شهریه بشیوز غروش معاش تخصیص ایله برمناسب محلدن قارشولق بولنمسی ایچون دفتردار افندی‌یه رجبك یکرمنجی کونی بیورلدی یازلدی ٠ وکتبهٔ اقلام وسائره‌دن تحصیل لسانه هوسکار اولان افندیلر ایچون علی مراتبهم معاشلر تخصیص ایله باب عالیده برترجمه اوطه‌سی آچلدی ٠ ومقدم ومؤخر روم ترجمانلرینك پك چوق فسادلر ایتدکلری متحقق اولمغله فیما بعد ترجمانلرك اهل اسلامدن اولمسنه نیت ایدلدی ٠ واولوقت دیوان همایون ترجمانلغنه اهل اسلامدن بری ارانوب بومأموریته شانی زاده‌نك مقتدر اولدیغی مجلس وکلاده تذکر اولنمش ایسه‌ده موالیدن بولندیغی جهتله رجال باب عالی سلکنه ادخالی مناسب کورلمامشدر ٠

شانی زاده دیرکه بوخدمت پرمنفعته اباعن جداهل اسلامدن برمقتدر کیمسه تجسس اولندیسه‌ده (بیت) ترقیٔ هنره التفات لازمدر ❊ فروغ ماهی سبب مهردر زیاده‌لکه ❊ مؤداسنجه اومقوله معارفه مقدملرده کندولکلرندن هوسکار اولمشلر بعض کبار عندنده ساقط الاعتبار و بلکه

دوچار هزل واحتقار اولدقلرندن خدمت مذکوره‌یی ایفایه قادر برمسلمان بولنه‌مدیغندن برازایامدن صکره ینه یحیی افندی‌یه مهندسخانه خواجه‌لغی مانعندن قطع نظر الباس‌خفتان ترجمانی اولندی ۰ انتهی ۰

بزینه صدده کله‌لم ۰

ینه رجبك یکرمنجی کونی شیخ‌الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس شوراده روم خائنلرینك مشوار بنه نظرا اول باول ترسانه‌نك احوالنی ملاحظه لازمهٔ حالدن کورلمکله ترسانه جوارنده حریق واقع اولو بده قپودان پاشانك حریقه کیتمسی لازمکلدیکی تقدیرده کتخداسنی یاخود اکا مماثل برینی ترسانه‌ده وکیل براغوب وهردرلو احتیاطه رعایت ایتمسی ودیکر محللرده حریق وقوع بولدیغی تقدیرده کندوسی ترسانه‌ده بولنه‌رق ضابطان ایله طلومبه‌لری کوندرمسی قرارکیر اوله‌رق اجرای ایجابی ضمننده قپودان پاشایه تذکرهٔ سامیه یازلدی ۰

وطشره‌لره کیدوب کلان تاتارلرك واردقلری یرلرده حالت افندی‌یه دائرسوز سویله‌دکلری کندوسنه محرمانه اشعار اولنمش ایدوکندن فیما بعد تاتارلرك نشرارا جیفدن مجانبت ایلملری وخلافنه حرکت ایدنلر اولورایسه ایلچی خانی اوکنده صلب اولنه‌جقلرینك کندولرینه تفهیمی سیاقنده ینه اول کون تاتار اغاسنه خطابا بیورلدی عالی یازدیرلدی ۰

حالت افندی کندو علیهنه آغزآچمش اولان استانبول خلقنك لساننی قطع ایچون کیمنی نفی وکیمنی اعدام ایله اخافه ایتمکده اولدیغی کبی بووجهله طشره خلقنك دخی قولاقلرینی طیقامق وتاتارلرك اغزلرینی قپامق ایسترادی ۰ بوایسه برخیال محال ایدی ۰

برتاتارك حالت افندی حقنده سوز سویلمسندن طولایی اعدامه مستحق کورلمسی‌نه شرعه او یارنه‌ده عقله صیغار ۰ لکن نه‌چاره حالت افندی بالاده بیان اولندیغی اوزره مجلس عمومیده یکیچری قوقونوسلرندن بووجهله برفتوی المشیدی ۰ احکام سخیفه‌سنی سربستجه اجرا ایدوب کیدیوردی ۰ بوحالت ایسه هنوز استانبولك تورەسنه واقف اولمیان بندرلی علی پاشا کبی حوصله‌سی طار برذاتی فکر ومطالعه‌یه مجبور ایدیوردی ۰

رجبك یکرمی برنجی کونی استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه خطابا اصدار بیوریلان اوامر علیه‌ده (لقد رضی‌الله عن‌المؤمنین اذیبا یعونك تحت الشجرة) ایت کریمه‌سی درج اولنه‌رق کافهٔ مؤمنینك اتفاق واتحاد

اوزره تحصیل رضای باری وهر برکارده امر بالمعروف ونهی عن المنکره رعایت و بش وقت نمازی رجال دولت قوناقلرنده واصناف واهل سوق جوامع ومساجدده جماعت ایله ادا ایملری تنبیه اولنمشدر . بو تنبیهات هب صدر جدیدك صدارتنـه دائر صادر اولان خط همایون اقتضـای جلیلندن بولنمشدر .

فرداسی ینه استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه وقپودان پاشـایه ویکیچری اغاسنه وطوبجی باشی وجبه‌جی باشی و بوستانجی باشی اغالره بیورلدیلر یاز یلوب کماکان مسلح واکاه بولنوب انجق عبث یره تفنك وطبانجه اتلمسی یساغ ایدلدی . وصدر اعظمك شهرتندن واقعا تفنك صداسی ایشیدلمز اولدی وفقرا ورعایا دکانلرینی اچوب کار وکسبلریله مشـغول اوله‌یورلر لکن اصناف میدانه چیقدی روملر عفو اولنمشلر کبی اراجیف چیقـاررلر ایسـه قطعا اعتماد اولنمامق خصوصی دخی اوامر مذکوره‌ده تصریح بیورلدی .

ینه رجبك یکرمی اوچنجی کونی شیخ الاسلام قوناغنده مجلس مشـورت قورلدی . اطرافدن وارد اولان اوراق اورته‌یه قونلدی . موره رعایاسـیده عصیان ایتمش وبو عصیان جوار قضاره سرایت ایلمش . اوطرفلرك احوالی دخی فنالاشمش . نه یاپملی دیو حضاردن صورلدی . نه‌رأی ویریله بیلور . نقود مفقود جند مرتب ناموجود . انسـان غلبه‌لکی چوق . لکن دین اوغورینه سـکردن یوق . هرکس نفع مخصوصی ایچون چالیشور . جبرا جمع اولندقلرنده دخی تجربه اولندیغی اوزره ادنی بهانه ایله طاغیلیورلر . دنیلدی . جمله‌یه حیرت الویردی . بونك اوزرینه بعضیلر عسکری اطماع ایله ایش کوریله بیله‌جکنی درمیـان ایدوب اکرچه مسـئلهٔ مبحوث عنها محاربات داخلیه‌دن اولمق حسـبیله بو صورت بادیٔ تخریب مملکت اوله‌جغی تخطر اولندیسه‌ده اندن بشـقه تدبیر اولمدیغندن اکا قرار ویرلدی . وفتوی امینی عریانی زاده مجلسـه جلب ایله مذاکره اولندقده سل سیف عصیان ایدن رعایانك قتل وسبینه فتوی النـدی .

بناء علیه کرك موره‌ده وکرك سـائر محللرده اولو الامره اطاعت ایتمیان واهل اسلام علیهنه بغی وخروج ایلیان رعایانك قتل وسبی واسـترقاق

وماللرينك عساكر اسلاميه طرفندن اغتنام اولنمسی رخصتنی حاوی رجبك يكرمی دردنجی كونی ممالك محروسه‌نك هرطرفنه فرمانلر نشر اولندی ٠
جلد عاشرده بيان اولنديغی اوزره ويانه قونغره‌سنده انكليزلر انسانيته خدمت اولمق اوزره زنجيلرك استرقاقنی منع ايتدرمك ايچون بوقدر بذل جهد ايلدكلری حالده بوكره روملرك استرقاقنی پك چركين كوره‌جكلری دركار ايسه‌ده موره اشقياسنك بواثناده اهل اسلام قاريلرينك قارننی يارمق وچوجقلرينی شيشه صاپلامق كبی مشهود اولان معاملات وحشيانه‌لرينه نسبتله اهل اسلامك انلری اسيرايتمسی پك اهون كوريليوردی ٠ مع مافيه اولدقچه دولتعليه‌نك غير تكشی اولان اوروپالولردن چوغنك افكاری بواسارت ماده‌سندن طولايی بوزلقده ايدی ٠
بواثناده ايوالق رعاياسنك اطواری دخی شبهه‌بی دعوت ايتمكله سلاحلرينی دوشرمك وحال وحركتلرينه نظارت ايلك اوزره دكزلی زيوده‌سی طواسلی عثمان اغا وافر عسكرله ايازمند نام محله كله‌رك اوراده اقامت ايله محافظه‌يه مأمور اولدی ٠

✵ تبدل صدارت وديكر بعض توجيهات واجراآت ✵

بروجه بالا رجبك اون‌سكزنجی كونی بندرلی علی پاشا حضور شاهانه‌ده مهرهمايونی تسلم ايتدكدن‌صكره شيخ الاسلام ايله برلكده باب عالی‌يه كلوب اثنای مصاحبتده برمعتاد مدار فتح كلام اولمق اوزره شيخ الاسلام افندی ظرفای عصرك موسم صحبتی ديدكلری يالی و باغچه وشكوفه‌يه دائر هوايی سوزلره كيرشمك ايستدكده بندرلی بهی افندم بويله يالی باغچه ديه‌رك دنيا بوقيافته كيردی انلر نيه لازم ديو سرحدلو طوريله‌سرت وخشين برجواب و يرمكله افندی متحيرو بونك سلفی پك ملايم ايدی بوده پك سرت بونكله نه‌يا په‌جغز ديو متفكر اوله‌رق افندم برازده تفرج وكسب هوا لازم دكلمی خصوصا شوكتلو افنديمزك انشاءالله قريباً بوغاز ايچنه نقل همايونلری لازم اولديغندن سايهٔ شاهانه‌لرنده بزلرده ياليلر يمزه كيدرز تنفس ايدرز ديو تعمير مبنای كلام ايده‌يم ديركن پاشا دها اوست پرده‌دن سوزه اغاز ايله انلرده نقل ايتمسونلر اورته‌لق ايو اولسونده اويله نقل ايتسونلر ديجك افندی‌بی برقات دها تعجب وحيرت استيلا ايدرك اوزمانلر معتاد اولان بخوردان وكلابدان كتورلمك رسمنك اجراسنه اشارت ايدوب

بوصحبت منتنه‌یی رایحۀ بخور ایله مسکی الختام ایتمش وهمان قالقوب قوناغنه کیتمش ایدی .

بوندن اکلاشلدی‌که صدر جدید علمدار پاشا طوریني طوتمش حالبوکه علمدار پاشانك النده بیوك قوت اولوب یکیچریلر اندن تیریل تیریل دترردی . اودخی طوغری بیلدیکنی سویلر ودیلدیکنی اجرا ایلر ایدی . اما اون‌بش اتباع ایله استانبوله کلوب ده مجرد بندرلی عنوانیله اوست‌پرده‌دن دم اورمق کار عاقل دکل ایدی . بونکله برابر بیچاره حسن تعبیره ومافی‌الضمیرینی لایقیله تفسیره موفق دکل وحالت افندینك اداره ایلدیکی دولاب دسائسدن و(بیت) عیب مجنون مکن ای منکر لیلاکه دراو ❊ حالتی هست‌که ان برهمه‌کس ظاهر نیست) فحواسندن بتون بتون غافل ایدی .

حتی مجالس مشورتدن برنده بعض اراذل واشرارك هرکون سفك دما ایتدکلری بالمناسبه تذکیر اولندقده حالت افندی کاورلرك جمله‌سی ماده‌ٔ فسادده متحد اولدقلرندن کمرانوف نخوتلری ضمننده برازینك بو یولده اتلافی لازم ایدوکنی ایما ایلدکده صدراعظم یوق یوق لازم اولان صوچلی اولنلری قتل اولنمقدر . واینجه‌سنه باقیلورسه بویله برطاقم باشسز چولوق چوجیغی سلاحلاندیروب ده پایتخت پادشاهیده فقراء رعیتی قتله مساعده کوسترنلرك حقندن کلملودر دیه‌رك برکره حالت افندی‌یه دقتله باقدقدن صکره یکیچری اغاسنه متوجهاً پادشاهمز افندیمزك یدی اوجاقلری واردر سنك عسکرك نره‌لرده‌در دیدکده یکیچری اغاسی جوابدن عاجز اوله‌رق مبهوت وسربجیب سکوت اولدی . آندن جمله‌یه خطاباً باقك شوکتلو افندیمز بزدن اتفاق ایستر بزله اتفاق ایده‌جکمیسکز یوخسه نه‌دیه‌جکسکز بکا شمدی جواب ویرك دیدکده اهل مجلسی تلاش وحیرت الدی . همان بره طوت بره اور دیمدیکی قالدی . حالت افندی بویله کورمدیکی وخاطرینه بیله کتورمدیکی برشدتلو مصاوله طرزنده معامله‌دن اورکوب دوداقلری دتره‌مکه باشلادی بومعامله‌یه ذهنجه بشقه معنالر ویردی . سائر حضار دخی فکرومطالعه‌یه واردی . مکر صدر اعظمك برکونه مأذونیتی اولمیوب بویله‌اتوب طوتمسی مجرد جکه ایمش . فقط اویله براچیق مأذونیت المق فکرنده

ایمش که صکره ذات شاهانه‌نك تبدیلا ایوب انصاری‌یه تشریفلرینی خبر الدقده درعقب واروب وتربهٔ شریفه دروننده حضور همایونه کیروب امور داخلیه وخارجیه‌یه دائر بعض خصوصاتی خبر ویردیکی صره‌ده مأموریتنجه مأذونیت کامله واستقلال تام ایستمش اولوقتلره یتشمش اولان بعض ذواتدن ایشیدلدیکنه کوره حالت افندینك اعدامینده ایستمش دیرلر . واقعا حالت افندینك وقت ازاله‌سی کلمش وبلکه‌ده پکمش ایدی . وصدر اعظمك بوتکلیفی رأی زرین شاهانه‌یه پکده موافقت ایلمز دکل ایدی . لکن یکیچریلره استنادی جهتله اودرجه‌یه قدر کیدلمکه چندان جسارت اولنه‌میوردی . وبرده‌بندرلینك اطوار لوندانه‌سی طبع همایونه موافق دوشمامشیدی . بناء علیه انك بوطلبنه برجواب قطعی ویرمیوب ملاحظه‌یه تعلیق بیورمش . فرداسی یعنی صدارتنك اونبجی ورجبك یکرمی یدنجی کونی علی‌الصباح سلحشور طاقیله درت نفر بوستانجی چوقداری کلوب کندوسنی سرای همایونه دعوت ایتدکارنده برغریب دعوت اولمغله براز تفکر وتردد ایلدکدن صکره قالقوب سرای همایونه واردیغی کبی بوستانجی باشی قارشولیوب قالفه یرینه چویردی . ودرحال دالسعاده اغاسی کلوب مهر همایونی اخذایله کندوسنی بالقخانه‌یه کوندردی . وصدارت عظمی مسندجلیلی قائممقام سابق صالح پاشایه توجیه قلندی . صدارتنه دائر صادر اولان خط همایون زیرده (٣٤) اشارتیله ایراد اولنور .

سلفی بندرلی علی‌پاشا قبرسه نفی ایدلدی وارقه‌سندن اعدامی ایچون مباشر مخصوص ایله امرعالی کوندرلدی . مباشرواروب امرعالی‌یی ابراز ایتدکده ایواه بیله‌مدم اول اجرا صکره انبا ایتلو ایمش دیه‌رك حالت معهوده حقنده اولان فکرینی میدانه قویمش . چه‌فائده همان اعدام ایله سرمقطوعی استانبوله کتورلمش وسرای همایون پیشکاهنده نظرکاه عبرته قونلمش واوزرنده‌کی یافته‌سنده (روم ملتنك وسائر بعض اصحاب غرضك تحریك واغواسیله معاذالله تعالی دولتعلیه‌یی افساد واخلاله سعی ایدن بندرلی علی پاشانك سرمقطوعیدر) دیو یازلمشدر .

بو یافته‌نك مضمونی محضا حالت افندینك افتراسیدر . دولتعلیه‌یی بوفلاکتلره اوغرادن کندوسی اولدیغنی کندو دخی بیلوردی . درت کونلك نفوذ

واقبال ایچون ایتمدیکی قالمیوردی . بندرلی حسن نیتی ایله مأجور ومغفوردر . ذکر وفکرنده محق ایدی وایش انك ایستدیکی یوله کیدیوردی حکیمانه طاورانمش اولسیدی حالت مضره‌یی ازاله ایده‌بیلوردی . استانبولك تورەسنی بیلمدیکی جهتله پك لوندانه حرکت ایتدی وساده دلانه براخلاص یولنه فدا اولوب کیتدی .

صدر جدیدك عهده‌سنده بولنان چرمن سنجاغی اصحاب ثروت ویساردن قلبه ناظری صالح افندی عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله وادرنه‌یی محافظه شرطیله توجیه اولنمشدر .

دو بریجه‌ده اولان سلاطین جنکیزیه‌دن بهادر کرای سلطان بواثناده قبائل تاتاره باشبوغ نصب اولنمش وسلستره ایالتنك زعما وارباب تیماری ایله طونه یالیسنده بولنان قزاق طائفه‌سی دخی انك معیتنه تعیین قیلنمشدر .

سابقا قدس شریف ملاسی عصمت بك زاده عارف حکمت بك افندی‌یه مصر قاهره مولویتی توجیه قلندی . شوالك اوچنجی کونی برمعتاد اجرا اولنان توجیهاتده نشانجیلق سابقا کتخدای صدرعالی جانب افندی‌یه وباش مقاطعه جیلق سابقا وقعه نویس مرحوم عاصم افندینك اوغلی سید محمد حامد افندی‌یه توجیه اولندی .

❊ سیاست عرفیه واغراض شخصیه ووقایع سائره ❊

صالح پاشا صدر اعظم اولدیغی کونك فرداسی صالی کونی استانبولك مواقع متعدده‌سنده اون ایکی روم اولدردی . بونلرك بریسی ارناودکویی باش پاپاسی ایدی . فرداسی چهارشنبه کونی یدی روم دها اعدام ایتدردی . بونلرك بریسی دخی مقتول چوقه‌جی جیرونك اوغلی ایدی . بوسیاستلری کورن اهل اسلامدن بعضیلری دخی جسارت الەرق قلاصده روملرك اهل اسلام حقنده ایتدکلری فضاحتلرك انتقامنی المق یولنده بعض اغراضه مبنی کوزلرینه کسدردکلری رعایایی اعدام ایدر اولدیلر .

شانی‌زاده دیرکه بعض نیك وبده عقلی ایرمز یرلی قولی مرد دعوی‌یانلرنده کسوب بیچمه‌ده رستم ونریمان جهان وتدبیر دولتده خواجه نصیر طوسی طفل ابجد خواندر اومقوله‌لرك لیل ونهاردیانتی اظهار وغرضی اضمار ایدرك خانه ودکانلرده قتل عام واغتنامه دائر کلاملرین ایشیدن مراهق ونابالغ اولاد وشا کردان وایچلرنده اون سکز یکرمی یاشنه ایرمش تربیه‌سز وادبسز

نادان اوغلانلر (ولایلدوا الافاجرا کفارا) مبتغاسنجه سائر صغیر وکبیر مکتب چوجقلری یی دخی باشلرینه برکدیره‌رك شعبانك ایکنجی جمعه کونی برقاچ طاقم اولوب استانبولك خرستیان محله‌لرینه هجوم و بعض رعایایی جرحه جسارت وحتی برطاقمی اکری قپو کلیساسنی باصوب اویزه واشیای سائره‌سنی غارت ایلدیلر · قوللق نفراتی دفعدن عاجز اولوب هله یکیچری اغاسی ایرشمکله اول عسکر کوجله تفریق وکوزه کورینان واحد من‌الف اشیایی برتقریب اللرندن تفکیك ایده‌بیلدی · ایرتسی کون بر بشقه طاقمی بك اوغلی قربنده چقوردیدکلری ارمنی محله‌سنی باصوب بیوکلرنده سلاح اولدیغندن علی روایة سکزقدر کبیر وصغیری بی باك جرح ایله ایکیسی چوق چکمیوب هلاك اولدی · وطو پجی صالمه قوللغی کوجله دفع بلاایلدی · بوندن‌صکره اول ارا ذلك بك اوغلنده افرنج دکانلرینه تعدی ایده‌جکلری مشورتلرینه بناء ضابطان برقاچ کون اول حوالی‌یی محافظه‌یه دقت ایلدیلر · بوایامده چارشو وزقاقلرده بعض افقر یهودیلردن بشقه رعایانك نادر کورینور اولدی · وسائرلری اولرندن چیقه‌مز وبك فقراسی چیقسه‌ده هیچ برکسب ایده‌مز اولملرندن ناشی اکثری خانه‌لرنده عاج و بیعلاج ازوا ایله ناپاره‌یه محتاج اولدیلر · بعض اهل اسلامدن دوست صاحبی اولان وسائر قوت لایموت ارسال ایدرلردی · انتهی ·

ارمنیلرك عصیان واختلالده دخل وعلاقه‌لری اولمدیغی حالده (قوری یانی صره یاشده ینار) فحواسنجه انلرك دخی بعضیلری بوصره‌ده بروجه بالا حصه‌دار خسار اولمشدر ·

بندرلی زماننده ناس بویله حرکات ناروایه جسارت ایده‌مزدی · دائما حالت افندینك کینفنجه کیدن صالح پاشا ایلك آغزدن سوزی چوجقلرك آغزینه دوشوردی ایشی بو پرسه‌یه کتوردی · پایتخت دولتده اسایش وامنیت قالمدی · خانه وقهوه خانه‌لرده وزقاقلرده کفتکو چوغالدی · حالت افندی حقنده درلوسوزلر سویلنور اولدی · حالت افندی‌یه بوحالت دخی طوقوندی برچاره دوشونلك اوزره مجلس مشورته قوندی · لدی المذاکره محلات اره‌لرنده تفنك آتلمق واوته‌ده بروده بی جرم رعایا قتل اولنمق کبی فناالقلرك دفعی واومثللو موجب نفاق اوله‌جق اراجیفك

دخی دفعی خصوصلرینه قرار ویرلدی ٠ وهمان بوسیاق اوزره قپودان
پاشایه واستانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه ویکیچری اغاسنه وطوبجی باشی
وخمبره‌جی باشی اغالره خطابا امرشریف یازلدی ٠ صورتی زیرده (٣٥)
رقمیله ایراد اولنور ٠

لکن استانبول خلقی برکره سلاحلانمش اولدیغندن تفنك وطبانجه سسلری
دائما اکسیك اولمدیغنه مبنی برای صکره استانبول ایچنده سلاح اتمق
قطعیا یساغ ایدیله‌رك ینه اتانلر اولورایسه ضابطلره تسلیما حبس ایدلملری
امر اولنمشدر ٠

واولوجهله رعایایه تعرض وتعدی یساغ ایدلمش ایسه‌ده صکره دخی اصحاب
اغراضدن بعضیلری خلاف رضای باری اوله‌رق اسکیدن ماجراسی اولان
نیجه بی جرملری بر تقریب ایله اتهام واعدامدن خالی اولمامشلردر ٠
نته‌کیم زیرده صره‌سیله بیان اولنه‌جق وقوعات اره‌سنده بعضیلری نمونهٔ
عبرت اولمق اوزره درمیان اولنه‌جقدر ٠

بواثناده شارکوی قضاسنه تابع حوره قریه‌سی کلیساسی زانفوجنك
خانه‌سنده کلیتلو باروت اولوب برتقریبله اتش الوب خانه‌سنی خراب
واولاد وعیالنی کباب ایلمش کندوسی اوراده بولنمامغله صکره‌دن شارکوی
وحوره دسپوتلری ودرت نفرقوجه باشیلری ایله برابر طوتلمش و بووقعه
دخی روملرك هرطرفده تدارکات فسادیه‌لری اولدیغنه دلیل اولمغله اولکیدن
زیاده تحریاته اهتمام ایدلمشدر ٠

ینه بواثناده اخیولی ولادیقه‌سنك فسادی تحقق ایتمکله اعدام قیلنمش
ورویسقصری قضاسنده بعض رعایانك فساد باشی بولندقلری وارکج
قریه‌سی پاپاسلرینك رعایایه اون یدی کونه قدر بیوك سفریمز اوله‌جقدر
غافل بولنمییکز دیو تحریر ایتمش اولدقلری تحقیق اولنمغله جمله‌سی اخذ
وکرفت ایله ترتیب جزالری امر اولنمش ایدی ٠

روم خائنلرینك استانبولده ایقاع ایتمك ایستدکلری طراقهٔ عظیمه‌یی فعله
کتورمك اوزره بغدان ویوده‌سی معهود میخالك کوندرمش اولدیغی
تفنکجی اوطه باشیسی ایله بررفیقی استانبوله کلمشلر ایسه‌ده بمنه تعالی ماده
سررشته ویروب اومقوله مفسدلر بالتحری بولنه‌رق طرف طرف اعدام
اولنمغه باشلاندیغی کی ایکیسی دخی هیئت متنکره ایله استانبولدن فرار

ایدوب بغدانه کیدرکن هراز غرادده طوتلمشلر . سلستره والیسی سلیم پاشا اوطه باشینك رفیقنی اعدام وکندوسنی یاننده بولنان بعض اوراق ایله درسعادته ارسال ایتمش اولدیغندن لدی الوصول مکتوبلر اتریا لغتی اوزره یازلمش اولدیغندن برشی اکلاشیله میوب اوطه باشی شعبانك یدنجی کونی ارناودکوینده افندی بورننده صلب اولندی .

روملرك عصیانی اوزرینه اجرا اولنان بومثللو سیاستلر ارەسنده حالا یانیەده محصور اولان تپه دلنلی علی پاشانك استانبولده صرافی اولان غصبار نام ارمنی دخی معلوم اولمیان برسببدن طولایی شعبانك اونجی کونی والده خانی قپوسنك اوکنده صلب اولندی . کویا پاشاسنی عفو واطلاق ایتدرمك ایچون بعض طرفلره مراجعت ایدیورمش . فرداسی اوغلی دخی کذلك والده خانی اوکنده اعدام قیلندی .

برکون صکره سابقا اندره اطەسی ویودەسی رشید اغا دخی کذلك والده خانی قپوسی اوکنده اعدام اولنمشدر . بونك سببی معلومدر . شویله که رشید اغا شهری الاصل بردلی قانلی اولوب مقدما برمدت عزیز پاشانك توتونجی باشیلق خدمتنده بولنمش وانك وفاتنده حالت افندینك خصم جانی اولان مقتول ضربخانه ناظری عبدالرحمن بکه انتساب ایله حسن توجهنی قازانمش وانك همتیله اندره اطەسنك اوتوز بش سنەسی ویودەلغنی الەرق کیدوب مدتنی اکمال ایتدکدن صکره اوتوز التی سنەسی اوائلنده استانبوله کلەرك خانەسنده انزوا اوزره بولنمش ایدی . حالت افندی انك افندیسنی اعدام ایله ظاهر کرکی کبی تشفیٔ صدر ایدەمامش اولدیغندن او بیچارەیی دخی کویا فساد ایدیورمش دیو اعدام ایتدرمشدر . مرویدرکه اصحاب مرحمتدن بری حالت افندی‌یه بورشید برکنج ادمدر بر بشقه وجهله تأدیب اولنسه دیدکده حالت افندی طور معهودیله سخریه کونه کنجی قتل یازق اختیاری قتل کناه هرزمان قتل ایچون اورته یاشلی ادمی نرەده بولملی دیو جواب ویرمکله ایشیدنلره حیرت الویرمشدر .

قپوجی باشیلردن اسبق مطبخ عامره امینی وسابق طوبخانه ناظری عثمان اغا ایله حالت افندی ارەسنه بعض اسبابدن طولایی بو اثناده عداوت خفیه دوشوب حالت افندی ایسه سلب امنیت ایلدیکی ادمی دوندیروب طولاشدیرەرق انجامکار کندو اایاغیله بردامه کرفتار ایلمك مقتضای مشربی

اولديغندن عثمان اغا خوف واندیشه یه دوچار اوله‌رق کندوسنی حمایه ایتدرمك مقصدیله جابجا مقربین پادشاهی ایله ملاقات ومصاحبت ایدن انبار کاتبنه براز سوزلر القا ایتمشیدی • انبار کاتبی ایسه عالم بالایه ایصال پیام ایله ایش بجره‌جك مقوله‌دن اولمدیغی جهتله انباره متعلق حال وجمال مقوله‌لرینه نه طوررسكز حالت افندینك فسادی دنیایی طوتدی کاوری مسلمانی بربرینه قاتدی انك مرامی شودر و بوهنکامه‌نك حقیقتی بودر یوللو سوزلر سویلکلد درعقب شعبانك اون اوچنجی صالی کونی وزیر ایسکله‌سنده اعدام قیلندی •

ینه اول کون بندرلی علی پاشایه مناسبت جزئیه‌سی اولان اسبق امام اول شهریاری کامل افندی دامادی مدرسیندن حسن افندی وموالئ دوریه‌دن ایکن اولکی سنه اخرتلك خانمك کریمه‌سنی تزوج ایدن وخلیل افندینك مشیختنده مخرج پایه‌سی الان عثمان زاده اسماعیل افندی وصدر اسبق الحاج علی پاشانك قپو کتخداسی اولوب لسانه پرهیزی اولمدیغی جهتله حالت معلومه‌یه دائر اغزندن سوز قاچیران خواجکاندن عمر افندی اوچی بردن نفی اولندیلر •

چند روز صکره سالف الذکر عثمان اغا دخی مملکتی اولان عربکیره نفی اولنمشدر • متعاقباً عثمان اغا عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله قارص قلعه‌سی محافظلغی توجیه قیلنمشدر •

نیش محافظی اولان حسین پاشا بواثناده نیشه لدی الوصول اولجه اصدار ایدلمش اولان فرمان عالی موجبنجه سلفی علی پاشایی اعدام ونیش متره‌پولیدی ایله بش نفر سوز صاحبی اولان رعایایی صلب ایلمش ورعایانك سلاحلرینی دوشیرمکه باشلامشدر •

خورشید پاشانك صدارتدن ودری زاده عبدالله افندینك مشیختدن انفصاللری حالت افندینك القاآتی اثارندن اولدیغی اولوقت شیوع بولمشیدی • مؤخرا خورشید پاشا ایله بارشدیلر قالدیکه خورشید پاشا الحالة هذه یانیه سر عسکری اولوب مرکز سلطنتدن بعید بولندیغی جهتله حالت افندی مستریح البال ایدی اما عبدالله افندی اولوقت نفی اولنمشیکن بعده اطلاق ایله درسعادته کلوب کاه بکده‌کی ساحلخانه‌سنده وکاه اسکدارده تونس باغنده مجدداً بنا ایتمش اولدیغی خانه‌سنده اقامت اوزره

ایدی بویله ایام انقلابده انك قرب سلطنتده بولنمسی ایسه حالت افندی‌یه بادیٔ خلجان درون اولدیغندن ینه برطرفه اجلاسی چاره‌سنی دوشونمکده ایدی ٠

صدر سابق بندرلی علی‌پاشا استانبوله کلورکن عبدالله افندینك انشته‌سی اولان رجال دولتدن ووزرای عظام قپوکتخدالرندن سلیم ثابت افندی بر ایکی قوناق ایلرو کیدوب انی استقبال ایلمش و بوندن حالته دائر بعض خصوصات ترشیح ایتمش ایدوکنه مبنی شعبانك یکرمی التنجی پازار ایرتسی کونی ثابت افندی دیمیتوقه‌یه نفی و پاشالی احمد نام کمسنه حالت افندی حقنده سوز سویلمش اولمسندن ناشی ایلچی خانی اوکنده و ینه بوسبیدن طولابی فقرای درویشاندن مجارلق ایله اتهام اولنان برآدم پارمق قپوده اعدام قیلندیلر ٠

فرداسی صالی کونی دری زاده عبدالله افندی حرمی ومخدومی شریف افندی ومکتوبجیسی ایله برلکده ارپه‌لغی اولان مغنیسایه ودیکر انشته‌سی استانبول پایه‌لولرندن چرکس بك زاده رحمی بك میخالیجه وعبدالله افندی منسوبانندن معدود اوله‌رق اولکی مشیختنده دوریه‌دن مخرجه نقل‌اولنوب بعده ادرنه مولویتنی ضبط ایدن بروسه‌وی سلیم ملا زاده سید عبدالرحیم افندی ازمیده نفی اولندیلر ٠

ایونوروز طرفندن اخیولی سمتنه کیدرك اول حوالی رعایاسنك اذهاننی اخلاله چالیشان برپاپاس ایله ارکج قریه‌سنده طوتیلان ایکی پاپاس استانبوله کوندرلمش اولمغله رمضانك طقوزنجی کونی بری‌ارناود کوینده ودیکر بری ینی کویده ودیکری طرابیه‌ده صلب ایدلدیلر ٠

سابقا بغداد والیسی مقتول سعید پاشانك برادری اولوب مقدما بغداد والیسنه عصیان صورتیله بغداددن چیقمش اولان صادق بك دونوب طولاشه‌رق ارضرومه کلمش اولدیغندن درسعادته جلبی ایچون بامر عالی برخاصکی کوندرلمش ایسه‌ده شایدکه درسعادته ورودنده بغداد ایشلرینه مداخله‌سی اولان حالت افندی حقنده اغزندن برسوز قاچیرر ملاحظه‌سیله مؤخراً کوندریلان امرعالی موجبنجه خلال راهده اعدام اولنمشدر ٠

استانبول وحوالیسی رعایاسنی تحریك ایچون اقدکز طرفندن استانبوله کلوبده اله یچمش اولان جاسوسلر بوغاز ایچنده مجمع روم اولان محللرده

بر ایکیشر اعدام اولندیغی صره‌ده کمرک اوکی بقاللرندن قرمانلو برمتمول رومك فسادده مدخلی اولدیغی تحقق ایدرك اواسط رمضانده قتل ایچون کمرك میدانه کوندریلور ایکن خرستیان یوقمی ایش بتدی دهانه کونکزه طوررسکز دیو اوراده بولنانهم جنسلرینه ترکجه صیحه وندا ایله بینلرنده معهود اولان فسادی ایما ایلمشدر ٭

ینه بوقبیلدن اوله‌رق اول اثناده ممن ویوده‌سی قپوجی باشی دده مصطفی اغانك خدمتنده بولنان بربلوکباشی اول حوالی سواحلنی محافظه ایدرکن نصف لیلده بر اوفق قایق ایله اوچ روم وایکی فرنك کلوب ممن ساحلنه یناشمق اوزره اولدقلرینی کوردکده قایق ایله اوزرلرینه واروب انلری طوتمش وتحریك رعایا ضمننده سکز یوز یکرمی قطعه مکتوب ایله سیسام و بنفشه اطه‌لرندن کلمش اولدقلری تحقق ایتمش ٭ مکتوبلرك برازی ترجمه ایتدیرلدکده بعضیسنده معلومك اولان اقچه‌یی برتقریب کوندره‌سین یاخود مدفون اقچه‌یی برتقریب الوب کله‌سین وفلان شیئ کوندره‌سین کبی خصوصات اولوب بعضیسنده دخی ایام سالفه‌ده بزم ملتمز بیننده مودت قالمدیغی جهتله بر برینه عداوت ایدرك کنهکار اولدقلرندن بنایه بزی ترك وتأدیب ایلدی شمدی امر برعکس اولدی انلرك بر بریله اتفاقی قالمیه‌رق ومرحمتلری مسلوب اوله‌رق بر برینك قاننی دوکمکده‌درلر و بزاخوت واتفاقمزی محکم ایتدك فیما بعد دوران بزمدر حذرسز اوزالرده اکلنوب ترکلرك کیرلو اتکارینی نیجه او پرسز بوطرفه کلوب سر بست اوله‌سز بوندن صکره بزه انلرك کوجی یتمز ینه وطنکزه غالبانه کیدرسز کبی ترهات محرر اولمغله دده اغا بعض مطالعه‌یه مبنی فرنکاری اوراده حبس ایله اوچ نفر رومی برأ کوندرمش ٭ بونلر اسکداردن استانبوله کچوریلور ایکن غلطه اوکنده‌کی خرستیان کمیلرینك حذاسنه کلدکلرنده ایچلرندن بریسی خرستیان یوقمی روم ملتی قرداشلرینك غیرتی چکر یوقمی نه قورقوب طوررسز دها نه شبهه ایدرسز بوندن صکره دوران بزمدر وخرستیان دولتلری یاردجیمزدر دیوچاغره‌رق کچوب کیتدی والداندقلری خیال محالی اعلان ایتدی ٭ بر ایکی کون مرورنده انلردر سعادتده اعدام ومرقوم ایکی فرنك دخی ممنده صلب اولندی استانبولده

نقدر سرسری مقوله‌سی ومجهول الاحوال روملر وارایسه بوصرده جمله‌سی طرد وتبعید قیلندی .

بو اثناده فسادلری تحقق ایتمکله حبس ایدیلان التی نفر پاپاس دخی شوالك بشنجی کونی استانبولك مواقع مختلفه‌سنده اعدام اولندیلر .

افلاق ویوده‌سی اولوب اقدمجه فنارده‌کی قوناغندن سلیمانیه جوارنده برقوناغه نقل ایدلمش اولان اسکرلت بك شوالك یدنجی کونی اولاد وعیالی واللی قدر اتباعی ایله قیصریه‌یه نفی اولندی وارەسی چوق چکمیوب وفاتی خبری الندی قاتولیك طائفه‌سندن ومقتول دوز اوغللری متعلقاتندن قره‌بتك مقتول دیوان ترجمانه درکار اولان تعلقنه مبنی مقدما انك برآدمیله مجوهراتنی خانه‌سنده اخفا ایتمش اولدیغی طویلمغله اودخی شوالك سکزنجی کونی اعدام قیلندی .

بو وجهله حقلرنده اجرا اولنان معاملات شدیده استانبول وجوارنده‌کی روملری تهدید ایتمش ایسه‌ده موره واطه‌لر رعایاسنك طغیاننی تشدید ایلیوب کیلری وکمیجیلری دخی چوق اولدیغندن انلر دخی آقدکزده ایتدکلری فضاحتلر قالمیوردی .

احوال بحریه

موره نیم جزیره‌سنده واقع قرون وموتون وانا وارین قلعه‌لرنده محصور اولان اهالی طرفلرندن یانیه سرعسکری خورشید پاشایه برطریقله کلەبیلمش اولان اعلام ومحضرلر وموره والیسی طرفندن دونما ومهمات وعسکر وذخیره طلبنه دائر کوندرلمش اولان معروضات وازمیر جانبندن چاملیجه وصولیجه وایپساره کبی سفائنه مالك جزائر بحر سفید قورصانلرینك سیسام اطه‌سی اوکنده وحوالیسنده کشت وکذار ایله اهل اسلام تجارینه تسلط وایصال خسار ایتدکلرینه دائر کوندرلمش اولان اعلام ومحضر شعبانك اون ایکنجی کونی شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس مشورتده بعدالمطالعه احوال حاضره‌نك بیان اجمالیسنه ابتدار ایله هر طرف ایچون لازم کلان تدابیر وتدارکاته شروع اولنه‌رق مقدمجه موره والیسنك اقتضاسنی انها ایلدیکی ایکی قطعه سواری طوپلریله اللی بیك دسته فشنکدن طوپلر دکز یولی مسدود اولمق حسبیله برآ کوندرلدی .

فشنکلرك اون بیکی کوندریلوب باقیسی دخی کوندرلمك اوزره در .

اغریبوز طرفندن مهمات وذخیره طلب اولنمقده اولوب حالبوکه براً کوندرلمسی متعسر و بحراً کوندرلمسی متعذردر ۰ بناء علیه موره طرفندن ورود ایدن اعلامات ومحضرلردن مستفاد اولدیغی اوزره مقدمجه یانیه اردوسی ایچون کوندرلمش اولان ذخائرك موره طرفندن اخذی اصابت قبیلندن اولمش ۰ زیرا فیما بعد بونلره ذخیره ومهمات ایله امداد بهمه حال اشقیا قورصانلرینی کسر واستیصال ایله آقدکز یوللرینك امنیتنی استحصاله منوطدر ۰ موره والیسی طرفندن سفینه‌لر ایله عسکر ایرشدیرلمسی انها اولدیغنه بناء ادرنه‌ده برطاقم عسکر جمعنه تشبث اولندقدن بشقه بهرام پاشانك دخی کابیولی‌یه چیقوب بده براً یکیشهر طرفنه کیتمك اوزره محلندن حرکت ایلدیکی خبری کلدی ۰ لکن بونلر کافی اولمیوب موره طرفی ایچون اناطولینك سمت ومناسب اولان محللرندن بحراً عسکر ارسالی لازم کلدیکی حالده طرق بحریه‌ده مخاطره درکار اولدیغندن مقدما ترتیب اولنان عسکر کوندریله‌مدی ۰ ارتق دونغای همایونك آقدکزه اخراجندن بشقه چاره یوق دنیلدکده بعض حضار شایدکه روسیه‌لو طرفندن برحرکت وقوع بولور ایسه دونغانك استانبولده بولنماسی مناسب اولماز دیو دونغانك اخراجنی تجویز ایتمدیلر ۰ حالبوکه ویانه قونغره‌سنك مذاکراتی حقوق حاکمیت ومالکیتك مصونیتی اساسنه مبتنی اولدقدن بشقه ممالك عثمانیه‌نك تمامیتی بعض دول اوروپا وعلی الخصوص انکلتره واوستریا دولتلری عندنده بغایت ملتزم اوله‌رق بوکا دائر ویانه قونغره‌سی مکالمات ومباحثاتی اثناسنده خیلی سوزلر کچمش ایدوکنه نظراً دولتعلیه عهود وشروطه رعایت ایدوب طورورکن روسیه‌لو طرفندن بغتة تسلط اولنه‌جق اولسه دول فخیمهٔ اوروپا درحال انك علیهنه قیام ایده‌جکاری درکار ایسه‌ده بورالری انجق خواص وکلانك معلومی اولوب شایدکه روسیه طرفندن برقورقو یوق ایمش دیو خلقك غیرتنه فتور کلور دیو بومثللو اسرارك مجلسده افشاسی مناسب کورلمیوب دیکر ادله سردیله حضار مجلسی اقناع ایچون خواص وکلادن برقاچ ذات دیدیلرکه قره دکز بوغازنده دوشمن طرفندن عسکر چیقاریله‌جق یرلرده موجود اولان استحکاملره برمرتبه دها تقویت ویریلور وحال تحفظیه‌ده طوریلور لکن شمدیکی حالده اویله برمجبوریت اکلاشیلور بو برامر آجلدر ۰ ایلروده اقتضاسنه باقیلور ۰

اما عصات رعايا ايله محصور اولان بونجه قلاع خاقانيه وذخيره نقلى قابل اولميان جزائر سلطانيه‌نك حال حاضرى ضرر عاجلدر او يله بروا همهٔ غير قطعيه ايله انلر بو حالده نصل براغيله بيلور . قالديكه بو دولت جنكى دكلدر قورصان واز باندبد محاربه‌سيدر بوكا او يله بيوك قاليونلر لازم كلميوب انجق فرقتين وقروت و بريق واسقونه وچالويه كبى اينجه دونما كافيدر بو صورتده ينه بحمد الله تعالى يكرمى قطعه قدر قپاقلو واوچ انبارلو صره سفينه‌سى قالوب لدى الاقتضا انلرده تجهيز ايله قره دكز بوغازينه كوندريلور . بو يولده ايراد اولنان ادلهٔ اقناعيه ايله حضار مجلس الزام اولنه‌رق نهايت اقدكزه دونما كوندرلمكه قرار و يرلدكدنصكره ترسانه‌دن جلب اولنان قپودانلر مجلسه ادخال ونه يولده حركت اولنمق لازم كله‌جكى سؤال اولندقده ديديلركه بوغازدن مرور ايله اولا مدللو اطه‌سنى صبيره‌رق واناطولى ساحليله ساقز وسيسام وردوس بوغازلرندن مرور ايله اثناى راهده تصادف اولنان وخبر النان قورصانلر اوزرينه واريله‌رق ابناى سبيلك سلامت وامنيتلرى استحصال اولندقدن صكره روم ايلى جهتنه چكيلوب اوطرفك امنيتى دخى منوال مشروح اوزره استحصال اولندبغى اثناده موره‌نك وسائر محللرك ذخيره‌لرى براغلمش اولور . قالديكه روم سفينه‌لرينك كثرتى مسموع ايسه‌ده انلر دونماى همايون سفينه‌لريله خصمانه محاربه ايده‌مزلر فقط خفيف وقولداملو تكنه‌لر اولدقلرندن بعض هوايه وصولره كوره درحال حركت ايله بعض مرتبه ايقاع ضرر وخسار ايده بيلورلر . فقط اوجاقلر كميلرينك دخى بودرلو ايشلرده مهارتلرى واردر غرب اوجاقلرندن واسكندريه‌وردوسدن دخى دونماى همايون معيتنه اوفق تفك قورسيان تكنه‌لرى جلب اولنسه مناسب وكلى فائده‌يى موجب اولور .

ايشته بو صورتله مجلسه ختام و يرلدى وقرار مجلس عرض ايله ارادهٔ سنيه‌سى استحصال ايدلدى . وشعبانك اون دردنجى كونى ردوس متصرفى يوسف بكه تدارك ايده‌بيلديكى قدر اوفق تفك سفينه‌لرى دونماى همايون معيتنه كوندرمسى وفرداسى مصر واليسنه وغرب اوجاقلرى بكلر بكيلرينه دخى مناسب كوردكارى قدر جنك سفينه‌لرى تجهيز ايله كذلك دونماى همايون معيتنه كوندرملرى ايچون قائمهٔ سامبه‌لر يازلدى .

واقدمجه تجهيز اولنان رياله همايون وديكر برقپاقلو واوچ قطعه فرقتين واوچ قطعه بريق سفينه‌لرندن عبارت بردونتما همان رياله همايون قپودانی سيد علی بك باشبوغلغيله بوغاز بحرسفيد جانبنه تسيير قلندی ·
حالبوكه شعبانك اون‌دردنجی كونی معارض كورفزنده واقع ايريجه ليماننه درت قطعه روم قورصانلری كلوب اوراده بولنان برقطعه اينوز لفكه‌سنی المشلر وكورفز درونده اولان اطه اوزرنده‌كی معارض قلعه‌سنك مستحفظ ناميله اوچ‌بش نفری اولوب انلردخی دائما قارشو ساحللرده‌كی باغ وتارلالرده اجرتله رنجبرلك ايدر مقوله‌دن اولدقلرندن قلعه خالی بولنمغله ازباندیلر بی‌محابا قلعه‌يه دخول‌ايله طوپلرينی كميلرينه نقل وتحميل ايتمشلر ومذكور لفكه روم تجاری مالی اولديغندن آنی براغوب كيتمشلر ايدی ·
بوخبر درسعادته وارد اولديجق همان بابا طاغی محافظه‌سنه مأمور اولوب بواثناده اسكداره ورودايله روم ايلی جانبنه امرار اولنان اناطولی واليسی ابو بكر پاشا آجه اباده واروبده مرفته‌يه‌قدر اولان حوالينك محافظه‌سنه ايرشمسی استعجال اولندی وانك وصولنه‌قدر اجه‌اباد وجوهندن بيلانجی سليمان اغا وكوسه اوغلی مصطفی اغانك وسائر وجوهك اصحاب حرب وضرب ايله معارض طرفنه واروب سنك حدودك بنم حدودم ديميه‌رك مسلمانلغه لايق خدمت وحركتی اجرا ايلملری ايچون امرشريف كوندرلدی وبوغازه تقرب ايدن بهرام پاشانك دخی سريعاً معارض كورفزی سمتنه ورودايله اوطرفك احوالنی تحقيق ايله برحسن صورته ربط ايتدكدن صكره يكيشهرجانبنه كيتمسی كندوسنه اشعار قيلندی ·
برقلعه‌يی برقاچ رنجبرك النه براغوبده بويله قاريشق بروقتده اسباب محافظه‌سنك اولجه تدارك اولنمامسی مأمورينك بربيوك قصوری ايدی طوپلر النديقدن صكره‌ده بوقدرتلاش اولنمق‌دخی‌بيهوده ايدی زيرا بونلری الانلر برطرفدن نه‌چارپارلرايسه الوب صاوشور ازبانديدمقوله‌سی ايدی · بيهوده‌يره هم‌ابو بكر پاشايه وهمده بهرام پاشايه شاشقينلق ويرلمشدر · ينه غفلت ومسامحه‌دن ناشی بواثناده بروقعهٔ اليمه ظهوره كلمشدر · شويله كه برغه وحواليسندن مطلوب اولان ايكيوزقدر قاليونجی عسكری درسعادته كوندرلمك اوزره ايازمندقربنده قابه‌قوم ايسكله سنده ايكی قطعه چكديرمه‌لره اركاب اولنمش · اندن يكرمی ميل ايرلدقلرنده ايوالق ايله

جند اطه‌سی ارەسندن ظهورایدن روم قورصانلری طوپ آته‌رق بونلرك اوزرلرینه هجوم ایتدکلرنده کندولرینی دکزه اتانلردن التمش قدری یوزه‌رك قره‌یه چیقمشدر • باقیسی کیمی بوغلمش و کیمی اشقیا النه اسیردوشمشدر • اکر برغمه و یوده‌سنك صدر اعظم صالح پاشایه تعلق اولمسیدی بومسامحه‌سی اوزرینه باشی کسیله‌جکنده اشتباه یوق ایدی •

اول اثناده نصوحزاده قپودانه علی‌بك طرفندن وارداولان تحریراتنده اقدکزده روملرك فسادی شایع اولمغله دونمای همایونك اخراجندن اول سفائن تجاریهٔ اسلامیه‌یه تعرض ایتمکده اولان قورصانلری کسر وامحا ایچون لازم کلان محلاره کوندرمش اولدیغی متفرق سفینه‌لره تقویت ویرمك اوزره معیتنه بجـالهٔ بش التی قطعه قالیون وفرقتین وذخیره ایله برابر لااقل یوزاللی واریل باروت کوندرلمسی وذخیره ایله کوندریله جك تجار کمیلرینك تك وتنها کوندرلماسی لازمهٔ حالدن بولندیغی ومقدما قیش اثناسنده اولطرفه کوندرلمش اولان اوچ قطعه بکلك کمیلردن انجق شعبان قپودانك راکب اولدیغی سفینه واروب طیار بحری ونسیم ظفر نام بریق سفینه‌لرك الان غائب و بی‌نشان اولدقلری ودرسعادتدن دونمانك اقدکزه اخراجی واجب اولدیغی واقدکزك هرطرفنده فساد کلی اولدیغندن کندوسنك بویله اوفق تفك تکنه‌لر ایله قومانیچه و پارغه و پروزه سواحلنده‌اقامتی محذوردن سالم اولمدیغنه مبنی اوصولرده بولنان متفرق کمیلری‌یاننه جلب ایله موره طرفنه عزیمتی لازم کلدیکی مندرج بولنمشدر

قپودانه بکك بوتحریراتی شعبانك اون طقوزنجی پنجشنبه کونی شیخ‌الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس شوراده اوقوندی • واحوال حاضره‌نك اجمالی سویلندی • شویله‌که اشقیاقورصانلری اطه‌لر ارەسنده وحتی بوزجه اطه صولرنده کشت وکذار ایله طرق بحریه‌یی وازمیرلیمانی بوغازینی کسوب شمدی‌یه قدر یکرمی درت قطعه مسلم تجار سفینه‌سی اخذ وغصب ایلدکلری وساقز محاصره حالنه کیردیکی وسیسام رعایاسی عصیان واوراده بولنان براز اهل اسلامی اعدام ایله و یوده‌یی حبس ایتمش اولدقلری وفساد وشقاوت ایوالق وجند اطه‌لری طرفلرینه‌ده سرایت ایلمش اولدیغی ومصر حوله‌سیله کلمك اوزره اولان بش قطعه تجار اسلام سفینه‌لرینی وردوسك برقطعه سالیانه کمیسنی اشقیا قورصانلرینك

ضبط ایلدیکی و دکرمنلك اطه‌سی لیماننده بولنسان برقطعه فرقته و برقطعه بریق‌سفینه‌لر اوزرینه علی‌الغفله قورصانلر هجوم ایدوب بریق‌سفینه‌سندن خیلی مدافعه اولنمش ایسه‌ده اشقیا تکنه‌لرینك کثرتی سببیله مقاومت ممکن اولمیوب ضبط اولندیغی واشقیا تکنه‌لرندن بعضیلری معارض کورفزینه کیروب قلعه‌دن طوب اخذینه اجتسار ایتدکاری یکان یکان بیان اولندی . وحضاردن رأی صورلدی .

اسباب سفریه‌نك هر جهتله نقصانی معلوم اولدیغندن هر کس تدبیردن عاجز ومتحیر اوله‌رق سر بجیب سکوت ایکن شیخ‌الاسلام عبدالوهاب افندی بوکافرلره ارتق امان وزمان ویرمامليدر بوکونه شقاوته مباشرت ایدنلرك ثلثنی اصلاح ایچون ثلثانی اتلاف ایتمك مشروعدر دیوب بومسئله‌یی دور ودراز تفصیل ایتدی . صدد مذاکره ایسه اشقیایی قهر وتدمیر ایچون لازم کلان اسبابك تدارکی چاره‌سنی دوشنمکدن عبارت ایدی . (هر سخن وقتی وهر نکته زمانی دارد) وقفجه افندی صدددن چیقمش اولدیغی جهتله اکا جواباً اوت افندم ویریلان فتوای شریفه موجبنجه اشقیانك شدت ایله تربیه‌لری لازم کله‌رك اولاد وعیاللری ایله برابر اسیر ایدلمری واموال واشیالرینك عسکره مال غنیمت اولمسی مقدمجه هرطرفه یازلدی دنیله‌رك کچشدیرلدی . بعده بعض حضار طرفندن دخی براز پریشان سوزلر سویلندی .

نهایت قپودانه بك خورشید پاشا ایله مخابره ایتسون او دخی تنسیب ایدر ایسه اول حالده پروزه سواحلندن انفکاك ایله کلوب دونمای همایونه التحاق ایلسون دیو قرار ویرلدی .

اقدمجه باروتخانه‌لر اطرافنده انشا اولنان طابیه‌لردن بشقه بواثناده مهردار یورننه‌یدی وکرمید یورننه اون وشایقه یرینه التی طوپلی برطابیه انشاسنه باشلانلدی سفینه‌لرك مرورینه مانع اولمق اوزره بوغاز ایچنك مناسب محللرنده دخی طابیه‌لر انشاسی تنسیب اولنمغله اناطولی قیسنده چقال یورنی نام محلده وسروی یورننده وروم ایلی قیسنده طرابیه‌ده بیبقا یالیسی اوکنده و بالطه لیماننده قوملق تعبیر اولنور موقعده بر طابیه انشاسی ایچون شعبانك یکرمی برنده بوستانجی‌باشی‌یه خطاباً امر شریف یازلدی . قپوجی باشیلردن صالح قوچ اغا دخی بواثناده موالیدن اسبق

تفنكجی باشی عارف افندینك بالطه لیماننده كائن یالیسنده اقامت ایلیه رك ایكیوز نفرسواری ایله بندرلك محافظه سنه مأمور ایدلدی ٠
اشقیا قورصانلرینك صوفیه حجاجنه ایتدكلری اهانت وملعنته دائر ازمیر ویوده سندن وارد اولان تحریراتده ازبانديد سفینه لرندن بعضیلری روسیه باندیره سی كشاد ایلكده اولدقلرندن بونلرحقنده نه معامله اولنمق لازم كله جكی سؤال اولنمغله بومقوله قورصانلر ابتدا یوقلانمق ومخالفت ایلدكلری تقدیرده همان ازبانديد نظریله باقیله رق طوپه طوتلمق لازم كله جكنه دائر اواخر شعبانده بالجمله سواحل وجزائر مأمورلرینه تعلیمات كوندرلمشیدی ٠
بوصره ده مصرملاسنك اشقیا النه كرفتار اولدیغی خبرحزن اثری النمشدر ٠ شویله كه بوسنه مصرملاسی اولان یازیجی زاده سیدمحمدسعید افندی بعض حجاج ایله برلكده برسفینه یه راكباً درسعادتدن حركت واواسط شعبانده اقدكز بوغازندن خروج ایله ساقز اطه سی خذاسنه واردقلرنده اشقیا قورصانلری اول كمی یی طوتوب ملاافندی ایله دائره سی خلقنی اناطولی ساحلنده یونده اطه لرندن بركوچوك اطه یه كوتورمشلر ٠ وكمیده بولنان اهل اسلامی قتل عام ایتدكدن صكره دونوب ملاافندینك خدامنی اتلاف ایلمشلرفقط ایكی آدمی اقدمجه اورمانلق ایچنه فرار واختفاایدوب برقاچ كون صكره كیجه لین برقایق قاپوب اول اطه دن فرار ایله سلامت یقه سنه جان اته رق نقل ماجرا ایتمشلردر ٠ ملاافندی یه كلنجه اشقیا انی وزوجه وجاریه سنی اول كمی یه كتوروب انواع اشكنجه ایله اعدام ایلدكلری اثناده حرم وجاریه سنك مه لرینی وعضو پنهانلرینی كوزی اوكنده كسمشلر ٠ الحاصل خاطره كلمدك اشكنجه لر ایله جمله سنی اعدام ایتمشلر وملاافندینك نعشنی كمی دیركنه صلب ایله برقاچ كون اطه لر ارەسنده طولاشدیره رق تشهیر ایتمشلردر ٠
اول اثناده اشقیا تسلطندن برتقریبله قورتیله رق ساقزه جان آتمش اولان یوزیكرمی نفر حجاج مسلمین ایله یدی نفر حرملرینك احوالنه دائر ساقزدن وارداولان تحریرات لدی العرض كندولرینه اون بیك غروش عطیهٔ سنیه احسان وارسال اولندی ٠ بوكیفیت افكار مراحم دثار حضرت خلافتپناهی یه پك زیاده طوقندیغندن بروجه بالا ریالهٔ همایون قپودانی ایله اقدكزه اخراج اولنان دونتما معیتنه كوندرلمك ایچون براز سفینه دهاتدارك

اولنمسی ایچون ارادهٔ سنیه صـادر اولمغله اجرای ایجابی شعبانك یکرمی بشنده قپودان پاشایه حواله اولنمغله درسعادت لیماننده مسلم تجار سفینه‌لری ایچنده جنکه الویره‌جك سکز قطعه سفینه بولنه بیلوب قپودانلری ترسانه‌یه جلبله دونمای همایون معیتنه کیتمك اوزره طوپ ومهمات ولوازم سائره ایله تجهیزلرینه ابتدار اولنمش ایدی ·

ینه اول اثناده یانیه جانبی سرعسکری خورشید پاشادن وارد اولان تحریراتده ازدین سواحلی محافظه‌سنه مأمور اولان عمر قپودان اشقیا ایله لدی المحاربه راکب اولدیغی بکلك سفینه‌یی باشدن قاره ایدرك کندی الیله احراق ایلدیکی مندرج اولمغله لدی العرض براز سفینه دها تدارکی چاره‌سنه باقه‌سز دیو فرمان بیورلمش ایسه‌ده درحال نه‌یاپیله‌بیلور دونما وقتیله تدارك اولنمق لازم کلور باب عالی ینه ایشی باشندن صاووب قپودان پاشایه حواله ایتدی · اودخی سالف الذکر سکز قطعه تجار سفینه‌لرینك تجهیزی لاقردیسنی تکرار ایلدی ·

بو اثناده کریددن استانبول طرفنه بر بیوك تجارت سفینه‌سی کلورکن اوزرینه ردوس آچیقلرنده اون یدی قطعه اشقیا سفینه‌لری هجوم ایله محاربه‌یه کیرشمشلر · مکر مصر والیسی محمد علی پاشا طرفندن تجهیز وارسال اولنان اون ایکی قطعه دونما سفینه‌لری اوصولرده بولنمغله طوب سسنه کله‌رك اشقیا کمیلری اوزرینه آتش ایدوب اوچ قطعه‌سنی خراب ودیکرلرینی دخی خیلی خسار دیده ایتدکلرندن اشقیا همان سقطلنان کمیلری یدکلیه‌رك فرار ایتمکله سفائن مصریه اول تجارت سفینه‌سنی الوب ردوسه کتورمشلردر · محمد علی پاشا طرفندن دها اون سکز قطعه حرب کمیسی تجهیز اولنمش واسکندریه لیماندن چیقمق اوزره بولنمش اولدیغی وبرطرفدن دخی مجدداً کمیلر اشترا ایله تجهیز اولنمقده بولندیغی حوادثی ردوس وساقز وازمیر طرفلرندن تحریر اولنمغله اوائل رمضانده لدی العرض ایشته مصر والیسنك سفینه‌لری کلمش همان بوغازده اولان دونمامز چیقوب التحاق ایتسه‌لر عون باری ایله دشمن سفائنی البته فرار ایدر بونلر دخی واروب قپودانه بکی اولدیغی محلدن تخلیص ایله چوق قوت پیدا اولور دیو خط همایون صادر اولمغله موجبنجه بوغازده قرار اوزره اولان دونما سفینه‌لری دخی چیقوب اقدکزده اولان ریاله بك معیتنده‌کی سفائن ایله

برلشه‌رك از باندید سفینه‌لرینك حقلرندن کلملری و بعده واروب پارغه ایله غومانیجه اره‌سنده مورتولیمانده اولان قپودانه علی بك ایله برلشوب باجمهم اق‌دکزده کشت وکذار ایتملری قپودان پاشایه وانك طرفندن بوغازده اولان پطرونه بکه تحریر واشعار اولنمشدر ·
و بروجه بالا ترسانه‌ده تجهیز اولنان سکز قطعه تجار سفینه‌لرینه کریدلی ابراهیم قپودان باشبوغ نصب اولنه‌رق اقدمجه کلیبولیدن پکسمادلرینی الماق اوزره اوراده لنکر انداز توقف اولدقلری حالده طرف همایوندن قوهٔ بحریه‌نك تزییدی حقنده پیدرپی اراده بیوریله کلدیکندن بوکره بش قطعه تجار سفینه‌سی دها بولنوب دردست تجهیز وتسییر اولمغله جمله‌سی اون اوچ قطعه‌یه بالغ اوله‌جقلرینه و بکلك سفائندن بری بونلره باشبوغ اولمق مناسب کورلدیکنه مبنی عنایةالله نام فرقتین بالتخصیص ابراهیم قپودان اکا سوار اولوب ومذکور اون اوچ قطعه سفینه‌یی معیتنه الوب بوغازدن خروج ایله ریاله معیتنده‌کی دونمایه التحاق ایتمسی ایچون رمضانك یدنجی کونی کندوسنه فرمان عالی یازلمشدر ·
حالبوکه سفائن مذکوره‌یه بحری عسکری اولمق اوزره غلطه‌ده‌کی لازلردن وسائر اشخاصدن تحریر اولنان نفرات بوغازه واردقده هرقبا دایی بردکانی ضبط واورته‌سی نشانی تعلیق ایله اکمکجی دکانلرینه وارنجه استیلا ایتدکلرندن بشقه سائر نفرات دخی قریه‌لره وکویلره یایله‌رق بولدقلری طاوق وقیون ودانه‌لری وسائر شیلری سوروب کندوماللری کبی صاتمغه وهتك عرض کبی فضاحتلره اجترا ایتدکلری مع التأسف استخبار اولندی ·
خلال رمضانده غالب پاشانك وزارتی رفع ایله قونیه‌ده اقامته مأمور قلنوب اندن منحل اولان بولی و یرانشهر سنجاقلری قپوجی باشیلردن ایاش مفتیسی زاده سید اسماعیل اغایه توجیه ومسوری محافظه‌سنه مأمور ایدلمش ومتعاقباً کندوسنه وزارت و یرلمش ایدی · بروجه بالا عساکر بحریه‌نك بوغازده سوء حرکتلری استماع اولنمغله ضبط وربطه اقتدار ایله مشهور اولان وحالا تفتیش رعایا مأمور یتیله روم ایلی جانبنده بولنان سابقا سپاهیلر باش اغاسی قره محمد اغایه رتبهٔ وزارت ایله بیغا سنجاغی متصرفلغی واق‌دکز محافظلغی بالتوجیه سریعاً بوغازه وارمسی وکمیلردن قره‌یه چیقوبده اویله فضاحتلره جرأت ایلیانلرك تپه‌لنمسی ایچون کندوسنه امر مخصوص کوندرلمش

وتفتيش مأموريتی دخی مشار اليه اسماعيل پاشايه حواله بيورلمشدر ٠
بكتاش قپودانك سوار اولديغی منصوريه نام كبير قپاقلو قاليون رمضان شريفدن ايكی كون مقدم بشكطاش اوكندن قالقوب اقدكز جانبنـه روان اولمشيدی ٠ ساقز اطهسی صولرينـه واروب دونمايه راست كلهمديكندن كيرويه عودت ايلمش ايسـه ده اطرافنی اشـقيا قورصانلری احاطه ايتمكله جنكه لدی‌الابتدار اكرچه الابانده‌سـنه اشـقيا تكنه‌لری كلمكه متجاسر اولهمامشلر ايسه ده تك وتنها براغرتكنه اولمغله اوته‌سندن بروسندن ايصال خسار ايدرك مدللو اطه‌سی خذاسنه قدر كلدكلرنده اخشـام تقرب ايدوب هواده براز مانيـه ويرمكله كوكللو تعبير اولنـور قباداپـلر كيجه اول حال اوزره كيـده بولنمقدن خوف ايده‌رك صغری ليماننـه كيرمك اوزره قپودانی اجبار ايتـدكلرنده بويله وقتـده اويله ليمانه كيرلمز سـلامت وار ايسه يلكن اوستنده بولنه‌رق بوغازه قدر كيتمكده‌در ديو اصرار اوزره ايكن بركله اصابتيله قپودان شهيد اولمجق ملازم قپودانی زورليوب كمی‌يی صغری ليماننه ادخال ايتدرمشلر ٠ درعقب قورصانلر ليمان اغزينه اوشوب اويغون هوا ايله ايچرويه اتش قايقلری صاليويرمشلر بوارالقده قباداپلر فلكه‌لر ايله ساحله چيقوب فلكه‌لری كيرو كوندرمامش اولدقلرندن كيده قالان مجمی بيراق عسكری باشسز قاله‌رق باشلری قايغيسنه دوشدكلری صره‌ده آتش قايقلرينك اوچ قطعه‌سی صاوشه‌رق دردنجيسی طاليه مارطرفنه ايريشوب كمی باش طرفدن يانمغه باشلاينجه يوزمك بيلنلر كندولرينی دكزه آتمشلر وكيرو قالانلر جبخانه‌نك التهابنده برهوا اولوب كيتمشلر ٠
بواثناده اشقيا صندللر ايله هجوم ايدرك دكزده بولدقلری اهل اسلامی اتلاف ايلمشلر ٠ ساحلده‌كی كليسانك پاپاس ودياقوسلری وسائر روملر تجمع ايدوب انلر دخی قره‌يه چيقـانلری اعدام ايتمكله اهل اسـلامدن عريان و پريان قاچوب قورتيلانلر پك آزدر ٠
كيفيت مدللو محافظی رشيد پاشانك مسموعی اولدقده درحال اورايه واروب مناستر درونده وخارجنده بولنان خائنلری قتل عام ايله بوقدرجق اولسون اخذ انتقام ايلمشدر ٠
بواثناده رياله قپودانی تومبك زاده سـيد علی‌بك طرفنـدن قپودان پاشـايه وارداولان تحريراتده يوند اطه‌لرينك مجموع رعاياسی مسلح اوله‌رق ايسكله‌يه كوندرديكی فلكه‌يی يناشـدرمامش اولدقلری مندرج اولوب حالبـوكه

آقدکزده مرور ایده جکی ساحللرده واطه لرده شائبهٔ مخالفت مشاهده ایلدیکی کبی بلا اهمال ولا امهال ابراز سطوت وجلادت ایدرك سائر حوالی یه دخی ایصال دهشت ایتمك یدنده کی تعلیماتی اقتضاسندن اولدیغنه نظراً یوند اطه لرینه کوندردیکی فلکه عنف ایله رد اولندقده دونمادن سس چیقارلمامسی پك چرکین بر کفیت اولدیغندن ارتق بویله کوشکلك صورتی کوسترلمیوب بویله عصیانی تحقق ایدنلرك همان قهر وتنکیلی لازم کله جکی واوملو عصاتك اموال واشیاسی مال غنیمت واولاد وعیاللری اسیر اوله رق اخذ ایدنلرك اللرنده قاله جغی بیانیله ریاله بکه رمضانك اون ایکنجی کونی تعلیمات واضحه کوندرلمشدر ٠

فقط ریاله بکده اثر رخاوت کورلدیکندن پطرونهٔ همایون قپودانی دونمای همایون باشبوغلغنه تعیین قیلنه رق بو طرفدن معیتنه بشکطاش اوکنده لنکر انداز اولان فاتح بحری و برج ظفر نام ایکی قطعه قالیون وقره دکز بوغازنده کی سفینه لردن غرهٔ نصرت وفوز نصری نام ایکی قطعه فرقتین وترسانه موجودندن بحر ظفر نام فرقتین که جمعاً بش قطعه کبیر بکلك سفینه لر بالترتیب بونلرك ایکی بیك قدر ناقص عسکرلری زیاده آقچه اعطاسیله تحریر وتکمیل اولنمق خصوصی مجلس مشورتده بالتنسیب حضور همایونه عرض اولندقده بشکطاش پیشکاهنده اولان قالیونلر ایله ترسانه ده کی فرقتین پطرونه بك باشبوغلغیله کیتسونلر لکن قره دکز بوغازی هنوز نظامنده دکل ایکن اوراده اولان سفینه لر کوندرلمز انلرك یرینه بشقه سفینه لر بولنوب کوندرلسونلر دیو فرمان بیورلمغله اکا کوره اجرای ایجابی قپودان پاشایه حواله ایدلمشدر ٠ حالبوکه کمی بولنسه کمیجی بولمق مشکل ایدی ٠ زیرا بر وقتدنبرو دونمای همایون روملر ایله تجهیز اولنوب اهل اسلام ارهسنده کمیجیلك صنعتی متروك کبی اولمشیدی ٠ دونمای همایونده ارمادورلق وغابیارلق ومارنرلك اطه لر رعایاسنه مفوض ایدی ٠ وروملر امور دریا ایله مألوف اولدقلری جهتله امور بحریه ده ترسانه رجالنه فائق ایدیلر ٠ لکن بونلری بعض وقوعات اوزرینه کوجله معلوم اولیای امور اوله بیلدی ٠ بو جمله ایله برابر ترسانه نك خصوصات سائره جه دخی پك چوق نقصانی وار ایدی ٠

بناء علی ذلك ترسانه یی بالذات معاینه واحوالنی تحقیق ایتمك اوزره رمضان شریفك اون طقوزنجی کونی صدر اعظم وشیخ الاسلام وحالت افندی

وسائر اصحاب حل وعقد امور باجمعهم ترسانه یه کیتدیلر وترسانه رجالنی جمع ایله مشاوره یه شروع ایتدیلر ۰
اولا ترسانه نك موجودی سؤال اولندقده اعظم مهمات اولان کرسته وتیمور و باقر وکندر و بزوزفت وقطران مخزنلرینك بسبتون تهی اولدقلرینی اهل وقوف خبر ویردی ۰ بونك اوزرینه ناقص الوقوف اولنلردن بعضیلری ترسانه نك ایراد سنویسی اون بش بیك کیسه دن زیاده یه ابلاغ اولنمش ایدوکی مشهوردر دیدکارنده بونك اکثری فضلهٔ مواجبه قارشولق اولدیغندن ترسانه نك ایرادی حد کفایه ده اولمدیغی تفهیم ایدلدی ۰ شیخ الاسلام عبدالوهاب افندی ترسانه رجالنه خطاباً کوزل اما ترسانه نك بعض مهمات لازمه جلبنه کافی اولمیه جق درجه ده ایرادی یوق دکل یا ترسانه نك وضعندنبرو بویله مثلی نامسبوق درجه ده یوقلق محیر عقولدر ۰ بونك البته برسببی واردر اما ندر دیدکجه انلر سکوت ایله یمین و یساره باقرلر ایدی ۰ شیخ الاسلام ایسه البته بونك سببی اکلاشلوبده چاره سی کورلمك لازمدر دیو الحاح وابرام ایلدکده سابق لیمان رئیسی قاشوتی احمد بك که فی الاصل تونس اوجاغندن نشئت ایدوب جزایرلی غازی حسن پاشا قپودانلغندنبرو دونمای همایون ایله نیجه جنکلرده بولنمش سنی سکسانه وارمش جری القلب وجاری اللسان براختیار قپودان ایدی ۰ شیخ الاسلامك بو ابرامنه طیانه میوب همان فتح دهان ایله دولتلو افندم فلان سنه قولکز لیمان رئیسی ایدم مقتضای خدمتم اولدیغی اوزره لازم کلان مهماتك جلبنی موسم وزمانیله ترسانه امینی بولنان حالا حاضر بالمجلس ۰۰۰ افندی جانبنه اخطار ایتدکجه انلر شمدی مصارف کثیره وقتی دکلدر مضایقهٔ میریه واردر موجوداتدن قوللانلسون دیو جواب ویررلر ایدی بن ینه طورمیوب افندم بونلر کلیا توکنددکدنصکره دفعة مصارف کلیه یه محتاج اوله جغندن قطع نظر حسب الاقتضا مطلوب اولندیغی وقت همان هرشیئك اشتراسی ممکن اولماز صکره زحمت چکیلور ندامت چکیلور دیو تکرار بتکرار افاده واخطار ایله ایفای وظیفه ایتمشیدم کوردم که اصلا اصغا اولنمیور انجام کاری ملاحظه ایدرك ناچار کیفیتی لازم کلان کبار دولته دخی اخبار ایلدم ۰ ترسانه اموری انلرك عهده سنه محولدر سندن مطلوب انجق اخباردر انلر ایشنی بیلز دکلدر دیو کلامه اعتبار اولنمدقدن بشقه بوعرب

اطرافی تصدیع ایدیور دیو قوللرینی عزل وترسانه سمتنه اوغرامامق اوزره
اسکداره طرد ایله تکدیره سزاوار کوردیلر دیه رك اولوقت ترسانه امینی
اولوب حالا مجلس شوراده بولنان ذاتك مواجهه سنده نقل ماجرا واثبات
مدعا ایتدکده اول جمعیت کبراده برکیفیت ردیه حدوثی ملحوظ اولمغله
حالت افندی همان سیاق کلامی تغییر ایله آبکم شمدی احوال ماضیه‌یی
تذکیرده نه فائده (عفاالله عما سلف) مطلوب اولان انجق بوندن صکره
نه تدبیر اولنمق لازم کله جکنی مشاوره‌در دیه رك اختیاری صوصدردی ٠
بعده اهل مجلس بر بریله راز سروبنی یوق لاقردیلر ایتدکدن صکره
(الدق جواب یأسی بلالر مبارکی) زمزمه سیله طاغیلوب کیتدیلر ٠
روملردن بالکلیه امنیت منسلب اولدیغندن بشکطاش اوکنده یاتان اوچ
انبارلو مسعودیه نام قالیون همایونده مستخدم اولان روم غابیار وملاحلرینی
قپودان پاشا زندانه قویوب برلرینه سیچلیاتین ترجمانی کفالتیله ناپولتیانلردن
روز قاسمه قدر هر نفرینه اوچر یوز غروش و یرلمك اوزره ملاح تدارکنی
سویلشمش ایسه ده روم غابیارلرینه ماهیه قرقر غروش و یریله کلدیکی حالده
شمدی ناپولتیان ملاحلرینه قاسمه قدر اوچر یوز غروش ویرلدیکی تقدیرده
ایلقلری تقریبا یوزر غروشه کله جك و بوکیفیت صکره دونمای همایونك
سائر غابیارلرینه سرایت ایده جك ٠ بوندن بشقه ناپولتیان طائفه‌سی
سیچلیاتین دولتنه تابع اولمغله بی طرف ایسه‌لرده اقدمجه مملکتلرنده واقع
اولان عصیانلرنده روسیه‌لونك توسطیله اره‌لری بولنوب بوجهتله انلر
عصیانه الیشه‌رق بالطبع عصاته میل ایتمش اولدقلری جهتله دونمای
همایونده استخداملری مضرتلو اولور دیو ملاحظه اولنه‌رق اهل اسلامدن
ملاح تدارکی اسلم اوله جغنه بناء اسکندریه و بر الشام سواحلندن وکرید
وردوس اطه‌لرندن وطربزون حوالیسندن مسلمان ملاح تدارکنه تشبث
اولندیسه ده اورالردن ملاح کلنجیه‌دك موسم کچمك ملاحظاتیله بواثناده
بیهوده امرار اوقات اولنه یوردی ٠
اوزمان انکلتره دولتنك تحت تصرفنده بولنان جزائر سبعه روملرینك
دخی طغیانی ملحوظ اوله‌رق قورفه ده بولنان انکلیز جنرالی اوطرفه مأمور
اولان انکلیز دونماسنك وقره عسکرینك ورودینه منتظراولدیغی وجزایر
سبعه‌دن کفالونیه جزیره سی اهالیسنك درت قطعه سفینه‌لری چاملیجه

وصولیجه اشقیاشی کیلرینه التحاق ایتمش ایدوکی حوادثه وقپودانه بکك کلی دونغا وذخیره ایسته‌مکده اولدیغنه‌دائر کرك انك وکرك خورشید پاشانك مکتوبلری اوائل شوالده درسعادته وارد اولدی ۰
وشهر شوالك اون اوچنجی کونی دونغای همایونك سدالبحر قلعه‌سی پیشکاهندن حرکت ایله ردوس جانبنه عزیمت ایلدیکنه دائر قپودان پاشا ایله پطرونه وریاله بکلر ایله قره علی قپودانك عریضه مشترکه‌لری کلدی ۰ دونغا معیتنده‌کی تجار کمیلرندن اوچ قطعه‌سی ایشلرینه یارامدیغی جهتله اعاده ایلمش اولدقلری اکلاشلدی ۰ تجار کمیلری باشبوغی اولان ابراهیم قپودانه ترسانه‌ده مربوط مقدمهٔ خیر نام قالیونك سواری قپودانلغی توجیه بیورلدی ۰
شوالك یکرمی اوچنده مصر والیسی محمد علی پاشانك قپو کتخداسی نجیب افندی‌یه وارد اولان تحریراتنده برموجب ارادهٔ سنیه موره طرفنده بولنان قپودانه بك معیتنده‌کی دونغایه التحاق ایچون اسکندریه‌ده تدارك وتجهیز ایلدیکی اون سکز قطعه سفینه‌یه اسکندریه‌ده بولنان برقطعه دونغا سفینه‌سنی الحاق ایله جمله‌سنه سابق کتخداسی طپوز اوغلی قپوجی باشی محمد اغایی باشبوغ ایدرك تعلیمات لازمه ایله ردوس طرفنه کوندرمش اولدیغی وردوس و بودروم طرفلرنده بولنان سفینه‌لر ایله دامادی محرم بکك تحت اداره‌سنده اولان سفینه‌لر دخی بونلرله برلشه‌جکلرندن بشقه بوندن بویله ارقه‌لرندن پیدرپی سفائن تدارك وطاقم طاقم تسییر و برطرفدن دخی تجار کمیلریله عسکر ومهمات ترتیب وایصال ایده‌جکی بیانیله طپوز اوغلی حقنده دونغای همایون مأمورلری طرفندن حسن معامله ابراز اولنمسی واستانبول ایچون یدی قطعه انکلیز تجار سفینه‌سیله یتمش طقوز بیك ایکیوز کیل بغدای کوندرمش اولدیغی وذخائر مطلوبه‌نك باقیسنی دخی ینه افرنج کمیسی استیجار ایله کوندره‌جکی مندرج اولمغله لدی العرض (آفرین کوزل غیرت واقدام ایتمش ودخی ایتمکه اظهار خواهش ایدیور حق تعالی برخوردار ایلیه) دیو خط همایون کشیده بیورلمش اولدیغندن موجبنجه کندوسنه تحسیننامه وطپوز اوغلنه حسن معامله ایتك اوزره دونغای همایون باشبوغی پطرونه بکه تنبیهنامه کوندرلمشدر ۰
دونغای همایون بروجه بالا سیسام طرفنده خبرالدقری اشقیا تکنه‌لری

اوزرینه وارمق نیتیله اولطرفه کیتمشلر . ازباندید کمیلری سیسام ایله اناطولی ساحلنده‌کی طار بوغازه صیغنمش اولوب دونمای همایونك او بوغازه دخولی ایسه مخاطره دن خالی اولمدیغنه مبنی اطه‌نك اوست یاننده آچیقده تیورله‌مشلر ایدی .
سیسامك اورلمسی ارادهٔ سنیه اقتضاسندن اولمغله کیمی جهاد وغزا نیتیله و کیمی اموال غنائم المق سوداسیله سیسامه چکمك اوزره قارشوسنده واقع چاکلی‌قریه‌سنده بافرمان و بلا فرمان کلیتلو عسکر تجمع ایتمش اولدیغندن بونلر سیسامه چکمك اوزره دونمای همایون معیتنده بولنان تجار سفینه‌لرینه بنمشلر ایکن دونمای همایون موره طرفنه کیدوب‌ده قپودانه بکك معیتنده‌کی دونما ایله برلشدکدن صکره عودت ایله برلکده کشت وکذار ایلملری ایچون قپودان پاشا طرفندن پطرونه بکه بیورلدی کلمش اولدیغندن پطرونه بك اشارت کوستروب قپودانلری جمع ایله تعلیمات لازمه اعطا ایتدکدن صکره بکلك سفینه‌لر بربر تیورالوب ؛ نوبتله یول ویروب یوبه یلکن کیتمکه باشلامشلر . تجار کمیلری ایسه سیسامه چکورمك اوزره المش اولدقلری عساکر مرقومه‌یی اعاده ایچون براز کیرو قالمش اولدقلرندن فرصت کوزدوب طوران ازباندیدکمیلری اطه‌نك الت طرفندن طولاشوب وانلرك اوکارینی کسدیروب‌اوزرلرینه هجوم ایتدکارندن تجار کمیلرندن برقطعه‌سی یوکرك اوسقون اولمغله یلکنلرین طولدیروب اول کرداب مصائبدن قورتیله‌رق دونمای همایونه پیرو اولمش ایسه‌ده دیکرلری صاوشامیوب اشقیا ایسه‌روزکار اوستندن آتش قایقلری صالیویره‌رك مذکور تجار سفینه‌لرینك ایکیسی طوتشمغله وساحله قریب بولنملریله باشدن قره ایتدکارینی کورن باقی التی قطعه تجار سفینه‌لری دخی ساحل مزبورده باشدن قره ایدرك نفراتی کافهٔ چیقوب کمیلری دشمن المامق ایچون کندولری احراق بالنار ایتدیلر . بوصورتله سکز قطعه تجار کمیلرینك تلف اولدیغی خبری اواخر شوالده درسعادته بالورود موجب تأسف اولمشدر .
دونمای همایون بروجه بالا سیسامدن مفارقتله ایلرویه حرکتلرنده سفائن مصریه‌یه ملاقی اوله‌رق جمله‌سی اللی قطعه‌یه بالغ اولدقلری حالده استانکوی پیشکاهنده اوفق تفك بوزبش پاره اشقیا تکنه‌لرینه راست کلدیلر . استانکوی قلعه‌سندن آتیلان بیوك طوپلرك کله‌لرندن اشقیا

سفينه‌لری بودروم سواحلنه صیقشمش اولدقلرینه نظراً فن حربجه دونمای همایونك غلبه‌سی ملحوظ ایكن اشقیا دونمای همایون اوزرینه التی قطعه آتش قایغی صالیویرملریله بزم ترسانه لولر اوركوب دكزه آچیله‌رق موره جانبنه متوجهاً دونمای همایونه یول و یردیلر و بادره‌یه واردیلر . متعاقباً قپودانه علی‌بك دخی اورایه كاوب برلشدیلر . اوصره‌ده سیروزی یوسف پاشا دونمای همایوندن اونبش قطعه سفینه سچوب مجمع اشقیا اولان غلافشیده لیماننه واردقده اشقیا سفینه‌لرندن چیقوب طاغلره فرار ایتمكله یوسف پاشا اشقیانك اوراده بولنان سفینه‌لرینی واون سكز قطعه طوپلرینی اخذ واغتنام ایله بادره‌یه كتورمشدر .

بعده دونمای همایون (كشاد غنچهٔ دل قالدی بربهاره دخی) زمزمه‌سیله درسعادته عودت ایتمكله یوسف پاشا بادره‌ده‌ینه تك وتنها قالمشدر . حالبوكه دونمانك عودتندن صكره اشقیانك طغیانی ارتوب قستل قلعه‌سنی حصر وتضییق ایتدكلرندن یوسف پاشا درحال یتیشوب جمعیت اشقیایی طاغتمشدر . لكن عساكر موجوده بادره‌نك محافظه‌سنه كافی اولمدیغندن قلعه درونده‌كی خانه‌لردن ماعدا بالجمله خانه وابنیهٔ سائره‌یی ییقوب وموسم بهاره قدر یالكز ایچ قلعه‌یی محافظه ایتمك اوزره براز عسكرله لالا اهالیسنی اوراده براغوب كندوسی قستله كله‌رك بقدر الامكان امر محافظه‌یه بذل تاب وتوان ایتمشدر .

امروز اطه‌سنك محافظه‌سی ایچون بواثناده اقدكز بوغازی محافظی طرفندن ایكیوز نفر كوندرلمشیدی چندروز صكره روم اشقیاسنك بریق تعبیر اولنور ایكی سفینه‌سی كلوب قره‌یه عسكر دوكه‌رك جنكه ابتدار ایتدكلرنده عساكر اسلامیه غالب كله‌رك اشقیانك كیمنی قتل و كیمنی اسیر واول كمیلری دخی تسخیر ایتمشلردر .

بعده سمادرك اطه‌سنه برمقدار عسكر كوندریلوب اهالیسی عصیان ایتمكله لدی‌المحاربه بوراده دخی عساكر اسلامیه غلبه ایدرك عصاتی قهر وتدمیر ایتمشلردر .

خلال ذی‌الحجه‌ده ساقز جزیره‌سی محافظلغی وحید پاشایه احاله ومعیتنه براورطه طوپچی و برمقدار خمبره‌جی و بیك نفرایله صغاله سنجاغی متسلمی الیاس زاده حاجی الیاس اغا تعیین اولنمشدر .

وقایع عربستان

بالاده بیان اولندیغی اوزره مصر والیسی محمد علی پاشا زاده ابراهیم پاشا وهابیلری قهر وتدمیر ودرعیه یی فتح وتسخیر ایله مصره عودت ایلدکدن صکره محمد علی پاشا توسیع دائرهٔ حکومت ایچون بر سودان سفری آچمش واوغلی اسماعیل پاشایی دخی اوطرفه کوندرمش ایدی ۰

حالبوکه ابراهیم پاشانك درعیه دن عودتندن صکره مشاری بن مسعود و برادر زاده سی ترکی بن عبدالله ودیکر برادر زاده سی عمر بن عبدالعزیز درعیه یه عودت ایتمشلر ۰ ودیکر اهالیده کلوب اعمار بلده یه باشلامشلر بونك اوزرینه محمد علی پاشا طرفندن برفرقهٔ عسکریه ایله کوندریلان حسین بك واروب مشاری یی اخذ وکرفت ایله مصره کوندرمش ایسه ده اثنای راهده فوت اولمشدر ۰ امادیکرلری فرار ایله درعیه یه درت ساعت مسافه ده واقع وعندالمتقدمین جر یمامه دیو معروف اولان ریاض قلعه سنده تحصن ایلدکلرندن حسین بك واروب ریاضی محاصره ایتدکده ترکی بر تقریبله قلعه دن چیقوب فرار ایتمشدر ۰ اما عمر بن عبدالعزیز ایله ایکی اوغلی وعمزاده لری رای وامان ایله تسلیم اولوب حسین بك دخی انلری مصره کوندرمکله خلال رمضانده مصره وصول بولمشلردر ۰ ایشته وهابی مسئله سی بو وجهله ختام بولمشدر ۰ کلهلم سودان سفرینه ۰

مصردن سودان اوزرینه پیدر پی سوق عسکره باشلاندیغی کبی دنغله ده بولنان کوله منلر ارتق سودانده دخی بارینه میه جقلرینی جزم ایدرك برطاقی اواخر ربیع الاخرده مصره کلدیلر ۰ ایچلرنده اوچ سنجاق بکی وار ایدی که بریسی مرحوم بیوك ابراهیم بکك دامادی اولان احمد بك الالفیدر ۰ بوقدر یوز ییللردنبرو مصرده تغلب وتحکم ایتمش اولان کوله منلرك بقیة السیوفی ایشته بونلردر ۰ سودان سفرینك برنجی فائده سی اوطرفده بولنان امرانك طاقم طاقم کلوب تسلیم اولملری خصوصیدر ۰ بو اثناده ابراهیم پاشا سوداندن نوبه یه کیتمك اوزره جانب قبلی یه کیتمش و برادری اسماعیل پاشانك سناری ضبط ایلدیکی خبری خلال شوالده مصره ورود ایتمشدر ۰

محمد علی پاشا بو سنه هم وهابی مسئله سنی بتورمش وهمده کوله منلرك ارقه سنی المش اولدیغی وسودان ایچنده توسیع ممالك ایتمکده بولندیغی حالده

یونان سفری ایچون اسکندریه لیماننده درحال اوتوز قطعه‌دن زیاده سفینه تجهیزایله دونتمای همایون معیتنه کوندرمشدر . سودان سفرینك الك بیوك برفائده‌سی دخی بودرکه کوله‌منلری قهر وتدمیر وعربستانی تسخیر ایدن عساکر عثمانیه بالاده اشعار اولندیغی اوزره جسور وجنکاور ایسه‌لرده باشی بوزق اولدقلری جهتله ارالق ارالق سرکشلك ایدرلردی وایچلرنده نیجه کم الماز سرکرده‌لر وار ایدی . بومحاربات ایله محمد علی پاشا انلری اشغال ایله فرصت بوله‌رق سودان طرفنده عساکر نظامیه ترتیب ایلمش واندن صکره خطۀ مصریه‌ده کیف مایشا تصرفه باشلامشدر .

یانیه اردوسی ایچون مبالغ کلیه صرف اولندیغی حالده متعاقبا روم فترتی ظهور ایتمکله خزینۀ جلیله پك زیاده مضایقه‌یه دوچار اولدیغی صره‌ده محمد علی پاشا طرفندن درسعادته تحریرات اطاره‌سیله جمله‌نك نام وشانی وقدرت وسامانی مرجع کل اولان دولتعلیه سایه‌سنده‌اولوب بویله‌وقتده ترك خواب وراحت ایدرك ولی نعمت بیمنتز افندیمزه مالاً وبدناً خدمت وصداقت فریضۀ عهدۀ دیانتدر بناء علیه کرك عسکر وکرك سائر جهتلرله هرنه کونه خدمت امر اولنورایسه اجراسنده قطعا تجویز قصور ایتمم دیو انها ایلمشیدی . وفی الواقع رونما اولان مضایقۀ مالیۀ فوق العاده اوزرینه ذی قدرت بندکانك علی مقادرهم اعانه ایلرینه لزوم کورلمش اولدیغی جهتله خلال شوالده کیفیت انجمن مشورتده لدی المذاکره صیدا والیسی عبدالله پاشانك متوفی سلیمان پاشا مخلفاتی بدلندن وسائر جهتدن مقسطا ادا ایده‌جکی اوچ بیك اون‌التی کیسه‌نك هرنقدر تقسیطلری زمانی کلمامش ایسه‌ده ابراز حسن خدمت ضمننده مبالغ مذکوره‌یی اون‌بیك کیسه‌یه ابلاغ ایله دفعة ارسال ایلمسی ومصر والیسنك ایده‌جکی اعانه‌نك لاعلی التعیین رأی وحمیتنه براغلمسی خصوصلرینه قرار ویرلمشدر . ومحمد علی پاشا بوندن‌صکره دخی خدمت واعانه‌دن کیروطورمامشدر .

برمنوال مشروح دونتمای همایون بوسنه یونان قورصانلرندن قورقوب صاقنه‌رق سیر وحرکت ایلدیکی جهتله بروجه مطلوب ایش کوره‌مدی ومعیتنده‌کی تجار کمیلرندن سکز قطعه‌سنی ضایع ایتدی . مع مافیه اصل دونتما سالماً استانبوله عودت ایلدی . یونانلولر ایسه کمیجیلکده ماهر اولدقلری جهتله هر طرفده اجرای فساددن خالی اولمدیلر . بناء علیه

بوسنه اقدکز طرفندن کلان خبرلر اهل اسلامه موافق دکل ایدی . فقط افلاق وبغدانده عساکر اسلامیه مظفر اوله‌رق او طرفدن کلان خبرلر ایله اهل اسلام متسلی اولمقده ایدیلر .

وقایع افلاق و بغدان

علکساندری ایپسلانتی بروجه بالا بغتة ابرائیلی وبعده طونه سواحلنده واقع دیکر قلاع و بقاعی ضبط ایله طونه‌نك ساحل یسارینه کاملا مالك اولمق خولیاسنده ایکن بوکا مقتدر اوله‌میوب یالکز قلاص موقعی النده قالمشیدی . و بیوك اردوسی افلاقده تجمع ایتمکده اولدیغی حالده قلاص موقعنك کندوسنجه اهمیتی اولدیغی جهتله اوراسینك احکامنه اقدام ایتمکده ایدی . عصات ایچون اوراسنك نه مرتبه مهم اولدیغنه دائر او زمان بغدان ویوده‌سی میخال صوچونك سرکاتبی اولوب مؤخرا یونان دولتنده خارجیه نظارتنده و بعض سفارتلرده استخدام اولنان یاقواکینك قلمه المش اولدیغی لایحه زیرده (٣٦) رقیله ذیل وعلاوه اولنور .

روملر افلاق و بغدان اهالیسنی دخی حقیقی و صمیمی اوله‌رق دولتعلیه‌یه قارشو عصیان ایتدرمك استرلردی . حالبوکه پیدرپی باشلرینه طوپلانمقده اولدقلری اشقیایی انلره اداره ایتدرمکده اولدقلرندن اهالیء مرقومه بو مصارف کثیره‌دن طولایی دلکیر و مضطرب اولوب انجق چاره‌سز ظاهری وصوری اوله‌رق روملره مماشات ایدیورلردی .

ومماشاتلرینك صمیمی اولمدیغنی روملر دخی بیلورلردی بو یارلرك جوغی دخی مسئله‌یی مذاکره‌یه دوشورو بده هم رو ملرك تحکمندن قورتلق وهمده مملکتینك امتیازاتنی توسیع ایتدرمك املنده اولوب روسیه‌لو دخی بو فکرده ایدی . بناء علی ذلك افلاق و بغدانده وقوع بولان حادثه‌لردن طولایی بکرش اهالیسنك دوچار اولدقلری مظالم وتعدیاتی شفاها بیان ایتمك اوزره بکره‌شه درایتلو بر ادم کوندرلمسنی بکرش مترو پولیدی و پسقپوسی ایله برقاچ بویارلر بامحضر برکوکی محافظی حقی پاشادن استدعا ایدوب او دخی کیفیتی در سعادتدن استیذان ایتمك اوزره ایکن علکساندری ایپسلانتینك ضابطلرندن دیمتری نام سرکرده‌نك یرکوکی اطرافنده کزندیکی خبر النمغله اوزرینه حقی پاشا طرفندن سوق عسکر اولنوب لدی المحاربه دیمتری ایله هوادارانی قلیچدن کچورلدیکی صره‌ده خرستو نام بر بلوکباشی دخی حیا

طوتلمش و بعده حیدود صفتیله اعدام ایدلمشدر . کیفیت حق پاشا طرفندن در دولته عرض اولندقده حرکتی تحسین اولنه‌رق شعبانك اون دردنجی کونی کندوسنه تحسین وافر یی حاوی قائمهٔ سامیه یازلدی .
بکرشك متره‌پولید و بو یارلری طرفندن سلستره والیسی سلیم پاشایه دخی برقطعه محضرله ایکی ادم کلوب محضرك مضمونیله بو آدملرك تقریرلری شمدی‌یه قدر و یوده‌لرك واقع اولان اداره‌لرندن اشتکا ایله بعض مسؤلات درمیان اولنه‌رق بومسؤلرینه مساعده بیورلدیغی حالده ایپسلانتی طاقنی افلاقدن طرد ومقدمجه ظهوره کلان فساده‌اولك ایاق اولان طودوری ولادمیرسقو یی ارضاایده‌جکلرینی تعهد وممکلتك حال خرابیتنی رأی‌العین مشاهده ایتمك اوزره سلستره‌دن افلاقه برمعتمد ادم کوندرلمسنی استدعادن عبارت ایدی . درسعادتده بولنان افلاق و یوده‌سی اسکرلت بکك افلاقده بولنان قائممقاملرندن کندوسنه وارداولان انهارلر دخی بوزمینده یازلمشیدی .
اقدمجه افلاقدن اوستریا طرفنه فرار ایتمش اولان بو یارلرك اسکرلت بکه کوندرمش اولدقلری محضرلرنده دخی بعض استرحامات واشقیانك تعدیاتندن طولایی شکایات مندرج ایدی .
ذکر اولنان محضرلرك نسخهٔ ثانیه‌سی روسیه ایمپراطورینه تقدیم اولنوب بونلرده محافظهٔ مملکت ایچون روسیه عسکری کوندریلو بده عساکر عثمانیه‌نك افلاقه داخل اولماسی خصوصی دخی مندرج ایدی . روسیه ایلچیسی استورغوفك افاداتی دخی دولتنك پولتیقه‌سنی ترویجدن عبارت ایدی .
دولت علیه ایسه محاربه ایله ایشی سورنجمه‌یه دوشورمکدن اجتناب ایدرك همان قول قول ترتیب اولنان اردولرك ترتیبی وجهله سوق وتحریکنه دوام قلنمسی وافلاق و بغدان اهالیسنه تأمینات لازمه اعطاسی وسلستره‌دن بکرشه آدم کوندریلو بده لاقردی‌یی اغزدن اغزه طولاشدیرمقدن ایسه بکرش متره پولیدینك کلو بده بالذات افادهٔ حال ایتمسی انسب اوله‌جغندن بحثله انك درسعادته آشورلمسی و بواثناده افلاق ویوده‌سی اسکرلت بك بعض ملاحظاته‌مبنی لاجل المحافظه فناردن قالدیریلوب سلیمانیه‌ده مخصوص قوناق تفریشیله موقتاً درون سور استانبوله نقل اولنمش ایسه‌ده حالا افلاق و یوده‌لغی عهده‌سنده بولنمغله انك یرکوکیده بولنان قائممقاملرندن

بر یسی که استغنا کیدر بغدانه ویوده نصب وارسال اولنجیه دك بغدان
قائممقامی نصب اولندیغندن سرعسکر یوسف پاشا معرفتیله یاشه اعزام
ویرینه اقعاد اولنمسی ودیکر بریسی که نفر یدر انك دخی افلاق قائممقاملغنه
تعیینی وقره یوه قائممقامنـك مأمور یتنـده ابقاسی و بونلرك نصب وتعیینلری
حکمت ومصلحته مبنی اولوب یوقسه کندولرینه امنیت جائز اولمامغله دائما
حاللرینـك تجسسندن کیرو طورلماسی خصوصلرینه مجلس مشـورتده
قرار و یرلمکله ایفای اقتضـالری ضمننـده لازم کلنـلره اوامر علیـه
یازلمشدر ٠ کله‌لم حرکات عسکریه‌یه ٠
عصات اوزرینه اوچ موقعدن هجوم قوللری ترتیب اولنمشیدی ٠ شو یله که
سرعسکر برقوفچلی یوسف پاشانك ابرائیـلدن ایلرویه حرکتی اثناسـنده
سلستره وودین والیلری طرفلرندن طونه‌نك قارشو یقه‌سنه بر فرقه امرار
ایله ایلرویه سوق اولنمسی مقرر ایدی ٠ یوسف پاشا طرفندن ابتدا قلاص
اوزرینه سـوق اولنان چند قطعه طوپ ایله بر مقدار عسـکر قلاصه
واردقده اشقیا متریسلر ارقه‌سـنده اپیجه ثبات ایلمشلر ایسه ده عسـاکر
اسـلامیه مقدما اشقیانك قلاصده نیجه عجزهٔ اهل اسـلامی اشکنجه ایله
اعدام ایتـدکلرینی تذکر ایله اعصـاب غیرت وحمیتـلری حرکته کلوب
براوغوردن متریسلر اوزرینه هجوم ایدرك عصاتی اخراج وتعقیب ایتدکلرنده
اشـقیا درون قصبه‌یه کیروب خانلره وتجار مغازه‌لرینـه ومتین خانه‌لره
قپانه‌رق واورالردن تفنك آته‌رق عسـاکر اسلامیه‌دن بعضیلرینی شهید
ایلدکلرندن اوزرلرینه یاغلی پچاوره اتیله‌رق ابنیهٔ مرقومه طوتشـدیرلمغله
درونلرنده‌کی اشـقیانك چوغی یانمش فرار ایدنلر دخی سیف وسـنان ایله
تپه‌لنمش و مقدمکی قلاص وقعه‌سی انتقامی النمش‌در ٠ بو مظفریت خبری
شعبانك اون سکزنجی کونی درسعادته وصول بولمش و قلوب اسـلامیانه
موجب انشراح اولمش‌در ٠
هانی بزم اسـتانبولدن یوز بیك بلا ایله اخراج وسوق اولنان بشبیك
یکیچری عسـکریمز وارایدی ایشته انلر سمصونجی باشی عثمـان اغا ایله
بواثناده بابا طاغنه لدی‌الورود قلاص وقعه‌سنی ایشتدکلری کبی قارشوده
قاپورز وارده‌رك طونه‌نك قارشو یقه‌سنه چکمك اوزره تذکره ایستدکلرنده
اوزرلرینه مأمور اولان صالح پاشـا هنوز کلمامش اولدیغنـدن عثمان اغا

کندولرینه جواب ویرمش ایسه‌ده انلر دکله‌میوب پدرپی بلا رخصت قارشو طرفه چکمکده اولدقلری حقنده عثمان اغا طرفندن یکیچری اغاسنه یازیلان مکتوب باب عالی‌یه تقدیم اولنمغله عسکرک بوجرملری بحسب‌الحال تأویل وتعمیر اولنه‌رق صالح پاشا مقدما بابا طاغی محافظه‌سنه مأمور اولوب اورطه‌لر دخی انک معیتنه مأمور ایدلمش ایسه‌ده مؤخراً صالح پاشا بابا طاغنده‌کی عسکری استصحاب ایدرک چرخه‌جی عنوانیله قارشو طرفه چکمک اوزره مأمور قیلنمش اولدیغندن عثمان اغانک بقیهٔ عسکرله قارشو طرفه مرور ایله صالح پاشا معیتنده ایفای وظیفه‌یه مسارعت ایلمسی ایچون کندوسنه مکتوب سامی یازلمشدر ٠

اوجله قلاصدن قالقان ایکی دیرکلی بر قطعه اشقیا کمیسی سنه بوغازینه لدی‌الورود محافظ بولنان یونس اغا مرورینه مانع اولمغله طوپ جنکنه مباشرت اولندیغی صره‌ده یونس اغا صندللر ایله کمینک اوزرینه هجوم ایدرک کمی‌یی ضبط ایلمشدر ٠ ودروننده بولنان اشقیا تلف اولوب فقط التی نفری حیاً الهکچه‌رك استانبوله کوندریلوب لدی‌الوصول استانبول قپولرنده اعدام ایدلمش ویونس اغایه اون بیك غروش عطیهٔ سنیه کوندرلمشدر ٠

بروجه بالا قلاص مظفریتندن صکره یوسف پاشا طرفندن سوق اولنان قوهٔ عسکریه فوفشانه واردقده اشقیانك احداث ایلمش اولدقلری استحکامات اوزرینه بغتةً هجوم ایله اشقیانك چوغنی تلف وباقیسنی دوچار انهزام ایتدیکی صره‌ده لوقه نام پاپاس دخی تلف اولمشدر ٠ اول اثناده افساد رعایا ایچون اتریا طاقندن برطاقم اوراق فسادیه ایله طولاشان درت نفر شقی دخی یرکوکی محافظی حق پاشا طرفندن اخذ وقتل اولنمشدر ٠

بعده سرعسکر پاشا کتخداسنی اردوسنده براغوب کندوسی بغدان چرخه‌جیسی اولان صالح پاشانی معیتنده‌کی یکیچری وسکبانلر ایله برلکده مقدمة‌الجیش ایدرک ایلرو حرکت وپروت کنارنده متریسلر وطابیه‌لر ولغورلر انشاسیله مقابله داعیه‌سنده بولنان اشقیا اوزرینه واروب جنکه مباشرت ایله ایکی ساعت قدر طوپ وتفنك جنکی ممتد اولدقدن صکره اشقیا یکیچریلر اوزرینه شدتلو اتش ایدرك هجوم ایدیجك یکیچریلر طرفنده

اثر انهزام كورنمشيكن سوارى طوبجى بيكباشيسى عمر اغا سرعت ايله حرب ايدرك اشقيا اوزرينه صالقم ياغدرمغله اشقيا متريسلر جانبنه رجعت ايتدكارنده عساكر اسلاميه ايكى طاقم اولهرق برطاقى رجعت ايدن اشقيايى تعقيب و برطاقى طوپ وتفنك آتشنه باقيوب متريسلر اوزرينه هجوم ايتملريله متريسلرده وطابيهلرده طوران عصات دخى فراره مجبور اولديلر . لكن عساكر اسلاميه يقهلرينى براقيوب تعقيب ايلدكلرندن اشقيا كندولرينى پروت نهرينه اتوب ايچلرندن اللى نفر مقدارى روسيه طرفنه چكوب قورتلديلر . سائرى يادانهٔ طوپ وتفنكه هدف و ياخود پروت نهرنده غرق وتلف اولديلر . بونك اوزرينه طابيه ومتريسلرى هدم وبالجمله طوپ ومهماتلرى ضبط اولندى . وسرعسكر پاشانك بوكا دائر اولان تبشيرنامهسى رمضانك اون اوچنجى كونى درسعادته وصول بولدى .

اول اثناده روسيهلونك طوماراوه وكيشنو طرفلرينه سوق عسكر ايلديكى خبرالنوب روسيهلو طرفندن امين اولمامسى ايچون دخى سرعسكر پاشايه باب عاليدن توصيه اولنمش ايدوكنه مبنى ابرائيلدن دها زياده تباعد ايدهمديكندن صالح پاشايى ايلرويه سوق ايتمشيدى . صالح پاشا خلال رمضانده بردفعه دها فوقشان حواليسنده لدى المحاربه اشقيايى بردها طوپلانهميهجق صورتده هزيمت كليهيه دوچار ايتمشدر .

ودين واليسى طرفندن سلحدار نيك زير قوماندهسنده اولهرق قلفات يقهسنه چكوريلان فرقه دخى اقدمجه قره افلاقه دخول ايله قره يوه قائممقامنى مقامنه اقعاد ايلمشيدى . ينه خلال رمضانده علكساندرى ايپسلانتينك برادرى نيقوله ايپسلانتى سكز بيك قدر سوارى وپياده وسكز قطعه طوپ ايله داغشان قريهسنده بولنان ايكى بيك قدر اهل اسلام اوزرينه شدتلو هجوم ايدوب عساكر اسلاميه دخى مردانه مقابله ايتدكارى صرهده قريب محللرده بولنان عساكر اسلاميه امداده ايرشمكله اشقيا ايكى آتش ارهسنده قالهرق بالجمله طوپ وجبخانهلرينى ترك ايله منهزماً طاغلره فرار ايتديلر . كلهلم شمدى سلستره قولنه .

سلستره واليسى سليم پاشا كتخداسى دركاه عالى قپوجى باشيلرندن احمداغايى باشبوغ نصب ايدرك سكز بيك سوارى و پياده ايله شعبانك اون يدنجى كونى قره لاش يقهسنه امراز و بكرش طرفنه سوق ايتمشيدى . اشبو احمداغا

ادرنه وجوهندن طاغ دو يرن‌اوغلنك يكنيدر ودكرلى برذاتدر سليم پاشا ادرنه بوستانجى باشيسى‌ايكن طوغ الدقده آنى كندوسنه كتخدا ايدوب سلستره‌يه كوتورمشيدى ۰ احمد اغا شعبانك يكرمى‌التنجى كونى بكرشه واروب خارجنده اردوسنى قوردى ۰ واسلميه اعيانى بشلو اغاسى صورتيله درون شهره كوندردى ۰ متره پوليدايله بيوك بويارلر غيبوبت ايلمشلر ايدى ۰ اما ديكر بويارلر وروسيه واوستريا قونسلوسلرى چيقوب كتخدانك ايله كورشديلر ۰ اول اثناده علكساندرى ايپسلانتى ترغووشته قصبه‌سنده تحصن ايلمش اولديغندن احمد اغانك اوزرينه واردى ۰ ترغووشته جوارنده وقوعبولان محاربه‌ده اشقيا منهزم اوله‌رق طاغ طرفنده قيپولق نام قريه‌يه فرار ايتمكله احمد اغانك ترغووشته قصبه‌سنى ضبط ايلديكى واول اثناده علكساندرى ايپسلانتى مقدما افلاقده مبدأ فساد اولان طودورى نام سركردهٔ اشقيايى برسبب ايله اتهام واعدام ايلمش اولديغى خبرلرى اواسط رمضانده درسعادته وارد اولمشدر ۰ ذكر اولنان محاربه‌دن صكره علكساندرى ايپسلانتى روفال قصبه‌سنه فرار ايدوب ارقه‌سندن عساكر اسلاميه تعقيب ايتدكده ينه مقابله داعيه‌سنده بولنمش ايسه ده ارتق طيانه‌ميوب نمچه ديارينه فرار ايتمش وحدوددن ايچرو كيرر ايكن عونه‌سندن پك چوق تلفات وقوع بولمش اولديغى خبرى اواخر رمضانده درسعادته واصل اولمشدر ۰

بو وقعه اوزمان اوروپا غزته‌لرنده بووجهله طبع ونشر اولنمشيدى كه (سلستره واليسى كتخداسنك ترغووشته‌ده ايپسلانتى اوغلى ايله واقع اولان محاربه‌سنده طودورى نام سركرده‌نك عثمانلو طرفنه تبعيتى ايپسلانتى اوغلنك مغلوبيتنه سبب اولدى بوقسه عثمانلو عسكرى بوزلمشيدى ديدكلرى اعتماده صالح سوزدكلدر زيرا غالبك مغلوبه سرفرو ايتميه‌جكى امر بديهى وطبيعيدر ۰ ايپسلانتى اوغلى بوجنكده ريمنيك طرفنه فرار ايلديسه ده تعقيب اولنه‌رق دراغشانده ايريشيلوب اوزرينه تكرار هجوم وبالجمله مهماتى ضبط اولندى ۰ وابتدا اطرافدن جمع ايلمش اولديغى مرتب ومعلم عسكرى خيلى مقاومت ايدوب لكن عثمانلو سوارى‌لرى انلرك صاغ قولندن حمله وهجوم ايتدكلرنده سائر ارناود وافلاق وصرپلودن تجمع ايتمش ديرنتى عسكرى فرار ايتمكله او برعسكردخى بوزيلوب اكثرى تيغ آتشتاب دلاوران عثمانيان ايله اعدام اولنه‌رق بونلرك انجق يكرمى قدرى

سرکرده‌لری اولان یورغاکی ایپسلانتی ایله مجروحاً کوجله اورمانلر ایچنه فرار ایله تخلیص جان ایده‌بیلدیلر . انتهى .

علکساندری ایپسلانتی افلاقدن چیقدیغی صره‌ده عونه‌سنه خطاباً بر بیاننامه نشر ایتمشدر . شو یله‌که (سزك کبی کوشك و ادبسز برقومدن مجتمع عسکر ایله برلکده بولنمق فیما بعد بنم ناموسمه الویرمدیکندن سزك کبی عهدینه وفاسز طاقمی ترك ایدوب کیتمکه مجبور اولدم . زیرا سزه باش اولمق بکا عاردر . سز خریستوسه و وطن اصلیکزه خیانت ایتدیکز بن ایسه سزکله برابر یا فائق یاهالك اولمغی امید ایدرکن بکاده خیانت ایتدیکز بعد از ین سزدن ابدیاً منفك اوله‌جغم . سزوارك ینه عثمانلویه قاریشمك‌که سزك حالکزه لایق دوستلریکزدر . ارتق اختفا ایتدیککز اورمانلردن چیقوب انلرله اختلاط ایدك . وانلرك بلاموجب قتل ایتدکاری کلیسالرکز رؤساسنك وعلی الخصوص پطریق ومتره‌پولیدلرکزك حالا قانلری تقاطر ایتمکده اولان اللرینی اوپك . وسکردوب قان وصبیان ونسوانکزك مقابلنده انلرك قوللغنی صاتون الك . سزك حقکزدن تکری کلسون) دیو اعلان ایلمشدر .

بروجه بالا علکساندری ایپسلانتی اوستریا الکاسنه داخل اولدقده بومقوله اشقیا حقنده بین الدول متخذ اولان اصول اقتضاسنجه اوستریا دولتی علکساندری ایپسلانتی و برادری نیقوله‌یی وقرناسندن یورکی لاسانی ایله لهلو اورفانو وغاوسکی نام شقیلری مونقاس نام قلعه‌ده حبس ایتمشدرکه اقدمجه ناپولی مملکتی فتنه‌سنده اختلال رئیسی اولنلردن بعضیلری دخی اوراده محبوس ایدیلر .

اقساتو بو امواج حوادث ایچنده یوارلانه‌رق اتریاتز کاهنده طوقومش اولدیغی قماش فسادك بورالرده کاسد اولدیغی کوریجك ارتق یونانستانه کیتمکه نیت ایدرب فقط برکره الکساندری ایپسلانتی‌یی کورمك اوزره مونقاس بلده‌سنه اوغرامش ایسه‌ده ملاقات ممکن اولمدیغی جهتله خائباً وخاسراً مجارستان اوزرندن انقونه‌یه واورادن ذیکر افلاق و بغدان فراریلریله برابر موره‌یه واروب اول اثناده طراپولیچه حصر وتضییق اولنمقده بولندیغی حالده دیمتری ایپسلانتینك معیتیله بعض خدماتده مستخدم اولمشدر . لکن موره ایشی کسب جسامت ایدوب یرلو رئیسلر اجانبك

ايشه قارشمسندن خوشلانمدقلری جهتله دیمتری اپسلانتینك نفوذی تنزل ايدرك عادی رئيسلر صره‌سنه چكمشدر .

الحاصل اپسلانتی خاندانی بوسيل فسادك اوكنه دوشه‌رك پريشان اولوب كيتديلر وعلی العموم فنارلولر ويوده‌لق وديوان همايون وديوانخانه ترجمانلغی وقپو كتخدالق وسركاتبلكی كبی بر طريق فيض ورفاهی ضايع ايتديلر . عجبا اقسانتو نهاية الامر نه قازاندی ؟ يونان دولتنك تشكيلنده اقسانتويه خدمتی مقابلی سوتروز وابوتوز نام افتخار نشانلری ويرلمش ايسه‌ده فقر حالی ذل سؤال درجه‌سنه وارمش و تجار يازيجيلغنده اولان سامانی بوله‌مامشدر فساد وفتنه صاحبلرينك انجام حالی هپ بويله اولور (سنة الله فی العالمين) بزينه صدده عودت ايده‌لم .

بر وجه بالا افلاق و بغدانده شقاوت وجمعيتلری پريشان اولدقدن صكره ارتق طوپلانه‌مديلر . اقسانتونك اعانه اقچه‌سيله تدارك ايلمش اولديغی طوپ و تفنك و مهمات هپ عساكر اسلاميه يدينه چكمشدر . واكرچه طاغلرده سرسری مقوله‌سی بعض اشقيا پراكنده اوله‌رق طولاشمقده بولنمشلر ايسه‌ده انلرك اوزرينه دخی طاقم طاقم عسكر سوق ايله اله كچدكچه تپه‌لنمكده و حيا اخذ اولنانلر دخی استانبوله كوندرلدكچه سائره عبرت اولمق اوزره اعدام اولنمقده ايديلر .

شو حاله كوره ارتق افلاق و بغدانك ضبط وربطنه ومحافظهٔ اسايشنه صرف افكار اولنمق لازم كلوب يكيچريلر ايسه رعايايه ظلم و تعدی ايدر اولدقلرندن كيفيت سر عسكر پاشا طرفندن باب عالی‌يه انها اولنمغله مجلس مشورت قراريله اوجاقدن شديد مكتوبلر يازيله‌رق يولسز حركت ايدنلرك قاعدهٔ اوجاق اوزره صيقی تربيه‌لری امر اولنمغله يكيچريلر بوسنه اورالرده قيشی قپوروزسز چكورمكه مجبور اوله‌جقلرينی اكلادقلری كبی طاغلمغه بهانه ارايه‌رق تعيينات فاحشه غوغاسی چيقاروب ابتدا نزل امينی اوزرينه هجوم ايتديلر . نزل امينی كيزلنوب قورتلدی . بعده سردن كچدی نامنه اولان اغالر سرعسكر پاشايه واروب هر بری يانده نفراتی اولسون اولمسون سكسانر تعيين ايستديلر وسر عسكر پاشا حضورنده بی ادبانه سوزلر سويلديلر . سر عسكر پاشا ايسه اعيانلقدن نشئت ايتمه جسور بر آدم اولمغله حضورنده بو مقوله سوز سويليانلرك قولاقلرينی

و برونلرینی کسوب بوحالده انلری یکیچری اوجاغنه اعاده ایلدی • بونك اوزرینه یکیچریلر او طرفك هواسی کندو هوا وهوسلرینه اویمیه‌جغنی جزم ایتمکله خلال شوالده جمله‌سی طاغیلوب اثنای راهده فقرایه تعدی ایدرك استانبوله عودت ایتمشلردر •

❋ بعض امور مالیه ❋

اختلالات واقعه اوزرینه خلقك امنیتسزلکندن تجارته کلی سکته و نقوده ندرت کلمکله دانه‌سی اوچ درهم اوله‌رق قطع اولنان غروش یرینه بو کره ایکیشر درهمدن غروش قطعنه باشلاندی • تغییر سکه ایله صانکه ضرورت مالیه‌یه چاره بولندی •

شانی زاده دیرکه نقادان تجارب احوال عالم وعیاران چارسوی نفع وضرر ایمك معلومیدرکه ابقای سیم و زر مبادلهٔ اشیا ایله میسر و بو دخی احیای موات و تکثیر صناعات و تقلیل زوائد مصروفات ایله مقدر و جلب و تکثیری ایسه سائرله احتیاجدن بری اوله‌رق انلری جلب ضرور یاتلری ایچون بالطبع عرض نقوده اجبار ایله اوله‌جغی مقرر در • (بیت) شهرتی مال ایله درمعبد اسلامکده ❋ مسجد جامع بی وقفه جماعت کماز) فعلی هذا القیاس بر مدتدنیرو افراد ناس تذکاری اکثار اولور بعض سببله محتاج الیه عامه اولان اشیایی استحصال و استصحابدن دستکش فراغت وحاضر خوار اولدقلرندن بشقه اکثرینك نمایش اثوابه وخصوصا بلاد اجانبدن اقمشه واشیای غیر ضروریه وناپایداره میل ومحبت واسباب زینت اولان اوانیٔ سیم وزره اغنیانك رغبتلری جهتیله برطرفدن صندوقهٔ زینتده اغتیاب و برطرفدن ذخیره واشیای سائره تجارتیله نقود آخردیارلره ذهاب ایله سیمك بهاسی حد اعتدالی تجاوز ایدوب سکهٔ حسنهٔ شاهانه ایله مسکوك بیاض آقچه نك رایجی یوماً فیوماً زیاده اولدیغندن ارباب احتکار کتم واخفا وادخار ایدرك برطرفدن قطع اولنان بشلك وغروش وسائر اجناس نقودی طشره واجنبی تجارینه زیاده‌سیله سوره‌رك بوکیفیتلر میدانده آقچه بولنمامسنه بادی ومعاملات ناس ایچون اجناس نقودك توفیری مقتضی ایسه‌ده کموش فیئاتنك تفاوتی سببیله الحالة هذه بردانه‌سی اوچ درهم اوله‌رق قطع اولنان غروشك هر برنده اون بش پاره وفندق التونی ربعیه‌سنك بیك عددنده ایکیوز بوقدر غروش زیاده تفاوت بولنوب

بوخصـوص ضربخانهٔ عامره‌یه کلی خسـارتی مؤدی اولدیغی وسیمك رواجنه نسبتله عیار قدیمنه خلل کلمکسزین حد اعتداله تنسیق اولنه‌رق ایکی درهمدن غروش واکا نسـبتله درت درهمدن ایکیلك قطـع اولندیغی صورتده اجناس نقودك تکثیری ملاحظه‌سیله کموشك ایادئ احتکاردن وجانب میرینك ضرر وخسـاردن وارسـته اولمسـنی موجب وناسـك احتیاجدن بری اولمسنی مستوجب اولدیغی بیانیله بوندن‌صکره عیارقدیمیله اوله‌رق ایکی درهمـدن غروش ودرت درهمـدن ایکیلك وربع و پاره‌نك درهملری بونلره تطبیقاً قطع وضرب و رومی تصفیه‌سی چوقچه ضرب اولنمق وفندق ر بعیه‌سی ایکی بچق غروشه ابلاغ قلنمق اوزره قرارو یریلوب کرك بونلرك بودفعه مجدداً ضم اولنان وکرك مقـدما تحت نظـامه ادخال قلنان سـائر اجناس نقود فیئات مقرره سـندن برآقچه زیاده‌یه النـوب و یرلمامسی بابنده شرفپاش صحیفهٔ صدور اولان خط همایون شوکت‌مقرون ملوکانه موجبنجه کیفیت آستانهٔ سعادتده لازم کلنلره اوائل شعبانده بافرمان عالی اکیداً تنبیه واناطولی وروم ایلینك اوچر قوللرینه‌دخی بشـقه بشقه اوامر علیه‌ایله تصریح وتوزیع اولندی ۰ آنجق ازوقتده اشیانك غلاسنه بادی ومصارفك تزایدینی مؤدی اوله‌رق ضربخانهٔ عامره‌یه بیکده برمبایعه اولنه یلان اسکی‌آقچه فضله‌سندن بشقه برنفع ظاهری مشاهده اولنه‌مدی ۰ زیرا اکثر ارباب احتکار براز وقتـدنبرو بیاغی یالکزجه آقچه تجـاری اولدقلرندن رائج جـدیده نظراً زیاده‌لك حس ایتدکاری اسـکی نقودی کیزلوجه برقاچ فضـله کوستره‌رك جمع وادخار ایله افرنج تجارینه درهم حسـابیله ینه زیاده‌یه و یرمکه باشلادیلر ونقود جدیده‌نك دخی (العزة من‌لوازم القلة) ملزومیله ینه فی‌الحال رائجی ارتمغه باشلادی ۰ انتهی ۰

خزینهٔ دولتك وسعتی اهالینك ثروتیله واودخی مملکتك معموریتیله متساو یا متناسبدر بواثناده ایسه ممالك دولتعلیه طرف‌طرف خراب‌اولمقده اولدیغندن وامنیت واسایشك انسلابی حسبیله تجارته‌عظیم سکته‌کلدیکندن ناشی پاره مضایقه‌سی کوندن کونه تزاید ایلمك طبیعی ایدی سکه‌نك وزننی تقلیـل وکرك تبدیل ایله ضربخانه‌جه تصور اولنان تمتع ایسه بر نوع استقراض داخلی دیمك اولوب بونك فائضی یوق ایسـه‌ده معاملاتجه پك چوق خساری موجب مواددن اولدیغی بیاندن مستغنیدر ۰

(اهل اسلامك تكرار اتفاقه دعوتی و بعض)
(رسوم و عاداتك تبدیلی صره‌سنده بعض)
(اغراض شخصیه اجراسی)

درسعادتده اولدیغی کبی طشره‌لرده دخی یکجهتی واتحاد قلوبك حصولی مطلوب ایدوکی مقدمجه بعض وزرایه وسرحدلره یازلدیغی کبی بوکره شعبانك اون اوچنجی کونی دخی علی‌العموم اناطولیده وروم ایلیده بولنان وزرای عظام ومتصرفین کرامه اهالی‌یی دخی یکدیکریله اتفاق ایتدرمك اوزره قائمهٔ سامیه‌لر کوندرلمشیدی که صوره‌تی زیرده (۳۷) رقیله ایراد اولنور . بو مآلده شیخ الاسلام افندی طرفندن دخی قاضی ومفتی ومدرسلره مکتوبلر یازلمشدر .

استانبولده حاصل اولان اتفاق ایسه بالاده بیان اولندیغی اوزره حالت افندینك بر چوق رشوت اعطا ایتمکله یکیچری قوقونسلرندن وقورقودوب اورکتمکله مجلس مشورت اعضاسندن المش اولدیغی اتفاق سوزندن عبارت ایدی . فقط حالت افندی روم فترتنه سبب اولدیغندن طولایی نهایت پادشاه قلیجنه کله‌جکنی تفرس ایدرك یکیچریلر ایله متحد بولنوبده بوسایه‌ده کندوسنی قهر سلطانیدن قورتارمق و بوخدعه‌سنی پردهٔ اتفاق اسلام ارقه‌سنده صاقلامق ایستردی . حالبوکه پیدر پی خلقی بویله جمهوریت طرزنده اتفاقه دعوت ایتدکجه مرآت خاطر همایونه بر سیاه نقطه قونمقده ایدی .

شانی زاده دیرکه عبث یره اتفاقه جبر ودعوت حقیقتده لغویات حالتدن معدود ایسه‌ده بوندن اقدمجه بر مجلس شوراده حالت افندی مجلوب ومغلوبی اولان بعض اغوات وکبرا ایله مصحف شریفه ال قویه‌رق اباظه حسن پاشا ماده‌سنده حلبده سرعسکر مرتضی پاشانك ایتدیکی تعریف وتوصیفی ناروا بر برینه امنیت غرضیله ایتدکاری عهد وشرطی وسیلهٔ تأیید مسند قیاس ایدرك سائرلره دخی خواه وناخواه و اکثرینه بروجه اکراه قسم بالله ایتدرمکله حقانیتدن معرا کویا اتفاق ارا ایله بینلرنده اختصاص ایدن بربی اساس جمهوریت صورتنی آخرکار دست عدالت پیوست حضرت پادشاهی ایله ظهورینه مترقت اولدقلری جزای الهیدن

مدار امنیت و سلامت شمار ایتمشلر ایدی . (اذا جاء اجل البعیر یبول حول البیر) انتهی

برای حکمت و مصلحت بعض خدماتده قوللانلق اوزره روم قایقجیلرندن و میخانه میچولرندن بشیوز نفرك تحریر و استخدامنه قرار ویریله رك بالتحریر دفترینك باب عالی یه ارسالی ایچون خلال رمضانده روم پطریقنه امر عالی یازلمشدر .

حالت افندی مانند مجتهد مخطی طعامده سفاهت واسراف اولماز دیه رك رمضان اخشاملری حولی و باغچه سنده ایکیشر اوچر یوز آدمه سفره لر قوردیرر وانواع اطعمه یدیرر ایکن بو کره اجتهادینی تغییر ایدوب مجلس مشورتده و یردیکی قرار اوزره کافهٔ ناس برمدتدنبرو حضریت ایله مألوف اوله رق بوخصوصده افراط ایله انواع تلف واسرافی اختیار ایلمش اولدقلری ظاهر اولمغله فیما بعد علما ورجال وخدمه قوناقلرنده وعموم اهل اسلام خانه لرنده طبخ وتناول اولنه جق اطعمه نهایت بش درلودن یدی درلو یه قدر اولوب اندن زیاده یه تجاوز اولنمامسی ایچون شوالك یدیسنده او امر علیه اصدار ایتدرمشدر .

شانی زاده دیرکه بو اثناده فقیر بردفعه حالت افندینك طعامنده بالتصادف بولندم واقعا یدی درلو اولوب لکن حوض کبی مرتبانلرده نصفی سکری اوله رق غایتده نفیس ونادر طعاملر اولمغله کمیت وکیفیتنه واسعارك بهاسنه قیاساً شبهه سز لااقل یالکز بوسفره ده اوچیوز غروشلق قدر طعام تخمین ایلدم بناءً علیه ماده تملطوتمیوب ینه هرکس بیلدیکندن قالمدی .

روملرك اتفاقنه مقابل جمله اهل اسلامك حضریتی سفریته تبدیل ایلری اقدمجه جمله یه بافرمان عالی اعلان اولندیغی صره ده اهل سیف وقلم یانلرینه برر خنجر طاقملری دخی تنبیه اولنمشیدی انجق اشقیای رعایانك کوندن کونه شقاوتلری ارتمقده اولدیغندن بالجمله اهل اسلام حقیق وصمیمی اتفاق ایتمك فرض اولدیغی ملابسه سیله اعلی وادنی بالفعل شرائط اتفاقی اجرا ضمننده بعد ازین بالنفس صدر اعظم وشیخ الاسلام وصدور عظام وموالئ فخام ومدرسین کرام ورجال دولت وخدمهٔ باب عالی اثواب رسمیه یی ترك ایله یالکز بنش وچتال صارق و بللرنده اولان خنجردن بشقه برر چفت پشتو وانعام کیسه سی و پاله یاخود سیف تعلیق ایدوب هرکس بولندیغی محلدن

همان محاربه یه نوجهله کیتمك لازم ایسه اول صورتی استحصال ایدرك علی الدوام حاضر ومهیا بولنمق و بونلرك دائره‌لرنده‌كی اندرون اغالری وچوقدارلری تلبس ایده‌ كلدكلری قفتان وطولامه كبی اثواب حضریتی كلیاً نزع ایله ایاقلرینه شلوار كیمك و بللرنده‌كی خنجردن بشقه بر چفت پشتو و بر انعام كیسه‌سی ایله بر پاله یاخود سیف تعلیق ایتمك وعلی العموم خواجكان وقپوجی باشیلر وكدكلولر وخدمتكارلری دائما مسلح بولنمق تنبیهاتنی حاوی رمضانك اون‌یدنجی كونی دوائره اوامر علیه كوندرلدی . شانی زاده كیفیتی بو وجهله بسط و بیان ایتدكدن صكره دیركه درعقب هركس سلاحپوش وخدمۀ كبار تفنك بردوش اوله‌رق اول هیئتله آمد ورفت ایلدكلری برنو ظهور كیفیت وجله‌یه مورث دهشت اولوب (قطعه) السیف والخنجر ریحاننا ۞ اف علی النرجس والآس ۞ شرابنا من دم اعدائنا ۞ وكأسنا جمجمة الراس) مضمونته اشارت كونه غرائب حاصل اولدی .

و بوندن اقدم اشارتی سبقت ایدن وجهله برج مقارنۀ اوسط اولان سنبله‌ده واقع كسوفك هنكام معظم تأثیری و بوسنه رابع سال مقارنۀ مسترقه اولان حملده احتراق مشتری احكامندن اشجار واثمار نام كتابك شجرۀ ثالثه‌سی شعبۀ خامسه‌سنك ثمرۀ رابعه‌سنده مذكور وتنبیهات نام كتابك احكام احتراقاتنده مسطوراولان تغییر احوال وعادت ووقوع غوائل ودهشت احكامی علی زعم المنجمین یرین بولدی . انتهی .

ینه شانی زاده دیركه علمانك بول یكلو كورك وكبیر عمامه ایله بللرنده سیف وطبانجه وخنجر ایله اسواقده سیر وكذارلری تماشا كرده برپیكر استغراب آور اولدی (بیت) خلق الله للحروب رجالا ورجالا لقصعة وترید) وچوق چمیوب خلق بداوتی سفاهته تحویل ایله مساعدۀ بعض كبار زمانه‌دن ناشی غلامان نوجوانان واولاد تجار و بازركان التیشر ارشون چوقه‌دن سوزنی ایشلمه شلوارلر وصرمه‌لو فرمه‌لر و بلده و باشده فرمایش شالار وسیملو سلاحلر ایله هنوز ختان اولمش چوجقلر كبی برالاریله شلوارلرك آغنی قالدیه‌رق خرامان اولمغه باشلادیلر . بعض كبار دخی پیكر بیك بشریوزغروشه ابنوس پارچه‌سی فخری اویمه‌سی خنجر قبضه‌سی یاپدیروب اوزرلرینه الماس ایله مجوهر وسائر سلاحلرینی دخی مستغرق

زر ایتدیلر . ارسطو حکیم اسکندره کوندردیکی مکتوبنده هرشیئی مثلیله
مزج وترکیب ایله یعنی امزجهٔ مختلفه‌یی برخصوصده مباشر ایله دیمشدر .
جناب حق جمیع امت محمدی کلمهٔ واحده اوزره متفق ایدوب اصحاب رأی
وتدبیری دخی حسن خدمته وانصاف وبصیرته موفق ایلیه وارکان اربعهٔ
دولت اولان ارباب سیف وقلم واصناف وحرفت ورعیتی اختلال
وتشویشدن حفظ وخلاص ایده . انتهی .
ینه حالت افندینك احد اثناتندن اوله‌رق اهل قلمی تعلیم ایله عسکر ایتمك
اوزره اواسط شوالده اندرون اغالریله صدر اعظم وحالت افندی وکتخدا
بك ورئیس ودفتردار افندیلر وچاوشباشی وسائر خدمهٔ باب عالی وسائر
رجال دولت برطاقم وبعده کتاب برطاقم واندرون اغالری دیکر طاقم
اوله‌رق باب عالی قوم میداننده اتلره بنوب جولان ومقتدر اولنلر
کیمی آصلمش بچه‌لره ضرب شمشیر وکیمی ادارهٔ رمح وسنان ایتدکاری
صره‌ده برطاقم جبان وپیرانك سائس وخدمه‌سی اسبلرینك عناننده
طوته‌رق یانلرنجه سکرتدکاری موجب خندهٔ تماشاکران اولان غرائب
حالتدن ایدی .
شانی زاده دیرکه محیر عقول اولان بوخصوص غیری حالت افندینك
سائر مواد منتجة الفساددن بشقه انتخاب کرده‌سی اولان بغدان ویوده‌سی
میخالك عصیانندن صکره خوف جان ایله شعورینه اختلال ونقصان طاری
اولمسنه حمل واسناد اولندی . انتهی .
فی الواقع حالت افندی ظهورینه سبب اولدیغی روم فترتی اوزرینه
نه‌یاپه‌جغنی شاشیروب هرکون بویله برغریبه احداث ایلردی . چونکه
اویله نازك وتنك برحال وموقعه کلمشیدی‌که اکا جزئی تحول کاسه محو
اوله‌جغی درکار ایدوکندن کندوسنجه بقای حیات معناسنه اولان بقای
اقبالی ایچون یکیچریلرك هواسنه اویوب هربوله کیدروخیر وشر هرشیئی
ارتکاب ایدر ایدی . ویالکز اتهام اولنان روملرك اعدامی کافی اولمیوب
اره‌صره دیکر طائفه‌لردن دخی کندوحقنده مضر کوردیکی کسانی
برربهانه ایله اعدام وهیچ اولماز ایسه نفی وتبعید ایدیویرمك ایستردی .
واره صره عهد وپیمان لقردیسنی تأیید وتکرار وهرکیم انك علیهنده برسوز
سویلرایسه صانکه عهدواتفاقی بوزمش عدیله همان انی بربلایه دوچارایدردی

ذی القعده غره سی اولان صالی کونی عقد اولنان مجلس مشورتده شیخ الاسلام افندی فتح کلام ایدرك عون حقله اتحاد واتفاقز کوندن کونه ترقی بولوب بونك استقراری وارالق اخطاری ارادهٔ سنیه اقتضاسندندر دیدکده یکیچری اوجاغنده تقلیب رسوم ایده بیله جك مرتبه نافذ الکلام اولان اسبق سکبانباشی محمد افندی جوابه ابتدار ایله بحمدالله تعالی اتفاقز استوار وقول وقرارمز پایداردر دیدیکی صره ده حالت افندی دخی ملت اسلامیه نك بداوته رجوعنی تحسین یوللو عوام پسندانه سوزلر سویلمشدر ٠ بونلر ایسه هپ یکیچری کروهنی اغفال وافکار انامی اشغال ایچون قورلمش طولابلر ایدی یوقسه حالت افندی اغراض شخصیه سی اوغورنده هرشیئ فدا ایدر و برپره ایچون بریورغان یاقار برشخص بکار اولدیغی اول اثناده ظهوره کلان و بعضیلری بالاده بیان اولنمش و بعضیلری زیرده بیان اولنه جق اولان وقوعات ایله مثبتدر ٠

ازجمله شیخ الاسلام سابق الحاج خلیل افندینك زوجه سی حاجه زیبا خانم که چرکسیة الاصل اولوب مقدما خواجه عبدالله اغانك مستفرشه سی ایدی ٠ انك وفاتندن صکره سلطان سلیم خان حضرتلری اولوقت خزینه کتخداسی بولنان مشارالیه خلیل افندیه اوطه لق اولمق اوزره احسان ایتدکلرنده واقعا دلازاردر لکن ضابطه ودیانتکاردر دیو بیورمشلر ٠ فی الواقع خلیل افندی کندوسنی تزوج ایتدکدن صکره اکا غالبه ومتحکمه اولوب داخلی وخارجی دائره سنی ید ضبطنه الدی وهرایشه قاریشور اولدی حتی خلیل افندی روم ایلی قاضیعسکری اولدقده نقیب الاشراف بولنان زین العابدین افندینك مشار الیه حقنده لطیفه یوللو مناصبی اهلنه توجیه ایتدیلر دیدیکی مشهوردر ٠ خلیل افندی نقدر سرت سوزلی و پك یوزلی ایسه زیبا خانم دخی اوقدر دلکش وجریة اللسان ایدی ٠ الحاصل عقلی قیصه ودیلی صاچندن اوزون سوزینی صاقنماز دیلنی طوتماز برخاتون ایدی ٠ حتی مقدما خلیل افندینك انفصالندن اقدمجه بکاربکی حوضی مسیره سنده حالت افندینك زوجه سی لبیبه خانمه تصادفنده قوجه لرینك بینلرنده کی برودته مبنی زیبا خانم کرك اکا وکرك قوجه سنه پرده بیرون ادب دشنام وسب ایتدکدن بشقه جاریه لریله برابر اوزرینه هجوم ایله نسوان وصبیانی باشنه اوشورمش وحوض باشی مسیره سنی قاریلر حمامنه دوندرمش ایدی ٠

و بو وقعه‌دن طولایی حالت افنـدی انك حقنـده قوجه‌سـندن زیاده کین باغلامشیدی ۰ وخلیل افندی مشیختدن عزل ایله بروسه‌یه نفی اولندقده اودخی انكله برلكده بروسـه‌یه كوندرلمشـیدی ۰ بروسه استانبولك قرب وجوارنده بولنمق ملابسه‌سیله خلیل افندینك خدمه سندن و یكیچری كروهندن آشجی وچوقدار مقوله‌لری استانبوله كلوب كیتدكچه خلیل افندینك مسند سابقنه عودت ایله خصمنه غلبه ایده‌جكندن بحثله اذهـانی تخدیش و بعض وسائله تشبث ایلدكلری مسموع اولمغله شعبانك اون‌اوچنجی كونی بعض اجراآت سیاسیه صره‌سنده خلیل افندینك منفاسی قره‌حصار صاحبه تحویل اولنه‌رق حرمی زیبا خانم بروسه‌ده توقیف ایدلمشیدی ۰ خلیل افندینك حرمی خدمتنده براقش اولدیغی آشجی باشیسنك دامادی آشجی خلیل استانبولده همجنسی اولان یكیچریلردن بریسـنه مخاطره‌لی حالته دائر سوزلر یازمش اولمسی تحریك فتنه قبیلندن وكویا زیبا خانمك اعدامنی موجب حالاتدن عد اولنه‌رق همان اراده‌سـنك استحصالی ایچون حالت افندینك دسیسه كارلغی آثارندن اولمق اوزره خلیل افندینك اسكی اوطه‌لر قربنده كائن قوناغی آخورنده اغزی دیكلمش كوبره ایچنه كوملمش برسیاه قوزی بولندیغی اخبار و بر كوفه ایچنه وضع ایله حضور همایونه احضار وصانكه بوصورتله زیبا خانمك سحاره‌لكی اثبات اولنه‌رق اوائل رمضانده اعدامی ایچون ارادهٔ سنیه اصدار ایتدیرلمش و یكیچری اوجاغندن مباشرلر كوندرلمش در ۰ بوجلادلر بروسـه‌یه واردقلرنده حاجـه زیـبا خانمه سنی افندی قره حصاره ایستمش ودردولتدن التماسا درعقب استانبوله كیتمكز ایچون فرمان كلمش دیه‌رك برعربه‌یه اركاب و بروسـه خارجنه اخراج ایله براز كیتدكدن صـكره یولدن بریانه چـویروب بوغمشـلر ۰ واوزرنده‌كی البسه‌سنی صویوب جسدینی مكشوفه العوره اوله‌رق برچالی دیبنه براقشـلر ۰ بوایسـه شریعته صیغماز وانسـانیته یاقشماز بركیفیت و پك چركین برحالت اولدیغـنه مبنی بروسـه كباری بوكا لدی الاطلاع آدم كوندروب معتـاد اوزرینه دفن ایله ناموس شریعت وانسـانیتی یرینه كتورمشلر ۰

ایشته معهود حالتك برطاقم حبیثلر ایله اتحاد اسـلام نامنه یاپدیغی اتفـاق جالب النفاق باقی نه‌نتیجه‌لر ویردی ۰ اخذ انتقـام داعیه‌سی نه‌درجه‌یه

واردی ٠ قاریسنك انتقامنی المق ایچون برشیخ الاسلام حرمی حقنده بویله دیانت وانسانیتك خارجنده برمعاملهٔ شنیعه‌یی رواکوردی ٠ حالبوکه عثمانلولر عندنده قاریلر پك محترم طوتیلور روم ایلیده حیدودلر برکاربان اورەجق اولدقلرنده ایچنده برقاری اولسه شاید یاکلشلقله اکا اصابت ایدر دیو کاربانك اوزرینه قورشون آتەمازلر قاریلره تعرض مردلکه منافی وغایت مشؤم صایلور ٠ هله ارناودلرك عندنده آدم اولدرمك پك قولای برایش اولدیغی حالده قاریلرك عرضنه اصلا تعرض ایتمزلر ٠ روم ایلی خرستیانلرنده دخی بوعادت اولوب حتی ارناودلرایله قره طاغلولر یکدیکریله محارب اولدقلری اثناده بربرینی نره‌ده بولورلرایسه اعدام ایتمکده اولدقلری حالده قاریلری یکدیکرلك کویلرنده سربست وهردرلو تعرضدن امین اوله‌رق کزرلردی ٠
بناء علیه پك چوق کیمسه‌لر بووقعه‌یی حالت افندی حقنده جالب شأمت صایوب برفلاکته اوغرامسنه منتظر اولمشلردر ٠
خلیل افندی قره حصارده ایکن حرمی حقنده اجرا اولنان اشبو معاملهٔ شنیعه وغدارانه‌یی استخبار ایتدکدن صکره افکار واوهامه طالوب نهایت کدرندن اصابت نزول ایله فوت اولمشدر ٠ وفاتی خبری ذی القعده‌نك اوچنجی کونی درسعادته کلمشدر ٠ ترجمهٔ احوالی یوقاروده بالمناسبه یازلمش اولدیغی جهتله تکراره حاجت یوقدر ٠ راستکو وقلبی تمیز ایدی لکن تندخو وتیز ایدی رعایت خاطر ایچون مافی الضمیرینی کیزله‌مز وانکسار قلبدن تحاشی ایلمز ایدی ٠ (بیت) افزونیٔ حیات کم آزارلقده‌در ❋ سرمایهٔ نجات سبکبارلقده‌در) (بیت دیکر) خواهشکر اولمه راحته قید حیات ایله ❋ تاعقد صلح ایتمیجك کائنات ایله)
بو اثناده ایوالغك تخریبی دخی حالت افندینك غرضکارلغی آثارندندر ٠ شویله‌که ساقزده وسیسامده اولدیغی کبی ایوالقده دخی روملرك بربیوك ومنتظم مکتبلری اولوب چوجقلرینی اوروپادن جلب ایلدکاری معلملر واسطه‌سیله تربیه ایتمکده بولندقلری جهتله بونلرك دخی فکرلری افساد اولنمش ایسه‌ده هرطرفی اهل اسلام ایله محاط اولدیغندن عصیانه جسارت ایده‌میه‌جکلری درکار ایدی ٠ فقط ایوالق قضاسی شیخ الاسلام اسبق دری‌زاده عبدالله افندینك مقاطعه‌سی اولوب سنوی یوزبیك غروشه‌الزام

اولنمقده ایدی وعبداه افندی انی مبالغ کلیه ایله صاتون المشیدی . حالت افندی
ایسه عبداه افندی بی الندن کلدیکی قدر اضرار ایتمکده اولدیغی جهتله انی نفی
ایتدردیکنه قناعت ایتمیوب بو مقاطعه دن اولان وارداتنی چورتمك اوزره
ایوالغی اوردرمق ارزوی فاسدینه دوشدیکنه مبنی اره صره مجلس مشورتده اول
حوالیده بولنان متعلقاتندن توارد ایلیان اوراقی درمیان ایدرك ایوالق
روملرینك قتل عام ایدلمسندن بحث ایدردی لکن کیفیت حضور همایونه
لدی العرض اول امرده تحقیق ماده اولنمسی فرمان اولنمغله اولنان استعلام
اوزرینه خداوندکار متصرفی ابراهیم پاشا تحقیق ماده ایچون کتخداسیله
سلحدارینی اعزام ایله انلرك ویردکاری معلوماته نظراً ایوالق رعایاسنك
اطاعتده ثابتقدم اولدقلری تبین ایدرك کیفیت ابراهیم پاشا طرفندن باب عالی یه
انها اولنمغله بو مسئله مسکوت عنه قالمشیدی . دونمای همایون ایله اقدکزه
عازم اولان ریاله سید علی بك طرفندن قپودان پاشایه وارد اولان تحریراتده
یوند اطه لرینه کوندردیکی فلکه یی رعایاسی قبول ایتمیوب عنف ایله رد
ایلدکلرندن میر مومی الیهك اقدکزده مرور ایده جکی جزائر وسواحلده
شائبهٔ مخالفت مشاهده ایلدیکی کبی بلاامهال ولااهمال ابراز سطوت
وجلادت ایله سائر حوالی یه دخی ایصال دهشت ایتمسی تعلیماتی اقتضاسندن
ایکن کوندردیکی فلکه عنف ایله رد اولندقده دونمادن سس چیقارلماسی
پك اویغونسز بر کیفیت اولدیغندن بحثله رمضانك اون ایکنجی کونی ریاله
بکه تعلیمات واضحه کوندرلمشدر . فقط ریاله بکك تحریراتی ابراهیم
پاشانك تحقیقاتنه مباین کبی کوریله رك مجلس مشورتده لدی المطالعه اصحاب
اغرا ضدن بعضیلری رعایانك جمیع حرکاتی ابراهیم پاشانك اشعاراتنی
تکذیب ایدیور غالبا رعایا کتخدا وسلحداری حیله ایله الداتمشلر دیوب
ایوالق بشقه یوند اطه لری بشقه دیان دخی اولمدیغنه مبنی رعایادن ادنی
مرتبه بر فساد اکلاشیلور ایسه همان عسکر واروب بتورملری لازمدر
یوللو تکرار ابراهیم پاشایه امر عالی اصدار اولدیغندن غصب وغارته متهی
اولان بر طاقم اجلاف بو حالت ناهموار سببیله ایوالق طرفنه حرکت
ایلمشلر ورعایا دخی بو عسکر برارالق بر بهانه بوله رق اوزرلرینه هجوم
ایده جکلری ملاحظه سیله خوف ودهشته دوچار اوله رق بر طرفه فراره
قیام واول صولرده طولاشان یونان قورصانلرینی جلب وابتدا صبیان

ونسوانلرین ارکابه ابتدار ایتملری اوزرینه خداوندکار متصرفنك عسکری فرارلرینه ممانعت ایده‌جك اولدقلرنده روملر دخی مدافعه قیدینه دوشملریله ارەده‌تفنك پاتلادیغی کبی کتخدا بك دخی اهالی عصیان ایتدی دیو خارجده مهیا اولان عسکره اخبار ایلکله طواسلی عثمان اغانك خارجده بولنان عسکریله‌سائر زیبکار سرعت ایله ایچرویه هجوم وروملردن بولدقلرینی قتل وسبی واسترقاق و بلده‌نك اشجارینی قطع وابنیه‌سنی احراق ایله طرفة العینده برمعمور بلده‌یی خراب واشیانهٔ بوم وغراب ایتمشلردر ۰ بوخبر رمضان شریفك یکرمی دردنجی کونی درسعادته وصول بولمشدر ۰ بویله معمور بر بلده‌نك تخریبی ایله وارداتك تنقیصی بادئ تأسف اولمش ایسه‌ده دری زاده‌نك سنوی یوز بیك غروشلق ایرادی چوریمش اولدیغی جهتله حالت افندی‌یه موجب ممنونیت اولمشدر ۰

بر وجه بالا ایوالغك تخریبندن صکره یوند اطه‌لرینه کذار اولنمش ایسه‌ده اهالیسی بالجمله اشیالرینی الوب صاوشمش اولدقلرندن برشئ بولنه‌میوب انجق مسکن ومزرعه‌لری پك چوق وقت اعمار اولنه‌میه‌جق صورتده تخریب ایدلمشدر ۰

حالت افندینك نصل غرضکار برشخص مکار اولدیغنه بواثناده تپه دلنلی علی پاشا زاده‌لر حقنده اجرا اولنان معاملهٔ غدارانه دخی دلیل کافیدر ۰ شویله‌که علی پاشا زاده ولی پاشا مقدما اردوی سرعسکری‌یه دخالت ایله عرض مطاوعت ایلمش اولدیغندن کندوسنك بیوك اوغلی اولوب اون سکز یاشنده بولنان میرمیران محمد پاشا وکچوك اوغلی سلیم سری بك ایله کوتاهیه‌ده اقامته مأمور اولدقلری کبی علی پاشانك دیکر اوغلی میرمیراندن احمد مختار پاشا وصالح پاشا و یانلرنده بولنان قپوچوقدارلری الماس اغانك باباسی مچو پولو اول اثناده برات قلعه‌سنه قپانمش اولدقلری حالده یانیه جهتنده‌بولنان اشقودره متصرفی مصطفی پاشایه دخالت ایدوب انك التماسیله انقره‌ده اقامته مأمور قیلنمشلر ایدی ۰ بووجهله دخالت ایدنلر هردولت وملتده مکارهدن مصون ایکن حالت افندی وطرفدارلری ارناودلر علی پاشا خاندانك اضمحلالنی کورمدجه صوکنی صایوب کرکی کبی انك علیهنه قیام ایتمزلر دیه‌رك پادشاهی برغدر صریح یولنه سوق ایله کویا بونلر منفالرنده تك طورمیوب بابالرینك تخلیصی ایچون یانیه طرفنه آدملر

کوندره‌رك ارناود عسکرینی اخافه واهالی‌یی عصیانه تشویق ایدیورلرمش دیو اعداملری حقنده فرمان عالی اصدار ایتدردیلر ۰ فقط سلیم سری بك صغیر اولدیغندن استانبوله جلب وتوقیفی قرارکیر اولدی ۰

کوتاهیه‌ده والی قائممقامی بولنان رشید پاشا طرفندن ولی پاشا ایله اوغلی محمد پاشا اعدام ایله سر مقطوعلری ذی‌القعده‌نك یدنجی کونی درسعادته وصول بولدی ۰ انقره متصرفی رشدی پاشا دخی بو یله دغدغه‌سزجه انقره‌ده کیلرك ایشلرینی بتورمك لازم کلورکن عسکرله مختار پاشانك قوناغنی قوشاتمش اولدیغندن مختار پاشا مدافعه‌یه قیام ایله وافر آدم تلف ایتدکدن صکره کندوسی وصالح پاشا ومچو پولو اعدام ایله سر مقطوعلری ماه مرقومك طقوزنجی کونی درسعادته واصل اولدی ۰ فقط اول جنك وجدال اره‌سنده مختار پاشانك مجوهراتی ضایع و بوایسه رشدی پاشا حقنده سوء ظنی دعوت ایله بومجوهراتی اخذ واخفا ایچون مخصوصاً او یله برعربده چیقارمش دیو شایع اولمشدر ۰ بناء علیه متعاقباً صوفیه موقعی محافظه‌سنه مأمور اوله‌رق روم ایلی جانبنه امرار اولنمش وبومجوهرات ماده‌سی دردست استکناه بولنمشدر ۰

رشید پاشا ایسه اوزمان ارضروم والیسی بولنان خسرو پاشانك کوله‌سی اولوب بوخصوصده خدمتی مقبول اوله‌رق عهده‌سنه قرمان ایالتی بالتوجیه ثانیه سرعسکری خورشید پاشا معیتنه مأمور ایدیله‌رك روم ایلی جانبنه امرار اولنمش واوطرفده یارارلغی ظاهر اوله‌رق پك چوق شان قزانمشدر ۰ برمدت صکره صدر اعظم اولان چرکس رشید پاشا بودر ۰

تپه‌دلنلی زاده‌لر حقنده بووجهله معاملهٔ غدریه اجراسی انظار عامه‌ده پك چیرکین کورنمشدر ۰ هله مختار پاشا ایله صالح پاشانك دخالتلرینی قبول ایله دولته تسلیم ایتمش اولان اشقودره‌لی مصطفی پاشا ارناودلر اره‌سنده کچوك دوشمکله عرف وعادت مملکتجه پك کوجنمشدر ۰ سائر امثالنه دخی موجب توحش اوله‌جق موادّدن بولنمشدر ۰

ثقه‌دن مرویدرکه بونلرك اعدامی خبری مصره واردقده محمد علی پاشا اوغللرینی ایقاظ ایچون درحال بوخبری انره ایصال ایلمشدر ۰ و بو وقعه فی‌الواقع محمد علی پاشا زاده‌لره بربیوك درس عبرت اولمشدر ۰

﴿ وفات ناپليون ﴾

بو اثناده ناپليون بوناپارته‌نك وفاتی خبری اوروپا غزته‌لرنده كورلمش وانك وفاتيله اوروپا حكمدارانی بر بيوك انديشه‌دن قورتلمشدر ٠

شانی زاده ديركه بكچن ماه ذالقعده سلخنده فرانسه وجزائر بحر رومك منسوب اولدقلری والآن برج قران انتقالی تعبير اولنان سنبله‌ده واقع كسوفك اثر معظم تأثيريله برمدتدنبرو سنت الن جزيره‌سنده مقيم اولان سابقا فرانسه ايمپراطوری ناپليون بوناپارته برشديد وجع معده ايله خسته‌لنوب موتی تيقن ايتدكده وصيت ايدوب ديمشكه بابام اللی ايكی ياشنده‌ايكن بونك عينی بروجع ايله فوت اولمش ايدی غالبا بنده بوعلتدن فوت اوله‌جغم بعدالموت جسديمی اطبا تشريح ايدوب بنده نه‌مقوله مرض بولورلر ايسه اولبابده برساله ترتيب ايدوب حالا نمچه ايمپراطوری قيزندن تولد ايدوب والده‌سيله اول محلده اولان اوغلمه ويرسونلر زيرا بوعلت بكا پدرمدن موروث اولديغنه نظراً بندن دخی اوغلمه ميراث قاله‌جقدر ٠ وبنم بو اطه‌ده اقامتمدنبرو ومقدمجه فرانسه‌نك منافع ونظامات واوروپا دوليله قوللانديغم معاملات وانلرله واقع اولان محاربات دائر يازديغم سركذشت كرچه تكميل اولوب انجق سائر سبقت ايدن خصوصاته دائر تاريخمی يازمق ايچون فلان كيمسه حكمت آشنا واحوال عالمی دانا اولمغله بنم ايراد مخصوصمدن اكا سنوی شو قدربيك ريال تخصيص ايلدم بهر سنه الورق الی آخرالعمر احوال وافعالمی اولديغی كبی يازسون قالديكه زوجه‌م واوغلم ايمپراطور زاده اولدقلرندن انلره وصيت لازم كلميوب انجق اوغلمك تعليم وتربيه‌سنی بيوك پدری وايمپراطور مشارالیهك عهده‌سنه احاله ايدرم ديوب چوق كچميه‌رك فوت اولديغی ووصيتی موجبنجه تشريح اولنوب معده سنده سرطان تعبير اولنور چبان بولنديغی بو اثناده ورود ايدن اوروپا حوادث نامه‌لرندن مستبان اولمشدر ٠ انتهی ٠

﴿ احوال خارجيه ﴾

ناپليونك طردندن صكره ويانه ده عقد اولنان قونغره‌نك مقصدی دول متفقه‌دن هر برينك منفعت مخصوصه‌سنه رعايتله مجدداً بر موازنه اصولنك وضع وتأسيسی اولوب بو بابده ويريلان قرارلری جامع اولمق اوزره (١٨١٥) سنهٔ ميلاديه‌سنده ويانه عهدنامه‌سيله مقاولات سائرهٔ متفرعه‌سی

تنظیم قیلنمش و بعض موادی ایضاح وتأیید ایچون اوچ سنه صکره (اقس لاشاپل) بلده سنده برقونغره دها عقد اولنمش ایدی ٠
مذاکرات واقعه‌نك اساسی حقوق حاکمیت ومالکیته رعایت قضیه‌سی اولوب بوجهتله حکمداران واصلزادکانك حقوق تصرفیه‌لری بین‌الدول مرعی اولمق لازم کلمشیدی ٠ لکن اهالی حقنده نازکانه معامله اولنمق دخی لازمهٔ حالدن ایدی ٠ زیرا بروقتدنبرو اوروپا اهالیسنك اذهاننی سودای سربستی وحریت صاروب کیمی حکومت مشروطه و کیمی جمهوریت داعیه‌سنه دوشمشلر ایدی ٠ واکرچه ناپلیونك محاربات متوالیه‌سی ملابسه‌سیله حریتك نامی بیله اونودلمش کبی کورنمکده ایدیسه‌ده بو افکار سربستی برچوق کسانك اذهاننده یرلشمش اولدیغی جهتله ظاهرا باصدیر یلوبده تحت الرماد نهانی ایشلر برآتش کبی روزکارك آز بر مساعده‌سیله مستعد اشتعال ایدی ٠
وناپلیونك دفعیله برابر شان وشهرتنك حیرانی اولان برچوق کیمسه‌لر بر فساد چیقارمق اوزره مترصد کینکاه فرصت ایدیلر ٠ ومقدما دول اوروپا افکار عامه‌یی ناپلیونك علیهنه تحریك وتشویق ایچون خلقه پك چوق مساعده‌لر وعد ایلمشلر ایکن ناپلیون غائله‌سی برطرف اولدقدن‌صکره بو وعدلرینی انجاز ایتمدکلرندن ناشی اهالی برچوق شکایتلر درمیان ایتمکده ایدی ٠
شو حاله نظراً نزاکت زمانه ایجابنجه حکومتلر نازکانه ومدیرانه طاورانمق لازم کلورکن اکثر بلادده بالعکس عنف وشدت ایله‌معامله اولنه‌رق بتون بتون اسکی اصول استبدادیه‌نك اعاده‌سنه چالشلمش برطاقم شرکت خفیهٔ فسادیه‌لرك تشکل وتوسعنه بادی اولمشیدی ٠
بوجهتله بین‌الناس رونما اولان فنا استعدادلرك آثارندن اولمق اوزره فرانسه‌نك برایکی یرنده اهل فسادك قیامی وفرانسه قرالنك ولی‌عهدی اولان (دوق دو بری) نك اعدامی ایله حکومتك انواع مشکلاته اوغرادلمسی والمانیاده حریت طرفدارلرینی تزییف یولنده قلمی اشغال ایدن (قوچبو) نام مؤلف مشهورك شرکت خفیه‌لر طرفندن اعدام‌ایدلمسی آسایش طرفنی خیلیجه تهدید ایلمش ایدی ٠
مع مافیه فرانسه والمانیا حکومتلری ارباب قیام علیهنده جسورانه ومدیرانه

طاورانه‌رق اجرای شقاوته میدان و یرمزلردی . اما اوروپانك جنوب طرفنده‌کی حکومتلر پك انتظامسز برحالده بولندقلرندن ازمدت ظرفنده اختلال طرفدارلری غالب کلمشلردر .

مبدأ فساد اسپانیا اولوب (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی اوائلنده حکومتك سوء اداره‌سندن بیزار اولان اهالی عسکری طاقمنك معاونتیله قیام ایدرك سکز سنه اول ناپلیون سفری اثناسنده مؤسس اولان اسپانیا حکومت مشروطه‌سنك شرائطنی حاوی اولمق اوزره بعض مبعوثان طرفندن ترتیب اولنان شرطنامه‌یی جبراً قراله تصدیق ایتدیرمشلردر .

اسپانیا وقعه‌سی وهلهٔ اولاده افکار محافظه‌کاری اصحابنه پك کران کلمش ایسه ده اسپانیانك موقع جغرافیسی اقتضاسنجه احوال اختلالیه‌سنك سائر محللره سرایتی مستبعد کورلمکله دول معظمه طرفندن مداخلهٔ فعلیه‌یه تشبث اولنمیوب اسپانیا حکومت جدیده‌سنه توبیخ وتقبیحی متضمن تقریرلر ارسالیله اکتفا اولنمشیدی .

حالبوکه بش التی آی صکره ایتالیاده کوکلشمش اولان (قاربوناری) یعنی کمورجیلر نام شرکت خفیه‌نك تشویقیله ناپولی اهالیسی حکومتلری علیهنه قیام ایله قراللرینه اسپانیا شرطنامه‌سنی قبول ایتدرمش اولدقلری کبی پورتکیز اهالیسی دخی اسپانیا شرطنامه‌سنی اعلان ایلدکلری خبری شایع اولیجق ایتالیا ایشلرینه نظر بقیدی ایله باقه‌میان اوستریا دولتی طرفندن اوروپانك انتظام واسایشی حال مخاطره‌درد یو واقع اولان دعوت اوزرینه (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی اواخرنده (طروپاو) شهرنده برقونغره عقد اولنوب بوراده ایتالیا احوالی اوزرینه خیلی مذاکره‌لر جریانندن صکره قونغره (لایباخ) شهرینه نقل اولنمشدر .

غریبدرکه روسیه ایمپراطوری قونغره‌یه کیدرکن هنوز وارشاویه‌یه ورودی اثناسنده یعنی اشبو (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه‌سی ایلولنك یکرمی سکزنجی بازار کیجه‌سی روسیه ممالکندن سمنو نام بلده‌ده بولنان برطابورك بیکباشیسی براغر خدمت تکلیف ایتدکده بالجمله روسیه عساکرینك استراحتلری معتاد اولان بازار کیجه‌سی بویله ناحق یره بر بیوك خدمت سپارش ایدن بیکباشی‌یه اطاعت ایتمیزدیو جواب ویروب کلان چاوشی بوجواب ایله اعاده ایتدکلرینه قناعت ایلیوب اخشامدنصکره اکا اطاعت ایتمیه جکلرینی

قطعیاً بیان ایتمك اوزره طابور ضابطاننده یکرمی کشی کوندروب انلر دخی
بیکباشی‌یی قوناغنده بولمدقلرندن قوناغی طاشه طوته‌رق جاملرینی قیرمشلر ۰
فرداسی پازار کونی اخشامه قدر حال بومنوال اوزره قالوب اختلالك دیکر
طابورلره دخی سرایتندن خوف اولنور ایکن پترسبورغ شهری محافظی
اولان جنرال ایکی طابور ایله یتیشوب بیکباشیلرینه اطاعت ایدرلرمی یوخسه
بشقه بیکباشیمی ایسترلر دیو اول طابوره خبر کوندردکده قانونك خارجنده
معامله ایتمامك شرطیله اطاعت ایدرز و الا ایتمیز دیو جواب و یرمشلر ۰
بونك اوزرینه جنرال اول طابوره ترك سلاح ایتدیره‌رك انلری قلعه‌یه کوندروب
ویکرمی درت ساعت توقیف ایله اکتفا ایدوب بعده یرلرینه اعاده ایتمشدر ۰
روسیه عسکرلرینك اطاعتی فوق العاده اولوب اوروپاجه ضروب امثالدن
ایکن اوروپانك بویله اختلاله مائل اولدیغی وقت روسیه عسکری ایچنده بویله
نوظهور سرکشلکك ظهوری امرای عسکریه‌سنك نظر دقتلرینی جلب ایلمشدر
کورینورکه اوزمان اوروپا اوزرنده وزان اولان سودای سربستی روزکاری
خفیفجه رسیه‌یی دخی اوخشامشدر ۰ کله‌لم قونغره‌نك نتیجهٔ مذاکراتنه ۰
قونغره‌ده بالذات روسیه و اوستریا ایمپراطورلری و پروسیا و ساقسونیا
و باویاره قراللری و دول سائره‌نك مرخصلری بولندی ۰ جریان ایدن
مذاکراتك نتیجه‌سنده ناپولی قراليتنك اسکی حالنه ارجاعیله برابر اول
اثناده حکومت مشروطه اعلان ایتمش اولان ساردنیا دولتنك دخی اصلاح
احوالی اوستریا دولتنك قوهٔ سیاسیه و عسکریه‌سنه تفویض اولنه‌رق
لدی الحاجه اوستریا عسکرینه معاونت ایلمك اوزره یوز بیك روسیه
عسکرینك ایتالیایه سوقی روسیه ایمپراطوری علکساندری طرفندن وعد
اولنمشدر ۰
بناء علیه علکساندری لدی الایجاب ایتالیایه سوق ایتمك اوزره یوز بیك
عسکر تهیئه ایتدکدن بشقه کندو مملکتنی محافظه ایتمك و بکرش معاهده
نامه‌سنك تفسیر و تأویلی ایله افلاق و بغدان ایشلرینك تنظیمی ضمننده
ایلچیسنك در سعادتده شروع ایلدیکی مکالمه‌یی مطلوبی اولان قالبه افراغ
ایچون لدی الایجاب سوق ایلمك اوزره بشقه بشقه اردولر ترتیب ایلمشیدی ۰
بو اثناده ناپولی زور بالرینی اطاعته کتورمك اوزره سکسان بیك نفردن
مرکب بر اوستریا اردوسی ناپولی حدودنده امره منتظر ایدی ۰ و شاید

اهالی طرفندن قراله سؤ قصد اولنور ایسه انی واعضای خاندانی ساحل سلامته چیقارمق اوزره ناپولی سواحلنده ایکی ظاقم انکلیز دونغاسی دخی لنکر انداز ایدی . اول امرده ناپولی قرالینك قونغره‌یه کلمسی تنسیب اولنه‌رق دعوت اولندقده ناپولیتانلردن بعضیلری تنسیب ایدوب بعضیلری دخی بویله وقت اختلالده قرالك مملکتدن چیقمسی مناسب اولمز دیمکله کفتکو چوغالدی . قرال طرفندن قونغره‌یه کیتمکدن مراد شرطنامهٔ جدیدك فسخی اولمیوب انجق مملکتی اعدانك تضییقندن تخلیص اولدیغی اعلان اولنمغله قرالك کیتمسنه قرار ویرلدی . قرال دخی لایباخه واردی . قونغره‌یه کیردی . تبعه‌سنه سوز ویردیکی وجهله تشکیلات جدیده کندوسنك رأئی و رضاسیله اولدیغنی و بو یولده اهالی‌یه سوز ویردیکنی سویلدی . لکن حکومت مطلقه اصحابندن اولان دولتلر بوکا موافقت ایتمیوب اکثریت دخی انلرك طرفنده ایدی . بناء علیه اوستریا اردوسی دوستانه‌یاخصمانه‌ناپولی‌یه کیروب ناپولی قرالی حکومت مطلقه‌سی حسبیله و جوارنده‌کی حکومتلرك الحالة هذه جاری اولان اصولنه مغایر اولمامق شرطیله دولتنه دیلدیکی کبی نظام ویرمك خصوصنه قرار ویرلدی . ناپولی قرالی ناچار اوله‌رق اوغلنه و هنوز تشکیل ایدلمش اولان پارلامنتویه تحریرات کوندروب مملکتنه اصابت ایده‌جك طوفان مصائبدن احترازا مخالفت قیدنده بولنمملرینی توصیه ایلدی . بو خبر (۱۸۲۱) سنهٔ ملادیه‌سی اوائلنده یعنی (۱۲۳٦) سنهٔ هجریه‌سی اواسطنده ناپولی‌یه واصل اولدقده لاجل المدافعه یوز اللی بیك نفر عسکر حاضرلانمش ایسه‌ده اسلحه و البسه و مهمات و لوازم سائره‌لری مکمل دکل ایدی اللی بیك قدر اوستریا عسکری انقونه پیشکاهنه واردی اوستریا ایمپراطورینك بر بیاننامه‌سی نشر اولندی . مألی (بو اردو دوست عسکری اولوب انجق اصحاب مشورتك رأئرینی اجرا و ایتالیانك و بالجمله اوروپانك صلح و صلاحنی تأسیس و ابقا ایچوندر) دیمکدن عبارت ایدی . و عسکر حدوده واصل اولدقده اوستریا قوماندانی طرفندن تحریرات کوندریلوب بو عسکر انجق ناپولی اهالیسنك قراللری امرینه تابع اولملری ایچون کلمش اولدیغندن مقابله و مقاتله‌یه تصدی ایتمیانلره اصلا تعدی اولنمیه‌جغنی بیان ایلدی . ناپولیتانلر مقابله‌یه شتاب ایله خیلی جنك ایتدیلر ایسه‌ده

نهایت منهزم اولدیلر وطاغیلوب طاغلره چكلدیلر اوستریا عسكری ناپولی شهرینه كیردی متعاقباً قرال دخی كلدی • مضی مامضی معامله‌سی اجرا اولنه‌جغنی اعلان ایتدی عربده باصلدی ایش بتدی • الحاصل ناپولیتانلر حكومت مشروطه ایستیوب قراللری دخی راضی اولمش ایسه ده قومشولری راضی اولمدیغندن اسكی حاللرینه اعاده اولندیلر •
اوستریا عساكری بروجه بالا ناپولی دولتنی اسكی حالنه ارجاع ایلدیكی كبی ساردنیایه دخوللرنده دخی حكومت مشروطه طرفدارانی طاغلمش ایدی • بناءعلیه روسیه عسكرینك ایتالیایه كلسنه حاجت قالمامشدر •
روسیه ایمپراطوری علكساندری لایباخده ایكن افلاق و بغدانده و موره‌ده روملرك عصیانی ظهوره كلدی • و قونغره‌ده روم اتریاسنه قاربوناری شركت‌خفیه‌سی كبی نامشروع برجمعیت فسادیه نظریله باقلدی • بودخی برامر طبیعی ایدی • زیرا ایتالیا اهل قیامنك امر تربیه‌سی مشاوره اولنور ایكن دیكر طرفدن روم اشقیاسنی تصحب والتزام بروجهله تأویل وتوفیق‌قبول ایدرموادن‌اوله‌مازی • بناءً علیه روسیه‌ایمپراطوری شهر حزیرانده پترسبورغ شهرینه‌كاوب ایپسلانتی اوغلنك مقدمجه بوكونه ایشه شروعنی تقبیح ایلمشیدی • مع هذا ممالك عثمانیه نك هرطرفندن حوجه‌بكه كیدن روم فراریلرینه‌یوز بیك‌روبلی كوندردی و بونك كبی دیكر بعض معاملات ایله روملر حقنده اثر توجه ومحبت كوستردی و بغدان و یوده‌سی اولدیغی حالده بر وجه بالا عصیان ایدن میخال ایله هواداران ومتعلقانی روسیه دیارینه فرار ایتمكله دولتعلیه عهداً بونلرك تسلیمنی طلب ایدوب روسیه‌لو ایسه فتوة انلری تسلیم ایده‌میه جكنی بیان ایتدكدن بشقه اومقوله‌لر مظهر التفات اولمقده ایدی• وافلاق وبغدان اختلالنی باصدرمق ایچون سوق عسكر خصوصنده روسیه‌لو مشكلات كوسترمامش ایسه ده بوغازلردن مرور ایدن سفائن اجنبیه‌نك یوقلانمسی عهده مخالفدر دیوشكایت ایلمشیدی بومثللو معاملاتدن طولایی دولتعلیه روسیه‌لو طرفندن منسلب الامینه‌اولدیغی‌حالده روسیه‌لو روملرایله‌هم‌مذهب اولدیغندن‌انلرك‌برصورتله ربطنی آچیقدن آچیغه طلب‌ایلمش اولدیغندن خلال‌شوالده روسیه‌ایلچیسی استرغونوف ایله رئیس افندی میانه‌لرنده بوخصوصلره دائر مكالمه‌لر وقوع بولمشیدی • رئیس‌الكتاب حامد بك طرفندن هر دولت كندی ممالكنده

مضرتی اولان ماده‌یی منع ودفع ایتمك حقوق عامه اقتضاسندندر وروم عصاتنه روسیه سفینه‌لری طرفندن مهمات وذخیره ویرلمك احتمالدر وبو یوقلامه شرطا ممنوع اولان شیلره قطعا مداخله ایدلمیه‌رك انجق ذکر اولنان خصوصلر ایچوندر دیو جواب ویرلمشدر ٠

بعده استروغونوف افلاق و بغدانده اسلام عسکرینك بولنمسی مغایر شروط عهدنامه‌در ٠ وروملردن انجق عصیانده مدخلی اولنلری معاتب اولوب ماعداسنه ضرر کلمامك لازم ایکن برطرفدن انلرقتل وصلب اولنه‌یورلر وپطریقك جرمی نه‌ایدی‌که صلب اولندی وافلاق و بغدانده کلیسالر بلا موجب هدم وتخریب اولندیغندن انلرك درحال طرف دولتعلیه‌دن یاپلمری روسیه دولتنك مطلوبیدر دیو پیدرپی ادعا وتصدیعه ابتدار ایتدکجه رئیس افندی طرفندن اولا افلاق و بغدانده اولان عسکر بوندن اقدم خلاف مأمول روسیه طرفندن کله‌رك ایکی مملکتك فسادینه بادی اولان ایپسلانتی اوغلی کبی شاید بر بشقه فتنه ظهور ایتمك ضمننده بوفسادك اندفاعنه قدر انلرده ابقا و بعده برموجب عهد اخراج اولنه‌جقدر اولوقت کلیسالر خصوصنه دخی برصورت ملاحظه اولنور ثانیا پادشاه عالمپناه افندیمز حضرتلری رعایاسندن عصیان ایدنلری وفسادده مدخلی اولنلری بعدالتحقیق تأدیب وجزالرینی اجرا ایورملری حق سلطنت علیه‌لرندندر ٠ وپطریق مقتولك موره‌عصاتیله مخابره‌سی ومقدم دخی فساد مذکوره مداخله‌سی تبین ایتمشدر ٠ لکن دولتعلیه روسیه‌لونك بومقوله ارباب فسادك خیانتلری نه ایدی دیه‌رك التزام کونه سؤالنی وحقوق دوله منافی بعض تکلیف وابرام مثللو اقوالنی استغراب ایدر دیو جواب ویرلمش ایدی ذی‌القعده‌نك اوندردنجی کونی اواستروغونوف مقام ریاسته روملری حمایه سیاقنده برتقریر تقدیم ایله یارین ساعت دردده قدر جوابنی طلب واولوقتك انقضاسندن صکره‌یه قالور ایسه قبول ایتمیوب دولتم طرفنه کیدرم دیو قطعیاً بیان ایتمکله اکا جوابا کیفیت حضور همایونه عرض اولندی ٠ دولتینك خوشنوداوله‌جغی صورتده جوابی ویریلور دینلدیسه ده قبول ایتمیوب فرداسی برفرانسز سفینهٔ تجاریه‌سنه راکبا قره‌دکز جانبنه کیتدی ٠ استروغونوف اول کون مملکتم جانبنه کیده‌جکم دیو سفرایه تذکره‌لر کوندردکده اسوج ایلچیسی

ترجمانی انکلتره ایلچیسی لورد استرانقفورت طرفنه کوندروب بومادەیی دولتی طرفنه یازمق مناسب اولوب اولمیەجغنی مذاکره وسؤال ایتدردکده انکلتره ایلچیسی جوابنده دولتعلیه روسیه ایلچیسنه ضد ومخالف برجواب ویرمیوب طرفینك محظوظ اولەجقلری وجهله جواب ویریلور دینمشیکن ایلچینك چوجقجه بن مجرد کیدرم دیمسی یازیلەجق برشی دکلدر دولتعلیه روسیه دولتیله لدی الاقتضا بلاواسطه بالذات دخی مخابره ومکاتبه ایدەبیلور انك طوری اداب دولتدن خارجدر ایستدیکی یره کیتسون هله بن بوکیدەجکم لاقردیسنی یازمقدن بشقه کیتسه دخی یازەجق دکلم زیرا برامر عظیم ومادۀ مهمه دکلدر دیدیکی اسوج ترجمانی طرفندن شفاها نقل وحکایه اولنمشدر • استروغونوفك بروجه بالا مملکتی جانبنه کیتمسی اوزرینه کیفیت برتفصیل طرف صدر اعظمیدن روسیه باشوکیلنه یازلدیسه ده مطلوب دولتعلیه یه موافق جواب النەمدیغی جهتله دولتین بیننده کی برودت کوندن کونه تزاید ایلکده بولنمشدر •

روسیەلونك پروت بوینده مهیا خیلی عسکری اولوب بو ایسه سرحد مأمورلرینه بادئ اندیشه اولدیغی حالده ایلچینك بووجهله قالقوب کیدیویرمسی روسیەلونك سوء نیتنه دلیل اولمغله دولتعلیه شبهه یه دوشەرك ذی القعدەنك یکرمی برنجی سبت کونندن بدأ ایله مجالس مشورت عقد اولندی واوچنجی مجلسه اصناف کتخدالرینه واوجاقلو اوستەلرینه قدر دعوت قیلندی • عسکرك فقدانه وخزائنك نقصانه دائر برچوق بحثلر جریان ایلدیکی اثناده نقیب افندی اوجاقلویه خطاباً باقك اغالر بودین غوغاسیدر علوفه ومانده لاقردیسی وقتی دکلدر بزم ارپەلقلریمز وسزك علوفەلریکز دولتعلیه سایەسندەدر بونجه ممالك خاقانیه خراب اولدی بو قدر رعایا الدن چیقدی جزیه مالی قالمدی ایشلر بویله کیدرسه دولت علوفه و تعییناتی نردن الوب ویرسون ایشته بن قویمه بر طاقوز پکسماد صوقوب غزایه کیدرم بوندن صکره بزه غزا و شهادت اولویتەدر دیدکده شیخ الاسلام افندی دخی ایشته بنده الیمه برتفنك الوب باشمه برشال صاروب جهاد ایدرم دیدی • بو سیاقده پك چوق سوزلر سویلنەرك عامه یه حیرت ودهشت الوبردی • بو مشورتلردن

صکره هر کسی حقیقت حالدن اکاه ایتمك اوزره بر بیاننامه نشر اولندی صورتی زیرده (۳۸) رقیله ایراد اولنور ۰

لاحقه

بالاده بیان اولندیغی اوزره اوستریا عساکری ایتالیایه دخول ایله (۱۸۲۱) سنهٔ ملادیه‌سنده افکار اختلالیه اصحابنی پریشان ایدرك ایتالیانك اسایشنی اعاده ایتدکدن صکره (۱۸۲۲) سنهٔ ملادیه‌سنده اسپانیا ایشلرینه دائر (ورونا) شهرنده بر قونغره عقد اولنه‌رق او جهتك اصلاحی فرانسه دولتنه تفویض اولنمغله فرانسزلر دخی اسپانیایه کیروب چند هفته ظرفنده حریت مفرطه طرفدارلرینی تار مار ایتمکله بر ایکی سنه‌دنبرو اوروپانك اسایشنی تهدید ایلیان احوال اختلالیه کاملا باصدیرلمشدر ۰

جلد حادی عشره ذیل اولنان اوراق

نومرو

(۱)

یکیچری اغاسنه خطاباً صادر اولان فرمان عالی

بو اثناده بر برینی متعاقب وقوعبولان حریقلر مطلقا قضاء ربانی اقتضاسندن اولهرق بونده کمسنهنك مدخلی اولمدیغی آشکار ایسهده برالای کندونی بیلمز آدملر قونداق براقشلر حوادثی کندولره ایش کوج ایدوب اصلی وار یوق نیجه اراجیف نشرینه اجتسار ایلدکلری اوتهدنبرو بر برینی متعاقب حریق ظهورنده السنهٔ ناسده بو مقوله حوادثلر اولهکلدیکی هرنقدر مجزوم ایسهده تقید واهتمام دخی لازمهدن اولمقدنناشی فی الحقیقه بعض بردیرلکده مدخلی یوق ونهزمرهدن اولدیغی مجهول ودین وایماندن بی بهره سرسری یغماجی مقولهسندن عباداللهی اضرار قصدیله بویله فضاحته جسارت ایدر ایسه الهکتور یلوب اجرای تأدیبلرینه باقلمسی لازمهدن اولمغله ایمدی بالجمله محللرده اولان اوجاغ عامره قوللقلری مقتضای صداقت وغیرتلری اوزره مأمور اولدقلری سنورلرینی محافظهیه اهتمام ودقت وشاید اومقوله حرکت ردیهیه جسارت ایدر اولور ایسه اخذینه غیرت ایلملری طرفکزدن چورباجی اغازه وانلرك طرفلرندن دخی علمداران ونفراته کرکی کبی محکم تنبیه وتأکیده مبادرت اولنمسی ارادهٔ سنیه مقتضاسندن اولدیغی معلومکز اولدقده اقتضای منیفنه همت ایلیهسین دیو تحریراً فی اربعة عشر من شهر شوال .

نومرو

(۲)

استانبول قاضیسنه فرمان عالی صورتی

بو اثناده بر برینی متعاقب ظهور ایدن حریقلر مقتضای قضای ربانی اولدیغی آشکار ایسهده جناب حق جل وعلا هرشیئه سبب خلق ایدوب تدبیر ایله امر بیورمش اولدیغندن و بونك دخی سبب جزئیسی اولدقجه محافظهیه دقت اولوب لاسیما بومثللو مصائب و بلیاتده عامهٔ اهل ایمان تکری تعالی حضرتلرینه صیغنهرق اوقات خمسهده جامع شریفلرده جماعته دوام

ودفعی ایچون دعا واستغفاره اهتمام ایلملری لازمهٔ دیانت اولمقدنناشی ایمدی بالجمله محلات امامل‌رینی جمع وجلب وفیما بعد هرکس خانه‌لرنده اوجاقلرینی تطهیر واسباب قضادن کندولرینی محافظه‌یه دقت ومحله‌لرنده مجهول الاحوال یبانجی وار ایسه اقتضاسنه باقلمق ایچون استانبول محکمه‌سنه اخطاره مبادرت وبش وقتده جوامع ومساجدده جماعته مداومت ایله بلیه‌نك عباداللّٰه اوزرندن دفع ورفعیچون اعقاب فرائضده بارکاه حضرت واجب‌الوجوده ازدرون دعا ونیاز واستغفار ذنوبه مبادرت ایلملری ارادهٔ سنیه مقتضاسندن اولدیغنی وخلافی حرکتده بولنانلر خبر الندرق بلاتأخیر اقتضای تأدیبلرینه باقیله‌جغنی هرامام محله‌سی اهالیسنه تفهیم وکندولری دخی بوخصوصه دائما عطف نظر امعان ایتمك اوزره کماینبغی تنبیه وتأکیده مبادرت وبوندن بشقه حریقدن چیقوب ضرورت حالندن ناشی مسکن تدارك ایده‌میوب جامع حوالیلرنده قالمش اهل اسلام وار ایسه معرفتکز ایله برر محله یرلشدیروب اسکان اولنملری دخی ارادهٔ مراحم افادهٔ حضرت پادشاهی اقتضاسندن اولدیغنه بناء بوخصوصك دخی اجرای مقتضای منیفنه دقت ایلیه‌سز دیو فی‌التاریخ المذکور ٠

نومرو

(۳)

❋ روم ایلی قاضیعسکرینه فرمان عالی ❋

استانهٔ سعادتده حریق ظهور ایتامسنه چاره یوغیسه‌ده حین وقوعنده حسب‌الامکان اطرافنه سرایت ایتامسنه اسباب استحصال وظاهرده سرایته سبب اولان حالاتك منعی لازمه‌دن اولمقدن ناشی قاعدهٔ معماریه‌یه تطبیقاً کمسنه‌یه ضرر اولمیه‌جق ومستقر وپایدار اوله‌جق حسن رابطه‌یه بند ایلمسی خصوصی بوندن اقدم شهر امینی افندی‌یه بافرمان عالی تنبیه اولنمش اولدیغندن افندیٔ مومی الیهك اولبابده تقدیم ایلدیکی برقطعه تقریرنده تخته پوش واخشاب صچاق انشاسی اشتعال آتشه وسرایت حریقه سبب کلی اولوب بوخصوص هرنقدر ممنوع ایسه‌ده فی‌الاصل اهل اسلام ابنیه‌سنك قدی اون ایکی ورعایانك اون زراع اولمق نظام قدیمندن اولوب زیاده چیقمامسی منع وزجر ورعایا طائفه‌سنك ابنیه‌سی بتون بتون اون ارشون قصر وعرصه‌لری غایت ضیق وبینلرنده قیمتلو وقدرلری دخی

دون اولدیغندن ضروری ممنوعاتدن اولان تخته‌پوش وچاتوارا وجهاتها
مقوله‌سی شیلر انشاسنه مجبور اولدقلرندن بحثله ممنوعات مذکوره‌نك تأکید
نظامی مستقر و پایدار اولمسی وفیما بعد یاپه‌جقلری خانه‌لرك قدلرینه کوره
برایکی ارشون علاوه‌سنه مساعده اولنمسی واصحاب خانه‌نك مقتدر اولنلری
سرایت حریقدن وقایة جوانب اربعه‌سندن اشتراسی میسر اولان عرصه
یکدیکره مبایعه برله بغچه اوله‌رق خالی ترك ایدوب اولمدیغی صورتده
کندو عرصه‌سنك جمله‌سنه بنا احداث ایتمیوب برآز محلنی آچیق براغه‌رق
اوطه انشا ایتدیرلمامك خصوصی امر وتنبیه اولنمق ایجاب ایدر حالاتدن
ایسه‌ده اشتراسی میسر اولان عرصه‌نك اوقاف داخلنده اولوب حالی
اوزره ترکی وقف طرفندن تجویز اولنمیه‌جغی و یکدیکره مبایعه‌سنده
صاحبلری منازعه‌دن خالی اولمیه‌جغندن بشقه اهل ذمت رعایانك
عرصه‌لری قیمتلی و بهالری غالی اولوب اطرافدن عرصه اشتراسیله
وسعت خانه‌یه قدرتیاب اوله‌میه جقلرندن بالضروره خالی محل ترك
ایده‌میوب قدیمی اوزره جمله عرصه‌نك اوزرینه بنا یاپمغه مجبور اوله‌جقلری
و اشبو توسیع خانه وعلاوهٔ عرصه خصوصنی ترك ایله اهل اسلامدن
اولسون رعایادن اولسون ذی قدرت اولنلر ایکی خانه بیننده چاتودن
بر ذراع مقدار ترفیع اولنه‌رق کارکیر دیوار یاپمق و اشبو یاپیله‌جق
کارکیر دیوارك انشاسنه سهولته مدار اولمق ایچون بالاشتراك مصارفی
و یریله‌رك یابدیرلمق سرایت حریقه مانع اوله‌جغی ودرالخلافة العلیه
وحوالیسنده کائن بیوت ودکاکین وابنیهٔ سائره‌نك طشره طرفلری
و قلفات صچاقلری تخته قاپلمه و قره صچاق اولمیوب بالجمله خالص
خراسانی کارکیر صیوه اولمق و یاپیله‌جق خانه ودکاکین اوجاقلری
کونکدن اولمیوب طغله اوریله‌رك کارکیر قپولری اوجاق انشا اولنمق
و دکاکین صچاقلری اوزرینه تخته پوش مثللو پیکه‌لر واصمه‌لق وکپنك
مندالندن زیاده صچاق یاپلمامق ودکاکین متنوعه اوزرینه قدیمی اوزره
اوطه انشاسی کندولرینه مخصوص اولمق وخارجدن نردبان وقپو
انشاسیله اخره ایجاری خصوصنه رخصت و یرلمامسی واهل اسلامدن
ذی قدرت اولنلره بنا ایده‌جکلری خانه‌لرینك جابجا نیم کارکیر یاپدرلمسنه
رخصت و یرلدیکی صورتده کارکیر خانلر مثللو طوغله‌دن کمر یاپیلوب

اطرافی طاش دیوار ودوشمه‌سی اخشاب اولمق واخشاب ابنیه‌نك قدینه ویریله‌جك مساعدۀ سنیه اشبو نیم کاکیر ابنیه‌نك حقنده دخی جاری اولمق و اشبو کارکیر ابنیه انشاسی یالکز اهل اسلامه مخصوص اولوب رعایایه اصلا رخصت ویرلمامسنی بیان واشعار ایتمکله تقریر مذکور عتبۀ علیای ملوکانه‌یه لدی العرض اولبابده مساعدۀ سنیه ارزان بیورلمش اولمق حسبیله اشبو نظاماتك اجراسی افندیٔ مومی الیه و خاص معمار باشیسی اغایه بیاض اوزرینه فرمان اصداریله تنبیه و تأکید قلنمغله ایمدی اشبو ابنیه خصوصنه دائر ارادۀ سنیه‌یی احاطه واستحضار وسجلاته دخی ثبت و قید ایله بونلره متعلق دعاوئ شرعیه ظهورنده سرایت حریق منعیچون اختیار اولنان اشبو نظاماتك نقض وخللدن وقایتی اسبابنی استحصاله دوام واستمراری وسائلنی استکماله مبادرت ایلیه‌سز دیو قاضیعسکر مشار الیه واستانبول وایوب وغلطه واسکدار قاضیلری و اوقاف مفتشلری افندیلره خطابا دخی تاریخ مرقومده بشقه بشقه اوامر علیه اصدار اولندی ٠

نومرو
(٤)

ضربخانه امیننه امر شریف صورتی

سکه ماده‌سی سلطنت سنیه‌نك اهم مهام واجب الاهتمامندن اولوب جمیع زمانده بوخصوصه کمالیله دقت بالجمله مأمورینه فریضۀ ذمت ومترتب عهدۀ مأموریت ایکن براز وقتدنبرو ایادیٔ ناسده قلب پاره چوغالمش و عادۀ صحیح عیارلو سکه مثللو بین الناس النوب ویرلمکه باشلامش اولوب مع هذا بو صورتله مساغ شرعی اولمیان قلب وزیوف اقچه‌نك تداولی کافۀ بیع و شرانك فسادینی موجب اوله‌رق بو کیفیت مصر ضربخانه‌سنده یکرمی بش عیارنده قطع اولنمقده اولان زیوف پاره‌یه قلبزانلق کار مکروهنی اعتیاد ایدن برطاقم شریر ومفسد تکارك اعمال و تقلید ایتلرندن نشأت ایلدیکی ظاهر و خلاف مأموریت ضابطان طرفلرندن بو امر اهمه اهتمام اولنمیوب جمیع بیع و شرا بتون بتون فساده واردیغی باهر اولوب فی الاصل مصر ضربخانه سنده مسکوك پاره وغروش و سائر سکه ضربخانه عیاریله متحد ویا برایکی عیار دون ایکن براز وقتدنبرو

سعادتلو مصر والیسی حضرتلرینك حجاز مصلحتیله اشتغالی سکه
مصلحتنه عدم تقیدنی ایجاب ایتمش ایسه ده بویله مغایر شرع شریف
ومنافئ قانون منیف حالاته برصورتله رضای عالی اولمدیغندن بوندنصکره
درسعادت واطرافنده واقع بلاد ثلثه وکافهٔ ممالك محروسه ده قلب
ومغشوش پاره وغروش وسائر اجناس قلب سکه رواجدن کلیاً قالوب
برصورتله النوب ویرلممسی وصرافان طائفه سی مشتریلرینه ویردکلری
اوفق پاره نك ایچنه بردانه قلب پاره قاتممسی وصرافلق ادعاسنده
اولوب بعض کنار محللر وپازارلرده محتکر مقوله لرندن انواع التون ودانه
غروش وربع ونقود سائره واجناس ریالی فیأت مقررهٔ قدیمه سندن
زیاده یه ویرمك خباثتنه جسارت ایدنلرك بالتحری طرد ودفعیله بوندن
بویله نظام قدیملری تأیید قلنمسی وزر وسیم ماده سی اوته دنبرو ضربخانهٔ
معموره معرفتیله تعیین اولنان فیأت ایله چارشو وپازارده بیع وشرا
اولنمق اصول قدیمه ویاقاعدهٔ کلیه دن اولوب براز وقتدنبرو قیوجیلر
کلیتلو ایشجیلك الەرق هرنه بهایه سیم مبایعه ایلسه لر ضرر ایتمیه جکلرندن
ومن القدیم ممنوع وجسارت ایدری بولنور ایسه ضربخانه معرفتیله اخذ
وتأدیبی شرائط مرعیه دن اولان قال واذابه ماده سنه جسارت ایدرك سیمك
بهاسنی زیاده یه چیقاره رق عباد الله متضرر اولدیغندن بشقه بواصول سکهٔ
حسنهٔ پادشاهینك دخی حسن نظامنه طوقنور مصلحت اولدیغندن قدیمی
قاعده سنه تطبیق اولنه رق تحت ضابطه یه ادخالی لازمه دن اولمغله قیوجی باشی
وقیوجیلر کتخداسی مقدمه اولدیغی وجهله چارشوده سیم ماده سنك حسن
نظامی نوجهله ایسه بوندن بویله دخی ضربخانهٔ عامره معرفتیله تعیین
اولنه رق اویله جه حرکت اولنمسی اکیداً تنبیه ومصر ضربخانه سی عیارینك
اصول قدیمنه تطبیق قلنمسی واستانبول وبلاد ثلثه وممالك محروسه ده
قلب ومغشوش پاره وسکهٔ سائره نك کلیا رواجدن منعی جهتله بوندن صکره
هر کیمده وصرافانك مشتریلرینه ویردیکی اوفق پاره ایچنده قلب ومغشوش
براقچه بولنمق لازم کلور ایسه درآن بلا امان ترتیب جزا قلنمسی وطشره
مملکتلرده ربع یکرمی پاره یه دك کیتدیکندن طمعه تبعیتله تاتاران وسائر
تجار وعازمینك ربع واجناس نقد اقچه کتور مامهری باجمله وزرا قپو
کتخدالرینه وکمرك امیننه تنبیه اولنه رق فیمابعد قطع اولنه جق ربع اندرون

همایونه مخصوص اولوب هیچ برفرده ربع ویرلمامسی خصوصنه ارادهٔ قاطعهٔ جهانداری تعلق ایدرك اولبابده خط همایون موهبت مقرون حضرت شهریاری جلادتریز صحیفهٔ صدور اولمش وکیفیت اقتضا ایدنلره بشقه بشقه بیاض اوزرینه فرمان عالی صدوریله تنبیه وتأکید اولنمش اولمقدنناشی سزدخی صرافلر کتخداسی وسائر لازم کلانلری وقیوجیلر کتخداسی وبزازستان کتخدالرینی نزدیکزه جلب ایله خصوص مزبور اطرافیله تفهیم وبو بابده مهارتریز صدور ارادهٔ قاطعهٔ حضرت جهانبانی کوش انتباهلرینه کرکی کبی تلقین اولهرق اشبو یساغ پادشاهی سائر یساغلره بروجهله مقیس اولمیوب بعد ازین مجهول القیافه جاسوسلر تعیین اولنه‌رق کرك اومقوله کوشه وبازارده بولنان خباثتکارلرك وکرك صراف طائفه‌سنك مغایر امر وارادهٔ پادشاهی حرکته اجتسار ایلدکلری تحقیق اولندیغی وبرفردده بردانه قلب اقچه بولندیغی حالده جزای سزالری اجرا اولنه‌جغنی کوش هوشلرینه تلقین ایدرك اشبو یساغ پادشاهینك تقرر واستقرارینی موجب وسائلك استحصالنه وسیم رواجی ماده‌سنده قال واذابه خصوصلرنده متشکل اولان انواع فساد وخدیعه‌نك رفع وامحاسیله مقدمده اولدیغی وجهله نظام قدیم وقاعدهٔ مستدیمنه ارجاع اولنه‌رق کوش ماده‌سنك دخی نظام مستحسنه‌یه ربطیله دستورالعمل طوتلمسی اسبابنك استکمالنه مبادرت ایلمکز لازمه‌دن اولمغله ایمدی سزدخی طرفکزدن آدملر تعیینیله اومقوله خلاف یساغ پادشاهی حرکته جسارت ایدر اولور ایسه بلا تأخیر جزالری ترتیب اولنمق ایچون باب عالی‌یه افاده‌یه دقت وهرحالده بوخصوصك مستقر وپایدار اولمسنی موجب حالاتك اکمالنه صرف ذهن ورؤیت ایلیه‌سز دیو فی الیوم الرابع عشر من جمادی الاخره

نومرو

(٥)

﴿ شانی زاده تاریخنك مقدمه‌سی ﴾

(المقدمة)

فی قواعد فن التاریخ واصول مطالع التواریخ

تاریخ یاوقایع حقیقیهٔ صادقه‌نك یاخود حکایات غیرواقعهٔ کاذبه‌نك ضبط

ونقلندن عبارت و بعض تواریخ مبنی علی الظنون اولمق ملابسه سیله (ان الظن لایغنی من الحق شیئاً) مؤداسنجه اکثریا خطا یای عقل بشر وتصورات عدیمة الوقوع غیر معتبره ایله مختل الصحتدر ٠ وتواریخ صنایع تعبیر اولنور برنوع تاریخ دخی واردرکه معارف وصنایعك ایجاد واختراعنی حاوی ومنافع وقواعدنی معرفت وتفهمه بادی ومنجنیق وآلاتنی ووجوه استعمالاتنی تحصیل وتعلمه مؤدی اولمق جهتلریله جمله‌دن زیاده کثیرالمنفعتدر ٠

تواریخ ایکی قسمه منقسمدر ٠ بری تواریخ مقدسه اولوب انلر سیر صادق الخبر حضرت خیر البشر وقصص معتبرهٔ انبیاء عظام معجزاثر ومناقب کرامات عواقب اولیاء مبشردرکه انلرك اکثریسی نصوص کریمهٔ کتب سماویه وشواهدالنبوه وصحاح احادیث نبویه ومواهب لدنیهٔ انفاس قدسیه ایله مبرهن ومقرردر ٠ و بری تواریخ عامه درکه مبین احوال ملوك ودول ومذکر امزجهٔ اقوام وملل ومخبر اجل امور ازمنهٔ اول اولوب مظهر اسرار (فیه عبرة لاولی الالباب) اولمغله عندالفضلاء مقبول ومعتبردر ٠ بشرط انکه اغراض باطله وابغاض عاطله‌دن درون عارفان کبی پاك وصاف همان بروصاف حقانی اوصاف و بغیر حق التزام وتوقیر و یابغض وتحقیرکبی ثمرهٔ عداوت ونفسانیتدن ورایحهٔ افترا وخلافدن مانند برك صفصاف اوله ٠ زیرا تاریخك حقیقتی پدرانك اولاد واحفادینه زمانلرینك وقوعات وحادثاتنی حواس مشترکهٔ بنی آدمه انلره منافی اولمدقلری حالده قرنابعدقرن عبرت اولمق ایچون بحقیقتهم نقل وحکایتلریدر ٠ شوقدر واردرکه حقیقت مز بوره هر برقرن مرورنده صورت امکان وقابلیتك بردرجه‌سنی فوت واضاعه ایدرك بویله کیتدکجه مختلة العاقبه اولور ٠ وکذلك معلوم حقایق بینان دوران ومفهوم سیاق سنجان فرتوت جهاندرکه بعضاً برفسانه بیانه منتظم وغرائب سیمای ابن سینا وطلسمات کنج کاو وجمشید اسا متجسم اوله‌رق حقیقت حال بی‌نام ونشان وزیر پردهٔ کتمانده مجهول و پنهان قالور ٠ و بوتقریب ایله اوائل اکثردول خوارق ایله متصف اولور ٠ رومیانك تاریخ قدیمنده نقدر مضحکات غریبه وافسانه سیمای اعجوبه اولدیغی مطالعه ایدنلره مستباندر ٠ زیرا ممالك اسیانك ملل واقوام قدیمة الایامنه نظراً بورتبه‌ده جدیدونوظهور اولان دولت رومیان بیله اوائل زماننده بشیوزسنه تاریخسزجه ممتدالزمان

اولمشلردر . بو تقدیرجه بادئ قیصران اولان روموولوس کوکب مریخك ولیدی ودایهٔ مرضعه‌سی برذئب پری اولدیغی فسانهٔ سرد بیانی موجب استغراب اولماز .

تواریخ عتیقه‌ده بعض خصوصاتك اولدقجه صحتنی تحقیق ایتمك ایچون آنجق برطریق واردر. وطریق مزبور بعض ممتنع الانکار دلائل وآثار قلمشلرمیدر دیو صرف دقت انظار ایلمکدر و بو بابده تحریرا اولان دلائل واثار یالکزاوچه انحصار اوزره در .

(دلیل اول) مملکت بابلده ایکیوز طقوز سنه مدتده علی التوالی ممتد ومتمادی اولمش ارصادفلکیه‌ده جمع وقید اولنمش احوال مرتبهٔ سماویه‌درکه اسکندر انلری رومه نقل وارسال ایلمشدر . فعلی هذا تاریخ میلاد عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه‌دن مقدمی ایکی بیك ایکیوز اوتوز درت سنه‌یه صاعد و بالغ اولان بونظریات مقیدهٔ مأت سمادن اهالئ بابلك اقوام سائره‌دن اقدم اعوام کثیره وقرون وفیره موجوده ومجتمعه اولمش ایدوکاری مستبان واوان مرقومده وقوع بولمش اولان حوادثات عظیمهٔ کونیه‌یی کذلك کتب وضبط ایلمش اولدقلری واضح وعیان اولور .

زیرا ظهور صنایع دقیقه لاجرم ثمرهٔ کثرت مرور زماندر وطبع بشرده برامر طبیعی اولان رخاوت جبلیه انلری نیجه بیك سنه انجق امرتعیشه اشتغالدن واکدار روزکاردن وسبی وذبح اعدا واغیاردن تحفظه دائر اعمالدن بشقه صنایع ومعارفدن البته بی بهره وبطال براقشدر . قیصران زمانلرنده وانکلیز وجرمانیا اقوامی وقریب العهدده تاتار قومی وحالا افریقانك ثلثانی قدر محللری وامریقاده پرو مملکتی ومکسیقه مملکتی وتالیسقاله جهورندن ماعدالرینك جمله خلقی بوحال اوزره ایدی .

(دلیل ثانی) شمسك کسوف مرکزیدرکه دیار چینده تاریخ میلاددن ایکی بیك یوز اللی سنه مقدم محسوب اولنوب حالا جملهٔ کملهٔ ارباب همت واهل تنجیم عندلرنده صحتی اغلب اولمق اوزره معتبرومرغوبدر . بوتقدیرجه چین خلقی دخی اهالئ بابله معادلدر . یعنی اول اثنایه قدر انلرك اویله برواسع وعظیم دولتی مرور دهور وفیره ایله تنظیم وترتیب ایده کلمش اولدقلری بی ریبدر وانلرك بویله فائق الامثال و محفوظ و مرصوص اولملرینه باعث اولان خصوص کرك قانون قدیملرینك وکرك مزاجلرینك

وكرك بينلرنده متعارف ومعهود حروفات واشاراتك ناطق اولدقلری لسانلرينك تقريبا درت بيك سنه دنبرو اصلا وقطعا تبدل وتغير ايتميوب يك نسقده تقرر ايلدكاريدر ديرلر . اما كرك چين وكرك هنـد اقوامی حالا موجود اولان ملل ودولك جملهسندن اقدم وهنوز بعضيلری شنيدهٔ سائر جهانيان اولمزدن مقدم بوقدر صـنايع بديعهٔ غريبه ايجاد واختراع ايتمش ايكن اكثر تواريخ عتيقهٔ افرنجيه وسائرلرده انلرك كويا كندی دولتلرندن مؤخر ومحدث اولمق اوزره محرر اولمری مضحكه مقولهسی برامر فضيح ومطلقا برمباهات باطله وكذب صريحدر .

(دليل ثالث) دليلين سابقيندن ادنا واضعفدر و بودليل حالا دولتعليهٔ ابديه ممالك و سـيعهسی متعلقاتندن و بحر سـفيدده كائن باره اطه سنده بولنوب آروندل نام بكزاده نك انكلتره‌ده آروندل شهرينـه نقل ايلديكی صخارئ مرمر اوزرلرينه منقور ومصور خطوط و پيكردركه انده باعون وعنايت حضرت خالق البشرينـه حالا دولت عليـهٔ مظفر زير حكمنـده مقرر وعندالقدما مشهور ومعتبر ومقر فيلسوفان اشهر اولان اتنه شهرينك تاريخ ميلاددن ايكيوز التمش اوچ سنه قدمی اولديغی منقول ومحرردر . لكن الواح مزبوره نقش وحك اولندقلری سقراط وقتندن بيك اوچيوز اون سكز سنه‌دن ايلرويه سبقت ايتميوب انك وراسی مجهول ومذهولدر .

ايشته تواريخ عامهٔ قديمه مضبوط اولدقلری ممتنع الانكار اوقات معلومه انجق بومذكوراتدر . ايمدی جميع تواريخ عامهٔ قديمه خلقت عالمه نظرا قريب العهد وجديد وتقريبا درت بيك سنه‌دن مقدمی مبين اولور تاريخ عديم نابود اولمغله مدت مذكوره‌دن اول اولان احوال اعوام وامم اطلاعه عقول بنی‌آدم غير مقتدر وحوادثات پيشين عالمدن عقل معاش بشر قاصر اولمقدنناشی انلر تعليم امت ضمننده من قبل الرحمن وحی اولنـان ايات قرأن عظيم الشان واحاديث شريفهٔ مفخر دوجهان واخبار صادقهٔ كتب سماويه والهامات پيغمبران ذيشان ايله معلوم اولوب بونلردن بشقه هيچ بروجهله بيلنمزلر . وبوانعدامه سبب انقلابات معينهٔ عالم ومن جهة التحرير اخلافه ماجرای كذشتكانی اعلام وتقرير ايدن فن تاريخ وصنعت كتابت وتحريرك فوائد وفضائلنه وقوف واطلاعده چوق مدت جهالت اقوام وامملدر . زيرا تاريخله الفتی اولميان قومك كما فی السابق حالا موجود اولدقلری كبی سلفده

دخی فن مزبور ملل مؤنسهٔ نادره عندلرنده وانلرك بیننده بیله اقل قلیل
ایادیده متداول ایدی . حتی فرانسه وجرمانیا خلقی بیننده بیك درتیوز
تاریخ میلادنه کلنجه قدر کتابت ایتمکه مقتدر ادم بغایت نادر اسپانیا ایسه
اندر نوادر اولمغله اسپانیوللرك فلدیتالده زمانه قدر محرر اولان تاریخلرینك
اویله خشك وخشین وکذب ابتر اولدقلرینه سبب بودر . وحرف یازمغی
بیلمیان بعض قوملر روی ارضك بر قسمنی قهرا ضبط وتسخیر ایتمشلردر .
حتی جنکیز خانك اسیانك بر قسمنی فتح ایتدیکی مشهور ورایکاندر . لکن
انك وقایعی نه کندودن ونه اثار تاتاردن بیلنوب انلرك تاریخنی چین خلقی
ضبط وترتیب ایتمشلر بعد زمان اندن بعض لسانه ترجمه اولنمشدر وانده قوم
مغول و تاتارك اوقومق ویازمقدن خبردار دکللر ایدوکی مصرحدر .
واوروپا واسیانك بر قسملرینی باقهر وتدمیر ضبط وتسخیر ایدن کیکاوس
شاه زماننده فیروز شاهك وقت سلطنتندن مقدم اولقدر زمان
وفیر صنعت کتابت وقرائت جنکیز خان زماننده کی کبی فوق الغایه
نادر اولوب انجق یوز قومده اوقور یازار ادم کوجیله ایکی قوم بولنه
بیلور ایدی بحمد الله الملك الغیور دولتعلیهٔ ابدد هورك هنوز اوان
ظهور کوکبهٔ بدر البدورنده بیله ینه کندی اهالیسندن دخی مورخلری
بولندقلری تاریخ اشناره منظور اولمشدر .
بر بشقه نوع دلیل دخی واردرکه معلوم اولان مکتوباتك ومضبوط اولان
اوقاتك کرچه جملهسنه سابق وفائق اولوب لکن انجق بعض قوملرك قدم
عتیقلرینی تحقیق واثباتدن بشقه برفائدهیه سائق دکلدر ودلیل مرقوم
مصرك خارق العاده وقدیم وعالی بنالری وپیران سالخوردهٔ جهان
اساهرملرندن اهرام تسمیه اولنور معمول ومصنوع طاغلری وتپهلریدرکه
انلر وقت بدایتلرندنبرو افراطله چوق اعوام ودهور مرورینه تاب آور
مقاومت اولمقدهدرلر وانلرك پكاقدملرینه درتبیك سنهدن اقل ودون مدت
تعیین ایتمك مشکلدر . حتی ایکی بیك ایکیوز یکرمیسنه مقدم هرودود نام
مورخ قدیم انلری کوردکده مصرده انلرك نهوقتده بنا اولنمش اولدقلرینی
بیلورهیچ برراهبه ظفریاب اولهمامشدر . لکن دیرلرکه بواهراملرك برقاچ
بیوکارینی حضرت لوط وحضرت شعیب وحضرت ادریس علی نبینا
وعلیهم السلام بنا بیورمشلردر .

تاریخك نافعی انسانه واجبهٔ ذمتنی وحقوقنی تعلیم وتفهیم ایدندر ٠
ومعلومدرکه دلائل شرعیه ایله مدلل یاخود علوم ماطمها تیقیه واصول
هندسیه ایله مثبت ومنحل اولمیان ماده‌لرده انجق صورت امکاندن بشقه
وجه اولماز پس تاریخده دخی امکاندن غیری دلیل قوی صحت بولنماز
واعتماد کلی تحصیلیده بالضروره لازم کلمز مکرکه برماده‌یی مورخین ملل
متنوعه‌دن جم غفیر اتفاق اوزره تحریر ایدوب هیچ برفرد خلافنه قلیل
وکثیر کلام سرد ایتمش اولمیه ٠ مثلا ازجمله مرحوم ومغفرت نشان
جد بزرکوار حضرت شهنشاه جهان غازی خداوندکار سلطنت مراد خان
اول علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك قوس‌اوه جنکی کبی که شجاعت
پهلوانی وتنظیم صنوف وترتیب صفوف عساکر بهادر سلطانی وصنایع
حربیهٔ سرعسکرانیلری اسباب لازمهٔ ظاهریه‌سیله بیله درکاه مسبب الاسبابدن
نیاز وتضرع فراوان وسجده وتذلل عبدانیلری واستمداد روحانیت سلطان
پیغمبران ایله توجه روحانیلری برکاتیله مظهر فوز ونصرت الهی اولوب
عشری مقداری عسکر ایله ملل متفقهٔ شدیده‌دن عبارت دریا مثال عساکر
مرتبهٔ دشمنه غلبهٔ کلیه ایلدکارینی کرك اسلام وکرك ملل سائره تاریخلری
متفقا یازمشلردر ٠ وحیل حربیه‌لرینك اکثری پدرلری جنتمکان سلطان
اورخان نامیله حالا مستعمل ومعتبردر ٠
باعون وعنایت خدای منان بواوان سعد اقترانده حضرت شاهنشه
زمانده انطفاء نائرهٔ فتنهٔ جهان وانشاء قلاع خاقانیٔ ابدی البنیان
وعلی الخصوص تخلیص حرمین المحترمین وفتوحات سمت حجاز وتسخیر ممالك
عربان خصوصلری دخی وقوعات نادرهٔ جهان وحقا که غبطه آور پادشاهان
پیشین دوران اولملری سرنامهٔ تواریخ زمان اولمشدر ٠ وبونلر مستبعد
طوق بشر اولوب امور خوارق مآثر مقوله‌لری تمام سزاوار سرشت پهلوانی
وموافق خصلت صاحبقرانی ماده‌لردر ٠
زیرا اصحاب عقل الهی اولمغله مکرم اولدقلری کبدر القمرحق بینانه اظهر
وبی‌ارتیاب اولوب کندولره دخی الهام ربانی اولندیغی ارباب عقل معاد
عندلرنده مسلم اولان ذوات کرامدن بشقه‌لرك فوق الاعتیاد سیاق امور
طبیعیه‌یه مخالف قولارینه زنهار اعتماد واجب اولماز ٠ خلاف عادت
باری‌یه شهادتك عدم قبولی کتب فقهیه‌ده منقولدر ٠
شهنامهٔ فردوسیده برپهلوانك نفس بدنی نحاسدن مخلوق ایدوکنه اعتقاد

لازمیدر . غایة مافی الباب بومقوله دروغی حکایتلر محرك خاصـهٔ غیرت وشجـاعت اولمق امیـدیله مصنوع اولوب بوملاحظـه یه مبنی رخصت ویریله کلمشدر .

بودخی قواعد فن تاریخدندرکه اکر بر پادشاه فلاطون شعار ویا بر سپهسالار بهرام انوار یاخود اکا بردولتدن بر رجل صـاحب اقتدار برمادهٔ مهمه حقنده ذات وزمانك عقل ودرایتنی واستعداد وقابلیتنی مفید ومبین اولور برطرز مخصوص وطور منصوص ایله حصه دهنـدهٔ مستمعین اولور برکلام متین تفوه ایلمش اولسه کلام مزبوری کلمه بکلمه نقل وایراد ایلمك لازم اولدیغی قید وتأکیددن سالمدر . حصه مند مفهوم فیلسوف پسـندی اولنه جق کلاملردن زیاده انفع تاریخك جزء اعظمی مقامنده درلر . لکن برکمسنه یه کندودن مسموع یاخود تألیفات صحیحه سـندن مستفاد ومبضوع اولمامش برنسـنه یی عطف واسناد برمادهٔ نابجا ومجرد نظیرهٔ ستایش شـعرادر . اما اشعارده لابأس اولان مدح وثنا تاریخده برامر نابجادر . وبو رفتار ناسزا مقتضای مسلك اکثر مورخین قدمادر . وسببی انجق انلرك افادهٔ حقیقت مافی البال ایتمکه سعی ودقتدن زیاده الفاظ ومقالده زینته وفن انشاده عرض مهارته میل ورغبت ایتدکلریدر . زیرا رعایت سجع وقوافی تکثیر کلامله چوق تعبیری اخلال وافساد وقوت مفهوم تقریری تغییر وبرباد ایتمکه برامر کافیدر . وخزائن بطون معانی اولان عبارات مقدسه وکلام کبرا اغلاق اوزان وقوافیدن صـاف ومبرا اولدقلری بوحکمته مبتنیدر . لکن نه چاره ارایش الفاظ غوائلی ساده دلان وسبك عواقلی قوت بلاغت معـانیدن غافل وشـیوهٔ ظرافت مفـاهیـمدن ذاهل ایتمکله مقتضـای طبیعت لسـان اوزره ترکیب وتصویب اولنمش بر عبارهٔ سهل ولبیب هر نه قدر معنیدار ایسه ده ساقط حیز اعتبار در . تواریخده کرك بیان شمائل واشکال وکرك بعض شهادتنامه لرده کی کبی اعمـال مصورین اولان نقش وتمثـال وتصاویر وهیکل خصوصلری دخی اکثریا اول کمسنه یی کما کان تعریف وتبیان ضمننده قیافتنامه سی بعینه تحریر یاخود هیکل وتمـاثیلنی رسم وتصویر معرضنده اولمدقلرندن ماعدا بلکه تلمیع وتبجیل ایچون اعمال اولنورلر . فی الواقع مورخ یا مصـورهم عصری اولوب کندو ایله معارفه سی دخی اولان کبرای دولتك علی وجه الصحه تعریف وتمثالنه کرچه

مقتدرلردر لکن بونلرك بر غرض نفسانی ضمننده اولمیه‌رق بی طرفانه محرر و مرسوم اولمش اولدقلری پك‌ده معلوم اولماز ۰ و اسلافك تمثال و قیافتنامه‌لرینی رسم وتحریر ایتمکده اولا انلرك حال ووقعه‌لرینی کمایلیق مطالعه وتعمیق ایله ملاحظه وتدقیق ایدرك صورت مرسومه‌یی وقوعات مرقومه‌یه توفیق وتطبیق برله انلره لایق اولور صور وهیکلی ابتداء صحیفهٔ خاطره نقش وتحریر ایتمکه محتاج اولنور بو ایسه پك نازك بر امر عسیردر ۰

ودخی مورخ کذب صریحه اجترا وحقیقت حالی کتم واخفا ایتمك اولماز ۰ اما اکثر مورخلرك ارتکاب دروغ ایتمامش اولدقلری غیر معتمد بر معنادر دیرلر ۰ لکن فقیر دخی دیرمکه فی‌الحقیقه مکذباته جرأت مقولهٔ خباثت اولوب اما کتم حقیقت خصوصنده اکر بر حقیقتك بیاننده دولت و ملته بعض منفعت ملحوظ ایسه انده سکوت موجب مضرت اولمغله بر نوع تمتدر ۰ لکن بر مورخ برخصوصی بیانه شروع ایتدکده کرك دولتك وکرك مخصصاً بعض کبرای دولتك کندویه کتم ایلك اوزره تودیع وتحمیل ایلدکاری اسراری عوام ناسه افشا و بیان و یالکزجه بر فردی بیله محرم ایتمك موجب تهمت اولمقدن قطع نظر وقتا من الاوقات اباحه‌سی جائز وروا کورلمیان بعض سری کافهٔ اخلافه و بلکه ملل اجنبیه‌یه ودول متفرقه‌یه وقتیله اشاعه واعلان و بین‌الناس وردزبان وداستان ایتملومیدر ۰ شو قدر وار درکه بعد زمان اخلافه تجارب و عبرت اولوب باعث دوام عبرت اوله‌جق حقایقدن صرف دقت ایدرك اتلاف قرطاس ومداد ایله تواریخ روزکاری برباد وهذیان محمومانهٔ اوهام وخیال ایله بعد بعد دخی اذهان سبکمغزانی بر مرتبه دخی اخلال و افساد برله وقتیله خلقك اندن هیچ فائده مند اولمیه‌جقلری امر اظهرندن قطع نظر زیر سایهٔ همهوایهٔ وقایه‌سنده اسودهٔ تابش اختلال ومستریح البال اولدیغی دولتك اهالیسنه سمیت افاعیٔ اعدادن امنیتلری‌یچون تعلیم ترکیب تریاق فاروق ایتمك بدلنه بی معنا مدیحه وتسلیتلر ایله اشتغال واغفال ایدرك انلره بیع سم هلاهل وامادهٔ زهر قاتل ایتمکده بر کار عاقل دکلدر ۰

تواریخ عتیقه‌نك بعضنده دخی اکثر مقال تعریف احوال حرب وقتال

﴿ و بعضنده ﴾

وبعضنده ایسه ملتزم قدم امصار امه دائر احوالدر . وبو مورخین مشهورینك جمله سنك اثارینی علی حده مطالعه وتأمل اصعب وبرینی حفظ وتعقل ایسه تأمل مذکوره مشقتندن اصعبدر . واستادان مورخین زمان قاعده سنجه تاریخ جدید ضبطنده ووقایع کلیه نك متوقف اولدقلری امور جزئیهٔ صحیحه وافعال مثبتهٔ محفوظه یی وحکومت وسلطنتی بیانه وقوانین وعادات وامزجه وطبیعت وامر تجارت وزراعت وتحشد اهالئ دولت وملت خصوصلرینی ملاحظه وامعانه محتاج اولنور وعلوم ماطماتیقیه وهندسیه وحکمت طبیعیه وامور نظامیه سیاقلرنده تاریخلر دخی واردر . حاصل کلام تحریراتده تنوعات وتفنن فی العبارات بی حد وپایان اولدقلری کبی تواریخده دخی واردر ووجوهات وسیع وفراواندر . واوراق حوادث کونیه یی تدارك وتحصیل هرنقدر اسان واسهل ایسه ده فی زماننا لایقی اوزره تحریر تاریخ اولقدر اعسر واشکلدر .

وبو فن جلیل تاریخك نه اولدیغندن هنوز خبردار دکل ایکن مورخ بچینن مورخلرك مانند مداحان قصه لری مثل ومسلکلری مشوش ومختلدر . زیرا بونلر تواریخ عامه سنه متصدی اولدقلری دولت وملتك وانلرك اعظم اجزاسنك حقوقنی وقوانین وعاداتنی واخلاق وطبیعتنی وبوخصوصاتك تبدلاتنی واسباب انقلاباتنی بیاندن اغماض وبومقوله امور مهمه یی افاده دن اعراض برله انجق وقوعات جزئیهٔ یومیه ایله اکتفا وتاریخلرینی احوال افراد وحوادث احاد مقوله سی فروعات ایله رسیدهٔ درجهٔ امتلا ایتمشلردر . بودخی بی ارتیابدرکه برمورخ مملکت اجنبیه یه متعلق ترتیب وتمهید ایده جکی تاریخی کندی مملکتنه دائر ضبط وتقیید ایدجکی تاریخ قالبنه اصاغه وافراغ ایتمکه قدرتیاب اولماز . مثلا مؤلف فقیر ممالك دولتعلیهٔ مستحسن المسالکه دائر ترتیب ایده جکم تاریخده حسب الاقتضا نهر نیل وطونه یازلمق لازم کلسه انلرك ممالك مزبورهٔ معموره ده سیاق جریان ومسالکارینی تعریف وتوصیفه محتاج دکلم . لکن باعون وعنایت خدا بوعهد شهنشاه کشور کشاده وقوع بولان فتوحات سفر حجازده مجددا فتح وکشاد اولنان قلاع وبلادی تفصیل وبیان ایده جك اولدیغمده اراضئ جدیدهٔ مذکوره نك جغرافیهٔ مخصوصه سنی تحریر وسواحل بحر محیط بصره ویمنه قدر اول حوالینك برمستقلجه خریطه سنی بیله رسم وتصویر وحوالئ مرسومه ملل

وحكمرانلرينك اخلاق وطبيعتلريني وعقايد وتوره وعادتلريني تقرير وتفسيره محتاج اولورم . اندلس وايران وفرنك سفرلرينه دائر عتيق وجديد وافر تواريخ اولوب لكن انلرده اقاليم مزبورهنك دول مختلفه وملل متنوعهسنى وقوانين واديان ومذاهب وعادات وقدمنى بيان ايدر هيچ بر تاريخ منظور عين امعان اولمامشدر . وانلر انجق اقوام مزبورهنك جنكلرى وقيافتلرى ولسان مكالمهلرى وبعض شروط مصالحهلرى كبى مادهلرى اعلام وافهام ايدرلر . كرچه بر مورخ كندو دولت ومملكتى تاريخنى تحرير اثنالرنده يكى دنيانك اراضئ مكشوفهٔ جديده سندن عريض وطويل بحث وتمثيل وبر كوجك بلدهنك تاريخنى بر دولت وسيعه تاريخى قدر بسط وتفصيل ومصر وبغداد كبى وزراى عظام دولتدن بر والى تحت لواسندهكى قطعهنك وافلاق وبغدان مثللو بر ملحق بكلكك والكتورلغك تاريخنى بالجمله دولتعليهٔ معظمه تاريخى قدر مدوتطويل اهتمامك خصوصلرينك دخى فن تاريخ قواعد مستحسنهسندن اولدقلرى بديهيدر .

هيهات كه شايان كتب صحيفهٔ زمان اولور حوادثات بولنميان اوقاتده تفصيل احوال سور وضيافات وقيد سلاسل توجيهاتله رسوم معلومهٔ دولتى بلا طائل هر بار تكرار ايدهرك كلامى دورودراز ايلمكدن دولت واهاليسنه نه منفعت وغيرت حاصل اوله بيلور .

كرچه بو ذكر اولنه كلان تواريخ ضبط وقايع واصول ترتيب تاريخ نافع اكثر مورخلرك كالنقش فى الحجر منقور لوح خاطرلرى وانوار اثار ارباب فضل واقتداردن منعكس مرأت فولاد مظاهرلرى اولمش ايسهده تاريخى كماهو حقه ضبط وتنظيمه قادر مورخلرينه پك نادر در .

معلومدركه تاريخده بر متين وعيان ومتنوع ولطيف سبك وعباره اولمق وحسب الاقتضا الفاظ مرموزه قوللانلمق لازمدر . حاصلى تحرير تاريخك قواعدى سائر جميع صنايع عقليهنك قواعد وعوائدى كبيدر ديرلر . اما كرچه هر پيشه وهنرده قواعد واصول متعدده اكثردر لكن استاد كامل وهنرينه دائما اقل واندردر . حتى بو مقدمانده تعريف اولنسان قواعد مهمه دلپذير وفوائد عظيمهٔ اكسير نظردن مورخ پر تقصيرك دخى قلت بضاعهسى سببيله عجز وقصورى (قلب الاحمق فى فيه ولسان العاقل فى قلبه) مصداقنجه اثارندن معلوم ارباب فهوم اولور برمعنى اولمغله

نکته شناس حقایق علوم واشنای ایمای فهوم اولان فضلای نصفت اتمادن قصور وکسور نه عفو ایله معامله بیوریله‌جغی، هویدا ایسه‌ده مسترجادر .

نومرو
(٦)

زائچهٔ کسوف فی ١٢٣٥ سنه

عبد قلیل البضاعه زیج قسینیدن اوچ دفعه تقویم نیرین اخذ ایدرك بالاستواء حسابم مقتضاسنجه ماه ذی الحجه‌نك یکرمی طقوزنجی پنجشنبه کونی طلوع آفتابدن طقوز ساعت قرق ایکی دقیقه مرورنده قرص قر کرهٔ ارض ایله جرم شمس بیننه غربدن شرقه طوغری حیلولته باشلایوب قرك ظلی کسوف مز بورده سطح زمیندن استیعاب ایده بیله‌جکی اراضیدن ارض قسطنطنیه‌ده شمس منیر عقدهٔ ذنبده انکسافه اغاز یعنی ضیاء منیردن قطعهٔ مذکورهٔ ارض محروم اولمغه باشلایه‌رق بدأ کسوف اولدی . وطلوع شمسدن اون ساعت اللی سکز دقیقه مرورنده اون ایکی اصبع فرض اولنور جرم شمسك اون اصبع والتی جزء اصبعی منکسف اولمغله وسط کسوف اولدی . اولوقت شمسك مستور اولمیان قطعه‌سی طرف محدبی شرق وشمال ومقعری غرب وجنوب بیننه متوجه اوله‌رق اوچ درت کونلك هلال مثالی کورینور ایدی . وظلمت هوا دخی هنوز شمسك غروبی عقیبنده اولدیغی مرتبه‌لرده ایدی . ودرعقب انجلایه باشلایوب ینه طلوعدن اون ایکی ساعت اون اوچ دقیقه مرورنده تماماً منجلی اولدی وهو علی کل شئ قدیر . چونکه قاعدهٔ محاسبین اوزره طالع وسط کسوف دلو برجنك درت درجه واوچ دقیقه‌سی اولمغله بالتسویه بیت ثالثده راجعا مقابلهٔ بهرامده بولنان زحل مدبر کسوف اولوب جزء اجتماع حقیقی سنبله‌نك اون درت درجه وقرق یدی دقیقه‌سی اولمقدن ناشی مدبرك شریکی خانهٔ سابعده بولنان عطارد وقمر دخی مدبر موضع کسوف اولمشدر .

بناء علیه ارباب احکام نجوم کسوف مز بورك برج قران انتقالیده وقوعی سببیله اثری کسوفات عادیه‌دن اقوی وجمله احکامندن اشجار واثمار نام تألیف مختارك شجرهٔ ثالثه‌سی شعبهٔ خامسه‌سنك ثمرهٔ رابعه‌سندن بومقوله

کسوفك اوائل قرانده وقوعنه دائر بحث وتمهید پك معقول ومجرب وغایتده رعنادر والله یعلم الخفایا (بیت) دوروزه کردشی یوقدر بوفق خاطر خواه ❋ طبیعت فلك نابکاری بز بیلورز ٠

نومرو

(٧)

﴿ زائچهٔ سنه ١٢٣٦ ﴾

الدهر یومان میسور ومعسور (بیت) کرچرخ بکام تو نکردید مرنج اونیز چنان رودکه راند اورا) اشبو بیك ایکیوز اوتوز التی سنه‌سی ماه رمضان شریفنك اون برنجی احد کونی اوچ ساعت یکرمی سکز دقیقه‌ده مقارنهٔ علویین وقوع بوله‌جقدر قول احکامیون اوزره کرچه طالع وقت قران اصول وطالع سال قران انك بدلی اولدیغندن اصل موجود ایکن بدلی استعمالی خلاف رأی ارباب کمال ایسه ده طالع قران زمانی تحقیق موانع کثیره‌نك تصعیبیله متعذر اولدیغندن طالع سال قرانی بالاستبدال استعمالی تنسیب وتطبیق ایلمشلردر ٠ بناءً علیه سنهٔ مذکوره جمادی الاخرینك اون یدنجی چهارشنبه کیجه‌سی ساعت غروبیه بشی اون سکز دقیقه مرورنده آفتابك نقطهٔ حمله تحویلنده طالع سال عالم قوس برجنك اون درجه ویکرمی سکز اجزاء درجه‌اولان دقیقه‌سی وعاشر سال سنبله‌نك یکرمی طقوز درجه‌ٔ یکرمی یدی دقیقه‌سنه تصادف ایتمشدر ٠ وهر چند حکم قران مثلثهٔ خاکینك ایسه دخی علویین تعبیر اولنور زحل ومشتری مثلثهٔ ناریه‌دن برج حملك یکرمی دردنجی درجه‌سنده مقارنهٔ مسترقه تعبیر ایتدکلری وجهله مقارن اوله‌جقلری اجلدن الان کیوان خانهٔ هبوطی اولان برج مذکورك اون درت وبرجیس درت درجه‌لرنده بولنه‌رق سیارتان مزبورتان بالتسویه وتد رابعده واقع اولوب بووجهله کواکب اربعه وتد رابعده مجتمعه اولدیلر ومریخ مثلثهٔ ایدن حوت برجنك اون درت درجه‌سنده وزهره برج مزبورك اون اوچ درجه‌سنده مقارنهٔ مریخده اوله‌رق ایکیسی دخی بالتسویه بیت ثالثده وعقدهٔ رأس دخی حوتك اون ایکی درجه سیله بیت مذکورده بولندیلر وقمر طریقهٔ محترقه‌سی خانه‌سی اولان میزان برجنك یکرمی اوچ درجه‌سنده اوله‌رق بیت حادی عشرده بولندی (سبحانك ماخلقت هذا باطلا) ٠

﴿ بیت ﴾

(بيت)زمانه بنيك و بد آبستن است ٠ ستاره كهى دوست وكه دشمن است)
ارباب احكام (لايعلم الغيب الا العزيز العلام) ديرلركه مقارنهٔ علويينك مثلثهٔ
ناريده وقوعنده دين وشريعته دائر كلام تفوه ايدر آدملر ظهورينه واكابر
واشرافده تشويش وقوعنه و بعض عادتلرك تبدلنه مستعلى بولنان كوكبك
حالنه مناسب دليلدر خصوصا بعض طالعلرينك رابعنه تصادف ايدن
محللرده بو اثرلر اظهر اولور مدت قران اصفر اولان يكرمى سنه لك احكام
باقيه يى ارباب فنه افهام ايچون تعريف اولنان اوضاع فلكيه وافيه اولمغله
بو محلده تطويل واطنابدن اجتناب اولنه رق بومقدار ايله اكتفا ترجيح
وتحسين اولنور ٠

نومرو

(٨)

(حالت افندى ايله بر بر باشى على اغا بيننده جريان ايدن مخابرهٔ)

(خفيه تذكره لرى صورتلرى)

على اغادن حالت افندى يه تذكره

اصحاب ديوان وشعراى شعاردن بكلكجئ ديوان همايون عطوفتلو
عزت بك دونكى كون اوق ميدانى قصر همايونه جلب اولنوب دول
اجنبيه نك سفائنى ايچون بعض مكالمهٔ شاهانه بيورلمش اواثناده ميرمومى اليهى
ذات پادشاهى خوب ورعنا صورتده كورديكندن التفات كثيره كندويى
مستغرق ايتمكله بعض اجنبيه نك اصوللرى اوزره تمثيل كتوره رك ذات
ملوكانه يه افاده ايتمش قالديكه جناب عطوفيلرينك يكيچرى اوجاغنه بعض
مرتبه رأى وتدبيركزك صورتنى ميرمومى اليه فسخ طرفلرينه ارائهٔ طريق ايتمش
مكالمهٔ مذكور ختام برله مومى اليهك رجعتنه مساعدهٔ پادشاهى بيورلدقده
ظن عاجزانه مه كوره حقلرنده معاملهٔ توبيخ تاجدارى بوندن صكره جه
ظهوره كلور كبى فهم مخلصى اولمغله اشبو تذكرهٔ مخصوصه ترقيم پيشگاه
ولى النعميلرى قلندى باقى امرواراده ٠

حالت افندى طرفندن على اغايه جواب

رئيس الكتاب جانب افندى وميرمومى اليه دائما بو پدرلرينك رأى وتدبيرلرينى
بوخصوصده دكل خصوص سائره ده دخى تحسينه قرين كوره ميه رك فسخ
طرفلرنده بولنه رق ذات شاهانه نزدنده مخلصلرينى كيرليوب و بلكه بتون

بتون قتلمزه دخی یور یمکده اولدقلری اظهر من الشمس بنم افنـدم بو بابده میر مومی الیهه خفیجه ...

ایدرظنیله اشبو تذکرهٔ مخلصی ترقیمنه اجتسار قلنمشدر افندم .

حالت افندیدن علی اغایه تذکره

سراطبای حضرت شهریاری فضیلتلو بهجت افنـدی حضرتلری بعض مصلحت ضمننده باب عالی طرفنه کلوب اکثری رئیس الکتاب جانب افندی دائره سـنده مکث وآرام وافندیٔ مومی الیه ایله خفی مکالمه اوزره اولوب بومخلصلرینه مکالمه نك بعض یری عائد وراجع کور یلورکبی فهمده اولدیغمدن سراطبای مومی الیهك باب مذکوره کلملری ارادهٔ سنیه اوزره می یوخسـه او یله برتفتیشـانه می کلمش اوله جقدر شورالرینی درحال خاطرله یه مدیغمدن کیفیتك تحریسی واجبـاتدن اولمغله انجق بومقوله خصـوص مراق و یرر حالات قبیلنـدن ایدوکی وازاله سی دخی طرف آخردن ممکن اوله میه جغی بدیهیاتدن اولمغله بونك اساسنه ایرمك اوزره طرف ولی النعمیلرندن غیری محله اسـترحام اولنمیه جغندن ناشی کیفیتك بروجه ایضـاح اشعاری معرضنده اشبوتذکرهٔ پدرانه لری ترقیم قیلندی اولبابده .

علی اغادن حالت افندی یه جواب

سراطبـا بهجت افندی حضرتلری بعض کره باب عالی طرفنه عزیمتـله وکلای دولتعلیه ذوات حضراتی دائره لرنده مکث وآرام ایتمکده اولدقلری سمع دولتلری بیورلدقده برمعنی و یره مدکلرندن اشـوری مراق بیورمش اولدقلرندن ازاله سیچون طرف مخلصیدن بروجه ایضاح خاکپای سامیلرینه اشعار و بیانی از بار بیورلمش بهجت افندی مخلصلری بعض مرتبه تجسس مزاجلری اولدیغی ایوجه بیلورم فقط حق ولی النعمیلرنده دائمـا جنـاب تاجداری یه وصف وتوکنمز سفسطه وغیرت وحمیتلر کزده اوله رق شب وروز بومنوالده اولدقلرینه ده برشی دیه مم همان مراقکزدن صرف نظر بیوره رق خواب و راحت اوزره اولملری سـیاقنده نمیقهٔ چاکری تحریر واز بار قیلندی اولبابده .

علی اغا طرفندن حالت افندی یه تذکره

مابین همایونده برمعلم پاپاغان قوشی اولوب غایت الغایه فصیح لسان بولندیغندن جناب حضرت پادشـاهینك سرچوقداری سـید عمراغا پدرلری شوکتلو

افندمزك حضور شاهانه‌لرینه واروب اغا نیه کلدك دیو امر همایونلری
بیورلدقده بن چاغرمدم اغای مومی الیه پاپاغان مذکوردن اولدیغنی اکلایوب
همان باشنی قوپاروب دریایه آتمش تکرار حضور ملوکانه‌یه واروب
براتباعی ایکی افندی‌یه خدمت ایتمز انجق برافندی‌یه خدمت ایدردیو معامله‌ٔ
بارده‌ده اولمغله حضرت تاجداری بو پدرمزله مادرمزدن خلاص اوله‌مدق
دیو التفات شاهانه‌یه مظهر اولدیغی حوادثدن اولمغله اشبو تذکرهٔ مخلصی
ترقیم قلندی باقی امر واراده ۰

حالت افندی طرفندن علی اغایه تذکره

طرف پدرانه‌لرینه بوندن برقاچ هفته مقدم جناب حضرت تاجداری چراغان
ساحلسرای همایونلرنده آرام ساز شاهانه بیوریله‌جغنه دائر معلومات
و بومخلصلرینك دخی ایجاب کوروندکجه خاکپای ملوکانه‌یه یوز سورمه‌مزه
دخی مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی ارزان وشایان بیورلدیغنه دائر
تذکرهٔ سامیه‌لرینك مآلی مو بمو معلوم خلوصوری اولمش ۰ سرای
مذکور پیشکاهندن کوزل صدا ایله پچه‌رك سمع همایون اولوجق کلخانه
خدمه‌سندن حسین نام کسنه اولدیغی خبری و یرلمش مرقومی درحال
جلب واو راده برقاچ بسته شرقیلر سویله‌دوب اندرون همایون اغواتی
زمره‌سنه ادخال وخانهٔ سفرلی قوغشنه چراغ بیورلمش و بوکیفیت یکیچریانك
سمعلرینه القا اولنمغله اوته‌دنبرو اندرون همایونه چراغ اوله‌جق اغوات
جدبجد ذادکاندن اولوب وقنغی قوغشده تربیه اولمش‌ایسه اوجه‌خدمت
شاهانه‌یه ضابطان معرفتیله کوندریلوب تخصیص کوستریله‌جك خدمت
هرنه‌ایسه استخدامی بووجهله اولدیغی و بویله کلخانه خدمه‌سندن نشئت
ایدرك اندرون مذکوره چراغ اولنمیه‌جغی سلطان سلیمان افندیمز
حضرتلرینك وضع بیوردقلری قانون همایونده مصرح و بیان اولدیغی
جمله‌لریمزك معلوملری یدردیه‌رك برتخم فساد صره‌لرنده اولدقلرینی اکلادیغمدن
امان افندم شوفسادك دفعیچون تذکرهٔ پدرانه‌لرینك واصل دست بیورلدقده
ایجابنك اجراسی منوط رأی والالریدر افندم ۰

علی اغا طرفندن حالت افندی‌یه جواب

کولخانه خدمه‌سندن نشئت ایدن حسین نام کسنه صداسی سببیله اندرون
همایون چراغلغنی بر مقتضای شیوهٔ قدر الهی تحصیل ایتمش اولدیغی

يكيچرى باش قوللرينك بو يله نا معلوم كمسنه اندرون مذكوره واصل والتفات پادشاهى يه مقارنت كسب ايتدكدن صكره زاده كانك سراى همايونجه برايشلرى قالميوب ميانه لرنده برفساد قيناتمق صره سى فهم سنيه لرى بيوريلوب كيفيت باتذكره طرف مخلصى يه اشعار و بيان بيورلمش تذكرهٔ مذكوره نك ورودندن اولجه سر چوقدار حضرت شهريارى سيد عمر اغا پدرلرى خصوص مذكورى بو درجه يه منتج اوله جغنى فهم برله شوكتلو افنديمزك حضور شاهانه لرينه معاملهٔ بارده ايله واروب بر طاقم پادشاهه ياقشه جق كلاملر بولوب سويله يه رك اقناع همايون بيورقدلده بنم پدرم سن نه وجهله مناسب كوررسك اولوجله سكا مأذونيت ويردم ديو امر تاجدارى بيورلديغى انده وفساد مرقومك اوكى كسترلمك ايچون مذكور حسينى درحال يوز غروش معاش ايله يتاغنى ويروب باب السعاده دن شمدى خروج ايتديرلمش اولديغى معلوم والالرى بيورلمق بابنده اشبو تذكرهٔ مخصوصه ترقيم پيشگاه عاليلرى قيلندى باقى اراده

حالت افندى طرفندن على اغايه تذكره

يكيچريانك قطر اغالرندن بو كيجه بر مجلس اولوب حق والالرنده بر بر باشى على اغا حضرتلرى كون بكون نفوذ پادشاهيده بولندقلرينه تشكرده اولوب فقط خانهٔ خاصه اغواتلريده اندرون همايونك اصول وفروعنى ومزاج پادشاهى يى بيلور اغوات مومى اليهمى غيابدن چراغ واصول مذكورى قالب اخره افراغ ملاحظه لرنده و بو كيجه سراى همايوندن تشريفكزك وقت وساعتنى قوللامقده و بعض خصوصلرى دخى سوى دولتلرندن استفسار اوزره اوله جقلرى تفتيشمز طرفندن خبرالنوب كيفيت بومركزده ايدوكى معلوم رأفتلرى بيورلدقده اولبابده ٠

حالت افنديدن على اغايه

شوكتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرى اوته دنبرو اوق ميدانه تشريف همايونلرى دركار اولديغى جمله يه معلوم و يكيچرى قوللرينكده معلومى واوقلره مأمور طائفهٔ قبطيدن حسن نام كمسنه عتيق اوشاق و بو خدمتده مقيم بولنوب جناب شهنشاهيدن هيچ بر التفات ملوكانه يه مظهر اوله مديغندن مبارك قدم شاهانه يى پوس ايتمه امل وخواهشنده اولمغله بو كيفيت مسموع يكيچريان اوليجق حبيب اوطه باشى طرفنه جمع اوله رق خيليجه استشاره

اوزره اولوب واستشاره‌لری شو اولورکه شوکتلو پادشاهمزك قدم همایونلری اندرون همایون اغواتلری پوسلرینه مخصوص ایکن ارتق قاله‌قاله برقبطی اغزنه‌می قالدی دیه‌رك یکیچری اغاسی قوللرینه معلومات ویرلمش اولدیغی مسموع پدرانه‌لری اولمغله بنم افندم کیفیت بومرکزده سریعاً طرف مخلصی‌یه اشعار وبیان بیورلسی بابنده ٠

﴿ علی اغادن جواب ﴾

اوقلر مأموری قبطی حقنده بعث واسرا بیوردقلری تذکرهٔ سنیه‌لری مألی معلوم مخلصی اولمش وتذکرهٔ مذکوره ورودندن چند ساعت مقدم سرچوقدار حضرت جهانداری سید عمر اغا حضرتلری برهفته‌دن مقدم مأمور مرقوم ایچون افکار ایدندیکی خصوص تذکرهٔ دولتلری مألی دیمك اولوب اغای مشار الیه معاملهٔ بارده ایله ذات شاهانه حضورینه کیروب خصوص مذکوری تحریر بیوریلان وجهله افاده‌یه جرأت برله ارتق اغزینی آچوب کوزینی یوموب برطاقم صحبتلرسویلیه‌رك تااقناع همایون اولنه قدر بومخلصلریله مابینجی بولنان قپو یولداشلریمزله دخی استغراب حالده جمله‌مز بردن حیران ونکران قالندیغنك تعریف وتعبیری قابل امکان اولمدیغی معلوم سنیه‌لری بیورلمق بابنده ٠

﴿ علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره ﴾

دونکی کون شوکتمآب افندمز حضرتلری خبره‌جی هیئتنه تبدیل جامه بیوره‌رق غلطه‌ده صندقجیلر طریقندن چکرك قاسم پاشا جاده‌سی طرفنه قریب بولنان قلیونجی طرفنه کلورکلمز طابنجه وتفنك انداختی سمع همایونلرینه القابرله کیفیتك تفتیشنه هیئت مذکوره‌ده بولنان سرچوقدار سید عمر اغا وتبدیل حصه کیلرندن احمد اغا درحال کوندریلوب النان خبر افندیمزك معیت شاهانه‌لرنده امرد نه‌دیمك اولسون بوندن مقدم قلیونجی نفراتندن تبدیل حصه کلکنه چراغ اولان بکلکی یوسف ایچون بینلرنده معارضه اولوب بنده سنده شاب امرد دکلیرشورالردن فساد ظهور ایتمش وذات شاهانه‌نك پك اشوری مراقلرینه طوقنمش خصوص مذکور صحت خبرینك سرعت تحریری بابنده ٠

﴿ حالت افندی طرفندن جواب ﴾

چند کون اقدم ذات شاهانه خبره‌جی هیئتنه تبدیل جامه بیوره‌رق قاسم

قاسم پاشا طرفنه کیدرکن برطبانجه وتفنك انداختی سمع همایون بیوریله‌رق
درحال تفتیشنه تبدیل حصه کیلرندن باش تبدیل ایکنجی احمداغا کوندرلمش
اولدیغی تذکرهٔ والالری مألندن کیفیت مستبان اولمش نه‌زعم اوزرینه
سلاح انداختنه قیام اولندیغی یکیچری سرکرده‌لرندن صحت خبری اخذ
شو کتمآب افندیمز فقرا وضعفانك نه حالده اولدقلری واجبهٔ ذمت
شاهانه‌لرندن اولمغله طریق مذکوره کیدرکن معیت ملوکانه‌لرنده
شاب امرد برقوللری اولوب کندولری پیغمبر وکیلی اولوب شاب
مذکور معیت جهانداریلرنده اولمیه‌جغندن قلیونجی زمره‌سندن
تبدیل حصه کیلکنه تحویل ایتمش اولان بکلکی یوسف بویله اولوجق
یکیچری شاب امردلرندن نیچون معیت ملوکانه‌ده اولمسون دیه‌رك فسادك
نشئتی بواولوب سرکردهٔ مرقوملردن النان خبر صحیح باتحریر خاکپای
عالیلرینه ارسال اولنمش اولمغله اولبابده ٠

﴿ علی اغادن حالت افندی‌یه ﴾

قپو چوقدارلری دده مصطفی اغابنده‌لریله ارسال سوی محبی بیوریلان
تذکرهٔ والالری مألی معلوم مخلصی اولمش وتذکرهٔ مذکور شوکتلو
افندیمزه تقدیم ومطالعه کذار حضرت تاجداری بیورلدقده سلحدار
دولتلو اغا قوللریله درحال فرمان همایون بیوریلوب اندرون همایونم
وخاص خانه اغواتم قوللرینه منسوب تبعه‌لرندن شاب امرد بولنانلره
رخصت وبوندن بویله بوشابده اغوات مومی الیهمه منسوب اوله‌جق
تبعه ادیب ومستقیم اولوب بویله‌جه تبعه قوللری حقنده امر شدید بیورلمش
بنم افندم ماده نه سببه مبنی ایدوکی جناب ولی النعمیلرینه معلوم انشاء‌الله
تعالی بوندن بویله معیت شاهانه‌ده شاب امرد کمسنه استخدام اولنمیه‌جغی
کون کبی اشکار یکیچری سرکرده‌لرینه درحال امر واراده‌کز ارزان
بیورلمسی بابنده ٠

﴿ علی اغانك دیکر تذکرهٔ محرمانه‌سی ﴾

بوشاب مذکور ماده‌سی اودرجه‌ده اوزامسنك کیفیتی خاص اخور اوجاغی
اوشاقلر زغفرانبولی وقسطمونی اهالیسندن اولوب اخرسنجاقدن اولمدیغندن
طربزون خاندانندن اوله‌رق درسعادته کلمش میراخور قوللرینه انتساب
وغایة الغایه شابده اولدیغنك تعریفی قابل امکان اولمیوب جمعه وبنش

سلطنتلرنده خدمتلرده اقتضاسنه کوره میراخور مومی الیهك رکابنده بولنوب ومستعد کوردیکندن شو ارالق مابین همایون بوستانجیلغی منحل اولوب خدمت شاهانه یه بوستانجیلق ایله کامیاب اولنمسیچون اندرون همایون رجالندن بولنان ذوات طرفلرندن استرحام اوزره اولدیغی سرچوقدار سید عمر اغا پدرلری بوخصوص کیفیتك ایلروسی کونبکون شاب امرد بولنانلر برصورتله داخل دائرهٔ همایون اولنملری ملاحظه‌دن بعید اولمامغله وکیفیتك اوکی وارقه سی دخی کسترلمك ایچون قاسم پاشا طریقنده وقوع بولان سلاح انداختی کیفیتی انجق شاب امرد حقلرنده جریان ایتدیکی معلوم دولتلری بیورلمق بابنده ·

علی اغادن حالت افندی یه

نقل همایون وقتی تقرب ایتمکده اولدیغی جهتله ذات حضرت پادشاهی بوسنهٔ مبارکده نقل مز بوردن صرف نظر برله بشکطاشك اب وهواسی برقات دها برحال کسب و یلدز قصر همایونی سرایه‌ده قریب اولدیغی جهتله و بعض بعض صید شکار اوزره ده تشریف شاهانه اولنمقده سهولت اولدیغندن افکار شاهانه بومرکزده ایدوکی قوللرینه امر همایون بیورلمش و بعض اعذار طریقی کوسترلمش ایسه‌ده اقناع تاجداری اولمیه‌رق ینه اصرارده بولندقلرندن بو بابده اولان رأی وتدبیرلری رجاسی معرضنده اشبو تذکرهٔ محبی ترقیم قیلندی افندم ·

حالت افندی طرفندن علی اغایه جواب

نقل همایون کیفیتنه دائر سلیم افندی قوللریله ارسال بیوریلان تذکرهٔ مخصوصه‌لرنده بالاطراف تحریرلری وجهله یکیچری اغاسی قوللری اولدقجه امور خارجیه اصحابندن وتعلیم وتدبیره موفق اغالردن اولدیغی جهتله کیفیت مشارالیهه تعلیم اولندی انشاءالله تعالی بوجمعه سلاملغنده خاکپای سنیه یه وقوع حالی عرض و بوندن بویله جناب تاجداری اصرارده اولمیه‌جقلری بی اشتباه ایدوکی معلوم رأفتلزوملری بیورلمق بابنده ·

یکیچری اغاسنك حالت افندی یه اولان جوابی

بنم افندم ذات شاهانه یه برطاقم زمین وزمان اوزره من غیر حد ویرمش اولدیغم جواب · پادشاهم افندم بلاط قوللغنی بکلر ایکن وقت شتایه تصادف ایدوب اصولمز قالدیرم طاشلرینه یاصلاندرق قبورغه‌لریمز

قیریله‌رق وسنه‌ده یکرمی غروشه متصرف اولدیغم مواجب اوزره قوت
لایموت واوکزده آتش اولمدیغی حالده وقت صیف کبی کچوره‌رك وقتا که
صیفه قریب اولدیغمز انده بیرام ایدردك جناب حق هر برموسمه برقوق
احسان بیورمشدر خاکپای همایونکزده وقت شتاده قوقیسز طاغلر باشنده
مکث وارام شاهانه کزی لایق کورمم وهرکسلرده برمعنی ویرر اولدیلر
دیو بویله برجواب خاکپای همایونلرینه اسعاف اولندقده پك آشوری
محظوظیت شاهانه بیورلدقده برمعتاد طوپقپوسرای همایونلرینه نقل اولنمق
اوزره ارادهٔ سنیه تحصیل اولندیغی معلوم دولتلری بیورلمق بابنده ٠

فی سنه ١٢٣٣

حالت افندیدن علی اغایه تذکره

ربمز تعالی وتقدس حضرتلری ذات شوکتسمات افندیمز حضرتلرینه
توکنمز عمر احسان بیورسون آمین سرچوقدار عالیقدرلری سید عمر اغا
انفاس معدوده‌سنی تکمیل ایدرك ارتحال داربقا ایتمش اولدیغی یکیچری
قوللرینك استماعلری اولدیغندن متوفانك خدمت جلیله‌سنه سرچوقدار
نصب وتعیین بیوریله‌جق اغا خانهٔ خاصه‌دن اوله‌جغی معلوملریمز فقط
متوفانك رحل کیفیتی برغرضه مبنی مطالعه‌سی بعضیلری جناب والارینك
اوته‌دنبرو امتزاجلری خصوصی اویه مدقلرندن عجبا برینه تسمیم
اولنمشمیدر دیه‌رك صفه‌لی وکلاهلی اوجاقلرنده بولنان تبعه‌لردن بعضیلری
خدمتنده بولندیغی اغاسنك علاقه‌سنی المغه قشلاقلرینه واردقلری زمان
یکیچری سرکرده‌لرندن بولنانلر تبعهٔ مرقوملرك یانلرینه یالین قلیج واروب
متوفای مومی الیهك وفاتی کیفیتی کروه یکیچری‌یه پك اشیرو مراق اولدیغندن
صحت خبری النمقده ایدوکی وحق عالیلرنده بهتان ایتمکده اولدقلرندن شاید
خاکپای ولی النعمیلرینه برفساد کوسترمامری ایچون حق سامیلرنده
جریان ایدن حوداثك سرعت تحریرینه اجتسار قیلندی بمنه‌تعالی کیفیت
معلوم دولتلری بیورلدقده نصب بیوریله‌جق سرچوقدارك توجیهاتی
خصوصی سریعاً اشعار بیورلمق بابنده ٠

علی اغادن حالت افندی‌یه جواب

سرچوقدار مومی الیهك نه صره‌ده وقوعی کیفیتی کروه یکیچریانه مراق
اولمش و برطرفه قرار ویره‌مدکلرندن بو بندهٔ دیرینه‌لرینك حق عاجزانه‌مده

بهتان ایده‌رك برطاقم فحشیات كلاملری تكون ایتمشلر اولدقلرینك حوادثیله
سر چوقدارلك توجیهاتی خصوصی طرف مخلصیدن استفسار بیوریلان
تذكرهٔ ولی‌النعمیلری واصل دست چاكری اولمش بوكروهه حال اندرمق
ونوازش كوسترمك بونلر ایچون اولمیوب بر طاقم ذهن تشویش ووجوده
ثقلت كتورر شیلردن وارسته اولمق بونلرله اوغراشمق حظوظ شیطاندندر
دیه‌رك وقت وزمانمزی خوش كچورمكدر افندم ٠

دیكر ورقهٔ جوابیه

منحل اولان سر چوقدارلق خدمت جلیله‌سنك توجیهی كیفیتی صوب
محبیدن باتذكره خاكپای ولی‌النعمیلرینه بیلدیرلمسیچون بوندن چند كون اقدم
اشعار بیورلمش اولمغله چنته‌جیلق خدمت جلیله‌سنده ایكن خانهٔ خاصه‌یه
كیتمش اولان علمای فحولیندن وسلحدار اسبق عبدالله اغا تعلقاتندن ابوبكر
افندی حضرتلرینه سر چوقدارلق خدمت باهر المفخره‌سی توجیهیله
شاد وخندان اولدیغی كیفیتنك یكیچری ضابطانلرینه بالاطراف امر واراده
بیورلملری سیاقنده تذكرهٔ مخصوصه‌مز ترقیم قیلندی اولبابده ٠

علی اغادن حالت افندی‌یه تذكره

قبل الركاب طرف حضرت تاجداری‌یه یوز سورمكزده بعض مكالمات اثناسنده
تپه دلنلی علی پاشانك بعض مرتبه او یغونسزلغندن بحث عالیلری بیورلمسی
وجناب حضرت پادشاهی بحث مذكوری خیلیدن خیلی افكار عمیقه
اوزره اوله‌رق ركاب همایونه جلب اولنملری ایچون اركان دولت جمع
اولوب اثنای صحبتده مشار الیه علی پاشانك حال وشانندن مجلس اركان
دولته جناب سنیه‌لرینك حكایه‌سی اوزره فرمان بیورلمش رئیس الكتاب
جانب افندی وسائر اركان مومی الیهم حضراتلری مشار الیهك یانیه
سنجاغندن بر وجهله عزلی مناسب كورلمیوب یعنی شو صورتده كه
روم ایلی بتون بتون دولتعلیه‌نك تحت تصرفندن چیقماسنه سبب وسائر كونه
محذورلر دخی ظهور ایدر رئیس مومی الیه بو حالتی تجویز ایتمیوب اركان
مومی الیهم دخی امتناع اوزره اولدقلرندن ذات شاهانه‌ده اقناع اوله‌رق
خصوص مذكور ذات والالرینك تشویقلرینه محول قلنمش بونك ایلروسی
مطالعهٔ كثیر ایله اشتغال بیورملری رأی والالریدر افندم ٠

علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره

دولتلو افندم سلطانم حضرتلری .

رجال دولتعلیه‌دن رئیس الکتاب جانب افندی حضرتلری تپه دلنلی علی پاشانك یانیه سنجاغندن انفصالی ایچون جابجا ذات همایونه شفاهاً افاده بیوردیغکز کیفیتك اساسی بابنده افندیٔ مومی الیهك یارینکی پازار ایرتسی کونی جلبنه ارادهٔ سنیه سنوح وکیفیت مذکوری ایوجه اکلایوب وایلروده بر فساد ظهور ایدرمی ایتمزمی ارتق شورالرینك اساسندن قوپارق ذات حضرت پادشاهی بو مرکزده بولندقلری معلوم سامیلری بیورلمق بابنده امر واراده .

حالت افندیدن علی اغایه جواب

تپه دلنلی علی پاشانك حرکتی کیفیتی شوکتمآب افندمز حضرتلری اساس ماده‌یی رئیس الکتاب جانب افندی قوللرندن استفسار شاهانه بیوریله‌جغی مسموع دولتلری وفهم عالیلری بیوریله‌رق تبعهٔ والالرندن سلیم افندی قوللریله باتذکره و بالاطراف اشعار وبیان بیورلمش اکرچه خصوص مذکور افندیٔ مومی الیهه محول بیوریلوز ایسه مشار الیهك سنجاغ مذکوردن بروجهله حرکتنی تجویز ایتمز و بلکه مخلصلرینك دخی سلك اجله‌دن اخراجزله قتلمزه بوریه‌جکی اظهر من الشمس فقط خاکپای سنیه‌لرندن استرحام ایدرمکه طرف ملوکانه‌دن حق عاجزی‌یه نه معامله بیوریله‌جغی فهم دولتلری بیورلدیغی انده طرف محبی‌یه امرواشعار بیورلمسی بابنده امر واراده دولتلو افندم حضرتلرینکدر .

علی اغا طرفندن حالت افندی‌یه

تپه دلنلی علی پاشا قوللرینك طرز واطوارلریچون جابجا خاکپای همایونه شفاهاً افادهٔ علیه‌لری بیوریله‌رق مثمر اولدی دیو مطمئن بیورلمش ایسه ده کیفیت مزبور ایچون صدر اعظم محمد رؤف پاشا قوللری بو کیجه شمشیرلك قصر همایونه جلب وخاکپای شاهانه‌یه یوز سوروب کیفیتی مشارالیهدن بالاطراف دکلیوب واکلامقده اولدقلرندن ناشی رئیس الکتاب جانب افندی قوللری دخی مابین ملوکانه‌یه جلب اولنمسنه فرمان صادر بیوریله‌رق افندیٔ موم الیه کلوب حضور پادشاهی‌یه مثول وکیفیت یکان یکان موم الیهدن تلدی السؤال واقناع همایون بیورلمش وجناب عالیلرینه کیفیت بو مرکزده

بولنمش اولدیغی بیان و بوندن صکره‌جه پاشای مشار الیه حقنده ظهوره کله‌جك معامله‌ٔ پادشاهی اکلاشلدقده طرف رؤفیلرینه اشعار و بیاننده قصور وفتور وقوعه کلمیه‌رك تحریرینه ابتدار قیلنه‌جغی بابنده ٠

❊ علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره ❊

شوکتلو افندمز حضرتلری بوقوللرینه امر وفرمان بیوروب تپه‌دلنلی علی پاشا حقنده دولت کتخداسی حالت افندی‌قولمز مشارالیهك حقلی حقمز علیهنده اولوب مشارالیهك اعدامی صره‌سنه یورومکده لکن کیفیتك درجهٔ نهایه‌سی نیه منتج اوله‌جغنی وایلروسنی افکار ایدنمیوب دائما کروه یکیچری‌یی بعض مهمه‌ده التزام امرنده اولمقدن خالی کوره‌مم دیه‌رك حقمزده بو کیجه کلام اولندی مشارالیهك کیفیتنی اخرقالبه افراغ بیوره‌رق واوشیرازه‌ده حرکت اوزره اولملری زنچاکریده انسب کورلمش اولمغله اشبو تذکرهٔ خالصی ترقیم قیلندی اولبابده ٠

❊ حالت افندیدن علی اغایه جواب ❊

مشارالیهك بوندن چند سنه مقدم قپو کتخدالغی خدمتنده مستخدم اولوب لاجل المصلحه طرفلرینه عزیمت ونه‌مزاجده اولدیغنی‌ایوجه اکلایوب بالاخره درسعادته کلمش و خاکپای شاهانه‌یه جرأت ایدرك اویله‌جه عرض وافاده اولنوب ثانیا مشارالیهك عزلیله اعدامی کیفیتی قریحهٔ همایونلرندن فرمان بیورلمش بو بابده قوللرینك ابتدای امرده مشار الیهك بودرجه علیهنده بولنمیوب ذات ملوکانه اخر طرفدن سمع تاجداریلری بیورلمش اولیدی بو پدرلریده بوقدر لسانه کلمز ایدی ووکلای دولت بولنان ذوات حضراتیده علیه عاجزیده اولمزلر ایدی بنم افندم بیلورم بوماده ودیکر ماده‌لر عاقبت اتلافزه سبب اوله‌جقدر اماچاره نیست باقی امرواراده

❊ علی اغادن حالت افندی‌یه ❊

بوکون شوکتمأب افندیمز حضرتلری خبره‌جی هیئتنه تبدیل جامه بیوره‌رق صغوق چشمه قپوسنده طوغریدن طوغری چارشو طریقنه میل بیوره‌رق بات پازاری قپوسنه وارر وارماز هیئت مذکور اوزره ذات شاهانه‌یی ملل ناسدن اولور اولماز کمسنه فرقه‌قدر تیاب اوله‌ندقلرندن طائفهٔ نسادن برفقیر خانم بو پادشاهدر ظننه قریب ملاحظه‌ده اوله‌رق پادشاهم افندم طائفهٔ روم حرکت اوزره استانهٔ علیه کزی و بلاد سائره‌کزی استیلا

قصدلرنده اولیور دیه‌رك جواب خفیه سمع همایونه القا ایتدیره‌رك سرعتله صاوشمش و بو کیفیت جناب ملوکانه‌نك اشوری مراق تاجداریلرینه طوقونور وذات والالرینك تپه دلنلی کیفیتنی اوخشار کرما شو خصوصی تعلیقده براقوب دائما جانب افندی طرفنه میل ومحبت کوسترمکزی مناسب کورپرم زیرا بو تپه دلنلی ماده‌سی کونبکون جناب پادشاهی‌ یی راحتسز براقه‌ده اولور صکره‌لری افندئ مومی‌الیهه تذکر کیفیت حواله‌بیوریلور ایسه ذات سنیه‌لرینك بو بابده نافذالکلام اوله‌میه‌جقلری کرکی کبی اکلاشیلور و دائما اکلامقده اولدیغمدن اشبو اخبار نامهٔ مخلصی ترقیمنه اجتسار قیلنمشدر افندم .

نومرو
(٩)

اتریا اعضاسی بیننده تنظیم اولنسان مقاوله نامه

اشبو اتفاق خفی ویداسنك محرکاری اولان امضار اصحابی ترویج مرام واحد ضمننده هر بری برطرفه کیدرك مقتضای وقت وحال ونزاکت محله توفیقاً بر کونه اصول اتخاذینه مجبور اوله‌جقلرندن بینلرنده قانون واساس اولمق اوزره بروجه آتی لازم کلان مقاوله سندینك تنظیمنه متحداً قرار ویرمشلر .

(اولنجی ماده) اصحاب امضا بوندن بویله امور ذاتیه‌لرندن فارغ اوله‌رق کافهٔ افکار وافعاللری اتریا خدمتنه منحصر اولوب فقط موسقوده بولنان اندون قومبذو پلو والمناش شکه‌ری یه مصلحت ذاتیه‌لرینه صورت ویرمك ایچون التی آی وخواجه غازی‌یه اوچ آی مهلت ویریلوب پنایوط شکه‌ری استانبولده اقامتله بلامدت تجارت ایتمسی اتریاجه منافعی موجب اولدیغندن استثنا اولنور .

(ایکنجی ماده) هر برینك اجرا آتی وکندولره کلان محررات ومبالغی بلا تأخیر دیکر رفیقلره دخی بیلدیریلوب اتریا مرکزینه ارسال ایدیله‌جکدر

(اوچنجی ماده) اتریانك محرك اصلیسی ورؤساسی کیم اولدیغی بغایت مکتوم ومستور طوتیلوب ارابابیله بو بحثلردن لاقردی سبقت ایتدکجه کندینك دخی سلك رؤسادن اولدیغی بیاندن مجانبت ایدوب آخر ملت ایله الفت وصیق مصاحبت یا شرکت ایتمیه‌جکدر .

(دردنجی ماده) بالکز مانوئل اقسانتو پترسبورغه کیتدکده قونت قاپو دستریانک کیفیتدن خبردار ایتمك مستثنا اولوب انجق اوراده اولهجق اجرا آتنی بلا تعویق جوار اولان اتریا اعضاسنه بیلدیرهجکدر ٠
اشبو سند جملهنك رأی واتفاقی ایله بیك سکز یوز اون سکز سنهسی یکرمی ایکی تشرین اولنده امضا اولندی ٠ استانبولده امضا اولنمشدر

نیقوله	پنایوت	اطناش	مانوئل	اتمو غازی
پاجادی	اناغنوستپولو	چاقالوف	اقسانتو	
		یورکی	اندون	پنایوط
		لوندی	قومیزو پلو	شکهری
		نومرو		

(ی)

❋ اتریا رؤساسی بیننده مستعمل اولان لغات مصنوعه ❋

بی غرض	»	ذات پادشاهی
محب انسانیت	»	روسیه ایمپراطوری علکساندری
قوی الفکر	»	ایمپراطورفرانچسقو
تن پرور	»	پروسیاقرالی
زیاده مشغول	»	صدراعظم
قاین اتا	»	یانیه والیسی تپهدلنلی علی پاشا
اسکی	»	پطریق
بیچارکان	»	متره پولیدلر
مرحتلو	»	قونت قاپودیستریا
مدعی	»	بیوك ترجمان
قلمتراش	»	کاتب
بی منال	»	بك اوغلنده ساکن فرنکلر
قپتان یانی	»	قرهجه بك
قپتان دیمتری	»	موروزی بك
قپتان استاثی	»	خنجرلی
بادهخوار	»	فنارلولر
بیرنچی	»	افلاق بکی

کبار	»	افلاقلو طورزا
تابع	»	قره پانو
شاشقین	»	پنایوت پانو
یالقجی	»	قونسلوسلر
یبانجی	»	اهل اسلام
تریه لو	»	عزب اوجاقلری اهالیسی
دوکور	»	اسلام ارناود طائفه سی
معند	»	یکیچری
تیمور	»	انکلتره لولر
رحتلولر	»	ناپلیون متعلقاتی
پرهیزلولر	»	بلغارلر
مغدورلر	»	اهالئ صرب
متمول	»	ارمنیلر
چوبان	»	اولاحلر
طاتلی	»	ایتالیالیلر
چوق	»	کفالونیالولر
آز	»	زانطه لولر
ملت غالبه	»	فرانسزلر
بلودلر	»	اتریا اعضاسی
چراق	»	ایلچی واتریا طرفندن کوندریلان آدملر
انتقام ایلچی	»	موره رؤسای خرستیانی
صدا	»	ضابطان عسکر روم
طالعلو	»	دشمن
بهار	»	دوست
رقم	»	عسکر
قریمتارتار	»	باروت
میم	»	قورشون
بالق	»	قلیچ
اغاج	»	تفنك

يوزك » مزراق
تياترو » صحرا
قوت » ارزاق
مترنم » طوپ
شعرا » روم بحريه عسكرى
سورى » دونما
طمار » بيوك سفينه
حيوان » كچوك سفينه
دوه » تجار سفينه‌سى
ترازو » محاربه
استراحت » فوت
كيجه » خوف
قنادلى » تاتار
تقيد » فرار
اويونجى » خرسز طاقى
چيرمه » اقچه
چهاز » اعانهٔ عسكريه
فاطوره » بيك غروش
اولنمك » اتفاق
نكاح » مصالحه
نكاحسز تأهل » خبرسز اعدام
سياهلق » كيزلنمك
فلك مهر » افشاى اسرار
يورتى » آى
١ » پترسپورغ
٢ » موره
٥ » صوليجه اطه‌سى
٦ » چاملجه اطه‌سى
٢٠ » يانيه

٢٦	»	روم ایلی
٢٩	»	بکرش
٥١	»	قلاص
٦٢	»	استانبول
١٠٩	»	یانی فارماکی
١١٠	»	مانیه بکی پترو ماورو میخالی
١١٢	»	بیکباشی صوا

نومرو

(١١)

❋ قاپودیستریانك رساله‌سی ❋

هذه رسالة من الوسائل لتحسين حال الاروام حرر فی جزیرة قورفه فی الیوم السادس من نیسان لسنة المیلاد تسع عشر وثمانمائه والف ·

ای بزم ام مقدس کنیسه‌مز اولادی · بز بالجمله قرنداشلر و بزلره شامل اولان مصائبده مشترکلرز · والحالة هذه بر برلریمزه بالتکافی معاونت ایده بیلك درجه‌سنده‌یز مقدملرده ایتدیکمز خطالر انلردن درعقب حاصل اولوب بزی مغلوب ایتمش اولان بلیاتك بزه تربیه وکوشمال اولمسیله بیتمزده معلوم وظاهر اولمشدر · بناء علیه بزلر هنوز بعض حد کماله واصل اولدق زیرا علی السویه بر تغییر حال مساعده بولندق پس بر بریمزه متکافیاً اعانه ومظاهرت ایتملویز · لکن بو بابده اداب ابتمز قواعدندن آیرلماق شرطیله که اکا بناء بز انجق بو وصف ایله موصوف اولمغه صلاحیتلو بر متحمل ملتی جمع و ترتیب ایتملویز · حتی انلر زحمت ومشقتلریمزده حقیق قرنداشلرمز اوله‌لر و بزم مرادمزی اکلیالر · و بزاز سنه‌لردنبرو اختراع واتباع ایتدیکمز اداب و اصولی مسلم طوته‌لرکه انك مطلوب اولان نتیجه‌یی حاصل ایده‌جکی مجزومدر · زیرا اصول انجیل اکا دلیل وافعال انسانیه‌مز مزاجنده‌در · یعنی وطنداشلریمزه مجرد ایولك اشتیاقنه مبنی اوله‌رق مقصود ایولك خصوصیدر · بشقه هیچ برفائده متصور دکلدر · و بو وسیله ایله انلر بخت نامساعدینی کشاده واعلا وانلری بر انسیت ادبیه واتفاق خرستیانیه منافع جمیعه‌سنه آماده ومهیا ایتمك ایچوندر · و بز بو ایتلاف وموانستی تقریع وتصدیر ایچون بر قاعدهٔ مختاره ترتیبنه یاخود

اکا متعلق خصوصاته مداخله ایتمیه‌رك بوکارعظیمی یالکز دقت وفراسته
احاله ایدرزکه ملتلرك مختاری انجق بو فراست و بصیرتدر • شو قدرطوع
ورضالریله وطنمز خدمتنه دعوت اولنان روملرك سلوك ایده‌جکلری
مسلك عام انلرك برقسمی اولادینك پك اعلی تربیه اولنمالرینه بالنفس جد
و اقدام و برقسمی بیلمزده بدایع فنون قلمیه حصولنه وانك وسائلنه
واوروپا مدارسنه امدشد ایدن شبان رومك بیننده قلیل الیسار اولنلره
اعانة بروجه اشرف حسبی سعی واهتمام ایتمك خصوصیدر لکن بزه
لازم اولان تربیهٔ قلمیه اولمیوب وطنمز اهالیسی اندن بر بشقه تربیه دخی
اقتباس واستحصال ایدرلرکه بو ماده جمله‌نك معلومی اولان تربیهٔ ادبیه‌در •
و تربیهٔ ادبیه بر جهتدن ملتك اعتبار و اعتمادینه سزاوار اولان ادملرك
میدانه چیقوب اشکار اولمالری و اخر جهتدن ملتی بو مقوله ادملره
رغبت و اعتماده و قوللرینی استماعه الشدرمق خصوصلری ایچون
الزمدر • وطنمزك تکمیل عرض وناموس ایدوب زیاده‌سیله بختیار
اولمسنی جمله‌نك بالتیقن معترف ومتعهد اولدیغی وقتلر عبث یره پچمش
وپك مقبول ارزولرکزی برابرجه الوب کوتورمش ایدوکنك سببی بو وطنك
اهالیسی اولان آدملر یمزك هنوز حقیقت حاله دائر کلام لایق نه استماعه
ونه دخی جمیع وطنداشلریمزك کلام مزبوری استماعه اصلا استعداد
وصلاحیتلری اولمدیغی وزکاوتلری دون تجربه‌لری کلیاً معدوم واحوال
عالمه قطعا وقوفلری اولمدیغی وهنوز ملتجه برنظاملری اولمدیغی خصوصاتك
تا اولزماندنبرو بزلره متوارث اولدیغیدر • مادامکه بوطوروتوره حالنده
مصر ومستقر اولنه بوندن لازم کلان افتقارایله ردائت حال اوزره مستمر
اولور وبوطرز وسیاقیله بوندن خلاص بولمق یاخود بوندن اهون برحال
استحصال ایتمك نیجه مأمول اولنه بیلور • سمیق تحمل ایده‌جك آدم درعقب
ازادلك تصوریني درخاطر ایدر لکن تصوراتنی فعله کتورمك ایچون
بوندن زیاده‌یه محتاجدر بویله کمسنه‌نك قلبی بزه انجیل شریفك تعلیمی
اوزره هیچ برمنفعت معینه ملاحظه‌سی اولمقسزین واضح وعیان برخیر
خواهلق ایله مزین اولمق کرکدر زیرا سربسیت ارزوسی دنیاده
یامأیوسیتی نتیجه ویروب اثرسزقالور یاخود برحسرت مجرده‌یه وفائدهٔ
خاصه‌یه آلت اولوب اولزمان دخی بتون ایجاباتنی اضاعه ایدر و بویله

اولدقده بوارزو خلقه مقبول اوله‌جق ایکن منفور اولور . بعدازین شهریلکك وظرافتك حسن ولطافتی متزاید اولمیه‌رق امر برعکس اولور . بز بومحلده زمانمزك نصفنی املا ایتمش اولان وقوعات ممدوحه‌یی نقل وحکایه ایده‌لم . ودرونمزده مضمر مصلحتك غور ونهایتنه واصل اوله‌لم . همشهریلریمزك دخی حقیقت نیتلرینی اکلیه‌لم . زیرا انلر بزه بالنفس خدمت عرض ایتمك ایچون بولنمشلردر . شوقدرکه انلرك بوماوجب علیهی ادا وایفایه هنوز فرصت عظیمه وحسنه‌لری یوقدر . عندمزده مسلم ومحققدرکه آبا واجدادیمز بیننده ممتاز اولان آدملر برطرفدن براز جهالتلری وبرجانبدن امور ادبیه‌ده قصورلری ایله بیله وقتلرینك حالنه مناسب وجهله بزه نصیبمزی تدریجاً آرتدرمق ایچون بعض براقدقلری اثرلرنده بعض تجسس کونه ایما واشارتلر ایتمشلردر . بونك بوفضائلی هنوز بدأ ایتمامش ایسه عناصر اصلیه‌سی براز سنه‌لردنبرو بیتمزده مرعی وجاری اولان حقایق محرره‌ده مندرجدر والحالة هذه وطنداشلریمزك تخم میل ورغبت مقبوله‌لری متوالیانه وعاقلانه وجهله زرع اولنمغه وانك ثمره‌سی درجه بدرجه غایت مرضیه‌یه رسیده قیلنمغه مباشرت اولنمشدر . قالدیکه بوبابده من غیر قصد عقله کلان وسیله‌لرك بری مثلا بومصلحت جسیمه‌یی زیاده‌سیله واضح اولان وروملر بیننده اطرافیله کوزل فکر وملاحظه اولنمش اولان زوربازو وقوت کامله‌لره ربط وتعلیق ایتمکدر وبورابطه پایدار ومستقر اولور کورینور زیرا طبیعت کریهه نك نه ایدوکی اخوان خرستیانده درخاطر اولان معلومات عامه‌دن اولدیغی اجلدن اول مزاج مکروهی ارتکاب واختیار نیجه قابل اولور انجق مصلحتی قوت بازویه ربط ایتمکده دخی الك یوقاروده اشارت ایتدیکمز اصولدن سرمو انحراف اولنمامق ارزو اولنور برماده اولمغله دائما دقت وتقیدی انك اوزرینه ثابت ومقرر ایتمك کذلك اهم مهامدندر . واشارت اولنان اصول رومستانك تربیهٔ ادبیه وقلبیه سیدرکه روملر اکا بالاتفاق مجبورانه چالشمق کرکدر . وسائر نسنه‌لرك جمله‌سی عبث وبشقه مشغله‌لرك کلیسی بومصلحتده مضرتلودر . تربیهٔ ادبیه‌نك مرکزی مقامنده اولان رأس سیاق ماده انجق اصول دینیه اولوب لکن واسطه ده قصور اولدیغندن بزده اکا هیچ مباشرت اولنمامشدر . اما اجرایه وجه مناسبیله مشق وسعی اولنه‌که

انك وسیله‌لری بر وجه آتی ذکر اولنور . ایمدی بو وسائلك اولکیسی باش پاپاسلرك اوزرینه الك زیاده مهارتلو وکیفیت سرشتلری سببیله الك زیاده غیرتلو پسقپوسلر ومتروپولیدلر نصب ایتمکدر ایکنجیسی بو ارباب آیینی دولشدیره‌رق مرکز حکومتلرینه اویدرمغه وعمومی یکدیگرله ترقی وکمال بولدرمغه باشلقده انلرك صدق عنوانیله وسیلهٔ اقدمنی ترتیب وتدارك ایتمك ممکندر اوچنجیسی احتیاط واحترازه مقارن برکرمیتله از جهت تجربه امتحان ایله جسبانلغی مسلم اولان احکامی اجرا ایتملری انك ملت بیننده حکومت معتبره‌لرینه تفویض اولنه‌رق وطن اصلیلرینه ادا ایده‌بیله جکلری خدمت عظیمه‌نك وجوبی انلره افاده وتفهیم اولنمقدر . کنیسه‌نك بوتقریبله قوته کتوریلان اقتدار بیشماری ملتك محافظ حامیسی اولوب اکا یالکز بوکفایت ایدر ومستقل بوماده انك مصدر وقوعات آتیه‌سی اوله‌بیلور . اکر بومطالعه‌نك حل وتمهیدی مراد اولسه واضحا اثبات وارائه‌سی اسهل اولورکه ملتك یکیدن حیات بولمسی ارباب آیینی احاطه واستیعاب ایدن تصوراتوسیله‌سیله وقاعدهٔ حاضره‌اوزره تأسیس اولنان هر برپاپاسك ملتله اولان تعلق درونیه‌سیله مؤثر نفوذی سببیله حصولپذیر اولور وبو وسیله ایله بو وقعهٔ عظیمه‌نك مقید اولدیغی رشتهٔ مصلحت دخی الده اولور فلهذا امور حاضره‌نك حال شانه نظراً برطرفدن قولی مسموع اولمسی لازم آدملری تربیه وآماده ایتمك ماده‌سنه رابطه ویرمك ودیکر جانبدن ذکر اولنان آدملره اعتبار واعتماد ناسی استوار ایتمك یالکز وسیلهٔ مذکوره ایله میسر اوله‌بیله‌جکنی بومحلده تفصیل حاصلی تحصیل اولور . شطرنج ظهوراتده هرنه منصوبه کوزینور ایسه کورنسون کرك حالا وطنمزك وضع وحالی چوق سنه‌لرجه فساد وتغییرسز حفظ اولنه‌بیله‌جکندن وکرك رومستانك براً وبحراً نه تحمل ومقاومت ایده‌بیله‌جك کیفیتده اولدیغندن اول منصوبه البته برعظیم فائده‌یی منتج اولور . زیرا اولا مادامکه ملتك زمامی کنیسه‌سنه مربوطدر وبوتقریبله هر برملت متعلقه‌نك خلقی بالطبع تمایل وتحسین حالیچون کمال مرتبه‌ده چالشمقده اولان رؤسایه ایلك ایتمکه مستعددر . ثانیاً شبانمز بومحصول عظیمك ملازمه‌سنی کوره‌بیله‌جك اقتدار ومرتبه‌ده‌در . ثالثاً وصایای عامه ایله ابنیه بربرلرندن قطعا انفکاك ایتمکدن قطع النظر جزئیجه بیله تباعد ایتمز صورتده‌در ذکر اولنان نتیجهٔ نافعه‌نك حصولی دخی

متیقندر • کنج آدملرك وصایا وتعلیماتنی اجرا وانلرك خاندانی دروندن عامه وعالم مکتبلرینه صلاحیتلو کیمسه‌لری جلب ایدرك وانلرك کنیسه‌یه مخالف وصفه اصلا رخصت ویرمیه‌رك مرقوملر خدمات لایقه‌لرنده استخدام اولنمق کرکدر ایشته بعض اعتباره لایق اولان ملت رومك وطننه ایده‌بیله‌جکی خدمت عظیمه بودر • انلر بیوکلرینه اطاعت ایدوب ارباب دانشك سوزلرینی دکلیه‌رك وجهلانك اعتماده مبتلا اولدقلری بعض رجا بالغیب سوزلرایله مقید اولمیه‌رق بوخدمتی برطرف ایدرلر • ایلرو مرتبه‌ده اولان پاپاسلره هموارئ طبیعتلری مجرب ومعلوم پسقپوسلر ومتره پولیدلر تدارك ونصب اولنمق ماده‌سی اهم والزم اولدیغنی بز بوندن اقدم بیان ایلدك • تربیهٔ ادبیه ایکنجی قسمنك موضوعی ولایتلرینك ایشلری ایچون آدملر ترتیب ایتمکدر و بزم ایچون الك زیاده اعلی واحری مکتب بزه دیمزلك خرستیان خلقنی وسر بسرناسی سوق وعرض ایدندر • ملتك باروی بختی وانسیتك یوما فیوما ترقیسی کنیسه‌دن نه‌وجهله صادر اولدیغنی بزروسیه مملکتنده مشاهده ایدرز سویسیه وانکلتره وامریقادن‌دخی عبرت الـه‌رق سربسیت فن وصنعتنی انلردن اوکرنه‌بیلورز سربسیت مستقل برعلمدر زیرا اصول وقواعد اوزرینه تأسیس اولنور واعتبار اخرایله برعمل مصنعدر • والك زیاده عالی ورفیع اولان علم برعمله معادل‌اولماز بوایسه فی‌نفس‌الامر افعال واعمالدن عبارتدر ایمدی‌سربسیتی کرك قولا وکرك فعلا اوکرنمك‌ایچون‌سربست آدملر اره‌سنده بولنمق کرکدر وتربیه‌دن ناشی‌اولدیغی مرتبه‌ده قریحه‌دن دخی آیین سابقی اوکرنمك‌ایچون کندو اقتضای طالعی‌ایله کرکی کبی خرستیان ملتك ایچنده برمدت اکنمك کرکدر • بزم وطنمزك نفوذ صاحبی آدملری بودقیقه‌لری نظردن ساقط ایتمملودر •

دیمزده‌کی جوانلری اولاد اتخاذ ایدرك انلرك برتقریبله روسیه وسویسیه وانکلتره وامریقاده برحسن تربیه قبول ایتملرینی التزام ایدینه‌لر • تجارت ماده‌سی انلره پك موافق برفرصت ویرر • وبوجوانلر بیننده استعداد وقابلیتلرندن ناشی اولدیغی مثللو مزاجلر مقتضاسیله دخی پك زیاده هوسکار وآرزومند اولنلر انتخاب اولنه‌رق انلره برازوقت دخی هنوز ذکر ایتدیکمز مملکتلرده سیاحت

ایتدیریلور واورالرك جسیم مکتبلرنده برکره صورت پذیر اولدقلرنده
انلر یانلرینه جلب اولنورلر وکرك ملاحظات امور عامه ایچون کرك اعتماد
وکرك اطمینانه دلیل وشاهد اولمق ایچون انتخاب ایدرك ایشه قوللانیلورلر
اجنبی محللره پراکنده اولمشلر ایسه‌ده ینه مرکز وکانونه جمع ایده‌جکمز
روملرك اکثریسی کلال ونومیدی عارض اولمقدن ناشی تبدیل مزاج ایتمش
وعملدن خارج بولنمشلردر انلر صبر وتحمل ایده‌مدکلرندن کندو مملکتلرنده
ارام ایده‌میوب انی ترك ایله بشقه یرلرده تمکن مراد ایتدکلری اجلدن وطن
اصلیلری انلری غائب وضایع ایتمشدر . مصالح عظیمه‌نك بری دخی انلری
جلب ومحافظه ایتمك ووطنلر یچون چالشدرمقدر . بوقضیه کرچه
غایة‌الغایه صرب ودشوار کورینور لکن اجرای عملی تصور اولندیغی
انده پك اسهل اولور ادم انجق برنفعی ایچون متمکن اولور کار عظیم
انی اول منافعدن برینه نائل ایتدرمك و بومنفعتی دخی منفعت عامه ایله
تشریك ایتمکدر و بزم ولایتمز کبی مجمع منافع هیچ برولایت یوقدر
خصوصا که کمال حسن وفراست وکثرت علم وحرکت اربابی ادملر ایچون
و برینك حرکتی اول برینك تعین وتغدیسنه سبب ایدوکی مجربات ملیه‌دن
اولدیغیچون دائما منفعت موجوده اولور وطنمزك خدمتنه براوچدن
مباشرت اولندقده خیر خواه ملت اولنلرك مثلا کرك کمال هوسی اولان
جوانلرك تربیهٔ پولتیقیه‌لرینی تنظیم ایتمك وکرك مرقوملر دخی اراضیٔ
اجنبیه‌ده سیاحتلری اثنالرده تصادف ایتدکلری بعض کمسنه‌لری دخی
بوخصوصه نافع ایتمك کبی ماده‌لرده عظیم فائده‌لری اولور . لکن ملته
بوایکی شق خدمت برنقطهٔ مرجعه یعنی محل صددلری اوله‌جق برمرکز
مشترکه محتاجدرلر ومرکز مزبور بیتمزده‌کی خیرجوودرست خرستیانلردرکه
مرکز اولمقلغه قابلدرلر . بز بوسیاق ناهموار ادیه‌یی جمیع اقتدارمزی
ثبات اوزره صرف ایدرك مملکتده مستمر اولان نظام موجبنجه هربریمزه
عائد اولان مازم علینانك هیچ برنده قصور ایتمیورز . وذکر اولنان ادملرك
منبع قانونی و پدرلرینك قبوری بومملکتده‌در و بونکله بیله دیمزك بزه
عرض ایتدیکی لازماتك جمله‌سنی ثنا وتوقیر ایله ادا ایدرز ودیمز بزه امثلمزه
محبتله وحق صریح اوله‌رق وطنداشلریمزه محبتله امر ایدر ایمدی بربشقه
علم ووقوف دخی حاصل ایتدیکمزده بولندیغمز دائره‌دن خروج ایده‌جکمز

کونلرده بز قربانلریمزی و وطنمزك مصائبی ایچون فدا ایده‌لم . ارتق بوندن ایلرو ایضاح اولمز . باقی بزم مسقط رأسمز اولان اراضیمزك منفعتنه بوندن زیاده یرامق خصوصی بعض شخصك ارزوسنه وعزت نفسنه مفوضدر . بز بو مخاطرهٔ عظیمه‌دن امین وسالم اولمقلغی ارزو ایدرز . زیرا بزم اولیکی خطالرمزك نتیجه‌لری حالا کردنمزده حمل ثقیلدر . انتهی

نومرو

(١٢)

﴿ اتریایه ناظر عمومی تعیینند دائر رؤسا طرفندن امضا اولنان ﴾

﴿ سندك صورت ترجمه‌سی ﴾

ویریلان قرار موجبنجه شرکت یونانیه اعضاسی عقد مشورت واجرای مذاکرات ایتدکدن صکره شرکت یونانیه حقنده نافع ولایق کوریلان کافهٔ خصوصاته نظارت ایتمك اوزره علکساندر اپسلانتی‌یی شرکت مذکوره ناظر عمومیسی صفتیله طانیمش اولدقلرندن اشبو سند تنظیم وکافهٔ اعضا طرفندن امضا قیلندی   فی ١٢ نیسان ١٨٢٠ سنه

نومرو

(١٣)

﴿ پره‌وه‌نك روسیه‌لویه ویردیکی لایحه ﴾

کرك روسیه دولتنه وکرك ملتمه خدمت ایتمك اوزره اتی البیان موادك اجراسنی تعهد ایدرم .

اولا لازم کلان طرفه سوق اولنمق اوزره حرب وضربه مقتدر ایکی بیك نفر یونانلولری تهیه ورومایلی احوالنه دائر تحقیقات لازمه‌نك اجراسیله کیفیتی لازم کلان طرفه اخبار ثانیا حرب وقوعنده موره‌ده الحالة هذه حربه مهیا اولان بشبیك نفر عسکری یونانستان وترحاله‌یه سوق ایدرك اول حوالیده یوز بیکی متجاوز عسکر تدارك و بو صره‌ده تپه دلنلی علی پاشا علیهنده بولنان پك چوق ارناود بکلرینی دخی جلب ثالثا سلاحه مراجعت ایتمکسزین یالکز ایچنده بولنان روملر معاونتیله سولی قلعه‌لرینی ضبط ایتمکی تعهد ایدرم .

بوماده‌یی بوندن اقدم فرانسه عسکری قوماندانته دخی دفعاتله تکلیف ایلمش ایسه‌ده فرانسه ایله دولتعلیه بیننده اولان اتفاقی خلالدن محافظه

ایتمك و یاخود اقچه صرف ایتمامك و بلکه قورفه ده بولنان قوهٔ عسکریه سنی ضعیف دوشورمامك ایچون بو بابده اظها موافقت ایتامشدر ٠

نومرو

(١٤)

❊ پاپاریغو پلو طرفندن ناظر عمومی یه کوندریلان مکتوب ❊

تپه دلنلی علی پاشانك قتلی فرمانی بودفعه اعلان قیلنمش ایسه ده اجرای ایجابنه دکین خیلی وقت مرور ایده جکندن طرفزدن بو فرصت فوت اولنمیوب دشمنك بران اول امحا وازاله سنی مؤدی اولان اسبابك استحصالنه ابتدار اولنسون ٠ مانتو نام کمسنه تپه دلنلی علی پاشانك مجوهرات وسائر ذی قیمت اشیانك مدفون اولدیغی محلی بیلدیککندن پاشـو بکك امریله قتل اولنمشدر ٠

مسموعات واقعه یه کوره علی پاشا مهمات وذخیره ولوازمات سائره یی وقت وزمانیله تدارك ایتمش اولدیغندن بو دفعه ایکی و بعض روایته کوره درت بیك کشی ایله قلعه یه قپانمشدر ٠

تحقیقات واقعه یه کوره علی پاشـا اوزرینه سـوق اولنان عثمانلو عسکری امراسی بیننده بغض وعداوت حاصل اولوب اردوکاهلری دخی لایق وجه اوزره محـافظه اولنمدیغی جهتله اول حوالیده بولنـان یونان قپـتانلری بالاتفاق عثمانلو عسکری اوزرینه هجوم ایده جك اولسه لر سهولتله غلبه ایدوب علی پاشـایی حال محصوریتدن قورتاردقدن صکره انك معاونتیله بشقه بیوك خدمتلر دخی کوره بیلورلر ٠ فی ٢٠ ایلول سـنه ١٨٢٠

نومرو

(١٥)

❊ اتریانك تشبثاتنه دائر لایحه ❊

(برنجی ماده) دشمنی اشغال ایتمك ایچون هر نه صورتله اولور ایسه اولسون صرپلولری شمدیدن ایاقلندرمق ٠

(ایکنجی ماده) تپه دلنلی علی پاشا صرپلولرك عصیانه دکین مقاومت ایده بیلور ایسـه اول حالده دشمن عسـکری بالطبع ایکی فرقه یه منقسم اولوب برفرقه سی صرپلولر ودیکر فرقه سی علی پاشانك اوزرلرینه سوق ایدلمش اولوب موره اهالیسی دخی عصیانه غیر مقتدر عد اولنه رق کندو

حالنده براقلمش اوله‌جغندن بو صره‌ده علی پاشا طوتلمش و یاخود بشقه صورتله سقوطی وقوع بولمش اولسه بیله دشمن صرب عصیاننك تربیه‌سی ایچون اول طرفه کلیتلو عسکر سوقنه مجبور اوله‌جغندن یونان قپتانلرینك محوینه مقتدر اوله‌ماز و حال برعکس اولوبده قپتانلر محو ایدیله‌جك اولور ایسه اول حالده ملتك ثلث قوتی ضایع ایدلمش اوله‌جغندن بو فنالغك دفعی ایچون صرپلولرك حربه دوام ایتملرینه سعی ایتمك ٠

(اوچنجی ماده) اشقودره اهالیسی حربه مستعد ومقتدر اولدقلرندن بونلری اشغال ایتمك ایچون قره طاغلولری اشقودره طرفنه تجاوزه سوق وتحریك ایله برابر کندولرینه نقداً معاونت ایتمك ٠

(دردنجی ماده) یانیه طرفنه مأمور مخصوص تعیینیله علی پاشا معیتنده بولنان قپتانلرك جمعیته ادخال ایدلملری ایله برابر حقلرنده دولت علیه‌نك سؤ قصدی اولدیغی وصرپلولرك تصورات عصیانیه‌سی کندولرینه بیان اولندقدن صکره سبب نجات وسلامتلری بینلرنده هر حال وکارده اتحاد واتفاق ایتملرندن عبارت اولدیغی درك وتفهیم اولنمق ٠

(بشنجی ماده) مأمور مرقوم تپه دلنلی علی پاشانك سقوطندن اول یانیه‌یه واصل اوله‌بیلور ایسه قپتانلر ایله علی پاشا بینلرنده اتحاد واتفاقی حاوی برقطعه مقاوله سندینك ترتیب وتنظیم ایدلمسنه سعی ایتمسی

(التنجی ماده) موره ایله آق دکز اطه‌لری اهالیسی برآن اول رفع لوای استقلاله تشجیع ایتمك اوزره ناظر عمومی ایله باش راهب غریغورینك آق دکز سواحلنی کشت وگذار ایتملری ٠

(یدنجی ماده) صرپلولرك موره اهالیسندن اول عصیان ایتملری ایچون تدابیر مقتضیه‌نك اتخاذ ایدلمسی ٠

(سکزنجی ماده) صرپلولر ایله قره طاغلولرك دشمن طرفندن اغفال ایدلمامری ایچون دشمنك محوینه دکین یونانلولر ایله متفقاً حربه دوام ایده‌جکلرینه یمین و یرلدکدن صکره کیفیت قوی سنده ربط ایدلمسی ایچون اول طرفه کوندریله‌جك مأمورلره تنبیهات لازمه‌نك اجرا ایدلمسی ٠

(طقوزنجی ماده) دشمنك قوهٔ بحریه‌سی موجود اولدقجه یونان قپودانلری رفع لوای استقلاله جسارت ایده‌میه‌جکلرندن دشمن کمیلرینك

نفس ترسانه‌ده احراق و بوصورتله هم استانبول وهمده آق دکزاطه‌لرینك ضبط ایدلمسی خصوصلرینه سعی اولنمق .

(اوننجی ماده) ظالمك جنك کمیلری احراق ایدلمکسزین ضبط ایدلمش اولسه بوصورتله فوائد ومحسنات عدیده‌نك استحصال اولنه‌جغی درکار ایسه ده قوهٔ موجوده بوتصورك اجراسنه کافی اولمیوب بونلرك احراقی تصوری ایسه ایکی یوز بیك غروش صرفیله وجوده کله‌جکندن موره اهالیسنك عصیانندن اول دشمن کمیلرینك احراق ایدلمسی و بوماده‌یه دائر اتخاذی لازم کلان تدابیرك دخی نفس استانبولده تذکر قلنمسی .

(اون برنجی ماده) دشمن کمیلرینك احراقی عقیبنده محبان یعنی اتریا اعضای خارجیه‌سنك تحت تصرفنده بولنان تجار کمیلرینك اون قطعه‌سی آق دکزده رفع لوای استقلال ایتدکاری کبی سائر روم کمیلرینك دخی بونلره التحاق ایتمسی احتمالات قویه‌دن اولدیغندن اول حالده هم آق دکز سواحلنده ساکن اهالئ اسلامیه‌یی اخافه‌یه وهمده استانبولك ضبطنه کافی برقوهٔ بحریه تدارك ایدلمش اوله‌جغندن اجرای ایجابنه دقت واعتنا قلنمسی .

(اون ایکنجی ماده) ظالمك کمیلری وجه مشروح اوزره احراق اولندیغی تقدیرده طونه‌ده بولنان جنك کمیلری درحال استانبوله جلب اولنه‌جقلرندن اول حالده طونه‌ده بولنه‌جق اولان محبان کمیلری مملکتین وروم ایلی ساحلنده واقع بعض استحکاماتی ضبط ایله طونه وقره دکز ساحلنده ساکن اهالی‌یی اخافه ایده‌بیله‌جکندن اولوجهله حرکت اولنمسی .

(اون اوچنجی ماده) محباندن اولوب افلاق و بغدان و یوده‌لرینك معیتلرنده بولنان عسکر ضابطلری رفع لوای استقلال ایتدکاری آنده ظالم طرفندن درحال اوزرلرینه عسکر سوق ایدلمش اولسه روسیه محاربه‌سنك اچلمسی قورقوسی اولدیغندن اول طرفه درحال عسکر سوق اولنه‌میه‌جغندن ذکر اولنان ضابطلر لزومی مقدار عسکر ولوازمات سائره‌یی تدارك ایتدکاری کبی مملکتین سواحلنده واقع قلعه‌لرك ضبطنه دسترس اولور وهیچ اولمز ایسه موره ارباب اختلالنه کوندرلمك اوزره مملکتینده کلیتلو اقچه‌نك تدارك ایدلمسی مأمول قوی اولدیغندن شمدیدن اجرای ایجابنه تشبث اولنمسی .

(اون دردنجی ماده)   مصرده بولنان روملر شمدیلك اوچیوز بیك غروش تهیئه ولدی‌الحاجه بونك ایکی مثلنی اعطا ایده‌جکلرینی تعهد ایتمش اولدقلرندن اجرای ایجابی ایچون اول طرفه برمأمور مخصوصك اعزام ایدلمسی ·
(اون بشنجی ماده)   قبریس متره پولیدی طرفندن وعد اولنان اقچه وذخیره‌نك قبضی ایچون محلنه برمأمور مخصوصك کوندرلمسی ·
(اون التنجی ماده)   مصر والیسنك خدمت عسکریه‌سنده بولنان ایکی بیك قدر روملرك موره‌یه عودت ایتملری اسبابنك استحصالی ایچون ناظر عمومی طرفندن مصرده بولنان روملره تعلیمات مقتضیه‌نك کوندرلمسی ·
(اون یدنجی ماده)   مصر والیسی موره اختلالنك دوامی مدتده هیچ اولماز ایسه بی طرفانه حرکت ایتمك ایچون لسان ترکی‌یه آشنا اولوب والیٔ مشار الیهی اغفاله مقتدر اولان روم هکیملرندن برینك درحال اول طرفه کوندرلمسیله برابر کندوسنه معاونت لازمه‌نك اجراسی ضمننده ناظر عمومی طرفندن اول طرفده بولنان روملره تحریرات مخصوصه کوندرلمسی ·
(اون سکزنجی ماده)   مملکتین بویارلرندن طودوری نقری اکرچه بعض مرتبه طریق استقامتدن انحراف ایلمش ایسه‌ده ارباب درایت ولیاقتدن اولدیغندن کندوسنك ناظر عمومی طرفندن زیاده‌سیله تلطیف ایله برابر خدمات واقعه‌سی مقابلنده ایلروده فوق المأمول نائل مکافات اوله‌جغی خصوصنك دخی کندوسنه تحریرات مخصوصه ایله بیلدیرلمسی ·
(اون طقوزنجی ماده)   استانبولده بولنان ملت صندوغی مدیرلرینك تلطیف وتشویقی ضمننده کندولرینه ناظر عمومی طرفندن تحریرات مخصوصه کوندرلمسی ·
(یکرمنجی ماده)   مهمات حربیه تدارکی ایچون مملکتین متره‌پولیدی ایله راهب و بویارلرندن کلیتلو اقچه النه بیله جکندن اجرای ایجابی ضمننده کیفیتك ایجاب ایدنلره اشعار اولنمسی ·
(یکرمی برنجی ماده)   ناپولی دولتنك خدمت عسکریه‌سنده بولنان روملرك موره‌یه عودتلری ایچون اول طرفده بولنان پرینساری‌یه ناظر عمومی طرفندن تحریرات مخصوصه کوندرلمسی ·
(یکرمی ایکنجی ماده)   روسیه دولتنك امور بریه و بحریه‌سنده مستخدم

روم ضابطانك معيتلرنده بولنسان روم نفراتى ايله برابر برآن اول موره يه عودت ايتملرى ايچون اولطرفه برمأمور مخصوصك كوندرلمسى .

(يكرمى اوچنجى ماده) موره ده ترتيب اولنه جق عسكر وضابطانه توزيع اولنمق اوزره اون بيك تفنك ايله بشيوز قليجك تدارك ايدلمسى خصوصلرينه قرار ويرلمش اولديغندن برآن اول اجراى ايجابنه ابتدار اولنمق لازم كلور .

نومرو
(١٦)

ناظر عمومى طرفندن استانبول جمعيت خفيه سنه كوندريلان لايحه

ظالمى هر برطرفدن برر غائله ايله اشتغال ايدوب عهد قريبده محو وازاله سنه جهد واقدام ايده جكمز دركار ايسه ده هم استانبولده بولنان وطنداشلريمزك هركونه مخاطره دن قورتارلمسى وهمده دشمنك پايتختى اولان استانبولك ضبطى اهم والزم اولديغى كبى دونمانك ضبط ايدلمسى دخى ترسانه وطوبخانه ايله نفس استانبولك ضبطنه مدار قوى اوله جغى امور بديهيه دن اولمغله اشبو دونمانك ضبطى ايچون اتى البيان موادك اجراسنه غيرت اولنسون شويله كه .

(برنجى ماده) استانبول ليمانده و بوغاز ايچنده بولنان محبان كميلرى قپودانلرندن بش نفرينه بيكباشى والليسنه يوزباشى ولزومى مقدارينه دخى ملازم رتبه سنك ويرلمسى .

(ايكنجى ماده) بونلره پشينا برر ايلق ويرلدكدنصكره حربده وفات ايدنلرك اولادينه ملت طرفندن باقيله جغى كبى ايفاى حسن خدمته موفق اولنلرك دخى بشقه جه نائل مكافات اوله جقلرى خصوصلرينك كندولرينه تفهيم ايدلمسى .

(اوچنجى ماده) مذكور قپودانلرك شمديدن ترسانه اطرافنى معاينه ايله برابر ليمانده بولنسان روم ودشمن كميلرينى تعداد ودشمن كميلرندن قنغيسنده طوب وتفنك ومهمات حربيه بولنوب قنغيسنك بوش اولديغى تحقيق ايتملرى ايچون تنبيهات لازمه نك اجرا ايدلمسى .

(دردنجى ماده) بوخصوص ايچون ترسانه قپودان اغاسى قسطنطى كوچو ايله استشاره اولندقدنصكره مرقومك وطن پرور اولديغى تبين

ایدر ایسه کندوسنی شمدیدن امور بحریه ناظری تعیین ایتمش اولدیغمزی بیان ایدرك برطرفدن انك معرفتیله لزومی مقدار عسکر تحریرینه ودیکر طرفدن دخی دشمن کمیلرینك کیجه‌نو بتجیلری وجه مطلوب اوزره تبدیل اولنوبده بو صورتله بونلرك ضبطی ممکن ایسه اولوجهله واولمدیغی حالده بشقه صورتله اجرای ایجابنه همت اولنمسی ٠

(بشنجی ماده) بشکطاش اوکنده برایکی قطعه بکلك کمینك بولنمسی محتمل ایدوکندن اشبو کمیلرك ترسانه اوکنده کی کمیلرك ضبطی صره‌سنده ضبط ایدلمسی وطشره‌دن کلش ویاخود کیتمك اوزره بولنمش بشقه بکلك کمیلری وارایسه انلرك دخی بو صورتله ضبط ایدلملری ٠

(التنجی ماده) نفس استانبولده رفع لوای استقلال اولنمزدن برکون اول سالف الذکر قپودانلرك معیتلرنده بولنان عسکرك تهیئه‌سیله برابر کمیلرینك خاصکوی ایله بلاط وقلفات بری ساحلنه دیزلمسی ومذکور عسکرك دخی صوڭ کیجه‌ده اول ساحللرده بولنان روملرك خانه‌لرنده اخفا ایدلملری اقتضا ایدر ٠

(یدنجی ماده) عسکر وکمیلر منوال مشروح اوزره تنظیم اولندقدن صکره کیجه وقت معینه‌ده جمله‌سی سهولتله دشمن کمیلرینه تقرب ایده‌بیله‌جکلرندن سکزدن اون‌التی طوپ چکر اقل یکرمی بش کمی اوجه تهیئه قیلنوب الڭ کچوکلرندن بش قطعه‌سی یکی قپودن اودون قپوسی واون قطعه‌سی قلفات یرندن طوبخانه‌یه قدر دیزلمش اوله‌جغندن بونلردن اطرافه طوپ وتفنك آتلمغه باشلانور وعلی الخصوص دشمنك دونمش برقاچ قطعه کمیسی ضبط اولنور ایسه ارتق نه‌قالور ٠

(سکزنجی ماده) اشبو ترتیب کیجه وشدتلو پویراز هواده اجرا اولنملیدرکه روزکارك قوتیله هم کمیلر یز حرکت ایدوب ایجاب ایدن طرفه طوپ آتسون وهمده ضبطی ملتزم اولان محللرك عسکردن تخلیه ایدلمسی ایچون وسائط معلومه ایله ظهوری مقرر اولان یانغینلر اطرافه منتشر اولسون ٠

(طقوزنجی ماده) دشمن کمیلرینك نوبتجیلری جزئیات قبیلندن ایسه‌لر یانغینلرك ظهورندن اول کمیلرك ضبطنه غیرت وعکس حالده کیجه‌لین ساعت بش صولرنده اسکدارده امثالی کورلمامش بر یانغین چیقارلدقدن صکره دشمنك کمیلری ایله استانبولك ضبطنه ابتدار اولنسون ٠

(اوننجی ماده) اسکدار یانغینیله برابر روم ایلی حصارینك شمال طرفنده و یکی کویك اورته‌سنده وایجاب ایدرایسه اناطولی حصارنده دخی برر یانغین چیقارلسون استانبول اورته‌سنده‌کی یانغین ایسه اتمام مصلحتدن صکره عسکریمز طرفندن چیقارلمليدر ٠

(اون برنجی ماده) ترسانه‌نك ضبطنه مدار اولمق اوزره کورکده بولنان ارباب جنایتك تیمورلری کیجه قیردیریلوب سبیلرینك تخلیه ایدلمسی ٠

(اون ایکنجی ماده) قصابلردن لزومی مقدار بیکباشی و یوزباشی تعیین اولنور ایسه بشبیکدن زیاده عسکر تهیئه ایده بیله جکلری تحقیق قیلنمش اولدیغندن اولوجهله اجرای ایجابنه همت اولنمسی ٠

(اون اوچنجی ماده) اشبو عسکر قره‌دن ترسانه اوزرینه سوق ایدیلور ایسه ترسانه‌نك کاملا ضبطی ممکن اوله‌جغندن اولوجهله حرکت ایدلمسی ٠

(اون دردنجی ماده) لزومی مقدار پیاده عسکرینك استانبولده بولنان قصاب و بغچوان اصنافندن تحریر اولنمسی ٠

(اون بشنجی ماده) تقسیم قشله‌سیله طوبخانه‌نك ضبط ایدلمسی ٠

(اون التنجی ماده) تهیئه قیلنان محبان کمیلرندن ایکی قطعه‌سنك ارنبود کویی وایکی قطعه‌سنك طرابیه وقصورلرینك دخی اخور قپو ایله سرای قارشوسنده دیزلمسی ٠

(اون یدنجی ماده) جبخانه‌نك ضبط ایدلمسی اقتضا ایدر ٠

(اون سکزنجی ماده) دشمن کمیلری ضبط اولندقدن صکره پطریقخانه طرفندن لزومی مقدار پاپاس تعیین اولنه‌رق کرك نفس استانبول وکرك توابعاتنده بولنان بالجمله خرستیانلرك ایاقلندیرلمرینه سعی اولنسون ٠

خلاصهٔ کلام طرفمزدن معاونت لازمه‌نك اجراسی مقرر اولدیغندن اوراجه دخی حکیمانه وجسورانه حرکت اولنور ایسه سهولتله نائل مرام اوله‌جغمز درکار اولمغله اجرای ایجابنه همت ایلیه‌سز ٠

استانبولك ضبطی صره‌سنده موقع اجرایه وضع اولنمسی بغدان ویوده‌سی طرفندن توصیه اولنان مواد زیرده درج اولنمشدر شویله‌که اولا استانبولده بولنان اهالئ اسلامیه‌نك برکیجه‌ده کاملا اتلافی ممکن اولمیه‌جغندن

قلیجدن قورتیلانلرك دخی اچلقدن تلف اولملری ایچون ترسانه قربنده واقع ذخیره انبارلری ایله اون قپانك بای حال احراق ایدلمسی ٠

ثانیا قلیجدن قورتیلان اسلامدن ایرتسی کونی برفرقۀ عسکریه‌نك تشکلی ملحوظ اولدیغندن طوبخانه‌ده موجود طوبلرك من بعد اسلام النه کچمامك ایچون درحال دکزه القا اولنمسی ٠ ثالثا اهل اسلام بیننده فنون حربیه‌یه اشنا فرد واحد قالمامق ایچون خمبره خانه‌نك احراقی ایله برابر دردست ایدیلان مهندسلرك دخی عموماً اعدامی ٠

رابعا باروتخانه‌نك احراقی ٠

خامسا حریق اثناسنده پادشاه حیا طوتیلوب وکلاسنك دخی عموماً قتل ایدلمسی لازم کلور ٠

نومرو
(۱۷)

استانبول جمعیت خفیه‌سی طرفندن موسقوده‌کی تجارت شرکتنه یازیلان مکتوبك صورتیدر ٠ ایکی قوسپاره ارەسنه النان کلمات وعبارات اثر یابه مخصوص اولان کلمات واشاراتك شرحلریدر

بوطرفده بولنان احبابز جهاز (اعانۀ عسکریه) ایله اوج بکیجی (سرکرده)یه وچیرمه (اقچه) یه اشد احتیاجلری اولدیغی حالده یالکز جهازی (اعانۀ عسکریه‌یی) بوطرفده بولنان ٤ (روملر) دن تدارك ایده‌بیلورلر اما دیکن (دشمن) دن قیون سوریسنی (دونتمای همایونی) المق ایچون لازم کلان قریمتارتار (باروت) ولوازمات سائره‌نك تدارکی ایچون لازم‌اولان اوچیوز فاتوره (بیك‌غروش) تدارك اولنه‌مدیغی جهتله ٦۲ (استانبول) ده بولنانلرك کاملا محو ایدلمسندن قورقولور ٠ بکیجیلر ایله‌چیرمه‌لر مطلقا ٦۲ (استانبول) ه کوندرلملیدر ۲ (موره) یه کیدوب شرکتك حسابنی (اختلالی) بویورتی کونندن (بوآیدن) صکره میدانه چیقاره‌جق اولان رعنا (علکساندری‌ایپسلانتی) یی ۲ (موره)یه کوتورمك ایچون ٦۲ (استانبول) دن بر دوه (تجار سفینه سی) بش کون صکره ۸۳ (تریسته) یه کوندریله‌جکدر فیونك (خنکارك)وقتی یاقلاشیور قاین پدر (تپه دلنلی علی پاشا) حالا صاغ اولوب کندوسندن حیلی خیرلو ایشلر مأمول اولنورچونکه بر رفیقدن (متره‌پولیددن) تحقیق

ایتدیکمه کوره ایشه واقفدر اوغلنك (ولی پاشانك) اسکیده (پطر یقخاده) رهن اوله رق بولنان قلمتراشی (کاتبی) دخی بونی تصدیق ایدیور · همان ٦٢ (استانبول) لوازماتنك نقصاننی اکمال ایده لم ·

نومرو

(١٨)

علکساندری ایپسلانتی طرفندن نشر اولنان اعلاننامه

نومرو ٥٥ روم ایلی وجزایر بحر سفیدده ساکن روم ملتنك روحانیتلو وحرمتلو متره پولیدانی ورعایتلو نزاکتلو وجوه وقوجه باشی وسائر ایش ارلری ووطن دوستلری معلوم اوله که اشبو وقت مساعدده اورو پاده بولنان طوائف متنوعه باجمعهم ضایع ایتمش اولدقلری استقلال وحقوق ملیه لرینك اعاده وارجاعنه وحکمدار ان نامنه اولان ظالملرك ید ممدودهٔ تعدی وتجاوزلرینی قطع ایله تحدیده چالیشوب جبالامغه مباشرتلرندن برو یونستانك دخی ضیادار اولان یلدیزی طلوعه باشلا یوب مستعجلا نشر اولنان علوم ومعارفك زمان قلیلده تأثیرات قویه سی اصناف متنوعهٔ ملتك اذهاننی نیجه زماندنبرو بوریمش اولان پرده ودوماندن تخلیه ایدوب جمله سنك حقیقت کوزینی اچدیغندن ظالمك تحت ظلمنده بولنمق نوجهله فنا ومستکره ونصل حقسز برطرز ورنکده ونقدر بارکران وناموسسزلق اولوب من بعد زیر پنجهٔ حقارتده قالمق کبی مذلت وحیتسزلك اولدیغنی کبیر صغیر کرکی کبی تیقن واذعان ایتمشدر · اجدادمز اولان قدمای یونانك طوائف سائره یه تفوق وتقدملرینی موجب اوله رق کندولرینی نامدار ایدن عقل رقیق وفکر عمیق وفرط حمیت شمدی ملتمزك درونلریله الفته باشلایوب وطن محبتندن قلبلری سوزان و اشبو محترم وطنلری کارلرینه مکسب وافعال وحرکتلرینه درس ویره جك بر مکتب اولدیغندن ید اغیاردن خلاصنه اقداملری بی کمان اولوب اصلاح حال عموم ایچون حضوری ترك وفدا ایله بو یولده پك بیوك مهلکه لردن بی پروا اوله رق هر وار وجانلرینی بذل وایثاره حاضر ومهیا بولنمق کبی خواهش درون و بر غیرت فوق العاده یی مشاهده ایدن بعض وطن دوستلری و رفاه عمومینك استجلابنی طالور کیمسه لر بو خصوصك قوه دن فعله چیقمسنه تشبث بر له ره راسته اصابت ایده جك وموجب خلاص اوله جق وتحصیل

سربستيه نتيجه ويره جك التلرى تحريك ايدرك لازم كلان تدابير وترتيباته شروع ايتمشلردر . انجق مبتدى اولان افراد قومك هجومى در ايتكار رؤسانك تدبيرلريله تعديل اولنماز ايسه ايليك يرينه فنالق واقع اوله كلديكى دخى مجربدر بنابرين اجراسى وكالتنى متحمل اولديغم اشبو امر عظيمك صورت حركتنى سزلرك عهدهٔ استيهالنه تفويض واحاله ايدوب نته كه شمدى يه دك قومى صيانت و امورلرنده معاونت و وصايت ايدرك محبتلرينى تحصيل وكسب قدر وشرف ايتديككز كبى بوندن بويله دخى اشبو حركتلرينه دليل نكهبان اوله رق سوء افعالدن حمايه برله ابقاى نام ايتمكز مأمولنده يم بعض وصايا وخلاصهٔ افكاريمه دائر تبليغاتك افاده سى ضمننده وطن اخلاصكارى و بنم و بندن بيوكارك مجرب ومحرم اسرارى اولان ديمترى تملى طرفلرکزه كوندرلمشدر شمديكى حالده وطن حقنده الزم اولان شيلرك هر برينى افهام وافاده و بعض فعلياتك صورت اجراسنى دخى ارائه ايتمكه مأموردر .

قرداشلر افاده سنى قبول ايله ارائه سنى سريعاً مركز حصوله كتورمكده تراخى وذهول ايتميه سز زيرا عامه نك سلامتى وهر برلركزك نجات ورفاهيتى بو تدابيرك اجراسنه وابسته در . مرقومك تكليف ايده جكى شيلردن خوف واحتراز اولنمسون . وجمله نك قلبنده تملكشمش اولان افكار يعنى معاونت اجنبيه اولمدقجه تحصيل سربسيت ممكن دكلدر اعتقادنده اولديغكز معلومدر انجق وطنمزك حالنه نظر دقت وتعميق فكر ايدن ارباب بصيرت بو ملاحظاتك اوهام و خيالات اولديغنى ميدانه قويه بيلور درياره نظر صالك كوررسزكه كافهٔ تجارت وملاحت بحريه ديندا شلريمزده اولوب قدماى يونانك علايمنه جزيره سنده سفائن دارايه ايتدكارى كبى بونلر دخى بر فداكارلق اجراسنه مستعد ومهيالردر جانب بره نظر ايده جك اولورسه كز نيجه ليئونيدالر كمال خواهشله وطن دوستى اولان اسپارته وحانيه دلاورلرينى سوق وقومانده ايدر كوررسكز (ليئونيدا مانيه قرال زاده لرندن اولوب بوندن ايكى بيك اوچيوز سنه قدر مقدم ترمو بيل نام محلده دارا ايله محاربه ايدن مشهور بربهادر در بوراده تشبيه طريقيله ايراد اولنمشدر) ايشته بونلرك ازدل وجان دركار اولان اتفاق واتحادينى كوروب كندولرنده بوغيرت وارزو وفداكارلق ثمرات

جلیله‌سنی دخی مشاهده و بونکله دشمنمزك رخاوت وتسیبی واختلالات
داخلیه‌یه اوغرادیغی حالی کوزجه موازنه ایتدکدن‌صکره دول اجنبیه
معاونتی دخی لازم اولدیغی اول وقت سویلك کرکدر ٠
دین قرنداشلری بوسوزیمه دقت اولنسون منافع لایعد ولایحصی کورمدکجه
بریبانجی دیکره هیچ بر وقتده یاردم و معاونت ایتمك ممکن دکلدر ٠
اجنبینك بزم ایچون دوکه‌جکی قانی پك آغر بهالرله اوده‌رز ٠ انجق
کندومز حرکت ایدوب بو یمزده اولان بیوندوریغی سیلکه‌جك اولور
ایسه‌ك اولوقت اوروپانك پولتیقه‌سی دول معظمهٔ خرستیانیه‌یی بزمله متفق
وطرفدار اولمغه مجبور ایده‌جکنده شبهه یوقدر باقی حقکزده‌اولان احترامات
فائقه استبقاسیله ختم کلام ایدرم ٠ اشبو اعلاننامه بیك سکز یوز یکرمی
سنه‌سی تشرین اولك سکزنده اسماعلیده تحریر اولندی ٠

علکساندری
ایپسلانتی

نومرو
(١٩)

✵ استانبول روم پطریقی غریغوریوز طرفندن یازیلان مکتوب عمومی ✵

نظر مرحمت الهنیك نائلی غریغوریوز
جزائر بحر سفیدده ساکن خرستیان ملتنك ریاست مذهبیه‌سنده بولنان
واشبو پطریقلق مقامنك مکتوبنه تصادف ایدوب امور روحانیه‌ده
متشارك واخوانمز اولان روحانیتلو متره پولیدلر وحرمتلو باش اپسقپوس
واپسقپوسلر ورعایتلو قوجه باشی وملت معتبرلری حمایت اللهه نائلیتکز
خلاصهٔ دعواتمز اولدیغی افاده سندن صکره معلوم اوله‌که حامل مکتوبمز
نزاکتلو دیمتری تملی جنابلری کندینه متعلق بعض مبالغ استحصالی
خصوصیچون مملکتکزه عزیمت ایده‌جکندن وزیر حمایت الهیه‌ده
بولنان رفعتلونك طرفلرکزه اولان مکتوبندن مصلحتی بالاطراف
معلومکز اوله‌جغندن ومزبور تملی جمله‌نك امنیتنی قازانمش صداقتکار
و مجرب الاطوار واستقبال و حرمته و جوهله لایق و سزاوار
برذات اولدیغندن بز اشبو رقمك صاحبی سزلری عن‌قلب تشویق وترغیب
ایدرزکه بمنه تعالی اول‌طرفه وصولنده کوجکز یتدیکی‌مرتبه حقنده حرمت

ورعایت واوله‌جق تشبثاتڭ حصولنه الکزدن کلدیکی درجه بذل مقدرت وغیرت ومنافع عمومی جلب ودعوت ایدیجی برفعلڭ اجراسنه همت ایلیه‌سز چونکه کشی هرنه اکرسه انی بیچر توفیق الهی جمله‌کزه رفیق اولسون ٠

فی ۱ کانون اول سنه ۱۸۲۰ قرانداشکز ودعاجکز
استانبول پطریقی

نومرو
(ك)

ترسانه ترجمانی نیقولا موروزی بکڭ مکتوبی

اقدکز اطه‌لری وجوارنده بولنان مملکت وبرلرڭ اعتبارلو قوجه باشی ووکیللری مزید عمر ورفاه وحضور وصحت وجوده نائل اولمکز تمنی اولنور ٠

اشبو شقه‌مزڭ حاملی حرمتلو دیمتری تملی شایان رعایت وحرمت ذواتدن اولدیغندن وصولنده احترامات لازمه‌نڭ ایفاسیله اولطرفده فروخت ایتمك اوزره کوتوردیکی متاعڭ کارلی فیئات ایله صاتلمسی ومملکتلرکزدن الەجغی امتعه‌ده یبانجی اولمق ملابسه‌سیله اغفال اولنوب صارمشغه طوتلمسنه وسائر منفعتلو ایشلرینه دلالت ومعاونته همت ایلیه‌سز ٠

بزدخی سزلر ایچون اعانهٔ متقابله اجراسنه حاضر بولندیغمزدن کوچمز یتیشه‌جك ظننده اولدیغکز مصلحت نه ایسه اشعار اولنمق اخطاری وخاطرلرکزڭ استفساری ایله ختم کلام اولنور ٠

فی ٦ کانون‌اول سنه ۱۸۲۰ نیقولا موروزی

نومرو
(۲۱)

اتریا اصحابندن بیکباشی صوانڭ اقسانتویه
مکتوبی فی ۹ تشرین‌اول سنه ۱۸۲۰

قلاصه‌ده عزیمتلری خبری موجب محظوظیت اولمش وصرب بستان بکی میلوش طرفندن ادم مخصوص ایله بر برینی تعقیبا کلان اوچ‌قطعه مکتوب طرفکزه کوندرلمشدر ٠ بزه کلان مکتوبنده اوراده اولان مسلمانلرڭ کندینه افاده‌لری و بعض محلدن الدیغی خبرباب عالی طرفندن اولنه‌جق تکلیفه عدم رضا

صورتنی کوسترر ایسه بابا پاشا قومانداسیله روم ایلیدن اوزرینه عسکر سوق اولنمق مصمم ایدوکی وخورشید پاشا بومصلحتك ترویجی ارقه‌سنده اولدیغی وصربستانده انجق برهفته‌لق ذخیره وجبخانه اولوب ترکستان واوستریا طرفندن تدارك وجلبه تشبث اولنسه ممکن اوله‌میه‌جغندن بشقه اشتباهی دعوت ایدرك سررشته و یره‌جکندن افلاقده اولان معتمد تجاره اخطار اولنه‌رق ذخیره‌ایله کلان چاملرك (چام‌طونه‌ده برنوع قایقدر) مخفی محللرینه باروت وقورشون تحمیل اولنوب ماینده قرار و یریله‌جك سمتسز برمحله لیلاً یناشه‌رق اخراج اولنمقدن بشقه چاره اولمدیغی و بغتة عثمانلوطرفندن برهجوم وقوع بولدیغی حالده‌نوجهله حرکت اولنمق لازم کله‌جکنی استعلام صددنده اولدیغندن بزدخی باباپاشا مأموریتی خلاف اولوب اولطرفده بولنان ترکلرك ترویج مرام مخصوصلری ایچون نشر اراجیف ایتملرندن عبارت واو یله‌برشی وقوع بوله‌جق اولسه بیله روسیه‌لومنع وحمایت ایده‌جکی و بوطرفدن‌دخی امداد اولنه‌جغی وارسته‌ٔ شك واشتباهدر دیو و بوکا مقیس نیچه ادلهٔ مقنعه سرد وایراد اولنمشدر . شوتفصیلدن مقصدم رفقامزدن بعضیلرینك صرب بلوایله برلشمك وانلری حرکت وطغیان ایتدرمکی پك‌اسهل ظن وکمان ایتدکاری بروهم وخیال اولدیغی بیاندر . ماینه بکنه کوندرلمك‌اوزره طلب اولنان برعدد سیف دخی ناقل مکتوبمزله ارسال اولندی تپه دلنلی علی پاشا دائرهٔ محاصره‌یه النمش اولدیغی یکی کلان اخبار دندر .

❊ ینه‌مرقوم طرفندن دیکر مکتوب ❊

بوکون لازاکی‌ایله صوچو بکك مهرداری اولان افلاق باش‌قپو کتخداسی پوستلنقوز استاوراکنك اوغلی بزه‌کلمشلر ایدی . اثنای مصاحبتده پدری مرقوم باب عالی‌یه جلب اولنه‌رق جانب پادشاهیدن احسان اولنان برمجوهر قوطی کندینه اعطا وطرف صدر اعظمیدن برثوب سمور اکسا اولندقدن صکره حالت افندیدن دخی دونانمش‌آت و یریله‌رك تلطیف اولندیغی‌حکایه صره‌سنده بو یله فوق‌العاده برالتفاتك اصل وسببی نه‌ی اولمیوب البته دولته منفعتلوایش‌کورمشدر دیدیکمده‌ایشی اوکورمدی انجق بوطرفدن‌بشقه‌سنك اثراقدامیدر دینجه دهازیاده تحری وسؤاله سبب و یردیکندن بزدخی آیا دولتعلیه‌نك حربه‌متعلق افکاری‌می اوله دیدم . یوق یوق حرب دکلدر

فقط بزم فنارليلردن بعضيلرى روسيه اولكه‌سنده منستر وقپو ديستريا ايله براتفاق خفى تشكيل ايدوب تركستانده بولنان خرستيان ملتنى طغيان ايتدرمك وبوسببله جان وخانمانلرينى افنا ايتمك ايسترلر بوقضيه ايسه دولتعليه‌يه شمدى عكس ايتمش و يانيه‌دن عودت ايدن اشقودره واليسى ومالك پاشا بوسنه واليسيله برلشه‌رك وحوالئ صربستانده ايليشه‌رك اهالئ مرقومه‌نك حال وحركتلرينه كوز قولاق اولملرى امر اولنمشدر . بوقضيه‌دن باب عالى باش ترجمانى وقاليماكى بكك دخى خبرلرى يوقدر بو لاقردى بزدن تفوه اولنديغى خبر النه‌جق اولسه بتديكمز كوندر ديه‌رك اخره نقل ايتمامز ايچون قسم و يرمشدر .

نومرو

(٢٢)

علكساندرى ايپسلانتى ايله اتفاقه دائر ميلوش طرفندن ويريلان سند صورتى

علكساندرى ايپسلانتى يونانستان ايله ايالات مجتمعه ومتفقه نامنه وحالا صربستان باش كنزى ميلوش اوبره‌نويج صربلولرك نامنه اوله‌رق بينلرنده وجه اتى اوزره مقاوله ايتمشلردر .

شويله‌كه اولا طرفين حرب تجاوزى وتدافعيده اولسون دائمى صورتده متفقاً حركت . ثانياً صورت خصوصيه وعموميه‌ده اولسون يكديكرينى صيانت و حمايه ايده‌جكلر . ثالثاً صربستانه التجا ايدن يونانلولر حسن صورتله قبول وحمايه ايديله‌جكدر . رابعاً طرفيندن برى برموقع مشكلده بولنه‌جق اولور ايسه ديكرى هر وجهله معاونت ايده‌جكدر . خامساً طرفينه نافع اولان هر بر امرك اجراسنه طرفيندن جهد واقدام قيلنه‌جقدر . سادساً ايجابنده يونانلولرك صربستاندن مرورلرينه مساعده قلنه‌جقدر . سابعاً علكساندرى ايپسلانتى طرفندن صربستانه كوندريله‌جك مأمور مخصوصه هر وجهله رعايت اولنه‌جقدر . ثامناً دشمنه مقابله‌يه كافى قوهٔ حربيه اشبو سند تاريخندن بدأ ايله اوچ ماه مرورينه دكين تهيئه قيلنه‌جقدر . تاسعاً ايالات مجتمعه ومتفقه تماميله كسب استقلال ايدنجيه دكين مذهبمز و بلكه بنى ادمك دشمنى اولان اهل اسلام ايله محاربه‌دن كيرو

طورلميه‌جقدر . عاشراً مذهب ووطن حقنده خيرلو اولان هر كونه تدابير اتخاذ و اجرا قيلنه‌جقدر .

بناء عليه اشبو مقاوله سندى تنظيم واصولى وجهله مبادله قلنمشدر .

میلوش او بره‌نويچ

نومرو

(٢٣)

﴿ اسكرلت بكدن حالت افندى‌يه تذكره ﴾

دولتلو مرحمتلو ولى نعمت بينتم افندم .

روسيه ايلچيسنك قره‌جه بكك فرارندن صكره استفراغ ايلديكى اخلاط رديهٔ فساديني بو دفعه تكرير ودرميان ايلديكنى مبين فرانكيني ترجمانه محرر اولان تذكره‌سى ودولتلو رئيس افندى حضرتلرينك فرانكيني‌يه تيز الدن اعطا ايلديكى جوابى و بو بابده ولى نعمتم افنديمك دخى رأى ومطالعهٔ ولى‌النعمانه‌لرى قرنداشم قوللرينك تقريرندن معلوم عبد صداقت مرسوملرى اولمشدر فى الواقع مقام رياستدن ايلچينك بو مثللو نابرجا ومفسدت انتما ايرادات ومقالاتنى مقابله‌سز وجوابسز ترك ايله اغماض عين بيورلمق نامناسب ايدوكى دركار وسفسطه پردازلقده وشرتكارلقده يدطولى صاحبى اولان ايلچيئ مرسومه زياده سر رشتهٔ فساد و يرلمامك ايچون و بريله‌جك اجوبه‌يه اطرافيله تأمل واعتنا قلنمق كار عاقبت انديشى ايدوكى نزد دقايق شناس ولى‌النعمانه‌لرنده آشكاردر درعليه‌يه وصول عبيدانه مدنبرو اكثر امور نازكهٔ خارجيه‌ده اغماض عين وسكوت ايله معامله اولنمق اصولى اختيار كردهٔ عالى بيورلديغى مشهود صادقانه‌م اولوب اشبو اصول روسيه ايلچيسنى انصافه كتورمك وتزويرات مألوفه سندن واز كچورمك حكمتنه مبنى ايسه شمدى‌يه دك مفيد وكاركر اوله مديغى امر غير مبهم و بالعكس احوال حاضره‌يه نظراً انواع محاذيرى مستتبع اولوب شو يله‌كه روسيه دولتى سكوتمزى دول سائره عندنده اعذار وشكايات حق نما تكوين واغراض معلله‌سنى تلوين ايتمكه ذريعهٔ فساد اتخاذينه ساعى اوله‌جغى دقيقه‌سى روسيه‌لونك يوزسنه‌دنبرو ملتزمى اولان مشوار خديعه شعارى واصول زمينكاريسندن معلوم ومسلمدر مع هذا كه بعناية الله تعالى هر ماده‌ده حق يد دولتعليه‌ده ايدوكى بى اشتباهدر بو بندهٔ احيا كرده‌لرى بندكان سلطنت سنيه‌نك غيرت وصداقتلرينى تمييز وافادات كستاخانه‌لرينى

بالتأنی استماع بیورلمقده درکار اولان فضیلت مقادیر شناسی وحیثیت محاسن پیوند ولی النعمانه‌لرینه مغرورا اشبو محرمانه واقع اولان معروضات کمترانه‌م برکمسنه‌یه تجاوز وترشح ایتمیه‌جکی جزمیله همان متبادر خاطر قاصر صادقانه‌م اولان مطالعاتی کستاخانه وصادقانه عرض واشعاره مجاسرت ایدرم . روسیه ایلچیسنك اموردا خلیه‌یه مداخله‌سی جائز دکلدر دیو دولتلو رئیس افندی حضرتلرینك فرانکینی‌یه افاده‌سی ایلچینك سؤالنه جواب اولمدیغندن بشقه مرسومك تقاریر وایراداتنه باب عالیده عطف عین دقت بیورلمدیغی اسناد وشکایتنی انتاج ایدر زیرا نه بحث وتذکار ایلدیکی مکالمه‌دن ونه فرانکینی‌یه اولان تذکره سندن امور داخلیه‌یه مداخله ایلدیکی مستبان اولمیوب بلکه یالکز تحت الشروط اولان مملکتینه متفرع موادی درمیان ایلدیکی جوابیله مقابله ایدوب بوجهتله شکایات سائره اختراع وتزویرینه دخی فرجه یاب اوله‌بیلور . هکذا موضوع بحثی اولان مظالمی مملکت افلاقده ایقاع و بغیر حق اولقدر اقچه‌یی تحصیل ایدن قره جه بك رد واعاده ایتسون وصکره اوته‌یه برویه و یردیکنی استرداد وادعا قیلسون دینلور ایسه ایلچیٔ مرسوم قره جه بکك مقبوضی اولان تحصیلات جبریه‌سی کندودن سؤال واسترداد اولندقده نه طرفه صرف ایتمش اولدیغنی مبین بر دفتر اعطا ایلدی دیو جواب ویرمسی وفی نفس الامر ویوده‌ٔ مرسومك ولی نعمتی اولان دولتنه سبقت ایدن کفران نعمت وخیانتنه ضمیمه اوله‌رق هم اولادلرینی اضرار وتکدیر وهم ولی نعمتلرینی مدخول ایتمك غرضیله یحتمل‌که ترتیب وتزویر ایلدیکی بویله بردفترینی دخی ارائه ایلمسی و بعده ابراز ایده‌جکی بردفتر مزورك کذب وصحتنی لاجل التحقیق دولتین بیننده برمباحثهٔ مستکرهه دخی ابداع ایتدیرلمسی امر مستبعد دکلدر کذلك ایلچیٔ مرسومك ضربخانهٔ عامره‌یی بیانجی تحت الدین حکمنده عدواعتبارینه دائر وشان دولتعلیه‌یه ایراث شین ونقیصه ایدر اموال میریه‌نك توقیفنه متدائر ظهوره کلان ادعاسی نابجا ایدوکی ودوست بردولت ایلچیسنك لسانه یاقیشور برمعامله اولمدیغی افاده بیوریلور ایسه حریف انصافه کله‌جك و بویله برجواب باصوابك نزاکتنی ادراك واذعان ایده‌جك یرده جواب مذکوری ضربخانهٔ عامره تأدیهٔ مبالغ مبحوث عنهایه مقتدر اولمق اوزره برآغز اقراردن اتخاذ قلمسی

و بو صورتله مادامكه تحقيق مادەدن صكره تأديەسى ضربخانهٔ عامره جانبندن تعهد قلنه مبالغ مطلوبه نك توقيفى ادعاسندن صرف انظار ايدر ديو مجددا تزويرات وسفسطاته سلوك ايلمسى ملاحظەدن بعيددكلدر بوصورتده ايلچئ مرسومه باب عاليدن مقابلەده خاصة ادعاسنك مبناعليه اولديغى اساسى وهين ومندرس قيلەجق ومبناى فاسدينى هدم ايله باشى اوزرينه ييقديرەجق برطرفدن نازكانه ودوستانه وديكر طرفدن قطعى ومسكت برجواب باصوابك ملاحظه واعطاسيچون بوخصوصه دائر سبقت ايدوب سياق وسباقى مجهولم اولان مكالمه مضبطەسنك اولجه مطالعەسنه محتاج ايسەمده سالف البيان زمين اوزره بداهة خاطر كذار صادقانەم اولان برشفاهى جوابى قلمه الوب عريضهٔ چاكرانەمه ملفوفا خاكپاى دولت احتواى ولى النعمانەلرينه محرمانه وكستاخانه عرض وتقديمه جرأت ايلدم اولبابده وهرحالده امروفرمان حضرت من له الامركدر

(اسكرلت)

نومرو

(٢٤)

❀ علكساندرى ايپسلانتيدن صرب مملكتنك باش كنزى ميلوش ❀

❀ طرفنه يازيلان مكتوبك ترجمەسى ❀

انيس سربسيت وحميتكار صرب قومنك بوندن اقدم ظهوره كلان اطوار دليرانه واثار مردانەلرينى بودفعه ياد وتذكار ايتمك عبث عد ايدرم زيرا بو مثللو اصحاب همت ونعمتك اسملرى ويادكار دوران اولان اثار ومناقب ستودەلرى حروف زرين ايله ثبت صحايف كافهٔ اخبار قلنمشدر . متوفى ايپسلانتينك بالجمله اعضاى خاندانى طرفندن صرب قومنه دركار اولان محبت مخصوصهٔ موروثه وصرب قومنك باش كنزى اولان جنابكزه خاصة پيوسته اولان علاقهٔ درون مخادنت مشحونم اقتضاسنجه انيس سربسيت اولان صرب قومنك عثمانلولر عليهنه وقوع بولان حركات دليرانه وآثار بهادرانەسنك صيت وشهرتى نقدر بلندايسه اولقدر حقنده كين وغضب سلطانيى تهييج ايلديكنى جنابكزه خلوص برادرانه ايله اشعار وافادەيه مجبور اولمشمدر مؤخراً اخذ اولنان اخبار صحيحەيه نظراً صرب قومنك اولوجهله ظهوره كلان

اطوار دلیرانه وحرکات جسورانه‌لری طرف سلطانیدن بوآنه‌قدر نه‌فراموش قیلنمشدر ونه‌بوندن صکره فراموش قلنمسی ممکندر ایمدی کارعاقل‌اولدرکه برایشك محتمل اولان عوارض وکیفیاتی قبل‌الظهور کشف وتدبیر برله حرکت ایلیه وبزم بیلدیکمز اوزره بومثللو عقل وتدبیرك کافهٔ طبقات ناسده وجودی لازمه‌دن ایسه دخی عندالله وعندالناس برملتك حسن حالیچون مسؤل اوله‌جق برمدیر قومه اولوبتله وجودی الزم ایدوکی مستغنی عن‌البیاندر • صاحبا بواوان نزاکت اقترانده ایضاح مافی‌البال بالذات ملاقاتمزه محتاج واول تقدیرجه ظواهر حالدن استنباط احکام‌قولای اوله‌جغی امرغیرموهوم ایسه‌دخی بومثللو ملاقات ذاتیه بواثناده محال‌اولمق تقریبیله جنابکزه ناقل عریضه ارستیدی پاپا نام برنفر آدمم ارسالی تنسیب اولنمشدر • مرسومه‌بی پروا بنم‌کبی کشف مرام ایدرك اوقات حاضره‌ده لازم‌المقاوله والمعاهده اوله‌رق واقع اوله‌جق هرکونه افادات واشعاراتنه اعتبار واعتماد ایلمکز مأمول محبانه‌مدر • بنم بحثمه کلنجه کرك طرفمدن وکرك بالجمله ممالك یونان اهالیسی طرفندن سزه شروط آتیة‌الذکرایله عهد وتأکید اتفاق ایتمکده قطعا تردد ایتمم یعنی اولا جنابکزك خاندانی عموما صرپ مملکتی اهالیسنك خاصة ممتاز وسرافرازی عد واعتبار اولنمق ثانیاً جنابکز بالجمله صرپ مملکتنك مدیرحقیقیسی رتبه‌سنی احراز ایتمك ثالثاً جنابکز وخاندانکز کرك متوفی قره یورکی تعلقاتی طرفندن وکرك روسیه مملکتنده اتفاقا بولنان سائر صرپلو طرفندن قطعا دخل ورنجیده اولنمامق رابعاً صرپ قومی حین حاجتده مقابلهٔ اعدایه حاضر وآماده اولدیغی‌آنده کندولره وقت وحاله مناسب مالا وعسکرالوازم امداد واعانتی قرنداشم‌ایله یاخود انك‌کبی امین ومعتبر دیکر برذات‌ایله معاً یتشدرمك اوزره متعهدم • بناء علیه حسب‌الوقت والحال لازم‌کلنلردن مصدق ومؤکد اوله‌رق برجوابکزی اخذایتمك ارزوسنده‌یم • اشبوکاغد هر وقت ومحلده صرب قومنك قوانین مستقره‌سی حکمنجه معتبر ودستور العمل طوتیله دیو مسطوردر •

فی ۷ کانون ثانی ۱۸۲۱ سنه

نومرو
(٢٥)

تپه دلنلی علی پاشا معیتنده بولنان یونان قپتانلرینه ناظر عمومی
طرفندن کوندریلان تعلیماتك خلاصهٔ مألیدر

اولا هر حال وکارده متحدا ومتفقا حرکت ایلیه‌سز ثانیا علی پاشا ایله اولان اتفاقکزی هر صورتله محافظه ایله برابر عثمانلو عسکرینك اول حوالیدن دفعنه دسترس اولدیغکز حالده علی پاشا مال موجودیله برابر الکزده بولنوب من بعد اسکی حالنی بوله‌مامسنی مؤدی اولان اسبابك استحصالنه غیرت ایده‌سز ثالثا ممکن اولدیغی قدر عسکر وسلاح وباروت وقورشون وسائر لوازمات حربیه‌نك تدارکنه اقدام ایتملیسکز رابعا دولت علیه مأمورلرینك هیچ بر افاده سنه حوالهٔ سمع اعتبار ایتمیوب علی پاشایی محافظه ایتمك بهانه‌سیله اهل اسلامك اول حوالیدن دفع وطردینه اهتمام ایلیه‌سز خامسا عثمانلو عسکری ایله بالاتفاق علی پاشانك تربیه‌سنه سعی ایلمکز ایچون پطریقخانه طرفندن کوندریلان تنبیهنامه‌لر جبراً النمش اولدیغندن بونلرك احکامنه توفیقاً حرکتدن تباعد ایدوب وجه مشروح اوزره حرکت ایلیه‌سز ٠ فی ٢٩ کانون ثانی ١٨٢١ سنه

نومرو
(٢٦)

بغدان املاکی داخلیه مدیری طرفندن ناظر عمومی‌یه
کوندریلان مکتوبدر

بوندن اقدم کویا فرانسه ارباب اختلالندن ایکی بیوك مأمور تبدیل قیافتله ویانه‌یه کیدوب اوستریا ایمپراطورینه ملاقی اولدقلرنده بوناپارته‌نك بودفعه احراز ایتمش اولدیغی فرانسه ایمپراطوری صفتنی اوستریا دولتنه تصدیق ایتدرمك مأموریتیله اول طرفه کلمش اولدقلرینی وشاید اوستریا دولتی طرفندن بوبابده اظهار موافقت اولنمیه‌جق اولور ایسه اوزرینه درتیوز بیك عسکر سوقیله استحصال موافقتنه ابتدار قلنه‌جغنی بیان ایتدکلرندن صکره بوخصوصك ترویجی ایچون پترستورغه عزیمتله روسیه ایمپراطورینه دخی مراجعت ایتدکلرنده بوبابده اولان التماسلرینك قرین حسن قبول اولمش اولدیغی فقره‌سی بوندن اقدم بغدان ویوده‌سی طرفندن تصنیع اولنوب حالت

افندی‌یه محرمانه اوله‌رق تحریر واشعار قلنمش ایسه‌ده بونك اصل اساسی اولمیوب مجرد حالت افندینك فرانسه ایله روسیه دولتلری بیننده اتفاق وقوعندن احترازا رومل‌رحقلرنده برطاقم معاملات شدیده اجراسندن اجتناب ایتمسی غرضنه مبنی اختراع قیلنمشدر ٠

نومرو

(٢٧)

﴿ هوجه بکده استمات قومباریدن اسماعلیده بولنان اقسانتویه مکتوب ﴾

فی ٨ مارت ١٨٢١ سنه

بوکون اخشامدن صکره لیمانمزه برقطعه روسیه تجار سفینه‌سیله خنجرلی و بغدان بکی میخال صوچونك برادری وحطمان اسکنه و قره‌جه‌بك زاده فاملیالریله استانبولدن کلوب قرنتنه‌یه کیرمشلردر ٠

قره‌جه‌بك زاده‌یه البسه کوتورمك و کورشمك اوزره کیجه وقتی کیدوب کورشدم بیچاره‌لر مکدر ومغموم برحالده خنجرلینك جیننده یوز ربعیه‌دن بشقه برشی یوق کندوسی ایچروده اولوب هوا دخی یغمورلی اولدیغندن یالکز اوغلی ایله کورشدم یارین کیدوب کندوسیله ملاقات ایده‌جکم ٠ کندو کورکی دخی ویردم و کیجه وقتی نصف اللیله قدر البسه تدارکی ایچون اویاغمورلی وقتده چامور ایچنده کزوب ملت اوغورنده فدای ثروت واسایش ایدن قرداشلر ایچون اولان اشبو خدمتی پك بیوك افتخار بیلدیکمدن وقت مسرتده بالوره کیتمکدن زیاده فرح حصوله کلمشدر ٠ بکرش وقلاص وقوعاتی دولتك معلومی ایسه‌ده شمدیلك استانبولده برحوادث اولمیوب سکونت اوزره امرار وقت اولنمقده ایمش ٠ فقط بوندن بش کون مقدم پطریق مابین همایونه جلب اولنوب بش ساعت مقداری قالمشدر ٠ روسیه بیراغی التنده اولان سفائن حکومت طرفندن تحری اولنمق مراداولنمش ایسه‌ده دولت‌مشارالیها سفیری اوستورغونوف مانع اولمشدر ٠

نومرو

(٢٨)

﴿ روم پطریقنك آفوروز نامه‌سی ﴾

بزکه عنایت باری ایله (یکی روما) استانبول سرپسقوپوس وعمومی

پطريق غريغوريوسز حواريونه منسوب واقدس بولنان پطريقلق مقامنه
تابع عزيز متره‌پوليدلر ومكرم محب من عندالله سر پسقوپوس وپسقوپوسلر
اولوب روح قدسله محبتلو قرنداشلرز وهمقداسز بزم حضرت مسيحك
بيوك كليساسنده وهر دائرهٔ روحانيه‌ده رؤساى دين واستانبول ايله غلطه
وبوغاز ايچى كليسالرنده اجراى مراسم روحانيه ايليان حرمتلو
پاپاسلر وشرافتلو رهبانلر ولطف بارى ايله هر يرده بولنوب
محبتلو اولاديمز اولان بالجمله مبارك خرستيانلر حق تعالى طرفندن
سزه عنايت وسلام احسانى تمنياتيله طرفزدن سزه دعالر اولنور
حسن ادبك اس اساسى اجراى خير واحسان ولطف وكرم ايدنلره
بالمقابله ايفاى شكرانيت ايدوكى كونش كبى اشكار وبالعكس نائل لطف
ونعمت اولوب انكار وكفر ايدن اشر ناسدر بوخباثتك بالجمله كتب
مقدسه‌ده وحضرت عيسى طرفندن تقبيح وتشريد اولنديغنى اثبات واكا
امثال اولمق اوزره خائن يودانك حركت قبيحه‌سيدر نانكورلك صفتى
ولى‌نعمت بيمنتز وجمله‌مزى لطف واحسان ايله پرورده ايليان دولتعليهٔ
ابدية القيامك عليهنده اوله‌رق افكار فاسده واختلالپروورانه‌يه منضما
موجود بولنديغى حالده هرحكومت وپادشاهلق معين من‌عنداه بولنديغندن
اوامر وارادات الهيه‌يه قارشو ومخالف برحركت ايدوكى بديداز در
اشبو باشلوجه واساسلى اولان ادبى ودينى ايكى وظيفه‌يى اهمال الهيدن
طولايى بغدان بكلكنه تعيين بيورلمش اولان ميخال ومعهود خائن وفرارى
ايپسلانتينك خائن اوغلى علكساندرى ايپسلانتى كمال بى ادبى وكبروعتوايله
پايمال ايلديلر منبع بى نهايهٔ الطاف ومراحم اولوب طرف الهيدن باشمزه
تخصيص بيورلمش اولان حكومت سنيه‌نك فاسد الافكار مرقوم ميخاله
مبذولا احسان بيورديغى نعم عديده جمله ملتداشمزه معلومدر مرقوم دنى
وحقير بولنديغى حالده مراتب ودرجات عليايه ترفيع وبى نام واعتبار
ايكن اوج علياى شان وشرفه بالايصال اغنا وانعام وعلى‌الخصوص مقام
پراحتشام امارت ايله مفتخر ايليه‌رك حاكم ناس ايلدى مرقوم ايسه بالطبع
شرير وبدانديش اولوب اقصاى كفران نعمت ايله متخلق برجانور خباثت
اثر اولمغله اول معهود فرارينك اوغلى اولوب برطاقم عونه‌سيله برابر فجأة
بغدان مملكتنه دخوله جرأت ايليان علكساندرى ايپسلانتى ايله بالاتفاق

ایکیسیده مسلوب الشعور ومتکبر وشان وشرف کاذبه حریص وياخود دیکر تعبیرله افکار باطله اصحابندن بولنەرق حریت واستقلال ملتی اعلان ایله اوراده بولنان برطاقم اراذل وخذله‌یی جلب وسائر یرلرده اولان ملتداشلردن بالاغفال قزانوب ورطهٔ هلاکه دوشورمك اوزره محال متعدده‌یه برطاقم مأمورلر اعزام ومستعینی برصورتله تشویق وتشجیع ایلك ایچون روسیه دولتنك اسمنی دخی استعمال ایله دولت مشار الیها بونلرك افکار وحرکاتنه معین بولندیغنی درمیان ایلمدیلر بوایسه صرف یلان و بتون بتون بی‌اساس اولوب افکار خباثت دثار وغرور نابجالرینك اثر ومحصولیدر زیرا بومعنا وطبیعة نامکن اولەرق روسیه ایمپراطورلغنه مورث ذم وطعن اولدقدن بشقه بوراده بولنان اصالتلو ایلچیسی تحریرا باب عالی‌یه بیاننامه بالتقدیم دولت متبوعه‌سنك بوایشده اصلا مدخل ومعلوماتی اولمدیغندن بحثله اشبو حرکت منفوره‌یی ذم وتقبیح برله وظیفه‌سی اقتضاسندن اولدیغی کبی دولته اخبار وذکر اولنان حرکت شنیعه‌نك برآن اول اوکی النمسیله دفع وازاله‌سی لزومنی اخطار ایلدی بوصورتله کرك سفیر طرفندن ویریلان خبر وکرك سرحد محافظلری طرفندن ضبط وياخود اصحاب صدق وصداقتدن اولان ملتداشلریمز جانبندن اعطا وابراز اولنمش اولان اوراقدن ذکر اولنان تصور فاسدك اساسی واصلی اکلاشلدی بالاده اسملری سبقت ایدن ایکی شخص بداساس وبونلرك عونه‌لری حریت دشمنلری اولدقلری حالده حریت محبلری نامنی طاقنەرق سایهٔ عنایتوایهٔ حضرت پادشاهیده ملل تابعه‌دن هیچ برینك نائل اولمدیغی بونجه امتیازات سربستی‌یه مظهر اولدقلری حالده اولاد وعیاللریله برابر اموال وعرضلرینك وقایه‌سیله وبالخاصه عالم آخرتده جانمزك خلاصنی موجب اوله‌جق مذهبمزك هر فساددن بری ومصون اولەرق محافظه سیله کمال رفاه وارام اوزره یشامقده بولنان ملتداشلریمز ودولت ابدیة الدوامزك رعایای اصدقاسنك اسایش وراحتلرینه خلل کتورمك ارزوسیله بوشنیع ومنفور من‌عندالله وعقل انسانی‌یه یاقشماز حرکته تصدی ایلمدیلر وجداندن محروم وبی بهرهٔ انصاف اولان اشخاص مرقومه اطوار مجنونانه‌لریله دولت متبوعه‌مزك رعایاسی بولنان ملتداشلریمز علیهنده اغبرار وحدتنی جلب ایله معاذالله تعالی علی‌العموم ملتمزك تلف واضمحلالنی داعی اولمق مسلکنه ذاهب اولمز یله محب ملت

ودینپرور اولمیوب بالعکس دین وملت دشمنلری والله اعدالری اولدقلرینی کوستردیلر قوانین الهیه ومقدسه‌نك احکامنی طوتمغله دیندارلقده ثابتقدم اولنلرك مرقوم بدخواهان وشرانديشانك اقوال کاذبه وفاسده‌لرینه قولاق اصمیه‌جقلری آشکار ایسه‌ده سبکمغراندن بعضیلرینك بالبداهه دام غفلت وضلاله دوشملری محتمل بولنديغندن قدس شريف سعادتمند پطريقی جنابلریله اصحاب شان وشرف اولان ارکان ملت واعتبارلو تجار طائفه‌سی ایله هر اصناف متحيزانی ودرسعادتده متمکن هرصنف ودرجه‌ده بولنان اهالینك متمايزلريله بالاتفاق وظائف روحانيه‌مز واحتیاطکاریمز اقتضاسندن اولمق اوزره برفنالق ظهورندن اول طورانمق لازمه‌دن اولدیغی کبی سزکه مترهپولیدان ومناستر رؤساسی وکلیسا پاپاسلری ومحلات رهبانلری وباش پاپاسلری وقصبه وقرا معتبرلری وعلی العموم هریرده بولنان وجوه ومتحيزانسکز سزه بالخطاب نصايحمزی تبليغ واکيداً تنبيه ايلرزکه مرقوم شرير وبدخواهانك حيله وخدعه‌لرینی علناً کشف ايله میدانه وضع وعموم ملتمزه مضر وموجب اضمحلال وبونلر مفسد وبدخواهان اولدقلرینی تعمیم وتشهيره همت وغيرت وبونلرك حيل ودسائسلرينه دقت ايلمکز وبوفسده‌نك تبرئهٔ ذمتلرینه اك بيوك دليل واثبات اوله‌جق مدار ايسه بوراده بولنانلرینك بوفساده دائر الدقلری تحريرات محرمانه‌یی طرفمزه وطشره‌لرده اولنلرینك اوراق مذکوره‌یی اول یرلرده بولنان مترهپولیدان وطرفمزدن نصب اولنان مأمورین ایله حکومت سنيه مأمورلرینه کتوروب تقديم ووظائف رعيته مخالف اطوار وحرکاتده بولنانلر اسایش عمومی‌یی مخل بولندقلرندن وملتداشلريمزدن ساده دلانی ورطهٔ ضلال وهلاکه دوشوردکلرندن بونلرك حکومت سنيه جانبنه تسليم ايلملری خصوصی ايدوکنی درپيش مطالعه ايتمکز لازم ايدوکی آشکاردر وسزکه مترهپولید ومناستر رؤساسی وملت معتبرانی ومتحيزانی ووجوه مملکتمزکمال تيقظ ودقتله طوانوب وسزکله برابر هرصنف ودرجه‌ده بولنانلر طرفکزدن ايراد اولنان نصايح متواليه‌یه رعایت ایله طرفمزدن وقوع بولان تعليمات پدرانه‌مز وتيقظ آحرارانه‌مزه تطبيق حرکت ايله دائرهٔ رعيتده ثابتقدم اولمکز وحق تعالی حضرتلری طرفندن باشمزه منصوب سلطنت سنيهٔ دائمة الغلبه وابدية الدوامه ازدل وجان منقاد ومطيع اوله‌رق ابراز آثار فعليهٔ صدق وصداقت ايتمکز وجيبهٔ ذمتمزدر

زیرا شکران نعمت وخلوص قلب ایله اطاعتکاری اثرلری حق تعالی حضرتلرینه اولان محبت ودیانتمزی واوامر وارادات الهیه وقوانین مقدسه‌نك احکام منیفه‌لرینه انقیادمزی وسلطنت سنیه سایهٔ ابهتوایه‌سنده مظهر اولدیغمز نعم بیغایه والطاف بینهایه‌یه تشکرات قلبیه‌مزی کوسترر برحالدر بوندن ماعدا اشبو فترت واختلالات تصور شیطانیه‌سنی ایجاد واختراع ایدنلر بینلرنده برشرکت مشترکهٔ خفیه تشکل برله عقد یمین ایله باغلانمش اولدقلری اشکار اولمغله بونلره معلوم اوله که مذکور یمین مغلطهٔ افکار بلاتأمل ایله یاپلش بریمین اولمغله ایرودیسی طرفندن یاپیلان یمینه بکزرکه یمیندن رجوع ایلامك ایچون حضرت یحیایی قتل واعدام ایتدرمشدر مرقوم ایرودیسی نفس امارهٔ بهیمه‌سندن نشئت ایلیان یمیندن رجوع ایلش اوله ایدی حضرت یحیی بالطبع صاغ وسالم قالوردی دیمك اولیورکه برساده یمینده اصراری حضرت یحیانك قتلنی داعی اولمشدر بوصورتله برملتك اضمحلال وتلفنی انتاج ایده‌جك برشرکت خفیه اعضاسی طرفندن و یریلان یمینده اصرار نه‌درجه‌لرده وخیم وعندالله مقدوح و بالعکس بو یمیندن تولدایده‌جك وناقابل تسلی اوله‌جق بلیه‌دن ملتی قورتاره‌جق نقض یمین نقدر مورث سلامت ومن عندالله مقبول ایدوکی بدیداردر بوصورتله عنایت روح قدسله جماعت کلیسامز بو یمینی نقض وابطال ایله نادم و پشیمان اولنلری وخطالرینی اقرار ایله صادقانه اوله‌رق رعایالق دامننه تشبث ایلیانلری عفو وقبول ایلر موادمذکوره‌یی هماندم معلوم ودوستلریکزه اعلان ایله موجد بداندیشانك نسج ایتدکلری حبالهٔ مکرلرینی پردهٔ عنکبوت کبی برباد ایلکه بذل کمال دقت واعتنا ایلیه‌سز زیرا ایلروده برمسئولیت تحتنده بولنمامق اوزره جمله‌مز حاضر اولدیغمز حالده فتح وقرائت اولنسان ارادهٔ سنیهٔ اصابت عاده ایله دولت طرفندن صریحا اعلان وتفهیم اولندیغی کبی بوعلت مهلکه اساسندن دفع وازاله اولنمدیغی و بعضیلری طرفندن رعیته مخالف حرکاته جرأت اولندیغی تبین ایلدیکی حالده مرقوملر نعوذبالله تعالی بلا امان ومرحمت مظهر مجازات شدیده اوله‌جقلرندن ماعدا مقارن حق اوله‌رق غیظ وغضب دولت علیهمزده اشتعال ایله عموم اهل اسلامك حدت خشمی حرکت وغلیان ایدوب اخذ انتقامه مبادرت اولنه جغندن بوقدر بیکناهلرك قانی بوشنه دوکیله جکی بی ریب

وشبهه‌در بالاده مرقوم دینسز وایمانسز واللهدن قورقماز ومجنون وعصات فساد پیشه‌لره عقلا وقولا بغض ایدوب استکراه ایده‌سکز زیرا جماعت کلیسا وملتمز بونلره بغض ایدوب الك شدید ومخوف لعنات وانکساراته مظهر وجمعیت سالمهٔ خرستیانیه‌نك چورومش وکسلمش اعضالری کبی عدایلر بناء علی ذلك مرقوملر اوامر الهیه وشرائط قانونیه خلافنده واحکام ادبیه وملکیه قارشوسنده اوله‌رق حرکت واولیای نعم حقنده مفروض بولنان تشکری انکار ایتمش وبونلرك حس وجدانیلری اولمیوب بی کناه ونامسؤل اولان ملتداشلریمزك هلاك وتلفی اسبابی‌ تدارك ایتمکده بولندقلرندن وبونلرله برابر اثرلرینه اقتفا ایدوب مؤخراً غفلت وضلالتلرینی درك ایله نکول وطریق مستقیم سلامت ورعایته عودت ودخول ایلمیانلر کلیسامزدن مطرود وافوروزلی وملعون وعفوه نامقرون اوله‌لر ووفاتلرندن صکره وجودلری اریمیه ولعنت ابدیه تحتنده بوله‌لر اشبو تحریراتمز وروح قدس قوهٔ سائقه‌سیله تنبیه ایلدیکمز اوزره حرکات وتدابیرده بولنمدیغکز وحبائل فسادات ودسائسك محو وازاله‌سنه وتجاوزات واختلالك دفعنه واغفال اولنلرینك اعاده‌سنه وافکار فاسده‌ده بولنانلرینك طوغریدن طوغری یا بالواسطه تدمیر وقهرینه بذل نقدینهٔ همت وحق تعالی حضرتلرینك کلیسامی تنبیهاتنه توفیق حرکت ایلدیککز وولیة النعمت عاجزانه‌مز اولان سلطنت سنیهٔ ابدیة الدوام علیهنده اوله‌رق خیانت واهانت ودورویی ایله طاوراندیغکز حالده ملتك قهر وخرابیتنی التزام وترجیح ایتدیککزدن روح قدس قوتیله سزی رتبه وریاست روحانیه‌دن محروم ومطرود ایلیه‌رك کافهٔ مراسم روحانیه اجراسندن مؤبدا سزی عزل وتعطیل ایلرز بونلری اکلایوب وبیلوب الله عشقنه متنبه اوله‌رق جماعتجه وعموماً یازوب امر وتنبیه ایلدیکمزدن ذره‌قدر خارج اولمیه‌رق هرصورتله تبلیغاتمزه موافق یولده حرکتده بولنه‌سکز بویله‌اولنجه عنایت باری وبی‌حد وپایان اولان لطف ربانی سزه رفیق اولمق اوزره یازدیغمزك حسن تلاقی وتوفیق خبر بشارت اثرینی سزدن بکلرز .

(۱۸۲۱) سنهٔ عیسویه‌سی مارتنده محراب شریف اوستنده طرف عاجزانه‌مز ایله قدس‌شریف‌پطریق سعاد ترفیقی وبالجمله جماعت‌مترو‌پولیدان برادرلریمز طرفندن امضا وتصدیق اولنمشدر .

نومرو
(٢٩)

کتخدا بك ورئیس و دفتردار افندیلره خطاباً فرمان عالی

افلاق وبغدان مملکتلرنده ظهور ایدن کیفیت وروم ملتی طرفندن مشهود اولان خباثت وملعنت جمله‌نك معلومی اولان حالاتدن اولوب عون باری ایله انشاء الله الرحمن اشبو حادثه‌نك عهد قریبده اندفاعی الطاف الهیه‌دن مسؤلدر لکن مدت مدیده‌دنبرو علی العموم مزاج ناسه طبیعت ثانیه اولان حضریتی حسب الوقت بدویته تبدیل ایدرك اهل اسلام هر بری اولا سفاهتی بالکلیه ترك ورفته رفته اطوار وحرکتلرینی طورسلقه تطبیق ایتلری ایجاب حالدن ورجال دولت وخدمه وکتابدن اولنلر کلیا سفاهت نوعندن اولان اشیایی ترك وحضریتی بدویته تحویله مقدمه اولمق اوزره اول امرده سلاحلری اولمیانلر سلاح واسب تدارك ایتلری لازمه‌دن اولمغین بودفعه جلادتریز صدوروسنوح اولان خط همایون‌شاهانه منطوق منیفنده کتبه ورجال وخدمهٔ دولتمك سفاهت وتسیبلرینی كوروب کیمسه‌ده طاورانمغه مجال اولمدیغنی مشاهده ایدرك ایشته بودرجه‌یه جسارت ایلدیلر وکیفیت جمله وکلا ورجال وخدمه‌یه معلوم اولمشیکن ینه کیمسه‌ده غیرت کوره‌مم هر زمره‌یه تنبیه اولنسون خدمه ومستخدم اولان کتبهٔ اقلام محل مأموریتلرینه ساعت اوچده انجق جمع اولورلر بویله ایش کورلمز وهرزمان راحت وتزین وسفاهت اولمز ایشته بویله نتیجه ویرر .
برطاقم سفها بربرلرینی استهزا و برزمره اخری بکنمیوب طعن ایدرك اهل اسلام بیننه برودت القا ایتمکه سبب اولدیلر بونلرك جمله‌سنی ترك وتوبه ایله (کل مؤمن اخوة) قاعده‌سنه رعایت ایتمیه‌رك اظهار اطوار سفاهت وامورلرنده تکاسل وبطائت ومأمور اولدیغی محله کیج کلوب و بربرینی فصل ومذمته هرکیم جسارت ایدرایسه بردخی تنبیه وایقاظ ایتم اعدام ایدرم کوزلرینی آچسونلر زیرا بوسائر شیئه قیاس دکلدر دین مصلحتیدر بنم تنبیه شاهانه‌م قلوب مؤمنینی تألیف ودین محمدی‌یه خدمتدر . الله عظیم الشان جمله‌یه انتباه و بصیرت احسان ایلیه آمین . دیو مفصل ومشروح اوله‌رق صورت ارادهٔ سنیه جمله‌یه با امر عالی تنبیه وتأکید قلنمش اولمغله ایمدی سز دخی کیفیتی رجال دولت واغوات وخدمه ومأمورین

سائره یه بیان واعلان ایدرك هركس سفاهتی ترك ایله سلاح واسب تدارکنه مبادرت ومنطوق منیف خط همایون شاهانه اوزره حرکت ودقت ایلریني اطرافیله تنبیه وتأکید ایلیه سز ٠

نومرو

(ل)

یکیچری اغاسنه فرمان عالی

روم ملتی بیننده فساد درکار اولوب ایچلرنده فساده زیاده مائل اولنلری اتحاد برله دولتعلیه یه برفتنهٔ عظیمه آچوب واهل اسلام بیننه شقاق براقق داعیهٔ فاسده سنده اوله رق بکرشدن طودوری ویاشدن فراری ایپسلانتینك اوغلی علکساندری ایله بغدان ویوده سی میخال نام کافرلر نوجهله خیانت وفساده جسارت ایلدکاری بوندن اقدم بافرمان عالی اوجاغ عامره یه وجمله امت محمده بیان وبو بابده شوکتلو کرامتلو ولی نعمتمز پادشاهمز افندمزك امرو فرمان ملوکانه لری اعلان اولنمشیدی ٠ اشبو دولتعلیه دولت محمدیه اولوب دینمزك ودولتمزك صاحبی بیوك اولدیغندن جناب اللهك عون وعنایتنه وپیغمبرمز صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك امداد روحانیتنه توسل اولنه رق وخلیفة الله فی العالم اولان شوکتلو پادشاهمز افندمزك امرو فرمانلرینه اطاعت برله انشاءالله تعالی شو کافرلرك حقلرندن کلنمسی الطاف الهیه دن مستدعا وبو بابده مسلمانم دیین وحمیتی اولان دین مبین اوغورینه چالیشه رق غیرت وشجاعتی اثبات ایلدکده قلیجی کسکین وایکی عالمده یوزی آق اوله جغی ظاهر وروشنادر ٠ علی الخصوص درکاه عالی یکیچریلری اوجاغی دولتعلیه نك صادق ومعتمد وشجاعت ایله مشهور واسفار سابقه ده یوزلرندن دولتعلیه یه نیجه نیجه خدمت وقوعه کلمش وبوقدر یوز آقلقلری ایتمش قرقی برقیل ایله یدیلور فرمانبرو اطاعتکار خاص عسکری اولوب بویله وقتده بونلرك دخی تمام جان وباش ایله دین ودولتمزه خدمت ایلری غیرتلری اقتضاسندن اولدیغندن ناشی تیز الدن اوجاغ عامره دن دخی بابا طاغی طرفنه عسکر ارسالی لازم کلوب بناء علیه مناسب مقدار اورطه لر ایله بشبیك نفر توانا وکزیده یکیچری دلاورلری سکصونجی باشی اغا معیتیله بابا طاغنه مأمور قلنمسنه ارادهٔ سنیهٔ شاهانه متعلق اولمغله ایمدی اغای مومی الیهی اولوجهله بشبیك یکیچری بهادرلریله

باباطاغنه مأمور ایدوب درسعادتدن بحرا وارنه یه واندن مأمور اولدقلری بابا طاغنه كیتمك ودیكز دشمنلرینه غیرت وشجاعتلرینی كوسترمك اوزره اعزام واخراجه مبادرت ایلیه‌سز دیو ·

تحریرا فی الیوم الثالث من رجب المرجب

نومرو

(۳۱)

قائممقام پاشادن قپودان پاشایه تذكره

بودفعه انكلتره ایلچیسی طرفندن مقام ریاسته تقدیم اولنان تقریر مألنده درت یول اغزی طرفلرنده راحت واسایش عامه یه خلل كلوب مال وجانه سوء قصددن عبارت هركونه انواع اذا اولنمقده ایدوكی و درت یول اغزی زقاقلرنده كزن مسلح ادملر طرفندن ایلچیء مومی الیهك یقینی اولان بعضیلرك مال ونفسلرینه اچیقدن تعرض اولندیغی و انكلتره تجاری تجارتلرینه خلل كلدیكندن اخذ واعطالرندن كف یده مجبوریتلرینی بیان ایلدكلری محرر و مذكور اولوب مخلصكزك وكرك وكلای دولتك كثرت مصالح وامور لازمه ایله نه صورتله مشغول اولدقلریمز معلوم شریفلری اولان حالاتدن ایكن حسب الوقت ایلچیلرك بو وجهله اشتكالرینه اشغال ذهن اولنمسی روا كورلمیه‌رك بو خصوصه یعنی ضبط وربط ماده‌سنه صوب عالیلرندن بالوجوه دقت وحمیت بیورلمق كما شتهٔ عهدهٔ دولتلری اولان مواددن والحالة هذه نزاكت وقتی تفكر بر له بو مقوله حادثه وقوعه كلماسنه و زیر ادارهٔ دستوریلرنده بولنان محالك كمال محافظه‌سیله ضبط وربط نفرات خصوصنه بالوجوه اقدام و اهتمام بیورملری فرائض حالیه‌دن اولمغله زیر اداره‌لرنده اولان محلده بو مقوله تعرض وجور واذا مثللو باعث اشتكا اولور ادنی بر حركت وقوعه كلماسی اسبابنی سریعاً استحصاله همت بیورملری ·

نومرو

(۳۲)

بندرلی علی پاشایه خطاباً صادر اولان خط شریفك صورتیدر

سنكه وزیر اعظم ستوده شیم ووكیل مطلق صداقت علم علی پاشاسن سنی سلام شاهانه‌مله تشریف ایلدیكمدن صكره معلومك اوله كه سلفك

سيد علی پاشانك رأينده ثبات اولميوب دائما تزين ايله راحتنی ارار برادم اولديغندن وقت وحاله اويمامغله عزلی لازم كلمشدر سن وزرای عظامم بيننده غيرت وشجاعت ايله موصوف وصداقت واستقامت ايله معروف اولوب بو آنه قدر بولنديغك اوورده عاقلانه حركتك معلوم همايونم اولمغله سنی بالاستقلال وكالت مطلقهم خدمتنه تعيين ايلدم ايمدی كوره يم سنی مجبول ومفطور اولديغك غيرت وصداقت وعقل ورشد واستقامتك اوزره بو وقت بر وجهله اوقات سائره يه قياس اولميوب كافهٔ مؤمنينك اتفاق اوزره غيرت و بربرلرينه عن صميم معاونت ومحبت ايدرك (لقد رضی الله عن المؤمنين اذيبايعونك تحت الشجرة) ايت كريمه سنه مظهر اولوب تحصيل رضای باری به مسارعت ايتملری درجهٔ وجوبه رسيده اولديغنی جمله يه بيان وعلما دعاجيلرم ووزرا ووكلای دولتم واوجاقلرم ضابطلريله اتفاق و اتحاد ايدرك بر زمره زمرهٔ آخری قدح وذم وطعن و تعرض مثللو حالات وقوعه كلمامسنی ورجال واوجاقلر قوللريمك اغوات وضابطانی حضريت طوريني والايش وزينتی ترك ايله هر برشيده اسراف وسفاهتدن اتقا ومجانبت ورجال دولت قوناقلرنده واصناف واهل سوق جوامع ومساجدده سنت مؤكدهٔ حبيب خدا اولان جماعت ايله ادای فريضهٔ صلوات ايتملرينی تنبيه وسكنهٔ دار السلطنت عليه مك حوايج ضروريه لرندن اولان زخائر جلبنده دقت وبالجمله خيرخواهان دولت ووكلای سلطنت سنيه مله بالاتحاد كافهٔ امور مهمهٔ دولت عليه م وسر حدات منصوره مك اهتمام اوزره محافظه لرينه وركاب همايونمه عرض واعلامی مقتضی خصوصلری اعلام ايدرك مصالح عباددن بر مصلحت كيرو قالمامسنه سعی وغيرت ايليه سين و بو بابده (اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولی الامر منكم) نص جليلنه ازجان ودل انقياد ايله سكا معاونت ومظاهرت ايدنلره حق تعالی ايكی جهانده معاونت ايليه آمين .

نومرو

(٣٣)

روم پطريقنك يافته سی

جمله يه معلوم اولديغی وجهله هر صنف وهر ملتك ضابط وسوز صاحبی اولنلرك فريضهٔ ذمتلری اولديغی وجهله كندولرينك زير نظارت واداره سنده اولان

افراد ناسی کیجه و کوندوز کوزه دوب هر براحوال وحرکاتلرینی اکلامق
وخلاف رضا حرکات ردیه‌دن هرنه‌یه واقف اولور ایسه دولعلیه‌یه خبر
ویرمك وظیفهٔ مأموریتلرندن اولدیغی مثللو پطریقلر دخی سایهٔ عنایتوایهٔ
حضرت پادشاهیده اسوده نشین امن و استراحت اولان رعایا اوزرینه
نصب اولنمش ضابط اولوب ابتدا کندولری فرائض رعیت واستقامتی
بالذات التزام ومرکز راستی وصداقتده ثبات وقیام ایتمك واول اصول
اوزره ملتنك دائما ایو وفناسنی بیله‌رك وهربار احواللرینی ارایوب
صورارق ایچلرنده فنالق وخباثته میل ومتابعت ایدنلری اکلادقده نصیحت
قبول ایدنلری نصحیح وپند واقتضا ایدر ایسه ایتنلری اوزره تأدیب وتربیه
ایتمك ونصیحت وتربیه قبول ایتمیوب ملعنتده اصرار ایدنلری وقتیله خبر
ویره‌رك طوغریلغی ایفا واولوجهله دولتعلیه‌سایه‌سنده نائل اولدیغی
بونجه امتیازات وعنایاتك اولدقجه تشکرینی ادا ایلمك فریضهٔ ذمت ایکن
روم پطریقی اولان خبیث اوته‌دنبرو صورت ظاهره ده اظهار صداقت
مسلکنی کوسترمش ایسه‌ده بودفعه ملت بیننده بعض کندوبی بیلمز مفسدلر
بعض وساوس شیطانیه‌یه اتباعا بر وقتدنبرو قورمش اولدقلری
فساده بهر حال خائن مرسومك علمی لاحق اولمش ایدوکندن کندوسی
بو مقوله داعیهٔ باطله‌نك هیچ بر وقتده باشه چیقمیه جغنی و بوقدر
بیك سنه‌دنبرو من عندالله مؤید والی قیام الساعه بقاسی آیات
سماویه ایله ثابت ومؤکد اولان دین ودولت محمدیه حقنده اومقوله سوء
خیال برامر محال ایدوکنی کندوسی بیلوب و بیلمیانلره بیلدرمك لازم ایکن
ضمیر خباثت سمیرنده مرکوز اولان ضلالت وخیانت اقتضاسنجه اومثللو
ساده دل مفسدلری منع وزجر دکل بلکه کندوسی پیشوای فساد اولمق
صورتیله پس پردهٔ خفاده اعمال حیل ودسائسه جسارت واز قالدی‌که
بتون ملتی وایچلرنده بی جرم اولان نیجه عجزه و بیچاره رعایایی عموما قهر
وغضب ظل اللهی‌یه دوچار ایتمك مرتبه‌سنده مهلکهٔ عظمایه سوق ایدر
یوللو بویله برفضاحت جسیمه‌یه جرأت ایتمش اولدیغی کرکی کبی میدانه
چیقدیغندن بشقه مقدمجه فساد مذکور دولتعلیه مأمورلری معرفتلریله خبر
النه‌رق جمله‌یه اعلان اولندیغی اثناده مجرد دولتعلیه‌نك رعایا و برایاسی
حقنده مجبول اولدیغی شیمهٔ رحم وشفقت اقتضاسنجه کندولرینی پشیمجه

ایقاظ وجادهٔ سلامته دعوت ایچون تنبیهات لازمه‌یی متضمن پطریقخانه‌یه علناً بیورلدیٔ عالی اصداریله خبیث مرسوم طرفندن درحال اقتضا ایدن محلاره شدید افوروز کاغدلری ارسالیله برمحلده رعایادن برکونه فساد وقوعه کلمامسی تنبیه اولنمشیکن مقتضـای خباثت مستمره‌سی اوزره جمله‌دن زیاده کندوسی متنبه اولمیه‌رق شمدی‌یه قدر وقوع بولان فساد وشقاق وانسلاب امنیت واختلال اسایشه سبب مستقل اولدیغندن فضـله کندوسی موره‌لی اولمق ملابسـه‌سیله بودفعـه موره جزیره‌سنده ولایتی اولان قلاوربطه قضاسی رعایاسندن بعض اغفال واضلال اولنمش بیغزاشقیا طرفلرندن خلاف طور رعیت وقوعه کلان بعض فضاحت وشناعتده مدخل کلیسی اولدیغی متحقق واولوجهله اشـقیای مرقومه‌نك بعونه تعـالی دوچار اوله جقلری قهر وفلاکتده خائن مرسوم سبب مستقل اوله‌رق کرك دولتعلیه علیهنده وکرك ضمناً کندو ملتی حقـنده ازهر جهت خیانت وخبـاثتی بتون بتون آچیغه چیقمش واولوجهله ازالهٔ وجود خباثت الودی لازم کلمش اولدیغندن خائن مرسوم عبرة للسائرین صلب اولنمشدر ٠

نومرو

(٣٤)

❊ صالح پاشانك صدارتنه دائر اولان خط همایون ❊

سنکه وزیر اعظم ووکیل مطلق حمید علم الحاج صالح پاشاسین سنی سلام سلامت انجام شاهانه‌مله تلطیف ایلدیکمدن صکره معلوم اوله‌که دولتعلیه مده ناکهان ظهور ایدن روم ملتی فسادی جمله‌نك معلومی اولوب بوفتنه‌نك تسـکیننه کافهٔ مؤمنین سـلاح ایله متبصر بولنمق وملت مرسـومه‌نك صـنادیدندن بوفسـادده مدخلی اولنلره سیـاست اولنه‌رق دفع وتسـکین اولنمق بابنده لله الحمد والمنه وزرا وعلما ووکلا واوجاقلرم اغوات وضابطانی (انما المؤمنون اخوة) مدلولنجه کلمهٔ واحده اوزره اتفاق ایتمشلر ایکن سـلفك علی پاشـا هنوز قانون وقواعد دولتعلیه‌می وسبب ظهور فتنه وفسـادی وخیانتلری جمله اشکار اولان روم ملتنك نفسلرینی تخلیص ایچون قوردقلری زمینلرك فرقنه وارمقسزین کمال حماقتندن خود رأیلك ایدرك ملت منحوسه‌نك ترتیب جزالرینه ممانعتله شوکرمیتی صوغوتمق وهرزمره بیننه القای شقاق ایدرك حاصل اولان اتحاد قلوب وحمیته خلل ویرمك مثللو کار ناهمواره جسارتی

نتیجه و یرمیه جکی ظاهر اولمغله بلا تأخیر عزلی وفیما بعد خدمات سلطنت سنیه مده استخدام اولنماق اوزره طرد ودفعی لازم کلمشدرُ ٠ سن وکلای دولتعلیه مك قدماسندن اولمکله هر برخصوصك اول وآخری معلومك اولوب سندن هر بروجهله صداقت مأمول ومجزوم ملوکانه م اولدیغندن بالاستقلال وکالت مطلقه م خدمتنه تعیین ایلدم ایمدی کوره یم سنی بو بابده مجبول اولدیغك حمیت وصداقت مقتضاسنجه بالجمله وزرا وعلما دعاجیلرم ورجال دولت واوجاقلرم اغوات وضابطانی قوللرم ایله اعلای کلمة الله واحیای سنت رسول الله نیت خالصه سیله اتحاد واتفاق ایدوب کافهٔ امور دولتعلیه مه اهتمام ورکاب همایونمه عرض واعلامی مقتضی خصوصاتی اعلام ایدرك مصالح عباددن برمصلحت کیرویه قالماموق وزینت واحتشام واسرافی ترك ایله حضریتی سفریته تبدیل وجمیع حرکات واطوارلرینی شرع قدیم محمدی یه تطبیق ایلملرینی جمله یه تنبیه واجراسنه دقت و بوفتنهٔ عظیمه یی خفیف کورمیوب دولتعلیه م دولت محمدیه اولدیغنی بیلوب و بوقدر امت محمدك سلامتی انجق اتحاد قلوب ایله حاصل اوله جغنی اکلیوب جان ودلدن سکا اعانت وامر ونهی ایلدیککه متابعت ایدنلری حق تعالی دارینده سلامته قرین ایلیه آمین ٠

نومرو
(٣٥)

❊ صورت امر شریف ❊

روملرك فسادی درکار ایسه ده لله الحمد مطلوب اولان اتفاق اهل اسلام بیننده حاصل اولمشیکن بوارالق بعض کندوبی بیلمز ودین غیرتنی اکلامز سفها چولاق چوجق مقوله لری قهوه خانه لرده وزقاقلرده انواع اراجیف وهذیان سویلمکه ابتدار ایتدکلرندن بشقه اولرنده وزقاقلرده بلاموجب تفنك و پشتو آتمقدن خالی اولمیورلر وبعض محللرده دخی کندو حالیله کیدن اهل عرض رعایایی تلف مثللو حالاته ابتدار ایده یورلر ابتدا بو اراجیف تکونی دینمز دشمنلرینك کارلرینی ترویج قبیلندن اوله رق اهل اسلام بیننده شقاق القاسنی موجب اوله جغندن اهل ایمانه یاقشمیان بر کیفیت ثانیاً موجبسز تفنك و پشتو اتلمسی باروت تلفندن ماعدا ارالقده قضاءً برینه اصابت ایله عباد اللهك تلفنی موجب ثالثاً فساده مدخلی اولمیان خرجکذار اولان اهل

عرض رعایایه بلا موجب طوقونلق رضای باری ورضای حضرت
پادشاهینك مغایری اولدیغی معلومدر ۰ بز جمله‌مز اهل ایماندن اوله‌رق
بر بریمز ایله اتفاق واتحادیمزده بر بریمزدن امنیتمز اولوب بو دفعه انضمام
شرع مطهر ایله قرار ویرلدیکی اوزره فیمابعد بو اراجیفك اردی النوب
استانبولده اوته‌دنبرو هرکس نوجهله کزر ایسه و نصل امنیت وار ایسه
ینه اولوجهله اوله‌رق بوندن صکره هر کیم اراجیفه و بلا موجب تفنك
اتمغه جسارت ایدر ایسه تأدیب اولنمسی فرمانم اولمشدر ۰
(فی الیوم الثالث من شعبان المعظم) ۰

نومرو
(٣٦)

قلاص موقعنه دائر یاقواکینك تقریری

قلاصده مواقع مناسبه‌یه استحکام یاپلمق وملازمه‌سیله مقدار کافی روم
عسکری قونلمق حربجه و پولتیقه‌جه منافع کثیره‌یی موجبدر ۰ حربجه
اوله‌جق فائده‌لری بودرکه اولا بغدان اهالیسی چاره‌سز قاله‌رق مطلوبمزه
موافقت ایده‌جکلرندن وافلاقده اولان بیوك اردومزله معامله وموارده‌مزه
ممانعت ایده‌میه‌جکلرندن بشقه لازم کلان ذخائری کتورمکه مجبور اولورلر ۰
ثانیاً بودرکه ابرائیلدن اسلام عسکری چیقه‌جق اولسه‌ده جانب ورادە
اولان قلاصده دشمنلری وار ایکن ایلرویه کیده‌میوب استحکام اوزرینه
کلدکلری تقدیرده دخی استحکام آلتنده بولنانلرك بر قاچ مثلی اولمغه محتاج
اولورلر بونکله برابر غلبه استحکام آلتنده بولنان عسکر طرفنده قالمق
اغلب مأمولدر قلاصی کیروده براغوبده بیوك اردومز اوزرینه سوق
عسکر ایتملری ایسه احتمالدن بعیددر ۰ ثالثاً حربجه بر کوزل استحکام
ویرلدیکی حالده شمدیلك حاضر بولنان سفائندن تشکیل اولنه‌جق دونانما
ایجاب حاله کوره تکثیر اولنه‌رق بو سنه اوراده قحط وافلاق یقه‌سی
سد اولمق مناسبتیله طونه سواحلنده بولنان قلاعه بحراً ونهراً کوندریله‌جك
ذخائر و مهماتك منع وقطعی ایچون سنه بوغازی طوتملق اسان اولوب
بونکله برابر عثمانلونك طونه دونانماسیله محاربه‌یی دخی درخاطر ایدرك
قوماندان اوله‌جق ذاتك اداره‌سنده بولنان سفاین مذکوره‌یی حرکت
ورجعتی اسهل اولان محللرده بولندرمق لازمهٔ ذمتیدر محاربه‌یه کافی

قوت حاصل ایتدیکی حالده دخی دشمنك اوزرینه وارمق لازم کلیوب مواقع
مناسبه ده دشمنك ورودینی بکلملیدر . بو صورتله حرکت اولندیغی حالده
روم طائفه سنك بحراً درکار اولان لیاقتلرینه مبنی بوراده دخی غلبه انلرده
قالوب طونه نك مالکی اولملری امید اولنور . اکر قلاص ترك اولنه جق
اولور ایسه اولوقت دشمنك جانب ورادہ اندیشه لری قالمیه جغی جهتله ابرائیلده
بولنان اهل اسلام ایلرویه حرکت ایده جکندن بشقه سلستره وروسجق ویرکو
کی ونیکبولی وودین ایله مخابره ایدرك هرطرفدن روملرك بیوك اردوسنه
طوغری کله جکاری درکاردر . یالکز بونلری عبوردن منعه برقوهٔ جسیمه نك
سواحل طونه ده بولنمسنی ایجاب ایدر واسمعیل موقعیله اهم اولان مخابره نك
قطعنه سببیت ویرر . قلاصك الده بولنمسنده پولتیقه جه اولان منفعت
بودرکه ابرائیلده بولنان اهل اسلام عسکرینك خارجه چیقمامسی معاهده
اقتضاسندن اولدیغنه مبنی شمدی یه قدر بو بابده اعتنا وتقید اولنمش ایسه ده
مضایقه جهتیله بونلرك رابطه سز اولان باشی بوزوق عسکری ضابطانك
سوزلرینی اصغا ایتمیه رك تدارك ارزاق وسیله سیله یوزر یوز اللیشر سواری
بغدان اراضیسنه یاییلوب عادت مألوفه لری اولدیغی اوزره اطرافده اولان
قرایی غارت و یغما وکندو حالنده ساکن بغدان اهالیسندن راست کلدکارینی
قتل واعدامه تصدی ایتدکاری تقدیرده جمله بغدان اهالیسی توحش ایدرك
برطغیان حالنده بولنه جقلری درکاردر . و بالعکس قلاص موقعی ترك
اولندیغی تقدیرده ترکلردن برقوهٔ عسکریه اوراده بولنه جغندن ابرائیلده
اولنلره دخی وسعت تامه کلور واوته دنبرو مشهود اولدیغی اوزره وقت
تنکی ومضایقه ده عسکری طائفه سی ضابطانه ایتدکاری سرکشلك
واطاعتسزلغی انلر ناچار تحمل واغماض ایتدکاری کبی وقت وسعت وقدرتده
دخی ضابطانك نفوذی جاری اولوب تحت قوماندالرنده بولنان عسکر
اطاعتدن بشقه یول بوله میه جغی واضحاتدندر . خصوصیله ابرائیلده
محافظ بولنان پاشانك ضبط وربط عسکره مقتدر اولدیغی بوندن اول کوچوك
افلاقی اطه قلعه سی اشقیاسندن محافظه یه مأمور اولوب مدت مأموریتی
ظرفنده هیچ بر یولسز حرکت وقوع بولمامسیله مثبتدر . قلاصه مالك
اولدقده دخی البته بواصوله سالك اولوب بغدانلو یه اسایش کله رك
اجنبیدن استعانه وطلب عسکردن مستغنی اولورلر بوایسه روملرك ترویج

مرامنه عظیم سکته کتوره‌جکندن بشقه ابراییل اراضیٔ مذکوره‌دن ایستدیکی قدر ذخیره آلوب قلاع سائره‌نك لوازمنی کاینبغی ایفا ونهرك منافعنی کاملاً کندوسنه حصر ایدر • وقلاص موقعنك الده بولنمسی ارباب طغیانك قوت ایله اشتهارینه بادی اولور شهرت ایسه چوق دفعه صحتدن زیاده ایشه یارار بالعکس قلاص الدن چیقارلدیغی تقدیرده ایشته روملرك قوتی ضعفه یوز طوتدی بوندن بویله مواقع سائره‌ده دخی اوله‌جغی بودر خاطره‌لری خاطر خراش اوله‌رق بوتشبثاتك ایلروله مسنه چار چشم ایله منتظر بولنان غیرتکشان ملته وهن وفتور کلور • بونکله برابر ترکلرك بو وقوعاتدن طولایی حاصل اولان خوف واندیشه‌لری خفت بولور و بلکه زائل اولور • چونکه ایپسلانتینك بغدانه مروریله بردن بره اختلالك علو کیر اوله‌رق کسب جسامت ایدیشی باب عالی‌یه واستانبولك اهل اسلامنه برمرتبه دهشت ویرمشکه روسیه‌لونك بالقانلری کچوب ادرنه‌یه وصولی خبری کله‌جك اولسه اوقدر تخدیش اذهان ایتمیه‌جك ایدوکی الدیغمز اخبار موثوقه‌دندر موقع مذکورك ترکی تقدیرنده بغدانك الدن چیقه‌جغی کبی افلاقلونك دخی روملره اولان مماشاتی صوری وضروری اولمق حسبیله درحال تبدیل معامله ایدرك نیجه اراجیف اشاعه‌سیله اغراض ذاتیه‌لرینی ترویجه یول بولورلر • قلاصده اقامه اولنان پیاده روم عسکرینك قوماندانلغنه امور حربیه‌یه ومواقع مذکوره مطلع ومعلوماتلی ودرایتلو برذاتك نصبی الزمدر روملر وطنلرینی تخلیص ایچون دشمنلریله مضاربه ومحاربه‌یی بورج بیلدکاری کبی بغدان اهالیسنه حسن معامله دخی لازمدر بونلردن النه‌جق ذخائروارزاق سائره‌نك عاجلا بهالرینی ویرمکده بی قدرت ایسه‌لرده آتیده نائل امل اولدقلرنده براقچه‌لری کتم ایدلمیه‌رك کاملا ملت طرفندن اظهار تشکرله ادا اولنه‌جغندن النان بومقوله شیلرك مقدار وفیئاتنك درجیله حکومت مذکوره‌یه ممضی علم وخبرلر اعطاسی لازم کلور بغدانلولر دخی هم مذهبلرینه اوله‌جق اشبو خدمتی بار کران عد ایلمکه حقلری اولماز چونکه سنین مدیده‌دنبرو محصوللرینی قپان تجاری نامنه اولان ظلمه‌یه قاپدیروب ذاتاً وقیمتاً کوردکاری ضرردن فضله چوق دفعه باقیسنك اقچه‌لری دخی چوروبه‌رك اللرینه برشی کچمدیکنی درخاطر ایتمامك انصاف دکلدر • ایشته بالاده مفصلا سرد وبیان اولنان اسباب

مشروحه یه مبنی رومك بیوك اردوسی افلاقده بولندقجه قلاص موقعی پیاده عسكر ودونغایه جای بی بها وسبب حصول مطلب اعلی برمحل معتنا اولوب بونده امك و یره جك وطنداشلرك خدمتلری سائره قیاس قبول ایتمیه‌رك ملت بیننده پارمقله كوستریله‌رك محسود امثال اوله‌جقلردر ٠ انتهی ٠

نومرو

(۳۷)

ولایات ومتصرفینه یازیلان قائمهٔ سامیه صورتی

ابتدای ظهور اسلامدنبرو اركان دین ودولت محمدیه اجرای شرایع نبویه واجماع امت احدیه ایله مؤسس ومشید وایفای فرائض جهادیه واظهار صلابت دینیه ایله من قبل الرحمن مؤید اوله‌رق علی الدوام آثار غلبه وانتظام جانب اهل ایمانده دركار اوله كلدیكی مثبوت صحائف روزكار ومعلوم صغار وكبار ایكن رفته رفته بو اصول مرضیه وشعائر اسلامیه اونودیلوب علی الخصوص بر وقتدنبرو خلق كینوب قوشانمغه الشمش وكوناكون شیلر ایله اوغراشمغه دوشوب حدود الهیی تجاوزه باشلمش اولدقلرندن حسد ونفاق چوغالوب هركس بربرینی چكمیوب بین المسلمین تفرقهٔ كلمه و مباینت نمودار اولمقدن ناشی دول افرنجیه شویله طورسون بیاغی خراجكذار رعایامز دخی بزی كوزلرینه كسدر مشیدی لكن بو دین ودولتك صاحبی بیوك اولدیغندن امت محمدی اسیر كیوب خواب غفلتدن ایقاظ ایدرك روملرك ملت اسلامیه حقنده اجراسی جایكیر ضمیرلری اولان ملعنت وخیانت بلندی ولله الحمد مؤمنین موحدینه انتباه كله‌رك وقعهٔ حالیه‌ده وزرا وعلما ورجال دولتعلیه و بالجمله اوجاقلو اغوات وضابطانی دارفتواده مخصوص اجتماع برله سنت سنیهٔ رسوالله اوزره كلمهٔ واحده اوزره بیعت واتفاق و بو اتحاد اوزرینه مفتی الانام وقضات عساكر حضورلرنده قسم بالله ایله عهد ومیثاق اولنمشدر ٠ جناب خیرالناصرین دین ودولت علیه یه هر حالده فوز ونصرت احسان ایلیه آمین ٠ جمله‌نك بلدیكی اوزره وزراء عظام وعلماء كرام ورجال و اوجاقلو دولتعلیه‌نك اركان اربعه‌سی اولوب و بودولت دخی دولت محمدیه اولمغله دین ودولتمزك دشمنلری اولوب معاذالله تعالی بیضهٔ منورهٔ اسلامیه‌یی كسر وامحا داعیهٔ

فاسده سنده اولان کفرهٔ فجره‌نك عن قريب زوال واضمحلاللری حول وقوت جناب باريدن مأمول وانشاء الله الملك المنان دين مبين اوغورنده بوطرفده حاصل اولان اتفاق واتحاد رهين استقرار اوله‌جغی مثللو کافهٔ وزرای عظام و متصرفين کرام مفتی وقضات وعلما واوجاقلو والحاصل هر جانبده اولان اهل اسلام دخی دشمنلرك مرتکب اولدقلری خيانتی بيلوب انلرده بووجهله بر بريله اتحاد ايدرك اهل اسلام اره‌سنده تفرقه کليا زائل اولمق مطلوب ومسؤل اوله‌رق بودفعه شرفسنوح اولان ارادهٔ کرامت افادهٔ حضرت ظل اللهی اقتضاسی اوزره طرف حضرت فتوی پناهيدن اخطارا اناطولی وروم ايلیده واقع بالجمله مفتی و قضاته وعزتلو يکيچری اغاسی وسائر اوجاقلو اغواتی جانبلرندن دخی کافهٔ اوجاقلو يه بو طرفده حاصل اولان اتفاق تحرير اولنمش اولمغله جناب مشيريلری دخی جمله ايله اتفاق و اتحاد ايدرك غيرت اسلاميه‌يی اجرا واعلاء کلمة اللهی موجب حالاتی اکماله سعی اوفا وترك احتشام وزينت و طرح اسباب سفاهت ايدرك بدويت وسفريت صورتی استحصالنه اعتنا بيورملری مطلوب ايدوکی بيانيله قائمه ...

نومرو

(٣٨)

بياننامهٔ عالی

روم ملتنك ميدانه چيقان فساد وشقاوتلری و براً و بحراً طرف طرف شقاق وعصيانه جسارتلری اليوم نه درجه‌ده ونه صورتده اولديغی جمله امت محمدك معلوميدر کافرلرك بو وجهله عموماً حرکته جسارتلری بهرحال کندو کندولرينه اولميه‌رق مسقولو طرفندن تحريك اولندقلری اصحاب عقوله مجزوم اولديغندن ماعدا فی نفس الامر بونلرك بويله حرکتلری مطلقا مسقولونك زير پردهٔ خفادن تحريك واخلال ايتمسندن ناشی اولديغی دولتعليه‌نك شمدی‌يه قدر کرکی کبی تحقيق کرده‌سی اولمشدر . و هر نه ايسه پادشاهلری عليهنه عصيان ايدن رعايانك قهر وتدميری وايچلرنده عقلی باشنده اولوب شيطانه اويمان وعصيان وشقاوتی ميدانه چيقميان رعايانك شفقةً ومرحمةً صيانت اولنملری لازم کلديکندن دولتعليه دخی الی الآن اويله‌جه حرکت ايتمکده‌در انجق مسقولونك بونلری بويله تحريك

ایتمکدن مرام باطلی جمله یه معلوم در که مسقو دولتی اوته دنبرو دولتعلیهٔ ابدی الدوام حقنده سوء قصد وزعم فاسقنجه بیضهٔ اسلامیه یی کلیاً کسر ایتمك داعیهٔ باطله سندن بر ان خالی اولمیه رق دائما فرصت کوزتمکده اولدیغندن و بر وقتدنبرو عموم اهل اسلامی ذوق وصفالر یله مشغول واحوال عالمدن غافل وعسکر یسی بیننده اتفاقسزلق و بوکا مماثل درلو درلو اویغونسز حاللر درکار اولدیغنی بیلدیکندن زعمنجه ابتدا روم کافرلری ایاقلندیغی کبی کو یا عموماً اهل اسلامی علی الغفلة اله کتوروب مرام باطللری قولایلقله حاصل اولمق قورندیسنه دوشمش وکندوسی وراء پرده ده هیچ برشیدن خبری یوق کبی طاورانه رق روملرك ابتدای فسادلری ظهورنده استانهٔ علیه ده بولنوب کچنده کیدن ایلچیسی دولتعلیه یه صورت حقدن کورینوب بومدتده مسقو اونك کائنه اصلا مدخلی اولمدیغنی ودولتعلیه ایله دوستلقلری باقی وپایدار اوله جغنی وعصیان ایدن روملرك لایق وجهله قهر وتأدیبلری دولتعلیه نك رأی وارادهسنه محول ایدوکنی بالدفعات رسماً بیان ایتمش و بوکا مماثل نیجه نیجه حیل وصنعتلر پیدا ایتمش وطرف دولتعلیه دن دخی صورت ظاهره ده مسقولونك بو سوزلرینه اعتماد اولندی کبی طاورانلمش ایسه ده مصلحتك کنه وحقیقتی کرکی کبی معلوم ومجزوم اولدیغندن ایچ یوزنده قطعاً اعتماد اولنه میه رق شمدی یه دکین اکا لازم کلان تدابیر وترتیبات احتیاطیه یه حسب الامکان سعی واهتمام اولنمشدر ایشته وقتا که دولتعلیهٔ محمدیه من طرف الله مؤید ومنصور اوله رق روملرك فسادلری ظهور ایتدیکی کبی لله الحمد اکاه بولنوب درحال امت محمد ومجموع علماء ورجال واوجاقلر دین ودولتلری غیرتنه دوشه رك وجمله سی یکوجود کبی اتفاق واتحاد ایدرك هر بر مصلحتده یولیله طاورانلمش اولدیغندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری دخی کمال لطف وعنایتندن اشبو عمومی غیرت وحرکت واتفاق وموافقتك ثمرهٔ باهره سی اوله رق لله الحمد والمنه هر یرده عصاة واشقیا مقهور وعساکر موحدین مظفر ومنصور اولمقده اولدقلرینه بناء مسقولونك قورندیسی چیقمیه رق بالعکس تحریك ایلدیکی هممذهبی اولان روملر بووجهله کلیاً برکشته ومضمحل اولمق درجه سنه واردقلرینی کوردیکی کبی شمدی سوزی دکشدیروب سز بنم هممذهبم اولان روملری بویله قره یورسز بو صورت روسیه دولتنك شانته طوقنمشدر بویله اولماز روملردن الکزی چکوب

بونلره برصورت و یره‌لم دیه‌رك زعمنجه روم ملتنی سربست ایتمك و بیاغی
فرنك حکمنده ومستأمن صورتنه قویمق داعیه‌سیله کونا کون تکالیفه
باشلمش ایسه‌ده اشبو تکلیفات باطله‌سی معاذالله تعالی شرعا وعقلا بروجهله
قبول وتجویز اولنور شیلر دکلدر بوقدر فسادی میدانه چیقمش ملتی یالکز
بوحالده براقق‌یله امنیت اولنور شی دکل ایکن مسقولونك مرام وفسادی
اوزره بونلره سربستلك وامتیازات ویرمك نه‌درجه‌ده مضر وفناشی
اولدیغی جمله‌یه ظاهر واشکار اولان کیفیتدر بنابرین طرف دولتعلیه‌یه
دخی مسقولونك کرك بوکادائر تکلیفاتی وکرك افلاق و بغدان مملکتلری
حقنده مغایر حقانیت واقع اولان مطالب ومدعاسی بالضروره قبول واسعاف
اولنه‌مدیغندن مسقولودخی بوصورتله مفاسد کاسده‌سنی تحصیل ایده‌میه‌جکنی
اکلایوب اسکیدن قوردیغی نقض عهد واعلان حرب داعیه‌سنی شمدی
میدانه چیقارمق اوزره اولدیغی معلوم اولمشدر شویله‌که بودفعه سلستره
والیسی وابرائیل وودین محافظلری طرفندن بربرینی مؤید وارد اولان
تحریراتلرده وسائر استخبار اولنان حوادث ومسموعاتده پروت نهری
حدودنده اولان مسقولو عسکری اشبو شهر اغستوسك اون‌بشنده بوطرفلره
تجاوز وممالك اسلامیه‌یی استیلا فکر فاسدنده اولدیغی تحقیقکرده اولدیغی
یازه‌یورلر ومسقو عسکری بووجهله قره‌دن یوریدیکی حالده دونمای
منحوسی دخی قره دکزه چیقوب بوغازه قدر کلمسی وآستانهٔ سعادته برنوع
غلغله دوشورمك فکر باطلنده اولمسی محتملدر کرچه معین ونصیرمز اولان
حضرت اللهك حول وقوت سبحانیه‌سی ونبی آخرالزمان اولان پیغمبرمز
افندمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك امداد روحانیسی وذات
شوکتسمات افندمزك تأثیر توجهات قدسیه‌سی ایله انشاالله تعالی بوکره
اعدای دیندن اخذانتقام اولنمسنك صره‌سی کلدیکنه اشتباه یوقدر .
شوقدرکه حالا استانبول اهالیسی بوکیفیتلردن غافل ونفسلرنده رخاوت
وراحته مائل اولدقلرندن بعض ارباب حیله وفسادك سفر یوقدر مسقولو
کندو حالنده ایمش شویله‌در وبویله‌در دیو اختراع اکاذیبی خظ نفسلرینه
موافق بولدقلرندن تمامنه صاپه‌رق کمافی‌السابق راحت واسایش طرفلرینی
کوزتمکده اولملریله یارین مسقولونك براً وبحراً اعلان حرب‌ایلدیکی خبری
بغتة میدانه چیقدیغی کبی عقللری باشلرینه کلوب اولوقت شویله وبویله دیمکه

باشلایه‌جقلری ملحوظ اولمغین ایمدی هرکس حقیقت حالی ومقولونك نیت فاسده‌سنی ومصلحت نه‌درجه‌یه کلدیکنی شمدیدن اکلایوب اوکرنوب اکا کوره کافهٔ اهل اسلام بربرلریله عقد پیوند اتفاق واتحاد ایدرك لدی‌الحاجه دین ودولتلری اوغورنده جان سپارانه حرکت ودشمن ایله مقابله ومدافعه‌یه قیام ومبادرت ایتمك اوزره حاضر وآماده وتدارکلو بولنملریچون واقع‌الحال بروجه اجمال تحریر وتسطیر اولندی ·

فهرست جلد ثانی عشر

صحیفه

۳ بقیهٔ وقایع سنه ۱۲۳۶

۰ احوال ایران
۵ ارضروم والیسی خسرو پاشانك شرق عسکری اولدیغی
۶ ایرانلولرك حدودی تجاوز ایلدکاری

۱۰ وقایع سنه ۱۲۳۷

۱۱ رؤف پاشانك شرق جانبی سرعسکری اولدیغی ودیگر بعض توجیهات
۱۲ ایران محاربه‌لرینك نتائجی
۱۳ وقایع شتی
۱٤ مرور تذکره‌سی نظامی ورتبه وپایه‌لر اعطاسی
۱۵ سید علی پاشانك موره سرعسکرلکی واریب افندینك وزارتی وپاشو
۰۰ اسمعیل پاشانك نفی واعدامی
۱۷ بهرام پاشانك عزل ونصبی
۱۸ رئیس الکتاب حامد بکك نفی ودفتردارك تبدیلی وبعض توجیهات وقوعی
۱۹ کرید اشقیاسنك تأدیبی واسبق ترجمانك اعدامی
۱۹ قپودان پاشانك تبدیلی وقره محمد پاشانك دونتما قره عسکری
۰۰ سرعسکرلکیله موره جانبنه مأموریتی
۲۰ بعض ذواتك عزل ونفیلری وبعض توجیهات
۲۲ نزول قالیون واخراج مواجب ولادت شهزاده وبعض توجیهات
۲۳ رشدی پاشانك کیفیت وفاتی
۲٤ یانیه وموره طرفلرینك احوالی
۲۸ طراپولیچه‌نك کیفیت استیلاسی
۳۲ ازدین طرفنده ظهوره کلان مظفریت
۳٤ یانیه جهتنده رشید پاشانك مظفریتی
۳٦ تپه‌دلنلی علی پاشانك اعدامی
٤۰ وقعهٔ ساقز وبعض وقایع بحریه

صحیفه	
٤٦	پاشا کمیسنك احتراقی وقپودان پاشانك وفاتی وقره محمد پاشانك
٠٠	قپودانلغی ووحید پاشانك رفع وزارتی
٤٨	وقایع متنوعه
٠٠	یحیی افندینك ترجمانلغی واستاوراکی بکك اعدامی
٥٠	یرلو بویارلردن افلاق وبغدانه ویوده‌لر نصبی
٠٠	ولادت شهزاده ووفات خدیجه سلطان والبسه نظامی وسیم وزر
٠٠	استعمالنك منعی وحلبده زلزله وقوعی
٥١	وقایع موره
٠٠	وقایع سنه ١٢٣٨
٦٠	بعض توجیهات ٠ وفات شهزاده ٠ نظام سکه
٦١	یکیچری اغاسنك تبدیلی وحیدر بابانك نفیی
٦٤	تبدل صدارت ومشیخت
٦٥	حالت افندینك نفی واعدامی واتباع ومنسوباتنك نفیلری ونفی ایتدرمش
٠٠	اولدیغی بعض ذواتك اطلاقی وبربر باشی علی اغانك سلحدارلغی
٦٧	روم ایلی سرعسکری خورشید پاشانك وفاتی ویرینه جلال پاشانك
٠٠	سرعسکرلکی وعزت ملانك نفیی
٦٨	موره اردوسنك احوالی
٦٩	موره سرعسکری محمود پاشانك وفاتی
٧١	اریب پاشانك وفاتی
٧٢	انابولینك استیلاسی
٧٣	قپودان پاشانك تبدیلی
٧٤	موره اردوسنك کوردوسدن بادره‌یه نقلی
٧٦	جلال پاشانك وفاتی ویرینه کوسه محمد پاشانك روم ایلی وبرقوفچه‌لی
٠٠	یوسف پاشانك موره سرعسکرلکلری وصالح پاشا ایله ابولبود محمد
٠٠	پاشانك معیت سرعسکری‌یه مأموریتلری
٧٨	احوال جزیرهٔ لمنی
٧٩	وقایع شتی
٨٠	بعض توجیهات صره‌سنده حسین اوسته‌نك یکیچری اغاسی اولدیغی

صحیفه

٨١ وقوع حریق
٨٢ تبدل صدارت ونظام دلیلان ودیکر بعض اجراآت
٨٤ وقایع برالشام
٨٦ بعض وفیات وتوجیهات
٨٧ شهزاده عبد المجید حضرتلرینك ولادتی
٨٨ ایران دولتیله عقد مصالحه اولندیغی
٨٩ وقایع موره واحوال دریا
٩٠ قوش اطه‌سی محافظنك رفع وزارتی وچرخه‌جی علی پاشانك نفیی
٠٠ کوسه محمد پاشانك عزلیله ابولبود محمد پاشانك سرعسکرلکی

٩٢ وقایع سنه ١٢٣٩

٠٠ اشقودره‌لی مصطفی پاشانك موسلونکه عزیمت وعودتی ورشید پاشانك
٠٠ ترحاله متصرفلغندن عزلی وبعده ودین محافظی اولدیغی ودونمای
٠٠ همایونك عودتی
٩٤ وقایع شتی · رؤس امتحانی · تبدل مشیخت · دیکر بعض وقوعات
٩٦ غالب پاشانك صدارتی واغا حسین پاشانك بوغاز محافظلغی ودیکر
٠٠ بعض توجیهات
٩٧ عدلیه التونك تغییر نقشی · عطیه سلطانك ولادتی · عزل ونصب
٩٨ اسعد اغانك وزارتی ودیکر بعض وقوعات وتوجیهات
٩٩ ایران ایلچیسنك ورودی وساردونیا دولتیله تجارت معاهده‌سی عقد
٠٠ اولندیغی وفرانسز ایلچیسنك ملاقاتی ودیکر بعض وقایع
١٠٠ وفیات اعیان وبعض توجیهات
٠٠٠ چرخه‌جی علی پاشانك ترجمهٔ حالی
١٠١ یوسف آکاه افندینك ترجمهٔ حالی
١٠٢ امام مصطفی افندینك ترجمهٔ حالی
٠٠٠ زین العابدین افندینك ترجمهٔ حالی
١٠٣ ایج ایللی احمد پاشانك ترجمهٔ حالی
١٠٤ کواکبی زاده‌نك ترجمهٔ حالی
٠٠٠ حسین بکك تونس بکلر بکیسی واسحق افندینك ترجمان دیوان

صحيفه

٠٠٠ همايون اولديغى
١٠٥ موره وحواليسى حقنده اجرا اولنان تشبثات وظهوره كلان بعض
٠٠٠ وقوعات
١٠٥ ابولبود پاشانك عزليله درويش مصطفى پاشانك سرعسكرلكى وديكر
٠٠٠ بعض توجيهات
١٠٧ مصر واليسى محمدعلى پاشا زاده ابراهيم پاشانك موره واليسى اولديغى
١٠٧ اغريبوز محافظنك مظفريتى
١٠٨ وقايع كريد
١٠٩ بعض وقايع حربيه
١١٠ ايپصاره جزيره‌سنك تسخيرى ومصر واليسنك موره سفرى ايچون
٠٠٠ تداركات واقعه‌سى
١١١ بعض وقايع مصر وسودان
١١٢ مهمه

١١٤ وقايع سنه ١٢٤٠

٠٠٠ بندرلى سليم پاشانك صدارتى وبعض توجيهات ووقوعات
١١٦ استطراد ٠ وقايع حربيه
١١٨ محاربهٔ بحريه وقپودان پاشانك درسعادته عودتى وابراهيم پاشانك
٠٠٠ موره‌يه عزيمتى
١١٩ ابراهيم پاشانك موره‌يه وصولى
١٢٠ روم ايلى سرعسكرلكنك رشيد پاشايه تفويضى وبعض توجيهات
٠٠٠ ترتيبات عسكريه
١٢١ تداركات بحريه ومواد متفرقه
١٢٣ تعليم صبيان ايچون بعض تدابير
١٢٤ بعض اجراآت وتوجيهات وبعض وقايع داغستان
١٢٥ وفات وولادت وبعض توجيهات
١٢٦ جانب افنديك ترجمهٔ حالى
١٣٢ هاشم پاشانك ترجمهٔ حالى
١٣٤ صالح پاشانك ترجمهٔ حالى

صحیفه
١٣٥ برقوفچه‌لی یوسف پاشانك ترجمهٔ حالی وچیچك خسته‌لكندن وفیات
٠٠٠ وقوعی وقوت حسین پاشانك ترجمهٔ حالی
١٣٦ ابراهیم حلمی پاشانك ترجمهٔ حالی
١٣٧ وقایع سفریه
١٣٨ سرعسکر رشید پاشانك موسلونكی محاصره ایلدیكی وابراهیم پاشانك
٠٠٠ موره‌ده مظفریتی وقپودان پاشانك موسلونكه وبعده موره‌یه عزیمتی

١٣٩ وقایع سنه ١٢٤١

٠٠٠ طراپولیچه‌نك فتحی . وپیلاسلی زاده‌نك وزارتی . وابراهیم
٠٠٠ پاشانك موسلونكه مأموریتی وقپودان پاشانك دخی اورایه ورودی
١٤٢ واسیلقوز واندلیقوز اطه‌لرینك تسخیری
١٤٣ بعض محاربات
١٤٦ موسلونكك فتح وتسخیری
١٤٩ قپودان پاشانك اقدکز بوغازینه عودتی
١٥٠ سرعسکر پاشانك حرکات مظفرانه‌سی وبعض توجیهات
١٥١ اسعد افندینك وقعه نویس اولدیغی
٠٠٠ بعض وقایع اجنبیه
١٥٤ تذکره‌جی اسعد افندینك ایراندن ومیرزا رضانك ایرانه عودتی
١٥٦ وقایع شتی
١٥٧ وقایع قدس شریف ودیکر بعض وقوعات
١٥٩ قاضی زاده‌نك مشیختی ویکیچری متنفذلرندن بعضیلرینك نفیی
١٦٠ شرح سیر کبیر ترجمه‌سنك طبع ونشری ودیکر بعض وقایع
١٦٢ وفیات اعیان
١٦٣ محمد ومصطفی راقم افندیلرك ترجمهٔ حاللری
١٦٤ عربزاده عارف افندینك وصدیق افندیلرك ترجمهٔ حاللری
١٦٥ مواد عسکریه
١٦٦ بعض تیماراتك خبره‌جی ولغمجی اوجاقلرینه الحاقی
١٦٧ ترسانه‌جه بعض اجراآت وختام جامع نصرت . ومیر میران
٠٠٠ ابراهیم پاشانك بعض سفائنه باشبوغ اولدیغی وبعض علمانك مظهر

صحيفه

٠٠٠ التفات اولدقلری
١٦٨ اشکینجی تحریری
١٧٧ ظهور وقعه
١٨٠ اخراج لواء شریف
١٨٧ قهر وتدمیر اشقیا
١٩٣ ینکیچری اوجاغنك الغاسی
١٩٧ لواء شریفك باب السعادهیه نقلی
٢٠٠ عجمی اوغلانلری قشلهسنك تعلیمخانه اتخاذی
٢٠١ ادرنهده ینکیچریلکك کیفیت الغاسی
٢٠٢ بعض اجراآت
٢٠٣ جبهجیلرك الغاسی ومحضر اغالغك طمرق اغالغی عنوانه تحویلی
٠٠٠ واوجاق بازرکانیله شابجینك اعداملری
٢٠٤ کیفیت تبریك عید اضحی
٢٠٥ بعض عادات قدیمهنك الغاسی
٢٠٦ احتساب مأموریتنك احداثی
٢٠٧ فذلکهٔ احوال اشقیا
٢٠٨ بکتاشیلکك رفع والغاسی
٢١٥ سواری اوجاقلریله جبهجیلرك الغاسی
٢١٦ بوستانجیلرك ومهترخانهنك اصلاحی
٢١٧ میان عسکریده ظهور ایدن مفسدلرك تأدیبی ولواء شریف نبوینك
٠٠٠ محل مخصوصنه وضعی
٢١٨ تکمله
٢١٩ اقکرمان مکالمهسی
٢٢١ استطراد
٢٢٥ خاتمه
٢٣٧ فذلکهٔ وقایع یونانیه

﴿ ذیل ﴾

٢٥٦ خورشید پاشا طرفندن تصنیع اولنان فرمان عالی صورتی

صحیفه

٢٥٧ خورشید پاشایه کوندریلان فرمان عالی
٢٦٣ حالت افندی ایله علی اغا میانه‌لرنده مخابره تذکره‌لری
٢٦٦ دولتعلیه ایله دولت ایرانیه بیننده مبادله اولنان مصالحه نامه
٢٧٤ غالب پاشانك صدارتنه دائر خط همایون
٢٧٥ اجمال عهدنامهٔ ساردنیا
٢٧٧ تعلیم صبیان حقنده فرمان عالی
٢٧٩ روم پطریقنك عفونامه‌سی
٢٨١ ایراندن عودت ایدن اسعد افندینك تقریری
٢٩٥ طرف شیخ الاسلامیدن عباس میرزایه مکتوب
٢٩٧ اشکینجیلر لایحه‌سی
٣٠٧ حجت شرعیه صورتی
٣٠٩ صورت خط همایون
٣١٠ منع اراجیف ایچون فرمان عالی صورتی
٣١١ یکیچریلرك الغاسنه دائر فرمان عالی صورتی
٣١٦ عساکر منصوره قانوننامه‌سی
٣٢٢ لاحقه
٣٢٣ (شوالیه دوکنیج) ك مکتوبلری
٣٣٠ پرنس مترنیكك مکتوباتندن مستخرج بعض فقرات
٣٣٢ آبردینك نطقی

﴿ جلد ثانی عشر ﴾

اثر خامهٔ

﴿ احمد جودت ﴾

درسعادت

﴿ مطبعهٔ عثمانیه ﴾ ده طبع اولنمشدر

سنه ١٣٠١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين والصلوة على سيد الاولين والآخرين وعلى آله وصحبه اجمعين بعد ذا انجمن ادبايه معروض خامهٔ پیوایهٔ کم مایه درکه هجرت نبویه‌نك ١١٨٨ سنه سندن ١٢٤١ سنه سنه قدر وقايع دولتعليه يي حاوی بر تاریخك دستگاه ترتیب وتألیفه قونمسی ودیبای ترکیب وعباره‌سنك انجمن دانش طرفندن تنسیب اولنان منوال معروف سهل التناول اوزره طوقونمسی امر وفرمان بیورلمش ایدوکندن بومنوال اوزره تاریخ عاجزینك جمع وتألیفنه باشلانمش وقطعه قطعه معرض انتشاره چیقارلمقده بولنمش ایدی انواع اسباب مانعه حسبیله بو وقته قدر اتمامی میسر اولمدی مكر بودخی اصحاب علوم ومعارف طرفندن متواليا ميدان انتشار واشتهاره چیقاریلان بونجه آثار جلیله کبی ذات فرشته صفات همایونی آبروی سلالهٔ طیبهٔ عثمانی وشان وشوکت روز افزونی رونق افزای اریکهٔ خلافت وخاقانی اولان پادشاه حقایق اکتناه بی مدانی السلطان الغازی عبدالحمید خان ثانی بن السلطان الغازی عبدالمجید خان بن السلطان الغازی محمود خان ثانی افندیمز حضرتلرینك عصر محاسن حصر معارف نشانلرینه مرهون ایمش که قریب العهدده ایکی جلدی تمیم ایله حضور لامع النور خلافتپناهیلرینه تقدیم اولندیغی کبی بوکره اشبو جلد اخیری دخی سایهٔ تسهیلاتوایهٔ شهریاریلرنده تمام ونام نامی آثار همایونلریله مسکی الختام اولدی .

مدالله ظلال رأفته على رؤس الانام واطال بقاه على ممر الايام

بحرمة النبي الامي الامين عليه الصلوة والسلام

تاريخ جودت

جلد ثاني عشر

بقيهٔ وقايع سنه ١٢٣٦

ايرانلولر دولتعليه نك ايام مشغوليتندن استفاده ايتمك اوزره فرصت كوزتمكده اولدقلری جهتله روم فترتندن طولايى دولتعليه نك غوائلى ارتدقجه انلرك دخى حرص وطمعلرى ارتمقده وطور ومعامله لرى تبدل ايتمكده ايدى . بناء على ذلك دولتعليه براً و بحراً عصات يونانيه ايله اوغراشمقده اولديغى حالده ايران حدودنده دخى تداركات سفريه دن خالى دكل ايدى . تفصيلاتى بروجه آتى بيان اولنور .

شويله كه حدود اوزرنده كى عشائرك بعضيلرى برطرفده قيشلهيوب ديكر طرفده يايلار و بعضا دولتعليه و بعضاً دولت ايرانيه تبعيتنى اختيار ايلر ايدى . و بويله تبعيتلرى مشكوك اولان عشيرتلر ارهصره دولتين بيننده باعث بحث ومنازعه اولورلردى . بوقبيلدن اولهرق برمدتدنبرو موش وملاز كرد وارجيش سنجاقلرنده و بعضاً ايران الكاسنده مشتانشين اولان حيدرانلى عشيرتى اغاسى محمود اغا بشيوز خانه ايله موش سنجاغنده ساكن اولديغى حالده برادرى قاسم اغا دخى كلوب موش وملاز كرد سنجاقلرنده ارام ايتمشيدى . حالبوكه كلدكلرى محله عودت ايتدكلرى تقديرده روان سردارى وخوى خانى كليتلو عسكر ايله اوزرينه كلوب انلرى ايران طرفنه كوچورمك تداركنده بولندقلرى ايران طرفندن تحريراً قاسم اغايه اشعار اولنمش ايدوكى وروان سرداريك موش متصرفى سليم پاشايه قرنداشى حسن پاشابوغلغيله موش حواليسنه ايكى طوپ واون ايكى زنبرك

ايله وافر عسكر كوندره جكى وايران تبعه سندن اولان برطاقم اكراد ايله ايران عسكرى مخلوط اوله‌رق قارص ايالتى مضافاتندن قاغزمان سنجاغنه تجاوز ايله اهاليسنك حيوانات واشياسنى خلاف عهد اوله‌رق غصب وغارت ايله ايرانه كوتوردكلرى و بايزيد اهاليسنك بعض اموال واشياسى كاربان ايله ارضرومه كلوركن روان ايالتنده حاجى بيرام نام قريه قربنده زيلانلو حسن اغانك اوچيوزدن زياده سوارى و پياده‌سيله براز ايران سواريسى كاربانك اوزرينه كلوب براز آدملرينى جرح وقتل ايدرك برموجب دفتر معلوم‌المقدار مال وحيوانلرينى غصب واوچ يوك بازركان مالنى روان قلعه‌سنه نقل ايتدكلرى وجلالى طائفه سنك اينجه صو واورته كوى و باش كوى وسائر التى عدد قريه اهاليسنك طوارلرينى سوروب كوتورديكى و وان ايالتنده واقع محمودى سنجاغنده اباغا ناحيه‌سنده ساكن يزيدى عشيرتندن چوبان اوغلى عبدى اغا وقرنداشى بواثناده موش طرفنه كلمش اولدقلرى حدود خاقانيه مأمورلرى طرفلرندن پى‌در پى در دولته عرض وانها اولنمقده ايدى ٠

حيدرانلو عشيرتى فى‌الاصل دياربكر ايالتنده مفارقين سنجاغنده ساكن وحرمين محترمينه تابع شقاقى عشيرتنك اويماغى اوله‌رق مقدما براراليق موش وملازكرد وارجيس سنجاقلرينه كلمشلر ٠ حتى اسبق موش متصرفى مراد پاشا وقتنده اون سنه‌دن زياده بوسنجاقلرده مشتانشين اولمشلر ٠ بعده بعض سنه‌لر على طريق المسافره ايران الكاسنه كيدوب اكلنمشلر ٠ يزيدى عشيرتى دخى وان ايالتنده محمودى سنجاغنده اباغا ناحيه‌سنده ساكن اولوب مقدمجه براز خانه‌لرى كذلك على طريق‌المسافره ايران جانبنه كچمشلر ايسه‌ده بوكره ينه برو طرفه عودت ايتمشلر ٠ شو حاله نظراً بونلر حقنده ايرانلونك بركونه ادعايه صلاحيتى اولمدقدن بشقه بوندن اقدم سفارتله ايرانه كيدوب كلان سابقا تذكرهٔ اول سليمان هادى افندى‌يه ايران شاهنك واقع اولان افاداتندن حدود خاقانيه‌يه تجاوز وتخطى وقوعنه كندوسنك قطعاً رضاسى اولميوب بين‌الدولتين منعقد اولان شرائط مسالمه‌نك دوام واستمرارى اخص مطالبى اوله‌رق سرحد مأمورلرينه تنبيهات لازمه‌يى ايفا ايلديكى مستبان اولمشيكن ينه بومقوله تعديات وقوعه كلوب اول حوالى ايسه عباس ميرزانك زير حكمنده

بولندیغندن بومقوله حالات غیر مرضیه‌نك رفع وازاله‌سیله ابرابر بودفعه دخی قارص طرفندن نهب وغارت اولنمش اولان اموال واشیانك برمقتضای عهد وشرط ردی لازم کله‌جکی سیاقنده مقام صدارتدن عباس میرزایه اوائل محرمده قائمهٔ سامیه یازلدی ·

اولوقت ایران دولتنك حالی پك عجیب ایدی · ایران شاهی عهدك ایفاسی اخص مطالبمدر دیر ایلچیسی بول بول وعدلر ویرر · چه فائده سردار ووالیلرینك افعالی هیچ برینه او یماز بوجهتله ایران طرفندن دولتعلیه مسلوب الامنیه اولوب ارضروم والیسی خسرو پاشایه شرق سرعسکرلکی بالتوجیه بوخلالده منشوری کوندرلدی واول حوالی احوالنه دقت واعتنا ایلمسی لزومی بیلدیرلدی ·

ومقدما ایران کردلرندن بعض اشقیا حدودی تجاوز ایله قارص جوارنده واقع کور اوغلی قلعه‌سنه کیروب اقامت ایله اول جوارده‌کی قریه‌لر اهالیسنه تعدی وغصب وغارت مثللو حالات ردیه‌یه تصدی ایتمکله ایران حدودینی تجاوز ایتمکسزین دفع وتنکیل اشقیایه اعتنا اولنمسی ایچون سرحدات محافظلرینه اوامر علیه کوندرلدی · بعده اشقیای مرقومه بایزید سنجاغنه آشوب دیادین قضاسی قریه‌لرندن بعضیلرینه تعرض و بعض قرایی احراق ایدرك ایلرولیوب و بونجه‌لی قریه‌سنده اردو قوروب روم ایلی بکلربکیلکی پایه‌لولرندن موش متصرفی سلیم پاشانك عسکریله بعدالمحاربه موش صحراسنده سلیم پاشانك مقیم اولدیغی چویرمه نام محله بربچق ساعت مسافه‌یه قدر کلدکلری لدی‌الاستخبار درعقب سرعسکر خسرو پاشا سلیم پاشا معیتنه مهمات ونفراتیله اوچ قطعه چرخه‌طوپلری و بیك نفر سواری کوندرمش وکیفیتی باب عالی‌یه بیلدرمش اولدیغنه مبنی وان محافظی سرد محمود پاشایه و بایزید متصرفی عبدالحمید پاشایه دفع اشقیا ایچون عساکر وافیه جمع ایله مهیا بولنملری سیاقنده امرلر یازلدی ·

حالبوکه اول اثناده ایرانلولرك وان ایالتی داخلنده کائن حکاری ناحیه‌سنده نفس وانه اون ایکی ساعت مسافه‌سی اولان جاری قلعه‌سنی محاصره ایلدکلرینی سرت محمود پاشا خبر الدیغی کبی وان اهالیسی وعساکر موجوده ایله کتخداسی اسمعیل بکی کوندرمش ایسه‌ده یاری‌یوله واردقلرنده

قلعهٔ مذکوره اهالیسنك ایرانلو یه تابع اولدقلری خبرینی المشلر در • وحکاری بکی مصطفی بك بوندن التی سنه مقدم ایرانلو یه تبعیت ایلمش اولدیغی حالده بو اثناده وانه کلمکله وان محافظی طرفندن کندوسنه نصیحت اولنمش ایسه ده اصغا ایتمیوب جاری قلعه‌سی بکی ایله قرابتی اولدیغنه بناء اودخی ایران تبعیتنی اختیار ایلمشدر • اول حوالیده بولنان دیکر برقاچ قلعه دخی مقدما حکاری بکنك زیر دستنده بولنمش ایدوکی بهانه‌سیله بونلرك حقنده دخی اولوجهله معامله اولنمسی ملحوظ بولنمغله کیفیت بو اثناده برتفصیل باب عالی‌یه انها ایدلمشدر •

دولتعلیه بر وجه بالا یانیه غائله‌سیله مشغول اولدیغنه مبنی برده ایران سفری اچمقدن محترز اوله‌رق همان ایران حدودینه تجاوز اولنمقسزین بر وطرفه چکن اشقیانك دفع وتنکیلنه دائر تنبیهات لازمه اجراسندن خالی اولمیوب هر طرفی تدافعی بولده محافظه ایسه عساکر کلیه‌یه متوقف اولدیغندن سرعسکر خسرو پاشا طرفندن ایستنلدکجه کوندرلمك اوزره سیواس ایالتنده ایکیبیك بشیوز سواری وطربزون و کمشخانه سنجاقلرنده مقدار کافی عسکر ترتیب وتهیهٔ اولنمسی وقارص ایالتنده موجود اولان بالجمله حرب وضرب اصحابنك اخراجیله قارص محافظی معیتنه و یریله‌رك اظهار جلادت قیلنمسی ایچون لازم کلنلره خطابا اوامر کوندرلدی

لکن باب عالی اول امرده حالت افندینك اتخاذ ایتدرمش اولدیغی اصول ومسلکی تصحیح وتعدیل ایتمك لازم کلوردی • چونکه طشرلرده نقدر متنفذ ومقتدر آدملر وار ایسه حقلی حقسز بر بهانه ایله اعدام وهیچ اولمازایسه نفی اولنمقده ایدی • بوایسه عشائر وقبائل بك واغالرینی اورکتمکله حدود ایرانیه اوزرنده‌کی عشائرهپ ایرانلو یه میل ایتدی • واکرچه اولوقت ایرانك حالی دهاقاریشیق واداره‌سی دهابوزوق ایسه ده عشیرت بك واغالرینه ایرانك معامله‌سی دهاخوش کورینیوردی زیراایرانلو بورؤسایه اغرهدیه‌لرو یردی وصکره برقاچ قاتنی انلرك واسطه‌سیله عشیرتلرندن الور ایسه ده رؤسا بو معامله‌دن ممنون ایدیلر • چونکه انلر کندولری ایچون عشیرتلرندن برشی ایستیه‌میوب اما دولت نامنه ایستدکاری قدر شی تحصیل ایده بیلورلردی • بوجهتله انلر ایران مأمورلرندن و بونلر انلردن مستفید وممنون ایدیلر •

عشائر وقبائل خلقی ایسه دائما رئیسلرینه پیرو اوله‌کلمشلردر • قالدیکه

حدود ایرانیه اوزنده‌کی عشائردن برچوغنك تبعیتلری مشکوك برحالده بولندیغندن جلب واستماله ایله رؤسایی اله المق لازم کلوب بوخصوصده باب‌عالی ایران میرزالری قدر حکیمانه حرکت ایده‌میوردی ۰

شانی زاده تاریخنده بیان اولندیغی اوزره دولت علیه ایله ایرانلو بیننده باعث برودت اولان اسبابدن بری دخی بوایدی‌که بایزید متصرفی میرمیراندن بهلول پاشا عزل ایله بایزید سنجاغی اسباب خفیه‌یه بناء طپراق قلعه وجوهندن ابراهیم اغایه سابق ارضروم والیسنك التزام والتماسی ایله توجیه اولنوب کیفیت بهلول پاشانك مسموعی اولدقده ابراهیم اغانك برادری حسین اغا عجم اکرادی بکلرندن اولدیغی اجلدن بایزید کبی سرحد معتنا بو مقوله کمسنه‌یه تسلیم اولنمق چندان جائز وروا اولمدیغنه بناء بهلول پاشا صلابت وصداقت یوزنده کورینه‌رك قلعه‌یی اکا تسلیم ایتمك احتمالی یوقدر دیو حالا ارضروم والیسی خسرو پاشایه انها و بوکا دائر اعذار واهیه ایله مشارالیهه تحریرات اسرا ایلدکده ماده‌نك کسب صعوبت ایده‌جکی رونما اوله‌رق لاعلاج لواء مزبور اخره توجیهه محتاج اولمقدن ناشی خسرو پاشا دخی کندو متعلقاتندن عبدالحمید بکه یورتلق واوجاقلق وجهله توجیه وسنهٔ سابقه جمادی الاخره‌سی اواخرنده میرمیرانلق رتبه‌سیله دخی تبشیر وتفریح ایتدرمشیدی ۰ بو اثناده مومی الیهی مقرینه اقعاده اقدام ایدوب بهلول پاشایه مضی مامضی مفهومنده رای بیورلدیسی ونصیح پندی شامل تحریرات ایله سلحدارینی کوندروب بالتأمین بایزیددن سهولتله اخراجه سعی واهتمام وعبدالحمید پاشایی دخی معیتنه بیك بشیوز سواری وایکی قطعه طوپ ترفیقیله بایزید طرفنه کوندروب عبدالحمید پاشا دخی بایزید خاندانندن اولمغله بودفعه بهلول پاشا عذر وبهانه ایده‌جك بر معنی بوله مامش ایسه‌ده کندوسنك تحریکیله سبکی اکرادی سرکرده‌سی قره کلیسا نام محلده عبدالحمید پاشا ایله محاربه‌یه ابتدار ایدوب سلحدار مومی الیه دخی برقطعه اعلام ومحضر ایله اعاده ایدلمش اولدیغنه نظراً بعدازین انفاذ امرعالی سهولتله میسر اولمیه‌جغندن بحثله تکرار طوپ وعسکر کوندریله‌رك بایزیدك حصر وتضییقنی مصرح امرعالی صدورینه متوقف ایدوکی خصوصاتنی شامل اواخر ربیع‌الاولده ارضروم والیسی طرفندن ورود ایدن تحریرات وذکر اولنان اعلام ومحضر وبهلول پاشانك والئ مشار

الیهه کوندرمش اولدیغی کاغدی درعلیه‌یه واصل وکیفیته اطلاع عالی حاصل اولدی ۰ وعبدالحمید پاشانك مقرینه اقعادی نه کونه تدابیره محتاج ایسه درعقب اجراسنه ابتدار اولنمسی خصوصنه ارادهٔ علیه تعلق ایتمکله کیفیت ارضروم والیسی طرفنه تحریر قیلندی ۰ نهایة الامر عبدالحمید پاشا بایزیده اقعاد و بهلول پاشا ارضرومه جلب وتوقیف اولنمشدر ۰ لکن مقدمجه بایزید توجیه وبعده عزل ایله یرینه ترجیح اولنان مومی الیه ابراهیم اغانك برادری حسین‌اغاقرنداشنه بالطلب برمعتاد تحصیل مطلب ضمننده اقراض ایتمش اولدیغی مقدار معلوم اغنامی اکراد طائفه‌سندن استقراض ایتمش واغنام مذکوره‌نقد یرینه بعض محله‌ویرلمش وصکره‌دن ماده بروجه مذکور برعکس اوله‌رق ارالغه کیتمش ایسه‌ده قیون صاحبلری حسین اغادن واودخی برادری ابراهیم اغادن واول دخی ویرمش اولدیغی محلدن مطالبه‌یه باشلادقده کیف کان وچنین وچنان وادیلریله امرار زمان اولندیغی دخی بربشقه‌جه سزلدی اولدیغندن قطع نظر بعدالیأس والحرمان اکراد ایرانك طپراق قلعه‌یه هجوم ایله اغنام مرقومه بدلی قلعهٔ مذکوره‌یی یغما واستیلالری کبی برفساد عظیمی مؤدی اولمشدر

﴿ بیت ﴾

میان خلق از یك حرف بیجا فتنه‌ها خیزد
بلی سرمایهٔ صدخرمن اتش یك‌شرردارد

الحاصل حالت افندینك طشره‌لر حقنده ترتیب ایلدیکی مقدمات سیاسیه عشیرتلر حقنده قضیهٔ مطلوبه‌نك عکسنی منتج اولمقده ایدی ۰ ایرانلولر ایسه حدوداوزرنده‌کی عشائر وقبائلی جلب ایدرك انلرك واسطه سیله ممالك محروسه‌یه تعدی ولدی‌الاشتکا بزم رضامز یوقدر اومقوله اشقیا تأدیب اولنملیدر یوللو واهی جوابلره تصدی ایلمکده واکثریا سؤال وجوابه دخی میدان ویرمیوب پیدرپی ایران حجاجنك تجریم اولندیغندن بحثله یایغره ایتمکده ایدیلر ۰ وفی الواقع مقدما امیرالحاج صالح پاشانك ادملری قریم وایران حاجیلرندن بغیرحق پاره المشلر ایسه‌ده اوتوز درت سنه‌سی وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره النان پاره‌لر صالح پاشا طرفندن بالتحصیل‌اصحابنه رد ایتدیرلمش وصالح پاشا تکدیر ایدلمش ایدی ۰ وبرده برمدتدنبرو امورحجه لایقیله باقیله‌مدیغندن ناشی حجاج مسلمینك

محافظه‌سی ایچون استخدام اولنان دلیل وتفنکچی وحواری ومغربی
طائفه‌لری مقوملاث ایدرك اسعار عامه‌یه رعایت ایتمیوب حاجیلردن فاحش
اجرت الدقلری جهتله چوغی تخت روان شو یله طورسون محفه‌تدارکندن
عاجز وقازقلامه تعبیر اولنور دوه‌لری استکرایه مجبور وبعضاً قافله‌دن ایرو
دوشه‌رك عربانك شر ومضرتلرینه دوچار اولدقلرندن بشقه حوران
قطعه‌سی غایت منبت ومحصولدار اوله‌رق سوریه‌نك ذخیره انبارى
مثابه‌سنده ایکن اهالیسی صیانت وحمایه اولنماز اولدیغی جهتله زراعته
سکته کله‌رك بعضاً شام شریفده قحط وغلا ظهور ایده‌کلدیکندن بوراره
دقت واعتنا ایتمك اوزره اشبو اوتوز التی سنه‌سی ربیع‌الاخرینك اون
برنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده صاروخان سنجاغی متصرفی صدرسابق
درویش محمد پاشایه قدس شریف سنجاغی الحاقیله مع نابلوس شام
شریف ایالتی وامیرالحاجلق توجیه وحجاج مسلمینك بالامن والسلامه
کوتوریلوب کتورلمسی وبلاد شامك استحصال اسباب اسایش ومعموریتی
کندوسنه توصیه وتنبیه اولنمشدر ٠

الحاصل دولت علیه طریق حجك تأمیننه وبالجمله حجاج مسلمینك امن
واستراحت اوزره ذهاب وایابنه اول وآخر همت واقدام واره‌ده جزئی
برفنالق وقوعنده درعقب تصحیح واصلاحنه دقت واهتمام ایده کلمشدر ٠
فقط ایرانلو بروقتدنبرو حقوق دولیه خارجنده معاملاته قیام وجزئی
برماده‌یی اعظام ایدر اولدیغنه نظراً برمسئله احداثنه فرصت کوزتمکده
اولدیغی اکلاشلمغله بواثناده قاعدهٔ احتیاطه رعایةً حدود ایرانه سوق
اولنمق اوزره طربزونه سکسان قطعه طوب ولزومی قدر قپاقلو ومهمات
وسکز اورطه طوپجی ودرت اورته عربه‌جی کوندرلمشدر ❋ بیت ❋

اری الیوم یوماً قدتکاثف غیمه ❋ وابراقه فالیوم لاشك ماطر

اول اثناده اسکی شهر متصرفی ووان محافظی اولان میرمیراندن صالح
پاشایه رتبهٔ وزارت ویرلدی

بعده ایرانلولر روم اختلالنك ایلرولدیکنی فرصت اتخاذ ایدرك اوست
پرده‌دن دم اورمغه باشلادیلر ٠ شویله‌که عباس میراز طرفندن ارضرومده
علی بك نام مأمورینه بوسنه ایران حجاجنك سبق ایدن زجر وتجربه‌یه مبنی
حجه کیتملری ووانه ذخیره اعطاسی دولتی طرفندن منع اولندیغی خبریله
سریعاً ایرانه عودت ایلمسی ایچون امرنامه کلمش ایدوکنی وایرانلولرك

بروقتدنبرو حدود دولتعليه‌يه مغاير عهد وشرط اوله‌رق تجاوز وغصب وغارت ايله الفت ايلمش اولدقلرندن دوستلقلرينه امنيت جائز اولديغنى ارضروم واليسى وشرق جانبى سرعسكرى خسرو پاشا باب عالى‌يه انها ايتمشدر • انك اوزرينه باب عاليدن دخى اول جوارده بولنان ولات ومتصرفينه ايرانلونك روم فسادى تقريبيله دولتعليه عليهنه روسيه‌لو ايله متفق اولمق احتمالنى در خاطر ايدرك اكا كوره انتباه اوزره بولنمق لازم كله‌جكى سياقنده شعبانك اوائلنده تحريرات ساميه كوندرلدى • ايرانلو ايسه برمنوال مشروح قطع مخابره ايدرك طرف طرف حدود خاقانيه‌يه تجاوز ايدر اولدى • ودولتعليه يونان غائله‌سيله مشغول ايكن برده ايران محاربه‌سى ظهوره كلدى • و بغداد قولنده ايرانلولر مغلوب اولديلر ايسه‌ده ارضروم جهتنده آثار غلبه ايرانلو طرفنده رونما اولدى • شويله‌كه عباس ميرزا ذى‌الحجه‌نك اون ايكيسنده چرخه‌جيسى حسن خان قاچارى تبريزدن خوى طرفنه سوق ايدوب ارقه‌سندن كندوسى دخى حركت ايلمشيدى • بغتةً حسن خان كلوب طوپراق قلعه‌يى استيلا ايتدى •

عباس ميرزا دخى اردوسيله بغتةً كلوب بايزيدى ضبط ايديويردى • ارضرومده موقوف اولان بهلول پاشا اول اثناده فرار ايله بايزيده وارمش اولديغندن عباس ميرزايه ناچار عرض مطاوعت ايلمكله عباس ميرزا بايزيد سنجاغنى اكا ويردى • الشكردك محافظه‌سنى دخى عبدالحميد پاشايه حواله ايتدكدن صكره ارضرومه طوغرى حركت ايلدى •

وقايع ١٢٣٧ سنه

بايزيدك بويله بلا مجادله ايرانلو طرفندن ضبط اولنيويرمسى اطرافنه دهشت ويرمه‌ايله اول حوالى محافظه‌سنه مأمور اولان چچن زاده حسن پاشانك عسكرى طاغلدى كندوسى دخى ارضرومه طوغرى رجعته مجبور اولدى طوپراق قلعه جهتنده هنوز طوپلا نمقده اولان عساكر عثمانيه دخى كيرو رجعت ايلديلر •

حيدرانلو عشيرتى ديار بكر طرفنه صاوشمش اولديغنه مبنى انلرك ارقه‌سندن حركت ايدن عساكر كثيرهٔ ايرانيه اوجهتده برچوق محللرى تخريب وحيوانات كثيره اغتنام وبرچوق رعاياى دولتعليه‌يى اسير ايلديلر •

بوصره‌ده ایرانلولر بتلسی دخی ضبط ایلدیلر • وموش متصرفی سلیم پاشا ایرانلو طرفنه میل ایتمکله عباس میرزا طرفندن کندوسنه رقم یعنی تأمینی حاوی بیورلدی کوندرلمش و برادرینه خانلق پایه‌سی و یرلمشدر • عباس میرزا طرفندن سوق اولنان دیکر برفرقهٔ عسکریه دخی اواسط صفرده ارجیش قلعه‌سنی استیلا ایتمشدر • بعده ایام شتا حلول ایتمکله عباس میرزا اردوسیله تبریزه عودت ایلمشدر •

اول اثناده طربزون والیسی بولنان قپودان اسبق صالح پاشانك فقرایه ظلم وتعدی ایتمکده اولدیغی رسیدهٔ سمع عالی اولدیغنه بناء خلال ربیع الاولده عزل ووزارتی رفع ایله توقادده اقامته مأمور اولدی •

ویرینه ارضروم والیسی خسرو پاشا نصب اولنوب ارضروم ایالتی وشرق جانبی سرعسکرلکی دخی صدر اسبق محمد امین رؤف پاشایه توجیه بیورلدی •

وشق اول دفترداری محمد عطاء الله افندی ربیع الاولك یکرمی دردنجی کونی شرق اردوسی دفترداری نصب اولنه‌رق ارضروم جانبنه کوندرلدی • روزنامچهٔ اول قلمی کیسه‌داری مصطفی افندی دخی اول کون اولا طریق خواجکانی‌یه ادخال ایچون رئیس الکتاب اوطه‌سنده خراسانیسی کیدیریلوب بعده حضور اصفیده جاه جلیل دفترداری خلعتی اکساسیله بکام اولدی •

واواخر رجبده موصل ایالتی عبد الجلیل زاده‌لردن مراد پاشا زاده عبدالرحمن بکه پارتبهٔ وزارت توجیه ایدلدی •

بو اثناده قیصریه و بوزاوق سنجاقلری متصرفی بولنان بور مفتیسی زاده حسین پاشا فجأة فوت اولمغله بوسنجاقلر دیار بکر والیسی علاء الدین پاشایه بالتوجیه دیار بکر ایالتی دخی بغداد والیسی معیتنه مأمور اولان دیار بکر عسکری باشبوغی میر میراندن کورانلی زاده سید علی پاشایه توجیه بیورلمشدر •

موسم بهار حلولنده شرق سرعسکری رؤف پاشا طرفندن جبار زاده محمد جلال الدین پاشا چرخه‌جی نصب اولنوب موش متصرفی سلیم پاشا دخی انك معیتنه تعیین ایدلمشیدی • جلال الدین پاشا طوپراق قلعه اوزرینه کلوب قلعه‌یی تحت محاصره‌یه الدی • عباس میرزا دخی اواخر

شعبانده اردوسیله تبریزدن حرکت وخلال رمضانده خوی بلده‌سنه مواصلت ایدوب اندن جلال‌الدین پاشا اوزرینه یوریدی . ولدی‌التقابل غایت شدتلو هجوملر ایتدی . جلال‌الدین پاشا بدایت امرده انك مهاجاتنی دفعه موفق اولدیسه‌ده عباس میرزا بالجمله ایران عشائرینی جمع ودولتعلیه‌یه تابع اولان عشائر اکرادك اکثرینی جلب ایلمش اولدیغندن جمعیت کثیره ایله هجوم ایدوب نهایة الامر جلال الدین پاشا فرقه‌سی منهزم اولمشدر . موش متصرفی سلیم پاشا دخی بروجه بالا ایرانلو طرفنه میل ایتمش اولدیغندن معیتنده بولنان سکزبیك قدر کرداتلوسی قارغیلرینه طیانه‌رق سیرجی اولوب جلال‌الدین پاشایه معاونت ایلامشلردر . ایشته اوزمان سلیم پاشانك ترتیب جزاسی دولتجه تصمیم اولنه‌رق فرصتی کوزدلمکده اولوب بش‌سنه‌صکره غالب پاشا ارضروم والیسی اولدیغی حالده سلیم پاشایی برتقریبله اله کتوروب اعدام ایلمسنك سبب صحیحی بودر .
غریبدرکه عباس میرزا بروجه بالاطوپراق قلعه‌دن چرخه‌جی پاشا فرقه‌سنی بوزمشیکن فرداسی اردوسنده برشدتلوقولرا علتی ظهور ایله ایرانلولر جنازه‌لرینی دفنه وقت بوله‌مامشدر و بوعلت اول حوالیجه هنوز معلوم برشی اولمیوب بغتةً بویله ظهور ایله‌ایراث دهشت ایدیجك ایران اردوسی تارمار وعباس میرزا رجعته مجبور اولمشدر . بناء علیه چوق چکمیوب مخابرات مسالمتکارانه‌یه باشلانمشدر . کلەلم بغداد جهتنك احوالنه کرمانشاهان والیسی محمد علی میرزاکه شهزاده‌کان ایرانك سنا اکبری ایدی او دخی بغداد جهتنه بغتةً شدتلو هجوملر ایتدیسه‌ده‌بغداد والیسی داود پاشا حسن مدافعه‌یه موفق وغلبه‌یه مظهر اولدقدن بشقه سلیمانیه متصرفی محمود پاشا اکا عرض مطاوعت ایلمکله کردستان ایشلری دخی کسب حسن صورت ایلمشدر . واکرچه محمود پاشانك عمی عبداه پاشا محمد علی میرزایه مراجعت ایدوب او دخی عساکر کلیه ایله کرمان شاهاندن حرکت ایله عبداه پاشایی سلیمانیه متصرفی نصب ایلمش ایسه‌ده محمد علی میرزا خلال صفرده فوت اولدی ویرینه ایران شاهی طرفندن محمد حسین میرزا نصب اولندی . داود پاشا دخی معیتنه مأمور اولان دیار بکر والیسی علی پاشا ایله محمود پاشایی کوندردی علی پاشا سلیمانیه‌یه واردی عبداه پاشا ایله معیتنده‌کی عساکر ایرانیه‌یی پریشان ایتدی ومحمود پاشایی سلیمانیه‌یه اقعاد ایلدی .

بعده سلیمانیه‌ده شدتلو قوللرا ظهور ایدوب عبداه پاشا دخی عساکر ایرانیه ایله وارد اولیجق محمود پاشا دیار بکره کلدیسه‌ده ینه کندوسنه چکی دوزن و یره‌رك سلیمانیه‌یه عزیمت ایلمشدر ۰ اول اثناده ایسه بوجهتك ایشلری دخی عباس میرزایه حواله اولنمغله انك طرفندن مأمور مخصوص ارسالیله محمود پاشا جلب اولنه‌رق سلیمانیه‌ده ابقا و برادری عثمان بکه کوی سنجاغی احاله اولنمسی اوزرینه عبداه پاشا بغداده مراجعت ایدوب داود پاشا طرفندن دخی سلیمانیه سنجاغی عبداه پاشایه توجیه اولنمغله کردستان ایشی ینه کشمکشده قالدی ۰ انجق بالاده اشعار اولندیغی اوزره ایران دولتی ارتق صلحه میال اوله‌رق عباس میرزا ایله شرق جانبی سر عسکری رؤف پاشا بیننده فتح باب مخابره اولنمشیدی ۰ و برده ایرانلو بروجه بالا نقض عهد ایله تجاوزاته قیام ایتدکده دولتعلیه ایران تجارینی هر یرده کندو تبعه‌سی کبی حمایه ایتمکده اولوب حتی درسعادتده بولنان تجار ایرانیه‌نك حقوقنی محافظه ایچون طریق علمیه کبارندن قاضی زاده طاهر افندی مولی وناظر تعیین بیوریله‌رق ایران تجارینك اموری شرعله رؤیت ایدلمکده و بلا خرج اعلام ویرلمکده ایدی ۰

فقط محاربه سببیله بالضروره امور تجاریه‌لرینه سکته عارض اولمشیدی ۰ بناء علیه ایران شاهنه عرضحال تقدیم ایله دولت عثمانیه طغیان ایدن اشقیای رومك دفعنه طرف طرف سوق عسکر ایتمکده اولدیغی حالده جهت جامعهٔ اسلامیه ایجابنجه بزم اکا اعانه‌مز لازم ایکن بلا موجب نقض عهد ایله محاربه‌مز شرعك خلافیدر بوندن بشقه تجارت یوللری مسدود وایرانلولرك اسباب تعیشلری مفقود اولدی مع هذا دولت عثمانیه لازم ماهیتی اولان شفقت اقتضاسنجه اموالمزی کندو تجارینك اموالندن زیاده محافظه ایله بزی مظهر عنایت بیورمقده‌در دیه‌رك کندو دولتلرینی صلحه مبرمانه دعوت ایلمکده ایدیلر دولت علیه ایسه یونان غائله‌سیله مشغول اولدیغندن ایران ایشنك برآن اقدم بتورلمسی مصلحتی ایجابندن ایدی ۰ بناء علی ذلك چوق چکمیوب طرفیندن مرخصلر تعیین ایله مکالمه‌یه مباشرت اولنمشدر ۰ نتیجه‌سی سنهٔ آتیه وقایعی صره‌سنده بیان اولنور ۰

وقایع شتی

رومللرك اختلالی سببیله اهل اسلام زینده جاسوسلر طوتلمقده اولدیغندن

بو اثناده مرور تذکره‌سی نظامی وضع اولندی . شویله‌که فیمابعد
استانبولدن براً و بحراً طشره کیدنلر نوابدن ایسه‌لر قاضیعسکر تذکره جیلرندن
واصنافدن ایسه‌لر کتخدالرندن واتباعدن ایسه‌لر متبوعلرندن وسائری ائمهٔ
محلاتدن و رعایا پطریقخانه‌لرندن اسم وشهرت واشکاللرینی مبین و کفالتی
متضمن ممهور علم‌خبرالوب استانبول محکمه‌سنه ابرازایله اورادن تذکره
الملری وطشره‌لردن استانبوله یاخود آخرمحله کیده‌جك اولنلر دخی محلی
نائبندن تذکره الملری نظامه ربط اولندی . وکلوب کیدنلری
یوقلامق اوزره کچوك چکمجه‌ده و بوستانجی باشی کوپریسنده مأمورلر
اقامه اولندی و بحراً کلوب کیدنلری یوقلامق اوزره قورشونلی مخزنده
بردائره یاپیلوب ناظر وکتبه تعیین قلندی .
سلستره والیسی وطونه جانبی سرعسکری اولان محمدسلیم پاشا کتخداسی
اولوب بروجه بالا افلاق سفرنده علکساندری ایپسلانتی اردوسنی
پریشان ایدن احمد اغایه و یانیه سرعسکری خورشید پاشا معیتنده بولنان
ولونیه‌متصرفی میرمیران عمر پاشانك یکنی احمدبکه وخورشید پاشا طرفندن
نارده قولنه مأموراولان یاقوه‌لی مصطفی پاشا زاده سیف‌الدین بکه محرمك
ایکنجی کونی میرمیرانلق رتبه‌لری احسان بیورلدی .
و بو اثناده اجرا اولنان توجیهات علمیه‌ده وقعه‌نویس بولنان شانی زاده محمد
عطاءالله افندی ایله دیکر بعض ذواته دخی مکهٔ مکرمه پایه‌لری وبچه‌جی‌زاده
شاعر مشهور محمدعزت ملایه غلطه قضاسی توجیه ایدلدی .
بروجه‌بالا موره والیسی محمدپاشاایله بهرام‌پاشا متوالیا بوزیله‌رق ازدینه
رجعتلری اوزرینه موره ایچون مستقلا برسرعسکر نصبنه لزوم کوریله‌رك
مناسبی مجلس وکلاده لدی‌المذاکره حالت افندی قره برون محافظه‌سنده
بولنان صدر اسبق سیدعلی پاشانك مجرب‌الاطوار و بین‌الوزرا مرعی‌الخاطر
اولدیغندن بحثله موره سرعسکرلکنه انی تنسیب ایلمش ایسه‌ده کتخدای
صدرعالی احمد اریب افندی انی ردایله علی‌پاشا حرب وضرب اصحابندن
اولمدیغی کبی متمول دخی دکلدر چونکه قریب‌العهدده صدارتدن منفصل
ودیون کثیره‌یه دوچار اولوب برنمالو منصبده دخی بولنمدی . سرعسکر
اوله‌جق ذات ایسه ذی‌قدرت اولمق لازم کله‌جکندن سرعسکر اولدیغی
حالده خورشیدپاشایه اولندیغی کبی اکا دخی کلی‌اعانه اولنمق لازم کلوب

اكاده حال حاضرخزینه‌نك تحملی یوقدر بوتقدیرجه موفق اوله‌میوب بیهوده اضاعهٔ اوقات ایدلمش اولور دیه‌رك اصحاب ثروت و یساردن اولان چرمن متصرفی صالح پاشایی موره‌سرعسكرلكنه سوق ایلدیكندن حالت افندی ایله اره‌لرنده دربیجه سوزلر جریان ایلمشدر ۰ وعلی روایة اریب افندی موره‌نك دفع اختلالی معتمدان سلطنتدن واقف امور ومدبر مصالح جهور شكروشكایتی مثمر ومؤثر بركار شناس ذاتك ید استقلالنه تفویض ایله حاصل اوله بیلوب بویله ارای سقیمه اصحابندن برطاقم ذواتك ایشی دكلدر دیو مدلل ومفصل برتقریر یازوب مقام صدارتدن عتبهٔ علیایه عرض ایتدیردكده شیوهٔ معهودداقتضاسنجه بوتقریر حالت افندی‌یه لدی‌الارائه كارشناس ذاتدن كندوسی قصد اولنمش وصانكه اریب افندی بوصورتله انی استانبولدن چیقاروبده كندوسی استانبولده تفرد داعیه‌سنده بولنمش فكرینه ذاهب اوله‌رق بومنصوبه ایله اواریب افندی بی قرب سلطنتدن تبعید ایلك اوزره اوتقریری تصدیق ایله برابر ایشته اوایشك اری اریب افندیدر دیو موره جانبنه انك مأمور بیورلمسی امرنده طرف سلطنتی تشویق ایلمشدر ۰

بناء علی ذلك محرمك التنجی كونی اریب افندی كتخدالقدن عزل ایله سلانیك طرفنه اعزام ویرینه ترسانه امینی سیدا افندی كتخدای صدر عالی وسواری مقابله‌جیسی محمد صالح مخلص افندی ترسانه امینی وسابق بكلكجیٔ دیوان همایون الحاج صائب ابراهیم افندی سواری مقابله‌جیسی اولدی ۰ وموره سرعسكرلكی مشار الیه سید علی پاشایه توجیه وكندوسنه سراسره قاپلو ثوب سمور و برقبضه سیف مرصع ارسال وایكیوز اللی بیك غروش خرجلق احسان ایله سریعاً موره جانبنه عزیمتی امر وتنبیه بیورلدی ۰ واریب افندی‌یه رتبهٔ وزارت ویله‌رك موره سرعسكری معیتنده استخدام اولنمق اوزره ارقه‌سندن مأموریت امری كوندرلدی ۰ قره‌برون محافظه‌سی دخی بیوك دره‌ده اقامت‌اوزره بولنان خداوندكار والیسی ابراهیم پاشایه حواله ایدلدی ۰

اسعد افندی دیركه اریب پاشا تدبیر اشقیاده مستقل اولسه وتزایدنفوذینه دقت اولنمسه ایش كورمسی مأمول وبوخصوصه حالت افندی دخی اول صورتله مأمور اولسه انك تسویه‌سی مسلم ارباب عقول ایدی لكن

نه کندی کتدی ونه اربك رواج مصلحتنه داعیهٔ اغراض ایله همت ایتدی . انتهی .

سید علی پاشا بروجه بالا احسان بیوریلان ایکوز اللی بیك غروش ایله دائره‌سنی تنظیم ایدوب دلیل وتفنکجی اوله‌رق طقوز یوز قدر سواری ودائره‌سی خلقی ایله قره برودن حرکت واواسط محرمده موره جانبنه عزیمت ایلمشدر .

خزینه داری خواجکان دیوان همایوندن مصطفی رشیدبك برابر اولوب باهر افندی دخی خدمت کتابت ایله برلکده کیتمشدر . اشبو رشیدبك مؤخراً التی دفعه صدراعظم اولان مشهور رشیدپاشادر انك ایام صدارتنده باهرافندی دخی داخلیه کتابتنده بولنمشدر . ایشته اسعد افندی تاریخنه مشهودات ومعلوماتنی ذیل وعلاوه ایدن باهر افندی بودر .

سید علی پاشا صدارتدن منفصل اولمق حسبیله متحیز برذات ایسه‌ده قدرت مالیه‌سی یوق ایدی عهده‌سنده بولنان تکه وحمید سنجاقلری حاصلاتی اولمق اوزره برقاچ آیده برکره متسلملر طرفندن کوندریلان اون بش یکرمی بیك غروش ایسه ذاتاً اداره‌سنه کافی اولمیوب قره برون محافظه‌سنده بولندیغی زمان مضایقه چکمکده ایکن بو حاصلات ایله امور سرعسکرینك اداره‌سنه مقتدر اوله‌میه‌جغی درکار ایدی .

محرمك اون سکزنجی کونی یکیچری اغاسی حسن اغا عزل ایله یرینه قول کتخداسی حسین اغا یکیچری اغاسی اولدی .

اون برنجی جلدده اشعار اولدیغی اوزره پاشو اسماعیل پاشا استانبولده ایکن بول بول طوغرایوب مدت قلیله ظرفنده تپه‌دلنلی علی پاشانك ازالهٔ وجودینی تعهد ایدرك عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله یانیه ودلونیه سنجاقلری احسان بیورلمش ایکن روم سرکرده‌لرینك سوزلرینه الدانه‌رق یانیه اردوسنی مشکلاته دوشورمش اولدیغندن محرمك یکرمی بشنجی کونی عزل ایله قلبه طرفنه کوندرلمش ویانیه سنجاغی سرعسکر خورشید پاشایه ودلونیه سنجاغی اقدمجه عهده‌سنه میرمیرانلق احسان بیوریلان عمر پاشا یکنی احمد پاشایه وترحاله سنجاغی محمود پاشا عهده‌سندن صرف وتحویل ایله اقدمجه انابولی محافظی نصب اولنان علی نامق پاشایه توجیه قیلنمشدر . پاشو پاشا دخی قلبه‌یه کیدرکن اثنای راهده اعدام اولنمشدر .

پاشو پاشا فی‌الاصل یانیه وجوهندن اولوب تپه دلنلی علی پاشا بعض اسبابدن طولایی اندن مستشعر اوله‌رق اکا سوء قصد ایلدیکنی پاشونك احساسی ایله ترحاله متصرفی بولنان ولی پاشایه دخیل دوشمش اودخی آنی کندوسنه کتخدا ایدوب عفوینی پدرندن استدعا ایتمش علی پاشا ایسه انی ظاهرا عفو ایلدیکی حالده بعض وسائط خفیه ایله اعدامنه تشبث ایلدیکندن پاشو بك درامه ناظری محمود بکك یاننه کیتمشیدی • حالت افندی علی پاشانك علیهنه دوشدیکی صره‌ده ایکیسنی دخی استانبوله جلب ایدوب بعده علی پاشا فرمانلو اولدقده محمود بك عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله ترحاله سنجاغی ودربندات نظارتی توجیه اولندیغی کبی پاشو بکه دخی وزارتله یانیه ودلونیه سنجاقلری احاله اولنمشیدی • سوء تدبیری حسبیله یانیه اردوسنك اغتشاشنه سبب اولدیغندن هنوز علی پاشا یانیه قلعه‌سنده محصور ایکن کندوسی بر وجه بالا اعدام اولنمشدر •

صاروخان وآیدین سنجاقلری متصرفی بهرام‌پاشا نفسنه بهادر برذات ایسه‌ده ظلمه‌دن اولوب ازدینه وارنجه اثنای راهده اوغرادیغی یرلرده اهالی‌یه پك زیاده تعدی ایتمش اولدیغی حالده لوادیه‌یه طوغری حرکتنده سوء تدبیری آثارندن اوله‌رق معیتنده‌کی عسکری حسن‌اعماله موفق‌اوله‌میوب پریشان اوله‌رق ازدینه رجعتنده برچوق عساکر اسلامیه‌نك تلفنه بادی اولدیغندن اوائل صفرده وزارتی رفعله موجود معیتی اولان عسکری مأموراً موره جانبنده اولان سیواس والیسی وزیر سلیمان معیتنه براغوب کندوسنك لاجل‌الاقامه تکفور طاغنه کلمه‌سی امر اولنمشیدی • متعاقبا کندوسنك نامزاج اولدیغندن بحثله سرفیجه‌یه عودتنه رخصت بیورلمق استرحامنه دائر عریضه‌سی کلمکله مرفوع الوزاره سرفیجه‌ده اقامتنه رخصت ویرلمشدر • عهده سندن منحل‌اولان صاروخان‌وآیدین‌سنجاقلری دخی سیروزی یوسف پاشایه‌توجیه بیورلمشدر • برقاچ آی صکره بهرام پاشا عهده سنه مرعش الحاقیله رقه ایالتی توجیه ایدلمشدر •

چونکه یوسف پاشا اینه بختی وایکی قستل و بادره قلعه‌لرینی محاصره‌ایدن اشقیایی تدمیر ایتمش وخیلی وقت عسکرینی چاپول طریقیله بسله‌مش‌ایسه‌ده نهایةالامر نیجه تجارندن ویره‌سی‌یه برمقدار ذخیره اشترا و برازده اقچه

استقراض ایله در دولته پولیچه کشیده ایلدیکنه وواقع اولان مظفریتلرینه دائر تحریرات واشقیادن الدیغی باندیره‌لر وایکیوز چفت قولاق ایله دیوان کاتبی سعید افندی یی درسعادته کوندرمشیدی • خیلی مدتدنبرو موره‌دن برخبر کلمه‌مدیکی جهتله اهل اسلام مکدر ایکن سعید افندی اوائل صفرده بویله مظفریت خبرلریله کلیجک یوسف پاشانک خدمتی موجب ممنونیت اوله‌رق پولیچه سنک بدلی جانب خزینه‌دن تأدیه ومکافاة کندوسنه بروجه بالا خیلی نمالو ایکی سنجاق توجیه بیورلمشدر •

رئیس الکتاب حامدبك مقدما روسیه ایلچیسیله واقع اولان مکالمه مجلسنده اناطولی طرفنده منازع فیه اولان حدود ایشنی اهون صورتله تسویه‌ایتمك اوزره سوز ویروب صورت تسویه ایسه حالت افندی عندنده مقبول اولمدیغی جهتله انك سوزی کیرو النمق لازم کلدیکندن روسیه ایلچیسنه مدار کلام قالمامق اوزره صفرك بشنجی کونی حامد بك عزل وسیواسه نفی اولنه‌رق یرینه بیوك تذکره‌جی صادق افندی رئیس الکتاب وکچوك تذکره‌جی صالح افندی بیوك تذکره‌جی وسلحدار کاتبی محمد طیبی افندی کچوك تذکره‌جی وسابقا کچوك قلعه تذکره‌جیسی محمد رشدی افندی سلحدار کاتبی اولمشدر •

ضربخانه ناظری عطاءالله افندیده اثر اقبال کورینوب اویله مستعد ترقی اولان ذواتك یولنی اورمق ایسه حالت افندینك مسلکی اقتضاسندن اولمغله آنی ممکن مرتبه قرب سلطنتدن تبعید ایلك وشکایتجیسی چوق برایش ایله اشغال ایدوبده طبیعتله نظر اعتباردن دوشورمك اوزره رجبك یدنجی کونی دفتردار یوسف افندی ایله بجایش مأموریتلرینی اجرا ایتدردی •

مهمات ناظری صالح فانی افندی علت دماغیه‌یه مبتلا اولدیغندن اودخی بوصره‌ده عزل ایله یرینه اسبق بیوك تذکره‌جی سلیمان افندی مهمات ناظری نصب ایدلمشدر •

کسندیره وآینوروز نیم جزیره‌لری اشقیاسنك قهر وتدمیرینه مأمور اولان وزیر محمد پاشا عهده‌سنه سلانیك وقواله سنجاقلری بالتوجیه انك عهده‌سنده بولنان نیکده وبکشهری وقیرشهری سنجاقلری دخی بروجه بالا اقدمجه سلانیك طرفنه کوندرلمش اولان احمد اریب پاشا عهده‌سنه توجیه ایله اول طرفده تدارك ایده‌بیلدیکی قدر عسکرله موره سرعسکری معیتنه کیتمسی

لازم کله‌جکی ومنحـل وقوعنـده شـانـه شایان منصبله بکام بیوریله‌جغی کندوسنه اشعار قیلندی ٠

اسفاکیه‌ده ظهور ایدن اختلال کیتدکجه توسـع ایتمکده اولدیغندن خانیه محـافظی وزیر لطف‌الله پاشـانك دائره‌سی خلقیله کتخـداسی واروب لدی‌المحاربه اشـقیایه غلبه ایتمش اولدقلری خبری اقدمجه درسعادته وارد اولمش ایدی ٠ اشـقیا ایسـه متعاقبا تکثیر جمعیت ایدرك خانیـه ورسمو طرفلرینی تضییقه قیام ایتدکلرندن قندیه محافظی وزیر شریف پاشا قپوسی خلقی ویرلو یکیچریلری ایله بالنفس رسمویه واروب رسمو محافظی میرمیران هاشم عثمان پاشا ایله برلکده عصات اوزینه هجوم واقتحام ایله جمعیتلرینی پریشـان ایدرك انلردن الدیغی برچوق بیراق وکله وقولاقلری استانبوله کوندرمکله اواسط صفرده لدی الوصول کندوسـنه سراسره قاپلو سمور کورك ایله کرید سرعسکرلکی احسان بیورلمشدر ٠

اسبق دیوان همایون ترجمانی قالیماکی زاده یانقو و یازیجیسی استفناکی وباش چوقداری یورکی‌که مقدما قیصریه‌یه نفی اولنمشلر ایدی بونلرك روم فسادنده مدخللری اولدیغی اکلاشلمغله اوچی دخی قیصریه ده اعـدام اولنـه‌رق سر مقطوعلری اواسط صفرده استانبوله ورودنده باب همایون پیشکاهنده تشهیر ایدلدی ٠ قپودان دریا عبدالله پاشا اصحاب شجاعتدن برذات ایسه‌ده فنون بحریه‌یه واقف اولمدیغی جهـتله صفرك اون طقوزنجی کونی عزل اولنـه‌رق رتبهٔ وزارتله دریا قپودانلغی وجزایر ایالتی قپودانهٔ همـایون قپودانی نصـوح زاده علی بکه وآقدکز بوغازی محافظلغی و بیغا سنجاغی قره حصار صاحب سنجاغی متصرفی اولوب بکقوزده خیمه نشین محافظه اولان دارنده‌لی وزیر سید حسن رضا پاشایه وقره حصار صاحب سنجاغی مشارالیه عبدالله پاشـایه ودونمای همایون ایله لدی الاقتضا قره‌یه اخراج اولنه‌جق عسـکره قوماندہ ایتمك اوزره دونمـای همایونك قره عسـکری سرعسـکرلکی دخی سـابق آقدکز بوغازی محافظی محمد پاشـایه توجیه بیورلدی ٠

یانیـه ده محصور اولان تپه دلنلی علی پاشـانك یانـندن فرار ایتمش اولان زوقه زاده محمود بکـه صفرك یکرمی دردنجی کونی رتبـهٔ میر میرانی ویرلدی ٠

بو اثناده دونانمای همایون سفائنندن اوچ قطعه فرقتین و برقطعه بریق و برقطعه اسقونه والتی قطعه جزایر واون ایکی قطعه مصرتکنه‌لری ایله ردوسه کلمش اولان تونس وطرابلس کمیلری اوزرینه اسبق قپودانه خلیل بك باشبوغ تعیین اولنوب دونانمای همایون قره عسکری سرعسکری اولان محمد پاشانک تدارك ایتمش واتمکده بولنمش اولدیغی عسکری ومقدار کافی طوپ ومهماتی ایله برابر الهرق موسم شتا دیمیوب همان موره یه عزیمت ومتون ساحلنه اخراج ایلمسی وبادره محافظی سیروزی یوسف پاشا ایله بالمخابره اشقیانك قهر وتنکیلنه بالاتحاد غیرت اولنمسی امر واشعار اولنمشدر ٠

اناطولی صدارتی پایه لولرندن نقیب الاشراف محمد صدیق افندی بعض وکلا یه نصیحت یوزندن اعتراض ایدر اولدیغندن عزل ومرز یفونه نفی ایله یرینه ربیع‌الاولك اونجی کونی سابقا استانبول قاضیسی ابوالخیرافندی نقیب‌الاشراف اولدی ٠

مدرسیندن کرجی احمد افندی فاتح جامع شریفنده تصدی ایلدیکی تفسیر بیضاوی وطریقت محمدیه درسلرنده وظیفه‌سندن خارج تدابیر دولته اعتراض ایله تشتت قلوبه مؤدی سوزلر تفوهنه اجتسار ایده‌کلدیکندن لاجل‌الاصلاح اشارت علیه ایله اواخر صفرده برکی‌یه نفی اولندی ٠

و یوم نفینده وافر طلبه یکی جامعده اجتماع ایله کویا اعاده‌سی ضمننده شیخ‌الاسلام افندی‌یه عرضحال و یرمك صددنده بولنوب بویله نازك وقتده اویله جمعیت ایسه موجب شماتت اعدا اوله‌جق حالاتدن اولمسیله درس وکیلی اکمکجی زاده احمد افندی ودیکر بعض اساتذه ارسال ایله نصیحت ایتدیریله‌رك جمعیتلری طاغیدلمشدر ٠

اسعد افندی دیرکه عارفان بالله حضراتنك کتب اخلاقده بیان بیوردقلری اوزره اهل اسلامه بتخصیص علمای اعلامه واجب اولان حقدوحسد وتکبر وعداوت وریا وسمعه وانانیت وبومقوله اخلاق رذیله‌دن بالکلیه مجانبت برله دائما عیوب نفسلرینی تحریله مشغول اولوب (ولا تجسسوا) نص جلیلنه امتثال ایدرك خلقك معایبنی تجسس ایتمامکدر ٠ رجم علی‌الغیب اوله‌رق معلومی اولمیان نسنه‌لره توهم مجرد ایله دخل واعتراض شویله‌طورسون بخصوصه برکیمسه‌نك معاینه بلا تجسس یقین درجه‌سنده

مطلع اولسه بیله ینه مأمور به اولان حسن ظن ایله قابل اولدیغی مرتبه تأویل ایدوب سوء ظن ایتمنده بولنمامقدر . اخلاق الهیه ایله متخلق وسنت سنیه یه متبع اولان علما درس ووعظلرنده امر بالمعروف ونهی عن المنکر فریضه‌سنی کرك وجاها وکرك غیابا قاعدهٔ کلیه ایله برکسنه شویله برنسنه ایشلسه انك جزاسی بودر دیو تقریر ایدوب فلان شویله ایتمش بویله قیلمش دیو تعیین شخص ایتمز . سیاق قرآن عظیم ودأب نبی کریم علیه الصلاة والتسلیم دخی بویله‌در . فامار یاپیشه وتدلیس اندیشه اولان نادانلر صاف طینتانك عکسنه معامله ایدوب کسب شهرت وجر منفعت ایچون تعیین اسم وشخص ایله دهان طعنی باز وکندی کبی بی مغز اولان عوام ناس بیننده حق کویلك ایله تحصیل امتیاز ایدر . ایشته احاد مؤمنینی تخطئه وطعن اثم عظیم ایکن (واطیعوا الله واطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) نظم جلیلی موجبنجه اطاعت امری فرض اولان اولی الامره طعن وتشنیع نه مرتبه‌ده سوء صنیع اولور . مفسرین عظامك بیانی اوزره اولی الامرك امر دیننده وتدبیر مملکتده امر واجرا ایتدیکی نسنه نافعمیدر دکلمیدر بیلنمسه دخی ینه اطاعت واجب اولور زیرا فرضیت طاعت نص قاطع ایله ثابتدر نافعمیدر دکلمیدر دیو رأی مترددقاطعه معارض اوله‌ماز والحاصل طلبهٔ علم وعرفانك یکسوار میدانی الامام الهمام الشیخ عبدالرحمن الشعرانی قدس سره حضرتلرینك عهود نام کتاب فیوضات انسجامنده تحریر بیوردقلری اوزره سرکارده بولنانلرك امورلرینه اکلار اکلاماز طعن اولنمیوب همان ذنوب وعصیانه ندامت واستغفار ایله سایه سنده ازهر جهت استراحت وفوق مایتصور نائل انواع نعمت اولدیغمز پادشاه اسلام ایده الله الملك العلام حضرتلرینك وسائر وکلانك توفیق وسلامت وتأیید ونصرتلرینه دعا وذکر بالخیر ایله ثنا ایتمك جمله‌یه واجبهٔ ذمتدر . اللهم احفظنا من شرور انفسنا ومن هفوات السنتنا . انتهی .

سراطبای شهریاری وصدر اناطولی بهجت افندی حالت افندی سایه‌سنده حکیم باشی اولمیشکن کرك کندوسی و کرك برادری عبدالحق افندی خوش صحبت و مجلس آرا ذاتلر اوله‌رق هرنصلسه اثنای مصاحباتده طیانه‌میوب حالت افندی حقنده‌اغزلرندن سوز قاچرمش اولدقلرندن‌ایکیسی

دخی اوائل ربیع الاخرده کشانه نفی اولندیلر ۰ اناطولی صدارتی تاتارجق عبداه افندی زاده احمد رشید افندی‌یه وحکیم باشیلق کبار مدرسیندن طبیب بندرکلی زاده محمد سعید افندی‌یه توجیه اولنمشدر ۰
قوش اطه‌سی محافظه‌سنده بولنان مرعشلی قلندر پاشا بواثناده وفات ایتمکله بروسه‌ده اقامته مأمور اولان سابقا سلانیك متصرفی مصطفی رشید پاشایه ابقای وزارتیله قوش اطه‌سی تفویض قیلندی ۰
ربیع الاخرك یکرمی بشنجی کونی یانیه سنجاغی خورشید پاشا معیتنده بولنان میرمیراندن عمرویریون پاشایه بارتبهٔ وزارت توجیه بیورلدی ۰
ینه ربیع الاخرك یکرمی یدنجی کونی نشانجیلق حالت افندی‌یه بالتوجیه جانب افندی دخی چاوشباشی نصب وتعیین بیورلدی ۰ حالت افندی جانب افندینك خصم جانی ایکن تعجب اولنورکه انك برچاره‌سنی بولوبده برطرفه دفع ایده‌مدی اره‌صره انی عزل ایتدیرر اوده دونر طولاشور ینه برایشه صوقولور ایدی ۰ اول وقته یتشمش اولان ذواتدن استماع اولندیغنه کوره ذات شاهانه بعض خصوصات مهمه‌ده جانب افندینك دخی محرمانه رأینی صورار ایمش ۰ حالت افندینك بر برباشی ایله واقع اولان مخابرات خفیه‌سنه نظراً جانب افندینك دخی مابین همایون ایله خفی مخابره‌سی وار ایمش لکن مخابره‌سنه دائر المزه برکاغد کچمدی ۰
ترسانهٔ عامره حوضنده دردست انشا اولان قلیون همایون اکمال اولنمغله جمادی الاولانك اون التنجی سبت کونی وقت مختارده دریایه ایندیرلدی ۰
وماه مرقومك یکرمی بشنده ترسانه امینی صالح مخلص افندی عزل ایله یرینه طوبخانه ناظری سعید افندی نصب اولنوب طوپخانه نظارتی کمرك امینی قپوجی باشیلردن تکفور طاغلی احمد اغایه وکمرك امانتی یکیچه‌لی احمدپاشا دامادی خواجکان دیوان همایوندن محمدبکه احاله ایدلدی ۰
وماه مرقومك سلخنده یکیچری اغاسی حسین اغا عزل ایله یرینه بغدان جانبنده بولنان قول کتخداسی عثمان اغانك وکیلی زغرجی باشی عثمان اغا یکیچری اغاسی اولدی ۰ قول کتخداسی عثمان اغا عهده‌سنه دخی میرمیرانلق رتبه‌سی احسان بیوریلوب بغدان چرخه‌جیسی اولان اسکی شهر نام دیکر سلطان اوکی سنجاغی متصرفی اولان وزیر صالح پاشا فوت

اولمغله انك يرينه اشبو عثمان پاشا باشبوغ نصب وعهده‌سنه اسكيشهر سنجاغی توجيه اولنمشدر ٠

جمادی‌الاولانك يكرمی التنجی صالی كونی معتاد اوزره ديوان عالی تنظيم و (رجب) مواجبی اخراج ايله اصحاب رواتبه تقسيم وتسليم اولندی وديواندن صكره ساعت يديده ايكن صلب پاك شهريارين محمد نام‌شهزاده دنيايه كلدی ٠

شام واليسی واميرالحاج اولان صدر اسبق درويش پاشا معيتنده مستخدم قپوجی باشيلردن‌الحاج ابراهيم اغايه‌خلال شعبانده رتبهٔ‌مير ميرانی‌ويرلدی ٠ ينه اول اثناده اجرا اولنان بعض توجيهاتده اسم بی‌مسما قبيلندن اولان موره ايالتی موره سرعسكری سيد علی پاشايه وتكه وحميد سنجاقلری دخی سابقا موره واليسی محمد پاشايه توجيه اولنمشدر ٠

وصوفيه محافظی بولنان قائممقام اسبق محمد رشدی پاشا بواثناده حتف انفه وفات ايتمكله صوفيه محافظلغی ايچ ايل سنجاغی متصرفی سليم سری پاشايه احاله اولنوب رشدی پاشادن منحل اولان انقره وكانغری سنجاقلری دخی كماكان متسلملر ايله اداره اولنمق اوزره بروجه بالا دونمای همايون قره عسكری سرعسكری اوله‌رق موره جانبنه مأمور اولان محمد پاشايه توجيه قلنمشدر ٠

جلد عاشرده بيان اولنديغی اوزره رشدی پاشا قائممقام صدرعالی اولدقده اصنافك احوالنه دقت واعتنا وباغچه قپوسی خارجنده دارالندوهٔ اراذل اولان اوطه‌لری هدم ايله يرلرينه برجامع شريف انشا ايتمكله انظار ناسده مقبول اولمشيدی ٠ وذاتاً معارفندان وزرادن اولديغی حالده طريقت نقشبنديه‌يه سالك اوله‌رق سادات صوفيه‌يه ابراز محبت ايلر برذات درويش سيرت ايدی ٠ فقط طمع وارتكابنه‌دائر حقنده سوزلر سويلنوردی ٠ سنهٔ سابقه وقايعی صره‌سنده بيان اولنديغی اوزره كوتاهيه‌والی قائممقامی بولنان خسرو پاشا خزينه‌داری رشيدپاشا كوتاهيه‌ده بولنان ولی پاشايی عربده‌سزجه اعدام ايله امرعالی‌يی اجرا ايدوب رشدی پاشادخی انقره‌ده مختار پاشانك ايشنی بتوريويرمك ممكن ايكن عن‌قصد خانه‌سنه عسكرايله هجوم ايدرك غوغا چيقاروب ومختار پاشانك مرصعات ونقودندن چوغنی آشيروب اثنای قتالده ضايع اولدی‌ديو انها

ایلدیکی شایع اولمشیدی . حتی صوفیه ده ایکن کندوسنه اشیای مکتومه نك اسامیسیله استردادینی حاوی خط همایون وارداولمغله کدرندن منزول اوله‌رق وفاتنده بواشیا ترکه‌سنده ظهورایتمشدر تجاوز الله عن سیأته دیو اسعد افندی تاریخنده محرردر . کله‌لم موره و یانیه طرفلرینك احوالنه .

موره سرعسکرینك احوالی وموره و یانیه طرفلرینك بعض وقایعی

بروجه بالا موره سرعسکری نصب اولنان صدر اسبق سید علی پاشا خلال محرمده قره بروندن حرکت ایله یمین و یسارندن عسکر چیقارمق اوزره بیورلدیلر نشر ومقدم مباشرلر اعزام ایلمش ایسه‌ده بوندن اقدم اعیانلر معیتیله یانیه اوردوسنه وموره والیسی محمد پاشا معیتنه و بعض سواحلك محافظه سنه بالدفعات عسکر سوق اولنمش ایدوکندن الحالة هذه الی سلاح طوتار وایشه یارار آدم قالمیوب کیدنلرك کیمی شهید وکیمی مجروح وکیمی خسته اوله‌رق کیروکله‌مامش وویرکولرك اغرلغی ومرور وعبورك کثرتی جهتیله اهالیده قدرت مالیه دخی قالمامش اولدیغی جوابلری ویرلدیکندن علی پاشا اوغرادیغی قضالرده بررکیجه بیتوتت ومجانایم ویه‌جکه قناعت وسائر وزرا کبی اقچه و بوغچه وخدمت مباشریه وعوائد سائره اخذندن مجانبت ایدرك موجود معیتی اولان دلیل وتفنکجی‌و براورطه سواری طوبجیسی ایله یکیشهر فناره واردقده سابق ولاحق ترحاله متصرفلری علی نامق ودرامه‌لی محمود پاشالر و یکیشهر دفترداری بولنان رئیس الکتاب اسبق عارف افندی ایله لدی المذاکره ازدین اردوکاهنه هنوز نزل امینی وقصاب باشی تعیین اولنمامش ایدوکندن بوحال ایله ازدینه واردقده تعیینات عسکریه‌نك اداره‌سنده صعوبت چکیله‌جکنه مبنی یکرمی بیك کیله املاك همایون چفتلکاتندن و یکرمی بیك کیله ملتزمین طاقمندن رائج وقت اوزره ذخیره ترتیبنه قرار و یریله‌رك کیفیت علی پاشا طرفندن باب عالی‌یه انها ونزل امینی وقصاب باشی تعیین وتدارك اولنه‌جق عسکرك علوفه‌لرینه محسوباً برمقدار اقچه ارسال بیورلمسی استدعا اولنمشدر . وعلی پاشا مستقل سرعسکر ایسه‌ده اول حوالیده یانیه سرعسکری خورشید پاشانك نفوذی زیاده ایدی وخورشید پاشانك ظاهراً قپو کتخداسی حالت افندینك مهرداری سعید محب افندی ایسه‌ده حقیقت حالده هر ایشنی حالت افندی التزام ایدوب خورشید پاشا دخی انك اشارتیله حرکت ایلمکده ایدی

بناءً علیه سید علی پاشا بروجه بالاباب عالی‌یه عریضه تقدیم ایلدیکی کبی خورشید پاشایه دخی تحریرات مخصوصه ایله بیان حال ایدرك معاونتنی رجا ایتمشیدی . باب عالیدن اقچه وزل امینی خصوصلرینك ایجابنه باقیله‌جغی بولنده اوستی اورتیلو جوابنامهٔ سامی کلمشدر . خورشید پاشا ایسه اول حوالی‌یه مستقل برسرعسکر تعییندن ناخوشنود اوله‌رق علی پاشایی استرقاب ایتمکله معاونت شویله طورسون ایشلرنجه تصعیبات کوسترمك وانی نظر دولتدن دوشورمك اسبابنه تشبث ایتمشدر . حتی موره والیسی محمد پاشا علی پاشا معیتنه مأمور ایکن براز مدت استراحت ایلمك بهانه‌سیله خورشید پاشا انی یانیه اردوسنه دعوت ایلمشیدی . محمد پاشا اکرچه لوادیه طرفنده‌موفق‌اوله‌مامش ایسه‌ده معلومات محلیه‌سی اولمق حسبیله علی پاشا موقتا اولسون انك کندومعیتنده بولنمسنی ایستردی . علی پاشا یکرمی کون قدر یکشهرده اقامتدن صکره درامه‌لی محمود پاشایی بالاستصحاب ازدینه کیدرکن چتالجه مرحله سنده محمد پاشایه تصادف ایلمشدر وسیاق احواله نظرا کندوسنه خورشید پاشا طرفندن معاونت اولنمیه‌جغنی اکلامشدر . بعده علی پاشا محمود پاشا ایله ازدینه وارمشلر . سیواس والیسی وزیر سلیمان پاشا ومیرمیراندن اسبق اقدکز بوغازی محافظی علی شفیق وچورم متصرفی شاهین علی وصدر اسبق لازاحمد پاشا یکنی ممش وبهرام پاشا کتخداسی محمد پاشالر ایله طواسلی عثمان اغایی اوراده بولمشلر . احمد اریب پاشا دخی سلانیکده دائره‌سنی تنظیم ایدرك یتمش سکسان‌قدر توابعیله چندروز مرورنده ازدینه کلمشدر . محمود پاشا اصحاب اقتداردن اوله‌رق باشنده براز غلبه لکی وارایسه‌ده اول اثناده منصبسز اولدیغنه مبنی بالطبع دها زیاده عسکر بسلیه‌مزدی سلیمان پاشا عهده‌سنده سیواس ایالتی وارایسه‌ده منصبی حاصلاتنك‌چوغی متسلم وقپو کتخداسی اللرنده قالوب کندوسنه ارسال اولنان مبالغ جزئیه ایله انجق کندو دائره‌سی خلقنی اداره ایده‌بیلوب زیاده عسکراداره سندن عاجز اولمغله یاننده بردلیل باشی ایله اللی التمش نفر دلیل عسکرندن بشقه عسکری یوق‌ایدی . میرمیرانلرك دائره‌لری ایسه اوچر بشر اتباعدن عبارت اوله‌رق کندولرینی اداره‌دن عاجز ایدیلر .

ایشته موره سرعسکری سید علی پاشانك اردوسی بوندن عبارت ایدی .

سوزه‌كلنجه ازدينده بوقدر وزراى عظام وميرميران كرام ومأمورين بنام‌وار بيهوده اوتوروب برايش كوره‌ميورلر ديو اره صره باب عاليدن توبيخنامه‌لر يازيلوردى . لكن بونلرك نه حالده اولديغى تحقيقه تنزل اولنمازدى . سرعسكر على پاشا اردو اداره ايده بيلمك شويله طورسون ازدينه‌ورودينك هفته‌سنده و كيلخرجى مطبخى قپايوب جواب و يرمش پاشاده‌ايسه براقچه اولمديغى معلوم اولديغندن كتخداسيله خزينه‌دارى رشيدبك كندوكيسه‌لرندن اوله‌رق و كيلخرجه على الحساب برايكى يوزغروش اعطاايله دائره‌نك صوماتى چيقمغه باشلامشدر . صانكه بو اردو موره‌يى تسخير وقلعه‌لرده محصور اولان مسلمينى تخليص ايده‌جك ايدى . حالبوكه موره‌ده‌كى قلعه‌لرك اكثرى ذخيره سزلكدن دشمنه تسليم اولندقلرندن بشقه مقر ايالت اولان طراپوليچه دخى اوجه اشقيا النه كچمشيدى .

چونكه جلد حادى عشرده بيان اولنديغى اوزره موره واليسى محمدپاشانك كتخداسى مصطفى بك اوچ بيك بوقدر عسكرله كچن اوتوز التى سنه‌سى شعبانى اوائلنده طراپوليچه‌يه داخل اولدقدن صكره اشقيا هرطرفدن شهرى احاطه ايله قوش اوچورماز اولديلر ابتداى محاصره‌دن بش آى مرورندن صكره طراپوليچه دست اشقيايه كرفتار اولمشدر .

شويله‌كه دور اسبقده موره واليسى بولنان صالح باش احمد پاشا شهرك اطرافنه سور بنا ايتمش اولديغندن بوراسى اهل اسلامه برتحصنكاه ايدى . فقط ساحلدن بعيد اولمغله بورايه ذخيره‌جلبى مشكل ايدى .

واكرچه اهاليسى بش بيك قدر نفوس اولوب سركرده الماس اغا معيتيله ايكى بيك قدر ارناود عسكرى دخى موجود اولدقدن بشقه جوار قصبه وقرى اهاليسى بورايه التجا ايتمش و بالاده بيان اولنديغى اوزره محمدپاشا كتخداسى مصطفى بك دخى ايچه عسكرله بورايه كلمش اولديغندن خليجه غلبه‌لك اوله‌رق اون ايكى بيكدن زياده الى سلاح طوتار آدم وار ايدى لكن مومى اليه مصطفى بك ايله خورشيد پاشا كتخداسى صالح اغا بيننده رونما اولان نفسانيت عسكرى واهاليه سرايت ايدرك مملكت ايچنه برعظيم تفرقه دوشمشيدى . و بوجهتله مصطفى بك هرنه طرفه حركت ايلديسه خائبا وخاسرا عودت ايلديكندن عسكره يأس وفتور كلمشيدى . بناءً على ذلك طراپوليچه وجوهى وموره ايالتى اركانندن اوراده بولنان

بادره‌لی مصطفی بك و كوردوسلی كامل بك وسائری عقد انجمن مشورت ایلدكارنده كرك خورشید پاشا حرملرینی وكرك سائر نسوان وصبیانی اورته‌یه الەرق ومذكور ارناود عسكریله مملكتك دلی قانلولری میمنه ومیسره جنك ایدرك ساحل دریاده بولنان و پروزه‌یه سمت اولان بادره‌یه و یاخود كذلك ساحلده بولنان وطراپولیچه‌یه اون ایكی ساعت مسافه‌سی اولان انابولی‌یه كوتورمكه قرار و یرمشلر ایسه‌ده والی قائممقامی بولنان صالح اغا خورشید پاشا طرفندن امداد كله‌جك شویله اوله‌جق بویله كیده‌جك دیه‌رك بوقرارك اجراسنه مانع اولمشیدی • حالبوكه ذخیره توكنمش یه‌جك برشی قالمامش اولدیغندن بعض شجعان اره‌صره قلعه‌دن خروج وحرب ایدرك واشقیانك مأكولاتندن براز شی چارپه‌رق سدرمق ایدرلردی • لكن هر چیقشده اوچر بشر شهید و یرمكله شجعانك عددی ازالمقده واهل اسلامه یأس وفتور كلمكده ایدی •

بروجه بالا خارج قصبه وقریه‌لردن كلوبده طراپولیچه‌ده بارنمش اولان اهل اسلامك اكثری بوحالره باقوب مأیوس اولمغله خفیاً رؤسای اشقیا ایله مخابره ومملكتلرنده اسكان اولنمق اوزره مقاوله ایدرك خفی وجلی طاقم طاقم مملكتلری جانبنه كیدر اولدیلر • اشقیا ایسه انلری اغفال و یانلرینه بر مقدار آدم بالترفیق مملكتلری جانبنه اعزام ایله برابر برطرفدن دخی ترتیب ایلدكاری اشقیا انلری بر محلده باصوب كندولرینی اعدام واولاد وعیاللرین اسیر ایتمكده و بو بیچاره‌لر بربرندن بیخبر اوله‌رق محو اولوب كیتمكده ایدیلر •

بوجهتله طراپولیچه‌ده اهل اسلامك عددی ازالمقده وذخیره مضایقه‌سی ایسه كوندن كونه چوغالمقده اولدیغندن طراپولیچه وجوهی واوراده بولنان اركان ایالت ناچار قالوب رؤسای اشقیا ایله بالمخابره بر مقدار اموال واشیالری ایله غستون ایسكله‌سنه واورادن ارناودلق سواحلنه نقل وایصال اولنمق اوزره مقاوله ایتمش اولدقلرندن اهل اسلام بو وجهله نقل وحركت ایلمك اوزره حاضرلانمقده ایكن ارناود عسكری سركرده‌سی مرقوم الماس دخی سلاحلریله سمت سلامته چیقمق اوزره رؤسای اشقیا ایله كیزلوجه مخابره ومقاوله ایتمش اولدیغندن مقاوله‌لری وجهله اشبو اوتوزیدی سنه‌سی محرمنك یوم ماتم اولان اونبجی جمعه كوننك كیجه‌سی ارناودلر قلعه قپولرینی كشاد ایله طیشارو چیقمقده اولدقلری حالده برطرفدن دخی اشقیا دخول

واهالی اوزرینه هجوم واقتحام ایلدیلر . بیچاره اهالیٔ مسلمه نه یاپه جقلرینی بیلمیوب چاره‌سز مدافعه‌یه قیام ایله کیمی زقاقلرده شهید اولدی وکیمی خانه‌لرنده قپانوب قالدی اوچیوز قدر اهل اسلام دخی دکرمن تپه‌سنده واقع بیوك طابیه‌یه کیروب تحصن ایتدیلر .

بوحال پرملال اوچ کون ممتد اولوب بومدت ظرفنده اشقیای یونانیه اهل اسلام حقنده اویله وحشیانه معامله‌لر اجرا ایتدیلرکه ذکری باعث الم درون اولور . نهایت بعض رؤسای اشقیانك تعهدلریله طابیه وخانه‌لرده بولنان قرق بوقدر بیك ذکور و اناث اهل اسلام بالاستیمان تسلیم اولدقلرنده اشقیا طرفندن جمله‌سی روم ایلی جانبنه چیقاریله‌جغی وعدیله صورت تسلیت کوسترلمشیکن ایچلرندن خلاص بولان بك نادر اولوب اکثری بر صورت وحشیانه‌ده اتلاف اولنمشلردر . هله وجوه بلده وارکان ایالتدن کمسنه قالمیوب یالکز لغرض کوردوس اعیانی کامل بك ایله قرونلی احمد بك برحیات براغلمشلر ایدی .

اشقیای یونانیه دیریلر حقنده اجرا ایتدکلری معاملات وحشیانه ایله تشفیٔ صدر ایده‌میوب اهل اسلام مزارلغنی حفر ایله اولولری اخراج واحراق بالنار ایتمشلردر . الحاصل مقر ایالت اولان طراپولیچه اهالیسنك اکثری بویله مظلوم ومغدور اوله‌رق محو اولوب کیتمشلردر . بونلر حقنده یوسف بك دیرکه اشبو اهالی نهایت درجه عیش وعشرت وکمال فسق وفجوره مباشرت ایله جمیع فواحش ومنهیات عندلرنده مباح منزله‌سنه وارمقله مظهر عقوبات سبحانی اولدیلر دیسم جائزدر . زیرا هوا وهوسلرینه تبعیت ایله کیمی مست لایعقل وکیمی نفاق ونفسانیته مائل اولمغله وقتیله ذخائر ولوازمات سائره تدارکنه عدم تقیدلرندن ماعدا عسکری واهالی بینلرنده مستلزم هزیمت اولان شقاق کون بکون تزاید بولمده ایدی . انتهی .

مانیه باشبوغنك رهن اوله‌رق طراپولیچه‌ده بولنان اوغلنك رای ویرمسی اوزرینه خورشید پاشا ومحمد پاشا حرملرینك وقائممقام صالح اغا و باشبوغ مصطفی بك وموره قلاعی بنا امینی یوسف اغاکه جمعا ذکور واناث طقسان یدی نفره قوری جانلریله امان ویرلمش اولدیغندن بونلر درت ای قدر اشقیا النده اسیر قالوب نهایت انکلیز قونسلوسی واسطه‌سیله خورشید پاشا

طرفندن اوچیوز نفر اسیر وایکی بیك درتیوز کیسه اقچه ایله مبادله وبادره‌یه نقل وبر انکلیز سفینه‌سنه ارکاب وپروزه‌یه اخراج ایله یانیه اردوکاهنه کتورلدیلر . اولوقت هنوز تپه دلنلی غائله‌سی برطرف اولمامشیدی .

اشقیا سالف‌الذکر کامل بکی طراپولیچه‌دن الوب کوردوسه کتوره‌رك قارشودن والده‌سنه ارائه وقلعه قپوسنی آچماز ایسه‌ك اوغلکی پاره پاره ایدرز دیو اخافه ایتملریله بیچاره خاتون اوغلنك سلامتی ایچون قلعه‌یی تسلیمه مجبور اوله‌رق بوصورتله کوردوس قلعه‌سی دخی اشقیا النه کچمش ایدی .

موره سرعسکری علی پاشا ایسه بروجه بالا برطرفه حرکت‌شویله طورسون ازدین موقعنك محافظه‌سنه اقتداری اولمدیغندن برمقدار عسکر تحریرینه لزوم کورینوب حالبوکه بهرام پاشا ایله محمد پاشادن قالمه برخیلی قپوسز ارناود بلوکباشیلری اولدیغندن وبرطرفدن دخی کلمکده بولندیغندن درحال تعداد وموجودلرینه کوره خرج تذکره‌سی اعطا اولنه‌رق اون کون ظرفنده اون بیکدن زیاده عسکر تحریر واولوقتك حکمنجه شهریه هرنفره اوتوزر وبیراقدارلرینه قرقرغروش علوفه وبلوکباشیلرینه بشر نفر علوفه‌سیله برچفت نان عزیز وبرازده لحم تعیینی ویرلمك لازم‌کلور ایسه‌ده نزل امینی وقصاب باشی اولمدیغندن یالکز نان عزیز تعیینی ویریلوب لحم تعیینی بدله ربط ایله ایلروده علوفه ایله برابر ویرلمك اوزره تراکم ایتمکده اولدیغی باب عالی‌یه انها اولنمشیدی وسرعسکر پاشا امور عسکریه‌یه واقف اولمدیغندن هرنفره اونرکونلك تعیینات ویریلوبده همان حرکت‌وفوندانه دربندینی کشاد ایله موره‌یه وارمق عزمنده اوله‌رق بوترتیبی باب عالی‌یه دخی عرض ایلمش ایدوکندن صورت اجراسنی مذاکره ایتمك اوزره ازدینده موجود اولان وزرا ومیر میرانلری جلب ایله عقد مجلس مشاوره ایتدکلرنده کیمی اجراسنی تنسیب وکیمی مشکلاتندن بحث ایتدکلری صره‌ده ایچلرنده الك زیاده صاحب نطق وجربزه اولان علی‌شفیق پاشا کلامه اغاز ومحمد وبهرام پاشا وقعه‌لرینی بسط وبیان ایدرك شوحال وهیئت ایله کیدلدیکی تقدیرده فوندانه دربندندن پریشانلقله رجعت اولنه‌جغی درکاردر مرام اکر بوحالی دعوت ایسه حاضرز یوق مطلوب اکر ایش

کورمك یعنی موره‌یی استخلاص ایتمك ایسه بونك ایچون لازم کلان اسبابك
یوزده طقسانی طقوزی ناقصدر حال حاضریمز ازدین ایله حوالیسنی
محافظه‌یه کافی دکلدر هرنفره اون کونلك ذخیره ویرلسون بو اون کونده
ایش بتوب موره فتح اولنه‌جقمی هایدی اولنسون دیه‌لم اون کون صکره
عسکر نه یه‌جك اطرافدن چاپول ایله هرکس یه‌جکنی تدارك ایتسون
دیه‌لم عسکر یه‌جك تدارکیله‌می مشغول اوله‌جق یوخسه اشقیا ایله
غوغامی ایده‌جك برنفر اون کونلك یه‌جکنی یوکلنور ایسه حال دیمك
اولور بو حال ایله فونداته دربندی نصل کشاد اولنه بیلور هیچ اولماز
ایسه عسکر ایکیشر کونلك یه‌جکنی طغارجغنه قویوب ده سکزر کونلکی
بارکیرلره یوکلدلمك و براز چادر و جبخانه استصحاب ایدلمك لازم کلوب
بونك ایچون لااقل ایکی بیك قدر مکاری بولنملیدر حالا برراس بارکیر
یوقدر قالدیکه طوپکشان بارکیرلرینك لاغر اولدقلری کوریلیور
برصرب یرده بارکیرلر طورر ایسه طوپلر اوراده قالور بوایسه نصل
تجویز اولنه بیلور فی‌الواقع اشقیا اوه‌لرده عساکر اسلامیه‌یه
علی‌الخصوص سواری‌یه طیانه‌میور لکن صرب یرلرده ودربندلرده
کیزلنوب طیانیورلر ایلروده ایسه پك چوق صرب واورمانلق یرلر
ودربندلر وار وموره دربندی اوتوز ساعتلك هپ صرب یرلر ایمش
اوچ درت یوز بیك اشقیا اولدیغی خبرویریلیور بونلرهپ دین غوغاسی
ایدیورلر بزم ارناود عسکریمز ایسه علوفه ایچون غوغا ایدرلر
علوفه‌لری ویرلمز ایسه صاوشوب کیدرلر واچ قالورلر ایسه امثالی
وجهله دشمن طرفنه کچیویررلر برده بو اون بیك عسکر هرنقدر تعداد
اولندیسه‌ده حقیقت حالده مقدارلری یدی بیك راده‌سنده اولور اولماز
بومقدار عسکر موره‌یه قدر فتح اولنه‌جق دربندلرك ضبط ومحافظه‌سنه
یتشمز بویرلر محافظه اولنمدیغی تقدیرده اردونك ارقه‌سی قپانور ونهایت
پریشانلغی موجب اولور الحالة‌هذه برنزل امینی وقصاب‌باشی ومکاریجی
یوق بزلر حال حاضرمزی اداره‌دن عاجزز دولت علیه‌نك مرادی موره‌نك
فتحی ایسه اولا سکسان بیك عسکر اولملی‌که یکرمی اوتوز بیکی ضبط اولنان
محللر محافظه‌سنه براغیلوب باقیسی تجاوزی حرکت ایلملیدرکه اشقیا بونالوبده
استیمانه مجبور اوله‌لر یوقسه بریر ضبط اولندقدنصکره براقیلور ایسه

اورمانلره چكلمش اولان اشقيا چيقوب بنه اوراسنى ضبط ايدرلر صرف اولنان امك ضايع اولور ثانيا لااقل اون بيك مكارى لازمدركه بردوزى يه ذخيره ومهمات طاشيسونلر وطوپلر ايچون براز يدك حيوانلرى لازم اولدقدن بشقه براز منزل باركيرلرى اولملى كه ازدين ايله مخابره ايديله بيلسون ثالثا مقتدر نزل امينى وقصاب باشى لازمدر وبرده نان طبخى ايچون اودون كسمك اوزره برمقدار بالطه جى نفراتى اولمليدر رابعا دونتماى همايون دخى اغريبوز واناپولى صولرنده طوغرى كلوبده تجار سفينه لريله اردويه ذخيره وسائره نقل ايتسون ديوب سائر حضار دخى انى تصديق ايتمكله كيفيت برتفصيل باب عالى يه انها اولنمشدر • مطالعات معروضه ايسه مغالطه يه حمل اولنه رق صورت انفعالى متضمن وقره عثمان اوغوللرندن سيروزده املاك همايون ناظرى بولنان يعقوب اغانك نزل امينى نصب اولنديغنى مبين مختصر برقطعه جوابنامهٔ سامى كلوب اركان اردو جمع ايله قرائت ايتديرلدكده ناچار ظهورات غيبيهٔ الهيه يه انتظار ايله شمديلك ازدينده اقامت ايله امر محافظه يه غيرت اولنمق اوزره قرار ويرلمش ايسه ده تكرار باب عالى يه عرض وبيان حاله جسارت اولنه مامشدر •

بعده يعقوب اغا ازدينه كلوب زنكينلك ايله معروف اولديغى حالده زوكورتلكدن بحث ايله اداره يه مقتدر اولمديغنى بيان ايدرك اودخى بش التى اتباعيله مأمورين سائره كبى اردونك برطرفنده يرلشوب قالمشدر • ارناودلر ايسه متراكم علوفه لرينى مطالبه ايله تصديعه باشلامشلر بلوكباشيلر دخى معتادلرى اوزره نفراتى تقليل ايله تام خرج يورتمكده بولنمشلردر • برطرفدن دخى خورشيد پاشا سرعسكر على پاشانك سوء احوالندن بحثله استانبوله مكتوبلر ارسالندن خالى دكل ايدى •

ايشته ازدينده كى سرعسكر اردوسى بوحالده ايكن مانيه بكى وقولوقوترونى نام سركرده اشبو اردويى پريشان ايتمك اوزره سكزر بيك نفردن مركب برر فرقه ترتيب ايله برينى بحراً وديكرينى براً سوق ايتمشلر براً سوق اولنان فرقه اثناى راهده تزييد اولنه رق اون بيك نفره بالغ اولديغى حالده ازدينك شمالنده وايكى ساعت مسافه ده واقع بادره جق قصبه سى اوزرينه كلوب مستحفظ بولنان عساكر جزئيه يى محاصره ايلمش اولديغى حالده بحراً سوق اولنان فرقه دخى اون قطعه سفينه ايله ازدينك جانب جنوبيسنده

و بر بچق ساعت مسافه ده لب دریاده واقع اشیلیجه نام خالی چفتلکه
ویارم ساعت اوته سنده ینه لب دریاده واقع ایا مارینه نام قریه یه عسکر
چیقارمش اولدیغی خبری وارداولیجق بادره جق طرفی طاغلق اولمق حسبیله
اشقیا اوراده یرلشمدن قالدیرلمق لازمهٔ حالدن کورلمکله دلیل وتفنکجی
سرکرده لری جنکه تشویق وارناودلر دخی وعد ووعیدایله جلب وتطییب
اولنه رق مقدار کافی عسکر ترتیب ایله درامه لی محمود پاشا اورایه مأمور
ایدیلوب اریب پاشا اصحاب حرب و ضربدن دکل ایسه ده اودخی انك
ارقه سندن کوندرلمشدر ٠
محمود پاشا همان بادره جغه واروب جنکه طوتشمشدر ٠ ساحل دریاده اولان
اعدانك حالنی کشف وتحقیق ایچون دخی بر قاچیوز سواری ایله بهرام
پاشا کتخداسی محمد پاشا کوندرلمشیدی محمد پاشا اشقیایه پك قریب محله
واروب برتپه نك اوزرینه چیقه رق اشقیانك طوپراق قازوب سپر یاپمقده
وکمیلردن طوپ وعسکر چیقارمقده اولدقلرینی لدی المشاهده همان عودت
ایلك لازم کلورکن بعض رفقاسیله برابر عرق نوش ایده رك کله لر کرم
اولدقده محمد پاشا کیف عرق ایله اشقیا اوزرینه ات قالدرمق ایستیوب
ادملری منعه چالشمشلر ایسه ده دکله میوب همان قارغیسنی النه الهرك اتنی
دیزکین ایدوب اشقیانك یاننه واردقده اتی خرمنلندیررکن اشقیا طرفندن
قورشون ایله اوریلوب دوشدکده اشقیا اوزرینه کلوب البسه سنی
چیقارمغله مشغول اولدقلرینی رفقاسی کوره رك فرار ایله اخشامدن صکره
ازدینه ورود ایله کیفیتی خبرویرمشلر ٠ محمود پاشا اول کون و کیجه سی
حرب اوزره اولوب فرداسی علی الصباح غایت شدتلو برهجوم ایتمکله اشقیا
اوچیوز بوقدر تلفات ویره رك منهزم اولوب طاغلره طاغلمشلر محمود پاشا انلری
طاغلرده تعقیب ایتمك اوزره برمقدار پیاده سوق ایدوب کندوسی بقیهٔ
عسکرله ازدینه عودت وازدینده ایلشمیوب همان اشیلیجه طرفنه عزیمت ایله
واروب سالف الذکر تپه اوزرنده کیجه له مشدر ٠ فرداسی سرعسکرپاشا
عساکر باقیه یی بالاستصحاب حرکت ومحمود پاشا ایله ملاقات ایدرك همان
جنکه ابتدار ایله ایکی ساعت قدر طوپ وتفنك محاربه سی اولندقدن صکره
دلیل وتفنکجی اتلولری اشیلیجه ده وایامارینه ده کی اشقیا اوزرینه غایت
شدتلو هجوم ایتدکلرنده اشقیانك یوزی دونوب صندللر ایله کمیلرینه فراره

باشلامشلر لكن عساكر اسلاميه ارقه‌لرینی براقیوب قره‌ده اولنلری اتلاف ایتدكدن بشقه بورالری صیغ یرلر اولمغله سواری هجوم ایدرك صندللره راكب اولنلرك دخی چوغنی حوالهٔ سیف وسنان ایتمكله برچوغی تلف اولمش وصندللردن بعضیلری دورلمكله برطاقی دخی دكزده بوغلمشدر ٠ بوصره‌ده كمیلردن طوپلر اتلمش ایسه‌ده عساكر اسلامیه اشقیا ایله قارمه قاریشیق اوله‌رق كله‌لر عساكرك باشلری اوزرندن اشوب كیتمكده اولدیغی جهتله عساكراسلامیه‌یه برضرر ایتامشدر ٠ الحاصل اشقیانك اوچ بیكدن زیاده‌سی تلف اولوب بقیه‌سی سفینه‌لرینه جان اتمشلر واندن‌صكره سفینه‌لر دخی طورمیوب بادبانكشای فرار اولمشلردر ٠ قرق اللی‌قدر اشقیاصندللره بنه‌میوب وفراره یول بوله‌میوب ایا ماریندده برخانه‌یه قپانمش اولدقلرندن اطرافی قوشادیلوب احراق بالنار ایدلمشدر ٠ بومحاربه‌لرده هپ رؤسانك حركتلری شایان تقدیر وتحسین اولوب انجق حقیقت حالده بومظفریتلر انجق محمود پاشانك اثرهمت وغیرتیدر ٠

اشبو مظفریت خبری درحال باب عالی‌یه بیلدیرلمش ونشانهٔ مظفریت‌اولمق اوزره برچوق كله وقولاقلر كوندرلمشدر ٠ واشقیادن اخذ اولنان چند قطعه طوپ‌ایله برچوق مهمات جانب میریدن ضبط ایدلمشدر ٠ ارناودلر دخی اشقیا اردوسنی غارت ایله براز پلاچقه المشلردر ٠ بویوز اقلغی اوزرینه علی‌پاشا عسكرك علوفه‌سنه محسوباً برمقدار آقچه احسان بیورلسی استدعاسی‌ایله خزینه‌داری رشیدبكی درسعادته كوندرمشدر ٠ رشیدبك درسعادته بالورود اولیای امورایله كوریشوب معلوم‌اولان طاتلو دیلی‌ایله لازم‌كلنلری اقناع ایدرك عسكرك علوفه‌سی ایچون ایكی‌بیك كیسه احسان بیورلدقدن بشقه شوحال ایله ازدیندن ایلرو حركت موجب مضرت اوله‌جغی اكلاشلغله واول اثناده تپه‌دلنلی غائله‌سی قوهٔ قریبه‌یه كلمش اولمغله بوغائله‌نك اندفاعنه‌قدر ازدینده تحفظی حركت اولنمق رخصتی دخی المشدر ٠ وایكی بیك كیسه آقچه‌یی الوب ازدینه كوتورمشدر ٠ مبالغ مزبوره هپ‌اون‌ایكیشر بوچیقلق التون اولوب بررغروش فضله‌ایله عسكرك علوفه‌سنه وریلوب فضله‌سنك چوغی دخی قپانمق اوزره اولان سرعسكر مطبخنك اداره‌سی ایچون وكیلخرجه وبقیه‌سی خرجلق اولمق اوزره دائره خلقنه توزیع‌ایله بوندن علی پاشانك یدنده برپاره قالمشدر ٠

بو صورتله سرعسکر اردوسنده براز اثار فرح کورلمش ایسه‌ده متعاقبا طاعون ظهور ایتمکله اردویه دهشت ویرمشدر ۰ کله‌لم یانیه اردوسنڭ احوالنه ۰

نارده قضاسی رعایاسی عموما عصیان وقارلی ایلی عصاتیله اتحاد ایدرك بر بیوك جمعیت عصیانیه ایله نارده قصبه‌سنی محاصره ایتدکدن صکره یانیه اردوسنی باصوب طاغتمق اوزره سولی طاغی اتکنده و یانیه‌یه بش ساعت قدر مسافه‌ده واقع بش‌قویلر نام دربنده قدر کلوب خورشید پاشایی شاشیرمشلر و یانیه اردوسنی برحال مخاطره‌یه دوشورمشلر ایدی ۰

ایشته اول حالده قرمان والیسی رشید پاشا حضرتکی یانیه اردوسنڭ امدادینه ایرشمشدر ۰ شویله که انڭ اوچ بیڭ قدر عسکری اولوب خورشید پاشا دخی طابیه ودربندلردن ایکی بیڭ قدر عسکر سچوب انڭ معیتنه ویرمش وانی سالف‌الذکر دربنده قدر کلمش اولان جمعیت عصات اوزرینه کوندرمش ایدی ۰ واکرچه رشید پاشانڭ بوصورتله موجود معیتی بشبیڭه بالغ اولوب بوایسه عصاتڭ عشری بیله دکل ایسه‌ده بشقه چاره دخی اولمدیغندن رشید پاشا متوکلا علی الله جمعیت عصات اوزرینه هجوم ایله دللرده داستان اوله‌جق بر بیوك محاربه وفوق‌العاده ابراز دلیری وشجاعت ایدرك اشقیایی تارومار ایتمشدر و بوندن صکره نره‌ده اشقیایه راست کلدیسه غلبه ایلمشدر و بوصورتله یانیه اردوسنی مخاطره‌دن قورتاروب خورشید پاشانڭ یوزینی آغارتمشدر ۰

خورشید پاشانڭ بوخصوصه دائر استانبوله کوندردیکی انهاسنده رشید پاشایی اون بیڭ عسکرله کوندرمش اولدیغنی یازمشدر حالبوکه رشید پاشایه ویردیکی عسکر ایکی بیڭ کشیدن عبارت اوله‌رق کندو عسکریله برابر بروجه بالا مجموعی بشبیڭ نفردن عبارت ایمش لکن خورشید پاشا دائما دولتدن زیاده پاره المق ایچون برطرفه کوندردیکی عسکرڭ مقدارینی بویله زیاده تحریر ایلردی ۰ انڭ بودرلو صنیعه‌لری صکره‌دن میدانه چیقمشدر ۰

عصاتڭ بروجه بالا بش‌قویلر دربندینه‌قدر ایلرولمش اولدقلری حوادثی استانبولجه‌دخی بادئ تلاش اوله‌رق بروجه بالا دونمای همایون قره عسکری سرعسکری اولوب موره‌یه عسکر ایصالنه مأمور اولان قاره محمد پاشانڭ روم ایلی قستلی واینه بختی صولرینه و یاخود سائر مناسب سواحله

چیقمسی ومورہ یه کیتمك اوزره مأمور اولان سرعسکر علی پاشانك ازدینده تحفظی حرکت ایدرك اشقیانك موره در بندندن بو طرفه مرورلرینه م نعت وخورشیدپاشا طرفندن سوق اولنان عسکر رؤساسیله محاربه ایتمسی والحاصل اول امرده یانیه وموره ارەسنده کی جمعیت عصیانیه نك طاغیدلمسی خصوصلرینه قرار ویریلەرك موجبنجه اواخر ربیع الاولده امرنامەلر یازلمشدر ۰ کلەلم تپه دلنلی علی پاشانك انجام حالنه ۰

علی پاشانك ایام محصوریتی ایکی سنه یه یاقلاشدی ۰ ومقدما لترج قلعەسی لغم ایله آتیلوب خورشید پاشا طرفندن ضبط اولنمغله علی پاشا یدنده یالکز کول کنارندەکی قلعه قالوب بوراده آنکله برابر قپانوب قالان عسکرەیأس وفتور کلمش اولدیغی حالده خورشید پاشا التونی صو کبی صرف ایله درون قلعه یه جاسوسلر کوندرەرك انواع وعد ووعید ایله ایچروده کیلری برر ایکیشر جلب وقلعەدن چیقوب قاچانلره رتبه وخلعت وعطیەلر اعطا ایده کلدیکندن رفته رفته علی پاشانك عسکری طاغیلوب حتی بواثناده آغو مهردار وطاهر عباس وسلحدار الیاس بك دخی علی پاشادن مفارقتله خورشید پاشایه عرض دخالت ایتمکله خورشید پاشا طرفندن کندولرینه رأی بیورلدیلری ویرلمش وصکره بو بیورلدیلر کندولرینه خطابا بر رقطعه فرمان عالی اصداریله تصدیق بیورلمشدر ۰ بوصورتله علی پاشانك جمعیتی طاغیلەرق قرق اللی نفر اتباعیله قالمشیدی وشاید هجوم اولنەجق اولور ایسه جبخانه یه آتش ویرمك اوزره بالذات جبخانەنك اوزرنده اوتوردیغی خورشید پاشانك معلومی اولمغله اودخی هجومدن اجتناب ایدرك رأی وآمان اعطاسیله علی پاشایی تسلیمه دعوت ایدوب میانەده خیلی مخابره ومکاتبه جریانندن صکره نهایت استانبوله کیدوب دولتعلیه طرفندن تخصیص اولنەجق محلده اقامت واحسان بیوریلەجق معاشه قناعت ایلمك شرطیله جانته امان ویرلدیکنی مبین خورشید پاشا طرفندن ممهور سند ویرلدیکنه مبنی علی پاشا بش اون آدمیله قلعەدن چیقوب استانبوله عزیمت ایدنجیەدك اقامت ایلمك اوزره یانیه کولنده کائن اطه یه کذار ایتمکله قره غول آلتنه النوب کیفیت در دولته عرض وانها اولنمشیدی ۰ حالبوکه علی پاشانك استانبوله کلمسی حالت افندینك ایشنه الویرمز ایدی ۰ زیرا استانبولده انك علیهنه پك چوق سوز سویلیەجکی ظاهر وبوسوزلرك طولاییسیله سمع

همايونه وصولی‌وارد خاطر ايدی . بناءً عليه خورشيد پاشانك بووجهله علی پاشايه رأی و يرمسی اصول مرعيهٔ دولته موافق اولديغی حالده استانبولجه مقبول اولمديغی جهتله خورشيد پاشا طرفندن (اوائل جمادی الاولی ٢٣٧ سنه) تاريخيله مورخ برقطعه فرمان عالی تصنيع اولنمشدر كه صورتی ذيل كتابده (١) رقميله ايراد اولنور .

خورشيد پاشا بوساخته فرمانی كندو آدمی اولان سابق موره واليسی كوسه محمد پاشايه اعطا وتپه دلنلينك اعدامنی اكا حواله ايتمكله محمد پاشا بوفرمانی الوب و بر برى اوزرينه ايكی قوجوق كورك كيوب اون بش آدم ايله كول پرمه‌سنه را كبا اطه‌يه كچدی علی پاشانك الك موثوق وصادق آدمی اولان طوپال ارناود ايله اوتورديغی اوطه‌يه كيردی فرمان عالی كلدی ديرديمز علی پاشا وای قحبه‌لر عاقبت ياپه‌جغكزی ياپديكزمی ديه‌رك طوپال ارناود ايله برلكده محمد پاشا اوزرينه برر طبانجه صيقمشلر محمدپاشا دخی علی پاشايه واتباعی طوپال ارناوده طبانجه اتمشلر بوصره‌ده علی پاشانك الت طرفنده‌كی اوطه‌دن دخی يوقارو طوغری اتيلان قورشونلر تخته‌لری دلوب يوقارو چكمشدر محمد پاشا اوزرينه ايتلان ايكی قورشونك بريسی فرمانه ياپشوب‌قالمش ديكری كوركاری دله‌رك جزئيجه وجودينی جريحه دار ايتمش علی پاشا ايسه قورشون اصابتيله ياره‌لنوب دورلمش بونك اوزرينه محمد پاشا اتباعنك برطاقی علی پاشا اوزرينه قويولوب سنی سكسانی متجاوز اولديغی حالده كارينی تمام ايتمشلر ديكر برطاقی طوپال ارناودی يقه‌ليوب اعدام ايتمشلر . علی پاشانك طيشاروده قالان بش ارناودی دخی مدافعه‌يه ومحمد پاشا اتباعيله مقاتله‌يه قيام ايدرك طيشاروده دخی طرفيندن مجروح وتلف وقوعه كلمشدر . ونهايت رای بيورلديسی ابراز ايله بقيه‌سی مندفع اولمشلردر .

شمدی‌يه‌قدر وزرانك و يردكاری رای وامانك بويله ساخته‌كارلق ايله نقض اولنديغی وامنيتك بومرتبه سوءاستعمال قيلنديغی يوقدر . حالت افنديك خاطری ايچون خورشيد پاشا بويله ناموس دولته انتقال ايده‌جك برچيركين ايش ياپمشدر . مع مافيه تپه‌دلنلی علی پاشا اوائل حالنده برقريه اهاليسنه ارناودلرك عندنده قابل نقض اولميان بسه تعبيريله رای و يرمشيكن صكره نقض عهد ايله اول قريه اهاليسی قتل عام و بويله مكروخدعه ايله نيجه

بیکناه کسانی اعدام ایلش ایدوکنه نظرا انك حقنده دخی خورشید پاشانك بومعامله‌سی (الجزاء من جنس العمل) قاعده‌سنه موافق دوشمشدر ٠

خورشید پاشا بووجهله تپه‌دلنلی علی پاشایی اعدام ایتدر دکدن‌صکره تبشیر مظفریت ضمننده استانبوله تاتارلر چیقارمش وسلحداری احمداغا ایله علی پاشانك سر مقطوعنی باب دولته کوندرمش‌در ٠

جمادی‌الاولانك یکرمی ایکنجی کونی تاتار اغاسی بومژده ایله استانبوله کلدکده کندوسنه برقونطوش سمورکورك الباس و بشبیك غروش فائضلو سهم احسان ومعیتنده‌کی درت نفر تاتارلره کذلك قونطوش کورکلر و بیکر غروش فائضلو سهملر اعطا بیورلدی ٠ اون‌کون‌صکره سلحدار احمد اغا سرمقطوعی استانبوله کتوردکده اورته قپو خارجنده سنك عبرته قونلدی بعده سلوری قپوسی خارجنده دفن ایدلدی ٠

خورشید پاشانك قپو کتخداسی سعید افندی‌یه وقپو چوقدارلرینه سمور کورکلر کیدیرلدی وسلحدار احمد اغایه براعلا سمورکورك الباس و بلامعجله قوله خاصی مقاطعه‌سی وقرق بیك غروش عطیه وقپوجی باشیلق رتبه‌سی احسان ومعیتنده‌کی طقوز نفر اغالره قونطوش سمورکورکلر و بلوکباشی والتمش نفر اتباعنه شمسه‌لو قپودلر اکسا و جمله‌سنه تقسیم اولنمق اوزره یکرمی بشبیك غروش عطیه اعطا بیورلدی ٠ وخورشید پاشایه برقبضه شمشیر ومعیتنده بولنان وزرا وامرایه کورکلر کوندریلوب بوکا دائر وتأیید استقلالنی مشعر اصدار بیوریلان فرمان عالی صورتی ذیلده (۲) رقیله ایراد قیلنور ٠

جمادی الاخره‌نك اوچنجی کونی عمر و یریون پاشانك اوغلی حسین بکه رتبهٔ میرمیرانی ویرلدی ٠ ومقدماعهده‌سنه میرمیرانلق توجیه اولنان زوقه زاده محمود پاشایه ایلبصان سنجاغی توجیه ایدلدی ٠

علی پاشانك واولاد واحفادینك اموال وعقارلری جانب میریدن ضبط اولندی ٠ قلعه‌ده‌کی مخزنلری آچلدقده درت‌سنه اداره‌یه کافی مأکولات ومشروبات و پك چوق مهمات ظهور ایتدی ٠

نقود موجوده‌سندن درت بش بیك کیسه مقداری خورشید پاشایه وبشریوز کیسه‌انك معیتنده‌کی وزرایه والتیوز کیسه موره سرعسکری سیدعلی پاشایه احسان بیورلدی و باقی اوتوز بیك کیسه‌لك التون دخی

استانبوله جلب ایدلدی . مجوهراتی هر نصلسه ضایع اولەرق مأمول مرتبه ظهور ایتمدی . نقودی دخی مأمول اولندیغی مرتبه چیقمدی . فی الواقع اثنای محاربه‌ده عسکره چوق پاره صرف ایتمشیدی بوندن بشقه قورفده‌ده دخی برچوق امانت نقدی اولدیغی مروی اولوب انجق کیمك نزدنده بولندیغی بیلنه مدی و بعض روایاته نظرا کلیتلو مدفون اقچه‌سی وارایمش لکن یری مجهول قالمش . مع مافیه توقیف واعدامی اثناسنده دخی بعض ضایعات وقوعی ملحوظ ومرویدر .

تپه دلنلی علی پاشا تپه دلن اعیانی ولی بکك اوغلیدر . پدرینك وفاتنده دیکری اعیان اولمغله کندوسی اچیقده قالدیغندن طریق سرکشیده طولاشور وکندوسنی بعض قرا اهالیسنه بسلدر ایمش قورت پاشا انی جلب وتألیف ایله خدمتنه المشیدی . او زمان قورت پاشا براتده اقامت ایدوب انجق دلونیه و یانیه وترحاله سنجاقلری دخی انك النده ایدی . ودلونیه سنجاغنده اوتوز سکز خرستیان قپتانلر وارایدی‌که اورالرده تغلب ایدرك اهالی‌یه ظلم وتعدی ایدرلر وحکومته دخی چندان سرفرو ایتمزلرایدی . تپه دلنلی انلری برصنیعه ایله طوتوب جمله‌سنی قورت پاشایه تسلیم ایتمکله مکافاة قورت پاشا انی میرالامرالق ایله یانیه متصرفی نصب ایلمش ایسه‌ده یانیه‌یه ورودنده یانیه اعیانی عاصم بك فرمان عالی اولمدقجه انی قبول ایده‌میز دیو ممانعت ایتمکله و یانیه‌نك خارجنده لدی المحاربه علی پاشا مغلوب اولمغله قورت پاشا اکا ترحاله سنجاغنی احاله ایتمشیدی . برمدت صکره بافرمان عالی یانیه متصرفی اولمشدر . قورت پاشانك وفاتنده اوغلی ابراهیم پاشا یرینه نصب اولنمش ایسه‌ده علی پاشانك توسع حکومتنه انکل اولدیغندن جلد تاسعده بیان اولندیغی اوزره علی پاشا انواع دسیسه ایله انی طوتوب اوغلی سلیمان پاشا ایله برلکده نیجه ییلر یانیه قلعه سنده توقیف ایدوب نهایت جلد حادی عشرده بیان اولندیغی اوزره علی پاشانك تسلیمندن اول ابراهیم پاشا یانیه قلعه‌سنده موقوف اولدیغی حالده وفات ایلمشدر . علی پاشانك مدت امارت وولایتی ممتد اولەرق یانیه و یکیشهر وسلانیك ومناستر سنجاقلرنده ایکیوزی متجاوز جسیم چفتلکلر ایدینوب وپك چوق ثروت قازانوب اول حوالیده علم افراز استقلال اولمش وروسیه واوستریا وفرانسه سفرلرنده خدمات مبروره‌سی کورلمش ایدی . مقدما طوپجی نامیله سکز بیك قدر عساکر

منتظمه ترتيب ايلمش ايكن اسپانبولده يكيچريلرك اعتراض واشتكاسى اوزرينه بوعسكرى قلعه‌لره تقسيم ايتمشيدى • حالت افندى انك معتاد اوزره تقديم ايلديكى مبالغ وهداياسنه قناعت ايليوب وسنوى بيك كيسه اقچه‌قدر برمبلغ ايستيوب على پاشا ايسه بويله و يركوكبى مقطوع برشى اعطاسنه يناشمديغندن حالت افندى انك عليهنه قيام وازاله‌سنى التزام ايدرك بالاده شرح وتفصيل اولنديغى اوزره بريانيه غائله‌سى چيقوب بودخى برمسئلهٔ يونانيه‌يى انتاج ايلمشدر •

بعضيلر ديركه تپه دلنلى على پاشا ظالم وسفاك برادم ايسه‌ده سفرلرده دولتعليه‌يه چوق خدمتى سبق ايتمشيدى • وفى‌الواقع واجب الازاله ايسه‌ده مقدم كرك ايدى هرنصلسه مقدما ميدان ويريله‌رك كسب قوت ايتديرلمش واعدايه اوراجه برسد سديد اولمش يالكز باشنه بربيوك دشمنه مقابله ايده‌بيله‌جك حاله كلمش ايدى • بوليله قوللانيلوبده كسب ايتمش اولديغى قوتى دشمنه قارشو صرف ايتدرمك لازمهٔ حالدن ايدى فقط حالت‌افندى ايستديكى قدر پاره الەمديغندن انك عليهنه دوشدى • اوزرينه عساكر كثيره سوق وخورشيد پاشايى سرعسكر نصب ايتدردى • خورشيد پاشا مصرف قپوسنى پك كنش‌اچدى • روم ايلى‌يى صويدقدن فضله خزينهٔ دولتدن كلى پاره‌لر ايستدى • عهد قريبده على پاشاغائله‌سى برطرف اولور مطلسم خزينه‌لر ميدانه چيقار اوزمان استيفااولنور زعميله استانبولدن دخى پاره‌لركوندرلدى • وروم فترتى ظهور ايدبجك على‌پاشايى عفو ايله بوايشده قوللانمق لازم كلوب كندوسى دخى بونى استدعا وحتى پارغه‌ده كوشه نشين اقامت وانزوا اوله‌رق ينه وسعى مرتبه ابراز مساعى ايلك اوزره عفوينى‌استرحام ايتمشيكن بوفتنه مجرد على پاشانك اثرافساديدر انك غائله‌سى برطرف اولدقده روم فسادى دخى برطرف اولور ديو حالت افندينك ياغلى باللى سويلديكى سوزلر اوزرينه محاصره‌ده اصرار قيلندى ونهاية الامر بروجه بالا اعدام اولندى •

لكن روم فسادى كوشه‌ميوب كيتدكجه كسب شدت ايلدى حالت افندينك سوزلرى يلانه چيقدى يكيچرى اشقياسنك تزايد شقاوتلرى دخى انك فسادينه حمل اولندى و بربر باشى على‌اغا ايله اره‌لرى آچلدى كندوسنك اقبالى تنزله يوز طوتدى •

وقعهٔ ساقز و بعض وقایع بحریه

تاریخ وقعه جزیرهٔ ساقز نام تاریخچه‌ده بیان اولندیغی اوزره ساقز اطه‌سنده الی والتمش بیك خرستیان رعایا اولوب اهل اسلامك عدد نفوسی ایسه بیك نفره بالغ اولماز راده سنده اقل قلیل اولدیغنه نظراً خارجدن عسکر ارسال بیورلمسی استدعا اولنمغله کچن سنه صاروخان و صغله طرفلرندن یدی یوز اللی نفر کوندرلمش ایسه‌ده بونلر برر برر صاوشوب کیدرك ساقزده انجق یوز اللی قدری قالمش ایدی ومتعاقبا وزیر وحید پاشا ساقز محافظی نصب اولنوب معیتنه براورته طوپجی ومع‌نفرات برخبره خلیفه‌سی و بیك نفرایله صغله سنجاغی متصرفی حاجی الیاس اغا تعیین ایدلمش اولدیغندن وحید پاشا کچن سنه اواخرنده دلیل وتفنکجی وسکبان وسائر کروهدن سکز یوز قدر دائره‌سی خلقیله ساقزه وصول بولمش ایدی . اشبو اوتوزیدی‌سنه‌سی محرمنك اواخرنده حاجی الیاس اغا دخی التیوز قدر درمه‌چاتمه اشخاص ایله ساقزه کلدی . ساقز رعایاسی بوعسکرك مصارفیله برابر اسفار سابقه‌ده ساقز محافظی بولنان وزرایه ویردکلری مثللو وحید پاشانك دخی مطبخ مصارفنی بالطوع والرضا ویرمکی تعهد واستانبولده بولنان ساقز تجاری باب عالی‌یه تأمینات قویه اعطا ایلمدیلر . حالبوکه ایبصاره وصولیجه کمیلرینك اکثرنده ساقزلولر حصه دار اوله‌رق مالا وبدنا اشقیایه اعانه ایتمکده واعلان عصیان ایچون فرصت کوزتمکده اولدقلری معلوم اولدیغی جهتله روم ایلیدن بر ایکی بیك قدر جنك آور عسکرك ارسالی لازمهٔ حالدن اولدیغی وحید پاشا طرفندن باب عالی‌یه انها اولنمش ایسه‌ده باب عالی ساقز تجارینك تأميناتنه قانمش اولدیغنه مبنی ساقز رعایاسندن عصیان وقوعه کلمز انلرك رابطهٔ اطاعتلرینه نظراً خارجدن اشقیا هجوم ایدر دیو وسوسه دخی اولنمز قالدیکه مقدما متره‌پولیدلریله معتبر تجارندن قرق اللی قدری رهن یوللو قلعه درونه النمق تدبیری دخی اجرا اولنمش والحالة هذه تحصین قلعه ومهمات خصوصلرینه دخی رابطه ویرلمش اولمغله محافظ پاشانك دائره‌سی خلقی ویرلو نفراتی ایله الیاس اغا طاقمندن مجتمع وموجود اولان ایکی بیك مسلمانك امر محافظه‌ده استخدامی کافیدر عسکر ارسالنه حاجت یوقدر دیو طرف صدارتدن جواب یازلمشدر .

اول اثناده‌ایسه چاملیجه وسیسام اطه‌لرنده ساقز علیهنه تدارکات کلیه اولدیغی استخبار اولنوب انکلیزلر طرفندن دخی بو خبری مصدق بعض اخطارات وقوع بولمغله احتیاطه رعایة ایدین وصاروخان طرفندن ایکی بیك قدر عسکر ترتیب اولنوب هنوز بشیوز مقداری ساقزه ورود ایله باقیسنك ورودینه انتظار اولنمق اوزره ایکن جمادی الاخره‌نك یکرمی سکزنجی ومارت رومینك اوچنجی جمعه کونی سیسام اطه‌سی طرفندن التمش قدر صغیر واون یدی قطعه کبیر اشقیا تکنه‌لری کورندی ٠

ساقز محافظی وحید پاشا درحال قلعه قپولرینك اسباب محافظه‌سنی اکمال وواروشده بولنان اهل اسلامی قلعه‌درونه ادخال ایتدی فرداسی یوم سبتده اشقیا سفینه‌لری تمیانه قریه‌سی ساحلنه یناشوب قریه‌یه التی بیك قدر عسکر چیقادیلر ٠ واوطرفده بولنان قره غول عسکریله جنك ایدرك قامبوز نام باغچه لك جانبندن برویه طوغری یوریدیلر ٠

محافظ پاشا کتخداسیله صاروخان عسکرینك باشبوغی اولان ملا اغا مقابله ومدافعه ایتمشلر ایسه‌ده ساقز قریه‌لری رعایاسی دخی عصاته التحاق ایله جمعیت اشقیا چوغالدی ونفس ساقزده لاتین مذهبنده بولنان برایکیبیك قدر اشخاصدن ماعدا رعایا خانه‌لری اوزرینه باندیره‌لر کشاد واشقیا ایله اتفاقلرینی اعلان ایلدیلر ٠ بناء علی ذلك کتخدابك وملا اغا براز شهید ویره‌رك قلعه جانبنه رجعت ایلدیلر ٠ اشقیا ایسه براً وبحراً قلعه‌یی احاطه ومحاصره وقلعه‌یه حواله‌سی اولان طورلوتی نام مناستر تپه‌سنه طابیه‌لر انشاسنه ومتریسلر حفرینه وطوپلر تعبیه‌سنه وقلعه‌یه ناظر اولان خانه‌لرك پنجره‌لرندن وجامعلرك مناره‌لرندن قلعه برجلرنده‌کی نفراته تفنك اتمغه باشلادیلر ٠

محاصره‌نك دردنجی ورجبك ایکنجی صالی کونی دزدار قپوسندن اخراج اولنان درتیوز قدر عساکر اسلامیه بغتة اشقیا اوزرینه هجوم واقتحام وقلعه میداننده اولان دکاکین وسائر ابنیه‌یی احراق وپك چوق اشقیایی اعدام ایتدکدن صکره قلعه‌یه کیردیلر ٠ اهل اسلامدن التی نفری شهید واون طقوز نفری مجروح اولوب اشقیانك ایسه پك چوق تلفاتی اولدقدن بشقه قلعه میدانی کشاد اولنه‌رق برج وبارولرده طوریله‌بیله‌جك برحال وسعت پیدا اولمشدر ٠

فرداسی ودها فرداسی متوالیا ایکی کون ینه قلعه‌دن عسکر چیقاریلوب مقاتلهٔ عظیمه وقوع بولدی عزبان قپوسی پیشکاهنده‌کی خانه‌لردن اتیلان

قورشونلر ایله اهل اسلامدن برقاچی شهید واون قدری مجروح اولدی لکن دانهٔ طوب وتفنك ایله اشقیانك تلفاتی پك زیاده ایدی . وقلعه اوکی مترسلری اهل اسلام یدینه کچدی . واشقیا منازلنك کاملا احراقی ایچون رجبك بشنجی کونی عساکر اسلامیه طوپخانه قپوسندن خروج وحمله ایدرك یاغلی پچاوره‌لر ایله قصابخانه‌یی طوتشدیروب اندن اتصالنده‌کی منازل ودکاکینه اتش سرایت ایتمکله اکثری محترق و بو صره‌ده پك چوق اشقیا تلف اولدی .

اول اثناده چشمه یقه‌سنده برخیلی دلاوران اسلام اماده بولنمشلر ایسه‌ده قلعه‌نك یمین و یساری وسواحل جزیره‌یی سرتسر اشقیا قاپلامش اولدیغی جهتله برج لیماندن غیری محله عسکر اخراجی قابل اوله‌میوب اورایه عسکر اخراجنه دخی سفائن اشقیا مانع ایدی . لکن چشمه‌لی عمر نام رئیس قایغنه طقسان ایکی مرد دلیر الوب کیجه‌لین سفائن اشقیا ارەسندن مرور ایله کیجه ساعت التی صولرنده برج لیمانه واصل اولدی . وحید پاشا طرفندن بوعسکرك هر برینه عطیه‌لر ویرلدی عمر رئیسه زیاده‌سیله اکرام اولنه‌رق هر دفعه‌سنده بیکر غروش اجرت ایله بعدازین دخی سوق عسکر ایلك اوزره کندوسیله مقاوله وعلی السحر چشمه یقه‌سنه اماده اولندی .

رجبك التنجی کونی طوپ وتفنك محاربه‌سی دوام ایتدی . فرداسی اشقیا کمرك اوکنه طقوز چاپنده بر طوپ وضع ایله لیمان برجنی دوکمکه باشلادیلر و برقاچ یرنده رخنه‌لر پیدا ایلدیلر . رجبك سکزنجی کونی محافظ پاشانك دلیل باشیسی اوچیوز قدر فدایی یکتلر ایله دزدار قپوسندن چیقوب اشقیانك کمرك طرفنده اولان مترسلری اوزرینه هجوم ایدیجك اشقیا فرار ایتمکله عساکر اسلامیه ارقه‌لرندن تعقیب ایله‌چوغنی تپه‌لدیلر ومذکور طوپی چیویلدیلر . وکله‌لرك برازینی دکزه آتدیلر و برازینی قلعه‌یه نقل ایتدیلر . بعده اشقیا ینه کمرك اوکنه طوپ کتوروب کرك اورادن وکرك طولوتی مناستری تپه‌سندن قلعه‌یی دوکمکه دوام ایتدیلر قلعه‌دن دخی طیشارویه طوپ وخمبره انداختیله مقابله‌یه دوام اولندی . چندروز ظرفنده اشقیانك کلی تلفاتی اولوب اهل اسلامدن ایسه یالکز اوچ کشی شهید اولدی . رجبك اون بشنجی بازار کیجه‌سی ساعت بشده ایکن اشقیا کمیلری لیمون برجی اوزرینه

کلدکلرنده

کلدکلرنده طوپ وخمبره ایله دفع اولندیلر . فرداسی کیجه ساعت بشده ایکن قره یه عسکر دوکمك اوزره یته طقوز قطعه اشقیا تکنه‌لری کلدکده طوپلره دفعـة آتش ایدلمکله بو کمیلرك درت قطعه سی باتدی باقیسی فرار ایتدی .

رجبك اون یدنجی کونی ساقزده مقیم فرانسز قونسلوسی قلعه یه دخول ومحافظ پاشا ایله ملاقات ایلدکده ساقز اشقیاسنه امداد ایچون سیسامدن بشبیك وایپصاره وچاملیجه دن بشر یوز از باندید کلمش وقلعه یه حواله‌سی اولان محللردن بشقه قصبه زقاقلرنده یاپدقلری مترپسلره یکرمی درت قطعه طوپ قویمشلروساقز تجاری موره‌دن خیلی مهمات کتورتمشلر اطه اوزرینه باتی روزکاری اسدیکی‌وقت خندق ایچنده‌چالی یاقوب درون قلعه یه‌دومان صاوروه‌رق یورویش ایتمك تصمیمیله نردبانلر وادوات سائره تدارك وقرق بیك عسکر تهیئه ایلمشلر دولتعلیه ایله فرانسه دولتی میانه‌لرنده درکار اولان دوستلغه مبنی هرنه زمان مراد اولنور ایسه سزکله محصل احمد بکی وسرکرده الیاس اغایی فرانسه دولتنك ساحلده لنکر اندازاولان سفینه‌سیله اناطولی یقه‌سنه امراره والحالة هذه مهمات قلعه‌ده نقصان وار ایسه اکمال واعطایه دولتم طرفندن مأمورم دیدکده محافظ وحید پاشا الحمدلله ذخیره ومهمات وعسکرمز حد کفایه‌ده‌در اشقیا هجوم ایدرسه خائبا وخاسرا انلرك رجعتلرینی وشاید بزم باشمز صیقیلور ایسه جبخانه‌لره آتش ویروب مملکتی زیر وزبر ایتدیکمزی کوررسکز دیو متجلدانه جواب اعطاسیله قونسلوسی اعاده ایلمشدر . انجق باروت ویوارلغه قلت کلمکله طوپ وخمبره برمدت ازار ازار اتلق لازمهٔ حالدن کورلمکله رجبك اون‌سکزنجی وایام محاصره‌نك یکرمنجی صالی کونی ارتق قصبه وواروش اوزرینه طوپ اتلمقدن فراغتله یالکز اشقیانك طابیه‌لری دوکلمك خصوصنه قرار ویرلدی اشقیا ایسه لاینقطع قلعه اوزرینه شدتلو آتش ایتمکده اولدیغندن اهل اسلامه خیلیجه یأس وفتور کلدی .

حالبوکه اولا ساقزه و بعده موره طرفنه ایرشمك اوزره تهیئه اولنمقده اولان دونمای همایونك تجهیزاتی ختام بولدیغی کبی یالی کوشکنده قپودان‌پاشایه خلعت کیدیرلمك رسم قدیمی عفو اولنه‌رق قپودان دریا نصوح زاده علی پاشا باب عالی‌یه واروب صدر اعظم ایله وداع ایتدکدن‌صکره رجبك

يكرمی برنجی کونی موافق هوا ايله درسعادتدن فلك لنكر اقامت ايلمشيدی وانکله ساقز اطه‌سنه مهمات لازمه ومحافظ پاشايه يوز بيك غروش خرجلق کوندرلمشيدی ٠
رجبك اون طقوزنجی کونی محصورين پك زياده صيقلمش اولدقلری حالده علی الصباح دونمای همايون قيون اطه‌لری سمتندن کورندی ٠ قوشلق وقتی قلعه پيشکاهنه کلوب تيمور آتدی اشقيا سفينه‌لری دخی ساقزك آرقه طرفنه فرار ايتدی ٠ چشمه يقه‌سنده اماده اولان عساکر بونی فرصت اتخاذ ايله ساقز طرفنه کچمکه باشلاديلر اشقيا دخی ساحله ياناشدرمامق اوزره بلا فاصله طوپ وتفنك اتمقدن کيرو طورمدقلرندن بشقه دونمادن پاشا چشمه‌سی اوکنده ساحله قريب بولنان برفرقه‌يی طوپ وتفنك انداختيله شاشيره‌رق واوفق قايقلر ايله اوزرينه واروب درونده بولنان طقسان قدر قاليونجی‌يی اعدام وفرقه‌يی کوز کوره کناره چکوب طوپلرينی اخراج ايتدکدن صکره احراق ايلديلر ٠ اشقيانك بوجرأتی ضابطان بحريه‌يه اپيجه دهشت ويردی ٠
دونمای همايونك ورودی وقارشويقه‌ده‌کی عسکرك کچمکه باشلامسی اوزرينه قلعه درونده‌کی عسکر دخی قلعه قپولرينی آچوب خندق متريسلرينه چيقديلر ٠ قارشودن براز عسکر کچديکی کبی دونمادن دخی قره‌يه سکز يوز قدر عسکر چيقارلدی ٠ اوچ بوچق ساعت قدر دونمادن وقلعه‌دن طوپلر ومتريسلردن تفنکلر آتيله‌رق محاربه اولندقدن صکره عساکر اسلاميه اوچ قسمه تقسيم ايله برقسمی دباغخانه دکرمنلری طرفندن طولاشه‌رق طورلوتی مناستری تپه‌سنه وبرقسمی عزبان قپوسی قارشوسنده‌کی محلهٔ کبری اغزينه وديکر برقسمی اوق ميدانی سمتنه هجوم ايتديرلدی ٠ اخشامه قدر محاربه ممتد اولدی اخشام ايريشوب جنکه فيصل ويرلدی ٠ اول کيجه اشقيا ينه مناسترلردن وخانه‌لردن تفنك انداختنه دوام ايلدی ٠
فرداسی يعنی رجبك يکرمنجی جمعه کونی عساکر اسلاميه شدتلو هجوم ايتدکده اشقيا پك چوق تلفات ويره‌رك طوپ وجبخانه‌لرين ترك ايله منهزماً فرار ايلديلر واروش ومحلات قصبه کاملا اهل اسلام النه کچدی احراق اولنان يکرمی قطعه تکنه‌لردن بشقه اون بش قطعه قايق وصغير وکبير اوتوز قطعه طوپ وپك چوق مهمات واشيا اغتنام اولندی ٠
اول کون متصرف پاشا تبعهٔ اجنبيه‌يی وقونسلوسخانه‌لره صيغنمش اولان

لاتین رعایاسنی عسکرك تجاوزاتندن محافظه ایچون قونسلوسخانه‌لره ایکیشر اوچر قواس تعیین ایتمشدر ٠ رجبك یکرمی بشنجی کونی بوخبر مسرت درسعادته وصول بولمشدر ٠

بروجه بالا منهزماً فرار ایدن اشقیا مجروحلرین قایقلر ایله سیسام اطه‌سنه کوندردکدن صکره رجبك یکرمی برنجی سبت کونی ینه قصبه‌یه هجوم داعیه‌سیله برقاچ یرده جمعیت ایلدکلری ایشیدلدی ٠ همان اول کون چشمه یقه‌سندن ساقزه چکن آیدین وصاروخان وسائر کوکللی نفرات ایله ساقزده بولنان عسکر طاقم طاقم اوله‌رق اشقیا اوزرینه هجوم وکویلره چیقوب راست کلدکلری عصاتی اعدام و برقاچ قریه‌یی تخریب ونسوان وصبیانی اسیر ایتدیلر برقاچ کون بووجهله محل بمحل محاربه‌لر وقوع بولدی ٠ مصطکی قریه‌لرندن برقاچی استیمان ایتمکله رجبك یکرمی التنجی کونی جنکه فاصله ویرلدی ٠

روم عصیانك ظهورنده ساقزدن فرار ایتمش اولان روسیه قونسلوسندن ماعدا بالجمله قونسلوسلر محافظ پاشایه تبریك مظفریت ایلدیلر واثنای محاربه ده اسوده حال اولدقلرندن طولایی تشکر ایتدیلر ٠ استیمان ایدن رعایایه رای ویرلدی کلوب سلاحلرینی تسلیم ایله عرض مطاوعت ایلمدیلر قریه‌لرینك محافظه‌سی ایچون عسکر کوندرلدی ٠ اما دیکر اشقیا صرپ طاغلره چکلمش اولدقلرندن چشمه یقه‌سنده‌کی عسکرك باشبوغی اولان میرمیراندن علائیه‌لی عبدی پاشا سکز بیك قدر عسکره باشبوغ نصب اولنه‌رق غرهٔ شعبانده اشقیا اوزرینه سوق اولندی ٠

عبدی پاشا جزیره‌نك اوته یوزنده واقع طاغلر کویلرندن ویلیسو نام قریهٔ جسیمه اوزرینه الغار ایتدکده اشقیانك برطاقی اشقیا سفینه‌لرینه وارمق اوزره فلکه‌لره راکب اولدیلر برطاقی دخی صرب طاغلره فرار ایتدیلر عبدی پاشا قریهٔ مذکوره‌یی تخریب ایتدکدن صکره بجقچی قریه‌سنده مجتمع اولان اشقیایی پریشان ایتمش و برچوق اموال غنائم المشدر ٠

ساقزده عساکر اسلامیه‌نك النه پك چوق مال کچدی برپاره‌سی اولمیان زیبکلر زنکین اولدی ساقزده ودونماده اللیشر غروشه کوله وجاریه صاتلدی بوغنیمت عسکره طاتلو کلدی ٠ یدی سکز بیك عسکر مال غنیمت

المق اوزره ایپصاره جز یره‌سنی دخی اورمق ایچون جمعیت و وحید پاشایه مراجعت ایدوب اودخی هروقت بو یله خواهشلی عسکر اله چکمز بو صره‌ده ایپصاره‌یی دخی اوره‌لم دیو قپودان پاشایه انها وقپودان پاشا بالذات کیتمز ایسه باری عسکری نقل ایچون برقاچ قطعه کمی و یرمسنی رجا ایتمش ایسه ده قپودان پاشا ایپصاره وسیسام اطه‌لرینك عسکر دوکیله جك محللرنده اشقیانك استحکاملری اولدیغنی جاسوسلر واسطه‌سیله تحقیق ایتدم بومقوله تشبثات ایسه اصل مأمور یتم اولان موره مصلحتنه مانع اولور دونمادن سفینه آیرمق دخی وسوسه اولنور برحرکتدر دیو اعتذار ایتمکله وحید پاشانك جانی صیقلدیغنه ومیانه‌ده بوکا بکزر بعض اسباب مباینت وقوعبولدیغنه مبنی قپودان پاشا وحید پاشانك حرص وطمعندن وضبط وربط عسکره مقتدر اولمدیغندن بحثله درسعادته تحریرات کوندروب وحید پاشا دخی انك علیهنده تحریرات کوندرمش ونهایت نامزاجلغندن بحثله محافظلقدن استعفا واناطولیده برقریب محله چقمسی ایچون رخصت اعطا بیورلمسنی استدعا ایتمشدر ۰

بونك اوزرینه وحید پاشانك استعفاسی قبول اولنه‌رق سالف الذکر عبدی پاشا ساقز محافظی نصب اولنمشدر ۰ انجق وحید پاشا هنوز ساقزدن حرکت ایلمدن قپودان پاشا برغریب قضایه اوغرامشدر ۰

شویله‌که دونمای همایون ساقز لیمانیله چشمه اره‌سنده لنکر انداز ایکن رمضان شریفك یکرمی سکزنجی صالی کونی گیجه باندیره‌سیله برقطعه ازباندید سفینه‌سی کلوب دونمایه بعیدجه تیور آتمش وقپودانی کلوب قپودان پاشا ایله کورشمش و یارین قالقوب کیده‌جکنی خبر و یرمش پاشا کمیسنده بولنان مهندسلردن بری دوربین ایله کمی‌یه باقوب شکل وطرزندن شبهه ایتمکله یوقلانمسنی قپودان پاشایه اخطار ایلمش ایسه‌ده قپودان پاشا عرق تپسیسنی میدانه قویوب عالم آبده زورق سوار کیف وصفا اولمغله اهمیت و یرمامش قپودان مرقوم ایسه یارین قالقه‌جغنی بیان ایتمشیکن بعدالغروب قالقه‌جغنی اخبار ایله برابر درعقب قالقوب کیتمش اولدیغندن اصحاب تجربه ومعلوماتدن اولان قپودانلر بوندن وهم ووسوسه‌یه ذاهب اوله‌رق بوکیجه تیور الو بده یلکن اوزرنده بولنمسنی اخطار ایتدکلرنده

سز مخنث آدملرسکز کافر آتش اولسه جرمی قدر بر یقار نه حدینه بر حرکته جسارت ایلسون انی شویله یاپارم بویله ایدرم دیو قپودانلری تکدیر ایتمش بناء علیه چونغی قوشقو یاتمش قپودان پاشا ایسه دیکر بعض ضابطان ایله برابر سرخوش اولوب صیزمشلر ● کیجه ساعت التی صولرنده اشقیانک صالیویردیکی آتش قایغی قپودان پاشا سفینه‌سنه یمانوب درونـنده بولنان قایغه آتش ویررك کندولری صندله راکباً فرار ایتمشلر پاشا قالیونی آتش الوب یانمغه باشلامش ویانده‌کی دیکر بر قالیونه سرایت ایلمش سائر سفائن قالیونلری درحال پالامارلری بالطه‌لیوب یلکن اوزرینه چیقه‌رق سـلامت بولمشـلر ● قپودان پاشا ومأمورین سائره اویانوب کیف عرق باشلرینه صیچرامش نه‌چاره تدبیره محل یوق ایش ایشدن کچمش کیمی دکزه اتیلوب یوزه‌رك قره‌یه چیقمش وکیمی غرق اولمش قپودان پاشا بعض خدمه‌سـیله بر صندله بنوب قره‌یه کیتمك اوزره ایکن قالیونك جبخانه‌سی آتش المغله باشنه برسرن دوشوب کندوسنی اتلاف ایتمش وصندلی دخی باتیرمش‌در ● دیکر قالیون دخی عینیـله بونك کبی طوتشوب جبخانه‌سی آتش اله‌رق یانوب محو اولمشدر ●

قپودان پاشانك کتبه‌سندن وکتخدا قلمی خلفاسـندن دیشلك فیضی افندی دیرلر برذات وار ایدی قالیونك طوتشدیغنی کوردکده نفسنه خطاب ایدرك کیده جایر جایر یانه‌رق کباب اولمقمی ایسترسین یوخسه دکزده سرین سرین بوغیلوب اولمکمی ایسـترسین دیمش ● وشـق ثانی‌یی ترجیح ایله دکزه آتلمش بالتصـادف النه برسرن کچمش اکا صاریلوب اوغراشـور ایکن بر صندله راست کلمکله اکا چیقمش ایسـه‌ده پك طلو اولدیغندن سن زیاده کلیورسین بزیده باتیره‌جقسین دیه‌رك انی دکزه آتمشلر ● بالتصادف النه ینه برسرن کچمش چالیشوب جبالایه‌رق علی‌الصباح ساحل سلامته چیقمش بوآدم برخیلی وقت معمر اوله‌رق بو وقعه‌یی بعض مجالسده حکایه ایلردی ● کندوسندن ایشیدلدیکی وجهله بروجه بالا نقل اولندی ●

بو وقعهٔ مؤلمه اوزرینه بتون دونما خلقنه حیرت کلمش اولدیغی حالده وحید پاشا طرف پادشاهیدن نصب اولنه‌جق قپودان پاشا تعین ایدنجیه‌دك قپودانهٔ همایون قپودانی مختار بکی مقتضای وزارتی اوزره قپودان پاشـا وکالتنه تعیین ایلدیکنه دائر بیـورلدی تحریر وسموره دوخته برقونطوش خلعت

تسییر ایتمکله قپودانه بك سفینه‌سنده سائر قپودانلر بالاجتماع بیورلدی قرائت وکورك دخی مختاربکه اکسا اولنه‌رق جمله‌سی انك امرینه اطاعت ایتمك اوزره متعهد اولدقلرینه دائر محضر تنظیم ایله وحید پاشایه تقدیم ایتمشلردر . بعده قپودان پاشانك نعشی بولنوب ساقزده دفن اولنمشدر . بو وقعهٔ فاجعه‌نك خبری درسعادته‌لدی الورود شوالك التنجی کونی دونمای همایون قره عسکری سرعسکری اولوب برمقدار سفائن ایله بالیه بادره‌ده بولنان قره محمد پاشا قپودان دریا نصب اولنـدی . وقپودانه مختار بك دخی قپودان پاشا قائممقامی تعیین قلندی . مصر وغرب اوجاقلری طرفلرندن کله‌جك کیلری وکریده بولنان بکلك سفینه‌لری دخی برابر اله‌رق بادره‌یه وارمسی وقپودان پاشایی دونمایه المسی وقپودان پاشانك سرعسکر خورشید پاشا ایله بالمخابره بحراً دخی موره مصلحتنك تسویه‌سنه غیرت ایلمسی ایچون اوامر علیه کوندرلدی .

بعده وحید پاشا اواخر شـوالده معزولا اناطولی طرفنـه بچوب اورله قصبه‌سی خارجنـده خیمه‌نشـین اسـتراحت ومنتظر فرمان دولت اولدی الیوم آچیق برمنصب اولمدیغنـدن وزارتی رفع اولنه‌رق علائیه‌ده اقامته مأمور ایدلدی .

وقایع متنوعه

روم ترجمانلرندن دولتك امنیتی منسلب اولوب مقدما هرنقدر استاوراکی بك اهون موجود واولدقجه امنیته محل کوریله‌رك دیوان همایون ترجمانی نصب اولندیسه‌ده فیما بعد روملردن ترجمان قوللانلمامسی قرارکیر اولدیغندن وروملرك کوندن کونه طغیانلری اشتداد بولدیغندن اواخر رجبده بیوك اوغلی ایله برابر بولی‌یه نفی اولندی . ویرینه مهندسخانه خواجه‌لرندن لسان اشنا یحیی افندی دیوان همایون ترجمانی تعیین قلندی .

برقاچ ماه مرورنده اسـتاوراکی بك بولی‌یه برسـاعت مسـافه‌ده واقع ایلیجه‌یه عزیمت واخشـامدن صکره مهتابده عودت ایدوب کاورکن بولی‌یه قریب محلده کائن نهر جاری جوارنده‌کی اغاجلق ایچندن مجهول الاشخاص اوچ نفر کمسـنه اوغرایوب بارکیرینك دیزکیننـدن طوته‌رق بچاق ایله انی اعدام ایتـدکلری صره‌ده اوغلی طولودیزکین فرار ایله کلوب ماجرایی

متسلمه اخبار ایتمکله قاتللر تحری اولنمش ایسه‌ده اله‌کچوریله مامش اولدقلری بولی نائبیله متسلمی طرفلرندن عرض وانها اولندی دیو اسعد افندی تاریخنده تحریر ایتدکدن صکره بونك قتلی حالت افندینك سرانی تعلیم وتنبیهیله اولدیغی ارباب عقوله نهان دکلدر دیو تصریح ایدیور • حقیقت حال اسعد افندینك دیدیکی کبیدر • استاوراکینك بیوك اوغلی نیقولاکی که صکره خیلی وقت معمر ولغوفت بك دیو معروف اولان ذاتدر انك لساننندن مسموع فقیر اولمشدرکه پدریله برلکده بولی‌یه واردقلرنده محافظه‌لرینه مأمور اولان بلوکباشی دائما مقیم اولدقلری قوناقده بولنه‌رق اوراده یرایچرایمش ورمضان شریف کلدکده انك ایچون ایروجه افطاریه وسحور طعامی چیقار ایمش مؤخراً انك یرینه بشقه‌سی تعیین اولنمش بلوکباشی برکون آثار حزن وکدر ناصیهٔ حالنده نمایان اولدیغی حالده کورشمك اوزره استاوراکینك یاننه کلوب بن براز قاریشیق رؤیالر کوردم قورقارم رجال دولت سکاقیار بن سنکله اوغلك ایچون برر بارکیر حاضرلایه‌یم سزی کیجه وقتی الوب ساحله ایندیره‌یم برکمی‌یه بندیروب روسیه دیارینه قاچیره‌یم دیدکده استاوراکی بك بن دولتمه خیانت ایتمدم که خوف ایده‌یم دولتمدن امینم دیو جواب ویرمش اولدیغندن اودخی اوغلنك یاننه کلوب پدرینه سویلدیکی سوزلری حکایه ایله انی قاندیره‌مدم سن اقناع ایت بن سزلك نان ونعمتکزی یدم مرادم انجق سزه ایلك ایتمکدر دیوب اودخی پدرینه لدی الافاده اکا دخی بو جوابی ویرمش بونك اوزرینه بلوکباشی غایت مکدر ومحزون اوله‌رق عودت ایلمش مکر حالت افندی استاوراکینك اعدامنی قورمش انجق حقنده خط همایون اولمدیغندن علنا اعدامی قابل اوله‌میه جغنه مبنی محرمانه اوله‌رق بولی متسلمنه تعلیمات کوندرمش اودخی مرقوم بلوکباشی‌یه کشف رازایله اجراسنی اکا حواله ایتدکده بن اوآدمك اکمکنی یدم علی الخصوص رمضان شریفده بنم ایچون مخصوصا افطاریه وسحور یمکی چیقارردی بن اکا سوء قصدایده‌مم وبشقه‌سی ایده‌جك اولور ایسه بحسب الانسانیه مدافعه ومحافظه‌یه مجبورم دیمکله متسلم چاره یوق حالت افندینك امری اجراسز قاله‌ماز • ارتق سنی انك یانندن الملمده بریکه بشقه سنی تعیین ایده‌لم دیمش وبوسری کمسنه‌یه افشا ایتمیه‌جکنه مغلظ یمینلر ایتدرمش • اودخی کیفیتی استاوراکی‌یه اخبار ایده مامش

ایسه‌ده وظیفهٔ انسانیتی ایفا ایچون بروجه بالا کرك استاوراکی‌یی وکرك اوغلنی روسیه دیارینه قاچیرمغه قرار ویرمش ایکن استاوراکی‌بك فراره جسارت ایده‌میه‌رك بروجه بالا قضایه اوغرامش بولنده اعدام ایدلمشدر . لغوفت‌بك اولوقت حقیقت حاله مطلع اولمش ایسه‌ده کندوسی دخی پدری کبی برفلاکته اوغرادیلور خوفیله اصلاسس چیقارمامش و پدرینی حیدودلر اولدردیکندن بحث ایتمکه مجبور اولمش ایدوکنی واول بلوکباشینك انسانیتنی سویلر وهرسنه انك خانه‌سنه برمقدار هدیه کوندردیکنی بیان ایلر ایدی . بزینه صدده کله‌لم .

افلاق و بغدان ویوده لقلری فنارلو بکزاده‌لره توجیه اولنه کلورکن روم فترتی اوزرینه انلرك یولی قپاندی ویرلو بویارلره ویوده‌لق یولی آچلدی . بالاده بیان اولدیغی اوزره روسیه ایلچیسی استرغونوف ترك سفارت ایدوب کیتمش ودولتین بیننده برودت ظهور ایتمش ایسه‌ده بو بابده روسیه‌لو ایله دوستانه مخابره اولنه‌رق و بریلان قرار اوزره باش بویارلردن اولوب اقدمجه سلستره والیسی وطونه سرعسکری محمد سلیم پاشا معرفتیله درسعادته جلب و بکلر بکنده واقع یوسف ضیا پاشا یالیسنده اقامه اولنان کیغوری کیغا افلاقه وبورغان ساندل استورزه بغدانه اوائل شوالده ویوده نصب اولندی واستانبولده خلعت وقوقه کیدرلمك رسمی ترك اولنه‌رق یالکز حضور صدر اعظمیده شرب قهوه اکرامیله اکتفا ایدلدی خلعت وقوقه‌لری سلیم پاشا طرفندن الباس اولنمق اوزره طرف دولتدن کیتلری معتاد اولان خدمهٔ دیوان ایله سلیم پاشایه کوندرلدی . بو صره‌ده برکوکی محافظی حقی پاشایه دخی رتبهٔ والای وزارت احسان بیورلدی . شوالك اون التنجی اثنین کیجه‌سی ساعت اوچده ایکن سلطان احمد نام شهزاده دنیایه کلدی . و یکرمی یدنجی کونی خداوندکار اسبق سلطان سلیم خان حضرتلرینك همشیره‌لری خدیجه سلطان دارعقبایه کیتدی .

بروقتدنبرو اعلی وادنی زی ولباسده سفاهته دوشمش اولدقلرندن فیما بعد وزرا و علمایه مخصوص اولان بول یکلو قاقم کورکلر مستثنا اولمق اوزره کمسنه قاقم والماکورك کیمامك وهندکاری شال قوشانمیوب انجق بغداد وسلانیك یوشیلری وطرابلس قوشاغی ومغرب شالی قوللانمق ومینالی چبوق طاقی قوللانمامق خصوصلری بو اثناده نظام اتخاذ اولنمشدر . وخلال

ذی الحجه ده اسلحه ودوات کتاب ایله حلی نسامستثنا اولمق اوزره سائر
شیلرده زروسیم استعمالندن منع اولنوب نقدرسیم وزردن معمول اوانی
ورخت و بساط ورکاب وسائره وار ایسه هرکس ضربخانهٔ عامره یه
کتوره‌رك کومشك درهمی اوتوز ایکی پاره‌یه والتونك درهمی اون التی
غروشه اولمق اوزره بدللرینی اخذایلملری امر اولندی و بوکا دائرطشره‌لره
دخی اوامر علیه کوندرلدی ٠
ذی‌الحجه‌نك التنجی کیجه‌سی ساعت اوچ قرارلرنده حلبده وکلیس وانطاکیه
وجوارلرنده برشدید زلزله وقوعبولمش پك‌چوق ابنیه منهدم و پك‌چوق
آدم تلف اولمش ایدوکی خبری لدی‌الورود موجب اکدار نامحدود اولدی ٠
بزکله‌لم موره وقوعاتنه ٠

وقایع موره

شوالك دردنجی کونی برمعتاد اجرا اولنان سنه توجیهاتنده اوتوز ایالت
وقرق طقوز لوا مأمورلری بولنان وزرای عظام ومیرمیران کرام هپ
مأموریتلرنده ابقااولنمشیکن بالاده اشعار اولندیغی اوزره یانیه جهتی
سرعسکری خورشید پاشا موره سرعسکری ووالیسی بولنان سید علی پاشا
علیهنده بولنه‌رق انك سوء حال وحرکتندن بحثله یرینه انك معیتنده بولنان
درامه‌لی محمود پاشانك نصبنی انها ایلمش اولدیغندن شوالك التنجی کونی
سید علی پاشا عزل ایله یرینه محمود پاشا نصب اولندی ٠
فقط خورشید پاشا نك اول‌حوالیجه شکر وشکایتی مثمر ومؤثر اولوب هله
تپه دلنلینك اعدامندن صکره فوق‌العاده مقبـول ونافذ الکلم اولمشیدی
وموره اردوسنك تنظیمی وصورت سوق وترتیبی اکا حواله اولنمشیدی ٠
بوجهتله محمود پاشا موره اردوسی سرعسکری اولدیغی حالده خورشید
پاشانك معیتی مأمورلرندن معدود ایدی ٠ بناء علیه خورشید پاشا ازدینه
عزیمت وازدین اوه‌سنده وایکی ساعت ایلروسنده جاری الما نیانهری
یاننده نصب خیام ایله چند روز اقامت ایله محمود پاشایه تعلیمات‌لازمه اعطا
ومعیتنه اریب احمد پاشا واغریبوز محافظی چرخه‌جی علی پاشا وازدینده
موجود میرمیران پاشالر ایله طواسلی عثمان اغانی وروم ایلی اعیانلرندن
کوپریلی اعیانی امین وکوستندیل اعیانی چلبی اغالری و پلنغه اعیانی
نعمان وپتریچ اعیانی دستان‌بکلری ودها چوق اعیانلری قضالری عسکرلریله

برابر تعيين وزكريا دبره نام سركرده معيتنده اوله‌رق اوچ درت بيـك قدر سواری و پیاده ارناود عسكری تحرير وبالجمله عسكر واتباعی تعداد ايدرك المانيا كوپريسندن امرار ايتدی . وسرعسكر سابق سيد علی پاشا ايله كورشـدكده انی ازدينده قالمق ياخود محمود پاشا معيتيـله ايلرو كيتمك شقلرنده تخيير وشوقدركه سلامت ايلرو كيتمكده اولديغنی ايما ايتمسيله علی پاشا متبوع ايكن تابع اوله‌رق ايلرو حركتی ترجيح ايتـدكده معيتنـده‌كی ارناود عسكرلرينك كذشته علوفه‌لرينی خورشيد پاشا تأديه وصاغلامنی وچوروكنی تفريق ايله ايشه يارايانلرينی زكريا دبره معيتنه تعيين ايدرك انلريده بالتعداد كوپريدن كچوردی . علی پاشادخی ازقديم دليل وتفنكجی باشيلری معيتنده اولان بيك قدر سـواری ودائره‌سی خلقی ايله كوپريدن مرور ايله اردويه قاتلدی . بووجهـله تعـداد اولنـان عسـكر ودائره‌لر خلقی وعكام وخربندكانك مجموعی تام يكرمی بشـبيكه بالغ دكل ايكن خورشيد پاشا غير ازخدمه‌قرق بيك علوفه‌لو عسكر سوق اولنديغنی باب عالی‌يه انها ايله اوقدر علوفه مطالبه ايتمكده ايدی حالبوكه انك علوفه ناميله كوندره‌جكی اقچه انجق ذكريا دبره معيتنـده اولان يدی‌بيك قدر ارناود عسـكرينك علوفه‌لرندن عبـارت ايدی . لكن معنی قپـو كتخداسی حالت افنـدی اولمغله اندن كيم حساب صوره‌بيلور .
لفظی مراد نزل امينی اولان قره‌عثمـان اوغلی يعقوب اغا يانـنده اقچه اولميوب ايفای مأموريتدن عاجز اولديغنی محمود پاشـايه عرض وبياندن حالی دكل ايسه‌ده ايكيسی دخی سرعسكر كبيرك كبر ونخوتنـدن وغضب وشـدتندن خوف ايله اردونك حوايج ضروريه‌سنی بيان ايده‌ميه‌رك وداع وكوپريدن مرور ايله اردوكاهده خيمه‌نشـين اولديلر . خورشيد پاشـا سـيواس واليسی سليمان پاشـايی استصحـاب ايله انی ازدين محافظه‌سنه براغوب كندوسی يكيشهره عودت ايلمشدر .
اردوی سرعسكری ايسه بركون بركيجه المانياجوارنده اقامت ايله هركس بر ايكيشر كونلك يم ويـه‌جك تدارك ايدرك اورادن صـالقم صچـاق ايلرويه حركت ايله فوندنه در بنديـنـك بوطرفنده‌كی اوه‌ده كيجه‌لدی . اوائل تموز اولمق جهتيله اول كون حرارت شمسك تأثيرندن بعضيلر خسته وبيتـاب اولوب انجق اردوده برحكيم اولميـوب خسـته‌لری نقل ايچون

مکاری دخی بولنمدیغندن فرداسی خسته‌لرك چوغی یول اوزرنده ترك ایله علی‌الصباح حرکت وفونده دربندندن مرورایله لوادیه اوسنه وفرداسی استفه‌یه وارلدی . مقدما کوسه محمد پاشانك بوراره ورودنده لوادیا واستفه قصبه‌لری وجوارلرنده‌کی قریه‌لر هپ احراق اولنمش ایدوکندن هرنه‌طرفه باقلسه آثار عمران کورلمیوب اشقیادن دخی براثر یوق ایدی چونکه انلر اردونك مرورندن صکره خط رجعتنی کسمك اوزره اورمانلره چکلمشلر ایدی .
اردو بر کیجه استفه‌ده قالدی . فرداسی چرخه‌جی علی پاشا اردودن ایریلوب بش التیوز اتباعی ایله مأمور محافظه‌سی اولدیغی اغریبوزه عزیمت ایتدی . اردو دخی موره دربندینك اون ساعت مسافه‌سنده کائن برنجی قوناق یری اولان قوندره نام قریه‌یه کیتدی اوراده ذخیره قویلری کشف اولندی . برمقدار یولاف وقوقورز بولندی یولاف حیوانلره ویریلوب قوقوروز دخی قیناديله‌رق انکله اردو خلقی بسلندی . فقط بوراده یالکز ایکی صوقویسی اولوب بونلرله اردویی صوارمق ممکن اولمدیغندن عسکر صباحه قدر صوالمق ایچون بربریله غوغا ایتدیلر . بوراده عسکریدن چندنفری خسته اولمغله فریادلرینه باقلمیوب دشمنه قربان اولمق اوزره اوراده ترك ایله صباحلین یوله چیقلدی وینه اون ساعت مسافه‌سی اولان مغره نام دربند قریه‌سنه عزیمت اولندی یوللر صرب وشمسك حرارتی زیاده اولدیغی حالده بریرده صو اولمدیغندن اوچیوز قدر ادم صوسزلقدن بیتاب اوله‌رق یوللرده دوشوب قالدی حیواناتدن دخی خیلی تلفات وقوعبولدی طوپکشان بارکیرلرك برازی طورمغله باشلری کسیلوب یول اوزرنده براغلدی . پك‌چوق محنت ومشقتلر ایله مغره‌یه وارلدی بوراده ایسه یالکز برصوقیوسی بولنمغله دهازیاده صو صیقندیسی چکلدی . فرداسی صباحلین بوراده دخی اوتوز قدر خسته براغلدی واون ساعت مسافه‌سی اولان حوضلر نام قریه‌یه وارنجیه قدر اثنای راهده کرك انسانجه وکرك حیوانجه ایجه تلفات وقوعه‌کلدی نهایت حوضلر قریه‌سنه مواصلت اولندی بوراده صو زیاده اولدیغندن تجربه‌سز آدملر کندولرینی وحیوانلرینی بردن بره صویه ویروب بوراده دخی صویك بوللغندن بعض تلفات وقوع بولمشدر .

فرداسی التی ساعت مسافه ده ولب دریاده واقع کوردوسی قصبه‌سنه
عزیمت اولندی . بویولك درت ساعتلك محلی صرپ اولمغله طوپلرك
نقل وامراری صعوبتلو ایدی هرکون وزرادن نوبتله بری طوپلرك
اوزرینه مأمور اولوب اول کون اریب پاشانك نوبتی ایدی اریب پاشا
طوپلرك نقل وامرارینه نظارت ایده طورسون اردو ایلرو حرکت ایله
کوردوسه واردقده کوردوس قصبه‌سی هنوز احراق اولنمش وپك از
خانه‌لری قالمش اولدیغی کورلدی فقط بوراده پك چوق زاد وذخیره
بولندی ساحله برساعت مسافه‌ده مرتفع جبل اوزرنده بولنان کوردوس
قلعه‌سنه واردقده کمسنه کورلمیوب فقط مغاره درونده کوردوس خاندان
قدیمندن کامل بك هنوز شهید ایدلمش اولدیغندن قانی اقمقده اولدیغی ووالده‌سی
وعیالی وایکی نفر اولادی برحیات اوله‌رق اغلامقده اولدقلری کورلدی
مکر بالاده بیان اولندیغی اوزره طرابلیچه‌نك حین استیلاسنده اشقیانك
اسیر ایدوبده بورایه کتورمش اولدقلری کامل بك ایمش که زنکینلك ایله
معروف اولدیغندن تحری اموال ضمننده انی تضییق ایله امرار ایام اولنمقده
ایکن اردونك اولطرفه حرکتی کونی اشقیا کلوب انی شهید ایتمشلر .
قلعه‌یه براز مستحفظ نفری براغیله‌رق قصبه‌یه انیلدکده طوپلردن بش
قطعه‌سنك دربندده قالمش اولدیغی خبری النیدی شویله‌که بش قطعه کبیر
عبوس طوپلری دربندی سوکدیره‌میوب یانلرنده عسکر دخی قالمدیغندن
واشقیا اورمانلر ایچندن تفنك اتمغه باشلادقلرندن طوپچیلر بارکیرلرك
قایشلرینی کسه‌رك فرار ایلمش اولدقلری اخبار اولندی هنوز محاربه
اولنمقسزین بش طوپ براغلمق پك چیرکین برکیفیت اولدیغندن محمود
پاشانك قان باشنه صیچرادی همان طوپلرك کتورلمسی ایچون برمقدار
سواری کوندردی سواریلر طوپلرك براغلدیغی محله تقربلرنده اشقیانك
غلبه‌لکله طوپلری اورمانه طوغری چکمکده اولدقلرینی کورمشلر ایسه‌ده
اورماندن اوزرلرینه قورشون آتلمغه باشلاندیغندن یاقلاشمغه جسارت
ایده‌میه‌رك مأیوساً عودت ایله کیجه‌لین کوردوسه کله‌رك افادهٔ حال ایتدیلر
سرعسکر محمود پاشا بونك اوزرینه اریب پاشایه سرزنش ایدوب اودخی
استخفاف یوللو جواب ویرمکله بینلرنده برودت ومباینت پیدا اولمشدر .
طوپلرك دشمن الینه کچمسی موجب کدر اولدقدن بشقه بو وقعه اردونك

ارقه‌سی کسیلك اولدیغنه دلالت ایتمکله تلاش و اندیشه‌یی استلزام ایلمشدر ۰ اردو خلقـنك کوزلری ارقه ده اولوب انجق طریق سـلامت اولمدیغندن چاره‌سز اطاعت ایدیورلردی ۰

سیروزی یوسف پاشـا بالیه بادره وموره وروم ایلی قسـتللری واینه بختی قلعه‌لرینی محافظه ومعیتنده بولنان سفن حربیه ایله سفائن اشقیایی کورفزه دخولدن منع ایتمکله کورفزده امنیت وار ایدی خورشید پاشا ایسه اردویه اعانه اولنمه‌سی ایچون یوسف پاشـایه اشعار ایلمش ایدوکندن یوسف پاشا برقطعه بکلك قوروته راکباً اردونك کوردوسـه وصولی کونی اودنجی کلوب قره‌یه چیقدی وزرا ایله کورشدی محمود پاشا اندن ذخیره ایستدکده فرنك تجارندن صاتون النمش برمقدار اجناس ذخائر وار ایسـه ده بورایه نقـلی یکرمی کـونه توقف ایدر دیو جواب ویروب محمود پاشـا برنوع تصعیبه حمل ایدرك کوجنمشـدر ۰ مع مافیه یوسف پاشـا بونی سرعسکرلك امید واملنده اولدیغی حالده پدرینك اتباعندن معدود اولان محمود پاشـانك سر عسـکرلکی اکا کران کلمك طبیعی اوله‌رق یکده جان وکوکلدن انك حقـنده تسهیلات کوسـترمك ایستمزدی ۰ بناء علی ذلك بوملاقاتدن برفائده اولمیوب یوسف پاشـا مرحوم کامل بکك والده وحرم وچوجقلرینی بالاستصحاب عودت ایلدی ۰ شوقدرکه دونغای همایون ایله سریعاً مهمات وذخیره وطوپ ارسال بیورلمسی لزومنه دائر یاپیلان مضبطه پروزه طریقیله خورشید پاشایه اولاشدیرلق اوزره یوسف پاشایه ویرلدی ۰ اوچ کون کوردوسده بعدالاقامه اسبق قصاب باشی حسن پاشا کوردوس محافظه‌سنده براغیله‌رق التی ساعت مسافه‌ده بولنان انابولی‌یه عزیمت و برباد بوغازی نام صعب المرور محلدن کذار ایله انابولی‌یه مواصلت اولندی ۰ سابق انابولی محافظی ادرنه‌لی سالم پاشا ایله اهالی فوق العاده ممنون اوله‌رق استقباله چیقدیلر مکر اشقیا برقاچ آیدنبرو انابولی‌یی دائر مادار قوشادوب تضییق ایتمکله اهالی ذخیره‌سزلکدن صیقیله‌رق قلعه‌یی تسلیم ایتمك اوزره اشـقیا ایله بالمقـاوله طرفیندن شرائط استیمانی حاوی سندلر ورهنلر مبـادله اولنه‌رق قلعه‌یی تسلیم ایتمك اوزره ایکن اردوی همایونك ورودی اوزرینه اشقیا صاووشوب کیتمش وقلعه‌ده انجق برقاچ کونلك ذخیره قالمش ایمش واکرچه اردوده دخی ذخیره یوق ایسه‌ده انابولینك پیشکاهنده یدی سکز

ساعت ممتد وواسع واغنام وزاد وذخیره‌سی بول براوه‌سی اولدیغندن عسکر چاپوله‌قویلدی هر شی بول بول بولنور اولدی انابولی محافظی نامق پاشا دخی قلعه‌یه کیروب ایفای وظیفه‌یه باشلادی .

فقط انابولی‌یه ایکی ساعت مسافه‌سی اولان ارخوس پلنغه‌سی اشقیا النده بولندیغندن اردو ایله اورایه وارلدی ارخوش قصبه‌سنده خیلیجه مأکولات وسائره‌اله‌چورلدی قلعه‌سی بریوکسك تپه اوزرنده بولندیغندن هجوم اولنه‌میوب انجق محاصره التنه الندی . اوچنجی کونی اشقیانك یدی سکزبیك قدر امدادی کلدیسه‌ده سواری قارشولیوب انلری رجعته مجبور ایتدی قلعه‌ده ضبط اولندی .

بوندن صکره نه‌یولده حرکت اولنمق لازم کله‌جکنك مذاکره‌سی ضمننده عقد مجلس مشورت قیلندی . انابولی محافظی نامق پاشا دخی مجلسه جلب اولندی . سرعسکر محمود پاشا انابولی‌یه اون ایکی ساعت مسافه‌سی اولان طراپولیچه‌یه وارو بده اوراسنی دخی ضبط ایلك نیتنده اولدیغنی بیان ایتدکده سر عسکر سابق علی پاشا مغدور ومحزون اولمغله شق شفه ایتمدی اریب پاشا کاتبلکدن نشئت ایدوب اهل حرب اولمدقدن بشقه حالت افندی‌یه برایکی طوغری سوز سویلکله بو بلایه کرفتار اولوب اندن خلاصك چاره‌سنی دوشونمکده ایدوکنه و بروجه بالاطوپ ماده‌سندن طولایی سرعسکر پاشا ایله ارالری شکراب اولدیغنه بناء بحثه قاریشمق ایستمدی اما نامق پاشا ایله‌روم ایلی اعیانلری وسائر اغالر بووجهله کلامه اغاز ایلدیلرکه دونمای همایون کلدی انابولی قلعه‌سی کبی متین وجسیم ومعتنا برقلعه‌نك زاد وذخیره‌سی یوق بوحال اوزره ترکی جائز اولورمی طراپولیچه‌یه کیدرکن التی یدی ساعتلك صعب المرور بردر بندن کچیلور ایکن معاذالله بر بوزغونلق وقوع بولورایسه اغزیمزك دادینی قاچیریرز . حالبوکه ابتدای حرکتمزده اردومزك مجموعی یکرمی بشبیکه بالغ دکل ایدی . بونك برمقداری چرخه‌جی علی پاشا ایله اغریبوزه کتدی برمقداری حسن پاشا ایله کوردوسده براغلدی . و برخیلیسی نامق پاشا ایله انابولی قلعه‌سنده‌در . بش التیوز نفر بزدخی خسته وتلف اوله‌رق یوللرده قالدی . اردوده حالا موجود اولان اون التی بیك قدرنفوسدن حرب وضربه یارایان اون بیك نفردن عبارتدر . انابولی قلعه وساحلی

براغیلوبده بوقوت ایله طراپولیچه‌یه کیدلمك جائز اولماز . وفرض ایده‌لم‌که طراپولیچه‌یه کیتدك استیلا دیده اولمش قلعه‌دن خالی برخراب مملکتك ضبطنده‌نه فائده وار ؟ قالدیکه انابولی‌یه دونغمای همایونك ورودواعانه‌سی مأمول اولوب طراپولیچه‌یه امداد ایده‌مز . وبالفرض انابولی ایله طراپولیچه اره‌سنده‌کی دربندلرده عسکر طوتلسه باقی عسکرله طراپولیچه ضبط ومحافظه ایدیله‌مز واورادن برطرفه کیدیله‌مز . واحتمالکه اشقیا طراپولیچه اوه‌سنك ذخیره‌سنی طاغلره نقل یاخود احراق ایلر . انابولیده قاله‌جق عسکر انجق قلعه‌یی محافظه ایده‌بیله‌جکندن اشقیا انابولی اوه‌سنده‌کی ذخائری دخی اخذ ایده‌بیلور بوحالاته نظراً ایلرو کیدلمك مخاطره‌در بزجه ایش بوراده اقامت ایله انتظار اوزره بولنمقدر دونغمای همایون کلسون عسکر اقچه مهمات کتورسون یوسف پاشا دخی بالیه بادره‌ده کندوسنه چکی دوزن ویره‌رك غستون ومتون طرفلرینه طوغری حرکت ایلسون وایکنجی اردو اوله‌رق خورشید پاشانك سوقنی وعد ایلدیکی عسکر دخی ظهورایله کیروده اولان دربندلر طوتلسون اول حالده ایلرویه حرکت ایله ایش کوریله بیلور الحالة هذه حسن پاشا کوردوسده اولوب اره‌مزده‌کی دربندلر الده اولمدیغندن انکله مخابره‌مز منقطعدر دیدیلر ایسه‌ده محمود پاشا رأینده مصر برذات اولمغله طراپولیچه‌یه کیدلمك فکرنده وماعداسی اکا مخالفتده اصرار ایتمکله صورت انفعال اوزره مذاکره‌یه فیصل ویرلدی .

حالبوکه برایکی کون اول زکریا دبره تعیینات بدلی اوله‌رق نزل امینی یعقوب اغادن اون التی بیك غرش طلبیله تضییق ایتمکده اولوب یعقوب اغا ایسه بالجمله اشیاسنی میدانه قویه‌رق بومبلغك ایفاسنه مقتدر اولمدیغنی بیانیله مبلغ مربوری قرضاً محمود پاشادن ایستدکده اودخی پاره‌سی اولمدیغنی یمین ایدرك بیان ایلدیکندن زکریا دبره صورت انفعال کوستره‌رك بوندن صکره اطاعت ایتمیه‌جکنی ویوللر اچیق اولسه عودت ایده‌جکنی ایما ایتمکده ایدی . اول کیجه اریب پاشا واعیان اغالر ایله زکریا دبره کیزلو مذاکره ایدرك کوردوسه عودت ایلمك اوزره قرار ویرمشلر وهمان چادر وچرکه‌لرینی ترك ایدرك عسکرلری وتبعه‌لری ایله برابر قالقوب کیتمشلر . سرعسکرك بوندن اصلا خبری اولمیوب صباح اولدقده نه کورسونکه

كندوسيله سيد على پاشانك بش‌التى بيك نفردن عبارت اولان عسكرلريله دائره‌لرى خلقندن ماعدا كمسنه قالمامش . على‌پاشا ايله برلشوب متحيرانه بربرينك يوزينه باقمقده اولدقلرى حالده كيجه فرار ايتمش اولان طاقمدن برقاچ يوزى پريشان حالده كيرو كلديلر . ايچلرندن برقاچى جلب واستنطاق اولندقده نصف‌الليلدن صكره‌جه ضابطلرى على‌الصباح كوردوسه عودت اولنه‌جغى بيانيله كمسنه‌يه خبر ويرميه‌رك سسسزجه حاضرلانملرينى تنبيه ايتمشلر وعلى‌السحر قيام‌ايله برباد بوغازينه كيدليوب بشقه يولدن حركت اولنه‌رق اوه چكيلوبده دربنده وارلدقده اورته‌لق ايدينلق اولدى اشقيا اورماندن تفنك‌اتمغه باشلادى براز سقطلق ظهور ايتدى هركسه شاشقينلق كلدى يدك واشيالرينى ترك ايله ايلرو جان اتمق اوزره سرعت ايله كيتديلر بزكيروده بولنديغمزدن عودتى‌اختيار ايدوب كلدك ايلرو كيدنلرك نه‌حالده اولديغنى بيلمز آتيلان تفنكلرك كثرتنه نظراً اشقيانك غلبه‌لك اولديغى اكلاشلدى مع مافيه پياده‌لردن كشافلر چيقاريله‌رق ترتيب اوزره كيدلسه فنالق ظهور ايتمزدى لكن ترتيبسز حركت اولنمسى پريشانلغه بادى اولدى ديديلر .

محمود پاشا كندوسنك اطوار خود سرانه‌سندن نادم اوله‌رق سيد على پاشا ايله بالمذاكره بوحال وهيئت ايله ارخوسده اقامت مناسب اولميه‌جغندن انابولى پيشكاهنه واريلوبده ايجاب مصلحت اوراده مشاوره ومطالعه اولنمق اوزره قرار ويروب همان اورادن حركت ايله انابولى پيشكاهنه كلديلر . كيجه فرار يلرينك پريشانلغى اردو خلقنه مورث دهشت اوله‌رق بورادن تلاش ايله قالقيلوب چادر وچركه‌لر ايله برخيلى اشيا ارخوسده براغلمشدر .

محمود وعلى پاشالر نامق‌پاشا ايله برلكده لدى‌المشاوره طراپوليچه‌يه عزيمتدن فراغت ايله اناپوليده اقامته قرار ويرلديكى بيانيله كوردوسه كيدنلرك اعاده‌سى ضمننده بر مكتوب يازلسه كيم كوتوره‌جك ؟ طريق اسلم بودركه همان جمله كوردوسه واروبده برقايق تدارك ايله‌واقع حالى يوسف‌پاشايه وانك واسطه‌سيله خورشيد پاشايه اشعار ايده‌لم وباليه بادره‌ده بولنان قپودان درياقره محمد پاشايى المق اوزره دونمه‌اى همايون بادره‌يه كلمش ايسه سريعاً حركت ايله اناپولى‌يه ذخيره يتشديرلمسى ايچون كندوسنه

اخطار ایده‌لم وار یب پاشا طاقنی جلب واستمالت ایله ینه بورایه کله‌لم دیدکلرنده نامق پاشا بوتدبیره راضی اولمیوب همان بکایه باشلادی وجمله‌سی بوفلاکتلره سبب اولان خورشید پاشایه سب ودشنام ایلدیلر • واردو اناپولیده قالسه جمله آچلقدن تلف اوله‌جقلرینی مطالعه ایله نامق پاشا دخی نهایة الامر اردونك کوردوسه عودتنه راضی اولوب انجق کوردوسه وارلدقدن‌صکره فراموش اولنمیوب وعد اولندیغی اوزره ینه اناپولی‌یه کلنمسنی شرط ایدوب محمود پاشا دخی بو بابده انی ایمان غلیظه ایله تأمین ایلدی و برده اوه‌دن جلب وتدارکی ممکن اولان ذخائرك قلعه‌یه نقلی خصوصنه عسکرك معاونتنی رجا ایتمکله درحال بو بابده عسکره تنبیهات لازمه ایفا قیلندی وهمان فرداسی اهالی وعسکر اوه‌یه یایلوب و برقاچ ساعتلك محللره قدر کیدیلیوب بولدقلری ذخیره وحیواناتی قلعه‌یه نقل ایتدیلر بوصورتله قلعه‌ده موجود اولان‌اهالی‌یه قرق‌اللی کون‌کفایت ایده‌جك قدر ییه‌جك تدارك وادخار اولندی • محافظ پاشا غلبه‌لك اولمسون دیو عسکرینك چوغنی سرعسکر پاشا معیتنه ویردی • فرداسی اردو اناپولی پیشکاهندن قیام ایله کویا پیاده‌لردن کشافلر چیقاریله‌رق ترتیب اوزره حرکت اولنه‌جق ایکن برباد بوغازینه وارلدقده اشقیا طرفندن تفنك اتلمغه باشلاندیغی کبی جمله‌یه خوف ودهشت کلوب ترتیب شاشدی هرکس‌باشی‌قایغسنه دوشدی‌یدکلری وسایه‌خانه‌لری براغوب یکدیکری مسابقت ایله ایلرو سکرتدیلر • اردو پاشا دوکندیسی طرزنده کوچ‌حال ایله کوردوسه واره بیلدی • سرعسکر پاشا ایله علی پاشایه حریقدن قورتلمش بر رخانه بولندی •

فرداسی اناپولی ایشی مذاکره اولنمق اوزره وزرا وامرا واغوات دعوت اولندی اریب پاشا ایله اعیانلردن بعضیلری اصغا ایتمدی ایسه‌ده محمود پاشا ایله علی پاشا قصاب باشی حسن پاشانك خانه‌سنده بالاجتماع مسئله درمیان اولندقده بوحال پریشانی ایله اناپولی‌یه عودت اولنه‌ماز فقط خورشید پاشایه و بادره‌ده بولنان قپودان پاشایه بیان حال ایده‌لم و یوسف پاشادن ذخیره ایسته‌یه‌لم دینلدی و بویولده یازیلان انهالر ذخیره صاتمق اوزره کوردوس ایسکله سنه کلمش اولان بر اوستریا سفینه‌سیله یوسف پاشایه کوندرلدی •

یوسف پاشادن وقپودان پاشادن وارداولان جوابنامه‌لرده دونغمای همایونك کلدیکی ومصر والیسی محمد علی پاشا طرفندن هدیه اوله‌رق اوچ قطعه ذخیره ایله مملوکمی کلمکله بونلردن بریسنك اردویه کوندرلمك اوزره اولدیغی مندرج اولمغله همان دونغمای همایون ایله اناطولی‌یه ذخیره یتشدیرلمسی ضمننده برمضبطه تحریر وجمله طرفندن تمهیر اولنه‌رق قپودان پاشایه کوندرلدی . متعاقبا مصر کیسی کلدی وزرایه ومیر میرانلره واعیانلره ایکی ای اداره ایده‌جك قدر یاغ وپرنج وبقله وشکر وقهوه وبغدای وعسکره یاغ وبغدای توزیع ایدلدی ومحمد علی پاشایه برتشکرنامه تحریر وجمله طرفندن تمهیر ایله کندوسنه ایصال اولنمق اوزره یوسف پاشایه کوندرلدی .

بوندن‌صکره اخذ واعطا ایچون کوردوس ایسکله‌سنه نیچه سفینه‌لری کلوب کیتمکه باشلادیغندن هرشی مبذول اولدی وعسکر چاپوله کیدوب اره‌صره اسیروحیوان سوروب کتوردکلرندن لحم دخی صاتلغه باشلادی . قرق اللی کوندنبرو اردو خلقی ات یمدکلرندن ضعیف دوشمش ایکن بوکره ات یمکه دخی باشلادیلر . واکرچه پاره‌جه اردونك مضایقه‌سی زیاده ایسه‌ده خورشید پاشا طرفندن ارناود عسکرینك کذشته علوفه‌لریله برابر وزرا معیتنده‌کی عساکرك علوفه‌لری دخی التون اوله‌رق کوندرلمکله عسکره توزیع‌اولنوب انجق بومبالغك اوسقونتوسی خیلی‌شیئه بالغ اوله‌رق وزرانك قپولری خلقنه جیب خرجلغی اولمشدر .

وقایع سنه ۱۲۳۸

ساقز محافظی میر میران عبدی پاشا حسن خدمته موفق اوله‌مدیغندن بواثناده عزل‌ایله ساقز محافظی ردوس متصرفی امرای دریادن یوسف‌بکه تفویض وچند روز مرورنده عهده‌سنه رتبهٔ میرمیرانی ایله قره‌سی سنجاغی توجیه ایدلمشدر .

بکچن سنه جمادی‌الاولانك التنجی بازارکونی تولد ایدن شهزاده سلطان محمد اشبو محرمك التنجی بازار کونی عازم دار بقا اولمشدر .

بواثناده عدلی التونی اون ایکی ونصفی التی غروشه وربعی یوز پاره‌یه واستانبول التونی سکز ومصر التونی یدی وفندق التونی اون برغروشه وجزایر وتونس وطرابلس غرب التونلری اون ایکیشر غروشه ورومی

یعنی یکرمی بشلك التونی یکرمی بش ونصفیه‌سی اون ایکی بوچوق غروشه
ور بعیه‌سی التی غروش اون پاره‌یه وفندق ربعیه‌سی اوچ واستانبول
ربعیه‌سی ایکی بوچق غروشه ویالدز التونی اون بش غروش اون پاره‌یه
ومجار التونی اون بش غروشه ومجار جنسندن قرامیس التونی اون درت
غروش اوتوز پاره‌یه وجهادیه بش غروشه وعتیق وجدید یوزلك ایکی بچق
غروشه وایکیلك ایکی غروشه ودانه غروش قرق پاره‌یه وربع اون پاره‌یه
وعوارض جنسندن ماعدا اوچ نوع ریال التی بچق غروشه وعوارض التی
غروشه نظام ویریلوب اشبو معین فیأتلردن زیاده‌یه الوب ویرنلرك جزا
کوره‌جکنه دائر بواثناده هر طرفه اوامر علیه کوندرلمشدر . عدلی
التونی یکی کسیلوب ذکر اولنان فیأتلر اوزره دیکر مسکوکات ایله مبادله
اولندقده ضربخانه‌یه خیلی تمتع اوله‌جغی درکار ایدی . لکن بویله اسعار
وفیأت ایشلرینك امر وجبر ایله یوریمیه‌جکی امثالی دلالتی ایله معلوم ایدی .
یکیچری اغاسی اسماعیل اغا ضبط وربط ارادله مقتدر اوله‌مدیغندن محرمك
یکرمی اوچنجی کونی عزل ایله یرینه قول کتخداسی حسن اغا نصب
اولندی .
معلوم آ یکیچریلر طریقت بکتاشیه‌یه سالك اوله‌رق اره‌لرینه بکتاشی قیلغنده
نیجه بی مذهبلر کیروب سوزه قاریشوردی . مقدما روافض اعجامدن
حیدر بابا نامنده برقلاش یکیچریلر ایچنه کیروب سلطان سلیم وعلمدار پاشا
وقعه‌لرنده بولنمش وبعده صاوشوب جانب ایرانه کتمش ایکن بواثناده
ینه درسعادته کلوب طقسان طقوز قشله‌سنده حصیر ملعنت وشیطنتی
سرمش اولدیغی لدی التحقیق دفعی تصمیم اولنمش ایسه‌ده قشله‌دن طیشارو
برقاچ اوسته ایله چیقه‌رق احتیاط اوزره بولندیغی جهتله اچیقدن اخذی
دشوار اولمغله ایفای مقتضاسی یکیچری اغاسی حسن اغایه حواله اولنوب
اودخی محرمی اولان بعض ذوات ایله بالاستشاره برتقریب ایله انی چاردقدن
اسکداره امرار ایله یوله روان ایتدیلر . حیدر بابا ضیق بال ایله بولی‌یه
واردقده حتف انفه وفات ایلمشدر .
حالبوکه استانبولدن طرد اولندیغی کون برقاچ اوسته‌لر یکیچری اغاسنه
کلوب انك اعاده‌سنی تکلیف ایله باب عالی‌یه انها ایتدردکلرنده طرف
صدارتپناهیدن امر امیر المؤمنین ایله اجرا اولنان مصلحته یکیچری قوللرینك

مداخله‌سی وظیفهٔ عبودیته یاقشماز دیو و یریلان جوابه قانع اولمدقلرندن کیفیت دارالفتوایه لدی‌الحواله (امام المسلمین دارالسلطنه‌دن برکسنه‌نك خیر مطالعه‌سیله نفیینی اجتهاد برله ابعاد بیوردقلرندن صکره اعاده‌سنه جبر اولنماز) دیو و یریلان فتوای شریفه اوزرینه خط همایون کشیده بیوریله‌رق اغاقپوسنه کوندرلمش وجمله مواجهه‌سنده اوقوتدیرلمش ایکن یکیچری متغلبه‌سنه ینه سکونت کلیوب یریر اراجیف نشرینه واطاعتسزلق اظهارینه باشلادیلر . حتی روم فترتنك ظهورندنبرو اتحاد قلوبه سبب اولمق داعیه‌سیله مجالس مشورته اورطه‌لر متولیلریله اوسطه‌لری کلمك معتاد اولدیغی حالده‌بوکره شیخ‌الاسلام قوناغنده‌عقد اولنان مجلس مشورته کلمکدن ابا ایله صورت عصیانلرینی ایما ایلدیلر .

جلد حادی‌عشرده بیان اولندیغی اوزره حالت افندی زکی وفطین ونطوق و بحث ومکالمه‌یه وخصمنی اقناعه قادر برادم اولوب انجق حائز اولدیغی موقع نفوذ و اقبالنی محافظه ایچون هر درلو فنالغی اختیار ایلر ویکیچری سفهاسنی جلب وتألیف ایچون انلره پك چوق پاره بذل ایدر ویکیچری اشقیاسنك جداتربیه‌سی تصمیم اولنسه درلو بهانه‌لر ایله انی تأخراته دوشورر و بووجهله کندو طولاب مفسدتنی دوندیرر ایدی . حتی درویش پاشا صدارتنده برکون عقد اولنان انجمن مشورتده روسیه‌لو ایله وقوع بولان برمنازعه‌یه دائرمباحثه اولندقده اعلان‌حربه قرار و یرلمه درجه‌سنه کلوب مجلس طاغلدیغی زمان درویش پاشا حالت افندی‌یی الیقویوب افندم سزاعلان سفره قرار و یریورسکز قنغی عسکرله روسیه‌یه مقابله ایده جکسکز ابتدا تنظیم عسکر ایدیکز دیدکده حالت افندی بوکون یکیچری‌یی قالدیروب عساکر منتظمه یاپمق ممکندر لکن ارسلانمی کیم ضبط ایده جك دیمش اولدیغی مشهوردر . سلطان محمود خان حضرتلری ایسه یکیچریلری تأدیب ایله عساکر معلمه ترتیبی املنده اولدیغی‌جهتله رفته رفته حالت‌افندینك بواطوارندن طولایی جانی صیقلمغه و بو بابده دیکر واسطه‌لر ارامغه باشلادی . ومقدما حالت افندی تپه دلنلی علی پاشانك عزل واعدامنی ایستیوب وجانب افندی کبی دور اندیشان رجال دولت شمدی برتپه دلنلی غائله‌سی چیقارمنك صره‌سی دکلدر دیوممانعته چالشمشلر ایکن دکله‌میوب میدانه بریانیه

غائله‌سی چیقاردی بونك ایچون دولته پك چوق مصرف ایتدردی و یانیه ایشنك التندن بر یونان مسئله‌سی چیقدی بوندن طولایی کندوسی پك چوق لسانه کلدی و بو یونان ایشی تپه دلنلینك اثر فسادیدر انك وجودی ازاله اولندیغی کبی بو فساد بالطبع برطرف اولوردیه‌رك موره جهتنه اهمیت ویرمدی بو جهتله اورانك ایشی اغرلاشدی وتپه دلنلینك زوالیله بو فتنه باصلیوب بالعکس دها زیاده شدت بولدی ۰ کندوسی بوندن طولایی یکچوك دوشدی ومحجوب اولدی ۰ و برده یکیچری رؤساسنی جلب ایچون پك چوق پاره‌یه محتاج اولوب بو پاره‌نك اکثرینی مملکتیندن الوردی ۰ او منبع قپاندی سائر ولایاتدن الدیغی قاپوروزلر انك مصارف نامحدوده سنه کفایت ایتمز اولدی مصر والیسنی ایستدیکی کبی حقلایه مدیغندن انکله دخی ارالری بوزلدی ۰ سلطان محمود خان حضرتلری ایسه موره غائله‌سنی مصر والیسنك باشنه طولامق اوزره اوغلی ابراهیم پاشانك موره سرعسکری نصبنه قرار ویرمشیدی وحسنی بکی ابراهیم پاشا نزدینه ارسال ایله یکیچری اوجاغنك انتظامی خصوصنده انك رأیینی المغه دخی نیت بیورمشیدی ۰ بودقیقه‌لر حالت افندی ایله بر برباشی علی اغا بیننده جریان ایدوب وذیل کتابده مسطور اولان مخابرات خفیه اوراقندن کرکی کبی متضح اولور ۰

الحاصل حالت افندی یکیچریلرك ابقاسیله انلرك سایه سنده اقبالنی محافظه ایتمکده اولوب یکیچری سفهاسی ایسه یوز بولدقجه شماروب بو دفعه ایکی کونده برکره اغا قپوسنده و بعض معتبر قوللقلرده اجتماع ایله نابجا تکلیف وادعالر درمیان ایتدکاری صره‌ده کیمی حالت افندی‌یی ایستمیز و کیمی ایسترز دیمکده ایدیلر ۰

ایشته اول اثناده سلطان محمود خان عدلی حضرتلری برکون تبدیلاً بایزید تربه‌سنه کلوب یکیچری اغاسی دخی بایزید قوللغنه کلمکله اوسته‌لر و یکیچری اغاسنك یاننه طوپلانوب وار افندیمزه سویله بز او حریفی (حالت افندی‌یی) ایستمیز دیو غلو ایتدکلرنده ذات شاهانه طویوب یکیچری اغاسنی جلب واستفهام ایدوب اودخی کیفیتی افاده ایتمکله کیت سویله طاغلسونلر مرام‌لری حاصل اولور دیو بیورمش واندن عودت شاهانه وقوع بولمشدر ۰

حالت افندی کیفیته لدی الاطلاع امثال سابقه سی وجهله ینه بر ال دکشدرمك اوزره صدر اعظمك لزوم عزلنی اخطار ایتدیکنه مبنی صفرك یکرمی بشنجی کونی صدر اعظم صالح پاشا عزل ایله بالقخانه یه قالدیرلدی واطراداً للباب شیخ الاسلام عبدالوهاب افندی دخی برلکده عزل ایله اناطولی حصارنده‌کی یالیسنه کوندرلدی ۰ و بوستانجی باشیلغندن برو ضبط ور بط حشرات ایله مشهور ودلی عبدالله دیو معروف اولان سابقا قپودان دریا وحالا قره حصار صاحب سنجاغی متصرفی و بوغاز ایچنده اناطولی سواحلی محافظی عبدالله نام دیکر حمدالله پاشا صدر اعظم وسابقا صدر روم ایلی صدقی زاده احمد رشید افندی شیخ الاسلام نصب اولندی ۰

بالقخانه یه قالدیرلق علامت غضب اولدیغی حالده صالح پاشا برقاچ ساعت اوراده توقفدن صکره مالی بیله مصادره اولنمقسزین کلیبولی یه کوندرلدی شویله‌که بالقخانه ده ایکن طرف شاهانه‌دن مالنك کندوسنه احسان اولندیغی تبشیر ایله برابر حقنده اصلا انفعال شاهانه‌م اولمیوب انجق شو حریفلرك یاتشمسی ایچون بویله برتبدل اجرا اولندی فقط بونکله مطلوب حاصل اولورمی اولمازمی وبونك چارهٔ سریعی ندر دیو بالواسطه سؤال بیورلدقده صالح پاشا عرض شکرانیت ایله برابر بو ایشك چارهٔ سریعی حالت افندینك براز مدت سیاحت ایتدیرلمسیدر دیمش اولدیغندن حالت افندینك براز مدت بروسه ده استراحت ایلمسی ایچون ارادهٔ سنیه صادر اوله‌رق ایفای مقتضاسی صدر جدید عبدالله پاشایه امر وفرمان بیوریلوب اودخی طیشارو چیقه‌رق رئیس افندی یه افادهٔ حال ایتمکله رئیس افندی درحال خفیجه برفرمان یازوب طغراسنی ورسیدینی دخی کندو چکه‌رك صدر اعظمه ویرمش وصدر اعظمك سلحداری فرمان عالی‌یی الوب موجبنجه حالت افندی‌یی اسکداره بچورمشدر فقط حالت افندینك واقع اولان استدعاسی اوزرینه منفاسی قونیه یه تحویل بیورلمشدر ۰

ایشته حالت افندی ایشنك ابتداسی بویله طاتلوجه برنفیدن عبارت ایکن زخم خورده لری علی‌الخصوص حسنی بك بونی فرصت اتخاذ ایدرك درحال انك سیأتنی خفیاً عرض ایله غضب ملوکانه‌یی تهییج ایتدکلرندن ترتیب جزاسی حقنده فرمان قضا جریان اصدار ایله اجراسنه

خاصه خاصکیلرندن قوریٔ همایون اغاسی محمد عارف اغا مأمور اوله‌رق تبدیل قیافت ایله ارقه‌سندن کیدوب واثنای راهده انی یچوب برکون اول قونیه‌یه وصول ایله مختفی وافندینك ورودینه منتظر اولمشیدی . عارف اغا یولده منزل ایله انك یانندن یچرکن حالت افندی یانندهکی ادملرینه شو حریفك روشی بنم قلبمه تأثیر ایتدی دیمش اولدیغی مرویدر .
حالت افندی قونیه‌یه واروب چلبی افندی دائره‌سنده سکه پوش اوله‌رق ارام اوزره ایکن عارف اغا کلوب فرمان عالی یی ابراز ایدرك قلیج غیظانیله انی بوغوب باشی بدننده‌ن جدا ایدرك درسعادته کتوردی واو اخر صفرده سنك عبرته وضع ایله تشهیر اولندی . حالت افندی قونیه‌یه وصولنده کندوسنك زخم خورده لرندن اوزمان قونیه‌ده اقامت اوزره بولنان غالب پاشایه عرض دخالت ایلدکده اول کرك ایدی افندی دیدیکی مرویدر .
حالت افندینك بوقارولرده ترجمهٔ احوالی یچمش اولدیغندن تکراره حاجت کورلمز (الظالم سیف‌الله ینتقم به ثم ینتقم منه) جسدی قونیه‌ده وسرمقطوعی غلطه مولویخانه‌سنده دفن اولنمشدر .

حالت افندینك بالجمله اموال واملاکی مصادره اولندقدن بشقه همان نفی اولندیغی کون فی‌الاصل مهرداری اولوب روم ایلی و بغداد ودیکر بعض ولایاتك قپو کتخداالغیله داخل سلك خواجکانی ومرجع اصحاب امانی اولان سعید افندی وخزینه داری احمد اغا ومهرداری زیور افندی وسابق خزینه‌داری پیکو عمر اغا وقپوچوقداری عزت اغا وصرافی اولان بغدادلی خسقل نام یهودی بوستانجی باشی محبسنده قالدیریلوب چند روز صکره محاسبه‌لری رؤیت‌ایلهماللری مصادره وسعید افندی ایله قفتانجی عبدالحمید اغا بولی‌یه وزیور افندی بالیکسری‌یه وعمر اغا قره حصاره وعزت اغا ایله اتباعندن اولوب اورله و یوده‌لغنده بولنان وهمان اورادن جلب ایله مالی مصادره اولنان مرقوم عبدالحمید اغا برادری عبدالحلیم اغا قسطموننی‌یه وخسقل ایله قرنداشی واوغلی انطاکیه‌یه نفی اولندیلر . وحالت افندی رکاب کتخداسی ایکن قره قولاغی اولوب حالا متمن ویوده‌سی بولنان قپوجی باشی دده مصطفی اغا ایله سابقا مهتر باشیسی وحالا قلعه ناظری اولان محمد اغانك دخی ماللری مصادره وکندولری نفی ایدلدیلر . مصاحب شهریاری

اولان خیالی سعید افندینك حالت افندی یه تعلق ومناسبتی اولدیغنـه بناء اودخی اطنه یه نفی اولنمشدر · طوپخانه ناظری ومطبخ امینی اولان تکفور طاغلی احمد اغا دخی حالت افندی منسو باتندن معدود اولمغله بعدالمصـادره اماسیه یه نفی ایدلمشدر ·

وبالاده بیان اولندیغی اوزره حالت افندینك اقدمجه کشـانه نفی ایتدیرمش اولدیغی سـابق حکیم باشی بهجت افنـدی ایله برادری عبـدالحق افندی ومرزیفونه نفی ایتدرمش اولدیغی نقیب سابق صدیق افندی اواخر صفرده اطلاق ایله درسـعادته کتورلدیلر · بعده حالت افندینك نفی ایتدیرمش اولدیغی دیکر ذوات دخی برر برر عفو واطلاق اولنمشلردر ·

ربیع الاولك اون برنجی کونی سلحدار شهریاری الیاس اغا تعیینات مقننه سیله بروجه تقاعد اندرون همایوندن اخراج ایله سر بر بر شهریاری مشهور علی اغا سلحدار شهریاری اولدی ·

حالت افندینك نفی اولندیغی کون مهردار سعید افندی قپو کتخداسی اولدیغی خورشیدپاشایه بیان حال ضمننده تحریرات مخصوصه ایله مخصوص تاتارلر چیقـارمش اولدیغی باب عالی یه منـعکس اولمغـله لدی العرض بوتاتارلر هرنره ده بولنـور ایسـه حامل اولدقلری تحریراتك مهری فك اولنمقسزین اعاده سی فرمان بیورلمغله درحال موجبنجه اصدار اولنان امر عالی ایله چفته تاتار چیقارلدی · سعیدافندی طرفندن چیقار یلان تاتارلر شهر ربیع الاولك دردنجی صالی کونی یکیشهره وصول ایله تحریرات مذکوره یی خورشـید پاشایه تسلیم ایلدکلری آنده بروکی تاتارلر ایرشمکله خورشید پاشا تحریراتی اچوبده مآلنه مطلع اولمدین بوتاتارلر اخذ ایله درسعادته عودت ایلمشلر · خورشید پاشا موره اردوسنك پریشانلغنـدن طولایی مضطرب ومتحیر ایکن حالت افنـدی وقعه سنی اول کلان تاتارلرك افادهٔ شـفاهیه لرندن اکلامش ومآلنه مطلع اولمدیغی تحریراتك اولوجهله استردادندن طولایی کندوسنی حیرت واندیشه استیلا ایلمش اولدیغی جهتله کدرندن خسته اوله رق کیجه یاریسی ارتحال داربقا ایلمشدر ·

خورشید پاشا چرکسی الاصلدر دور عبدالحمیدخانی رجالندن اولوب اواخر حالنـده وزارت ویریلان سلیم سری پاشانك کوله لرندن ایدی · انك وفاتنده رئیس الکتاب راشدافندی یه وبعده قپودان دریا کوچك حسین

پاشایه انتساب ایتمش ومصر سفرنده حسین پاشا ایله برلکده بولنوب ختام سفرده حسین پاشا انی میرمیرانلق ایله اسکندریه متصرفی نصب ایتدیرمش ایدی . بعده مصر والیسی اولدیسه ده اولوقت سرچشمه بولنان محمد علی پاشا سلفی خسرو پاشا کبی انی دخی مصردن قاچردی . بعده خورشید پاشا ترحاله واغریبوز وموره منصبلرنده بولندقدنصکره روم ایلی والیسی ونیش محافظی اولدی وصربستان سفرلرنده حسن خدمت ایلدی . ویکرمی یدی سنه‌سنده صدر اعظم اولدیغی حالده صرب اشقیاسنك تأدیبنه موفق اولدقدنصکره اردوی همایون ایله درسعادته عودت ایلدی واوتوز سنه‌سنده صدارتدن عزل اولندقدن صکره بعض مأموریتلرده طولاشه‌رق حلب و بعده موره والیسی و یانیه جانبی سرعسکری اولدی . یانیه غائله‌سی برطرف اولدقدن صکره موره اردوسنی تنظیم ایله اول حوالی احوالنه نظارته مأمور اوله‌رق یکیشهرده مقیم ایکن سنی تقریبا التمشه یتمش اولدیغی حالده بروجه بالا ارتحال دار عقبا ایتمشدر . صلاح حال ایله معروف برذات ایدی فقط پك صاف درون اولمغله سوء قرینلرك سوزلرینه الدانور و بوجهتله بعض حرکات سقیمه‌ده بولنور ایدی (عفی عنه)

وفاتی خبری درسعادته لدالوصول مخلفاتنك ضبطنه مباشر کوندرلدی وعهده‌سندن منحل اولان روم ایلی ایالتی ربیع الاولك اون ایکنجی کونی روم ایلی سرعسکرلکی عنوانیله بوسنه والیسی جلال پاشایه توجیه وموره‌نك استخلاصی امر اهمی اکا تفویض اولنوب اندن منحل اولان بوسنه ایالتی وهرسك وکلیس سنجاقلری ایچ ایل متصرفی وصوفیه محافظی سلانیکی سلیم سری پاشایه وایچ ایل سنجاغی صوفیه محافظه‌سی شرطیله سلیم پاشا معیتنده بولنان مالك پاشایه توجیه بیورلدی .

غلطه ملاسی بولنان شاعر مشهور کچه‌جی زاده عزت ملا حالت افندینك خواص ندماسندن اولوب حالت افندینك حلول زمان نکبتنده بالجمله منسوباتی برر بلایه اوغرامش اولدقلری حالده عزت ملا قورتیلوب قالمشیکن سخن پردازلق وادیسنده حالت افندینك مدحنه واعداسنك قدحنه دائر سوز سویلمکدن خالی دکل ایدی . حتی اول اثناده (حالتك جانی حق مالنی الدی میری قالدی اهل حسده خایه‌لریله کیری) بیتنی نظم ایلمش وصدر

اعظم علیهنه سوز سویلمش اولدیغی مسموع اولمغله جمادی‌الاخره‌نك اون بشنجی کونی کشانه نفی اولندی . مشهور کشانامه‌سنی اوراده نظم ایتمشدر . انك نفیینه دائر عصمت بك زاده عارف حکمت بك افندینك تور یه کونه تاریخیدر (مصراع) عزتده بله قالمدی اسکی حالت) عزت‌ملا حالت افندی سایه‌سنده پك چوق متمتع اولدیغندن انك غیرتنی کوردردی . لکن دولت وملت انك یوزندن پك چوق مضرت کورمش اولدیغی جهتله عبدالله پاشانك انتظار عمومیه‌ده شایان تحسین برایش وارایسه اوده دولتك حالت افندی الندن خلاصنه واسطهٔ اجرائیه اولسیدر . کلهلم موره‌نك احوالنه .

موره اردوسنك احوالی

بروجه بالا موره اردوسی سرعسکری محمود پاشا انابولی‌یه امداد ایلمك وعد وتعهدیله اناپولی پیشکاهندن حرکت ایله کوردوسه ورودنده انابولی‌یه امداد ایلمکه چالشمش ایسه‌ده اردوده رونما اولان پریشانلق سببیله براً حرکته چاره بوله‌مدیغندن بالیه بادره‌ده بولنان قپودان دریا قره محمدپاشایه برقطعه مضبطه تقدیمیله انابولی‌یه ذخیره یتشدرلمسی خصوصنی رجا ایتمشیدی . قپودان پاشانك کوردوسه وارد اولان جوابنامه‌سنده متون وفرون واناوارین قلعه‌لرنده محصور اولان مسلمینی یوقلایه‌رق انابولی‌یه واروبده ذخیره براقق اوزره دونتمای همایون ایله بادره‌دن حرکت ایلدیکی مندرج اولمغله جمله‌یه فرح وانبساط کلمشیدی . انابولی اهالیسی دخی درت کوزله دونتمای همایونك ورودینه منتظر اولدقلری حالده برکون صباحلین دونتمای همایون انابولی کورفزینه کیروب موافق هوا ایله کلمکده اولدیغنی دوربین ایله کوره‌رك فوق‌العاده مسرور اولمشلر ایکن چاملیجه اطه‌سی طرفندن براز اشقیا کمیلری کورنمکله دونتمای همایون انلردن احتراز ایدرك یوجه‌لیوب عودت ایله کوزدن نهان اولمش وتکرار کلور امیدیله اهالی انتظارده ایکن اشقیا سفینه‌لری ظهور ایتمکله دونتمای همایوندن قطع امید ایدلمشدر . حالبوکه دونتمای همایون کورفزه کیرمکه محتاج اولمیوب کورفز اغزنده یلکن اوزرنده طوروبده برذخیره کمیسی صالویرلسه قلعه التنه کلوب صوقوله‌رق ذخیره‌سی قلعه‌یه چیقاریلور وکمی اعاده اولنمسه بیله پاره‌لنوب اخشابی دخی قلعه‌ده اودون یرینه قوللانیلور ایدی .

قپودان پاشانك بويله حميتسزلك بولتده رونما اولان مسامحه‌سی حقنده جالب قدح ونفرين اولمشدر ٠

وبروجه بالا اردوی سرعسكرينك كوردوسه عودتندن صكره اشقيا كلوب هرطرفی قوشاتمش اولدقلرندن انابولی براً و بحراً محصور قالمشدر ٠ و برايكی كونلك ذخيره‌لری قالمغله باری كوردوسدن برمقدار ذخيره يتشديرلمسی ايچون برقطعه فريادنامه ايله يرلو دليقانلولردن بريني كوندرمشلر بودليقانلو كيجه‌لين قلعه‌دن خروج ايله اورماندن اورمانه كيزلوجه يورويه‌رك كردوسه چيقه كلدی فرياد نامه‌يی تسليم ايلدی وانابولی اهاليسنك نه‌مرتبه دوچار يأس واضطراب اولدقلرينی بكا ايدرك سويلدی ايشيدنلر دخی انكله برابر اغلادی ٠ بونك اوزرينه عقد اولنان مجلس استشاره‌ده محمود پاشا انابولی‌يه امداد اولنمسنی بالدفعات درميان و بوخصوصده ابرام ايلديسه‌ده كمسنه اوصوله يناشمديغندن برشيئه قرار و يرلمكسزين مجلس طاغلدی ٠ محمود پاشا دخی كدرندن خسته‌واوچ كون اسير فراش اولوب ربيع‌الاولك يكرمنجی كونی انابولی ديه‌رك عزم سفر عقبا ايلدی ٠

محمود پاشا درامه خاندانندن خليل بك نام ذاتك اوغليدر پدرينك وفاتنده كندوسنه چوق مال قالدی ٠ بوحوالی هپ سيروزلی اسماعيل بكك النده اولوب وفاتنده يرينه اوغلی يوسف بك قالمش وصكره وزير اولمش ايسه‌ده انك هرطرفده پدری قدر نفوذی جاری اولمديغندن صاحب ترجه درامه‌ده پدرندن زياده كسب تعين ايدوب خيلی مدت درامه نظارتنده بولنه‌رق ثروت و يسارينی ارتورمشيدی بومثللولرك مناصب دولتده استخدامنه تشبث اولنديغی صره‌ده صاحب ترجه دخی درسعادته جلب ايله بعض مناصبده استخدام اولنمش و ياشو پاشايی حمايه ايلمش اولمسندن طولايی تپه دلنلی علی پاشا ايله اره‌لرينه خصومت كيرمش اولديغندن تپه دلنلی فرمانلو اولدقده حالت افندی انی دخی وزارتله ترحاله جانبنه مأمور ايتدرمش ايدی ٠ مؤخراً خورشيد پاشانك انهاسيله سيد علی پاشا يرينه موره سرعسكری نصب اولندی ٠ وخورشيد پاشا بالذات ازدينه كلوب صانكه محمود پاشا اردوسنی تنظيم ايتدی ٠ حالبوكه صدارتدن منفصل اولان سرعسكر سابق سيد علی

پاشا ازدین محافظه‌سنه مأمور اولمشیکن سیواس والیسی سلیمان پاشایی
ازدینده الیقویوب علی پاشایی خلفنك معیتیله موره‌یه کوندردی ·
وزرادن بری دخی اریب پاشا ایدی‌که حرب وضرب اری اولمدیغی حالده
حالت افندینك اثر غدری اوله‌رق استانبولدن دفع ایله با رتبهٔ وزارت
موره جانبنه مأمور ایدلمشیدی · ینه اردوده بولنان وزرادن بری‌که
حسن پاشادر اودخی قصاب باشیلقدن کلمه اولدیغی جهتله اخذ واعطا
ادملرندن اوله‌رق محاربه اری دکل ایدی · ارناود عسکرینك سرکرده‌سی
اولان زکریا دبره اکرچه محمود پاشا معیتنه مأمور ایسه‌ده علوفه‌سنی
خورشید پاشادن الەجغی جهتله محمود پاشایه بردرجه‌یه قدر اطاعت
ومتابعت ایلردی · بروجه بالالفظی مراد برنزل امینی اولوب حقیقت
حالده اردوهردرلو اسباب لازمه‌دن محروم ایدی · خورشید پاشاصانکه
بواردویی برایشه یارامامق اوزره تشکیل ایتمشیدی و برده اردویه معاونت
ایلمك اوزره سیروزی یوسف پاشایه اشعار ایلمشیدی · حالبوکه یوسف
پاشا خاندانی محمود پاشا خاندانه نسبتله دها بیوك اولوب اعیانلر بیننده
مرعی اولان تشریفاته نظرا یوسف پاشا سرعسکر اولوبده محمود پاشا
انك معیتنه ویرلمه کسنه‌نك بردیه‌جکی اوله‌مازدی · امامحمود پاشانك
سرعسکرلکی بالطبع یوسف پاشایه کران کله‌رك اودخی سرعسکرلك
املنه دوشمشیدی · اولوقتك حکمنجه بودرلودقیقه‌لری کوزتمك
لازمکلورکن خورشید پاشا بورالره اصلا رعایت ایتمامشیدی · بناء
علیه محمود پاشانك اردوده نفوذی مثمر ومؤثر اولمیوب بروجه بالا اریب
پاشا ایله زکریا دبره‌لی ارخوسده ترك ایدرك خود بخود کوردوسه
کلدکلرنده محمود پاشا دخی مجبورا علی پاشا ایله برلکده کوردوسه کلدی
لکن کسنه‌یه سوز بکچوره‌میوب قهر وکدرندن خسته وفوت اولدی ·
قرق یاشنده دینج وتوانا و بهادر بروزیر ایدی · (عفی الله عنه) وفاتنده
جمله‌نك اتفاقیله سرعسکر وکالتنه اریب احمد پاشا انتخاب ایدلدی
ومحمود پاشانك ترکه‌سی یازلدی · نقود بولنه‌مدیسه‌ده قرق نفر کوله
ومحرم تبعه‌سنك کرلرنده بیکر یالدز التونی میدانه چیقارلدی اردوده‌قاضی
بولنمدیغندن وزرا حضورنده حقلرینی اثبات ایدنلرك الەجقلری بوقرق
بیك التوندن تأدیه اولنه‌رق باقیسی حفظ اولندی · بالاده بیان اولندیغی

اوزره سيد علی پاشا موره سرعسكرلكندن عزل اولندقده ازدين محافظه‌سنده بولنمق اوزره عهده‌سنه انقره وكانغری سنجاقلری توجيه اولنمشيكن خورشيد پاشانك تنسيبی اوزره سليمان پاشا ازدين محافظه‌سنده قالوب علی پاشا موره‌يه كيتمشيدی ايكی ای مرور ايدر ايتمز انقره وكانغری سنجاقلری علی پاشا عهده‌سندن رفعله سرحدارانه مأمور اولان سابقا قارص محافظی حافظ علی پاشا عهده‌سنه توجيه اولندقدن بشقه مقدما خورشيد پاشا بعض اصحاب اغراضك عز و يانته الدانه‌رق علی پاشا عليهنده استانبوله تقديم ايلمش اولديغی انهاسنده علی پاشانك ارتكابندن بحث ايتمش ولدی التحقيق علی پاشانك برائت ذمتی ثابت اولديسه‌ده اولكی انهاسنه مغاير برشیء يازمقدن اجتناب ايلمش اولديغندن علی پاشانك مصادرهٔ اموالی حقنده فرمان عالی اصدار ومباشر مخصوص ايله ازدينه تسيار اولنمشيدی ٠ علی پاشا ايسه موره اردوسنده اولمغله مباشر ازدينده انی بوله‌مدی وعلی پاشانك سلحداری ازدينده ايسه‌ده مصادره‌يه ذكر برشی يوق ايدی بناء عليه بوفرمان عالی حكمسز قالوب صكره قيدی دخی ترقين اولنمشدر ٠ لكن علی پاشا كيفيته لدی الاطلاع پك زياده متأثر اوله‌رق بغتة برشدتلو حمای محرقه‌يه طوتيلوب لايعقل اوله‌رق ياتدی ٠ بعده سرعسكر وكيلی اريب پاشا دخی عسكرك علوفه وتعيينات مطالبه‌سيله تضييقاتندن مضطرب ومتأثر اولديغی حالده حمای محرقه‌يه طوتيلوب كندوينی غائب ايتدی ٠

اول اثناده موره اوردوسنی تلطيف ضمننده برقطعه امرعالی اصدار ومباشر مخصوص ايله ارسال اولنمغله مباشر پروزه‌يه چيقوب اندن برفرنك كميسنه راكبا كوردوسه كلدی امرعالی جمله مواجهه‌سنده قرائت اولندی اردوخلقنه موجب تسليت اولدی ٠ حالت افنديك اعدامی وخورشيد پاشانك وفاتی ايشته بومباشرك افاداتيله كردوسده معلوم اولدی كتابت خدمتيله سيدعلی پاشا دائره‌سنده بولنان باهر افندی درحال اريب پاشانك يانـنه وارمش و پاشا افنديمز حالت افندی قتل اولنمش ديو پكچه پكچه افاده ايدوب اريب پاشا ايسه حالت نزعده بولنمغله كوزينی آچوب هاديه‌رك جان ويرمشدر ٠ اريب احمد پاشا سرای همايونده اكمكجی اوجاغی اسكيلرندن حاجی محمد اغا نام ذاتك اوغليدر بيك يوز طقسان

ایکی سنه سنده دیوان همایون قلمنه مأمور ومصر سفرنده رئیس الکتاب
اولان راسخ افندی‌یه مهردار واردوی همایونده خواجه‌لق رتبه‌سیله
مسرور اولمش وبعد العوده بعض خدمات ایله قاریله‌رق ایکیوز
یکرمی سکزده یکیچری کاتبی وبعده ارپه امینی وطوبخانه ناظری
واوتوز ایکیده چاوشباشی وچندماه مرورنده کتخدای صدر عالی وبر
سنه مرورنده عزل واوتوز درت ذی‌الحجه‌سنده مدللو جزیره‌سنه نفی ایله
تلحکام واوچ‌ماه مرورنده یعنی اوتوز شوالی توجیهاتنده ترسانه امانتیله
وطقوز آی صکره تکرار صدارت عظمی کتخدالغیله مقضی‌المرام
اولمشیدی . بالاده بیان اولندیغی اوزره حالت افندینك مکیدتی آثارندن
اوله‌رق اوتوز یدی محرمنك بشنجی کونی عزل وبرکون صکره روم ایلی
جانبنه اعزام وعهده‌سنه رتبهٔ وزارت توجیه ایله موره سرعسکری معیتنه
مأمور ایدلمش وبوکره کوردوسده سرعسکر وکیلی اولدیغی حالده
فوت اولمشدر . (عفی عنه)
آنك وفاتنده سرعسکر وکالتنه جمله‌نك اتفاقیله قصاب باشی حسن پاشا
انتخاب اولنمشدر . بواثناده اسهالدن دخی یومیه اردوده‌پك چوق ادملر
تلف اولمقده بولنمشدر .
ایشته بوصره‌ده یتمش سکسان قدر انابولی دلیقانلولری بیتاب وآچ وبیعلاج
اولدقلری حالده کوردوسه چیقه کلدیلر . نطقه مجاللری یوق ایدی .
سید علی پاشا بونلری جلب واطعام ایله‌براز عقللری باشلرینه کلدکدنصکره
لدی‌الاستنطاق نطقه آغاز ایله مقدما کوندرمش اولدقلری فریاد نامه ایله
بردلیقانلودن اکلاشلدیغی اوزره اانابولینك زاد وذخیره‌سی توکندی
برطرفدن امداد ظهور ایدر امیدیله اون بشکون قدر اهالی فاره وکدیلری
ییوب وپابوجلرك کاوسله‌سنی قازییوب تحمل ایتدیلر ایسه‌ده نسوان
وصبیان وخسته واختیارلر طاقت کتوره‌میوب تلف اولمغه باشلادیلر
امداددن دخی قطع امید ایله بر یره کلوب اغلاشه‌رق قلعه‌یی تسلیمه قرار
ویردیلر وقوری جانلریله سالماً اناطولی یقه‌سنه چیقارلق اوزره‌اشقیا
سرکرده‌لریله محافظ نامق پاشا بیننده عقد مقاوله اولنه‌رق علی‌الصباح
قلعه‌قپولرینی کشاد ایله تسلیم‌ایده‌جکلرندن کندولرینه کوکنان دلیقانلولر
بریره کلوب نصف‌اللیده کیزلوجه قلعه‌دن خروج وکوردوسه عزیمت

ایلدك طلوع شمس ایله برابر برباد بوغازنده اشـقیا قطع طریقه قیام ایتمکله لدی المحاربه برقاچ نفریمز مجروح وتلف اولوب قالدی بزلر دوکوشه‌رك بورایه کلدك دیو افاده ایلدیلر • بونلرك حالی دخی اکدارماضیه‌یه علاوه اولنه‌رق یوسف پاشایه و یکیشهر جانبنه اشعار قیلندی •

انابولی یه کلنجه اواخر ربیع الاولده بروجه مقـاوله اشـقیا قلعه‌یه داخل اوله‌رق رهن طریقیله محافظ بولنـان وزیر نامق پاشـایی وسلفی اولوب معیتنده قالان محمد پاشـازاده میرمیران سـالم پاشـایی اوچر بشر آدملریله قلعـه‌ده توقیف ایدوب ماعدا بشـیوزقدر اهالی یی اون‌قطعـه چاملیجه سفینه‌لرینه ارکاب وکناره یاقلاشدقلرنده جمله‌سنی صویوب عریان ایدرك قره‌یه اخراج ایتمشلردر •

قپودان دریا قره محمدپاشـا بورایه برکمی ذخیره براقش اولسـیدی بوقلعه قورتیلوردی وکندوسی بوکامقتدر ایدی لکن مخذللك وحمیتسزلك ایتدی دونتمای همایون ایله انابولی کورفزینك اغزینه کلمشیکن اشقیا قورصانلرندن اورکدی پوچه‌لیوب کیروکیتدی واطرافنه باقه‌رق ودکزك طالغه‌لرینی صایه‌رق آقدکز بوغازینه کلدیکی اثناده عزل وربیع الاولك یکرمی دردنجی کونی جزایر ایالتیله دریاقپودانلغی طربزون والیسی محمدخسرو پاشایه وطربزون ایالتی شرق اردوسنده بولنان انقره وچانقری سنجاقلری متصرفی حافظ علی پاشـایه وانقره وکانغری سنجاقلری قپوان سـابق مشـارالیه قره محمدپاشایه توجیه بیورلدی • کله‌لم موره‌اردوسنك انجام احوالنه •

اردو کوردوسه که‌لی اوچ ایدن زیاده اولدی برایش کوره مدی بومدت ظرفنـده خسته‌لکدن وسـفالتدن خیلی نفوس تلف اولدی بوندن صکره هیچ برایش کوریله‌میه‌جکی تحقق ایتدی واردوکوردوسـده قشـلیه‌جق اولورسه باقی یدی‌سکز بیك نفوسك دخی تلف اوله‌جغی اکلاشـلدی •

حالبوکه ازدینه عودت قابل اولمیوب اوطرفدن امداد اولنه‌میه‌جغی دخی معلوم اولدی • بناء علیه لدی الاسـتشاره بادره‌یه کیتمك اوزره قرار ویرلدی • لکن براً کیدلمك ممکن اولمدیغنـدن سـوار یلرك براً وپیاده‌لرك بحراً نقلی مناسـب کورلدی • وبراً کیتمك اوزره دلیـل وتفنکجیلردن حیوانی دینج درتیوز سواری سچلدی وبونلره محمود پاشانك دلیل باشیسی احمداغا سرکرده نصب اولندی • لکن احمداغا کندوسـنه میرمیرانلق

ونفراتنه بشر يوز غروش اعطاسنى شرط ايتمكله بالضروره اكا سرعسكر وكيلى حسن پاشا طرفندن ميرميرانلق توجيهيله استانبولدن فرمانى كلنجيه دك سند اولمق اوزره يدينه بيورلدى ويرلدى . نفراتنه نقدا بشر يوز غروش اعطاسى قابل اولميوب انجق محمود پاشانك تركه سى بقيه سندن نقداً اوچر يوز غروش ويريله رك ايكيشر يوز غروش ايچون بادره ده ويرلمك اوزره سند اعطاسيله ارضا اولنديلر . كوردوس قلعه سنك محافظه سى لازمهٔ حالدن كوريله رك قرق كون ظرفنده اعانه اولنمق شرطيله قلعه نك محافظه سى سركرده لره تكليف اولندقده چرپانلى حسين اغا كندوسنه بشبيك ونفراتنه بشر يوز غروش ويرلمك وقرق كون ظرفنده امداد اولنه جغنى وزيرلر طرفندن سند اعطاسيله وايمان غليظه ايله تأمين ايدلمك صورتنى تكليف ايتدكده كندوسنه ايستديكى مبلغ وسندايله تأمينات لازمه ويوز نفر ايچون قرق اللى كونلك ذخيره اعطا اولنوب اودنخى خطب ولوازم سائره تدارك وادخار ايدرك يوز نفرايله كوردوس قلعه سنه قپاندى .

بوايكى مصلحته صورت ويرلدكدن صكره سرعسكر وكيلى قصاب باشى حسن پاشا ايله سيد على پاشا يرلرينى تبديل ايله ساحله ايندىلر . وبحراً حركت ايلمكه قرار ويرديلر . مقدما يوسف پاشا معيتنده بولنان بكلك سفينه لردن برينك كوردوسده بولنمسى التماس اولنمغله برقوروت كلوب كوردوس پيشكاهنده لنكرانداز اولمشيدى .

بوسفينه ايسه انجق بشيوز ادم الهبيلوردى . بناءً عليه اولا اردويى نقل ايتمك اوزره يوسف پاشا ايله بالمخابره مقدار كافى كميلرك جلبى لازمكلوركن سرعسكر وكيلى قصاب باشى حسن پاشانك كندو اتباعيله كيجه يارسى اول سفينه يه نقل ايتديكنى وقت فجرده سيد على پاشا خبر الديغى كبى اودنخى كندو تبعه سيله برابر كمى يه جان آتدى . صباح اولدقده پاشالرك كيجه دن فرار ايلدكلرى معلوم اولنجق اردو يرنده برواويلاقوپدى .

بعده صندل ايله پاشالرك متعلقاتندن براز آدملر دنخى كمى يه الندى . ساحلده كى خلق فرياد وفغان ايتمكده اولدقلرى حالده كمى يه يول ويرلدى . قصاب باشيلقدن كلمه وزيرك سرعسكرلكى ايشته بويله اولور . اكا نه ديملى . انى زنكين اولديغى ايچون وزير ايدنلره لعنت ايتملى .

فرداسى اخشام اوستى كمى قستل خليجنه واردى يوكنى قره يه چيقاردى .

قسته‌ل قلعه‌سی ساحله برچاریك مسافه‌ده اولمغله پاشالر راجلا قلعه‌یه چیقدیلر یوسف پاشا ایله کورشدیلر قسته‌لده قالمق ایسته‌دیلر یوسف پاشا یوز ویرمدی فقط بر یمك ویردی وفرداسی انلری ایکی ساعت مسافه‌ده واقع بالیه بادره‌یه کوندردی · الحاصل یوسف پاشا بونلره استثقال ایتدی بونده حقیده وار ایدی · زیرا فراری نفراتی قورشونه دیزرلر اما فراری قوماندانلر حقنده نه معامله اولنمق لازم کله جکنی بیله‌مزدی ·

یوسف پاشا اردونك بی کس و پریشان قالدیغنی اوکرندیکی کبی درحال مذکور قورت وکندو مالی اولان برقطعه بریق سفینه‌سی ایله کوردوسه واروب درت بش نوبتده اردونك بقیه‌سنی سالما نقل ایدرك روم ایلی اعیانلرندن حقوق قدیمه‌سی اولنلرایله نزل امینی یعقوب اغایی قسته‌لده توقیف ایله سائرینی بادره‌یه کوندرمشدر · یکرمی کون کچدی براً سوق اولنان سواری کلمدی برعارضه‌یه اوغرادقلری اکلاشلدی یوسف پاشا همان اول ایکی کمی ایله وستیجه سواحلنی یوقلایه‌رق تحری ایدرکن انلری اقراطه ساحلنده اشقیا ایله یقه‌یقه‌یه جنك ایدرکن بولدی · مکراقراطه دربندینی اشقیا سد ایتمکله او بیچاره‌لر سوکدیره میوب ساحلده قالمشلر هرکون محاربه ایدرك جبخانه‌لری توکنمش یقه یقه‌یه مقاتله ایتمکده وحیوانلرینی کسوب یمکده اولدقلری حالده حیوانلرك دخی ارقه‌سی التمغله یاره‌لولری بیکه باشلامشلر وحیاتلرندن کلیاً قطع امید ایلمشلر ایکن بوکمیلر خضر کبی یتیشوب طوپ ایله اشقیایی دفع ایدرك احمد پاشا ایله برابر درتیوزدن بقیه اوچیوز قدر اهل اسلامی سفینه‌یه الەرق بادره‌یه کتوردیلر · قرق کون ظرفنده کوردوس قلعه‌سی مستحفظلرینه امداد اولنمق مشروط ایسه‌ده امداد اولنه‌میه جغی درکار اولدیغندن بونلرك چاره‌سی دخی یوسف پاشادن نیاز اولندقده بوکمیلره برمقدار عسکر وضع وکوردوس ساحلنده قره‌یه اخراج و براز ایلرویه سوق ایله قلعه‌یه اشارت قالدیریلوب چرپانلی حسین اغا ومعیتی نفراتی درحال خروج وهجوم واطرافی صارمش اولان اشقیا ایله محاربه ایدرك وکمیلردن طوپ آتیله‌رق ایکی عسکر برلشوب برتقریبله کمیلره ارکاب وبادره‌یه نقل اولنمشلردر · بونلر ساحل سلامته ایردکلرنده باقی ایکیشر یوز غروش مطلوبلرینی مطالبه ایله حسن وعلی پاشایی تضییقدن خالی قالمدیلر انلر ایسه یوسف پاشا طرفندن تعیین اولنان بغدای ایله قناعت

ایدرك بومبالغی ایفا ایده میوب ناچار عسكرك ازعاجات وتحقیراتنه تحمل ایتمكده ایدیلر ٠

روم ایلی جهتنه كانجه بر وجه بالا خورشید پاشانك وفاتنده روم ایلی والیلكی وسر عسكرلكی بوسنه والیسی جلال پاشایه توجیه اولنمغله ربیع الاخرك بشنجی كونی تراونیكدن حركت ایلمش ایسه‌ده اثنای راهده فوت اولمشدر ٠

جلال پاشا دیار بكرده تولد و بلده‌سی علماسندن تحصیل علوم ومعارف ایتدكدن صكره استانبوله كلوب دیوان قلمنه كیرمشیدی ٠ هرفنده بحثه قادر وامثالی نادر شاعر ماهر ومنشئ جلیل المأثر اولدیغی حالده غایت حدید المزاح اولدیغندن اخوانیله امتزاج ایده میوب (منم دیكر نیست) وادیلرنده طولا شه‌رق باب عالیجه ایلرولیه مدیكندن بعض ذواتك خدمت كتابتیله تعیش ایلردی ٠ بعض قرنانك تعریفیله درایت ولیاقتی معلوم همایون اوله‌رق رتبهٔ وزارته ایصالی تصمیم و بو قضیه سرا كندوسنه تفهیم بیورلمشیدی بو مقصده مقدمه اولمق اوزره اوتوز سنه‌سی شوالنده اناطولی محاسبه‌جیلكی منصبیله قدری اعلا ونیش دفتردارلغی عنوانیله اول طرفه اسرا وسنهٔ مرقومه ذی الحجه‌سنده با رتبهٔ وزارت نیش محافظلغی و بعده چرمن متصرفلغی واندن بوسنه والیلكی ایله كامروا قیلنمشیدی ٠

خدمهٔ شرعی هر یرده توقیر ایله برابر جهلهٔ نوابی دخی علنا تحقیر ایلردی٠ حتی جهلهٔ نوابدن كشان نائبی بولنان افندی طرفندن جلال پاشایه جواباً برخصوصك اعلامی لازم كلدكده نائب افندی اعلامی او زمان كشانده منفی بولنان ونظماً ونثرا انشای كلامه مقتدر اولان جابری زاده عبدالله افندی‌یه تسوید وینه اوراده منفی بولنان موالیدن وشعرادن وتعلیق خطاطلرندن كشاف‌زاده نظیف افندی‌یه تبییض ایتدیروب كوندرمش جلال پاشا اعلامی كوردكده همان ایجابنی اجرا ایدرك لوازم داخلنده بویله بر نائبك بولنمسی بزه باعث مفخرتدر دیمش واكرام ایچون دعوت ایتمش ٠ نائب افندی كلوب حضورینه داخل اولدقده فوق العاده حرمت ایدرك مصاحبته قویلمش ٠ افندی مقتضای جهلی اوزره هذیانه باشلامغله پاشا اعلامدن خبرك وارمی دیدكده جابری زاده مسوده‌سنی یاپدی نظیف افندی تبییض ایتدی مهرینه‌یده

محکمه کاتبی باصدی بنم انده برحصه‌م یوقدر دیجك جلال پاشایی جلال بوریوب حریفی استثقال ایله مجلسندن طرد ایلدیکی مرویدر ٠ بوسنه‌ده ایکن حکومته قارشو حرکات عصیانیه‌یه قیام ایدن سرکشانی تأدیب ایله حق حکومتی یرینه کتوردیکندن حقنده اعتماد ملوکانه مزداد اوله‌رق خورشید پاشا یرینه روم ایلی سرعسکری اولوب اثنای راهده عازم دار بقا اولمشدر ٠

وفاتی خبری درسعادته واصل اولدقده یرینه جمادی الاولانك ایکنجی کونی ازدینده بولنان خورشید پاشا کتخدالغندن چیقمه کوسه محمد پاشا انتخاب اولنه‌رق عهده‌سنه روم ایلی سرعسکرلکی وایالتی بالتوجیه سریعا یکیشهره کله‌رك امور سرعسکری یی اداره‌یه اعتنا ایلمسی ایچون امرعالی کوندرلدی ٠

مرحوم درامه‌لی محمود پاشا یرینه باباطاغی محافظی بولنان برقوفچه لی یوسف پاشانك موره سرعسکرلکنه تعیینی وارد خاطر اولوب روم ایلی سرعسکری مشار الیه کوسه محمد پاشا ایله لدی المخابره انك طرفندن دخی مناسب کورلمکله جمادی‌الاخره‌نك دردنجی کونی موره سرعسکرلکی ووالیلکی والحاقاً تکه وحمید سنجاقلری برقوفچه‌لی یوسف پاشا عهده‌سنه بالتوجیه‌ره راستی اولان قضالردن چیقاره بیلدیکی قدر عسکر اخراجیله یکیشهرده بولنان روم ایلی سرعسکری معیتنه ایریشه‌رك ایفای مأموریته مسارعت ایلمسی ایچون کندوسنه امرعالی کوندرلدی ٠

چرمن متصرفی وزیر صالح پاشا درسعادتدن کوندریلان سابقا خبره‌جی باشی صالح قوچ اغایی چرمنه متسلم نصب ایدرك ترتیب ایلدیکی اون‌بیك قدرعسکری پیدرپی‌سوق ایله کندوسی دخی‌روم ایلی سرعسکری معیتنه کیتمسی امر اولندیغی کبی سلانیك سنجاغی متصرفی ابولبود محمد پاشا دخی یرینه مناسب کوره‌جکی ذاتی متسلم نصب ایدرك اول طرفدن تدارك ایده‌بیله جکی قدر عسکری استصحاب وروم ایلی سرعسکری ایله مخابره ایدرك ایفای مأموریته مسارعت ایلمسی ایچون کندوسنه امرعالی یازلدی ٠ الحاصل یکن‌سنه موره مصلحتی پك فنا کیتدی ٠ اشبوکله‌جك یازین موره ایشنه کمال اهمیت ایله تشبث ایدلمك اوزره قرار ویرلدی

احوال جزیرهٔ لمنی

اشقیا تکنه‌لرندن بعضیلری لمنی جزیره‌سنه ورودایله رعایاسنی عصیانه دعوت ایده کلدکلری حالده لمنی رعایاسی اطاعتده ثبات ایله اهل اسلامه تأمینات و یرمکده ایدیلر ٠ لکن لمنیده اهل اسلامدن ایشه یارایه‌جق اولنلر اوچیوز نفردن عبارت اولوب لمنی و یوده‌سنك دخی بش اون قدر اتباعی وارایدی ٠ اورادە مرفوع الوزاره مقیم اولان خلیل حمید پاشا زاده نور الله پاشانك دائره‌سی خلقی دخی قرق اللی نفردن عبارت ایدی ٠ رعایاسی ایسه پك زیاده اولدیغندن عصیان ایتدکلری تقدیرده مقاومت قابل اوله‌میه‌جغی جهتله اهل اسلام نه‌یاپه‌جقلرینی شاشیروب قالمشلر ایدی ٠ بکن سنه ناکهان یکرمی بش قطعه صغیر وکبیر اشقیا تکنه‌لری بالورود قره‌یه عسکر چیقاردقلرنده نورالله پاشا دائره‌سی خلقیله وجزیره‌نك اهل اسلامی ایله مقابله‌یه وقلعه‌دن طوپ انداختیله مدافعه‌یه قیام ایدوب یرلو خرستیانلر دخی سلاحسز اولدقلری حالده اهل اسلامه اعانه ایتمکله اهل اسلامدن چند نفر شهید ومجروح اولدیغی حالده اشقیادن اللی التمش قدر تلفات وقوعیله صاووشوب کیتمشلر ایدی ٠ بونك اوزرینه خرستیان قوجه باشیلری نورالله پاشا یانه کله‌رك اشقیا بوندن صکره تك طورمیوب قوهٔ کلیه ایله کلورلر جزیره لایقیله محافظه اولنمدیغی صورتده رعایا دخی تبعیته مجبور اولورلر دیو درسعادتدن عسکر طلب اولنمسنی اخطار ایتملری اوزرینه نورالله پاشا کیفیتی باب عالی‌یه انها ایدوب اول اثناده ضربخانه صرافی مشهور قزاز ارتین اوراده منفی بولنمغله اودخی سلحدار اغایه برقطعه عریضه یازمشیدی ٠ بناء علیه اشبو اوتوز سکز سنه‌سی اوائلنده نورالله پاشانك ابقای وزارتیله لمنی جزیره‌سی محافظه‌سنه تعیین ومعیتنه اوچ قطعه چرخه طوپیله ایکیوز نفر طوبجی ارسال اولندقدن بشقه روم ایلی جانبندن بیك بشیوز و بالیکسریدن بشیوز نفیر عام عسکری و بونلرك اداره‌سی ایچون بشیوز کیسه خرجلق کوندرلدی ٠ متعاقبا قرق بش قطعه ازباندید سفینه‌لری ورودایله قره‌یه اوچ بیك قدر اشقیا اخراج ایتملریله جنکه‌لدی الابتدار اشقیا طوپلرك اوزرینه شدتلو هجوم ایتمشلر ایسه‌ده طوبجیلر الحق اظهار جلادت ایله پیاپی صالقم اته‌رق سکز ساعت قدر ممتد اولان محاربه‌ده اشقیا درتیوزدن زیاده تلفات

ویره‌رك فراره مجبور اولوب عسكر ایسه تعقیب ایتمكله اشقیانك برطاقی دكزه آتیله‌رق وبرطاقی صندللرده ایكن اوزرلرینه قورشون آتیله‌رق بوصورتله دخی اوچیوز قدری اتلاف ایدلمشدر . بومحاربه‌ده طوبجیلردن اون بش وعسكریدن یوز یكرمی نفر شهید ویتمش نفر مقداری مجروح اولمشدر . بوندن صكره دخی اشقیا برقاچ دفعه هجوم ایتمشلر ایسه‌ده هردفعه سنده منهزما فرار ایتمشلر . فقط نفیر عام عسكری اوصانوب اره‌لرنده فتنه حادث اوله‌رق جزیره‌یی یغما ایدوبده مغتنما مملكتلرینه كیتمك اوزره بینلرنده قرار ویره‌رك نورالله پاشانك قوناغنی محاصره ایتدكلرنده اولنان نصایحی قبول ایتمدكلرندن پاشا دخی اوزرلرینه طوپلری چویروب برایلم آتش ویرمكله ایچلرندن برمقداری تلف اولدیغی كبی امانه كلمشلر بونك اوزرینه پاشا اون نفر رئیسلرینی تلطیف یولنده جلب ایدرك برتقریبله جمله‌سنی اعدام ایدیجك افراد عسكریه خوفه دوشدكاری حالده قایقلرله روم ایلیلی اولنلری ایونورزساحلنه وبالیكسرلی اولنلری اسكی استانبوللغه اخراج ایله دفع ایتدكدن صكره درسعادتدن دیكر عسكر طلب ایتمكله اولاد فاتحانك مؤتمن كروهندن بیك بشیوز نفر كوندرلمشدر .

وقایع شتی

ربیع الاخرك اون ایكنجی پنجشنبه كونی قیصریه وبوزاوق سنجاقلری متصرفی علاءالدین پاشانك وزارتی رفعله سیواسده اقامته مأمور اولوب مذكور سنجاقلر مقهور حالت افندینك غمز وسعایتی‌ایله قونیه‌ده منفی بولنان غالب پاشایه توجیه بیورلدی .

ینه اول كون شرق سرعسكرینك التماسی اوزرینه وان محافظی سرت‌محمود پاشانك برادری اسمعیل بكه میرمیرانلق رتبه‌سی ویرلدی .

جمادی‌الاخره‌نك التنجی كونی دفتردار مصطفی افندی عزل ایله یرینه دفتردار اسبق محمد سعید افندی نصب ایدلدی .

افكار عمومیه حالت افندینك علیهنده ایكن اوجاقلویه استناد ایله بوقدر مدت اقبالی ممتد اولمش ایسه‌ده‌نهایت‌اوجاقلونك شكایتی اوزرینه بروجه‌بالا جزاسنی بولمش وعبدالله پاشا دخی بوسببه مبنی صدر اعظم اولمش‌ایدی . اوجاقلو ایسه پك‌زیاده یوز بولوب شمارمش اولدقلری جهتله سركشلكری

كوندن كونه مزداد اولەرق اوستە نامنه اولان شقاوت پیشەلر رشوت ایله شونی بونی و بوده نصب ایتدرمك و برچوق یولسز ایشلری خواه وناخواه اولیای اموره كوردرمك كبی وظیفەلرندن خارج اموره تصدی و برر بهانه‌ایله رعایایه تعدی ایدر اولدقلرینه قناعت ایتمیەرك بواثناده طشرەلرده یكیچری اوجاغنه منتمی اولنلره ضابطلرندن بشقه كرك والی وحاكم وكرك سائر كیمسه طرفندن مداخله اولنمامسی ایچون صدر جدیددن ایستر ایستمز امرلر الدیلر . بوصورت ایسه طشرەلرك امورملكیه وعدلیه‌سنی مختل ومشوش ایلمشدر . بونلرك انوف تجبرلرینی قیرمق اوزره صادق وجسور وتهدیدینی ایقاعه مقتدر برذاتك یكیچری اغاسی نصبی منوی ضمیر الهامسمیر شهریاری اولدیغی حالده زغرجی باشی روسچقلی حسین اغانك اوصاف مطلوبه ایله متصف اولدیغی ارباب وقوفك شهادتیله معلوم همایون اولدیغندن انی یكیچری اغالغی مقامنه تقریب ایچون قرق یدی كون اول یكیچری اغاسی اولان عثمان اغا ربیع الاخرك اونجی كونی عزل ایله بحسب الطریق قول كتخداسی علی اغا یكیچری اغاسی ومومی الیه حسین اغا قول كتخداسی نصب اولنمشیدی . جمادی الاخرەنك اون دردنجی كونی علی اغادخی عزل ایله حسین اغا یكیچری اغاسی اولدی . بوحسین اغا مقدما یكیچری اوستەلرینك اشهرلرندن ایكن او زمان سلحدار شهریاری بولنان غازی عزت احمد پاشازاده علی بكه كسب تعلق ومناسبت ایلمش وذات شاهانه اولوقتدنبرو انی بللەمش ایدی .

حالت افندی ایسه كندوسندن بشقه بر كیمسەنك اوجاقلو ایله كرم الفت اولدیغنی چكەمزدی وحسین اوستە برارالق قطاره داخل اولوبده میدان الور دیو خوف ایدرك انك ترقیسنه مانع اولمق ایستردی . لكن قدره برشی حائل اولمدیغندن انك ملاحظه ایتدیكی كبی حسین اغا قطاره داخل و بوكره بروجه بالا یكیچری اغالغی مسندینه نائل اولدی .

صدراعظم دلی عبداه پاشانك رضای همایونه منافی برحركتی وقوع بولمامش ایسەده ساده دل برذات اولدیغی جهتله صدارته متفرع اولان مهام اموركت حل وتسویەسنه مقتدر اولمدقدن بشقه اوجاقلونك دیزكنی دروب دوشیره مدیكندن بوصرەده برعاقل ومجرب ذاتك مقام صدارته كتورلمسی لازمهٔ حالدن اولمغله قوری چشمەده متقاعداً مقیم اولان سلحدار اسبق مشارالیه علی بكك صدارتی تصمیم بیورلمشیدی .

حالبوکه یانقینلر اوزمان استانبول اهالیسنك عندنده صدر اعظملرك موفقیتسزلکنه اماره اتخاذ اولنمغله چوق دفعه یانقینلرك کثرتی تبدل صدارته وسیله اولمشدر . بواثناده دخی ایکی بیوك یانقین ظهور ایتدی .

شویله‌که جمادی الاخره‌نك اون یدنجی سبت کونی ساعت اوچده ایکن طوپخانه‌ده فیروز اغا جامعی قربنده برفقیره خاتونك خانه‌سندن ظهور ایدن یانقین اطرافه سرایت ایله‌اون‌یدی ساعت ممتد اولدی برقولدن فندقلی جامنه واندن کومش صویی فوقنده اولان قبرستانه وقره باش زقاغندن بستان باشنه و برقولی صورمه‌کیر والچق طامدن بك اوغلی قربنده واقع ارمنی کلیساسی عرصه‌سنه و بوزه خانه‌یه طیاندی . پك چوق خانه ودکان ایله برابر طوپچی وعربه‌جی قشله‌لری ودوکمخانه‌نك بعض محللری وسلطان سلیمان خان حضرتلرینك اوغلی جهانکیر نامنه بنا ایتمش اولدیغی جامع شریف ایله نیجه جوامع ومساجد یاندی .

اسعدافندی تاریخنده بوحریقك بیانندن صکره غریبه عنوانیله برفقره یازوب دیرکه بعض اهل وقوفدن مسموع اولمشدرکه ذکراولنان خاتون یوم‌حریق کیجه‌سی رؤیاسنده تنجره سنه‌ات قویوب طبخ ایدرکن تنجره فروزان وحطب پارلیوب خانه‌سی سوزان اولور ایرتسی کونی طبخ ایتمك اوزره قدره سنه ات قویوب وقومشوسنه بن بوکیجه شویله بردهشتلو واقعه کوردم تنجره‌یی کوزه دك دیوا کمك المق اوزره فرونه کیدر قومشو قادین دخی کوزتمك اوزره کیتمکده ایکن فی‌الحال خانهٔ مذکوری اتش استیعاب ایتمی غرائب روزکاردندر . انتهی .

بوحریقده طوپچی وعربه‌جی قشله‌لرینك وکارخانه ایله دوکمخانه‌نك زده‌لنمش محللرینك انشاآت وتعمیراتی ایچون درعقب بنا امینلری نصب اولندی . برای صکره جهانکیرجامعنك انشاسنه‌دخی‌باشلانمشدر .

جمادی الاخره‌نك یکرمنجی کونی دخی یکی‌جامع جوارنده واقع سلطان حمامی طرفندن یانقین ظهور ایله بش ساعت ممتد اوله‌رق پك‌چوق خانه وابنیهٔ سائره یاندی .

ینه جمادی الاخره‌نك یکرمی التنجی کونی صدر اعظم عبدالله پاشاعزل

وازمیده نفی اولندی . ومسند صدارت عظمی سالف الذکر سلحدار اسبق علی بك افندی عهده‌سنه توجیه قیلندی .

دلیل طائفه‌سی دولتك برصنف سواریسی اولوب وزرا معیتلرنده حسن خدمت ایدرلر وهنگام سفرده ایشه یارارلر ایکن بر وقتدنبرو اصول ونظاملرینه خلل کلوب ایچلرینه برطاقم سرسری واشقیا مقوله‌سی قاریشه‌رق تبعه یه جور وتعدی ایدر اولدیلر . بواثناده ایسه دولتعلیه برطرفدن یونان ودیکر طرفدن ایران غائله‌لریله مشغول بولندیغندن فیمابعد بوزمره سرسری کشت وکذاردن منع اولنه‌رق خرج معتادلریله استخدام اولنمق اوزره روم ایلیده اولنلرك موره اردوسنه واناطولیده اولنلرك بغداد وارضروم طرفلرینه اعزام اولنملری واوجاقلری قاعده‌سی اوزره هراون نفرك بربلوکباشی و برعلمدار ایله بیراق کشاد ایلملری ودلیل باشیلری نزدنده نفراتك اسامی و بلده‌لرینی مبین دفتری بولنمسی حقنده ارادهٔ سنیه صادر اولمغله موجبنجه رجبك اونبجی کونی هرطرفه اوامر علیه کوندرلدی . کله لم مقصد اقصی اولان تأدیب سرکشان یکیچریان بحثنه .

خیلی مدتدنبرو یکیچری اوجاغنده نفوذ اوسته‌لر النه کچوب ضابطان سائره حکمسز قالمشیدی . اقدمجه بروجه بالا یکیچری اغاسی اولان حسین اغا ایسه اوسته‌لقدن کلمه اولدیغی جهتله ایشك طوته‌جق یرینی بیلور واجرا آتنه مقتدر اولور برذات اولدیغندن ابتدا اوسته‌لرك کسر نفوذینه تشبث ایلمشدر .

شویله که اعتماد ایلدیکی اوطه‌باشیلری کیزلوجه برر برر جلب ایله فی‌الاصل قانون اوجاقده اشجی اوسته‌لر نفراتك مصالحنه قارشمیوب سزك معیتکزده مأمورلر ایکن مرور زمان ایله بونظام قدیم بوزیلوب برصورته وارمشکه انلرسزی نفرینه قویوب پچاوره کبی قوللاندقدن بشقه سائرناسه اول مرتبه تعدی ایدیورلرکه بتون عالم بزدن بزدی اوصاندی جمله‌سی بزم زوالمزی تمنی ایله جناب حقه دعا ایدیورلر دولتعلیه خواب وراحتی ترك ایدرك بونجه دین دشمنلریله اوغراشمقده اولدیغی حالده بزم ادیمز پادشاه قولی ایکن دولتك بردر دینه درمان اوله‌میورز قباحت بش اون قدر اوغورسز وارکانسزلرده ایکن سکوتمز سببیله

بزده كوتو اوله يورز بزم صوچزندر بهر حال بونك برچاره سنه
باقلى صوچى صاحبنك اوزرينه براقلى سلطان سليمان قانونى جان
وكوكلدن اجرا ايتملى سزده كالاول ضابطلكى طاقنمليسكز بنده مقدما
اوسته لغمده بوايشلر ايچنده بولندم جاهللك ايله خيلى اشدم خرلداشدم
لكن چيقار يول اولمديغنى جد اولسون اكلادم ايتديكم حياسزلغه
پشيمان اولدم دولتعليه نك مرادى بزى حقه دلالت اولديغنه قائدم بنم
غرضم انجق اوجاغه برخدمت ايتمك وسزى بو حقارتدن قورتارمقدر ديه رك
اوطه باشيلرى اوسته لردن متنفر قيلدى • بعده سكردم اوسته لرينك بو اثناده
زياده ميدان الدقلرندن طولايى بركناره چكلمش اولان تعيين اوسته لرينى
جلب ايله سزكده آديكز اوسته ايكن سكردم اوسته لرينه ندن مغلوب اوله يورسكز
واوجاقلو ميانده نيچون معيوب اوليورسكز بويله محقر اولمكزه ين راضى دكلم ديو
بو ايكى صنف اوسته لر ارهسنه دخى مباينت براقدى • بعده سفر وحضرده ظهور
ايدن فساد وفتنه لرك سبب اصليسى اولان شاكردخليفه سى تمش نامسركردهٔ
اشقيايى خواجه لق رؤسيله ميانه دن اخراج و برخدمت ايله سلانيكه اعزام
ايلدى • متعاقبا اوسته لقدن كلان معهود شقاوت پيشه لردن قول كتخداسى
اولان حسين اغا ايله محضر بولنان احمد اغايه قپوجى باشيلق توجيهيله
وطشره ده بر رخدمته تعيين ايله دائره دن بدر ايلدى • وسكردم طاقندن
برازينك اوطه لرى سرحداتده بولنمغله يوللرى كلديكى كبى صكره ينه
درسعادته جلب اولنورسكز يوللو سوزلر ايله و بعضيلرى صلهٔ رحم كبى برر
وسيله ايله ولايتلرينه كوندريله رك درسعادتى ايجه تميزلدى • معهود
شقاوت پيشه لردن بووجهله طشره كوندريلنلردن بعضيلرى اثناى راهده
ديارعدمه كوندريلور ودرسعادتده بولنانلردن برخيليسى دخى زندانده
وقپو اخورنده اعدام ايتديريلور ايدى • بو بابده يكيچرى اغاسى حسين اغايه
خالصانه معاونت ايدنلرك بريسى كتخدا برى جلال الدين اغا ايدى •
الحاصل حسين اغا يكيچرى اغاسى اولدقدن صكره هنوز اوچ اى تمام اولمدين
بللو باشلى اشقيادن درسعادتى تطهير ايتدى • حتى ذات شاهانه برجمعه كونى
سلاملقده حسين اغا معهود اشقيادن بقيه وارميدر ديو سؤال ايتدكده افندم
انلرك بريسى قالمدى هپ عمللرينك جزاسنى بولديلر يالكز چاكركز قالدم
ديمسى باعث انبساط شهريارى اولمشدر • حسين اغانك سيروسلوكى

نزد همایونده مقبول اولەرق اشبو اوتوز سکزسنەسی اواخرنده یکیچری اغالغی کما کان عهدەسنده قالمق اوزره کندوسنه رتبهٔ وزارت ویرلمش واندن صکره اغاپاشادیو شهرت بولمش‌در ٠

آصمه التی نام محلده واقع بیکاراوطەلری یکیچری اوجاغنه منسوب اولان حمال وارغاد مقولەسی واشقیانك مأواسی وانواع فسق ومناهی محلی اولەرق بعضا بوجواردن کچن قادینلری زورایله چویروب بی‌پروا هتك عرض ایدرلردی ٠ اغاپاشا ذی‌الحجەنك یکرمی برنجی کونی بواوطەلرك هدمنی تصمیم ایله صدر اعظمدن استیذان ایتدکده بوکون قمر برج عقربده‌در وبرده عجبا درونلرنده مخالفتبه جرأت ایدەجك اشقیا وارمیدر براز مطالعه اولنسه دیو تأخیر صورتی ایما بیورلمغله اغاپاشا بن قمرك عقربده اولدیغنی کورمەدم لکن عقرب بواوطەلرده‌در همان واروب ازه‌جکم دیەرك یوم مذکورده اول اوطەلری وجوارنده مجمع حشرات اولان قهوه خانەلری ییقدیروب خاك ایله یکسان ایتمشدر ٠

(وقایع برالشام)

دولتعلیه یونان وایران ایشلریله مشغول ایکن کچن سنه برده عکا غائلەسی چیقارلمشیدی ٠ شویله‌که صیدا والیسی عبدالله پاشانك شمدی‌یه قدر خلاف رضای عالی برحرکتی کورلمامشیکن کچن‌سنه شام والیسی وامیر الحاج درویش پاشا ایله ارەلری بوزیلەرق عبدالله پاشانك مرتبات حجازیه‌یه مربوط خاصیاور اشیا وبقاع مقاطعەلرینی مستقلا ضبط ایتمك اوزره اورالره سوق عسکر ایلدیکی درویش پاشا طرفندن درسعادته انها اولنمغله کچن اوتوز یدی سنەسی رمضاننده عبدالله پاشانك وزراتی رفع وصیدا وصفد وبیروت سنجاقلری عهده سندن نزع ایله دیار بکرده اقامته مأمور ایدیلوب ایفای مقتضاسی درویش پاشایه تفویض ومعیتنه حلب والیسی وزیر بیلانلی مصطفی پاشا واطنه والیسی وزیر حلمی ابراهیم پاشا وریحانیه عشیرتی بوی بکیسی مرسل زاده حیدر وچوروم عشیرتی بوی بکیسی عیسی وانطاکیه دیزداری حاجی علی اغالر ومطبخ قلعەسی شیخی تعیین وحلبك امر محافظەسی رقه والیسی بهرام پاشایه حواله واشبو اوتوزسکزسنەسی محرمنك اوائلنده صیدا وصفد وبیروت سنجاقلری بیلانلی مصطفی پاشایه وحلب ایالتی دخی الحاقا بهرام پاشایه

توجیه بیورلمش ایدی . بهرام پاشا ایسه مقتضای مزاجی اوزره ینه اهالی حقنده ظلم واعتسافه تصدی ایتمکله وزارتی رفع ومالی مصادره اولنه‌رق دیار بکرده اقامته مأمور اولوب انجق دیار بکر اهالیسیله اره‌سنده خصومت اولدیغندن اوراده اقامته جسارت ایده‌میه‌رك واقع اولان استدعاسی اوزره منفاسی سیواسه تحویل ایدلدی . وجمادی الاولانك بشنجی کونی حلب ولایتی اناطولی والیسی دارنده‌لی وزیر حسن پاشایه واناطولی ایالتی کلیبولیده مقیم صدر اسبق صالح پاشایه ورقه ایالتی عبدالجلیل زاده‌لردن سابقا موصل والیسی اولوب حلبده اقامت اوزره بولنان احمد پاشایه توجیه بیورلدی .

عصات یونانیه عبدالله پاشانك فرمانلو اولدیغنی فرصت اتخاذ ایدرك درزی ونصیری طائفه‌لرینی اضلال ایله برالشام طرفندن دخی دولته شاشقینلق ویرمك داعیه‌سنه دوشدکلرندن عکا مسئله‌سی برمرتبه دها کسب اهمیت ایلمشدر .

بروجه بالا عبدالله پاشا اوزرینه مأمور اولنلر واروب عکایی محاصره ایتمشلر ایسه ده عبدالله پاشا مصر والیسی محمد علی پاشایه مراجعت واو دخی انك عفوینی دردولته عرض ایله شفاعت ایلمش ایدوکندن اواخر جمادی الاولاده عبدالله پاشا مظهر عفو شاهانه اولوب ابقای وزارتیله صیدا وصفد وبیروت سنجاقلرینك کماکان عهده‌سنه توجیه اولندیغنه دائر وفیما بعد دائرهٔ حکومتندن خارج محلره تجاوز ایتماسنی آمر رجبك یدنجی کونی کندوسنه امر عالی یازلدی . وانك عفویله برابر درویش پاشا اناطولی والیسی اولوب اناطولی والیسی بولنان صالح پاشایه دخی ایالت شام ایله امارت حاج توجیه بیورلدی بوصورتله بیلانلی مصطفی پاشا اچیقده قالمش ایسه‌ده مؤخرا قرمان ایالتی حلب والیسی دارنده‌لی حسن پاشایه وحلب ایالتی دخی مصطفی پاشایه توجیه بیورلمشدر .

بعده عبدالله پاشا ایله درویش پاشا اره‌سنده ظهوره کلان عداوتك اسبابی لدی التحری حالت افندینك صرافی اولوب انك نفی واعدامی اوزرینه انطاکیه‌ده قلعه بند ایدلمش اولان خسقل نام یهودی افندیسنك نفوذی سایه‌سنده ارض فلسطینی قبضهٔ احتیالنه الەرق جزار پاشا زماننده‌ن

قالمه حایم نام یهودی ایله شریك اولدیغی حالده عبد الله پاشا حایمی اعدام ایتمکله اخذ ثار ایچون حایمك شامده بولنسان اقرباسی واسطه‌سیله عبدالله ودرویش پاشالر اره‌سنده عداوت احداثیله موضوع بحث اولان عکا مسئله‌سی میدانه چیقارلمش اولدیغی تحقق ایتمکله خسقل دخی اعدام اولنمشدر ٠

بعض وفیات وتوجیهات

موصل والیسی عبدالجلیل زاده وزیر عبدالرحمن پاشا اجل موعودیله فوت اولدیغندن موصل ایالتی اشبو اوتوز سکزسنه سی اوائلنده ینه عبدالجلیل زاده‌لردن نعمان پاشا زاده یحیی بکه بارتبهٔ وزارت توجیه بیورلدی ٠

روم ایلی صدارتی پایه لولرندن حامی زاده راشدافندی ربیع الاخرك اون سکزنده طی طومار حیات وعزم دار مکافات ایلدی ٠

مشارالیه سلانیکدن معزولا بیك یوز طقسان برسنه‌سنده فوت اولان علی افندینك مخدومیدر ٠ سکسان برسنه‌سنده مدرس وایکیوز اون سنه سنده حلب واون سکزده شام ویکرمی ایکیده مکه ملاسی ویکرمی التیده استانبول قاضیسی اولمش واوتوز درتده اناطولی پایه‌سی المش ایدی اوتوز بشده بالفعل اناطولی قاضیعسکری اولدی واوتوز التیده روم ایلی پایه‌سی الدی ٠ واشبو اوتوز سکز سنه‌سنده بروجه بالاوفات ایلدی ٠ کریم الطبع برذات اولوب انجق حدید اللسان وقوی الجنان اولمغله اوچ دفعه نفی اولنمش ایدی ٠ رحمة‌الله علیه ٠ رجبك ایکنجی کونی نقیب الاشراف محمد ابوالخیرافندی وفات ایتمکله سلفی محمد صدیق افندی اکا خلف اولدی ٠

ابوالخیر افندی شیخ الاسلام اسبق صاحب الفتاوی مرحوم چتالجه‌لی علی افندینك حفیدی اولوب سلطان مصطفای ثالث عصرنده شیخ الاسلام اولان شریفزاده محمدملانك صلبندن بیك یوزسکسان سکزسنه‌سنده متولد واوسنه رؤس تدریس ایله مستعد وایکیوز اون طقوزسنه سنده سلانیك ویکرمی طقوزده شام واوتوز ایکیده مکه واوتوز بشده استانبول قضالریله بکام واوتوزیدیده نقیب الاشراف اولمشدر ٠

صلحادن واصحاب علم ومعارفدن برذات ممدوح الصفات ایدی ۰ رحمة الله علیه ۰

مکهٔ مکرمه قاضیسی مندلیاقی زاده سعیدافندینك وفاتی خبری دخی بو اثناده درسعادته وارد اولمشدر ۰

افندئ مومی الیه مشاهیردر سعامدن اولوب بیك ایکییوز التی سنه‌سی امتحاننده مدرس اولمش واوتوز اوچده مخرج پایه‌سی واوتوز یدیده ادرنه پایه‌سی المش ایدی ۰ اوتوز سکزده مکه ملاسی اولوب اوراده وفات ایلدی ۰ رحمة الله علیه ۰

یکیچری اغالغندن رتبهٔ وزارتله چیقوب حالا اطنه والیسی بولنان حلمی ابراهیم پاشا اول اثناده حلول اجل موعودیله وفات ایلدیکندن اطنه ایالتی عزیر و بیلان سنجاقلری الحاقیله مرعش والیسی جبار زاده جلال الدین پاشایه ومرعش دخی رقه والیسی عبدالجلیل زاده احمد پاشایه توجیه اولندیغی صره ده بروجه بالا انابولیده کرفتار ایادئ عصات یونان اولان نامق پاشا عهده‌سنده کی ترحاله سنجاغی موره اردوسی مأمورلرندن سابقا قرمان والیسی محمد رشید پاشایه وقارص ایالتی رتبهٔ وزارتله میر میراندن بایزید سنجاغی متصرفی چچن زاده حسین پاشایه توجیه اولندی ۰

طقوز ماه مقدم دنیایه کلمش اولان سلطان احمد رجبك یکرمی یدنجی کونی دار عقبایه کیتدی ۰

بووفیات ارەسنده دولته برسرمایهٔ حیات کلدی یعنی موسم بهار حلول ایتمکله شعبانك اون برنجی کونی استانبولدن بشکطاش ساحلسراینه نقل همایون وقوع بولدی واول کون بر شهزاده طوغوب عبدالمجید تسمیه بیورلدی که مؤخرا پدرینه خیر الخلف وملته موجب فخر وشرف اولمشدر ۰

قندیه محافظی وکریدسر عسکری شریف پاشانك بو اثناده وفاتی خبری النمغله یرینه رمضانك اون التنجی کونی رتبهٔ وزارتله میرمیراندن رسمو محافظی عثمان هاشم پاشا تعیین وخانیه محافظی وزیر لطف الله پاشا واقدمجه کریده سوق اولنان عساکر مصریه باشبوغی مصطفی پاشا وسائر ضابطان ایله بالاتحاد عصاتك حقندن کلنمسی کندوسنه توصیه بیورلمشدر ۰

اناطولی صدارتی پایه‌لولرندن اولوب خیلی مدتدنبرو کوزلحصار ایدینده منفیا مقیم عینتابی سیدمحمد منیب افندی علت رق شیخوخت ایله شوالك

یکرمنجی کونی فوت اولوب مدینهٔ مذکور قبرستاننده صدر اسبق چلبی مصطفی پاشا ایله شیخ‌الاسلام اسبق شریف زاده عطاءالله افندی قبرلرینك اوکنده دفن اولنمشدر ٠
عینتابده طوغوب بلده‌سی علماسندن علوم الیه وعالیه تحصیل ایتدکدن صکره درسعادته کلوب یوز سکسان طقوزده بالامتحان قید اعلا ایله زمرهٔ مدرسینه داخل واسعد زاده مخدومی عطاءالله افندی‌یه خواجه اولمق تقریبیله سرای همایون خواجه‌لغنه نائل اولمشیدی ٠ ایکیوز طقوزده قدس شریف پایه‌سیله ازمیر قاضیسی اولدی ٠ اون درتده مخرجدن مکهٔ مکرمه پایه‌سی و اون سکزده استانبول و یکرمی ایکیده اناطولی پایه‌سی الدی ٠ یکرمی اوچده ظهوره کلان خلع سلیم خانی وقعه سنده مسامحه تهمتیله اتهام اولنه‌رق انقره‌یه نفی وبعده منفاسی کوزلحصاره تحویل ایدلدی ٠ هرفنده الی اولوب علی‌الخصوص ادبیاتده اقرانه فائق ایدی ٠ السنهٔ ثلثه‌ده شعر وانشایه مقتدر ایدی سیر کبیرك ترجمه‌سیله عربی العباره حاشیه‌سی ودوحة المشایخ ذیلی درجهٔ فضل وکمالنه ادلهٔ کافیه‌در ٠ سلطان مصطفای رابعك جلوسنده فاس حکمداری مولی اسمعیل قبلنه ارسال بیوریلان نامهٔ همایون انك اثر خامهٔ بلاغت علامه‌سی واثار جلیله‌سنك بر نمونه‌سیدر صورتی سکزنجی جلدك ذیلنده یازلمشدر ٠
شوالك یکرمی‌بشنجی کونی حکیم باشی بندرکلی زاده سعید افندی عزل‌ایله سلفی بهجت افندی ینه حکیم باشی اولمشدر ٠

(دولتعلیه ایله ایران دولتی بیننده عقد مصالحه اولندیغی)

سنهٔ ماضیه وقایعی صره‌سنده بیان اولندیغی اوزره عباس میرزا طوپراق قلعه موقعندن تبریزه عودت ایدرك شرق سرعسکری رؤف پاشا ایله بینلرنده بعض مخابرات جریان ایتمشیدی ٠ طرفین صلحه میال اولمغله اشبو اوتوز سکز سنه‌سی خلالنده دولتعلیه طرفندن مشار الیه سرعسکر رؤف پاشا مرخص تعیین اولندیغی کبی ایران دولتی‌طرفندن دخی محمدعلی میرزا ایران شاهنك واوغلی وولی عهدی اولان عباس میرزانك رخصتنامه‌لریله عقد مصالحه‌یه مرخص اولمشیدی ٠
میرزا محمد علی شوالك اون‌بشنجی صالی‌کونی ارضرومه وصول‌بولدی ٠

بركون صكره يعنی پنجشنبه كونی سر عسكر پاشا ايله كورشلدكدن صكره حكومت قوناغنده كندوسی وكتخداسی ميرزا احمد ايله شرق اردوسی دفترداری حاجی سعيد افندی حاضر اولدقلری حالده مكالمه يه مباشرت اولنمشدر ٠

اساس مصالحه بيك يوز اللی طقوز تاريخنده نادر شاه ايله عقد اولنان مصالحه نامه اولمغله تسويهٔ مصلحت سهل ايكن ايران سفيری سبيكلی وحيدرانلی عشيرتلرينك ايران تبعه‌سندن اولدقلرندن بحثله بونلرك رد اولنملرينی ادعا ايتمكله مباحثه اوزادی ٠ مكالمه قيرلمه درجه‌سنه كلدی ٠ نهايت بعض قيود ايله عشيرت منازعه‌سنه ذی‌القعده‌نك اون طقوزنجی كونی فيصل ويريله بيلدی ٠ ومعاهده نامه مرخصلر بيننده امضا اولنه‌رق درسعادته تقديم اولنمغله درسعادته لدی‌الوصول طرف همايوندن دخی تصديق بيورلدی ٠ وذی‌الحجه‌نك بشنجی كونی سابقاً بكلكجی وحالا اناطولی محاسبه‌جيسی اولان محمد نجيب افندی اورته ايلچی تعيين وارضرومه اعزام ايله تصديقنامه مبادله ايدلدی ٠ وبو صورتله ايران غائله‌سی برطرف اولدی ٠ تصديقنامه‌نك صورتی زيرده (٤) رقيله ايراد اولنور ٠

وقايع موره واحوال دريا

موره طرفی كوندن كونه كسب اهميت ايتمش اولديغندن ميراخور اول ابراهيم اغا اول طرفده استخدام اولنمق اوزره رجبك اون برنجی كونی عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله بولی وويرانشهر سنجاقلری توجيه بيورلدی ٠ ويرينه طوپجی قشله‌سی بنا امينی علی بك ميراخور اول اولدی ٠ روملرك عصيانی كيتدكجه ارتوب حتی قارلی ايلی عصاتی اطرافه تجاوز ايدر اولدقلرندن اشقودره متصرفی مصطفی پاشا اشقودره طرفندن چيقاره‌بيلديكی قدر عسكر ايله قارلی ايلی اوزرينه حركته مأمور اولدی وشعبانك اوچنجی كونی عهده‌سنه اوخری وايلبصان سنجاقلری بروجه الحاق توجيه اولنديغی كبی قارلی ايلی سنجاغی دخی كذلك الحاقا اينه بختی متصرفی ميرميران بلاسلی زاده اسمعيل پاشايه توجيه بيورلدی ٠

اشقيای يونانيه كيملری اوفق وقوللانشلی تكنه‌لر اولوب قپاقلرك يناشه‌ميه‌جغی صولرده طولاشورلر وفاره كبی هر دليكه كيروب چيقارلر

ایدی . دونمای همایون معیتنده‌کی سفن صغیره ایسه دونمای همایوندن ایریله مازلردی . بوجهتله اشقیا سواحل وجزائرك هر طرفنه ایراث خساردن خالی اولمازلردی . بناء علیه قپودان دریا خسرو پاشا بوسنه قپاقلرك مادونی اولان فرقتین وقوروت وسائر مراکب صغیره‌دن اولمق اوزره اللی ایکی قطعه سفینه وخلیج استانه ایله قره دکز بوغازی محافظه‌سنده بولنمق ولدی‌الاقتضا اقدکز ترتیبنه علاوه اولنمق اوزره سابقی وجهله برقطعه اوچ انبارلی ودرت قطعه قپاق ویکرمی قطعه شالوپه تجهیز ایتدرمشیدی .

موسم بهار حلول ایتمکله شعبانك اواخرنده اقدکز جانبنه حرکت ایتمش ومورەیه کیتمش‌در . حالبوکه دونمای همایون موره صولرنده ایکن یوز قدر اوفق تفك از بانديد تکنه‌لری مثمن کوز لحصاری سواحلنه یناشوب برخیلی حیوان سورمشلر . بعده چاندارلی حصارینه هجوم وقریه‌عسکر اخراج ایله اطرافه ایصال خسار وقره حصار متسلمی طوپوب اوزرلرینه حرکت ایتدکده فرار ایتمشلر . بناء علیه سواحلك اسباب محافظه‌سنه تشبث اولنمشدر .

خورشید پاشانك دیوان کتابتندن نشئت ایله نائل رتبهٔ وزارت اوله‌رق حالا قوش اطه‌سی محافظه‌سنده بولنان رشید مصطفی پاشادن مأمول اولان حسن خدمت کورلمدیکنه مبنی بواثناده وزارتی رفع ایله بروسه‌ده اقامته مأمور اولوب قوش اطه‌سی محافظه‌سی بشیوز نفر ایله ساقزده بولنان وفی‌الاصل قوش اطه‌سی اهالیسندن اوله‌رق اول حوالیجه صاحب وقع واعتبار اولان الیاس‌زاده الحاج احمدالیاس اغایه احاله قیلنمشدر .

اغریبوز متصرفی چرخه‌جی علی پاشانك اقدمجه رفع وزارتیله نفینه فرمان عالی اصدار وارسال اولنمش ایسه‌ده غائلهٔ حربیه سببیله یوللر مسدود اولدیغندن کیدن مباشر یکیشهردن ایلرویه کچه‌مامش اولدیغنه مبنی شوالك دردنجی کونی اجرا اولنان سنه باشی توجیهاتنده اغریبوز سنجاغی ینه چرخه‌جی علی‌پاشا عهده‌سنه ابقاء وزارتیله توجیه ایدلدی . لکن اخبار متوارده‌یه نظراً کرك سرعسکرده وکرك سائر موره مأمورلرنده رخاوت و بطائت اولدیغی اکلاشلمغله تحقیق احوال ضمننده میراخور اول علی‌بك بواثناده اولطرفه کوندرلدی .

وچرخه‌جی علی پاشا ذاتنده بهادر برذات ایسه‌ده طمع وارتکاب کبی بعض اخلاقی سائر محسناتنی امحا ایدوب حتی اغریبوز اهالیسنك ذخیره‌جه اولان مضایقه‌لرینی تهوین ایچون مستأمن سفینه‌لریله کوندریلان ذخائری غالی بهالر ایله فقرایه فروخت ایلدیکی واصل سمع همایون اولمغله ینه رتبه‌سی رفع ومالی مصادره وتوقاده نفی واغریبوز سنجاغی ذی‌القعده‌نك اون‌یدنجی کونی قزلحصار متسلمی قپوجی باشی عمر بکه توجیه بیورلدی ٭

بالاده اشعار اولندیغی اوزره ترحاله متصرفی محمد رشید پاشا شمدی‌یه قدر هرنه‌ده اشقیا ایله حرب ایتدیسه مظفر اولدیغی کبی غلوس کورفزنده واقع بلبلجه عصاتی اوزرینه هجوم ایله انلری دخی استیمانه مجبور ایلمش اولدیغی خبری بواثناده درسعادته بالورود موجب تسلیٔ خاطر اولمشدر ٭

روم ایلی سرعسکری کوسه محمد پاشاده رونما اولان آثار رخاوت ومأمورین اره‌سنده درکار اولان مباینت سببیله شمدی‌یه‌قدر موره‌جه برایش کوریله‌میوب حالبوکه موسم صیفك کذرانیله ازوقت قالدیغندن اواسط ذی‌الحجه‌ده کوسه محمد پاشا عزل ووزراتی رفع ایله کلیبولی‌یه نفی ویرینه سلانیك والیسی ابولبود محمد پاشا روم ایلی سرعسکر ووالیسی وچای اغزی محافظه‌سنده بولنان بولی متصرفی ابراهیم پاشا سلانیك والیسی نصب وتعیین اولندی ٭ وکوسه محمد پاشانك کافهٔ اموال واشیاسنك ضبطی حقنده فرمان عالی صادر اوله‌رق ایفای مقتضاسی یکیشهرده بولنان میراخور اول علی بکه حواله قیلنمشدی ٭ وموره سرعسکری برقوفچه‌لی یوسف پاشا ایله صالح پاشا لوادیه واستفه طرفلرینی ضبط وتسخیر واغریبوز اشقیاسنی قهر وتدمیر ایتدکدن صکره موره‌یه کیرمك اوزره اغریبوزه توجه ایتمش وقارلی ایلی اشقیاسنی تأدیب ایچون اشقودره‌لی مصطفی پاشا اغرفه اوزرینه عزیمت وسیروزی یوسف پاشا پروزه‌یه کله‌رك اون‌بیك عسکر طوپلایوب موره‌یه عودت ایلمش اولدقلری اخباری بواثناده توارد ایلوب قپودان پاشا ایسه موره‌یه داخل اوله‌جق مأمورلره مهمات وذخیره اعطاسیله معاونت ایلك اوزره بادره پیشکاهنده ایلیشوب قالمغله اقدکزجه کوره‌جکی ایشلر دوچار تأخر اولمش ایدوکی حکایه اولنه‌رق همان موره جانبی مأمورلرینه تعلیمات لازمه اعطا وتشویقات مؤثره اجرا ایله بوسنه موره غائله‌سنك برطرف ایدلمسنه سعی اوفی اولنمسی ایچون ابولبود محمد پاشایه

تحریرات سامیه کوندرلدی و بیك کیسه اقچه عطیه احسان بیورلدی ٠

وقایع سنه ١٢٣٩

بروجه بالا سلانیك والیسی نصب اولنان ابراهیم پاشا عهده‌سندن منحل اولان بولی و ویرانشهر سنجاقلری اواسط محرمده روم ایلی اردوسنده مستخدم اولمق اوزره ابرائیل محافظی موره‌لی ابو بکر پاشایه وابرائیل محافظلغی خداوندکار وقوجه ایلی متصرفی وقره دکز بوغازینك روم ایلی سواحلی محافظی وزیر اسپارته‌لی ابراهیم پاشایه وخداوندکار وقوجه ایلی سنجاقلری وسواحل مذکوره محافظلغی بوزاوق وقیصریه سنجاقلری متصرفی وزیر غالب پاشایه وبوزاوق وقیصریه سنجاقلری وزیر کربجی عثمان پاشایه توجیه ایدلدی ٠ و محرمك اون طقوزنجی کونی سابقا ترسانه امینی یانیه‌لی علی بك روم ایلی اوردوسی دفترداری اولدی ٠ ترحاله واینه‌بختی طرفلرنده تپه دلنلی طاقمندن ضبط اولنان املاك همایونك نظارتی دخی اکا حواله ایدلدی ٠

بروجه بالا اشقودره‌لی مصطفی پاشا قارلی ایلی اشقیاسنك قهر وتنکیلنه مأمور اولوب قپودان دریا خسرو پاشا دخی اکا بحراً معاونته مأمور بیورلشیدی ٠ مصطفی پاشا موسلونکه قدر کلدی سیروزی یوسف پاشا ایکی قطعه بکلك ایله واروب ساحله چیقه‌رق کورشدیلر ٠

انجق اوزمان موسلونك اشقیا یدنده بولنمغله انی حصر وتضییق ایدرك تسخیر ایلمك لازم کلوردی ٠ مصطفی پاشانك معیتنده‌کی عسکرك اکثری طاغلو کغه‌لر اولوب بونلر فی‌الواقع جسور وجنکاور وهجوم واقتحاملری غایت شدتلو برطائفه‌در لکن اوروب چکرچالوب چارپار برخلق اولوب قلعه محاصره‌سی ایچون برپرده مدت مدیده اکلنور آدملر دکللردر و بونلر التی ای قدر حرب ایدرلرسه دیکر التی آیی وطنلرنده کچورمك الفت وعادت قدیمه‌لری اقتضاسندن اولمغله ورروز قاسم تقرب ایتمکله مصطفی پاشا بنم عسکرم یاز ترتیبی اولوب قیشین قالمازلر دیه‌رك موسلونك پیشکاهندن حرکت وعودت ایلمشدر ٠ متعاقباً دونمای همایون ایله قپودان پاشا بادره پیشکاهنده تیمور اتمشدر ٠ لکن مصطفی پاشایی ارایوب بوله‌مدیغی ایچون منفعل اوله‌رق یکرمی کونصکره ایبصار جزیره‌سنی اورمق اوزره عودت اتمشدر ٠

اول اثناده موره سر عسکری برقوفجه‌لی یوسف پاشا ایله چرمن متصرفی صالح پاشا عساکر کثیره ایله ایلانه در بندینه قدر واروب خیلی اوغراشمشلر ایسه‌ده معیتلرنده‌کی عسکر اره‌سنه اختلاف وتفرقه دوشه‌رك پریشان اولمغله انلر دخی یکدیکره عزو قصور ایدرك ازدینه عودت ایلمشلردر ٠

ازدین محافظی وزیر سلیمان پاشا قدرت مالیه و بدنیه‌سنك فقدانندن بحثله مقدمجه استعفا ایلمش اولدیغندن ازدین محافظه‌سنه مشار الیه صالح پاشا بالتعیین برقوفجه‌لی یوسف پاشا دخی روم ایلی سر عسکری معیتنده بولنمق اوزره یکیشهره اعاده قیلنمشدر ٠

مرحوم درامه‌لی محمود پاشا و برقوفچه‌لی یوسف پاشا ایکیسی دخی اعیانلقدن کلمه اولدقلری حالده سرعسکر اولمشلرایدی سیروزی یوسف پاشا ایسه روم ایلیده عین الاعیان اولان اسماعیل بکك اوغلی اولمغله کندوسی انلرك اوست طرفنده طوتاردی وانلردن اول سر عسکر اولدیغندن طولایی بالطبع منفعل اولدیغی حالده فاتح موره اولمق ارزوسنده ایدی واکرچه معیتنده مقدار کافی عسکر یوق ایسه‌ده قوهٔ مالیه‌سی اولدیغندن بحرا پروزه‌یه چیقوب ارناود عسکری تحریرینه باشلادقده تپه دلنلی علی پاشا خزینه دارلغندن چیقمه یانیه والیسی عمر وریون پاشا بوعسکرك کندو معرفتیله یازلمسی وکندوسیله بالاتحاد حرکت ایدلمسی خصوصنی یوسف پاشایه تکلیف ایتمش ایسه‌ده یوسف پاشا پاره‌یی کندوسی خرج ایدوب ده عمر پاشانك بادهوا شریك شهرت اولمسنی تجویز ایتمدیکندن طوغریدن طوغری‌یه ارناود سرکرده‌لریله سویلشه‌رك چاریق بهالریله ایکیشر ایلق پشین ویروب اون بیك قدر عسکر تحریر و براردو تشکیل وقسطلردن مرور ایتمك اوزره ایلرو حرکت ایلمشیدی ٠ عمر وریون پاشا ایسه طوسقه‌لق خانداننده اوله‌رق نصل که اشقودره لی مصطفی پاشا بتون کغه‌لره رئیس وپیشوا اولمش ایسه کندوسی دخی هپ طوسقه‌لرك رئیسی اولمق ادعاسنده بولندیغی حالده خارجدن یوسف پاشا کلوب ده خود بخود طوسقه‌لقدن عسکر یازمسی کندوسنه کران کلدیکندن موسلونك مصلحتی بویله طورركن یعنی موره‌نك مدخلی اولان قلعه‌نك فتح وتسخیری اقدم ایکن موره‌یه کچمك کارعاقل دکلدر یوللو سوزلر اشاعه و بعض وسائط ایله بوعسکرك ایچنه فتنه القا ایتمکله

یوسف پاشا موسلو نکه قریب محله کلمشیکن سحروقتی اردونك ایچنده برغلغله پیدا اوله‌رق عسکر بلاسبب پریشان اوله‌رق رجعت ایدیویرمشلر یوسف پاشا دخی مکدر ومنفعل اوله‌رق پروزه‌یه واروب اورادن بحراً بادره‌یه عودت ایلمشدر ۰

یانیه وترحاله جهتلرنده واقع اولان اشقیا محاربه‌لرنده صحیحاً یوز اغاردان انجق ترحاله متصرفی محمد رشید پاشا اولوب محاربات واقعه‌ده پك زیاده شان وشهرت قازانمشیدی بوجهتله ابولبود محمد پاشا انی استرقاب وعزلیله ترحاله‌یه دیکر مناسبنك نصبنی انها ایدوب اکرچه رشید پاشانك لیاقتی دولتجه دخی معلوم ایسه‌ده مادامکه سرعسکر ایله اره‌سی بوزلمش ارتق ابقاسی جائز اولمیه‌جغندن ترحاله منصبی عهده‌سندن رفع اولنه‌رق کندوسنه دیکر منصب و برلك اوزره اقدکز بوغازینه طوغری کلمسی ایچون امرعالیشان اصدار اولنوب ترحاله‌یه مناسبنك انتخابی دخی سرعسکر پاشایه حواله بیورلدی ۰ ابولبود پاشا دخی صانکه دفع رقیب ایلمش اولدی ۰

مشارالیه رشید پاشا یکیشهردن حرکتله یکیجهٔ قره‌صو مرحله‌سنه واصل اولدیغی اثناده ودین ونیکبولی محافظی قلبه‌لی شنك زاده درویش مصطفی پاشایه موره سرعسکرلکی ایله والیلکی وبروجه الحاق چرمن سنجاغی بالتفویض اندن منحل اولان ودین ونیکبولی محافظلغی دخی خلال جمادی‌الاولاده رشید پاشا عهده‌سنه توجیه اولنمشدر ۰

موسم شتانك تقربی حسبیله دونمای همایون دخی (کشاد غنچهٔ دل قالدی بربهاره دخی) زمزمه‌سیله عودت ایدرك ربیع‌الاخرك اوچنجی کونی خلیج دارالسلطنه‌یه وصول بولدی ۰

سیروزی یوسف پاشا معیتنده بولنان چورم متصرفی میرمیران اندن علی پاشا وفات ایتمکله یوسف پاشانك انهاسی اوزره بواثناده چورم سنجاغی رتبهٔ میرمیرانی ایله درامه‌لی مرحوم محمود پاشانك دلیل باشیسی یوسف اغایه توجیه بیورلدی ۰

وقایع شتی

قدمای صدوردن کلیبولیده منفی بولنان عثمان پاشا زاده مصطفی عزت بك اشبو اوتوز طقوز سنه‌سی اوائلنده عفو واطلاق بیورلدی ۰

اسعد افندی تاریخنده بیان اولندیغی اوزره قرق مدرسه‌سندن منفصل

تعبيريله ملازم اولوب ملازمت كاغدلرينك تاريخلرى يدى سنه اسكيمش اولان طلبهٔ علوم خلال محرمده امتحان اولنه‌رق استحقاقلرى تبين ايدن فرق طالبه رؤس تدريسى ويرلدى . وشيخ الاسلام صدقى زاده احمد رشيد افنديك اولاد واحفادى نوابدن رشوت المقله معيوب اولدقلرندن طولايى تبدل مشيختى لزوم كوريله‌رك محرمك اون طقوزنجى كونى عزل ايله مكى زاده مصطفى عاصم افندى دفعهٔ ثانيه اوله‌رق شيخ الاسلام اولدى .
دأب ديرين دولتعليه اولديغى اوزره يدى سنه ده بركره رؤس امتحانى اولوب بروجه بالا مدت ملازمتى يدى سنه يه بالغ اولان طلبهٔ علوم‌لدى الامتحان استحقاقى تبين ايدنلره مبدأ مراتب تدريس اولان ابتداى خارج رتبه‌سى رؤس همايونى اعطا بيوريلور وتشريفاتجه اسملرى درجهٔ استحقاقلرينه كوره ترتيب اوزره يازيلور وبو تقديم وتأخيرده اكثريا صحابت ياخطا وقوعندن بحثله فلان افندى كيرو قاله‌جق ايكن ايلرو چكلدى يوللو شكايت واعتراضلر وقوعه كلور واثبات استحقاق ايده ميانلر بالطبع مأيوس قالور وايچلرندن بعضيلرينك استحقاقى معلوم ايكن مجلس امتحانك مهابتندن ناشى صيقلديده لايقيله طاورانه مدى ديو مظهر مساعده اولمسى ديكرلرينك شكايات واعتراضاتنه بادى اولور ايدى و بالدفعات عقيب امتحانده تبدل مشيخت وقوع بولوب خلق دخى بونى امتحانده مأيوس قالانلرك انكسار قلوبنه حمل ايتمكله اكثريا شيخ الاسلاملر رؤس امتحانندن تشأم ايدرك وقتى حلولنده تأخير ايتمك ايسترلردى بوكره بروجه بالا عقيب امتحانده صدقى زاده افنديك وقوع عزلى دخى بونى تأييد ايلمشدر .
حالبوكه شيخ الاسلام افنديلر اوليه وهم وانديشه‌يه دوشه‌جكلرينه (عندالامتحان يكرم الرجل او يهان) قاعده سنه تماميله توفيق حركت ايدرك بوبابده طلبه‌نك مو بمو درجهٔ استحقاقلرى كوزدلمك وخاطره رعايت ونابجا رأفت كبى معامله‌لرك وقوع بولمامسى ايچون اهتمام ودقت ايلسه‌لر اصلا جاى وهم ووسوسه اولماز وبحق مأيوس قالانلرك انكسارندن قورقلماز ايدى .
كچن سنه رجبنك اون ايكنجى كونى بناسنه شروع اولنان جهانكير جامع شريفى اشبو ربيع الاول اوائلنده ختام بولدى . بنا ومفروشاتنه صرف اولنان مبالغ التيوز يدى كيسه ودرتيوز اون طقوز غروشه بالغ اولديغى اسعد افندى تاريخنده محرردر .

التون وكموش مسكوكاتك مقرر اولان فيأتندن زياده‌يه النوب ويرلمسی شديدا يساغ ايدلمش ايكن اجراسی قابل اولميوب ينه طشره‌لرده بغروش التمش پاره‌يه النوب ويرلمكده اولديغندن بواثناده اون عيارنده سيم خالص ضم والتمش برعيار ينه ابلاغ اولنه‌رق التمش پاره‌لك جديد سكه كسلدی . وسائر مسكوكات دولتعليه ايله اجنبی سكه‌لرينك فيئات مقرره‌لرندن زياده‌يه صرف اولنمامسی ايچون هرطرفه اوامرعليه يازلدی . بيك ايكيوز اون ايكی سنه‌سی ترسانهٔ عامره‌ده ايجاد اولنان حوض كبيرك يانده طولا يوز يكرمی وعرضا قرق بش وعمقا اون ذراع اولمق اوزره ديكر برحوضك انشاسنه اشبو اوتوز طقوزسنه‌سی ربيع الاولنك يكرمی اوچنجی كونی وقت مختارده وضع اساس اولندی .

صدر اعظم سلحدار علی پاشا هروجهله وثوق واعتماد ملوكانه‌يه مظهر ايسه‌ده مصالح عموميهٔ دولت حال وزمان اقتضاسنجه كسب نزاكت وعلی الخصوص موره مصلحتی كوندن كونه كسب اهميت ايلمش اولديغندن كرم وسرد روزكاری كورمش پچورمش مجرب الاطوار برذاتك مقام صدارتده بولنمسی لزومی كركی كبی حس اولنمش وقره دكز بوغازينك روم ايلی سواحلنی محافظه‌يه مأمور اولان خداوندكار وقوجه‌ايلی سنجاقلری متصرفی وزير مشهور غالب پاشا صفرك يكرمنجی كونی درسعادته وصول ايله باب عالی يه لدی الورود كندوسنه سراسره قاپلوثوب سمور كيدير يلوب كندوسی ايچون بوغاز ايچنده تهيهٔ قيلنان كمرجكی عثمان پاشا ياليسنده اقامت ايله امر محافظه يه ابتدار ايلمش اولديغی جهتله ربيع الاخرك اونجی كونی سلحدار علی پاشا صدارتدن عزل ايله بلامصادره كليبوليده اقامته مأمور ومشار اليه غالب پاشا صدارت ايله مسرور بيورلدی . صدارتنه دائر صادر اولان خط همايونك صورتی ذيلده (٥) رقميله علاوه قيلنور .

اغا حسين پاشا يكيچری رؤساسندن الك ديشليلرينك كيمنی اعدام وكيمنی نفی وتبعيدايله اوجاغی اپيجه تطهير ايلمش ايسه‌ده اوجاقلو انك بووضعندن دوچار فكر وانديشه اوله‌رق كندوسنه سوء قصدايده‌جكلری تحقيق اولنمغله ارتق يكيچری اغالغنده ابقاسی قابل اوله‌ميوب انجق لدی الحاجه قرب سلطنتده بولنمسی دخی ملتزم اولمغله عهده سنه صدرجديددن منحل

اولان بوغاز محافظه‌سی شرطیله خداوندکار وقوجه ایلی سنجاقلری توجیه بیورلدی . یکیچری اغالغی دخی قول کتخداسی احمد اغایه توجیه ایدلدی .
ربیع الآخرك اون سکزنجی کونی کتخدای صدر عالی سلیمان افندی یرینه رئیس الکتاب صادق افندی کتخدا وطوپخانه ناظری محمد سید افندی رئیس الکتاب وسلیمان افندی طوپخانه ناظری اولدی .
لمنی جزیره‌سی محافظی خلیل حمید پاشازاده وزیر نورالله پاشانك امر محافظه‌ده حسن خدمتی کورلمکله شایان مکافات اولدیغی حالده انقره وکانغری سنجاقلری متصرفی قره محمد پاشانك ظلم وتعدیسی واصل سمع همایون اولمغله بلامنصب لمنی محافظه‌سنه مأمور ایدیلوب انقره وکانغری سنجاقلری دخی نورالله پاشا عهده‌سنه توجیه ایله تلطیف بیورلدی .
الحالة هذه تامی اون ایکی ونصفی التی غروشه وربعی یوز پاره‌یه رائج اولان عدلی التونك برجانبنده طغرای همایون ودیکر جانبنده ضرب فی دارالخلافة العلیه منقوش اولوب لکن یازوسی آز اولدیغندن تقلیدی اسان اولمغله اق دکز اطه‌لرنده قلپزنلر پیدا اوله‌رق قلبنی اعمال ایدر اولدقلرندن نقش اول متروك ومهجور اولمق وتقلید اولنه‌میه‌جق صورته قونلمق اوزره یازوسی تکثیر قیلندی . یعنی برطرفنك میاننده طغرا ودائره‌سنده سلطان سلاطین زمان محمود خان ودیکر طرفنك وسطنده ضرب فی قسطنطینیة المحروسه ودائره‌سنده دام ملکه وسلطنته دماسی نقش اولنه‌رق اواخر ربیع الآخرده طرز نوازره سکه ضرب اولندی .
ربیع الآخرك سلخی اولان یوم سبتده صلب پاك شهریاریدن بردختر پاکیزه طوغوب عطیه سلطان تسمیه اولندی واوچ کون طوپ شنلکی ایدلدی .
جمادی الاولانك یکرمی التنجی کونی طربزون ایالتی وفاش قلعه‌سی محافظلغی قارص وبایزید متصرفی ومحافظی چچن زاده وزیر حسین پاشایه وقارص وبایزید سنجاقلری چلدر والیسی وزیر ایچ ایللی سید احمد پاشایه توجیه بیورلمشیدی . انجق شام والیسی وامیر الحاج صالح پاشا امارت حاجی لایق وجهله اداره ایده‌مدیکی تعین ایتمکله خلال جمادی الآخره‌ده مأموریتی قارص محافظلغنه تحویل وشام ایالتیله امارت حاج منصب جلیلی مشار الیه ایچ ایللی احمد پاشایه توجیه اولنمشدر .

اقدمجه مالا یعنی هفوه‌سیله کشانه نفی اولنان بکجه‌جی زاده عزت ملا خلال جمادی‌الآخره‌ده عفو واطلاق ایدلدی .

یکیچری اغاسی احمد اغا رضای همایونه موافق صورتده ایفای وظیفه‌یه موفق اوله‌مدیغنه مبنی نصبندن اللی بش کون مرورنده یعنی جمادی‌الآخره‌نك اون ایکیسنده عزل اولنمغله اوجاقده سلسله وقوعبولدی و بحسب الطریق قول کتخداسی علی اغا یکیچری اغاسی وزغرجی باشی سلیمان اغا قول کتخداسی وسکصونجی باشی حسن اغازغرجی باشی وطورناجی باشی محمد جلال‌الدین اغا سکصونجی باشی ومحضر ابراهیم اغا طورناجی باشی وکتخدایری حسن اغا محضر اولدی .

رجبك اون دردنجی کونی درامه ناظری اسعد اغا عهده‌سنه ادرنه‌ده اقامت ایتمك اوزره رتبهٔ والای وزارتله چرمن متصرفلغی توجیه بیورلمشدر . مشهور شاعر ماهر اسعد پاشا بودر .

ایام شتاده اشقیای یونانیه بعض سواحله تعرض ایده کلدکلری کبی بو اثناده برطاقم از باندید کمیلری ساقز جزیره‌سنده کائن ویسو نام قریه‌قارشوسنه کله‌رك قره‌یه عسکر چیقارمشلر ایسه‌ده اوزرلرینه ساقز محافظی یوسف پاشا طرفندن سوق عسکر اولنمغله لدی‌المحاربه اشقیانك برقایقلری ضبط اولنه‌رق باقیسی فرار ایتمش وبوقایقله اتلاف اولنان اشقیانك رؤس مقطوعه‌لری درسعادته کوندرلمکله اواسط رجبده وصول بولمشدر .

اوته‌دنبرو رمضان شریفده امساك وافطار وقتی روم ایلی حصارندن طوپ اتیله کلوب چند سنه دنبرو اناطولی حصارندن دخی اتلمق عادت اولمشیدی . فیمابعد یدی قله‌دن دخی مذکور ایکی وقتده طوپ اتلمغه بورمضان شریفده بدأ اولنمشدر .

برمعتاد شوالك دردنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده رقه‌والیسی عبدالجلیل زاده وزیر احمدپاشا وسیواس‌والیسی وزیر اسماعیل‌حقی‌پاشا واطنه والیسی جبارزاده وزیر جلال‌الدین پاشا ایله مسوری محافظی وزیر اسماعیل پاشانك وزارتلری رفع ایله هر بری برطرفده اقامته مأموراولوب قرمان ایالتی‌اقشهر واقسرای سنجاقلری الحاقیله تکفور طاغنده مقیم صدر سابق سلحدار علی پاشایه ورقه بروجه الحاق دیار بکر والیسی قوت حسین پاشایه وسیواس

ایالتی کلیبولیده بولنان اسبق روم ایلی والیسی کوسه محمد پاشایه ومتسلم ایله اداره اولنمق اوزره اطنه ایالتی نیش محافظی بولنان قوانوس زاده حسین پاشایه وقسطمونی بروجه الحاق سلانیك وقواله سنجاقلری متصرفی وچای اغزی محافظی بولنان ابراهیم پاشایه توجیه بیورلدی ٠

حالت افندی منسوباتندن معدود اولمغله مقدما نفی اولنان تکفورطاغلی احمد اغا بوصره ده عفو واطلاق اولنمشدر ٠

شاه ایران طرفندن بیوك ایلچیلك عنوانیله قاسم خان شعبان معظمك اوچنجی کونی درسعادته وصول بولدی ٠ بابعالی یه کلوب برمعتاد کندوسنه بول یکلو کورك ومصلحتکذاری وکتخداسی وسرکاتبی ایله دیکر ایکی نفر آدملرینه قونطوش کورکلر کیدریلدی ٠ والای ایله مقدمجه مهماندار تعیین اولنان قپوجی باشی هاشم اغانك اقسرایده واقع قوناغنه کوندرلدی ٠

بایزید سنجاغی شعبانك یکرمنجی کونی اصول قدیمه سی اوزره یورتلق اوجاقلق وجهله بایزیدخاندان قدیمندن بهلول پاشایه توجیه بیورلدی ٠ اسعدافندی دیرکه لواء مذکور ایران زمین طرفنده اقصای حدود اولمق جهتیله ماتقدمدنبرو اوجاقلق و یورتلق صورتنده اولطرفلر خاندانلرینه حل الهی وقوعنده توجیه اولنه کلورکن بعض عارضه سببیله توجیهات مناصبندن معدود اوله رق صیغهٔ غیرمنصرفه سی تصرف واعراب ثلثه اجراسیله التزام تکلف اولنمشیدی بوایسه اصل طبیعیسندن خارج برکیفیت اولوب بالاخره بونی عجم نقض عهده برسرشته اتخاذ ایتمش اولدیغی ضمیرشه کشور کیرده روشنا ورؤف پاشانك انهاسی دخی تأیید مدعا ایتمکله هیئت اصلیه سی اوزره خانمان بایزیددن متصرف اسبق میر میران بهلول پاشایه توجیه قیلندی ٠

ساردنیا دولتنك دولتعلیه ایله معاهده سی اولمدیغندن تجاری فرانسه باندیره سیله کلوب کیتمکده ایکن بوسنه انکلتره لونك توسطیله دولتعلیه وساردنیا دولتی بیننده اقدمجه برتجارت عهدنامه سی تنظیم اولنه رق خلال شعبانده تصدیقنامه لری بابعالیده انکلیز ایلچیسی حاضر اولدیغی حالده مبادله اولنمشدر ٠ عهدنامه نك اجمالی ذیلده (٦) رقمیله ایراد اولنور ٠

فرانسه دولتی طرفندن بیوك ایلچی تعیین اولنان كلینو شوالث یكرمی یدنجی كونی باب عالی‌یه كلدی حضور صدر اعظمیده كندوسنه سراسره قاپلو سمور كورك واوغلنه وسكز معیتی مأمورلرینه قونطوش سمورواون ایكی آدملرینه چوقه‌یه قاپلو قاقم كوركلر واون سكز نفر آدملرینه صوف كراكه‌لر الباس ایدلدی .

روم پطریقی ملتنك اموربنی رضای دولته موافق اوله‌جق وجهله اداره‌یه مقتدر اولمدیغندن ذی‌القعده نك یكرمی دردنجی كونی عزل ونفی ایله برینه اون ایكیلردن سیروز متره پولیدی خریسانطوس نصب اولندی .

ذی‌الحجه‌نك طقوزنجی كونی جبعلی قپوسی داخلندن یانغین ظهور ایله یوز اللی قدر خانه محترق اولدی . برقاچ كون صكره ترسانه قپوسی داخلنده كیجه ساعت درتده ایكن یانغین ظهور ایله فرداسی وقت ظهره قدر امتداد بولدی .

﴾ وفیات اعیان و بعض توجیهات ﴿

بروجه بالا اغریبوزدن عزل ووزارتی رفع ایله توقاده نفی اولنان چرخه‌جی علی پاشا نامزاج اوله‌رق توقاده لدی الوصول چند روز مرورنده یعنی اشبو اوتوز طقوز سنه‌سی محرمنك اواخرنده اجل موعودیله وفات ایلمشدر مشار الیه فی‌الاصل قونیه‌لیدر . ایام جوانیسنده وزرا دائره‌لرینه انتساب و یازو اوقومغه مقتدر اولمق ملابسه سیله ایچ اغالر میاننده علی افندی دیو كسب اشتهار ایلمش اولدیغی حالده یوسف ضیا پاشا ایله مصر سفرینه عزیمت و بعده اسكندریه محافظی اولان خورشید پاشایه انتساب ایدوب خورشید پاشا مصر والیسی اولدقده انی كتخدالق خدمتنده استخدام وقپوجی باشیلق رتبه‌سیله بكام ایتمش وخورشید پاشانك عزلنده درسعادته كلوب ایكیوز یكرمی ایكی سنه سنده آچیلان روسیه سفرنده قپودان اسبق صالح پاشانك تعریف وتوصیه‌سی اوزرینه عهده‌سنه رتبهٔ وزراتله سلستره منصبی وچرخه‌جیلق مأموریتی توجیه واحاله بیورلمشیدی . قره‌لاش نام محلده بالذات هجوم واقتحام ایله صفوف اعدایی یاروب مظفریته بادی اولمغله كسب صیت وشان ایتمشیدی . اردوی همایون ایله درسعادته عودت ایدوب صدر اعظم ممش پاشانك عزلنده قائمقام و بعده قپودان دریا اولمش ایسه‌ده برآی صكره علائیه منصبیله درسعادتدن چیقارلدی .

﴾ وچند ﴿

وچندماه صکره طربزون والیسی اولدی . اول اثناده روسیه‌لو براً و بحراً
قلعه‌یی محاصره ایتدکده شجیعانه مدافعه ایلدی . بعده عزل ایله انقره‌ده
اقامته مأمور و برمدت صکره قرمان ایالتیله مسرور اولوب اول اثناده
عصیان ایدن تکه‌لی ابراهیم بك اوزرینه سرعسکرلك عنوانیله مأمور
بیورلدی لکن برایش کوره‌مدیکندن مالی مصادره و کندوسی لمنی جزیره‌سنه
نفی اولندی بعده منفاسی کشانه تحویل قیلندی . متعاقبا ابقای وزارتیله
قارص والیسی اولدی اوچ سنه صکره مأموریتی سیواس والیلکنه تحویل
اولنوب اهالیسی ایله اره‌لرنده منافرت وقوعبولدی واوچ آی قدر غوغا
ممتد اولدی نهایت مخالفینه غلبه ایدرك انلری تأدیب ایتدی بعده برسنه
قره حصار وایکی سنه علائیه وایچ ایل منصبلرنده بولندی . اوتوز التی
سنه‌سنده اغریبوزه محافظ اولوب بعدالعزل بروجه بالا توقادده فوت
اولدی . اسعد افندی دیرکه مشار الیهك شجاعتی مستغنی تعریف وطمعی
ایسه وارسته توصیفدر . انتهی
طرابلس شام ایالتی بکار بکیسی میر میران حسین پاشا فوت اولمغله فی‌الاصل
لازقیه‌لی اولوب یکیچری اغالغندن متقاعدا شامده مقیم ایکن بوندن اقدم
درویش پاشانك انهاسی اوزرینه رتبهٔ میرمیرانی ایله امیرالحاج وکالتنده
بولنان محمد پاشا عهده‌سنه طرابلس شام ایالتی توجیه ایدلدی .
اجلهٔ رجال دولتعلیه‌دن مطبخ امینی یوسف اکاه افندی جمادی‌الاولانك
ایکنجی بازار کونی عزم دار بقا ایلدی .
مشارالیه دور (عبدالحمید) خانیده باش محاسبه پایه‌سنی احرازایله وفات ایدن
موره‌لی سلیمان پناه افندینك اوغلی اولوب بیك یوزاللی یدی تاریخنده موره‌ده
تولد والتمش طقوزده پدری پناه افندی و بیوك برادری عثمان افندی ایله
برلکده استانبوله کلمش وسکسان سکزده مکتوبی صدر عالی اوطه‌سنه
چراغ وخواجکانلق رتبه‌سیله بکام بیورلمش وطقسان بشده موقوفات
خواجه‌لغنده ودیکر بعض مأمور یتلرده استخدام ایدلمش وایکیوز سکز
تاریخنده سفارتله انکلتره‌یه کیدوب بش سنه اوراده قالمش ایدی . عودت
ایلدکدنصکره استانبوله لدی‌الورود یکیچری کتابتی وبعده انبار وترسانه
ومطبخ عامره امانتلرنده بولنمش ویکرمی درت سنه‌سنده رکاب دفترداری
اولمش وبعده جبخانه ومهترخانه نظارتلرنده وهبةالله سلطان کتخدالغنده

و بشکطاش ساحلسرای همایونی تعمیراتی امر معتنا بهاسنده و نزل اما تنده وصدارت عظما کتخدالغنده بولنمشدر ۰ وغائلهٔ وهابیه‌نك برطرف اولمسی اوزرینه یکرمی یدی سنه‌سنده صره امینی و بعدالعود نشانجی واوتوز ایکیده ینه کتخدای صدرعالی واوتوز درتده ثالثاً ترسانهٔ عامره امینی اولدی ۰ واوتوز التیده مبایعه مأمور یتیله ادرنه‌یه کوندرلدی ۰ اوتوز سکزده ثانیاً مطبخ عامره امینی اولدی ۰ اوتوز طقوزده فوت اولوب شهزاده محمد تربه‌سی خطیره‌سنده دفن اولندی ۰ صادق وخیرخواه دولت برذات اولوب انجق حدیدالمزاج ودلشکن ایمش ۰

محاسبهٔ اول امام مصطفی افندی غرهٔ جمادی الآخره‌ده وفات ایتمکله منصب مذکور متصرف اولی نعمان ثابت افندی‌یه توجیه اولندی ۰

متوفای مومی الیه بروسه‌لیدر ۰ درسعادته کلوب سلطان سلیم عصری رجالندن بری عبدالله افندی‌یه امام وبعده کتخدا اولمشیدی افندیسنك سایه‌سنده سلك خواجکانی‌یه داخل ورئیس کیسه‌دارلغی خدمتنه نائل اولدی ۰ سلطان مصطفای رابعك جلوسنده کندوسنك حرمی حرمسرای سلطانی معتقه‌لرندن اولمق ملابسه‌سیله بیوك تذکره‌جی وکیلی ومتعاقباً کتخدای صدر عالی اولدیسه‌ده علمدار پاشانك صدارتنده مدلویه نفی اولندی وعلمدارك دوری دوندکدنصکره اطلاق اولنه‌رق ینه بعض مناصب دیوانیه‌ده و برارالق خدیجه سلطان کتخدالغنده استخدام قیلندی صاف‌درون برذات ایمش ۰ عفی عنه ۰

بیخان سلطان کتخداسی بولنان بری دامادی صادق افندی دخی اوائل جمادی الآخره‌ده فوت اولمغله منحل اولان سلطان کتخدالغی انوری دامادی لاز محمود افندی‌یه احاله ایدلدی ۰

شیخ الاسلام اسبق محمد زین العابدین افندی رجبك اون بشنده یتمش ایکی یاشنده اولدیغی حالده ترك غائلهٔ فنا ایلدی ۰

پدری حلب قضاسندن منفصل ایکن وفات ایدن اطبای خاصه‌دن صره امینی زاده سید محمد سعید افندیدر ۰ والده‌سنك پدری مصطفی خان ثالث عصرنده شیخ الاسلام وشعرو انشاده مسلم خواص وعوام اولان چکوك چلبی زاده اسماعیل عاصم افندیدر ۰ بیك یوز التمش یدی ربیع الآخرنده زین کهوارهٔ وجود وسکسان یدی ربیع الاولنده نائل رؤس وایکیوز

اون بشده اسکدار مولویتیله ویکرمی محرمنده ادرنه وارەسی چوق چکمیوب
مکه پایه‌لریله ویکرمی اوچده نقابت اشراف مسند شریفیله ویکرمی سکزده
استانبول و یکرمی طقوزده اناطولی پایه‌سیله بکام واوتوز سنه سنده
شیخ الاسلام اولمشیدی ۰ سوخته‌لرك معهود موم غوغاسی اوزرینه
اوتوز اوچ سنه‌سنده عزل و بروسه‌یه نفی اولندی واوتوز درت محرمنده
اطلاق اولنمغله درسعادته کلوب اسکدارده سلطان تپه‌سنده کائن قوناغنده
اقامت اوزره ایکن اشبو اوتوز طقوز سنه‌سنده وفات ایلمشدر ۰ عصرینك
فضلاسندن مجلس ارا وخوش صحبت بر ذات معارف سمات ایمش ۰ سلیمان
فائق افندی مجموعه‌سنده دیرکه موالیدن کشاف زاده دیرلر بر ادم واردر
عیالنه غایت مجبور ومسحور اولوب خاتون دخی زوجنك هر بر اموریته
مسلط اولمغله مرقوم کشاف زاده‌یه زینی افندی مشیختنده غلطه قضاسی
توجیه اولنوب اثنای قضاسنده غلطه‌نك محکمه خدمه‌سی خاتونك امور
محکمه‌یه مداخله و دعاوی شرعیه‌یه حکمده مشارکه‌سندن باب فتوی
پناهی‌یه کلوب شکایت ایتمرلیه زینی افندی کشاف زاده‌یی مجلسنه جلب
ایله شوکتلو افندمز بو عبد فقیری مسند مشیخته اقعاددن برمقصدلری
دخی مناصب مولویتی اهلنه توجیه ایلسون غرضنه مبنی ایسه‌ده بو محلده
اهلدن مراد عیال معناسی اولمیوب محل ومستحق اولنلر اولمغله بزسزه
قضایه اهلدر دیو غلطه‌یی ویردك یوخسه اهلکزه مولویت توجیه ایتمدك
فیما بعد اموره عیالکی قارشدرمه دیو تنبیه ایلمش ۰ انتهی

شام شریف والیسی وامیرالحاج سید احمد پاشانك وفاتی خبری درسعادته
بالورود شام ایالتی وامارت حاج کما کان قدس ونابلس سنجاقلری الحاقیله
رمضان شریفك یکرمی اوچنده حلب والیسی بیلانلی مصطفی پاشایه وحلب
ایالتی قره حصار صاحبده مقیم اولان وحید پاشایه توجیه بیورلدی ۰
مرحوم مشارالیه احمد پاشا ایچ ایلی سنجاغنده کائن سلفکه قضاسی مفتیسنك
اوغلیدر ۰ ایام جوانیسنده پدرندن و بلده‌سی علماسندن مقدمات علومی
تحصیل ایتدکدن صکره طریق امارته هوسکار و برمدت صکره ایچ ایل
متسلملکنه نائل اولمشیدی ۰ وصدر اسبق یوسف ضیا پاشا مصر سفرینه کیدرکن
انی رتبهٔ میرمیرانی ایله ایچ ایلی متصرفی نصب ایتدرمش ایدی واون سکز
سنه‌سنده رتبهٔ وزارتله جده والیسی اولمشیکن وهابی غائله‌سی سدراه وصول

اوله‌رق بالاستیذان مصردن عودت ایله عهده‌سنده بولنان ایچ ایلی سنجاغنك اداره‌سیله مشغول اولدی . ایکیوز یکرمی برده قاضی عبدالرحمن پاشا وزرینه قرمان والیسی و بعدالانفصال استانبوله جلب ایله قره‌دکز بوغازی و بعده ماچین کچیدی محافظی نصب اولندی . برسنه صکره انحراف مزاجندن بحثله استعفا ایتمسی اوزرینه مظهر مساعده اوله‌رق وطننه عودت ایتمش‌ایکن ینه اردوی همایونه مأمور اولوب لدی الورود طرنوی واندن مسوری محافظه‌سنه مأمور و بعده موره ایالتیله مسرور اوله‌رق برقاچ سنه موره‌ده مکث ایله کسب ثروت و یسار ایلدکدن صکره اوتوز ایکی سنه‌سنده خداوندکار وقوجه ایلی متصرفی واوتوز اوچده قپودان دریا ومتعاقبا واقع اولان نیاز ینه مبنی قپودانلقدن عفو ایله ینه خداوندکار وقوجه ایلی متصرفی و بعده معادن همایون امینی ودیار بکر والیسی واوتوز بشده حلب ومتعاقبا رقه والیسی ومتعاقبا آیدین وصارو خان متصرفی و بعده چلدر وایکی سنه صکره شام والیسی اولوب شامه کیدرکن خلال راهده عازم دارالقرار اولمشدر . بین الوزرا متمول وامثالنه نسبتله عادل بروزیر نادرالاماثل ایدی . رحمة الله علیه .

طرابلس شام بکلر بکیسی میرمیران محمد پاشا بعض اقاربنی استصحاب ایله دور ایالته چیقوب قصبات وقراده قاعدهٔ عدالته منافی ایشلر یاپمشیدی بعض وجوه اهالی ایسه انك اهل سنته بغض وعداوتی درکار اولان نصیری طائفه‌سندن اولدیغی ادعاسیله خلقی تحریك ایلدکلرندن سنیلر اجتماع و کیجه‌وقتی لاذقیه‌ده کائن قوناغنه هجوم ایدرك کندوسنی و برقاچ نفر اقاربنی پاره‌لمش اولدقلری خبری درسعادته لدی الورود طرابلس شام ایالتی حما متسلمی عظم زاده سلیمان بکه بارتبهٔ میرمیرانی توجیه قیلندی .

بواثناده صدور عظامدن کواکبی زاده محمد راشد افندی دخی فوت اولمغله ترجمهٔ حالنك بیاننه ابتدار اولنور . شویله‌که مشارالیه سلطان احمد ثالث حضرتلرینك صدورندن کواکبی زاده ولی الدین افندی احفادندن وموالیدن فیض الله افندی نام فاضلك اوغلیدر . بیك یوزسکسان طقوز سنه‌سنده مدرس وایکیوز یکرمی برده سلانیك و یکرمی طقوزده باپایهٔ مکه بروسه ملاسی واوتوز ایکیده استانبول قاضیسی اولدی واوتوز طقوزده اناطولی رتبه‌سنی الدی وآره‌سی چوق کچمیوب طی طریق زندکانی ایلدی .

فن صكه وتراجم فتاوايه انتسابى وامثالنه نسبتله اولدقجه دكرى وارايمش . رحمةالله عليه .

تونس بكلربكيسى محمود پاشا عازم سرحدبقا اولمغله ذى القعده نك اون اوچنجى كونى اوغلى حسين بكه بارتبهٔ ميرميرانى تونس ايالتى توجيه بيورلدى .

ديوان همايون ترجمانى يحيى افندى بو اثناده فوت اولمغله يرينه ذى القعده نك اون يدنجى كونى هندسه خانه خواجه لرندن يانيه لى مهتدى اسحق افندى ديوان همايون ترجمانى اولدى .

﴿ موره وحواليسى حقنده اجرا اولنان تشبثات ﴾
﴿ وظهوره كلان بعض وقوعات ﴾

كچن سنه دخى موره طرفنده برايش كوريله مديكندن كله جك يازين اوچ قولدن حركت اولنمق اوزره تداركات قويه يه تشبث اولنمق فرائض حاليه دن كورلمكله اواخر جمادى الاولاده روم ايلى سرعسكرى ابولبود محمد پاشا معيتنه عساكر كليه ترتيب قلنمشيدى .

شويله كه اشقودره لى مصطفى پاشا كليتلو كمعه عسكريله كما فى السابق قارلى ايلى طرفنه مأمور ايدله رك دوقه كين متصرفى مير ميران سليمان پاشا دخى انك معيتنه ويرلدى . ويانيه ودلونيه واولونيه سنجاقلرى متصرفى عمر وريون پاشا اون بيك طوسقه عسكريله اتنه اوزرينه مأمور ايدلدى . ومعيت سرعسكرى يه روم ايلى ايالتنك بالجمله زعما وارباب تيمارى وكرك ارناودلقدن وكرك روم ايلينك سائر جهتلرندن يكرمى بشبيكى متجاوز نفير عام عسكرى ترتيب اولنوب سرعسكر پاشا يكيشهرده برذاتى يرينه قائممقام براغه رق بالنفس موره اوزرينه حركت ايلمسى فرمان بيورلدى . واردوى سرعسكرى معيتنه ايكى بيك دوه ترتيب قيلندى فقط ابولبود محمد پاشانك امور سرعسكرى يى اداره يه مقتدر اوله ميه جغى اكلاشلديغندن عزل ايله يرينه اقدمجه موره سرعسكرى نصب اولنمغله يكيشهره كلمك اوزره بولنان چرمن متصرفى درويش مصطفى پاشا رجبك اون دردنجى كونى بالاستقلال روم ايلى سرعسكرى نصب اولندى . وترحاله سنجاغى يكيشهرده بولنان بولى وو يرا نشهر سنجاقلرى متصرفى موره لى ابو بكر صدقى پاشايه وچرمن سنجاغى حالا درامه ناظرى بولنان سابقا ميراخور ثانى اياش مفتيسى زاده اسعد اغايه بارتبهٔ وزارت توجيه بيورلدى . ابولبود پاشانك دخى ادرنه

جانبنه عزیمتی امر اولنوب مؤخراً وزارتی رفع واموالی مصادره اولنه‌رق دیمتوقه‌ده اقامته مأمور اولمشدر ٠
مقدما جانب افندینك اخطاری اوزرینه موره سرعسکرلکنك مصر والیسی محمد علی پاشا زاده ابراهیم پاشایه تفویضی تذکر واجلهٔ رجال دولتعلیه‌دن حسنی بك کوندریلوبده یکیچری اوجاغنك تحت انتظامه ادخالی حقنده انك رأی ومطالعه‌سنی استکناه ایتمسی دخی تخطر بیورلمش ایسه‌ده حالت افندی کرك جانب افندینك وکرك حسنی بکك خصم جانی اولدیغندن ومحمد علی پاشا دخی حالت افندیدن مسلوب الامنیه بولندیغندن بوتدبیر اوزمان تأخیر اولنمشیدی ٠ لکن بودفعه بروجه مشروح موره ایچون اولنان تدارکاتك کافی اولوب اولمیه‌جغی جای مطالعه اولدقدن بشقه موره اردوسنه بحراً ذخیره ارسالی لازم کلدیکی حالده چاملیجه وصولیجه قورصانلرندن احتراز اولنه کلدیکنه مبنی مصردن اوصوله مقدار کافی سفائن کوندرلمسی حصوصنده محمد علی پاشانك مطالعه‌سی صورلمشیدی ٠ وارد اولان جوابنده کندوسنك مطلوب وجهله ایشه یارار سفینه‌لری اولمدیغندن بحثله درسعادتدن برمقدار بکلکار ارسال بیورلدیغی تقدیرده یاکندوسی یاخود اوغلی ابراهیم پاشا صولیجه وچاملیجه‌یه واروب اهالیسنی قهر وتدمیر ایله قوهٔ بحریه‌لرینی المحایه سعی اولنه‌جغی مندرج بولنمشیدی ٠ بوخصوصلری مذاکره ایچون مصر قپوکتخداسی وباروتخانه‌لر ناظری اولان نجیب افندی اواخر جماذی‌الاولاده جانب مصره ارسال بیورلدی ٠ ومصردن موره جانبنه عسکر وذخیره نقل ایده‌جك کیلری محافظه ایچون جزایر وتونس اوجاقلری سفینه‌لرینك سریعاً اسکندریه‌یه وارملری اوجاقلره امر واشعار بیورلدی ٠
لکن اوراره خبرکیدوب کلمك خیلیجه وقته محتاج اولوب موره ایشی ایسه مستعجل اولدیغنه مبنی تیرالدن دونتمای همایونك موجودندن اوچ قطعه فرقتین واوچ قطعه فرقته وغولت وبوطرفده بولنان تونس تکنه‌لرندن ایکی قطعه فرقتین وایکی قطعه بریق وقوروت که جمعاً اون قطعه سفینه افراز وپطرونهٔ همایون قپودانی حسین بك ایله کذلك اواخرجمادی‌الاولاده اسکندریه‌یه کوندرلدی ٠ نجیب افندی سیرسریع ایله انطالیه ایسکله‌سنه واندن مصره واروب محمد علی پاشایه تبلیغات لازمه‌یی اجرا ایتدکده

محمد علی پاشا ذخائر مطلوبه نك موره یه ارسالنی تعهد ایله برابر ایشلرده چتاللق اولمامق ایچون ختام مصلحته قدر دریا قپودانلغی ایله موره ایالتی اوغلی ابراهیم پاشایه بالاستقلال توجیه بیورلدیغی صورتده عسکر وذخیره سوقیله موره نك استخلاصنه بذل مقدور ایده جکنی بیان ایتمشدر . موره مصلحتی طرف همایوندن صدر اعظم غالب پاشایه تفویض بیورلوب اودخی بوایشی مصر والیسی محمد علی پاشایه حواله دن انسب برطریق اولمدیغنی کورمشیدی لکن بعض ملاحظاته مبنی قپودانلغك توجیهندن صرف نظر اولنوب انجق موره ایله صولیجه وچاملیجه امورنده مستقل بالرأی اولمق اوزره ابراهیم پاشایه غرهٔ شعبانده موره ایالتی توجیه وبروجه بالا پطرونه حسین بك معیتو با اسکندریه یه کوندریلان سفائن ایله بالیه بادره طرفنده چشمه لی خلیل بك باشبوغلغیله بولنان اون قطعه سفن همایونك معیتنه تعیین ودونمای مصریه سرعسکرلکی دخی عهده سنه احاله بیورلدی .

برمدتدنبرو یکیچریلرك واردقلری یرلرده درلو فضاحتلره تصدی واهالی یه تعدی ایتمکدن بشقه برایشه یارامدقلری تجربه اولنمش ایسه ده ازقدیم بز پادشاه عسکری دکلمی یز بونجه قلعه لر بزم ضرب دستمزله فتح اولنمدیمی یوللو سوزلر سویلمکده اولدقلرینه واغا پاشانك تدابیریله فی الجمله ادبلرینی طاقنه رق تحت اطاعتده استخدام اولنه بیلملری مطالعه سنه بناءً دونمای همایون ایله موره جانبنه کوندرلمك اوزره اقدمجه یکیچری اوجاغندن دخی اوچ بیك نفر دالقلیچ تحریرینه تشبث ایدلمشیدی . بواثناده انلرك امر تحریری اکمال ایدلمش اولدیغندن قپودان دریا خسرو پاشا انلری بکلکلره بالارکاب اوائل شعبانده دونمای همایون ایله اقدکز جانبنه عزیمت ایلمشدر . اغریبوزده واقع قزلحصار قلعه سی اوزرینه مقدما اشقیا هجوم ایتدکده اغریبوز محافظی وزیر عمر پاشا یتیشوب جمعیت اشقیایی طاغتمش ایدی . بواثناده اشقیا ینه اجتماع ایله هجوم ایتدکلرنده مقدار کافی عسکر ایله کتخداسنی کوندرمکله اشقیانك چوغی قلیجدن کچیریلوب بقیة السیوفی تارومار اوله رق فرار ایتدکلری اثناده دونمای همایون اوصولره وارمش اولدیغندن دونمای همایونده بولنان دالقلیچلر قره یه اخراج ایله انلر وسائر پیاده وسواری عسکر براً وسفن صغیره بحراً عصات اوزرینه سوق

اولندقده اوکاریه کلان اشقیایی اعدام و بعض سواحلده بولنان سفینه‌لری احراق ایدلمش اولدیغی خبری درسعادته لدی الورود موجب ابتهاج اولمشدر ٠

ینه اول اثناده کریدك لودوسی سمتنده کائن اوچ قریه وایکی لیمانی حاوی قاشوت نام دیکر چوبان اطه‌سی وقندیه‌نك پویراز سمتنده کائن ودرت قریه وایکی لیمانی حاوی کابه اطه‌سی اهالیسی موره‌نك اختلالندنبرو حال عصیانده بولنملریله مصر والیسی طرفندن مأمور حسین بك نام مرد غیور اون سکز قطعه سفائن مصریه‌ایله اولا قاشوت اطه‌سنه واروب برقریه‌سنك اهالیسنی کافة اعدام ودیکر قریه‌سنك خلقنی اسیر ایتدکدن صکره کابه اطه‌سنه لدی الورود اهالیسی استیمان ایتمکله آلات وادوات حربیه‌لرینی طوپلامشدر ٠

موره اختلالی عقیبنده کریدده واقع اسفاکیه ناحیه‌سی رعایاسی دخی طغیان ایله قریه‌لرده بولنان اهل اسلام اوزرینه هجوم ایتدکلرندن رسمو وخانیه وقندیه‌دن اوزرلرینه سوق عسکر اولنه‌رق طرف طرف محاربه‌یه قیام اولنمشیدی ٠ چاملیجه وصولیجه ودیکر جزائر بحر سفید اشقیاسی طرفندن اعانه اولنمغله کرید اشقیاسی کیتدکجه فرجه بولوب اول اثناده وباخسته‌لغی دخی ظهور ایتمکله عساکر اسلامیه انجق قلعه‌لری محافظه ایده بیلدکلرندن برسنه ظرفنده اشقیا کریدك هرطرفنی قاپلامش وقلعه‌لرك واروشلرینه قدر تخطی ایلمش ایدیلر ٠

مصر والیسی طرفندن لاجل الامداد اوتوز یدی سنه‌سی رمضاننده یوزقطعه سفائن مصریه ایله کریده سوق اولنان سابقا مدینهٔ منوره محافظی ارناود حسن پاشا سنهٔ مرقومه شوالی خلالنده سوده لیمانه بالوصول براً و بحراً جنکه ابتدار ایلدیکی اثناده کرید سرعسکری شریف پاشا وفات ایتمکله اوتوزسکز سنه‌سی رمضاننده رسمو محافظی عثمان هاشم پاشا عهده‌سنه رتبهٔ وزارتله قندیه ایالتی وکرید سرعسکرلکی وشریف پاشا خزینه داری سهراب اغایه‌دخی رتبهٔ میر میرانی ایله رسمومحافظلغی توجیه اولندقدن صکره ایشه دودست غیرت ایله یاپشمش وجمله مأمورین ال برلکیله چالشمش اولدقلرندن اشقیا هرطرفده مغلوب و پریشان ایدیله‌رك اشبو اوتوز طقوزسنه‌سی خلالنده کرید غائله‌سی کلیا برطرف اولمشیکن یغما کرلکه

مألوف سرکرده‌لردن بعضیلری استیمسان ایدن رعایانك اموالنـه تعرضدن کیرو طورمامقـده اولدقلری مصر والیسی طرفندن انهـا اولنمغله بومقوله حرکات نار وانك منعی ایچون عثمان وسهراب پاشـالر ایله خانیه متصرفی لطف‌الله پاشایه بوصره‌ده اوامر علیه کوندرلمشدر ٠

بعض وقایع حربیه

روم ایلی سرعسکری درویش پاشا رمضان شریفدن اولجه یکیشهر فناره واردی برقوفچه‌لی یوسف پاشـایی مقدمة الجیش اوله‌رق صالنه تسخیرینه وترحاله متصرفی عمر ویریون پاشـایی قارلی ایلی طرفنـه کوندردی ٠ بوصره‌ده ازدین محافظی صالح پاشانك وزارتی رفع ایله ازدین محافظه‌سی ترحاله متصرفی ابو بکر پاشایه احاله اولنمشدر ٠

موسلونکك فتح وتسخیری اقدم والزم اولمغـله اشقودره‌لی مصطفی پاشـا بالذات عزیمته مأمور اولمشیکن کلمکده تعلل و بعض اعذاره توسل ایتدیکی بواثناده استخبار اولنـدقده درویش پاشـانك بالذات موسلونکه عزیمت ایلمسی امر اولنمشدر ٠

بناءعلی ذلك درویش پاشـا برقوفچه‌لی یوسف‌پاشـایی صالنه فتحنه اعزام ایتدکدن صکره کندوسی موسلونك نیتیله ازدینه طوغری کیتدی ٠ حالبوکه برقوفچه‌لی یوسف پاشا املان در بندینه قدر کیتمش ایسه‌ده ایلروسنی سـوکدیره میوب رجعت ایتـدی ٠ انك رجعتی درویش پاشایه مورث فتـور اولدقدن بشقـه قره فریه وقترین والاصونیـه سواحلنـه اشقیا سفینه‌لری یناشوب اورالرده برقاچ بیـك اشقیا تجمع ایلدیکنـدن ومچوه واغرافه رعایاسـنه دخی کرکی کبی امنیت اولنه مدیغنـدن ابوبکر پاشانك یکیشهرده ابقـاسی لازم کلدی ودرویش پاشا ازدینـدن ایلرو حرکت ایله الامانه موقعنی طـوتوب یانیـه متصرفی عمرویریون پاشـایی ایلرویه سوق ایتدی عمرپاشاجنـك ایدرك ایلروکیدوب والای بکی کوپریسنده مجتمع اولان اشقیایی طاغیدوب سرعسکر پاشانك اینه‌بختی حوالیسـنه طوغری کلمسـنه منتظر اولدی سرعسکر درویش پاشا ایسـه ماوروله قریه‌سـنه واردقده اشقیا سدراه اولدقدن بشقه پك زیاده یاغمورلر یاغوب مانع حرکت اولدیغنـدن درویش پاشـا الامانه‌یه عودت و برقوفچه‌لی یوسف پاشایی ازدینـه اعاده ایدرك اردوی سرعسکر بنـك یکیشهرده یاخود طرنویده

مشتا نشین اولمسی درسعادتدن استیذان ایلدی بونك اوزرینه ابو بکر
پاشانك طرنو یده قالمسی وازدین ایله الامانه برموقع دیمك اولدیغندن
سرعسکر پاشانك بوموقعده طورمسی و برقوفچه‌لی یوسف پاشانك ظهور
اراده‌یه قدر یکیشهرده اقامت ایلمسی ایچون سنهٔ آتیه اوائلنده کندولرینه
اوامر علیه کوندرلمشدر ·
الحاصل موسلونکك تسخیری وقارلی ایلینك تطهیری امرا همی بویازین
دخی حاصل اوله‌مدی بودخی بعض موانع طبیعیه‌دن ایدی مع مافیه
سرعسکر پاشا معیتنده خیلی جسور وجنکاور کغه عسکری اولدیغی
حالده انلره عنف ایله معامله ایدرك حسن استخدامرینه موفق اوله‌مدیغی
دخی تحقق ایلشدر · بروجه بالا قپودان پاشا درسعادتدن حرکت ایله
ابتدا دونمای همایون ایله اغریبوز جانبنه کیدوب دالقلیج عساکرینی قره‌یه
اخراج ایتدکدن صکره سلانیکه عودت ایدوب قارلی ایلی واینه‌بختی
متصرفی پلاسلی اسمعیل پاشا دخی ازدینده جمع ایلدیکی اوچبنك قدر
ارناود عسکرینی بالاستصحاب سلانیکه کتورمکله قپودان پاشا عساکر
مرقومه‌یی دونمای همایونه ارکاب ایله ایپصاره جزیره‌سی اوزرینه کیتدی
وذی‌القعده‌نك اوائلنده جزیره‌یی احاطه ایله قره‌یه عسکردوکدی وبراً
وبحراً محاربه‌یه ابتدار ایله طقوزساعت ممتد اولان محاربه‌ده اشقیانك بیکدن
زیاده‌سی تلف وبشیوز قدری اسیراولدی وعصاتك اوتوز بریق واون‌التی
اسقونه وسائر صغیر وکبیر یوز اون پاره سفینه وطابیه‌لرده موضوع یوزبو
قدر قطعه طوپ وبرچوق جبخانه عربه‌لری اغتنام ایدلدی · عصاتك
بعضیلری دخی سفینه‌لره راکبا فرار ایدرلر ایکن بالتعقیب یتیشیله‌رك
احراق واغراق ایدلمشدر · قپودان پاشانك مهرداری خلیل افندی بومژدهٔ
فتح ایله درسعادته لدی‌الورود کندوسنه حضور صدرعالیده سمور کورك
کیدیرلدی وبرتام سهم وخواجه‌لق رتبه‌سی ویرلدی ·
قپودان پاشانك تبشیر نامه‌سی باتلخیص حضور همایونه عرض اولندقده
موجب محظوظیت سنیه اوله‌رق بالاسنه (جناب حقك فضل واحسانانه
حمد وثنالر اولسون) آفرین مشار الیهه ایکی جهانده یوزی آق ونان
ونعمت شاهانه‌م کندوسنه حلال اولسون · انشاءالله تعالی بوندن بویله
مأمور اولدیغی محللرك دخی ضبط وتطهیرینه موفق اولور · اول کریم

ورحيم اولان واهب العطايا عساكر اسلامى هر حالده وهر محالده منصور ومظفر ايليوب رسول اكرم افنديمزك روحانيتى حرمتنه شو غائله يى بالجمله امت محمدك اوزرندن رفع ايلسون) ديو خط همايون كشيده بيورلمش وقپودان پاشايه بيك كيسه آقچه عطيهٔ سنيه كوندرلمشدر ٠

مصر واليسى محمد على پاشا معيتندهكى دونمای همايون وسفائن مصريه وتجاريه كه جمعاً يوز طقسان التى قطعه سفينه يى تجهيز و برمدتدنبرو مصرده ترتيب وتكثيرينه اقدام ايلكده اولديغى عساكر نظاميه دن اوچ الاى و برچوق باشى بوزوق كه جمعاً سوارى و پياده اوتوز بيك عسكر اركاب واواسط ذى القعده ده اسكندريه دن موره يه سوق ايلديكنه دائر وارداولان عريضه سى دخى حضور همايونه لدى العرض بالاسنه (مصر واليسنك بو بابده اولان غيرت وصداقتنه هيچ برديه جك اولمامغله فوق الغايه محظوظيت شاهانه مى مستوجب اولوب حقنده اولان حسن توجه ملوكانه مك برقات دخى تزايدوتوافرينى موجب اولمغله حق تعالى حبيب اكرم ونبى محترمى صلى الله تعالى عليه وعلى آله واصحابه وسلم حرمتنه مصلحت مأموره سنده موفق وقريباً شو غائله نك اندفاعيله بالجمله امت محمدى مسرور البال ايليه آمين) ديو خط همايون كشيده بيورلمشدر ٠

﴿ بعض وقايع مصر و سودان ﴾

عساكر معلمه تنظيمى مصر واليسى محمد على پاشانك اوته دنبرو ارزوى مخصوصى اولوب حتى برارالق بوكا تشبث ايده جك اولديسه ده مصرده بين العساكر اختلال ظهور ايتمشيدى واركان ايالت بيننده دخى بو بابده اتفاق ارايوق ايدى بناءً عليه محمد على پاشا وقت مرهوننه مترقب ايدى ومعيتنده يك چوق باشى بوزوق عسكرى بولنديغندن دائما بونلرى برصورتله اشغال ايدردى بوعسكرى برمدت جزيرة العربده استخدام ايتدى درعيه ايشى تمام اولدقدن صكره برسودان سفرى آچدى واوغلى اسماعيل پاشايى اورايه كوندردى ٠ اسماعيل پاشا بيك ايكيوز اوتوزالتى سنه سى رمضاننده سناره داخل اولدى واولوقت ملوك ومشايخ سودان ميانه لرنده جنك وجدال اولديغندن بالسهوله بلاد سودانى تحت تصرفنه الدى ٠ اوتوزيدى تاريخنده محمدعلى پاشانك ديكر اوغلى ابراهيم پاشادخى برفرقهٔ عسكريه ايله چيقوب سودانك بعض مواقعنى ضبط ايلديسه ده مؤخراً مصره عودت ايله اسماعيل پاشا

سناردە قالدی و اوتوز سکز سنەسی صفرینك اون التیسندە شندی یە کلوب مشایخی
جمع ایلە اهالی اوزرینە بعض تکالیف طرح ایتدکدە یارینکی کونە قدر
مهلت ایستیوب اودخی مهلت ویردی مشایخ سودان ایسە اول کیجە
اسماعیل پاشانك بیتوتت ایلدیکی خانەیە آتش ویروب انی اتباعی ایلە برابر
احراق ایلدیلر . لکن صکرە عساکر مصریەدخی سودانیلردن کرکی کبی انتقام
المشلردر . اول اثنادە کردفاندە بولنان دفتردار محمد بك کیفیتە لدی الوقوف
حرکت ایلە اوکنە کلان سودانیلری ضرب وتأدیب ایلمشدر .
بو صرەدە سودانیلردن بری محمد بکك اوزرینە صیچرایوب خنجرلە
انی اولدرمك ایستمش ایسەدە اخذ وقتل اولنمشدر . و بوندن صکرە
مصر یلرك سودانیلر حقندە معاملاتی پك زیادە کسب شدت ایلمشدر .
محمد علی پاشایە اوغلنك احراقی خبری وارد اولیجق فوق العادە متأثر
اولەرق ارکان ایالتی جمع و بکا ایدرك بو باشی بوزوق عساکرلە برایش
کورلمك ممکن اولماز ایشتە اوغلمك احراقنە سبب اولدیلر دیوب انك
حالندن متأثرا بالجملە ارکان ایالت بالاتفاق عساکر معلمە ومنتظمە ترتیبنە
قرار و یرملریلە همان صعید جهتندە عساکر جهادیە نامیلە عساکر معلمە
تنظیمنە کمال کرمیت ایلە تشبث اولنەرق ازوقت ظرفندە پك چوق عساکر جهادیە
یتشدیرلمشدر . بروجە بالا اشبو اوتوز طقوز سنەسی خلالندە مورەیە
اوچ الای جهادیە کوندرلدیکی کبی سودانە دخی بشقەجە برمقدار
عساکر جهادیە سوق اولنمشدر .

غالب پاشا قوۀ قلمیە وفنون متداولەدە معلومات کافیە اصحابندن فطین
وجهانبین عفیف و مستقیم الاطوار وامور دولیەدە مهارتی درکار اولوب
صدر اعظم اولدقدە باب عالینك دول اوروپا ایلە مناسباتنی ایجە یولنە
قویدی حالت افندینك بعض اطواردن مصر والیسی محمد علی پاشا
مغبر الخاطر اولمشیکن انی دخی جلب وتألیف ایتدی ومورە مصلحتنی
اکا یوکلتدی بو جهتلرلە توجە شاهانەیی قازاندی لکن بعض متنفذان ایلە
علی الخصوص ایکی سنەیە قریب ضربخانە ناظری بولنان حسنی بك ایلە
اویوشەمدی بونلرك ایکیسی دخی حالت افندینك رقبا وخصماسندن
اولدقلری جهتلە انك اعدامندن صکرە شیروشکر اولملری لازم کلورکن

حسنی بك حالت افندی نشئه‌سنی بولمق ایستیوب غالب پاشا دخی بالاستقلال صدر اعظم اولیجق میانه‌لری شکراب اولدی ٠
ذی‌القعده‌نك دردنجی کونی ترسانه امینی عطاءالله افندی عزل وحسنی بك ترسانه امانتنه وخبره خانه ناظری احمد افندی ضربخانه امانتنه وجبه خانه ناظری صالح افندی خبره خانه نظارتنه نقل وقریبا ایران سفارتندن عودت ایدن هندی زاده نجیب افندی جبه خانه نظارتنه وصل ایدلدی ٠
بوصورتله حسنی بك قرب سلطانیدن برمرتبه تبعید ایله سبیکهٔ اقبالی فی‌الجمله مغشوش ایدلمش اولدی ٠ لکن اره‌سی چوق چکمیوب غالب پاشایه دخی برسلهٔ تأدیب اورلدی ٠ شویله‌که کندوسنك اوقاف مفتشی سابقا غلطه ملاسی شرف افندی ایله کچوك تذکره‌جی خزینه‌دارباشی زاده اسعد افندی کیجه‌لری کندوسنك خلوتخانهٔ خاصنه داخل اوله‌رق کویا بعض ارکان دولت علیهنده تفوهاته اجتسار ایدرلرمش دیو طرف همایونه القا اولنمغله ذی‌القعده‌نك اون‌طقوزنجی کونی ایکیسی بردن باخط همایون عزل وسابقا بیوك تذکره‌جی عبدالحمیدبك کچوك تذکره‌جی وانتخاب شیخ الاسلامی ایله مدرسیندن پرلپه‌لی احمد افندی شرف افندی یرینه مفتش نصب وتعیین بیورلدی ٠ متعاقبا غالب پاشانك وقع ونفوذینی مخل بروقعه دخی ظهوره کلدی ٠ شویله‌که جبه‌جی باشی علی اغا رضاجویانه حرکت ایلدیکی جهتله مظهر التفات دولت اوله‌رق مأموریتی ممتد اولمش ایسه‌ده حساد ورقباسی واوجاقلوسی ایچنده خصماسی چوغالوب علیهنده فساد ایلدکلرندن خلال ذی‌الحجه‌ده جبه‌جی کروهی جبخانه‌ده بالاجتماع اغانی ایستمیز دیه‌رك انی اوطه‌سنده حبس ایتدیلر ٠ لاجل الاقناع باب عالیدن مأمور مخصوص کوندرلدی دکله‌مدیلر ٠ بعده صدر اعظم مقدار کافی نفرات ایله یکیچری اغاسنی کوندردیسه‌ده اغاتر به‌لردن ایلروکیده‌مدی دیکر صورتله دخی جمعیتلرینی تفریق ایده‌مدی ٠ بناء علیه جبه‌جیلرك تربیه‌سی وقت مرهوننه تعلیق وعلی اغا عزل ویرینه باش کتخدا اولان دیکر علی اغا نصب ایله غوغا باصدیرلدی ٠ لکن حکومتك نفوذینه خلل کلدی ٠ ایکی کون صکره یکیچری اغاسی سوءتدبیرینه بناء عزل اولنمغله اوجاقده سلسله وقوع بولدی ٠ وبحسب الطریق قول کتخداسی

سليمان اغا يكيچرى اغاسى وزغرجى باشى حسن اغا قول كتخداسى وسر سكصونى جلال الدين اغا زغرجى باشى اولدى ٠

يكيچرى اغاسنك عزليله جبه جيلر وقعه‌سى برمرتبه تعمير اولنديسه‌ده بو صره‌ده صدر اعظمك وقعنه خلل كلمش اولديغى جهتله بو وقعه انك دخى عزلنه سبب عادى اوله بيله‌جك موادّدن ايدى ٠

و برده ذات شاهانه‌نك اقصاى املى يكيچريلرك تأديبى خصوصى اولوب اقدمجه بو سرّى صدر اعظم غالب پاشايه كشف ايتدكده غالب پاشا بو ماده‌نك اجراسى ممكندر و بوكا تشبثدن اول يكيچرى متنفذلرى مير ميرانلق ايله و ياديكر بر وسيله ايله طشره‌يه كوندرلميدر وشويله بويله ياپلميدر اغا پاشا دخى بو ايشده قوللانيله بيلور فقط بونك اجراسى بندرلى سليم پاشا كبى جرى وپك كوزلى بر ذاتك صدارتده بولنمسنه موقوفدر قولكز كبى كاتبلكدن كلمه بر صدر اعظمك ايشى دكلدر ديمش اولديغى ثقه‌دن مرويدر ٠

وقايع سنه ۱۲٤۰

بناء على ذلك جبه جيلر وقعه‌سندن صكره فرد افريده واقف اولمقسزين خاصه خاصكيلرندن احمد اغا متنكراً خط همايون ايله سلستره جانبنه كوندرلمش اولديغندن سير سريع ايله سلستره‌يه واصل و برتقريبله مشار اليه سليم پاشانك يانته داخل اوله‌رق كيزلوجه خط همايونى اعطا ايديجك سليم پاشا كيفيتى محرمانه اوله‌رق برادرى خليل بكه بالافاده بشقه كمسنه‌يى اكاه ايتمكسزين تاتار قيافتنه كيروب واحمد اغا ايله برلكده سلستره‌دن چيقوب محرمك يكرمنجى صالى كونى داود پاشا سراينه واصل اولدقلرنده احمد اغا همان سراى همايونه واروب صدر جديدك ورودينى اخبار ايتمكله سلحدار شهريارى بهاريه قصرينه ورود وسليم پاشايى اورايه جلب واورادن قايق ايله بشكطاشده چينيلى قصرينه ايصال ايتدكدن صكره مهر همايون غالب پاشادن اخذ ايله سليم پاشايه توديع اولندى ٠ وغالب پاشا كليبولى‌يه اعزام قلندى ٠ وهمان اول كون صدر جديددن منحل اولان سلستره ايالتى مقدما كندوسنك كتخداسى وحالا روسجق محافظى اولان ميرميران احمد پاشايه وروسجق محافظلغى باباطاغى وكوستنجه محافظى وايچ ايل متصرفى مير ميران مصطفى پاشايه وكوستنجه محافظلغى پازارجق

اعیانی قپوجی باشی صریقلی اوغلی عبدالله اغایه احاله بیورلدی ۰
بادره محافظی وآیدین وصاروخان سنجاقلری متصرفی سیروزی یوسف پاشا روم ایلی‌یه چیقوبده قوهٔ کافیه تدارك ایدرك موره‌یه مأمور بیورلمسی استدعاسنی حاوی برقطعه عریضه ایله یکن سنه مهردارینی درسعادته کوندروب حالبوکه صدرسابق غالب پاشانك تصویبی ایله موره ایشی ابراهیم پاشایه حواله اولنمش ایدو کندن ارتق یوسف پاشانك روم ایلی جانبنه چیقوبده عسکر طوپلامسنه حاجت قالمدی کندوسیده اوچ سنه‌دنبرو قلاع اربعه‌نك محافظه‌سیله پك یورلدی دینله‌رك ابراهیم پاشانك موره‌یه ورودنده همان بادره‌دن خروج ایله منصبی اولان ایدین جانبنه عزیمتی امر وفرمان بیورلمش وکوردوس وقعه‌سندن صکره اوچ درتیوز عسکرله بادره‌ده بولنان قصاب باشی حسن پاشانك اینه بختی قستلنی محافظه ایچون اورایه کیتمسی وبادره‌ده دوچار عجز واضطراب اولان صدر اسبق سید علی پاشانك معیتنده‌کی عسکری بادره‌ده ترك ایدرك چند نفر اتباعیله یکیشهره کلوبده اورایه ورودینی انها ایتمسی دخی اشعار ایدلمش ایدی ۰
حسن پاشا پالایی پرتی‌یی طوپلایوب اینه بختی قلعه‌سنه کذار ایتدیکی کبی صنف عسکری کذشته علوفه‌لرینك طلبنده اصرار واودخی شمدیکی حالده تأدیه‌یه مقتدر اولمدیغی بیانیله اعتذار ایتدکده عسکرانی براوطه‌یه حبس ویومیه یالکز برقوری نان اعطا واتباعی ایله اختلاطدن منع ایتمك والتندن صمان توتسیسی ویرمك کبی معاملات نابجایه قیام ایتمشلر ۰
علی پاشانك دلیل وتفنکجی باشیلری ایله ارناود سرکرده‌لری دخی عسکرك مطلوبنی استیفا ایتدکجه انی صالیویرمیه‌جکلرینی قطعیاً بیان ایدوب علی پاشاده ایسه برتوتون چبوغی ایله برمجوهر خنجردن بشقه نسنه اولمدیغندن بوخنجری مطلوبلرینه بدل ویرمك ایستمش ایسه‌ده قبول ایتمیوب نقد آقچه ایستیه‌رك انی دخی براوطه‌یه حبس ایلمشلر فقط صمان توتسیسی ویرمك کبی تحقیراته قیام ایتمیوب یالکز توتون چبوغنی اخذ ایله کندوسنه قامشدن برچبوق ویرمشلر علی پاشا ناچار اول خنجری اللی بیك غروشه صاتوب اثماننی عسکره ویرمش ایسه‌ده مطلوبلرینك نصفنه بیله مقابل اولمدیغندن عسکر ادعالرنده اصرار ایتملریله کیفیت درسعادته انها اولندقده کندوسنه عطیهٔ سنیه اوله‌رق یتمش بش بیك غروش کوندرلدی مبلغ

مزبور کاملاً عسکره اعطا اولنه‌رق علی پاشا قورتیلوب پروزه طریقیله یکیشهره ورودینی باب عالی‌یه انها ایلدی ·

علی پاشانك ارتق محاربه ایشنه یارامیه‌جغی تعین ایلدیکندن اواسط ربیع الاولده وزارتی رفع ایله فلبه‌ده اقامته مأمور اولوب بوامری الدیغی کبی یکیشهردن حرکتله فلبه‌یه وارمشدر · غریبدرکه فلبه‌یه وصولنده اهالینك بعض مواد مشتکا بهادن طولایی اياغه قالقه‌رق فلبه ناظرینی حکومت قوناغنده تحت محاصره‌یه‌یه الدقلری کونه تصادف ایتمکله وجوه مملکتی جلب ونصیحت ایدرك اختلالی باصدیرمشدر ·

حسن پاشانك حالنه کلنجه عمر وریون پاشا استانبولدن پاره کله‌جك دیه‌رك سرکرده‌لری اقناع ایله انی پروزه‌یه اخراج ونارده محافظه‌سنه تعیین بیورلمسی انهاایلمش اولدیغندن عسکره ویرلمك اوزره اکا دخی یتمش بش بیك غروش کوندرلمش وعلوفه‌لری طرف دولتدن ویرلمك اوزره معیتنه برمقدار عسکر ترتیب ایله نارده محافظه سنه تعیین بیورلمشدر ·

استطراد

ارناود سرکرده لرندن زکر یادبره‌که بالاده بیان اولندیغی اوزره خورشید پاشاطرفندن موره اردوسی معیتنه تعیین اولنمشیدی ارخوسده اردوی سرعسکرینك بلاموجب پریشانلغنه سبب اولدیغی حالده بادره‌ده کلیتلو علوفه مطالبه‌سیله سید علی پاشایی وحسن پاشایی بیزار ایتمشیدی مؤخرا سیروزی یوسف پاشایی دخی تصدیعه ابتدار ایدوب حالبوکه کندوسنی مأمور ایدن خورشید پاشافوت اولمغله مطلوباتی انك ترکه‌سندن یاخود جانب میریدن ویرلمك لازم کله‌جکی بیانیله یدینه توصیه نامه‌لر اعطااولنه‌رق دفع اولنمش ایدوکندن درسعادته بالورود حامل‌اولدیغی کاغدلری صدارت عظما کتخداسنه تقدیم واودخی دفتر دارافندی‌یه حواله ایدوب لیت ولعل ایله امرار اوقات اولنمغله طشره‌لرده وزرایه ایتدیکی معاملات تحقیریه‌یه توفیقا برکون کتخدای صدرعالی یاننه کلوب اکادخی دائرهٔ ادبك خارجنده تفوهاته اجتسار ایتمکله یکیچری اغاسنه یازیلان بیورلدی موجبنجه اخذ وکرفت و بوغاز کسن قلعه‌سنه ارسال ایله اوراده مخنوقا اعدام اولنمشدر ·

وقوعات حربيه

سلانيك جوارنده بعض قراسواحلنه برطاقم اشقيا تكنه‌لرى كلوب خلال محرمده قره‌يه عسكر چيقاردقلرنده جوارده بولنان عساكر مستحفظه اشقيا اوزرينه واروب بالمحاربه بعضيلرينى اتلاف ايله بقيه‌سنى قاچرمشلردر • متون قلعه‌سى اوزرينه دخى وافر اشقيا هجوم ايلمش ايسه‌ده اهالى طرفندن قويامدافعه اولنمغله يتمش قدر نفرات واوچ سركردهٔ اشقيا تلف اوله‌رق بقيه‌سنك صاوشوب كيتدكارى خبرى بواثناده درسعادته وصول بولمشدر •

بالاده بيان اولنديغى اوزره موره واليسى اولان ابراهيم پاشا موره‌يه وارمق اوزره برمكمل دونما ايله كچن سنه ذى القعده سنده اسكندريه‌دن چيقوب روزكارك اوكنه دوشه‌رك مكرى ليماننه وصول ايله لنكرانداز سلامت اولدقدن صكره ذى الحجه‌نك اون التنجى كونى اورادن قالقمش ايسه‌ده مخالف هوا اسمكله اناطولى يقه‌سنده بودرم ليماننه كيردى •

قپودان دريا خسرو پاشا دخى بروجه بالا ايپصاره اطه‌سنى اوروب تخريب ايلدكدن صكره سيسام اطه‌سنى اورمق اوزره كلوركن بودرمه بالورود ابراهيم پاشا ايله ملاقات ايتديلر و برلكده سيسام جزيره‌سنى اوردقدن صكره موره‌يه كيتمك اوزره قرار ويرديلر حتى ابراهيم پاشانك قپودان پاشا ايله برلكده سيسام اوزرينه كيدوب بعده كندو امورمأموره‌سنى اجرا ايده جكنه دائر باب عالى‌يه تقديم ايلمش اولديغى مكتوبى لدى العرض اوزرينه (ابراهيم پاشا ارزاده غيور وحميتكار واغور همايونمده فداى جان درجه سنده چاليشور وزيردر ذات شاهانه‌مك خادمى اولديغى حرمين شريفينك استخلاصى خدمتنه موفق اولديغى مثللو بوايشده‌دخى منصور وغالب اولمسنى جناب حقدن نيازوتمنى ايتمكده‌يم) ديوخط همايون اصدار بيورلمشدر • چونكه محمدعلى پاشانك خسرو پاشا ايله اسكى ماجرالردن طولايى ميانه‌لرنده دركار اولان عداوتك ابراهيم پاشايه موروث اولمسى طبيعى اولديغندن خسرو پاشا ايله اويوشمسى چندان مأمول اولمديغى حالده بوكره بالاتحاد ايشه باشلاملرى موجب محظوظيت اولمشدر • بزكله لم صدده • خسرو وابراهيم پاشالر بروجه بالاسيسام اوزرينه حركتى تصميم ايتمشلر ايكن اشقياى يونانيه اطرافده اولان سفينه‌لرينى جمع وحراقه

تعبیر اولنور آتش قایقلرینی استصحاب ایله اواخر محرمده بغتةً سفن اسلامیه اوزرینه هجوم ایتدکلرنده دونغای همایون جست وچالاك طاور انوب مقابله ومدافعه ایدرك سفائن اشقیادن بعضیلری احراق وبعضیلری ضبط ایله بقیه‌سی فرار ایلدی ٠

بو محاربه‌ده پطرونهٔ همایون قپودانی حسین بك وچشمه‌لی پپه‌کی خلیل بك وکلش حسین قپودان اثبات مردانکی ایتمکله تلطیف اولنمشلردر ٠

بو صورتله اشقیاتکنه‌لری طاغیلوب کیتمش ایسه‌ده دونغای همایون سفینه‌لرینك بعضیلری دخی اثنای محاربه‌ده براز رخنه‌دار اولدقدن بشقه متعاقباً ظهور ایدن شدتلو فورتنه‌لردن اکثر سفن همایونك ارمه‌لرنده ودیرکلرنده سقطلق وقوع بوله‌رق مهماامکن تعمیرلریله اوغراشلدی بوجهتله برخیلی وقت ضایع ایدلدی مقدمات شتار ونمااولدی قپودان پاشانك ایسه دونغا مصالحنه‌دائر بعض خصوصاتك تسویه‌سی ایچون برآن اقدم ترسانهٔ عامره‌ده بولنمسی لازم کلدیکندن قپودان پاشا دونغای همایونی قپودانه مختار بکك تحت قومانده‌سنده اوله‌رق ابراهیم پاشا معیتنه ویروب وموره‌یه لدی الوصول تعمیری لازم کلنلرك تعمیری ونقصانلرینك اکمالی ایچون اسکندریه‌یه کوندرلمسنی توصیه ایدوب فقط اوچ قطعه سفینه افراز واستصحاب ایدرك اواسط صفرده بوغاز بحر سفیده عودت وابراهیم پاشا دخی موره‌یه عزیمت ایلمشدر ٠

قپودان پاشا بوغازه کلوب بالاستیذان اعطا بیور یلان رخصت سنیه اوزره یالکز راکب اولدیغی سفینه ایله ربیع الآخرك دردنجی کونی درسعادته وصول بولمشدر ٠

ایشته بو اثناده بعض اشقیا تکنه‌لری ساقزه یناشوب قره‌یه عسکر اخراج ایله مصطکی قریه‌لرینه تجاوز ایتدکلرنده اوزرلرینه ساقز محافظی یوسف پاشا سوق عسکر ایدرك برخیلیسنی تپه‌لتمش اولدیغی خبری دخی درسعادته واصل اولمشدر ٠

ربیع الآخرك اونجی کونی یدی ساعت قرق اوچ دقیقه مرورنده وقت مسعود اولدیغی منجم باشی طرفندن بازانچه بیان اولنمغله اول اثناده انشاسی ختام بولان قالیونك دریایه ازالی مقرر اولوب قپودان پاشانك

تبریك قدومی دخی معتاد اولمغله صدراعظم ایکی رسمی بردن اجرا ایچون اول کون ترسانهٔ عامره‌یه کیتدی ومذکور ساعت ودقیقه‌ده قالیون دخی دریایه ایندیرلدی ٠

کچوك چاملیجه اطه‌سنك جانب غربیسنده وسائر جزیره‌لر ایله برابر حال عصیانده بولنان و بیك قدر نفوسی جامع اولان اشکانوس جزیره‌سی اهالیسی بواثناده استیمان ایله عرض انقیاد ایتمشلردر ٠ کله‌لم ابراهیم پاشانك احوالنه ٠

برمنوال مشروح ابراهیم پاشا بودرومدن حرکت ایله موره جانبنه عزیمت ایدوب کیدرکن ساقز جوارنده ترفیل بوغازنده ینه سفائن اعدایه تصادف ایله لدی المحاربه اشقیا تکنه‌لرینی پریشان ایتمش ایسه‌ده مخالف هواظهورایله مرمریس وسوده لیمانلرینه التجا ایدرك دها درت آی قدر بورالرده اکلنمشدر ٠ بعده موافق هواظهور ایله رجبك اون برنجی کونی سوده لیماننده خروج ایله موره‌یه عزیمت ایلدکده ینه مخالف هواهبوب ایله سفن همایوندن برازی لیمان مذکورده قالوب وبرازی دخی ایلروکیدوب کندوسی دخی یکرمی بش قطعه سفینه والتی بیك جهادیه والتیوز سواری ایله موره‌ده واقع متونه‌واره بیلدی ٠

برقاچ کون استراحتدن صکره متونه ایکی ساعت مسافه‌ده واقع اناوارین قلعه‌سنه سوق عسکر ایدوب انجق ات ایشلیه‌جك محل اولمدیغندن بشقه عسکر ومهماتك چوغی کیروده قالان سفینه‌لرده اولدیغندن همان اول حوالیده کائن کلیسا ومناسترلرده متحصن اشقیایی قاچیروب برخیلی قیون وکچی واشیای سائره‌لری اغتنام ایله متونه عودت ایتمش و بوصورتله متون وقرون قلعه‌لری محاصره‌دن قورتلمشدر ٠ بعده کیروقالان کمیلر دخی اواسط رمضانده سالما وکاملاً متونه ورود ایتمش وابراهیم پاشانك قوهٔ عسکریه‌سی مجتمع اولوب موسم بهار دخی ایرشمکله اندن صکره حرکات حربیه‌یه باشلامشدر ٠

کچن یازحقنده دولتك ترتیبی بوایدی‌که ابراهیم پاشا ابتدا چاملیجه اطه‌سنی استیلا ودونمادن براز سفائن ومقدار کفایه عسکر افراز وبالیه بادره‌یه ارسال واورادن سیروزی یوسف پاشایی دخی عساکر موجوده‌سیله بوسفائنه الهرق جمله‌سنی موسلونك سواحلنه اخراج ایدوبده بعده قوهٔ

موجودەسی ایلە مورەیە چیقەجق وروم ایلی سرعسکری مصطفی درویش پاشا دخی عساکر کلیە ایلە موسلونك اوزرینە حرکت ایدەجك ایدی . بروجە بالافورتنەلر ابراهیم پاشانك حرکاتنە مانع اولوب مدت مدیدە دکزلردە طولاشەرق وسفائن اشقیا ایلە جنکلشەرك کوچ ایلە متونە وارە بیلدی و یچن سنە اجرا ایدە بیلەجکی حرکتلر بالضرورە بو سنەیە قالدی .

یچن یازین درویش پاشا دخی بروجە بالا برایش کورە مدی . او زمان ایسە یاز ایچون طوپلانان عسکر کوز موسمندە عودت ایلە قیش ایچون بشقە عسکر ترتیب اولنە کلدیکندن خلال صفردە اینە بختی طرفنە ایکی بیك واغریبوزە اوچبیك ومعیت سرعسکری‌یە بشبیك مشتا عسکری ترتیب اولندی . لکن درویش پاشانك اقتدارسزلغی تعین ایدوب کلەجك یازك ترتیباتی ایسە شمدیدن طسارلەمق لازم کلدیکندن ودولتعلیەنك مرتب ومنتظم عسکری اولمیوب بوسنە دخی ارناودلرك استخدامی لابد ایدوکندن کیفیت مجلس وکلادە لدی‌المطالعە ارناود قومنك حسن استخدامنە مقتدرومقدم ومتبصر بروزیرك روم ایلی سرعسکری نصب اولنمسی لازمۀ حالدن کورنمش وودین والیسی محمد رشید پاشا اوصاف مطلوبە ایلە متصف بولنمش اولدیغندن انك سرعسکرلکی تنسیب اولنمغلە ربیع الاولك یکرمی برنجی کونی مشار الیە رشید پاشا عهدەسنە روم ایلی ایالتی ویانیە ودلونیە سنجاقلری الحاقیلە دربندات نظارتی وجلە مأمورین حقندە شکروشکایتی مؤثر ومثمر اولمق اوزرە روم ایلی سرعسکرلکی توجیە بیورلدی وکندوسنە استقلال تام ویرلدی . ومنحل اولان ودین محافظلغی سلانیك وقوالە متصرفی وزیر ابراهیم پاشایە وسلانیك وقوالە عمر ویریون پاشایە وترحالە سنجاغی بالنفس ضبط ایلمك اوزرە کوستندیل متصرفی ویرکوکی محافظی میرمیران ایلبصانلی صالح پاشایە وکوستندیل سنجاغی بالنفس ضبط ایلمك اوزرە عمر ویریون پاشا یکنی احمد پاشایە توجیە ایدلدی .

تپە دلنلینك مغدوری اولان متوفی اولونیەلی ابراهیم پاشانك اوغلی اولوب پدریلە برابریانیە قلعەسندە محبوس اولان والحالة هذه درسعادتدە بولنان میرمیران سلیمان پاشا عهدەسنە دخی بوصرەدە اولونیە سنجاغی

بالتوجيه معيت سرعسكريده خدمات مشكوره‌يه موفق اولديغى حالده پدرينك املاكى اولوب وتپه دلنلى طرفندن ضبط اولنوب بده بعده جانب بيت الماله عائد اولان چفتلكاتك كندوسنه احسان اولنه‌جغى تبشير قيلندى ٠ واپصاره مصلحتنده حسن خدمتى كوريلوب قپودان پاشا ايله برلكده درسعادته كلمش اولان پيلاسلى زاده مير ميران اسماعيل پاشايه اللى بيك غروش عطيه احسان و موسلونك مصلحتنده حسن خدمتى كورلديكى تقديرده رتبهٔ وزارتله عهدسنه يانيه منصبى وعد اولندى ٠ وايكيسنه دخى حضور همايونده كرانبها ثوب سمور كيديرلدى ٠ ومتعاقباً ايكيسى دخى مأموريتلرى جانبنه كوندرلدى ٠

اولوينه خاندانلرندن اولونيه متسلمى عثمان بك ايله اسماعيل اغا كبى ارنادولق رؤساسى دخى بوصره‌ده تحريرا تشويق ايديله‌رك جمله‌سى روم ايلى سرعسكرى معيتنه مأمور ايدلدى ٠

روم ايلى قضالرندن ترتيب اولنان نفير عام عسكرى ثبات ايتميوب تمام ايش كوريله‌جك وقتده طاغلمقده اولدقلرندن بوسنه ارناود عسكرينك استخدامنه اعتنا اولنمغله بونلرك علوفه‌لرينه مدار اولمق اوزره روم ايلينك بهار ترتيباتى بدله قطع اولوب انجق اسكوب ناظرى و پرزرين والاجه‌حصار سنجاقلرى متصرفلرى و پرشتنه ورادومير واوستروجه واشتب ودوبنيچه وكسريه و ناسليچ اعيانلرى ايله مناستر وجوهندن رستم بك طرف سرعسكريدن اشعار اولنه‌جق مقدار عساكر ايله بالنفس اردوى سرعسكريده بولنملرى واشقودره‌لى مصطفى پاشانك بشبيك نفر كوندرمسى ارادهٔ سنيه اقتضاسندن اوله‌رق موجبنجه بواثناده لازم كلنلره اوامر عليه يازلدى ٠ واقدمجه اينه بختى قستلنك محافظه‌سنه مأمور اولان قصاب باشى حسن پاشا پروزه‌يه جلب ايله نارده محافظه‌سنه تعيين ايدلدى ٠

ميرميران نعمان پاشا زاده ارسلان پاشا يدييوز عسكر ايله روز حضردن مقدم اردويه ايرشمكى تعهد ايلمش اولديغندن انهاى سرعسكرى اوزره عهده‌سنه خلال جمادى الآخره‌ده دوقه‌كين سنجاغى توجيه اولنمشدر ٠

رشيد پاشا جمادى الاولانك يدنجى كونى ودينك حركت ايدرك سيرسريع ايله يكيشهره كلوب بش اون كون بوراده‌كى مصالحى تسويه ايله يانيه‌يه كيدوب كلمك تصميمنده اولديغنه دائر درسعادته تحريراتى كلمكله اواخر

جمادی الآخره‌ده مصارف لازمه سنه محسو باً کندوسنه ایکیبیك بشیوز کیسه آقچه ترتیب و بادره محافظی یوسف پاشایه دخی بیك درتیوز کیسه ارسال اولنمشدر ·
اهل اسلامدن کمیجی یتشدیرلمك اوزره اقدمجه ترسانه امینی حسنی بك معرفتیله تحریر اولنان نفراتی تعلیم ایچون قره‌ده ترسانه باغچه‌سنده هیئت مجموعه‌سیله برکی قور یلوب اپلرك و یلکنلرك اسم و وضعلری وفك وربطلری تعلیم اولنمقده اولدقدن بشقه درسعادتده بولنان جزایر دایه‌سنك تعهدیله جزایر وتونس اوجاقلرندن بشر یوز وطرابلس غرب اوجاغندن ایکیوز اللی نفرغابیارْ ترتیب اولنمشیدی ·
بواثناده سلستره حوالیسنده ساکن قزاقلردن دخی دونمای همایونده استخدام اولنمق اوزره شهریه‌نفراتنه یکرمی بشر و برسرکرده‌ایله برپاپاسه یوزر و بیراقدار وترجمانلرینه اللیشر غروش و یرلمك اوزره بشیوز کزیده قزاق عسکری دخی تحریرایله خلال رجبده درسعادته کلمشلردر ·
وشعبانك یکرمی اوچنجی اثنین کونی وقت مختار اولان اوچ ساعت اون ایکی دقیقه‌ده مژده رسانام فرقتین دریایه ایندیرلمشدر ·

تفرقه

اشبو قرق سنه‌سی محرمنك (مصر) مواجبی اخراج اولمق اوزره عقد اولنان دیوان همایونه فرانسز بیوك ایلچیسی کلینو داخل اوله‌رق نامه وهدایاسنی تقدیم ایلدی ·
مقدما طرابلس شام بکلر بکیسی محمد پاشایی اعدام ایدنلردن بعضیلرینی حالا بکلر بکی بولنان عظم زاده سلیمان پاشا اعدام ایلمشدر ·
اناپه محافظی قریمی وزیر سید احمد پاشا خفیف‌المؤنه اولوب اوراده ایسه بوارالق ذی قدرت وزرادن برینك بولنمسی لازمهٔ حالدن کورلدیکنه وطربزون والیسی وزیر حسن پاشانك طربزوندن اناپه‌یه کلیتلو عسکر امرار ایده بیله‌جکنه مبنی صفرك سکزنجی کونی اناپه محافظلغی مشار الیه حسن پاشایه توجیه وانك وصولنده احمد پاشانك دخی وزارتی عهده‌سنده اوله‌رق سینوبه چیقمسی ایچون فرمانلر یازلمشدر ·
بوندن اقدم چرپان قضاسنده برجاسوس طوتیلوب چرمن متصرفی اسعد پاشایه ارسال اولنمغله لدی الاستنطاق بچن‌سنه کندوسنی اینوروز

اشقیاسی اولا دوبنیجه قضاسنده واقع دیله نام مناستره وثانیا بعض اوراق فسادیه‌یی حامل اولدیغی حالده یکیشهر دسپوتی معرفتیله موسلونکه کوندرلمك اوزره یکیشهره ویکیشهر دسپوتی دخی بعض اوراق ایله اینوروزه وقلبه مضافاتندن استانیمقا ناحیه‌سی قوجه باشیسی پاپاس اوغلی یورغاکی‌یه وچرپانده متمکن واسیل نام کشیشه کوندرمش اولدقلرینی وبعض محللرده مکتوم آقچه واسلحه وجبخانه اولدیغنی خبر ویرمکله بیان ایلدیکی محللر لدی التحری برشی بولنه‌میوب فقط قوشانسه مناسترنده خبرویردیکی کبی یوزاللی بیك غروش بولنمشدر . جاسوس اولدیغی جهتله مرقوم بواثناده اعدام ایدلدی . وکیفیت روم پطریقنه افاده وملتنك بومثللو حرکات شقاوتکارانه‌دن منع وتحذیری اراده بیورلدی . وپطریقك تقریری اوزره قلبه واستانیمقا متره‌پولیدلریله قوجه باشیلری اناطولی طرفنه نفی ویکیشهر متره‌پولیدی عزل اولندی .

بغداد والیسی ایله ایرانلو بیننده ظهور ایدن مناقشاتك تحقیقی ایچون سابقا بچوك تذکره‌جی اسعد افندی ربیع الاولك یکرمی اوچنجی کونی مأموریت مخصوصه ایله جانب بغداده اعزام قلندی کیفیتك تفصیلی سنهٔ آتیه وقایعی صره‌سنده بیان اولنه‌جقدر .

جهل هردرلو فنالغك باشی اولدیغندن اسلاف سلاطین عظام وسائر اصحاب خیرات بونجه مکاتب ومدارس انشا ایلمش اولدقلری حالده برمدتدنبرو اهل اسلام ایچنده تعلیم وتربیهٔ صبیان خصوصنه اهمیت ویرلمز اولدیغندن خلقی جهل ونادانی استیلا ایتمکله بواثناده تعلیم صبیان حقنده استانبول وبلاد ثلثه قاضیلرینه خطاباً بعض تنبیهاتی حاوی فرمان عالی اصدار بیورلمشدر . صورتی زیرده (۷) رقمیله علاوه قیلنور .

جمادی الآخره‌نك یکرمی ایکنجی کونی ینکیچری اغاسی سلیمان اغا عزل ایله یرینه قول کتخداسی حسن اغا وانك یرینه زغرجی باشی محمد جلال الدین اغا نصب اولندی .

محمود پاشا چارشوسی جوارنده کائن تخته خانده ساکن زی سیاحینده حلبلی برمتشیخ شعبده کارك فریفتهٔ رمل کاذبی اوله‌رق سابقا جزیه محاسبه‌جیسی ات کاتبی دیمکله معروف احمد افندی ومرحومه بیخان سلطان کتخداسی وحالا سواری مقابله‌جیسی لاز محمود افندی ودیکر

بعض اصحاب فساد بریه کلوب مستعد فساد اولان اشبجی اوسته لرندن برقاچنی اغفال ایله برفتنه او یاندرمغه قرار ویرمش اولدقلری حالده اوسته لردن بری هرنه سببه مبنی ایسه یکیچری اغاسنه واودخی طرف سلطنته اخبار ایدیجك رمال مرقوم ایله اغفال ایتدیکی اشخاص همان خلال جمادی الآخره ده برر طرفه نفی ومنفالرنده اعدام اولنمشلردر ٭ مرقوم رمالك اوراقی ایچنده صدرسابق غالب پاشانك عطیه ایله کوندرمش اولدیغی تذکره سی ظهور ایتدی غالب پاشانك اومقوله افکارفساده دن بریء الساحه اولدیغی بدیهی ایسه ده او یله مفسد برحریفك اوراقی ایچنده تذکره سنك بولنمسی بارد دوشمکله منفاسی کلیبولیدن مغنیسایه تحویل اولنمشدر ٭

تپه دلنلی علی پاشازاده مختار بکك اوغلی حسین پاشا برمدتدنبرو ادرنه ده مقیم ایسه ده لهوده بولنان والده سیله کورشمکی استرحام ایلدیکندن بواثناده ایکیسنك برلکده سلانیکده اقامتلرینه مساعده بیورلمشدر ٭

اواخر جمادی الآخره ده ادرنه بوستانجی باشیسی شهسوارزاده درویش بك عزل ایله یرینه سپاهیلر اغاسی جبارزاده عباس بك وانك یرینه سر بوستانیان اسبق ابراهیم اغا تعیین ایدلدی ٭

رجبك طقوزنجی کونی قسطمونی سنجاغی سابقا ارضروم والیسی وشرق جانبی سرعسکری ومعادن همایون امینی اولان صدر اسبق رؤف پاشایه ومعادن همایون امانتی سیواسده مرفوع الوزاره مقیم اولان اسبق چرمن متصرفی صالح پاشایه توجیه بیورلدی ٭

بعده شوالك دردنجی کونی برمعتاد اجرا اولنان توجیهاتده اطنه ایالتی وعزیر و بیلان سنجاقلری قره حصار صاحب متصرفی وخرسوه محافظی روم ایلی بکاربکی پایه سی اولان ممش پاشایه وقره حصار سنجاغی بالنفس ضبط ایلك او زره یکیشهرده بولنان موروی ابو بکر صدقی پاشایه واندن منحل اولان بولی وو یرانشهر سنجاقلری الحاقا قسطمونی متصرفی مشار الیه رؤف پاشایه توجیه اولندی ٭ ورقه ایله دیار بکر والیسی قوت حسین پاشانك علت پیری ایله قواسنه ضعف کلمش اولدیغی حالده حرص وطمعی زیاده اوله رق اهالی یه ظلم وتعدی ایلدیکی مسموع عالی اولمغله وزارتی رفع ایله بروسه ده اقامته مأمور اولوب رقه ایالتی بروجه الحاق مرعش والیسی حافظ علی پاشایه ودیار بکر ایالتی معادن همایون

امینی صالح پاشایه ووان ایالتیله نیکده وبکشهری وقیرشهری سنجاقلری مبادله یعنی بوسنجاقلر سرت محمود پاشایه وانك منصبی اولان وان وزیر الحاج سلیمان پاشایه توجیه قیلندی .

اناطولی والیسی صدر اسبق درویش پاشا عیال واولاد واقرباسنه مغلوب اولەرق انلر حکومت ایشلرینه مداخلەایله درلوسوء استعمالاته تصدی وعلی الخصوص دامادی سیدی علی پاشا زاده مدرسیندن حمدی بك دره بکی طرزنده اهالی‌یه ظلم وتعدی ایتمکده اولدقلری حالده درویش پاشا مسامحه ایده کلدیکندن کوتاهیه اهالیسنك فریادی عیوقه چیقەرق واصل سمع همایون اولمغله درویش پاشانك وزارتی رفع ومالی مصادره ایله قره‌حصار صاحبه نفی ودامادی حمدی بك درسعادته جلب ایله استنطاق ومؤاخذه اولنەرق رتبەسی حك اولندی . وذی‌الحجەنك اوچنجی کونی اناطولی ایالتی منتشا متصرفی وقره دکز بوغازینك اناطولی سواحلی محافظی اولان محمدعزت پاشایه توجیه قیلندی .

بوسنه مظنهٔ کرامدن ومشایخ عظامدن غازی محمدافندی داغستانده خروج ایتدی . بوذات بش بچق سنه قدر روسیه‌لو ایله جنك وجهاد ایدرك شهید اولدقدن صکره برینه رفقاسندن حمزەبك قائم اولوب اودخی جهادوغزایه قیام ایلمش ایسەده روسیه طرفداری اولان اصحاب نفاق طرفندن اعدام اولنمسی اوزرینه ینه غازی محمدافندی قدس سره حضرتلرینك رفقاسندن مشهور شیخ (شمویل) شامل افندی (١٢٤٨) سنەسنده خروج ایله داغستانی ضبط ایدرك مدت‌مدیده روسیه‌لو ایله جنك وجهاد ایلمشدر . بز ینه صدده کلەلم .

وفات وولادت

کرید جزیرەسنده عساکر مصریه باشبوغی اولوب خیلی یارارلغی مشهود اولان سابقا مدینهٔ منوره محافظی میرمیران ارناودحسن پاشامغلوب سرپنجهٔ اجل اولەرق برینه برادر زادەسی مصطفی بك باشبوغ اولمغله اشبو قرق سنەسی محرمنك اون‌اوچنجی کونی مومی‌الیه مصطفی بکه وبرده مصر والیسی محمدعلی پاشانك یکنی اولان طوسون چلبی‌بکه رتبهٔ میرمیرانی احسان بیورلدی .

اشبو مصطفی پاشا بعده کرید والیسی اولەرق مدت مدیده کریدده بولنمغله

کریدلی مصطفی پاشا دیو شهرت بولان ومؤخراً صدر اعظم اولان مصطفی پاشادر ٠

اعاظم رجال دولتعلیه دن جانب افندی دیمکله معروف اولان نشانجی محمد صالح بسیم افندی اشبو قرق سنه سی محرمنك اواخرنده طی طومار حیات ایتمکله نشانجیلق منصبی دفتردار اسبق الحاج سعید افندی یه توجیه اولندی ٠

جانب افندینك علوم عربیه ده یدطولاسی اولدیغی کبی فرانسزجه ده دخی مهارت وملکه سی وار ایدی ٠ پك چوق مسائل مهمه ده حالت افندی یه معارض اولمغله حالت افندی انك خصم جانی اولدیغی حالده نزد همایونده مؤتمن اولدیغی جهتله حالت افندی برچاره سنی بولوبده انی برطرفه آته مدی ٠ حالت افندی بونجه مدت دولتی آوجنك ایچند الوب ایستدیکی کبی اداره ایتدی نیجه اعاظم رجال دولتی برر طرفه اتدی وبونجه ایشه یرار ذوات کرامی برر بلایه اوغراتدی ٠ اویله برمخاطره لی دورده جانب افندی اکا قارشو مرکز استقامتده ثبات ایدوب طوردی ٠

شانی زاده حالت افندینك سیأتدن بحث ایده کلدیکی حالده جانب افندینك اصحاب فضیلت وحمیتدن برذات اولدیغنی وحالت افندینك اغراض نفسانیه سنه موافقت ایلمدیکنی بیان ایله مدح وثناسنده اطرا ایلر ٠

سفینة الرؤسا صاحبی فائق افندی ایسه حالت افندی یی کریم الخصال ومجالس عالیه ده مؤتمن ومستشار واکثر اموردە حسن تدبیر وحرکاتی اشکار برذات ستوده شعار ایدی دیو توصیف وجانب افندی یی پك چیرکین تعبیرات ایله تزییف ایدر ٠

وقعه نویس اسعد افندی دخی جانب افندینك ترجمهٔ حالنده ایکیسی اورته سی برلسان قوللانوب فذلکه سنده دیرکه اکثر علوم ومعارفه اطلاعی بی ریب وشك وانشا وکتابتده ملکه سی قدر مشترك وسوسهٔ مفرطه یه بالابتلا هرکسه سوء ظنه مائل وصرفی تقتیر درجه سنه واصل اولمغله ابنای جنسی میانده حست وحدت ایله مدخول ومنفور تجمل وتزیندن ساده وتناسب اعضا ومحاسن خلقتدن ازاده حب جاهی غالب وتمدحه راغب معمافیه صادق دولت وخیرخواه سلطنت برذات غیور ایدی غفرالله تعالی ذنوبه واملاء من الرحمة ذنوبه ٠ انتهی ٠

بونلرك اوچیده اول عصرك رجالندندر ٠ شمدی قنغیسنك سوزینه اعتماد

ایده‌لم ؟ هیچ برینك سوزینه اعتماد ایتمیه‌لم همان وقایعی موازنه ومحاکمه ایدرك اثردن مؤثره انتقال یعنی حالت افندی ایله جانب افندینك اثرلریله مزیتلرینه استدلال ایده‌لم .

چونکه مورخلر معاصرلرینك چوغندن علی الخصوص سرکارده بولنانلرندن اکثریا بعض اسبابه مبنی یا متشکر و یا متنفر بولنور وبوجهتله ذهنلری بالطبع برطرفه متمایل اولور واکا کوره لسان قوللانور بناء علیه معاصرلرینك ترجمهٔ حاللرینی بیان مقامنده افراط وتفریطدن خالی قالمازلر اما وقوعاتك محاکمه‌سیله حقیقت حال میدانه چیقار .

شانی زاده حالت افندی حقنده نهاب وهاب دیور فائق افندی ایسه انی کریم الخصال دیو ثنا ایدیور حالبوکه بالاده مواقع کثیره‌ده بیان اولنان وقوعات واولوقته یتشمش اولان آدملردن النان معلومات ایله ثابت اوله‌یورکه حالت افندی هرطرفدن چالوب چارپه‌رق وعلی الخصوص افلاق و بغدان بکلرینی صویه‌رق حاصل ایتدیکی اموال لاتحصایی ارقه‌سی اولان یکیچری قوقونوسلرینه بخش قلندری یولنده بذل ایدر وبرازده سوز سویلیه بیله‌جك اغزی چلیکلی آدملره سرپشدیرر ایمش . بومقوله سفیهلره فی الواقع نهاب وهاب تعبیر مشهوری یاقیشور حقیقت حالده کریم انجق حلال مالندن صورت مشروعه‌ده مستحقینه احسان ایدن کیمسه‌در . حالت افندی کبی برسفیه مبذر حقنده فائق افندینك کریم الخصال تعبیرینی قوللانمسی نابجا اولدیغی ثابت اولور .

ینه فائق افندی حالت افندینك مجالس عالیه‌ده معتمد اولدیغندن وحسن تدابیر وحرکاتندن بحث ایدیور . حالبوکه شانی زاده‌نك شهادتنه و وقوعاتك دلالتنه کوره حالت افندینك اهل رأی وتدبیری استثقال ایله مجالس عالیه‌یه اکثریا مهام امورك رؤیتندن عاجز وکندوسنه اتباعه مجبور اولنلری طوپلار ایمش . اولدقچه عقلی ایرنلردخی انك شرندن خوف ایله مماشاته مجبور اولور ایمش . فقط جانب افندی صولك درجه‌یه قدر مصلحتی التزام ایله اکا مخالفتده ثبات ایلمشدر . حالت افندینك فی الواقع بغداده مأموریتنده حسن تدبیر وحرکتی کورلمشیدی لکن صکره ایام اقبالنده کی سیأتی جملهٔ محسناتنی امحا ایتمشدر . ازجمله وقوعاتنی بیان صددنده بولندیغمز روم فترتی انك اثر سوء تدبیر وحرکتیدر . حالت افندینك

ترجمهٔ حالی یلان حکایه‌سیدر • یوقاروارده انك احوالندن اوزون اوزادی‌یه بحث اولندی • وجلدحادی عشرك مقدمه‌سنده اجمال‌احوالی بیان‌قیلندی شمدی تکرار اندن بحثه حاجت یوقدر • بوراده انجق جانب افندینك ترجمهٔ حالنی یازه‌لم وفائق افندینك افاداتنی حادهٔ تدقیقدن کچوره‌لم • جانب افندی اندرون همایوندن ترسانه جانبدارلغی خدمتیله چراغ اولان برمعارف منندك اوغلیدر • کندو افاده‌سنه کوره پدرینك تاریخ ولادتی (طوغدق) کلمه‌سنك عدد حروفی اولان (۱۱۱۹) سنه‌سی اولدیغی کبی کندوسنك تاریخ ولادتی دخی (اوغلم محمد) عباره‌سنك عدد حروفی اولان (۱۱۶۹) سنه‌سی ایمش • اوائل حالنده پدرینك همتیله تحصیل علوم ومعارف ایتمکده اولدیغی حالده پدرینك معیتنده جانبلك مأموریتنك تحریراتیله خیلی مدت مشغول اولمشیدی • وغازی حسن پاشانك قپودانلغنده پدری علیل واختیار وخدمتنی اداره‌یه عدیم الاقتدار اولمغله جانبلغی کندوسنه قصر ید ایلدیکندن مدت مدیده بوخدمتده بولنه‌رق جانب افندی دیو شهرت بولمشیدی • موره‌لی عثمان افندینك دفتردارلغنده کیسه‌دار ومکتوبجی و بعده برارالق مالیه تذکره‌جیسی اولوب بعدالعزل ینه جانبلك خدمتنی اداره ایچون ترسانه‌یه دوام ایتمکده ایکن (۱۲۱۲) سنه سنده انشاسی امر اولنان برنجی حوضك بنا امانتنه تعیین و باش محاسبه پایه‌سیله کامین قیلنوب حوضك ختامنده خدمتی مقبول اولمغله مکافاة اون التی رمضاننده شریف پاشا یرینه رکاب همایون دفترداری اولدی • ایشته اوزمان سروری (اولدی صالح افندی دفتردار) تاریخ رعناسنی سویلمشدر • معیتی مأمورلری اندن خوشنود اولمیوب (جانب حقدن بلادر بوکدی کاتبلره) مصراعیله انی تشهیر ایلدکلری ذیل سفینه‌ده محرردر • لکن انی بووجهله تشهیر ایدنلر ایش اری آدملرمیدی یوخسه ایشه یاراماز کروه بطالیندنمیدیلر بوراسی بزجه مجهولدر • هرنه حال ایسه جانب افندی تصعیب امور ایدیور دیونصبندن یتمش کون مرورنده مقام استیفادن عزل اولندی • لکن هم انشای کلامه قادر هم فرانسزجه بیلور برذات فضائلسمات اولدیغندن اره‌سی چوق کچمیوب عاطف افندی نامزاج اولدقده یرینه رکاب همایون رئیسی اولدی • اوچ آی صکره ریاستدن

دخی عزل ایله ذخیره ناظری اولوب ریاست دخی چلبی مصطفی رشید افندی‌یه توجیه بیورلدی .

جانب افندی معلومات کافیه اصحابندن لسان اشنا ذوات فضائلسماتدن احوال دوله واقف وایجاب وقت وحالی عارف والحاصل امور ریاستی اداره ایچون لازم کلان اوصاف ایله متصف اولدیغی حالده عزل اولنوبده بومقامه هیچ اهلیتی اولمیان چلبی افندینك نصبی حکم زمان اقتضاسندن ایدی چونکه اوزمان وظیفهٔ مأموریتك حسن اداره‌سندن زیاده اطرافی کوزه‌درك متنفذان ومنسوبانی اداره‌یه اعتنا اولنمق لازم ایکن جانب افندی صرف ایش اری اولوب ذاتیاته عطف نظر ایلمدیکی ایچون عزل اولنوب چلبی افندی‌ایسه غایت مداهن ومتملق برذات اولدیغندن دائما مهم ایشلرده بولنه‌رق هیچ مناسبتی اولمدیغی حالده مقام ریاسته دخی کتورلمشدر . چلبی افندینك ترجمهٔ حالنی بیان مقامنده فائق افندینك یازدیغی فقره دخی بوافاداتمزك صحتنه دلیل اولدیغندن عینیله بومحله نقل اولنور .

فائق افندی چلبی افندی حقنده دیرکه ثروت وسامان ایله معمورالاطراف وکمال ذکا ودرایت ایله محمودالاخلاف اولوب ابتدای حالندن فوتنه‌قدر ضرورت کورمامش ومعارف معلومه‌دن وایه‌سی یالکز مرامنی افاده ایده‌جك قدر نام بوط انشا وخاتون یازوسنه مشابه کندویه مخصوص خط واملایه منحصر ایکن قوهٔ بخت وفطانت وجربزهٔ عقل وکیاست ایله بونجه مراتب جلیله‌یی احراز وجمله‌سنی حسن اداره ایله اکتساب ممدوحیت وامتیاز ایلمش وحیاتنده تصدق ایله وجوه بره متعلق حسناتی کورلمش وسنی سکسانه وارمش برپیر روشن ضمیر لکن مقتضای عصره کوره حرکت ایدر فیلسوف مذهب واصدقا ومتعلقاتنی بیله مبتلای صدمات روزکار اولدقده دستکیر اولمق دکل دائره سنه اوغراتمامق معامله‌سنی ایلر بیوفامشرب برذات اقبال سمیر ایدی . انتهی .

جانب افندی عفیف ومستقیم اولدیغی حالده دیك وچتین برذات اولوب ذخیره مأمورلری ایسه سوء استعمالاته الشمش اولدقلری جهتله اندن شکایت ایلدکلرندن التی آی صکره یعنی اون بش سنه‌سی شوالنك توجیهات رسمیه‌سنده جانب افندی ذخیره نظارتندن عزل ایدلدی .

بعده روزنامچهٔ اول منصبیله اسکندریه‌ده اولان سد مشهوری انشا ایچون مصره کوندرلدی . سدك ختامنده مصر دفترداری اولوب برقاچ سنه اوراده قالدی بعده استانبوله کلدی نشانجی اولدی . وقعهٔ سلیمیه‌ده ذخیره نظارتی ظاهراً فسخ اولنمق لازم کلوب کلیاً فسخ اولنه‌مدیغندن ذخائر وارده‌نك اداره‌سی ضمننده صاحب ترجمه شفاهاً مأمور و برقاچ ماه مرورنده حالت افندی یرینه ثانیاً رکاب همایون ریاستنه تعیین ایدلدی . ایشته اوزمان بالطبع خلف وسلف بیننده رقابت پیدا اولدی . ویکرمی درت‌سنه‌سی اوائلنده صاحب ترجمه طوپخانه ناظری و برقاچ آی صکره رکاب همایون کتخداسی اولدی وبرآی صکره کتخدای صدر عالی‌اوله‌رق اردوی همایونه کیتدی والتی آی صکره عزل اولنمغله استانبوله عودت ایتدی . بعده یکرمی بش‌سنه‌سی توجیهاتنده عهده‌سنه ترسانه امانتی احاله بیورلدی .

فائق افندی دیرکه یکرمی بش شوالی توجیهاتنده ترسانهٔ عامره امانتی اعطا وایرتسی سنه‌ابقا اولنوب یکرمی یدی شوالنده عزلی وقوعندنصکره بوغاز محافظی خادم زاده‌نك مخالفاتی ضبطنه مأمور واول‌جانبده ایکن حل وقوعنه مبنی ثانیاً بیوك روزنامچه جیلك توجیهیله نائل کنجینهٔ حبور اولوب عودتنده ثالثاً ذخیره نظارتنه ینه شفاهاً تعیین واوچ‌سنه‌دن متجاوز نظارت مذکوره‌ده تمکین واوتوز برشوالی اواسطنده عابدین بك یرینه چاوش باشیلق ایله مسرور وکامبین قیلینوب اوتوز ایکی اوائلنده سیدا افندی یرینه مسند ریاست کتابه قعود ودرت سنه‌دن متجاوز مصالح ریاستی تلویثه بذل مجهود ایلدی . عاقبت اوتوز التی جمادی‌الاولاسنده کتخدالغه منقول واوتوز التی کون مرورنده ینه رابطه‌سزلق جنحه‌سیله معزول اولدی . انتهی .

فائق افندی جانب افندینك حقنده استعمال ایلدیکی تعبیرات مزیفانه‌یی یاحالت افندینك کندوسندن یاخود انك هوادارانندن اخذ ایلمش اولمق کرکدر . ویاخود جانب افندی حقنده شخصی برغرضی وار ایمش . زیرا بالاده محال متعدده‌ده بیان اولنان وقایعدن موضحاً اکلاشلدیغی اوزره اول‌دورده نقدر ملوث ایشلر وار ایسه هپ حالت افندینك الندن چیقیوردی . فتق ورتق امور دولت هپ انك ید استبدادنده ایدی .

جانب افندینك رأینه توفیق حرکت اولنسیدی تپه دلنلی مسئله‌سی میدانه چیقارلماز واندن دخی بو یله بغتةً روم فترتی ظهوره کلزایدی ٠
اویله تنك وتنك وقتده جانب افندینك درت سنه‌دن زیاده ریاستی اداره یلمسی چوق هنرومعرفت وحالت افندی‌یه مخالفتده ثباتی پك بیوك جسارت وحمیتدر ٠ انك اوزرینه حامد بكك رئیس اولمسی دخی تبدل ریاستك برمصلحته مبنی اولمیوب مجرد اغراض نابجادن نشئت ایلمش برحالت اولدیغنه دلیل کافیدر ٠ زیرا حامد بكك هنر ولیاقتدن بی‌بهره اولدیغی ینه فائق افندینك ذیل سفینه‌سنده مصرحدر ٠
جانب افندی رابطه‌سزلق جنحه‌سیله کتخدالقدن دخی عزل اولندی دیمك حالت افندی طالقاوقلرینك لاقردیسیدر ٠ انك اسباب صحیحه‌سی بالاده بیان اولنمغله تکراره حاجت یوقدر ٠ همده جانب افندی عزل اولندیسه اکا نه‌اولدی حالت افندینك ملوث ایشلرینه ولوکه کرهاً اولسون مشارکتدن وارسته اوله‌رق حضور قلب ایله خانه‌سنده یشایوردی ٠ حالت افندی ایسه محصول سوء تدبیری اولان روم فتنه‌سی آتشنك مانند حریق کبیر کتدکجه علوکیراولدیغنی کوردکجه یورکنك یاغی اریپوردی ٠ حالبوکه اوتوز التی سنه‌سی شوالی توجیهاتنده جانب افندی ینه نشانجی واوتوز یدی اواسطنده ثانیاً چاوش باشی اولدی ٠ حالت افندی بلاسنی بولدی ٠ او ینه باب عالیده مستخدم ومحترم قالدی ٠ واوتوزسکز اواخرنده معزول واوتوز طقوز شوالنده ثالثاً نشانجیلغه موصول اولدی ودولت وملتنه برضرری طوقونمقسزین بالاده بیان اولندیغی اوزره اشبو قرق سنه‌سی محرمنده حلول اجل موعودیله ارتحال دار بقا ایلدی ٠ قباطاش وراسنده کائن پدری صفه‌سنده مدفوندر ٠ (رحمة الله علیه رحمة واسعة)
فائق افندی ینه جانب افندینك فذلکهٔ ترجمهٔ احوالنده دیرکه متوفای مرقوم فضائل وعلوم ایله معلوم وقدر مشترك انشا وکتابت ایله مرسوم وفی‌الحقیقه فرانسز اسانه آشنا وکتب افرنجیه‌یی تتبع ایله شهرتما لکن وسوسهٔ مفرطه ایله هرکس حقنده سوء ظنه ذاهب اعجوبه قیافت دنی‌الهیئت قبیح‌المنظر سوء مزاج واخلاقی اظهر الحاصل هرنقدر کمالات انسانیه‌یی جامع ایسه اولقدر اطوار واخلاقی مذموم ومنفور وقیافتنامه‌ده

محرر ومذكور اولان صفات رديه‌كه زعفرانی رنك وكوسج وزشت رو وصغير العين وسائر تعدادی ناقابل نسنه‌لرك جمله‌سی اعضاسنده قرين ظهور وجمله‌يه يعنی كرك ارباب مصالحه وكرك خدمهٔ دولتـه انواع مضراتی علی الدوام وقوعه كلمك اوزره مشهور برذات معوج الشعور ايدی . انتهی . جانب افنـدی‌يی كورنلره يتشـدك اوصـافنی انلردن دخی ايشـتدك . فی الواقع چركين برآدم ايمش . واونقدر چيركين ايسـه حالت افنـدی اوقدر ياقيشقلو ايمش . حتی برآلای كونی حالت افندی اوكده وجانب افندی ارقه‌ده كيدرلر ايكن بردیلنجی حالت افنديدن تسـئل ايدرك (الله سنی پادشـاهه شيرين كوسترسون) ديدكده حالت افنـدی سن اودعانی ارقه‌مدن كلان افندی‌يه ايت ديمش اولديغی مشهوردر .

حالت افندی (يعطی ويمنع لابخلا ولاكرما) وفقنجه كـچ عطـالر ايله نقدر مسرف ومبذر ايسـه جانب افندی اوقدر ممسك ايمش كيسـه‌سندن برشی ويره‌مديكی كبی بكلك كيسه‌دن دخی شوكا بوكا برشی قابدرماز ايمش . حالت افندی بيوكلری كنديسی صويار وكچوكلری خدمه‌سی صيزيرر ايدی جانب افندی ايسـه خدمه‌يه بوز ويرمز واصحـاب مصالحی صو يدرماز ايمش . حالت افندی برادنی سوء ظن ايله نيجه بی جرملری اتلاف ايدردی . جانب افندی دخی سوء ظن ايله معيوب ايسه‌ده مجرد ظن اوزرينه كمسنه‌نك جاننه قيمز ايمش . حالت افندينك يوزندن كوريلان مضرتلرك حسابی روز محشره قالمشـدر . اما جانب افندينك يوزندن دولت وملت برضرر كورمامشدر . قصورسز انسـان اولماز فقط محسناتی قبحيـاتنه غالب اولنلر شايان مدح اولور . رجال دولتده ارانيله‌جق جهت ايسه دولته خدمتلرينك موازنهٔ نفع وضرريدر . دولت آدملرينك فضائلندن ايسـه فواضلندن بحث اولنمق اولادر .

كريد سرعسكری هـاشم عثمـان پاشـا فوت اولمغله قنـديه ايالتی وكريد سرعسكرلكی صفرك اون سكزنجی كونی بروجه الحاق خانيـه متصرفی وزير لطف الله پاشايه توجيه بيورلدی .

مرحوم هاشم پاشا خليل افندی نامنده برقپوچوقدارينك اوغليدر اوائلی حالنده باش محاسبه قلمنه دوام ايدوب بعض ولاتك دائره‌سـنده واواخر دور سليميده قپـودان دريا اولان الحاج اسـعد محمد پاشـانك خزينه‌دارلق

خدمتنده بولندقدنصکره پدرینک شهر امینی مرحوم ابراهیم افندی ایله حقوق قدیمه‌سی اولدیغندن انک همتیله خواجه‌لق رؤسی الدی وحالت افندی رکاب همایون کتخداسی ایکن انک کتابت خدمتنده بولندقدنصکره بعض وزرانک قپو کتخدالغی ایله چکنمکده اولدیغی حالده سواری مقابله‌جیسی اولدی . فقط تمشیت غرضی ضمننده بعض وزرایه یازمش اولدیغی تحریرات دروغ ایات برتقریبله میدانه چیقدقده نفی وچندماه مرورنده عفو واطلاق وبعده عهده‌سنه رتبهٔ میرمیرانی ایله علائیه سنجاغی توجیه واندن مأموریتی رسمو محافظه‌سنه نقل اولندی . سخی وجوانمرد وممتزح وایش بیلور وغیور وجسور برآدم اولوب رسموده خدمتی تحسین اولنمغله وزیر وسرعسکر اولمشیدی (عفی عنه) .

صفرک یکرمی ایکنجی جمعه کونی صلب پاک شهریاریدن بردختر سعد اختر طوغوب منیره سلطان تسمیه بیورلدی . ولادتنه وقعه نویس اسعدافندی (طوغدی منیره سلطان دنیا منور اولدی) تاریخ جوهر داریی سویلمشدر .

سلطان مصطفای ثالث حضرتلرینک کریمهٔ محترمه‌لری بیکخان سلطان ربیع الاولک اون بشنجی کیجه‌سی عازم دارالنعیم اولمغله قصبهٔ ابی ایوب انصاریده مهرشاه والده سلطان تربه‌سنده دفن اولندی .

طرابلس شام بکلربکیسی عظم زاده سلیمان پاشا فوت اولمغله طرابلس شام ایالتی ربیع الآخرک سکزنده رتبهٔ میرمیرانی ایله فی‌الاصل اول حوالی قبائلندن اولوب عکا مصلحتنده سیر وسلوکی پسندیده اوله‌رق عهده‌سنه قپوجی باشیلق ویرلمش اولان علی‌الاسعد بک عهده‌سنه توجیه اولندی . ینه اول اثناده مرعش بکلربکیسی میرمیران فوزی پاشا فوت اولمغله مرعش ایالتی جمادی الاولانک غره‌سنده اسبق طربزون والیسی حافظ علی پاشایه توجیه قلندی .

فرانسه قرالی اون سکزنجی لوبی دخی بواثناده فوت اولوب یرینه اونجی قارلوس التمش یدی یاشنده اولدیغی حالده فرانسه قرالی اولمغله درسعادتده بولنان فرانسز ایلچیسی جنرال کلمینونک سفارتی تجدد ایلدیکندن جمادی‌الاولانک یکرمی اوچنجی کونی رسومات معتاده

اجراسیله باب عالی‌یه ورود ایله اعتماد نامه‌سنی تقدیم ایتدکده کندوسنه
ومعیتی مأمورلرینه کورککلر وخلعتلر الباس ایدلدی .
جمادی الاولانك یکرمی بشنجی کونی دخی چلدر متصرفی صالح پاشانك
وفات ایلدیکی خبری درسعادته وارد اولمغله رجبك یکرمی بشنجی کونی
سابقا ارضروم اعیانی قپوجی باشی عثمان اغایه رتبهٔ وزارتله چلدر ایالتی
توجیه ایدلدی .
صالح پاشا زعفرانبولی خاندانندن مصطفی اغا نام کیمسه‌نك اوغلیدر
بیك یوز یتمش بش سنه‌سی ابتداسنده تولد ایدوب یکرمی برپاشنده ایکن
استانبوله کلدکده دایسی اولان صدر اسبق محمد عزت پاشا ضربخانه
ناظری بولنمغله ناظر مشار الیهك قاین پدری صدر اعظم خلیل حمید پاشانك
دائره‌سنه انتساب ایتمش وانك وفاتندن صکره دایسی خانیه متصرفی
اولدقده اودخی برلکده کریده کیتمش ایدی . ایکیوز طقوز سنه‌سنده
دایسی صدر اعظم اولدقده اودخی اکاخزینه دار و بعده قپوجی باشیلق
رتبه‌سیله حصه‌دار مسار اولدی . دایسنك عزلنده صاحب ترجمه
مدت مدیده کوشه کزین انزوا اوله‌رق خانه‌سنده قالدی بعده اون سکز
سنه‌سنده میراخور ثانی ویکرمی بر رمضاننده رتبهٔ وزارتله قپودان دریا
اولوب متعاقبا انکلیز دونماسنك اقدکز بوغازندن دخولی اوزرینه عزل
وکلیبولی‌یه نفی اولندی . ویکرمی التی سنه سنده عهده‌سنه قسطمونی
سنجاغی توجیه قیلندی . بعده بوزاوق مع قیصریه ومعادن اماتنی
منصبلرنده وشام واناطولی ایالتلرنده ودیکر طشره منصبلرنده بولندی .
نهایت بروجه بالا چلدر منصبنده ایکن ترك دغدغهٔ فنا ایدوب کیتدی .
آقدجه صوفیه محافظی اولان برقوفچه‌لی یوسف پاشا هنوز صوفیه‌یه
واروب مدت قلیله اقامتدن صکره حتف انفه وفات ایتمکله رجبك
اون طقوزنجی کونی عهده سنده بولنان تکه وحمید سنجاقلرندن تکه
سنجاغی اطنه والیسی ونیش محافظی بولنان قوانوس زاده وزیر حسین
پاشایه وحمید سنجاغی علائیه متصرفی وازمیرمحافظی وزیر کلامی حسن
پاشایه توجیه بیورلدی .
برقوفچه‌لی یوسف پاشا ایدوسی الاصلدر عنفوان شبابنده پاسبان اوغلنه
سکبان وبرارصکره بلوکباشی وبعده برقوفچه اعیانی اولمشیدی . پاسبان

اوغلنك وفاتنده اكا خلف اولمق اوزره ودين قلعه‌سنه كيرمشيكن سركرده‌لر
پاسبان اوغلنك خزينه‌داری اولان ملا ادريس اغايی محافظلغه انتخاب
ايلمش اولدقلرندن كيرو برقوفچه‌يه كلدی . بعده قپوجی باشی ودها صكره
وزير اولدی . طونه ياليسنده بولنديغی يرلرده ابراز شجاعت واثبات لياقت
ايتمش ايسه‌ده موره طرفنده اسبابك نقصانی ومواقعك صرپلغی حسبيله
نائل مظفريت اوله‌ميوب صوفيه محافظه‌سنه تعيين اولنمشيدی . اوراده
وارستهٔ كشمكش فنا اولمشدر .
رمضانك ايكنجی صالی كيجه‌سی شهزاده عبدالحميدك اسعد افندی تاريخنده
تحرير اولنديغنه كوره چيچك خسته‌لكندن وفاتی حادثه‌سی هركسی
داغدار حزن وكدر ايتمشدر .
يكرمی التی سنه‌سی ربيع الاولنك يكرمی بشنجی كونی تولد ايلمش اولان
فاطمه سلطان دخی چيچك خسته‌لكندن رمضانك اون طقوزنجی سبت
كونی وفات ايتدی .
ينه چيچك خسته‌لكندن شوالك بشنجی كونی منيره سلطان دخی دار
عقبايه كيتدی .
شق ثالث دفترداری فتحی افندی طقسان ياشنده اولديغی حالده خلال
شوالده وفات ايلدی . مرحوم مومی اليه مدت مديده وزرا ديوان
كتابتلرنده وبعض مناصبده استخدام اولنه‌رق نهايت خواجكانك
اك اختيارلرينه مشروطه اولان شق ثالث دفترداراغی ايله بكام اولمشيدی .
خوش صحبت ولاابالی سيرت بر پير ايمش . دم هرمنده براوغلی اولوب
يدی ياشنه قدر معمر وكندوسندن اولجه وفات ايدرك پدرينه مورث كدر
وسوی نعيمه رهبر اولمشدر .
منحل اولان شق ثالث دفترداراغی شوالك اون طقوزنجی كونی ينه پيران
خواجكاندن اسبق انبار امينی اورته كوبلی اسماعيل فرخ افندی‌يه احسان
بيورلدی .
بالاده بيان اولنديغی اوزره وزارتی رفع ايله بروسه‌ده اقامته مأمور اولان
سابقا ديار بكر ورقه واليسی قوت حسين پاشا بروسه‌يه كلوركن اواخر
ذی القعده‌ده الاجه خان مرحله‌سنده وفات ايلمشدر .
فشار البهك مولد ومنشئ اناپه‌در خاصكيلكدن نشئت ايدرك بعض

التزامات ایله روم ایلیده کشت وکذار و بو یولده کسب اشتهار ایدوب برتقریبله ادرنه بوستانجی باشیسی اولدی وطاغلو اشقیاسنك دفعی مصلحتنده خیلی کار کذارلغی کورلدی بعده رتبهٔ وزارتله اناپه محافظی نصب اولنوب اون بش سنه قدر اوراده قالدی . وصکره قارص وقونیه کبی ایالات والویه‌ده بولندی . نهایت دیار بکر والیسی ایکن پك اختیار اولدیغی حالده طمع وتعدیسی مزداد اولمغله وزارتی رفع اولندی . و بروجه بالا منفاسنه کاورکن وفات ایلدی . (عفی عنه)

استانکوی محافظی صدر اسبق حلمی ابراهیم پاشانك وفاتی خبری کلمکله ذی‌الحجه‌نك دردنجی کونی بالواء منتشا سابقا تکه سنجاغی متسلمی قپوجی‌باشی حاجی علی بکه رتبهٔ میرمیرانی ایله توجیه اولندی .

متوفای مشارالیه اسکدارده برچیچکجینك اوغلیدر اوائل حالنده حدیقهٔ خاصه بوستانجیلری زمره‌سنه ملتحق وصکره نفس طورناجیلغی دیدکاری دیرلکه سالك اولوب سردارلقلر ایله دور ممالك ایدرك ایکیوز اون‌سنه‌سنده قدس شریف اغاسی اولمشیدی برقاچ سنه صکره اردو ایله مصره کتدی واوجاق متحیزلرندن بعضلرینك استصحابیله قطاره داخل واغالغه ملازم اولدی . اردوی همایونك درسعادته عودتندن برقاچ سنه صکره بولیله یکیچری اغاسی ویکرمی ایکی صفرنده صدر اعظم وسردار اکرم اولدی . اردوی همایونده یکیچریلرك عصیانی اوزرینه عزل وچند ماه مرورنده سلانیك واندن بوسنه والیلکنه نقل اولندی بش سنه قدر اوراده بولندی بعده وزارتی رفع ایله کلیبولیده اقامته مأمور و برمدت صکره قندیه ایالتیله مسرور اولوب اورادن دخی رفع وزارتیله استانکویده مأمور اقامت اولدیغی حالده روملرك طغیاننده ابقاء وزارتیله استانکوی محافظی اولدی .

فطین وخوش صحبت فقرا پرور واولدقجه اوقور یازار بر ذات ایدی خیر خواه سلطنت سنیه اولمق حسبیله اوجاقلو بیننده مقبول دکل ایدی مشارالیه خفیف‌اللحیه ونحیف‌البنیه اولوب حتی بین الانام کچی بویوزی لقبیله بنام ایکن بوسنه‌ده وجودینه طراوت کلوب شحم ولحم وطول‌لحیه صاحبی بروجیه وجسیم آدم اولدیغی غریبه اولمق اوزره اسعد افندی تاریخنده مقیددر .

اناطولی قاضیعسکری سید یوسف افندی که دور حمید خانیده شیخ الاسلام اولان سید ابراهیم افندینك برادر زاده‌سی اولوب انك نقابتنده و بیك یوز سکسان سکز سنه‌سنده مدرس وایکیوز اون یدیده بحسب الطریق اسکدار و یکرمی بشده بروسه ملاسی اولمش و یکرمی سکزده مکه واوتوز ایکیده استانبول واوتوز یدیده اناطولی پایه‌سی المش ایدی بچن ربیع الآخرده پیر فانی اولدیغی حالده بالفعل اناطولی قاضیعسکری اولوب مدت عرفیه سن تمام ایتمدن اشبو ذی الحجه‌نك اون دردنجی کونی عازم دار بقا اولدی ٠ واناطولی قاضیعسکرلکی اناطولی پایه‌لولرندن سابقا استانبول قاضیسی قاضی زاده طاهر افندی‌یه توجیه بیورلدی ٠

وقایع سفریه

موسم کارزار اولان ایام بهار حلول ایتمکله روم ایلی سرعسکری محمد رشید پاشا شعبانك سکزنجی کونی درت بیك نفر ایله کتخداسنی برقولدن واون برنجی کونی سکز بیك نفرله پیلاسلی زاده اسماعیل پاشایی دیکر قولدن سوق ایدوب صالنه اوزرینه مرتب اولان فرقهٔ عسکریه‌نك لوازمنی دخی استکمال وحرکتلرینی استعجال ایتدکدن صکره کندوسی دخی موسلونك اوزرینه عزیمت ایلدیکی بیانیله مقدما موسلونك محاصره‌سی ایچون ترتیب اولنان طوپ وهاون ومهماتك بران اقدم سفن همایون ایله ایصالی الزم اولدیغنی عرض واخطار ایتمشیدی ٠ او صره‌ده یونان قورصانلرینك اطه‌لر اره‌سنده کشت وکذار ایله بعض جزائر وسواحله ایصال خسار ایتمکده اولدقلری خبرلری دخی توارد ایلدی ٠

بناءً علی ذلك دونمای همایوندن برقاچ قطعه فرقتینك تجهیزاتی هنوز ختام بولمامشیکن دونمای همایونك اولطرفه حرکتی طرف شاهانه‌دن امر اولنمغله قپودان دریا خسرو پاشا رمضان شریفك اون برنجی کونی صغیر وکبیر اون سکز قطعه سفینه‌دن عبارت اولان دونمای همایون ایله بشکطاش پیشکاهندن حرکت ایلدی ٠

ترسانه‌ده دردست انشا اولوب دونمای همایونه الحاق اولنمق اوزره اکمالی استعجال اولنان قروت همایون دخی رمضانك یکرمی ایکنجی کونی وقت مختارده دریایه انزال قیلندی ٠

روم ایلی سرعسکری رشید پاشا برمنوال مشروح ایلرو حرکت ایتدکده

اشقیای یونانیه اسلافنه سدراه اولدقلری کبی اکا دخی سدراه اولمق اوزره تدارکات قویه ایله مدافعه‌یه قیام ایتدیلر ایسه‌ده رشید پاشا اوکنه‌کلان اشقیایی قهر وتدمیر وصالنه‌یی تسخیر واشقیانك کیمنی اعدام وکیمنی اسیر ایدرك موسلونك پیشکاهنه واروب براً جوانب ثلثه‌سنی احاطه وصودن صویه طابیه‌لر انشا وطوپلر وضع ایله محاصره ایدوب دونمای همایونك ورودینه منتظر اولدیغنه دائر تحریراتی اواسط شوالده دردولته وصول بولدی ٠

موره والیسی ابراهیم پاشا دخی اول اثناده متوندن اناوارین اوزرینه حرکت وشدتلو محاربه‌لر ایدرك براً و بحراً اناوارینی حصر وتضییق واوچ قطعه اشقیا سفینه‌لرینی ضبط ایتدکدنصکره اشقیا و یره ایله تسلیمه مجبور اولدیلر بالجمله اسلحه واموال کثیره‌لری اغتنام اولندی ٠ و بحسب المقاوله اشقیای مرقومه سفینه‌لر ایله موره‌ده کائن قلاموطه‌یه نقل اولندیلر ٠ فقط ایچلرنده بولنان مانیه بکی ماورو میخالینك اوغلی یورغاکی ومزستره قپتانلرندن پتراکی انابولی قلعه‌سنك استیلاسنده اشقیا یدنده قالان وزیر علی نامق پاشا ومیرمیران سالم پاشا ایله مبادله اولنمق اوزره الیقونلمدی ٠ بومظفریته دائر ابراهیم پاشا طرفندن کوندریلان تحریرات اواخرشوالده درسعادته وصول بولمشدر ٠ بعده ابراهیم پاشانك ارقادیه واندروسه وقلاماطه و برغوس قضالریله نیشی وکچوك مانیه وحوالیسی بربر رعنوة ضبط وتسخیر ایلدیکی خبر مسرت‌اثری دخی اواسط ذی القعده‌ده درسعادته واصل اولمشدر ٠ کله‌لم دونمای همایونك احوالنه ٠

قپودان پاشا خلال شوالده آقدکز بوغازندن خروج ایله بعده اندره بوغازنده اشقیا قورصانلرینه تصادف ایله جنك ایدوب خلال محاربه‌ده خزینه کمیسی سوزان اولمش ایسه‌ده اشقیا کمیلری مغلوب ومنهزم اوله‌رق فرار ایتدکدنصکره دونمای همایون سوده لیماننه داخل واندن حرکتله ذی القعده‌نك یکرمی اوچنجی کونی موسلونك پیشکاهنه واصل اولدی ٠ فقط اطرافده طولاشان سفائن اشقیانك دونمای همایوندن زیاده اولدیغنه و بروجه بالا اندره بوغازنده واقع اولان محاربه‌ده دونما سفینه‌لری رخنه دار اوله‌رق تعمیره محتاج اولدقلرینه ومصر دونغاسی هنوز کلمیوب قپودان پاشا ایسه احتیاطکارانه ومحترزانه حرکت ایده کلدیکنه مبنی بورایه ورودندن یکرمی

كون صكره سفينه لرى تعمير ايتمك اوزره اسكندريه يه كيتمشدر • سفينه لرك تعميرى فائده سندن بشقه محمد على پاشا كندوسنه برچوق هداياى كرانبها ونقداً بيك كيسه ودائره سنه بشيوز كيسه آقچه اعطا ايتمشدر • فقط مسئلهٔ يونانيه نك ظهورندنبرو دوننماجه بر ايش كوريله مامسندن طولايى امراى بحريه يه توبيخ واعتراض وقپودان پاشايه تعريض ايلمشدر • ترسانهٔ عامره ده دردست انشا اولان قروت همايون بو اثناده اكمال ايله غرهٔ ذى الحجه ده بحره ايندير لمشيدى •

وقايع سنه ١٢٤١

طربزون ليماننده دردست انشا اولان درت قطعه قروت دخى تمام اوله رق طربزون واليسى چچن زاده وزير حسن پاشا طرفندن كوندرلمكله محرمك يكرمنجى كونى درسعادته وصول بولديلر •

ابراهيم پاشا بروجه بالا موره ده بعض قلاع وبقاعى فتح ايتدكدن صكره طراپوليچه اوزرينه حركت ايتدكده اشقيا لونديره بوغازينى طوته رق سدراه اولمق ايستمشلر ايسه ده لدى المحاربه عساكر اسلاميه غالب كله رك طراپوليچه نك دخى تسخير اولنديغنه دائر ابراهيم پاشانك بشارتنامه سيله سلحدارى اواخر صفرده درسعادته لدى الوصول سلحداره برثوب كرانبها اكسا وسنوى بشبيك غروش فائضلو سهم اعطا ايدلدى معيتنده كى تاتارلره دخى خلعتلر كيديرلدى وعطاياى سنيه ويرلدى •

اول اثناده اشقيا قزل حصار قلعه سى اوزرينه هجوم ايتدكده اغريبوز متصرفى عمر پاشا يتيشوب جمعيت اشقيايى طاغتمش اولديغى خبرى دخى بالورود موجب ابتهاج اولدى •

بالاده بيان اولنديغى اوزره اولونيه لى مرحوم ابراهيم پاشا زاده ميرميران سليمان بك بعض مواعيد ايله تشويق اولنه رق موصلونك اوزرينه مأمور اولديغى كبى پيلاسلى زاده ميرميران اسماعيل پاشايه دخى موصلونك ايشنده حسن خدمت ايلديكى حالده عهده سنه رتبهٔ وزارتله يانيه متصرفلغى توجيه اولنه جغى وعداولنمشيدى • سليمان پاشا كليتلو طوسقه عسكر يله موصلونكه كلوب انجق ساده دل برذات اولديغندن واسماعيل پاشا ايسه موعود اولان رتبه ومنصبى استحصالده استعجال وسليمان پاشا معيتنده كى عسكرلك سركرده لرى ارهسنه القاى شقاق ايله برابر سليمان پاشايى دخى اغفال ايتمكله مرقوم

سرکرده‌لر سلیمان پاشادن روکردان اوله‌رق انك معیتنده خدمت ایده‌میوب
اسماعیل پاشا معیتنده بولنورلر ایسه جانسپارانه بذل مقدور ایده‌جکلرینی
سرعسکر محمد رشید پاشایه افاده ایتدکلرنده هر نقدر حرب اوزرنده
بومعامله‌کز اختلال عسکره بادی اولور دیو نصیحت ایلمش ایسه‌ده
مثمر اولمیوب بو صره‌ده سلیمان پاشا دخی ناکهان اردودن صاووشوب
فرار ایتمکله سرعسکر پاشا عسکری تشتتدن محافظه ایچون چاره‌سز حائز
اولدیغی مأذونیت فوق‌العاده اوزره اسماعیل پاشایه رتبهٔ وزارت توجیه
ایله باب عالی یه انها ایدوب طرف دولتدن دخی تصدیق بیورلمشدر ·
رشید پاشانك شجاعتنه وسوق وتعبیهٔ عسکر خصوصنده کفایتنه دیه‌جك
اولمیوب انجق معیتنده‌کی قوهٔ عسکریه‌نك اکثری ارناود طائفه‌سی ایدی
وکگه‌لرك اکثری مسلمان اولسون لاتین اولسون بومیه برقیه قوقوروز
اکمکی ویکرمی پاره قاتق بها ایله سنه‌ده‌التی آی خدمت عسکریه‌ده بولنمغی
کندولرنجه بروظیفهٔ مخصوصه بیلورلر وبابش وشدت صاحبی جسور
وجنکاور برخلق اولوب شدتلو هجوملر ایله بعضاً بیوك ایشلر کوررلر
ایسه‌ده کوز موسمی کلدیکی کبی مملکتلرینه کیدوب بر یرده توقیفلری
قابل اولماز طوسقه‌لر علی‌الدوام خدمت عسکریه‌ده بولنورلر ایسه‌ده
بونلر ایلقلی عسکر اولوب علوفه‌لری تأخر ایتدیکی کبی درلو فضاحتلره
جرأت ایدرلر · نته‌کیم بروجه بالا سید علی پاشا وحسن پاشا حقلرنده
فوق‌العاده حقارتلر ایتدکلری کبی بادره‌ده بولنان سیروزی یوسف پاشایی
دخی بیك درتیوز کیسه آقچه مطالبه‌سیله تضییق ایدوب نهایت سیروزده
تأدیه اولنمق اوزره سند اعطاسیله اللرندن یقایی قورتاره بیلمشدر ·
ابراهیم پاشا اردوسنده دخی خیلی باشی بوزق وار ایسه‌ده انلر کوله‌منلری
قهر وتدمیر وعربستان وسوداندن نیجه یرلری تسخیر ایتمش پیشکین
واولدقجه مضبوط برخلق اولدقدن بشقه ابراهیم پاشا اردوسنده خیلی
معلم جهادیه عسکری دخی وار ایدی · بناء علیه موره‌یه کلدیکی کبی
ازوقت ظرفنده نیجه قلاع وبقاعی فتح وتسخیر ایلمشدر · موسلونك ایشی
ایسه اهم واقدم اولدیغندن ابراهیم پاشا بورایه کلوبده سرعسکر پاشا ایله
برلکده مسلونك غائله‌سنی برطرف ایتملری خصوصی اقدمجه محمد علی پاشا ایله
بالمخابره‌بواثناده ابراهیم‌پاشا موسلونك‌اوزرینه حرکته مأمور بیورلمشیدی ·
ابراهیم پاشا اردوسنه کوندرلمك اوزره محمد علی‌پاشانك قپو کتخداسی

نجيب افندى معرفتيله ات و باركير اشتراسنه تشبث ايلديكى رسيدهٔ سمع همايون اولنجق درحال اصطبل عامرهدن مزين اكرلو برو يدككندست يكرمى رأس اعلا اسبلر تهيهٔ وطرف وكالتپناهيدن بش وجانب فتوى پناهيدن درت وشيخ الاسلام اسبق درى زاده ويسينى زاده افنديلر طرفلرندن ايكيشر وبوغاز محافظلرى حسين ومحمد عزت پاشالردن دردر وصدور علمانك زكينلرندن اوچر وديكرلرندن ايكيشر جمعاً يكرمى بش واستانبول پايه‌لولريله ديكر موالى ومدرسيندن جمعاً يكرمى التى ورجال باب عالى ونظار وامنا وخواجكان ووزرا قپو كتخدالرينك متمول اولنلرندن ويكيچرى اغاسيله ركاب اغالرى ايله قپوجى باشيلرك اصحاب يسارندن جمعاً طقسان كه من حيث المجموع ايكيوز اون يدى رأس اسب تدارك وتهيئه ايله ابراهيم پاشايه كوندرلمشدر ٠

محمد على پاشا اسكندريه محافظى اولان دامادى محرم بكى باشبوغ نصب ايدرك برمقدار عساكر جهاديهٔ معلمه ومقدار كافى سفائن ايله موسلونكه مأمور ايلديكندن محرم بك بروجه بالا دونمای همايون ايله اسكندريه‌ده بولنان قپودان دريا خسرو پاشا ايله برلكده اسكندريه‌دن حركت ايله ايكى طاقم دونما برابر اولدقلرى حالده اواسط ربيع الاولده موسلونك پيشكاهنه واصل اولديلر ٠ ابراهيم پاشا دخى اول خلالده طراپوليچه‌دن حركت ايله باليه‌ بادره‌يه واصل اولدى وموره قستلنه كلوب قپودان وسرعسكر پاشالر ايله كورشديلر ٠ ميانه‌لرنده بالدفعات كذران ايدن مذاكرات ومخابراتك نتيجه‌سنده اوچى برلكده بالاتفاق موسلونكك فتحنه غيرت ايلمك اوزره قرار و يرمشلردر ٠

بو صره‌ده بادره‌يه وقستلره لزومى قدر مستحفظ عسكرى وضع واقامه اولنه‌رق سيروزى يوسف پاشا منصبى اولان آيدين وصاروخان جانبنه كوندرلمشدر ٠

وزرانك اره‌لرنده واسطهٔ تأليف اولمق اوزره عظماى رجال دولتعليه‌دن ايكى ذاتك موسلونك طرفنه اعزامى تنسيب اولنه‌رق لدى التأمل چاوشباشى حسنى بك سرعسكر اردوسى دفتردارلغى عنوانيله عزيمته نامزد قيلنه‌رق مصر قپو كتخداسى وباروتخانه ناظرى نجيب افندى ايله برلكده اوائل جمادى الاولاده اوجانبه اعزام اولنديلر ٠ وچاوشباشى وكالتنه

حسنی بگك برادری علی نجیب بك وباروتخانه نظارتنـه نجیب افنـدی زاده احمد شکری بك تعیین قیلنمدیلر ٠
نفس موسلونکده اوقدر متانت واستحکام یوق ایسه ده اوکنده وصاغنده وصولنده سکزر اونر میل قدر صولو وباتاقلق یرلر اولدیغی حالده اشـقیا طرفندن مانع مرور اولمق اوزره آتم آتم قازقلر قاقلمش ایدی ٠ وموسلونك قارشوسنده کائن واسلقوز اطه‌سی که محیطی ربع میل قدر کچوك براطه‌در بورایه استحکامات لازمه ویریلوب بش قطعه طوپ وبشـیوز اشـقیا ایله محافظه اولنمقده ایدی ٠ وبرده موسلونکك جانب غربیسنده وایکی ساعتلك مسافه‌ده اندلیقوز نام جزیره‌نك پیشکاهنده واوچ طوپ منزلی مسافه‌سنده واقع دیگر اطه‌یه دخی اشقیا طرفندن درت طابیه انشا والتی طوپ وضع اولنه‌رق ایکی یوز نفرله محافظه قلنمقده ایدی ٠
سرعسـکر وقپـودان وابراهیم پاشـا وحسنی بك ونجیب افندی بینلرنده بالمذاکره ویریلان قرار موجبنجـه قره‌دن صیچان یوللریله موسـلونك خندقنه واریلوب خندق دخی چبـوق وسـپدلر ایله طولدیریله‌رق رجبك اون اوچنجی کونی طوپ وخمبره ایله ضرب وتضییقه باشلاندی ٠ وطوزله وصغوق صو اسـکله‌لرنده حسـنی بك ونجیب افندی معرفتـلریله انشـا وطوپ وهـاون وضع اولنـان بش قطعه صـال ودیبی دوز صنـدال وفلکه‌لر دریادن طولاشـدیریله‌رق موسلونك لیمانی اغزندن ایچرو النوب چند روز ایسقاندیل ایدیله‌رك ممرومعبرلری کشف وتحقیق اولندقدن صکره بونلره عسـاکر مصریه امراسندن سرچشمه حسین بك باشبوغلغیله ایکی اورطه جهادیه عسکری ارکاب اولنه‌رق واسلقوز جزیره‌سی اوزرینـه سوق وشعبانك غره‌سی اولان جمعه کـونی صباحلین جزیرهٔ مزبوره اوزرینه هجوم اولندی ٠ اشقیا طرفندن شدتلو مدافعه اولنمغله ابراهیم پاشانك کدکلو اغالرندن برقاچی مجروح وبرازی شهید اولدی ٠ باشبوغ حسـین بك آتیـلان طوپ وتفنکه باقیوب قره‌یه بر قورشـون منزلی قاله کندوسنی صویه آتوب ارقه‌سندن جهادیه عسکری دخی اتیله‌رك برفوق العاده جسارت ایله هجوم واقتحام ایتدکلرندن اول کون سـاعت اون برصولرنده واسقلوز جزیره‌سی فتح وتسخیر قلندی ٠
بوراسی برجای حصین ومتین اولمغله موسلونك اشقیاسی اولاد وعیاللرینی

وقيمتلوماللرینی بورایه قویمش اولدقلرندن عساکر جهادیه پك چوق اموال غنائمه نائل اولدیلر . حتی ایچلرندن بریسی فوق العاده کوزل برقیز اسیر ایتمکله انی ابراهیم پاشایه کتوردکده ابراهیم پاشا بویله کوزل قیز سنك کبی جسور غازی یه یاقیشور دیو قیزی اکا احسان ایتمکله برابر قیزك اوکنده کیمك اوزره کندوسنه اون بیك غروش قیمتلو برقات صرمه لو جزایر البسه سی و یرمشدر .

بعده اندلیقوز اطه سنك ضبطی تدبیرینه شروع اولنوب حصولی ایسه سالف الذکر طابیه لرك اتشنی ابطاله موقوف اولدیغندن شعبانك اوچنجی بازار کونی براً سرعسکر رشید پاشا و ابراهیم پاشا و بحراً سرچشمه حسین بك یوریدیلر . براً هجوم ایدن جهادیه عسکرنده حامل لوا اولنلردن پیدرپی طقوزنفری مجروح اولوب دوشمشیکن اثر تعلیم و انتظام اولمق اوزره سنجاغی یره دوشورمیوب ایلرو کیتدیلر . بوصره ده سرچشمه حسین بك صال و صندللر ایله طوپ آته رق طابیه لره تقربنده ینه معیتنده کی جهادیه عسکریله برابر کندوسنی صو یه القا ایله طابیه یه صاریلوب مترسلره دخول و اشقیا اوزرینه سونکو ایله هجوم ایتمکله اشقیا منهزم اوله رق ایچلرندن نیم جان ایله فرار ایدن یکرمی نفردن ماعداسی سونکو ایله اتلاف قیلندی .

فرداسی اندلیقوز اطه سی اوزرینه هجوم قوللری ترتیب اولندقده محصور اولان اشقیا استیمان ایتمکله شمدیلك یانیه و پروزه طرفلرنده اسکان اولنمق اوزره اوزرلرنده کی برقات البسه لریله جانلرینه امان و یریله رك تسلیم اولدیلر بوصورتله اندلیقوز دخی ضبط اولندی .

مقدما سرعسکر پاشا طرفندن بر مقدار سواری ایله صالنه جانبنه کوندرلمش اولان کتخداسی دخی تصادف ایلدیکی اشقیا ایله جنك ایدرك یوز اللی بو قدر کله و ایکیوز قدر اسیر المش و اون بیکدن زیاده اغنام سورمش ایدی .

ابراهیم پاشانك غوستون اوه سنه تعیین ایتمش اولدیغی چورم متصرفی دلیل باشی احمد پاشا دخی اوکنه کلان اشقیایی ضرب و تدمیر ایدرك بو اثناده یوز بو قدر چفت قولاق کوندرمشدر .

عساکر جهادیه نك بو محاربه لرده قازاندقلری شان و اعتبار ارناودلرك

حسدينه طوقوندی هله نائل اولدقلری مغتنمات وعناياتی كوروب اغزلری صولاندی • ميانه‌لرنده كفتكو ايدرك بزده برمحلك تسخيرينه مأموراوليدق ضبط ايتمك ايش دكل ايدی ديمش اولـدقلری ابراهيم پاشانك مسموعی اولدقده رشـيد پاشانك يانته كلوب جمله‌مز بردولت بنده‌سی يز مصالح دينيه‌ده آيری غيری يوقدر فتح اولنه‌جق برچوقدر چونكه ارناود عسكری خدمت ايستيورلر قوللانمامق روا دكلدر ديمكله لدی‌التذكر موسلونكك جانب شماليسـنده كول ايچنده اشـقيا طرفندن برقاچ طابيه انشـاسيله محافظه اولنان مناسـترك ضبطی موسـلونكك فتحنی تسهيل ايده‌جكندن ضبطی خصوصنده ارناودلرك استخدامنی تنسيب‌وسركرده‌لرندن مصطفی‌بك وكرينه اعيانی ولی اغا واماثلی رؤسـايی جلب ايله تعليمات لازمه اعطا ايتدكدن صكره شعبانك يكرمی سكزنجی پنجشنبه كونی ارناود عسـكرينی مذكور مناستر اوزرينه سوق ايلديلر بو عسكر ايسه لايقيله سركرده‌لرينه اطاعت ايلمز وسر كرده‌لری دخی فن حربی بيلمز اولدقلرندن برطـاقی مناسترك ترس طرفندن طولاشوب برطاقی دخی آچيقدن مناسـتر اوزرينه هجوم ايتـدكلرنده ايچلرندن بر مقداری شهيد ومجروح اولنجق بقيه‌سی بوزلدی •

رشـيد پاشا حدتلنـوب بش اون آدميـله الغـار ايدرك النـده ايكی قليج قيريلنجيه‌دك فراريلری ارجاعه چالشدی و بر مقدارينی چويره بيلدی‌ايسه‌ده او ارالق قورشـون ايله بالديرندن ياره‌لندی همان كيرو النـدی • بونك اوزرينه ابراهيم پاشا ميرالای يعنی مومی اليه سرچشمه حسين بكی جهاديه عسـكريله سوق ايتمش ايسـه‌ده ارناودلرك انهزامی انلره دخی باعث تردد اولدقدن بشقه حسين بك صاغ مه‌سندن قورشون ايله اورلدی وكيرودن استمداد ايلديكی صره‌ده صول ممه سـندن دخی ياره‌لندی • اخشام دخی ايرشمكله رجعت اولندی • ايكی كون صكره حسين بكك وفاتی‌هركسه موجب حزن عظيم اولدی •

بومحاربه‌لرده نظام عسكرينی ايستميانلر دخی تعليم وانتظامك محسناتنی تسليم واعترافه مجبور اولمشلردر •

اشـقيای يونانيه دولتـك نظر اهميتنی بشقه طرفه چويرمك اوزره خلال شعبانده اون اوچ قطعه كميلری كيجه‌لين قراكلقده بيروت ساحلنه يناشوب

اولطرفده خالی بولنان برکوچك قلعه‌یه عسکر اخراج ودرت قطعه طوپ تعبیه ایله تحصن ایتدکدن‌صکره ارناود قیافتنده دردتیوز اشقیا بیروت اوزرینه هجوم ایتدکلرنده اهالی بالمدافعه طقسان قدرینی اعدام ایتمکله بقیه‌سی فرار ایله مذکور قلعه‌ده تحصن ایتمشلر . کیفیت عکا والیسنه اخبار اولنمغله درحال مقدار کافی عسکر سوق ایتمکله قلعه‌ده اولان‌وکمیلردن فلکه‌لر ایله امداده کلان اشقیانك اکثری اتلاف وفلکه‌لری ضبط اولنمغله سفائن مرقومه اوساحلدن صاووشوب کیتمشلردر .
ینه اول اثناده برطاقم اشقیا قورصانلری قبرس جزیره‌سنه کله‌رك برمقداری طوزله و برمقداری لیمسون لیمانلرینه کیروب چند قطعه‌سی دخی ماغوسه طرفنه ینا‌شمش‌وقره‌یه درت بش یوزقدر عسکر چیقارمش ایسه‌ده مذکور لیمانلردن آتیلان طوپلردن اورالرده طوره میوب قره‌یه چیقانلرك اوزرینه دخی سوق عسکر اولنه‌رق دفع اولنمشلردر .
وینه اول‌اثناده موره وچاملیجه اشقیاسی قرقدن زیاده‌سفائن ایله قزلحصار قلعه‌سی‌ساحلنه چیقوب قلعه‌یی حصر وتضییق ایتدکلرنده اغریبوز متصرفی عمرپاشا ایلغار ایدوب کلمکله لدی المحاربه اشقیا بیك قدر تلفات وایکی طوپ و برچوق مهمات ترك ایله منهزما کمیلرینه فرار ایدرلر ایکن عساکر اسلامیه تعقیب ایتمکله برچوغی قلیج ایله تلف ایدلمش وبرخیلیسی دخی دکزه دوشه‌رك بوغولمشدر .
اشقیای یونانیه دولته شاشقینلق ویرمك اوزره بویله طرف طرف تجاوز ایتدکاری اثناده برطرفدن دخی موسلونکه بحراً ذخیره ویرمك اوزره اره‌صره دونمای همایون اوزرینه مهاجمه‌دن خالی اولمازلردی . لکن هردفعه سنده مقهور ومنکسر اوله‌رق عودت ایلمشلردر . بوکره یعنی اوائل رمضانده ینه ذخیره ویرمك داعیه‌سیله قرق قطعه سفینه واون بش قطعه آتش قایغی ایله دونمای همایون اوزرینه هجوم واقتحام ایتدکلرنده برقاچ ساعت ممتد اولان محاربهٔ بحریه‌ده دخی منهزم اولمشلردر .
الحاصل اشقیای یونانیهٔ بحرا موسلونکه ذخیره ویره‌میوب براً دخی قوش اوچماز برحالده محصور اولدیغنه مبنی محصورین اطرافده طولاشان بشبیك اشقیا ایله بالمخابره شعبانك اون بشنجی پازار کیجه‌سی وقت معینده انلر موسلونك قربنده اولان جبله کلوب اشارت قالدردقلرنده محصورین

دخی موسلمونکدن خروج وجانسپارانه هجوم ایله عساکر اسلامیه یی
شاشیره‌رق کندولرنجه برسلامت یولی بولمق اوزره قرار ویرمش
اولدقلری حالده ایچلرندن برپاپاس بالاستیمان اخشامه قریب کلوب
بوسری خبر ویرمکله درحال سرعسکر رشید پاشا متریسلرده اولان
عسکرك بصیرت اوزره بولنملرینی تنبیه و پوصو محللرنده عسکر تعبیه
ایتمشیدی . و بعد الغروب هواده بلوت و یاغمور ظهور ایتمش اولدیغی
حالده عساکر اسلامیه‌نك بولندیغی موقع آچیق ایدی . خارجده‌کی
اشقیا کلدی زعمیله وعساکر اسلامیه‌یی غافل ظنیله موسلونکده‌کی
اشقیا ساعت اوچده چیقوب عساکر اسلامیه اوزرینه هجوم ایتدیلر کیمی
پوصویه اوغرادی‌و کیمی متریسلردن آتیلان طوپ وتفنکه هدف اولوب
کیتدیلر . عساکر اسلامیه ایسه شجیعانه اقتحام ایله موسلونکه کیردیلر
بومحاربه کیجه ساعت یدی‌یه قدر ممتد اولدی اشقیادن درتیوز مقداری
مجروحاً طاغ طرفنه قاچوب قورتلدی انلردن وصبیان ونسواندن ماعدا
اشقیا کافة اتلاف ایدلدی . شهدانك مقداری ایکی بیك واشقیانك
تلفاتی یدی بیك راده سنده اولدیغی بالتعداد تبین ایلدی . اشقیا
ایچنده طوسقه لردن آیلغه طمعا دینی‌دنیاسنه دکشمش محمدوعمر وحسن نام
اوچ سرکرده بولندی . موسلونك جوارنده برقلعهٔ حصینه‌ده اوتوز
قدر اشقا ایله قپانمش اولان نارده دسپوتی ایله ترحاله قپتانلرندن استریو
التی ساعت مدافعه ایتدکدن‌صکره جانلرندن مأیوس اوله‌رق کندولرینی
احراق ایله محو اولوب کیتمشلردر .
بومظفریت عظیمه‌یه دائر سرعسکر وقپودان وابراهیم پاشالرك
تبشیرنامه‌لری شعبانك یکرمی اوچنجی کونی متوالیاً درسعادته وصول
بولدی . موجب سرور نامحصوراولدی . ابتدا وارد اولان تاتارلرینه
قونطوش سمورلر ایله عطایای سنیه و بعده تحریرات مفصله ایله کلان
تاتار اغالرینه کذلك فروهٔ سمور ایله ایکیشر بیك غروش فائضلو سهملر
ویرلدی . ووزرای مشار الیهم ایله مصر والیسی محمدعلی پاشایه
ویپلاسلی زاده وزیر اسمعیل پاشایه سراسره قاپلوسمور تشریفات شاهانه
وتلطیفی حاوی خطوط همایون ملوکانه ارسال بیورلدی . وحسنی‌بك
ونجیب افندی ایله مصر دونتماسی باشبوغی محرم بکه والتی نفر میر الایلره

ودیکر اوتوز نفر سرکرده‌لره ارکان سمور کورکلر وسائر رؤسایه قونطوش سمورلر ایله یالدزلی وشمسه‌لی وجانفسلی قاپوتلر و کشمیری شاللر کوندرلدی . بونلرك ضربخانه‌ده اعمال اولنان شمسه‌لرندن بشقه سمورلری وقاپلری ایله قاپوتلرك وشاللرك بهالری اوچیوز اللی یدی بیك یدی یوز اوتوز ایکی بوچوق غروشه بالغ اولمشدر .

مصر والیسی محمد علی پاشا ایله قپودان دریا خسرو پاشا میانه‌لرنده اسکی ماجرالردن طولایی خصومت اولوب بوخصومتك اوغلی ابراهیم پاشایه توارثی طبیعی ایدی واکرچه موصلونك محاصره‌سی اثناسنده ظاهرا اتفاق ایله ایش کورمشلر ایسه‌ده موصلونك فتحندن صکره اره‌لری آچیلوب یکدیکری علنا ذم وقدح ویکدیکردن تحریراً اشتکا ایدر اولدیلر . چونکه کرك ابراهیم پاشانك یانده وکرك موره‌ده اولان عسکر اوتوز ایکی بیك بوقدر نفوس اولوب بونلرك ذخیره‌سی مصردن کلمك لازم کلدیکندن ذخائر وسائره‌نك اسکندریه‌دن بورایه نقلی ایچون دونمای همایوندن مقدار کافی کمی کوندرلمسنی ابراهیم پاشا تکلیف ایتدکده قپودان پاشا هله شو موصلونك ایشی بتسونده اوزمان دونمای همایوندن مقدار کافی سفینه افراز وارسالی مناسب اولور دیه‌رك ابراهیم پاشایی آوتمش ایدی موصلونك ایشی بتدکدن صکره رشید پاشا ایله اوچی برلکده اولدقلری حالده بوماده درمیان اولندقده خسرو پاشا درت فرقتین وبرمقدار قروت وبریق ترتیب ایله دفترینی کوندره‌جکنی طاتلی وعد ایلمشیکن دفتردن صرف نظرله همان برفرقتین وایکی کچوك کمی افراز ایدوب کوندرمش بویله اوچ کمی ایله نقل اولنه‌جق ذخیره ایسه ابراهیم پاشا اردوسنك وموره‌ده‌کی اهل اسلامك احتیاجاتنی ایفا ایده‌میه‌جکی درکار بولنمش ایدی . ابراهیم پاشا مقدم ومؤخر خسرو پاشانك بومثللو معامله‌لرندن دلکیر اولدیغی حالده بومعامله‌سی اوزرینه فوق العاده حدتلنوب خسرو پاشایه پك آجی برتحریرات کوندرمش وباب عالی‌یه تقدیم ایلدیکی شکایتنامه‌ده دخی موره‌ده‌کی عساکر واهالی‌یه ذخیره یتشدیرلمسی ایچون دونمای همایوندن لزومی قدر سفائن افراز ایله مصره کوندرلمسی قپودان خسرو پاشا ایله هرچند مذاکره ایدلمش ایسه‌ده مجرد منافسه‌سنك اجراسی غرضیله بونجه جنود ونفوس موجوده‌یی آجلقدن تلفه سببیتی ارتکاب ایلدی دیو یازمش ایدی .

محمد علی پاشا بویله برمکمل اردو ایله اوغلنی کوندروب بواردونك مصارفنی کندو طرفندن ایفا و ذخائر و مهماتنی مصردن ارسال اتمکده اولدیغی حالده ذخائرك نقلی ایچون دونمای همایوندن معاونتده تجویز تقصیر اولنمسی پك زیاده کوجنه کیدرك دردولته تقدیم ایلدیکی شکایتنامه‌لرده دونمای همایون کیلرندن مناسب مقداریک مصره ارسالیله ذخائر و مهمات نقلی خصوصی موره‌ده بولنان رؤسایه دفعات ایله اخطار ایلدیکی حالده ثمره‌سی کوریله مدیکندن اسکندریه‌ده سیغورطه‌جیلر ایله نقل ذخائر ایدلمسی تصور ایدلمش ایسه‌ده چاره بولنه‌میوب نهایت بعض تجاری اطماع ایله کوندردیکی کیلردن یالکز بریسی واصل اوله‌بیلوب دیکرلرینك یداعدایه کرفتار اولدیغندن بحثله بوبابده هردرلو خدمت و غیرتدن کیرو طورمیوب انجق بو حالك امتدادی بونجه زحمتلر ایله تجمع ایدن قوهٔ اسلامیه‌نك اضمحلالنی موجب اوله‌جغنی و بولنه قونلمش اولان قره و دکز طاقمنك خلاصی امر عالی‌یه منوط بولندیغنی انها و خسرو پاشا کرك مصالح بریه‌ده و کرك مصالح بحریه‌ده ایشه یارار آدم اولمدیغندن عزلیله یرینه جسور و غیور برذاتك تعیینی لازمهٔ حالدن اولدیغنی و بویله کیدرسه اوغلی ابراهیم پاشایی مصره جلب و اعاده‌یه مجبور اوله‌جغنی لسان شدت ایله عرض ایلمشدر ٭

قپودان پاشا ایسه جن فکرلی و جربزه لو و مزاج عصره اشنا اوله‌رق کندوسنی طرف سلطنت سنیه‌یه سودرمش اولدیغی حالده ابراهیم پاشانك اطوار خود سرانه‌سندن و کندو سنجه سببی معلوم اولمیان معاملات متمردانه‌سندن و برلکده ایش کورمك ممکن اولمیه‌جغندن بحثله موره و چاملیجه ایشلری ابراهیم پاشایه و سیسام ایشی کندوسنه بالتخصیص وظیفه‌لرینك تفریقندن غیری چاره اولمدیغنی لازم کلان مقام و موقعلره لسان مناسب ایله عرض و بیان ایتمشیدی ٭

کیفیت درسعادتجه لدی المطالعه قپودان پاشا بعض اشقیا محاربه‌لرنده مظفر اولدی عزلی صره‌سی دکلدر ابراهیم پاشا ایله اجتماعی دخی موسلونك مصلحتی ایچون ایدی شمدی ایسه اکا حاجت قالمدی وظیفه‌لرینك تفریقی مناسب اولور دیو بیورلدی و موره جهتی بتون بتون ابراهیم پاشایه ترك و چاملیجه و صولیجه اطه‌لرینی اورمق اوزره معیتنه دونمای همایوندن یکرمی قطعه کمی افرازایله کندوسنه ارسال اولنوب قپودان پاشایه سیسام

اطه‌سی ایشی براغلدی . حالبوکه اول اثنـاده دولتعلیه تنظیم عسکرایله مشـغول اولدیغندن قپودان پاشـانك درسـعادته جوار محلده بولنمسی لازمهٔ حالدن کورلمکله شوالك اواخرنده اقدکز بوغاز ینـه کلوب اوراده لنکرانداز اقامت اولدی . نجیب‌افندی دخی درسعادته کلدی اماحسنی‌بك روم ایلی اردوسی دفتر دارلغیـله روم ایلی سرعسکری محمد رشید پاشـا معیتنده قالدی .

قاچ یلدر اول حوالی‌یه سـوق اولنـان اردولرمنهزم اوله‌کلدیکی حالده بلطفه تعالی بوسنه رونما اولان آثار مظفریت بادئ شکرانیت اولمشدر . فقط متعاقباً ابراهیم پاشا ایله خسرو پاشا اره‌سنده پك زیاده عداوت وقوع بولمشدر .

وبرده روملر حقنده اخذ انتقـام یوللو اجرا اولنان معـاملاته اوروپاجه نظر ناخوشنودی ایله باقلمغه باشلایوب حتی موسلونکك تسخیری عقبنده انکلیز باش‌ترجمانی باب‌عالی‌یه کله‌رك موسلونکدن براز یونان سرکرده‌لری کتورلمك اوزره ایمش بونلرك حقنـده معاملهٔ تحقیریه اجرا اولنمـامسی دولتنك مطلوبی اولدیغنی بیان ایلمشدر . وزیرده بیان اولنه‌جغی وجهله انکلتره وفرانسه دولتلری یونانیلری تصحب والتزامه قیام ایتمشلردر .

محمد علی پاشـا دخی خسرو پاشـانك معاملاتندن دلکیر اولدیغی حالده اوروپالولرك موره ایشـنه قارشمغه باشـلادقلرینه نظراً موره مصلحتنك پولتیقه‌جه مشکلاته دوشـه‌جکنی ودولتعلیه‌نك تماميله مطلوبنـه موافق صورتده تسویه‌اولنه‌میه‌جغنی اکلادیغنه‌مبنی عرض وناموسی‌ایله بوایشك ایچندن چیقمنك چاره‌سنی ارامغه باشلامشدر .

مع مافیـه موسلونك ایشی بتدکدن صکره ابراهیم پاشا موره‌یه عزیمت ایله ره‌راستی بولنـان محلرده بعض جبال شاهقه‌ده تحصن ایدن اشـقیانك طـابیه ومتریسلرینی ضبط وتخریب واشـقیانك چوغنی اسیر وحیوانات کثیره اغتنـام ایله برابر اشـقیادنده اسیر اولان بشـیوز اللی نفر رجال ونسوانی تخلیص ایتمشدر .

رشید پاشـا دخی موسلونکك تسخیرندن صکره کربنه اعیانی ولی اغا ایله تفنکجی باشیسی کریدلی مصطفی اغایی برمقدار عسـکر ایله موسـلونکك محافظه‌سنه براغوب کندیسی تسخیرآتنه نیتیله حرکت ایلدکده ره‌راستنده

بولنسان صالنه رعاياسی استيمان ايتمكله ايلروكلنلرندن برقاچنی رهن صورتيله كتورمك اوزره كندولرينه رای بيورلديسی ويردی و بورهنلری ازدينه كوندرمك ورعايانك سلاحلرينی دوشرمك اوزره صالنه‌ده بيك نفرله بسركرده براغوب كندوسی ذی القعده نك يكرمی بشنجی كونی اردوی همايون ايله صالنه‌دن ايلرو حركت ايلديكی اثناده لواديه واستفه قوجه باشيلری دخی امان ديلديلر · انلرك دخی سلاحلرينی طوپلامق اوزره التی بيك نفرله كتخداسنی كوندردی وكندوسی ايلرو حركت ايدوب انجق آتنه مستحكم ومحاصره‌يه محتاج اولديغندن ابتدا وراسنده‌كی دربند اشقياسنی قهر وتدمير ايلمك اوزره اول طرفه كيتمش وقريب العهدده آتنه‌نك دخی تسخير اولنه‌جغی تبين ايتمشدر ·

بوصورتله قارلی ايلی واينه بختی سنجاقلری ضبط اولنمش ديمك اولوب حالبوكه مقدما رعايادن عصيان ايدنلر روم پطريقی طرفندن آفوروز ايدلمش ايدوكندن شمدی بوآفوروزك بوزلمسی لازم كلديكندن رعايانك بوكادائر اولان استدعالری ايله درسعادته برقاچ راهب كوندرلمشيدی ·

بونك اوزرينه روم پطريقی طرفندن اشبو قرق برسنه‌سی اواخرنده برعفونامه كوندرلمشدركه ترجمه‌سی زيرده (۸) رقيله ايراد اولنور ·

سياق حاله نظراً قريب العهدده يونان اختلالنك كلياً برطرف اوله‌جغی اميد قويسی بادئ ممنونيت اولمقده‌ايسه‌ده زيرده بيان اولنه‌جغی وجهله‌اول اثناده يكيچری وقعه‌سی ظهور ايدرك دولت عليه تنظيمات ملكيه وعسكريه ايله مشغول اولديغندن استانبولك ديكر وقوعاته عطف نظر اهميت ايده‌جك وقتی يوق ايدی ·

روسيه‌لو ايسه بوصره‌ده بعض مواد عهديه‌نك ايضاحی لزومنی درميان ايدرك دولتعليه‌يی تصديع ايلمكده ايدی ·

بعض توجيهات

مكتوبئ صدرعالی ديوريكی يازيجی محمد افندی زاده عارف بك وبكلكجی محمد هادی افندی بعضاً اجتماع ايله اراجيف سويلشوب كيجه‌لری دخی برمحلده عقد انجمن سفاهت ايده كلدكلری واصل سمع عالی اولمغله محرمك ايكنجی كونی ايكيسی يردن عزل اولنديلر ·

اسبق مكتوبئ صدرعالی سليمان فائق افندی مجموعه‌سنده بيان ايلديكی اوزره

اول کون تبریك سال جدید ایچون باب عالی یه کیدوب هنوز تشریفات اوطه سنده ایکن صادر اولان ارادهٔ سنیه موجبنجه جایکاه قدیمی اولان صدارتعظما مکتوبجیلغنه نصب اولندی . بکلکجیلك دخی آمدئ دیوان همایون پرتو افندی یه وآمدجیلك علمای خلفای آمدیدن بوز اوقلی عاکف افندی یه توجیه قلندی .

یکیچری اغاسی حسن اغا ضبط حشراتدن اظهار عجز ایله استعفا ایلمش اولدیغندن محرمك یکرمی بشنجی کونی عزل ایله یرینه قول کتخداسی جلال الدین اغا یکیچری اغاسی نصب اولندی . ایشته اك صکره کی یکیچری اغاسی بو جلال الدین اغادر .

صفرك اون بشنجی کونی وقعه نویس شانی زاده عطاءالله افندی عزل ایله وقعه نویسلك مأموریتی ینه طریق علمیه دن استانبول قاضیسی وقایع کاتبی اسعد افندی عهده سنه توجیه ایدلدی .

اولوقت شانی زاده تاریخنی اوتوز التی سنه سی غایتنه قدر تحریر ایدرك بش سنه لك وقوعات تداخلده اولوب انجق ضبط وقایع جریده لرینی خلفنه دور ایتمشدر . بناء علیه اسعد افندی تاریخنه اوتوز یدی سنه سی ابتداسندن بدأ ایلمشدر . شانی زاده نك عزلی حکیم باشی بهجت افندینك اثر سعایتیدر تفصیلی زیرده کله جکدر .

بالاده بیان اولندیغی اوزره ابراهیم پاشا اناوارین قلعه سنی تسخیر ایتدکده الهچن مانیه بکی پتروزاده یورغاکی ایله مزستره قپتانلرندن پتراکی یی مقدما اسیر اولان وزیر علی نامق ومیر میران سالم پاشالر ایله مبادله ایتمك اوزره توقیف ایتمشیدی . انکلتره لو واسطه سیله امر مبادله اجرا اولنه رق نامق پاشا ازمیره چیقارلمشیدی . موره جانبنده بویله معلومات محلیه سی اولان ذواتك بولنمسنده فائده درکار اولدیغندن شعبانك یکرمی بشنجی کونی عهده سنه اینه بختی وقارلی ایلی سنجاقلری توجیه بیورلدی .

شوالك دردنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده سابقا بکلکجئ دیوان همایون محمد هادی افندی یه اناطولی محاسبه جیلیکی توجیه ایدلدی .

✵ بعض وقایع اجنبیه ✵

پروسیا دولتی درسعادتده مقیم مصلحتکذارینه اورته ایلچیلك پایه سی ویرمش اولدیغندن ربیع الآخرك یکرمی طقوزنجی صالی کونی ترتیب اولنان

دیوان همایونده امثالی وجهله خلعت کیوب حضور همایونه داخل اولەرق
نامه‌سیله برعدد پرلانطه الماسلی قوطی وایکی عدد مجوهر قبضه‌لی قلیج والتون
قاقه برچفت تفنك وفلمنك محصولی اون ایکی طوپ چوقه واون ایکی طوپ
پاتسقه‌دن عبارت اولان هدایاسنی قاعدهٔ مرعیه‌سی اوزره تقدیم ایلدی ٠
جمادی‌الاولانك یکرمی دردنجی صالی کونی دخی (رجج) مواجبنك
اعطاسی بلکه ائتلافی ایچون ترتیب اولنان دیوان همایونده درسعادتده
اقامت ایتمك اوزره کلمش اولان فلمنك ایلچیسی حضور همایونه دخول ایله
نامه وهدایاسنی تقدیم ایتدی ٠
شعبان معظمك اون طقوزنجی صالی کونی قسطین مواجبی ایچون ترتیب
اولنان دیوان همایونده یکیچری عسکری نامنه برطاقم کروه بطالین مبالغ
کلیه اخذ ایتدکدن صکره انکلتره دولتی طرفندن (لورد استرانقفورت)
یرینه درسعادت بیوك ایلچیسی نصب اولنوب آلای ایله باب عالی‌یه ورود ایله
اعتمادنامه‌سن تقدیم ایلمش اولان موسیو (قانینغ) قانین حضور همایونه
مثول ایله نامه وهدایاسن تقدیم ایتدکده کندوسنه سراسره قاپلو سمور کورك
اکساسندن فضله اورته قپوده آماده وکندوسنه احسان اولنان بررأس
دونانمش آته ارکاب ایله حقنده بوآنه‌قدر امثالی سبق ایلمدك صورتده
وفوق‌العاده احترام کوسترلدی ٠ واون‌قدر معیتی مأمورلرینه سمور
قونطوش ویکرمی قدر آدملرینه کراکه خلعتلر کیدیرلدی ٠ پك چوق
وقت معمر اولەرق مدت مدیده بیوك ایلچیلك ایله درسعادتده بولنان مشهور
قانین بودر ٠
بالاده بیان اولندیغی اوزره ایرانلو ایله عقد مصالحه اولندقده سفارتله
درسعادته کلوب کیدن قاسم خانك درسعادتده براقش اولدیغی اغا مصطفی
نام مصلحتکذار وفات ایتمکله یرینه منشیٔ سرکار عنوانیله میرزا رضا نام
مصلحتکذار شهزاده عباس میرزانك صدر اعظم وشیخ‌الاسلامه بر رقطعه
مکتوبیله درسعادته وارد اولمشیدی ٠ موقت صورتیله کلوب کیدن
ایلچیلره ازقدیم تعیینات ویریله‌کلمش اولدیغی جهتله قاسم خانه دخی عودتنه
قدر تعیینات ویرلدی وداٸمی اقامت ایلك اوزره کلان سفرا ومصلحتکذارانه
تعیین ویرلمك معتاد اولمدیغی حالده قاسم خانك عودتنده مصالحه‌یه حرمةً
اغا مصطفانك حصه‌سنه عائد اولان مقداری قطع اولنیوب التی‌آی قدر

ویرلمشیدی ٠ میرزا رضانك ورودنده ینه فوق‌المعتاد اوله‌رق کندوسنه برخانه استکرا وتفریش وابتدای نزولنده برازده مأکولات ویرلمشیدی میرزا رضاایسه علی‌الدوام تعیینات اعطاسنی استدعا ایتمکده اولدیغی حالده برطاقم نابجا ادعالر ایله باب‌عالی‌یی تصدیعدن خالی دکل ایدی وبرده فرنکلرك روم طائفه سندن بعضیلرینه پاتنته اعطاسیله حمایه داعیه سنده بولندقلرینه قیاساً اودخی ارمنیلردن بعضیلرینه پاتنته اعطاسیله جزیه‌لرینی کندو تحصیل ایتمك ایستمکله میدانه امثالی سبق ایتمیان برمادۂ منازعه قویدی ٠ ودولتی طرفندن معاشی اولمدیغی جهتله درسعادتده بولنان ایران تجارینك صرتندن چکنمکه مجبور اوله‌رق چوغنك بغیروجه آقچه‌سنی الدیغی جهتله انلرك بیننده دخی اعتباردن دوشمشیدی ٠ بناءً علی ذلك بنم ایشلرم کورلمیور بکا رعایت اولنمیور دولتم طرفنه عودته رخصت ویرلسون دیوکاه وبیکاه اشتکا ایتدکجه حقکزده عهود وشروطه مغایر برکونه معامله اولندیغی یوق ایکن عودت سوزی نابمحل کورینور یوللو جوابلر ویرلمکده ایدی ٠

حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره دولتعلیه ایله ایرانلو بیننده عقداولنان معاهده ده داخل حدود خاقانیه اولان کردستان طرفلرینه وکردستان سنجاقلری توجیهاتنه دولت ایرانیه جانبندن مداخله وسابق ولاحق سنجاق متصرفلری حقنده اجرای تحصب اولنمامق وحدود قدیمۀ دولتعلیه داخلنده اولوب کرك اثنای حربده وکرك مقدم دولت ایرانیه یدینه چکمش اولان بالجمله قلاع واراضی وقضا وقصبات وقراسند مصالحه تاریخندن اعتباراً التمش کون ختامنه قدر طرف دولتعلیه‌یه تسلیم اولنمق وحدود اهالیسندن طرفینك یایلاق وقشلاقلرینه چکمش اولور ایسه یایلاق وقشلاق رسومات عادیه‌سی نزاعی وقوعنده شهزاده عباس میرزا ایله بغداد والیسی میانه‌لرنده بالمخابره دفع نزاع اولنمق مصرح ایکن بابان سنجاغی متصرفی میرمیراندن محمود پاشا وسابقا بابان متصرفی عبدالله پاشا ایرانیلدن قطع علاقه اولندیغی حالده بغداد والیسی بزی قورویه‌میوب کردستان حکومتی المزدن چیقار دیه‌رك ایرانیانه التجا ایتمکله عباس میرزا انلری تحصب ویایلاق وقشلاق منازعه‌سنك رفعی کندوسنه عائداولدیغی وسیله اتخاذ واوتلاقیه وقشلاقیه بدلی اولمق اوزره کردستان سنجاغندن سنوی کندوسنه مبالغ کلیه

و یریله‌جکنه دائر سند و یرلمك اوزره کردستانك یانده بولنان مومی الیهما محمود وعبدالله پاشالردن برینه توجیهی و بغداد والیسی طرفندن کرکوك حوالیسنك محافظه‌سنه مأمور قیلنان محمد پاشانك اولطرفدن قالدیرلمسی کبی خارج ازعهد تکالیف ایله ابرار وقت ایدرك کردستانه مداخله‌دن خالی اولمامشدر • محمود پاشا ایسه کچن‌سنه کرکوك طرفنه تعرض ایتمکله بغداد والیسی طرفندن مومی‌الیه محمدپاشا اول حوالینك‌محافظه‌سنه مأمور اوله‌رق محمود پاشا طاقمنی دفع ایله کردستانی ضبط وتصرف ایتمش ایسه‌ده محمود پاشایه‌امداد ایچون‌ایران‌طرفندن کلی‌عسکرسوق اولندیغنی تحقیق‌ایتمکله کیرو چکیله‌رك کرکوکه‌عودت‌ایلمشیدی • ایران‌عسکرینك‌محمودپاشایه‌امدادایچون حدودی تجاوز ایتمسی نص عهده مغایر اولدیغی‌جهتله بوندن بغدادوالیسی شکایت ایده‌جك ایکن عباس میرزا دها اول بوماده‌یی دخی سر رشتهٔ شکایت ایلمشدر •

بناءً علی‌ذلك‌تحقیق‌ماده ایلك وایران طرفندن‌کله‌جك مأمور ایله‌سویلشمك اوزره پازار باشی زاده سابقا کچوك تذکره جی اسعد افندی عباس میرزا ایله بغداد والیسی اره‌سنده‌کی اختلافی‌تحقیق‌ایله برطرف ایتمك‌وکردستانلری یعنی سلیمانیه وکوی وحریر ایله زهاب نام اوچ سنجاغی ایرانیانك مداخله‌سندن قورتارمق اوزره سنهٔ سابقه اوائلنده مأموریت مخصوصه ایله بغداده کوندرلمشیدی • اسعد افندی بغداده واروب خیلی مدت انتظاردن‌صکره ایران مأموری دخی اورایه کله‌رك مذاکره‌یه ابتدار ایتمشلر ایسه‌ده برنتیجه حاصل اولمدیغندن ایران مأمورینك تکلیفی اوزرینه همان تبریزه واروب وعباس میرزا اوراده بولنمدیغندن انك مأمورلریله مباحثه ومکالمه‌یه کیریشوب بوندن دخی برنتیجه حاصل اوله‌مامشدر • چونکه عباس میرزا یایلاق رسوم معتاده‌سی نامیله سلیمانیه سنجاغندن سنوی برمقطوع ویرکو مطالبه ایدوب بو ایسه نص عهده مغایر ایدی بناءً علیه اسعد افندی بر ایش کوره‌میه‌رك عودت ایله اشبوفرق برسنه‌سی ربیع الاولنك اون دردنجی کونی درسعادته وصول بولدی • کیفیتك تفصیلی ضمننده باب عالی‌یه برقطعه تقریر تقدیم ایلمشدر •

بوتقریره اعتراض مقامنده وقعه نویس اسعد افندی دیرکه مأمور مومی‌الیه

اسعد افندینك تقریر مرقومندن هر نقدر املا ومعنی ووظیفه جهتلریله بعض مسامحه‌یی حاوی ایسه‌ده اثبات مدعا والزام معارض خودرایه اکرچه چالشمش اولدیغی منفهم اولوب لکن ایرانلونك کردستان ماده‌سنده وسیلهٔ اصرار وسررشتهٔ استکبار ایتدکاری بغداد محدثاتنك ابتدای امرده نفس بغدادده مهما امکن برقالبه افراغنه باقق وناچار قالوبده ولو بغداد والیسنك رأییله بیله اولسون ایرانه کتمسی ایجاب ایتدیکی تقدیرجه درسعادتدن بالاستیذان عازم اولمق و بعدالعوده ینه بغداده دونوب ایرانلویه برطوته‌مق براقامق معناسنه منتج وغیر منتج محدثات مذکوره نك دیکربار رفعنه چالشمق وظیفهٔ ذمتی ولازمهٔ مأموریتی ایکن بوخصوصلره رعایت ایتمدکدن بشقه (للمورخ الفقیر) ملا یمتله اولور شخص تند خونزمین (درخت سرکشی برکنده ایدر آخر آب) شیوه‌سنجه والیٔ مشارالیهك برای مصلحت اقوال لینه ومقدمات بینه بسطیله زمام اختیارینی دست تدبیره المق مقتضی ایکن کلامندن مستفاد اولدیغی اوزره بو مادهٔ اهمه دخی صرف ذهن ودقت ایتمیوب معاملهٔ خود رأیانه ایله تشرید عناد ایلدیکنه اعتراض اولنمشدر . فی‌الحقیقه (الالفاظ قوالب المعنی) قاعده‌سنجه کلامدن مقصود معنی ایسه دخی حسن تعبیر ایله خطابت ولفظ دلپذیر ایله محاورت نفسه تأثیرده انکاره کلمز . انتهی .

وقعه نویس اسعد افندینك دیدیکی کبی سالف الذکر تقریرلرك سبك وافاده‌سی بولنده دکل ایسه‌ده کیفیتك تفاصیلنی حاوی اولمغله عیناً زیرده (۹) رقمیله ایراد اولنور .

اسعد افندینك اولوجهله اعاده‌سندن طولایی باب عالی دلکیر اولدیغی حالده ایران مصلحتکذاری سالف الذکر میرزا رضا بعض خصوصاتدن اشتکا ایله عودتنه رخصت استدعاسنی حاوی برتقریر ویردی . انك اوزرینه اسعد افندینك رؤیت مصلحت ایتمکسزین اعاده اولندیغی مقام تعریضده کندوسنه بیان ایله برابر استدعای انصرافه بهانه اتخاذ ایلدیکی خصوصلرك جوابلرینی حاوی مقام صدارتدن عباس میرزایه یازیلان مکتوب کندوسنه تسلیم وخرجراهی اعطا ایله عودتنه رخصت ویرلدی .

طرف شیخ الاسلامیدن دخی عباس میرزایه وقعه نویس اسعد افندینك

اثر خامه‌سی اوله‌رق برمکتوب یازلدی صورتی زیرده (١٠) رقیله
علاوه اولنور ·
میرزا رضا بروجه بالا جوابنامه‌لرینی وخرجراهنی اله‌رق خلال شعبانده
باب عالی‌یه کلوب وداع ایتمشیکن خود بخود هرنه مطالعه‌یه مبنی ایسه
ذی‌الحجه‌یه‌دك توقف ایله بعدالعید عودت ایلمشدر ·
الحاصل ایرانلونك کردستان امورینه مداخله ایتامسی مصالحه نامه‌ده
مصرح ایکن بوشرطك اجراسنده تعلل ایتمکده ایدی چونکه یونان غائله‌سی
هنوز برطرف اولمیوب زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله دولتعلیه ایله روسیه
دولتی اره‌سنده دخی برودت پیدا اولدیغنه بناءً و بعض محتملات آتیه‌یه
انتظاراً ایرانلو کردستان طرفندن براز برقاپمق خولیاسیله کردستانك
سالف الذکر الویهٔ ثلثه‌سندن ال چکمیوردی ·

❋ وقایع شتی ❋

برمدتدنبرو قدس شریف ایشی برمسئلهٔ مهمه حکمنی اکتساب ایلمش
اولدیغندن بومقامده تفصیلی لازم کلمشدر · شویله‌که یاوز سلطان سلیم
خان حضرتلرینك قدس شریف قلعه‌سنه مستحفظ نامیله اقامه بیورمش
اولدقلری نفراتدن تناسل وتوالد ایدن قدسیلره یرلو نفراتی تعبیر اولنوب
اوته‌دنبرو درسعادتدن یکیچری اغاسی نامیله کوندریلان ضابطك تحت
قوماندەسنده بولنورلر واندن‌بشقه کرك متسلم وکرك والی‌اولسون برمأموره
سرفرو ایتمزلر وملل‌ثلثه‌دن کلوب کیدن زواردن انجق انلر استفاده ایدرلر
ایدی · قدس شریفده مطاف زوار نصارا اولان قمامه کنیساسی بیك
ایکیوز یکرمی ایکی سنه‌سی خلالنده محترق اولمغله روم طائفه‌سی طرفندن
واقع اولان استدعا موجبنجه هیئت اصلیه‌سی اوزره تعمیری ایچون برقطعه
فرمان عالی اصدار وخواجکان دیوان همایوندن الماس پاشازاده عبدالرحیم
بك مباشرتیله تسیار قیلنمشیدی · عبدالرحیم بك شام شریفه واروب
اوزمان والی بولنان کنج یوسف پاشادن بیورلدی اخذ ایله قدس شریفه
وارمش ایسه‌ده قمامه‌نك تعمیری انجق روملرك استدعاسی اوزرینه اولوب
بونده ایسه ارمنی طائفه‌سیله طوائف افرنجیه‌نك دخی حقلری اولدیغنه مبنی
امر تعمیرده انلرك دخی مشارکتی ایچون رخصت تحصیل اولنجیه‌دك امر
تعمیرك تأخیری ایچون وجوه اهالیدن اطماع واقناع ایلدکاری کیمسه‌لر

فرمان عالیشانك استماعی ایچون محکمه یه کلمشلر وتعمیره شروعدن چند روز صکره اساقفلدن بعض کسانی تحریك ایله امر بنایی تعطیل ایتدرمشلر . بونك اوزرینه قامه ده ارمنیلر ایله افرنجه محل معین تخصیص اولنه رق انلرك حصه لرینی تعمیر ایلملری خصوصی دولتعلیه دن استیذان اولنمق اوزره روملر کندولرینه عائد اولان طرفی تعمیر ایتسونلر دینلمش ایسه ده امر تعمیر قابل تجزی اولمدقدن بشقه سوز فرنکاره دوشور یلور ایسه اوزمان اوروپاده متغلب ومتحکم اولان ناپلیون پوناپارته تعمیر قامه بهانه سیله قدسده برفساد چیقارمق احتمالنه مبنی همان بر موجب فرمان تعمیراتك اجراسی امر واشعار بیورلمغله کنج یوسف پاشا دور ایالت یوللو قدسه کیدوب خارج شهرده فوق العاده اوله رق اللی کون قدر خیمه زن اقامت اولدیغی اثناده تعمیره مداومت اولندقدن صکره بنانك اکمالنه قدر اقامت ایلمك وقدس متسلمی مصطفی اغانك معیتنده اولمق اوزره قلعه درونده یوز نفر عسکر براغوب کندوسی شامه عودت ایلمشیدی . اندن اللی کون مرورنده شام عسکری حرملره تعرض ایدیوردیو قلعه دن اخراج ایله درون محلاتده اقامه ایتدردکلرندن صکره یرلو نفراتی ارمنیلرك اغواسی اوزرینه ایاغه قالقوب مباشر وعمله یی وروم ترجماننی اعدامه تصدی ایلدکلرنده متسلمك معیتنده کی نفرات شامیه مدافعه یه قیام ومباشر وترجمان ودرتیوز قدر خرستیان ارناود بنالری برر محلده اختفا ایتمکله قدس شریفده دکانلر مقفول و بش اون کون ظرفنده عمله دن برازی مقتول اولمش ایکن روم طائفه سی بذل مال ایله اصنافدن وعربلردن طرفدار بولمریله اختلاله سکونت کلمشدر . کنج یوسف پاشا لدی الاستخبار مغار به دن ابوالذریعه نام سرکرده یی بیك بشیوز حواری عسکریله قدسه کوندرمکله تعمیره شروع اولندقدن چند روز صکره اساقفلدن بری مغار به دن برینی تلف ایتمکله میانه ده رونما اولان مقاتله اوچ کون ممتد اولوب نهایت قدسیلر مغلوب اولمغله ایلرو کلنلرندن اللی قدری خارج شهرده واقع ارمنی کلیساسنده تحصن ایلدکلرنده متسلم وابوالذریعه دائرامادار کلیسایی احاطه ایله اطاعت ایلمیانلری اعدام ایتدکدن صکره بلا معارض امر بنایه مواظبت قیلنمشیدی . کنج یوسف پاشا عزل الله شام ایالتی عکا والیسی سلیمان پاشایه توجیه اولنمغله ابوالذریعه عسکرینی الوب کیده جك اولدقده روملرك استدعاسی

اوزرینه سلیمان پاشا دخی متسلمی ایله بیك بشیوز ارناود عسکری ارسال وقلعه‌یه ادخال ایدوب قامه بتدکدن‌صکره دخی تا صدر سابق درویش پاشانك شام والیلکنه قدر کلان وزرا قلعه‌یی عسکردن خالی براقدیلر . عسکرك تعدیاتی‌ایسه حددن آشمش اولدیغی حالده انك زمانده رومفسادی ظهور ایتمکله قامه زواری ازالدی . وراهبلرك طیاراتی منقطع اولدی . کرك عسکر وکرك قدس متسلمی بولنان حکیم سلیمان افندی نام مهتدی بو یوزدن محروم اولدقلری طیاراتی بر طریق ایله اهالیدن چیقارمغه قالقیشوب بعده شام والیسی اولان صدر اسبق صالح پاشا وحالا والیسی بولنان بیلانلی مصطفی پاشا زمانلرنده ایسه ظلم وتعدی پك زیاده اوله‌رق اهالینك فریادی عیوقه چیقدی . مصطفی پاشانك قدس متسلمی ایسه اطراف قدسده‌کی قرایه مدید تعدی ایلدیکندن بیت اللحم قریه‌سی خرستیانلری اطاعتدن چیقمغله متسلم قلعه‌ده برقاچ نفر براغوب باقیسنی ودائره‌سی خلقنی بالاستصحاب بیت‌اللحم اوزرینه حرکته شتاب ایتدکده یرلو نفراتی بوحالی فرصت اتخاذ ایدرك قلعه‌یه کیروب قپولری سدایتملری اوزرینه متسلم کیرو دونوب قلعه‌نك استردادینه قیام ایلمش ایسه ده اهالی بز بوآنه قدر چوق ظلم وتعدی کوردك بزه عسکرك لزومی یوقدر دیو یالکز متسلمی الیقو یوب عساکر مرقومه‌یی شهره وقلعه‌یه دخولدن منع ایله شامه اعاده ایتمشلر وکنج یوسف پاشا زمانندنبرو چکدکاری محنت ومشقتی بسط و بیان ایله درسعادته اعلام ومحضر کوندرمشلردر . شام والیسی مصطفی پاشا دخی قدس اهالیسنك عصیان ایلدکلرینی باب عالی‌یه انها ایلدی . بناءً علیه قپوجی باشیلردن دلی یحیی اغا متسلم وسلحشوراندن حسین اغا کمافی‌السابق قلعه‌یه عسکری اقامه ایچون مباشر تعیین اولنمشدر .
محضر مذکور مدینهٔ منوره مولویتندن منفصلا درسعادتده بولنان قدسی سید موسی افندی‌یه کلوب اودخی باب عالی‌یه کیدرك واهالی طرفندن‌بعض اعتذارات سیاقنده طاشقینجه سوز سویلیه‌رك محضری کتخدای صدر عالی‌یه تقدیم ایلمش اولدیغندن محرمك اونجی کونی کشانه نفی اولندی . لکن بیلانلی مصطفی‌پاشا حقنده شکایتلر توارد ایلدیکندن خلال ربیع‌الاولده اودخی عزل ایله شام ایالتی سابقا سیواس والیسی اسمعیل حقی پاشایه توجیه قیلنمشدر .

وقعهٔ سلیم خانیده یکیچریلرك اصراری اوزرینه قتل لاوفات ایدن عبداللطیف افندینك اوغلی وپچه جی زاده صالح افندینك حفیدی اولان وحسب الطریق دارالحدیث مدرسی بولنان حلیم ملا ذاتنده منطلق اللسان اولدقدن بشقه پدرینك مغدور اشقیا اولمسندن طولایی قلبی جریحه دار اوله‌رق اومقوله‌لر حقنده زباندرازلقدن خالی اولمدیغی جهتله بوندن اقدم برسنه قدر ردوسده قید نفیه مبتلا اولمشیکن بوا ثناده ینه استنیه ده واقع یالیسنده و بعض کبار مجالسنده بعض اسافلك انفعالنه باعث اوله‌جق سوزلر سویلدیکندن بشقه جرمغنم ضمننده افلاق و بوده‌سنه مکتوب کوندرمش اولدیغی استماع اولندیغندن بروجه بالا قدسی افندینك کشانه نفی اولندیغی کون اودخی کلیبولی‌یه نفی اولندی ٭

حلیم ملانك قدح وطعن ایتدیکی یکیچری شقاوت پیشه‌لرینك تربیه‌سی ملتزم عالی ایسه ده انلر هنوز استمالتله قوللانیلور ایکن حلیم ملانك بویله وقتسز اغزآچمسی موافق حال وزمان اولمدیغندن نفیی لازم کلمشدر ٭ لکن انك بویله اوجاقلو علیهنه سربست لسان قوللانمسندن طولایی قلباً ممنون اولنلر دخی چوق ایدی ٭ زیرا اوجاقلونك سوء حال وحرکتندن هرکس بیزار اولمشیدی ٭ سلطنت سنیه دخی انلرك تربیه‌سی اسبابنی حاضرلامقده ایدی ٭

محرمك یکرمی ایکنجی صالی کونی صلب پاك شهریاریدن خدیجه سلطان تولد ایلدی ٭ ولادتنه تاریخ اولمق اوزره عزت ملا (مهده زین اولدی محرمده خدیجه سلطان) مصراعنی سویلدی ٭

شیخ الاسلام مکی زاده عاصم افندینك عفت واستقامتنه دیه‌جك اولمیوب بوجهتله عزلنی موجب برسبب یوق ایسه‌ده تنظیمات عسکریه حقنده دولتجه متصور اولان تدابیرك اجراسنده فضلا وفقهادن برذاتك مقام مشیختده بولنمسی ایجاب حالدن کورلمکله عاصم افندی حقنده توجه پادشاهی برقرار اولدیغی حالده ربیع الآخرك اون اوچنجی پنجشنبه کونی عزل ایله بالفعل اناطولی قاضیعسکری بولنان وفقاهت ایله معروف اولان قاضی زاده طاهر افندی شیخ الاسلام نصب اولندی منحل اولان اناطولی قاضیعسکرلکی دخی اناطولی پایه‌لولرینك اقدمی اولان مصطفی پاشازاده محمد طاهر بك افندی‌یه توجیه قیلندی ٭

اسکی اوطه‌لرده التمش درت جماعتنك قشله‌سی خرابه مشرف اولمغله دردست کشف وتعمیر ایکن اواخر ربیع الاولده کیجه صباحلین اول دارالندوه‌ده آتش ظهور ایتمش ایسه‌ده یکیچری اغاسی جلال الدین اغا یتیشوب اطفا ایتمشدر ولدی التحری حریق مذکور شعله فروز کانون فساد اولان اوجاق قوقونوسلرندن اوجاق محضری ایله اول قشله‌نك اوطه باشیسی اولان سپدجیلر کتخداسی مصطفی اغانك تعلیملریله وقوعه کلمش اولدیغی تحقیق وانها ایتمکله ایکیسی بردن بر طرفه نفی وطرد اولندیلر ٠

دولت اسلامیه‌نك اك بیوك وظیفه‌سی ایفای فریضهٔ جهاد وغزا اولوب بونك اس اساسی ایسه امر اولی الامره اطاعت قضیه‌سی اولدیغی حالده برمدتدنبرو اهالی‌یی جهل ونادانی استیلا ایتمکله ناس حدلرینی بیلمز اولدیلر ٠ یکیچریلر دخی قانون دیو بینلرنده جاری اولان بوزوق دوزن عادتلرندن بچه مذکلری جهتله عسکرجه لازم کلان نظامات مشروعه‌یه نظر نفرت ایله باقیورلردی ٠ ذات شاهانه تعلیم وتنظیم عسکره نیت ایلدیکندن اول امرده ممکن مرتبه خلقك جهلنی ازاله ایتمك ایجاب حالدن کوریلوب حالبوکه تلمیذ خاص امام اعظم اولان امام محمد علیه رحمة الصمد حضرتلرینك سیر کبیری مسائل جهاد وسیری جامع برکتاب معتبر اوله‌رق شمس الائمة السرخسی نام امام همام دخی انی شرح ایلمش ومشهور خواجه منیب افندی دخی انی ترجمه ایلمش اولدیغندن تعمیم فوائدی ضمننده طبع ونشری امر اولنمغله طبعخانهٔ عامره‌ده طبعنه ابتدار اولنه‌رق بواثناده طبعی ختام بولمغله بر نسخه‌سی کتابخانه‌لره واوجاقلره ویرلدی وبر نسخه‌سی دخی طشره‌لرده بولنان محاکم شرعیه‌یه کوندرلدی ٠ افکار عامه‌نك بویولده اصلاحی ایسه اوجاقلونك ایشلرینه الویرمیه‌جکندن طشره‌لرده‌کی یکیچری سرآمدانه مکتوبلر یازوب صاقنك بوکتابه قولاق اصمایکز سز اوجاغکزك ارکان وقانوننددن شاشمیکز دیو اشعار ایتمشلرایدی ٠

اسعد افندی بومقامده برفقرهٔ استطرادیه یازوب دیرکه مزاج ناسك برنسنه بکنمیوب قبول ایتمامکده عناد واستکبارلری جهلدن ناشی یعنی اول نسنه‌نك موضوع وماهیت وفائده‌سنی بیلمدکلرندن نشئت ایدر زیرا نفس ناطقهٔ انسانیه اصلا بیلمدیکی امورك جانبنه میل وتوجهدن بالطبع

اعراض ومجهول مطلقه عداوت واعتراض ایدر بناء علی ذلك ازقدیم
دولت مؤیدهٔ عثمانیه‌ده کتب تواریخ صحیحه ناطق اولدیغی اوزره مطلقا
سرکار بالخصوص مناصب علمیه وقلمیه مدارسی دوران وکندویه لازم
کلان فنون بلکه علوم عقلیه ونقلیه‌یی اتقان ایدنلره احاله وتفویض
اولندیغی وهله‌اندرون و بیرونده کائن عسکری صنفنك موظف خواجه‌لری
ومعلملری اولوب علم حال وفضائل جهادی تعلیم ایلملری قانون قدیم
اولدیغی وارستهٔ ترقیمدر . حالا بزم اشبو اصل وقانونمزدن اخذ ایدرك
اوروپا دولتلرنده فنون عقلیه و ریاضیه‌یی مکتبلرنده اوکرنوب کسب
ملکه ایتمیانلری قطعا مصلحت باشنده استخدام ایتمزلر ودولتلرینك فوائدینه
دائر هرنقدر امور نظامیه‌لری وتلاحق افکارایله اختراع ایلدکاری صنایع
وحرف وارایسه حرف بحرف باصدیروب ممالکلرینه نشرایله احاد
نفراتنه وارنجه لازم کلان صنایعده بوتقریبله جاهل قومزلر حتی رواج
نظام وملك ایچون دولتلرینه بر صاحب هنر عرض تألیف ایلسه اول
نسخه‌یی باصدیروب حیاتده اولدقجه مؤلفی وفوتندن صکره ورثه‌سی
الی الانقراض باصمه کارنده شریك اولوب بیاغیجه بر ایراد صاحبی
اولور . انتهی .

ینه بواثناده موجود اولان کتبهٔ اقلامه باب دفتری جامع شریفنده
عربی وفارسی اوقوتمق اوزره ایکی خواجه نصب اولندی . وفیمابعد
صرف ونحو اوقومیان ولدی الامتحان استحقاقی تبین ایتمیانلرك
دفتر شاکردانه ادخال اولنمامسی نظام اتخاذ قلندی .

صدر اسبق مرحوم عبدالله‌پاشانك باش تبدیلی قره سلیمان مدینهٔ اسکدارده
والدهٔ عتیق جامع شریفی جوارنده کائن خانه‌سنك باغچه‌سنی غرس اشجار
غرضیله بر باغچی‌یه بللادرکن برقوانوس طولوسی آلتون ظهور ایتدکده
صاحب‌خانه قوانوسی اخراجده استعجال و باغچی‌دخی حق‌سکوت طلبنده
اوله‌رق براز نزاع وجدالدن صکره اوچ بیك غروشه معادل آلتونه اقناع
ایدرك باقیسنی الوب ودرون خانه‌یه کتوروب زوجه‌سیله برلکده تعداد
واحصا وصانکه کتم واخفا ایتمشلر قادینلر ایسه اکثریا کتم اسرار
ایده‌مدکلرندن قره سلیمانك زوجه‌سی دخی بوسری کتم ایده‌میه‌رك فرداسی
قومشوسی برقادینه پنجره‌دن خطاب ایله‌جانم خانم‌صقین کیمسه‌یه سویله بزم
باغچه‌یی قازدیرر ایکن دفینه بولدق عجبا سزك اغانك خبری وارمی

دیو صوت بلند ایله قضیه‌یی حکایه ایدرکن محله بکجیسی ایشتدکده اول باغچجی‌یی بولوب برلکده دفتردار افندی‌یه کوتورمکله درحال باشباقی قولی اغا اسکدار محکمه‌سنه واروب قره‌سلیمانی احضار وابتداتنهاجه و بعده بکجی و باغچجی مواجهه‌لرنده استنطاق ایلدکده بالکلیه انکار ایلمش ایسه‌ده خدمهٔ شرعله خانه‌سنه واروب قوانوس محلی معاینه اولنه‌رق انکاره مجالی قالمدیغندن بن باب عالی‌یه واروب خبر ویره‌جك ایدم دیواعتذار وضروری اقرار وقوانوسی دفتردار افندی حضورینه احضار ایله زرمحبوب و یالدز ومجار جنسلرندن اوله‌رق ظهور ایدن آلتونلر ایله برقاچ قطعه مرصع حلی‌نساتعداد وتقدیم اولندقده یوزاللی بیك غروشه معادل کله‌رك ضربخانه‌یه کوندرلدی . باغچجی‌یه و بکجی‌یه مناسب مقدار عطیه و بر لدی قره‌سلیمان کذبی اختیار ایلمش اولدیغی جهتله محروم قالدی .

تحقیقات واقعه‌یه کوره خانهٔ مذکورك صاحب اولی دور سلیمیده تبدیل خصکیلرندن ایکن اسائتنه مبنی دائرهٔ شاهانه‌دن طرد وتبعید اولنمش اولان ارناود اوغلی نام کمسنه بعض خدمات والتزاماتده بولنه‌رق اموال مذکوره‌یی چالوب چارپه‌رق بورایه دفن ایتدکدن صکره بلاوارث فوت اولمغله قره سلیمان چیقارمش ایسه‌ده زوجه‌سنه کشف راز ایلدیکی جهتله اودخی استفاده‌دن محروم قالمشدر .

شوالك اون بشنجی کونی صلب پاك شهریاریدن بر دختر سعد اختر تولد ایدوب عادله سلطان تسمیه اولندی و برمعتاد اوچ کون طوپ شنلکی ایدلدی .

وفیات اعیان

منجم باشی محمد راقم افندی روم ایلی حصارنده‌کی ساحلخانه‌سنده برمدتدنبرو نامزاج اولدیغی حالده رجبك یکرمی سکزنجی صالی کونی بعد العصر ختم زایچهٔ حیات ایلدی .

مرحوم مومی الیه عنفوان شبابنده تحصیل علوم ومعارف ایدرك بیك ایکیوز طقوزده مدرس ومنجم باشی بولنان صادق افندی‌یه داماد وایکیوز اون ایکیده منجم ثانی و یکرمی یدی سنه‌سنده قاین پدری فوت اولدقده یرینه منجم باشی و یکرمی طقوزده غلطه ملاسی اولمش واوتوز درتده مکهٔ مکرمه وقرق سنه‌سنده استانبول پایه‌سی آلمش ایدی . علم

نجومده ماهر وفنون سائره‌یه دخی اشنا ایدی · عفی عنه · یرینه منجم ثانی بولنان حسین حسنی افندی منجم باشی نصب وتعیین بیورلدی ·
شعبانك اون بشنجی کونی دخی سابقا صدر اناطولی مصطفی راقم افندی یتمش یاشنده اولدیغی حالده وفات ایلدی ·
مرحوم مشار الیه فی‌الاصل اونیه قصبه‌سی اهالیسندن اولوب بیوك برادری اسمعیل افندی کبی درسعادته ورود ایله تحصیل معارفه بذل مجهود ایلمشیدی · برادری اسمعیل افندی زهدی مخلصیله خطاط مشهور اولوب صاحب ترجمه‌ایسه خطك هرفننده ورساملق صنعتنده مالك ملکه وفنون سائره‌ده دخی صاحب بضاعه اوله‌رق اولاد کباره تعلیم خط وسیله‌سیله یازیجی محمد افندی ورئیس‌الکتاب راشد افندی کبی ذواته کسب مناسبت ایلمشیدی وسلیم خان حضرتلرینك جلوسنده تصویر همایونلرین یاپوب تقدیم ایتدکده مدرسلك رؤسیله تلطیف بیورلدی · وسلطان محمود عدلی حضرتلرینك شهزاده‌لکنده تعلیم خدمتنده بولنمق مناسبتیله جلوس همایونلرنده رسم سکهٔ همایون مصلحتنه مأمور وایکیوز یکرمی درتده ازمیر مولویتی و یکرمی طقوزده ادرنه واوتوز برده مکه واوتوز اوچده استانبول واوتوز بشده اناطولی پایه‌سیله واوتوز سکزده بالفعل اناطولی صدارتیله مسرور اولمشیدی · بوسنه وفاتنده وصیتی اوزره قره کمرك طرفنده وزنجیرلی قویی جوارنده‌کی عرصه‌ده دفن اولندی و بعده یاننده مدرسه بنا قلندی ·
شوالك التنجی کونی شیخ الاسلام اسبق عربزاده محمد عارف افندی قطع طریق زندکانی ایلمشدر ·
مرحوم مشارالیه سلطان‌احمد ثالث عصرنده یکرمی برسنه‌قدر امام‌سلطانی اولوب یوزاللی طقوز رجبنده صدر روم ایکن وفات ایدن عربزاده عبدالرحمن افندینك‌اوغلی اولدیغی‌حالده طقسان طقوزده شیخ‌الاسلام ایکن وفات ایدن احمد عطاء الله افندینك مخدومیدر · صاحب الترجمه بیك یوزاللی ایکی ذی‌القعده‌سنده متولد و یوز یتمشده مدرس وطقسان طقوزده یکیشهر فنار ملاسی اولمش ومتعاقبا مکهٔ مکرمه پایه‌سی المش ایدی · ایکیوز درتده استانبول قاضیسی اولوب ایکیوز سکزده اناطولی پایه‌سی الدی ایکیوز اونده بالفعل اناطولی قاضیعسکری اولدی · اون اوچده

روم ایلی پایه سیله واون بشده بالفعل روم ایلی صدارتیله مبجل بیورلدی ٠ یکرمی اوچده شیخ الاسلام اولوب یکری بش کون مرورنده تبدل نوبت سلطنت سببیله انفصالی وقوع بولدی ٠ اولوقتدنبرو خانه وساحلخانه سنده معزز ومحترم اوله‌رق امرار ایام ایلمکده اولدیغی حالده بوسنه حبس بولدن بیمار اوله‌رق وفات ایلمشدر ٠ اصحاب علم ومعارفدن حلیم ووقور وقوهٔ حافظه‌سی فوق العاده متین برذات ممدوح الصفات ایدی ایام هرمنده روغن چرویش ایله پشمش بطیٔ الهضم طعاملری تابکلویر وموسمنده قارلی بوزلی صولری کاسه کاسه ایچر وحفظ صحت ایچون فصد وحجامت کبی معتاد اولان تدابیردن پرهیز ایدر ایکن صحتی یولنده وشعوری یرلده اولوب خانه‌سی خلقندن روایت اولندیغی اوزره ای بچمز بالاختیار اصول مشروعهٔ اغتسالی اجرا ایدرمش ٠ هله کوزلکسز خرده یازو یازاردی کندوسنه مخصوص خط تعلیق ایله اون قدر مصحف شریف یازمشیدی ٠ التمش یاشنی متجاوز اولدیغی حالده بروجه بالا عازم دارالنعیم اوله‌رق صدفجیلر ایچنده کائن خطیره‌ده پدری جوارنده دفن اولنمشدر ٠

روم ایلی قاضیعسکری ونقیب الاشراف اولان محمد صدیق افندی دخی مبتلا اولدیغی مثانه علتندن شوالک یکرمی طقوزنجی کونی عزم دار بقا ایلدی منحل اولان روم ایلی قاضیعسکرلکی خلیل حمیدپاشازاده عارف بکه ونقابت اشراف مسند شریفی روم ایلی پایه‌لولرندن تاتارجق عبدالله افندی زاده احمد رشید افندی یه توجیه بیورلدی ٠

مرحوم مشار الیه سلطان احمد ثالث عصرنده ایکی دفعه شیخ الاسلام و بیك یوز یکرمی التیده عازم دارالسلام اولان ابه زاده عبد الله افندینك مخدومی اولوب طقسان طقوز سنه سنده کبار مدرسیندن ایکن فوت اولان سعد الله افندینك صلبندن بیك یوز یتمش آلتی ذی القعده سی غره سنده متولد وطقسان التی محرمنده مدرس وایکیوز سکزده اسکدار و یکرمی التیده مصر ملاسی اولوب بعد العوده مکهٔ مکرمه پایه‌سی المش و یکرمی سکزده اقطار حجازیه فتح اولنمغله صاحب ترجه مکه ملاسی اولوب اون سکزای بلدهٔ مبارکه‌ده اجرای حکومت ایتدکدن صکره درسعادته عودت ایله اوتوز برده نقیب الاشراف ومتعاقبا استانبول قاضیسی اولمش ایدی چوق کچمیوب نقابتدن عزلی وقوع بولدی ٠ واوتوز بشده

اناطولی پایه‌سی الدی . اوتوزالتیده یـنه نقیب اولدی اوتوز یدیده کندوسنك طعن وتشنیعندن دلگیر اولان بعض رجالك سعایتیله مرزیفونه نفی اولندی . اوتوز سکزده اطلاق ایله درسعادته کتورلدی وثالثا عهده سنه نقابت توجیه بیورلدی . اوتوز طقوزده روم‌ایلی پایه‌سی الدی قرق سنه‌سی ذی القعده سنده بالفعل صدر روم اولدی . بوسنه مدت عرفیه‌سنی تکمیله برکون قاله اکمال انفاس معدوده ایلدی . اصحاب علم ومعارفدن ضرب نطق ایله مشهور واصالت رأی وتدبیر یله مغرور محاوره‌سی هم دلشکن هم دلفریب ایدی . (غفرله)

مواد عسکریه

بواثناده سلطنت سنیه بعض اصلاحات ملکیه وعسکریه املنده اولوب عوام ناس ایسه یکی شیلره اعتراض ایده‌کلدکلرندن وعلی الخصوص یکیچریلر اصلاحات عسکریه‌یه دشمن اولدقلرندن بوصره‌ده علمایه روی التفات کوسترلمکله برابر علم وفضل ایله بنام وصلاح حالی مسلم خواص وعوام اولان علمانك ایش باشنده بولنملری ایجاب حال ومصلحتدن کوریلوب بروجه بالا قاضی زاده طاهر افندینك مقام مشیخته کتورلمسی دخی بوندن ناشی ایدی . و برده یکیچریلره قارشو دیکر اوجاقلره علی الخصوص طوپچیلره زیاده التفات اولنمقده و یکیچریلر برفتنه احداثنه قیام ایده‌جك اولدقلری تقدیرده کسرانوف نخوتلری ایچون اسباب لازمه حاضرلنمقده ایدی . خلق دخی یکیچریلرك اوضاع ناهنجارندن بیزار اوله‌رق افکار عمومیه یکیچری اوجاغی علیهنده اولمغله بواشقیانك تربیه‌سی ایچون زمانه‌ده استعداد تام پیدا اولمشیدی .

بناء علی ذلك دودمان بکتاشیانك اصلاح احوالنه دائر بوخلالده بعض اصدقا ایله محرمانه مذاکره اولنمقده اولوب مقدمهٔ اصلاحات اولمق اوزره یکیچریلرك فساد باشیلرندن بعضیلری برروسیله ایله برطرفه دفع اولنمقده ایدیلر . اصلاحات مطلوبه‌یه باشلوجه معترض اولنلردن بری اوسته‌لقدن کلمه اوجاق محضری ودیکر بری دخی یکیچری اغاسی دیوان کاتبی بولنان محمد افندی اولمغله اواخر جمادی الاولاده ایکیسی بردن نفی اولنوب انجق کاتبك بقاسنده مضرت ملاحظه اولنمغله واردیغی یرده اعدام وباش

يازيجى بولنان كسنه دخى قابل خطاب اولمديغندن عزل ايله يرينه محمد راشد نام يازيجى تعيين قلنمشدر ٠

مقدما كوتاهيه يه نفى و برسنه صكره طشره لرده استخدام اولنمق اوزره عفو اولنان قپوجى باشى دده مصطفى اغا اصلاحات متصوره ده قابل استخدام اولمغله رجبك يدنجى كونى خبره جى باشى نصب اولندى ٠

فى الواقع متعاقبا ظهوره كلان وقعۀ خيريه ده ايشه يارامشدر ٠ مؤخراً وزير اولوب چوق معمر اولان دده پاشا بودر ٠

دولتعليه نك برصنف سواريسى اولان وتيمار سپاهيلرى دينلان طائفه دخى پياده صنفى كبى چغرندن چيقمش اولمغله دوراسبقده ارناودلقده بولنان سپاهيلردن بعضيلرى خبره جى ولغمجى اوجاقلرينه الحاق اولنوب بويوزدن ابجه فائده كورلمش ايدوكنه مبنى بوكره روم ايلده كوستنديل والاجه حصار و پرزرين وولچترين وسلانيك وترحاله واسكوب واوخرى ودلونيه وايلبصان واشقودره ودوقه كين وسلستره ونيكبولى وچرمن وقرق كليسا وويزه سنجاقلرى واناطولى جهتنده كوتاهيه ومنتشا وخداوندكار وانقره وقره حصار صاحب وسلطان اوكى وكانغرى وبولى وقسطمونى وقره سى وصاروخان وتكه وحميد وآيدين وقونيه وقيصريه ونيكده ويكيشهر واقشهر وقيرشهرى وسيواس واماسيه وجانيك وچورم وبوزاوق وديوريكى وعربكير وآطنه وطرسوس وعلائيه وايچ ايل ورقه وبيره جك سنجاقلرنده اولان سپاهيلر دخى خبره جى ولغمجى اوجاقلرينه الحاق ايله تحت نظامه النمشلردر ٠

رجبك بشنجى ويكرمى دردنجى كونلرنده صدراعظم تبديلا ترسانه يه كيدوب ختام بولان ايكى قطعه فرقتين همايونلرى بحره ايندرمش وترسانه خلقنه پك چوق عطيه لر ويرمش ولازم كلنلره خلعتلر كيدرمش ايدى ٠ شعبانك يكرمى برنجى چهارشنبه كونى صدر اعظم ينه ترسانه يه واردى ختام بولان برقطعه قروت همايونى دريايه ايندردى ٠ مهندس وعمله سنه خلعتلر كيدردى وپك چوق عطيه لر ويردى ٠ مدللو ناظرى قولاقسز اوغلى قپوجى باشى مصطفى اغا معرفتيله انشا اولنوب چند روزمقدم ترسانه ليمانه كلمش اولان قروتى دخى كوردى ٠ اوتوزسكز سنه سنده انشاسنه شروع اولنان حوض كبير دخى اوكون تمام اولمغله ترسانه امينه ومعيتى مأمورلرينه

ومهندس محمدافندی یه و باش معماره وطاشجی ودیوارجی ومرانغوزباشیلرینه
کورکلر وخلعتلر اکسا وعطیه‌لر اعطا ایلمدی . بوحوضك انشاسنه
یکرمی‌بیك کیسه‌دن زیاده آقچه صرف اولندیغی قیوددن معلوم اولور .
ازقدیم ترسانه‌ده پاسبانلق ایلیان ومخازن وسفائنی محافظه ایچون نوبت
بکلیان اکراد طائفه‌سی اوجاغه استناداً ایله حرکات سرکشانه
وشقاوتکارانه‌دن خالی اولمیوب حتی مقدما طوپجیلر ایله عظیم عربده
ایتمشلر ایدی . بوکره دخی خمبره‌جیلر ایله منازعه چیقاروب طرفیندن
برقاچ آدم یاره‌لنمش وهله ضابطلرینك غیرتیله غوغا برطرف قلنمشدر .
بواثناده ایسه طوپجی وخمبره‌جی طاقمی پك زیاده ملتفت اولدیغندن
کردلر مملکتلری جانبنه طرد ایله یرلرینه کفیللو ترك اوشاغی پاسبانلر اقامه
اولندی . اوتوزسکز سنه‌سی رجبنده طوپخانه‌ده انشاسنه مباشرت اولنان
جامع نصرت اشبو قرق برسنه‌سی شعباننده ختام بولمغله ماه مرقومك
یکرمی طقوزنجی جمعه کونی ذات شاهانه بورایه سلاملق ایدوب
صاغ طرفنده طوپجی عسکری وصول طرفنده یکیچری سلامه طوردقده
طوپجیلره سلام وبروب صوله عطف نظر التفات بیورمالری نظردقتی
جلب ایتدی . خدمهٔ جامعه عطایای سنیه احسان بیورلدیغی کبی سلاملقده
بولنان نفراته بشبیك وسائر اورطه‌لر نفراتنه تقسیم اولنمق اوزره یکرمی بیك
وطوپجی عسکرینه کذلك یکرمی بیك وعربه‌جی عسکرینه اون بشبیك
غروش وصولاق وپیکاره ومأمورین سائره‌یه مناسب مقدار عطیه‌لر ویرلدیکی
صره‌ده کیرقورقلفه‌یه دخی مخصوصاً خلعت وعطیه احسان بیورلدی .
سفن همایونك اکثری موره جانبنده بولنمغله یونان قورصانلری بروطرفی
خالی بوله‌رق بعض جزائر وسواحله ایراث خسار ایتمکده اولدقلرندن
محافظهٔ سواحل ایچون میرمیراندن ابراهیم پاشا باشبوغلغیله اماده قلنان
اوچ قپاق وایکی فرقتین وطقوز قروت که جمعاً اون درت قطعه سفینه
شعبانك یکرمی طقوزنجی کونی بشکطاش پیشکاهندن بادبانکشای حرکت
اولمشلر ایدی ایچلرندن مصرلی احمدقپودانك سوار اولدیغی قپاق شمسی پاشا
اوکنده قومه اوتوردی بالذات صدراعظم کیدوب طوپلری ومهماتی
اخراج ایله اون کون قدر تخلیصنه چالیشلدی مفید اولمدی . نهایت
روزکار شدتلو اسه‌رك یرندن تحریك ایتمکله قورتلمشدر . احمدقپودانك

قیدسزلغی جزاسی اولمق اوزره قپودانلغی رفعله سیواسه نفی اولندی ·
رمضان شریفك اون بشنجی پازار کونی ارکان دولت وداعیان سلطنت
برمعتاد خرقهٔ شریف زیارتنه کیتدکلرنده اوجاقلودخی دأب قدیم اوزره
مطبخ عامره دن مرتب باقلوا بی الای معهودلری ایله الدیلر یعنی میانلرینه
طولامه اوستنه چپراست اوله‌رق پوشی صاریوب اونعمای بی کرانی
یغما ایتدیلر · اول کون بر پیر ناتوان سرای میداننده یدی سکز یاشنده
برصغیرك الندن طوتوب باقلوا الاینی تماشا ایتدیرکن اوروج ییکی بالافتخار
اعتیاد ایلیان یکیچری کروهندن برقاچی اول بی کناه اختیاره صاول
حریف یول اوزرندن بزه مزاحمه ایدیورسین دیو یقه‌سندن چکوب ضرب
ودشنام ایله یوارلا دقلرنده اول بیچاره اختیار بنم صوچم ندر بوصغیر
طورونم اولوب بنی تعجیز ایتمکله تماشایه کتورمش ایدم یوقسه بویله مبارك
کونده جامع شریفی براغوبده اللهك غضبنه مستحق اولمش بومقوله
مکروهلری کورمکی کیم ایستر ایدی الهی الهی درکاه کبریاکدن دیلرم که
بوقومی طاقیله روی ارضدن قالدرکه‌جك رمضان شریفه یتشدرمه دیو
بکاایدرك انکسار ایلمش اولدیغنی مصاحب سعیدافندی ایشیدوب حکایه ایلمش
اولدیغنی وقعه نویس اسعد افندی بیان ایتدکدن صکره دیرکه فسبحان
المجیب للمضطر اول پیر روشن ضمیرك تیرمستقیم السیر بددعاسی هدف رسیدهٔ
اجابت اولوب حمدالله تعالی سال آتی رمضانه دکل ایکی ماهه وارمدن
ذکر آتی کیفیتله دودمانلری زیروز بر و برلری خاکستر وهیئت دولتعلیه
ازادهٔ کردکدر اولمشدر · انتهی ·
بواثناده صنف علمایی تلطیف ایچون متحیران موالیدن بعض ذواته
پایه‌لر و یرلدیکی صره‌ده مشاهیر درسعامدن اولان خواجه افندیلره طفره
ایتدیریله‌رك رتبه لری ترفیع بیورلدی · استانبول قاضیسی الحاج صادق
افندینك مدت عرفیه‌سی شوال غایتنده ختام بوله‌جق ایسه‌ده بعدالعید مصمم
اولان اصلاحات عسکریه مصلحتی ایچون اکادخی اوچ ای مدت و یرلدی ·

کلەلم یکیچریلرك کیفیت اصلاحنه ·

اشکینجی تحریری

خیلی مدتدنبرو دولتجه عساکر معلمه ترتیبی مصمم اولوب حتی سلطان محمود
خان اول حضرتلری بوکا مقدمه اولمق اوزره اصول الحکم فی نظام الامم

نام رساله نك طبع ونشرینی اراده بیورمش وایتالیان لسانندن فن حربه
دائر بعض رسائلی ترجمه ایتدرمش ایدی . بعده سلطان مصطفی خان
ثالث حضرتلری عساکر معلمه ترتیبنه دائر لازم کلان لایحه‌لری قلمه
الدرمش وطوپخانه‌جه بعض اصلاحاته تشبث بیورمش اولدیغی حالده
روسیه سفری ظهور ایتمکله تصمیماتنی فعله کتورمکه موفق اوله‌مامشدر .
سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینك عصرنده دخی سرعت طوپچیلرینك
تکثیرینه همت اولندیسه ده مقصد اصلی اولان عساکر معلمه ترتیبی موقع
اجرایه قونیله مامشدر . چونکه عسکرك تحت انتظامه النمسی یکیچری
ضابطانك منافع شخصیه‌لرینه طوقونوب نفراتی ایسه خیر وشری فرق
ایده‌مز مقوله‌دن اولملریله تنظیم عسکره تشبث اولندیغی کبی برفتنه
چیقاره‌جقلری درکار اولدیغندن بوکا جسارت اولنه مامشیدی . مؤخراً
سلطان سلیم ثالث حضرتلرینك عصرنده نظام جدید عسکری ترتیب
اولندیسه‌ده معهود وقعهٔ سلیمیه اوزرینه الغا ایدلدی . ومتعاقبا علمدار
پاشا صدارتنده سکبان نامیله عساکر معلمه تنظیم اولندیسه‌ده ینه
یکیچریلرك عصیانی اوزرینه قالدیرلدی .

حالبوکه معلم ومنتظم عسکر یاپلدقچه سرحداتك محافظه‌سی شویله طورسون
اسایش داخلینك وقایه‌سی بیله قابل اوله‌میه‌جغی تبین وبوکره موره‌ده عساکر
معلمه نك محسناتی هرکسك عندنده تبین ایدرك بو بابده کمسه‌نك ردیه جکی
قالمیوب همان تنظیم عسکره نیت اولندی .

واکرچه یکیچری زوربالرینك ینه مخالفتلری وارد خاطرایسه‌ده اغاحسین
پاشانك یکیچری اغالغندن برو زورباکروهنك خیلیجه برونلری قیرلمش
وکیمی برر مأموریتله طشره‌لره اعزام وکیمی نفی واعدام ایدلمش اولدیغنه
وقلوب عامه یکیچریلردن متنفر بولندیغنه نظرا نظامات مطلوبه‌نك
اجراسنه استعداد تام کلمش واوچ بش ایدنبرو علما ورجال دولت
میانه‌لرنده نهانی مذاکره ومشاوره اولنه‌رق مصرده یاپلدیغی کبی بوراده
دخی عساکر معلمه ترتیبنه بالاتفاق قرار ویرلمش ایدی .

شویله‌که صورت اجراسی ابتدا اغاحسین پاشادن صورلدقده (یکیچریلرك
حالی معلوم آبیوکارینی هرنه حال ایسه الزام وکچوکارینی رام ایتمك
ممکن ایسه‌ده بوایکی صنفك اورته سنده بولنان واسامی اقچه‌سندن استفاده‌یه
مألوف اولوب متولی واشجی اوسته وخاصکی اوتراغی دینلان مفتخواران

حتى قبول ايتميوب اسافلى عصيانه تشويق وتحريك ايتملرى محتملدر . بونلر ايسه اشخاص معدوده دن عبارت اولدقلرى حالده سوزلرى يالكز استانبولده كى قشله لرنده جارى اولور . بومقوله مفسدلر دفعة اعدام اولنمقدن بشقه چاره يوقدر) ديو جواب ويرمشيدى . حسين پاشانك رأيى الك كسدرمه بريول ايسه ده احتمال اوزرينه برخيلى كسانى اعدام ايديويرمك عدل وحقانيته موافق كورلميوب كسنه نك برديه جكى قالمامق اوزره كندولرينه اسلوب حكيمانه ايله طوغرى يول كوستريلوبده قبول ايدرلر ايسه فبها والاحقلرنده معامله لازمه اجرا اولنمق صورتى ترجيح قيلندى .

واولا يكيچرى اغاسى جلال الدين اغا واسطه سيله اقدمجه اوجاق چاوشلغندن قطاره ادخال اولنه رق حالا قول كتخداسى بولنان حسن اغا واوسته لقدن كلمه ومرجع كلمهٔ اوجاق اولان جانباز كرد يوسف وديكر چندنفر سوز صاحبى اولان كسان برر برر جلب ومحرم اتخاذ ورتبه وعطيه لر وعدايله كندولرينه نظامات عسكريه نك ايجاب شرعيسى وحسن عقليسى تفهيم وتلقين اولندى وتنظيم وتعليم عسكر خصوصنده كندولرندن سوز النلدى . بعده شوالك اون سكزنجى پنجشنبه كونى شيخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس خاصده صدراعظم محمد سليم پاشا وشيخ الاسلام قاضى زاده محمد طاهر افندى واسبق صدر روم ايلى خليل حميدپاشا زادهٔ عارف بك افندى وسابقا صدر روم ايلى حكيم باشى مصطفى بهجت افندى واناطولى پايه لولرندن رئيس الكتاب اسبق راشدافندى زاده جعفر بك افندى واستانبول قاضيسى الحاج صادق افندى وكتخداى صدرعالى احمد خلوصى افندى وشق اول دفترداری طاهر افندى ورئيس الكتاب محمد سيدا افندى وضرب خانه ناظرى اسعد افندى وطوبخانه ناظرى صادق افندى حاضر اولدقلرى حالده تعليم عسكر بحثى درميان اولنه رق ايجاب شرعيسى لدى السؤال تعليم حربك وجوبنه فتوى ويرلدى حاضر بولنان يكيچرى اغاسى جلال الدين اغادخى اوجاقلونك تحرير عسكره متعهد اولدقلرينى بيان ايتدى . بونك اوزرينه يكيچرى اوجاغنك بتون تعبير اولنور معلوم الاسامى اللى بر اورطه سندن شمديلك يوز اللیشردن جمعاً يدى بيك التيوز اللى نفراشكنجى ناميله عساكر منظمه تحريرينه قرار ويرلدى . واشكنجيلر حقنده

برقانونامه لایحه‌سی قلمه الندی اوچ کون صکره ینه شیخ الاسلام
قوناغنده مجلس عموم عقد اولندی . بروجه بالا مجلس خاصده بولنانلردن
بشقه قره دکز بوغازینک روم ایلی جانبی محافظی اغاحسین پاشا واناطولی
جانبی محافظی محمد عزت پاشا و روم ایلی صدارتی معزوللرندن پیری‌زاده
حفیدی یحیی بك افندی وعبدالله ملا زاده احمد رشید افندی واناطولی
صدارتی معزوللرندن محمد رحمی بك افندی وعربزاده سعدالله افندی
وچهارشنبه‌وی خواجه محمد افندی وموالیدن کوتاهیه‌وی خلیل رشدی
افندی وکدوسی محمد افندی ومدرسیندن فتوی امینی یبان ابادی علی افندی
وباش مسود فتح‌الله افندی وسرای جدید همایون خواجه‌لرندن کتابخانه
خواجه‌سی اقشهرلی عمر افندی وخزینه خواجه‌سی ودرس وکیلی اولان
اکمکجی زاده حافظ احمد افندی وسفرلی خواجه‌سی قنوی حسین افندی
وغلطه سراینده کتابخانه خواجه‌سی اکینلی ابراهیم افندی و بیوك‌اوطه
خواجه‌سی دکزلی یحیی افندی واورطه اوطه خواجه‌سی زیرك امامی
زاده اسعد افندی وکچوك اوطه خواجه‌سی چرکشی محمد افندی وسائر
درسعام مدرسلرندن قره باغی احمد افندی و بافره‌لی احمد رونق افندی
واخسقه‌لی احمد افندی وکرد عبدالرحمن افندی و باباقلعه‌لی مصطفی افندی
وچهارشنبه‌وی مصطفی افندی وسلانیکی محمد امین افندی وتیره‌وی کشاف
اعرج عبدالله افندی وسید علی افندی و بایزیدجامعی واعظی قاسم
پاشالی شیخ احمد افندی وابوالفتح جامعی واعظی وجامع ابی ایوب
انصاری امام اولی عبدالله افندی ونور عثمانی جامعی واعظی قازطاغلی
عثمان افندی ووالده سلطان جامعی واعظی شیخ محمد مراد افندی واجلهٔ
رجال دولتعلیه‌دن نشانجی عطاءالله افندی وقدمای رجالدن حسن تحسین
افندی ورئیس الکتاب اسبق عارف افندی ومکتوبیٔ صدارتپناهی سلیمان
فائق افندی وامدی عاکف افندی واوجاقلو طاقندن یکیچری اغاسی و بالفعل
سکبان باشی وسکبانباشی معزوللرندن عثمان اغا واحمد اغا وعباس اغا
وقطار اغالری و بلوك اغالری و بش قدر جمعیتلو اورطه متولیلری ایله
سالف الذکر کرد یوسف کافهٔ بو مجلس عمومده حاضر اولمشلر ایدی .
ابتدا صدر اعظم نطقه اغاز ایله دولتعلیه‌نك سرکذشتنی و یکیچریلر وقتیله
حاضر وسفرده قشله وخیمه‌لرنده موجود و شجاعت واطاعتلری و بونجه

یارارلقلری مشهود ایکن ایچلرینه بد اصل اشخاص مجهوله قاریشوب امر اولی‌الامره اطاعت اتمز اولدقلرندن شأمت عصیان سببیله کندولره تشتت وفتور کلمش اولدیغنی بسط و بیان ایتدکدن صکره سلطان سلیمان زماننده تنظیم اولنان یکیچری اوجاغی قانوننامه‌لرینه نظر اولنسه اوجاغك شمدیکی احوالی اکا مطابقمی دکلمی معلوم اولور . اعدانك اوزمان قوللاندقلری اصول جنکه مقابله بالمثل لازمه سندن اولان تعلم آلات حرب بهر کون قشله‌لرده اجرا اولنمازمیدی ویکیچری زمره‌سی احاد ناسدن ممتاز اوله‌رق قیش یاز کیجه کوندوز اوطه‌لرنده حاضر وموجود دکلرمیدی . اکر ضابطان ونفراتك شمدیکی معیشاتی کافی اولمیوب تکاسللرینه سبب یالکز بو ایسه نه مانع سویلنسون ایجابنه باقیلور شمدی اعدانك حالی معلوم یکیچریلرك پریشانلغی دخی میدانده رعایا مقوله‌سندن اولان روم اشقیاسی دولتك قوتنه نظرا خس وخاشاك مقوله‌سندن ایکن بوقدر خزائن ومهمات صرف واتلاف اولندی حالا یونان ایشی تسویه اولنه‌مدی . ارتق بحاق کمیکه طیاندی . مسلمانلغه لایق اولان حال وحرکت نه ایسه بومجلسده بیان بیورلسون هپ باشمز شریعته باغلودر دیو استجواب ایتدکده سر اطبا بهجت افندی صدراعظمك افاداتنی تصدیق ایله بودردك علاجنه باقه‌لم فقط ابتدا رئیس‌افندی اعدانك واشقیانك اطوار واحوالنی واحوال عمومیه‌نك اجمالنی ایضاح ایتسون علت ندر کرکی کبی تشخیص اولنسونده اکا کوره دواسنی دوشونه‌لم دیمکله رئیس‌افندی دول اجنبیه‌نك حوصلهٔ تحمله صیغمیان تکالیفنی وعلی‌الخصوص روم ماده‌سنی اجرای غرضلرینه وسیله ایدرك نه درلو حقسز ادعالرده بولندقلرینی برتفصیل بیان‌ایلدی . بونك اوزرینه علما افندیلر حال بویله اولنجه بالجمله اهل اسلامه فنون حربیه‌یی تعلیم واجبدر دیدیلر ووجوبنی ادلهٔ شرعیه وعقلیه ایله اثبات ایلدیلر .

درعقب قول کتخداسی کلامه آغاز ایله فی‌الواقع اوجاغمزك قانوننه رعایت اولنمدیغندن ایچمزه او بغونسز آدملر قارشدی بویله ترتیبسز عسکرله جنکه مأمور اولسم کیتمکده تردد ایدرم زیرا انتظام وانضباط آلتنده اولمیان عسکر نقدر فراوان وهر بری برقهرمان اولسه ایچلرندن بری برسببله فرار ایتدیکی کبی دیکرلرینه سرایتله جمله‌سی پریشان اولور وضابطلری عار

وجواب التنده قالور همان اصلاح عسکر نه صورتله اولور بتر ایسه اجراسنه مباشرت بیورلملیدر دیدی ۰ موجود بولنان اوجاقلودخی انی تصدیق ایتدی ۰

صدراعظم انلره آفرین خوان اولمغله برابر یکیچریلرک اصلاح احوالی مطلوب همایوندر دیه‌رك مقدمجه اشکنجیلر حقنده قلمه النان لایحه‌نك اوقونمسنی امر ایتمکله مکتوبی افندی لایحه‌یی اوقودی صورتی ذیلده (١١) رقیله علاوه قیلنور ۰ بعده شیخ الاسلام افندی تعلیمك وجوبنه دائر قلمه النمش اولان فتوای شریفه‌یی کندوسی قرائت ایتدکدن صکره اوجاقلونك حاضروغائبنه خطابا ایشته ایجاب کتاب وسنت واجماع علماء امت ایله اعدایه مقابله ایچون اصول معلومه اوزره تعلیم عسکرك اهل اسلامه واجب اولدیغی ثابت اولدی بویله‌جه تحریر وتعلیم عسکره متعهد میسکز دیدکده حاضر اولان اوجاقلو یکزبان اوله‌رق بویله‌جه متعهدز دیدیلر ۰ صدراعظم تکرار سوزه اغاز ایله امدی بوامر مشروعه شاید که بعض بدطینتان طعن وتشنیع ایده‌جك اولورسه ترتیب جزاسی لازم اولمازمی دیدکده شیخ الاسلام افندی اومقوله ساعی بالفساد اولنلره تعزیر شدید لازم کلور دیوافتا ایتدی وفتواسنك تحریرینی دخی فتوی امیننه حواله ایلدی ۰ واولجه تنظیم وتهیئه ایدلمش اولان حجت شرعیه‌یی وقعه نویس اسعدافندی اوقویوب مضمونی جمله حضار طرفندن تصدیق وتمهیر اولندی صورتی ذیلده (١٢) رقیله ایراداولنور ۰

بعده استانبول قاضیسی وموالی ومدرسین ومشایخ باب عالیدن الای ایله اغاقپوسنه کوندرلدی هپ اوجاقلو صف بسته قیام اولدقلری حالده فتوای شریفه وحجت شرعیه ولایحه قرائت ایتدیرلدی ۰ بعض مدرسین طرفندن تعلیم فنون حربیه مصلحت مشروعه سنه دائر سوزلر ایراد اولندقدن صکره یکیچری اغاسی جلال الدین اغا ایشته فتوی واتفاق علما ایله اوزریمزه جنك تعلمی واجب اولوب پادشاهمزك فرمان همایونی دخی بومرکزده در نه‌دیرسکز تعهدکزی باتقریر باب عالی‌یه عرض ایده‌جکم دیه‌رك تکرار بتکرار اوجاقلودن استفسار ایتدکده صف اول جماعتده طوران بلوك اغالری واوجاق اختیارلرندن بعضیلری سمعا وطاعه دیوب دیکرلری دخی انلره پیرو اولمغله ذیل حجتك اوراده بولنان اوجاقلو

طرفندن دخی تمهیری ایچون اسعد افندی قول کتخداسنك اوطه سنه کوندرلدی اوراده منتظر اولان طورناجی باشیلر واوجاق امامی وسربلوك واوطه باشی ومتولیلر قائمزله مهرلرز دیه رك اسملرینی ذیل حجته تحریر ایله تمهیر ایلدیلر . سائر اوجاقلو دخی کمال شوق وخواهش ایله بر برینك اکسه سنه باصه رق مهرلدیلر . یکیچری اغاسی طرفندن دخی برقطعه تقریر یازلدی . باب عالیدن کیدن هیئت بونی دخی الوب ینه الای ایله شیخ الاسلام قوناغنه کلدیلر . بووجهله مصلحت ختام بولدی وجمعیت طاغلدی اوراق مذکوره حضور همایونه عرض ایدلدی بحجتك بالاسنه خط همایون کشیده بیورلدی . صورتی زیرده (۱۳) رقیله علاوه اولنور .

اشکینجی لایحه سنده ذکر اولندیغی اوزره اشکینجی عسکرینك اداره سی یکیچری کاتبنه محول اولوب بوایسه برمصلحت جسیمهٔ مستقله اولدیغی حالده یکیچری کاتبی عطابك بوابشك اری اولمدیغندن شوالك یکرمی یدنجی کونی یکیچری کتابتی معلم اشکینجی نفراتی نظارتی عنوانیله حالا مطبخ وکرك امینی بولنان الحاج صائب افندی عهده سنه توجیه بیورلدی عطابك دخی جزیه محاسبه جیلکی ایله قارلدی .

عموم مشورتنك فرداسی اشکینجی تحریرینه شروع ایله چند روز ظرفنده یازیلانلر برقاچ یوزه بالغ اولدی برطرفدن دخی یازلمقده ایدی .

بونلره دفعة سونکولی تفنك و یرلسه قیل قالی موجب اولمق مطالعه سنه مبنی برر طوقاق قونداقلی تفنك ایله برر قلیج حاضر ایدلدی وبرقیافت مخصوصه لازم کلمکله اسکی توره دن چیقلیوب ایاقلرینه صیق پوتور وباشلرینه یشیل رنکلو لاز قالپاغی تخصیص بیورلدی .

ذی القعده نك التنجی بازار ارتسی کونی البسه اکسا واسلحه توزیع ایله تعلیمه شروع اولنمق اوزره بروجه بالا مشورت عامه ده بولنان ذواتدن موالی وامین الفتوی ومدرسین ومشایخ ایله یکیچری اغاسی جلال الدین اغا وناظر اشکینجیان صائب افندی علی الصباح یکی اوطه لرده فی الاصل تعلیمگاه سپاه ایکن متروك ومهجور قالان (میدان لحمه) ات میدانینه عزیمت ایله صلوة ظهری بعدالادا اشکینجی تحریر اولنه جق اللی بر اورطه نك هربرندن اوچر بشر نفری میدان مذکوره چیقارلدی دعا وثنا

ایله لباسلری كیدیرلدی وسلاحلری توزیع ایدلدی .

عساكر جهادیهٔ مصریه بیكباشیلرندن اولوب بچن سنه مصردن موره یه كلوركن راكب اولدیغی سفینه قضایه اوغرامغله درسعادته كله رك باروتخانه لر ناظری ومصر قپو كتخداسی نجیب افندینك قوناغنده مقیم اولان داود اغا وایكی تعلیم بیلور كمسنه اشكینجی عسكرینه معلم تعیین اولنمق اوزره اورایه كتورلمش اولمریله بونلر دخی معلم تعیین اولنه رق كندولرینه باب عالیدن كوندرلمش اولان قپودلر كیدیرلدی .

بعده علما طرفندن تعلیمك مشروع اولدیغنه دائر نصیحت یوللو خیلی سوزلر سویلنلدی . وتعلیمه شروع ایله امین الفتوی تبركاً بسمله ایله النه برتفنك الوب ویكیچری اغاسنه ویروب اودخی اخذ وتقبیل ایله سكبانباشی یه اودخی قطاراغالرینه ویروب میدانده صف بسته اولان اشكینجی نفراتی اوزاقدن تماشا ایتدكلری حالده برقاچ خطوه ایلرو كلدیلر . بوصورتله تعلیمه باشلانمش اولدیغندن كرجی احمد افندی صوت بلند ایله انواع نصایحی شامل بركوزل دعا ایتدی . بعده هركس یرلی یرینه كیتدی .

عساكر معلمه تحریرینه بویله اتفاق كلمه ایله باشلاندیسه ده علوفه آلم وصاتمی ایله متمول اولان مفتخوارانك قهوه خانه لرده نشر اراجیف ایله اخلال ازهان عوامه قیام ایتلری ملحوظ اولدیغندن منع اراجیف ایچون تنبیهات لازمه اجراسی ضمننده استانبول قاضیسنه بو كره برقطعه فرمان عالی یازلمشدركه صورتی زیرده (١٤) رقمیله علاوه قیلنور .

بروجه بالا اشكینجی تحریری خصوصنده اوجاقلودن دولتك زیاده صداقت كوسترن كتخدا یری مصطفی وكرد یوسف ایله دیكر سوز صاحبلری اولا شیخ الاسلام قوناغنده ثانیا اغا قپوسنده تعلیم عسكری تعهد ایتمشلر ایدی . مكر بووضع وحركتلری منافقانه بركوسترشدن عبارت ایمش . صكره دن تحقیق اولندیغنه كوره اوكون صورت عصیانی بینلرنده نهانی مذاكره ایدیورلر ایمش . واتمیداننده علما ایله تعلیمه شروع اولندیغی كون اظهار عصیانه نیت ایتمشلر ایكن ایچلرندن بعضیلری میدانه قازان چیقمدن خروج ایتمك دودمان بكتاشیانك قانوننه مخالفدر دیمكله تأخیر اولنمش ایدوكندن بشقه بعضیلری اشكینجیلر تكثیر ایدوبده طوب وتفنك وسائر ادوات جنكی دردست ایلدكدن صكره قیام ایتمك رأینده

بولنمشلر دیکر بر طاقی دخی اشکینجیلر تکثیر ایدوبده مظهر التفات دولت اولدقدن صکره احتمالکه بزه اطاعت ایلمزلر اولجه حرکت اولنملیدر دیمشلر ۰ الحاصل بینلرنده عصیانه قرار ویردکلری حالده زمان اظهارنده اختلاف اوزره ایمشلر ایشته بوصره‌ده چارسوی کبیرده واقع کرپیچ خاننده کیزلو برجمعیت عقد ایله اورایه مشهور حبیب اوطه باشی‌یی دخی کتورمشلر وهمان عصیانه قرار ویرمشلر ۰ حبیب اوطه باشی مساوئ عدد یزید اولان اوتوز برجامنك اوطه باشیسی اولوب یکیچری زوربالری ایچنده پك زیاده نافذ الکلم اولدیغی حالده چند سنه مقدم صورت صداقتده کورنمکله اوطه باشیلقدن اخراج وسلحشوران خاصه سلکنه ادخال ایله مظهر التفات و احسان ایدلمشیدی ۰ اشکینجی تحریری اثناسنده کندوسنه طشره ده برمحلك مبایعه جیلغی ویرلمشیکن بی پروا باب عالی‌یه کاوب وکتخدا بکك یاننه کیروب اومحلك محصولی دوندر بنم وقع وحیثیتمه شایان دکلدر انك یرینه سلانیك مبایعه سنی ایسترم دیو اياق باصمشدر ۰ ومأمور یتکزك زمانی حلول ایتدی نیچون کیتمیور سکز دینلرك کیمنه موانع شرعیه‌م وار وکیمنه دوکونم واربیتمینجه کیده‌مم دیه‌رك اغر طاورانمقده ایدی بوطور ومشواری مترصد فرصت فساد اولدیغنی اشعار ایلمکده ایدی ۰

بومثللو اماراته نظرا جلال الدین اغا اوجاقلونك سوء نیتلرینی اکلامش حتی صائب افندی بروجه بالا اشکینجی ناظری اولدیغی کونك فرداسی اغا قپوسنه واروب جلال الدین اغا ایله امر تعلیمك کیفیتنه وکندوسنك صورت حرکتنه دائر مذاکره‌یه ابتدار ایتدکده جلال الدین اغا اوجاقلونك بعضیلرندن اویغونسز معامله حس ایلدیکنی افاده ایتمکله صائب افندی قطار اغالری وکرد یوسف ایله اوجاغك برقاچ اختیارلرینی مجلسه بالاحضار اشکینجی لایحه سنی رحله زیب تعظیم ایده‌رك دولتعلیه‌نك اقصای املی بوقانوننامه‌ده بیان اولندیغی اوزره علمانك وجوبنه فتوی ویردکلری مقابله بالمثلك اجراسی وبووجهله عساکر اسلامیه‌نك اعدایه غالبیتله سلامت دنیا وعقباسیدر ومقابله بالمثلك معناسی اعدای دین میدان معرکه‌ده اهل اسلام اوزرینه وسیلهٔ غلبه اتخاذ ایتدکلری حرکت هرنه ایسه جنود مسلمین دخی اول صورتله مقابله ایتمك دیمکدر مأ لنده براز کلمات لایقه ایله استمزاج

واستكناه افكار ايتدكده موجود بولنان اختيارلر كو يا كندولرى تسليم مدعا ايتمشلر ايسه ده نفراتمز بينى قالين برطائفه‌در شايد بوتكليف اولنان صورتده حاشا كاور تعليميدر ايتميز بزقليج ايله بچه‌چالار ششخانه اتار نشان اوريرز ديه‌رك احداث كفتكو ايتميديلر ديو يرمشلر • بعده اوچ دفعه تعليم ايچون ات ميدانده اجتماع اولندقده يكيچريلرك تمرد بولنده رونما اولان طور وحركتلرندن دخى سوءنيتلرى اكلاشلمش ايدى •
بوعلامات رديه اولياى امورى بحضور ايدوب حتى صدر اعظم تلاش ايدرك كيجه‌لين اغاحسين پاشايى ساحلخانه‌سنه جلب واستجواب ايتدكده حسين پاشا مادام كه برموجب شرع شريف اتفاق عمومى ايله قرار ويرلمشدر بوندن دونمك جائزدكلدر ثبات واقدام كركدر ديوجواب ويرمش اولديغى مرويدر • وفى الواقع ايش بودرجه‌يه وارمشيكن ارتق كيرودونمك ممكن اوله‌مديغى جهتله يكيچرى زوربه‌لرينك تربيه‌سى اسبابنى مطالعه وتهيئه‌دن بشقه چاره يوق ايدى •
قالديكه اوجاقلو هرنقدر حجت شرعيه‌يى تمهيرايله تعليم عسكرى تعهد ايلمشلر ايسه ده كندولرينه كركى كبى امنيت اولنمديغى جهتله عصيان ايتدكلرى تقديرده تأديب وتربيه‌لرينه مسارعت اولنمق اوزره طوپجى وخبره‌جى ولغمجى وترسانه اوجاقلرى رؤسا وضابطانى اكاه ايدلدكدن بشقه بوغاز محافظلرى اغاحسين پاشا ايله محمد عزت پاشا معيتلرنده بولنان اوچبيك قدرسكبان عسكرينك درحال استانبوله نقلى ضمننده اسباب نقليه مهيا ايدلديكندن جمله‌سنك قولاقلرى كريشده ايدى •
ومقدما بو بازلرك تأديبى صره‌سنده يكيچريلر زياده يوز بوله‌رق طلبهٔ علومى تحقير ايدر اولدقلرندن طرفين بيننده خصومت شديده كيرمش اولديغنه مبنى طلبهٔ علوم دخى انلرك عليهنده قوللانلمق اوزره حاضر عسكرايدى • صنوف سائره دخى يكيچريلردن متنفرايدى الحاصل افكارعموميه انلرك عليهنده اولوب انلر ايسه دولت وملتى دوشونمز برطائفهٔ باغيه اولدقلرندن امثال سابقه‌سى وجهله ينه طغيان ايتمك اوزره حاضرلانيورلردى •

ظهور وقعه

ذى القعده‌نك طقوزنجى پنجشنبه كيجه‌سى غروب شمسدن صكره يكيچرى زوربالرى برر ايكيشر ات ميدانده اجتماع ايله امنيت ايلدكارى برقاچ

۱۵ حزيران ۱۸۲٦

چوبارجی واوسته‌لردن ماعدا صنادید اوجاغی دعوت ایلمشلر بوصره‌ده قول کتخداسی حسن اغایه دخی خبر کوندر دکلرنده حسن اغا بزم یالکز کیتمامز اولماز بلوك اغالرینه خبرکوندردم کلسونلرده هپ برابر واریرز دیو دفع لین ایله باشندن صاووب بلوك اغالرینك ورودینه منتظر ومتحیر اولوب قالمشدر ٭ ایشته اول اثناده حبیب اوطه‌باشی میدان اهل طغیانه چیقوب ایاقداشلر فتور کتورمیك صورت تردد کوسترمیك اوجاق نامی دم قیامته دك قالقماز کوره‌یم سزی حاجی بکتاش اوجاغنی اویاندیرك ٭ دیو اسافلی تشویق وتحریك ایلمش اولدیغی صکره‌دن همپالرینك استنطاقنده تبین ایلمشدر ٭

کیجه ساعت التی صولرنده ایکن زوربالردن برطاقم اوغاد دخی یکیچری اغاسی جلال الدین اغایه سوء قصد ایلمك اوزره اغا قپوسنه کیتمشلر ایدی اغا ایسه قول کزه‌رك عودت ایله یتاغنه کیرمزدن اول خلایه کیرمش بولندیغندن زوربالر سلاملغی وحرمی لدی التحری بوله‌میوب کیروکیتدکلرندن اغا درحال چیقوب سلیمانیه جوارنده برخانه‌ده کیزلنمشدر ٭

فرداسی پنجشنبه کونی که حزیرانك اوچنجی کونی ایدی فئهٔ باغیه چین سحر قشله‌لردن قازانلری ات میدانه چیقارمغه وعادتلری اوزره جبه خانه وسراجخانه قازانلرینی آلوب کتورمکه قیام ایتمشلر وجبه خانه‌یه وارانلره جبه‌جی باشی درحال اورته سی قازانی اولان بشنجی قشله قازانی تسلیم ایدیویرمش اولدیغندن جبه جیلر دخی عصاته ملحق اولمشدر ٭ طورناجی باشی شاکر اغا وقعه‌یی خبر الدیغی کبی اودی پاتلامش وچوق چکمیوب وفات ایلمش در ٭

فئهٔ باغیه تحت القلعه واصمه التی واونقپانی کبی مجمع حشرات اولان برلره قره قوللقجیلر ارسال وبرطاقم اراجیف اشاعه ایدرك اوغاد وارغاد مقوله‌لرینی عصیانه تشویق ودعوت ایله جمعیتلری کثرت بولدقده باب عالی‌یی باصمق اوزره نفلجی مصطفی نام سرکردهٔ اشقیا معیتیله برفرقهٔ عاصیه سوق ایتدیلر ٭

مصرقپو کتخداسی نجیب افندی علمدار پاشا زماننده سکبان نامیله ترتیب اولنان عسکر معلمك خدمت کتابتنده بولنوب بوکره داود اغابی دخی اشکنجی معلملکنه سوق ایتمش اولدیغی جهتله حقنده یکیچریلرك بغض

وعداوتی اولدیغندن انك ترلكجیلر ایچنده واقع قوناغنی غارت ایتمك اوزره
دخی سرخوش مصطفی نام سرپیشه معیتیله برفرقهٔ عاصیه کوندر دیلر .
صدر اعظم اول کیجه بکلر بکنده ونجیب افندی قاکلیجه ده کی یالیلرنده
بولنمغله غدر اشقیادن مصون قالدیلر . وباب عالیده کی جواری هجوم
اشقیایی طویدقلری کبی حرم باغچه سنك اورته سنده کائن مخزنه کیروب
قورتلدیلر . فقط زوربالر صدر اعظمك خزینه سندن نقود ومجوهرات
واشیای سائره دن التی بیك کیسه لکه قریب ونجیب افندینك قوناغندن
سکز یوز کیسه لکی متجاوز نقود واشیا غارت قیلدیلر . بعده اشقیا
طرف طرف یاییلوب نقلجی مصطفی طرفندن اورته لغه صالیویریلان
دلالر فتوی وحجت یازانلری وبزه مخالفت ایدنلری وبالجمله باشی قاوقلیلری قهر
وتدمیر واولاد وعیاللرینی اسیر ایدوب باکره لرینی اوز غروشه وثیبلرینی
بشر غروشه صتارز .
هرکس دکاننی آچسون صرچه سی ضایع اولانه جوهر ویریرز ایچیمزدن
ذره قدر جنایت ایدر بولنور ایسه کسر بیچرزدیو بربینه اویمز سوزلرایله
اهل عرضه حیرت ودهشت ویرر اولدیلر .
شیخ الاسلام سابق صدقی زاده افندینك امامی مدرسیندن شیدا افندی
قضیه دن بی خبر اوله رق علی السحر ساحلخانهٔ مشارالیهدن کندوخانه سنه
کلورکن اشقیادن تصادف ایلدیکی برسوری کلبلر ایشته بوده تعلیم جنکه
فتوی ویرن طاقمدندر دیه رك برقاچ یرندن بچاق ایله اوروب یره دوروشور
مشلر وایشی بتدی دیو براغوب کیتمشلر یاره لری ایسه ضررسز اولمغله
شیدا افندی قالقوب ومجروح اولدیغی حالده خانه سنه کیدوب سلامت
بولمشدر . اوزمان پنجشنبه کونی یوم تعطیل اولمغله مکتوبی دفتری خلفاسندن
عاصم بك دیکر بعض قلم افندیلری ایله اخشامدن سویلشه رك کوکصو
مسیره سنه کیتمك اوزره صباحلین ارکندن ساحلخانه لرندن حرکتله
اناطولی حصارینه کلدکلرنده ظهور فتنه دن خبراله رق کیفیتی تحقیق
ایلمك تلاشنده ایکن استانبولدنبرو برپیاده سرعت ایله کله رك ساحله
یناشوب ایچندن بربکتاشی خروج ایله بهی غافللر بوراده نه طوررسزوارك
اولرکزه کیدك بولداشلر اویاندی ارکان سلطنتی بتوردیلر بنده قلعه نفراتنی
اویاندرمغه کیدیورم دیمکله افندیلر درحال سرای همایونه عزیمت ایتمشلردر .

بکتاشی بابالرینك برطاقمی ات میداننده تبرلر اللرنده زوربالری تحریك وتشجیع ایتمکده وبرطاقمی دخی تکثیر جمعیت اشقیا ایچون بویله بوغاز ایچنه ودیکر طرفلره سکرتمکده ایکن مدنی هیئت برذات شریف دخی ات میداننه واروب بی پروا ای معشر اشقیا شروع ایتدیککز ایش رضای باری یه مخالفدر واز چك صوکی ندامتدر قریبا بلا کزی بولورسکز اصل وفرعکزله مضمحل اولورسکز دیو اوچ نوبت چاغرمش ایدی ٠

ینه اول کون اسکدارده اولیاجی محمد نام مجذوب علی السحر اسکدار محکمه سنه واروب باب نائبی نقیب زاده علی افندی یه خطابا مولانا بوکون استانبولده قرق درت قپو سنده حاجی بکتاش کوچدی واروب نمازینی قیله جغم سزده تدارکده اولك دیو انهزام اشقیایه تلمیح ایلمشدر بوکونلر بعض صلحانك کوردکاری رؤیالر دخی هپ دولتك مظفریتی یولنده تعبیر اولنمقده بولنمشیدی ٠ بو درلو مبشرات معنویه ایسه اهالی یه قوت قلب اولمغله بر وجه آتی سنجاغ شریف التنه دعوت اولندقلری کبی هرطرفدن اهالی مسلح اوله رق سکردوب کلمشلردر ٠

اخراج لواء شریف

صدراعظم اولوجهله فتنه وقوعندن خبردار اولدیغی کبی اغا حسین ومحمد عزت پاشالرك کزیده عسکرلریله برابر سریعاً یالی کوشکنه کلمری ایچون خبر کوندردکدن صکره قایغنه بنوب یالی کوشکنه کلدکده خزینه کتخداسی قبریسی محمد امین اغایی بشکطاش ساحلسرای همایوننه اعزام وکیفیتی سدهٔ سنیه یه عرض واعلام وطوپقپو سرای همایوننه تشریف واشقیانك قهر وتدمیری ایچون لوای شریفك اخراج بیورلمسنی استرحام ایتمکله برابر درحال شیخ الاسلام افندی یه ورجال دولته ومأمورین باب عالی یه خبر کوندردی وترسانه امینی سعید افندی وطوپچی باشی نعمان اغا وعربه جی باشی حسن اغا وخبره جی باشی دده مصطفی اغا ایله لغمجی باشی خلیل بکك عساکر وفیره لریله کلمرینی استعجال ایتدی ٠

وشیخ الاسلام افندی کلدیکی کبی همان صدور عظام وموالئ فخام ومدرسین کرامك وخواجه افندیلر ایله طلبهٔ علومك دعوتلرینه دانشمندلر وچوقدارلر کوندردی ٠

چوق کچمیوب صدر روم ایلی عارف بك واناطولی پایه لولرندن عربزاده

حمد الله افندی واستانبول قاضیسی صادق افندی ودرسعام خواجه‌لرندن کرد عبدالرحمن افندی و کتخدای صدر عالی ودفتردار ورئیس الکتاب وترسانه‌امینی افندیلر وضربخانه امینی اسعد افندی ونجیب افندی وصائب افندی کلوب سائرلری دخی کلمك اوزره ایدی ·

اول اثناده قول کتخداسی حسن اغا قوناغنه کلان قطار اغالری واکثری ات میداننده اوغرایه‌رق کلمش اولان چورباجیلر و براز یازیجی ومتولی واوطه باشیلر ایله اغا قپوسنه کلوب باش‌یازیجی راشدافندی‌یی مجمع عصاته ارسال ایله مراملری هرنه ایسه سویلسونلر دیو سؤال ایتدردکده بز بو واديده تعلیم ایتمیز بزم اصول قدیمه مز دستی‌یه تفنك ایله قورشون آتمق وپچه‌یه قلیچ چالمقدر · بوكا باعث اولنلری ایسترز دیو اندرون وبیرون رجالندن وارکان‌سلطنتدن بعضیلرینك اسملرینی یاد ایلمشلر · باش یازیجی بوخبر ایله اغا قپوسنه لدی‌الورود حسن اغا طرفندن یالی کوشکنه کوندرلمکله کلوب بغتاتك افاده‌لرینی تقریر ایتدکده صدر اعظم باق باش یازیجی بز بوایشه شوکت اسلامیه‌یی تأیید ایچون کتاب وسنته تطبیق ایله باشلادق بومسئلهٔ شرعیه‌نك اخلالنه بروجهله جواز ویرمیز بحول‌الله تعالی جمله‌سنی قهر وتدمیر ایلمك اوزره سل سیف اتحاد ایتمشزدر وار بویله‌جه خبرویر دیو حضارك تصدیقیله یازیجی‌یی اعاده ایتدکدن صکره حضاری بالا ستصحاب یالی کوشکندن حرکت ایله سرای همایونده ارسلانخانه (عرضخانه) نام مقام عالی‌یه چیقدیلر ·

ایشته اول اثناده کبار علما وموالی ومدرسین طاقم طاقم باب همایونه کلور ایکن طوپجیلر وعربه‌جیلر وسواری طوپجیلرینك یوزباشیسی اولان مشهور قره جهنم ابراهیم اغا برقاچ قطعه طوپ ایله وترسانه باش چاوشی یمنیجی اوغلی احمد اغا قالیونجی عسکریله وخمبره‌جی ولغمجی اوجاقلری اغالریله فوج فوج سرای همایونه کلدیلر وصف صف طوردیلر ·

بو اوجاقلر مقدمجه اقناع اولنمش واله آلنمش ایسه‌لرده وقعهٔ سلیمیه‌ده اولدیغی کبی بوکره دخی یکیچری‌زوربالرینه اتباع والتحاق ایلملری احتمالی ذهنلره خلجان ویرمکده ایکن بروجه بالا ورودلری هرکسه قوت قلب اولمشدر ·

خمبره‌جی باشی ده‌ده اغادن بالذات ایشدیکمزه کوره یکیچریلرك عصیانی

تقـدیرنده نوجهـله حرکت اولنه جغـنه دائر اوجـه طوپجی وخمبره جی اوجاقلری ضـابطاننـدن تأمینات آلنمش ایسـه ده اطمینان تام حاصل اوله مدیغندن وقعه نك ظهورنده درحال خاصکویده کائن خمبره جی قشله سنه لدی الورود بالجمله ضابطان ونفراتی قشله قپوسنده حاضر ومنتظر کورمکله اورکه رك اغاز وقعه معلوممکز اولمشـدر نه یاپه جقسـکز دیدکده جنتمکان سلطان سلیم خان حضرتلری بزم اوجاغمزك تنظیمنه بك بیوك همت وحقمزده پك چوق لطف وعنایت ایلمشیکن هرنصلسه او زمان یکیچریلره اویدیغمزدن ناشی لکه لندك بولکه یی ازاله ایچون برخدمت ابرازینه منتظر ایدك شمدی دولت اوغورینـه جان وباش فدا ایتمکه اماده یز دیملری اوزرینه دده اغا اویله ایسه بیوریکز کیده لم دیه رك سریعاً خمبره جیلری قایقلره ارکاب ایله یالی کوشـکنه امرار وبوملحمۀ کبراده خمبره جیلر جانسـپارانه بذل جهد واقتدار ایتمشلردر ․

طوپجی ولغمجی وترسـانه اوجاقلری دخی بویولده صادقانه خدمت ایلمك اوزره سرای همایونه کلمشلر ایدی ․

برطرفدن بواوجاقلرك اویله جانسـپارانه خدمتی وبرطرفدن دخی علمانك یکیچریلر علیهنه خصمانه حرکتی حسـبیله طرف سـلطنتده قوت بدیدار اولمشـدر ․

ایشـته اوصره ده سلطان محمود خان عدلی حضرتلری قلیجنی قوشـانوب تبدیل قایغنه راکباً بشکطاش ساحلسراینـدن طوپقپو سرای همایونه ورود ایله سرای جدید سـلطانیده کائن سنت اوطه سـنه تشریف بیوردیلر ․ اولا صدر اعظم ایله شیخ الاسـلامی وبعـده علما ورجال دولتی حضور همایونلرینه جلب واحضار ایله حضاری سزاوار خطاب مسـتطاب ایدرك جلوسمدنبرو واجبۀ ذمتم اولـدیغی اوزره شرع شریفه توفیق حرکت وودیعة الله اولان تبعه یی سیانت ضمننده نقـدر غیرت ایلدیکم جمله نك معلومیدر ․ یکیچریلر بالدفعات عصیان وطغیان ایتدی اطوار باغیانه لرینه تحمل اولنماز انجق قان دوکلسون دیو مسـامحه ایتدکدن بشقه کندولرینه بوقدر احسـان ایتمشیدم بودفعه دخی احسـانلره مستغرق اوله رق کندو رضـالریله شروع اولنان برامر مشروعدن بغتةً عدول ایله اعلان طغیان ایتدیلر بوطغیان خروج علی السـلطان دیمك دکلیـدر بوخائنلرك تأدیبی

امرنده تدبیر کزندر وقتاللری حقنده حکم شرعی نوجهلهدر دیو استجواب بیوردقلرنده علما بالاتفاق بونلرك قتللری مشروعدر دیو افتا ایدوب سائر حضار دخی براغزدن بو یولده اولمه وار دونمه یوق دیدیلر ٠

استشاره نهایت بولدی سوز تمام اولدی مبدأ معاملات حربیه اولمق اوزره همان لوای شریفك اخراجی قالدی ٠ بو ایسه بر امر خطیر ایدی ٠ زیرا سنجاق شریف چیقدیغی کبی درون پایتختده بر عظیم قتاله باشلانهجق حربك نتیجهسی ایسه مجهولدر ٠ شایدکه زور بالر غالب کلوبده بونجه اصدقای دولتی امحا ایدرلر ایسه صکره بونلر نوجهله اداره اولنور دولتك حالی نه اولور کبی مطالعهلر خاطرخراش اولهرق ذات شاهانهده صورت تردد وتأنی کورلدی ٠ بونك اوزرینه کرد عبدالرحمن افندی سوزه باشلایوب حدتلندی شدتلندی اغزی کوپوردی ٠ بودین ودولتك دوام وبقاسی مراد الهی ایسه اوخبیثلری اوریز محو ایدرز دکل ایسه بزده بودین ایله برابر باتوب کیدرز دها نه اولمق احتمالی قالدی دیهرك النده کی تسبیحی حدت ایله یره اوردی تسبیح قوپدی طاغلدی دانهلری مرمرلر اوزرنده یوارلانور ایکن حضاره رقت کلوب کوز یاشلری دانه دانه یره دوکیلیوردی سلطان محمود خان حضرتلرینه دخی رقت کلوب بکا ایدرك خرقهٔ شریفه اوطهسنه کیردی لوای شریف نبوی بی چیقاردی صدراعظم ایله شیخ الاسلامه تودیع بیوردی و بالذات عسکر ایله ات میدانه قدر کیتمك ایستدی ارکان دولت اویله مجمع کلاب اولان محله بالنفس عزیمت همایونه حاجت یوقدر دیهرك خرقهٔ شریفه اوطهسی پیشکاهنده اقامت ایله اهل ایمانك سلامت ومنصوریتنه دعا ایتملرینی استرحام ایتملریله بوکا دخی مساعده ایتدی ٠

مشیخت معزوللرینك یعنی دری زاده عبدالله ومکی زاده عاصم ویسیجی زاده عبدالوهاب وصدقی زاده احمد رشید افندیلرك دخی داخل جمعیت اولملری ارادهٔ سنیه اقتضاسندن اولمغله بوصرهده انلره دخی دعوتجی کوندرلدی واهل اسلامی لوای شریف التنه دعوت ایچون هرسمته منادیلر ومحلات امامرینه تنبیهات لازمه اجراسیچون استانبول قاضیسی طرفندن قول قول محضرلر کوندرلمش اولدیغندن زور بالر یکیچری اولان قزانلر یانه کلسون دیو چاغرشدقلری صرهده هرکوشهده منادیلر مسلمان

اولان سنجاق شریف التنه کلسون دیو ندا ایتمکه باشلاینجه درون شهرده برعجیب ومؤثر غلغله پیدا اولدی زور بالری دخی خوف وتلاش الدی .

بناء علیه هرطرفدن غیرتکشان دین ودولت اولنلر سنجاغ شریف التنه وارمق اوزره سکرتدیلر . وجملەدن اول اوچ بیك بشیوز قدر مدرسه نشین طلبهٔ علوم باب همایونه وصول ایله اثبات وجود ایتدیلر .

شو یلهکه خبر دعوت کندولرینه واصل اولدیغی کبی درحال سلاحلانوب خواجەلریله برابر فوج فوج باب همایونه عزیمت وایکی جناحلرنده یو بازلر صانکه کشاف نفراتی کبی لاابالیانه حرکت ایله جابجا یکیچری اشقیاسیله چارپیشەرق سرای همایونه کلورلر ایکن طلبهٔ علومدن یالکز برکشی شهید اولمشدر انلر سرای همایون میداننه واصل اولدقلرنده استانبول محلاتی اهالیسی امامریله و بلاد ثلثه اهالیسی حاکملریله وهپ یشیل عمامەلو سادات کرام دخی نقیب الاشراف ایله کروه کروه کلەرك جمعیت ناجیه کثرت بولقده وسرای همایون میدانی دینی بتون مسلمانلر ایله طولمقده ایدی .

یکیچریلر ناسك حرکتنه مانع اولمق اوزره طرف طرف طولاشوب حتی دفتردار اسبق الحاج یوسف افندینك باش چوقداری‌نی سلطان احمد میداننده و برقاچ کیمسەیی سلطان بایزید اطرافنده شهید ایلمشلر لکن اهالئ صادقه زور بازلرك ممانعتنه باقیوب مسلح اولەرق هرطرفدن زیر لوای شریفه سکردوب کیتمکده ایدیلر .

ایشته اوزمان صدراعظم وشیخ الاسلام لوای شریف نبوی‌یی بردوش احترام ایدرك کتوروب میدانده حاضر بولنان غیرتکشان دولته تسلیم ایتدکاری عقیبنده اخسقەلی احمد افندی اوقدر مؤثر ورقت انکیز بردعا ایتدیکه میدانده اغلامدق آدم قالمدی .

خلیفهٔ اسلام حضرتلری دخی خرقهٔ شریفه اوطەسی پیشکاهنده جناب قاضی الحاجاته متوجه اولوب زیر لواء شریفده مجمع اولنلرك منصوریتنه دعا ایتدکدن صکره سلطان احمد جامع شریفنك اس الحرکات اتخاذی مقرر اولدیغندن اورایه قریب بولنمق اوزره باب همایونك فوقنده کائن دائرەیه تشریف بیوردیلر .

بوصره‌ده‌ایچ جبه‌خانه آچلدی . سلاحی اولمیانلره عاریت اسلحه توزیع ایدلدی . بعده اول جمعیت تاجیه لواء شریفی الوب وکلبانك تکبیر ایله باب همایوندن چیقوب طوغری سلطان احمد جامع شریفنـه کیدرك لواء شریفی منبرك بالاسـنه نصب ایتـدیلر . متـعاقباً مدعو اولان مشیخت معزوللری کلوب جمعیته ملحق اولدیلر . معزول شیخ اسـلاملرك بالفعل شیخ‌الاسـلام ایله کورشمسی خلاف رسم وعادت ایکن بوکره ابتدا اول عادت فسخ اولنه‌رق مشیخت‌معزوللری بالفعل شیخ‌الاسلام اولان قاضی‌زاده طاهر افندی ایله برلشوب مشاورهٔ مصلحته مشارکت ایلدیلر .

بنه اول اثناده بوغاز محـافظلری اغا حسین پاشا ایله محمدعزت پاشا کزیده عسکرلریله‌سلطان‌احمد میدانه کلوب ابرازسطوت‌ایله قلوب حضاره قوت ویردیلر .

او زمان زوربالر ایچنـده بولنـوبده اناطولی طرفنـه فرار ایله دونوب طولاشه‌رق اوائل‌جلوس عبدالمجید خانیده درسعادته کلان براختیار آدم ایله کورشدم دیدی‌که بن یکیچریلرك برکزیده فرقه‌سی ایچنده بولندم ات میدانندن ات میدانك براوجنـه قدر کلدك نیتمز یتـاغانلری چکوب هجوم ایدرك سنجاغ شریفی دردست ایلمك ایدی . وحسین وعزت‌پاشالرك عسکرلری هنوز کلمـامش اولدیغندن بونی یاپه‌بیـلوردك لکن بیکلرجه باشی قاوقلیلرك کلبانك تکبیرلری ایله باب همایوندن سنجاغ شریف کورندیکی کبی جمله‌مزی بردهشـت قاپلادی دیزلرمزك باغلری چوزلدی حرکتـه مجالمز قالمدی نه‌یاپه‌جغمزی شـاشردق نه‌طرفه کیـده‌جکمزی بیلمدك بن‌برارالق صاوشوب فرار ایتدم سلطان عبدالمجیدك جلوسنده عالم اسـوده اولدی بنده استانبوله عودت ایلدم . انتهی .

اردولرده اولدیغی کبی لواء شریف نبوی بروجه‌مشروح سلطان‌احمدجامع شریفنك منبری بالاسنه نصب اولنـدقده دخی محافظه‌سی زعمایه تفویض بیورلمغله ایکی طرفنده برر زعیم یارمیشر سـاعت قائم اوله‌رق نوبتله بکلمکده ووزرای عظام وعلمای اعلام وسائراعیان کرام دخی محراب اوکنده صف بستهٔ قیام اوله‌رق طورمقده وجامع شریفك درون وبیرونی صلحای امت ایله مملو اوله‌رق روز حشرده امت محمدك زیر لواءالحمدده اجتمـاعلری کیفیتنی اخطـار وتذکیر وبوخاطره ایسه اهل ایمانك فوق‌العـاده عروق

واعصابنه تأثیر ایتمکده ایکن رجال دولتدن بعضیلری نطقه آغاز ایله‌ای علمای دین حالا وکیل مطلق بولنان ذاتك ودیگر بعض خدمهٔ سلطنتك حرملرینه قدر دخول ونهب وغارت ایله‌هتك پردهٔ شریعت‌وامام‌المسلمینك اطاعتندن خروج ایله اعلان بغی وشقاوت ایدن زوربالرك قتالی مشروع دکلمیدر دیدکده علما انلر ایله مقاتله فرض اولور فقط بادئ امرده مسئلهٔ اهل‌بغی حکمنجه مجمعلرینه برنصوح ونطوق آدم کوندریلوبده شبهه‌لری وار ایسه ازاله اولنسه مناسب اولمازمی دینلمکله درسعام خواجه‌لرندن اخسقه‌لی احمد افندی تنسیب اولنمسی اوزرینه خواجه افندی علی‌الرأس والعین بن واروب افاده‌ده قصور ایتمم لکن انلرك طور ومشواری معلومدر کلام حقی قبول ایتمزلر بلاموجب انلرك اللرینه کرفتار اولورم فرض اولان مصلحتك دخی نافله یه براز تأخرینی موجب اولور دیدیکی عقبنده محمد عزت پاشا واقعا ازالهٔ شبهه دیه‌رك امرار وقت اولنمقده مخاطره واردر انلرك شبهه‌سنی قلیجدن بشقه شی ازاله‌ایتمز دیوب اغا حسین پاشانك رأیی ایسه دها اول بومرکزده بولندیغندن صدراعظم همان اشقیا اوزرینه حرکت ایچون قلیجنی قوشانمش ایکن وکلا مانع اوله‌رق انك اس‌الحرکاتده اقامت ایله تدبیراموره همت ایلمسنی تنسیب ایلدکلرینه مبنی صدراعظم دخی اغا حسین ومحمد عزت پاشالری بوامر خطیره تعیین وایکیسنی بردن تشییع ایله اغرام ایلدی ٠

استطراد

وقعه نویس اسعد افندی اس ظفرده دیرکه بغات دیدکلری عندالشرع الانور امام بالحق اوزرینه خروج وکریوهٔ عدم اطاعته ولوج ایدن اشخاصدن عبارت اولوب فقهاء عظامك (وکشف الامام شبهتهم) قوللری وجوبا اولمیوب استحبابه محمولدر وکشف شبهه‌یه شروعه دخی سبب خروجلری معلوم اولمدیغی صورتده اولورکه شبهه‌لری ازاله اولندقده شرقتال مندفع اوله ٠ بویله‌ایکن یعنی خروجلرینه باعث اولان نسنه متبین اولمدیغی وقتده بیله مطلقا خروجلری ایچون بلاکشف شبهه طرف امام بالحقده بولنان اهل عدل جمع بغاتی جماعت مطیعینه عودتلری بابنده دعوت ایتمزدن مقدم مقاتله‌لرینه ابتدار ایلسه‌لرینه اهل عدل کناهکار اولماز اشبو طائفهٔ باغیهٔ یکیچریان کبی‌که برموجب فتوی واجب اولان

تعلیم جنك خصوصنك مساغ شرعیسنی وحسن عقلیسنی اتقان واذعان برله بالطوع اجراسنده رضا جویان اولمشلر ایکن بو بابده مطابق شرع شریف اولان امر سلطانی‌یه مطاوعتدن نکول ایدرك فك عقد عهد و پیمان ایده‌لر ارتق مرقوملره شبهه ایده‌جك محل قالمامشدرکه کشفنه باقله همان انلرك بران اقدم شمل جمعلرین متفرق و پریشان وخرمن جمعیتلرین صاعقهٔ بارقهٔ قتال ایله سوزان ایتمکدن غیریسی جواز دادهٔ فقها دکلدر وبودخی معلوم اوله‌که بغات ایله قتال ایچون طرف امام المسلمیندن دعوت اولنسان مسلمینك اوزرلرینه صرف وسع واقتدار برله قتاللرینه عزیمتلری فرض اولور زیرا اطاعت امام امر مباحده فرض ایکن عبادت معناسنه اوله‌رق دفع شربغات خصوصنده فرضیتی اولی اوله‌جغی بی ریب ومرادر ٠ انتهی ٠

قهر وتدمیر اشقیا

برمنوال مشروح طرف وکالتپناهیدن و ریلان امر اوزرینه اغاحسین‌پاشا وعزت محمدپاشا کندو سکبانلری وطوپجی وخمبره‌جی ولغمجی وقالیونجی عساکری ایله آت میداننده حرکت و بالجمله طلبهٔ علوم ایله اهالینك اهل عرض کروهی دخی انلره مرافقت وات میدانده مجتمع اولان فئهٔ باغیه ایله مقاتله‌یه عزیمت ایلدیلر ٠

بروجه بالا اهل عرض کروهی پیدرپی سلاحلنه‌رق سنجاغ شریف التنه سکردوب کیتمکده وسنجاغ شریف جماعتی ان بان تزاید ایتمکده اولدیغندن انلرك مرورینه ممانعت ایچون زوربالر دیوان یولی وبایزید اطرافی واوزون چارشو ایله سائر کذرکاهلری طوتمشلر ایکن بو یله جم غفیرك اوکارنده قره جهنم ایکی طوپ چکدیره‌رك ولولهٔ تکبیر ایله کلمکده اولدقلرینی کوریجك رجعت وفرار ایله دارالبوار نکبتلری اولان ات میداننده طوپلاندیلر ٠

عسکر ایکی قوله تقسیم اولنه‌رق اغاحسین‌پاشا طوپجی عسکریله دیوان یولندن وعزت پاشا خمبره‌جی ولغمجی وقالیونجی عساکریله سراجخانه طرفندن حرکت ایده کورسونلر ٠

بوطرفده پیدرپی سلطان احمد جامعی میدانته کلمکده اولان اهل عرض کروهندن برفرقه دها ترتیب ایله امداده کوندرمك اوزره صدر اعظم باب جامعك نردبان باشنه چیقدیغی اثناده کتخدا یری مصطفی اغا وچند نفر

چورباجیلر کلوب افندم بزلر سائر اغالر ایله برابر اغا قپوسنده ایدك بویله مسموعمز اولدی که بونلر (یعنی اشقیا) جاهل اولدقلرندن مجرد هیئت معهوده‌ده اولان تعلیمی ایده‌میز دیرلر ایمش یوللو منافقانه سوزلر ایله ایشی محاوره ومخابره‌یه دوشورمك ایستدکلرندن صدر اعظم باقك اغالر اوجاقلونك بعدالقبول نکول ایتدکاری تعلیم حربك لزوم ووجوبنه حرمین ومصرده‌کی مذاهب اربعه مفتیلری فتوی ویرمشلردر بوراده‌کی علمادخی اولوجهله فتوی ویردیلر حکم شرعه مخالفتده اصرار ایلمك اسلامه یاقیشورمی دیدکدن صکره یانده‌کی امام ثانیٔ شهریاری زین العابدین افندی دخی یکیچریلر بوخصوصه دائر اولان حجت شرعیه‌یی تمهیرایله تعلیمی قبول ایتمشلرایکن شمدی نکول ایتملری محضا بغی وفسادوعتو وعناددر مع ذلك بو خائنلرك شمدی‌یه‌قدر بودین ودولته ایتدکاری خیانت قالمدی سل سیف ایله اوزرلرینه وارمق لازمهٔ دیانت ودنیا وآخرتده سبب فوز وسلامتدر ای امت محمد نه‌طوررسز رضای باری ایچون اشقیاایله جنکه کیدك دین‌قرنداشلریمزه یاردم ایدك دیجك میدانده طبقه طبقه پارچای قیام اولان اهل اسلام برآغزدن تکبیر الهرق حرکته اماده اولوب انجق برباشبوغ ایستدیلر باروتخانه‌لر ناظری نجیب افندی همان قاوغی چیقاردی صاریغنی باشنه صاردی عسکری هیئتنه کیردی ومیدانه چیقوب فی‌الواقع قتال اشقیایه کیدنلره امداد واعانه لازمدر دیه‌رك کندوسنك باشبوغ نصب اولنمسنی استدعا ایتمکله صدر اعظم انی باشبوغ ایدوب معیتنه قپوجی باشیلردن مصرلی علی‌بك ومصرلی امین‌بك وفرجك اعیانی امین اغاایله شریف اغایی ویردی . بونلر ایلرو حرکت ایلدکاری کبی میدانده‌کی خلق دخی دریا کبی تموج ایدرك انلره پیرو اولوب کیتدیلر .

اوته‌طرفده اغا حسین پاشاقولی خورخور چشمه‌سی جوارینه واردقده اشقیانك برفرقه‌سی طوپلر اوزرینه هجوم واقتحام وایکی طوپچی نفرینی اعدام ایتدیلر ایسه‌ده عسکرك ثبات ومتانتنی کوروب کیرو فرار ایله ات میدانه کیروب قپوسنی قپادیلر وارقه‌سنه بیوك طاشلر طیادیلر . متعاقباً سراجخانه طرفندن حرکت ایدن قول دخی وصول بولدی ات‌میدانی قشله‌سی دائراً مادار احاطه ایدلدی .

اوصره‌ده قره جهنم میدان قپوسنه واروب طیشارودن اول دربدرلری

پند ونصیحت ایله اطاعته دعوت ایلدکده عوعوهٔ کلاب بولنده جواب ویرملریله کشف شبهه مقصدی دخی حصول بولدی . ایشته بوصره‌ده کیرودن سوق اولنان نجیب افندی فرقه‌سی دخی ولولهٔ تکبیر ایله کلوب ایرشدیلر .

حسین وعزت پاشالر دخی طوپ اتلمق امرینی ویرمکله طوپلره آتش ایدلدی میدان قپوسنك برقنادی قیرلدی وارقه‌سنده بیغلمش اولان اشقیانك برچوغی تلف اولدی . عزت پاشا درحال ایلرو واردی ایکی بیك بشیوز غروش اعطا ایله مصطفی نامنده برطوپجی بهادرینی قاندردی . مصطفی صیچرایوب میدانه کیردی قپونك دیکر قنادینی دخی آچیویردی همان قره جهنم ایله طوپخانه امامی الحاج حافظ احمد افندی ایچرو کیردیلر عسکره جسارت ویردیلر بواثناده اشقیادن برکشتنی قورشون ایله قره‌جهنمی طوپوغندن یاره‌لدی ایسه‌ده قره‌جهنم الدیرمیوب آهسته آهسته کیرولیه‌رك عسکری هجومه تشویق ایله قومانداسنه دوام ایلدی . میدانده بولنان اشقیا عسکرك هجومنه طیانه‌میوب طاغیله‌رق کیمی میدانده تکیه دیدکلری نکبتخانه‌لرینه وکیمی قشله‌لرینه کیردیلر . اوصره‌ده سالف‌الذکر طوپجی مصطفی شعلهٔ جواله کبی میدانده پرتاب ایدرك مهتاب ایله اوجاغی طومرق دیدکلری قصاب دکانندن طوتشدردی . بوصره‌ده طوپلر اون‌بش نوبت قدر آتش ایدوب صالقم وپاغلی پچاوره آتلمغله اشقیانك برمقداری تلف وباقیسی پریشان وقشله‌لری یانوب محو وبی نشان اولدی بومحاربه‌ده فرقهٔ ناجیه‌دن انجق یکرمی بش قدر آدم یاره‌لنمشدر .

اشقیانك انهزامی خبرینی صدر اعظمه ابتدا ولی پاشازاده اسماعیل بك کتوردی . وکلایکدیکری تبریك ایتدی وسلطان احمد جامع شریفنده بولنان غیرتکشان دین ودولته تبشیرایله اظهار شادمانی ایدلدی .

یکیچریلر شمدی‌یه‌دك بونك کبی نیجه وقعه‌لر کوروب بچورمشلر وهپ غلبه ایتمشلر ایکن بوکره بویله سهولتله پریشان اولملرینه هرکس تعجب ایتدی دول متحابه سفراسی دخی کمال تعجب‌وتحسین ایله باب‌عالی‌یه تبریکنامه‌لر یازدیلر .

بووقعه افکار عمومیه‌نك عالمده نه‌بیوك تأثیری اولدیغنه دلیل واضحدرکه بشیوز سنه‌دن زیاده استمرار واستقرار ایله تملشمش وبونجه وقوعات

جسیمه‌نك عهده‌سندن كلمش اولان یكیچری اوجاغی بو كره درت بش ساعت
ظرفنده پاتوب كیتمش و بو ایسه یكیچریلرك نفرت عامه‌یه مظهر اولمرندن
و بودخی قوانین مؤسسه‌لرینك مندرس اولمسندن نشأت ایتمشدر .
اسعد افندی اس ظفرده دیركه طائفهٔ مرقومه قانونلرینی تشعب ادیان سابقه
آسا كندولری تحریف ایدوب فقط جامع یقلوب خلاسی یرنده قالمش كبی
اوسته نامنده اولان اشقیانك ات میدانده عریان اوله‌رق بهركون علی السحر
سرعت سیری ملكه ایتملری ایچون موضوع اولان اته قوشملری وچاوش
اوسته دیدكلری شبحك ینه میدانده برذروه‌یه چیقوب كویا ات تعیینی المغه
كلان عساكره خطاب ایدر یوللو چارطاق اوكندن چكمیك پازار واسواقه
كیتمیك خلق سزی پازاره كیدن صانمسون ضابطی كور نجه قاچك
وطوزلغكزی ایندیرك وشویله بویله ایدك دیه‌رك تك وتنها الهجه‌لر نجه تنبیهاتی قالمش
وتغیر قانونلری برصورته وارمش ایدی كه قشله‌لرنده ساكن اولنلر اوطه
باشی واوسته و بش اون قره قوللقجی و برقاچ عمل مانده اوطه اسكیسی
نامیله براز شرذمه‌دن عبارت اولوب یكیچری آدنده اولنلر همان اسواق
و پازار وقوللقلرده مضرتلرندن غیری كارلری اولمیان فاسدان ایدی ات
واكمك تعییناتلری شونك بونك مأكلی ووظیفهٔ عساكر اولان اسامه‌ایسه
ایراد معناسنه زید وعمروك علی الخصوص اصل وضعنه نظراً مثلا بشیوز
نفره و یریله‌جك علوفه‌لر طوپدن برشخصك بلا استحقاق جیب تصرفنده
ایدی . حتی سلطان احمد جامعنده یكان یكان جزای سزالرینی بولان
صنادید اوجاغك سیما كتخدایری اولان سرباز اشقیانك قوینندن اوچر
بشر بیك آقچه‌دن زیاده هر بر اون ایكی آقچه‌سی بر اسمده اوله‌رق داالقلیچ
علوفه‌سی اوراقی چیقوب خلق عالم مرقومونك بیت المال مسلمینه اولان
خسارتلرینی مرتبهٔ یقینده تماشا برله اوازلعن وتشنیعلرین رسیدهٔ اقصای
دنیا ایلدیلر . انتهی .
بو وقعه‌یه تاریخ اولمق اوزره عصمت بك زاده عارف حكمت بك افندی
(یاندی هیزم كبی كلیا اوجاغ) مصراعنی سویلدی
شاعر مشهور پچه‌جی زاده عزت ملا دخی
(تجمع ایلدی میدان لحمه ایدوب كفران نعمت نیجه باغی)
(قو یوب قالدرمدن ایكیده برده قزان دورلدی سوندردی اوجاغی)
قطعه‌سنی نظم ایلدی .

حسین وعزت پاشالر بو وجهله مظفر اولدقدن صکره سزاوار تخریب
اولان واسکی اوطه‌لر دینلان قشله‌یه کلوب ات میدانی فراریلرندن کرك
بوراده وکرك سائر یرلرده بولدقلری اشجی اوسته وسائراشقیایی ات میدانه
کوندررلر صدر اعظم دخی علما ورجال دولت ایله برابر سلطان احمد جامع
شریفنك صول طرفنده حولی‌یه ناظراولان جناحنی قرارکاه اتخاذ ایدرك
بو وجهله طوتیلوب کوندریلان اشقیایی برر برر حضورینه جلب وهر
برینی برر صورتده استنطاق والزام ایدرك محفل همایون التنده محبس
اتخاذ اولنان کارکیر اوطه‌یه ارسال واحناق ایله لاشه‌سنی سورتدیره‌رك
آت میداننده کائن چنار معهود اوکنه القا ایتدیرر ایدی . ات میدانی
ملحمه‌سنده تلف اولان پك چوق اشقیادن بشقه بوصورتله صدر اعظم
دخی خیلی اشقیایی اعدام ایلمشدر .
اغاقپوسنده ظهور اراده سنیه‌یه منتظر اولان قول کتخداسی حسن اغاو معیتنده
اولان قطار اغالری وسکبان باشی ابراهیم اغا وسابقلری وصالح وطالح
چورباجیلر ایله سلیمانیه جوارنده برخانه‌ده مختفی اولدیغی انهاایدن یکیچری
اغاسی جلال‌الدین اغا وقت عصردن اولجه سلطان احمد جامع شریفنه
احضار ایدلدی واوجاقلو ایچون جامع مذکور میداننده برچادر قورلدی .
بعده استانبول قپولرینه برر قپوجی باشی ایله برر مقدار خمبره‌جی وقوللقلره
طوپجی عسکری قونلدی وغلطه وقاسم پاشا وترسانه حوالیسنك
محافظه‌سی قالیونجی عسکرینه وابو ایوب انصاری طرفنك محافظه‌سی
خمبره‌جی نفراتنه احاله ایدلدی وطوپجی باشی نعمان اغا استانبول
قره‌غوللرینك نظارتنه مأمور اولمغله طوبخانه طرفنك ضبط وربطی
عربه‌جی باشی حسن اغایه براغلدی . هرطرفك محافظه‌سی اسبابی
بو وجهله یولنه قونلدی لوای شریفك محافظه‌سی ایچون دخی طوپجی
وخمبره‌جی نفراتندن مقدار کافی عسکر ترتیب ودیکیلی طاش جانبنده
اولان قپویه خواجکان دیوان همایوندن ولی پاشا زاده سلیم سری بك
وبرادری اسمعیل بك وحذاسنده واقع باب قبلی‌یه صالح قوج اغا وچنار
جوارنده اولان قپویه مرحوم خورشید پاشا کتخداسی صالح اغا
وکرالتی سمتنده‌کی قپویه یانیه‌لی حسین بك تعیین بیورلدی . وکیجه
قول کزمك اوزره مأمورلر تعیین اولندقدن بشقه محلات اهالیسنك کیجه

نوبت بکلمری ایچون ائمه یه تنبیه ایدلدی وعزت پاشا اسکداره چکورلدی واغا حسین پاشا اول کیجه سلیمانیه جامع شریفی حولیسنده خیمه نشین اولدی ومظنهٔ سوء اولان یرلری تحری ایچون هرطرفه تبدیللر کوندرلدی ٭ اول کیجه صدراعظم ایله کبار علما سلطان احمد جامع شریفنك محفلنده بیتوتت ایلدیلر سائر علما ورجال دولت دخی جامع شریفك داخل وخارجنده کیجه لدیلر ٭

الحاصل استانبول یکی فتح اولنمش برمملکته دوندی سلطان احمد جامعی دخی مرکز اردو مقامنده بولندی ٭ فرداسی جمعه کونی صدراعظم ینه جامع شریفك صول جناحنده اوتوروب طرف طرف اخذ وکرفت ایله ارسال اولنان اشقیایی استنطاق ایله بوغدیرر ولاشه لرینی سالف الذکر چنار التنه القا ایتدیرر ایدی ٭ اول کون بووجهله اعدام ایتدردیکی اشقیانك عددی ایکیوزی متجاوز وحسین پاشانك اغا قپوسنده اتلاف ایتدیکی یوزیکرمی نفره قریبدر ٭ بواجراآت سیاسیه فرداسی جمعه ایرتسی کونی وقت ظهره قدر دوام ایتمشدر ٭

زیر محفلده اولوجهله اعدام اولنانلرك جثه لری هب معهود چنار اغاجنك التنه اتلمشدر بواغاج اول شجرهٔ ملعونه درکه بیك التمش التی تاریخنده زوربالر ارکان سلطنتدن اعدام ایتدکلری ذواتی انك داللرینه آصوب اوزمان شجرهٔ وقواق دیو معروف اولمشیدی ٭ بو دفعه زوربالرك لاشه لری انك التنه اتلدی شجرهٔ وقواق صانکه شمدی میوه ویرمش اولدی ٭ عزت ملا بورالره تلمیح ایله (برزمان اهل فتنه جامع خان احدده ٭ بی کناه اصمشیدی قوللرینی خلاقك ٭ شمدی ارباب شقانك دوکیلوب کله لری ٭ میوه وقتینه یتشدك شجر وقواقك) قطعه سنی نظم ایلمشدر ٭

بوجمعه کونی زینب سلطان جامعنه سلاملق اولدی یکیچری ضابطاندن کمسنه بولندیرلمدی ایکی طرفه طوپچی وخبره جی عسکری دیزلدی بوایسه یکیچری اوجاغنك کلیاً اعتباردن سقوطنه برنشانه ایدی ٭ ایشك جان الهجق یریده بوراسی ایدی که یکیچری اوجاغی اصلاح وابقامی اولنه جق یوخسه بتون بتون الغامی قلنه جق بوراسی کسدرمك لازم ایدی ٭ اخشامدن صکره محفل همایونده مشیخت معزوللری حاضر اولدقلری حالده مجلس وکلا عقد اولندی ایراد حکمنده النوب صاتیلان یکیچری اسامه لری اشکنجیان لایحه سنده

يازلديغى اوزره قصريد اولنميوب فقط متصرفلرى حياتده اولدقجه محروم براغلماق وقطار اغالريله اوجاق كتبه‌سندن وچورباجيلردن الحالة هذه صداقت يوزنده بولنانلر مناسب ديرلكلر ايله قايرلمق وعساكر محمديه ناميله معلم عسكر يازلمق خصوصلرى مذاكره اولندى بعده صدر اعظم محفل همايون قپوسى ياننده نصب اولنان سايه‌بانده وكبار علما محفلده ورجال دولت جامع شريف حوليسنده نصب اولنان چادرلرده وموالى ومدرسين درون جامعده آرام و بيتوتت ايلديلر ·

فرداسى جمعه ايرتسى كونى على الصباح ينه محفل همايونده عقد مجلس اولندى اساس مسئله‌نك مذاكره‌سنه باشلاندى يكيچرى اوجاغى پك اسكى براوجاق اولديغندن رأيلر انك اصلاحيله ابقاسى طرفنه مائل كورندى همان رئيس الكتاب سيدا افندى نطقه آغاز ايله بوزمرهٔ ذميمه شمدى‌يه قدر بالدفعات ايقاع ايتدكارى فتنه‌لر عقيبنده دولت عليه‌نك امور كليه وجزئيه‌سنه مداخله ايتمامك اوزره ايتدكارى تعهداتى نه‌وقت ايفا ايتديلر سجلات ودفاتر طلوسى يازيلان سند وحجتلرك مضمونلريله نوقت احتجاج اولندى هله بودفعه اشكينجى تحريرى ماده‌سنده تحرير ايتدكارى حجتك هنوز مركبى قوريمدن بلاموجب اعلان بغى وعصيان ايلديلر شمدى ايسه ايچلرندن بوقدر شرپيشه‌لر اعدام اولندى لاشه‌لرى ميداننده سوركلندى انلر بونى اونودرمى بوندن طولايى دولتعليه حقنده عداوتلرى مزداد اولمزمى بونلرك نام ونشانلرى صحيفهٔ روزكاردن حك وامحا ايدلمدكجه فساد وفتنه‌لرى برطرف ايديله‌مز هروقت بويله فرصت اله كيرمز صكره ندامت فائده ويرمز يكيچرى اوجاغنى كلياً الغا وامحادن بشقه چاره يوقدر ديوب سائرلرى دخى انى تصديق ايتمكله همان يكيچرى اوجاغنك الغاسنه قرار ويرلدى ·

وقت ظهردن اول محفلده عقد اولنان مجلسده وزيرلر وصدور وموالى وخواجه‌لر ورجال دولت ومشايخ جوامع دعوت اولنوب يكيچرى اوجاغنك الغاسنه دائر بكلكجى پرتو افندى‌يه قلمه الديرلمش اولان فرمان عالى مسوده‌سنى رئيس افندى اوقودى جمله حضار انى تحسين ايله كيمى صيغهٔ مباركبادى وكيمى كوزلرندن اقان اشك شادى ايله القشلاديلر · صورتى زيرده (١٥) رقيله ايراد اولنور ·

همان امام اول وثانیٔ حضرت خلافتپناهی محمد عارف وزین العابدین افندیلر مقامه مناسب یکدیکری معاقب بر عشر شریف اوقودیلر . ایاصوفیه واعظی مصطفی افندی واخسقه‌لی احمد افندی دخی غایت مؤثر بر دعا ایتدیلر . کیفیت حضور همایونه لدی العرض درحال قرار مجلسك اجراسی امرنده خط همایون خلافتپناهی صادر اولمغله همان درسعادت محلاتنه وممالك محروسه‌نك هر طرفنه نشر اولنمق اوزره فرمان عالینك برچوق صورتلری استنساخ اولنمق اوزره امرو یرلدی .

صلات ظهردن صکره جامع شریف جماعت مسلمین ایله لبالب اولدیغی حالده وقعه نویس اسعد افندی منبره چیقدی پیرامن لواء شریفی بعدالتقبیل علی ملاءالناس فرمان عالی‌یی اوقودی . هپ سامعین (سمعنا واطعنا) دیه‌رك دعای واجب الادای حضرت خلافتپناهی‌یی ادا ایلدیلر . فرمان عالینك متعدد صورتلری اخراج ایله محله جامعلرنده اوقونمق اوزره ائمه‌یه بر صورتی کوندرلدی .

یکیچری اغالغنك الغاسی طبیعی اوله‌رق بومقامده بروزیرك بولنمسی لازمهٔ حالدن کورلمکله بوخصوصه جلال الدین اغانسیب وطرف صدارتپناهیدن کندوسنه افاده اولندقده هرنه معنایه مبنی ایسه اعتذار ایلدیکی خاکپای شاهانه‌یه تقریر ومقدما یکیچری اغالغنده رضای دولت اوزره حرکت ایدرکن اوتوز سکزسنه‌سی خلالنده اوسته‌لرك اجباریله بالانفصال قاضی قریه‌سنده متقاعدا مقیم اولان اسمعیل اغا عرض وتذکیر اولنمش ایسه‌ده نزد همایونده اغا حسین پاشا ترجیح بیورلمغله اشبوجمعه ایرتسی کونی توجه ایلی وخداوندکار سنجاقلری و بحرسیاه بوغازینك روم ایلی سواحلی محافظلغی کماکان عهده‌سنده اولمق اوزره استانبول وقلاع تسعه محافظلغی وعساکر معلمهٔ منصورهٔ محمدیه سرعسکرلکی حسین پاشایه بالتوجیه خیمهٔ صدر اعظمیده سراسره قاپلو ثوب سمور کسا وعساکر مذکوره نظارتی یدی‌بیك بشیوز غروش معاش ومکمل تعیینات ایله صائب افندی‌یه توجیه بیورلمغله حسین پاشا درحال صائب افندی ایله برلکده سلیمانیه‌ده اولان خیمه‌سنه واروب عساکر معلمه تحریرینه باشلادی . وبروجه بالا اشکینجی معلمی نصب ایدلمش اولان داود اغا ودورسلیمیده یوز باشی اولنلردن ابراهیم اغا وعثمان اغا بیکباشی اولدیلر .

یکیچریلرك مرکز اداره‌سی اغاقپوسی اولوب اندن بشقه استانبولده ایکی بیوك قشله‌لری دخی وارایدی بری یکی اوطه‌لر دیدکلری قشله‌درکه بوراده یکیچریلر عادت قدیمه‌لری اوزره اته سکردر اولدقلرندن ات میدانی دینلوردی بروجه بالا وقعه کونی سنجاغ شریف سلطان احمد جامع شریفنده ایکن بوقشله احراق اولنمق مناسبتیله ات میدانی اسمی احمدیه میدانی نامنه تحویل اولنمشدر ۰ دیکری شهزاده جامعی قارشوسنده اسکی اوطه‌لر دیدکلری قشله‌درکه وقعه‌دن چندروز صکره اودخی هدم ایله یرینه خانه ودکانلر انشا اولنمق اوزره سلطان احمد وقفنه تصحیح ایتدیرلمشدر ۰
بروجه بالا اغاقپوسنك دائرهٔ عسکریه اتخاذی تصور اولنمش ایکن چند روز صکره اغاقپوسنك دارالفتوی واسکی سرایك سرعسکرلره مأوی اولمق اوزره تخصیصنه قرار وبرلمش واسکی سرایده بولنان جواری وخدمه وتبرداران سرای جدید همایونه نقل ایدلمشدر ۰
اولوقته قدر شیخ‌الاسلاملر کندو قوناقلرنده ایفای وظیفه ایدرلردی بوکره اولوجهله جانب میریدن مشیخته مخصوص اولمق اوزره اغاقپوسی تخصیص اولنوب صدرین واستانبول قاضیسی دخی اورایه نقل وفتواخانه دائره‌سی بشقه‌جه تنظیم ایله جمله‌سی بودائرهٔ علمیه‌ده جمع اولنمشلردر ۰
بوغاز محافظه‌سنده وکالة مدیر امور اولمق اوزره قول کتخداسی حسن اغایه رتبهٔ میر میرانی واللی بیك غروش عطیهٔ سنیه وجلال‌الدین اغایه کندونیازی اوزره میراخورلق پایه‌سیله قاپوجی باشیلق احسان بیورلدی ۰ بوصره‌ده سکبان باشی ابراهیم وزغرجی باشی حسین وسکصونجی باشی ایبش اغالره یکرمی بش کیسه عطیه اعطا وسکبان‌باشی معزوللرندن عثمان واسماعیل وعباس واحمد اغالر عهده‌لرنده یایابکلکلرندن مخصص بولنان ناپاره‌لر زعامت صورتیله ابقااولنه‌رق جمله‌سنه قپوجی باشیلق وباش‌یازیجی محمد راشد افندی‌یه اون‌بیك غروش عطیه ایله دیوان همایون خواجه‌لغی ومحضر اغا بولنان ممش اغایه یدی بیك بشیوز ومحضر اغا کاتبی عارف افندی‌یه ایکی بیك وباش قپو کتخداسی طاهر اغایه درت بیك غروش عطیه ایله خاصه سلاحشورلغی رتبه‌لری ویرلدی ۰ وچورباجیلغك منتهاسی اولوب کتخدایری دینلان بره کچمکه متهیئ بولنمش اولان باش بلوکباشی علی اغا خاصه سلحشورلغی رتبه‌سیله طلومباجی باشی اولدی ۰
محضر اغالقدن معزول محمد اغایه وباش واورته وکچوك چاوش اغالره کذلك

خاصه سلحشورلغی ویرلدی . واون برنجی بلوکك احمد وقرق طقوزنجی بلوکك حسن وقرق برنجی بلوکك محمد والتمش برنجی بلوکك عمرواوتوز اوچنجی بلوکك علی وقرقنجی بلوکك عمر واللی برنجی بلوکك محمدواللی ایکنجی بلوکك احمد واونجی بلوکك محمد وقرق بشنجی بلوکك احمد وقرق دردنجی بلوکك طاهر واوتوز سکزنجی بلوکك اسماعیل وقرق سکزنجی بلوکك علی واللی دردنجی بلوکك حسین وقرق اوچنجی بلوکك اسماعیل ویکرمی طقوزنجی بلوکك حمزه واوچنجی بلوکك سلیمان واوتوز التنجی بلوکك ابراهیم واوتوز طقوزنجی بلوکك محمود واللی طقوزنجی بلوکك محمد واون بشنجی بلوکك محمد واللی بشنجی جماعتك حسین واوتوز طقوزنجی جماعتك مصطفی واللی طقوزنجی جماعتك سابق چور باجیسی محمد نام یکرمی درت چور باجی یه کذلك خاصه سلحشورلقلری و یرلدکدن بشقه اون دردر کیسه عطیه دخی احسان بیوریله رق تشریفاتجی نجیب افندی یدیله توزیع قلندی .

شقاوتده مدخللری اولدیغی تحقیق اولنان یکرمی اوچنجی ویدنجی اورطه لرك چور باجیلری سلحشورلق قفتانی کیمك اوزره خیمهٔ صدر عالی یه کیدن سالف الذکر چورباجیلر ارهسنده حضور صدارتپناهی یه چیقدقلرنده صدر اعظم بواغالری علما ایستر براز مسئله صوره جقلر دیه رك مقتل اولان معهود اوطه یه کوندروب اعدام ایتدیردی . بوصره ده الله یچن اشقیا دخی برطرفدن اعدام اولنمقده ایدی .

جبه جی باشی محمد اغا سنجاغ شریف التنه کلیوب اوزاقدن سیرجی اولمغله بروسه یه نفی ویرینه لاجل المصلحه درسعادتده بولنوب ابراز صداقت ایلیان فره جه لك اعیانی امین اغا نصب اولندی . بعده محمد اغانك ارقه سندن مباشر کوندریله رك اعدام ایتدیرلمشدر .

اول کون حبیب اوطه باشی روم ایلی جانبنه طرد اولنمش ایسه ده متعاقبا ارقه سندن مباشر کوندریله رك اعدام اولنمشدر .

بر وجه بالا عهده سنه قپوجی باشیلق احسان بیورلمش اولان اسبق سکبانباشی احمد اغانك صکره دن تبین ایدن شقاوتنه بناء کوتاهیه یه نفی اولنوب وراسندن مباشر مخصوص کوندریله رك اودخی اعدام قیلنمشدر .

استطراد

سالف الذكر جلال الدين اغا پك چوق وقت معمر اولمشدر . حتى سعدالدين افنديتك ايام مشيختنده بر مرافعه ضمننده حضور ينه چيقدقده افندم بزده وقتيله بو اوطه ده اجراى حكومت ايتدك فقط بز باطل ايله حكم ايدردك سز حق وعدل اوزره حكم ايدرسكز فرقز بودر ديمكله سعدالدين افندى لدى الاستكناه يكيچرى اغالرينك خاتمه سى جلال الدين اغا اولديغى اكلاشلمغله مجلس طاغلدقدن صكره انى جلب ايله اكرام واحترام ايتدكدن بشقه مجلس مخصوص وكلاده نقل ماجرا ايتدكده جلال الدين اغانك ازقديم المقده اولديغى شهريه بيك غروش تقاعد معاشى يدى بيك بشيوز غروشه ابلاغ اولندى وفاتنه قدر بونكله خوش حال اوله رق كچندى . بزينه صدده كله لم .

مذكورجمعه ايرتسى كونى استانبول برحالدن بغتة ديكر حاله متحول اولدى ايكى كون اول متحكم ومتغلب اولان يكيچرى زور بالرى اله كچدكچه بروجه بالا اعدام اولنمقده و برطرفدن عساكر معلمه تحرير قلنمقده اولديغى حالده دلاللر دخى زقاقلرده يكيچريلك نامى اورته دن قالقوب يرينه عساكر منصورهٔ محمديه تحريرينه قرار ويرلدى . بعد ازين اهل عرض اولنلر دكانلرينى آچوب كسب وكاريله مشغول اولسون شوكتلو پادشاهمزه دعا ايتسون ديو ندا ايتمكده ايدى .

ايشته بوصره ده وقت عصردن اولجه صدر اعظم ومشايخ الاسلام وعلماى اعلام ورجال دولت وسائر مأمورين كرام لواء شريف نبوى يى سلطان احمد جامعندن الوب تكبير وتهليل وكمال تعظيم وتبجيل ايله سراى جديد همايونه كوتورديلر واورته قپودن كيروب ايچرو يه طوغرى كوتورر ايكن خليفة الاسلام حضرتلرى باب السعاده دن چيقوب ماشيا ايلرو يه حركت ايله لواى نبوى يى شاهراهك وسطنده استقبال ايتدى وصدر اعظمك اللندن الوب باب السعاده سقفى تحتنده تحت همايون قوريله كلان محل متينده ركز ايلدى . واطرافنده نوبت بكلمك اوزره خدمهٔ اندرون همايوندن تبرداران زلفليان خاصه تعيين بيورلدى وزمينه رنكارنك قاليچه لر فرش ايله محلنه وضع اولنجيه دك دائما عود وعنبر ايله تبخير اولنور وقرأن اوقونور وجماعت ايله نماز قيلنور ايدى .

لواء شريفك بوراية وضعى عقيبنده ذات شاهانه قبهٔ همايون التنه تشريف بيوردى اركان سلطنتى حضور همايونلرينه جلب ايتدى جملهسى كاب شرف دامنپوسى ايله مشرف اولدقدن صكره تخت عالينك صاغ طرفنده صدراعظم بعده درى زاده عبدالله افندى وصول طرفنده شيخ الاسلام افندى وبعده مكى زاده ويسيلجى زاده وصدقى زاده افنديلر وصدور عظام واستانبول قاضيسى ومواجههٔ همايونده رجال دولت طوروب ذات شاهانه صدراعظم ايله علمايه اشارت قعودايله التفات بيوردقدن صكره نطق همايونه اغاز ايله جناب حقه چوق شكرلر اولسونكه بوقولنى اجداد عظاممك نائل اولمدقرى فتح مبينه مظهر قيلدى سزلريده بوخدمت جليلهده بولنديردى الله جملهكزدن راضى اولسون سعيكز مشكور اولسون . شمدىيهقدر طائفهٔ باغيه يوزندن ظهوره كلان نيجه مكروه ايشلره ضرورى مسامحه اولنمشيدى الحمدلله جملهسى مضمحل اولدى بوندن صكره اتحاد ارا ايله امور مملكتى تنظيم وعبادالهك احوالنى اصلاح ايدهلم . ازجمله اول زمرهٔ خاسرهنك يوزندن دولتعليهنك مبتلا اولديغى مصارفك جبر نقصانى ضمننده بيت المال مسلمين ايله قطعا مناسبتى اولميان ومناصب ديوانيهده استخدام اولنميان كسانك مخلفاتى جانب ميريدن ضبط اولنمقده ايدى . اولا شو خصوصى رفع ايلدم . من بعد اومقوله مخلفات النمسون . سائر مهام امور عدليه ومصالح خيريهيى سزلر مطالعه ومذاكره ايله عرض وانها ايديكز . بنده تسويهسنه مساعده ايدرم . هرخصوصده اقدام واهتمامك تمام موسميدر مهام امور ملكيهنك تأسيس وتنسيقنده دائ جملهكز دائرهٔ همايونده ارام ايديكز قلبا وقالبا برلكده اولهلم دبو بيورديلر . بعده معزولين مشيختده توجيه روى التفات ايله معزولين مشيخت خانه وسلاحخانهلرنده كوشه كزين عزلت اولوب اقران وامثاليله كورشمامك وديلديكى يره كيدهمامك دأب درين ايسهده بعداليوم بر بريكزه كيديكز . وصفاى بال ايله الفت وانسيت ايديكز دبو بيوردقلرنده جملهسى دعاى بالخير پادشاهىيى لسان تشكر وافتخار ايله تذكار ايلديلر . اندن صكره ذات شاهانه دائرهٔ همايونلرينه عودت ايتديلر . نطق همايونده اشارت بيورلديغى اوزره كبار علما واركان دولت سراى همايونده مسافر اولوب فقط علمادن پك اختيار اولنلرك خانهلرينه عودت ايلملرى ايچون رخصت

ویرلدی ۰ روم ایلی قاضیعسکرینك دخی مصالح عبادی رؤیت ایچون کوندوزین قوناغنه کیدوبده کیجه سرای همایونده بیتوتت واستانبول قاضیسنك جوار اولیای اموردہ بولنمق اوزره ایاصوفیه عمارتنده کائن متولی اوطه‌سنده اقامت ایلمسی اراده بیورلدی ۰ ذات شاهانه دخی سرای همایونده اوچنجی بری دیدکاری محلده سلحدار اغالره مخصوص برقاچ اوطه‌دن عبارت اولان دائره‌ده اتخاذ مقام ایدوب بعضا بشکطاش سرای همایونه کیتسه‌لرده ینه عودتایله بودائره‌ده بیتوتتی التزام بیورمشلردر ۰ صدراعظم ورجال دولت وسائر مأمورین ایچون دخی اورته قپوایله باب همایون ارەسنده‌کی میدانده چادرلر قوریله‌رق انلردخی خیمه نشین اولمشلردر ۰

اول اثناده نقلجی مصطفی قوجه مصطفی پاشا قربنده برقارینك خانه‌سنده برسپت صندق ایچنده مقفول اولدیغی حالده بولنوب ذات شاهانه سلحدار اغالرنده ایکن حضور همایونه کتورلدی صندق آچلدی برقاچ کون اول استانبوله صیغمیان نقلجینك برکچوك صندق ایچنه صیغمش اولدیغی کورلدی ۰ پاداشی اولان سرخوش مصطفی ونفس طورناجیسی عمر وقفسجی و باباطاغلی ودیکر بعض رؤسای اشقیاایله برلکده اعدامایله عبرت انام قیلندیلر ۰

مرقوم طورناجی عمرایله قفسجی کتخدای صدر عالی رفیق افندینك خانه‌سی قربنده اولمغله دائما نعمتنی یيوب عطیه‌سنی الانلردن ایکن علمدار پاشا وقعه‌سنده انی پالایله ضرب وشهید ایدنلردن ایمشلر ۰ بوکره قفسجینك خانه‌سی تحری اولندقده رفیق افندی مرحومك برازاشیاسی ظهورایتمشدر ۰ لواء شریفك باب السعاده‌یه نقلی کونی کرك استانبولده وکرك بلاد ثلثه‌ده مظنهٔ سوء اولان اشخاصك تجسس وتحریسنه شروع وطرف طرف مأمورلر تعیین ومقوله‌لر طوتلدقجه وطنلری جانبنه تبعید اولنه‌رق قرق اللی کون ظرفنده یکرمی بیکدن زیاده نفوس زائده طرد اولنمشدر ۰

بقیة السیوف اولان یکیچریلردن بعضیلری تبدیل قیافت ایله خانه وحمام ودکان کبی یرلرده مختفی اولدقلری جهتله تجسس وتحریلرینه اعتنااولنمقده اولدیغندن بونلری اخفا ایدنلر حقلرنده شدتلو جزا اولنه‌جغی بواثناده اعلان قلنمشدر ۰

وقعهٔ سلیمیه‌ده پیشدار اشقیا اولان قره‌دکز بوغازی قلعه‌لرینك یماقلری

بودفعه اشقیایه قارشمامش اولدقلری جهتله صداقت یوزنده بولنملرینه نظراً خواجه افندیلره وطلبهٔ علومه ومشایخه عطیه‌لر احسان بیورلدیغی صره‌ده انلره دخی عطایا و یرلدیسه‌ده سوابق حاللرینه نظراً کندولرینه امنیت اولنه‌میه‌جغندن وقلعه‌لره عساکر معلمه وضعی مقرر بولندیغندن یماقلرك عساکر منصوره سلکنه تحریراولنانلرندن ماعداسی سفائنه ارکاباً مملکتلری اولان لازستانه کوندرلدی . و بوغاز قلعه‌لرینه بش اورطه طوپجی تعیین ایدلدی .

بالجمله بندکان وداعیان صداقت نشانه اولوجهله عطیه‌لر ویرلدیکی صره‌ده صدر اعظمه برمجوهر خنجر وشیخ الاسلامه برالماس یوزوك احسان بیورلمشدر .

دورسلیم خانیده طوپجی نفراتندن بشقه هرطوپ ایچون اون نفرتفنك انداز اولوب وقعهٔ سلیمیه‌دن صکره زور بالرك غلبه‌سیله بونلر قالدیرلمشیدی . بوکره طوبخانه ایچون ینه تفنك انداز تحریرینه باشلاندی . و بونلره قاش کنارینه پوشی صارمق اوزره قیصه خبره‌جی قالپاغنه مشابه قالپاق اکسا اولندی . ضابطان قاش کنارینه اکلیجه پوشی صارمق امراولنمغله قلفات بارکرانندن قورتولدیلر .

و بوکره چور باجی عنوانی اورطه اغاسی عنوانه واورطه‌باشی ملازم تعبیرینه واوسته اشجی باشی یه وقره قوللقجیلر اشجی یماقلری وسقاسیلجی تعبیرلرینه تبدیل قیلندی . ینه بوصره‌ده اسکیدن قالمه برچوق رسم وعادتلر الغا اولندی .

شهزاده جامع شریفی جوارنده قشله‌لری اولان عجمی اوغلانلرکه یکیچریلرك برشعبه‌سی اولوب طوائف عسکریه‌نك اودون مصلحتنه مأمور ایدیلر بوصره‌ده انلر دخی رفع والغا ایله ضابطلری اولان استانبول اغاسی عنوانی حطب امینی عنوانینه تحویل قلندی .

عساکر منصوره سلکنه تحریر اولنمقده اولان نفرات ایچنده اون بش یاشندن اشاغی چوجقلر ظهور ایدوب بونلرك عسکره یازلمسی قانونه مخالف ایسه‌ده مأیوساً کیرو دوندیرلملری دخی مناسب کورلمدیکندن سالف الذکر عجمی اوغلانلری قشله‌سی انلر ایچون تعلیم خانه اتخاذ اولنه‌رق ولیلرینك رضاسی شرطیله اوراده اسکان وتربیه‌لری ایچون خواجه‌لر وضابطلر

موجی اصنافندن یکیچریلرك موجیسی ارناود اسماعیلك اوغلی سلیمان ارباب فساددن اولدیغی حالده قوجه مصطفی پاشا جوارنده صومعه‌نشین مشیخت اولان فیض‌الله افندی زاده کچوك شیخك درویشلرندن اولوب طوپخانه ناظری صادق افندی دخی اكا منتسب اوله‌رق موجی سلیمان ایله پیرداش اولدقلرندن شیخ افندینك التماسی اوزرینه صادق افندی مرقومی طوپخانه روزنامه‌جیسی لبیب افندینك خانه‌سنده اخفا ایتدرمش ایسه‌ده سرعسکر پاشا طرفندن صیق صیقیه تحری اولندیغی لبیب افندینك مسموعی اولیجق خانه‌سنده اولدیغی خفیا قالیونجی ضابطنه خبرویروب اودخی صدراعظمه اخبار ایتمکله سلیمان اورادن اخذ وجلب ایله ذی‌القعده‌نك یکرمی التیسنده اعدام اولنوب صادق افندی اعدامه بدل ذی‌القعده‌نك یکرمی سکزنده اماسیه‌یه نفی اولندی . لبیب افندی اخبار کیفیتله اظهار صداقت ایلمش ایسه‌ده برقاچ کون تأخیری قباحت صایله‌رق اودخی کوتاهیه‌یه نفی اولنمشدر . طوپخانه نظارتی دخی اسبق ضربخانه ناظری احمد افندی‌یه توجیه قلنمشدر .

محضر اغانك زیر ضبط واداره‌سنده بولنان حربه‌جیلرکه باب‌عالیده طمرق ایشلرنده وخدمات سائره‌ده استخدام اولنورلردی انلر دخی یکیچریلردن معدود اولمغله لواء شریفك باب‌السعاده‌یه نقلندنبرو اودرلو خدمتلرده خبره‌جی نفراتی وصدر اعظمك تیزالدن تدارك ایلدیکی قیرجه‌لی سکبانلری استخدام اولنمقده ایدی بوکره حربه‌جیلر الغا اولندی . انلرك یرنده استخدام ایچون برصنف مخصوص ترتیبی لازم کلوب طشره‌لرده وزرا دائره‌لرنده ایسه الی کمش دکنکلی قواس قوللانلمقده اولدیغندن باب‌عالیده ومعیت سرعسکریده دخی قواس استخدامنه قرار ویرلدی . ومحضر اغالغی عنوانی طمرق اغالغی عنوانسنه تحویل قلندی .

زوربالرك انهزامنده اوجاق بازرکانی اولان یهودی سؤال وجواب ضمننده ضربخانه‌یه قالدیرلمش ایدی انکله قرابت صهریه‌سی اولان شابجی بحوراچی نام یهودی دخی انك واسطه‌سیله اوجاقلویه چاتوب مقاطعات والتزاماتدن پك چوق پاره‌لر قازانمشیدی بوکره عرض کفالت ایدرك اوجاق بازرکانی تخلیص ایلمك صره‌لرنده طولاشور ایکن ذی‌الحجه‌نك

طقوزنجی سبت کونی ایکیسی بردن اعدام ایله مالری مصادره اولنمشدر ٠ اشکینجی تحریرینه شروع اولندیغی زمان شابجی حسین وعزت پاشاره هیج بشیوز بیلاق اوجاغك قبول ایتدیکی تعلیم باشه چیقار شیمیدر بونك برمخاطرهسی چیقار باشکزك چارهسنی ارایکز دیدیکی وجتی مهرلتمك ایچون اغا قپوسنه وارلدقده اوجاق بازرکانی دخی محل جمعیتده ناظر براوطهنك پردهسی ارهلغندن خندهٔ استهزا ایله سیر ایتدیکی مرویدر ٠

ازقدیم یوم عیده درت کون قالهرق لاجل التبرك صدر اعظم ووزرای عظام الای ایله شیخ الاسلام قوناغنه وفرداسی شیخ الاسلام افندی و بعده وزرا باب عالی‌یه کیدرلر و بعده صدور عظام باب‌عالی‌یه واروب اندن شیخ الاسلام قوناغنه کلورلر ٠ وفرداسی استانبول معزوللریله سائر موالیٔ فخام و بالجمله ضابطان عسکریه اولا شیخ الاسلام قوناغنه و بعده باب‌عالی‌یه کیدرلر وعرفهدن برکون اول مدرسین کرام وقپوجی باشیلر ورکاب وشکار اغواتی وسلاطین عظام کتخدالری وحرمین مفتشی افندی وحرمین طاقی وخواجکان اقلام وزعما کذلك ایفای رسم تبریك ایدرلر ایدی ٠ بوکره ارکان سلطنت بروجه بالا هب سرای همایونده بولندقلرندن بو یوم عید اضحاده رسم مذکور ترك اولنمشدر ٠

و پیشکاه باب‌السعادهده تخت همایون قوریلان یرده لواء شریف نبوی منصوب اولمغله ذی‌الحجهنك اونجی بازار کونی که یوم سعید عید اضحادر چین‌سحر قبه التنه تخت همایون قورلدی ٠ شیخ الاسلام و بالجمله علمای اعلام یرلرنده صباح نمازینی ادا عقبنده کماکان اسکی دیوانخانه ده وقفه کیرآرام اولدیلر صدر اعظم وحسین وعزت پاشالر و رجال دولت دخی اورته قپونك داخلنده صاغ وصولده کائن پیکهلرده صباح نمازینی قیلدیلروسائر ارباب معایدهده مطبخ عامره جانبنده اولان پیکهلرده توقف ایتدیلرایدی ٠ ذات شاهانه باب‌السعادهدن چیقوب لواء شریفی تقبیل ایتدکدن صکره قبه التنه کلوب تخت همایونه جلوس بیوردی ٠ رسم معایده اجرا اولندقدن‌صکره عساکر منصوره پیشرو اولهرق ترتیب اولنان الای‌والاایله سلطان احمد جامع شریفنه‌کیدیلوب بیرام نمازی قیلندی ٠ و ینه الای‌ایله سرای همایونه عودت اولندی ٠ بعده ذات شاهانه سنت اوطهسنده آرام ایدوب معزولین مشیخت بورایه کلهرك اجرای رسم تبریك ایلدیلر ٠

تعیین اولندی • بوستانجیلر فی الاصل عساکر خاصهٔ سلطانی اولمق اوزره مرتب ایکن یکیچریلرك انتظامسزلغی انلره دخی سرایت ایدرك مختل النظام اولدقلرندن بوکره انلرك دخی تنظیم احوالنه باشلاندی •
بروجه بالا زوربالرك انهزامی اوزرینه ادرنه ده دخی یکیچری نشانلرینك رفع وامحاسی ایچون چرمن متصرفی وادرنه محافظی وزیر اسعد پاشایه وادرنه ملاسی یازیجی زاده ابراهیم ادهم افندی ایله سائر علما ووجوهنه خطاباً فرمان عالی کوندرلمشیدی • اسعد پاشا اول امرده ملا افندی ایله کافهٔ اهالینك مرجعی و بلده نك اعلم علماسی اولان اسکیجی زاده افندی یی و بوستانجی باشی عباس بك ایله اعیان ووجوه بلده یی جمع ایله محرمانه برمجلس عقدیله کیفیتی درمیان ایتدکده اسکیجی زاده افندی سمعا وطاعه همان دیوان عقدیله اعلان کیفیت اولنسون دیوب سائرلری دخی انی تصدیق ایلدکلرنده ملا افندی صمت وسکوتی اختیار ایلمش • واقعا اثنای محاوره ده سکوتی موسیقی یرینه چکنلردن ایسه ده بومقامده قاضیٔ بلده نك سکوتی الویرمز اولدیغندن اسعد پاشا اوجاقلونك وسائر حضوری لازم کلنلرك احضارینی ودائره سی خلقنك احتیاطا بصیرت اوزره بولنملرینی تنبیه ایله برابر ملا افندی یی دخی خفیجه جلب ایله سزك صداقتکز جای اشتباه دکلدر لکن ادرنه اصنافنك اکثری اوجاغه منتمیدر قاضی پاشا وقعه سنده عناد واصرارلری معلومدر بومحلده شق شفه ایتمامك او یمزسند حکومت شرعیه ده بولندیغکز جهتله شمدی عقد اولنه جق دیوانده دخی سکوت ایده جك اولورسه کز سبکمغزان انی بشقه معنایه حمل ایله برفتنه احداثنه باعث اولمق ملحوظدر دیدکده ملا افندی اشبو الغا خبری اخشامدن استشمام اولنمشیدی محکمه کاتبلرندن قبولی افندی بو الغا ماده سی عجبا کارکیر اولورمی دیه رك ذهنمی تشویش ایتدی دیو اعتذار ایتدکدن صکره عقد دیوان ایله فرمان عالی قرائت اولندقده ملا افندی ینه شق شفه ایتمیوب یبروح الصنم کبی طورمش • فقط اسکیجی زاده افندی انك سوزینه حاجت براقمیوب اولوالامره اطاعتك وجوب وفضائلنی بیان ایدرك اوجاغه منسوب اولنلری دخی اقناع ایتمکله جمله سی سمعا وطاعه دیمشلر •
وادرنه ده یکیچری اغاسی وکیلی بولنان طورناجی محمد صادق اغایه قپوجی باشیلق خلعتی واوجاقلودن اوچ بش قدر سوز صاحبلرینه سلحشورلق

خلعتلری اکسا اولندقدن صکره درون شهرده اولان بالجمله یکیچری نشانلری رفع ودرون قلعه‌ده کائن اغا قپوسی دائرهٔ وسیعه اولمغله دارشریعت اتخاذ قلنمش ومظنهٔ اعتراض اولان بش اون نفر سابقه‌لودن بشقه کمسنه‌نك بورنی قنامقسزین بومادهٔ مهمه ادرنه‌جه دخی تسویه اولنمشدر ٠

اسعد پاشانك بوخصوصه دائر اولان تحریراتی شیخ الاسلام افندی‌یه لدی الحواله باشارت علیه ابراهیم ادهم افندی قره حصاره نفی ویرینه اهل وارباب لدی التحری مخرج پایه‌لولرندن کوتاهیه‌لی خلیل رشدی افندی یکرمیدن زیاده اسکیلرینه تقدیم ایله ادرنه ملاسی نصب اولندی اسکیجی زاده افندی‌یه دخی تام برسهم احسان قلندی ٠

اسعد پاشا بروجه بالا وقوع حالی باب دولته عرض ایله برابر بووقعهٔ خیریه‌یه تاریخ اولمق اوزره (غزای اکبر) ترکیبنی بوله‌رق (تیغ سرتیز شریعتله شهنشاه جهان ٭ باشلرین کسدی هپ اهل فتنك سرتاسر ٭ شبهه هیچ قالمدی شمدنکیرو اول داوردین ٭ اولدی هرکارده تأیید خدایه مظهر ٭ پادشاهم دیدی مخلص قولکه هاتف غیب ٭ تام تاریخی انك اولدی غزای اکبر ٭ منظومه‌سنی تبریك مظفریت مقامنده تقدیم ایلمشدر ٠

ذی القعده‌نك یکرمی اوچنجی کونی ذات شاهانه باب سرعسکری‌یه تشریف ایله عساکر منصوره‌نك وطوپجیلرك تعلیملرینی تماشا وصدراعظم ایله حسین وعزت پاشالره بر مرصع خنجر وعسکر ناظری صائب افندی‌یه برمرصع قوطی وضابطان ونفرات عسکریه‌یه عطایای وفیره اعطابیوردی ٠ بعده جامع نصرتیه سلاملق وقوعنده طوپجی باشی نعمان اغایه دخی مرصع خنجر ویرلمشدر ٠

بوصره‌ده اصناف هپ کفالت متسلسله‌یه ربط اولندی شویله‌که اصناف بربرینه وکتخدالری جمله‌سنه کفیل اولمق اوزره نظام اتخاذ قلندی ٠ قوللقلره دخی طوپجی نفراتی قونمش وبرطرفدن عساکر منصوره تکثر ایتمکده بولنمش اولدیغندن نوبتله محله‌لرینی بکلمکده اولان اهالینك ارتق بتسو نمازلرینی محله‌لری جامعلرنده ادا ایتدکدن صکره خانه‌لرینه چکیلوب استراحت وبیتوتت ایلملری ذی القعده‌نك یکرمی یدنجی کونی تنبیه قیلندی ٠

اورطه‌سنك نشانی اورر وتمتعندن حصه الور ایدی وتخمیصخانه‌یه اوچ‌درت نفرلری واروب سحق اولنان قهوه‌یه‌ثلثی مقداری نخودمقوله‌سی شیلر خلط ایله بوندن حاصل اولان فضله‌یی سحق ایدنلر ایله بینلرنده تقسیم ایدرلردی ۰ قوللرنده یکیچری نشانی اولان حماللردخی اشیای محموله‌نك بهاسی قدر اجرت ایسترلر والمینجه کیتمزلر ایدی ۰ ودها بونلر کبی نیجه نیجه شناعتلر اجراسندن خالی اولمزلردی ۰

❋ فذلكهٔ احوال اشقیا ❋

خلع سلیم خانیده وعلمدار پاشا هنكامه‌سنده الی وكرك بو وقعه‌ده مدخلی اولنلرك ازالهٔ وجودلرینه اعتنا اولنه‌رق بوقبیلدن اولان حشرات طوتلدقجه سرای میداننده وسرعسكر قپوسی پیشكاهنده وعزت پاشامعرفتیله اسكدارده چشمه باشنده و بعضا بوستانجی باشی محبسنده سراً وعلناً اعدام اولنمشلردر ۰

روز فتنه‌ده اشقیایه اعانه ایلدیكی اخبار اولنان حالا اسهام خلیفه‌سی اوغلی ایله یاران ماران فتنه جوبان وغیر تكشان شقاوتكاراندن قشله یازیجیسی اولدیغی خبر ویریلان باش محاسبه قلمنده دفترجی شاكر سرای میداننده وعزت محمد پاشا چاوشی اولوب جاسوس اهل فتنه اولدیغی تحقیق اولنان شخص اسكدارده و بابا طاغلی دیدكلری طاغی واوتوزبر سركرده‌لرندن حاجی سلیمان وممش بیراقدار ودیكر بعض شقاوت پیشه‌لردخی بررمرده قتل اولندیلر ۰

اسكی زوربا بقایاسندن اولوبده آقدمجه اغا حسین پاشا طرفندن بررطرفه دفع ایدلمش اولنلردن دخی بعضیلری محللرنده اعدام ایتدیرلمشدر ۰

برموجب فرمان عالی ارضرومده دخی یكیچری نشانلرینك رفعی صره‌سنده برلولردن مظنهٔ سوء اولان بعض سركشان دخی اعدام ایله سرمقطوعلری درسعادته كلمشدر ۰ دیكر بعض ولایاتده دخی بوكا مماثل اجراآت وقوعبولمشدر ۰

كرك ات میدانی معركه‌سنده وكرك صكره صور مذكوره ایله استانه‌ده وطشره‌لرده اعدام اولنان اشقیانك عددی التی بیكه رسیده اولدیغی اسعد افندی تاریخنده مندرجدر ۰

بروجه بالا یکیچری اوجاغی الغا اولندیغی کبی متعاقباً منسوب اولدقلری بکتاشی طریقی دخی رفع و یساغ ایدلمشدر .
اسعد افندینك بیانه کوره غازی اورخان حضرتلرینك زماننده یکیچری تحریر وترتیبنه شروع اولندقده ضابطاندن بعضیلری حاجی بکتاش ولی حضرتلرینه ارسال ایله بو یکی عسکر حقنده دعاسی طلب اولندقده عزیز مشارالیه اول ضابطلری حسن قبول ایله کندو رداسندن انلره بر عبا پارچه‌سی ویروب انلر دخی تبرکا بو عبا پارچه‌لرینی طیلسان کبی باشلرینه طاقش اولدقلری و یکیچریلرك باشلرنده کی کچه‌لر اندن قالمش اولدیغی حکایهٔ مشهوره سنه مبنی یکیچریلر عزیز مشار الیهه نسبت ادعاسنده بولنورلردی . و بعض اطوارده طریقت بکتاشیه ارکاننه تقلید ایلدکلرندن انلره دودمان بکتاش دینلوردی . انتهی .
الحاصل یکیچریلر حاجی بکتاش ولینك دعاسنه مظهریت ادعاسنده ایدیلر حالبوکه تاریخ جهانتماده بیان اولندیغی اوزره سلطان اورخان زماننده پیا نامیله اهالیدن عسکر یازلمشیدی بعده اوغلی خداوندکار زماننده خیرالدین پاشانك اخطاری اوزرینه اموال غنائمدن بیت‌المال ایچون خمس النديغی صره‌ده تام بش اسیردن بری وتمام اولماز ایسه هراسیردن یکرمی بشر آقچه النور اولدی و بووجهله النان اسیرلر ترکلرك یانه ویریلوب انلر دخی انلری بر مدت استخدام ایله تربیه ایدرلر وترجه اوکره‌درلر ایدی بوصورتله اول اسیرلر اهل اسلام ایله الفت ایدرك هم لسان اوکرنورلر وهمده بالطبع مسلمان اولورلر و بعده باب دولته کتوریلوب پیا عسکری کبی اق بورك کیدیریلور و یکیچری دنیلور ایدی . شو حاله نظراً یکیچری تعبیری خداوندکار زماننده ایجاد اولنمش دیمك اولور .
حاجی بکتاش ولی ایسه غازی اورخان حضرتلری عصرینك مشایخندن سید محمد افندی نام برذات اولوب دائما حال استغراقده ایمش . صکره‌لری اکا منتسب چکینور برطاقم دربدر ملحدلر ظهور ایتدی بونلر عساکر عثمانیه ایله پیرداش اولمق ادعاسیله ارواح خبیثه کبی یکیچریلره حلول ایتدیلر . حتی بکتاشی بابالرندن بری دائما حاجی بکتاش وکیلی نامیله طقسان درت قشله‌سنده اقامت ایلردی . وحاجی بکتاش ولی تربه‌سنده شیخ اولان متشیخ فوت اولدقده یرینه کچن کیمسه استانبوله کلوب

بیراملرك برنجی كونی یالی كوشكنده اجراسی معتاد اولان بنش رسمی رفع والغا اولندی ٠

برقاچ كون مقدم مشایخ اسلامه اثواب خاصهٔ همایوندن برر قات البسهٔ نفیسه وصدوره برر بوغچه احسان بیورلشیدی ٠ بوكره جملهسنه عطایای سنیه احسان بیورلدی ٠ بعده وقعهنویس افندی یه اون بیك غروش عطیه احسان ورتبهسی صحن ثماندن حركت التمشلی یه ترفیع بیورلمشدر ٠ وصدر اعظم ایله وزیرلره ورجال دولته علی مراتبهم مرصع بچاقلر والماسلو ومیناكاری والتون قوطیلر ویرلمشدر ٠ ینیچریلره متعلق نقدر اسكی رسم وعادتلر وارایسه بواثناده رفع والغا اولندیغی صرهده قهوه خانهلرك دخی هدمنه ابتدار اولنمشدر ٠

وقعه نویس اسعد افندی دیركه جمعیتگاه بطله واسافل علی الخصوص قوم ملغانك دارالندوه اتخاذ ایلدكلری جایگاه اراذل اولوب برطاقم باشی بوش ناس صباحدن مسایه واكثریسنده عشایه قدر استیناس ایدوب دائما مذمت اركان دولت ایله اراجیف افشان وشرعا مذموم اولان مساوئ خلق ایله الوده دهان هذیان اولدقلری قهوه خانهلركه تاریخ عالیده رقزدهٔ بیان اولندیغی اوزره ابتدا جنتمكان سلطان سلیمان حضرتلری عهد سلطنتلرنده عرب قلاشلرندن برحریف تحت القلعهده ایجاد ایدوب قهوه فروشلق ایله خلق باشنه جمع وبزم اراجیفه ایقاد شمع ایتدیكی طرف سلطنتدن بالاستماع دكانی باشنه ییقلوب ابطال اولنمشیدی بعدزمان هنكام مسامحهده رفته رفته كثرت اوزره یاپلمش وفتنهلر عقبنده ینه ییقلمش ایكن برازمدتدنبرو شول مرتبهده اكثار وبرمرتبهده تكلف واعتبار اولنمشیدی كه مجمع ناس اولان اسكلهلر وبعض مسیرهلر خصوصا یكی قپو خارجنده هربری تبعهٔ ساده رویان شهوت انكیزان ومداح وخوانندكان ایله باص بیاغی میكدهدن نشان وكدكاری یكرمی بشر بیك غروشه قدر النوب صاتیله كلان كاركیرایراد قدر شهرت وشان ویرمشیدی خلاصه هدم وابطاللری لازم كلمكله محاكمدن كتاب تعیینیله درسعادتده اولنلر سرعسكر پاشا وبوغاز ایچی طرفینی وقاسم پاشا واسكدار وغلطه وابویده اولنلر اول اطرافك ضابطسانك معرفتلریله یكان یكان تحریر وطوپخانه وبعض بوستانیان مقرنده اولنلر اولدقچه مضبوط ومأوای ضابطان واهل عرض واطاعته مربوط اولملریله

انلردن ماعدالرینڭ اوجاقلری هدمیله آخر دکاکینه تبدیل وتغییر اولنمق
و بر بر دکانلری تراش مصلحتی تمامندن صکره ناسی توقیف ایله دکانلرنده
جمعیت اولمامق بابنده ظهور ایدن ارادهٔ همایون موجبنجه لازم کلنلره
خطاباً اوامر علیه صادر اولدی ٠ انتهی
باهرافندی اسعد افندی تاریخی اوزرینه یازدیغی حاشیه‌ده دیرکه صاحب
تاریخ مبالغه‌لو یازمشدر اوسته وطلومباجی قهوه خانه‌لری بشر اونرکون
قپانوب بعده محله‌نك واصناف طاقنڭ کفالتیله اهل عرضدر دیو جمله‌سی
آچلمش و بیقلانلر طرز آخرده یاپلمشدر بودخی مأمورینه سررشتهٔ رشوت
اولمشدر ٠ مثلا صدر اعظمك توابعندن زیدك عمروه چکمش نفسانیتی
اولوب فرصت اتخاذ ایدرك سوء افاده‌سیله همان بلاتحقیق اجرای مجازات
اولنه‌رق بوصورتله‌ده چوق کسنه مغدور ونافله چوق انسان تلف
اولمشدر ٠ انتهی
ذالحجه‌نك یکرمی التنجی کونی میراخور اول حضرت شهریاری الحاج
علی بك عزل ایله سر بوابین حضرت شهریاری شهسوار زاده درویش بك
میراخور اول ومیراخور ثانی موسی اغا سربوابین وداودپاشا قشله‌سی
بناامینی محمداغا میراخور ثانی نصب اولندی ٠
واحتساب مأموریتی احداث اولنوب باشباقی قولی رتبه‌سی فوقنده‌اوله‌رق
دفتر تشریفاته قید ایله خبره‌جی باشی دده مصطفی اغا عهده سنه توجیه
ایدلدی ٠
ومصارف عسکریه‌یه قارشولق اولمق وجانب احتسابدن استیفا اولنمق اوزره
بعض واردات جدیده ترتیب قلندی ٠
تکالیف جدیده بادئ امرده ناسه خوش کورنمز ایسه‌ده یکیچریلر زماننده
خلقك دوچار اولدیغی سوء استعمالاته نظراً تکالیف مزبوره پك خفیف
ایدی ٠ چونکه استانبوله وارد اولان ذخائروارزاقك ممنوع اولان محللره
نقل اولنمامسنه نظارت ایلك معناسنه وضع اولنوب یمش ایسکله‌سنده
چارداق دیدکلری یرده اوتوران اللی التی نامنده‌کی حشرات برطاقم بدعتلر
احداث ایله اصحاب ذخائر وارزاقی تجریم ایدرلردی ٠ و بعضا رشوت
اوله‌رق سفائن اجنبیه‌یه نقللرینه کندولری متجاسر اولورلردی ٠
وخارجدن کلان قایقلره یکیچریلردن بری انی سائرندن حمایه معناسنه اوله‌رق

اوجاقلو انی الای ایله اغا قپوسنه کوتورر وتاجنی یکیچری اغاسی باشنه
یکوروب ینه الای ایله باب عالی‌یه ارسال ایله فراجه کیدیریلمور
وعودتنه قدر اوجاقلو طرفندن اکرام ایدیلور ایدی ٠ اره‌صره بودر بدر
ملحدلرك یکیچریلری افساد ایلدکلری متحققدر ٠ حالبوکه بونلردن
اکثریسنك شرع شریفه مغایر افعال واطوار ذمیمه‌لری مشهود اولدیغندن
بوصره‌ده انلر دخی رفع والغا اولنمشدر ٠
اس‌ظفرده بیان اولندیغی اوزره بکتاشیلر اکثراصحاب کرام علی‌الخصوص
حضرت ابو بکر الصدیق رضی‌الله عنهم حضرتلری حقنده علنا کفره
مؤدی تفوهاته اجتسار ایدرلرایدی ٠ وعلویلك مناسبتیله روافضه مائل
اولدقلرندن ایام سالفه‌ده اناطولی دیارنده شاه قلیجی صالالیوب حتی دور
سلطنت سلیمان خانیده حاجی بکتاش ولی خانقاهنده پوست نشین اولان
قلندر نام در بدر عزیز مشار الیهك نفس اولادندنم دیه‌رك خروج ایله
باشنه اوتوز بیکدن زیاده ملحد طوپلامغله دفع فتنه‌سی ایچون سردار
اکرم ابراهیم پاشا مکمل اردو ایله اوزرینه حرکت ایدرك برقاچ محلده
قتال عظیم وقوعیله انجامکار اخذ واعدام اولنمشیدی ٠ لکن بو یولده
خیلی سنیلر دخی افنا قیلنمشیدی ٠
ینه بکتاشیلرك الغاسنی بیان مقامنده اسعد افندی تاریخنده دیرکه اول قوم
ضال عقائد زائفه اربابندن براز جهله و برطاقم بطله اولوب عهد
نبوتدن صکره مستعد فساد اولان قلوب عوامی تقلیب ایله فسق وفجوره
ترغیب وبالخصوص برصورت جهلاء فریب ایله دودمان یکیچریانه
حلول برله خمیرمایهٔ فسادلری اوله‌رق انلری دخی طریق بغیه دلالت
وتقریب ایتملریله بهرحال ممالك محروسهٔ شاهانه‌دن ازاله‌لری شرعا
وسیاسة لازم کلدیکی مقدم ومؤخر مقصد اقصای خیرخواهان
دولتعلیه اولوب بلطفه سبحانه بونك اجراسی وقتی کلمکله ذی‌الحجه‌نك
ایکنجی کونی درون سرای همایونده واقع جامع شریفده صدراعظم
ولاحق وسابق مشایخ اسلام وصدور کرام وطریقت نقشبندیه مشایخندن
بشکطاشلی یحیی افندی تربه‌داری حافظ افندی وادریس کوشکنده تکیه‌سی
اولان بالمومیجی مصطفی افندی وطریق مولوی مشایخندن غلطه شیخی قدرة‌الله
دده و بشکطاش شیخی عبدالقادر افندی وقاسم پاشا شیخی علی افندی

وخلوتیه‌دن قوجه مصطفی پاشا شیخی ایله ذاکر باشی شکاری زاده شیخ احمد افندی ومرکز افندی شیخی احمد افندی واسکدارده نصوحی زاده شیخ شمس‌الدین افندی وطریق جلوتیه‌دن هدایی شیخی شهاب افندی زاده سید افندی و باندرمه‌لی زاده غالب افندی وسعدیه‌دن قوه‌جی شیخ امین افندی ورجال شورا حاضر اولدقلری حالده عقد مجلس اولنه‌رق ذات شاهانه دخی ورای قفسدن نظارت بیوردقلری حالده مذاکره‌یه ابتدار اولندی .

ابتدا شیخ الاسلام افندی فتح کلام ایله شیخ افندیلره خطاباً حاجی بکتاش ولی وسائر پیران عظام واعزهٔ کرام قدس اسرارهم هپ اهل‌الله اولوب انلره قطعا دیه‌جکمز یوقدر لکن طرق علیه‌یه سلوك وانتساب ایدنلر اصول وارکان قدیمه‌سی اوزره کیدوب ابتدا شرع شریفه کمالیله اتباع لازمدر حتی شریعتده مکروه اولان نسنه طریقتده حرام منزله‌سنده‌در بعض جهله ایسه بکتاشیلك نامیله هوای نفسنه تبعا فرائضی ادا دکل بلکه تحلیل محرمات واستخفاف عبادات ایله کافر اولدقلری شایع ومتواتر اولمغله سزلرکه مشایخ طرق علیه دنسز بوخصوصده مسموعات ومعلوماتکز نصلدر وبومقوله‌لر حقنده نه‌دیرسکز دیدکده بعضیلری اول طائفه ایله اختلاط اولمدیغندن حاللرینی بیلمیز دیدیلر بعضیلری دخی واقعا اسکدار طرفنده بومثللو منکراتك وقوعی حدتواتره وارمشدر دیو بکتاشیلرك فضاحتلرینی اقرار ایتدیلر .

بعض علما طرفندن بونلرك هیئت مجموعه‌لری حقنده فی‌الواقع خلاف شرع شریف حرکاته اجتسارلری اشتهار بولوب لکن هر برینك بشخصه اوزرینه خلاف کتاب وسنت اولان افعال واقوال شنیعه ثابت اولمدیغی تقدیرده عمومی حقنده حکم شرعی نوجهله اولور دیو سؤال اولندقده دیکر بعض علما رؤسای بکتاشیاندن قنجی بابا دیدکاری ملحد واستانبول اغاسی زاده احمد ایله یوسف اکاه افندی مهردارلغندن نشئت ایتمه صالح نام طالحك اکل صوم وترك صلات مثللو شناعتلرندن بشقه سب شیخین ایتدکلری حدتواترده اولمغله واجب القتل اولورلر دیدیکندن بشقه یسیجی زاده افندی بومقوله‌لرك سیاسة اجرای جزالری جائزدر افعال واقوال خبیثه‌لری بشخصه اوزرلرینه ثابت اولمق لازم دکلدر دیو جواب

ویردکدن صکره اسکدار وایوب وحصار وسائر طرفلرده اولان بکتاشی تکیه‌لرینك التمش سنه اول موجود اولنلری قدیم اعتبار اولنه‌رق درونلرینه طرق سائره رجالندن واهل سنتدن تربه‌دار نصب والتمش سنه‌دن صکره یاپلمش اولنلر محدث اولمغله هدم وکرك قدیم وکرك محدث اولنلرك درونلرنده بولنان بابالر ایله مرید نامنه اولان ولدزنالر تصحیح اعتقاد ایتدیرلمك اوزره خادم وبرکی وقیصریه کبی مقر علما اولان بلده‌لره نفی اولنمق اوزره قرار ویرلدی ٠

بونك اوزرینه ذی‌الحجه‌نك دردنجی کونی اشهرملاحده اولان سالف‌الذکر قینجی واستانبول اغاسی زاده وصالح بابالر اعدام قیلندی وروم‌ایلی حصارنده شهیدلك واوکوز لیمانی وقره اغاج ویدی قله وسودلیجه وایوب واسکدار ونردبانلی کوبی وچاملیجه نام محللرده اولان بکتاشی تکیه‌لری هدم‌ایله سکنه‌سی کتوریلوب ضربخانه محبسنه القا اولندی ٠ بعده بر ایکیشر طرف شیخ الاسلامیدن عقیده‌لری سؤال اولندقده اصول شیعیان اوزره تقیه‌یولنی اختیار ایله شعار شریعته بوروندیلر وسنی صورتنده کوروندیلر نادان اولنلری هرنقدر مسائل اعتقادیه وعملیه تفاصیلنده جوابه قادر اولمدیلر ایسه‌ده رفض والحاددن تبری ایلدیلر لکن ظاهر حاللری افاده‌لرینی مکذب اولدقدن بشقه هیئت مجموعه‌لری حقنده رسیدهٔ حدتواتر اولان افعال واقوال شنیعه‌لرینه نظراً تفرقه ایله ضررلرینك ازاله‌سی احکام سیاسیه اقتضاسندن بولنمغله شهیدلکده اولان محمود بابا یدی نفر اشخاص ایله قیصریه‌یه واوکوز لیماننده‌کی احمد بابا ویدی قله‌ده‌کی حسین بابا ایکیشر نفر خادملریله خادمه وقره اغاج تکیه‌سنده حاجی بکتاش وکیلی دیدکاری شخص ایله سکز نفر مرده‌سی ودیکر بابالر دخی بر طرفه نفی اولندیلر ٠ سائرلری دخی سنی قیافتنه کیردی ومیدانده بکتاشی زی وقیافتنده کمسنه قالمدی ٠

بیت لعزت ملا

(اغالر ایلدی جیمه سفر چالدی بکتاشیلرده کوج بوریسین)

اناطولی وروم‌ایلی طرفلرنده‌کی بکتاشی تکیه‌لری حقنده قرار واقعك اجراسی ایچون ذی‌الحجه‌نك یکرمیسنده برمأمورمخصوص ایله‌درسعام خواجه‌لردن بر ذات تعیین واعزام قلندی ٠

باهرافندی دیرکه فی‌الحقیقه‌ مقدما اصحاب رفض والحاد تکثیر ایدوب اغزلری دخی بوزوق ایدی شمدی ایسه‌رفض یرینه دینسزلك چیقوب ولتری مذهب چوغالمش ایسه‌ده بونلر لسانلرینه حیه ایدوب لکن منکر درلر اللهم احفظنا ٠ انتهی

بروجه بالا بکتاشیلرك نفیی صره‌سنده اناطولی پایه‌لولرندن مراد ملازاده عارف افندی دخی اویولده اتهام اولنه‌رق فیما بعد درسعادته ایاق‌باصمامق اوزره آیدین کوزلحصارینه نفی اولندی ٠

غریبدرکه بوصره ده اناطولی پایه‌لولرندن ملك پاشا زاده عبدالقادر بك ومکهٔ مکرمه پایه‌لولرندن وقعه نویس سابق شانی زاده محمد عطاءالله افندی وشق ثالث دفترداری مشهور اسماعیل فرخ افندی دخی بکتاشیلکله اتهام اولنه‌رق عبدالقادر بك مغنیسایه وشانی زاده مئمنه وفرخ افندی بروسه‌یه نفی اولندیلر ٠ فقط فرخ افندی اوزمان تفسیر مواکبی تألیف ایله مشغول اولدیغندن با ارادهٔ سنیه انی اتمام ایلك اوزره منفاسی قاضی کوینه تحویل بیورلمشدر ٠

بونلرك بکتاشیلکله هیچ تعلق ومناسبتلری یوق ایدی ٠ حتی بکتاشیلره دائر بروجه بالا سرای همایون جامع شریفنده عقد اولنان مجلس‌مشورتده عبدالقادر بك بکتاشیلر علیهنده آتوب طوتمش واوقدر ایلرو کیتمش‌ایدی‌که بیاغی کرامات اولیایی انکار مرتبه‌سنه وارمشیدی حتی قره‌جه احمدك کراماتنه دائر سوزسو یلندکده اسوء تعبیر ایله انی رد وانکار ایتمکله صدوردن رجبی بك اکا خطاباً عبدالقادر بك نیلرسین اهل اللهه طعن اولنورمی دیو غضوبانه مقابله ومجادله ایتمش ایدی ٠

بوعبدالقادر بك اصحاب علم وفضلادن دکل ایسه‌ده رجبی بك قدرده صرف جاهل دکل ایدی اکا نسبتله اصحاب معلوماتدن‌ومحب‌علوم‌ومعارف اولان ذواتدن ایدی فقط مذهبی مشربندن کنش لاابالی برآدم ایدی بناء علیه اکا طبیعی دهری دینلسه یاقیشق الوردی اما بکتاشیلك افکارندن پك اوزاق ایدی ٠ اکثر اوقاتده فرخ افندی وشانی زاده افندی ایله کوریشوب برلکده دوشرقالقار ایدیلر ٠ چونکه اوزمان بشکطاش طرفنده برجمعیت علمیه اولوب هوسکار علوم ومعارف اولنلردن هرکیم تدرسه طالب اولور ایسه انی تعلیم ایتمکی یاخود ایتدرمکی متعهد ایمش ٠ وتعلیم اولنه‌جق درس فنونه دائرایسه انی شانی زاده وادبیاته دائر ایسه

فرخ افندی درعهده ایدرایمش ۰ عبدالقادر بك تعلیمه مقتدر اولیوب انجق
بوجمعیتك ركن ركینی اوله رق جمعیتك ایشلرینه كلی معاونت ونظارت ایلرمش ۰
و بونلر اكثریا فرخ افندینك اورته كویده واقع ساحلخانه سنده اجتماع ایدرلرمش ۰
وجمعیتك مصارفی عارفانه اصولنده تسویه اولنوب حتی اعضای جمعیتدن
بریسی برمأموریتله طشره كیتسه ینه حصه سنه عائد اولان پاره یی كوندررمش
فارسی خواجه مز اولان فهیم افندی كچوكلكدنبرو فرخ افندینك دائره سنده
بیویوب تربیه اولنمغله بالطبع بومجلسده بولنورمش عصرمزده استانبولك
اك مشهور شاعرلرندن اولان مرحوم صفوت افندی فارسی اوقومق
اوزره جمعیته مراجعت ایلدكده انی تعلیمه فرخ افندی طرفندن فهیم افندی
مأمور ایدلمكله صفوت افندی دخی بوواسطه ایله تعلم وتحصیل ادبیات
ایلمشدر ۰ اوزمان مشاهیر فلاسفهٔ اسلامیه دن اولان بشكطاشلی كتخدا
زاده افندی دخی هفته ده ایكی كون اول مجلسه دوام ایله كرك فلسفیاته
وكرك ادبیاته دائر اولان مباحثاتده بولنورمش ۰ هفته ده بردفعه اعضای
جمعیت اجتماع ایله محاورات ادبیه ومسابقات شعریه اجرا اولنورمش ۰
حتی برهفته باشنده مصراع برجسته طوپلانمق اوزره قرار ویریلوب
هركس بولدیغی مصراع برجسته لری جمع ایله جمعیته تقدیم ایتدكده
لدی الموازنه (بوكون شادم كه یار اغلار بنمچون) مصراعی مصاریع
سائره یه تقدیم وترجیح اولنمشدر ۰ ایشته اول جمعیتده بو یله وقت وقت
قرائت اولنان اشعار بعده جمع اولنه رق نوادر الآثار تسمیه وطبع وتمثیل
اولنمشدر ۰

فرخ افندی لوندوره ده ایلچیلك ایتمش اجانب نظرنده دخی غایت مقبول
ومعتبر برذات نادر الصفات ایدی بویله معمور الجوانب برادمی بكتاشیلك
ایله اتهام ایلمك نقدر انصافسزلقدر ۰

شانی زاده ایسه علوم ریاضیه وطبیعه ده ماهر وعلم طبده امثالی نادر ذاتیله
افتخار اولنور برذات ممدوح المآثر اولوب بكتاشیلك افكارندن پك بعید
ایدی ۰ لكن حكیم باشی بهجت افندی انی استرقاب ایدوب اره یرده
بعض سخن چینان دخی افسادذات البیندن خالی اولمازلر ایدی ۰ حتی
شانی زاده كویا كه بهجت افندی حكیم باشی ایسه بنده باش حكیم دیرایمش
یوللو سوزلر شایع اولمشیدی ۰ و برده بهجت افندی مقدما فرانسزلرك

مصره استیلاسی حقنده محرر اولان تاریخ جبرتی‌یی لسان عربیدن ترکجه‌یه ترجمه ایلمش اولمسی ملابسه سیله کندوسنده برمورخلك شعاری وار ایدی بناء علیه بهجت افندی حکیم باشی وشانی زاده وقعه نویس اولدقلرنده عزت ملا ارکان دولتك حالنه باق برمورخی حکیم باشی وباش حکیمی وقعه نویس ایتدیلر دیمش ۰ لکن بوسوزی کویا شانی زاده سویلمش دیواشاعه وبهجت افندی‌یه ایصال ایدلمش ۰ بناء علی ذلك بهجت افندی شانی زاده‌نك بتون بتون علیهنه دوشمش وانی اوجله وقعه نویسلکدن عزل ایتدرمش ایدی ۰ بوجهتله شانی زاده تاریخنك اخرنده (هذه غایة تاریخنا المغیابسبب بهجت قالینا) عبارەسیله ختم کلام ایلمشدر ۰ عزت ملا بوکاسبب اولدیغندن متأسف اولەرق اوسوزی بن سویلدم دیه کورمش ایسه‌ده مفید اولمیوب بهجت افندی شانی زاده‌نك عزلیله اکتفا ایتمیه‌رك نفیینی التزام ایتمش و بوکره بکتاشیلك ماده‌سنی وسیله اتخاذ ایدرك و بشکطاش جمعیت علیه‌سنه بکتاشیلك رنکی ویره‌رك بوکره انی وانك سببیله قدری بکی وفرخ افندی‌یی دخی نفی ایتدرمش اولدیغی اولوقته یتشمش اولان ذواتدن استماع اولنمشدر ۰

بو اثناده عساکر منصوره ایچون برقانونامه تنظیم اولنمشدر صورتی زیرده (١٦) رقملی ایراد اولنور ۰

بروجه بالا سرعسکر پاشا معرفتیله عساکر منصوره تحریر وتعلیم وتکثیر اولنمقده اولدیغی حالده سلطان محمودخان عدلی حضرتلری اندرون همایون اغالرندن دخی پیاده وسواری عساکر خاصه ترتیب ایله روز وشب بالذات انلری تعلیمه صرف همت بیورمقده ایدی بونلره (لشکر خاص) ترکیبی تاریخ واقع اولمشدر ۰

قپوقولی دنیلان دولت عسکرینك پیاده‌سی یکیچری اولدیغی کبی سواریسی دخی سپاه وسلحدار ایله درت بلوك یعنی علوفه جیان یمین و یسار وغربای یمین و یسار عسکریدر ۰ بونلر هپ وقت سفرده سنجاغ شریف خدمتنه مأمور ایدیلر ۰ سپاه اوجاغی اردوی همایونه پیشرو اولوب متریس حفر ایتدرمك وموکب همایونك جاده سنی تعیین ایچون سنجاق تپه‌سی تعبیر اولنور تپه‌لر احداث ایلمك کبی حذمتلر انلرك وظائفندن ایدی ۰ سلحدار دخی قفادار سپهسالار اولوب تطهیر طرق وتعمیر جسور ایچون

رعایا جمع ایتمك کبی خدمتلر انلره مفوض ایدی • علوفه جیان سپاهدن منشعب اوله‌رق ایکی صنفه انقسام ایله برصنفی موکب همایونك صاغنده ودیکر صنفی صولنده کیدرلردی • غربانك اصلی دخی عرب وعجمدن جلای وطن ایله زیر لوای پادشاهی یه التجا ایلمش جندیلردن مرتب وعلوفه جیان کبی انلرده سپاهدن منشعب اوله‌رق یمین ویساردیو ایکی قسمه منقسم ایدیلر • اردوی همایونه اودون نقل ایتمك انلرك وظیفه‌سی ایدی • ایام سالفه‌ده بونلرك دولته خدمات مبروره‌سی کورلمشیدی • صکره‌لری نظامات موضوعه‌لرینه خلل کلدی • انواع فسادات ایقاع ایدر اولدیلر • میان عسکریده ابتدا خروج علی السلطان فضیحه‌سنی ارتکاب ایدن بونلردر • بیك برسنه‌سنده عصیان ایتدیلر • بیك اون واون بر واون ایکی تاریخلرنده تکرار عصیان ایله نزد دولتده اعتباردن دوشدیلر • بعده یکیچریلر ایله برلکده اره صره عصیاندن خالی اولمدیلر • براراللق سلطان مراد رابعك سیف سطوتیله اییجه تربیه اولنمشلر ایکن برمدت صکره ینه فرجه یاب عتو وطغیان اولدیلر • نهایت کوپریلی محمد پاشانك حسن تدبیریله اکثریسی اتلاف اولنه‌رق دوچار عجز ومسکنت اولمشلر ودولتده حشو کبی قالمشلردر فقط مخصص اولان علوفه‌لری شوکابو کامأکل اوله‌رق خزینهٔ دولته بیهوده بر بار ثقیل ایدیلر • بناءً علیه یکیچری اوجاغنك الغاسندن صکره بونلرك ابقاسنده برمعنی اولمدیغندن استانبولده بولنوبده ایراد اولمق اوزره علوفه خوار اولنلری حضور صدر اعظمیده اثبات وجود ایدرك مظهر لطف واحسان واختیارلری کرکدن معاش تخصیصیله شادان قلنمق اوزره کتابت واغالقلری وسواری مقابله‌جیلکی توجیهات همایون دفترندن طی وامحا وباب دفتریده اولان قلملری الغا ایدلدی وبونلرك روم ایلی واناطولیده مقرلری اولان بلده‌لره دخی کیفیت با اوامر علیه بیلدیرلدی • جبه‌جیلر دخی مقدم ومؤخر کرك سپاهی وکرك یکیچری فتنه لرنده شقاوته مشارکت ایده کلدکلرندن ویومیه‌لرینك اکثریسی یکیچری اسامه‌لری کبی مأکل اولدیغندن جبه‌جی اوجاغی دخی الغا وضابطان وکتبه‌سی طرد اولنوب فقط بو دفعه وقوعه کلان یکیچری اختلالنده مدخلی اولمیانلره سهملر احسان بیورلدی •

وشمدیلك عساکر منصوره یمین ویسار اعتباریله ایکی طاقم اوله‌رق صاغ

قول وصول قول بلوکباشیلری و برر ملازم وجملەسنه بر باش بلوکباشی نصب اولنوب بلوکباشی اغا صاغ وصول بلوکباشیلرینك وانلر دخی زیر ادارەلرنده اولان یوز باشیلرك و یوزباشیلر برصنفده اولان نفراتك و برصنفده اولان اونباشیلر طقوزرنفرك ضابطی اولمق وجمله سنك اوزرینه جبخانەجی باشی تعبیر یله رتبەسی توجیهات همایون دفترنده طوپ عربەجی باشینك تحتنده اولەرق نصب اولنان اغا آمر وضابط اولمق ومناصب دیوانیەدن عد اولنان جبەجی کتابتی الغا ایله کمافی السابق رجال دولتعلیەدن برذات جبخانه ناظری نصب اولنمق خصوصلری نظامه ربط اولندی ٠

بوستانجیلر عساکر خاصهٔ شهریاری دیمك اولدقلری حالده انلر دخی تنظیمه محتاج اولدقلرندن عساکر منصوره کبی تعلیم اولنمق و بوستانجی باشی کمافی السابق انلرك جملەسنه اغا و باشبوغ اولمق اوزره بونلره رجال دولتعلیەدن بر ناظر نصب ایله رتبەسی خبرخانه نظارتیله مطبخ عامره امانتی بیننده اعتبار قیلندی ٠

اوجاغ ملغایه ملحق صورتنده اولان درت عدد صولاق اورطەلرینك صولاق باشیلری سلحشورلق ایله اخراج اولنەرق کرك صولاقلرك وکرك پیکلرك هیئتلری تبدیل اولندی ٠

مهترخانەکه چادرلرك در انبار اولندیغی یردر بوراسی دخی نظام قدیمندن چیقمش اولمسیله تنظیمه محتاج ایدی ٠ نفراتندن علیل وامکدار اولنلره تقاعدوجهله معاشلر تخصیص ورجال دولتدن بری خیامیه ناظری عنوانیله تعیین ورتبەسی خبرەخانه نظارتیله بوستانیان خاصه نظارتی ارەسنده اعتبار قیلندی ٠ وخیامیه نفراتی دخی عساکر منصوره کبی تحت انتظامه النیدی ٠

و بوندن صکره دولتك هردائرەسی یکیدن تحت انتظامه النمق اوزره پیدرپی مجدداً نظامات عسکریه وملکیه ترتیب وتأسیسنه تشبث اولنمشدر ٠ برمنوال مشروح یکیچریلر طرف طرف تحری ایله کیمی اعدام و کیمی اجلا اولنمقده بولندقلرندن برطاقمی عساکر منصورەیه یازیلوب ابتدای امرده یازیلانلرك احوالی دخی کرکی کبی تحقیق اولنەمدیغندن عساکر جدیده ایچنه خیلی مفسدلر قارشمش ایدی ٠ بونلردن بعضیلرینك خارجدن حمال وجمال مقولەلریله بینلرنده یکیچریلکی اعادەیه دائر سوزلر جریان ایلدیکی

تحقیق اولنـدقده بر بر دردست ایدیله‌رك اجرا اولنـان استنطاقلرنده بکتاشی قیافتنده برحریف ایله رمل ورؤیا اوزرینه سویلشدکاری اکلاشلمغله سکزنفری دیوان حرب اصولیله مواجههٔ عساکرده قورشـونه دیزلمش واسکدار اهالیسـندن طقوز کشی اسواق و پازارده اعدام وبرقاچ کشی نفی ایدلمشدر ٠

باهر افندی ذیلنده بیان اولندیغنه کوره باب سرعسـکری اغا قپوسنه بدل اوله‌رق بعد ازین شهرك ضبط ور بطی اورادن رؤیت اولنه جغندن حریق مأمورلری دخی باب سرعسکری یه نقل اولنمشیدی ٠ اغاقپوسنده موجود اولوبده باب فتوی اتخاذ اولنمغله تعمیری صره‌سـنده ییقلمش اولان یانغین کوشکنك برمثلی باب سرعکریده یاپلق لازم کلدیکی حالده کارکیر اوله‌رق انشاسی ارادهٔ سنیه اقتضاسندن بولنمش ایسه‌ده اوزون وقته محتاج اولدیغندن شمدیلك سـابق مثللو اخشـابدن انشـاسـنه مباشرت اولنمش و بوا ثنـاده مأمورلری سلیمانیه جامع شریفی مناره‌سنده اجرای مأموریت ایلکده بولنمش ایدی ٠ ومدت قلیـله ظرفنده کوشك ختـام بولوب درون وبیرونده‌کی تالاش واغاج وتخته پارچه‌لرینك تطهیری قالمشیدی ٠ بروجه بالا ینکیچری غیرتکشلرندن اولدقلری حالده عساکر منصوره‌یه یازلمش اولان مفسـدلر عصیان ایتمك اوزره اتفاق وبولندقلری طابورك دیکر نفراتنی اغفال ایدرك بیوك ضابطلرینـك خبرلری اولمدیغی حالده سر عسـکر پاشـا ایله اوجاق اغاسی یعنی باش بیکباشی عثمان اغانك خانه‌لرنده بولندقلری کیجه مذکور یانغین کوشـکنك دیبنه تجمع وکوشـکه آتش و یروب احراق ایلمشـلر غرضلری سرعسکر پاشـا وعثمان اغا وسائر ضابطلر یانغین سـببیله اورایه تجمع ایتـدکاری کبی جمله‌سنی اعدام ایله اعـلان عصیـان ایتمك ایمش ٠ حالبوکه سرعسکر پاشا اتباعندن باب سرعسـکریده بولنـانلرك بعضیلری کیفیته مطلع اوله‌رق قوشوب سرعسکر پاشایه خبرو یرمشـلر ٠ اودخی صدر اعظمه اشعار ایدوب انك طرفندن دخی مابین همایونه عرض اولنمشدر ٠ بونك اوزرینه باب سرعسکرینك قپولری سکبان عسکریله طوتیلوب ضابطلر دخی کیفیتدن آکاه ایدلدکدن صکره مذکور طابور اسـکداره امرار واورادن اق دکز بوغازینه مأموریت ظهور ایلدی دینله‌رك قایقلره ارکاب اولندیغی صره‌ده اوك اياق اولنلر اسکله‌ده توقیف ایله اعدام اولنمشلردر ٠ کیملر

ایله کیدنلر دخی اق دکز بوغازینه واصل اولدقلرنده قپودان پاشـا ایله بوغاز محافظی کندولرینه یازلمش اولان تحریرات محرمانه موجبنجه انلری بریرده طوپلیجه بولندیرمیوب کیمسنی بوغازده بولنـان دونمای همایون سـفائننه وکیمیسنی قلعه‌لره تقسیم ایله کارلرینی بتورمشلردر ٭ باب سرعسـکریده بولنـان دیکر برایکی طـابور دخی چند روز صکره اغریبوزه امداد ایلك بهانه‌سـیله براً اوجانبه کوندرلمشـلردر ٭ وعسـاکر منصوره‌نك دیکر الایلرینك وطوپجی طاقمرینـك تنقیحنه و بوندن صکره یازیلنـلرك تدقیق احوالنه اعتنا اولنمشدر ٭

ذی‌الحجه‌نك یکرمی یدنجی کونی علی‌الصباح لواء شریف نبوی باب‌السعاده پیشکاهندن قالدریلوب محل مخصوصنه نقل ووضع اولنـدی ٭ صدر اعظم وسائر مأمورین دخی قوشـلق وقتی سرای همایون میـدانـده‌کی چادرلردن باب عالی‌یه نقل ایتمك‌اوزره ایکن خواجه پاشـاده یانغین ظهور ایتدی ٭ درحال قول قول اوله‌رق اطرافه شراره فشان اولدی ٭ صالقم سـکود وچغال اوغلی وباب عالی ایله اطرافنده‌کی محلاتی و بیوك چارشـو ایچروسنی واوچیلر باشی‌وسیمکشخانه‌وقومقپو ویکی‌قپویه‌قدر اولان‌محللری افنا ایتدی ٭ اغا قپوسی دردسـت تفریش اوله‌رق شیخ‌الاسـلام افندی هنوز اورایه نقل ایتمامش اولدیغندن موقتاً باب عالی اتخاذ ایله صدراعظم ومأمورین باب عالی اورایه‌نقل ایتمشدر ٭

﴿ تکمله ﴾

یکیچری وقعه‌سی خلاف مأمول اوله‌رق بغتـةً ظهور ایدیویرمکله دول اوروپا دمبسـتهٔ سـکوت وحیرت اوله‌رق اکثری دولت علیه‌نك تنظیم امور عسکریه وملکیه ایله مجدداً کسب قوت ایده‌جکی امیدنده بولنمشـلر ایسه‌ده بعضیلری دخی دولت علیه‌نك عصبیت‌ملیه اوزرینه مؤسـس اولان اوجاقلری محو اولنمغله بتون بتون ضعیف دشمسی ظن واعتقـادینـه ذاهب اولمشلر ایدی ٭

حقیقت حالده دولت علیه عسـاکر معلمه ترتیبـله قوت بوله‌جغی درکار اولوب انجق اکمال قوانین‌عسکریه‌ایله عساکر معلمه‌نك حد کفایه‌یه ابلاغی خیلی مدته موقوف اولوب اولوقته قدر قوتسز برحالده بولنمسی طبیعی ایدی ٭ ارکان سلطنت سنیه ایسه وقوفسزلقلری جهتله یکیچریلره غلبه

ایتدکدن صکره ارتق هردولتـه غلبه ایده بیلمك زعمنه دوشمشلر ایدی ٠ روسیه‌لو دخی دولت علیه کرکی کبی کسب قوت ایلمزدن مقدم انك بوحال ضعفندن استفاده ایلمك اوزره اعلان حربه وسیله ارامقده ایدی ٠

اقکرمان مکالمه‌سی

جلد حادی عشرده بیان اولندیغی اوزره بکرش عهدنامه‌سنده اناطولی حدودی قبل السفر بولندیغی هیئت اوزره دولتعلیه‌یه رد وتسلیم اولنمق مصرح ایکن روسیه‌لو عهدینی ایفا ایتمیوب یدنده بولنان فاش وصوخوم وانافره قلعه‌لرینی تسلیمدن ابا و بکرش عهدنامه‌سی عجالة تنظیم اولنمش ایدوکی بهانه‌سیله لزوم تفسیر وتوضیحنی ادعا ایدرك مکالمه طلبنده اصرار ایتمکله درسعادتده روسیه ایلچیسی استروغونوف ایله مکالمه‌یه مباشرت اولنوب حتی بعض خصوصاته قرار دخی ویرلمش ایکن روم فترتی ظهور ایله امر مکالمه پسمانده اولمشیدی ٠

استروغونوف بوندن طولایی اشتکا ایتمکده ایکن روم فترتنك بدایت ظهورنده دولتندن الدیغی تعلیمات اوزره رومکرك عصیانندن تبری ایتمش ایسه‌ده ارەسی چوق کچمیوب روملر حقنده ظلم وغدر اولنه‌یور دیو شکایته باشلیوب و بوشکایتنی شکایات سابقه‌سنه علاوه ایلیوب میانه‌ده ظهور ایدن کشمکشلر اوزرینه اوتوز التی سنهٔ هجریه‌سی اواخرنده مناسبات پولتیقیه‌یی قطع ایله ترك سفارت ایدوب کیتمشیدی ٠ انك اوزرینه کیفیت برتفصیل مقام صدارتدن روسیه باش وکیلنه اشعار اولندیسه‌ده مرضیٔ دولته موافق جواب آلنه‌مامشدر ٠ مصالح تجاریه ایسه روسیه مصلحتکذاری میخالاکی معرفتیله رؤیت اولنمقده ایدی ٠

مع مافیه اوتوز یدی سنه‌سنده روسیه‌لونك رأی ورضاسنه موافق صورتده افلاق وبغدانه یرلو بویارلردن ویوده‌لر نصب ایله امتیازات قدیمه‌لری ابقا اولندی ٠ ودولتعلیه‌نك مسلکی انکلیز ایلچیسی طرفندن تحسین اولنوب فقط مملکتین باش بشلو اغالری معیتلرنده‌کی نفراتك تقلیلنه دخی مساعده اولندیغی صورتده ارتق دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده قیل وقال برطرف اولور دیوافاده واخطار ایتمکله خاتمهٔ اسباب منازعه اولمق اوزره بودخی اجرا قیلنمش و بوکا میخالاکی طرفندن بیان ممنونیت اولنمش ایکن ازوقت صکره باش بشلو اغالرینك رتبه‌لری دون

اولمق بكرش معاهده‌سنده مستقلا سنده ربط اولنان مملكتين امتياز نامه‌سی شروطنه داخل ایكن اول خصوصده مسامحه اولنديغندن بحثله اجراسی دولتنك مطلوبی اولديغنی رسماً بيان ايتمكله بوكا دخی مساعده قيلندی • دولتعليه‌نك مطالبی ايسه پسماند طوره يوردی •

دولتين بيننده بادئ قيل وقال اولان موادden بری دخی صربستان مسئله‌سی ايدی‌كه بكرش معاهده‌سی حكمنجه صرپلرك نائل اولدقلری امتيازاتك شكل وتفرعاتنی بالمذاكره تنظيم ايچون صرپلرك معتبرانندن درسعادته بش‌التی كنز كوندرلديكی اثناده روم فترتی ظهور ايتمكله بوكنزلر رهن صورتيله توقيف اولنوب روسيه‌لو ايسه بونی سررشتهٔ شكايت ايلكده ايدی •

الحاصل دولتينك اره‌سی پك كركين اولوب انجق روسيه ايمپراطوری علكساندرك دولتعليه حقنده حرمت مخصوصه‌سی اولديغندن ايشلرك صورت مسالمتكاريده تسويه پذير اولمسی مأمول ايكن (۱۸۲۵) سنهٔ ميلاديه‌سی تشرين ثانيسنك اون‌ايكنجی يعنی اشبو قرق برسنهٔ هجريه‌سی ربيع‌الآخرينك اون التنجی كونی فوت اولوب يرينه ايمپراطور اولان برادری نيقوله‌ايسه بالعكس دولتعليه‌يی تضييق وازعاج يولنی طوتدی •

روسيه مصلحتكذاری ميخالاكی اواخر شعبانده باب‌عالی‌يه كلوب بكرش عهدنامه‌سی حكمنجه صرپلرك نائل اولدقلری امتيازلر اجرا ثانياً موقوف اولان صرب كنزلرينك سبيللری تخليه اولنمق ثالثاً افلاق و بغدانده بشلونفراتی ناميله استخدام اولنان عساكر اسلاميه كلياقالديرلمق رابعا بكرش عهدنامه‌سنك مندرجاتنی مذاكره ايچون مقدما دولتعليه مأمورلريله روسيه ايلچيسی استروغونوف بيننده شروع اولنوب بده بعض عوارض حيلولتيله متروك اولان مذاكره‌نك حسن طويت طرفين ايله تكميل واتمامی ضمننده طرفيندن رأس حدوده مرخصلر كوندرلمك دولتنك مطلوبی اولديغنه دائر برقطعه تقرير اعطا وچند روز صكره ورود ايله قرق كونه‌دك خصوصات مذكوره‌نك جوابنی الەرق عودتم مقتضای مأمور يتمدر ديوب كيتدی •

دولتعليه بواثناده بروجه بالا تنظيم امور عسكريه ايله مشغول اولديغندن روسيه‌لو ايله برغائله چيقارمغه وقتی مساعد اولمديغنه مبنی تكاليف مذكوره‌يه موافقت ايله عهدنامه‌نك مدلولندن ايرلمامق اوزره مرخصلر تعيينده قرار ويره‌رك خلال رمضانده سابقا بكلكجی وحالا اناطولی

محاسبه‌جیسی اولان هادی افندی‌یی مرخص اول وروم ایلی وقایع کاتبی کوسه ابراهیم افندی‌یی مرخص ثانی ونافع افندی‌یی کاتب اول ونجیب افندی‌یی کاتب ثانی ودیوان همایون ترجمانی یماغی اسرار افندی‌یی ترجمان اول ونامق افندی‌یی ترجمان ثانی نصب ایله همسان روم ایلی جانبنه اعزام ایتدی .

انلر ادرنه‌ده ایکن یکیچری وقعه‌سی ظهوره کلیجك شاید روسیه‌لو ییوشامش اولمق ظنیله ادرنه‌ده براز ایاق سوریملری مرخصلره محرمانه اشعار ایدلدی . روسیه‌لو ایسه بالعکس دها شدتلو لسان ایله استعجال ایتمکله همان حرکت ایلملری ایچون کندولرینه تعلیمات کوندرلدی . انلر دخی همان حدوده کیدوب وروسیه‌لونك طلبیله محل مکالمه تعیین اولنان اقکرمانه واروب اوراده مکالمه‌یه باشلاندی .

استطراد

بروجه بالا اقکرمان مکالمه‌سنه ترجمان ثانی تعیین اولنان نامق افندی پك چوق معمر اولوب عصرمزده افاخم مشیران سلطنت سنیه‌دن بولنان نامق پاشادر . بیك اوچیوز برسنهٔ هجریه‌سنده کندوسنك ویرمش اولدیغی ترجمهٔ حال ورقه‌سندن ترجمهٔ حالی خلاصه اولنه‌رق بروجه آتی تاریخمزه ذیل وعلاوه اولنور .

شویله‌که نامق افندی کندو افاده‌سی اوزره هجرت نبویه‌نك (۱۲۱۹) سنه‌سنده درسعادتده تولد و (۲۳۲) سنه‌سنده دیوان همایون قلمنه دوام ایله رابر لسان فرانسه‌وی تعلمنه اقدام وازوقت ظرفنده خیلیجه ترقی ایلدیکندن روجه بالا (٤١) سنه‌سنده ایکنجی ترجمانلقله اقکرمان مکالمه‌سی مجلسنه مأمور اولوب اول اثناده دولتعلیه عساکر معلمه ترتیبنه مباشرت بیورمش اولدیغنه مبنی اقکرماندن عودتنده تعلیمك نظریاتنه وخدمات داخلیه‌یه متعلق کتابلری فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه ترجمه ایچون اول اثناده سرعسکر اولان خسرو پاشانك طلبیله دائرهٔ عسکریه‌یه مأمور ایدلمش واصطلاحات فندی‌یی ترکجه‌یه نقل وترجمه ایده‌بیلمك ایچون بالفعل پیاده وسواری تعلیملرینك تحصیلنه مجبور وبوصورتله سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك توجهنه مظهر اوله‌رق (٤٣) سنه‌سنده عهده‌سنه اوزمان بیکباشیلق ایله قائممقاملق اره‌سنده بولنان

الای امینلکی رتبه‌سی احسان و (٤٤) سنه‌سنده منسوب اولدیغی
قسلی الایك قائمقاملغنه تعیین ایله رتبه‌سی ترفیع و ادرنه مصالحه‌سندن صکره
خلیل پاشا سفارتله پترسبورغه مأمور اولدقده روسیه دولتنك نظامات
وترتیبات عسکریه‌سنجه استحصال معلومات ایلك اوزره (آتاشه میلیترلك)
ایله انك معیتنه مأمور اوله‌رق پترسبورغه کیدوب کلدکدن صکره (٤٥)
سنه‌سنده عهده‌سنه هنوز تشکیل اولنان خاصه اردوی همایونی اوچنجی
الاینك میرالایلغی توجیه ایدلمش و بوالایك اصول حسابیه وسائره‌سنی
ترتیب وژورناللرینی تنظیم ایلدیکی صره‌ده الای افرادندن بعضیلرینه البسه
واپاق قابی دیکمك اصولنی تحصیل ایتدیروب برجراحخانه‌دخی کشاد ایلمش
وازوقت ظرفنده مذکور الایك صندوغنده بیك بشیوز کیسه آقچه تراکم
ایتدیروب بوسرمایه‌ایله اداره‌سی کندوسنه محول اولان بکقوزدباغخانه‌سنی
توسیع ایتمش اولدیغنه واول اثناده خاصه اردوی همایوننك دردنجی الایی
دخی انك معرفتیله اکمال ایدلمش بولندیغنه مبنی عهده‌سنه اوچنجی ودردنجی
الایلرك میرلوالغی احسان بیورلمش و (٤٨) سنه‌سنده ظهور ایدن مصر
وقعه‌سنه و بعض خصوصات پولتیقیه‌نك کوستردیکی اهمیته مبنی سفارتله
انکلتره‌یه اعزام اولنوب اول اثناده ایسه عساکر مصریه‌نك کوتاهیه‌یه قدر
ایلرولمسی و روسیه‌لو طرفندن لاجل الاعانه درسعادته عسکر کوندرلمسی
اوزرینه مأموریت مخصوصه ایله لوندره‌دن پترسبورغه کوندرلمشدر
و (٥٠) سنه‌سنده تکرار سفارتله لوندره‌یه کیدوب کلدکدن صکره
مأموریتی قپودان دریا طاهر پاشانك طلبیله دائرهٔ بحریه‌یه نقل وتحویل
بیورلوب طاهر پاشانك دونمای همایون ایله اقدکزه عزیمتنده صاحب ترجمه
عهده‌سنه فریقلق رتبه‌سی بالتوجیه قپودان دریا قائمقاملغنه تعیین بیورلمغله
طاهر پاشانك عودتنه‌قدر قائمقاملقده قالمشدر . بعده طرابلس غربجه
لزوم کورینان اصلاحات ایچون (٥٢) سنه‌سنده طاهر پاشا رفاقتیله
طرابلس غربه کیدرك واون‌بش‌ای‌قدر اوراده ایفای وظیفه ایدرك عودتنده
بحریه فریقلکی ردیف عساکر منصورهٔ شاهانه فریقلکنه تحویل
و (٥٣) سنه‌سنده ایدین ولایتی والی وکالتنه تعیین و بعدالعوده (٥٤)
سنه‌سنده درسعادته قرنتنه تشکیلاتی ایچون ترتیب اولنان مجلسه وجنتمکان
سلطان عبدالمجیدخان حضرتلرینك اوائل سلطنتنده و (٥٥) سنه‌سی

ذی‌الحجه‌سنده دخی سلانیك ولایتی امور ضبطیه‌سنه و (٥٦) سنه‌سنده ترحاله امور ضبطیه‌سنه مأمور ایدلمش و بعده کربلاده ظهورایله دولتلرجه تحقیقنه لزوم کوریلان حادثه‌نك تحقیقی ایچون (٥٩) سنه‌سنده اولطرفه کوندرلمش و کیدوب کلدکدن صکره ینه تاریخ مذکورده اجرا اولنان تنسیقات عسکریه ایجابنجه ادرنه‌ده تجمع ایدن اوچنجی اردویه رئیس ارکان اولوب اوصره‌ده ردیف الایلری نظامیه الایلرینه قلب اولنه‌رق اردوی مذکورایله مرکز اتخاذ اولنان مناستره اعزام بیورلمش ایدی . سنهٔ مرقومه ذی‌القعده‌سنك اون‌برنده عهده‌سنه رتبهٔ وزارت ومشیری بالتوجیه بشنجی عربستان اردوی همایونه تعیین بیورلمغله برالشامه عزیمت ایدوب اوراده دخی ایفای وظائف مأموریته موفق اولدقدن صکره (٦٥) سنه‌سی شعبانك برنده مأموریتی عراق وحجاز اردوی همایونی مشیرلکنه تحویل وبغداد ولایتنك امور ملکیه‌سی جهت عسکریه‌سیله برلشدیریله‌رك بغداد ولایتی دخی (٦٨) سنه‌سی اوائلنده علاوهٔ مأموریت ایدلمش و (٦٩) سنه‌سی شوالنك یکرمی طقوزنده طوپخانهٔ عامره مشیریتیله درسعادته عودتنده کندوسنه ایکنجی رتبه مجیدیه نشان عالیسی احسان ورجبنك یکرمی طقوزنده مأموریتی تجارت نظارتنه تحویل ایدلمشدر . اول اثناده قریم وقعه‌سی ظهور ایتمکله براستقراض عقد ایلمك اوزره مأموریت مخصوصه ایله پارسه ولوندره‌یه کیدوب کلدکدن صکره (٧١) سنه‌سنده کندوسنه تبدیلاً برنجی رتبه مجیدیه نشانی ویرلمشدر . و (٧٣) سنه‌سی محرمی اوائلنده خداوندکار وجمادی‌الاولاسنده قسطمونی وذی‌القعده‌سنده جده والیسی و (٧٦) سنه‌سنده دارشورای عسکری وخاصه اردوی همایونی مشیری اولمشدر . وجنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده و (٧٧) سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك یکرمی برنده سرعسکر اولمشیکن (٧٨) سنه‌سی ربیع‌الاولنك یکرمی دردنده دفعهٔ ثانیه اوله‌رق عهده‌سنه عراق وحجاز اردوی همایونی مشیرلکی انضمامیله بغداد والیلکی واوائل جمادی‌الاولاسنده برنجی رتبه‌دن نشان عثمانی و (٨١) سنه‌سنده مرصعی احسان بیورلمش وموصل وشهرزور وبصره ایالتلری بغداده الحاق ایله امور عسکریه ومالیه‌جه کندوسنه استقلال ویرلمش و (٨٤) سنه‌سنده دفعهٔ ثانیه اوله‌رق سرعسکرلك

ایله درسعادته کتورلمشدر . و (٨٨)سکزسنه‌سی شعبا ننك یدیسنده شورای دولت رئیسی و (٨٩) رمضا ننك بشنده بحریه ناظری و (٩٢) شوالنك یکرمی اوچنده دفعهٔ ثالثه اوله‌رق سرعسکر وبعده دفعهٔ ثانیه اوله‌رق بحریه ناظری و (٩٧) محرمنك یکرمی اوچنده ثانیاً شورای دولت رئیسی اولمشدر .

جلوس همایوندن‌صکره دخی مظهر توجه عالی اوله‌رق (٩٤) سنه‌سنده هیئت اعیان اعضالغنه واثنای محاربه‌ده برارالق طونه‌یالیسنه مأمور قلنمش ومجلس عالئ عسکری اعضالغنده بولنمشدر . و(٩٥) سنه‌سنده‌خزینهٔ خاصه ناظری واساس متارکه ومصالحه‌نك مذاکره وامضاسی ایچون مرخص ثانی وینه تاریخ مذکورده دفعهٔ ثالثه اوله‌رق طوپخانهٔ عامره مشیریتنه و یاور اکرملك عنوا ننه نائل اولمش وروسیه ایمپراطورینه نامهٔ همایون ایصال ایتمك مأموریتیله لوادیایه کوندرلمشدر . و (٩٦) سنه‌سنده الغای قوائم قومسیوننه تعیین وبرنجی رتبه مجیدیه نشانی مرصعه تحویل ونشان امتیازاحسان و (٩٧) سنه‌سنده امور نافعه قومیسیونی ریاستی توجیه و (٩٩)ده نشان‌امتیازك پلاقی و (١٣٠٠) سنه‌سی اوائلنده التون وکومش مدالیه‌لری‌اعطا بیورلمشدر .

عفت واستقامتی مسلم ذواتدن اولوب فقط امساکی زیاده اولدیغی جهتله بول‌بول‌الدیغی آیلقلرك چوغنی آرتدیره‌رق نقود کثیره برکدرمکله عصرمزك متمولا ننددر . واصحاب وقوف ومعلوماتدن اولوب انجق رأینده مصر ومستبد اوله‌رق کمسنه‌نك رأینه اتباع ایتمك ایستمز . استانبولده ابتدا الافرانغه‌یه میل ایدنلردن اولوب اوائل حالنده فرنکانه طور وقیافتله کزرك اصحاب تعصبك نشانهٔسنك اعتراضی ایکن الافرانغه ذاتلر تکثره باشلادیغی صره‌ده انلره مخالف اوله‌رق مشایخ خلوتیه‌دن مشهور قوش اطه‌لی ابراهیم افندی‌یه انابه وطریق صوفیه‌یه سلوك ایله طار پانطولون یرینه بول پانطولون کیوب وطریق زهد وصلاحی التزام ایدوب حالا کندو افاده‌سی اوزره سکسان ایکی یاشنده اولدیغی حالده وجودی زنده اوله‌رق صلوات خمسه‌یه مواظبت ونافعه قومسیونی ریاستنده ایفای وظائف مأموریت ایلمکده‌در .

(تذییل)

تذييل

انجمن دانشك قراريله تأليفنه مأمور اولديغم تاريخ ايشته بوراده ختام بولدی . انجق بالاده مسطور اولان بعض وقوعاتك اكمال وايضاحی لازمهٔ حالدن كورلديكنه مبنی برخاتمه ايله ختم كلام ايدهلم .

خاتمه

جلد عاشرده اشعار اولنديغی اوزره دولتعليه روسيه‌لو ايله محارب اولديغی حالده اوروپايی هرج ومرج ايدن ناپليون پوناپارته روسيه اوزرينه حركته متهيئ بولنديغی جهتله دولتعليه‌يی محاربه‌ده دوامه تشويق ايتمكده ايكن دولتعليه اكا باقيو بده بكرشده روسيه دولتيله عقد مصالحه ايديور مسندن طولايی روسيه ايمپراطوری علكساندر متشكر وممتندار ودولتعليه‌نك بوحركت مدبرانه ومعتدلانه‌سی اكثر دول اوروپا نزدنده تقدير وتحسينه سزاوار اولديغنه ومتعاقبا ناپليونك مغلوبيتنده طرفدارانك مقدوح وخلافكيرانك ممدوح اولديغنه نظراً دولتعليه‌نك بوتدبيرنده اصابت ايلمش اولديغی تبين ايلمشدر . لكن ناپليون البا آطه‌سنه نفی اولنه‌رق اوروپايه يكيدن نظام ويرمك اوزره تشكيل اولنان ويانه قونغره‌سنه هردولت طرفندن مرخصلر كوندرلمشيكن دولتعليه خارج قالوب وبيكانه طوروبده بوقونغره‌يه مشاركت ايله استفاده ايتامسی وبوجمعيتده روسيه‌يه قارشو كندوسنه پك چوق خيرخواه دولتلر وارايكن يالكز قالمسی خصوصنده وكلای دولتعليه‌نك خطاسی دخی انكار اولنه‌ماز . عجبا وكلای دولتعليه‌نك اوروپا احوالنه وقوفسزلقلری حسبيله بورالری خاطرلرينه كلديمی ؟ خير . قونغره‌يه مرخص كوندرلمك خصوصی اوستريالو طرفندن اخطار اولندی . استانبولجه دخی نظر اهميته النديی لكن موقع اجرايه قونيله‌مدی بونك نه مقوله افكار واحوالدن منبعث اولديغی ايضاح ايسه تاريخمزك وظائف مهمه‌سندن كورنمشدر . وبرده جلد حادی عشرده بيان اولنديغی اوزره روم فترتنده روسيه دولتيجه كوريلان معاملات متناقضه‌دن ناشی دولتعليه بوفسادك روسيه‌لو طرفندن احداث اولنديغنه ذاهب اولوب روسيه ايمپراطوری علكساندر ايسه بوندن صورت قطعيه‌ده تبرئهٔ ذمت ايلمكده بولنديغندن بومسئله‌نك حل وايضاحی دخی مسائل مهمهٔ تاريخيه‌دن معدود بولنمشدر .

ایشته شو ایکی مسئله‌نك حلنه و یونانستانك انجام حالنه دائر ایضاحات لازمه اعطاسیله کلامه ختام ویریله‌جکدر ٠
مقدما دولتعلیه اوروپا معاملاتندن خارج و بیکانه طورر ایکن ناپلیونك ایام تحکم و تغلبنده دولتعلیه یالکز باشنه اعدایه مقابله قابل اولمیه‌جغنی حس ایدرك بعض دول اوروپا ایله تکثیر معاملات و مناسباته باشلامش و بعضیلریله عقد روابط اتفاق ایلمش ایدی ٠ اول عصرده ایسه اوروپا پولتیقه‌سی پك متغیر و منقلب اولوب دول متحاربه بغتة متفق و دول متفقه اکسرین متحارب اوله‌کلدکلری جهتله بین الدول امنیت و اعتماد منسلب اولمش و عهد شکنلك عادت حکمنه کیرمش ایدی ٠ بو جهتله دولتعلیه‌جه دخی بعض دول ایله عقد اتفاقه رغبت قالمامشیدی ٠
علی‌الخصوص سلطان سلیم خان ثالث حضرتلرینك ناپلیونه میل و توجهی ازقدیم دولتعلیه‌نك خیرخواهی اولان انکلتره‌لونك خصومتنه بادی اولدی و بو بهانه ایله روسیه‌لو بغتة حدود خاقانیه‌یه هجوم ایتدی ٠ اوزمان دولتعلیه غوائل عظیمهٔ داخلیه‌یه اوغرامشیکن دوشمنلرینه قارشو اوقدر اظهار ثبات و متانت و اول مرتبه جسورانه حرکت ایلدی‌که بر دولتده مسبوق بالمثل دکلدر ٠ دولتعلیه‌یی انواع مواعید ایله اغفال ایدن ناپلیون ایسه سوزنده طورمیوب بو اثناده روسیه‌لو ایله غالبانه عقد مصالحه ایتمشیکن دولتعلیه‌یی روسیه‌یه قارشو یالکز براقدی ٠ دولتعلیه باشی بوزوق عساکریله روسیه‌نك جسیم و منتظم اردولرینه مقابله ایدوب بعضا غلبات جسیمه‌یه دخی نائل اولدیسه‌ده قضارا اردوسی روسجق و یرکوکی موقعلرنده پریشان اوله‌رق روسیه‌لو ایله مغلوبانه مصالحه‌یه مجبور اولدیغی اثناده ناپلیون تدارکات عظیمه ایله روسیه اوزرینه حرکته متهیٔ اوله‌رق دولتعلیه‌یی محاربه‌ده دوامه تشویق و کندوسیله روسیه علیهنه اتفاقه دعوت ایلمش ایسه‌ده دولتعلیه انك وفاسزلغندن دلکیر اوله‌رق کندوسیله اتفاق شویله طورسون دیکر بر دولتله اتفاق ایلمك اصولندن بیله وازکچمش ایدی ٠ روسیه‌لو ایسه اناطولی جانبنده اناپه‌دن لازستانه قدر اولان قره دکز سواحلنی و روم ایلی جانبنده بساراییا و افلاق و بغدان ایالتلرینی تملك و صربستانده برامارت مستقله تشکیل ایتمك داعیه‌سنده ایکن ناپلیون ایله جنکه طوتشمق اوزره بولندیغی جهتله یالکز بساراییا قطعه‌سنی

الق وممملکتین امتیازاتنی تأیید ایلمك وصرپستانه بعض امتیازات و بردرمك ایله اکتفا واناطولی حدودینی قبل المحاربه بولندیغی هیئت اوزره دولتعلیه یه رد وتسلیم ایتمك اوزره تعهدایلمش اولدیغندن دولتعلیه ناپلیونك تشویقاتنه اهمیت و یرمیه‌رك بکرشـده شرائط مذکوره اوزره روسـیه‌لو ایله عقد معاهده ایدیوردی ٠

ایمپراطور علکساندر بومعاهده‌ده برچوق مطالبـدن وازکچمش واناطولی جانبنـده صخوم واناقره کبی ید استیلاسـنده بولنان بعض قلاع و بقاعی دولتعلیه‌یه رد ایلمسی لازم کلمش ایسه‌ده اودخی طونه جهتنده خیلیدن خیلی مستفید اولدقدن بشقه اوطرفده‌کی اردوسنی ناپلیونه قارشو سوق ایتمسی مظفریتنه مدار کلی اولمغله ممنون ومتشـکر اولمشیکن جلد عاشرده بیـان اولندیغی وجهله ناپلیونه غلبه ایتدکدن صکره عهدینه وفا ایتمیوب بروجه بالا بکرش معاهده‌سی حکمنجه دولتعلیه‌یه ردی لازم کلان اناقره وصخوم کبی بعض قلاع و بقاعك رد وتسلیمندن امتنـاع ایتمکله دولتعلیه ارتق نصـوص عهدیه‌یه دخی امنیت قالمدی دیو شـکایت ایلمکده ایدی ٠ علکساندرایسه ناپلیونك شر ومضرتندن اوروپانك تخلیصنه سبب اوله‌رق اوروپانك منجیسی عنوانی طاقنمش و بین‌الدول بیوك شان واعتبار قازانمش اولدیغی جهتله بومثللو شکایتلره قولاق اصمازدی ٠

حال بومنوال اوزره ایکن ویانه قونغره‌سی عقد اولندی و دولتعلیه دخی بو قونغره‌یه مشـارکت ایله ممالکنك تمامیتنی قونغره‌جه تأمین ایتـدرمك خصوصی اوستریالو طرفندن خیر خواهانه اخطار قلندی ٠ اوسـتریا دیپلوماتلری سرامدانندن (پرنس دومترینك) ك معتمد ومحرم اسراری اولان (شوالیه دو کنیج) ك قریب العهدده طبع ونشر اولنان مجموعهٔ مکتوباتنده دخی بو بحثه دائر خیلی معلومات واردر ٠

شـویله که فی الاصل دولتعلیه‌نك اوروپاده دائمی اقامت ایلر ایلچیلری اولمدیغندن اوروپا حوادثنی باب‌عالی‌یه بیلدرمك مملکتین و بوده‌لرینك وظائف مخصوصه‌لرندن ایدی ٠ و اکرچه بیك ایکیوز یدی سـنهٔ هجریه‌سـنده دولتعلیه طرفندن اوچر سنه مدتله اوروپایه ایلچیلر ارسالنه قرار ویریلوب حتی لوندره‌یه اکاه افنـدی و بعده فرخ افندی کوندرلدیسـه‌ده بوقاعده

هنوز اطراد اوزره موقع اجرایه قونیله‌مدیغندن مملکتین و بوده‌لری کاکان اوروپا حوادثنی تحقیق ایله باب عالی‌یه بیلدرمکه مأمور ایدیلر .
ویانه قونغره‌سنك اهمیت فوق‌العاده‌سی معلوم اولدیغی حالده دولتعلیه‌نك ویانه‌ده ایلچیسی بولنمدیغنه مبنی بکرش مصالحه‌سندن صکره افلاق و بوده‌سی اولان قره‌جه بك باب عالی‌یه اوروپا حوادثنی یتشدرمك وظیفه‌سنی حسن ایفا ضمننده سالف‌الذکر (شوالیه دو کنیج) ی آنجه قوتیله واوستریا دولتنك رخصتیله ویانه‌ده مخبر اتخاذ ایتمشیدی . ودولتینك موافقتیله بو مخابره قپوسی آچیلیجه کرك استانبولده وکرك ویانه‌ده سرکارده بولنانلر بو یله بر صورت غیررسمیه‌ده مبادلهٔ افکار اولنمسنك فائده‌سنی حس ایلمش اولدقلرندن مخابرهٔ مذکوره از وقت ظرفنده فوق العاده کسب اهمیت ایلمشیدی .
ایشته اولوقت (کنیج) ك بکرشه یازمش اولدیغی مکتوبلر مذکور مجموعه‌ده مندرج اولوب بونلر موضوع بحث اولان مسئله حقنده برمأخذ صحیحدر . فقط بونده یالکز کنیجك قره‌جه بکه یازمش اولدیغی مکتوبلر مندرج اولوب قره‌جه بکك اکا یازمش اولدیغی مکتوبلر درج اولنمامشدر . اکرانك مکتوبلری و یامسوده‌لری میدانده اولسیدی مسئله‌ده‌ها زیاده متضح اولوردی . فقط قره‌جه بکك بکرشدن فرارنده بومثللو مخابره اوراقنك نره‌ده قالدیغی مجهول اولوب کندوسنك محرم اسراری وکنیج ایله جریان ایدن مخابراتنك کاتبی اولان علکساندر ماورو قورداتو دخی انکله برلکده فرار ایلمش وبعده یونان اصحاب اختلالنك باشنه کچمش اولدیغندن قره‌جه بکك اوراقی الەکچوریله مامشدر .
بناء علیه حل وایضاح مسئله ایچون الده سند صحیح اوله‌جق یالکز (کنیج) ك مکتوبلری اولوب بونلردن یدی قطعه‌سنك خلاصه وجمله ترجمه‌لری ذیل کتابده (۱۷) اشارتیله ایراد اولنور .
بونلرك مطالعه‌سندن واحوال سابقه ولاحقه‌نك محاکمه‌سندن اکلاشلدیغی اوزره دولتعلیه ویانه قونغره‌سنه مرخص کوندروبده ممالکنك تمامیتنی تأمین ایتدرمك خصوصی پرنس مترنیکك افکار مخصوصه‌سی ایدی .
چونکه اوروپا ناپلیونك تعدیات غاصبانه‌سندن تخلیص اولنمش ایسه‌ده ایلروده روسیه‌نك اوروپایه تجاوز ایتمسی ملاحظه‌سی اذهانی تخدیش

ایلمکده اولدیغندن اوروپاجه برموازنهٔ قطعیـه تأسیس ایله دول اوروپا یکدیکرک تمامیت ممالکنه ضامن اولمق خصوصی برفقرهٔ مخصوصه اوله‌رق قونغره‌ده تنظیم اولنه‌جق عهدنامهٔ عمومی یه درج اولنمسی مطالعه اولنمقده ایدی . لکن روسیه‌لو اوروپا جهتنه تجاوز ایتمیه‌رك ممالك محروسـه‌دن پك‌چوق یرلر اغتصاب ایله کسب جسامت ایلمك ملاحظه‌سی و بوتقدیرجه ینه موازنهٔ دولیه‌نك بوزلمش اوله‌جغی خاطره‌سی دول اوروپایه موجب اندیشه اولوب علی‌الخصوص روسیه‌لونك بوصورتله تجسمی هردولتدن زیاده اوستریایه طوقنه‌جغندن پرنس مترنیك ممالك محروسه‌یی دخی بوکفالت مشترکه تحتنه الدرمق عزمنده‌وطرف دولت علیه‌دن رسمی وجانلو برتشبث وادعا وقوع بولورسـه دول متفقه‌یه قارشـو روسیه‌لونك دخی بوکا خواه وناخواه موافقت ایده‌جکی جزمنده‌بولندیغندن قونغره‌یه مرخص کوندرلمسنی دولت علیه‌یه اشعار ایتمشیدی .

باب عالی اول امرده بواخطـاری کرکی کبی تدقیـق ایتمیـه‌رك مرخص ارسـالندن مباعدت ایلمشـیدی . چونکه دولتعلیـه بروجه بالا دول اوروپادن بعضیلریله عقد روابط اتفاق ایلمك اصولنی برمدت کندوسنجه برمسلك جدید اتخاذ ایلمشیکن اوروپا پولتیقه‌سنك ثباتسزلغی وحکمدارانك وفاسزلغی بالتجربه بواتفاق اصولنـدن نفرت وفی‌الاصل متخذی اولان بی‌طرفلق مسلکنه عودت ایلمش و بونك فائده‌سـنی دخی کورمش یعنی ناپلیون ایله‌اتفاقدن اجتناب وبکرش مصالحه‌سنی‌قبول‌ایله یقه‌یی قورتارمش ایدوکندن بوکـره ویانه قونغره‌سـنه مرخص کوندروبده ممـالکنك تمامیتنی کفالت مشترکهٔ دولیه تحتنه الدرمسی خصوصی مترنیك طرفندن اخطار اولندقده باب عالی دوچار تردد اوله‌رق عجبا کفالت مبحوث عنها روسیه‌لویی توحیش ایتمزمی ودولت علیه‌نك کفالت‌ایستمسی آتیسندن امین اولمدیغی افکارینی تولید ایلمزمی وبروجه‌بالا روسـیه‌لونك عهداً دولتعلیه‌یه رد وتسلیمی لازم‌کلان قلعه‌لر بحثی قونغره‌یه دوشوبده استرداد اولنه‌مدیغی تقدیرده دولتعلیـه‌نك بوقلعه‌لرده اولان حق مطالبه‌سی سـاقط اولمـازمی و بوقلعه‌لرك ردی بکرش عهدنامه‌سنك احکام صریحه‌سی ایجابندن ایکن اجرا ایتدیریله‌مدیکی تقدیرده نصوص عهـدیه‌یه امنیت واعتمـاد قالمیوب ایش قوت وغلبه‌یه‌منحصر اوله‌جغنه نظراً و یانه‌ده تعهد اولنه‌جق کفالت

مشترکه‌یه اعتماد اولنورمی کبی اوهام وخیالات ایچنه طالوب چیقه‌مدی ٠
الحاصل دولت علیه اول امرده و یانه قونفره‌سنه مشارکتدن مباعدت ایلیوب صکره ذکر اولنان قلعه‌لر روسیه‌لودن استرداد اولنه‌جق ایسه مرخص کوندرمکه موافقت کوسترمش ایسه‌ده مترنیك طرفندن اثنای محاربه‌ده روسیه‌لونك دولتعلیه‌دن نزع ایلش اولدیغی یرلرك استردادی بحثنك میدانه قونلمسی مناسبت المیه‌جغی ودرمیان اولنسه فائده‌سز قاله‌جغی جوابی ویرلمشیدی ٠ وفی‌الواقع جلد عاشرده تفصیل اولندیغی اوزره اول اثناده وارشاو یا دوقه‌لغی مسئله‌سندن طولایی دول متفقه بیننده تباین افکار وقوعه کلمکله هر بری تدارکات سفریه‌یه قیام ایدرك ینه بر محاربهٔ عمومیه قورقوسی اورو پااهالیسنی تهدید ایلمکده‌اولوب بوقارغشه‌لق ارەسنده برده روسیه‌لودن استرداد اراضی بحثی میدانه قونیله‌جق اولسه قونغره‌نك مکالماتنی برمرتبه دها تشویش ایده‌جکی و برفائده‌یی مفید اولمیه‌جغی درکارایدی ٠
بناء علیه مترنیك بو بحثك درمیان اولنمسی مناسب اولمیه‌جغی جوابنی ویرمکله برابر دولتعلیه‌دن مرخص کوندرلمسی خصوصنده اصرار ایتمیه‌رك قونغره‌ده باب عالی نامنه سوز سویلمك حقنی کندوسنه حصر ایتمك نیتیله دولتعلیه مرخصنك بالذات مداخله‌سنه لزوم قالمقسزین قونغره‌ده دولتعلیه منافعنك محافظه اولنه‌جغی ودولتعلیه‌نك منافعی اوستریا منافعی دیمك اولدیغی دخی کنج واسطه‌سیله اشعار ایتدرمش و بوکا تشبث دخی ایتمشدر ٠
فقط ممالك دولتعلیه‌نك تأمین تمامیتی تکلیفنك روسیه ایمپراطوری علکساندره پك اغر کله‌جکنی بیلدیکندن هرنصل ایسه بو راسنی انکلیز مرخصی قاستلراغه تحمیل ایدوب اودخی بو بحثی علکساندره آچه‌رق قونغره ختامنده تنظیم اولنه‌جق مصالحه نامهٔ عمومی‌یه درج اولنمق اوزره ممالك عثمانیه‌نك تمامیتنه دائر قلمه النه‌جق فقرهٔ ضمانیه‌نك امضاسنه راضی اولوب اولمیه‌جغنی سؤال ایتدکده امضادن اجتناب اولنمیه‌جغی علکساندر طرفندن افاده اولنمغله برابر بوفقره‌نك مذاکره‌سی قره دکزقلعه‌لری ماده سندن طولایی دولتین بیننده تحدث ایدن منازعاتك برطرف ایدلمسی ضمننده ذریعهٔ حسنه اتخاذ اولنه‌جغی دخی علاوهٔ مقال ایدلمشیدی ٠
لورد قاستلراغ ایشك مشکل جهتنی اوزرینه الدقدن صکره بومعاملاتدن

محتمل الظهور اولان فوائد ومحسناتی کندو دولتنه حصر ایتمك املنده بولنمسی امر طبیعی اولدیغی جهتله علمکساندردن الدیغی جوابی کندو مطالعاتیله برابر باب عالی‌یه تبلیغ ایتدرمکه مسارعت ایدرك اوستریالوبی نوعما ایشك خارجنده براقشدر . و بونك اوزرینه انکلتره‌لو طرفندن دولتعلیه ایله روسیه‌لو بیننده منازع فیه وایلیشکلی ماده‌لرك تسویه‌سی خصوصنه توسط اولنمشدر . بوماده‌لر بکرش عهدنامه‌سنك اجرای احکامنده رونما اولان منازعه‌لرك تسویه‌سندن عبارت ایدی .

شویله‌که روسیه‌لو ذکر اولنان قلعه‌لرك ردندن امتناع ایله برابر مملکتین وصرپستان حقنده دولتعلیه‌نك متعهد اولدیغی خصوصاتك اجراسنی تعجیل ایدردی . دولتعلیه ایسه روسیه‌نك عهدینی ایفادن نکولنه مقابل اوله‌رق مملکتین وصرپستان ایشلری حقنده مسامحه وتأنی ایدیوردی .

ظنمه کوره دولتعلیه‌نك قونغره‌یه مشارکتدن توحشنه باشلوجه برسبب دخی صرپستان امتیازاتنك توسیعی قورقوسی ایدی . زیرا صرپلرك امتیازاتنه دائر اولان مادهٔ عهدیه مبهم یازلمش اولدیغندن بونك تفسیری دخی بحث کوتورر برمسئله اوله‌رق دولتعلیه صرپلره برمرتبه امتیاز و یرمکی تعهد ایلمش ایسه‌ده مملکتین کبی برامارت مستقله درجه‌سنه وارمسندن خوف وهراس اوزره ایدی . چونکه انلراوته دنبرو مستقل امارتلر اولوب انلره کوز الشمشیدی . اماصرپستان ازقدیم روم ایلینك سائر ایالاتی حکمنده ایکن بکرش مصالحه سنده روسیه‌لونك ابرامیله بعض امتیازاته نائل اولدیغی حالده انلر کبی دفعة برامارت مستقله شکلنه کیرمسی دولتعلیه‌یه کران کلیوردی .

اول اثناده ایسه بعض ارباب پولتیقه طرفندن مملکتین ایله صرپستان دولتعلیه ایله روسیه واوستریا دولترینك حمایهٔ مشترکه سی تحتنده بولنمق اوزره برحکومت مستقله شکلنه قونیلوب ودول سائره‌یه دخی تصدیق ایتدیریلوبده روم ایلی ایله روسیه اره‌سنه برسد چکلمك افکاری میدانه قونلمشدی .

حتی قره‌جه بکك سرکاتبی اولان سالف الذکر ماورو قورداتو بیك سکز یوز یکرمی سنهٔ میلادیه‌سنده دولتعلیه‌نك احوال عمومیه‌سنه دائر قابنظورله

تقديم ايلديكى لايحهٔ مفصله سنده اولوقت دولتعليه وكلاسنك اتخاذ
ايلدكلرى مسلك پولتيقينك عدم اصابتنى اثبات ضمننده تمام شوويانه
قونغره‌سى واسطه‌سيله ممالك عثمانيه‌نك تأمين تماميتى حقنده انكلتره
طرفندن درسعادتده صرف اولنان مساعى واقداماتك مثمر اولمديغنى جرح
واتهامه اساس اتخاذ ايدرك شو وجهله تصو يرمسئله ايدوب ديركه
روسيه‌نك روم ايلى قطعه سنده‌كى تجاوزات متواليه سيله مملكتين
وصر پستان امتيازاتنك كوندن كونه توسع ايتمكده اولديغندن ازوقت
ظرفنده بو امارتلردن دولتعليه‌جه فائدهٔ حقيقيه قالميه‌جغى ملحوظ اولنجه
بو امارات ثلثه روسيه‌نك روم‌ايلى‌يه تسهيل مرورى ايچون حاضرلانمش
مادى ومعنوى بركوپرى مقامنده قاله‌جقلرينه نظراً حال حاضرلرى اوزره
ياخود بينلرنده بشقه برنوع رابطهٔ پولتيقيه پيدا ايديله‌رك دولتعليه ايله
روسيه واوستريادولتلرينك حمايهٔ مشتركه‌لرى تحتنده اولمق اوزره اوچى
بى‌طرف ومستقل برمملكت شكلنه افراغ اولنسه و بوتشكيلات ديكر اوروپا
دلتلرى طرفندن تصديق قلنسه روسيه ايله دولتعليه ارسنده برسدفاصل
اولوب شرقك موازنه‌سى ايچون كوزل براساس بولنمش اوله‌جغى مطالعه‌سيله
بويله برتصورك فعله كتورلمسى اول‌عصرك پولتيقه شناسا نندن بعضيلرى
عندنده پك ملترم ايدى . بناء عليه ويانه قونغره‌سى فرصت اتخاذ
ايديله‌رك تصور مذكورك ترويجيله ممالك عثمانيه‌نك تأمين تماميتى ضمننده
قونغره‌يه برعثمانلى مرخصى ارسال اولنمسى اوافكارده بولنانلر طرفندن
باب عالى‌يه اشراب اولنمقده ايكن مؤخراً انكلتره‌نك تكليفى وقوعه كلدكجه
باب عالى‌يى اوبوله كوتورمك ايچون پك‌چوق سعى واقدام اولنمش‌ايسه‌ده
نه‌چاره‌كه اول زمان مدبران امورك نظرنده بويله برپولتيقه‌نك نتايجى
پك‌آغر كورنمش اولمغله كرك مملكتين ايچون تكليف اولنان تدبيرك وكرك
قونغره‌يه برمرخص ارسالنك محسناتى اكلاتديريله‌مامش اولديغى جهتله
قونغره‌نك انعقادندن دولت عليه‌جه استفاده اولنه‌مدى . انتهى .
ماورو قورداتونك امارات ثلثه حقنده بيان ايلديكى افكار مشروحه‌نك
برنجى مروجى قره‌جه‌بك اولمق كرك ايدى‌زيرا قرجه‌بك بكرش عهدنامه‌سى
احكامنه توفيقاً يدى‌سنه مدت ايله افلاق وبوده‌لغنه تعيين اولنمش ايسه‌ده
اوچ سنه مرورندن صكره باب عالى طرفندن اخطار وقوعنده استعفا

ایده جکنه دائر دولتعلیه یه برقطعه سند خفی ویرمش ایدوکندن مقامنده بقاسندن امین دکل ایدی • بناء علیه مملکتین حقنده اولوجهله بعض تحولات وقوعه کلوبده کندو سیده بوندن استفاده ایلمك افکار یله مشغول وسرکاتبنك دخی بوافکاری مروج اولمسی امر طبیعی ایدی •
اسباب مشروحه دن ناشی دولتعلیه و یانه قونغره سنه مرخص کوندرمامش ایسه ده مترنیك ینه ممالك محروسه نك تأمین تمامیتنی التزام ایتمکده ایدی • صکره اجراسنه حال وزمان مساعد اولمدی • شویله که جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره قونغره دور ودراز مباحثات ایله مشغول اولوب طوررکن پوناپارطه البا اطه سندن فرار ایله فرانسه یه واروب تکرار حکومتی اله الجه دول متفقه نك عقللری باشلرندن کیدوب همان برعهد نامهٔ عمومی تنظیم وامضا ایله طی بساط بحث ومکالمه یه قرار ویردکلری صره ده اوروپا دولتلرینك حوزهٔ حکومتلرنده بولنه جق اراضی وحکمدارلردن هر برینك حقوقی اوروپانك کفالت مشترکه سی تحتنه وضع اولنوبده اول قوهٔ مجتمعهٔ جسیمه سایه سنده برامنیت کامله یه نائل اولملری مسئلهٔ مهمه سی درمیان اولندقده انکلتره مرخصی بویله برفقرهٔ تأمینیه کندو دولتنی ارزو ایتدیکی واجراسنه مقتدر اوله میه جغی برطاقم تعهدات ثقیله تحتنه قویمش اوله جغنی بیان ایتمش • روسیه مرخصلری ایسه بو بحثی کوش نفرت ایله دکله یوب ایشتمزلکدن کلمشلر • چونکه بو مسئله موضوع بحث اولدیغی صره ده ممالك عثمانیه نك تأمین تمامیتی دخی درمیان اولنه جغی درکار اولوب روسیه لو ایسه ممالك محروسه دن دها برخیلی یرلر المق افکارنده بولندیغندن بو بحثك تفوهنی ایستمزدی • بناءعلیه کفالت مشترکه بحثندن کلیا صرف نظر اولنوب ممالك محروسه نك تأمین تمامیتی بحثنك ایسه ذکری بیله چکمامشدر • ایشته بو رالری مترنیك طرفندن باب عالی یه اشعار ایله اعتذار اولنمشدر •
احوال مشروحه نك محاکمه سنه کلنجه دوست بردولته بروفاکار دوست نظریله باقمق خطادر • اتفاقات دولیه منافع مشترکه اوزرینه مؤسسدر • هیچ بردولت کندوسنك منفعت مخصوصه سی اولمدقجه دیکر دولت ایچون اوغراشماز • دنیا قوریله لی بردولت دیکر دولتله منافع مشترکه اوزرینه اتفاق ایدرك ایکیسی دخی مستفید اوله کلمشدر • هنر انجق منافع

مشترکه‌یی طانیوب وانی اساس اتخاذ ایدوبده اتفاقی انك اوزرینه بنا ایتمکدر . بودخی فن دیپلوماتی‌یه عائد وظائفدندر . اما بردولته کوجنوب وتهور ایدوبده علی العموم دولتلردن بیکانه طورمق قواعد فن دیپلوماتی‌یه توافق ایتمز . ناپلیونك اتفاقندن اجتناب اولنمسی انك حلول ایام ادبارینه تصادف ایتمکله مفید اولمش ایسه‌ده هروقت بویله تصادف ایلمز . وبو برقاعدهٔ مطرده اوله‌ماز . (سلامت درکنارست) مدلولنجه بی طرفلق پك اعلادر لکن بعضا دخی منفعتسز قالمق مصلحته منافی دوشر و بعضا دخی وقت وحال ایجابنجه بی طرف طوریله‌ماز . هردولت میزان پولتیقه‌یی النه الوب وکندوسنی کوزلجه طارتوبده ایشنی اکا کوره اویدرمق لازمدر . قالدیکه اوزمان دول اوروپانك موازنه‌سی ایچون استقلال دولتعلیه‌نك لزوم محافظه‌سی اوروپا پولتیقه‌سنجه برقاعدهٔ مسلمه اولوب دول اوروپا ایسه محاربه‌دن اوصانه‌رق اوروپانك آسایشنی تأمین ایده‌جك برموازنهٔ صحیحه تأسیس ایتمك اوزره بعضیلرینك بالذات حکمدارلری و بعضیلرینك مرخصلری اجتماع ایتدکده دولتعلیه‌نك بیکانه طورمسی قواعد حکمت وحکومته منافی ایدی .

وبرده عهدنامه‌لر فی الواقع مسالمه‌نك علی الدوام بقاسنه علت تامه دکلدر . غالب اولان دولتلر بعضا درلو بهانه‌لر پیدا ایدرك وعهدنامه‌نك مدلولاتندن مخرجلر بوله‌رق فسخ مصالحه ایتدکاری کثیر الوقوعدر . لکن معاهدات دولیه بی بتون بتون هیچه صایمق دخی خطادر . عهدلر پك چوق منازعاتك دفعنه سبب ونیجه فنالقلرك وقوعنه مانع اوله کلمشدر . علی الخصوص هپ دول اوروپا طرفندن مصدق برعهدنامهٔ عمومینك احکام مندرجه‌سنه منافی اوله‌رق بردولته تعدی اولنه‌جق اولدیغی تقدیرده اکا طرفدار اولان دولتلرك اللرنده بوعهدنامه برسند اوله‌رق ایفای وظیفه ایده بیلملرینه مدارکلی اوله‌جغی شبهه‌دن آزاده ایدی .

اناطولی جهتنده منازع فیه اولان سالف الذکر قلعه‌لری روسیه لودن استرداد ایچون الده برقوت اولمیوب دول اوروپا دخی بونلر ایچون روسیه‌یه اعلان حرب ایتمك محتمل دکل ایدی مجرد دولتعلیه‌نك احوال آتیه‌سنی تأمین ایچون قونغره‌یه مرخص کوندرمك امر مهمنی بوقلعه‌لرك استردادینه تعلیق ایتمك مناسب دکل ایدی .

مملکتین ایله صرپستانك نه‌یول الدیغی ونره‌لره قدر وارە‌جغی دها اولوقت

كوريليوردی . دولتعليه روسيه يه قارشو يالكز قالمقدن ايسه بو مثللو ايليشكلی ايشلری قونغره معرفتيله تسويه ايتدرمك و بلكه روسيه نك بو ايالات ممتازه حقنده قازانمش اولديغی حقوق عهديه ده بر درجه يه قدر دول سائره يی دخی تشريك ايلمك اهون شر بيلينوردی . فقط ايالات ممتازه نك توسيع امتيازاتی كبی مزاج دولته ناخوش كورينه جك مسئله لرك ميدانه قونلمسی مناسب كورلمزدی . چونكه اوزمان دولتك هر درد ينه دوا اولمق داعيه سيله نفوذ دولتی ذاتنه حصر ايتمش اولان حالت افندی كرك يكيچريلری و كرك طرف سلطنتی الدادوب اووده رق و سسسزجه صداسزجه قيرلداغی چويره رك وقتی خوش بچورمك سوداسنده بولنديغندن دولته نافع اولسه دخی آچی دواعرض ايلمك انك پولتيقه سنه اويماز ايدی .

الحاصل اوزمان بكرش عهدنامه سنك بو ايالات ممتازه يه دائر اولان احكامنی تخفيف ايلمك ممكن اولمديغی كبی اندرون و بيرونك احوال معلومه سنه نظرا اشبو ايالتلرك استقلالی درجه سنه قدر دخی كيديله مزدی . لكن بو دخی قونغره يه مرخص كوندرمكه مانع دكل ايدی . زيرا بو ايالاتك تحت حمايه ده بی طرف و مستقل اولملری بعض ارباب پولتيقه نك نظرياتندن عبارت اولوب بوكا دولتعليه دن زياده روسيه لو مخالف ايدی . و دولتعليه مرخصی طرفندن تكليف اولنمدقجه نظر دقته النه مازدی . بالفرض ديكر طرفدن درميان اولنه جق اولسه بيله دولتعليه مرخصی طرفندن ترويج اولنمدقجه حالی اوزره پسمانده قاله جغی دركار ايدی . يوقسه دولتعليه مرخصی صيق بوغاز ايديله رك بو ايالتلر المزدن النه جق مرتبه ده قونغره دن توحشه بادی اوله جق برسبب يوق ايدی .

ايشته مسئلهٔ مبحوث عنهانك نظرياتی بووجهله اولوب وقوعات متواليه دخی بو نظرياتی تصديق ايلمشدر . شويله كه روسيه لو سالف الذكر قلعه لری ردواعاده صولرينه اصلا بنا شميوب ايالات ممتازه حقنده اولان مطالبنی بروجه بالا بر بر اجرايه واقكرمانده عقد مجلس مكالمه يه دولتعليه يی مجبور ايلمشدر .

اقكرمانده سكز ماده يی حاوی برمعاهده نامه تنظيم ايله بيك ايكيوز قرق ايكی سنهٔ هجريه سی ربيع الاولنده امضا ومبادله اولندقدن بشقه بوكا مربوط

اوله‌رق مملکتین امتیازاتنك تأییـد وتوضیحنه و یرلو بویارلردن نصب اولنه‌جق و بوده‌لرك کیفیت انتخابنه دائر برقطعه سـند منفرد وصرپستان امتیازاتنك تأییـد وتوضیحنه وصرپ مبعوثلریله استانبولده بالمذاکره‌اون سـکز ای ظرفنـده و یریله‌جك قرار اوزره فرمان عالی اصـدار وکیفیت روسـیه دولتنه اشـعار اولنمق خصوصلرینـه قرار و یریله‌رك بونك تفاصیلنه دائر دیکر برقطعه سـند منفرد دخی امضا قلنمشدر ..

اقکرمان معـاهده نامه‌سی صانکه بکرش مصالحه‌سـنك تفسیروتوضیحی دیمك اوله‌جق‌ایکن تعدیل وتنقیحی بولنده یازلمشدرکه بکرش مصالحه‌نامه‌سی حکمنجه بروجه بالا اناطولی جهتنده روسیه‌لو طرفـدن ردی لازم کلان قلعه‌لردن‌دولتعلیه کف یدایدرك اناطولی حدودینك الحالة هذه بولندیغی حال اوزره ابقاسی‌تصریح ایدلمشدر . ومحاربه‌سببیله روسیه تبعه‌سنك وقوعه کلان ضرر وخسارلرینك تضمینی وروسیه تجاری حقنده سربسیت تجارتك تأمینی ورسیه‌نك قره‌دکز تجارتنی مروج اولمق اوزره دول سائره کمیلرینك دخی بوغازلردن مرور ایله قره‌دکزه آمدوشـدلری حقنده روسـیه دولتی طرفندن واقع اوله‌جق مساعینك ترویجی کبی انجق روسیه‌لویه نافع‌اولان شرائطه دخی موافقت اولنمشـدر . الحاصل روسـیه‌لونك هردیدیکنه موافقت اولنوب بش التی سـنه اول اسـتانبولده شروع اولنـان مکالمه مجلسنده مواد منازع‌فیهایه قرار ویرلمش اولسیدی‌چوق اهون اولوردی . اراسی اوزادقجه ایش اغرلاشـه‌رق بویله تکالیف ثقیله‌یی قبوله مجبوریت الو یرمشدر .

دولتعلیه مرخص ارسالیله قونغره‌دن استفاده ایده‌مامش ایسه‌ده اوروپاجه اتخاذ اولنان‌اصول موازنهٔ دولیه‌نك‌مقتضاسی اولان دوام اسایشدن بالطبع دولتعلیه دخی حصه‌دار اولمشدر .

فقط اول اثناده رئیس الکتـاب ومرجع شیخ وشـباب اولان پرتو افندی (مشهور پرتو پاشادر) پیشرو اصحاب تعصب وریا اولوب کاه کندو خولیـاسی وکاه بعض متشیخینك رؤیاسی ایله حل مسـائل دولیـه ایدر ذواتدن بولنمغله باب عالی برتعصب بارد بولنه کیردی . اقکرمان معاهده نامه‌سنك قبول اولندیغنه بیاغی ندامت الویردی . هرنه‌ایسـه برشـیدر اولمش صرپسـتان مسئله‌سنك ختام مدتنه قدر خیلی وقت وار . سائر

شرائطك دخی خفیفجه‌لری بالتدریج اجرا وآغرجه‌لری تأخیر ایله برازوقت
قازانملی دیلور اولدی . روسیه‌لو ایسه کافه‌سنك سرعت اجراسنی
مطالبه‌دن کیرو طورمزدی . ومیانه‌ده کشمکش اکسیك اولمازدی .
بوجهتله دولتین بیننده‌کی برودت کوندن کونه آرتمقده ورئیس افندینك اطوار
شیخانه‌سی بالجمله سفرایی حیرته دوشورمکده ایدی . ایشته بوحالاته
یونان مسئله‌سی دخی منضم اوله‌رق نهایت ادرنه مصالحه‌سنی انتاج ایدن
روسیه محاربه‌سنه منجر اولمشدر . کله‌لم شمدی وقایع یونانیه‌نك فذلکه‌سنه

﴿ فذلکهٔ وقایع یونانیه ﴾

جلد حادی عشرده بیان اولندیغی اوزره علکساندر ایپسلانتی روسیه
ممالکنده تجهیز عسکر وتدارك مهمات ایدرك بغدانه کچوب اعلان طغیان
ایتدکده روسیه دولتی انك حرکاتنی رسماً تقبیح ایله اشقیانك تأدیبی حقنده
دولت علیه‌یه مشکلات کوسترمامش ایکن چوق کچمیوب روسیه ایلچیسی
استروغونوف تحویل لسان ایله روملری صحابت یوزنده بولنه‌رق و بالاده
مذکور اولان مواد منازع فیهایی بهانه ایدرك ترك سفارت ایدوب کیتمشیدی
روسیه دیارینه فرار ایدن یونان اشقیاسی دخی اوراده مظهر اعانه‌واکرام
اولمقده ایدیلر .

بو وجهله روسیه‌ده رونما اولان معاملات متنافیه‌نك حقیقتی
کرکی کبی اکلاشلمق ایچون روسیه دولتنك اوزمان اوروپایه قارشو نه حال
وموقعده بولندیغنی بیان ایتمك لازم کلور .

ویانه قونغره‌سی زمانه کلنجه‌یه قدر روسیه‌لو کندوسنی دول سائرهٔ
اوروپانك کشمکشندن ممکن مرتبه خارج طوتوب یالکز ترویج مصالح
مخصوصه‌سی ضمننده اوروپا ایشلرینه مداخله ایدردی . ناپلیونك پنجهٔ
استیلاکاریسندن اوروپانك استخلاصی امرنده روسیه ایمپراطوری
علکساندرك مادةً ومعنیً مدخل کلیسی اولمق حسبیله اوروپانك منجیسی
عنوانینی اله‌رق اوستریا و پروسیا وانکلتره دولتلریله برلکده آسایش عمومی‌یی
محافظه حق ووظیفه‌سنی التزام ایتمکله اندن صکره اوروپانك کلی وجزئی
مسائلنه مداخله وروش وحرکتنی اوروپانك احتیاجات عمومیه‌سنه
ومتفقلرینك رأینه توفیق و بوجهتله اسکی اصولنی تبدیل ایتمکه کندوسنی
مجبور کورمشدر .

ویانه قونغره‌سی اثناسنده تنظیم اولنان اتفاق مقدس دخی انك بو مجبوریتنی تأیید وتشدید ایلمشدر . شویله که اوروپاده مختلف مذهبلر بولنوب فرانسه جمهوریتی اثناسنده برده دینسزلك مسلکی ظهور وانتشار ایله افکار عامه متشتت وپریشان اولدیغندن ویانه قونغره‌سی اثناسنده متعصب خرستیانلردن بعضیلری علی الخصوص متعصبه قادینلر علکساندرك اطرافنی الوب خرستیان دیانتنك حمایه‌سی ضمننده برمعاهده یاپلسنی لسان مداهنه ایله عرض واخطار ایتدکلرنده اودخی عقاید دینیه واسطه‌سیله افکار عمومیه‌یی برنقطه‌ده برلشدیرمك اوزره اتفاق مقدس نامیله برمقاوله نامه تنظیم ایتدیروب بوایسه دولتلرجه موقع مذاکره‌یه قونیله‌جق امور سیاسیه‌دن اولمدیغی جهتله یالکز حکمداران بیننده امضا اولنمشدر . ایشته بو مقاوله علکساندریجه اثر علو همت بیلنه‌رك انی کندوسنجه موجب شرف وشان بیلوردی . وبرده ویانه قونغره‌سندن اوّلجه ناپلیون علیهنه انکلتره وروسیه واوستریا وپروسیا دولتلری میانه‌لرنده براتفاق مربع یاپلمش وویانه قونغره‌سنده اکا طوقونلیوب حالی اوزره براغلمش ایدی .

کرك بو اتفاق مربع وکرك اتفاق مقدس برطاقم مواد عمومیه ومبهمه‌یی حاوی ایدی بین الدول عقد اولنان اتفاقلرك مندرجاتی ایسه معین ومحدود اولمق لازم کلوب معین ومحدود اولمیان اتفاقلر متفقلر ایچنده‌ك قوتلو یاخود اك مهارتلو کیم ایسه انك النده اجرای مرام ایچون برآلت اولمسی امور مجربه‌دندر . ایشته بو ایکی اتفاقدن دخی مهارت دیپلوماتیقیه‌سی اقتضاسنجه پرنس مترنیخك استفاده ایلمشدر .

اوزمان روسیه خارجیه نظارتی مقامنده بولنان قورفه‌لو مشهور (قاپو دیستریا) بودقیقه‌یی اوّلجه تفرس ایتدیکندن یاخود ایمپراطور علکساندری‌یی اوستریا اتفاقندن آییروب وشرقجه استحصال منفعت داعیه‌سنه دوشوروبده بوصره‌ده همشهریلری اولان یونانیلری مستفید ایلمك سوداسنه دوشدیکندن وهرندن ایسه اول ایکی اتفاقی الغا ایتدیرمك ایستیوب حتی ویانه قونغره‌سندن اوچ سنه صکره عقد اولنان (اقس لاشاپل) قونغره‌سنده قاپودیستریا (اتفاق مربع واتفاق مقدس ناپلیون علیهنه عقد اولنمشیدی . ناپلیون قورقوسی کلیاً مندفع اولدی بو اتفاقلره لزوم قالمدی بونلردن اکر برشقه مقصد وار ایسه تصریح اولنملیدر دیه‌رك مذکور اتفاقلرك

فسخنی یاخود مندرجاتنك تصریحنی طلب ایلمش ایسه‌ده انك بوتکلیفی اکثریت آرا ایله رداولنه‌رق بوایکی اتفاقنامه‌نك دخی علی حالهما ابقالرینه قرار ویرلمشدر . چوق کچمیوب روسیه‌لو بونلرك محاذیرینی کورمکه باشلامشدر .

چونکه دول وملل اوروپا محاربه‌دن پك زیاده اوصانوب صلح وآسایشه اوقدر تشنه اولمشلر ایدی‌که ویانه قونغره‌سندن صکره ایچلرندن بریسی آسایشه جزئی خلل کتوره‌جك اولسه جمله‌سی انك اوزرینه هجوم ایتمك عزم وجزمنده بولنورلردی . حالبوکه دول متفقهٔ اربعه‌دن پروسیالو کندو یاره‌لرینی التیام پذیر ایتمك تدابیریله مشغول اولدیغندن خارجه عطف نظر ایتمکه وقتی یوق ایدی . انکلتره‌لو دخی تجارتنك تکثیر اسبابی جهتنه جلب اولندیغی جهتله ایش انجق روسیه واوستریا دولتلری النده قالدی . روسیه پولتیقه‌سی ایسه هرزمان اوروپاجه جای فکر واندیشه اولدیغندن میزان اکثریت دائما اوستریا طرفنه مائل بولنمغله اوروپانك مصالح عمومیه‌سی پرنس مترنیکك النه کچدی و بوجهتله مترنیك اوروپا سلامتنك نظارت عالیه‌سنی احراز ایتمکله روسیه دولتنك تصمیمات وحرکاتی دخی انك دائرهٔ نفوذی داخلنه آلنمش اولدی .

(اقس) قونغره‌سی عقیبنده جلد سابقده بیان اولندیغی اوزره اوروپانك هرطرفنده رونما اولان افکار اختلالیه حقنده دولتلرجه اتخاذ اولنان تدابیر هپ مترنیکك خلاصهٔ آرا وافکاریدر . وویانه قونغره‌سندن صکره اوستریا ممالکنده درت یرده یعنی (اقس) و (طروپاو) و (لایباخ) و (ورونا) بلده‌لرنده متوالیا قونغره‌لر عقدی هپ بوماهر دیپلوماتك کاریدر .

ایمپراطور علکساندر بودرت قونغره‌ده بالذات حاضر بولندیسه‌ده بونلرك ریاست حقیقیه‌سی مترنیکده اولوب هرایشده انك رأیی غلبه ایدردی . هله بتون ایتالیانك اوستریا انصافنه براغلمسی واوستریاعسکرینك هرطرفده حکومت مشروطه طرفدارانه بالسهوله غالب اولمسی مترنیکك شان ونفوذینی درجهٔ قصوایه ایصال ایتمش اولدیغی حالده ایمپراطور علکساندر بالعکس عالمك نظرنده اوستریا پولتیقه‌سنك محکومی کبی کورینوردی . استانبولده بیله بونجه ییللردنبرو مستقر اولان روسیه نفوذی تنزل ایدرك

انك يرينه اوستريا نفوذى قائم اوليويردى وكلاى دولتعليه هرخصوصده مترنيكك رأينه مراجعت ايلردى . ايمپراطور علكساندر ايسه يالكز مترنيكدن (دنيا طوردقجه نظام عالم اوغورنده ابراز ايلديككز خدمتلر مشكور اوله‌جقدر) يوللو الديغى مكتوبلر ايله تسليت بولوردى . حالبوكه كندوسنك اك معتمدلرى بيله انك مسلكنى تصويب ايلمدكلرندن متأثر اوله‌رق اره صره شكايتدن خالى دكل ايمش . (ربما يدرك بالحيلة مالا يدرك بالقوة) .

اول اثناده روسيه‌نك ادارهٔ خارجيه‌سى باشنده (قونت نسلرود) ايله (پوچو) و (قاپوديستريا) وار ايدى . برايشك باشنده اوچ كشى نصل بولنور و برنظارتك ايشى اوچ كشى ايله نصل اداره اولنور ايدى بيلم فقط اوزمان روسيه خارجيه نظارتى مقامنده بواوچ آدم موجود ومجتمع ايديلر . قونت نسلرود ايمپراطورك توجهنى قازانمق اوزره بيان رأيدن مجتنب ايدى . پوچوفى الاصل قورسيقه‌لو اولوب فرانسه طرفنك احوالنه اومرتبه وقوف تامى وار ايدى كه برقاچ دفعه فرانسه داخليه نظارتنه دعوت اولنمشيكن علكساندر صاليويرمامشيدى بوجهتله اودخى يالكز فرانسه جهتنك امور پولتيقيه سنه حصر نظر ايتمكده اولديغندن علكساندرك قاپوديستريادن بشقه عمومى پولتيقه اوزرينه استشاره ايده‌جك آدمى يوق ايدى .

بناء عليه علكساندرك مسالك پولتيقيسنه معترض بولنانلرك جمله‌سى قاپوديستريانك باشنه طوپلانوب انك واسطه‌سيله علكساندرى اوستريادن آيرمغه چاليشورلردى . قاپوديستريا دخى معترضلرك باشنه چكوب انلرك ارزولرينى بوزمينده علكساندره عرض ايلرمشكه (روسيه دولتى اوروپا منجيسى صفتنى قازاندى شمدى دائرهٔ اجرا آتى خارجنده بولنان اسپانيا و پورتكيز وايتاليا ايشلريله اشتغال ايدويده كندو وزرينه حريت طرفدارلرينك نفرتنى جلب ايتمكدن ايسه ناپليونك طردندن صكره معناسز ومقصدسز قالمش اولان اتفاقردن كندوسنى تجريد ايله وحريت افكارينك هنوز روسيه‌يه مضرتى اولمديغندن هر مملكتك امور داخليه‌سنى كندو يداختيارينه ترك ايله ناپليون محاربه لرنده قازانديغى قوهٔ ماديه ومعنويه‌يى شرق طرفنه صرف ايده جك اولسه كندوسى ايچون اسلم وانفع برمسلك

اتخاذ ایتمش اولوردی ۰ ومستقلا حرکت اولنمق ایستنلمز ایسه مادامکه احوال حاضره اوستریایی روسیه‌نك معاونتنه محتاج ایتمشدر روسیه اعز منافعنی بوش‌بوشنه فدا ایدرجه‌سنه اوستریایه معاونت ایتمیوب بلکه بالمقابله شرق طرفلرنده کندو منافعنی استحصال ایچون اوروپانك انضمام همت ومعاونتنی ایستملیدر و بواساسه توفیق حرکت اولندیغی تقدیرده بکرش معاهده‌سندن صکره استانبولده سوروبجمه‌ده قالمش اولان مسئله‌لر دفعة برطرف اولور وصربستان ومملکتین وسائره اوزرینه روسیه دولتی دولت عثمانیه ایله براساسلو تسویه‌یه موفق اوله‌رق ایکیده براعلان سفر ایله محاربات ومقاتلاته مراجعتك لزومی قالماز) یوللو سوزلر سویلرمش ۰ ایشته قاپودستریانك افکاری بومرکزده اولوب غرض اصلیسی روسیه‌نك نظر دقتنی شرق طرفنه صرف واماله ایله یونانیلری مستفید ایلمکدن عبارت اولدیغی سیاق وسباق احوالدن اکلاشیلور ۰ انك بومثللو معلل بالاغراض اولان افکاری ایسه مترنیکك افکارینه طبان طبانه ضد ومناقض ایدی

مترنیك ویانه قونغره‌سنده قاپودستریا ایله کورشدکده کندو پولتیقه‌سنه مخالفت ایده‌بیله‌جك برادم اولدیغنی تفرس ایدرك اندن تباعد ایلمشیدی ۰ وقوعات متوالیه بوایکی متسترو اره‌سنده قالان آچیغی بیوده‌رك طرفینك تباین افکاری لایباخ قونغره‌سنده برخصومت علنیه‌یه تحول ایتمشدر ۰ مترنیك کندوسندن بشقه برکیمسه‌یی بکنمدیکی حالده کمسنه حقنده لسان دیپلوماتی‌یه یاقشماز تعبیرات قوللانمازایکن قاپودیستریایی بوقاعدهٔ نزاکتدن مستثنا طوته‌رق انك اسمنی یادایتدکجه دائما مفسد حیله‌کار قورفه سرسریسی قاربونار یلرك رئیسی دیو توصیف ایده کلمسی حقنده نه مرتبه عداوتی اولدیغنه دلیل کافیدر ۰

مترنیکك مؤخراً نشر اولنان مجموعهٔ آثارنده مندرج مکتوبلرنده احوال مشروحه‌یی موضح فقرات اولدیغندن بوفقره‌لر (۱۸) رقیله ذیل کتابه علاوه اولنور ۰

ایمپراطور علکساندر مترنیك ایله قاپودیستریا اره‌سنده متردد اولوب کاه قاپودیستریانك وکاه مترنیکك پولتیقه‌سنی ترجیح ایله خیلی زمان برینه

مناقض معاملاتده بولندقدن صکره نهایت لایباخ قونغره سنده مترنیك طرفنی التزام ایتمشدر .

قاپودیستریا رقیبنك غلبه سنی چکه میوب استعفاسنی ویرمکه مجبور اولمشدر ومأموریتنه دوام ایتمسی ایمپراطور علکساندر طرفندن امر اولنمغله برمدت دها پترسبورغده قالمش ایسه ده روسیه دولتی ورونا قونغره سنه موافقت ایلدکده مأموریتنی ترك ایله برابر روسیه دن چیقوب اسویچره یه کیتمشدر . روسیه پولتیقه سنك بیان اولنان احوال عمومیه سیله ایمپراطور علکساندرك حرکات مترددانه سی پیش نظر مطالعه یه النديغی کبی یونانستان اختلالی وازریا اعضاسی حقنده روسیه جه کوستریلان معاملات متنافیه نك اسباب موجبه سی معلوم ومتضح اولور . قالدیکه استروغونوف قاپودیستریانك مؤتمنی اولوب قاپودیستریا شرقجه اولان منویاتنی فعله کتورمك اوزره انی درسعادت ایلچیسی نصب ایتدیرمش ایدوکندن استروغونوف یونان اختلالی حقنده دولتندن الدیغی تعلیمات رسمیه یه بحسب المأموریه توفیق حرکت ایله برابر قاپودیستریانك افکار مخصوصه سنه خدمت ایتمکی دخی کندوسنجه بروظیفه بیلوردی . بوجهتله اقوال وافعالنده تناقض وقوعی طبیعی ایدی .

قاپودیستریا اتفاق مربعی فسخ ایله روسیه دولتنه درسعادتجه برنفوذ متغلبانه قازاندرمق داعیه سنده اولوب بوبابده کی اقداماتی مثمر اولماز ایسه روش حالك محاربه یی منتج اوله جغنی کشف وبهمه حال جانب شرقده برحال بحرانك تقرب ایلدیکنی تخمین ایتدیککندن روم اتریاسی اولجه بحرسفید سواحلنده اولان وطنداشلرینی ایقاظ ایدرك بویله برفرصتدن استفاده ایتملری وروسیه سایه سنده بعض امتیازات جدیده یه نائل اولملری اسبابنی کندولرینه تسهیل ایله هم روسیه یه وهمده وطنداشلرینه خدمت ایلمش اولمق اوزره اتریایه مساعد برحالده بولنمشدر . واکرچه کندوسی اتریاده داخل دکل ایسه ده بیك سکز یوز اون طقوز ویکرمی سنه لری اره سنده اتریانك تشبثاتنه واقف اولمشیکن دوست وهم جوار بردولتك اختلال آسایشنه ساعی اولان مفسدلری اخذ وکرفت ایله منع مضرتلرینه تصدی ایلمسی حقوق ملل اقتضاسندن ایکن بوکا تشبث شویله طورسون جلد سابقده بیان اولندیغی اوزره اقسانتو کندوسنه اتریاریاستنی تکلیف

ایتدکده قبول ایتامش ایسه ده اتریا کندو ارزولرینی استحصال ایچون بشقه بر یول بولندیغی حالده بنده ممنون اولورم دیمشیدی . و بعده علکساندر ایپسلانتی اتریا ریاستنی قبول ایله لاجل الاستعانه کندوسنه مراجعت ایلدکده اکادخی جواب رد ویرمش ایسه ده منعنه مقتدر ایکن اغماض عین ایله ایشی روش طبیعیسنه براقشیدی . بویله برمعامله مساعده کارانه ایسه ارباب فساده اجالهٔ سمند شقاوت ایلمك او زره میدان ویرمك دیمکدر . وقاپودیستریانك اوزمان روسیه ده حائز اولدیغی مأموریتك اهمیتنه وطرفدارانك کثرتنه و روسیه نك خدمت عسکریه وملکیه سنده بولنان روملرك وفرتنه نظراً رؤسای فساد طرفندن بوایشده روسیه دولتنك مدخلی واردردیو خلقك بالسهوله اینادیرلمش اولمسی وایمپراطورك رسماً خبری اولمقسزین ازوقت ظرفنده اتریانك مهمات حربیه تدارك ایده بیلمسی موجب تعجب اولماز .

بوخصوصده قاپودیستریانك حقوق ملله مغایر حرکت ایلدیکی مسلماتدندر . فقط قتربنه زماندنبرو روسیه وکلاسی بویله شیلری اعتیاد ایلمش اولدقلرندن اتریایه مجرد تبعهٔ دولتعلیه بیننده اسباب فسادی تهیئه ایچون برالت نظریله باقه‌رق بویله برالتك الده بولندیرلمسنی روسیه نك سوابق احوال تاریخیه سنه مغایر کورمامشدر .

ومقدما قاپودیستریا امیرال چیچاقوف معیتیله طونه حوالیسنده بولندیغی زمان دولتعلیه نك قوت وسطوتنی یقیندن مشاهده ایلمش اولدیغی جهتله روسیه طرفندن معاونت اولنمدقچه اتریانك برایشه مقتدر اولمیه جغی مجزومی اولدیغندن واتریانك خود بخود دولتعلیه علیهنه حرکته جسارت ایده جکنی اومدیغندن اتریانك اوائل ظهورنده انك مرامی وقت مرهوننده یعنی دولتعلیه ایله روسیه لو اره سنده مشکل برحال وقوعنده دولتعلیه تبعه سنی افساد ایچون برالت مقامنده قوللانمقدن عبارت ایکن دفعةً اوروپانك برچوق محللرنده فوران ایدن حرکات اختلالیه انك حسابنی تشویش ایلمشدر .

فی الواقع بواتریا ایله اوروپانك شرکت اختلالیه لری اره سنده برارتباط یوق ایدی . وغریبی شوراسیدرکه اوزمان وسائط متماثله ایله شرق وغربك آسایشنی اخلال ایچون ایکی هیئت فسادیه تشکل ایدوب ایشلمکده

اولدقلری حالده بر برندن خبیر دکللر ایدی . مع هذا اسپانیا وایتالیا وقوعاتی ایپسلانتینك حرکت عصیانیه‌سنی تعجیل ایتمشدر .
المانیا مورخلرندن (کروینوس) دخی بونی تصریح وایشـك بسبتون قاپودیستریا النـدن چیقمسنه سبب اوروپا اختلالاتی اولدیغنی بیان ایله بوکا ایپسلانتینك مسلك متخذینی دلیل اوله‌رق ایراد ایلر . شویله که لایباخ قونغره‌سنده ایمپراطور علکساندر مترنیكك پولتیقه‌سنی التزام ایله غرب طرفنده وقوع بولان اختلالاتی رسماً تعییب ایتمکده وکندوسنی حریت طرفدارلریله هردرلو اشتراك افکار شائبه‌سندن قورتارمق اوزره ایتالیا اوزرینه یوزبیك عسکر سوق ایتمکه حاضر اولدیغنی اعلان ایلمکده اولدیغی اثناده روسیه‌دن معاونت اولنمق امیدیله ایپسلانتینك مملکتینی استیلا ایتمسی وبونك اوزرینه اعانه استرحامی ضمننده ایمپراطوره عریضه تقدیمنه جرأت ایلمسی براثر خفت اولدیغنه کروینوس حکم ایدرك بودرلو معاملات غیرمعقوله‌ده قاپودیستریانك مدخلی اولمق احتمالی اولمدیغنی ادعا ایلر .
واقعا قاپودیستریانك درایت ذاتیه ومهارت پولتیقیه‌سی اوروپاجه مسلم اولمغله ایپسلانتینك حرکات سبکسرانه‌سنه مشارکت ایلمسی احتمالدن بعید کورینور لکن قاپودیستریا اوته‌دنبرو ایمپراطور علکساندری مترنیكك افکارندن تبعید ده چالشمقده ایکن لایباخ قونغره‌سنده مترنیك طرفی غالب کلدرك قاپودیستریانك نفوذی محو اولمق درجه‌سنه واروب ایمپراطوری طوتدیغی یولدن چیقارمق ایچون شرق طرفلرنده بروقعهٔ مهمهٔ غیرمأموله احداثندن بشقه چاره قالمامش اولدیغی حالده ایتالیایه کوندرلمك اوزره یوزبیك روسیه عسکرینك همان حرکت ایده‌جکی آنده بغدان کبی روسیه‌یه‌هم جوار اولان وانك تحت حمایه‌سنده وایتالیایه کچه‌جك عسکرك یولی اوزرنده بولنان برمملکت برانتظامسزلق حالنه دوشورلدیکی تقدیرده روسیه خواه وناخواه اورایه سوق عسکر ایلمك مجبوریتنده بولنه‌رق بوندن طولایی دولت علیه ایله روسیه بیننده ظهور ایده‌جك مشکلات عظیمه ارەسنده اوستریا ایله روسیه بیننده اولان اتفاقك بوزلمسی اغلب احتمال اولوب قاپودیستریانك ارادیغی ایسه بوندن بشقه برشی اولمدیغی درپیش مطالعه اولندقده ایپسلانتینك حرکات سبکسرانه‌سیله قاپودیستریانك اول اثناده بولندیغی موقع خطرناکك ارەسنده باطناً برتعلق

وارتبــاط معقول بولنمق يعنى ايپســلانتينك صورتا تأملسز حركاتى قاپوديستريانك خفى تعليماتى ويا ال التندن وطولايسيله القاآتى اثرى اولمق دخى احتمالدن يكده بعيـد دكلدر . وايپسـلانتى ايمپراطوردن الديغى جواب رد ايله يأس كتورميوبده برمدتجك مملكتينده ثبات ايده بيلسيدى ينه دولتين بيننده مشكلات چيقمزايدى ديو كيم ادعا ايده بيلور . واوستريا عساكرى ايتاليادە وعساكر عثمانيه مملكتينده چارچابق ارباب فسادى پريشان ايده ميوبده عكسى برحال وقوعه كلسيدى ايمپراطور علكسا ندرك ينه مترنيك پولتيقه سنده ثبات ايده جكنه حكم اولنه بيلورمى .
شوراسيده جاى بحث ومطالعه دركه جلد سابقده بيان اولنديغى اوزره اتريا اورتودقس مذهبنى اساس اتخاذ ايتمشيكن ايپسيلانتى اتريا رياستنى درعهده ايتدكده قوميت اساسنى اورته يه قويوب جلد سابقده بيان اولنديغى اوزره اعلا نامه سنده يالـكز اسكى يونانيلرك حكمت ودرايت وشجاعتندن بحثله تنبيهاتنى قوميت يونانيه اساسى اوزرينه بنا ايتمش اولديغندن افلاق و بغدان وصرپ اهاليسى خارج قالمشيدى ، بو دخى بادئ نظرده ايپسلانتينك قصر ونقصان مطالعه سنه حمل اولنور ايسه ده صحيحاً بويله ميدر يوخسه تبديل اساس ايله او يولده لسان قوللانمسى دخى قاپوديسـتريانك برتدبير خفيسيميدر . ايشته بوراسى دخى شايان مطالعه در . چونكه روسيه نك مملكتين وصرپسـتان حقنده حقوق عهديه سى اولديغنـدن ايپسـلانتى بومملكتلرك استقلالنى اعلان ايتسه روسيه نك حقوقنه طوقونمش اولوردى واعلا نامه سـنده على العموم اورتودقسـلره خطاب ايلسـه بيوك پترويه وقترينه يه تقليد ايلمك كبى روسـيه جه جالب نظر دقت اوله جق برحالده بولنمش اولوردى . بناء عليه روسيه نك حقوقنه واوته دنبرو اورتودقسلره قارشو اتخاذ ايلديكى مسلك وموقعنه طوقونمقسزين روسيه يه عائد برجهتى اولميـان اسـكى يونانيلردن بحثله برجعيت اختلاليـه احداث ايلمسى دخى قاپوديستريانك تدبيرى اولمق خاطره كلزمى .
ايپسـلانتينك حركات اخيره سـنده قاپوديسـتريانك مدخلى اولديغنه دائر اوراق موجوده ده براثبـات بولنمديغى جهتـله مطالعات مشروحه هپ ظنياتدندر لكن قاپوديسـتريا دخى كندو حقنده سررشـته ويرمامك اوزره شق شفه ايتمكسزين مرامنى طولايسيله ال التندن اجرا ايتـدرمكه مقتدر

ودسیسه‌کار برآدم اولدیغی مسلماتدندر . بناء علیه بوایشده مدخلی اولمق محتملاتندندر .

الحاصل قاپودیستریا اول عصرك مشهور دیپلوماتلرندن بری اولوب انجق فرط غیرت قومیت کندوسنه پردهٔ چشم بصیرت اوله‌رق موقع مأموریتنه منافی حال وحرکتلرده بولنمشدر . زیرا درایت ولیاقت ذاتیه‌سی سایه‌سنده محافظهٔ آسایش عالمی متفوض ومتعهد اولان متشخصان وکلای اوروپا مقامنه واصل اولمشیکن هرنه‌سببه مبنی اولور ایسه اولسون برشرکت خفیهٔ فسادیه اعضاسی ولوکه طولاییسیله اولسه بیله تشجیعدن اجتناب ایتمامسی موقع مأموریتیله‌متناسب دکل ایدی . نهایت ایمپراطور علکساندرك اندن انسلاب امنیتنه باشلوجه سبب دخی انك بویله برطاقم مفسدلر ایله اختلاط وسوزلرینی اصغایه تنزل ایتمسی خصوصی اولوب مترنیکك اکا ایده‌مدیکی مضرتی سقامت حرکتیله کندوکندوسنه ایتمشدر . بوراسنی صکره‌دن کندوسی دخی حس ایتمش اولمق کرکدرکه مؤخراً یونانستان مدیرلکنه تعیین اولنوب اوراده بولندیغی مدتجه اتریانك نامنی بیله بردفعه‌اولسون‌لسانه الامشدر . کله‌لم علکساندرك انجام‌احوالنه . ایمپراطور علکساندر اوروپاجه ممدوح الصفات برذات ایسه‌ده بحسب الفطره متردد ومتلون اولدیغندن میلادك بیك سکز یوز اون بش سنه‌سندن یکرمی ایکی سنه‌سنه قدر یدی‌سنه ظرفنده یکدیکره مناقض ایکی اصول پولتیقه ارەسنده نه‌یاپه‌جغنی شاشیروب کاه قاپودیستریایه یوز ویره‌رك انی تصورات وتشبثات شخصیه‌سنده تشجیع ایتمش وکاه پرنس مترنیکه تمایل ایله کندوسنی اکا تسلیم ایده کلمش اولدیغی جهتله نهایت بوتلو ناتنك سیئه‌سنی چکه‌رك هم کندو ملتی بیننده ثباتسزلق شهرتنی قازانمش وهمده اوروپا نظرنده کویا اختلال طرفدارانك افکارینه بردرجه‌یه قدر مشارکت ایلمك شبهه‌سندن کندوسنی قورتاره‌میوب پك‌چوق کمسنه‌لر وعلی‌الخصوص اتریایه منسوب اولنلر دخی انك اتریاده مدخلی اولمق اعتقادنده بولنمش واسلاف واخلافنه نسبتله دولتعلیه حقنده خیرخواه کورینور ایکن مسئلهٔ یونانیه‌ده رونمااولان معاملات‌متنافیه‌سی ملابسه‌سیله دولتعلیه‌جه‌دخی بدخواه‌بیلنمشدر . ونهایت‌الامر دولتنك قوت‌وسطوتی برکمال اولدیغی حالده پولتیقه‌سی پك‌زیاده سکته‌لنمشدر .

❁ حتی ❁

حتی مترنیکك فی ۳ حزیران سنه ۱۸۲۲ تاریخیله مورخا اوستریا ایمپراطورینه تقدیم ایدوبده مجموعهٔ آثارنده مندرج اولان لایحه سنده (اصول سیاسیه ضیادار برطریقه کیرمش اوله لیدنبرو دنیاده هیچ برهیئت وکلا بوقدرکه روسیه قابنطوسنك بودفعه دوچار اولدیغی خجالتـه دوچار اولمش اوله · ترکستانده کی روسیه نفوذینك ضایعاتنه دائر قونت نسلرود طرفندن بسط وبیان اولنان مطالعات تماميله صحیحدر ·
روسیه وکلاسنك هیئت حاضره سی بیوك پترو ایله خلفلرینك وجوده کتورمش اولدقلری نتائج مهمه یی دفعة محو وازاله ایتمشدر · بوندن صکره هرشی یکی براساس اوزرینه بنا اولنه جقدر · روسیه نك غائب ایتمش اولدیغی قوهٔ معنویه یی باب عالی قازانمشدر · دولت عثمانیه یه ابراز ایلدیکمز خدمات هیچ بروقتده اونودیله جق شیلردن اولمدیغی جهتله نفوذمز اوطرفلرده باقی قاله جقدر) دیو مسطوردر ·
مترنیکك بو افاداتی مبالغه دن عاری دکل ایسه ده بروجه بالا روسیه نك درجهٔ قوت وسطوتنه کوره پولتیقه جه نفوذی تنزل ایدرك مترنیکك بومشوار وکفتارینه میدان ویرن حالاتك ظهوری بدی سنه اول ناپلیونك طرد ودفعنه ظفریاب اولان ایمپراطور علکساندره اوقدر آغر کلمشیدی که متعاقبا فلکه کوسوب بیاغی ایشدن چکلمش واره سی چوق چکمیوب فوت اولمشدر ·
علکساندرك یرینه برادری نیقولا روسیه ایمپراطوری اولدقده عصات یونانیه امیده دوشه رك لاجل الاستمداد اکا تقدیم ایلدکلری عرضحالده پرنس مترنیکدن عظیم شکایت ایلمشلردر · نیقولا ایسه کندو دولتنك استانبولجه شان ونفوذینی اکماله وبکرش عهدنامه سی حکمنجه مبهم ومنازع فیه اولان موادك تسویه سنی استعجاله حصر نظر ایتمکده بولنمش وذاتا یونانیلری سومدیکی جهتله عصات یونانیه یی تصحب ایتمامش ایدی ·
حتی مترنیکك مجموعهٔ آثارنده (یونانیلرك استقلال پولتیقیلرینی روسیه قابنطوسنه هیچ بروقت قبول ایتدرمك قطعا وقاطبهٔ ممکن ومتصور دکلدر) فقره سی مندرج بولنمشدر · واول اثناده اوستریا طرفندن پترسبورغه کوندریلان قونت زیچینك ایمپراطور نیقولا ایله واقع اولان برمکالمهٔ مهمه سنده نیقولانك بعض افاداتی صره سنده (بومناسبتله سزه تکرار بیان

ایدرمکه رومل بنم مذهبداشلرم ایسه ده بکا موجب نفرت وکراهیت برقومدر افعال وحرکتلری یالکز شایان تقبیح وتعییب اولمیوب محض جنایتدر انلره متبوع مشروعلری علیهنه علنا عصیانه جرأت ایلمش تبعه نظریله باقارم مستقل اولملرینی قطعیاً ایستمم مستقلا سربست اولمغه شایان دکلدرلر) دیمش اولدیغی ینه مجموعهٔ مذکوره‌ده مندرجدر ۰

حاصل کلام پرنس مترنیك یونانستان مسئله‌سنده دولتعلیه‌یه پك کوزل آووقاتلق ایدوب روسیه پولتیقه‌سنه غلبه چالدی ۰ و ایمپراطور علکساندره ایشدن ال چکدردی ۰ خلفی نیقولا دخی طبعا یونانیلردن متنفر اولدیغی جهتله عصات یونانیه‌یه یوز ویرمدی ۰ دولتعلیه اوروپاده مترنیك کبی برماهر اووقاته نائل اولدیغندن متشکر وممتندار ایدی ۰ چه فائده‌که مترنیك نهایتنده دعوایی غائب ایدرك دولتعلیه محاکمه مصارفنه بدل یونانستانی ترکه مجبور اولمشدر ۰ مدبران امور عالمك درجهٔ اهمیتی ایسه انجق نتائج واثارینه کوره تقدیر اولنور ۰

وکلای دولتعلیه‌نك بومسئله‌ده اول واخر بیوك بیوك خطالری و پك چوق سوء حال وحرکتلری وقوع بولمش و یونانستان ایشلری انك ایچون بونجه ییللر سودونجمه‌ده قالمش اولدیغی انکار اولنه‌ماز لکن نهایة الامر مصرلی ابراهیم پاشانك موره طرفنده مظفریتی وسر عسکر رشید پاشانك بهادرانه حرکتی سببیله یونانیلر مغلوب اوله‌رق ایش تمه مرکزینه کلمشیکن اوروپانك افکاری تغیر ایدرك بومسئله بر معکوس یول آلدی ۰ وایش قالبدن قالبه دوکیله‌رك بالدفعات دولاشوب مترنیکك النه کلمشیکن احوالك اهون صورتله تسویه‌سنی تهیئه ایدن فرصتلری قاچیروب اوروپاچه یکدیکردن مضر قرارنامه‌لرك قبولنی منع ایده میوب نهایت محافظه‌سنی التزام ایده کلدیکی دولتعلیه حقنده الك مضر بر صورت تسویه‌یه موافقته مجبور اولدی و دولتعلیه‌یی التزام یولنده سویلدیکی سوزلر و یازدیغی لایعد ولایحصا کاغدلر ثمره‌سز قالدی ۰

شویله‌که (لایباخ) قونغره‌سنده عصات یونانیه‌یه ایتالیانك قاربوناریلری نظریله باقیلوب ومسئلهٔ یونانیه‌نك حالی اوزره ترکنه قرار و ریلوب انجق ایتالیایه اوستریا واسپانیایه فرانسه عسکری سوق ایله عصاتك تأدیبنه اعتنا اولنمشیکن دولتعلیه قونغره‌لره مرخص کوندرمیوب بده دول اوروپادن

بیکانه طوردیغی جهتله یونان مسئله‌سنده دولتعلیه‌یه اعانه قیدنده دخی بولنمامشلردر . حتی لایباخده حکمداران حضورنده منعقد اولان قونغره‌ده هیچ بروقت هیچ برمحلده آسایش عمومی دشمنلرینه مظاهرت اولنمیه‌جقدر وخصوصیله عصات یونانیه‌یه اصلا یوز ویرلمیه‌جکدر فقط شمدی‌یه‌دك باب عالی اوروپا ایشلرینك خارجنده قالمش اولدیغنه بناءً طرفزدن دخی کندو ایشلرینه مداخله ومعاونت اولنمغه برکونه مجبوریت یوقدر دیو قرار ویرلمشدر .

بعده (ورونا) قونغره‌سنده موره مصلحتی دولتعلیه‌نك امور داخلیه‌سندن اولوب دیکر دولتلرك مداخله‌یه صلاحیتلری اولمدیغنه قرار ویرلمش وبوقرار انکلتره دولتی واسطه‌سیله باب عالی‌یه تبلیغ ایدلمشدر .

فقط اوروپا اهالیسنك حریت طرفدارانی وعلی‌الخصوص یونان محبلری اولان انکلیزلر اول وآخر یونانیلره طرفدار ایدیلر . اکرچه ناپلیوندن صکره حریت پرورلك سوزی ترك واوراق رسمیه‌دن طی اولنمشیدی لکن انکلتره‌ده حریت وترقی طرفدارانك رئیسی اولان بیوك (قاتینغ) قاتین (١٨٢٢) سنهٔ میلادیه‌سی ایلولنك یکرمی ایکیسنده یعنی (١٢٣٨) سنهٔ هجریه‌سی اوائلنده انکلتره دولتی خارجیه ناظری اولوب حریت پرورلك سوزی صورت رسمیه‌ده رواج بولدی بوحال ایسه اوروپانك افکار عمومیه‌سنجه برعجیب قاریشقلغی موجب وبوصورتله یونان مسئله‌سی حقنده اوروپانك افکاری دولتعلیه علیهنه منقلب اولدی . اوروپادن وخصوصا انکلتره‌دن یونانستانه کلی اعانه آقچه‌سی کلمکده اولدقدن بشقه کوکللو ضابطان ونفرات دخی کثرت اوزره توارده باشلادی واوروپانك بوحالی یونان اشقیاسنی پك زیاده تشجیع ایلدی . محافظه کارانك پیشواسی اولان پرنس مترنیك مشار الیه قاتینی دلی قاچیق دیو توصیف وتزییف ایده کلدیسه‌ده مؤثر ومثمر اولمدی قاپودیستریا حقنده یاپدیغی انك حقنده یاپه‌مدی .

انکلتره دولتی افکار عامه‌یه اتباعا دولتعلیه ایله یونانیلر بیننده توسط ویونانستانه بعض امتیازات اعطاسیله بوغائله‌یی ازاله ایتمك ایستیوب دولتعلیه ایسه کندوسیله تبعه‌سی بیننه توسطی اصلا قبول ایتمدی .

واوزمان رئیس الکتاب اولان پرتو پاشا یونانستانه امتیاز ویریلور ایسه

برسوء مثال اولوب سائر محللره دخی سرایت ایلر دیو ادعا ایلردی . حالبوکه بکرش مصالحه سنده صربستانه امتیاز اعطاسیله برمثال کوسترلمش و بعده آقکرمانده صربستان امتیازینك تأیید وتوضیحی ضمننده سند مخصوص و یرلمش اولدیغندن انك بو اعتذاری موجه کورلمیوردی . بناءً علیه انکلتره دولتی یونان ایشنه منوال مشروح اوزره فیصل و یرمك اوزره روسیه‌لو ایله سو یلشوب بوکا دائر پترسبورغده روسیه خارجیه ناظریله انکلتره مرخصی بیننده (١٨٢٦) سنهٔ میلادیه‌سی نیسانك دردی تاریخیله مورخ برقرار نامه امضا اولنوب ایکی دولت طرفندن کیفیت باب عالی‌یه تبلیغ اولندقده بومسئله دولتعلیه نك امور داخلیه سندن اولدیغی بیانیله جواب ردو یرلدی .

مسئلهٔ یونانیه دولتعلیه‌نك امور داخلیه‌سندن بولندیغی جهتله دیکر دولتلر طرفندن مداخله اولنماسی حقنده بروجه بالا ورونا قونغره‌سنده و یریلان قراری باب عالی‌یه انکلتره‌لو تبلیغ ایتمشیکن بوکره اول قراره منافی حرکتی استبعاد اولنه‌یوردی . حالبوکه انکلتره ده افکار عامه متغیر اولوب انکلتره‌لو ایسه دائما افکار عامه‌یه توفیق حرکت ایدر بر دولت اولدیغی حالده (١٨٢٧) سنه‌سی نیسانده قانین باش وکیل اولوب حریت طرفدارانی دها زیاده میدان الدیغندن واوصره‌ده فرانسه اهالیسنك افکاری دخی بوخصوصدن طولایی غلیانه کلمش اولدیغندن انکلیز وفرانسز وروسیه مرخصلری لوندوره‌ده بالاجتماع یدی سنه‌دنبرو مسئلهٔ یونانیه‌دن طولایی اوروپا تجارتنك سکته دار اولدیغی وسیلهٔ مداخله اتخاذ ایله یونانستانك برایالت ممتازه شکلنه قونلمسی و بونك مذاکره‌سی ضمننده برمتارکه توصیه اولنوب قبول اولنمدیغی حالده صورت جبریه‌ده اجرا ایتدیرلمسی و ینه باب عالی طرفندن قبول اولنمدیغی تقدیرده یونستان حکومتنك طانمسی حقنده (١٨٢٧) سنهٔ میلادیه‌سی حزیرانك دردنده‌یعنی (١٢٤٢) سنهٔ هجریه‌سی اواخرنده بر قرار نامه امضاالدیلر ودول ثلثه بوقراری صورت قطعیه‌ده باب عالی‌یه تبلیغ ودیکر دول متحابه دخی خیر خواهانه نصیحت ایلدیلر . باب عالی مذاکره ومکالمه‌دن اجتناب ایله کما فی السابق دول اجنبیه نك بو ایشه مداخله ایتمکه حقلری اولمدیغی بیانیله جواب ردو یردی .

و برده دولتعلیه یونان اختلالنی روسیه‌لو یه حمل واسناد ایده کلدیکی حالده

آقکرمان مجلس مکالمه‌سنده روسیه مرخصلری روم ماده‌سی دولتعلیه‌نك امور داخلیه سندن اولدیغنی اعتراف ایله روسیه دولتی طرفندن بو بابده قطعا مداخله اولنمیه‌جغنی بیان ایدوب اگرچه بوافاده‌لری آقکرمان معاهده نامه‌سنه درج اولنمامش ایسه‌ده مکالمه مضبطه‌لرینه قید اولنمش وآقکرمان معاهده‌سی بوساس اوزره بنا قلنمش ایکن چند ماه صکره روسیه‌لونك انکلتره قرار نامه‌سنی امضا ایتمسی بادئ استغراب اولمغله و روسیه‌نك درسعادت ایلچیسی بولنان (ریبوپیر) آقکرمان مجلس مکالمه‌سنده مرخص ثانی بولنمغله کیفیت کندوسندن لدی الاستفسار آقکرمانده روم ماده‌سنه مداخله اولنمامق اوزره سوز و یرلدیکنی انکار ایتمکله اویله ایسه آقکرمانده روسیه مرخصلری بزم مرخصلریمزی الداتمشلر یوق اویله دکل . بزم مرخصلر بز روسیه مرخصلرینی الداتمشلر که آقکرمان عهد نامه‌سیله روسیه‌لوبی اغفال ایدرك وقت قازانمشلر کبی سوزلر سویلنمکه وروسیه‌نك عهد شکنانه معامله‌لری علنا تقبیح وتعییب اولنمغه باشلادی . بوحاللر ایسه دولتین بیننده‌کی برودتی تزیید ایلدی .

الحاصل بومسئلهٔ یونانیه‌دن طولایی دولتعلیه‌نك دول متفقه ایله اولان روابط مصافاتی چوزلدی . هله روسیه‌لو ایله اولان رشتهٔ موالاتی همان قوپمه درجه‌سنده اوزلدی . حالبوکه ایش اولمش بتمش حکمنی کسب ایتمش ایدوکندن لوندوره قرار نامه‌سنك هیچ اولمز ایسه بالمذاکره تعدیلنه چالشمق فرائض حالیه‌دن ایدی . موره وحوالیسنده فی الاصل موجود اولان جزئی اهل اسلامك اکثری اشقیا یدنده تلف وبقیة السیوفی پریشان اوله‌رق بورالری صرف خرستیان مملکتی شکلنه کیروب شعائر اسلامیه‌دن اثر قالمامش بتون اوروپا خرستیانلری آغز آچش هرطرفده یونانیلره صحابت وهر طرفدن معاونت اولنمقده بولنمش ایکن بورالرینك حال سابقنه ارجاعی محال حکمنه کیرمشیدی . واگرچه (۱۸۲۷) سنهٔ میلادیه‌سی آغستوسنك بشنده یعنی (۱۲٤۳) سنهٔ هجریه‌سی اوائلنده (قانینغ) فوت اولدیسه‌ده یونانستان مزرعه‌سنده اکدیکی تخم فساد نشو ونما بولمقده ایدی .

لکن معاملات دولیه‌دن بی خبر اولان پرتو پاشا طاقمی ایشك نصل نازك وزمانك نقدر تنك وتك اولدیغنی درك وتفرس ایتمدکلرندن سفرا ایله

بر درجه‌یه‌قدر مداولهٔ افکاره بیله تنزل ایتمیوب همان یونانیلرك ضرب وتأدیبی ایچون روم ایلی ومورہ سرعسکرلرینه باب عالیدن اوامر قطعیه ویرلمکده ایدی .

ایشته بو صره‌ده اناوارین وقعهٔ فجیعه‌سی ظهوره کلدی . شو یله‌که دونتمای همایون اول اثناده اناوارین لیماننده لنکر انداز اوله‌رق چاملیجه آطه‌سی اوزرینه حرکت ایلمك اوزره ایدی . انکلیز وفرانسز امیراللری ایسه دونتمای همایونك یونانیلر اوزرینه حرکتنه ممانعت ایلیه‌جکلرینی اعلان ایله اناوارین لیماننی ابلوقه ایتمش اولدقلری حالده قرق اوچ سنهٔ هجریه‌سی ربیع الاولنك اوائلنده لیمانه دخول ایله اصلی فصلی یوق بهانه‌لر بوله‌رق دونتمای همایونی طوپه طوتمشلر ودونتمای همایوندن مقابله اولنمغله اکثر سفن همایونی احراق واغراق ایتمشلر . صکره‌ده دونتمای همایون طرفندن سببیت ویرلدی دیه‌رك صوچی دولتعلیه قپودانلرینه یوکلتمشلردر .

بو خبر حزن الود باب عالی‌یه لدی الورود دول متفقه ایلچیلرینه پروتستونامه‌لر کوندرلدی . آوستریا سفارتنه دخی بیان حال ضمننده برقطعه تقریر ویرلدی . دول ثلثه ایلچیلری مکالمه ایستیوب باب عالی طرفندن دخی موافقت اولنمغله سنهٔ مرقومه جمادی الاولاسنك بشنجی کونی سفرای ثلثه باب عالی‌یه کلوب مذاکرات کثیره جریان ایلمش ایسه‌ده طرفینك تألیف افکاری قابل اولمدیغندن سفرای ثلثه همان فلمنك ایلچیسنی وکیل براغوب وکندولری سفینه‌لرینه راکباً درسعادتدن چیقوب کیتدیلر . ایشته اول اثناده موره‌یه برمقدار فرانسز عسکری ادخال وعساکر مصریه‌یی اورادن اخراج ایله ایشك شکلی بتون بتون دکشمشدر .

بونك اوزرینه سلطنت سنیه محاربه وقوعنی محقق بیله‌رك همان تهور وحدت ایله بالجمله اهل اسلامك دین مبین اوغورینه سلاحلانمسی ایچون ولات ومتصرفینه بیاننامه طرزنده اوامر علیه کوندرلدی . و بو اوامر علیه‌ده روسیه‌لونك معاملات عهد شکنانه‌سندن بحث اولندیغی صره‌ده آقکرمان معاهده نامه‌سی مجرد وقت قازانمق ایچون لمصلحة امضا اولنمشیدی یوللو برفقره مندرج اولوب روسیه‌لو ایسه دولتعلیه ایفا ایتمامك نیتیله ریاکارانه عقد معاهده ایلدیکنی کندوسی اعتراف ایدیور

دیو اول فقره‌یی اعلان حربه الك باشلو بروسیله اتخاذ ایلدی . واکرچه متعاقبا مقام صدارتدن روسیه باش وکیلنه یازلمش اولان مکتوب سامیده سلطنت سنیه مسلك قدیمی اولان نیات حسنه‌دن آیرلمیوب هرحالده صلح وصلاحه خواهشکر اولدیغی صراحة بیان اولنمش ایسه‌ده روسیه‌لونك دولتعلیه‌یه اعلان حرب ایچون ارادیغی فرصت النه کیرمش اولمغله بوفرصتی فوت ایتمامك اوزره محاربه‌یه قرار ویرمش اولدیغنه مبنی اعلان محاربه‌یی متضمن اوله‌رق روسیه باش وکیلی قونت نسلرود طرفندن وارد اولان جوابنامه‌ده سفرانك عودتندن صکره طرف دولتعلیه‌دن واقع اولان معامله‌لر سبب محاربه‌در دیو مصرح بولنمش وهمان روسیه دولتی طرفندن عسکر ایله متفقلری نامنه اوله‌رق افلاق و بغدان ایالتلری ضبط واستیلا قلنمشدر . بونك اوزرینه طرف دولتعلیه‌دن دخی قرق اوچ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك التنجی کونی روسیه‌لویه اعلان حرب اولنمشدر . اوستریالونك اخطاری اوزرینه انکلیز وفرانسز ایلچیلری طرف دولتعلیه‌دن دعوت اولنمغله انلر دخی بوصره‌ده درسعادته کلمشلردر .

اول اثناده مجرد اهل قلوبك همتیله هرایش اولور بتر اعتقادنده بولنان وامر جهادده استطاعتك شرط اولدیغندن غافل اولان پرتو پاشا طاقمی بعض متشیخینك کوردکاری رؤیالری تعبیرایله قریب العهده‌ده قریمك فتح اولنه‌جغنی یکدیکره تبشیر ایدرلردی . حالبوکه دولتعلیه‌نك قوهٔ بحریه‌سی اناوارینده خراب اولوب عساکر معلمه تنظیمنه هنوز مباشرت ایلمش اولدیغی جهتله قوهٔ بریه‌سی دخی مکمل اولمدیغندن عساکر اسلامیه هرنقدرفداکارانه چالیشوب جبالامشلر ایسه‌ده مقابله بالمثله اقتدار اولمدیغی جهتله روسیه‌لو ادرنه‌یه قدر کله‌رك کافهٔ مطالبنی مع زیادة دولتعلیه‌یه قبول ایتدردکدن بشقه سالف‌الذکر لوندره قرارنامه‌سنك قبولنی دخی ادرنه مصالحه‌سنه درج ایتدرمشدر .

بووقته قدر یونانستانك استقلالی لاقردیسی هپ دولتلرجه مردود اولوب مجرد دولت علیه‌یه تابع اولمق اوزره برایالت ممتازه شکلنه قونلمسی بالدفعات اعلان اولنمش وبحث انجق شکلنك تعیینی حقنده جاری اولوب ادرنه مصالحه‌سنده دخی دها ایلروسنه کیدلمیه‌رك لوندره قرارنامه‌سنك

قبولی شرط قلنمش ایکن بغتة دول متفقه بینده یونانستانك استقلالنه قرار ویرلمشدر .

شویله‌که ادرنه مصالحه‌نامه‌سنك امضا اولندیغی خبری لوندره‌یه‌واصل اولدقده خارجیه ناظری بولنان لورد آبردین اندن صکره دولتعلیه‌نك بقاسندن مأیوس اوله‌رق دردست تشکیل اولان یونانستان اداره‌سنك برحکومت مستقله شکلنه قونلسی تصوریني باش وکیل بولنان ولینکطونه آچوب اودخی انك بوافکارینه مشارکت ودول متفقه‌یه تکلیف اولندقده انلردخی موافقت ایتمکله همان یونانستانك استقلالی اعلان ایدلمشدر .
ذهنلرده یوق ایکن بویله بغتة بریونان دولتی وجوده کلیویرمکله هرکس دمبستهٔ حیرت اولوب قالمشدر . دولتعلیه دخی ادرنه مصالحه‌نامه‌سی کبی برحمل ثقیل التنده کیرمش بولندیغندن برشیٔ دیه‌میوب بوجهتله دخی شکسته خاطر اوله‌رق سکوته مجبور اولمشدر .
مؤخراً بیك‌سکزیوز اللی درت سنهٔ میلادیه‌سی حزیرانك اون دردنجی کونی لورد آبردینك پارلامنتوده ایراد ایلدیکی نطقك برفقره‌سی ایضاح مسئله ایچون ذیل کتابده (۱۹) رقیله ایراد اولنور .

❊ مخطره ❊

روسیه‌لو اوته‌دنبرو مذهبداشلری اولان اورتودقسلری حمایه داعیه‌سنده کورینوردی . غرض خفیسی ایسه اورتودقسلر ایچندن خروات وصرب وبلغار اقوامنی قومیت اساسی اوزرینه بنا ایلدیکی ایزلاو اتحادینه ادخال ایتمك وندیك کورفزینه قدر حکم ونفوذینی یورتمك ایمش .
فقط روم ایلی‌یه چکمك ایچون کندوسنه طریق سهولت اولمق اوزره افلاق وبغدان ایشلرینه اهمیت ویردی . روملری دخی لدی‌الایجاب دولتعلیه علیهنده استعمال ایچون برآلت اولمق اوزره الده طوتاردی .
روسیه‌لونك بوغرض خفیسی اوزمان روملرك معلومی اولمدیغندن سعادت حاللرینی روسیه‌دن بکلیوب روسیه‌دخی برمدت دها ایزلاو اتحادی سرینی مکتوم طوتمق نیتنده بولندیغی جهتله اتحاد مذهب سوزیله انلری اغفال ایتمك ایستردی . بناء علیه یونان اختلالنك ظهورندنبرو روسیه‌لو یونانیلرك استقلالنه مساعده ایتامش اولدیغی حالده انکلتره‌دن انلر حقنده ظهور ایدن صحابته دخی قارشو طورمامشدر .

تمه

وقعهٔ خیریه علما و صلحا نك اجماعیله وجوده كلمش اولمق ملابسه‌سیله اندن صكره باب عالی پك زیاده تعصب یولنی طوتوب صلابت دینیه یرینه تعصب ریاكارانه قائم اولدی . ارباب تعصب میدان آلدی . بوندن پك چوق مضرت كورلدی صكره برچیقماز زقاق اولدیغی اكلاشلدی . بومراقدن واز كچلدی . لكن صكره‌ده پك ایلرو كیدلدی . افكار دینیه‌یه ضعف كتورلدی . بونكده خمیازه‌سی چكلدی . الحاصل دولتعلیه خیلی مدت كندوسنی افراط وتفریطدن تخلیص ایده‌مدی . وشاه‌راه اعتداله كیده‌مدی . فقط جنتمكان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك عصر سلطنتلرنده براعتدال یولی المش . ورشید پاشانك اقدام فداكارانه‌سیله امور سیاسیه‌سنی بولنه قویوب بحق اوروپا موازنه‌سنه داخل اولمشدر .

الحمد والمنة لله علی حسن الختام والصلوة
والسلام علی خیرالانام وعلی
آله واصحابه الكرام

تذییل

نومرو
(١)

خورشید پاشا طرفندن تصنیع اولنان فرمان صورتی

بعد الالقاب

سنکه سرعسکر مشارالیه سین ٠ بش‌قیولرده طرف دولتعلیه‌مه دخالت ایتمش اولان آغو مهردار وطاهر عباس یانیه‌یه جلب اولندقلرندن صکره مغضوب پادشاهانه‌م اولان علی‌پاشا خبیثله درون قلعه‌ده متحصن اولان طوسقه طائفه‌سنک جلبلرینه میرمیران کرامدن اولونیه سنجاغی متصرفی عمردام اقباله ومرقومان آغو مهردار وطاهر عباس واسطه‌لریله تشبث اولنمش وکغه طائفه‌سنک جلبنه‌دخی پرزرین سنجاغی متصرفی میرمیران کرامدن محمود دام اقباله واسطه قلنمش اولدقلرندن طائفتین مرقومتین طرف دولتعلیه‌مه دخالت ایدرک ماه ربیع الآخرک یکرمی یدنجی یوم اثنین قلعهٔ مذکوره طرفندن ضبط وتسخیر اولنوب خبیث مرقوم اللی قدر آدم ایله ایچ قلعه‌یه قپانمش وارتق حیاتدن مأیوس اولمش ایدوکندن بالجمله اموال واشیای خبیثه‌سی جبه خانه‌سنک اولدیغی محله وضع ایدرک رای طلب ایتمکده اولدیغی ورای ویرلمدیکی صورتده وجود خباثت آلودینی جبه خانه‌ایله القای نار خذلان ایده‌جکنی مبین قپوکتخدالک طرفنه ارسال ایتمش اولدیغك برقطعه شقه‌لك واصل ومضامیننه علم عالم آرای ملوکانه‌م محیط وشامل اولمشدر ٠ سن دولتعلیه وسلطنت سنیه‌مك صداقتکار وخیرخواهی ووزرای عظامك مدبر ومجرب الاطوار صاحب انتباهی اولماکله ذاتکده اولان غیرت وهمت وهبیه وحمیت واستقامت غیرکسبیه مقتضاسنجه ودیعهٔ عهدهٔ کفایت وامانتك اولان امرسپهسالاریده مأثر جمیله ومفاخر جلیله اظهارینه تقدینه نثار اقتدار اولمق خصوصنه خیال ونقاوهٔ افکارك اولدیغی ظاهر وحقکده درکار

وانافانا تزايدی بديدار اولان محاسن توجهات مكارم مغايات شهريارانهم مقتضاسی اوزره شمدی يه قدر واقع اولان اشعاراتك نزد معاليوفد تاجدارانه مده مرعی ومعتبر اولديغی كبی بوندن بويله دخی ظهوره كله جك التماساتنه مساعدهٔ سنيهٔ شاهانهم ارزانی قلنه جغی بديهی وباهر اولوب انجق دوچار غضب اتشبار ملوكانهم اولان خبيث مرقومك عفو واطلاقی ممكن اولمديغی معلومك ومووره وقعه سنده اطلاق ماده سنه دائر واقع اولان التماسك قرين قبول اولميه رق اولبابده سكا خطاباً جلادتريز صدور اولان خط همايون شوكت مقرونم موجبنجه خبيث مرقومك اعدام وازاله سی مطلوب قطعیٔ خسروانهم ايدوكی مجزوم ك ايكن رای ويرلمك خصوصنی بودفعه اشعاره ابتدارك موجب اغبرار طبع صفامقرون پادشاهانهم اولمقدن ناشی بوندن بويله دخی رای خصوصنه دائر بركونه انها واشعارك واقع اولور ايسه موجب تكدير وتأديبك اوله جغی وخبيث مرقومه برصورتله رای ويرمش ايسه ك بوبابده ويرديكك رای دخی نزد فرد شاهانه مده مقبول ومعتبر اولميه جغی محقق بيلوب نوجهله ونه طريق ايله اولور ايسه شوخائنك بران اقدم اعدام وازاله سيله غائله سنی بتورمكه بذل جل مكنت ايلمك فرمانم اولمغين شرف يزصدور اولان خط همايون مها بمقرون تاجدارانهم موجبنجه اشبو امرجليل القدرم اصدار و ... ايله تسيار اولنمشدر . ايمدی خائن مرقومك برلحظه مقدم اتمام كاريله لوث وجود خباثت اندودينك صحيفهٔ عالمدن ازاله وتطهيری اقصای مرام پادشاهانهم اولديغنه مبنی بوبابده بركونه تهاون وتقصير وقوعی بروجهله جائز اولمديغی معلوم غيرت ملزومك اولدقده اكا كوره عمل وحركتده دقت ورای ماده سندن بغايت حذر ومجانبت ايلمك بابنده فرمان عاليشانم صادر اولمشدر .

شرفيافته اوائل جا سنه ٢٢٧

نومرو

(٢)

﴾ خورشيد پاشايه خطاباً صادر اولان فرمان عالی صورتی ﴿

دستور مكرم ومعظم مشير محترم ومفخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب متمم مهام الانام بالرأی الصائب ممهد بنيان الدولة والاقبال مشيد اركان السعادة والاجلال المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلى

واعظم اساطين دولت وافخم صدور سلطنتم اولوب حالا بالاستقلال والاستيهال روم ايلى واليسى ودر بندات ناظرى و بالجمله اقطار روم ايلينك سرعسكر ظفر رهبرى اولان صدر اسبق حميت پرور وزير غير تكسترم خورشيد احمد پاشا ادام الله تعالى اجلاله يه حكم ....

خائن دين ودولت وكافرنان ونعمت اولان تپه دلنلى على پاشا اوتوز قرق سنه دنبرو سلطنت سنيه‌م سايه‌سنده بونجه قضا وقصبات وقرى ونواحى يى شامل سنجاقلرك متصرفى اوله‌رق كرك كندوسى وكرك اولاد واحفاد ومتعلقاتى على الاستمرار انواع الطاف وعنايات شاهانه وحد وتعداده كلمز نيجه نيجه احسان ونعم پادشاهانه‌مه نائل اولمش ايكن بوقدر نعمتك قدر وشكرينى بيلميوب زير اداره‌سنده بولنان قطان مملكت وعجزهٔ رعيته خلاف شريعت غرا ومنافئ رضا برتاريخده مثلى سبقت ايتمامش وخاطر وخياله كلمامش درلو درلو جوروا ذاره بى محاباجسارت ايدرك شمدى يه دك ايتديكى خيانت وخباثت قالمامش وهيچ بر وقتده تك طورميوب هر نره ده برفساد ظهور ايتسه ياقوت ماليه ياخود سائر جهتلرله وكونا كون دسيسه وصنعتلر ايله كيرلو واشكاره انده الى ومدخلى متحقق اولديغندن غيرى كندو اداره‌سنه محول اولان مملكتلره قناعت ايتميه‌رك سائر ايالات وسنجاقلره دخى ال آتوب درلو زمينلر ايله اختلالر چيقاروب اهالئ بلاد وفقراى عباددن كيمنك مال وجانه وكيمنك عرضنه تسلط ايله ارناودلقده ويكيشهر ومناستر وصارى كول كبى جوارنده بولنان قضالرده قتى چوق خانه‌لر سونديره‌رك مظالم وتعدياتى آفاقه چيقوب اول حوالى خاندان وسكانى وطنلرندن دور ومهجور ايدرك جانلرندن بيزار ايتمش و بويله خلاف شريعت غرا ومغاير امر ورضا حركاتدن زجر ومنعى ايچون ارالق ارالق طرف دولت عليه‌مدن واقع اولان نصايح وتوبيخات ووخامت عاقبته دائر اخطاراته هيچ قولاق طوتميوب ينه بيلديكنه كيتمش ونهايت الامر آچيقدن آچيغه عصيان ايدرك خيلى وقتدنبرو قورديغى دام ملعنت واهانتى اجرا ضمننده كمال غروروا ستكبار ايله يانيه قلعه‌سنه قپانوب دولت عليه‌مه قارشو طوره بيلمك زعم باطلنه دوشمش ووقوع بولان روم ملتى فسادنده دخى خفيجه دركار اولان اتفاقنى ميدانه چيقاروب موره وصولى كاورلرينه كليتلو اقچه‌لر كوندره‌رك امت محمد اوزرينه تسليط ايله بى دين ومذهب

اولديغنى برقات دخى اثبات ايلمش اولوب ذات شوكتمسات شاهانه‌مه وديعهٔ جناب كبريا اولان بوقدر بلاد وعبادك شرور وفساد ومظالم وتعدياتدن قورتارلمسى جناب خلافت مآبمه لازم وشرعاً وملكاً قتلى واجب ومتحتم برخبيث اولديغندن اولبابده جانب شريعت غرادن حقنده ويريلان فتواى شريفه موجبنجه اوزرينه وزرا ومأمورين وعساكر غيرتكزين تعيين وسنكه وزير فلاطون نظير ومشير راست تدبير فطانت سمير مشار اليه سين سكا دركار اولان وثوق واعتماد وحسن توجه واعتقاد ملوكانه‌مه مبنى طرف اشرف شاهانه‌مدن سن بو ماده‌يه مستقلاً سرعسكر صداقت كستر نصب اولنه‌رق كافهٔ مأمورين امر ورأيكه متابعت ايتمك اوزره اراده وكمال رخصت واستقلالك هركسه اعلان وافاده قلنديغنه بناء سندخى ذاتكده مركوز وفطرت اصليه كده مخزو ومرموز اولان آثار مردى وصداقت ومايهٔ هوشمندى وصلابت اقتضاسى وويريلان فتواى شريفه موجبنجه صدور ايدن فرمان قضا جريانم مقتضاسى اوزره بو بابده اعمال تدابير صائبه واجراى آراى ثاقبه ايله ايفاى لازمهٔ مأموريته نثار نقدينهٔ مكنت وايثار كنجينهٔ قدرت ولياقت وخواب وراحتى ترك وكمر غيرتى ميان بى امتنان صداقته بند وبرك ايدرك ومأمورين سائره ايله بالاتحاد ليلاً ونهاراً قلعه‌يه طوپ وخمبره ياغديروب كركى كبى حصر وتضييق ونوع بشرك درجهٔ نهايه‌ده اولان وسع واهتمامى على الدوام اجرا ايليه‌رك قلعهٔ مرقومه‌يى ضبط وتسخير ايلدكدنصكره شقئ مرقومى دخى اله كچيروب جزاى سزاسنى ترتيب وسر مقطوعنى بو دفعه كنديه دركاه معلام قپوجى باشيلغى احسانيله قدرى ترفيع اولنان سلحدارك احمد دام مجده وسعادتيله دربار غيرتشعار جهاندارانه‌مه ارسال وتسريب ايله بو امر اهمده موجود معيتك اولان وزرا وميرميران ومتعيناتك وقوعه كلان خدمت طاقتكذارلرى كيفيتى تقديم اولنان تحريراتك مفادندن معلوم شاهانه وتحريرات وارده‌ك يكان يكان منظور ابهت موفور پادشاهانه‌م اوله‌رق خائن مرقومك سر مقطوعى وضع سنك عبرت قلندى • بنم مراد خيريت اعتياد شاهانه‌م مجرد خائن مرقومك يد ظلمنده زبون وانواع مفاسد وتعدياتندن بى حضور اولان بوقدر امت محمد وعجزهٔ رعيتك بونك جور وتعديسندن قورتلمسى وشعائر اسلاميه اولان شريعت مطهره واحكام جليلهٔ احمديه‌نك اجراسيله

زیر دستان اولان عباداللهك حصول امنیت واسایش وراحتلری اولمغله شو خائنك اندفاع غائله سنه موفقیتك طوغریسی نزد همایونمده غایت مقبوله یچوب کمال محظوظیت شاهانه می موجب اولمشدر . جناب حق سنك کبی منصوراللوا وزیرمی برقرار ومکرم ویوزندن دین مبین وسلطنت سنیهٔ ابدرهینمه نیجه نیجه خدمات جلیله ومآثر جمیله احسانیله دوجهانده عزیز ومحترم ایدوب سنکله برابر بوخدمتده جان وباش ایله جالیشانلری دخی برخوردار وخوان عمیم النوال تاجدارانمدن بهره دار ایلیه آمین . شوخصوصده خارج ازتاب وطاقت اختیار محن ومشقت وکمال اقدام ومتانت ایله شقی مرقوم غائله سنی دلخواه اصابت اکتناه داورانه‌م اوزره بتوروب حقنده دائما مبذول وبیدریغ اولان دعای خیر سریع التأثیر شهریارانه‌مه تکرار بتکرار نائلیت وتوجهات محاسن آیات شاهانه‌مه برقاتدخی مظهریت ایله بالجمله وزرای دولت وارکان سلطنتمه فائق وصدهذار آفرین وتحسینه لایق اولمالکله ذات غیرت سماتك همیشه ایکی عالمده بهره‌مند وکامبین ویوزك آق وقلیجك کسکین اولسون سنك قدر وحیثیت وکمال صدق واستقامت وانواع اوصاف محمدت جهتیله سائر اصدقای سلطنت سنیه‌م بیننده امتیاز کسب ایتمش اولدیغکدن ماعدا مقدما حامل مهر همایونم اولوب وکالت مطلقه‌می احراز وعنوان سردار اکرمی ایله اکتساب امتیاز ایتمش وبوآنه دکین قلادهٔ کردن حمیتك قلنان هربرخطوب جسیمه وامور عظیمه‌یی طبق مراد قدسیت معتاد داورانه‌م اوزره وجوده کتورمش وبالتخصیص مغضوب مرقومك اتمام کاریله برطاقم عباداللهی دست تعدیسندن قورتاروب قدر واعتباریکه بووجهله دخی بشقه‌جه شرف ویرمش وکمال عقل وفطانتله صنوف عواطف خدیوانه‌مه ازسرنو استحقاق استحصال ایتمش وزیر صداقت سمیرم اولوب حقکده ازهرجهت درکار وآن بآن تزایدی آشکار اولان محاسن توجهات علیهٔ شهریارانه ومکارم تعطفات سنیهٔ پادشاهانه‌م مقتضاسنجه بوندنبویله دخی عهدهٔ حمیتکه احاله وتفویض قلنان وروم ایلی والیلکنه متفرع اولان کافهٔ خصوصاتی شرع شریف وقانون منیفه تطبیقاً لایق اوزره رؤیت ایدوب شویله‌که فی‌الاصل روم ایلی والیلکی رتبه‌سنی حائز اولنلرك امر ونفوذی اقطار روم ایلینك هرطرفنه جاری

اولدیغی مثللو زمان عدالت اقتران پادشاهانه‌مده دخی بو اصوله رعایت اولنه‌رق خطهٔ روم ایلیده کائن وزرا و میرمیران وامرا ومتعینان ومجموع خاندانك اولدقلری محلاره امر ونفوذینی اجرا ایله ودیعهٔ جناب خالق البرایا اولان فقرا وضعفانك حمایت وصیانت وکمال آسایش واستراحتلری خصوصنده طرف طرف اعتنا ودقت وجناب نعم المآب تاجدارانه‌م خلیفهٔ حضرت سید المرسلین وشهنشاه روی زمین اولوب (اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) نص جلیلی اوزره امر وفرمان ملوکانه‌مه اطاعت جمله‌یه فریضهٔ ذمت وخلافنه جسارت دنیا وآخرتده موجب خسران وندامت اوله‌جغنی وشمدی‌یه‌دك خائن مرقوم مثللو سرکشلك ایدنلردن هیچ بری پنجهٔ قهر وغضب تاجدارانه‌مدن قورتیله مدیغی وهرحالده رضای مراحم اقتضای خدیوانه‌می تحصیلدن اوزکه حرکت وجای سلامت اولمدیغنی والحاصل خائن مرقومك رفع وازاله‌سی جهتیله مرام خیریت انجام شاهانه‌م بوندن صکره هرکس سمت صلاح وصداقته میل وسلوك ایدرك ایام عدالت اتسام خدیوانه‌مده اعلی وادنی جمله ناسك رفاه وامنیتلرینی استکمالدن عبارت ایدوکنی اعلان واشاعت ایله قاطبهٔ امور سرعسکریه‌یی وجه وجیه حسن وطور مرغوب مستحسن اوزره اداره وتمشیته صرف رویت واغور دین ودولتمده خدمت ومستقیمانه حرکت ایدنلری تلطیف وتطییب وسکا مخالفتله سوزکدن طشره چیقان اولور ایسه اومقوله‌لری مقتضای رخصت واستقلالك اوزره همان تربیه وتأدیب ایله ایفای لازمهٔ مأموریته مبادرت ایلمك مقتضای ارادهٔ شاهانه وتطییب خاطر اهلیت مظاهرك دخی مطلوب وملتزم پادشاهانه‌م اولمغله‌ شانی ذات حمیت سماتکی تلطیف وشان واعتباریکی تزیید وتضعیف ضمننده سراسره دوخته برثوب اعلا سمور مستوجب السرور خاقانی وبرقبضه شمشیر عد وتدمیر خسروانی سکا عنایت واحسانم اولوب موجود معیتلك اوله‌رق سنکله برابر بالاتفاق جانسپارانه ابراز حسن خدمت وصداقت ایلمش اولان موره والیسی دستوردن وزیرم سید محمد پاشا واغریبوز محافظی وزیرم الحاج علی پاشا وقرمان والیسی والحاقاً اقشهر واقسرای سنجاقلری متصرفی وزیرم محمد رشید پاشا وحالا اولونیه ویانیه سنجاقلری متصرفی وزیرم عمر پاشا وسابقاً اینه بختی محافظی وزیرم

سید حسن پاشا دام اجلالهمك بواغورده ساحه پیرای بروز اولان غیرت
وحمیتلری ومیرمیران کرام وسائر سرکردکان غیرت اتسامك دخی ظهور
ایدن یارارلق وخدمتلری معلوم همایون شاهانه وموجب ستایش ومحظوظیت
پادشاهانه‌م اوله‌رق طرف مستجمع المجد والشرف ملوکانه‌مدن مشار الیهمه
سراسره دخته فروه‌لر ومیرمیران وامرا وسرکردکان قوللریمه دخی بول یکلو
وقونطوش سمور کورکار وقاپوطلر وانواع شاللر کوندرلمش اولمغین اعلاناً
وافهاماً وخدمات غیورانه‌کی تحسیناً ورخصت کامله واستقلالنی تأکیداً
اشبو امر شریفم اصدار وجمله‌سنی تبلیغ وایصاله مأمور قلنسان رکاب
قرتاب ملوکانه‌مده حالا کتخدای بوابین شهر یارانه‌م ابراهیم دام مجده ایله
تسیار اولنمشدر ٠

کیفیت معلوم حمیت ملزومك اولدقده تشریفات همایونمی خطوات تعظیم
واجلال ایله تلقی واستقبال وذات حمیت سماتکه اولان کورکی دوش صداقت
پوشنه اکسا وشمشیرعد وتدمیری میان غیرتکه بند ایدرك دوام عمر ودولت
وقوام فروشوکتم دعوتنه اشتغال وقصور سراسره قاپلو کورکاری مشار
الیهمه اکسا و بول یکلو وقونطوش فروه‌لر وسائر خلعتلری میرمیران
وسرکردکانه دیله‌دیکك وجهله الباس برله شاللری دخی لایق التفات اولنلره
اعطا ایدرك لازمهٔ سپهسالاری بی اکمال ایلیوب کوره‌یم سنی مجبول ومفطور
اولدیغك امور اشنایی وصلابت وکار ازمایی وحمیت مقتضاسنی بعد ازین
دخی ابراز ایله اقطار روم ایلیده مستقل بالرأی ومستبد بالامر اوله‌رق
کافهٔ موادی بروفق مطلوب رؤیت ایله ودیعة الله اولان فقرای رعیت وقطان
مملکتك بوندن بویله ظل ظلیل تاجدارانه‌مده اسوده نشین امن وراحت
اولملری اسبابنك استحصال واستکمالنه صرف لیاقت وشمدی‌یه دکین بالدفعات
مشهود اولدیغی مثللو فیما بعد دخی ظهور و بروزینه انتظار خدیوانه‌م درکار
اولان غیرت وحمیت وخیر خواهی وصداقت لوازمنی پیدرپی وجوده
کتوروب اولوجهله خدمات صادقانهٔ سابقه‌که مأثر لاحقهٔ فائقه علاوه‌سنه
بزل جل همت ولازم الانها اولان موادی دربار ابهت قرار تاجدارانه‌مه
تحریر واشارت ایلاکك بابنده ٠٠٠٠ فی اوائل ج سنه ۲۳۷

﴿ نومرو ﴾

نومرو
٣

حالت افندی ایله بربرباشی علی اغا بینلرنده جریان ایدن مخابرات خفیه تذکره‌لری

(علی اغادن حالت افندی یه تذکره)

کروه ینکیچریانك برنظام انتظام تحتنـه قونلمسی ذات شـاهانه‌نك افکار عمیقهٔ همایونلری نه‌درجه‌ده ایدوکی معلوم سنیه‌لری اولوب انجق بوکون یارین دیه‌رك عوق وتأخیر ایتدیرلمسنه بعض محذورلر اولدیغی رعنا معلوم رأفتملزوملریدر آنك ایچون هفته سکز کون طقوز ینکیچری اغاسنك تبدیلی محذور اوزره‌در کرك بوطرفدن کرك باب عالی طرفندن خصوص مذکوره برچاره کوریله‌میه‌جکی شوارالق موره جزیره‌سنك بویله بردن‌بره حرکتنده اولدقلری جزیرهٔ مذکوره‌یی وسـیله اتخـاذ ایدرك فتح وتسخیرینه موفق اولنمدقجه کروه مذکوره رأی وتدبیر اولنـه‌مبوب نیچون دولت عثمانیه‌یه برقوتسزلك ایراث وایراد ایدر وشوکا دائر برطاقم شیلرك اعذارلرنده اولنـه‌رق بروقت دخی بویله امرار وبوطرفدن دخی مسـیره‌کاه محللرینـه بنشلره تسویق ایتدیرلمسی بابنده ٠

(کذلك علی اغادن تذکره)

سلف سلاطین ماضیه‌دن سلطان احمد خان حضرتلرینك تربهٔ شریفه‌لرنده عطرناك اولان کنیج سلطان عثمـان حضرتلرینك دملی کوملکنی جابجـا خزینـه‌دن جلب ایله منظور همـایونلری اولوب جدمزدن بویله کنیج پادشاهی کروه ینکیچری یدی قله‌ده حل ایتمشـلر دیه‌رك اه انین اوزره‌درلر ماده بونلرك سیف ایله تربیه‌لری الزم بوکیجه اثنای صحبتده اصرار همایونلرندن ایوجـه اکلامش اولدیغمدن کروه ینکیچریانك زمان ماضیه‌ده پك چـوق او یغونسزلقلری بعض تواریخده مسطور ومقید ایسه ده شوزمانده دفعلری رعـا اکلاشیلورحتی مسقو وفرانسـه دولتلرینك غلطه‌ده ساکن اولدقلری سرایلری جوارلرنده عثمانلی عقارندن بعض عقـارك زیاده بها ایله النوب سرای مذکورلره علاوه ایتـدیریله‌رك توسـیع ایتدیره‌جکلری دولتعلیه‌یه قرال مسفورلر طرفندن برنامه کوندرلمش‌و بو تکلیف مالایطاق کورندیکندن

يعنى مآل نامه دولتعليه عقار مذكوره مساعده بيورمسى وكندو تبعه‌لرندن رنجبر وتجارلريني چالشديره‌جكلرى بوخصوصه مجلس وكلاقرار و برميوب چار ناچار اولور اولماز صره‌لرندن بالاطراف عرض اولنديغى معلوم چاكرى اولدقده ذات شاهانه رأى عاجزى‌يه محول بيورمش صدراعظم حضرتلريله بالمخابره كيفيت كروه يكيچرى‌يه بيلديرلدكده الچيلر پازاركونى مجلسه جلب اولنه‌رق كروه مذكورك ضابطلرى دخى جلب ايله نامهٔ مذكورك مآلنى ضابطان مرقوملر اكلادقلرى جهتله همان سفيرلره قطعى المفاد جواب ويرلمش شمدى شو ارالق يكيچرينك تربيه‌لرى بروجهله تجويز ايديله‌مز امرار وقتدن غيرى چاره كوريله‌مز كرچه كروه مذكوره خصوصى معتنا حواله اولنمامش اوليدى الچيلره مساعده‌دن بشقه‌شى كوستريله‌ميوب انجق كروه مذكور بو بابده و بوكا مماثل ايشلرده ايشه كوجه وخرج وحوايجه سورولور بركروهدر ثانياً تربيه‌لرينك زمانى كچورلمكدر كيفيت معلوم دولتلرى بيورلمق بابنده .

(كذلك على اغادن حالت افندى‌يه تذكره)

شوكتلو افندمز حضرتلرى فرمان بيوررلركه موره جزيره‌سنك دكزطرفندن محافظه‌سيچون مصر واليسى محمد على پاشا قوللرينك دونمای جسيم ايله مأمور اولنمسى قريحهٔ شاهانه‌لرندن مناسب همايون بيوريلوب عجب حالت افندى قولمز تدبير همايونمزى انسب كورورلرمى ديو قوللرينه امر ملوكانه بيوريلوب بوچاكرلريده خاكپاى ولى‌النعميلرينه بالاطراف تحرير اولنمسى تجويز بيورلدقده تذكرهٔ محبى تحريرينه اجتسار قلنمشدر اولبابده

(حالت افنديدن جواب)

موره جزيره‌سنك كونبكون دولتعليه‌يه قارشو طورملرى وفساد عظيملرى ملاحظهٔ همايون بيورلمقده اولديغى و بونك چاره‌سيچون مصر واليسى محمد على پاشا قوللرى جزيرهٔ مذكوره‌يه دونمای جسيم ايله مأموريتلرى طرف شاهانه‌دن تنسيب بيورلديغى و بو قوللرينك دخى خصوص مذكور حقنده اولان تذكرهٔ عليه‌لرى مآلى معلومز اولدى شو التفات شاهانه‌نك تشكرندن عاجز وقاصر اولوب انجق رأى وتدبير ذات شاهانه‌لرينكدر ربمز تعالى وتقدس حضرتلرى جناب تاجداريلريني هرحالده موفق بالخير بيورسون آمين اولبابده .

(علی اغادن حالت افندی‌یه تذکره)

اسبق چاوشباشی حسنی بکك موره سر عسکری دولتلو ابراهیم پاشا حضرتلری طرفنه باخط همایون کوندرلمسی مراد حضرت پادشاهی بیورلمش هر نقدر موره سنجاغنك فتح وتسخیری ایچون ایسه ده یکیچری اوجاغنك برنظام وانتظام تحتنه قونلمسی کیفیتی افندیٔ مومی الیه ایله پاشای مشار الیه خفیجه مکالمه ایتمز یده مصمم ومحقق ایدوکی بالاطراف جناب شهنشاهیدن اکلامش اولدیغمدن و بورأی وتدبیرده رئیس الکتاب جانب افندیدندر اوجاق مذکورك لغو و باخود صورت آخرله قوللانلمسی کیفیتی یکرمی یدی تاریخندن بروجناب والالری متعهد اولنمش ایدی بوتاریخدنبرو برثمرهٔ نافعه سی مشاهدهٔ تاجداری اولمدیغندن وکوره میه جکاری دخی ملاحظهٔ همایون بیورلدیغندن وکونکون مطالعهٔ عمیقه دن خالی اولمدقلرندن وکیفیت بوشیرازه ده ایکن جزیرهٔ مذکوره ده بوحالده اولدیغندن جناب پادشاهیده بویله برشجیع وزیرینك اصول وفروعنی تحصیل وارائه سی دخی نه مرکزده اوله جغی ذات دولتلرینك اهمال وامتناع سامیلرندن نشئت ایتدیکندن ذات ملوکانه ده معتمد علیه ذوات طرفنه عائد وراجع کوستریر ایشته افندم ظن عاجزانه مه کوره بوخصوص کتاب مومی الیهك رأی وتدبیرلرینه محول قلنمش اولمغله بیان حاله ابتدار اولندی ٠

(حالت افندیدن علی اغایه جواب)

اسبق چاوشباشی حسنی بکك موره جزیره سنك فتح وتسخیری ضمننده باخط همایون سرعسکرابراهیم پاشاحضرتلری جانب عالیسنه بعث وامرا بیورلدیغنه دائر و بعض یکیچری اوجاغنك برحسن نظام وانتظام تحتنه النمسی ایچون خفی مکالمه بیوریله جغی وبوکا مماثل خصوصاته دائر تذکرهٔ مخصوصهٔ دولتلری مألی موبمو معلوم پدرانه‌لری اولمش فی الواقع خفی مکالمه اولندیسه ده یعنی بر یوزدن مکالمهٔ مذکوره اوجاغ مذکورك معلوماتی یوق ملاحظه بیوریلور ایسه بوبابده ملاحظه‌نك مغایرنده افکار ایدنمش اولنور اوجاغ مذکورك قنغی زمان برحسن صورتله تسویه سی تذکر اولندیسه برهفته صکره جه انهاسی اکلاشیلور ایدی میر مومی درسعادته عزیمتندن اولجه جاسوسلر طرفندن خصوص مذکوره دائر مکالمات اکلاشیلوب وخبری بالاطراف النلدقده بروجه تفصیل خاکپای سنیه‌لرینه

تحرير واز بار اولنه جغی ضمننده ترقیم تذکره یه ابتدار اولندی اولبابده ٠

نومرو

٤

دولتعلیه ایله ایران دولتی بیننده عقد اولنان مصالحه نامه صورتی

الحمدلله المحمود فعاله المحدود على خلفائه بره وافضاله الذى خص كثيرا من السلاطين بتاج العزة والتمكين غيران حميد العواقب فيهم سعيد المواهب والمناقب رغب على السلم كافة المؤمنين سيما اساطين ملوك هذا الدين المبين بيدانه لايوفق به الامن استنارله الضمير وصفى عنه السمير سبحانه ماعظم شانه واتم برهانه حيث ابرز بين الدولتين مااستتر من عهود الوفاق بعدما ابدى الشقاق نواجذه وانجز للحفرتين ماانتظر من عهود الابتلاف غب ماكشف مصاف الخلاف ثغوره ومنافذه فنزع بلطفه مافى الصدور من غل ونفور ثم الف بين القلوب وصرف الكروب عن سكان الجيوب حتى اصبحو بنعمته اخوانا على سرور الامن والمصافاة وامست عيون الفتن عميانا بعدما اكتحل مراود وسنة البدع والمناواة نشكره على ماسهل لاودائه طريق الجهاد فى سبيله على اعدائه اهل الشرك وقبله بتحقق ترغيب اجل المرسلين امة فى الاتحاد لتحصين حوزة المسلمين حيث ارشدهم الى اعلاء كلمته ولوائهم بقوله (والمؤمنون يدواحدة على من سواهم) وايدهم باخباره (اصلاح ذات البين شعبة من شعب النبوة) وبشرهم به مدى الدهر اصالة وغدوة صلى الله تعالى عليه وعلى اله وصحبه الطاهرين وجنده وحزبه وسلم وشرف وكرم ماتصالح من اتباعه حواقين العالم ٠ پس حقايق جامعة الاثار منت وسپاس ودقايق لامعة الانوار درود بی قیاس اول پادشاه لایزال ومالك الملك بی زوال جل عن درك الادراك مثال ذاته وعز من ان يبلغه السماك كمال صفاته حضرتلرينك دركاه جلال عظمت وباركاه جمال وصمدانيتنه تقديم اولنور كه استقسات اجناس ممكنات واصولات انواع مباهاتی ايجاد وابداع ومظهر احسن وتقويم اولان نوع كريم انسانی انشا واختراع ايدوب برموجب

مدلول (ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات) تقـدير مراتب وكمالات تميز تفاوت ذوات ايلـدى ٠

(جهان متفق برالهتيش ❊ فرومانده در كنه ماهيتش
نه براوج ذاتش پرد مرغ فهم ❊ نه برذيل وصفش رسد دست وهم)

ونقود صلوات متصلة الورود وعقود نيرات تحيات مشك اندود اول سرور انبيا وقافله سالار معشر اصفيا واضع احكام شريعت ودين قائد كتيبهٔ انبيا ومرسـلين عليه من التسليمات اسـناها ومن التكريمات اعـلاها وانماها حضرتلرينك منبع فيضيان انوار هدايت ومنهل فوران انهار عنايت اولان تربهٔ منوره وروضهٔ مطهره‌لرينه نثار قلنوركه (المؤمنون كرجل واحد) نصى ايله ترصيع اركان وفاق مسلمين و (المؤمنون كالبنيان يشد بعضهم بعضـا) ترفيع ايوان اتفاق موحدين ايلدى ٠

(رسول عرب شاه امى لقب ❊ دليل عجم رهنماى عرب
از وجت دين مكمل شـده ❊ بمهر نبوت مسجل شده)

درود نامعدود وغرر غرائب سرود تعظيمات غير محدود اول يكه تازان (السابقون السابقون) وپيشوايان (اولئك المقربون) اولان اخيار مهاجرين وانصـار حضراتنك مشاهد منوره ومراقد معطره‌لرينه ايثار اولنوركه خفاياى مزاياى سـنن سـيد المرسلينى توضيح وتبيين ايله تأكيد دعائم دين وتمهيد قواعد يقين ايلديلر ٠

(هم النجبأ الغرمن ال احمد ❊ وهم بايعوه طائعين تحت الشجر
عليهم سلام الله مالاح طائر ❊ ومالاح للسارين فى الظلم القمر)

امابعد چون اظهار شريعت غرا وايضاح مآثر ملت حنيفهٔ سمحا ايفاى حقـوق احـكام الهى واجراى امور اوامر ونواهى ايچـون بحسب تعاقب الادوار والاعصـار وتباعد الاقطار والامصـار خيار عباد حقانيت معتاددن بر بندهٔ سعـادت اعتيادك اصـطفا واختيار قلنمسى وپيشـانئ منشور لياقت واستيهالى طغراى غراى (انى جاعلك للناس اماماً) نظم شريفى ايله پيرايه‌دار اقتدار اولمسى مقتضاى حكمت بالغهٔ صمدانى ومبتغاى مشيت سـابقهٔ ربانيدر بنـاء عليه جناب خداوند خـلاق جل جـلاله عن وصمة الانتقـال والافتراق دليـل اقواى (اعدلوا هو اقرب للتقوى) ايله منافع اجلهٔ عـدالت واتصـافى اثبات وتعريف وفرمان

واجب الاذعان (اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الامر منكم) برله عامۂ انامه قبول ربقۂ مطاوعتلرين تكليف ايتمكله سالك طريقت عدل واقتصاد ومالك مملكت رشد وسداد اولان ملوك مرضى السلوك اسلامه دخى (وجعل بينكم مودة) مقتضاسنجه صفاى موارد صفوت وموالاتى تحبيب ومظاهر اتحاد (انما المؤمنون اخوة) اولان سعادتمندان ايمانى وقوع شق عصادن صيانت برله برموجب (فاصلحوا بين اخويكم) تصقيل مراياى تواد وتحابه ترغيب ضمننده مصادقت ومصافات سلاطين دين ومخادنت وموالات ملوك مؤمنين باعث اسايش بلاد ومايۂ آرامش عباد ايليوب خصوصا رتبۂ عاليۂ سلطنت كبرى وظيفۂ ساميۂ خلافت عليامزى منشور امتياز (انا جعلناك خليفة فى الارض) ايله منتهى الغاية جميع طبقات وذات قدس سماتمزى خدمت بلند مرتبت حرمين شريفين شرفهما الله تعالى الى شتات الفرقدين سعادتى ايله واصل رتبۂ اعلاى منازل ودرجات ايدوب متابعت سنت سنيۂ حضرت رسول ثقلين صلى الله تعالى عليه وسلم ومحبت ال واصحاب امام القبلتين ايله سرفراز وامر واجب الامتثال (وجاهدوا فى سبيل الله حق جهاده) موجبنجه اداى فريضۂ غزا وجهاد ايله حائز قصب السبق ميدان امتياز ايتمكله ايام دولت روز افزونمزى قرين ثبات ودوام وسلسلۂ سلطنت ابد مقرونمزى رهين استقرار واستحكام ايلدى . فلاجرم شكرا لهذه النعم تعظيم لامر الله وشفقت على خلق الله لوازمنى اجرا وايفايه دقت ذات كرامى صفاتمزه لازمۂ ذمت وواجبۂ عهدۂ همت اولمغين ولذلك يكتا سوار ميدان حماست جابكعنان حلبۂ بسالت طهمورث جنك كيكاوس فرهنك رستم حشمت اسفنديار اهنك جوهر حسام مردى وداورى سپهكش عرصۂ جمپرورى حامئ ممالك كشور ايران صفدررزم تهمتن آبروى خانان بلندمكان مالك ممالك ايران زمين حافظ البلاد عمدۂ خاقان سامى نسب زبدۂ قاآن معالى حسب فرمانفرماى كشور عجم فتحعلى شاه اناله الله ماتمناه حضورلرينه تحف ملائك پسند دعا اهدا وتقديم ونكار مدعا بووجهله لوحۂ بيانه تصوير وترسيم قلنور كه دولتعليۂ ابدى الدوامزله ايرانيان دولتى بيننده من القديم دركار اولان روابط صلح وصفوت وضوابط دوستى ومسالمت برقاچ سنه ظرفنده بعض عوارضات حدوثيله مبدل كدورت

ومؤدئ حرب وخصومت اولمش ايسه‌ده برمقتضاى جهت جامعهٔ اسلاميه بوكيفيت غير لايقه‌نك تكوننه طرفينك رضاى صميمسى اولمديغى اجلدن شورش وغوغانك اندفاع وسكونى وعباد و بلادك ارامش واستراحتى ضمننده اعادهٔ صلح وصلاحه اظهار رغبت وموافقت اولنديغنه مبنى دولتين فخيمتينك شان وشكوهنه لايق وسزا وناموس شوكت مأنوس اسلاميه‌يه شايان واحرى اولديغى وجهله حدود قديمه وعهود سابقه‌نك تمامئ ابقاسيله تجديد مصالحه‌يه مساعدهٔ سنيهٔ شاهانه‌مز ارزانى قلنه‌رق عقد وتشييد مصافاته رخصتنامهٔ همايونمز ايله حالا ارضروم واليسى ومعادن همايون امينى و بالاستقلال شرق جانبى سرعسكرى صدر اسبق دستور مكرم ومعظم مشير مفخم ومحترم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب متمم مهام الانام بالرأى الصائب ممهد بنيان الدولة والاقبال مشيد اركان السعادة والاجلال المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلى وزيرم محمد امين رؤف پاشا ادام الله تعالى اجلاله مرخص تعيين اولنمقدن ناشى مشار اليه دخى طرف شاهيلرندن مرخص ايلچى تعيين اولنان صاحب رسائل واستيفاى خاص رفعت اكتساب بسالت انتساب ميرزا محمد على زيد مجده ايله محروسهٔ ارضرومده مواد مسالمه‌يى بعدالمذاكره طرفينك مقتضاى رخصت كامله‌لرى اوزره اشبو بيك ايكيوز اوتوز سكز سنه‌سى ذى‌القعدة الشريفه‌نك اون طقوزنجى كونى تاريخيله مورخ بينلرنده مبادله ايلدكلرى ممهور ومعمول به تمسكار منطوقى اوزره عقد وتوثيق اولنان اساس وشرط وموادركه عينيله ذكر و بيان وشرح وعيان قلنور ٠

(اساس)

بيك يوز اللى طقوز تاريخنده واقع مصالحه عهدنامه‌سى موجبنجه حدود وسنور قديمه وشرائط سابقه‌كه حجاج وتجار وفرارى ردى واسرا سبيلى تخليه‌سى وطرفيندن شخص معين اقامتى وترضيه ماده‌لريدر تماما وكاملا بين الدولتين العليتين باقى ومرعى ومعتبر طوتيلوب اركاننه وجها من الوجوه خلل عارض اولميه ودولتين عليتين بيننده شرائط دوستى ومقتضاى الفت ومحبت هميشه دركار اوله ٠

(شرط)

فيما بعد صمصام آشوب وخصام درنيام اولوب دولتين عليتين بيننده مؤدئ برودت وكدورت ومنافئ سلم وصفوت معامله وقوعى تجويز اولنميه وحدود قديمهٔ دولتعليه داخلنده اولوب كركك حرب اثناسنده وكرك حربدن مقدم دولت فخيمهٔ ايران يدينه چكمش اولان بالجمله قلاع واراضى وقضا وقصبات وقرى تاريخ مصالحه ده بولنان هيئتله مبادله قلنان تمسكلر تاريخندن اعتباراً التمش كون ختامنه قدر طرف دولتعليه يه تماما تسليم اولنه وبومصالحهٔ خيريه يه حرمة طرفينده اولان كرفتارانك بلا كتم واخفا سبيللرى تخليه واثناى راهده محتاج اولدقلرى مأكولاتلرى اعطا قلنه رق طرفين سرحدلرينه ايصال قلنه ٠

(مادهٔ اولى)

هيچ بردولتك امور داخليه سنه اخر دولتك مداخله سى جائز اولمامغله فيمابعد كرك بغداد جانبنده كردستان طرفلرينه وكرك بالجمله حدودداخلنده بولنان محلاره وكردستان سنجاقلرى توجيهاتنه سببا من الاسباب ووجها من الوجوه دولت ايرانيه طرفندن مداخله وتجاوز وتعرض وسابق ولاحق سنجاق متصرفلرى حقنده تصحب اولنميه ٠ وحوالئ مذكوره اهاليسندن طرفينك يايلاق وقشلاقلرينه كچن اولورايسه يايلاق وقشلاق رسوم عاديه سى نزاعى ودعاوئ سائره لرى وقوعنده عاليحضرت قمرطلعت دريكتاى كامكارى جوهر بيهمتاى افسر شهامت بختيارى ايران دولتى ولى عهدى شهزادهٔ جوانبخت عباس ميرزا عاليجاه انارالله مصابيح اقباله كماتمناه ايله بغداد واليسى بيننده مخابره اولنه رق تكون ايدن نزاعك رفعيله بين الدولتين مستلزم كدورت اوله جق حالات وقوعى تجويز اولنميه ٠

(مادهٔ ثانيه)

اهالئ ايراندن كعبهٔ مكرمه يه ومدينهٔ منوره وسائر بلاد اسلاميه يه كلوب كيدنلره حجاج وزوار روم واهالئ سائرهٔ بلاد اسلاميه مثللو معامله بالمجامله اولنوب كندولردن دوريه ناميله وخلاف شرع وقانون سائر وجهله نسنه مطالبه اولنميوب وكذلك عتبات عليه زوارينك مادامكه يدلرنده تجارت مالى اولميه انلردن باج طلب اولنمامق وبدنده

تجارت مالی اولنلرك حسابی اوزره كمركلری برمعتاد النوب زیاده طلب اولنمامق واولطرفلردن دخی دولتعلیه تجار واهالیسنه بووجهله معامله قلنمق شرائط سابقه مقتضاسندن اولمغله فیمابعد دولت ایرانیه حجاج وتجاری حقنده اشبو شروط قدیمه‌نك تنفیذ واجراسنه دولتعلیه ووزرای عظام ومیر الحاج ومیر میران كرام وسائر ضابطان وحكامی طرفلرندن كمال دقت ورعایت وشام شریفدن حرمین محترمینه واروب كلنجه صرهٔ همایون امینی طرفندن دخی نظارت اولنه‌رق خلاف شرط برنسنه آلنمیوب حمایتلرینه همت اولنه وبونلرك تكون ایدن نزاعلری صرهٔ همایون امینی نظارتی وایچلرندن معتمدی معرفتیله رؤیت قلنه ودولت فخیمهٔ ایران شاهی حضرتلرینك وشهزاده‌لرك حرملرندن وسائر اكابر دولت ایرانیه‌دن حج شریفه وعتبات عالیه زیارتنه كیدنلره حاللرینه كوره حرمت اولنه وكذلك دولت ایرانیه تجارینك رسومات كمركلری خصوصنده تبعهٔ سلطنت سنیه‌دن اولان اهل اسلام تجارینه نوجهله معامله اولنور ایسه اولوجهله معامله اولنه ۰ وتجارتماللرندن بردفعه یوزده درت غروش كمركلری آلندقدن صكره یدلرینه اعطا اولنان ادا تذكره‌سنه مخالف آخر محلده دخی ید آخره دور اولمدقچه تكرار كمرك طلب اولنمیه وایران تجاری لاجل التجاره كتوردكلری كراس چبوغی دولتعلیه‌ده ممنوع اولان انحصار بیع وشرا موجبنجه دیلدیكنه بیع ایلیه ودولتعلیه تجار وتبعه واهالیسندن ایران دولتی ممالكنه وایران دولتی تجاروتبعه واهالیسندن دولتعلیه ممالكنه امد شد ایدنلر حقنده برمقتضای جهت جامعهٔ اسلامیه دوستانه معامله اولنوب ایذا واضراردن محفوظ اوله‌لر ۰

(مادهٔ ثالثه)

بین الدولتین متنازع فیها اولان حیدرانلی وسبیكلی عشیرتلرندن الیوم دولتعلیه طوپراغنده بولنانلر بوطرفده اولدقچه ایران حدودینه تجاوز ایله خسارت ایدرلر ایسه منع وتربیه‌سنه سرحدات دولتعلیه مأمورلری طرفندن دقت اولنوب اگر تجاوزی حركتدن بونلر فراغت ایتمز وسرحدات مأمورلری طرفندن تقید اولنه‌مز ایسه بعدازین تصحبلرندن كف ید اولنه واكر كندو رضا واختیارلریله ینه ایران الكاسنه كچرلر ایسه دولتعلیه بونلری منع ایتمیوب واولطرفه كچدكدن صكره تكرار دولتعلیه طرفنه كچرلر

ایسه قطعا تصحب وقبول اولنمیه واکر بونلر ایران طرفنه چکرلر ایسه دولتعلیه حدودینه تجاوز وخسارت ایلدکلری حالده دولت ایرانیه سرحداتی ضابطانی منع تجاوز وتسلطلرینه دقت ایلیه .

(مادهٔ رابعه)

برموجب شرط قدیم دولتین علیتین فراریلری تصحب وقبول اولنمیه وکذلك دولتعلیه طرفندن دولت ایرانیه جانبنه ودولت ایرانیه جانبندن دولتعلیه طرفنه عشائر وایلاتدن چکنلر تصحب وقبول قلنمیه

(مادهٔ خامسه)

دار السلطنت العلیه وسائر ممالك دولتعلیه دن ایران تجارینك معرفت شرعله دفتر اولندرق حفظ وتوقیف اولنان اموال واشیالری تاریخ تمسکدن التمش کون ختامنده بولندقلری محللرده مقدم ترقیم اولنان دفترلر موجبنجه ینه معرفت شرعله وایران ایلچیسی معرفتیله اصحابنه تسلیم اولنه واموال محفوظه دن ماعدا خصومت وقوعی اثناسنده ممالك دولتعلیه ده بولنان حجاج وتجار واهالیٔ ایراندن بعض وزرا وسائر ضابطان طرفلرندن جبراً النمش اولان اموال وار ایسه تعیین ایده جکلری وکیلاری معرفتیله محللرنده بعد الثبوت الشرعی تحصیلنه همت اولنمق اوزره لدی الافاده فرمان عالی ویریله .

(مادهٔ سادسه)

دولتعلیه ممالکنده ایرانلودن بلاولد فوت اولنلرك وصیٔ شرعیسی اولمدیغی حالده بیت الماله مأمور اولنلر ترکهٔ متوفایی معرفت شرعله سجله بعد القید برمأمن محلده عینیله برسنه حفظ ایلیه وارثی یاخود وکیل شرعیسی ظهورنده برموجب دفتر اشیای مذکوره یی معرفت شرعله تسلیم ایلیوب رسوم عادیه سی واشیا حفظ اولنان محلك کراسی النه ومحفوظ اولان اشیا حریق وبومثلو قضا سببیله تلف اولور ایسه ادعا اولنمیه برسنه مدت مرورنده وارث ووصی ویاخود وکیلی ظهور ایلمز ایسه ترکهٔ محفوظه بیت المالدن فروخت اولنوب ثمنی حفظ اولنه ودولتعلیه ممالکی اهالیسندن دخی ایران دولتی ممالکنده وفات ایدن بولنور ایسه بووجهله معامله قلنه .

(مادهٔ سابعه)

شرط سابق اوزره ایکی دولتك دوستلغنی تأیید ایچون هر اوچ سنه ده

برشخص دولتعلیه طرفندن دولت ایرانیه‌ده ودولت ایرانیه طرفندن دولتعلیه‌ده مقیم اوله دولتین علیتین تبعه‌سندن اولوب بوحرب اثناسنده طرفینه یچوب اسائت ایتمش اولنلرك حقنده شو مصالحهٔ خیریه‌یه حرمة بواسائلری ضمننده معاملهٔ سیاست اولنمیه ٠

(خاتمه)

بالاده مذکور اساس وشرط ومواد برمنوال محرر بالمذاکره قرار ویریلوب طرفیندن قبول اولنمش وطرفیندن ایراد وادعا اولنان استرداد اموال مغصوبه وضایعات وتضمین مصارفات حربیه خصوصلرنده مضی مامضی دینلمك اوزره صرف نظر قلنمش وطرفیندن مبادله‌سی معتاد اولان تصدیقنامه‌لر اورته ایلچیلر واسطه‌سیله اشبو تمسك تاریخندن اعتباراً التمش کون ختامنده رأس حدودده بربریله ملاقات ایدرك طرفینك دربار سعادت قرارینه ایصال وتسلیم اولنمق تنسیب قلنمش اولمغله بووجهله عقد وتجدید اولنان مصالحهٔ خیریه ومسالمت حقیقیه تاریخ تمسکدن اعتباراً مرعی ومعتبرواز هرجهت نائرهٔ کدورت وخصومت ممنوع ومنطفی قلنوب دوستلغه منافی واشبو شروط وعهودمقصوده‌ومربوطه‌نك خلافی جانبندن وضع وحرکت‌ومعامله وکیفیت وقوعی تجویز اولنمامق اوزره بالتراضی قول وقرار اولندیغنی مشعر سفیر کبخانیلری جانبندن ویرلمش اولان تمسك مذکور دربار خلافت قرار ملوکانه‌مزه وارد اولوب قاعدهٔ قدیمهٔ دولت روز افزون ودیدنهٔ مستدیمهٔ سلطنت ابد مقرونمز اوزره دستور اکرم مشیر افخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام بالرأی الصائب ممهد بنیان الدولة والاقبال مشید ارکان السعادة والاجلال مکمل ناموس السلطنت العظمی مرتب مراتب الخلافة الکبری المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلی حالا صدر اعظم ستوده شیم ووکیل مطلق قوی الهمم السید علی پاشا ادام الله تعالی اجلاله وضاعف بالتأیید اقتداره واقباله معرفتیله درکاه معلا پناهمزه عرض وتلخیص برله درونده ثبت وتحریر واملا وتسطیر اولنان کلماته علم عالمشمول ملوکانه‌مز محیط وشامل اوله‌رق نزد همایون پادشاهانه‌مده دخی قرین قبول اولمغین شرفجنش صدور اولان خط همایون ظلیت مقرونمز موجبجه اشبو تصدیقنامهٔ سداد علامهٔ خدیوانه مزی اصدار وتبلیغ وایصال ایلمك اوزره

سفیر نصب وتعیین قلنان حالا اناطولی محاسبه جیسی افتخار الاماجد والاعیان محمد نجیب دام مجده ایله تسـیار اولنمشدر . ایمدی طرف شاهیلرندن وولی عهدلری شهزادهٔ مشارالیه وسـائر اعقاب خصوصیت انتسابلری جانبندن مادامکه معقود اولان بو مصالحهٔ مبارکه شرائطنه کمالیله رعایت اولنه طرف همایون خلافت مقرونمزدن دخی عهد وسـوکند ومیثاق برومند ایله تأیید روابط صلح وآشتی وتأکید ضوابط سلم ودوستی ایدرزکه فیما بعد جانب سنی المناقب شـهریارانه واخلاف نصفت اتصاف ملوکانه مزدن وزرای عظام وخدام عالیمقاممزدن کائنا من کان هیچ فردسر موخلافنه حرکت ایلمیه . باقی همواره قوائم دعائم سریر شاهی استوار وقواعد اریکهٔ جمجاهیٔ حشمت پناهی برقرار باد بالنبی واله الاطهار واصحابه الاخیار من المهاجرین والانصار .

(تا از برای نظم مصالح درین جهان ❊ کس رادرون پردهٔ تقدیر نیست کار)

(دوران آشتی که نظام جهان ازوست ❊ باد ابفضـل حق ابدالد هر پایدار)

حرر فی اواسط ذی الحجة الشریفه لسنه ثمان وثلثین وماتین والف .

نومرو

(٥)

❊ غالب پاشانك صدارتنه دائر صادر اولان خط همایون ❊

سـنکه صدر اعظم ووکیل مطلق صداقت علیم محمد سـعید غالب پاشاسن سـنی سلام سـلامت انجام ملوکانه مله تلطیف ایلدکـدن صکره معلومك اولسونکه سلفك علی پاشانك مزاجنده بطائت ورخاوت اولدیغندن ابتدای نصبندنبرو برمصلحته لایقیله طورانه میوب موفق اوله مدیغندن عزل ودفعی لازم کلمکله بو دفعه عزل اولنوب سـن مدت مدیده دنبرو امور جسیـه ده استخدام ایله دولتعلیه مك هر بر حال واصولنه واقف واوته دنبرو صداقت واستقامتله معروف ومتصف اولدیغکدن بالاستقلال سنی صدر اعظم نصب وتعیین ایدوب وکالت مطلقه می عهدهٔ لیاقت واستیهالکه احاله وتفویض ایلدم جمله امور یکی شرع شریفه وقانون منیفه تطبیق ایله رؤیت ومصالح لازمه یی وقتیله تنظیمه سعی وغیرت ایلیه سین حق تعالی هر حالده معین اولوب توفیقات علیه سنه مظهر وقرین ایلیه آمین موره مصلحتنك شمدی یه دك قرین حسن ختام اوله مامسی مأمورلرك عدم غیرتلرندن نشأت ایلدیکی ظاهر اولمغله بمنه تعـالی بوندن بویله براو بحرا بالاتفاق لازم کلان سـعی وغیرت وتدبیر

وحركتده بروجهله قصور اولنميوب اشقياى رومك تسلطنده اولان بلاد وقلاعك قريبا وكليا نزع وتخليص ايله شوموره مصلحتنك قرين حسن ختام اولمسى اسبابنك استحصالنه واستانۀ سعادتم سكنه سنك محتاج اولدقلرى ارزاق واقواتك وقت وزمانيله جلب وجمع اولنه رق بركونه مضايقه چكلميوب راحت واسايشلرى حصولنه اقدام تام ايليه سين ربم تعالى حضرتلرى حبيب كبرياسى حرمتنه مصالح دولتعليه مزه سهولت وهرحالده سنى خيره الت ايليه آمين ٠

نومرو

(٦)

اجمال عهد نامۀ ساردنيا

برنجى ماده   دولتعليه ايله ساردنيا قرالى بيننده سائر دول متحابه مثللو عقد معاهده اولنمغله طرفينك تجار وتبعه سى وتجارت سفائنى جانبينه كمال امن وسلامتله امدشد ايدوب حمايت وصيانت اولنه ٠

ايكنجى ماده   طرفين تبعه وتجارينك غيراز ممنوع امتعه لرندن ايكى طرفده سائر مستأمنلر مثللو انجق يوزده اوچ غروش حسابيله رسم كمرك النه ٠

اوچنجى ماده   ممالك محروسه محصولاتندن ممنوع ولازم اولان امتعه واشيادن ماعدالرينك نقل واخراجنده ساردنيا تجارينه دخى سائر مستأمنين كبى رخصت ويريله ٠

دردنجى ماده   ممالك محروسه ده ساردنيا تبعه سنه كوره موقع تجارت اولوب مصالحلرينى رؤيت ضمننده بالذات قونسلوس ياخود وكيللرى بولنمسنك لزومى تبين ايدن محلكده كندو جنسلرندن برمعتاد امتيازات ومعافياتى حاوى لازم كلان برذات واوامر عليه اعطاسيله قونسلوس ووكيللرى اقامه اولنوب دولتعليه جانبندن دخى امتيازات لايقه لريله ممتاز اوله رق ساردنيا مملكتلرنده لدى الايجاب شهبندرلر ووكيللرى نصب وتعيين اولنه ٠

بشنجى ماده   طرفيندن نصب اولنه جق شهبندر وقونسلوس ووكيللرى يدلرنده اولان تعرفه لر اوزره كندى تجار وتبعه لرينك ممالك محروسه ايسكله لرينه وساردنيا ليمانلرينه نقل واخراج ايلدكلرى امتعه دن شهبندرلك وقونسلوسلق رسمى ادا ايده لر ٠

التنجی ماده   ساردنیا تبعه‌سی قدس شریف وسائر ممالك محروسة الممالكدن برای تجارت وسیاحت قنغی محله کیدرسه سالماً وامناً ایاب وذهابلرینه ممانعت اولنماق بابنده یدلرینه اوامر علیه اعطا اولنه ·

یدنجی ماده   ساردنیا تبعه‌سندن بری ممالك محروسه‌ده فوت اولدقده ترکه‌سی معرفت شرعله تحریر اولنوب بادفتر ممضی ورثه‌سنه ایصال اولنمق اوزره قونسلوس اخذ وقونسلوس بولنمدیغی حالده قریب محلده بولنان قونسلوسه تسلیم وساردنیا ممالکنده دولتعلیه تبعه ورعایاسی حقنده بو معامله اجرا اولنه ·

سکزنجی ماده   ساردنیا تبعه‌سی بیننده ظهور ایدن منازعات ایلچی یاخود قونسلوس معرفتیله رؤیت اولنوب تبعهٔ مذکوره ایله دولتعلیه تبعه‌سی بیننده دعوی ونزاع وقوع بولدقده شرعله ترجمانی حاضر اولدیغی حالده کورلوب درت بیك اقچه دن زیاده‌سی استانهٔ علیه‌ده فصل اولنه ·

طقوزنجی ماده   ممالك محروسه‌یه امدشد ایدن ساردنیالولر کندو حاللرنده تجارتلریله مشغول اولوب برکونه تهمت وقباحتلری متحقق اولمدقجه حکام وضابطان وسائردن بلا موجب تعرض اولنمیوب تهمتلری وقوعنده سائر مستأمن حقلرنده اولدیغی کبی ایلچی وقونسلوسلرینك انضمام معرفتلریله اقتضای تأدیبلری اجرا اولنه ·

اونجی ماده   طرفینك سفائن حربیه‌لری قاعدهٔ بحریه اوزره یکدیکره لدی التصادف اظهار دوستی ایدوب وکذلك جانبینك تجارتکنه‌لرینه راست کلدکلرنده معامله بالمجامله اجرا اولنه وایکی طرفك سفائن تجاری جانبینك لیمان وسواحلنه ورودلرنده طرفینك نظارت ملکیه‌سنه موافقت ایده ·

اون برنجی ماده   ساردنیا تبعه‌سندن بری شرف اسلام ایله مشرف اولدیغی حالده ترجمانی مواجهه‌سنده بالاستنطاق اخره دیون مثبته‌سی اولدیغی صورتده شرعاً رؤیت وتنظیم اولنه ·

اون ایکنجی ماده   ممالك محروسه‌ده مقیم ساردنیالونك قونسلوسلری ووکیللری وبرای تجارت امدشد ایدن تبعه‌سی جزیه وباج وتکالیف سائره‌دن معاف اوله‌لر ·

اون اوچنجی ماده   ممالك محروسه‌یه ایاب وذهاب ایدن تجاری ساردنیا بیراغی کشاد ایدوب دول سائره بیراغنی استعمال ایتمامك وسائر دول

وجنس اخره ورعایایه ساردنیا بیراغنی و یرمامك وایلچی وقونسلوس
ووکیلاری دولتعلیه رعایاسنه پاتنته اعطا ایتمیوب خفی وجلی حمایت ایتمامك
اوزره قرار و یرلمکله اشبو اصوله منافی وضع وحرکته جواز
کوسترلمیه ·

اون دردنجی ماده ممالك محروسه‌ده ساردنیا قرالی طرفندن اقامه
اولنه‌جق ایلچی وقونسلوسلره دوستلغه لایق امتیازات دول سائره‌ٔ
متحابه حقلرنده اولدیغی وجهله کاملا اجرا اولنوب ومقابله بالمثل اوله‌رق
ساردنیا ممالکنده اقامت ایده‌جك دولتعلیه شهبندر ووکیلاری حقلرنده
دخی امتیازات وحقوق ومعافیات اصولی جاری اوله ·

اون بشنجی ماده دوستلق وتجارتی حاوی مواد مذکوره طرفیندن
بعد الامضا والتصدیق خلافی وضع وحرکته جواز و یرلمیوب کماینبغی
مرعی ومعتبر وعلی الدوام دستور العمل طوتیله ·

(خاتمه)

دولتعلیه ایله ساردنیا قرالی بیننده عقد اولنان معاهدهٔ مذکوره بلا خلل
حفظ ومراعات اولنمق اوزره تصدیق خصوصنه امضا تاریخندن
درت ماه مدت مهلت تعیین اولنمغله ممکن ایسه دخی اوالجه اشبو معاهده
نظام پذیر اولوب درسعادتده طرفین مرخصلری معرفتیله مبادله اولنه ·

نومرو

(٧)

﴿ تعلیم صبیان حقنده فرمان عالی ﴾

جمله‌یه معلومدرکه امت محمددنم دیان کافهٔ اهل اسلامه کوره ابتدا شرائط
اسلامیه‌یی وعقاید دینیه‌سنی اوکرنوب بیلمك بعده اکتساب معیشت ایچون
قنغی درلکه سلوك ایده‌جك ایسه ایتمك والحاصل هر برشیدن اول ضروریات
دینیه‌یی اوکرنمکلکی اومور دنیویه‌نك جمله‌سنه تقدیم ایلمك لازم ایکن
برزماندنبرو اکثر ناس انالرینك وبابالرینك سیئه‌سی اوله‌رق کندولری
قالدقلری مثللو اولادلرینك جاهل قالمسنی دوشنمیه‌رك ورزاق عالم اولان
حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه عدم توکل ایله همان اقچه قزانمق داعیه‌سنه
دوشه‌رك چوجقلری بش التی یاشنه واردیغی کبی مکتبدن الوب اهل
حرف یاننه شاکرد لکه و یردکلرندن اومقوله صبیلر کوچکدن جهالتله

بیو یوب سکره دخی اوقو یوب اوکرنمکلکه هوس ایتمدکلرینه بناءً وزرووباللری
انالرینك و بابالرینك بو یننه اولوب یوم قیامتده برطرفدن بونلر کرفتار مسئولیت
و برطرفدن کندولری دوچار خزی وندامت اوله جقلرندن بشقه معاذالله
تعالی زمانه یی جهالت استیعابیله اکثر خلق دیانتدن بیخبر اولدقلرندن
بوکیفیت نصرتسزلکه سبب مستقل اولوب عصمنا الله تعالی بویله کیدرسه
من قبل الرحمن تربیهٔ شدیده یی مستلزم اوله جغی ارباب بصیرته ظاهر
وهویدا اولمقدن ناشی عباد مسلمینی اومثللو دنیا واخرت عقوبتندن تخلیص
وصیانت لازم کلمکله ایمدی امردینده شرم واستحیا جائز اولمدیغنه بناءً
شمدی یه قدر جاهل قالمش اولان کنج واختیار بالجمله امت محمد جاهللکك
داربنده وخامتنی دوشنوب و بوبابده برندن اوتانمیه رق همان حقدن
اوتانوب کندولری بولندقلری کارکسب وصنعت وخدمتلری آره سنده
بیلمدکلری مسائل دینیه وعقاید اسلامیه لرینی دخی اوکرنوب بیلمکلکه حسب
الامکان سعی وغیرت واولوجهله کندولرینی دارین سلامتلکنه ایرکور-
مکلکه صرف وسع ومقدرت ایلملری فریضهٔ عهدهٔ دیانتلری اولدیغندن بشقه
فیما بعد هرکس اولادلرینی مراهق درجه سنه وارمدقجه وعلم حال وشرائط
اسلامیه سنی لایقیله تعلم ایتمدکجه مکتبدن الوب اوسته یه و یرمك ومراهق
اولوب اوسته یه و یرمك درجه سنه کلدکده باباسی و باباسی یوق
ایسه سائر ولیسی اولان کمسنه مراهق درجه سنده اولدیغنی اکر استانبول
سکنه سندن ایسه استانبول قاضیسی اولان افندی طرفنده واکر ایوب
واسکدار وغلطه سکانندن ایسه لر قاضیلری افندیلر طرفلرینه مکتب خواجه-
سیله برابر واروب وچوجغی دخی کتوروب کوستروب طرف شرعدن
یدلرینه ممهور اذن تذکره سی المق واذن تذکره سی اولمدقجه اصناف طائفه سی
شاکردلکه المامق وشاکردلکه التمقلقده اصناف کتخدالرینك دخی رأی
ومعرفتلری منضم اولمق لازمه دن اولدیغنه بناءً شاید اصنافدن بری اومقوله
تذکره سز چوجغی شاکردلکه الور و باباسی ووالده سی و برایسه اوقودیغی
مکتبك خواجه سی و یاخود محله سنك امامی طوغری قاضی افندیلره
خبر و یرمك وقاضی افندیلر دخی بوکیفیت احیای دین مبین قضیه سنه مبنی
اولدیغندن طرفلرندن تحری اولنه رق اذن تذکره سی المقسزین صنعته
و یرلمش صبی بولنور ایسه الانی وو یرنی واول اصنافك کتخداسنی

وخبر ویرمدیکیچون مکتب خواجه‌سنی لاجل التأدیب باب عالی یه انها ایلك واناسز وباباسز یتیم چوجقلر اولو بده کمسنه‌سزلکی سببیله ضروری براوسته یاننده ویاخود برکمسنه‌نك تربیه‌سنده بولنور ایسه اوسته‌سی وکرك مربیسی اولان آدم صرف صنعت اوکرنمکلکه وخدمته حصر ایتمیه‌رك کونده ایکی دفعه مکتبه کوندروب مراهق اولنجیه قدر اوقوتدرمق وکذلك الحالة هذه اوسته‌لرده بولنان چوجقلر دخی بطبقها بونظامه داخل اوله‌رق اناسی وباباسی ویاسائر ولیسی اولانلر اوسته‌دن الوب مکتبه ویرمك وکیمسه‌سز اولنلری دخی اوسته‌لری مکتبه ویروب جاهل قالمامسنه دقت ایتمك ومکتب خواجه‌لری دخی مکتبلرده بولنان چوجقلری کوزلجه اوقودوب قرآن عظیم الشانی تعلیم عقبنده هر بر چوجغك حیثیت واستعدادینه کوره تجوید وعلم حال مثللو رساله‌لر اوقوده‌رق شرائط اسلامیه وعقاید دینیه‌لرینی اوکرنمکلکه سعی واقدام ایلك اوزره علی العموم تنبیه وایقاظ اولنمسنه ارادهٔ سنیه صدوریله کیفیت بلاد ثلثه قاضیلری افندیلره بشقه بشقه بافرمان عالی تنبیه قلنمش اولمغله سز دخی استانه‌ده کائن بالجمله محلات امامرینی ومکتب خواجه‌لرینی واصناف کتخدالرینی طرفکزه جلب ایدرك تنبیهات مذکوره‌یی کوش‌هوشلرینه تلقین وتفهیم واشبوفرمان عالینك برر ممضی صورتلرینی دخی یدلرینه اعطا برله امامر محله‌لری اهالیلرینه وکتخدالر دخی اصنافلرینه اوقویوب اکلاتمق ومکتب خواجه‌لری دخی بیلوب موجبیله عمل ایتمك اوزره جمله‌سنه کرکی کبی تنبیه وتأکیده مبادرت وبتوفیقه اشبو نظام وتنبیهاتك علی الدوام اجرا واستقراری وسائلنی استحصاله طرفکزدن دخی بالذات اهتمام ودقت ایلیه سز دیو بیورلدی ٠

نومرو

(٨)

روم پطریقی طرفندن اینه بختی جواری رعایاسنه

یازیلان عفو نامه‌نك ترجه‌سی

سزکه اغریبوز واینه بختی وترحاله وقارلی‌ایلی قضالری وحوالیلری قپتانلریسز شو وجهله انها وجمله‌کزه دعا اولنورکه برمقتضای ارادهٔ الهیه روی ارضده بولنان طوائف هر برینك زمام ضبط وربطی برپادشاه حکمدارك دمؤیدینه

مفوض اوله‌رق ظل الله فی العالم اولدقلری مثللو بزم دخی پادشاهمز وولی
نعمت بیمنتمز شوکتلو مهابتلو عظمتلو قدرتلو سلطان محمود خان افندیمز
حضرتلری ایدوکی و انجیل شریف وحواریون جنابلرینك وصایالری
مقتضاسنجه هر حالده پادشاهه اطاعت ومغایر رضاسی اولان حرکتدن
مجانبت خرستیان طائفه‌سنك واجبهٔ ذمتلری اولوب پادشاهه مخالفت
جناب حقه مخالفت اولدیغی اشکاردر قالدیکه پطریقخانه‌مز خرستیان
طائفه‌سنك سرمذهب ومقتداسی مثابه‌سنده اولمغله اولادلرینك اصول
آیینه مطابق حرکتلرندن ممنون ومخالفتلرندن کمال درجه محزون اولوب
خصوصیله عصیانه اجتسار ایدرك اسایش عامه رابطه‌سنه خلل‌و‌یرنلردن
نفرت یرله حقلرنده لعنت وجماعت خرستیاندن طرد وتبعیده مسارعت ایدر
ومرکز اطاعتده ثابتقدم ویاخود اغفال اولنه‌رق بعده نادم اولنلر حقلرنده
خیر دعالر ایدوب کالاول زمرهٔ خرستیانه ادخال واولادلغه قبول وسایهٔ
مراحموایهٔ حضرت پادشاهیده صیانت ایلر • سزکه محال مذکوره‌نك
قپتانلریسز من القدیم طرف دولتعلیه‌دن مأمور اوله‌کلدیککز قپتانلق خدمتنی
کمال صداقت واستقامت ونهایت انقیاد واطاعت ایله ایفایه بذل اقتدار یرله
رعیت دولتعلیه‌ده برقرار ومأمور اولدیغکز خدمات ایله افتخارکز درکار
ایکن بیك سکز یوز یکرمی برسنهٔ عیسویه‌سنده سزلر دخی اغفال اولنه‌رق
واجبهٔ ذمتکز اولان اطاعت سلطنت سنیه‌دن خروج یرله عصیانه جسارت
وبعده متجاسر اولدیغکز افعال وحرکات قبیحه‌دن عن صمیم القلب فراغت
ایدرك وحالا روم ایلی والیسی وسرعسکری دولتلو محمد رشید پاشا افندمز
حضرتلرینك کروه مکروه اشقیایی قهر وتدمیر وعن صمیم القلب اطاعته
رجوع واستیمان ایدنلرك جرایم کذشته‌لرینی عفو ایله کافی الاول حمایت
بیوردقلرینی مشاهده ایلیه‌رك استفه‌ده مشار الیه افندمز حضرتلری جانبنه
واروب فیمابعد رعیت واطاعت دولتعلیه‌دن سرمو انحراف ایتماملك اوزره
تعهد واستیمان ایلدیککزده اعطای رای وامان ایله جرائم سابقه‌کز عفو
بیورلمش اولدیغنی طرف پدرانه‌مزه ارسال اولنان ممضی وممهور برقطعه
مشترك مکتوبکزدن معلومز اولدقده اشبو حرکت ممدوحه‌کزدن ممنون
اوله‌رق جمله‌کزه ازجان ودل خیر دعالر اولنمش ورجال باب عالی‌یه واروب
ذکر اولنان مشترك مکتوبکزی اولیای امور افندیلرمز حضراتنك خاکپای

عاليلرینه تقدیم وبوندن بویله دوام اطـاعت وصداقتمزدن بحثله حقمزده
مراسم توصیه یی افاده ایلدیکمزده دولتعلیه دخی مجبول اولدیغی کمال رحم
وشفقت وشـعار رعیت پروری ومرحمت اقتضاسنجه ندامت واستیمانمزی
قبول وافعال سابقه مزی عفو بیورمغله اولکیدن زیاده نائل عنایت وعاطفت
اوله جغمز بی اشتباه اولمغین اشبو عفو وعنایتك شکرینی بیلوب مشـار الیه
افندمز جانبنه اولنان تعهدمز اوزره اشبو حرکت مقبوله مز سائرلرینه دخی
امثال عبرت اولمق ایچون فیمابعد صداقت واستقامته دقت ودعوات خیریهٔ
حضرت تاجداری یه مواظبت ایلمز واجبهٔ ذمتمزدن اولدیغی ونیـازمز
اوزره واقع اولان افوروزك دخی الغا قلندیغنی حاوی جماعت متره پولیدان
ایله بالاشتراك اشبو مکتوبمز تحریر وارسال اولنمشدر ·

نومرو

(٩)

❋ ایراندن عودت ایدن خزینه دار باشی زاده اسعد افندینك تقریری ❋

معلوم عالی بیورلدیغی اوزره چاکرلرینك بغداده مأموریتم ایرانلو مصلحتندن
طولایی بغداد والیسی حضرتلرینك ایران تجار وزواری حقلرنده وقوعه
کلان بدع ومحـدثات ایله مظـالم وتعدیاتی اشـتکالری ومنـازع فیه اولان
کردسـتانلر نزاعی ماده لری اولوب چاکرلری بغـداده لدی الوصول اول
امرده والئ مشار الیهك حال ومشواری وایرانلو ایله بینلرنده موجب نزاع
اولان کردستان احوالی وکردستان پاشالرینك بغداد طرفنه جلب وتألیف
وتأمینلری اسـبابنی مطالعه ایدرك حالا بابان متصرفی محمود پاشـایه مخفیاً
ومکتوماً طرف چاکرانه مدن کاغـد تحریر وکیزلو امد شد ایدن آدملرینه
انواع مواعد ووصایا بیان وایراد اولنه رق جلب وتأمینلریله بغداده کلملرینه
هرنقدر سعی واقدام اولنمش ایسه ده بروجهله امنیت واعتمادلری اولمدیغندن
کاه ایرانلو طرفندن خوفلرینی وکاه بغداد جانبندن محذورلرینی بیان ایدرك
کلمکدن اعتذار وجهت آخری ایله کسب امنیت ایده بیلسـه لر مالاً وبدناً
دولتعلیه یه ابراز خدمت وعبودیت ایده جکلرینی وایرانلو طرفنه تمـایلت
ودخالتلری ضروری وقسری اولدیغنی افاده واقرار ایلدکلرندن اشبو تألیف
ماده سـنك مرتبهٔ استحاله ده اولدیغنه جزم ویقین حاصل اوله رق ضروری
بوخصوصدن سکوت ایله بغداده وصول بندکانه مده ایران دولتی طرفندن

دخی عجاله موثوق ومعتبر بر مأمور کوندرلمسی ولی عهد ایران شهزاده
عباس میرزا طرفنه اخبار وانتظار اولنه‌رق بش ماه مرورندن صکره
کردستان پاشالرندن بر ایکی سنه‌دنبرو ایرانلو نزدنده توقیف اولنان عبدالله
پاشا معیتیله حسین قولی خان نامنده بغداده ورود ایدن مأمورلر ایله بغداد
والیسی مشار الیهك حضورنده منفرداً مجلس عقدیله بعض مذاکرات سبقت
ایتمش وایرانلو دعاویسنك بغدادده اثباتی مشار الیهك خوفندن مرتبهٔ امکانده
اولمیه‌جغنی مأمور مرقوم مواجههً سویلمش ومشار الیه دخی کلیاً وادیٔ
انکاره سلوك ایتمش ایسه‌ده ملزم ومسکت جواب اولمدیغندن وایرانلو
طرفندن بث شکوی اولنان موادك جمله‌سی صحته مقرون دکلسه‌ده کلیاً بی
اصل واساس اولمیوب مثلا برقاچ محلده ایران زوارندن باج اخذی وقایق
امراریه‌سی وجنازه‌لرینك مشهدینه دفن اولنمسنه دائر محدثات مشار الیه
طرفندن مقاطعه صورتنه قونیلوب بر کمسنه‌یه احاله والزام اولنه‌رق
چاکرلری بغداده وارنجیه‌دك اخذ ایتمکده اولدقری وکمرك رسومندن دخی
بعض نوع اشیاده یوزده درتدن زیاده النديغی واقع اولمغله ظاهر حالده
مشار الیهك وحقیقةً سلطنت سنیه‌نك ناموسنی وقایةً چاکرلری دخی اول
مبحثدن صرف نظر ایدرك بونلر امور جزئیه‌دن ودفعی ممکن اولور موادن
اولمغله اصل مصلحت دولتین بیننده اس اساس اولان کردستان ماده‌سیدر
بوخصوصده اولان مأموریتکز نه وجهله‌در دینلدکده مأمور مرقوم بنم
کردستان مصلحتنه دائر مأموریتم اولمیوب رسوم عادیه‌سنه دائر بعض
مسموعاتم وار ایسه‌ده بوخصوصك سزکله مباحثه‌سنه برکونه تعلیماتم یوقدر
جوابنی بعدالایراد بوماده‌نك نتیجه‌سی نائب السلطنه عباس میرزا جنابلرینك
حضورنده اوله‌بیله‌جکنی ومأموریت حقیقیه‌سی چاکرلرینی تبریزه کوتورمك
ایدوکنی طرف چاکری‌یه اخبار ایدوب بشقه وجهله چاره‌سی قالمدیغندن بغداد
والیسی مشار الیه ایله بالمذاکره مأمور مرقوم ایله بغداددن حرکت وسلیمانیه
اوزرندن ایرانه عزیمت اولنه‌رق اوتوز برنجی کونی حکومتکاه ولی عهد ایران
اولان تبریزه وصول بندکانه‌م میسر اولوب وشهزادهٔ مشار الیه چاکرلرینك
ورودمدن مقدم مخیمکاه شاهی اولان سلطانیه‌یه کیتمش بولندیغندن کیفیت قدوم
عاجزانه‌م قائممقامی میرزا ابو القاسم وسائر وکلاسی طرفلرندن مشار الیهه لدی
الاخبار دولتین علیتین بیننده شیرازه بند استحکام اولان سلم ومصافاتك تأسیس

وتشییدی ضمننده طرف سلطنت سنیه‌دن اشبو مأموریت بندکانه‌م مزید ممنونیت
وتبریزه وصول عاجزانه‌م بشـقه‌جه باعث محظوظیتی اولدیغندن کندوسی
تبریزه کلنجـه‌یه‌دك اقامت بندکانه‌می ورعایت ومهمانوازی خصـوصلرینی
نائبی اولان مخدومی بهرام میرزایه ومدیراامورلرینه اشعار ایدوب بوحال اوزره
چند روزمرور ایلدیکنـدن صکره شهزادهٔ مشار الیهك الیوم مدیر اموری
اولان مستوفی میرزا محمدتقی مسافر اولدیغم خانه‌یه کلوب سلطانیه‌دن شمدی
چپاروارد اولمغله نائب السلطنه‌نك سزه رقعی وار دیه‌رك برقطعه کاغد تقدیم
ایتمکین مألـنده مقدمهٔ التفات ومهمانوازی ودولتین بیننده اولان موالات
ومصافاتك فقراتی تمهیدندن صکره چاکرلریله ملاقاته کمال خواهشی وارایسه‌ده
حسب الایجـاب نزد شـاهیده اقامتی طول ودراز مدت اوله‌جغندن طرف
چاکریدن عرض اولنه‌جق مطالب هرنه ایسه افاده وبیان اولنمق اوزره مرقوم
میرزاتقی‌یی مأمور ایتمش اولدیغی محرراولوب میرزای مرقوم دخی خانه‌سنده
مجلس اوله‌جغنی اخبار ایلدیکنـدن فرداسی میرزای مرقومك خانه‌سـنه
واریلوب قاضیعسـکرلری مقامنده اولان میرزا مهدی دخی مأمور احاضر
اولدیغی حالده تخلیهٔ مجلس اولندقده میرزای مرقوم نائب السلطنه طرفندن
کندویه وارداولان فارسی العباره مکالمه‌یه مأموریت رقعی اخراج ایله قرائتنه
باشلمش ومجموعی بغداد والیسی مشار الیهك ایران تجار وزوارینه خلاف
عهـد وشروط انواع بدع ومحدثات ایله وقوع بولان تعدیاتنی مقدمکی سبقت
ایدن اشتکا موادینه برطاقم دخی علاوه وضمائم ایله یکان یکان تعداد وبیان
ایتمش اولمغین بعدالاستماع طرف چاکریدن اشـبو بیان اولنان مواد نائب
السلطنه طرفندن مقدما درسعادته انها اولنمش اولدیغندن فی الحقیقه خلاف
عهود وشروط برنسنه وار ایسـه‌ده اجرای شرائط مصالحه ایله برابر منع
ودفعی مأموریتم اقتضاسـندن اولمغله بغداده ورودمزده طرفلرندن دخی
موثوق ومعتمد برمأمور کوندرلمسی نائب السلطنه جنابلرینه باتحریرات اخبار
اولنمش وبش ماه مدت ترقب وانتظار قلنمشـیکن بوندن صکره عبدالله پاشـا
معیتیله بغداده کلان مأمورکزینه بوسوزلری درمیان ایدوب بالمواجهه بغداد
والیسی حضرتلری دخی جمله‌سندن تبرئهٔ ذمت ایدرلك هرکیمدن نه آلمش ایسه‌م
کلوب طلب واثبات ایلسون ضعفیله ردایدیم دیمش وبریسنك ثبوتی ظاهر
اوله‌مامش اولدیغندن دولتین بیننده اصل شرط اعظم اولان کردستانلر ماده‌سی

طرفزدن ادعا اولنـدقده اكادائر مأمـوريت قطعيـه‌دن عجز كوسـتره‌رك نائب‌السلطنه رأى واراده‌سنه موقوف اولديغنى بيان ايلديكندن ومأموريتم دخى بو شرطك كاملاً اجراسنه منوط ايدوكندن نائب‌السلطنه حضرتلرينك مسموعمز اولان مجبول وموصوف اولدقلرى شيمهٔ كريمهٔ حقانيت ومروتلرينه اغترارا بورايه كلدك بنم مرادم ايكى دولت عليه بيننـده تجدد ايدن سلم وصفوتك تشييد وتأكيديله مصالحهٔ مباركه‌نك الى ماشاءالله تعالى استبداد واسـتقرارى اولمغله بغداد واليسى حضرتلرينـه عزو اولنـان تعدياتدن كندوسى ابراء ذمت ايتمكده ايسه‌ده ايكى سنه‌دنبرو ابقاى حدود شرطنك طرف دولت ايرانيه‌دن عدم اجراسى مغاير عهد نامهٔ همـايون بر كيفيت اولديغندن بغداد واليسى مشاراليه جانبندن دخى بعض شى وقوع بولمش فرض وتقدير اولنسـه طوغريسى بوكه مقـابله بالمثل قاعده‌سـيله حكم اولنه بيلور زيرا تجار وزوار وحجاج شرطلرى وشرائط سائره‌لركه جمله‌سى ايران دولتنـك توقعاتيدر ابقاى حدود سـابقه يعنى كردسـتانلرك ردى شرطيله توأم اولمغله شرط اولمادقجه مشروط دخى اولماز دينلدكده ميرزاى مرقوم ايران دولتى كردسـتانلرى طرف دولت عليـه‌يه ترك ورد ايدوب رسوم عاديه‌سندن بشقه بركونه مداخله‌سى يوقدر ورسوم عاديه دخى داخل شروطدر ديدكده طرف چاكريدن شرط دينـلان شى معين ومخصوص برماده اوزرينه اولور بوديديكك رسوم عاديه لفظى عهدنامه‌لرده مندرج كردستانلر شرطنك ذيلنده بر فقره اولوب شمولى طرفينك ايلات واحشامندن يايلاغان واوتلاغانه چكن اولور ورسـومات عاديه‌لرينـك نزاعى وقوع بولور ايسه نائب السلطنه ايله بغداد واليسى بيننده مخابره اولنمقدن عبارتدر بوكا شرط دينلمز سزا يسـه اون التى بيك تومان رسـوم عاديه‌مز وار الورز ديورسز بوايلات ديدكلرى خانه‌دن عبـارت اولمغله كاه زياده‌وكاه نقصـان كلور بوصورتده نه وجهله مقطوع قبـول ايدر واون التى بيك تومان بيك كيسه اقچه ديمك اولمغله حسـاب اولنسه نه‌مقدار ايلاتك رسمى اوله‌بيلور بنم بو بابده تحقيقاتم كردستانك فقط چات عشيرتى‌سنه اوتلاغانه كيدوب سنه خانى طرفندن رؤساسنه خلعت و يريله‌رك انلردخى برقاچ يوز تومان رسوم ويررلر ايمش بونكله اون التى بيك تومان بيننده تفاوت عظيم وار وهم ايلات كلورسه انلردن النه‌جق سزايسـه كردسـتانه پيدرپى

مباشرلر کوندروب محمود پاشادن زجرا تحصیل ایدیورسز محمود پاشا
قپوبجی اولمیوب دولتعلیه‌نك میرمیران کرامندن بابان سنجاغنك متصرفیدر
وبوسوزلر بغداد والیسنك افاده‌سی دکل بغداددن کلورکن سلیمانیه‌ده
محمود پاشا ایله ملاقات اولنمغله ایران دولتنك تعدیسندن فریاد وفغان ایدیور
سزدن برشی سؤال ایده‌یم شو دیدیککز رسوم عادیه‌که کردستان ایلاتنك
سزك یایلاغکزه کلمسیله النه‌جقدر بوندن بشقه ایران دولتنك نفس
کردستانلردن برمأرب ومطالبی وارمیدر بوقیدر دینلدکده میرزای
مرقوم وقاضی میرزا مهدی ایکیسی براغزدن خیر اشبو رسوم عادیه‌دن
بشقه قطعا واصلا کرك شاهك وکرك نائب السلطنه‌نك کردستاندن برمطلب
واستدعالری اولمیوب کردستانلر حسب الشرط دولتعلیه‌نك ممالکنه برکونه
نظر طمعلری یوقدر دیدکلرنده چاکرلری دخی بویله اولدیغی حالده بونك
صورت حسنه‌سی و بوقیل وقالك کلیاً اندفاعی ایکی شق ایله حاصل اولور
چونکو رسوم عادیه طرفینه شاملدر •
نه سزك ایلاتکزدن بغدادك قشلاغنه کیدنلردن رسم النسون ونه کردستان
ایلاتندن سزك یایلاغکزه کلنلردن النسون • وشق دیکری ایکی طرفك
ایلاتی کیدوب کلسون وبز کردستان ایلاتنی بعدازین کوندرمجك دکلز
وکلنلر بوندن صکره برد یه‌جك وایلیشه‌جك قالورمی دیدیکده بونلر
اولدیغی صورتده هیچ دنیله‌جك یوقدر دیو اعتراف وتسلیم ولسان فارسی
ایله افندینك اشبو افاده‌سنه نائب السلطنه طرفندن قطعا برجواب بولنه‌ماز
دیو بر بینه تفهیمدن صکره میرزای مرقوم شمدی بو کردستان طرف دولت
عثمانیه‌یه ترك اولندیغندن نه صورتله اعتماد ایدر ونوجهله قانع اولورسز
دیدکده بونصل سوزدر بونلرك سلطنت سنیه‌یه ترك وردی خصوصی
حضرت شهنشاه جهان افندمزله ایران شاهی طرفندن ایلچی قاسم خانك
دربار شوکتده کتوردیکی عهدنامه‌نك بوخصوصه دائر سبك وعباراتنده
بعض انحراف ظهور ایلدیکندن مؤخراً تبدیل اولندیغی معلومکز اولمق
کرکدر شمدی منازع فیه اولان منافع ومداخلندن کف ید ماده‌سیدر
چونکه ایلات رسومندن بشقه کردستانلردن ایران دولتنك برادعاسی
یوقدر مادامکه ایلاتکز بزم یایلاغمزه کلمیه نفس کردستاندن بزم قطعا
برمطلوبمز اولمامغله برموجب شرط وعهد دولتعلیهٔ عثمانیه‌یه راجعسکز

بغداد والیسـنك امر ونهینه متابعت ایدوب بزم طرفزدن مستریح اولەسز
مضموننده بررقم بابان سنجاغی متصرفی محمود پاشایه وزهاب سنجاغی ایلات
واخشـام رسومنه متعلق قطعا برایلیشـکی یوق ایکن الیوم انك دخی
متصرفی کرمانشاهانك صاحب اختیارینه متردد ومحسوب اولوب بغداد
والیسـنه سلام دخی ویردیکی اولماغله کذلك بررقم دخی زهاب پاشاسنه
اولەرق تحریر ایدرلر واشبو کردسـتانلردن کلیا کف ید اولنەرق فیمابعد
برجهتـله مداخله اولنمیـەجغی مبین ومعلن مطلوب ایلدیکم رقملرك اعطا
اولندیغنی حاوی دربار شوکتقراره برکاغد یازارلرسـه مذکور رقملری بن
بغداد والیسـنه کوندرر دیکر کاغدی دخی بالاستصحاب درسعادته عودت
ایدرم و بغداد والیسـنه عزو اولنمش اولان موادن شمدی‌یەدك سـبقت
ایتمش وارایسـه مضی مامضی دینلوب بوندن بویله خلاف عهد وشرط
برشی وجوده کلمیەجکنه طرفزدن تعهد اولنور وایسترسەکز سـند دخی
ویریلوب ایشته بوصورت اقناعی اولوب دولتین علیتین بیننده مصافات
وموالات دخی کدورتدن وارسـته اولور بوافاداتمی نائب السلطنـه
حضرتلرینـه تفصیلا تحریر ایدرسز بن دخی سزك تحریراتکزه حـواله
ایدرك جواب یازارم دینـلدکده میرزا وقاضیٔ مومی الیهمـا تصدیق
وتحسـین ایدرك اتمام مجلس اولنمش فرداسی اولوجهله نائب السلطنه‌یه
تحریرات ایله چاپار چیقارلمش اولمغله جوابی ورودینه ترقبـا اون سکز
کون مرورندن صکره بغدادن چاکـرلریله برابر تبریزه کلوب نائب
السلطنـه‌نك یاننه عزیمت ایتمش اولان حسـین قولی خان معـاودتیله
شهزادهٔ مشـار الیهك چاکرلرینه اولەرق وارد اولان جوابنامەسـنده
مستوفی میرزا تقی ایله سـبق ایلیان مذاکراتك تفصیلاتی معلومی اولوب
دولتین عالیتین بینـنده منعقد اولان مصـالحهٔ خیریه‌یه کندوسی واسـطه
اولدیغندن هرحالده وقایەسی وسلم وصفوتك تأسیس وتأییدی نزدنده مطلوب
ومعتنـا ایدوکی وامور سلیمانیه‌یه رسـوم عادیه‌دن بشـقه مداخله اولنمیوب
وفیمـا بعد دخی اولنمیەجغی وچاکرلرینك اشـبو مأموریت وتبریزه ورودم
مسـتلزم کمال ممنونیتی اولەرق ملاقاته خواهش واشتیاقی مرتبهٔ غایتده ایکن
بعض اقطار عراقیه‌نك تسـویه وانتظامنه شاه طرفندن مأموریتی ظهوریله
سـلطانیه‌دن حرکت وعزیمت ایده جکنه مبنی دور ممـالك ایدرك تبریزه

وصولی طول مدت مروریله متوقف اولوب چاکرلرینك معطلا اقامتی
وایام شتانك دخی روز بروز تقرب وحلولی جهتیله تعب کشیده‌لکی تجویز
ایلدیکندن درسعادته عودت وعزیمت بندکانه‌مه رخصت ویرلدیکی
وشفاها بعض افاداتی دخی مرقوم حسین قولی خانك تقریرینه حواله
ایلدیکی محرر ومذکور اولمغین بعد الاطلاع مرقوم حسین قولی خان جلب
ایله نائب السلطنه‌نك جوابنامه‌سی مألی بنم استدعایه موافق اولمیوب
اولا کردستانلر ایچون طلب اولنان رقلردن صرف نظر اولنمش اولمغله
بوبابده سزه اراده‌لری وشفاها سپارش وافاده‌لری ندر وبزم بورایه
کلمامزدن نه ثمره حاصل اولمشدرکه بوسوزلری مقدما بغدادده سن دخی
سویلیوب متمم مصلحت اوله‌جق ودفع نزاع وقیل وقال ایده‌جك سخن
اولمدیغندن وختام مصلحت نائب السلطنه‌نك نزدنده اوله‌جغنی افاده
ایلدیکندن بن دخی بورایه کلمکی ناچار اختیار ایلدم بونده سند اتخاذ
اولنه‌جق برسوز یوقدر دینلدکده نائب السلطنه‌نك سزه افاده‌سی شودرکه
بنم کردستانلره مداخله‌م یوقدر طرفدن کردستانلره حاکم وضابط اقامه
اولنمیورکه مداخله دینلسون بغداد والیسی حضرتلری عهد وشرطه
رعایت وبزه حرمت ایدرسه بن دخی رعایت ایدرم وکردستانلر دولتعلیهٔ
عثمانیه‌یه عهدنامهٔ همایون ایله ترك ورد اولنمغله مطلوب اولنان رقلر انلردن
اقوی اولمدیغندن بوکا حاجت یوقدر ۰ وطرفینك ایلاتی یایلاغان
وقشلاغانه قدیمدنبرو کیدوب کلملریله منع اولنملری محالدر ورسوم عادیه‌لری
ایکی طرفدن دخی النور بوندن کردستانه مداخله چیقماز وسز کندوسنه
اوله‌رق درسعادتدن تحریرات کتورمدیکزکه جوابنی یازسون ۰ ایشته
سزه کوندردیکی رقم عودتکزه رخصتی شامل اولمغله کافیدر ایکی دولتك
صلاح جویلغنی ووقایهٔ مصافاتنی سزك درایتکزه حواله ایتمشدر ۰ وشونی
سزه افاده ایده‌یمکه بوایلات رسوم عادیه‌سی محدث برشی اولمیوب زندکریم
خان زمانندنبرو النور وایران شاهنك خزینه‌سنه مربوط اولوب بن دخی
سلطانیه‌ده ایکن اون التی بیك تومانی نائب السلطنه شاهك خزینه‌سنه
تسلیم ایلدی دیو کندولرینه مخصوص اولان ایمان غلیظ تمهیدیله افاده واتمام
مقال ایدوب بوندن صکره مباحثه ومذاکره‌یه برمحل قالمامش وحدوده قدر
ایصال ایتمك اوزره نائب السلطنه‌نك تنبیهی وجهله مهماندار تعیین

اولنمش اولمغین فرداسی قائمقامی ابوالقاسم وقاضی میرزا مهدی ومستوفی
میرزا محمد تقی چاکرلریله لاجل الوداع اولدیغم خانه یه کلملریله بوکا
دائر بحث آچلدقده طرف چاکریدن نائب السلطنه جنابلری بغداد
والیسنك عهود وشروطه عدم رعایتندن شکوی ایتمکده ایسه‌ده ایران
دولتی طرفندن دخی هیچ برشرطك اجراسنه رعایت اولنمیوب بلکه عکسی
التزام اولنه‌یور بو صورتله ایران دولتی کردستانلردن ال چکمامك ایچون
بغداد والیسنه بعض محدثات اسنادینی سررشته ایتمکده اولدقلرینه دائر
بغداد والیسی مشار الیهك اقوالنی مصدق اوله‌یور لکن بنم بیلدیکم نائب
السلطنه‌نك بغداد والیسیله بعض معاملاتدن طولایی بینلرنده تضاد ومنافسه
وار ایسه‌ده ملك دعواسی مواد آخره مقیس اولمیه‌جغی وبوماده بتمدیجه
سزلدی منقطع اوله‌میوب حاصلی دولتعلیه‌یه کوره بوبابده سکوت ومسامحه
بروقتده ممکن ومتصور اوله‌میه‌جغی وبوخصوصده ایرانلولك مزاجنه
کوره حرکت واستدعالرینه موافقت بغداد والیسی حضرتلرینك وسعندن
خارج اولوب متبوعی اولان دولتعلیهٔ عثمانیه‌نك اجرای امر وارادهسنه
ابتدار ایلمك فریضهٔ مأموریتی ایدوکی ومادامکه بوکردستانلردن ایران دولتی
کلیاً دستشوی فراغ اولمدقچه بر نسنه‌یه اعتماد قالمیوب بغداد والیسنه دخی
برشی عزو واسنادینه محل قالمدیغی مقالاتی دائرهٔ عهددن چیقمیه‌رق
برطاقم دخی مقدمات ایله ایراد اولندقده جمله‌سی تلعثم وموافق عهداجوبه
تدارکندن اظهار عجز ایله‌فذلکهٔ کلاملری مشار الیهك تبدیلنه وبوصورت
حاصل اولور ایسه کردستانك رسوم عادیه‌سندن دخی کف ید اولنه‌رق
بعدازین کردستان صحبتی اولمیه‌جغنه تعهد صورتیله خصوص مذکورك
تعهدینه طرف چاکریدن سند ویریله‌بیلور ایسه کندولری دخی اول مجلسده
سند ویرمکه نائب السلطنه‌دن مأموریتلرینی قطعیاً افاده‌ایلدکلرنده چاکرلری
دخی بالمقابله بوخصوص ایچون دولتجه برسوزسویلمك مأموریتمدن خارجدر
لکن کندولکمدن شونی سزه افاده ایده‌یمکه بوماده هیچ اولماز وتبدل
وزرای عظام حضرت خلیفهٔ روی زمین افندیمزك قریحهٔ صبیحهٔ ملوکانه‌لرندن
سنوح ایدن ارادهٔ علیهٔ همایونلرینه متوقف ومنوط برامر معتنا اولمغله
فرضا جهت اخری ایله تبدیلی ایجاب ایتسه‌بیله سزك اشبو ایرادکز حکومت
امور داخلیه اقتضاسیله تأخیرینی موجب اولور وهم کردستانلرك ترك

وردی شرط مخصوص مصالحه‌دن اولمغله بویله علت بارده سردیله عدم
کف ید خلاف حرکتدر بدایت مذاکراتمزدن بوانه‌دك کردستانلرك
مداخله‌سندن ابراء ذمت اولنمقده ایکن شمدی نتیجه‌سنده بو ماده‌یی
ایرادکزدن کردستانده اولان مداخلهٔ کلیه وتسلطکز ثابت وظاهر
اولدی بنم مأموریتم موافق عهد وشرط اولان موادك اجراسنه منحصر
اولوب سزك خلاف عهد ومغایر شرط معامله وحرکتکزی وبو مرکزده
اولان اصرارکزی وکلای سلطنت سنیه حضراتنه طوغریجه افاده و بیان
ایتمکدن بشقه دیه‌جکم قالمدی دیدیکمده جواب‌سی متغیر اولوب ایران دولتنك
سزدن مأمولی ایکی دولتك بیننی تألیف وموالات ومصافاتنی تشییددر
سزك بو سوزلرکز ملاحظه‌مزه مغایر کورندی دیدکارینه بناءً طرف
سلطنت سنیه‌دن مأمور یتم حمدالله تعالی حق عاجزانه‌مده اولان کمال وثوق
واعتمادات سنیه اقتضاسی اوزره تحقیق احوال وتصدیق مقالدر مشهود
ومعلومم اولان کیفیاتی تمامجه بیلدیروب افاده ایتمك وظیفهٔ ذمت صداقتم
اولمغله برحرفنی کتم واخفاوسعمدن بعیددر استقرار مصافات ایران دولتنك
مطلوبی اولدیغی تقدیرجه دولتین بیننده معقود شرائطك کماهی حقهـا
اجراسنه رعایت واعتنا ایدر دولت علیه‌دخی مأموری طرفندن مخالف
عهد برشی وقوعه کلورسه منع ودفعنه دقت ایده‌جکی ظاهردر دنیلوب
برطاقم پولتیقه ابرازینه ابتدار ایتمشلر ایسه‌ده طائفهٔ مرقومه دروغ ایله
مألوف وحیل وخدعه ایله ترویج مرامل‌رینه مکب اوله‌رق الحاصل برقوللرینه
اعتماد جائز اولمدیغندن وبوندن صکره ایران مملکتنده اقامت بنده کانه‌می موجب
بر کیفیت قالمدیغندن تبریزدن حرکت اولنمش اولمغله روان طریقندن عزیمت
اولندیغنه مبنی روانه لدی الوصول سردار حسین خان ایله ملاقات اولندقده
سردار مرقوم ایرانلو تجارینك بعض مطالبی دوچار تعویق اولندیغنه دائر
صدده کیردکده طرف چاکریدن اوکی کسدیریلوب جنابکز یکرمی سنه
دنبرو روان سرداری ودولت فخیمهٔ ایرانیه‌نك اروپی اولوب انصاف ورویت
ومردانکی وحمیت ایله‌دخی شهر تشعار اولدیغکز مسموعمز اولدیغندن سزی
حاکم نصب ایدوب افاداتمی سامعهٔ انصاف وحقانیت ایله بعد الاستماع اکا کوره
جوابنی ویرسز دولتلر بیننده محاربه ومصالحهٔ قدیمدنبرو جاری وغالبیت
ومغلوبیت دخی موقوف مشیت حضرت کردکاری اولمغله بوکا برشی

دنیلزلکن منتج حرب اولان صلحده ربط وتوثیق اولنان عهود وشروطك
کاملا اجراسی معاهده اولان دولتلرك عرض وناموسی مقتضاسندن اولدیغی
مثللو بالعکس عدم ایفاسی دخی شین نقیصه یی مستلزم اولدیغی بدیهی الثبوتدر
سلطنت سنیهٔ ابدی الدوام ایله ایران دولتی بیننده بودفعه بالخیر والمیمنه منعقد
اولان مصالحه شرائطنك اکثری ایران دولتنك استدعا وتمنیاتی اولوب
مصالحه نك طلب ورغبتی دخی طرفکزدن رونما اولدیغندن حاشاثم حاشا سلطنت
سنیه نك امر محاربه ده برکونه عجزندن ناشی اولمیه رق صلحه راغب اولمش
بردولته رد ایله معامله ایتمك دولت علیهٔ عثمانیه نك اوته دنبرو شعار لطف
ومرحتندن اولدیغندن زیردستان جانبین حقلرنده بحرالطاف ومرحمت
ظل اللهی موجخیز اوله رق مصالحه یه رخصت سنیهٔ شاهانه ارزان وملتمسات ایرانیه
دخی رهین اسعاف قلنه رق ملك موروث شاهانه اولان کردستانلر ممالکنك
برموجب عهود قدیمه طرف سلطنت سنیه دن ضبط وتصرفی و پاشالر ینك دخی
ایران طرفندن تصحب اولنمالری مشروط وتخلیه وتسلیمنه التمش کون مدت تعیین
قلنمشیکن ایکی سنه دنبرو کردستانلرك ترکنده انواع عذر واعتلال و بغداد
والیسیله کونا کون بحث وجدال اولنه رق امرار وقت اولنمقده اولدیغندن
ماعدا بوخصوصده اولان قیل وقالك رفعی وحسب الشروط کردستانلرك
مداخلهٔ ایرانیاندن تخلیصی ایچون طرف سلطنت سنیه دن مأمورا بغداده کلمش
و بوماده نك مذاکره سیچون ایران مأمورینك ورودینه بش ماه ترقب اولنمش
و بوندنصکره بغداده کلان مأمورکز بنم کردستانلره دائر مأموریت قطعیه م
یوقدر نائب السلطنه نك رأینه موقوفدر دیه رك بنی تبریزه کوتورمشیکن طرفینك
بایلاغان واوتلاغانه کیدوب کلملری موهوم ومقداری دخی معلوم اولان
ایلات رسوم عادیه سی دیه رك اون التی بیك تومان اخذ اولندیغی وکویا
بونکله کرستانه مداخله لازم کلمدیکنی بیان وایراد ایده یورلرمع هذا کردستان
متصرفی محمود پاشا ایرانلونك تعدیسندن فریاد ایتمکده اولمغله بونصل مصالحه
ونه مقوله عهد وشرط اولدیغی اکلیه مدم برمحلکه دولت علیهٔ عثمانیه یه
شرطا ترك اولنوبده صکره ینه منافعنه مداخله نوجهله اولور ودولتجه یه
نصل یاقیشور ایران شاهنك نه احتیاجی واردرکه ایلات رسوماتنی
خزینه سنه واردات اتخاذ ایلیه بنم بیلدیکم بومعاملات دولتجه حرکت
اولمیوب تصنع قبیلدن اولمغله بوندن صکره قرین اعتماد برشی قالماز وشونی

دخی سویلیمکه مادام اس‌اساس اولان شرطه ایران دولتی طرفندن رعایت اولنمیوب بزم طرفدن دخی بوندن بویله ایرانلو موادی شرائطنك اجرالرندن اغماض اولنور ووکلای سلطنت سنیه‌یه دخی بویله‌جه افاده ایده‌جکم دیو حرارتلیجه افاده اولندقده طوغریسی بوکه سردار مرقوم افندی‌سنی پك اغضاب ایتمشلر وسویلدیکك شیلرده حق یدنده‌در بزمکیلرك بوحرکتلری ودولتجه معامله اولمیوب بیاغیجه ارتکابدر بن بوای چیقدقدن صکره شاهك قولغنه کیده‌جکم تبریزدن مرورمده نائب السلطنه ایله ملاقات ایدوب بوخصوصلری اطرافیله سویلشیرم وسنك سویلدیکندن زیاده اوله‌رق شاهه دخی سویلیوب بوشیلردن فراغت ایتدرمکه تعهد دخی ایدرم و بن ایکی دولتك دخی خیرخواهی اولدیغمدن دائما مصافاتنی ایسترم و بو دفعه حسب التقدیر وقوع بولان محاربه‌نك هیچ معناسی یوغیکن بعض سرحدات مأمورلرینك تعدیات وحرمتسزلکلری شاه وشهزاده‌نك کوجنه کیدوب نائب السلطنه دخی بو الهوسلك واديسنه سلوك ايلدی بنم قطعا رضام اولمیوب منعنه دخی چالشدم لکن حکم قدر یرینی بوله‌جق اولمغله بویله اولمیه‌جق بر ایش اولدی . روی ارضنده الحالة هذه ایکی دولت اسلامیه اولوب دولت علیه عثمانیه‌یی و پادشاه ال عثمان حضرتلرینی بیوك بیلور وقوهٔ قاهرهٔ سلطنت سنیه‌یی اعتراف ایدرز و بن مصالحه مذاکره‌سنده بولنمش اولسم دولتین علیتینك اتفاقنی درمیان ایدر ایدم و بوخصوصك وکلای دولتعلیه‌یه افاده‌سنی سزدن مخصوص رجا ایدرم و بو اتفاق خصوصی نائب السلطنه نك دخی اخص مأمولی اولمغله بلکه سزه دخی سویلشدر دیمکله بلی نائب السلطنه‌نك بویله برسپارشی اولدی لکن دولتین بیننده اتفاقك ثمره‌سی اوله‌مدیغی سوابق احوال ایله مجرب بولندیغندن و بوکا دائر مذاکره ومباحثه‌یه مأمور یتم دخی اولمدیغندن فقط استماع ایله صاوشدیرلدی دنیلدکده بنم دیدیکم اتفاقده تکلف اولمیوب شویله بر اتفاق عقد اولنسه که دشمن مشترکز اولان روسیه‌لو اوزرینه ایران دولتی طرفندن نقض عهد اولندقده دولتعلیه تماشا ایدوب کذلك دولتعلیه‌دن نقض عهد ظهورنده ایران دولتی طرفندن سیر اولنمیه‌رق دولتین علیتیندن بریسی اوزرینه روسیه طرفندن نقض عهد ایله حرب وقوع بولدیغی حالده یکدیکره معاونت اولنسه بویله اتفاقده مضرت اولمازدیمکله

طرف چاکریدن دخی واقعا بو دیدیککز صورتك لقردیسنده سهولت کورینور لکن بنم تحقیقاتمه کوره روسیه‌لونك تفلیس طرفلرنده وکرك حدود ایرانیه‌ده من‌حیث المجموع یکرمی بش بیك مقداری عسکری وار ایمش سزکله محارب اولدقده بونلری اعمال ایدر ومقابله‌سنده سزك موجودکز کافی اولمدیغی حالده اون بش یکرمی بیك قدر عسکر اعانه‌سیله ایران دولتنك تحفظی مصلحتی بتر واول مقدار عسکری دخی دولتعلیه ارضروم وقارص حوالیسندن ترتیب ایده‌بیلور انجق خدانکرده دولت عثمانیه ایله محارب اولوبده طونه سواحلنه یوز اللی بیك عسکر سوق ایلدیکی وقتده ایران دولتنك دولتعلیه‌یه نه اعانه‌سی اوله‌بیلور وصعب الموقع نه محلدن ونه‌مقدار عسکر کوندرمك ممکن اولور دینلدکده سردار مومی الیه سوز بوله‌میوب اعانه خصوصی یالکز عسکر ایله دکلدر پول وجهت سائره ایله‌ده اوله‌بیلور وادیلرینه عطف عنان ایلدکده دولتعلیه‌نك کرك اقچه وکرك جهات آخری ایله اعانه‌یه احتیاجی یوقدر سز خیر خواهلغکز مقتضاسی اوزره همان دولتین بیننده منعقد اولان شرائط مصالحه‌نك تمامیٔ اجراسنه شاه وشهزاده‌یی اقناع والزامه ومصافاتك استقرارینه سعی واقدام ایدك جهت جامعهٔ اسلامیه کافی اولمغله بوندن اعلی اتفاق معنوی اولماز زیرا شرائط مصالحه‌دن اسرا شرطی دخی کاملاً اجرا اولنمامش الیوم ایران یدنده نسوان وصبیاندن بعضیلری مضبوط اولوب بن تبریزده ایکن قارص قراسی رعایاسندن برایکی نفر دخی ایرانلو یدنده مضبوط صغیره قزلرینك خلاصنی استدعا ایتمش وطرفمدن دخی ایران وکلاسنه سویلنلمش وویریله‌جکنه تعهد اولنمشیکن امرار اوقات ونهایتنده قیزلر مسلمه اولمشلر بابالرینه کیتمیورلر عذر بارديله صاوشدردیلر بو وضعلر بتون خلاف عهد اولمغله بونلرك تسویه وتنظیمنه همت ایدرسکز دولتعلیه خیر خواهلغنده اولان غیرتکزی بن دخی وکلای سلطنت سنیه‌یه افاده ایدرم دینله‌رك واوندن سکز ساعت ایلروده سردار آباد نام مرحله‌دن وداع ومفارقت اولندی. راستکویلق یوزندن بویله برطاقم چراموینالو سوزلر سویلمش‌ایسه‌ده طائفهٔ اعجامك حال ومشوارلری تجربکردهٔ بندکانه‌مه کوره کذب ودروغدن وپولتیقه ایله کندو ایشلرینی بتورمکدن عبارت اولمغین ارضروم طرفنده وسائر محلده قبل المصالحه ایران تجارینك قالمش

اولان الهجقلرینی تمیزلمك وسردار مرقومك اکثر تجار ایله شرکتی اولدیغندن کندوسنه عائد اولمق دخی مظنون ومحتمل ایدوکی ٠

(بند)

بیوك سلیمان پاشانك زماندنبرو جواریت مناسبتیله بغداد والیلری طرفندن شاه وولی عهد ایرانه سنه ده برایکی دفعه کلیتلوجه هدیه کوندرلمك معتاد اولوب بیاغیجه عرب صره سی حکمنه کیرمش اولدیغندن حالا بغداد والیسی داود پاشا حضرتلرینك بالطبع خست وامساکه مائل اوله رق بونلری شئ خسیس ایله صاوشدرمق داعیه سنده اولمغله شاه وشهزاده دخی جبر نقصان ایتمك اوزره بعض وسائل ایله کردستانه تسلط ایتمکده اولدقلری و بوصورت کندوسنك دخی اعتراف کرده سی اولوب حتی سنوی شومقدار شی ویرر ایسه کردستاندن برشی مطلوب اولنماز والنماز صورتلرنده نائب السلطنه طرفندن بالدفعات کندوسنه خبر کوندرلدیکنی مشار الیه افاده ایتمکده ایسه ده اوتوز سنه دنبرو اعتبار اولنان منافعدن منقطع اولدقلری صورتده ایرانلونك مجبول اولدیغی طمع وارتکاب اقتضاسنجه راحت طورمیوب بغداد والیسی مشار الیه دخی کردستان پاشالرینی قوللانه مدیغندن ایچلرندن منصبسز قالانلر ایران طرفنه فرار والتجا ایدرك شهزاده طرفندن دخی نصبی التزام اولنه جغی وچاکرلری بغدادده ایکن ایکی سنه دنبرو تبریزده اقامت اوزره اولان عبدالله پاشا شهزاده طرفندن بغداده کوندرمش ایسه ده التون کوپریده اولان خالد پاشا زاده محمود پاشا بغداد والیسی مشار الیهك دسائسیله اطرافنده اولان دیزی عشیرتنك هجوم وغلوسنه کرفتار وکلی مقاتله دن صکره منهزما ناچار شهزاده طرفنه فرار ایدوب الیوم الکاسندن سردشت نام محلده اقامه اولندیغی وکردستان پاشالرندن فرار ایدنلره شهزادهٔ مشار الیه سنوی بش التی بیك تومان معاش اعطا ایتمکده ایسه ده بواقچه یی نه کردستانلردن بروسیله ایله اخذ ایدوب جوابنده دخی بغداد والیسی حاجتی ایسه بونلری اداره ایدوب قاچرمسون بنم کردستان پاشالرینی بسلمکه نه بورجم واردر انجق دولت ایرانیه یه دخالت ایدنلری رد وطرد دخی شعار سلطنتدن اولمامغله سبب توقیفلری بوندن اقتضا ایدر

دیمکده اولدیغی و بغداد والیسی مشار الیهك دخی اصل مقصودی کردستانلردن ایرانلونك الی چیقوب عزل ونصبلرینه مداخله قالمدقده اشبو کردستان پاشالری برقوم قبیله وکردستانلر ایسه سلیمانیه وکوی وحریر وذهاب سنجاقلری اوله‌رق اوچ منصبدن عبارت اولمغله متصرفلرندن ماعداسی مناصب مذکوره‌دن بریسنی تحصیل ایچون عرض رشوت ایده کلدکلری مسبوق ومشار الیهك معلومی اولدیغندن التی ایده برکره دکشدیروب برقاچیوز کیسه اقچه‌لرینی قاپمق وکردستانلری بربرینه قاتمقدن عبارت وکردستان پاشالرینك مقدملرده ایرانلو طرفنه فرار والتجالری ینه بغداد والیلرینك مظالمندن نشأت ایتمش برکیفیت ایدوکی ٠

(بند)

بغداد والیسی مشار الیهك بودفعه چاکرلرینه وارد اولان برقطعه قائمه‌سی مألنده ایران شهزاده‌لرینك کندو حقنده اولان معاملۀ متفوقانه‌لری تحملکداز اولدیغندن بودفعه مقابله بالمثل طریقنه سلوك ایدرك شهزاده طرفندن بعض مواده دائر ورود ایدن کاغدینك جوابنی تحریر وبالاسنی ایالت مهریله تمهیر وتسییر ایتمش ایسه‌ده بوکاغدی اللرنده سررشتۀ مقال ایدرك شکایت معرضنده عرض ایده‌جکلرینی مطالعه ایلدیکندن بوبابده کندوسنك ناموسی وقایه اولنمق خصوصنك طرف چاکرانه‌مدن دخی باب عالی‌یه عرض وافاده‌سنی تحریر والتماس ایدر ٠ خصوص مذکوره‌علی الالتزام چاکرلرینه اشعار وتأکیدینه نظراً باب عالی‌یه انها ایتمسی مظنون اولمغله بوماده دولتجه ومصلحت ملکه طوقنه‌جق برشی اولمیوب منافسه ومکابره قبیلندن اولمغله بوبابده مشار الیهه شویله ایتمش سکز اصابت اولمش یوللو معرض تحسینده برشی یازلمق لازم کلورسه عظم شاننی اعلان ایچون ایرانلویه عکس ایتدیرمك و یاخود بوندن صکره دخی زیاده برمعامله ایلمك واديلرینه دوشرسه تجدید برودت وتشرید خصومتی مستتبع اوله‌جغی ایرانلونك بومقوله مراسمه کمال دقت واعتنالرندن معلوم چاکرانه‌م اولدیغندن ستایش وتقبیحدن بوخصوصه متعلق مشار الیهه هیچ برجواب یازلمامق مطالعۀ چاکرانه‌مه کوره انسب اولمغله اولبابده وهرحالده امروفرمان حضرت ولی الامرکدر ٠

نومرو

(۱۰)

طرف شیخ الاسلامیدن عباس میرزایه مکتوب

الحمدلله الذی من علی المؤمنین باتحاد القلوب فی اعلاء الکلمة العلیا وهو المنجز فی وعده والصلوة والسلام علی سیدنا وسندنا محمد الصادق فی قوله وعهده وعلی آله واصحابه الراشدین المهدیین من بعده وبعد جناب جلادت انتساب مکارم مآب مهر سپهر بختیاری اختر ابهر برج کامکاری نائب سلطنت کشور خاورستان امامهٔ سبحهٔ دردانهٔ شهزادکان نقاوهٔ سلالهٔ شاهی خلاصهٔ رسالهٔ جمجاهی سزاوار تاج وتخت شهزادهٔ والانبار جوان بخت حضرتلرینك سلطان مهر اشعه سوار مملکت پهنای آسمان بر بنده سیار اولدقجه کوکب دریٔ عزت واجلال وکوکبهٔ دولت واقباللری اوج اعلای کالده مفیض الانوار اولمق دعوات اجابت ایاتی ترتیلیله رسالهٔ مسکیه التحریرات تحیات وقبالهٔ عبقریة التعبیرات تسلیمات هدیهٔ بهیه‌سی مجلس مکارم مخلس عالیلرینه معروض قیلنه رق مجلای مجلا ذهن ذکاضیالرینه صورت حسنهٔ صدق فؤاد بووجهله جلوه نمای ایتادرکه غرهٔ ناصیهٔ دولت قرهٔ باصرهٔ شوکت کزیدهٔ سلاطین زمان مؤتمر ان الله یأمر بالعدل والاحسان سلطان مبجل ومکرم مالك رقاب الامم اورع الملوك واعدلهم ابرع السلاطین وافضلهم المجاهد فی سبیل الله المرابط فی اعلاء کلمة الله حافظ بلاد الله وعباده منقذ الضعفة عن الظلمة بسیف جهاده واجتهاده پادشاه محمود الخصال شهنشاه ممدوح الفعال شوکتلو قدرتلو کرامتلو افندمز حضرتلرینك عواطف علیهٔ تاجدارانه وعوارف بهیهٔ ملکدارانه‌لرندن بو مخلص خیرخواه واقبال جوی بی‌اشتباهلرینك عهدهٔ صدق عده‌سنه احاله واحسان بیوریلان خدمت جلیلهٔ فتوی ودوش اخلاص پوش ثناخواهیلرینه اکسا بیوریلان خلعت بهیهٔ بیضا خصوصی نزد مکرمت وقدساملرنده موجب حظ اوفی اولدیغی مبشر وآیینهٔ عالمنمای قلب مصفالرینه منعکس ولایح اولدیغی وجه وجیه اوزره اول شهنشاه اسلام پناه لازالت ریاض الممالك البسیطة ممرعة بنفوا دی انعامه وقلوب اعداء الدین مروعة بکتائبه واقتحامه حضرتلریله حالا رونق پیرای تخت شاهی وزینت انداز اریکهٔ جمجاهی خسرو خدم فریدون علم بلند مقام سپهر احتشام رافع

رایات مسلمانی جامع آیات جهانبانی ملتزم اجرای مثوبات والصلح خیر
جوینده‌ٔ اسباب دفع شور وضیر والد عظیم المحامدلری شاه معالی دستگاه
مابرح من شمول انصافه کدر الدهر مبدلا بصفائه وجفاؤه معوضا بوفائه
حضرتلری بیننده الحب راسخ قاعده‌ٔ فیض عائده‌سنجه اول وآخر ارتباط
یافته اولان رشته‌ٔ یکرنگی ویکانکینك استقرار واستمراری پیوسته‌ٔ پیشه‌ٔ
صادقانه واندیشه‌ٔ خیرخواهانه‌مز اولدیغی مستوجب حب وولا ایدوکنی
مشعر برقطعه ملطفه‌ٔ کرامی ومفاوضه‌ٔ سامیلری منشیٔ سرکار ومعتمد اخلاص
شعار نجابتلو میرزا رضا جنابلری واسطه‌ٔ انعطاف باسطه‌سیله بوندن اقدم
رسیده‌ٔ دست تکریم ومفهوم انشراح لزومی جلا بخش سجنجل طبع
مخلص مستدیم اولان طوطیٔ شکر شکن شکر وثنا یعنی خامه‌ٔ عباسی جامه‌ٔ
املا معرض ناطقه پردازلغه وسیله شمار ایکن معتمد مومی الیه جانب
سنی المناقب امیرانه‌لرندن عود وانصرافه رخصت یاب اولمغله اشبو کتاب
اخلاص مآب ترقیم وسوی سماحت بویلرینه تقدیم قلندی ٠
بمنه ویمنه سبحانه حقیقت حالی حاکی ومقال صدق اشتمالی محاکی حالا
رونق طراز مقام صدارت عظمی وزینت ساز سرمسند وکالت کبری
حضرتلرینك ملفوظ قلم راست رقم اولان تحریرات خیرخواهی آیاتلرنده
بیان قلندیغی اوزره شروط فیض منوط دولتین علیتین وعهود صحت
مربوط طرفین شریفینه تطبیقاً میرزای مومی الیهك مطلوباتی پیمانه‌ٔ پرده‌ٔ
مسامحه اولمیوب ازهر جهت لازمه‌ٔ مهمانوازی‌یه رعایت اولندیغی ویکتن
مثابه‌سنده اولان دولتین فخیمتین میاننده مؤسس ومشید بنیان رصین الارکان
موالات واتحادك ادنی مرتبه رخنه پذیر اولماسی اقدم افکار کارازمودکان
اولدیغی حیرتبخش هوشمندان اولان دل انصاف مشتملرینه عیان اولدقده
بعد ازین دخی مأمول خیرخواهان طرفین اولدیغی اوزره پای داریٔ
ایتلاف دولتین وثباتکاریٔ حضرتین مصلحت صلاح تبیننده صرف نقدینه‌ٔ
همت وبذل گنجینه‌ٔ دقت بیورملری کماشته‌ٔ عهده‌ٔ فتوت عده‌ٔ
شاهزادگانیلریدر ٠ باقی همیشه صحیفه‌ٔ دولت برقوم مواسات مرقوم
وکتابه‌ٔ سعادت برسوم موالات مرسوم باد برب العباد ٠

المستمنح من الاءربه القادر
قاضی زاده محمد طاهر
عفی عنهما

نومرو
(۱۱)
اشکینجیلر لایحه‌سی

سایهٔ مراحم‌وایه‌سنده استظلال ایله ازهر جهت مظهر انواع نعمت ونائل عزت وسعادت اولدیغمز دولت علیهٔ سرمدیه‌نك ظهور میامن نشو رندنبرو سلاطین کزین آل عثمان مدالله تعالی سلسلة خلافتهم الی آخرالدوران حضراتی (قاتلوا المشرکین کافة) امر ربانیسی و (حرض المؤمنین علی القتال) فرمان صمدانیسی اقتضاسنجه اعلای کلمةالله العلیا ایچون طوائف عسکریه‌سنی دائماغزای غرایه اغرا وفی سبیل الله قتال وجهاده سوق وتحریض ایدرك فریضهٔ جهادی اجرا برله اوازهٔ شان وشوکتلری طرف طرف رسیدهٔ سرحد اشتهار وصفوف مخفوفلرینه قارشو کلنلر طعمهٔ شمشیر قهرودمار وهمیشه هزبران عساکر جرار ودلیران دشمن شکن کرارلری تملك کنجینهٔ غنائم بیشمار ایله تبختر کنان میدان افتخار اولدقلری کافهٔ انامك تواترا معلوم ومجزومی و بالخصوص مجرد غزا وجهاد ایچون موضوع ومخصوص اولان یکیچری اوجاغی خلقنك عون وعنایت ربانی ایله فی‌القدیم هردرلو اعدا وخصمایه غالب اولدقلری کتب تواریخده مصرح ومنصوص ایکن سنین وفیره دنبرو دست دسیسهٔ جاسوس فسوس مأنوس ایله عقد عقد حسن نظاملری انقطاع وانفصام وکیدرك اورته‌لرنده حبل متین اطاعت اولی الامر انصراف وانصرام بولدیغندن بشقه فی‌الاصل جمله‌سی اشکینجی تعبیریله اسامه‌لو یولداش اولوب سفر وقوعنده جملة بیراقلری التنده حاضر وامر وارادهٔ منتظر اولمق اساس قانونلرندن ایکن بیك یوز اللی ایکی تاریخنده موره جزیره‌سنده واقع انابولی قلعه‌سی فتحنده ظهور ایدن خدمتلری مقابلنده بعض عاقبت اندیش اولمیان ذواتك مساعده‌سیله اشکینجی اسامه‌لرینك تقاعد اولملرینه برتقریب رخصت الدقلرندن صکره زمرهٔ متقاعدین اللرنده اولان اسامه‌لرینی اقچه ایله عسکری طائفه‌سندن اولمیان زید وعمروه قصر یدی عادت ایتدکلرندن بوماده بالتدریج اوجاغ مرقومك فقدان عسکر و بی نظامیٔ لشکر جهتلریله رخنه‌دار انقراض ومحمل صحیح اغراض اولمسنه مؤدی وعدم انتظام دخی عساکر میاننده آچیقدن آچیغه جواسیس خصما کیروب القای فساده یول بولملرینه بادی

اولوب بو ایسه اشقیای اعدانك دولتعلیه علیهنه رفته رفته فرجه یاب تعدی و بیضهٔ منورهٔ اسلامیه حقنده پیدرپی سوء قصد واهانته دست دراز تصدی اولمرینه مدار جرأت اولدیغی جمله‌یه مشهود عین بداهت اولدیغندن امدی مؤیدمن عند الله اولان بو دولت محمدیهٔ تأیید رهین وسلطنت سرمدیهٔ نصرت قرین غیرتنی چکن کافهٔ اهل ایمان وعامهٔ ارباب اذعان و بالجمله بندکان اخلاص نشان ورؤسا وضابطان کلمهٔ متفقه ایله جبر نقصان ایدرك بعدازین اعدانك شیشهٔ صنایع حربیه‌لرینی کسر وابطال وحبل حیل فرنکانه‌لرینی تفریق واضمحلال ضمننده حوالهٔ سنکسار قدرت عسکریه واطالهٔ زور بازوی صنعت جهادیه استحصالیچون تدابیر لازمه‌یه ازجان ودل سعی اتم ایلك الیوم نه مرتبه فرض عین اولدیغی جمله عندنده مسلم واعداد قوت عسکریه ایسه فی زماننا هذا مقابلهٔ اعدایه لازم اولان فنون حربیهٔ حالیه‌یی مشق وتعلمه منوط اولدیغی جزمکردهٔ عالم وعلی الخصوص قرآن عظیم الشانده (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة) نص کریمی دلالتیجه وجیبهٔ عهدهٔ عبودیتدرکه معنای شریفی عبارة واشارة مفسرین عظام روح ارواحهم الملك المنعام حضراتنك بیان بیوردقلری اوزره سزلر کفار اوزرینه غلبه‌یه مدار اوله‌جق شیلری اعداد ومهیا ایدك دیمك اولوب اشبو ایت جلیله و بومقامده وارده اولان احادیث شریفه مفاهیم منیفه‌لری اوزره فنون حربیه‌یی تعلیم وتعلم امر مشروع اولدیغی وارستهٔ قید رقم ودولتعلیه‌نك دخی هر حالده باشی شریعت مطهره‌یه باغلو اولدیغی امر غیر مبهم اولمغله ان شاالله تعالی عون وتوفیق حضرت باری وامداد روحانیت جناب رسالتپناهی ایله بوندن بویله بروفق مطلب اظهار شوکت اسلامیه وحفظ ناموس دین ودولت محمدیه نیت خالصه‌سنه اتکاء وحبل متین شریعت غرایه اعتصاما یکیچری اوجاغندن مجددا اشکینجی نفراتی ترتیبنه وتسویهٔ مأموریت وصورت ادالرینه وضبط وربط ایده‌جك ضابطانك عزل ونصبی خصوصلرینه واسلحه وملبوساتلرینه دائر لایح خاطر اولان کیفیات شو وجهله اشعار و بیان اولنورکه

(بند)

درعلیه‌نك داخل وخارج سورنده واقع قوللق خدمتنده کمربستهٔ قیام اولان بلوك وجماعت ودائره اغواتی وصولاق باشیلری و باب عالی واغا

قپوسی خدمتنده و باش چاوش ایله اوجاق امامی وبیت الماجی معیتلرنده واوتوز اوجیلر اورطه‌سی بتون تعبیر اولنان اللی بر عدد اورطه‌لر هر برندن یوز اللیشر حرب وضربه قادر واصلی ونسلی معلوم اولنلردن اشکنجی نفراتی تحریر وترتیب اولنمق

(بند)

نفرات مرقومه‌نك ایچلرندن بالانتخاب ضابطانی معرفتیله هربر اورطه‌نك اون بش نفرینی قره‌قوللقجی قوشوب وعددلرندن بشقه بر نفر سقا و بر باش قره‌قوللقجی وبر یقین اوسته‌سی وبرعلمدار و بر وکیلخرج واورته باشی وچورباجیسی موجود اولمیان اورطه‌یه برنفر چورباجی نصب اولنوب انجق دائره اغالری اولان قول کتخداسی وزغرجی باشی وسکصونجی باشی وطورناجی باشی ومحضر اغا وچورباجیلرك حین نصبلرنده یکیچری اغالرینه اعطاسی معتاد اولان جائزه وبوغچه بهالری بعد ازین کلیاً ترك اولنمق وبو مقابله‌ده مقام صدارتدن دخی یکیچری اغاسی جائزه‌سی النمامق

(بند)

والیوم حسب الطریق یکیچری اغالغنه منتهی اولان بتون اورطه‌لرك اصول طریقلرینه خلل کلمه‌رك اشبو اورطه‌لر چورباجیلرندن برینك کتخدا یری نصبی وقوعنده اورطه‌ده مستخدم اوطه باشی چورباجی ووکیلخرج اوطه باشی‌وعلمداری‌وکیلخرج‌وباش قره‌قوللقجیسی تعیین اوسته‌سی واوسته دخی علمدار وسقاسی باش قره‌قوللقجی نصب اولنمق وملازم یولداشنك یری مجدداً یومیه‌لو اشکنجی نفر تحریریله تنظیم اولنمق

(بند)

ویکیچری اغالغی طریقنده اولمیان‌اورطه چورباجیلرینه‌التی سنه خدمت ایلدکده خدمتی مقابلی یوز یکرمی اقچه کمرکدن تقاعد اسامیسی احسان بیورلمق وچورباجی اخراجنده بالاده بیان اولندیغی وجهله اوطه باشی چورباجی وسائری علی‌الترتیب نصب اولنمق

(بند)

ونفرات مرقومه‌نك دخی تقاعدلکه شایان اولان علیل وعملمانده‌سنه ومحاربه وقوعنده مجروح اولنلرینه ترتیب بیوریله‌جق تقاعد یومیه‌سی کمرکدن عنایت بیورلمق ٠

(بند)

واشبو ترتیب اولنەجق اورطەلرك هر برینه جراحلق فننی بیلور جراح تعیین اولنمق .

(بند)

واشبو نفراتك مأمور اولملرندن مقصود ومرام مجرد فنون حربیەیی تعلیم ایله قواعد ضرب وضربی اوکرنملری امنیەسندن عبارت اولدیغی اجلدن فی‌الاصل ات میداننده تعلیمخانه محلی موجود وحتی ضابطانك قعودی ایچون رکز اولنان طاشلر الآن مشهود اولەرق مرور ایام ایله ترك اولنمش ایسەده الحالة هذه کما فی‌السابق تعلیم ایلملری ایچون بهر یدی اوطەیه اوجاق ضابطی اغواتندن بری مأمور اولوب اولا سکبانباشی طقوز اورطه ایله ثانیاً زغرجی باشی ثالثاً سکصونجی باشی رابعاً طورناجی‌باشی وبعده باش‌چاوش بعده اورته چاوش وکچوك چاوش یدیشر اورطه ایله تعیین قلنەرق یومیه نوبتله هر بری معیتنده اولان سالف الذکر اورطه ایله محل تعلیمده بولنمق .

(بند)

واتشلی تعلیم ایچون بعضا کاغدخانه وبعضا داود پاشایه چیقیلەرق باراندن ستر اولنەجق صورتله محل تخصیص ودرونلرینه بر صوندرمه انشا قلنمق

(بند)

وقالدیکه نفرات مرقومەنك صورت تعلیملری بر اورطەنك یوز اوتوز بش اشکنجی نفراتی صف اولوب صف باشنده علمدار ودومنده باش قره قوللقجی ایله صف مذکورك ورasنده اوسته وسقاوانك وراسنده بهر طقوز نفرده برقره قوللقجی ایله فاصله وبریلەرك اون بش نفر قره قوللقجی یالکز برقلیج ایله عسکر مذکوری تشتتدن محافظه ایلملك اشبو قره قوللقجیلرك ورالرنده وکیلخرج ایله اوطەباشی دخی قره‌قوللقجیلری کیرویه رجعتدن محارسه ایدوب ورالرنده چورباجی دخی انلری محافظه ایلملك .

(بند)

وهر بر اورطه یه استانبول قاضیسی افندی معرفتیله بر امام انتخاب وحضورنده قراء مواجهەسنده امتحان ایله نصب وتعیین اولنوب کرکدن یوز یکرمیشر اقچه وظیفه تعیین اولنمق .

(بند)

وامام افنديلر اخشاملرى قشله‌لرنده موجود بولنوب نفرات مرقومه‌يه قرآن عظيم الشان وعلم حال تعليم ايتمك .

(بند)

ونفرات مذكوره تعليم كونلرى تخصيص اولنان محل تعليمده جماعتله اداى صلات ايدوب بعده امام افندى رضاء الله تعالى فاتحهٔ شريفه قرأتيله جمله‌سى تعليمه شروع ايتمك .

(بند)

وائمه افنديلر بش سنه امامت خدمتنده اولدقدن صكره طريق قضادن كندولرينه بر اعلى منصب ويرلك ومومى اليهمدن برينك وفات يااستعفاسى وقوعنده يرينه استانبول قاضيسى افندى معرفتيله ديكر مناسبى كذلك انتخاب وامتحان ايله نصب وتعيين قلنمق .

(بند)

ونفرات مرقومه‌نك ضبط وربطى ضمننده اون نفره برقره قوللقجى تعيين ونفرات مذكوره‌دن جنحه ظهوريله تربيه‌سى اقتضا ايلدكده اول قره قوللقجيلردن سؤال ومطلوب اولنه‌رق معرفتلريله كتورديلوب بعد التربيه خلاصنده ينه مذكوره تسليم اولنمق .

(بند)

ونفرات مرقومه‌نك مجموعى قشله وقوللقلرنده موجود بولنمق وبرمحله حين مأموريتلرنده اوچ نهايت بش كونه قدر اورطه‌سيله بالمعيه عازم اولوب اثناى راهده نفرات ضابطانندن برخطوه آيرلميوب برابر كتمك ومأمور اولدقلرى محلدن اذنسز عودت ايتمامك .

(بند)

واثناى راهده ومحل اقامتلرنده بلوك اغاسنه عبدى پاشا بچمى تعبير اولنور رسمده چادر وعلمدار وباش قره‌قوللقجى وسقايه اوزرى يشيل برعدد سكبان چركه‌سى ويريلوب اوسته دخى انلر ايله برابر اوتورمق واوطه‌باشى ايله وكيلخرجه دخى اوزرى يشيل سكبان چركه‌سى وطقوز نفر ايله برقره‌قوللقجى‌يه بياض سكبان چركه‌سى اعطا اولنمق .

(بند)

وبلوك اغاسنه اوچ كليم واوطه باشيسنه ووكيلخرج وعلمدار واوسته وباش قره‌قوللقجى وسقاسنه برركليم وقره‌قوللقجيلره وسائر نفراتدن هر اون نفره ايكيشر كليم اعطا اولنمق ٠

(بند)

واشبو نفراتدن اوچ نفرى سلاح وياغمورلق ايله اوطه باشى ووكيلخرج چادرينه نوبتجى تعيين اولنوب يكرمى درت ساعتده بر تبديل اولنمق و باش قره‌قوللقجى وسقا چادرينه دخى بومنوال اوزره نوبتجى تعيين اولنمق ٠

(بند)

ونفرات مرقومه‌دن هر اخشام صحراده سقاسى معرفتيله كلوب برنفرى چورباجى چادرى اوكنده نصب اولنان بيراق نوبتنى بكلمك ٠

(بند)

ووكيلخرج نزل جانبندن اورطه‌نك تكميل تعييناتنى اخذ وخيمه‌سنه نقل ايدوب هر اون‌نفرك تعييناتنى اخذ ايچون هر يوم‌قره قوللقجى معيتيله برنفر واروب وكيلخرج چادرنده تعيينـاتنى اخذ ايله مذكور نفر يكرمى درت ساعتده قره قوللقجى يانده‌طعام طبخ ايدوب بعده ديكر نفر نوبته كيرملك ٠

(بند)

ونفرات مرقومه‌دن صلهٔ رحم ارزوسيله عزيمته طالب اولنلردن ضابطى معرفتيله قوى كفيله ربط اولنه‌رق قول كتخداسى طرفندن اذن مكتوبى اخذ ايدوب قاچ كون رخصت ويرلمش ايسه اذن مكتوبى تصريحادرج اولنمق ٠

(بند)

واكر اشبو مأذوناعزيمت ايدنلردن عودت ايتميان اولور ايسه يكيچرى اغاسى طرفندن تجسس اولنه‌رق اخذ واحضـارينه دقت اولنمق واخذى ممكن اوله‌مديغى صورتده يكيچرى اغاسى طرفندن باب عالى‌يه باتقرير انهـا ايله امر عالى صادر اولوب هر حال فرار ايتديكى محلدن احضارينه اهتمام اولنمق ٠

(بند)

ونفرات مرقومه‌نك اسلحه‌لرى خصوصى هر نفره برتفنك وبرقليج وقره

قوللقجيلرينه يالكز برقليج واوسته وسقاوعلمداره كذلك برر قليج وو كيلخرج واوطه باشى وچورباجى‌يه مناسبى وجهله بردفعه اسلحه‌لرى جانب ميريدن تنظيم اولنوب اوجاق معرفتيله اعطا اولنمق ٠

(بند)

ويالكز قره قوللقجيلره ابتداى نصب وتعيينلرنده بردفعه برآل نيمتن وبرعبا طلومباجى شلوارى وبرچفت قرمزى طوزلق ونفرات مرقومه باشلرينه برر عدد لاز قلپاغى جملة جانب ميريدن ويرلمك ٠

(بند)

ونفرات مرقومه‌نك مأكولات ومشروباتيچون اغا قپوسنده برصندق وضع اولنوب نفرات مرقومه‌يه معكسوه بها تخصيص اولنه‌جق علوفه‌لرى اغاقپوسنده توديع اولنه‌رق سكسان سكز بچق حسابيله جانب ميريدن اعطا بيوريلوب نفرات مرقومه‌يه سكسان حسابيله ويريله‌رك حاصل اولان فضله ونفرات مرقومه‌نك بلا وارث فوت اولنلرينك تركه‌لرى صندق مذكور ايچون ضبط وحفظ ايله نفرات مرقومه‌نك نان ولحمدن ماعداروز مره مأكولاتلرى اندن اداره قلنمق وسفربر اوله‌رق حين مأموريتلرنده ويريلان امرعالى موجبنجه تعيينات لازمه وحوايج ضروريه‌لرى اعطا اولنمق وذكر اولنان اورطه‌نك چورباجيلرى واوطه باشى ووكيلخرج وعلمدار وباش قره قوللقجيلرينه مناسبى وجهله معاشلر تخصيص قلنمق ٠

(بند)

وخدمات غزا وجهاد ايچون موضوع اولان اوجاقلر اساميلرينك بيع وشرا وقصر يدلرى شرعا جائز اولمامغله بعداليوم سائر اوجاقلر مثللو علوفه واسامى النوب صاتلقدن منع كلى ايله منع اولنوب صاحب اسامه عمرى اولدقجه اخذ واكل ايلك ومحلولاتى وقوعنده تماما خزينه مانده اولوب قورجى وتقاعد اساميلرى نمقداره بالغ اولو ايسه محلولاتندن اخباريه وحصهٔ خلفا واغا موقوفيچون ثلثى ودالقليج اساميسى محلولى وقوعنده فقط اخباريه ايچون ايكى اقچه‌سى مقابلنده جانب ميريدن هر اقچه‌يه بكرمى غروش اعطا اولنمق ٠

(بند)

ونفرات مذكوره صلحيه مأذونا كيدوب حين عودتنه قدر اخراج اولنان

مواجبدن یومیه‌سی بروجه امانت صندق مذکوره وضع ایله کلدکده تماما ویرلمك ومواجب اخراجنـده وسائر خصـوصلرنده یکیچری افنـدیسی بولنانلرك نظارتی منضم اوله‌رق دائما سرکی باشنده بولنمق ٠

(بند)

ووضع اولنه‌جق صندوغك ایراد ومصـارفی تحریر ایچون افندی قلمنـدن متقین ومستقیم کاتب ایله برنفر یماق تعیین اولنمق ٠

(بند)

وتعلیمه کیده‌جك اورطه‌نك نوبتی کلدکده چورباجیسی علی السحر قشلایه کلوب نفراتی تکمیل اولدقده ایکنجی قپوسـندن خروج ایله تعلیم محلنه عزیمت وصـلات ظهری محل مذکورده بعـد الادا اجرای تعلیم برله عودت ایلمك ٠

(بند)

نفرات مرقومه وضابطـانی ایچون برمحله مأموریتلری وقوعنـده ترتیب اولنان چادرلردن بهر چادره ایکی تنجره واوچ قره‌وانه وبرمشربه وایکی ابریق وبرفنار وچادر باشـنه ایکیشر مشـین سفره واورطه‌یه بش قطعه تمشا ایله اوچر عدد حمام چادری ویرلمك ٠

(بند)

واشـبو نفراتك لحم تعییناتی ات میداننده تمام ویرلمدیکندن اورایه حواله اولنمیوب بعدازین تمامجه ویرلمسیچون جوارلرنده اولان قصابدن اعطـا ایتدیرلمك والیوم چورباجی اغالرك یومیه برروقیه لحم تعییناتی وارایسه‌ده اداره ایتمیـه‌جکنندن برر وقیـه دخی ضم اولنـه‌رق قصابدن اعطـا ایتدیرلمك ٠

(بند)

ونان تعییناتلری طوبخانهٔ عامره قاعده‌سـنه تطبیقا تنظیم وسکبان باشی اغا وقول کتخداسنه برقسطده یدی بیك بشر یوز وزغرجی باشی اغایه التی بیك وسکصونجی باشی اغایه درت بیك بشیوز وطورناجی باشی اغایه اوچبیك یدیوز اللی ومحضر اغایه بیك بشـیوز غروش موقوف وبلوك اغاسـنه برقسطده یدی یوز اللی وعلمداره یوز اللی واوسته‌یه یوز اوتوز یدی بچق وباش قره‌قوللقجی‌یه یوز اوتوز وسقایه یوز غروش معاش وقره‌قوللقجیلرك

بهرینه یوزیکرمی واشکینجی نفراتنك بهرینه یومیه طقسان اقچه ترتیب وتنظیم اولنمق ·

(بند)

وقره‌قوللقجی خصوصی دقت اولنه‌جق ماده‌دن اولمغله قره‌قوللقجی قوشیله‌جق شخصك انتخاب ونصبنه کوزلجه اهتمام اولنمق ·

(بند)

وترتیب وتحریر اولنه‌جق اشکینجی نفراتی دفتراجاله داخل اولدقدن صکره تکرار سائر اوجاقاره و یاخود محل اخره فرارلری ممنوع اولمغله بووجهله حرکته جسارت ایدن هرنه محلده اولورایسه اولسون ضابطی معرفتیله تحری وتجسس اولنه‌رق اخذ وترتیب جزا قلنمق ·

(بند)

ومن‌القدیم اورطه‌لرده اولان عتیق اسامه‌لو نفراتك علوفه‌لری مواجب اخراجنك فرداسی چهارشنبه کونی کمافی‌السابق بلوك اغالری معرفتلریله قشلالرنده توزیع وتقسیم اولنوب فرداسی پنجشنبه کونی مجددا تحریر اولنان اشکینجی نفراتی وقره قوللقجیان وضابطانك مواجبلرینی دخی اغا قپوسنده سرکی فرشیله وقت اغاسی بولنانلرك قارشوسنده هربری اثبات وجود ایدرك مواجبلرینی اخذ ایچون بلوك اغالری معیتیله طاقم طاقم کلوب مواجبلرینی اولوجهله اخذ ایتمك ·

(بند)

ذکر اولنان اورطه قنغی محله مأمور اولورایسه مواجب اخراجنده یومیه‌لری حساب اولنه‌رق مواجبلری مأمور معیتی اولدقلری ولات عظام حضراتنه وقتیله ارسال وحضورنده اثبات وجود ایتدیره‌رك توزیع وتقسیمنه دقت قلنمق ·

(بند)

وذکر اولنان اورطه‌لرك هرقنغیسنه سائر اورطه یولداشلرندن حسن رضا واختیارلریله بودفعه اشکینجی نفری تحریر اولندیغی حالده اسکیدن یولداشی اولدیغی اورطه ضابطانی بروجهله دخل وتعرض ایتمامری خصوصنه اهتمام ودقت اولنمق ·

(بند)

وصحراده نفرات مرقومه‌نك چادرلری صره‌سیله تسویه اوزره واوز نفر حسابیله قوریلوب بهر صره‌نك باشنه بلوك اغاسی خیمه‌سی ووسطنه اوطه باشی ایله وکیلخرج ودومنده علمدار ایله باش قره‌قوللقجی خیمه‌لری قوریله‌رق بهر اخشام صلات مغربی امام افندی جماعتله بعدالادا شعار اسلامیه‌دن اولان کلبانکی چکوب امامل دخی اوطه باشی چادرنده اقامت ایلمك ٠

(بند)

وبهر کیجه هر بر چادرك اوکنده نصف اللیله قدر بروجه اکاهی برر نفر نوبتجی تعیین اولنوب بکلمك ونصف اللیده نوبتجی نفر دکشوب یرینه دیکر نوبتجی وضعیله صباحه قدر بکلنمك ٠

(بند)

واوطه باشی اولان کیجه ساعت اوچه قدر چادرلر نوبتجیلرینی یوقلایوب کزمك وساعت اوچدن التی‌یه قدر وکیلخرج والتیدن طقوزه قدر علمدار وطقوزدن صباحه قدر اوسته کزوب نوبتجیلری یوقلق ٠

(بند)

وبنصرالله تعالی دشمن طابوری قارشوسنده ایکن بهر چادرك اوز نفرندن ایکیشر نفری چادرلری بکلمك ایچون براغیلوب اشبو ترتیب اولنان نوبتجیلری نصف اللیلده اورطه‌نك چورباجیسی یوقلیوب تأکید ایلمك ٠

(بند)

ویکیچری افندیسی نفرات مرقومه‌یه ناظر اولدیغی جهتله هر بر اموربنه نظارت ونظاملرینه خلل کله‌جك حالت وقوعه کلمامسنه دقت برله هر بر امور وخصوصی یکیچری اغاسی بولنانلر ایله مذاکره ومشاوره ایدرك تنظیم ودولتعلیه‌یه انها وافاده‌سی لازم کلان موادی اغالر ایله بالاشتراك تقریر وتمهیر ایله تقدیم ایلمك شرائطی بروجه بالا جمله اتفاقیله تأسیس اولنه‌رق اشبو ترتیب ونظام انتساب عون وعنایت حضرت رب‌الارباب ایله حصولیاب اولدقده بفضل‌الله تعالی اعدای دین ودولته هردرلو غلبه وظفر میسر اوله‌جغی الطاف الهیه‌دن مأمول ومستدعادر انتها ٠

نومرو

(١٢)

﴿ صورت حجت شرعيه ﴾

سبب تسطير كتاب شريعت نصاب اولدركه اعلاى كلمة الله العليا واحياى شريعت غرا ايچون من كل الوجوه طغات كفرهٔ مشركين پركين و بغات اعداى ضلالت قرين دين ايله مقاتله ايتمك (فقاتلو المشركين كافة كما يقاتلونكم كافة) نص صراحت مختصيله سائر نصوص كرامت فصوص قاطعه موجبلرنجه موحدين اوزرلرينه فريضهٔ ذمت ديانت و قتال دخى باالبداهه الات حربيه نك تدارك واستعمالنه متوقف و الات حربيه نك تعلمى دخى امور صناعيه دن اولمق ملابسه سيله بهرحال سائر صنايع كبى تعليم و تعلمه موقوف اولوب تعليم و تعلم دخى وسيلهٔ ثبات و متانت اولمغله بو صورتده فرض اولان قتالك موقوف عليهى اولان الات حربيه نك تعلمى درجهٔ وجوبه رسيده اولمسى لازم كلوب حتى سرور سريهٔ رسالت و رهبر كتيبهٔ نبوت صلى الله تعالى عليه و سلم افندمز حضرتلرينك زمان سعادت نشانلرنده كفرهٔ قريش انجق اوق و سيف ايله محارب اولدقلرندن رمى سهام و سل سيف ايله اعدايه مقابله بيوروب تعلم رمى سهامه ترغيبا (ماسبقها سلاح قط الى خير) حديث صحت تحديثيله فن رمى سهامى ثنا بيور دقلرندن ماعدا آت ودوه و ياخود ماشيا براز كسنه لرك يارش ايتملرندن عبارت اولان مسابقه ملاهيدن ايكن اثناى حربده سرعت سير و حركتى ملكه و ادمان ايتمك نيتيله مسابقه تعلمى جائز اولديغنه اشارة (لا تحضر الملائكة شيئا من الملاهى سوى النضال و الرهان) حديث شريفى مدار حث امت اوزره دائر و حديث ديكرده (لا سبق الا فى خف او نضال او حافر) كلام شريفى دخى زمان حكمت بيان ختم نبوتدن صادر اولمشدر . نضالدن مراد رمى سهام و رهان و حافردن مقصود مسابقهٔ خيل خوشخرام و خفك معناسى تسابق جمال بديع الاجسامدن عبارت اولديغى كتب مغازى و سيرده مرسوم خامهٔ اعلامدر . والحاصل (و اعدوا لهم ما استطعتم من قوة) آيت كريمه سى موجبنجه وقت حاجتده اعداى دين اوزرينه غلبه قوتنى تحصيل ايچون مطلقا اقتضا ايدن هر نوع آلات حربيه يى اعداد و اتخاذ ايتمك واجب اولوب استعيذ بالله (يا ايها الذين آمنوا اصبروا و صابروا و رابطوا)

قول كريمه (ان الله يحب الذين يقاتلون فى سبيله صفا كانهم بنيان مرصوص) آيت مكرمه سندن مستفاد اولديغى اوزره فنون حربيه يى بيلمك واعدايه مقابله بالمثل ايله معامله ايتمك لازمه دن وحتى عبدهٔ اصنام اهل اسلامه غلبه زعميله بالتدريج انواع حيل حربيه اختراعنه باشليوب ازجمله هجرت نبويه على صاحبها افضل الصلوة والتحيه نك قرقبجى سنه سى باروت ايجاد ايلدكلرنده طرف باهر الشرف اسلاميان دنخى باروت استعماليله مشركينه مقابله اولنه رق الى يومنا هذا براحد باروت اتخاذينى انكار ايتميه رك بونك اوزرينه اجماع امت منعقد اولديغى قضايای مسلمه دندر . پس تفصيل مذكور اوزره جميع اوقاتده اكتساب اقوات كبى اقتضا ايدن آلات حربيه يى تدارك واتخاذ وتعليم وتعلم اهل ايمانه لازم ولازب وعلى الخصوص اشبو اوآنده اعداى اهل اسلام بربريله زنار بند اتفاق وكانون فسادلرى هر طرفده شراره فشان شقاق اولمق جهتيله موحدين دنخى مقابله بالمثل قاعده سى اوزره مباشر قتال اولملرى مهم وواجب اولمغله بناءً على ذلك از قديم اقتضاى وقت وحال حسبيله منتظم اولدقلرى حالده دين مبين اوغورنده جانسپارانه غيرتلرى آشكار اولان يكيچريان اوجاغندن درسعادتمزك داخل سور وخارج سورنده واقع قوللق خدمتنده كمر بستهٔ قيام اولان بلوك وجماعت ودائره اغواتى وصولاق باشيلر وباب عالى واغا قپوسى خدمتنده وباش چاوش ايله اوجاق امامى وبيت المالجى معيتلرنده واوتوز اوچ آوجيلرى بتون تعبير اولنور اللى بر عدد اورطه لرك هر برندن يوز اللیشر نفر حرب وضربه قادر اصلى ونسبى معلوم اولنلردن تيز الدن مقدمة الجيش صورتنده يدى بيك بشيوز نفر اشكينجى نفراتى تحرير اولنمق ونفرات مذكوره لايحه ده مندرج شروط فيض منوط حسنه يه رعايتله تعليم وتعلم آلات حربيه ايدرك دائما حاضر وآماده بولنمق بابنده لدى الاستفتا جانب شيخ الاسلام والمسلمين وفق لرضاء رب العالمين طرفلرندن اعداى دين ايله محاربه وقوعنده عسكر اسلام آلات حربيه نك استعمالنى واعدانك فنون حربيه ووسائسنى بيلوب كفرهٔ مشركينه غلبه ايچون استعيذ بالله (واعدوالهم مااستطعتم من قوة) نظم كريمنه امتثالاً آلات حربيه اتخاذى لازم اولورمى . الجواب اولور . بو صورتده آلات حربيه يى استعمال امور صناعيه دن اولوب كيفيت استعمالنى بيلمك تعليم وتعلم ايله اوله جغى بديهى اولمغله امير المؤمنين پادشاه

اسلام خلدالله تعالی خلافته الی یوم القیام حضرتلری عساکر اسلامه آلات حربیه ایله جنك تعلیم ایلملرینی امر وتنبیه بیورملری مشروعمیدر ٠ الجواب مشروعدر ٠ دیوو یریلان فتوای شریفه موجبنجه شرفبخش صحیفهٔ صدور اولان خط همایون کرامت مشحون حضرت ظل اللهی یه امتثالاً بالجمله اوجاق اغالری وضابطان اتحاد کلمه واتفاق ارا ایله بروجه محرر شمدیلك اول مقدار نفراتك تحریرینه ولایحهٔ مذکوره‌ده محرر شرائط اوزره آلات حربیه تعلم ایده‌جکلرینه شیخ الاسلام مشار الیه حضرتلرینك دارالفتوالرنده واغا قپوسنده معقود مجلس عالیلرده عن صمیم البال یکان یکان تعهد والتزام واشبو خصوصی خیریه‌ده غرض اخر اولمیوب مجرد عون وتوفیق الهی وامداد روحانیت حضرت رسالت پناهی ایله شوکت اسلامیه‌یی کماکان اظهار وابجال وحفظ دین ودولت محمدیه لوازمنی کماینبغی استحصال نیت خالصه‌سیله حبل متین شریعت غرایه اعتصام وبنصرالله تعالی بوندن بویله اعدادن اخذ ثار وانتقام ایچون مرکز صدق واستقامتده پایدار اولمقلغی التزام امرنده جمله‌سی عهدالله وعهد رسول اللهی ازجان ودل تکرار ایتملریله اشبو عهد ومیثاق قطعی المفاد الی ابدالاباد بلا نزاع وجدال دستور العمل قلنه‌رق ارتباطیافتهٔ حسن استقرار اولمق اوزره بالاسی مبارك خط همایون عنایتمون شاهانه ایله زینتدار وذیلی دخی حالا رونق پیرای صدارت عظمی حضرتلری والان زینت انداز مشیخت کبری حضرتلری وحاضر بالمجلس وزرای عظام اولی النهی وعلمای اعلام تقوی پیرا ورجال دولتعلیهٔ تأیید انتما حضراتی وبالجمله ضابطان ختم وامضالریله ثابت واستوار اوله‌رق اشبو سند قوی شرعی وکتاب مستطاب مرعی تسجیل وترقیم واولوجهله مصلحت خیریهٔ مسطور تتمیم قلندی ٠ (ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا وهب لنا من لدنك ارحمة انك انت الوهاب ٠) حرر فی الیوم الحادی والعشرین من شوال المکرم سنه احدی واربعین ومأتین والف ٠

نومرو

(١٣)

❊ صورت خط همایون ❊

عموما اتفاق وقرارلری شرع شریفه مطابق وموجبنجه اجرایه تعهدی

متضمن اولان اشبو حجت شرعیه مضمونی اوزره عمل وحرکت هر بریمزه واهضا ومهرلری مندرج اولنلر وسائر افراد مسلمینه فریضهٔ ذمت دیانت وخلافنه حرکت موجب تهمت وعقوبت اولمغله موجبنجه دیوان همایونم قلمنه قید وحفظ ایله استانبول محکمه سنه ثبت وتسجیل ایچون علم وخبری اعطا اولنه ۰

نومرو
(١٤)

﴿ منع اراجیف ایچون فرمان عالی ﴾

بودفعه بتوفیق الله تعالی مقتضای کتاب وسنت واجماع علماء امت ایله جانب شیخ الاسلامیدن و یریلان فتوای شریفه موجبنجه شرفیافتهٔ صدور اولان خط همایون شوکت مقرون حضرت خلافتپناهی منطوقنجه یکیچری اوجاغندن تعلیمی اشکنجی نفرات تحریری مصلحت خیریه سنه شروع ومباشرت اولنمش اولمغله بوخصوصك مجلس عمومیده قرائت اولنان لایحه سنده مندرج اولدیغی وجهله یکیچری اوجاغی دائره و بلوك اغواتنك قدیم معاش وموقوفلرینه وچورباجیلرك لحم تعیینلرینه ضم اولندیغی و بالجمله اوجاقلرك وضع واحیاسی غزا وجهاد ایچون اولوب اسامه نك بیع وشرا وقصریدی مشروع اولمادیغنه بناء بعدازین خلاف شرع شریف بیع وشرا اولنمیوب صاحب اسامه عمری اولدقجه احذ واکل ایلیه جکی ومن القدیم اورطه لرده اولان عتیق اسامه لو نفراتك علوفه لری کما کان و یریله جکی واوجاق مذکورك تعیینات قدیمه وهرکسك متصرف اولدقلری اسامه لرینه و برموجب نظام ترقیلرینه برکونه خلل کلمیه جکی والحاصل بوخصوصده هیچ برکیمسه یه شرعا مقدار ذره غدر شائبه لری اولمیه رق بومصلحت مطلقا خدمات دین مبینی احیا وشعائر اسلامیه دن اولان غزا وجهاد لوازمنی تعلیم وتعلم ایله فریضهٔ دیانتی ایفا نیت خیریه سنه مبنی اولوب اساس ومبناسی واصول وفروعی شریعت مطهره یه مطابق وموافق اوله رق شروع اولنمش اولدیغندن بوخصوصده وجها من الوجوه کمسنه طرفندن شودر بودر دیمکه محل اوله جق برنسنه اولمیوب بالجمله مؤمنین وموحدین ممنون ومسرور اوله جقلری مصلحت دینیه دن اولدیغنه بناء بعض عقلی ایرمیانلر طرفلرندن برکونه قیل وقال وقوعه کلمامك اوزره کیفیتی محلات امامرینه وسائر اقتضا ایدنلره

تفهیم وحقیقت حال ومصلحت بووجهله اولدیغنی جمله یه بیلدردکدن صکره ینه برکونه دیل اوزاتمغه جسارت ایدر ایسه شرع شریفه مخالف حرکتده بولنمش وخرق اجماع ایتمش اوله جغنه مبنی اولبابده وبریلان دیکر فتوای شریفه موجبنجه اومقوله لرك مستحق اوله جقلری تأدیبات لازمهٔ شرعیه لری اجرا اوله جغنی کوش هوشلرینه تنبیه وتلقینه دقت ایلیه سین .

نومرو

(۱۵)

یکیچریلرك الغاسنه دائر فرمان عالی

جمله امت محمده معلوم ومدرکه بو دین مبین ودولت محمدیهٔ فیض قرینك بدایت ظهوری وبعده شرق وغربی احاطه ایتمسی مطلقا شریعت مطهره وسیف جهاد سایه سنده اولوب جمیع زمانده اعداء دینه مقابل اوله جق عساکر مسلمین وغزات موحدینك وجودندن لابد اولدیغندن ولی نعمتمز اولان بو دولت علیهٔ ابدی الدوامده مقدما یکیچری اوجاغی تنظیم اولنوب ازمان سابقه ده یکن یکیچری عسکرلری واردقلری جهاد وغزاده دشمنه کوکس ویره رك کوستردکاری ثبات ومتانت واولی الامره انقیاد واطاعتلری سببیله یوزلرندن بونجه فتوحات ظهوره کلمش ایسه ده کیدرك ایچلرینه او یغونسز آدملر ودرلو درلو فساد قاریشوب واسکی اطاعتلری اطاعتسزلکه مبدل اولوب یوز سنه دنبرو کیتدکاری سفرلرده اصلی یوقدن درلو درلو اراجیف پیداسیله تشتت وعدم اطاعتلری جهتیله فرار عن الزحف عارینی ارتکاب ایدرك بونجه قلاع وممالكك ایادئ اعداده قالمسنه سبب اولدقلرندن واعدای دین دخی بو حالمزی کوردکجه ملت اسلامیه نك بتون بتون عجز وتشتتنه حمل ایله معاذ الله تعالی بیضهٔ منورهٔ اسلامیه یی کلیا شکست ایتمك داعیه سیله رفته رفته مطالب وادعالرینی ارتره رق کوندن کونه فنالشوب درت طرفزی اعدا قوشاتمق درجه سنه واردیغندن بو حالده بزلر دخی غیرت اسلامیه یی اله الوب دینمز اوغورنده دشمنلرمزك حقندن کله جك صورتله چاره سنی بولمق فرض درجه سنه وارمش وشمدی یه قدر واقع اولان سفرلرده بالدفعات مشاهده وتجربه اولندیغی وجهله اعدانك قولایلقله نائل اولدقلری غلبه صورتی مجرد معلم عسکر استعمالندن نشأت ایلدیکی تبیین ایلمش اولدیغنه بناء ایکیوز ایکی سفرندن صکره وکرك مؤخرا ایکی

دفعه عسکر ترتیبنه ضروری تشبث اولنمشیکن یکیچری طائفه‌سی هم
کندولری ایشه یرامیوب وهم بونلری ایستمیه‌رك اجتسار ایلدکلری قیام
وحرکتلری سببیله اول ترتیبلری تعطیل والغا ایتدرمش اولدقلرندن بشقه
شمدی‌یه قدر بالدفعات متجاسر اولدقلری وقعهٔ شنیعه‌لر سببیله روح عالم
مثابه‌سنده اولان برقاچ پادشاه مرحومك تلفنه دخی باعث اولمشلردر
حال بویله ایکن بونلره ینه قدیم اوجاق نظریله باقیله‌رق بقالری حقنده
برشی دنیلمیوب بوآنه‌قدر جانلری ایستدایسه اطاعت وایستمزلر ایسه فساد
وشقاوت ایتمکلکی عادت ایتدکلرندن هرنقدر کندو ارامزده تحمل اولنه
کلمش ایسه‌ده نه‌فائده دیمز دشمنلری تك طورمیوب بزم بوحالمزی کوردکجه
فرصت عدیله اطرافزی الەرق الله تعالی حفظ ایلسون کلیا مغلوبیتمزه
چالشمقده اولدقلرینه بناء کچنده بوکیفیتلر باب فتوا پناهیده عقد اولنان
مجلس شوراده جمله وزراء کرام وعلماء اعلام ورجال وینه اوجاغ مذکورك
مجموع ضابطانی حاضر اولدقلری حالده جمله‌یه بیان وانبا وطرف شرع
شریفدن استجواب واستفتا اولنه‌رق نهایة الامر قبل شرع انوردن
ویریلان فتوای شریفه وعموما ختم امضا اولنان حجت شرعیه موجبنجه
مجرد احیای کلمة الله العلیانیت خالصه‌سیله اعدانك مدار غلبه‌سی اولان
حیل وخدعه‌سنه مقابل عساکر اسلامیه دخی اولا التزام دیانت واطاعت
وثانیا تعلیم وتعلم ایله کسب مهارت ایتمکدن غیری چاره اولمادیغی ظاهر
اولمق جهتیله واقع اولان اتفاق عموم واجماع امت وجهله یکیچری
اوجاغندن قدیم اصول وقانونلرینك هیچ بریسنه خلل کلمامك اوزره فقط
بهر اورطه‌دن بوز اللیشر نفر علوفه‌لی اشکینجی نفراتی تحریر اولنمسنه
قرار ویرلمش واولوجهله بیت المال مسلمیندن بوقدر اقچه وعلوفه صرفی
ضروری اختیار اولنه‌رق تحریره باشلانوب برطرفدن دخی کسنه‌نك قدیم
اسامه ویومیه‌سنه خلل کلمیوب وبو اتفاق عموم واجماع امته مخالف
هرکیم سوز سویلر وخلافی حرکت ایدرایسه فتوای شریفه موجبنجه
جزاسی ترتیب اولنه‌جغی جمله‌یه اعلان واشاعت اولنمش وبعده کچن هفته
تعلیم وتعلمنه بدأ ایله یازیلان نفراته اسلحه والبسه‌لر ویرلمشیکن بوقدر
اولنان تنبیهات دینیه ووصایای شرعیه‌نك ینه فائده‌سی اولمیه‌رق اولکی
پنجشنبه کیجه‌سی ایاقلانوب ابتدا اغا قپوسی وصکره باب عالی وسائر محللری

باصوب يغما وغارت والرينـه چكن مصحف شريفى بچـاق ايله پارەليوب درلو درلو شـناعت وفضـاحت برله كويا تعليم وتعلمى ايستمز ديەرك اظهار بغى وطغيان وبو بابده شريعت مطهرەيه وفتاواى شرعيەيه ودولت عليەيه وعلماى اعلامه اطاعت وانقيادلرى اولمديغنى اعلان ودولتعليەنك تعليم شرعى ايچون الرينـه ويرديكى اسلحەيى بى محابا دولتعليـۀ محمديه عليهنه اعمال ايدرك خروج على السلطان فضيحه سـنه اجتسار وعصيان ايتمش اولدقلرينه مبنى بونلرك بو حركتلرى دين ومذهبدن خارج بركيفيت اولديغنـدن سابق ولاحق سماحتلو شيوخ اسلام افنديلر وصـدور كرام وبالجمله علماء اعـلام كثرهم الله تعالى الى يوم القيام ورجال وخدمۀ دولت وسائر امت محمد سراى همايونه ورود واجتماع ايدرك لواى سعادت التواى حضرت سلطان الانبيا عليه افضل الصلوة والتحايايى الوب سلطان احمد جامع شريفنـه اخراج وجملەسى اورايه جمـع ايله امت محمددن واهل ايمان اولنلر سنجاق رسول الله التنه كلوب كتاب وشريعتك حكمنه التجا ايتملرى طرف طرف دلاللر سوقيله ندا ايتديرلمش ودين وايمانى اولان كافۀ امت محمد جان وباش ايله سـكردوب كلمش ايسـەده اشقيا كروهى جمعيتكاه شقاوتلرنده اصرار ودين ودولته قارشـو طوروب اهل عرض كروهى اولان بونجه اهل ايمانى اياقلر التنده پايمال ايده جك بويله برشناعت عظيمـەيه جرأت واجتسار ايتمش اولدقـلرندن برمقتضاى شرع شريف دملرى هدر اولمق اوزره اوزرلرينـه مأمور تعيينيله قشـلەلرى احراق اولنەرق نهايت حق سبحانه وتعالى حضرتلرى كندولرينى شريعت قليجنه اوغرادوب جزاى عملرينى بولمشلردر ٠ شويله كه بوفساد عظيم ظاهرەده برطاقم اراذل واشقيانك ايشى كورنمش ايسـەده ينه اوجاقليدن برطـاقم مفسد ومحرك وبدخواه دين ودولت مقولەلرى ايچ يوزنده بونلره پاداش اولەرق بو اختلال وجمعيت انلرك باشى التندن اولديغى بالتحقيق هر برى اسم ورسميله اخذ ومقتضاى شرع شريف اوزره جزالرى ترتيب اولنمش وبر طرفـدن دخى اصل اشقيا كروهندن سوء حركتـلرى متحقق اولنـلر طوتيلەرق مجازات لايقەلرى اجرا اولنمقده اولوب انجق بو انه قدر بونجه واقعـاتدن معلوم ومتبين اولمشـدركه يكيچرى اوجاغنك ابتداى وضعنده مقصود اولان يارارلق واطاعت قضيـەسى بروقتدنبرو بالعكس يارامازلق

وشقاوته مبدل اوله‌رق حاصلی یکیچریلك نامی ویولداشلق عنوانی بیاغی
اشقیالغه ملجأ دیمك صورتنه واروب ویرامزی اهل عرضنه غلبه ایدوب
حتی بودفعه طوتیلوب سیاست اولنلرك ایچلرنده کفره‌دن قوللنده هم یتمش
بش نشانی وهم کاور حاجی بولنه‌رق ایشته ایچلرینه اجناس مختلفه
قارشمش وبوندن صکره دخی بونلرك بقای نامری ایله برابر هرنه کونه تدبیر
اولنسه مفید ومثمر اولمیه‌جغی تبین ایتمش اولمقدن ناشی بوکون سلطان احمد
جامع شریفنده سنجاق شریف التنه متجمع اولان شیوخ اسلام حضراتی
وبالجمله صدور کرام وعلمای اعلام ومجموع خیر خواه دین ودولت بیننده
برمقتضای شرع شریف واقع اولان اتفاق آرا موجبنجه صلاح حال عالم
ایچون اوجاغك اسم ورسمی تبدیل وکان قانون قدیمی اخر هیئتله تجدید
اولنه‌رق فیما بعد یکیچریلك نامی کلیا اورته‌دن قالقوب انك یرینه معلم
عساکر منصورۀ محمدیه عنوانیله دین ودولته یرایه‌جق وغزا وجهادده
دشمنه جواب ویره‌جك کفایت مقداری عساکر تحریر وترتیب اولنمش
وحالا خداوندکار سنجاغی متصرفی وزیر مکرم سعادتلو حسین
پاشا حضرتلری اوزرلرینه سرعسکر نصبیله اغاقپوسنده اقامت
ایتمك وفیما بعد اغا قپوسنك اسمی تغییرایله السنۀ عامه‌ده سرعسکر قپوسی
عنوانی سویلنمك وبعد ازین بنا اولنه‌جق قشله‌لرده‌وقوللقلرده اشبو عساکر
مرتبه اقامه اولنمق ویکیچری اغالغی وقطار اغواتی وبلوك اغالقلری کذلك
کلیا لغو وامحا اولنه‌رق حالا یکیچری اغاسی اولان محمد اغایه میراخور اول
پایه‌سیله درکاه عالی قپوجی باشیلغی احسان وقول کتخداسی اغایه رتبۀ میر
میرانی ایله وزیر مشار الیهك معیتنه تعیین وزغرجی وسکصونجی باشیلره
درکاه معلا قپوجی باشیلقلری وسائر موجود اولان صداقتکار بلوك اغالرینه
خاصه سلحشورلقلری وحالاو حالنجه عطایای سنیه احسان وچراغ ویایا
بکلکنه‌ [illegible] متصرف اولنلر فیمابعد سائر زعماشللو دولتعلیه‌نك خدمات سنیه‌سنده
استخدام قلنمق ویکیچری اوجاغندن یومیه واسامه‌یه متصرف اولنلرك
سایۀ مرحمتوایۀ حضرت پادشاهیده قطعا ویردکاری اقچه‌لرینه خلل
کلمیه‌رك ابراز ایده‌جکاری ممهورلری موجبنجه هرکسك داخل اجمال اوله‌رق
متصرف اولدیغی یومیه‌سنه مکافات اولنوب اویله‌جه‌ویریله‌رك عمرلری اولدقچه
متمتع اولمق وبوندن بویله مجموع اهل اسلام وکچوك بیوك امت محمد وعلماوسائر

اوجاقلر خلقی وعموم ناس بروجود کبی اولوب بر برلرینه دین قرنداشی نظریله باقه‌رق میانه‌ده آیریلق وغیریلق اولمامق و بیوکلر کچوکلرینه رحم وشفقت کوزیله باقوب کچوکلر دخی بیوکلرینه هرحالده انقیاد واطاعت ایتمک واصل مقصود صمیمی و جمله‌یه فرض عین اولان اعلای کلمة الله المعین واحیای دین شریعت حضرت سید المرسلین امرنده اتفاق عامه ایله اختیار وتشبث اولنان مصلحت خیریه‌ده کافهٔ اهل ایمان الی ماشاالله تعالی بویله‌جه متفق ومتحد اولوب زنهار زنهار هیچ بر فرد خلاف حرکت ومخالف سوز سویلمکه جرأت ایتمامك وایدری اولور ایسه وبالی بوینه درحال سیف شریعتله حقندن کلنمك اوزره مستعینا بتوفیق الله تعالی اتفاق عامه ایله‌قرار ویرلمش وهمان اقتضالرینك اجراسنه شروع ومباشرت اولنمش وبو وجهله روم ایلی واناطولینك اوچر قوللرینه وبالجمله ممالك محروسه‌یه اوامر علیه اصداریله نشر واعلان اولنمغله ایمدی بالجمه محلات امامل رینی حضور شرعه جلب وجمع ایله کیفیتی تفهیم واشبو فرمان عالینك بر رقطعه ممضی صورتلرینی چیقاروب یدلرینه اعطا ایدرك هر بری واروب محله‌سی جامع ومسجدلرنده اهالی‌یه قرائت ایدوب بو بابده مجرد احیای دین ودولت علیهٔ محمدیه واصلاح احوال ملت اسلامیه ایچون کتاب وشریعت حکمنجه فیما بعد یکیچریلك نامی کلیا قالقدیغنی وانك برینه تجدید قانون صورتیله عساکر منصورهٔ محمدیه عنوانیله معلم نفرات تحریرینه مباشرت اولندیغنی وهیچ برکمسنه‌نك متصرف اولدیغی علوفه واسامیسنه قطعا ضرر کلمیه‌رك یعنی بروجه محرر ممهورلرینی ابراز ایدنلرك یومیه‌لری نه مقدار ایسه بعد ازین دخی مکافات واحسان وعنایت بیوریله جغنی وبو جهتلرله دین وایمانی اولنلر وکتاب الله وشریعت مطهره‌یه اطاعت وانقیاد ایدنلر بو خصوصك قدر وشکرینی بیله‌رك سایهٔ شوکتوایهٔ حضرت پادشاهیده مسرور البال ومستریح الحال همان دعوات خیریهٔ جناب ظل اللهی‌یه مشغول اولملرینی هر برینك کوش هوشلرینه کرکی کبی تفهیم وتلقین وخلافنه سوز سویلیانلر دنیا وآخرتده قهر وخسرانه مبتلا اوله‌جقلرینی دخی کوزجه بیان وتبیین ایلملرینی تنبیه ایدرك سز دخی بو خصوصه طرف شرع انوردن علی الدوام دقت ونظارت وهرحالده اجرای مقتضای شرع شریفه اهتمام ودقت ایلیه‌سز ٠

نومرو
(١٦)

عساكر منصوره قانوننامه‌سی

عساكر منصورهٔ محمديه عنوانئده اون بش ياشندن قرق ياشنه قدر مجهول الاحوال ومهتدی وفرومايه اولميوب ماهيه اون بشر غروش معاش وذكری اتی تعيينات ايله توانا ومتناسب الاعضا اولمق وصيفا وشتاء بروجه جائی كيفيتله بالرخصه كيدنلردن ماعدا برنفری نقصان بولنمامق شرطيله مجددا ترتيب وتحرير اولنمقده اولان خميس فيض انيس معلم انشاءالله تعالی تكثر ايتدكجه اقتضاسنه باقلق اوزره اول امرده استانهٔ شوكت اشيانه‌ده ضابطاندن ماعدا اون ايكی بيك نفردن عبارت براردو اعتباريله تنظيم ونفرات مذكوره برنجيدن تاسكزنجی ترتيب تعبيريله سكز ترتيبه تقسيم اولنوب هرترتيب مع ضابطان بيك بشيوز يكرمی التی نفردن وهريوز نفر برصفدن عبارت اولوب هرصفده ماهيه التمشر غروش معاشله بر طوپ اوسته‌سی واوتوزر غروش معاش ايله بر طوپ خليفه‌سی واون بشر غروشله سكز طوپجی دردر عربه‌جی وايكشر جبخانه‌جی نفراتی ومع الادوات السائره برطوپ وماهيه يوز سكسانر غروش معاش ايله بر يوزباشی ويوز يكرميشر غروش معاشله ايكيشر يوزباشی ملازمی والتمشر غروشله بر سنجاقدار وچاوش واوتوزر غروش معاشله اونراون باشی وهر ترتيبده ماهيه يدی يوز اللی غروش معاش ايله بر بيكباشی اولديغی كبی ايكيوز غروش معاشله بر طوپجی باشی ويوز غروشله بر طوپجی چاوشی ويوز اللی غروشله بر عربه‌جی باشی وسكسان غروشله بر عربه‌جی چاوشی ويوز اوتوز غروشله برجبخانه‌جی باشی والتمش غروشله جبخانه‌جی چاوشی ويوز قرق غروشله بر مهتر باشی والتمش غروشله بر سورنازن باشی وسراطبای سلطانی معرفتيله بر حكيم وجراح وهر بر ترتيب صاغقول وصولقول اعتباريله ايكي‌يه منقسم اولوب ماهيه دردر يوز غروش معاشله اغای يمين واغای يسار ناميله بر ضابط وايكيوز اللی غروشله مومی اليهمايه برملازم واون بشر غروشله ايكيشر سورنازن وايكيشر طبلزن وايكيشر ساده نقاره‌زن وايكيشر زيلزن وايكيشر ترنپته‌جی و يكرميشر غروشله

ایکیشر سقا ویوز اللی غروشله بر نفر کاتبی وهر برصفه مأوالرنده بر مکتب انشاسیله کونده بر نوبت قرآن عظیم الشان وعلم حاللرینی تعلیم ایچون استانبول قاضیسی بولنانلرك معرفتلریله بالامتحان ماهیه اوتوزر غروش معاشله بر امام نصب وتعیین اولنوب جماعتله اداء صلاته وتعلیم مسائل دینیه خصوصلرینه بالجمله ضابطان طرفلرندن اهتمام ودقت اولنمق

وذکر اولنان سکز ترتیبك بیکباشیلری اوزرلرینه باش بیکباشی عنوانیله ورتبه‌سی قپوجی باشیلق رادەسنده اوله‌رق سرعسکر پاشا وناظر انتخابیله اهلیت ولیاقتی مجرب برمناسبی ضابط نصب اولنوب منحل اولدقده هرنقدر قدم اعتباریله نصی قانون ایسەده اشاغیده فننده مهارتی اولان ارباب استعدادك تقدیمی جائز اولمق ٠

ومناصب دیوانیه‌دن رتبه‌سی مصرف شهریاری کتابتی ایله سواری مقابله‌جیلکی بیننه قید اولنوب جنحه‌سی وقوع بولدقجه عزل اولنمامق اوزره باراده سنیه عساکر منصوره‌یه برکاتب نصب اولنمق ٠

وبرینك تهمتی یاخود برکونه مصلحتی ظهور ایلدکجه حین استجواب وخطابده بیکباشیلر قول اغالری وانلر ترتیب مذکور اوزره تااونباشیلره قدر مادوننی مخاطب ایدوب یعنی هربری دوننده اولنلره ضابط وآمر وجمله‌سی ضابطلرینه اطاعتده مستمر اولوب عادی کوریله‌جك مصلحت ایسه عسکر ناظری معرفتیله کوریلوب تأدیب ایجاب ایدر نسنه سرعسکر پاشا معرفتیله جرم وقباحته کوره اجرا اولنمق ٠

وضابطان انتخاب ونصبنده وسائر مصالح لازمه‌یه دائر باب عالی‌یه تقدیم اولنه‌جق عرضلری سرعسکر پاشا ایله عسکر ناظری افندی برابر تمهیر ایدوب برمهر ایله اولان عرضه اعتبار اولنمیوب وعرضلر دخی سالف الذکر عسکر کاتبی افندی خطیله اولوب عرض ایچون براقچه الثمامق

وضبط وربط ضابطان وعساکر سرعسکرك مستقلا عهده‌سنه محول واداره ووقایهٔ نظامه متعلق امورك رؤیتنده دخی ناظر مستقل اولوب مع مافیه جمیع امور ومصالح ینه ایکیسنك اتحاد رأی وتدبیرلریله کورلمك اوزره عهدهٔ اتفاق واتحادلرینه تفویض اولنمق ٠

وتفنك انداز نفر بولیله علی الترتیب اسکیدکده اون باشی وچاوش وسنجاقدار وملازم ویوزباشی وقول اغاسی ملازمی وبعده صف اولده ایسه التیوزباشی

حکمنده اولان اغای یمین صف ثانیده ایسه اغای یسار اولوب بعده اشبو صاغقول وصولقول اغالرندن قنغیسی اسکی ومتفنن ایسه بیکباشی اولمق ٠ وطوبجی نفری یولیله خلیفه وطوپ اوسته‌سی وچاوش وطوبجی باشی اولوب اکر تعلیم وتعلمده ماهر وتفننی ظاهر اولوب قول اغالرندن الیق بولنور ایسه بیکباشی اولمسی جائز اولمق ٠

وکذلك طوپ عربه‌جیسی نفری خلیفه وچاوش وعربه‌جی باشی وجبخانه‌جی نفری یولیله سرسورنازن وطبلزن بعده مهترباشی اولوب بونلرك جمله‌سی دخی بروجه مشروح یولیله اسکیه‌رك ترفع ومهارتی بوغیسه مستعد بولنانلردن مادونی تقدیم اولنمق ٠

وذکر اولنان سکز بیکباشیلردن ایکی بیکباشی باب سرعسکریده کائن قشله‌لرنده اقامه ایله بالمناوبه درون استانه‌ده کائن جسیم قوللقلره بر یوزباشی نفراتیله تعیین برله اول قوللغه مربوط مختصر قوللقلره یوزباشیلر طرفلرندن اونباشیلر ارسالیله لیلاً ونهاراً اسواق ومحلاتك محافظه‌سنه اهتمام اولنمق ودیکر التی بیکباشی معیتنده بولنه‌جق عسکر ایله داود پاشا واسکدارده بنالرینه شروع اولنمش واولنه‌جق قشلره اقتضاسنه کوره تقسیم واقامه قلنه‌رق اسکدار قشله‌سنده بولنان بیکباشیلر طرفندن فنار باغچه‌سندن بحر سیاه بوغازینك اناطولی طرفنده واقع فنار قلعه‌سنه قدر کرك قلاعی وکرك طغیان رومده بستانجی نفراتندن موظف مستحفظ ترتیبیله انشا اولنوب بودفعه نفرات مذکوره الغاسیله قره غولخانه صورتنده ابقا اولنان یدی طابیه قشله‌لرینه ومواقع مقتضیهٔ سائره‌یه اقامه ایچون مقدار کفایه مناوبه نفراتی ترتیب وکذلك داود پاشا قشله‌سنده اولان بیکباشیلر باروتخانه‌دن تا بحر سیاه بوغازینك نهایتنه قدر روم ایلی طرفنده کائن قلاع ووجه مشروح اوزره ابقا اولنان قره‌غولخانه ومواقع سائره‌یه بالمناوبه عسکر ترتیبیله محافظه قلنمق وقشله‌لرنده قالانلر تعلیم وتعلمه اشتغال ایتمك وسالف الذکر بیکباشیلر ونفرات دائما مناوبه صورتیله احدهما آخرك یرینه نقل وتحویل ایله جمله‌سی کرك قشله‌لرنده وکرك سرای سرعسکریده وکرك قلاع وقره‌غولخانه‌ده امر اهم محافظه‌یه اهتمام وهم بوش طورمیه‌رق تعلمه دخی اشتغال تام ایلمك ٠

وبیکباشیلره حین نصبنده جانب میریدن الحالة هذه بر صرمه چپراستلی

قطيفه چپكان وكوز چوقه‌دن صيقمه وتللى شوباره باشلرينه لاهور شالندن عبارت فقط برطاقم لباس ويريلوب اقتضا ايتدكجه كندى معاشندن تجديد ايلمك ٠

وهر روز حضرده قول اغالريله ملازملرينه بر چوقه‌دن قيصه چپكان وچوقه‌دن قيصه انتارى وتللى شوباره وچيچكلى بغدادكارى باش شالى ويوز باشيلر وملازملرى وسنجاقدار وچاوشلره شالدن ماعدا ذكر اولنان البسه ويريلوب طوپجى وعربه‌جى وجبخانه‌جى ومهتر باشيلر ونفركاتبلرينك باشلرينه بغداد شالى وفقط امتياز ايچون نفر كاتبلرينه ابريشم چپراستلى چوقه‌دن بر بوى چپكانى اعطا اولنوب بونلرك ونفرات سائره‌نك كسوه‌لرى ساده شوباره وتعليم عباسى وچوقه‌دن قيصه انتارى وچوقه‌دن يلك وقره‌جه‌لر قوشاغى وشياق صقمه وسرحدلى اياق‌قابندن عبارت اولوب هر روز حضرده تجديد اولنمق ٠

وائمه‌نك كسوه‌سى الحالة هذه صومه دستار وكوز ياخود قو يى مائى بنش اولمق ٠

واسلحۀ مرتبه‌لرى ضابطان معرفتلريله تسليم اولنوب فرسوده وشكست اولدقده ضابطى ناظره ارائه ايدوب تعميره محتاج ايسه تعمير وجديدا ويرلمسى لازم كلورسه عتيق النه‌رق جديدى ينه ضابطان معرفتلريله اعطا قلنمق ٠

(كميت تعيينات)

تعيينات اعتباريله بيك بشيوز التمش ايكى نفر عد اولنان يعنى بيكباشى سكز قول اغالرى التيشر ملازملرى دردر يوزباشيلرى ايكيشر وطوپجى وعربه‌جى وجبخانه‌جى باشيلر كذلك ايكيشر نفر صايلان بهر ترتيبه كل‌يوم يديوز سكسان بر وقيه نان واوتوز طقوز بچق وقيه لحم غنم وصباح ومساده شوربا ايچون يوز بش وقيه يوز بتمش درت درهم پرنج وطقوز بچق وقيه يوز بش درهم روغن چرويش كه بهر نفره ايكيوز درهم نان ويوز درهم لحم ويكرمى يدى درهم پرنج وايكى بچق درهم روغن دوشر وينه ترتيبه حساب مذكور اوزره هفته‌ده ايكى دفعه جمعه واثنين كيجه‌لرى پلاو طبخى ايچون اوچيوز اون ايكى وقيه يوز التمش درهم پرنج واللى ايكى بچق وقيه سكسان يدى درهم روغن‌كه برنفره تقريبا

یکرمی التی درهم پرنج واون اوچ بچق درهم روغن اصابت ایدر وکذلك برترتیبه هفته‌ده بردفعه اوچیوز طقسان بچق وقیه کمور وآیده برکره یتمش سکز بچق وقیه صوغان و یدیوز سکسان بر وقیه طوز و یتمش بشر وقیه شمع روغن وصابون وروغن زیت و یوز اللی چکی خطب‌که هر بر نفره ایکیوز درهم کمور ویارم درهم صوغان وایکیوز درهم طوز وتقریبا اون طقوز بچق درهم شمع روغن وصابون وروغن زیت ایله عشر چکی خطب حصه اولور ٠

وناظر افندی‌یه یومیه قرق چفت نان واون بش وقیه لحم غنم و باش بیکباشی‌یه اون بش چفت نان والتی وقیه لحم غنم و باش کاتب افندی‌یه اون بش چفت نان والتی وقیه لحم غنم تعیین اولنمشدر ٠

وسنه‌ده بردفعه مجرد وقت حضرده بش نفرده برینه مناوبه طریقیله وطنی قریب ایسه التی ماه بعید ایسه سکز ماه مدتده اذن و یرلمك ومدتی ختامندن اول عودت شرطیله بلاعوض ولاغرض کاتب افندینك خطی وناظر و باش بیکباشینك امضا ومهرلریله مدتی تصریحیله باتذکره انجق نفراته صله‌یه وضابطان ونفراتدن اقتداری اولنلره ینه وقت حضرده حج شریفه کذشته ماهیه‌لری بعد العوده تمامجه کندولره اعطا وقبل العوده فوت اولورایسه خزینه مانده قلنمق اوزره اذن و یرلمك ٠

وفرار ایدن وصله وسائر بهانه ایله باتذکره کیدوب مدت معینه‌سندن صکره کلمیانلر حقلرنده اغماض اولنمیوب علی ای حال بولدیر یلوب قشله‌سنه احضار ولازم کلان ترتیبی اجرا اولنمق ٠

و بشده بردن زیاده نوبتی کلمیه‌رك صله‌یه رخصت و یریلور و برنفر نقصان ظهور ایدر ایسه بیکباشی وقول اغاسی و یوزباشی وان باشی بردن تأدیب اولنمق ٠

ضابطان ونفراتدن بری یازلدیغی تاریخدن اون ایکی سنه مرورندن صکره تجارت یاخود وطننده زراعت وحراثته اشتغال یاخود تأهل قیدی و یا بلده‌سنده تارلا و وارث صغیرلرینی ترك ایله مورثی فوت اولوب اداره‌لرینه قادر اقرباری اولمیوب ناچار کندینك کتمسی اقتضا ایلمك مثللو مصلحتله درلکندن چکمك مراد ایلدکده بلامعاش مجانا رخصت اعطاسی

جائز اولوب لكن مصالح مقتضيۀ مذكوره وقوعيله بيله اون ايكى سنه‌دن اول رخصتى قطعا جائز اولمامق ٠

وحضرده خدمتى سبقت ايدرك اختيار وياخود عليل اولنلرك متصرف اولديغى معاشك نصفى واستحقاقنه نظرا زياده وتماميله وسفرده مجروح اولوب بعدالبرؤ عملدن سقوطى متحقق اولنلرك ثلثانى وجرح واستحقاقنه كوره دخى زياده‌سيله تقاعدلكى جائز اولمق ٠

وتقاعدلك ويريله‌جك كمسنه‌نك ولايت ومملكتنده مناسب محلده نقد مثابه‌سنده اولان صاغ مالدن اعطا اولنمق اوزره سرعسكر پاشا ايله ناظرك بالاشتراك باب‌عالى‌يه تقديم ايده‌جكلرى عرضلرى ابتدا حكيم باشى افندى‌يه حواله ايله جرح وعلت وعملدن سقوطى كيفيتى معاينه واعلام اولندقدن صكره ديوان صدر اعظمى‌يه چيقاريلوب تنسيب واراده اولنديغى صورتده دفتردار افندى‌يه حواله اولنه‌رق تقديم ايده‌جكى تقرير وشروط موجبنجه ايجاب ايدن تقاعدلكى اقتضاسنه كوره توجيه وسندى تنظيم اولنمق ٠

وويريله‌جك تقاعدلك معاش وماهيه‌لرى چوروك مالدن ويريلور ايسه عساكره فتورى مؤدى وخلاف رضاء عالى اوله‌جغنه بناء بوخصوصده دفتردار عصر بولنانلر بياغى مؤاخذه‌يه مستحق اولمق ٠

وتقاعدلك ماده‌سنده رجاوشفاعت وخاطره وكوكله رعايت بروجهله جائز اولمديغنه بناء بوخصوصده سرعسكر وناظرلر دخى كمال اتقا ومجانبتى درپيش ايتمك ٠

وبروجه محرر اون ايكى سنه‌دن صكره رخصت ويرلمك اقتضا ايدنلرك وبعدالاذن ختام مدتده كلميانلرك ووفات ايدوب ياخود متقاعد اولنلرك يرلرينه درحال اخرلرى تحرير اولنه‌رق وهر ترتيبك نفرات مرتبه سندن براحد نقصان قالمامسنه اعتنا اولنمق ٠

وماهيه ومعاش ومصارف وتعيينات خصوصلرى كاتب معرفتيله ناظرك يدنده اولمق اوزره سفر وحضرده زيرده مسطور تعييناتلرى ويريله‌رك قشلالرنده قنديل وموم ومطبخ وصوبه‌لر ايچون خطب وسائر مصارفاتى ناظروكاتب معرفتيله رؤيت اولنوب بشقه‌جه مصارف قيد اولنمق ٠

واشبو ترتيب وتحرير اولنان ضابطان ونفراتك معاش وماهيه‌لرى ايچون سند اعطاسنه حاجت اولميه‌رق سرعسكر پاشا وناظر ومأمورين سائره

معرفتلریله باز یلان ضابطان ونفراتك اسم وشهرتلریله علی الترتیب طوتیله جق دفتری قلمده قید وماه بماه سرعسکر پاشا وناظر حضورنده کاتب وهر صنفك ضابطانی ومأمورین سائره موجود اولقلری حالده اسم رسمیله دفترله تطبیقا موجودینه کوره معاش وماهیه لری هر برینك یدلرینه و یرلمك اوزره بهرشهر یاپیله جق یوقلمه دفترلری دخی کذلك قلمده ثبت وقید اولنوب لدی الاقتضا سلسله لری یوریدکده سرعسکر پاشا ایله ناظر افندینك بالاشتراك باب عالی یه تقدیم ایده جکلری تقریر قلمه حواله برله قلمدن و یریله جك علم خبر وجهله توجیهاتلری اجرا اولنمق .

وطشره برمحله مأمور اولدقلرنده ماهیه ومعاشلری درسعادتدن اوچر آیلق اولمق اوزره ناظرلری معرفتیله بعدالحساب کوندریلوب واقتضا ایدن تعییناتلرك مقدار وکمیتی دخی بامعرفت ناظر ترتیب اولنه رن طرفندن تعیین وترفیق ایده جکی وکیلخرج محلنده تعیینات مرتبهٔ مذکوره یی نزل امینی یاخود حواله اولنان سائر محلدن الوب اداره ایلك وناظرلرك ماهیه ومعاش وتعیینات وکسوه بها ومصارف سائره یه دائر سرعسکر پاشا ایله بالاشتراك تقدیم ایده جکلری تقریر طرف دفتریمه حواله ایله اقتضا ایدن مبالغ باش محاسبه دن حساب اولنه رق بعدالتلخیص جانب میریدن اعطا وایفا اولنمق وباش محاسبه قلمنده بوکه دائر امور وخصوصك کتابتنه کیسه دار بولنانلر بر آقچه خرج الامق اوزره مأمور قلنمق .

عساکر منصوره دن بلاوارث وفات ایدنلرك ترکه لری بیت الماله عائد اولمق اوزره بونلرك جمله سنی وناظر مومی الیهك حسابنی دفتردار عصر بولنانلر رؤیت ایلك .

قانوننامهٔ مسطوره عبارەسنده مصرح ومنصوص صدر .

(لاحقه)

اوزمان نان عزیزك قیه سی طقوز پاره یه ولحمك قیه سی برحساب میری اون پاره یه وروغن چرویشك قیه سی رائجی اوزره التمش التی پاره وپرنج قیه سی رائجی اوزره قرق درت پاره یه وکمور وصوغان وطوزك قیه لری التیشر پاره یه وشمع روغنك قیه سی میری حسابنجه قرق سکز پاره یه وصابونك قیه سی التمش پاره یه وروغن زیتك قیه سی اللی پاره یه وحطبك چکیسی درت بچق غروشه ایدی

نومرو
(١٧)

شواليه دوكنيج طرفندن قره‌جه بكه كوندريلان مكاتيب

عن ويانه فى ٥ شباط سنه ١٨١٤

زياده‌سيله مهم عد ايلديكم وايفاى مقتضاسنه كمال دقتله سعى ايده‌جكم بعض افاداتك تبليغنه پرنس دومترينك طرفندن مأمورم ـ اوروپانك اصول پولتيقيه‌سى تغيرات وانقلابات كليه‌يه دوچار اولمش واوله‌جقدر . فقط بين الدول برموازنهٔ محققه محافظه‌سى اوستريا قابنه‌توسنك پوصله‌سى وقطب دورانى يعنى اس اساس پولتيقه‌سيدر بوقسه فرانسه تغلب وتحكمنك الغاسيله مشغول ايكن روسيه‌نك تحكمنى تسهيل وتهيئه دكلدر . پرنس دومترينك بوكون باب عالى‌يه اوروپا موازنهٔ عموميه‌سنك برجزء اهمى نظريله باقه‌ده اولديغندن وبوندن بويله اشبو اصوله توفيق حركت ايلمك نيت قطعيه‌سنده بولنديغندن بالجمله تكاليف وتصورات وتشبثاتى بلاتغير وبلاتخلف بومقصدك استحصالنه منعطف اوله‌جق ودولتعليه منافعنى كندو دولتنك اعزمنافعى كبى محافظه‌يه چاليشه‌جق وروسيه طرفندن ادنى مرتبه دولتعليه‌يه ايصال ضرر اولنمسنى تجويز ايتمك شويله طورسون شايد بعض القاآت فاسده تأثيراتيله روسيه دولتنجه دولتعليه عليهنه بركونه نيات مضره حدوث ايده‌جك اولور ايسه مترنيكك اقدم آمالى اوروپاجه برمصالحهٔ مديده تأسيسنه منحصر اولمقله برابر اول حالده روسيه‌لو ايله بوزشمقدن دخى كيرو طورميه‌جقدر ايشلرك هيئت مجموعه‌سنه نظراً روسيه دولتى الحالة هذه بوكونه افكاردن پك بعيددر بونكله برابر ازمنهٔ آتيه‌ده ويانه قابنطوسنك تصميمات مبسوطه‌سنده ثابت قدم اوله‌جغنى وباب عالينك سعادت حاليله تماميت ملك وحقوقنه عائد اولان كافهٔ موادده حصر دقت واعتنا ايتمكدن كندوسنى منع ايده‌بيله‌جك هيچ بركونه منافع ومطالعات بولنمديغنى روسيه‌يه تفهيمده تجويز قصور اولنميه‌جقدر . وكندوسنك بومثللو استعدادلرده بولنديغنى طرف والالرينه اشعار ايتمكلكم پرنس مشار اليهك ملتزميدر . وشورالرينك استانبوله عرض واشعاريله اوراجه ايچنده بولنديغمز احوالك اهميتنه كوره تقدير ايتديرلمسى ضمننده ذات والالرينك احسن وسائط بولنديغى پرنس مشار اليه عندنده شبهه‌دن ازاده‌در .

(دیکر مکتوب)

عن ویانه فی ٢٨ ایلول سنه ١٨١٤

بوراده جریان ایده‌جك مذاکراتده باب عالینك منافعنه دائر طرف‌والالرندن شمدی‌یه قدر برکونه تعلیمات المامش اولدیغمدن غالبا استانبولجه ممالك محروسه‌نك تأمینی یولنده برتشبث ایتمك تصورنده بولنمازلر ظننده‌یم • حالبوکه ویانه قونغره سنك مرام اصلیسی اوروپایه عائداولان بالجمله‌مسائل مهمه‌نك تسویهٔ قطعیه‌سی اولوب موازنهٔ پولتیقیه ایله آسایش عمومی‌یی تأمین ایده‌جك براساس متین وجوده کتورلمسی قویاً مأمول اولدیغندن تسویهٔ ملحوظهٔ عمومیه صره‌سنه صورت صریحه‌ده ممالك عثمانیه‌نك تأمینی ماده‌سنك‌ادخال ایتدیرلمسی‌خصوصنه نظر بیقیدی ایله باقیله‌میه‌جغی افکارنده ایدم وحالا او افکارده‌یم • دیکر طرفدن عهدنامه‌یه بو مثللو شرائط تأمینیه‌نك درجی رسماً طلب ایتمکدن باب عالی‌یی تحذیر ایدر وآتیدن امین اولمدیغی افکارینی‌احداث ایتامك ضمننده اختیارسکوت ایلمسنی‌ایجاب ایلر مطالعاتك اکسیك اولمدیغنی دخی اعتراف ایدرم • بوندن برقاچ کون اول بو ماده اوزرینه پرنس مترنیخك ایله ادارهٔ کلام ایدرکن پرنس مشار الیه افکاریمه تماميله مشارکت وباب عالینك بو بابده‌کی سکوتنی بیان ایلدیکم اسباب مشروحه‌یه اسناد ایلمش اولمقله برابر شاید مطالعاتمز طوغری چیقه‌جق وباب عالی سکوتنده اصرار ایده‌جك اولسه دخی ممالك عثمانیه‌نك تأمینی کیفیتنك دول معظمه منافعنه درکار اولان مربوطیت صریحه‌سی جهتیله انسب عد ایده‌جکلری صورتده مادهٔ تأمینیهٔ مذکوره‌یی کندولری طلب ایتمك نیت قطعیه‌سنده اولدقلرینی بکا سویلدیلر •

(دیکر مکتوب)

عن ویانه فی ٦ تشرین اول سنه ١٨١٤

••••• قونغره‌نك احوالی بومرکزده اولدیغندن باب عالی ایچون دفعات ایله ایراد ایلدیکم تصوره تکرار اعادهٔ کلام ایتمکی وظیفه‌دن عد ایدرم • برسند رسمی تنظیمیله دول معظمه‌یی حقوق واراضیسنك تأمینی درجه‌سنه ایصالی ضمننده باب عالی طرفندن صورت رسمیه‌ده اولمسه بیله‌جدی‌وجانلو برتشبثده بولنمسی الزم اولدیغی اعتقادنده‌یم • زیرا قونغره الك اهون صورتده یعنی انقلابات وتشویشات موجوده‌یه سببیت ویرلمیه‌جك بریولده

ختام پذیر اوله‌جغی فرض اولنسه دخی باب عالینك الك مخاطره‌لی واول وآخر مدهش دشمنی اولان روسیه دولتنك قونغره‌ده استحصال ایده‌جکی منافعك پك مهم اوله‌جغی امر مجزومدر وبناء علیه باب عالینك موقع پولتیقیسی اولکیدن زیاده قرارسز وباعث اندیشه بر حالده بولنه‌جغی شبهه‌سزدر ۰ واقعا کاغد اوستنده‌کی تعهدات دفع مضرت ضمننده پك ضعیف بر آلت اولدیغنی انکار ایتمم ۰ مع مافیه بومثللو تعهداتی هیچه صایمق دخی خطادر ۰ زیرا بوکونه تعهدات وتأمینات موجود اولدیغی حالده وظیفه‌لرینی اجرا والتزام ایلدکلری تعهداتی ایفا ایتمك ارزوسنده بولنانلر انلری هر وقت بر ممسك وسررشته مقامنده اتخاذ ایده بیلورلر ۰ بوندن بشقه ویانه‌ده بالجمله حکمداران تصدیق حقوق وتأمین ممالکی داعیه‌سیله اوغراشلمقده ومنفعت مخصوصه‌دن بشقه بر مطالعه‌لری اولمیانلر دخی بر موازنهٔ عمومیه اصولنی وضع وتأسیس ایتمك ادعاسنده اولدقلری اثناده دولتعلیه‌کبی بیوك بر دولت سسنی چیقارمیوب کندوسنی اونوتدرمق یولنی طوته‌جق اولور ایسه مدبرانه طاورانمامش وشان عظمتنه لایق اولمیه‌جق صورتده حرکت ایلمش بولنه‌جغی آشکاردر ۰

(دیکر مکتوب)

عن ویانه فی ۷ تشرین ثانی سنه ۱۸۱٤

تشرین اولك اونی تاریخیله مورخ اولان تحریرات والالرنده توصیه اولنان مواد اوزرینه انجق بوکون پرنس مترنیك ایله بر مکالمهٔ مفصله‌یه موفق اولدیغمدن طرفه کوستریلان اعتمادك مقابله استلزام ایلدیکی اهتمام واخلاص تام ایله بیان تفصیلاتنه همان مسارعت ایلرم ۰ باب عالی منافعنه عائد اولوب تحریراتلرنده مندرج اولان فقرهٔ مخصوصه‌یی تمامیله پرنس مشار الیهه بعد القرائه کیفیت مبحوث عنهانك مذاکره‌سیله مشغول اولدق واکا دائر شو وجهله بیان افکار ایده‌بیلورم‌که قونغره‌یه مرخص کوندرلمامسنه دائر باب عالینك قرارینی منتج اولان نزاکت مطالعاتنك صحتنی آوستریا قابنطوسی قبول واعتراف ایدر و بوبابده‌کی تصمیماتنی اوروپانك انقلابات جسیمهٔ اخیره‌سی اثناسنده دولتعلیه جانبندن ابراز اولنان شعار مدبری واعتدال جمله‌سنك براثر جدیدی عد ایله بیان تحسین وساباش ایلر باخصوص که باب عالی مرخصنك طوغریدن مداخله‌سنه لزوم قالمقسزین قونغره‌ده دولتعلیه منافعنك محافظه اولنه‌جغی بی اشتباهدر ۰

منافع مذكوره آوستريا دولتنك منافعى ديمك اولديغندن آوستريا دولتى اليوم دولتعليه يه يالكز صادق وفائده بخش بر متفق نظريله باقيوب كندو سلامتى انك بقا وسعادتنه لاينفصل صورتده مربوط وممزوج بر دولت نظريله باقمقده در بناء عليه بردعوت رسميه يه حاجت براقمسزين باب عالى يى ممنون ايتمك ضمننده احوال حاضره يه نظراً قابل اجرا هرنه ايسه فعله كتورلمسنده تجويز قصور اولنميه جغى امر مقرر بولنديغى جهتله آوستريا دولتى بعض تشبثاتى درعهده ايتمكدن اظهار عجز ايده جك اولور وبولنه جغى تشبثاتده ارزو ايلديكى درجه ده موفق اوله ماز ايسه بونلرك سببى كندوسنك عدم خلوصنه وياخود بر عثمانلو مرخصنك عدم ارسالنه حمل اولنميوب الك كوزل مرادلرك حصولنه ايقاع موانع ايدر بعض احوال مجبره تكونته اسناد اولنمسى مقتضاى حقانيتدر فقط محاربهٔ اخيره اثناسنده روسيه نك دولتعليه دن نزع ايتمكه موفق اولديغى اراضينك اعاده سى ماده سنه كلنجه بونك بحثنه هر زه دن كيريشيله جك اولسه بو بحثك فائده سز قاله جغى وبركونه مناسبت الديريله ميه جغى پرنسك عندنده شبهه دن وارسته در روسيه نك اصغا ايده جكى كلام صحت وحقانيت كلامى دكلدر وحقيقتده الك جانلى سوز سويلنه جك اولسه دخى مادامكه قائلك قولى تهديدات جديده وحركات خصمانه ايله ترفيق اولنميه جقدر روسيه دولتى ياننده تأثيرسز قاله جغى مجزومدر ٠

وارشاو يادوقه لغنك احوال آتيه سنه دائر روسيه ايمپراطوريله اوستريا وپروسيا وانكلتره دولتلرينك مباشرت ايلمش اولدقلرى مذاكرات مشكله ومشوشه نك منتج اوله جغى نتيجه هنوز مجهول اولوب بوقارغه شه لق ايچنده برده باب عالى يه اعادهٔ اراضى مسئله سى درميان اولنه جق اولور ايسه بلافائده ايمپراطورى كوجندرمش اوله جغمزدن ماعدا دردست مذاكره اولان مواد سائره نك تسويه سى دخى تصعيب ايتمش اولورز ٠٠٠٠٠٠ انجق مطالعات مبسوطه حال حاضر اوزرينه باب عالى ممالكنك تأمينى خصوصنى درميان ايتمكه مانع اولەمز ٠ خاطر عاليلرنده قالمش اوله جغى وجهله بويله بر مذاكره نك موضوع بحث اولمسى تصورى بيك سكز يوز اون اوچ سنه سى تشرين اولنده پرنس مترنيكك قريحه سندن نشئت ايدوب اول تاريخدنبرو تصميم كرده لرى اولمشيدى وبونك مروج اولى پرنس مشار اليه اولمغله اندن نكول وكف يد ايده مزلر ٠ شوقدر واركه تكليف مذكورك صور

اجرائیه‌سی ایچنده بولندیغمز حال بحرانك نهایت کسب ایده‌جکی صورته منوطدر ۰ یعنی روسیه ایمپراطوری افکارنده اصرار ایله دول سائرۀ ثلثه‌نك تشبثاتنی رد ووارشاو یا دوقه‌لغنی کاملاً ضبط ایدوب‌ده اوراده له قراللغنك تاجنی باشنه قویه‌جق اولور ایسه ۰۰۰۰ قونغره آسایش عمومی‌یی تأسیس ایتمدین طاغیله‌جق اولدیغی تقدیرده ممالك عثمانیه‌نك تأمین تمامیتی خصوصی دخی مواد سائره اوزرینه روسیه‌یه قارشو اتخاذ اولنه‌جق قراره تابع اوجغی مثللو بالعکس ایمپراطور مشار الیه اعتدال وحقانیت طریقنه کیره‌رك دول سائره‌نك افکار صلح پرورانه‌سنه معاونت کوستره‌جك اولدیغی تقدیرده عقد اولنه‌جق معاهده هرنه احکام اوزرینه مبتنی اوله‌جق اولورسه اولسون ممالك عثمانیه‌نك تأمین تمامیتی حقنده برمادۀ مخصوصه‌نك عهدنامه‌یه درج ایتدیرلمسی بابنده پرنس مترنیك طرفندن صرف همت اولنه‌جقدر ۰ نیتلری بومرکزده اولدیغندن طرف عالیلرینه کیفیتك بیلدیرلمسنی توصیه بیوردیلر البته سوزلرندن نکول ایتمزلر ۰

(دیکر مکتوب)

عن ویانه فی ۲۵ شباط سنه ۱۸۱۵

خصوصات آتیة البیانی جانب والالرینه اشعار ایتمکه پرنس طرفندن مأمور اولمشمدر ۰ ویانه ایله لوندوره قابنطولری بیننده ویریلان قراره تطبیقاً قونغره ختامنده تنظیم اولنه‌جق مصالحۀ عمومیه عهدنامه‌سنه درج اولنمق اوزره ممالك عثمانیه‌نك تأمینی حقنده قلمه النه‌جق مادۀ معهوده‌نك بحثنی (لورد قاستلراغ) ایمپراطوره آچه‌رق وقوعبولان مکالمات اخیره‌سنده اثنای محاره‌ده پرنس مترنیکه دفعات ایله وعد ایلمش اولدقلری کبی ممالك عثمانیه‌نك تمامیتنه دائر فقرۀ ضمانیه‌یی امضا ایتمکه راضی اولوب اولمدقلرینی لورد مشار الیه سؤال ایتدکده امضادن اجتناب اولنمیه‌جغی ایمپراطور طرفندن جواباً بیان وفقرۀ مذکوره‌نك مذاکره‌سی قره دکز قلعه‌لری ماده‌سندن طولایی دولتین بیننده تحدث ایدن منازعاتك برطرف ایدلمسی ضمننده ذریعۀ حسنه مقامنده اعتبار اولنه‌جغی علاوه واتیان اولنمشدر ۰ جواب مذکورك فقرۀ اخیره‌سنه امعان نظر اولنور ایسه بونده برچاموق یول تدارك ایتمك نیت خفیه‌سی حس اولنور ۰ زیرا بکرش عهدنامه‌سنك احکام صریحه‌سنه مغایر اوله‌رق ضبط وتوقیف ایتمکده اولدیغی قلعه‌لری اعاده ایله منازعات واقعه‌یی برطرف ایتمك و بوصورتده نائل مطلوب اولمق هر وقت روسیه

ایمپراطورینك ید اختیارنده در . مع مافیه صاغلم ایش کورمز برطاقم دولتلر اکسیك دکل ایسه ده پرنسـك ظننه کوره باب عالی منافعنك هیچ بریسنه ایصال ضرر ایتمکسزین مجرد حقوقنی اوروپانك ضمان مشترکی تحتنه وضع ایتمك اوزره خیرخواه دولتلر طرفندن برفقرهٔ تأمینیه تنظیم اولنەجق اولور ایسـه روسـیه ایمپراطوری انی قبولده مشـکلات کوسترمیه جکدر .

بکا کلنجه بو ایشی مطالعه ایتدکجه شویله براعتقاده ذاهب اولمشم که کفالت مطلوبه آیرو برسـندەر بطاولنه جغنه بالجمله دولتلر طرفـدن امضالنه جق عهد نامه یه درج اولنور ایسه هرجهتله اولی وانسب براصول اتخاذاولنمش اولەجقدر بناء علیه ایشی بوقالبه افراغ ضمننده صرف سعی ایده جکمدن امین اولملرینی رجا ایدرم .

(دیکر مکتوب)

عن ویانه ۲۲ نیسان سـنه ۱۸۱۵

باب عالی مسئله سنه دائر جریان ایدن معاملاتی صورت مخصوصه ده بیـان ایتمکلکم لازمدر . تحریرات والالرنده (ویانه ده جریان ایده جك معاملات اول باول طرفه اشعار اولنه جغی پرنس مترینك طرفندن وعد اولنمشیکن معاملات مذکوره یه دائر باب عالی واسطه سیله خبرالمقدەیم) دیو برفقره مطالعه اولنمشدر . فی ۲۵ شباط سنه ۱۸۱۵ تاریخلو لایحهٔ عاجزیده (لورد قاستلراغ) ك روسیه ایمپراطوریله وقوعبولان ملاقات اخیره سنده لورد مشار الیه طرفندن باب عالینك تمامیت ملکیه سی ماده سی اوزرینه بحث آچلدیغی وایمپراطور طرفندن نه صورتله جواب ویرلدیکی اشارت اولنمشیدی وشورالرینی لورد مشارالیه پرنسه افاده ایلمش ایدیکنی دخی مأذوناطرفلرینه اشعار ایتمش ایدم . شمدی ظنم بودرکه لورد قاستلراغ بورادن عزیمت ایتمزدن اول استانبولده کی انکلتره سفیرینی بونك اوزرینه باب عالی یه بعض تبلیغات ایلمکه وایمپراطورك مواد متنازع فیها تعبیر ایلدیکی خصوصاتده یعنی بکرش معاهده سنك روسیه طرفندن عدم اجراسی ماده سنده انکلتره دولتنك توسطنی تکلیف ایتمکه مأمور ایتمش اولملیدر فقط شورالری ظنیات قبیلندن اولوب برنوع معلومات موثوقه یه مبنی دکلدر . تحریراتکزی پرنسه کوستردیکم زمان پرنس مشار الیه اول باول اوستریا طرفندن باب عالی یه بویله برتکلیف وقوع بولمدیغی و بویله برتشبثده بولنمش اولسه البته طرفلرینه معلومات

ویرلمش اوله‌جغنی واستانبولده تکلیف مذکورك وقوعی صحیح اولدیغی حالده بونك انکلتره یاخود روسیه طرفندن صدور ایتمش اولمسی لازم کلدیکنی بیان ایتمشلردر ٠

(لورد قاستلراغ) ك روسیه ایمپراطوریله وقوع بولان ملاقاتنی پرنس مشار الیه بیلدردیکی انده باب عالی منافعنك اووقاتلغی شرفنی انکلیزلره ویاخود فرانسزلره براقامق ووظیفهٔ مذکوره‌یی اوستریایه ایفا ایتدرمك نه درجه اولی وانسب اولدیغنك اطرافیله تفهیم وایضاحندن کیرو طورمدم ٠ پرنس دخی سوزیمی اطرافیله تصدیق ایدرك بوبابده بحث آچلق حتی هروقت اوستریا طرفندن ادعا اولنه‌جغنی ودولتعلیه منافعنه بزجه قنغی نقطهٔ نظردن باقلمقده اولدیغنك طرف والالرینه اشعار اولنمسنی تا بیك سکزیوز اون اوچ تشرین اولنده بوعاجزلرینه حواله ایلمش اولدقلرینی علاوهٔ مقال ایتمشلردر ٠٠٠٠ بونك اوزرینه برقاچ کون ظرفنده استانبولده بوایشه دائر برتشبث رسمیده بولنه‌جغنی و بونی وقتنده طرفلرینه اخبار ایتدیره‌جکنی وعد ایتمش اولدقلرندن بوتصوری کندولرینه بش التی کره اخطار ایتمش ایسه‌مده هروقت اجراسنی فردایه تعلیق ایدرلردی تاکه مارتك یدیسنده ناپلیون البادن فرانسه‌یه عودت ایلمش اولدیغی حوادثی ظهور ایدرك بزم ایشمزی اونوتدرمشدر ٠ قونغره‌یه برصلحنامهٔ عمومی واسطه‌سیله ختام ویرمك افکارنده بولندقلرندن صلحنامه‌نك قلمه النمسنی بکا احاله بیوردیلر شمدی‌یه قدر بش التی فصلی تهیئه اولنمشدر فقط برطرفدن اوستریا ایله روسیه ودیکر طرفدن روسیه ایله پروسیا بیننده اتخاذ اولنه‌جق سندات مخصوصه‌یه ربط ایله بعده صلحنامهٔ عمومی‌یه درج وادخال ایدیله‌جك اولان قرارلر هنوز مجهول اولوب بونلری حاوی اولمق اوزره تنظیم اولنه‌جق ایکی عدد مقاولهٔ خصوصیه الان برصورت کسب ایده‌مامشدر ٠ انجق بونلرده باب عالی‌یه مضر اوله‌جق کلمهٔ واحده بیله بولندیریله‌میه‌جغندن امین اولملری لازمه‌دندر ٠

(دیکر مکتوب)

عن ویانه فی ٢٦ حزیران سنه ١٨١٥

(بومکتوبده ویانه قونغره‌سنده جریان ایدن مذاکرات وتشویشات واتخاذ اولنان اکثر قرارلرك عدم اصابتنه ومأمول اولان موفقیتنك اسباب

مانعه‌سنه دائر پك چوق تفصیلات مندرج اولدیغی حالده بونلرك ایچندن مانحن فیهمزه دائر اولان فقرهٔ مهمهٔ آتیه‌نك ترجمه‌سی یازیلور)

..... نهایة النهایه مایسك یکرمی بشنده برعهدنامهٔ عمومی اعلاننه قرار ویرلدیکی عقبنده پك دقیق برمسئله سرنمای ظهور اولمشدر . شویله‌که قونغره‌جه برمعاهدهٔ عمومیه عقدینی ایجاب ایدن اسبابك الك باشلوجه‌سی اتخاذ اولنان قرارلر ایله اوروپا دولتلرینك حوزهٔ حکومتلرنده بولنه‌جق اراضی وحکمدارلردن هربرینك حقوقی اوروپانك کفالت مشترکه‌سی تحتنه وضع اولنوبده اول قوهٔ مجتمعهٔ جسیمه سایه‌سنده برامنیت کامله‌یه نائل اولمق مقصدی ایدی وبویله برمادهٔ تأمینیه مطلوب اولمسیدی مقاولات خصوصیه یرینه برمقاولهٔ عمومیه صورتنك ترجیحنه برسبب معقول بولنماز ایدی . مع مافیه انکلتره ایله روسیه دولتلرینه فقرهٔ تأمینیهٔ مذکوره بردرلو قبول ایتدیریله‌مامشدر . انکلتره دولتی یعنی انك نامنه اوله‌رق قونغره‌ده ایراد نطق ایدن مرخصی بویله برفقرهٔ تأمینیه کندو دولتنی ارزو ایتمدیکی واجراسنه اقتداری اولمدیغی برطاقم تعهدات ثقیله تحتنه قویمش اوله‌جغنی درمیان ایلدی . روسیه وکلاسی ایسه بویولده واقع اولان تکلیفاته اصلا احالهٔ سمع اعتبار ایتمیوب بوبابده کوستردکاری نفرت ومباعدتك سببیتی کفالت مشترکه‌یه باب عالینك دخی داخل اوله‌جغی قورقوسنه اسناد اولنمه بجادر . هرنه ایسه احوال بوصورتی کسب ایدنجه کفالت ماده‌سندن وازکچلمکدن بشقه چاره قالمامشدر .

نومرو

(١٨)

❊ پرنس مترنیکك مکتوباتندن مستخرج ❊

(مترنیکك برقطعه مکتوبنده مندرج فقره‌لر)

روسیه‌ده واوروپاده دیپلوماتلر ایکی قسمه منقسم اولوب کیمیسی مترنیکلی وکیمیسی قاپودیستریالیدر بونده بنم ایچون موجب افتخار اوله‌جق برشی یوقدر بوایکی فرقه یکدیکرك خصم الدیدر . فقط ایمپراطور علکساندر مترنیکلی اولدیغندن خیرلو فرقه مترنیك فرقه‌سی اولدیغنده شبهه یوقدر اوته‌کی نه ایسترسه اولسون .

(دیکر برقطعه مکتوبندن مستخرج فقره‌لر)

قاپودیستریانك ایمپراطور حضورنده قوللانه‌جغی لسانی بیلورم .

دیه‌جك که افندم بو اوستریالو بویله‌در .. بومعنامز دوستلقدن وازکچیکز هرکس ایسته‌دیکی کبی آشنی پیشورسون بزده بیلدیکمزی یاپه‌لم ایلرو کیده‌لم شهرت وموفقیت استانبولده قزانیلور .

(دیکر برقطعه مکتوبنده مندرج فقره‌لر)

قاپودیستریا واستروغونوف ایله پوچونك برشرکت خفیهٔ مخصوصه‌لری واردر . بن بویله برشرکتدن قورقیم انشاءالله ایشی یولنه قویه‌جغم .

(دیکر مکتوبنده)

طوغریسنی سزه سویلیه‌یم روسیه بزی ایسته‌دیکی طرفه چکه‌مز بالعکس بزروسیه‌یی ایسته‌دیکمز طرفه چکه‌رز . بونك اسباب متعدده‌سی واردر . ایمپراطور علکساندر مستشاره محتاجدر . حالبوکه مستشارلرینك جمله‌سندن تجرید اولنمشدر . قاپودیستریایه قاربوناریلرك پیری نظریله باقغه باشلامشدر . حال بویله ایکن بشقه‌لرینی چکمکه دخی مقتدر دکلدر .

(دیکر مکتوبی)

بوکون لایباخ قونغره‌سنه ختام ویرلدی صوکنده ایمپراطور علکساندر پك کوزل حرکت ایتدی قاپودیستریا اوزرینه غلبه چالدق . البته دعوانك مصرفنی اووره‌جکدر . ناپولی ایشلری حسن صورتله نتیجه پذیر اولورسه اومحو اولدی بتدی عکسی تقدیرنده بلکه کندوسنی قورتارر .

(دیکر مکتوبی)

ایمپراطور علکساندرك اطرافنی المش اولان حرکت طرفدارلریله برچوق حریفلر وسرای طاقمی بربرندن خفیف وکندینی بیلمز مقوله‌دن اولدقلری حالده آوستریا ایله روسیه بیننده قرارکیر اولان روابط ودوستلقك اخلالی داعیه‌سنده بولنه‌یورلر ... ایشته یونانستان اختلالنی چیقاران بوطاقم آدملردر .

نومرو

(١٩)

﴿ ١٨٥٤) سنهٔ میلادیه سنده لورد ابردینك پارلامنتوده ﴾

﴿ ایراد ایلدیکی نطقنك برفقره‌سی ﴾

ادرنه معاهده سی دولتعیه‌نك بقاسی ایچون اوقدر مضر کورنمش واوروپاجه بزه باعث خوف وهراس اولمش ایدی‌که مسئلهٔ مهمه حقنده

اول زمانه قدر انكلتره دولتى طرفندن اتخاذ اولنمش اولان مسلك بردن بره قرين تبدل وتغير اولمشدر ٠ بوندن اول دخى بالدفعات ايضاح ايتمش اولديغم كبى يونان اختلالنك يالكز بدايتنده دكل صكره‌لرى دخى اختلال دوام ايتدكجه يونانستانى مستقل بر دولت هيئتنه افراغ ايتمك خصوصى وقتا من الاوقات (قانينغ) ك خاطرينه بيله كلمامش اولديغى مثللو كرك دوق دوولينكتون طرفندن وكرك بنم طرفمدن تدريجا كسب صورت ايتمكده اولان يونان حكومتنه وجها من الوجوه مستقل وسربست بر حكومت نظريله باقلمامش وغاية مافى الباب افلاق و بغدان مملكتلرينه مقيس يعنى دولت عثمانيه‌يه مربوط وجزيه كذار برصورت اداره تأسيس اولنه بيله‌جكى رأينده بولنلمش ايدى ٠ انجق ادرنه عهد نامه‌سنك امضالانديغى خبرى واصل اولنجق دولتعليه‌نك بقاسى اول درجه مشكوك كورنمكه باشلادى ايدى‌كه مجدداً تشكيلى متصور اولان يونانستان اداره‌سنى كندو بقاسندن امين اولميان ديكر برحكومته ربط ايتمك قاعدهٔ عقليه‌يه منافى ظن اولنمشدر ٠ دوق دوولينكتون دخى تماميله بومطالعاته مشاركت ايتمش اولديغندن بلا افاتهٔ وقت يونانستان اداره‌سنى حكومت عثمانيه‌يه تابع ايده‌جكمزه مستقل بردولت مرتبه‌سنه ايصال اولنمسنى دول متفقينه تكليفه مسارعت ايلدك دول مشار اليهم اظهار موافقت ايلمش اولدقلرى مثللو باب عالى دخى روى رضا كوسترمش اولديغندن يونانستان مستقل وسربست بر دولت اولمش وبوصورتده كسب استقلال ايتمسى ادرنه معاهده‌سندن طولايى بزى استيلا ايتمش اولان خون وهراسدن نشئت ايلمشدر ٠

جدول صواب وخطا

صحيفه	سطر	صواب	خطا
١٥	٢٣	ويريله‌رك	ويله‌رك
٦٨	٠٧	انظار	انتظارلر
٩٧	٠٥	سيدا	سيد